

Lök Yam

The New Testament

Dinka Rek

Sudan

Läk Yam

The New Testament in the Dinka Rek language of Sudan

Second Edition

© 2010 Bible League, International

First Edition

Published in 2006 by

The Diocese of Wau

in cooperation with

© Bible League, International

Illustrations on pages 7, 19, 43, 63, 99, 102, 108, 113, 116, 119, 127, 137, 148, 167, 175, 192, 199, 225, 321, 343, 366, 370 and 375 by Graham Wade
© United Bible Societies, 1989, Nairobi, Kenya.

Illustrations on pages 5, 8, 27, 69, 77, 84, 153, 195, 200, 217, 237, 245, 255, 301, 330, 346, 369, 419 and 425 by Louise Bass
© The British & Foreign Bible Society, 1994.

Illustrations on pages 39, 88, 125, 129, 176, 179, 185, 221, 238 and 279 by Darwin Dunham
© United Bible Societies, 1989, Nairobi, Kenya.

Illustrations on pages 31, 296, 319, 386, 396, 444 and 468 by Horace Knowles
© The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972.

Illustrations on pages 57, 67, 171, 213 and 222 used by permission of the
© 1978 David C. Cook Publishing Co.

Illustrations on pages 16 and 101 by Horace Knowles
© The British & Foreign Bible Society, 1954, 1967, 1972.
Additions and amendments by Louise Bass
© The British & Foreign Bible Society, 1994.

www.ScriptureEarth.com

Creative Commons License

Attribution-Noncommercial-No Derivative Works 3.0 Unported

You are free to:

 Share — to copy, distribute and transmit the work

Under the following conditions:

 Attribution — You must attribute the work in the manner specified by the author or licensor (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).

 Noncommercial — You may not use this work for commercial purposes.

 No Derivative Works — You may not alter, transform, or build upon this work.

With the understanding that:

- **Waiver** — Any of the above conditions can be **waived** if you get permission from the copyright holder.
- If you copy or distribute this work, you must include the terms of this license agreement.
- **Other Rights** — In no way are any of the following rights affected by the license:
 - Your fair dealing or **fair use** rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
 - The author's **moral** rights;
 - Rights other persons may have either in the work itself or in how the work is used, such as **publicity** or privacy rights.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Käk tō thīn

Athör ë Lëk Yam

Matheo	Mt.	1
Marko	Mk.	65
Luka	Lk	106
Joon	Jn	172
Luɔi Atuuc Jethu	Luɔi	219
Kɔc Roma	Rom.	282
1 Korinth	1Kor.	308
2 Korinth	2Kor	333
Galatia	Gal.	349
Epethuth.	Epe	358
Pilipi	Pili.	367
Kolothia	Kol.	374
1 Thethalonika	1The	381
2 Thethalonika	2The	387
1 Timothï	1Tim	391
2 Timothï	2Tim	398
Tito	Tit	404
Pilemon.	Pil	407
Yëbru	Yëb	409
Jemith.	Jem	431
1 Pïter.	1Pït	438
2 Pïter.	2Pït	446
1 Joon.	1Jn	451
2 Joon.	2Jn	459
3 Joon.	3Jn	461
Jut.	Jut	463
Nyuuth	Ny	466
Tët wël kōk yiic athör kënë yic		495

Athör ë Lëk Theer

Cäk	Cäk
Bën bei	B.bei
Lebï	Leb
Kuën	Kn
Löj ë rou	L.rou
Jocua	Joc
Bäny	Bäny
Ruth	Ruth
1 Thamel	1Tha
2 Thamel	2Tha
1 Bänyaknhïim	1Bņ
2 Bänyaknhïim	2Bņ
1 Lëk	1Lëk
2 Lëk	2Lëk
Edhara	Edha
Nemia	Nem
Ether	Ethe
Jop	Jop
Waak	Wk
Këj	Këj
Ajööm	Ajm
Waak Tholomon	Wk.Th
Ithaya	Ith
Jermia	Jer
Dhiëëu	Dh
Edhekiel	Edhe
Daniel	Dan
Yothia	Yoth
Juel	Juel
Amoth	Amo
Obadia	Obad
Jona	Jona
Maika	Mai
Nayum	Nay
Yabakuk	Yab
Dhepani	Dhep
Yagai	Yag
Dhäkaria	Dhäk
Malakei	Mal

Wël Jethu cì Matheo göt

Wët nhom

Athör Matheo ë jam Wët Puoth Yam ye Jethu raan cì lueel, yen bï kɔc waar yiëth kârac yiic, raan yen cï kâŋ kenhiim tiëŋ thïn, kâk cï Nhialic thôn kacke. Kâkkâ, aa yeku yök athör theer wël Nhialic yiic. Wët Puoth Yam kënë acie tënë kɔc Itharel kepëc, kɔc kek ke dhiëeth Jethu thïn ku diit kamken, ee wët puoth lëk thëi ëbën pinyhom.

Athör Matheo acï ñic guiir. Ee rot jɔk dhiënh Jethu, ku teet miöc nhom ë Jethu ku të cï jɔŋrac ye them thïn. Ku wëetden yen kɔc lëk të bï kɔc pïr thïn aköldä, ku piöcde ku të yen kɔc kuony thïn Galilia. Ku ë kâkkâ cök ciëen, Matheo acï tëwäär jiël Jethu Galilia bï la Jeruthalem göt aya, cïmën kâk cï röt looi tënë ye wäär bï ye guo nök, cï bën la thök piëët cï ye bën piäät tim cï riïu kôu. Ku jöl aa jön cï yen rot bën jət.

Athör Matheo ë Jethu nyuwoth ke yen raan piöc ril ñic kâŋ apei, ke la riel yen löŋ Nhialic teet yic bï lööny kɔc puoth apath, ku ë piöc kâk Bääny Nhialic aya. Abandit piöcde yic acï Matheo tek yic dhiëc ku gët këlä,

Piöcde göt nhom rin ñic ciëŋ ku të bï kɔc ye Bääny pan Nhialic këden la thïn aköldä. (cökdit 5-7)

Lëk tënë atuuc kathiäär ku rou ë luçiden bïk looi. (cökdit 10)

Këŋ rin Bääny pan Nhialic. (cökdit 13)

Piöc rin atuuc. (cökdit 18)

Piöc rin thök piny, ku Bääny pan Nhialic bï bën. (cökdit 24-25)

Kâk tō thïn

Kuat Jethu ku dhiënhde	1:1-2:23
Piöc Joon raan kɔc muwoc nhïim.....	3:1-12
Miöc nhom Jethu ku të cï jɔŋrac ye them thïn.	3:13-4:11
Piöc Jethu Galilia	4:12-18:35
Jäl Jethu Galilia bï la Jeruthalem	19:1-20:34
Nïn ciëen kadhorou thuonde nhom tueŋ	21:1-27:66
Jön rot ku nyooth rot ë Bänyda.....	28:1-20

Kuat Jethu raan cī lɔc ku dɔc

(Lk 3:23-38)

- 1** Käckä aa rin kuat kɔc ke dhiëeth Jethu thiin, kuat Bënyɲaknhom Debit bö cök tënë Abaram.
- ² Abaram ë ye wun Ithäk.
Ithäk ë ye wun Jakop.
Yen cī Juda bën dhiëeth kek wämäthakën kök.
- ³ Juda ë ye wun pandiëet, Peredh ku Dhara ku manden ë cɔl Tamar,
Peredh ë ye wun Yedhron
ku Yedhron ë ye wun Ram.
- ⁴ Ram ë ye wun Aminadap,
ku Aminadap ë ye wun Nacon,
ku Nacon ë ye wun Thalmon.
- ⁵ Thalmon ë ye wun Boath,
ku man ë cɔl Rayäp.
Boath ë ye wun Obet,
ku man ë cɔl Ruth,
ku Obet ë ye wun Jethe.
- ⁶ Ku Jethe ë wun Bënyɲaknhom Debit,
ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcī kaɲ aa tiɲ Uria.
- ⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,
ku Raboam ë ye wun Abija,
ku Abija ë ye wun Atha.
- ⁸ Atha ë ye wun Jopat,
Jopat ë ye wun Joram,
ku Joram ë ye wun Udhia.
- ⁹ Udhia ë ye wun Jotham,
Jotham ë ye wun Ayath,
ku Ayath ë ye wun Yedhekia.
- ¹⁰ Yedhekia ë ye wun Manathe,
Manathe ë ye wun Amon,
ku Amon ë ye wun Jothia.
- ¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakën kök, ku jɔl ke peec ku yëth ke Babilonia.
- ¹² Wën cī ke yäth Babilonia aaci la dhiëeth kälä, Jekonia aci Cealtiel la dhiëeth.
Cealtiel ë ye wun Dherubabel.
- ¹³ Dherubabel ë ye wun Abiöt

ku Abiöt ë ye wun Eliakim.

Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

¹⁴Adhor ë ye wun Dhadok.

Dhadok ë ye wun Acim,

ku Acim ë ye wun Eliöt.

¹⁵Eliöt ë ye wun Aliadhër

ku Aliadhër ë ye wun Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

¹⁶Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria,

ku ë yen aci Jethu cɔl Raan ci lɔc ku dɔc bën dhiëëth.

¹⁷Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku nuan jɔk Abaram yeet Debit, ku ben yic aa thiäär ku nuan yeet tēwäär ci ke pæc Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku nuan jɔk kɔc ci dhiëëth Babilonia yet dhiënh Jethu raan ci lɔc ku dɔc.

Maria aci meth yök ke cïn moc

(Lk 2:1-7)

¹⁸Dhiënh Jethu ë loi rot këlä. Maria ë wic Jothep bi thiaak. Tëwën këc ye gam, ke yök ke ci liëc ë manh yök tēnë Wëi Nhialic. ¹⁹Jothep, raan awën wic ye bi thiaak ë ye raan path, ku akëc wic bi Maria yöör guöp, go wic bi puöl ke cïn raan piñ ye.

²⁰Tëwën wic yen kënë bi looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, “Jothep, manh Debit, duk riöc ba Maria ci thiak, rin ë riel Wëi Nhialic yen ayök yen manh tō yeyäc. ²¹Yeen abi menh moc dhiëëth, ku aba cäk ke cɔl Jethu rin yen ë raan bi kɔc wëër bei adumuömkén yic.”

²²Kënë aci rot looi këya, bi wët Nhialic ci raan käkke tiñ lueel yenhom tiëñ. Ku wët kënë ëci lueel ëlä, ²³“Nyan bim abi liëc, ku abi manh moc dhiëëth ku abi cɔl Emanuel. Ku wëtde yic, Nhialic atö kek yook.”

²⁴Këya, Jothep aci kë ci atuny Nhialic lëk ye gam, ku yëth Maria baai.

²⁵Ku aa këc rëer cimën tik ke moc yet tē dhiëëth Maria wënde, ku ciëk Jothep ke cɔl Jethu.

Jethu aci nyuöth kɔc thäi

2 Tëwën ci Jethu dhiëëth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bány kök ñic kāk Nhialic bö piny ciëen ku yëëtkë Jeruthalem, ²ku thiëckë, “Tō Bënyñaknhom kɔc Itharel puɔc dhiëëth tēno? Ciëërde acuk tiñ piny ciëen, yen abi yök buk bën door.”

³Nawën piŋ Bëny Yërot ë wët kënë, ke jieth puɔu, agut kɔcdit kāk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴Go bānydit kāk Nhialic, ku kɔc piöc lööŋ cɔl ëbën ku thiëc ke, “Ye tēnen bi Raan ci lɔc ku dɔc dhiëeth thīn?”

⁵Gokë lueel, “Abi dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cit wët ci raan kāk Nhialic tiŋ gõt ëlä,

⁶Yin Bethalem pan Judia,
na cɔk alɔn koor yin kam gæthdit pan Judia,
ke yin abi bëny mɛc
thāndiën Itharel tuɔl thīn.’”

⁷Go Yërot bāny wën bö ciëen cɔl ë röt, ku thiëc ke aköl tiŋ kek ciëer panden. ⁸Ku cɔl ke aa bɛr Bethalem ku thɔn ke ëlä, “Lak wiëckë meth apeɪ ku na yökkë, ke we dhuk bāk bën lək ya, ba la aya, ba la door.”

⁹Nawën cik wët Bëny Yërot piŋ ë ke lööny dhöl, ku tiŋkë ciëer wäär cik tiŋ ciëen panden ke wat kenhīim, ku ler ku këc yöt nhom, yön tō meth thīn, ¹⁰ku mitkë puɔth apeɪ. ¹¹Ku lek yöt ku yökkë meth kek man, ku gutkë kenhīɔl piny ku dorkë, ku liepkë jɔgɔken thook ku juërkë milöŋthith, ku adöŋ ŋir mit tuɔlde ku adöŋ kec.

¹²Nawën ke nyuɔth ku lək ke bik cii dhuk tēnë Yërot, gokë dhuk panden dhël dët.

Meth acī riëŋ Ijip

¹³Wën ci kek jāl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëeth ëlä, “Jɔt rot ku luɔc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rëërkë thīn yet aköl bi yen we lək bāk dhuk, rin Yërot awic meth bi nök.”

¹⁴Go Jothep rot jɔt ku nyɛɛi meth kek man ë wëer kënë, ku lek Ijip. ¹⁵Ku rëërkë thīn yet aköl thou Yërot, rin bi wët raan kāk Nhialic tiŋ, ci lueel theer ëlä yenhom tiëŋ, “Yen abi Wëndië cɔl Ijip.”

¹⁶Nawën tiŋ Yërot lɔn ci bāny ke bö ciëen ye ruëeny, ke riääk puɔu. Ku cɔl mīth rōör aa nək ëbën Bethalem, ku bëëi kök thiääk kek ye, mīth ye ruönken rou, ayi mīth kök këc run karou dööt, cit tē ye tāk ye tēwäär piŋ yen wët tēnë bāny ciëen.

¹⁷Ku kāk ke ci Jeremia raan kāk Nhialic tiŋ lueel theer, aaci kenhīim tiëŋ thīn. Ku ëci lueel ëlä,

¹⁸“Dhiëëu ëci piŋ gen Rama,
dhiëëu ku kiëu ë dit apeɪ.
Kɔc Itharel aake dhur miëthken,
Ku aacii wëc ë puɔu ye gam,
rin ci kek thou ëbën.”

Ku yökkë meth kek man (2:11)

Meth aci dhuk

¹⁹Nawën cī Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuöth Jothep pan Ijip, ²⁰ku lueel ëlä, “Jot rot, ku dhuök meth kek man pan Itharel, rin kəc wäär wic ye bik nök aaci thou.” ²¹Go Jothep rot jot, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²²Nawën piñ lon ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riöc bi la Judia, ku ben nyuääh, go muöl la Judia ku ler Galilia, ²³ku ler ku rëer gen col Nadharet. Këya, wël ke cī raan käk Nhialic tiñ lueel aaci kenhiim tieeñ thiin, “Lon bi Jethu aa raan Nadharet.”

Piöc Joon raan kəc muöc nhiiim

(Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

3 Ye ninkä, Joon raan kəc muöc nhiiim ëci piöcde jock pan Judia, roor tē cii ceñ, ku lək kəc ëlä, ²“Pälkë luoi kārāc rin Bääny Nhialic aci thiök.”

³Mony kënë, yen eci Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ jam rienke theer wäär lueel yen ye elä,

“Raan kākkië tiŋ abi piŋ röl ke jam roor të cii ceŋ,
‘Guierkë dhël ë Bëny, luçikë dhölke bik la cök.’”

⁴Joon ë ye ceŋ alëth ci looi nhiëm thöröl, ku ceŋ gɔɔp ye aŋum, ku miith ke ye cam, aa kɔryɔm ku kiëc. ⁵Kɔc Jeruthalem ku kɔc juëc pan Judia, ku lɔŋ Jordan ëbën aaci wet tënë ye, ⁶ku lekkë adumuöömken, ku jɔl Joon ke muɔɔc nhiim wär Jordan.

⁷Wën tiŋ Joon kɔc juëc akut Parathi ku Thaduthi ke bö tënë ye bi ke bën muɔɔc nhiim, ke lëk ke, “Awek dhiënh käpieny! Yeŋa lëk we bāk kat këreec bö? ⁸Luçikë kāk ye nyooth lon ci wek muöl kārāc yakë ke looi. ⁹Ku duökkë wepuöth tɔŋ ku luëlkë yɔk aa miith Abaram. Alëk we, lon alëu Nhialic bi aleelkă cɔl aaye miith Abaram. ¹⁰Ku ëmën yëp aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luçk miith path, ka yep ku cuet ë mæec. ¹¹Wek aa ya muɔɔc nhiim ë piü bāk luçi kārāc puöl, ku raan bö ciëen yacök abi we muɔɔc nhiim ë Wëi Nhialic ku mac. Yeen adit apei tënë ya, ku yën aci path na cök a warke ka cä lëu ba ke döc. ¹²Yeen acit raan muk lək ë kām, ye rap kööm bi rap tek thook ke miël. Ku wiiu rap ku tööu ke. Ku yɔɔt miël many cie thou.”

Jethu aci muɔɔc nom

(Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³Nawën ke Jethu jiël Galilia bi la Jordan bi Joon la muɔɔc nom. ¹⁴Go Joon them bi Jethu yenhom waar ku lëk ye, “Awiëc bi ya yin muɔɔc yanhom. Yeŋö bi yin tënë ya?”

¹⁵Go Jethu dhuök ye, “Cɔl aloi rot këya. Ee tēde bi rot looi kēlä rin bi yök kē wic Nhialic tieŋ nom.” Go Joon gam.

¹⁶Kaam wën ci Jethu muɔɔc nom, ke bö bei wiir ku tiŋ nhial ke liep rot, ku tiŋ Wëi Nhialic ke bö yenhom kecit kuur ë dit. ¹⁷Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë ë manhdiën nhiaar, yën amit puöu tënë ye.”

Jethu aci jɔŋrac them

(Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

4 Kaam wën ke Wëi Nhialic la Jethu guöp, ku yëth roor të cii ceŋ bi jɔŋrac la them. ²Ku jɔl miëth theek nin thiärŋuan, aköl ku wëer go cök nöc. ³Go jɔŋrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke lëk aleelkă bik röt wel bik ya ayuöp.” ⁴Go Jethu bëer, “Aci göt theer elä, ‘Raan acie pir ayup ë rot, ee pir wël bën bei ëbën Nhialic thok.’”

3:3 Ith 40:3 3:4 2Bŋ 1:8 3:7 Mt 12:34; 23:33 3:9 Jn 8:33 3:10 Mt 7:19

3:17 Cäk 22:2; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 12:18; 17:5; Mk 1:11; Lk 9:35 4:1 Yëb 2:18; 4:15 4:4 L.rou 8:3

*Ku tiŋ Wëi Nhialic ke bö
yenhom kecit kuur ë dit
(3:16)*

⁵Go jəŋrac Ƴəth gendit ku tēəu luəŋ Nhialic nom, ⁶ku lueel tənə ye, “Na ye wən Nhialic, ke yī cuet rot piny, rin ëci gət ëlä, ‘Nhialic abä atuöcke lək bik yī muk kecin, ba yicök ciī deeny alel.’”

⁷Go Jethu lək ye, “Acī gət ëlä aya, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’”

⁸Go jəŋrac ben Ƴəth gən bär apei nom, ku nyuth bëëi pinynhom ëbən ke diekden. ⁹Ku lueel tənə ye, “Käkkä ëbən aba yiək yī tē cuet yin rot piny ku door Ƴa.” ¹⁰Go Jethu lək ye, “Jälë, Jəŋ ater, rin acī gət ëlä, ‘Yin abī Nhialic Bānydu door ku loi wëtde yetök!’”

¹¹Go jəŋrac nyään piny, ku bö atuuc nhial ku konykë.

Jethu acī luəide jək Galilia

(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹²Nawən piŋ Jethu lən cī Joon dəm, ke dhuk Galilia. ¹³Ku jiël Nadharet genden ku le rëer Kapernaum, gen thiäk kek wär Galilia, ləŋ Dhebulun ku Naptali. ¹⁴Kënë ëci rot looi, bi wët cī Ithaya raan kək Nhialic tiŋ lueel yenhom tiəŋ,

¹⁵“Piny ë Dhebulun ku piny Naptali,
të la wīr, wär Jordan aləŋtui,
Galilia, wun thäi juəc kuc Nhialic!

16 Kɔc ke rëër muöth yic
 aaci rueldit apei tñj.
 Ku kɔc ciëj piiny muöth yic tën thou,
 ruel aci bën.”

17 Ku ë nĩnkä, Jethu aci piöcde jɔk, ku lëk kɔc ëlä, “Pälkë luçi kãrac,
 rin Bääny Nhialic aci thiök.”

Jethu acä amëi kaɣuan cɔl

(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

18 Tëwën kueny Jethu wär Galilia yɔu, ke tñj amëi karou, Thaimon,
 ku ë cɔl Piter aya, kek Andria wämënh ke dɔm rec buçi. 19 Go lëk ke,
 “Biathkë ɣa ku wek aaba piöc bäk kɔc aa dɔm.” 20 Gokë biaiken nyään
 piny nyin yic ku buothkë Jethu.

21 Wën jiël yen ë tën, ke tñj Jemith ku Joon kek wunden Dhubedi riäi
 yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cɔl. 22 Gokë lööny dhöl nyin yic kek
 ye, ku nyiëñkë wunden piny riäi yic.

Jethu ë piöc ku kony kɔc tuany

(Lk 6:17-19)

23 Ku jɔl Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piöc ɣɔn amat yiic, ku lëk
 kɔc Wët Puoth Yam ë Bääny Nhialic, ku kony kɔc kuat tuaany ëbën bik
 pial. 24 Go lecde thiëi piny pan Thiria ëbën, go kɔc ke tuany tueny juëc,
 kɔc ke rem gup apei, ku kɔc ci jakrec dɔm, ku kɔc la gup nok ku kɔc ci
 ruai, bëëi tënë ye. Goke kony bik pial. 25 Go kɔc juëc apei pan Galilia,
 ku gæth kathiäär yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bëëi kök lɔj Jordan,
 buoath.

Ku kony kɔc kuat tuaany ëbën bik pial (4:23)

Këŋ miet ë puõu cĩ Jethu piõõc*(Lk 6:20-23)*

- 5** Wën tiŋ Jethu kɔc juëc apei, go la tēthöny gɔt nhom. Ku nyuuc ku mēt kɔcken ye buoɔth röt ye, ²go jam ku piõõc ke ëlä,
³“Kɔc mit gup aa kɔc ë leŋ kepuõth,
 rin ye Bäány pan Nhialic këden!
⁴Kɔc mit gup aa kɔc dhuõör rin bĩ
 Nhialic ke waac puõth!
⁵Kɔc mit gup aa kɔc lir puõth,
 rin bĩ kek kë cĩ Nhialic thɔn yök!
⁶Kɔc mit gup aa kɔc nēk tuil puõn la cök,
 ku aabi kueth yeen!
⁷Kɔc mit gup aa kɔc abiökruel,
 rin bĩ keek kony aya!
⁸Kɔc mit gup aa kɔc Ƴer puõth,
 rin bĩ kek Nhialic tiŋ!
⁹Kɔc mit gup aa kɔc ë kɔc döör,
 rin bĩ keek aa cɔl mĩth Nhialic!
¹⁰Kɔc mit gup aa kɔc ye jöör rin wēt
 path, rin ye pan Nhialic këden!

¹¹“Wek aa mit gup tē lēēt we ku näk we, ku tör kɔc kök wegup wēl lueth ë rienkië. ¹²Yakë puõth miet ku dalkë wepuõth, rin bĩ ariõpdun dīt apei pan Nhialic. Yen ë tēwäär jöör kek kɔc kāk Nhialic tiŋ thĩn aya.

¹³“Wek aa cīt awai pinynhom. Ku na thöök kōu alēi, ke ben dhuök thĩn këdē? Awan cīt kënë acie ben piath. Aye puök wei bĩ ya dum kɔc cök. ¹⁴Wek aa mermer pinynhom ëbën. Gen cĩ buth gɔt nhom acie thiaan. ¹⁵Acĩn raan mermer dēēp ku kum nyin, aye tōõu tēn ë yen Ƴöt mer yic thĩn tēnē kɔc tō Ƴööt ëbën. ¹⁶Këya, mermer adhil tiŋ kɔc ëbën, rin na tiŋkë luoidun path la cök ka lec Wuurdun tō nhial.

Piõõc Jethu rin ë lõŋ

¹⁷“Yakë tak lõn cĩ Ƴen bën, ba lõŋ Mothith ayĩ kāk ye kɔc kāk Nhialic tiŋ piõõc bën rac? Acie tēde, Ƴen akēc bën ba ke bën rac, Ƴen acĩ bën ba ke bën thääp. ¹⁸Alěk we alanden, agut tē bĩ nhial ku piny liu, acĩn wēt koor ayĩ këthiin tō lõŋ yic, bĩ kaŋ määar ke kēc guõt nhom. ¹⁹Këya, raan dhoŋ lõŋ tōk kōu, cɔk a lõŋ thin koor, ku piõõc kɔc kök bĩk lõŋ dhoŋ kōu

5:4 Ith 61:2 5:5 Wk 37:11 5:6 Ith 55:1-2 5:8 Wk 24:3-4 5:10 1Pit 3:14 5:11 1Pit 4:14
 5:12 2Lěk 36:16; Luoi 7:52 5:14 Jn 8:12; 9:5 5:15 Mk 4:21; Lk 8:16; 11:33 5:16 1Pit 2:12
 5:18 Lk 16:17

aya, acin tēpeth bi yök pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piöc abi ya raandit apei pan Nhialic. ²⁰Aläk we, na cii piathdun ku luoidun la cök, abi luoi koc piöc lööñ Nhialic ku luoi Parathi waan thok, ke wek acii la pan Nhialic alanayon.

Löñ yam awär löñ theer

²¹“Acäk piñ lon ci ye læk wärkuan dit theer elä, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan dēt ka bi luök wei.’ ²²Ku wek aa læk wēt kënë, raan la puö agöth tēnē raandä, abi luök wei aya. Ku na ye raan lat wämēnh, ‘Yin acin nhom!’ Ka tēm thou, ku na ye raan lat raan dēt, ‘Yin acin puö,’ Ka bi yāth pan mac. ²³Na lo juar ariäk nhom, ku lo tak lon ci wämuuth puö riäak tēnē yi, ²⁴ke yi nyiēñ këdu ariäk lööm ku loor bäk kañ la döör wek wämuuth, ku jol dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵“Lac wēt waar yic ku döörkē wek raan yēth yi luk yic. Na cii loo kēlä, ka yēth yi luk yic tēnē bëny. Ku bëny abi yi la thön apuruuk, ku mac yi. ²⁶Yin aläk yic, yin acii bi kañ lony yet tē bi yin këthiin këny tēnē yi kañ cool.

Jethu ajai ë kör

²⁷“Acäk piñ lon ci ye lueel theer elä, ‘Duk tiñ raandä kor.’ ²⁸Ku aläk we, raan döt tik ku tuiil ye, kacit raan ci tik kor aya rin tö yen yepuö. ²⁹Këya, na ye nyindun cuēc yi col aloi awuöc, ke nuēt bei ku cuat wei! Añuēñ ba cor nyien tök, tēnē lon bi yi cuat pan mac ebën. ³⁰Ku na ye cindun cuēc yi col aloi awuöc, ke tæem wei. Añuēñ ba la ciæen tök, tēnē lon bi yin la pan mac.

Jethu ajai ë liöñi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹“Acii lueel aya elä theer, ‘Raan päl tiññde athil athör ë liöñi göt tēnē tik.’ ³²Ku aläk we, na ye raan ci tiññde liöñi ke këc wic mony dēt, ka bi ye col aloi adumuööm, ku raan thiak tiñ ci liöñi ka cä akor looi.

Jethu ajai ë kuēñ

³³“Acäk piñ aya lon ci ye læk kocun theer elä, ‘Duk mël kuēñ ë lueth, muk kuēñdun ca looi tēnē Bëny.’ ³⁴Ku aläk we, duökkē mël kuēñ, tädē rin pan Nhialic tädē rin ë Bäänyde, ³⁵tädē rin piny, rin yen ë tē mac Nhialic ku duk kuēñ Jeruthalem rin ë gen Bënydit. ³⁶Duk kuēñ ë

5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17 5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18 5:29 Mt 18:9; Mk 9:47 5:30 Mt 18:8; Mk 9:43 5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11 5:33 Leb 19:12; Kn 30:2; L.rou 23:21 5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 5:35 Ith 66:1; Wk 48:2

cöökdu rin acie yin yi cak ye. ³⁷Jamdu ë lon bi yin ye lueel amäath ë path, 'Ee këya' ku, 'Acie këya,' Kë ye juak thin, ee bën tënë jögrac.

Jethu ajai ë guur

(Lk 6:29-30)

³⁸"Acäk piñ aya ke ci lueel ëlä, 'Na yup raan yi nyin ke yup nyin aya, na dhoñ yilëc ke dhoñ lëc.' ³⁹Ku wek alëk këne, duk kërac col këreec dët. Na gut raan gëmdun cuëc ke wël gëm dët aya. ⁴⁰Na wïc raan dët bi këdun path tuöör nyin, ke mät këdun dët puoth nhia aya. ⁴¹Na cöl raan yi ba këthiek muk tënë ye, ke ruac ba yäth tëmec. ⁴²Muoc raan lim yi, ku na wïc raan këdäj tënë yi, ke gam ye.

Nhia koc man yin

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³"Acäk piñ ke ci lueel ëlä, 'Nhia koc mäath kek yi ku man koc ater.' ⁴⁴Ku alëk we, nhia koc aterdun ku röökkë rin koc jör we, ⁴⁵rin bi wek jäl ciët mïth Wuurdun tö nhial, rin ë piny cöl abak tënë koc path ku koc rec kedhie, ku cöl deñ atueny tënë koc ë luui käpath ku koc luui kärac aya. ⁴⁶Na nhia ke ë koc nhia yi kepëc, ke ye rin nõ bi Nhialic yi kony? Cii koc kut ajuër ye looi këlä aya? ⁴⁷Na yeke muöth ë koc mäath kek yi ë röt, ke la këpeth ca looi wër yin koc kök? Cii koc cie koc Itharel këcit këne ye looi aya? ⁴⁸Yin adhil piath cimën puoth Wuur tö nhial!

Duk nhiam ë kuöny ca gam

6 "Tietkë röt bäk käpath cii ye looi ë koc nhim rin bi we tin. Na luicë këya, ka cin ariöp bäk yök tënë Wuurdun tö nhial.

²"Na le raan nõñ ca kony, ke yi duk nhiam ba ya cath ke luel cimën koc alueth, ye looi tën amat ku dhöl yiic, rin bi ke leec. Detkë apath, kek ë köckä acin ariöp dët benkë yök. ³Ku na gam raan nõñ këdäj, ku cök a mäthdu ke duk cöl anjic. ⁴Rin bi këdun ci yin raandä kony cii njic. Na loi këya, ke yin abi Nhialic cuööt, raan yen këriëc ëbën njic, agut kë ci moony.

Jethu anyuth yo të bi yok ya röök thin

(Lk 11:2-4)

⁵"Ku të röök yin, duk koc alueth kiit, anhiarkë bik röök ke käac tën amat ku dhöl yöth, rin bi ke tin. Ku alëk we, keek aacä ariöpden yök.

5:38 B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21 5:43 Leb 19:18 5:48 Leb 19:2; L.rou 18:13 6:1 Mt 23:5
6:5 Lk 18:10-14

⁶“Të röök yin, ke yī la tēdu ë rot, ku röök tēnë Wuur Nhialic cie tiŋ, rëër ë tēnë, ku yen Wuur daai yī, yen abī cuööt.

⁷“Ku të röök yin, duk wël ye ber yiic ë path cīmën kɔc kuc wët Nhialic, kɔc ye tak lɔn na luelkë wël juëc, ke yen bī Nhialic röökken piŋ? ⁸Duk rot loi ba ciët ke, rin Nhialic ë kē tō yīpuōu guɔ ŋic ke kēc cak thiëc. ⁹Këya, yin adhil röök ëlä,

‘Wādan tō nhial, bī rienku aleec,

¹⁰bī bäänydu bën yoyiic,

bī wëtdu alooi piiny cīmën nhial.

¹¹Muɔc yook miëth yaköl.

¹²Päl wët piny tēnë yook,

cīmën ye yok ye puöl tēnë kɔc rɛc yook.

¹³Ku duk yook cɔl athem këracc, ku ba yook lac waar këracc yic.’

¹⁴“Rin na ye wët päl piny tēnë kɔc kök, ke Nhialic abī wët päl piny tēnë yī aya. ¹⁵Ku na cīi wët ye päl piny tēnë kɔc kök, ke Nhialic aciī wët pël piny tēnë yī.

Duk nyooth lɔn thëk yin

¹⁶“Të thëk yin, duk rëër yī ŋōŋ nyin cīmën ye kɔc ruëeny ye looi. Aake nyin looi ŋuarar bīk nyuɔoth lɔn thëk kek. Alëk we, keek aacä ariöpden yök. ¹⁷Të thëk yin, rëër ë path ku duk nyooth lɔn nëk cɔk yī, ¹⁸bī ciën raan ŋic ye lɔn thëk yin, ku Nhialic Aciëŋ yen kē ye ŋek looi ë rot ŋic, yen abī yiëk ariöpdu.

Jiëk cie riäak atō pan Nhialic

(Lk 12:33-34)

¹⁹“Duökkë jak käk tō pinynhom rin ye aruɔp ku keth ke rac, ku aaye cuër kual aya. ²⁰Këya, apath bī ya jiëk pan Nhialic yen wic, yen acin kē bī ye rac. ²¹Rin piändu abī ya rëër akölaköl të tō jaakdu thīn.

²²“Këya, puön path acit nyin path, raan path nyin ee daai apath, aciī thōŋ kek raan cī cɔr. Raan la puön yer acit raan path nyin, ²³ku raan ye ŋic këde ë rot, ee raan col puōu cīt cɔr cie piny ë tiŋ!

Nhialic ku jiëk

(Lk 16:13; 12:22-31)

²⁴“Acin raan bäny karou luöoi ë tök, tēdë ka man bäny tök ku nhieer bëny dëëtë, tēdë ka thek raan tök ku dhël raan dët. Aciī raan lëu bī Nhialic ku jiëk nhiaar kedhie.

²⁵“Këya, alëk we bāk cīi ye diëer kē bāk cam, ku kē bāk dek, rin bī wek rëër we pīr, tēdë ke we diëer kāk bāk ceŋ. Wëi aŋuëën tēnë miëth. Ku

guöp raan cii ñuëñ tënë alëth? ²⁶Daaikë diet ë pä r nhial, aa cie pur, ku aa cïn miith yekë ke tössu, ee Wuur tö nhial yen ë diëer ë ke! Na week cäk ye kädit apeï tënë ke? ²⁷Yeña kamkun na diir piërde, ke juak ruönke?

²⁸“Ku yeñö ye wek diëer käk bäk ceñ? Tiëñkë yök peth ë cil roor, aa cie luui ku aa cie alëth ë kōc ë rienken. ²⁹Ku adhiel lëk we na cök a Bënyaknhom Tholomon wäär ë jaakde yic, ee cii cit ke. ³⁰Ku na ye Nhialic wel tö roor cöl adhëñ këya, wel tö thïn ëmën, ku na nhiäk nïn lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cii we bi kuëëc nhiim? Ye gam thiin koor ñö be rëer kek we këya!

³¹“Duökkë ye diëer ku luëlkë, ‘Yeñö buk cam? Yeñö buk dek? Buk kë ceñku yök tëno?’ ³²(Aa kōc kuc wët Nhialic kek aa kepuöth yiëk ë kakkä.) Ku añic Wuurdun tö nhial lōn wic wek kakkä ëbën. ³³Yakë wepuöth wël bäanyde kek käk wic ke tënë we, kajuëc wiëckë ke aabi yiëk we. ³⁴Këya duökkë ye diëer ë nhiäk, nhiäk abi bën kek kakkë. Aköl ëbën ala yic këraacde ë rot.

Kōñ kākku guiir ba raan dët jāl wëët

(Lk 6:37-38, 41-42)

7 “Duk kōc kōk ye nyieeny kārāc cik looi kāk ye ke looi aya, rin bi yi cii gut nyin, ²rin tē ye luök kōc kōk, yen ë tē bi Nhialic yi luök thïn aya. ³Yeñö, ye yin këreec dit ye looi kuc, ku ye tiñ këreec koor ye wāmuuth looi? ⁴Ye kēdē bi yin ke menhkui dōk kārāc ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵Awëëñkui! Kanjë kārāc yakë ke looi puöl, yen abi wek ye lēu bāk miëthkun jāl wëët.

⁶“Duk jōk gēm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk kōc cii ye bi gam, tēdē aabi kuc ku nākķē yīin.

Rōök yen wic Nhialic

(Lk 11:9-13)

⁷“Thiëc, ku abi gām yi, wic ku aba yök, gut yöt thok ku abi ñaany thok tënë yi. ⁸Raan ë thiëc, aye gām kēdāñ, ku raan wic kēdāñ, ee kë wic yök, ku raan yöt tōñ thok aye ñāny thok ye akōlakōl. ⁹Nadë le raan kamkun gēm manhde dōöt tē wic yen miëth? ¹⁰Nadë, ke gēm këpiny, tē ci yen ye thiëc ë rēc? ¹¹Na yakë ñic wek kōc cii path bāk miëthkun aa gām kāpath wickë ke, ke Wuur tö nhial cii kajuëc path bi gām kōc ye thiëc!

Lōñ la cōk

¹²“Loi kāpath tënë kōc kōk, cīmën nhiëer yin ye bik kāpath looi tënë yi aya, kakkä kek aaci lueel theer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Lk 13:24)

¹³“Kuany dhël ye kɔc gum thïn yic, rin dhël cïi kɔc ye gum thïn, ee kɔc yãth pan mac, ku ë yen aye kɔc juëc mër thïn.” ¹⁴Ku dhël ye kɔc gum thïn yen ë la pan Nhialic, ku aa kɔc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bï week cïi wëŋ

(Lk 6:43-44)

¹⁵“Tietkë röt kɔc piöoc wël ë lueth, kɔc bën tënë we ku luelkë wël puoth cï la läiläi, ku kãk rëër keyäac arac apeï. ¹⁶Aa bãk ñic tēden ye kek luui thïn. Acïn mïth tim ye cam, ye bet tim dët cie ye nhom. ¹⁷Këya, tim ye miëthke cam ë luok mïth path, ku tim rac cïi miëthke ye cam, acïn kë ye yök tënë ye. ¹⁸Tim pëth ye miëthke cam acïi lëu bï dhiëth mïth rëc, ku tim cïi miëthke ye cam acie kaŋ luok mïth ye cam. ¹⁹Ku kuat tim cïn kë ye kuany tënë ye aye yep ku tok. ²⁰Aben lëk we, kɔc aa lueth, aa bãk ñic tēden ye kek luui thïn.

Wek aa këc kaŋ ñic

(Lk 13:25-27)

²¹“Acie kuat raan ya cɔɔl, ‘Bëny, Bëny,’ Yen bi la pan Nhialic, aa kɔc kë wïc Wã tō nhial looi kek aabi Bääny Nhialic yök. ²²Të le aköl kënë bën, abi kɔc juëc lueel tënë ya, ‘Bëny, Bëny! Yok aaci wët Nhialic piöoc ë rienku. Ku yok aaci jakrëc cuɔp wei ë rienku, ku loiku kãjuëc kɔc göi!’ ²³Ku aba lëk ke, ‘Wek aa këc kaŋ ñic. Jãlkë yalööm, kɔc ë luui kãrac!’

Kääŋ rin kɔc karou cï bëïi keer

(Lk 6:47-49)

²⁴“Këya, kuat raan wëlkiën kä piŋ, ku luui ë wëlkä, abi ciët raan ñic kaŋ cï paande looi tëthöny. ²⁵Go deŋ tueny ku bö aboor ku yomdit apeï. Ku paande akëc wïik rin cï ye buth tëthöny. ²⁶Ku kuat raan wëlkiën kä piŋ ku cïi lui ë ke, abi ciët raan abëël cï paande looi tëthuth. ²⁷Go deŋ tueny apeï ku bö aboor ku yomdit, go baai wïik ëbën abi ciën yön tön döŋ!”

Thän awën tō thïn acï gäi

²⁸Wën cï Jethu wël ke wïc bï keek lueel thöl, go thän awën tō thïn gäi tët cï yen ke piöoc thïn, ²⁹rin Jethu acïi cit kɔcken piöoc ë lööŋ, rin acï piöoc ke la riel Nhialic.

Jethu acä atuet cöl apuol*(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)*

8 Wën cï yen bën piny gõt nhom, ëcï kəc juëc apëi buoõth. ²Go raan cï tuet bën tënë ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wïc ke yïn cöl ë tuen kënë adem.”

³Go Jethu yekök riny ku gooõ, ku lueel, “Ee yic awiëc, Piaalë!” Go tuet guo dem nyin yic. ⁴Ku lëk Jethu ye, “Muk yïnhom apath duk kënë lëk raan dët, lóor ku nyuõth rot raan käk Nhialic bi caath, ku juar käng cït tē ye löñ Mothith ye lueel thïn, bi kəc ëbën njic lon cï yïn pial.”

Jethu acï raan lui pan bëny apuruuk kony*(Lk 7:1-10)*

⁵Wën cï yen yet Kapernaum, ke bëny mec apuruuk juëc bö tënë ye ku lëñ, ⁶“Bëny, raan lui paandië atõ baai ke tuany, acïn tē ye yen rot cak jot, adhël apëi.”

⁷Go Jethu lueel. “Yen abï la ba kony bi pial.”

⁸Go bëny apuruuk bëër, “Bëny, duk rot näk cäth, rin yen acie raan path nadë ke yï bö atiëmdië yic, toc wëtdu ë path ku yeen abï pial. ⁹Rin yen aya, yen arëër bánydüt cök, ku yen ala apuruuk rëër yacök. Ku aya lëk ñek. ‘Lóor!’ Ka la, ku lëk ñek, ‘Bäär tën!’ Ka bö. Ku lëk raan lui paandië, ‘Loi kënë!’ Ka looi.”

¹⁰Kaam wën piñ Jethu wël raan kënë ke gëi, ku lëk kəc awën buoõth ye, “Alëk we ayic, acïn raan tönj ca kañ yök Itharel ke la gamdit cït kënë. ¹¹Muökkë kënë nhom, kəc juëc aabi bën pinynhom ëbën ku nyuuckë ë tök kek Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yai yic bäany yic pan Nhialic. ¹²Ku kəc ke bi rëer bäany yic aabi ciëc ayeer muõõth yic, tē bi kek rëer thïn ke dhiau bik kethook aa kac, ke cï nhïim la cõt.” ¹³Ku wël yethok bëny apuruuk ku lueel, “Lóor, dhuök baai, yïn acï gam, ku kënë abï looi tënë yï.”

Ku raanden luoi acï guo pial ë tën awën.

Jethu acï kəc tuany kony*(Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)*

¹⁴Tëwën le Jethu pan Pïter, ke yök man tiñ Pïter piiny biöök yic ke cï juäi göök. ¹⁵Go gooõ, go juäi jäl, ku jot rot ku looi miëth tënë ke.

¹⁶Naõon thëei, ke kəc juëc la gup jakrec biï tënë ye. Go jakrec cuoõ wei kegup wët thok ë path, ku kony kəc tuany bik pial. ¹⁷Kënë acï rot looi rin bi wët cï Ithaya lueel thëer yenhom tiëñ, “Acï kuat arëem ku tuaany ëbën jat yeyeth.”

Raan buoṯh Jethu adhil puṯu riel

(Lk 9:57-62)

¹⁸Nawën tiṅ Jethu thändit apeṯ yelööm, ke lëk kacke bik teem wär alonṯui. ¹⁹Go raan piöoc löönṅ bën tënë ye ku lueel, “Bänydië, yin aba biaath kuat tē ler yin thin.” ²⁰Go Jethu bëër, “Luony roor aala yöötken yekë ke wuut, ku diet pār aala yöötken, ku Manh Raan acin nhom baai pinynhom tēn.”

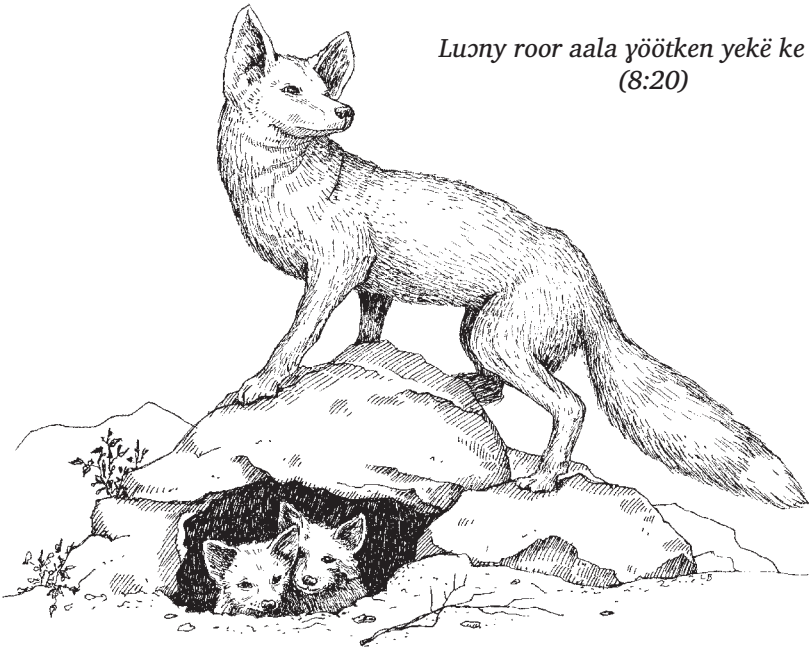
²¹Go raan dēt kam kōc ye buoṯh lueel tënë ye, “Bëny, cōl ya akōṅ wä la thiök.” ²²Go Jethu bëër, “Buoṯh ya, ku päl kōc cit kōc cī thou bik kacken thiök.”

Jethu acī yom cōl akäac

(Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³Go Jethu la riäi yic, ku buoṯh kōcken ye buoṯh. ²⁴Kaam awën, ke yomdit ril apeṯ jōt rot, ku loi atiaktiak rot bi riäi duër puk yic, ku Jethu ë nin. ²⁵Go kōcken ye buoṯh la tënë ye ku puöckë ke dhiau, “Luäk ṅo, Bëny, ṅok aa diir!” ²⁶Go lëk ke, “Wek kōc koor gamdun, yeṅö ye wek riöcc kälä?” Ku jōt rot ku rël yom ku atiaktiak, gokë la dil. ²⁷Go kōc awën gäi ku thiëckë röt, “Ye raan la guöp ṅö kënë? Na cōk a yom ku atiaktiak ë ke piṅ wētde!”

*Luony roor aala yöötken yekë ke wuut
(8:20)*

Kɔc pan Gadara la gup jakrec

(Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸Wën cī Jethu yet pan Gadara tō wār alɔŋtui, ke rām kek rōör karou ke bō bei rēŋ nhīim. Ku rōörkä aake la gup jakrec ë ke riir nhīim apei, abī kɔc aa riöc ke, abī ciēn raan tēek ë dhēl kēnē. ²⁹Gokē duɔɔt looi wën tiŋ kek Jethu, “Yeŋö wic tēnē ɔo Wën Nhialic? Ca bēn ba ɔo bēn tēm awuöc ke tēn awuöc ɲoot?”

³⁰Ku duut dir baai ë nyuäth tēthiök. ³¹Go jakrec Jethu löŋ, “Na wic ba ɔo cuɔp wei ë rōörkä gup, ke yī cop ɔo ë dirkä gup.” ³²Go lēk ke, “Lak,” Gokē bēn bei ku lek ë dir gup, ku tēn awēn, ke duut diēer riŋ agör yic ku thootkē wīir ku moukē ëbēn. ³³Go rōör ke biöök dir kat ku riŋkē geeu, ku lek kē cī rot looi tēnē dir ku tēnē rōör awēn karou la gup jakrec tēt kɔc. ³⁴Go kɔc juēc apei geeu la bik röm kek Jethu. Nawēn tiŋkē, ke läŋkē bī jäl panden.

Jethu acī raan cī ruai kony

(Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

9 Go Jethu dhuk riäi yic, ku teem wār, ku ler genden Kapernaum. ²Go kɔc kök mony cī ruai bēēi tēnē ye ke ketkē, ke cī tōc biöök alom yic. Tēwēn tiŋ Jethu gamdit tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Dēet yīpuöu manhdiē! Adumuöömku aaci päl piny.”

³Tēwēn piŋ kɔc piöc ë lööŋ ë wēt kēnē, gokē jam kamken ëlä, “Mony kēnē adhāl Nhialic!”

⁴Go Jethu lēk ke wēn ɲic yen kē yekē tak, “Yeŋö ye wek tak kārāc cīt kākka? ⁵Emēn ye kēnen puɔl yic kākka yiic, ba lueel, ‘Adumuöömku aaci päl piny,’ Tēdē ke lueel, ‘Jɔt rot ku cathē?’ ⁶Ku aba nyuöth we lɔn le Manh Raan riel pinynhom ba adumuööm päl piny.” Ku lēk mony aduany, “Jɔt rot ku kuany biöŋdu ku lɔr baai!”

⁷Go mony kēnē rot jɔt ku dhuk baai. ⁸Go thän awēn riöc wēn tiŋ kek mony kēnē, ku leckē Nhialic rin cī yen riöldiit cīt kēnē gām raan ë path.

Jethu acī Matheo cɔl

(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹Tēwēn jiēl Jethu tēn awēn, ke tiŋ mony ajuēr kut cɔl Matheo ke rēēr tēden luoi, go lēk ye, “Buɔth ɔa.” Go Matheo rot jɔt ku buɔth.

¹⁰Tēwēn mīth Jethu pan Matheo kek kɔcken ye buɔth, ke kɔc ajuēr kut, ku kɔc kök la gup anyon, mēt röt ke bik mīth ë tōk. ¹¹Nawēn tiŋ Parathī ë kēnē, ke thiēc kɔcken ye buɔth, “Yeŋö ye raandun piöc mīth kek kɔc ajuēr kut ku kɔc kök la gup adumuööm?”

¹²Go Jethu wëlken piŋ ku bëër, “Aacie kɔc puɔl kek la tənë akïim, aa kɔc tuany. ¹³Lak bāk wëlkā la deet yiic, kē wiēc ë Ƴer puɔu, acā wic bī Ƴa nāk Ƴök. Ƴen akēc bën ba kɔc path bën cɔɔl, aa kɔc la gup adumuɔɔm.”

Wët lõŋ thëk ë miëth

(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴Go kɔc Joon raan kɔc muɔc nhïim bën tənë Jethu ku thiëckë, “Ƴook, ku kɔc Parathï Ƴok aa thek buk ciï mïth, ku kɔckun Ƴi buɔɔth aacie thek, Ƴeŋö?”

¹⁵Go Jethu lõŋden bëër ëlä, “Ƴakë tak lõn bī kɔc cī bën ruääi Ƴic rëer ke ciï mïth, ku Ƴen athiëk nhom Ƴa rëer ke ke? Aacie tède! Aköl bī athiëk dɔm ku nyeci keyiic, Ƴen aköl bī kek thek.

¹⁶“Ƴen acī bën ba we bën lëk, lõn nadë acin raan bī abarj alanh ret wei alanh Ƴam kɔu bī la buɔɔp ë dhiäth alath kɔu. ¹⁷Ku acin raan bī muɔn abiēc ë Ƴam puɔk töny theer Ƴic, na looi këya, ke töny abī Ƴic pät ku puɔk mɔu wei, ku riëkkë kedhie. Muɔn Ƴam adhil puɔk töny ë Ƴam Ƴic. Ku na Ƴe muɔn abiēc ë Ƴam, ka Ƴe tääu töny ë Ƴam Ƴic, ku keek ëbën aciï bī riääk.”

Jethu acī tik kony ku cɔl meth aben pïr

(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸Tëwën lëk Jethu ke ë wëlkā, ke bëny tën amat kɔc Itharel bö tənë Ƴe ku gut Ƴenhiɔl piny Ƴenhom ku lõŋ, “Nyaandië apuɔc thou ëmën thiin, bäär ba Ƴicin la tääu Ƴenhom bī ben pïr.”

¹⁹Go Jethu rot Ƴot kek kɔcken Ƴe buɔɔth ku buɔthkë.

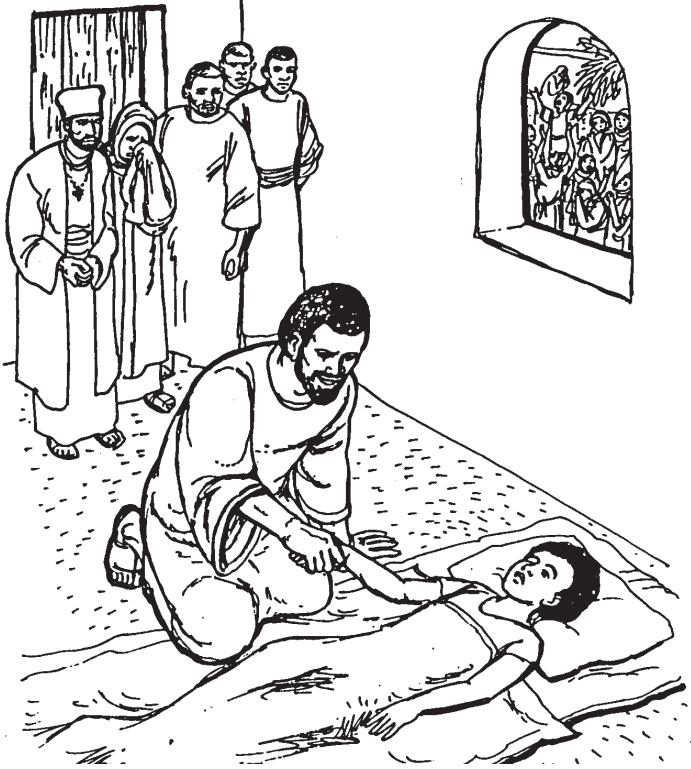
²⁰Nawën ke tiŋ tuany, ciï thëkde kɔu Ƴe tɛem ruɔɔn thiäär ku rou, bö Jethu kɔu ciëen ku gɔɔt alanhde. ²¹Rin ëci jam Ƴepuɔu ëlä, “Na gaat alanhde ke Ƴen abī pial.”

²²Go Jethu Ƴenhom wel, ku tiŋ ku lueel tənë Ƴe, “Dɛet Ƴipuɔu nyaandië, gamdu acī cɔl apuɔl.” Ku kaam awën ke riem kääc.

²³Tëwën cī Jethu Ƴet pan bëny tën amat kɔc Itharel, ke Ƴök kɔc ke nāk röt ke dhiau apeï, go lëk ke, ²⁴“Jälkë tën! Nyanthiin kënë akēc thou, anin!” Gokë dɔl guɔp. ²⁵Go la Ƴöt wën cī kɔc la aƳeer ëbën, ku dɔm nyanthiin cin. Go rot Ƴot. ²⁶Ku thiëi thoŋ kënë piny pan awën.

Jethu acī cöör karou kony bïk daai

²⁷Wën cī Jethu jäl pan mony awën ke ber tueŋ, go cöör karou buɔɔth cök ke dhiau. “Ƴin aŋöthku, kony Ƴo Wën Debit.”

Ku dɔm nyanthiin cin (9:25)

²⁸Nawën le yet yöt, ke buɔɔthkë thïn, goke thiëec, “Yakë gam wepuõth lɔn bï yen kënë looi?”

Gokë rek yic, “Bëny, ayeku gam!”

²⁹Goke gɔɔt nyïn ku lueel, “Abï rot looi këya, cimën cï wek ye gam!”

³⁰Gokë guɔ daai nyïn yic, ku thɔn ke ëlä, “Duõkkë ë kënë lëk raan dët!”

³¹Nawën lek jäl tënë Jethu, ke la jam rienke baai yic ëbën.

Jethu acï mony cie jam kony bï jam

³²Kaam wën puɔc kɔc awën karou jäl, ke mony la guõp jɔɔrac cie jam biï tënë ye. ³³Ku kam thin cï Jethu jɔɔrac cuɔp wei yeguõp, go guɔ jam, go kɔc gäi ëbën ku luelkë, “Yok aa këc këcït kënë kaɲ tïɲ Itharel ë tën!”

³⁴Go Parathï yõõɲ yic ku luelkë, “Ee bëny jakrec yen ë ye yiëk riel bï ke aa cuɔp wei kɔc gup.”

Rap tem ajuëc ku kəc tem ke aa lik

³⁵Ku jəl Jethu gæth ku baai kuany yiic ke ye piöoc tən amat kəc Itharel. Ku lək kəc Wët Puoth Yam rin bäany Nhialic, ku kony kəc ë tueny yiic ëbën. ³⁶Nawën tiŋ thändiit guëer tënë ye, ke ŋæer yic tënë ke, rin aaci tiŋ ke cïn raan piöoc ke, kecit amël pap cïn nhïim abiöök. ³⁷Ku luel tënë kacken ye buoath, “Käk tem ajuëc ku kəc luçi aa lik. ³⁸Këya, röökkë Bëny la nhom käk tem, bi kəc luçi cəl ajuak röt.”

Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

10 Go Jethu kacken ye buoath kathiäär ku rou cəl, ku yik ke riel bi kek jakrec aa cuop wei, ku konykë kəc tuany bik pial. ²Rin kəc ke ci kuany aa kik. Thaimon, ci Jethu bën cäk ke cəl Piter. Ku wämënh Andria ku wëet Dhubedi, Jemith ku Joon. ³Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuër kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴Thaimon (raan la puðu ater) ku jəl a Judath Ithkariöt raan wäär ci Jethu bën luom bi dom.

Luçi Atuuc kathiäär ku rou

(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵Keek kathiäär ku rou aake ci Jethu tooc ku yöök ke ëlä, “Duökkë bëëi kəc cie kəc Itharel kəc yiic, ku duökkë la gæth Thamaria yiic. ⁶Lakkë tënë kəc Itharel kuc Wët Puoth Yam Nhialic. ⁷Të le wek ke lëkkë ke, ‘Lön ci bäany Nhialic thiök!’ ⁸Kuonykë kəc tuany bik pial, ku calkë kəc ci thou aa ben pir, ku calkë kəc la gup tuet aa dem, ku cuopkë jakrec wei kəc gup. Duökkë röt cəl aye riop të looi wek kakkä, rin riel ye wek ke looi ë cäk yoc. ⁹Duökkë muk wëü ku duökkë muk jökgoo ye wek lim miith dhël yic. ¹⁰Muökkë alëth ku war ceŋkë kepëc, ku wai tök ë path. Rin raan ë luçi aye gäm këden ci yen luui.

¹¹“Kuat geu, ayi pan ye wek la thin, yakë thiëc raan puoth bi we lor, ku rëërkë kek ye yet aköl bi wek jäl. ¹²Të ye wek la bëëi yiic, yakë kəc kaŋ tiŋ lön bi kek we lor ku nyuuckë we. ¹³Ku na lor kəc baai we, ke we rëër ku nyuöthkë ke Wët Puoth Yam, ku na cik nyin la we, ka cïn wët lëkkë ke. ¹⁴Ku na ciï kəc baai, ayi kəc geu we lor ku piŋkë wët cieth wek, ke we jiël ku teŋkë wecök. ¹⁵Ku wek aa lək kënë! Aköl luŋdit, Nhialic abi kəc rec pan Thodom ku Gomora ŋuään tënë ë kockä!

9:35 Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 9:36 Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lëk 18:16; Edhe 34:5

9:37-38 Lk 10:2 10:7-15 Lk 10:4-12 10:10 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 10:14 Luçi 13:51

10:15 Mt 11:24; Cäk 19:24-28

Acī Jethu lëk atuöccke lön bī kek gum

(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

16“Pierkë kënë! Wek aa tuoc bëi yiic cimen amël la gal yiic. Këya, cökkë wepuöth ku luökë röt bäk aa koc path ñic kãñ, ñic luui. 17Ku alëk we aya bäk ñic lön bī we aa döm ku yëth we luk yic, ku thatkë we tēden amat. 18Ku wek aabī köc bāny nhīim ë rienkië, bäk Wët Puöth Yam lëk ke ku koc cie koc Itharel. 19Ku tē yëth kek we luk yic, duökkë diëer tē bī wek la jieem thin, rin wët bäk lueel abī guo bën wenhīim tē jieem wek. 20Rin wël bäk lueel aacie wëlkun, aabī bën tēnë Wëi Nhialic yen bī jam wegup.

21“Raan kek wämēnh aabī röt gaany bik röt cöl aa näk, ku wärken mīth aabī miëthken luom, ku mīth aabī koc ke dhiëth ke luom bik ke cöl aa näk. 22Koc ëbēn aabī we maan rienkië. Ku raan bī yepuöu dëet yet tē bī yen thou, abī pīr akölrīëc ëbēn. 23Na wickë bik we nöc gen cī wek la thin, ke we riñ gen dët. Ku na näkkë we ë gen kënë aya, ke we riñ gen dëëtë. Alëk we ayic, wek acī luoidun bī thöl pan Itharel, ke Manh Raan këc bën.

24“Acin manh piöoc wär raan piöoc ye, ku acin alony dīt tēnë bānyde. 25Këya, apath bī raan biöth ciët raanden ë piöoc, ku alony kecīt bānyde. Na ye wun baai cöl ke Beldhebul bëny jakrec, ke kacke bī cöl rin yindë!

Duökkë riöc

(Lk 12:2-7)

26“Këya, duökkë riöc ke. Rin kāk ye moony ëmēn aa ñot ke bī ñic aköldä, rin acin kë ye thiaan bī cīi ñic. 27Yakë kāk ya lëk we ë röt lueel koc nhīim ëbēn ke cīn riöc, ku luëlkë kāk ye ñāai weyith, bī koc kōk ke piñ aya. 28Duökkë riöc koc we nöc, wëikun aa liu kecin. Añuëñ bäk riöc ë Nhialic, yen la riel we cöl apīr pinynhom ku kony wëiku ë pan mac aköldä. 29Acin këthiin koor lëu bī määär ke kuc Wuur tō nhial. Na cök ajinh thin koor tō baai ka ñic. 30Ku week aya, na cök a këthiin tō wegup cimen nhim tō wenhīim, ka ñic Wuur tō nhial. 31Këya, duökkë riöc, wek aa wär kakkä ëbēn!

32“Na ye raan wëtdië piöc ku cīi guöp riöc, ke yen acīi guöp riöc ye ë Wä nhom nhial. 33Ku na ye raan jei ya koc nhīim lön cīi yen ye raandië, ka ba jai aya ë Wä nhom nhial.

34“Duökkë ye tak lön cī yen bën ba döör bën looi pinynhom. Yen akëc bën ba kãñ bën cöl aa puol yiic, ee gum bī raan ëbēn gum. 35Rin yen acī

10:16 Lk 10:3 10:17-20 Mk 13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 10:21 Mk 13:12; Lk 21:16

10:22 Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 10:24 Lk 6:40; Jn 13:16; 15:20 10:25 Mt 9:34; 12:24;

Mk 3:22; Lk 11:15 10:26 Mk 4:22; Lk 8:17 10:33 2Tim 2:12 10:35-36 Mai 7:6

bën ba meth kek wun, ku nya kek man cɔl aman röt, ku man athiëk kek tiŋ wënde aabi röt maan aya, ³⁶kɔc bi raan aa maan aa kɔcken rëër kek ye baai.

³⁷“Raan ye nhiaar bi aa kɔc ke dhiëth ye kek nhiëer apei tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apei tënë ya, ka cie raandië aya. ³⁸Raan cie kārāc ye guum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. ³⁹Raan ye wic bi wëike ŋic muk pinynhom ë tën, aciï pir aköldä bi yök, ku raan bi gum ë wëtdië, abi pir akölrüëc ëbën yök.

⁴⁰“Raan we lor ë yen aye lor, ku kɔc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. ⁴¹Raan atuŋnydië lor rin ŋic yen ye lɔn ë yen atuŋnydië, abi la abak ariöp bi yiëk atuuc yiic. ⁴²Muökkë kënë na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam kɔc ya buoŋth, rin ye yen raan ya buoŋth, ka bä ariöpe dhiel yök.”

Joon aci kɔc tuɔc tënë Jethu

(Lk 7:18-35)

11 Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kɔcken ye buoŋth kathiäär ku rou, ke jiël ë tën bi la piöoc ku le kɔc lëk gëeth Galilia yiic.

²Ee ninkä, tëwën tō Joon raan kɔc muɔc nhüim yööt ke mac, ke piŋ kāk looi Jethu. Go kɔc abëk, kɔcken ye buoŋth tuɔc tënë ye bik la thiëc wët kënë. ³“Ye yin raan yi bi bën, aye raan dët yen buk tiit?”

⁴Go Jethu bëër, “Dhuökkë ku lëkkë Joon, kāk cāk piŋ ku kāk cāk tiŋ. ⁵Cɔr aci ben daai ku aduany aci ya cath. Ku kɔc ci tuet aaci tuet jäl kegup. Ku miŋ aci ya piŋ ku kɔc ci thou aaci röt jɔt. Ku Wët Puoŋth Yam Nhialic alëk kɔc ŋöŋ nyin. ⁶Raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic!”

⁷Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët kɔc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror ciï ceŋ bāk la tiŋ? Ye raan puɔl yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? Acie tēde, acie yen kënë ler wek. ⁸Ye raan yindë yen lak tiŋ? Ye mony ceŋ alëth path? Aŋot cie tēde, kɔc ceŋ alëth dhëŋ aa kɔc tō bëëi bāny yiic! ⁹Na cie këya, ke yeŋö yen ler wek? Ye raan kāk Nhialic tiŋ? Ee yic, ku alëk we, yeen adit tënë raan kāk Nhialic tiŋ. ¹⁰Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë rienke thëer ëlä, ‘Yen abä atuŋnydië tuɔc yinhom tueŋ, ku yeen abi dhël la guiir tënë yi.’

¹¹“Ku wek aba lëk yiny kënë, Joon raan kɔc muɔc nhüim aril, acin raan kuat kɔc ci dhiëth pinynhom dit tënë Joon. Ku raan koor bāny Nhialic yic adit tënë ye. ¹²Tëwäär piöoc Joon raan kɔc muɔc nhüim

10:35-36 Mai 7:6 10:38 Mt 16:24; Mk 8:34; Lk 9:23

10:39 Mt 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; 17:33; Jn 12:25 10:40 Mk 9:37; Lk 9:48; 10:16; Jn 13:20

11:5 Ith 35:5-6; 61:1 11:10 Mal 3:1 11:12-13 Lk 16:16

agut cīt akölë, bääny Nhialic ala tueṅ, ku aye kōc rec kōk la riel them bīk dhuōk ciëen. ¹³Rin lōṅ Mothith, ku kōc ke kāk Nhialic tiṅ ebën agut tē yēet yen Joon, aake ye jam rin bääny Nhialic, ¹⁴ku na tōu wepuōth bāk wētdiē gam, ke yen Joon yen ē Elija wäär cī bēnde lēk thāi. ¹⁵Pieṅkē tē le wek yiṭh!

¹⁶“Yeṅö ba thōṅ kek riëec akölë? Aa cīt mīth cī kenhīim mat laar yic leṅ keḡup, ye lueel ëlä,

¹⁷“Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruäai ket,
ku wek aa kēc dier!

Ku yok aaci kāk ye keek looi thuōu yic thōṅ,
ku wek aa kēc dhiau!”

¹⁸“Rin Joon aci tuōl ku ëcie bëēi kuany yiic ke mīth ku dēk, go raan ebën lueel, ‘Joon ala guōp jṅrac!’ ¹⁹Nawën bö Manh Raan ku ye mīth ke kōc ku dēk ke ke, gokē lueel, ‘Tiēṅkē mony kënë! Yeen akok ku a dēk määu, ku amäaṭh kek kōc ajuēr kut ku kōc la ḡup adumuōōm!’ Ku luoi puōth Nhialic ē rot nyuōth kāk ya looi yiic.”

Gēeth kēc luoi käreec puōl thīn

(Lk 10:13-15)

²⁰Tēwën, go Jethu puōu dak ku nyieeny kōc gēeth cī yen kājuēc jāṅ ḡōi looi thīn, rin kēc kek luoi käreec puōl. ²¹“Wek kōc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit kārāc apei, rin kājuēc jāṅ ḡōi cāk tiṅ cī looi gēethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon gēeth wäär ceṅ kōc rec, ḡuōt kōc ē gēethkā aaci kepuōth dhuōk ciëen theer ku pälkē luoi kārāc! ²²Ku wek aa lēk kënë, akōl luṅdit, Nhialic abi kōc Tire ku Thidon ḡuāän! ²³Ku wek kōc gen Kapernaum! Yakē tak lōn bī we jat nhial? Wek abi cuat pan mac. Rin kāk jāṅ ḡōi cī looi wenyīn cāk ke tiṅ, ku ke cī looi Thodom, ḡuōt acīn kē cie rac agut ëmën! ²⁴Ku aben lēk we, kāṅ aaci yiic bī riel apei tēnē ke akōl luṅdit, cīmën tē bī kek yiic ril thīn tēnē we!”

Bāk tēnē ḡa bāk bën lōṅ

(Lk 10:21-22)

²⁵Ku ē tēn awën ke lueel Jethu, “Wä, Bēny nhial ku piny! Yīn alēec rin cī yīn kāk ca thiaan tēnē kōc ḡic kāṅ cī piōc, nyuōth kōc kor kēc piōc. ²⁶Ee yic Wä, yen ē kën yī yuum puōu.

²⁷“Kēriëec ebën aci Wä ḡam ḡa. Ku acīn raan ḡic Wēnde, ee Wun ē rot, cīmën cīn yen raan ḡic Wun, ee Wēnde ku kōc cī Wēnde lōc bīk ḡic.

^{11:12-13} Lk 16:16 ^{11:14} Mal 4:5; Mt 17:10-13; Mk 9:11-13

^{11:21} Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4

^{11:23} Ith 14:13-15; Cāk 19:24-28 ^{11:24} Mt 10:15; Lk 10:12 ^{11:27} Jn 3:35; 1:18; 10:15

²⁸“Bäk tēnē ya ēbēn, wek kɔc cī jōt yiēth kăthiek bāk ke yāac, wek aba cɔl alōŋ. ²⁹Gamkē piōōcdiē bāk yiith ŋic, rin yēn aciī la ruathruath, yēn alir puōu, ku wek aabi wēikun pīr. ³⁰Rin piōōcdiē aciī ril, apuɔl yic.”

Jethu aci kuec lōŋ akōl lōŋ kɔc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

12 Nayɔn akāl tōk ē nīnkā, Jethu ē cath kek kɔcken ye buɔɔth, ke kuany dhēl yic kam dum akōl lōŋ. Ku kɔcken ye buɔɔth aake nēk cɔk, gokē rap lek cam dhoŋ. ²Nawēn tiŋ kɔc akut Parathī, gokē Jethu thiēc, “Tiŋ, kɔckun yī buɔɔth aa loi kē cie looi akōl lōŋ!”

³Go bēer ku lueel, “Kēckē kē cī Debit looi thēer kaŋ kueen, wāar nēk cɔk ye ke kɔcken cath kek ye? ⁴Acī bēn la luaŋ Nhialic, ku ciem ayum yath cī tōōu tēnē Nhialic, kek kacke. Ayum kēnē ēcīī Debit lēu bī cam kek kacke, aa kɔc kāk Nhialic looi kek aake ye cam ē rōt. ⁵Dēt aya, kēckē kueen lōŋ Mothith yic lɔn akōl lōŋ thok ēbēn, kɔc kāk Nhialic looi luaŋ Nhialic aa lōŋ akōl lōŋ dhoŋ kōu, ku aaciī ke ye nyieeny? ⁶Ku Manh Raan jam kek we, adīt tēnē luaŋ Nhialic. ⁷Na we cī wēl cī gōt thēer deet yiic, lɔn kē wic Nhialic ē nhiēr ye kɔc rōt nhiaar, aacie yōk ye nāk ye, ŋuōt wek aa kēc kɔc cīn awuōc cik looi nyieeny, ⁸rin Manh Raan adīt tēnē akōl lōŋ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹Nayɔn akōl dēt ke Jethu jiēl tēnē awēn ku ler tēn amat kɔc Itharel, ¹⁰ku mony cī cin ruai ē tō thīn. Ku kɔc kōk ke wic Jethu bīk gaany kē cī wuōc, aake tō tēn amat aya, gokē Jethu thiēc. “Ye lōŋda pēen bī raan kony akōl lōŋ?”

¹¹Go Jethu bēer, “Na la raan tōk kamkun ē tēn amāl tōk, ku lōōny yiith akōl lōŋ, ke cīī bīī bei yiith? ¹²Raan adīt apeī tēnē lēi! Kēya, lōŋda acie yō ye pēen buk raan cīī kony akōl lōŋ.” ¹³Ku lēk mony wēn cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciēt ciin kēc ruai. ¹⁴Go Parathī jāl tēn amat, ku lek mat tē bī kek Jethu nāk thīn.

Jethu alony cī Nhialic lɔc

¹⁵Go Jethu kē loikē ŋic, ku jiēl tēn awēn, go kɔc juēc buɔɔth. Ku kony kɔc tuany bīk pial, ¹⁶ku thɔn ke apeī bik cīī la lēk kɔc kōk, bī cīī ŋic. ¹⁷Rin bī kē cī Ithaya lueel wāthēer ēlā ē rienke yenhom tiēŋ,

¹⁸“Yen akīn yen alonydiēn ca lɔc,
raan tōŋ yen nhiaar, mit

ɣen puɔu tənə yeen.
 ɣen abi Wëikië cɔl alööny yeguɔp,
 ku abi gam ë yic lëk thäi ëbën.
 19 Acii bi ya göth ku rëëm kɔc nhiiim wël cie yith,
 acii bi ya piŋ röl ë dhöl yiic.
 20 Acin këthiin bi kaŋ tuɔör nyin, cɔk
 ayiny kɔc kor ka cii dhäl.
 Acii bi kaŋ dhör yet tē bi yienyde ŋic,
 21 ku abi wuɔöt ëbën ŋɔöth.”

Jethu aye yöök lɔn le yen guɔp jɔŋrac

(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

22 Nawën ke kɔc kök bii mony ci cɔr tənə Jethu, ku ëcie jam aya rin
 tō jɔŋrac yeguɔp. Go Jethu kony, yet bi jam ku dæei. 23 Go kɔc awën tō
 thɪn gäi ëbën ku thiëckë röt. “Nadë ke bi ya Manh Debit?” 24 Nawën piŋ
 Parathi ë wët kënë, ke luelkë, “Yeen ë jakrec cuɔp wei kɔc gup, rin ye
 bëny jakrec, cɔl Beldhebul ye yiëk riel.”

25 Go Jethu kë takkë ŋic ku lueel, “Pan yeyic tek ku thär kɔc ë
 kamken, ë lac riääk. Ku na tek gen tōk yeyic, ayi dhiënh tōk ku
 tuumkë kenhiiim ku thërkë, ka puök. 26 Na ye jɔŋrac jɔŋrëec dët cuɔp
 wei, ka ci keyiic tek. Këya, lëu panden bi kööc kädë! 27 Ku na ye riel
 Beldhebul yen ye ɣen jakrec cuɔp wei, ke ye riel ŋa yen ye kɔckun
 yakë buɔöth ke cuɔp wei? Calkë ke aa lëk we yic. 28 Ku na ye riel Wëi
 Nhialic yen ye ɣen jakrec cuɔp wei, ke ŋiëckë lɔn ci bäány Nhialic bën
 tənə we.

29 “Acin raan lëu ye bi yon raan ril dhoŋ ku nyëei kärke, akɔŋ raan ril
 kënë dɔm ku der, ku jɔl kāk tō baai nyaai.

30 “Raan këc rot mät ɣa acie raandië, ku raan cii ɣa kony bi kɔc lëk
 wët Nhialic, ee kɔc thiöi. 31 Këya, wek aa lëk yic lɔn nadë adumuööm ë
 kɔc, ku kārāc yekë ke lueel, aa lëu bi ke päl piny. Ku kuat raan kārāc
 lueel Wëi Nhialic guɔp, acii bi päl piny tənə ye. 32 Ku na ye raan lueel
 wët rac Manh Raan guɔp, ka pël piny. Ku raan ye lueel lɔn ye Wëi
 Nhialic jɔŋrac, ka cii kɔŋ päl piny acin ëmën agut akölriëc ëbën.

33 “Com tim tēpath bi miëthke piath. Tädë ke com tērac bi miëthke
 rëëc. Këya, tim aye ŋic miëthke. 34 Wek mīth kapieny, mīth kɔc cie yith
 ye gam, lëukë bāk këpath lueel, ke we ye jakrec ëmëndun? Rin kë ye
 thok lueel ë bën bei raan puɔu. 35 Raan path ë luui kápath, rin kápuöth
 tē yepuɔu. Ku raan rac ë luui kārāc rin kārāc tō yepuɔu.

12:18-21 Ith 42:1-4 12:24 Mt 9:34; 10:25 12:30 Mk 9:40 12:32 Lk 12:10 12:33 Mt 7:20; Lk 6:44
 12:34 Mt 3:7; 23:33; 15:18; Lk 3:7; 6:45

³⁶“Alëk we, raan ëbën abì thiëec aköl luḡdīt ë wël rëc cī lueel. ³⁷Rin wëlku kek aabì yäth tēpath, ku aa kek aabì cöl atēm awuöc aköl luḡdīt.”

Jethu acì kuc bī kënë jāḡ gōi looi

(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸Go kōc kōk piöoc lööḡ ku Parathī lueel tēnē ye, “Raan piöoc awicku ba kënë jāḡ gōi looi buk tiḡ.” ³⁹Go Jethu bëër, “Aa kōc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kāk tiḡkē! Acin kën jāḡ gōi bī nyuöth we, ee këwäär cī rot looi tēnē Jona, raan kāk Nhialic tiḡ yen abì rot looi. ⁴⁰Cīmën wäär cī Jona rëer akööl kadiäk ku wër kadiäk rëcdīt apeì yic, ke Manh Raan aya abì rëer nin kadiäk ë raḡ yic. ⁴¹Aköl luḡdīt kōc gen Ninibe, aabì we gök rin cī kek kepuöth waar ku pälkē luḡi kārāc wäär cī Jona ke lëk. Ku alëk we, ḡen jam kënë, ḡen adīt tēnē Jona! ⁴²Tiḡdīt ë bëny wäär jiël pan Athia bī la Jeruthalem, abì we gök aköl luḡdīt rin cī yen jāl tēmec apeì bī wël puöth bënyḡaknhom Tholomon la piḡ, ku ḡen jam, ḡen adīt tēnē Tholomon!

⁴³“Të cī jḡḡrac jāl raan guḡp, ee piny yḡḡp tēdēt bī yen löḡ thīn. Na cīi yök, ⁴⁴ke lueel, ‘ḡen abì dhuk tēwäär jiël ḡen thīn.’ Këya, ke dhuk ku yök tēn bī yen rëer thīn ke cīn raan tō thīn, ku acì guir. ⁴⁵Ku dhuk, ku le bën kek jakrëc apeì kōk kadhrou wär ye, bik bën ceḡ baai. Ku pir ë raan kënë ë jāl rëëc apeì tēnē pirden tueḡ. Yen ë tēn ben rot luḡi thīn aya tēnē kuat akölē.”

Man Jethu ku wämāthakën aacì Jethu nyaai

(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶Jethu ee ḡot jam kek kōc tēwën ḡëet man kek wämāthakën. Ku këëckē aḡeer, ku thiëckē bik jam kek ye. ⁴⁷Go raan tōk kam kōc awën lëk ye, “Moor ku wämāthakui aa kääc aḡeer, ku awickē bik jam kek yī.”

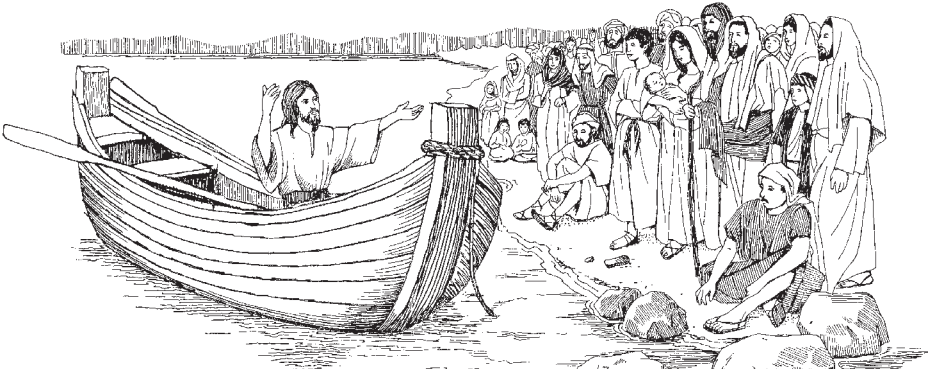
⁴⁸Go Jethu bëër, “Yeḡa ë ma? Ku ye yīḡa paan ë ma?” ⁴⁹Ku nyooth kōcken ye buḡth ku lueel, “Kōckä! Kek aa ma ku wämāthakäi! ⁵⁰Kuat raan ë wët Wä tō nhial looi yen ë wämääth, ku nyankäi, ku ma.”

Kääḡ dom path ku dom rac

(Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

13 Ku aköl tōḡ awën, ke Jethu jiël baai ku ler wär Galilia yḡu ku nyuuc, ku piöoc. ²Ku gööm kōc juëc apeì, go la riäi yic ku nyuuc thīn, ku kääc thän awën ë piḡ thook aḡeer. ³Ku jöl Jethu këḡ aa lueel bī yen kōc piöoc käjuëc.

12:38 Mt 16:1; Mk 8:11; Lk 11:16 12:39 Mt 16:4; Mk 8:12 12:40 Jona 1:17 12:41 Jona 3:5
12:42 1Bḡ 10:1-10; 2Lëk 9:1-12 13:2 Lk 5:1-3

Go la riäi yic ku nyuuc thïn (13:2)

Ku lëk ke, “Raan puör ëci la dom bi la pur. ⁴Tëwën yen rap wæer dom, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. ⁵Ku lööny köth kök alél nom, të koor tiop thïn. Gokë guo cil rin tiop ëciï dit thïn. ⁶Nawën la aköl ruel apeï ke rap awën yuom, ku rieukë rin këc meiken yet piny. ⁷Ku lööny köth abëk të ye yuööt lac dit thïn, nawën la yuööt dit ke näk rap. ⁸Ku lööny köth kök ë tiom path yic, ku lokkë apath, kök ke dit nhïim ku kök ke thöön röt ku kök ke thoi nhïim!”

⁹Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Pieŋkë të le wek yïth!”

Wët thööth ë kääŋ

(Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰Nawën ke kocken ye buoath bö tënë ye ku thiëckë, “Yeŋö ye yin jam ë waal tënë ke?”

¹¹Go dhuk nom ku lueel, “Ŋiëëc käk bäany Nhialic aci gam we ku akëc gam ke. ¹²Rin raan la këdäj abi ben muoc bi kärke juëc apeï, ku raan cïn këdäj, ke këthiin ye tak lon tö yen tënë ye, abi nyaai aya. ¹³Kënë ye yen jam waal tënë ke, rin keek aa daai ku acin kë yekë tiŋ, aa piŋ ku aa cïn kë yekë piŋ, tädë ke detkë yic. ¹⁴Këya, wët ci Ithaya raan käk Nhialic tiŋ lueel wäthæer ë rienken ëlä atiŋ yenhom,

‘Na cok alon ye kockä wët piŋ
ku benkë piŋ, ka cik bi deet yic,
na cok alon ye kockä daai, ku
cockë keek ka ciï käj bi tiŋ,

¹⁵rin ci kek kepuöth wel wei,
ku aaci keyith cuök bik ciï ye piŋ
ku niinkë kenyin.

Na këckë looi këya,
 ɲuɔt aa daai ku piŋkë,
 ku detkë kãŋ yiic,
 ku ɲuɔt aaci rɔt thɔn Nhialic, ku kony keek.’

¹⁶“Ku wekkä, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piëŋkë. ¹⁷Ku alëk we, aci kɔc juëc kãk Nhialic tiŋ, ku kɔc path ɲic Nhialic wic bik tiŋ kãk yakë tiŋ, ku aa këckë tiŋ, acik wic bik piŋ kãk yakë piŋ, ku aa këckë piŋ.”

Jethu aci kããŋ raan ë puɔr teet yiic

(Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸Go Jethu lueel, “Ëmën piëŋkë tã teet yen kããŋ kënë yic thïn. ¹⁹Kɔc ë wët bããny Nhialic piŋ ku cik det yic, aa cit kõth ci lööny dhël yic. Jɔŋrac ë bën ku nyëi wët awën kepuɔth. ²⁰Kõth ci lööny alël nom aa cit kɔc wët Nhialic gam nyin yic ku mitkë puɔth. ²¹Ku aacie kepuɔth ye dëet, aa löŋ Nhialic guɔ wai wei tã looi aliääp rot, ku tã nëk ke rin wët Nhialic. ²²Kõth ci lööny tã ye yuɔt lac dit thïn, aa cit kɔc ë wët Nhialic piŋ, ku kãjuëc ke diir rin pïr pinynhom, ku nhiër jïëk aa bën thïn, ku rëckë löŋ Nhialic kepuɔth. ²³Ku kõth ci puur tiɔm path yic, aa cit kɔc ë wët Nhialic piŋ ku detkë yic apath, ku kãjuëc aye yök tënë ke, cimën rap ci ɲic luɔk ke dit nhïim, ku rap kõk thööŋ kenhiim ku kõk ke thoi nhïim.”

Kããŋ yuɔt ci cil dom yic

²⁴Ku ben Jethu ke lëk kããŋ dët, “Bããny Nhialic acit raan ci kõth path com duɔmde. ²⁵Nayɔn akɔu ke raan ëbën nin, ke raan atërde bö ku weer abaar rap kõk ku jïël. ²⁶Nawën la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷Go raan lui dom yic bën tënë wun dom ku lueel, ‘Bëny, wäär pur yin, cie rap path kek ca wëer dom yic? Na ye këya ka abaar kënë cil këdë dom yic?’ ²⁸Go bëër, ‘Ee raan man ya yen aci kënë looi,’ Go raan ë luɔi lueel, ‘Wic buk abaar nyuän wei dom yic?’ ²⁹Go wun dom bëër, acie tãde, ‘Rin tã nyuën yin abaar, ke yin amet rap wei ke ke. ³⁰Cɔl rap ku abaar aa dit kedhie agut tã bi kek luɔk, ku aba lëk kɔc tëm ëlä, kaŋkë abaar nyuɔn ku duɔtkë ke bi ke yɔɔt, ku jãlkë rap tem ku tääukë ke kãndië yic.’”

Kããŋ kãu koor nyin ye tiemde dit apei

(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹Ku benke lëk kããŋ dët ëlä, “Bããny Nhialic acit kãu koor nyin ci raan com duɔmde. ³²Yeen akoor nyin apei kam kõth ëbën. Ku na le dit

ka wär tiim ëbën, ee la nhial ke loi kërđit apei abı̄ diet Ƴöötken aa Ƴik thın̄.”

³³Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acıt luɔu cı̄ tik puɔr ayumđit tet Ƴic, na lä ke piäär ëbën.” ³⁴Këya, Jethu ë ye këŋ lueel ku bı̄ yen kɔc lëk wëlke ëbën, acın kë ye lueel ke cı̄i kääŋ thöth. ³⁵Ee ye looi këya rin bı̄ wët cı̄ raan käk Nhialic tı̄ŋ lueel theer yenhom tieŋŋ,

“Ƴen abı̄ jam këŋ tënë week,
bı̄ Ƴen ke käk kuc tēwäär ciek nhial ku piny teet Ƴiic.”

Jethu acı̄ kääŋ Ƴuööt teet Ƴic

³⁶Go Jethu kɔc nyääŋ aƳeer ku ler Ƴöt, go kɔcken ye buɔth bën tënë ye ku luelkë, “Tët Ƴo kääŋ abaar Ƴic.”

³⁷Go bëer, “Raan ë puɔr cı̄ kōth path wëer dom, ee Manh Raan. ³⁸Dom ë pinynhom, ku kōth path aa kɔc ŋic Nhialic, ye bääny Nhialic këden, ku abaar aa kɔc ë jakrec, ³⁹ku raan cä abaar mat dom Ƴic ë jɔŋrac. Ku tēmtēm ë thök ë piny, ku kɔc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰Këya, cimën ye abaar nyuän wei dom Ƴic ku Ƴot, yen abı̄ ya tēde aköl thöök piny. ⁴¹Manh Raan abä atuuc Nhialic tooc, ku aabi kɔc rec ë kɔc Ƴäth kārāc Ƴiic, ku kɔc luui kārāc tēt bei kɔc path Ƴiic, ⁴²ku cuet ke many dēp cı̄ löklök apei, bı̄ kek aa dhiau thın̄ ke ŋeny kelec akölrı̄ëc ëbën. ⁴³Ku kɔc path aabi ruel cimën aköl bääny Wunden Ƴic nhial.”

Ku wit löŋde ëlä, “Pieŋkë tē le wek Ƴı̄th!”

Kääŋ ë jı̄ëk cı̄ thiaan dom Ƴic

⁴⁴Ku thöth Jethu kääŋ dēt ëlä, “Bääny Nhialic acıt jı̄ëk cı̄ wec piny dom Ƴic. Go raandä Ƴök ku nyı̄ëi ku ben thiaan ku jiël ke cı̄ puɔu miet apei, ku le kärke Ƴaac ëbën, ku Ƴɔc dom wën, rin nhiëer yen jı̄ëk këne apei.”

⁴⁵Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acıt raan Ƴöc, wı̄c kápath apei, ⁴⁶nawën Ƴök këtöönŋ path apei ke la kärke Ƴaac wei ëbën ku Ƴɔc këne awën.”

Kääŋ buɔn ë rec dɔm ëbën

⁴⁷“Bääny Nhialic aya, acıt buɔn cı̄ cuat wı̄ir ku dɔm kuat ë rëc ëbën. ⁴⁸Tē cı̄ yen thiänŋ, ke miit amëi agör nhom ku nyuuckë bik rec kuany Ƴiic, ku tēëukë rec path gäc Ƴic, ku cuetkë rec cı̄i path wei. ⁴⁹Kënë, yen ë tē bı̄ yen rot luɔı̄ thın̄ aköldä thöök piny. Atuuc Nhialic aabi tuöl ku kuënykë kɔc rec bei ë kɔc Ƴiic, ⁵⁰ku cuetkë ke pan mac tē bı̄ kek dhiau thın̄ ke ŋeny kelec akölrı̄ëc ëbën.”

Wēt thöök wël

⁵¹Ku thiëc Jethu ke, “Cäk wëlkä deet yiic apath?” Gokë gam. ⁵²Go lëk ke, “Na ye këya, ke raan piöoc ë löönj cï piöoc käk bäany Nhialic, acit raan baai käkken yam ku kätھےer bëëi ayeer ëbën paande.”

Koc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³Wën cï Jethu thök luel ë kënjkä, ke jiël, ⁵⁴ku dhuk genden. Ku piöoc koc tën amat, piöoc cï koc ke tö thïn bën göi ëbën ku luelkë, “Cï mony këne kënj bën aa njic nen, ku yök riel ë yen käk jänj göi looi tennen? ⁵⁵Kënë, cie wën raan dhie ë guan? Ku man cie tij dhie cöl Maria, ku yeen cie mënh ë Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶Ku nyiërakën aya, cik töu ë tën kek yo? Yök kakkä ëbën tennen?” ⁵⁷Ku kueeckë ë ye.

Go Jethu lueel tënë ke, “Raan cï Nhialic lööny yeguöp aye baai ëbën theek, ka koc genden ku koc ruääi kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸Ku akëc käjuëc jänj göi looi tënë rin cïn kek gam.

Nääk ë Joon raan koc muoc nhïim

(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

14 Tëwën ke bënygaknhom Antipäth Yërot, bëny Galilia ëcï wët cï Jethu njic apeï piñ. ²Go lëk bënyken luk, “Kënë ë Joon raan koc muoc nhïim guöp, yen acï bën pir. Ee yen le yen riel yen kakkä looi.”

³Antipäth Yërot ëcï Joon cöl adöm ku rek ku mac, rin wët Yërodia tij Pilipo wämënh cï rum bë ya tiejde. ⁴Rin cï Joon ye lëk ye ëlä, “Acïi path ba tij wämuuth rum ke pir!” ⁵Go Antipäth Yërot wïc bë Joon nöc, ku ë riöc koc Itharel, rin njic kek Joon ke ye raan käk Nhialic tij.

⁶Nawën aköl yan dhiëëth Antipäth Yërot, ke nyan Yërodia diër koc nhïim, abï Antipäth Yërot puöu miët apeï, ⁷ku kuëënj lön bë yen ye gäm kuat këden bë wïc!

⁸Go lëk ye të cït të cï man ye than thïn, “Yiëk ya nhom Joon ëmën ke cï tääu aduök yic!”

⁹Kënë ëcï bëny rac puöu, ku rin cï yen kuëënj ë jööl nhïim, acï gam bë nhom Joon gäm ye. ¹⁰Ku cöl Joon ala tök yeth tëwën mëc yen thïn. ¹¹Ku bëi nhom ke cï tääu aduök yic, ku gëm nya ku le gäm man. ¹²Go koc Joon buöoth bën ku nyëikë guäpde, ku lek tööu, ku lek lëk Jethu.

Jethu acï miëth koor juak bë koc juëc cam

(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

¹³Wën piñ Jethu kë cï rot looi, go jäl ë riäi bë la tëde ë rot. Ku tëwën piñ koc ë këne, ke jiël gëethken yiic kecök ku buöthkë. ¹⁴Nawën keec

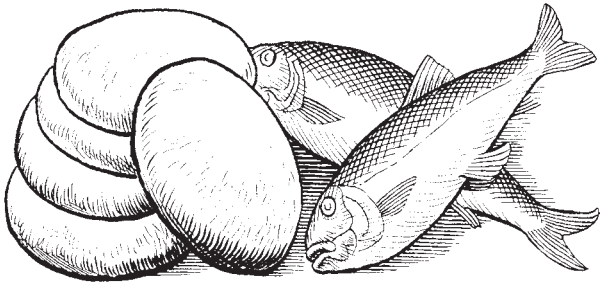
Jethu piny ë riäi yic, ke tiŋ kɔc juëc apei, go yic ŋɛɛr ë ke, ku kony kɔcken tuany.

¹⁵Nawën col piny, ke kɔcken ye buɔɔth bö tënë ye ku luelkë, “Piny aci cuɔl, ku tën ë ror cín kë kuany thín. Cɔl kɔc aa thiëi bik la bëëi yiic ku bik röt la yɔc miëthden.”

¹⁶Go Jethu bëër, “Acín të bi kek jäl, na le miëth ke gämkä ke!”

¹⁷Gokë bëër, “Käk mukku ëbën, aa ayuɔp kadhiëc ku rec karou.”

¹⁸Go Jethu lueel, “Bëëikë ke tën tënë ya.” ¹⁹Ku yöök kɔc bik nyuc ë noon nhom, ku lööm ayuɔp awën kadhiëc ku rec karou, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuɔp yiic, ku gëm ke kɔcken ye buɔɔth bik ke tek agut rec, tënë thän awën. ²⁰Ku mïthkë ëbën abí miëth ke göök, ku jɔl kɔcken ye buɔɔth awuthueei ayuɔp ku rec cì döŋ piny, kuany gääc kathiäär ku rou. ²¹Kɔc ke cì mïth ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

Ayuɔp kadhiëc ku rec karou (14:17)

Jethu acath piü nhïim

(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)

²²Ku kaam awën ke Jethu yöök kɔcken ye buɔɔth bik la riäi yic, ku lek tuenŋ yenhom agör alɔŋtui, ku cɔl thëi ajiël. ²³Wën cì yen kɔc cɔl athiëi, ke la gɔt nhom ë rot bí la rööc. Nawën la thëi bën, ke Jethu ë rëër ë tëen yetök, ²⁴ku riäi ke cì yet tëmec, ke cïi cath apath rin lor yen yom nhom.

²⁵Nawën bëëk piny ke Jethu bö tënë ke ke cath piü nhïim. ²⁶Nawën tiŋ kɔcken ye buɔɔth ke cath piü nhïim gokë riɔɔc apei, ku luelkë, “Atim raan cì thou,” ku dhiëukë rin cì kek riɔɔc.

²⁷Ku kaam awën ke lëk Jethu ke, “Dëetkë wepuɔth, ee yŋn Jethu, Duɔkkë riɔc!”

²⁸Go Pïter lueel, “Bëny, na ye yï ayic, ke yï yik ya riël ba la tënë yï, ya cath piü nhïim.”

²⁹Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pïter bën bei riäi yic, ku ciëth piü nhïim ke la tënë Jethu. ³⁰Ku wën tiŋ yen yom ke biök apei, go riɔɔc ku duër dïir, go dhiau, “Luäk ya Bëny!”

³¹Go Jethu dɔm nyin yic ku lueel, “Yin raan la gam koor, yeŋö diiu yin?”

³²Ku wën le kek riäi yic, ke yom kääc. ³³Go atuuc ke tō riäi yic Jethu door ku luelkë, “Yin ë Manh Nhialic alanden.”

Jethu aci kɔc tuany Jenetharet kony

(Mk 6:53-56)

³⁴Gokë wär teem ku lek Jenetharet. ³⁵Nawën ŋic kɔc Jenetharet Jethu, gokë kɔc thiäak ke ke lëk, ku yëthkë kɔc tuany ëbën tënë ye. ³⁶Ku läŋkë bik gɔt, cɔk alanhde thok ë path, ku kuat raan ci ye gɔt ëbën ee pial.

Jethu aci ciɛŋ kɔk wärkuan dīt dhöl yic

(Mk 7:1-13)

15 Go Parathī ku kɔc piöc ë ciɛŋ kɔc Itharel bö Jeruthalem la tënë Jethu ku thiëckë, ²“Yenjö ye kɔckun yi buɔth ciɛŋ theer wärkuan dīt dhöl yic? Keek aacie kecin ë lɔk tueŋ tē mīth kek!”

³Go Jethu bëër, “Ku yenjö ye wek kuc löŋ ë Nhialic, ku yakë buɔth yic ë ciɛŋdun theer? ⁴Rin aci Nhialic lueel, ‘Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man jääm guöp käreç ka dhil nök bi thou.’ ⁵Ku ayakë lueel aya lɔn na la raan kën bi yen wun ku man kony, ku lueel, ‘Acin tē kuöny we, rin kë muök kënë ë kën ë Nhialic,’ ⁶ka këc wun ku man theek. Yen ë tē ye wek wët Nhialic dhäl yic thīn, ku ye ciɛŋdun theer yen biathkë yic. ⁷Awëëŋ kui, Ithaya aci yic lueel ë rienkun wäär lueel yen wët ëlä!”

⁸‘Kɔckä, aa ya leec kethook ku aliu kepuöth.

⁹Keek aa ya door ku acie duöör ë yic,

rin keek aa kɔc piöc lööŋ ciɛŋ raan ciët ke ye löŋkië!”

¹⁰Go Jethu kɔc juëc ben cɔl ku lëk ke, “Pieŋkë wëtdië wedhie ku detkë yic. ¹¹Acie kë ye raan cam, yen ye cɔl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cɔl aye raan rac.”

¹²Nawën ke kɔcken ye buɔth bö tënë ye ku luelkë, “Ŋic lɔn ci Parathī puöth riäak wën piŋ kek kë ca lueel?”

¹³Go bëër, “Kuat raan ciī wët Wä tō nhial loi, aciī pīr akölriëc ëbën bi yök. ¹⁴Duökkë dieer ë ke! Aa cit cöör thel röt, ku na thel cɔr, cɔr dët, ka lööny adhuöm yic kedhie.”

¹⁵Nawën ci löŋde wit, ke thiëc Pīter, “Tët yo kääŋ kënë yic.”

¹⁶Go Jethu lëk ke, “Cäk kãŋ ye deet yiic aya? ¹⁷Cäk ye tiŋ lɔn kë ye raan cam acie la yepuöu, ee la yeyäc ku le bën bei? ¹⁸Ku kāk ye raan lueel aa bën bei yepuöu, ku aa kek raan cɔl ala guöp adumuööm. ¹⁹Rin puöu yen aye käreç ye raan looi bën bei thīn, cimën bal ku näk raan ë

path ku kōr ë diäär, ku cuëer ku jam lueth. ²⁰Käkkä kek aa raan cəl aloi kärëc. Ku miëth ye raan miëth ke këc yecin lək acie adumuööm.”

Tiŋ cï gam lən bï Jethu nyaande kony

(Mk 7:24-30)

²¹Ku jəl Jethu jəl ku ler wun dët tēthiääk kek Tire ku Thidon. ²²Go tiŋ wun Kanaan ciëŋ ë tēnë bën tēnë ye ku lëŋ, “Bëny, wën Debit, kony ya! Nyaandië aci jəŋrac la yeguöp, ku yeen adhël apei.”

²³Go Jethu wëtde cïi bëer. Go atuöocke bën tēnë ye ku ləŋkë, “Gäm kë wïc ku cəl ajiël! Abuöth yo ke rëëm yonhüim tēthëer awën!”

²⁴Go Jethu bëer, “Yen aci tuöoc tēnë kəc Itharel kuc Nhialic kepëc.”

²⁵Kaam wën ke tik bö ku cuet rot piny yecök ku lëŋ, “Kony ya Bëny.”

²⁶Go Jethu bëer, “Aciï path bï miëth ë miëth gäm jök.”

²⁷Go bëer, “Ee yic Bëny, ku jök rëer tē miëth kəc thïn awuthueei cï lööny piny kuany aya.”

²⁸Go Jethu lëk ye. “Yin ee tiŋ la gam dët apei. Kë wïc abï looi tēnë yï.” Ku kaam thiin awën ke nyaande pël kädəŋ piny.

Jethu aci kəc juëc tuany kony

²⁹Go Jethu jəl ë tēnë ke kuany wär Galilia kōu. Nawën ke la gət nhom ku nyuuc. ³⁰Go kəc juëc kacken tuany bëëi tēnë ye, kəc cï ŋəl ku cöör ku kəc cï ruai ë rōc piiny, ku miŋ cie jam ku kəc juëc kök. Ku nyuuckë ke yelööm, goke kony bik pial. ³¹Go thän awën gäi wën tiŋ kek miŋ ke jam, ku aduany ke cï la cök, ku ŋəl ke cath path ku cər ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu aci raan tiim kaŋuan cəl aa kueth

(Mk 8:1-10)

³²Ku cəl Jethu kacken ye buöth ku lueel, “Yen aci guöp ŋöŋ, rin kockä aaci rëer kek yən nin kadiäk emën, ku acin kë camkë. Ku acä wïc ba ke cəl ajiël ke nək cək, tädë ka la wiik dhël yic.”

³³Go kacken ye buöth lëk ye, “Ye tēnen bï yok miëth yök thïn roor ë tēn bï kəc juëckä cam?” ³⁴Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou ku rec thii lik.”

³⁵Go lëk thän awën bik nyuc piiny. ³⁶Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku beny keyiic, ku gëm ke kacken ye buöth bik ke tək kəc. ³⁷Ku jölkë miëth ebën bik kueth. Ku kueny kəc Jethu buöth awuthueei ayuöp cï döŋ piny gäac kadhorou. ³⁸Kəc ke cï miëth, röör ë röt aake ye tiim kaŋuan, ke diäär ku miëth këc mat thïn. ³⁹Ku jəl Jethu kəc cəl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cəl Magadan.

Jethu aci kuc bī kēnē jāŋ gōi looi

(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

16 Tēwēn ke Parathī ku Thaduthī bō tēnē Jethu, ku wickē bik deep ē wēt, ku yōōkkē bī kēnē jāŋ gōi looi, bī nyuōth ke lōn ye Nhialic wēlke gam. ²Go Jethu bēēr, “Ayakē lueel tē lōōny akōl piny. Abā aliir path bēēi, akōl aci nyaany looi.” ³Ku na ye nhiāknhiaḱ ka luēlkē, Abī tueny akōlē, rin aci piny dōm bī la dīl ku looi luāāt. Wek aa kē bī rot looi ŋic tē tiŋ wek kākka nhial, ku wek aacie kāk loi rōt ēmēn ye ŋic! ⁴Aa kōc la gup anyon ku gam koor kek aa thiēc kē tiŋkē. Acin kēn jāŋ gōi bī nyuōth we, ee kēwāār cī rot looi tēnē Jona. Ku nyiēēŋ ke piny ku jiēl.

Duōkkē ye tak cīmēn Parathī ku Thaduthī

(Mk 8:14-21)

⁵Kaam wēn yeet kek wār alōŋtui, ke tek kōcken ye buōoth lōn cī kek nhīim mār bīk miēth cīi muk. ⁶Go Jethu lēk ke, “Tiēērke nhīim, ku tietkē rōt bāk cīi nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī, nhiaamden ke cōl ago puōōr cīmēn ayum cī yiēk yic luōu.”

⁷Gokē jam ē kamken, “Ee ŋo yōōk kēlā, rin cīn yen ayuōp cuk bēēi.”

⁸Go Jethu kē takkē guō ŋic ku lēk ke, “Wek kōc koor gamdun! Yeŋō ye wek diēr lōn cīn wek miēth? Ŋot we cie kāŋ ye deet? ⁹Cāk lēu ku bāk tak yen tēwāār kueth ayuōp kadhiēc rōōr tiim kadhiēc, ku gāācdit cī bēn thiāŋ awuthueei cī dōŋ piny? ¹⁰Ku jōl aa yuōp kadhorou wāār cī rōōr tiim kaŋuan cam bīk kueth, ku gāāc thiāŋ awuthueei cāk bēn kuany? ¹¹Yeŋō kēc wek ye deet yic, lōn ŋen a ŋa cīi jam tēnē we rin ayuōp? Kē ca lueel akīn, aben ber yic, tietkē rōt bāk cī nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī!”

¹²Go atuōōcke jāl deet yic, lōn aciī Jethu lēk ke bīk rōt tiit lon dhie ye tāau ayup yic bī puōōr, ee lōn bī kek rōt tiit piōōc rēc Parathī ku Thaduthī.

Pīter aci Jethu ŋic

(Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

¹³Wēn cī Jethu yet Cetharia tō Pilipi, ke thiēc kōcken ye buōoth ēlā, “Ye jāŋ tak ye Manh Raan ŋa?”

¹⁴Gokē bēēr, “Ayekē lueel lōn ye yen Joon raan kōc muōōc nhīim, ku lueel kōc kōk lōn ye yen Elija, ku aye kōc kōk lueel lōn ye yen Jeremia, tēdē ke ye raan tōŋ kam kōc kāk Nhialic tiŋ.”

¹⁵Goke thiēc, “Na week, yakē tak lōn ye ŋen ŋa?” ¹⁶Go Pīter bēēr, “Yīn ē Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic pīr.”

16:1 Mt 12:38; Lk 11:16 16:4 Mt 12:39; Lk 11:29 16:6 Lk 12:1 16:9 Mt 14:17-21

16:10 Mt 15:34-38 16:14 Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8 16:16 Jn 6:68-69

¹⁷Go Jethu lueel, “Yin aci Nhialic dɔɔc wɛn Jona, rin yic kɛnɛ ɛciɪ tak ɛ rot, ee Wä tɔ nhial yen anyuth ye yi ba lueel kɛya. ¹⁸Ku alɛk yi ɛmɛn. Yin acɔl Piter, ku wɛtde yic, alɛl, ku alɛl kɛnɛ nhom ɣɛn bi luanɗiɛ buth thɪn, ku aciɪ riel ɛ jɔŋrac bi lɛu bi thuɔr piny. ¹⁹Ku yin aba gɛm riel bääny pan Nhialic, kɛ ciɪ bi päl piny pinynhom aciɪ bi puɔl nhial, ku kɛ ba puɔl pinynhom abi puɔl nhial aya.”

²⁰Ku yöök kɔcken ye buɔɔth bik ciɪ lɛk raan dɛt, lɔn ye yen Raan ci lɔc ku dɔc.

Jethu ɛ jam Areamde ku Thuɔnde

(Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)

²¹Ku jɔl Jethu wɛt agai yic tɛnɛ kɔcken ye buɔɔth, “Yɛn abi dhiel la Jeruthalem. Ku ɣɛn abi gum apei kɔcdit ɛ baai cin, ku kɔc käk Nhialic, ku kɔc piöoc lööŋ cin aya. Ku ɣɛn abi nök ba thou, ku na ye aköl ye nin diäk ke ɣɛn abi ben pɪr.”

²²Go Piter miɛet wei kɔc yiic, ku dɔk bi ciɪ ye jam kɛlä, ku lueel, “Bɛny, aciɪ Nhialic bi puɔl bi rot looi. Kɛnɛ aciɪ rot bi dhiel looi tɛnɛ yi!”

²³Go Jethu yenhom wel ku lɛk Piter, “Jäl ɣalööm jɔŋrac! Wic ba kɛ ci Nhialic guiir rienkiɛ waar yic. Käk ye tak aacie käk Nhialic aa wɛl raan ɛ path.”

²⁴Ku jɔl Jethu lɛk kɔcken ye buɔɔth, “Na ye raan wic bä buɔɔth, ka dhil nhom määra kɔpuɔth bi yök ɛ piɛrde yic pinynhom ɛ tɛn. Ku dhil puɔu riel ku buɔɔth ɣa, cɔk alɔn wic kɔc kök ye bik nök ɛ rienkiɛ. ²⁵Rin raan wic ye bi wɛike ɛ rot ŋiɛc muk pinynhom ɛ tɛn, ka ciɪ pɪr aköldä bi yök, ku na ye raan mär wɛike ɛ rienkiɛ, ku rin ɛ piöocdiɛ ka bi wɛike muk akölrɛɛc ɛbɛn. ²⁶Yɛŋö bi raan yök thɪn, tɛ jɛɛk yen apei pinynhom ɛ tɛn ku mɛr wɛike? Tɛdɛ, ye kɛpiath ŋö bi yök bi yen wɛike waar? ²⁷Rin aköl bi Manh Raan bɛn kek duaar ɛ Wun kek atuuc nhial, ke yɛn abi raan ɛbɛn yiɛk ariöŋp thöŋ kek kɛden ci looi. ²⁸Ku le tueŋ ku lueel, wek aa lɛk yic, ala kɔc kök rɛɛr ɛ tɛn aaciɪ bi thou agut tɛ bi kek Manh Raan tiŋ ke bö ke ye Bɛnyŋaknhom.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

17 Nawɛn nin kadätem cök, ke Jethu cɔl Piter ku Jemith kek wämɛnh Joon, ku lek gɔn bär apei nhom kepɛc. ²Tɛwɛn rɛɛr kek, ke Jethu waŋ rot, ku ɣɛr nyin cimɛn aköl, ku jɔl aläthke ɣɛr apei bik la diardiar. ³Kaam awɛn ke Mothith ku Elija tul, ku jɛɛmkɛ kek Jethu.

16:19 Mt 18:18; Jn 20:23 16:24 Mt 10:38; Lk 14:27 16:25 Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25
16:27 Mt 25:31; Wk 62:12; Rom 2:6 17:1-5 2Pit 1:17-18

⁴Go Pïter lëk Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tën. Na wïc ke yen aloi duël kadiäk ë tën, tøk kek yï, ku tøk kek Mothith ku tönj dët kek Elija.”

⁵Kaam wën ñot jïeem yen, ke këcit rur pat piny abi ciën të yekë tiñ, ku piñkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puöu tënë ye piñkë wëtde.”

⁶Nawën piñ kóc Jethu buoöth wët këne, gokë riöc apeï ku wïikkë.

⁷Go Jethu bën tënë ke ku goot ke ku lueel, “Jatkë röt. Duökkë riöc.”

⁸Nawën jotkë kenyin, ke cïn raan dët tiñkë, ke ye Jethu ë rot.

⁹Tëwën dhuk kek piny ë gõt nhom, ke lëk Jethu ke, “Duökkë käk cäk tiñ lëk raan dët yet aköl bi Manh Raan jot ran yic.”

¹⁰Go kocken ye buoöth thiëc, “Yenjö ye kóc piöoc löönj kóc Itharel ye lueel, lön ë yen Elija yen bi kan bën tueñ?”

¹¹Go bëer ëlä, “Ee yic Elija akonj bën rin bi yen dhël bën guir. ¹²Ku alëk we lön ci Elija bën thëer, ku akëc kockä bën ñic ku luikë këden nhiarkë. Cit ëmën aya, Manh Raan abik cöl arem apeï.”

¹³Go kocken ye buoöth deet yic lön nadë ka jam tënë ke rin Joon raan kóc muöc nhiim.

Jethu aci dhöñ la guöp jöñrac kony

(Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴Nawën lek dhuk piny gõt nhom, ke yök kóc juëc ke tit ke. Go raan tøk bën ku gut yenhiol piny Jethu nhom, ¹⁵ku lueel, “Bëny, kony manhdië. Ala guöp nok ku aci ye göök apeï. Aye lac wiet meec, tädë ke le wiet wïir. ¹⁶Ku ë ca bëëi tënë kockun yï buoöth ku akëckë lëu bi pial.”

¹⁷Go Jethu lëk ke, “Wek kóc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nen? Bëëi dhöñ këne tënë ya.” ¹⁸Nawën lek bëëi, ke Jethu rël jöñrac, go jäl meth guöp, ku go pial nyin yic.

¹⁹Nawën ke kóc Jethu buoöth bö tënë ye ë rot ku thiëckë, “Yenjö këc yok ye lëu buk jöñ këne cuöp wei?”

²⁰⁻²¹Go lëk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tueñ ku lueel, “Na we la gam cök kuur cimën manh ñaap koor nyin, ka lëkkë ë gon këne, ‘Jälë ë tën!’ Ka lëu bi jäl. Acin kë dhal we bäk ciï loi.” Ku lëk ke, “Jöñ cit këne ë yen alëu ye ba cuöp wei, rin ye yen cool ë röök!”

Jethu aci ben jam ë Thuönde

(Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²²Nayon akäl tøk, wën ñoot kek Galilia, ke lëk Jethu ke, “Manh Raan abi thön kóc, ²³ku abik nök, ku na aköl ye nin diäk, ka bi jot ran yic.” Gokë puöth dak apeï.

17:1-5 2Pit 1:17-18 17:5 Cäk 22:2; L.rou 18:15; Wk 2:7; Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22
17:10 Mal 4:5 17:12 Mt 11:14 17:20 Mt 21:21; Mk 11:23; 1Kor 13:2

Ajuër luaj Nhialic

²⁴Nawën cï Jethu kek atuöccke yet Kapernaum, ke kɔc ɛ kut ajuër luaj Nhialic bö tənë Pïter ku thiëckë, “Ye raandun piöoc ajuër luaj Nhialic tääu piny?”

²⁵Go Pïter bëër, “Aye tääu piny.” Ku le yöt bi la lëk Jethu. Go Jethu guɔ kaaj wei ku thiëc, “Ye tak kädë Pïter? Yeja bäny pinynhom juër? Ye kɔcken baai aye kɔc thäi kɔk?”

²⁶Go Pïter bëër, “Aa kɔc ɛ thäi.” Go Jethu lueel, “Na ye këya ke kɔc baai aacie ajuër ɛ tääu piny. ²⁷Ku yen acuk wic buk kɔckä rac puöth. Lɔr wïir ku cuat bidho, ku mïit rëc ba dɔm tuej bei ku ŋam thok, ku yïn abi wëü lëu ajuerdië ku ajuërdu yök thïn. Yäth ke tənë ke ke ya ajuërda yodhie.”

Kɔc Jethu bucɔth aaci wët tɛr

(Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

18 Kaam wën ke kɔc Jethu bucɔth bö tənë ye ku thiëckë ëlä, “Yeja yen dit apei kam kɔc tö bääny pan Nhialic yic?”

²Go Jethu meth cɔl, ku cɔl akäac kenhïim, ³ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mith kor, ke wek aaciï bääny Nhialic bi kaaj yök. ⁴Këya raan rot dhuök piny bi ciët ɛ manh kënë yen adit apei pan Nhialic. ⁵Ku raan manh koor cit manh kënë lor rienkië, acä lor.

Ba raan dët thöc kërac yic

(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)

⁶“Na ye raan wëj menh tök kam ɛ mithkä, ku bä maan ka ŋuëen tənë ɛ raan cit kënë diët cï ruök yeth aleldit tet, ku pik wïir bi mou. ⁷Ye këreec yindë pinynhom ye kɔc kɔk kɔc wëj kërec yiic. Käkkä aabi röt dhiel aa looi akölaköl, ku bi yiën dë tənë kɔc käkkä looi!

⁸“Ku na ye ciëndu ayï cöökdu yï cɔl aloi awuöc, ka tëm bei ku cuat ke wei. Rin ajuëen ba pïr pïr path ke yï ye ŋɔl, tənë të bi yïn la cin karou ku cök karou ku cuet yï many dëp yic akölrïëc ëbën. ⁹Ku na ye nyiendu yï cɔl aloi adumuööm, ke ŋuët bei ku cuat wei. Rin ajuëen ba pïr yök ke yï la nyien tök, tën të bi yïn la nyïn karou, ku bi yï la cuat pan mac.

Käaj amël cï mää

¹⁰“Duökkë them bäk mith thiikä bui. Alëk we bäk ŋic lon atuöccken nhial aa rëer Wä lööm akölaköl pan Nhialic. ¹¹Ku yen Manh Raan yen acï bën ba kɔc cï mää bën gäm pïr.

¹²“Lëk ya yic. Na raan ala amääl buɔt ku mär amäl tók ke cii thiärdhoḡuan ku dhoḡuan nyiëḡ piny, ku le amäl kënë wïc? ¹³Ku na le yök ka mit puḡu apeï, miet puḡu wär miet puḡu wäär tō amël kök thin. ¹⁴Kälä aya, aciï Wuurdun tō nhial nhiar, bi menh tók kam ee mith thiikä mää.

Të looi wämuuth awuɔc tënë yi

¹⁵“Na loi wämuuth awuɔc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kē cī wuɔc tēdun wepēc. Na piḡ wētdu, ke wek aaci döör. ¹⁶Na cii wētdu piḡ, ke yi cōl raan tók ayi kōc karou ku dhuɔkkē tënë ye, ‘Rin bi awuɔc cī looi tënë yi ḡic kōc karou ayi diäk.’ ¹⁷Na ḡot kuc bi wētden cii piḡ, ke lëk akut, ku na kueec bi wēt akut cii piḡ aya, ke päl bi ciēt raan thäi ku raan ajuēr kut, kōc kuc wēt Nhialic.

¹⁸“Ku wek aa lëk kënë, awuɔc cäk bi päl piny pinynhom, aciï bi päl piny nhial, ku awuɔc bāk päl piny ē tēn abi päl piny nhial.

¹⁹“Ku aben lëk we, na mät kōc karou kamkun pinynhom ē tēn, ku thiëckē kē wickē ka gēm Wä tō nhial ke. ²⁰Rin tē ye kōc karou ayi diäk kenhiim mat ē wētdiē ke ḡen abi rēer kamken.”

Kääḡ aluaḡ cie wēt ye päl piny

²¹Nawën ke Piḡter bö tēnē Jethu ku thiëc, “Bēny, ya arak dē lēu bi ḡen wēt päl piny tēnē wāmääth cā awuɔc looi tēnē ḡa? Ye arak dhorou?”

²²Go Jethu bēer, “Alëk yi, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou, ²³rin bääny Nhialic acit bēnyḡaknhom wïc ye bi kākke kuëen nyin kek aluakke. ²⁴Kaam wën kuëen kek kääḡ nyin, ka aluaḡ tók cī wēu juëc apeidit muör biï tēnē ye. ²⁵Ku ḡen ē cīn wēu cool ḡen wēu cī muör, go bānyde lueel bi ḡaac wei kek tieḡde ku miëthke ku kākke ebën bi kāny cool. ²⁶Nawën piḡ ē wēt kënë ke läḡ bānyde apeï ku lueel älä, ‘Päl ḡa kaam thin koor, ku ḡen abi kākka cool bēny.’ ²⁷Go bēnyḡaknhom tē mæem ḡen thin tiḡ, ku päl kānyde tēnē ye ku cōl ajiël.

²⁸“Kaam wën le aluaḡ kënë ayeer, ke räm kek aluaḡ dēt rēer kek baai kōöny wēu reen lik. Go pac yeth ku yōök bi wēūke cool nyin yic. ²⁹Go löḡ apeï ku lueel, ‘Päl ḡa kaam ku ḡen abi wēūku cool!’ ³⁰Go cii gam, ku cōl amac ḡet tē bi ḡen wēūke cool. ³¹Nawën tiḡ aluek kōk kē cī rot looi, ke riääk puōth apeï ku lek tēnē bānyden ku lëkkē kēriëc ebën cī rot looi. ³²Go bēnyḡaknhom aluaḡ kënë cōl ku lueel, ‘Yin acin puḡu, ḡen aci wēu juëc kääny ke tēnē yi päl piny rin cī yin ḡa löḡ. ³³Cii lēu ba kāny päl piny tēnē raandun rēer wek, cimēn kēwäär ca luōi yi?’ ³⁴Ku wën cī ḡen puḡu riääk apeï, ke cōl amac ḡet tē bi ḡen kāny cool ebën.”

*Go pac yeth ku yöök bi
wëëuke cool nyin yic
(18:28)*

³⁵Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Yen ë tē bi Wä tō nhial luöi we, tē ci wek awuöc ye päl piny kamkun puöu ëbën.”

Jethu apiöoc wët ë liösi

(Mk 10:1-12)

19 Wën ci Jethu wët wic bi lueel thöl, go jäl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan. ²Go koc juëc apei buöth, goke kony.

³Go Parathi kök bën tēnē ye, ku wickē bik deep ë wët ku thiëckē ëlä, “Ye lönda raan puöl bi tienje liösi ë path?”

⁴Go Jethu bëër, “Këckē kañ kuen athöör yic lon wär cieë Acieëk koc wäthëer, aaci cak moc ku tik. ⁵Ku lueel, ‘Rin ë wët kēnē yen abi raan wun ku man nyääñ piny ku le ker kek tienje, ku keek karou aabi ya many tök.’ ⁶Këya, aaciï ñot ke ben aa rou, ee tök. Ku këya, na ci Nhialic ke puöl bi ya moc ku tik, ka cin raan päl ñek ë kamken.”

⁷Go Parathi ben thiëc, “Na ye këya, yeñö pël Mothith ye bi raan athör liösi göt ku pël tik?”

⁸Go Jethu bëër, “Mothith aci wärkuan dit puöl bik diäärken aa liösi rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie këya wäthëer cieë koc. ⁹Ku aba lëk we ëmën, na ye mony liöi tienje, ke këc wic mony dët, ka ci kërac looi.”

¹⁰Go koccken ye buöth lëk ye ëlä, “Na ye yen tēn ye kañ röt luci thin kam moc ku tik akan, ka ñuëñ bi raan ciï thiëk.”

¹¹Go dhuök ke ku lueel, “Acie raan ëbën yen bî kë ca lueel gam, aa kɔc ye Nhialic kuɔny. ¹²Raan dët aye dhiëeth ke ya aboi, na cɔk thiëek tē le yen dit ka cii dhiëth, ku kɔc kɔk aaye roc bik cii dhiëth tē cɔk kek thiëek. Ku kɔc kɔk aacie thiëek rin wic kek ye bik wēt Nhialic yāth tuɛŋ. Këya, na ye raan gam ë wēt kënë, ke gam ku piöc.”

Jethu adɔc mïth

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

¹³Kɔc kɔk aake ci mïth bëëi tënë Jethu bî ke bën dɔc, go kɔc Jethu buɔth kɔc läät. ¹⁴Go Jethu lueel tënë ke, “Calkë mïth aabö tënë ya, duökkë ke pën. Raan wic ye bî la pan Nhialic adhil gam cïmën ee mïth thiikä.”

¹⁵Ku cɔl mïth yelööm ku tēüu yecin kenhïim, ku dɔc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

¹⁶Go mony dët kaan̄ nhom ku thiëec ëlä, “Raan piöc ye këpiath nõ ba looi ba pïr akölrïëec ëbën yök?”

¹⁷Go Jethu bëër, “Yeŋö ye yin̄ ya thiëec këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wic ba pïr akölrïëec ëbën yök, ke yï thek löŋke.”

¹⁸Go mony kënë Jethu ben thiëec ëlä, “Ye lööŋ nen?” Go Jethu bëër, “Duk raan näk, duk tiŋ raan dët kɔr, duk cuëër, duk kuëëŋ wēt ë lueth. ¹⁹Thek wuur ku moor, ku nhïar raan dët cïmën nhïeɛr yin̄ rot.”

²⁰Go riënythii awën dhuök ye ku lueel ëlä, “Lööŋkä aaca muk nhïim ëbën. Ye kë nen ba ben looi?”

²¹Go Jethu bëër, “Na wic ba la cök tënë Nhialic, ke yï la ba kækku la yaac ëbën, ku gam wëüu tënë kɔc nõŋ, yin̄ abï jïeek la yök pan Nhialic, ku bäär buɔth ya.”

²²Nawën piŋ ë wëlkä ke mɛen, ku jiël ke ci puüu dak rin ë la käjuëc apeï.

²³Go Jethu yenhom wël kɔcken ye buɔth ku lëk ke, “Abï riel tënë raan ajak bî la pan Nhialic. ²⁴Ku aben lëk we, apuɔl yic bî thöröl bak with cök, tënë lɔn bî raan ajak la pan Nhialic.”

²⁵Nawën piŋ kɔcken ye buɔth ë kënë, ke gëi apeï ku luelkë, “Na ye këya, ke yeŋa bî la pan Nhialic.” ²⁶Go Jethu ke döt ku bëër, “Acii raan bî lëu ë rot, bî gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëec ëbën lëu, acin̄ kë dhal ye.”

²⁷Go Pïter rot jɔt ku lueel, “Na yook, yök kɔc ci kækku ëbën nyään piny ku buɔthku yï, yeŋö bî ya këda?”

²⁸Go Jethu bëër, “Wek alëk kënë, tē le kãñ röt waar, ke Manh Raan abī nyuc thōnyde nhom ē diik yic pan Nhialic, ku week wathiäär ku rou, wek aabi nyuc thöc nhīim aya bāk luñ kuat Itharel kathiäär ku rou looi. ²⁹Ku kuat raan cī paande nyääñ wei kek paan ē man ku nyiërakën, ku wun ku man ku miëthke ku dum ē rienkië, abī kãjuëc yök arak buɔɔt, ku abī pīr akölrīëc ëbën yök aya. ³⁰Ku kɔc juëc tō tueñ ëmën aabi döñ ciëen, ku kɔc kök juëc tō ciëen aabi la tueñ.”

Kääñ kɔc lui dom yic

20 Ku ben Jethu bäany Nhialic thöñj ëlä, “Raan dom ëcī rial bī la wīc kɔc bī duɔmde bën tem. ²Ku ciëk ariöp bī ya gãm ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³Nawën tēcīt lunyluny ē ɣök, ke la tē ye kɔc ɣɔɔc thīn, go kɔc kök tīñ thīn ke kääc ke cīn kē loikē, ⁴go lëk ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiëk ariöp thōñj ke luoidun.’ ⁵Gokë la. Nawën aköl ciel yic, ku tään aköl aya, ke la ayeer ku le bën ke kɔc kök. ⁶Nayɔn thëei ke la ayeer ku yök kɔc kök ke kääc ē path go lëk ke, ‘Yeñö rëer wek tēwën aköl ke cīn kē luɔikē?’ ⁷Gokë lëk ye ëlä, ‘Acīn raan cī ɣo cɔɔl buk la luui.’ Go lëk ke bik la luui aya.

⁸“Nayɔn thëei ke wun dom cɔl raanden kɔc döm ku lueel, ‘Cɔl kɔc luoi, ba ke döm wëëuken, ku jɔk kɔc ē ke bö ciëen, bī jäl la thök kɔc wën anhiäk jɔk luoi ē rial.’ ⁹Go kɔc ke bö luoi yic ciëen bën ku gëm ke wëëuken. ¹⁰Nawën la kɔc ke jɔk luoi ē rial bën bī ke bën riɔp, ke takkë lɔn bī ke gãm wëëu juëc, ku keek aaci bën riɔp wëëu cīt wëëu cī gãm kɔc ke lök bën luoi yic ciëen.

¹¹“Gokë wëëu döm ke dak puöth, ku jiëmkë wun dom guöp ëlä, ¹²Kɔc ke lök bën ciëen, cīn luoi dīit cīk looi, aaca thöñj nhīim kek ɣo, yok kɔc cī luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cīt ëmën!”

¹³“Go wët raan tök bëër ëlä, ‘Mäthdië, yīn acä jör, ciët ɣo cī tē bī ɣen yī riap thīn akäl tök cäk. ¹⁴Döm ariöpdu ku jälë. Aca tak ba raan lök bën ciëen gãm ariöp cīt ariöpdu. ¹⁵Cä la yic ba wëëukië gam tēcīt tē wiëc ye? Yeñö ye tiëel yī döm tē muɔɔc ɣen kɔc?’”

¹⁶Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Këya, kɔc tō ciëen aabi tō tueñ ku kɔc tō tueñ aabi tō ciëen.”

Jethu ajam ë Thuɔnde kën yic diäk

(Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷Nayɔn aköl dët ke Jethu cath kek kɔcken ye buɔɔth ke la Jeruthalem, ke cɔɔl ke tēden ē röt ku lëk ke, ¹⁸“Ëmën yok aala Jeruthalem, ku Manh

Raan abī la d̄m ku yēth k̄c k̄k Nhalic nhīim, ku k̄c piōoc ē lōōŋ. Ku abik tēm thou, ¹⁹ku thōnkē bāny k̄c cie k̄c Itharel bik lāät ku thatkē ku piēētkē tim cī rīiu k̄u. Ku na ye nin kadiäk cök ka bī pīr ku jōt bei ē raj yic.”

Man wēēt Dhubedī acī Jethu thiēec kēden wic

(Mk 10:35-45)

²⁰Nawēn ke man wēēt Dhubedī bō tēnē Jethu kek wātke, ku gut yenhiaal piny ku thiēec bī luōi kē wic.

²¹Go Jethu thiēec, “Yeŋō wic?” Go bēēr ēlä, “Tē nyuuc yin thōnydu nhom bāāny Nhalic yic aköldä, ke yī tōŋ yīpuōu lōn bī yin wētkiēn kē karou cōl aa nyuc yilōōm, raan tōk kōŋ cuēc ku raan dēt kōŋ ē cam.”

²²Go Jethu dhuök ke ēlä, “Wek aakuc kē thiēckē, yēn abī baŋ apei ē nīnkä ku yēn abī nök. Lēukē bāk gum cimēndiē?” Gokē bēēr, “Alēuku.”

²³Go Jethu lēk ke, “Na cōkkē we nök ayic ka lēukē bāk gum, ku acie yēn la riel ba raan bī nyuc kōŋdiēn cuēc ku kōŋdiēn cam kuany. Thōckä aa kāk k̄c cī Wä guiēr ke.”

²⁴Nawēn le atuuc kōk kathiäär piŋ, ke riääk puōth tēnē wēēt Dhubedī. ²⁵Go Jethu ke cōl ku lēk ke, “Aŋiēckē lōn k̄c cī gam bik aa bāny k̄c cie k̄c Itharel aala riel k̄c nhīim, ku acīi path bāk ciēt ke. ²⁶Ku kēnē acīi rot bī looi kamkun. Raan wic ye bī ya raandit kamkun, adhil rot dhuök piny bī ya luui rin k̄c kōk, ²⁷ku na ye raan wic ye bī ya bēny wenhīim, ka dhil ya aluaŋdun. ²⁸Cimēn Manh Raan aya akēc bēn bī k̄c bēn loony, acī bēn bī k̄c bēn kony, ku gēm wēike bī k̄c juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōör karou bik daai

²⁹Tēwēn jīel Jethu Jeriko kek kōcken ye buōth, ke buōth k̄c juēc apei. ³⁰Ku k̄c cī cōr karou aake rēēr ē dhēl kēc. Nawēn piŋkē lōn cī Jethu yēēt, ke cōt röldit, “Bēny, Wēn Debit, kony yō!” ³¹Go k̄c kōk ke rēl ku yōōkkē ke bik biet. Gokē ŋot ke kiu apei, “Wēn Debit! Kony yō.” ³²Go Jethu kōc ku cōl ke, ku thiēec ke, “Yeŋō wiēckē ba looi tēnē we?” ³³Gokē lēk ye, “Bēny awīcku buk bēn daai.” ³⁴Go Jethu gam, ku gōt kenyin, gokē daai nyin yic ku buōthkē.

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

21 Tēwēn cī kek thiōk kek Jeruthalem, ke bō Bethpeec tēthiääk kek gōn Olip, ke Jethu ēcī kōcken ye buōth karou tuōc tueŋ, ²ku lēk ke, “Lak bēēi tō tueŋ yiic, ku wek aabä akaja yōk ke mac ku manhde

*Ku goot kenyin, gokë
daai nyin yic ku buothkë
(20:34)*

yelööm. Luonykë ke ku bëëikë ke tënë ya. ³Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wïc Bëny ku aabï dhuk ëmën.” ⁴Kënë aci rot looi këya rin bi wët cï luelë ëlä thëer raan käk Nhialic tiñ yenhom tiëeñ,

⁵“Lëk kɔc Itharel,
ëmën bënyñaknhom dun abö tënë week!
Alir puö ee cath akaja, manh akaja.”

⁶Go kɔc Jethu buoñth la ku loikë cimën cï Jethu ye lëk ke, ⁷ku biikë akaja ke manhde ku kumkë keköth aläthken, ku nyuc Jethu manh akaja köu. ⁸Kɔc juëc aacä aläthken thieth dhël yic, ku kɔc kök aacä ayör tiim dhoñ ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹Go kɔc ke tö tueñ yenhom ku kɔc ke buoñth ye, yai looi ku yekë wak ëlä,

“Lecku wën Debit!
Bëny dɔc raan bö rienku lecku Nhialic Madhɔl!”

¹⁰Nawën yeet geuu Jeruthalem, ke kɔc gëi apeï ku yekë thiëc ëlä, “Yeña këñë?”

¹¹Ke bëer kɔc ñic ye ku luelkë, “Yen ë raan käk Nhialic tiñ cɔl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu acī la luanḡ Nhialic

(Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹²Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanḡ Nhialic, ku cop kɔc kãḡ yaac ku kɔc yööc ayeer kal luanḡ Nhialic yic. Ku wel agen kɔc wëëu waar yiic piny, ku thöc kɔc yɔc wei ë kuör. ¹³Ku lëk ke,

“Acī göt ëlä athör theer wël Nhialic yiic,
‘Kal luanḡdië acī looi bī ya tën ye kɔc wuöt ëbën röök thīn,’
ku yen acäk wel bī ya tën cuër.”

¹⁴Kɔc cī cɔr ku kɔc cī duany aake cī bën tënë ye kal yic luanḡ Nhialic, goke kony. ¹⁵Kɔc dīt kãk Nhialic ku kɔc gët lööḡ aake cī puöth dak tëwën tīḡ kek kãpuöth cī Jethu looi, ku wën ye mīth ket kal yic luanḡ Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶Ku luelkë tënë Jethu, “Ye kë luel ë mīthkã piḡ?” Go bëër, “Aya piḡ. Ku këckë kënë kaḡ kuen,

‘Yīn acī mīth agut mīth thii kor piöc bīk læc la cök aa luel.’”

¹⁷Kaam wën cī Jethu wëlkä luel, ke jīël geeu ku ler Bethanī tē cī yen bën anin thīn.

Jethu acī tim wak bī riau

(Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸Nayɔn nhiäk, tëwën dhuk kek geeu, Jethu ë nëk cɔk. ¹⁹Nawën tīḡ tim cīt ḡaap dhël yɔu, go la cɔl bī yök ke cī luɔk, go yök ke ayör kepëc. Go Jethu luel, “Yīn acī mīth kɔḡ ben tīḡ athëer!” Ku nyin yic tëwën ke tim riau.

²⁰Tëwën tīḡ kɔcken ye buöth ë kënë, ke gëi apei, ku thiëckë röt, “Yeyö cī tim kënë guɔ riau?”

²¹Go Jethu bëër, “Na gamkë ke cīn diu, ka cie kë ca looi tënë ë tim kënë yen luɔikë ë rot, na cɔk a gɔn kënë yen yöckkë ëlä, ‘Jɔt rot ku cuat rot wīir,’ ka loi rot. ²²Ku na lak gam, ke këriëc ëbën yakë ke thiëc tē röök wek, aa yöckkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yöḡḡ yic

(Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³Go Jethu ben dhuk kal yic luanḡ Nhialic, ku tëwën piöc yen, ke bänydīt kãk Nhialic ku kɔc baai bö tënë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yīn, ye riel ḡö tō yīguöp ye yīn luui këlä? Ku yeḡa yīk yī ë riel kënë?”

²⁴Go Jethu bëër, “Wek aba thiëc wët tök aya, na bëërkë apath, ke wek aba lëk raan cã gãm riel ye yën kãkkã looi. ²⁵Lëkkë ya, Joon yök riel yen kɔc gãm lökwëi tēnen, ye tënë Nhialic aye rielde ë rot?”

Gokë guëek yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tënë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye njö këc wek wëtde gam?’ ²⁶Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yok aa jöny ke rin ci raan ëbën ye gam.” ²⁷Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacä lëk riel ye yen kakkä looi.”

Kääñ cï Jethu luel rin mïth karou

²⁸Ku ben Jethu ke thiëc, “Yeñö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdië lör lui dom yic ya aköl.’ ²⁹Go bëër, ‘Yen aciï la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰Go ben la tënë wenden koor ku lëk wët awën cï kañ lëk wëndit. Go gam ku cïï la. ³¹Yeña kamken karou cï kë wïc wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Koc ajuër kut ku adëjök ë töc kek kuat moc ë path, aa kek aabi röt kañ mat ë bäany Nhialic yic tënë we. ³²Rin Joon raan wäär koc muoc nhïim ëcï bën tënë we bi we nyuöth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye koc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cok awën cï wek kakkä tiñ ke loi röt, ke wek aa këc wepuöth waar ku pälkë luoi kärec ku gamkë wëtde.”

Jethu aciï jam ë waal bi rëëc bäny nyuöth

(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)

³³Ku ben Jethu jam waal ku luel tënë koc man ye ëlä, “Monytui ëcï dom looi ku cum yic tiim luok ku rak. Ku wec tē ye mïth tiim guör thin bik ya miök, ku looi kät. Ku jöl dom riöp yic koc kök, ku le keny wun dët. ³⁴Nawën le tē cï tiim luok thöñ, ke tooc aluocnyke tënë ke bik la gam abäkke. ³⁵Go koc awën cï riöp dom yic aloony dom, ku thatkë aluony tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶Go aloony juëc tënë aloony tueñ ben tooc, ku ñot ke looikë ke tēwäär. ³⁷Nawën ciëen ke wun dom jöl wënde tooc, ku tek lon bi kek ye theek. ³⁸Go koc awën cï riöp dom yic luel kamken wën tiñ kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bi käng lök thon aköldä. Bäk näkku ku kärke aabi döñ ke yo.’ ³⁹Gokë dom ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰Ku jöl Jethu ke thiëc, “Na bö raan la dom ke loi njö tënë ke?”

⁴¹Gokë bëër, “Abi köckä nök, ku riöp dom yic wei tënë koc bi ye ayiëk abäkke tē cï käng luok.”

⁴²Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët cï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, kañ kueen?”

‘Mën wäär yen cī atēēt kuc yen acī bēn a mēn ril apei,
kēnē ē ye luḥi Bēny,
ayeku tiḡ ke path ku dhēēḡ yonyin!’”

⁴³Ku la Jethu tuēḡ ku lueel, “Kēya alēk we, bääny Nhialic abī nyaai tēnē we ku gēm kōc wuṭt kōk bī wētdiē piḡ ku loikē. ⁴⁴Ku raan bī löny alēl kēnē nhom, ka duḥny bī ruṭh, ku raan bī alēl kēnē lööny yenhom ka niḥḥn yic.” ⁴⁵Nawēn piḡ kōcdit kāk Nhialic ku kōc gēt lööḡ ē jam kēnē, ke ḡickē lōn jīēm Jethu rienken, ⁴⁶ku na cōk alōn wic kek ye bik ḍm, ka ke cī riḥḥc kōc juēc tō thīn ē Jethu tiḡ ke ye raan kāk Nhialic tiḡ.

Jethu acī bääny Nhialic thōḡ yan thiēēk

(Lk 14:15-24)

22 Go Jethu bēn jam tēnē ke ē waal ku lueel. ²“Bääny Nhialic ē duēr thōḡ kek yan thiēēk cī bēnyḡaknhom looi tēnē wēnde. ³Ku tooc aluḥnyke bī kōc cī cōl la lēk bīk bēn yai yic. Gokē kuc ku cik bō yēi. ⁴Go aloony juēc bēn tooc ku thōnke ēlā, ‘Lak, lēkkē kōc cī cōl lōn mīith aaci thōk ē guiēr, muḥr ku nyōk cuai aaci nōk, kēriēēc ēbēn aci guiir. Bāk yai yic!’ ⁵Ku keek aake liu puṭh thīn, ku puṭkkē bī ḡek ala duḥde, ku la raandā luḥide yic. ⁶Ku ḍm kōc kōk aloony bēnyḡaknhom, ku baḡkē ke ku nākkē ke. ⁷Go bēnyḡaknhom puṭu riāāk apei, ku tooc apuruḥḥke ku lek kōc awēn nāk aluḥnyke nōk, ku cuānykē genden. ⁸Ku cōl aluḥnyke ku lēk ke, ‘Yai acī thōk ē guiēr, ku kōc ke cī cōl aa kēc aa kōc path, aaci kuc ē bēn. ⁹Lak geeu ku calkē kuat kōc bāk yōk dhōl yiic bīk bēn yai yic.’ ¹⁰Go aloony la dhōl yiic ku cōlkē kuat raan cik yōk ēbēn, abī yai thiāḡ apei.

¹¹“Nawēn bō bēnyḡaknhom bī thān cī guēēr yēi bēn tiḡ, ke tiḡ raan tōk ke kēc alēth yai ruḥk. ¹²Go bēnyḡaknhom lueel, ‘Māthdiē, yī bō tēn kēdē ke yī cīi alēth yai ceḡ?’ Go mony awēn biēt ku cīi wēt bēēr. ¹³Go bēnyḡaknhom lēk aluḥnyke, ‘Derkē cin ku cōk ku cuatkē muḥḥth yic ayeer, tē bī yen dhiau thīn ke ḡeny yelec.’”

¹⁴Ku wit Jethu wētdē ēlā, “Rin kōc juēc aaye cōl, ku aa kōc lik kek aaye lōc.”

Jethu awic bī wēēḡ wēt ajuēr

(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)

¹⁵Go Parathī la tēden ē rōt bīk tē bī kek Jethu dam thīn, wētden bī lueel, la mat. ¹⁶Ku toockē kōcken abēk ke buḥḥth tēnē ye, ku kōc Antipāth Yērot bīk la wēēḡ bī wēt rac lueel kegup bī ye ḍm. Ku bīk ku

luelkë ëlä, “Raan piöoc, aɲicku yin ë raan la cök jam ë yith. Yin ë kɔc piöc bik käk wic Nhialic looi dhël la cök, ke yi cii diær käk ye kɔc kök tak. Ku yin acie diëden ye kuëc nom. ¹⁷Lëk ɣo na ye täktäku, buk ajuër aa gam ɣok kɔc Itharel tënë Cithër Bënyaknom, tädë ke cuk bi ya gäm ye?”

¹⁸Ku Jethu ëci ruënyden ɲic, ku bëër, “Yeɲo wic wek ye bäk ɣa deep wët? ¹⁹Calkë ɣa atij wënh yakë tääu piny ajuër!” Gokë yiëk wëeth. ²⁰Goke thiëc, “Ye nom ɲa, ku ye rin ɲa kakkä ci giæet wëeth kôu?”

²¹Gokë bëër, “Aa käk Cithër Bënyaknom.” Go Jethu lëk ke, “Na ɲiæckë këya, gämke Cithër Bënyaknom këde, ku gämke Nhialic këde.”

²²Gokë gäi, të ci Jethu wët bëër thïn, ku nyiëŋkë piny ku jiëlkë.

Nhialic abi kɔc ci thou cɔl aa ben pïr

(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³Aköl tön awën ke kɔc kök akut Thaduthi, akut cii ye ye gam lön bi Nhialic kɔc ci thou ben cɔl apïr, bö tënë Jethu ku thiëckë ëlä, ²⁴“Raan piöoc, aci Mothith lëk ɣo ëlä, Na thou raan ku nyiëŋ tik piny ke cïn miith, ke wämënh koor ala ɣöt tik bi miith dhiëeth ɣön mënhe. ²⁵Na thöönku lön tö miith tik thïn kadhorou, ku thiëk wëndit ku thou ke cïn miith, ku döŋ tieɲde ke wämënh buuth ye, ²⁶ku thou aya ke cïn miith ci dhiëeth. Ku looi rot këya tënë raan ye kek diäk, agut wämënh kun ye kek dhorou. ²⁷Nawën ke tik thou aya.” ²⁸Ku lek tueɲ ku thiëckë, “Të le kɔc ci thou röt ɣot aköldä, bi ya tiɲ ɲa, rin ci yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

²⁹Go Jethu bëër, “Wek aa kɔc ril nhïim cïn kë ɲiæckë, rin cii wek athör theer wël Nhialic ci göt ye gam. Ku acäk ye gam aya lön bi Nhialic kë ye lueel ke bi looi, lëu bi looi. ³⁰Rin të le kɔc ci thou röt ɣot, aacii bi thiëck ku aacii bi thiaak, aabi rëer kecit atuuc nhial. ³¹Ku na ye rin wët bi kɔc ci thou röt ɣot, ke we këc wët ci Nhialic lëk we theer kuen? Acï lueel, ³²‘Yen ë Nhialic Abaram ku Ithäk ku Jakob.’ Kɔc ci thou ke ɲic Nhialic, aa pïr alanden. Yeen ë Nhialic kɔc pïr, ku kɔc ci thou aya.”

³³Nawën piɲ than tö thïn wët këne, ke gëi ë piöcde.

Lön ril lëu bi theek kam ë löön

(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴Nawën piɲ Parathi lön ci Jethu Thaduthi thöl nhïim, ke mat kenhiim bik Jethu thiëc aya, ³⁵ku ɣol raan tök kamken, ³⁶raan piöoc löön, Jethu thiëc, “Ye löŋ nen yen ril kam ë löön?”

³⁷Go Jethu bëër, “Yin adhil Bánydu Nhialic nhiaar piändu ëbën, ku wëiku ëbën, ku nhiamdu ëbën.” ³⁸Kënë, yen ë lõŋ ril tueŋ. ³⁹Lõŋ dët ril ye kek rou thõŋ kek ë lõŋ këne akin, yin adhil raan dët nhiaar cimën nhieer yin rot. ⁴⁰Lööŋkä karou kek aa ye lööŋ Mothith ëbën, ku lööŋ ye kɔc kāk Nhialic tiŋ piöc, kër bei thïn.

Jethu aci kɔc piöc lõn yen raan ë tooc Nhialic

(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹Kaam wën cī Parathī kenhīim kut Jethu lõm ke thiëc ke wët këne, ⁴²“Yakë tak Raan cī lõc ku dɔc yeŋa? Ye wën ŋa?” Gokë lõk ye, “Ee wën Debit?”

⁴³Go dhuök ke ku lueel, “Na ye këya, yeŋö ye Wëi Nhialic Debit yöök bi cɔl Bánydië. Rin ëcī Debit lueel ëlä,

⁴⁴‘Acī Nhialic lueel tënë Bánydië, “Nyuc ë tən kõŋdiën cuëc, yet tē bī yeŋ kɔc aterdu dhuök ciën yicök.””

⁴⁵“Na ye Debit cɔl, ‘Bánydië,’ Ke lëu bī ya wënde këdë?” ⁴⁶Go ciën mën raan tõŋ bëer wëtde, ku wën akölë yet tueŋ acin raan tõŋ cīi yethok ben kuek bi thiëc.

Duökkë nhiam cimën Parathī ku Thaduthī

(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

23 Ku jɔl Jethu lueel tënë kɔc juëc awën ku kɔcken ye bucɔth. ²“Kɔc piöc lõŋ ku Parathī kek aatö nyin Mothith. ³Këya, aa dhielkë ke theek ku luɔikë kë yekë lõk we, ku piëŋkë kë yekë lõk we, ku duökkë kākken yekë ke looi ye kiëët, rin aacie kāk yekë lõk kɔc kek yekë ke looi. ⁴Aa kɔc piöc käril yiic bi ke looi, ku aa cie kɔc ë kony bik ke looi. ⁵Këriëc ëbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bi kek kɔc wëŋ. Aa cath ke muk athör theer wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukë athör kecin bik nyucɔth lõn ye kek kɔc path thek lõŋ Mothith. ⁶Ayekë nhiaar bik nyuc tueŋ thöc kɔc dët tënë amat, ku yõn path aköl yai. ⁷Ayekë nhiaar bi ke aa muöth athëëk yõn yɔc yiic, ku yeke cɔl, ‘Kɔc piöc.’

⁸“Duökkë röt cɔl aye cɔl, ‘Kɔc piöc,’ Rin wek aa ŋek ke wämënhë, ku wek aa la raan piöc tök. ⁹Ku acin raan dhielkë cɔl pinynhom tën, ‘Wä,’ Rin ë Nhialic tō nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰Ku duökkë röt cɔl aye cɔl, ‘Kɔc piöc,’ Rin wek aa la raan piöc tök, ‘Raan cī lõc ku dɔc.’ ¹¹Raandit apei kamkun adhil rot dhuök piny bi luui rienkun. ¹²Kuat raan rot yäth tueŋ ë rot abī dhuök ciën, ku raan lir puöu rot tōöu ciën, abī yäth tueŋ.

22:35-40 Lk 10:25-28 22:37 L.rou 6:5 22:39 Leb 19:18 22:44 Wk 110:1 23:5 Mt 6:1; Kn 15:38; L.rou 6:8 23:11 Mt 20:26-27; Mk 9:35; 10:43-44; Lk 22:26 23:12 Lk 14:11; 18:14

Jethu aci rëec Parathī ku kɔc gät lööŋ nyuɔɔth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

13“Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī, Awëenjkui! Ee kërac apeɪ yen ayakë looi, rin ye wek kɔc piöoc dhël cīi kek bī met bäany Nhialic yic. Rin wek aaciī bī met thīn aya. Na cɔk kɔc kɔk wīc bīk met thīn, ka yakë ke wel nhīim ë piöocdun cīi la cök! 14Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī, Awëenjkui! Wek aa cath we rök apeɪ dhöl yiic bāk kɔc wëŋ lɔn ye wek kɔc path, ku wek aa bëëi lër tuöör nyin bīk aa kakkun. Wek aabi tēm awuöcdit tet apeɪ rin kërec yakë looikä!

15“Kɔc piöoc ku wek Parathī, Awëenjkui! Wek aa piny kuany yic rin bī la raan tōŋ yökkë bī piöocdun gam. Na yökkë, ke tē ye wek ye piöoc thīn, ee ye cɔl aye raan pan mac, abi we duër waan thook!

16“Awëenjkui, wek kɔc ë kɔc kɔk wat nhīim ke we ye cöör aya, ku luelkë, raan mël kuëen rin luanj Nhialic, ke rot mac wëtde. 17Wek aa muööl ku cöör! Yeŋö dit? Ye milän thith aye luak? 18Ku benkë luel ëlä, raan mël kuëen rin yīk ka cīn wëtde yic, ku na kuëen mël rin ajuër cī tääu yenhom, ke rot mac wëtde. 19Wek kɔc cī cɔr wepuöth! Yeŋö dit? Ye ajuër cī tääu yīk nhom aye yīk guöp ë loi bī ajuër cī tääu yenhom ya kën ë Nhialic? 20Këya, tē kuëen raan yīk, ka kuëen ye, ku kāk cī juaar yenhom. 21Ku tē kuëen raan luanj Nhialic ka kuëen ye ku Nhialic yen rëer thīn, 22ku tē kuëen raan pan Nhialic, ka kuëen mäacde, ku yenhom guöp.

23“Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī! Awëenjkui! Wek aa kälīk kakkun cāk puur yiic juër Nhialic, ku wek aacie kārīl ye löŋ luel ye kuëc nhīim, cimën bī raan dhīel la cök ku lir puöu, ku kony kɔc kɔk ku cīi kɔc ye ruëeny. Wek aa dhīl kākka muk nhīim, ke we cīi mäl ë juër kän aya tënë Nhialic. 24Kɔc mär kɔc, wek aacie kāk wīc Nhialic ye looi, ku aa kāk puɔl yiic kek aa yakë ke kuëc nhīim.

25“Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī! Awëenjkui! Wek aaciī puöth la cök, wek aa cit biiny ku aduuk ye lök köth, ku aa thiän miith ye rum riel ku miith ye ke tuöör nyin. 26Wek kɔc Parathī cī cɔr wepuöth! Kanjë biiny ku aduuk lök yiic, yen aabi kek köth la wīc aya!

27“Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī! Awëenjkui! Wek aa thōŋ kek rëŋ cī buth, na tīŋ keköth ke dhëŋ apeɪ, ku keyiic alonjthīn aaci thiän yom kɔc cī thou ku kërec kök. 28Këya, wek aa cit rëŋkä aya. Wek aaye raan ëbën tīŋ we path gup ayeer, ku piäthkun alonjthīn aaci thiän ruëeny ku kërec kök ëbën.

29“Kɔc piöoc lööŋ ku wek Parathī! Awëenjkui! Wek aa rëŋ buth tënë kɔc kāk Nhialic tīŋ. Ku gietkë rëŋ kɔc path bīk dhëŋ apeɪ, 30ku luelkë ëlä, na yo tō thīn wäär nëk wärkuan dit kɔc kāk Nhialic tīŋ, ŋuöt yok aa

kēc röt mat ë nääkden yic. ³¹Këya, ayakë gam ayic lön ye wek mïth kəc wäär näk kəc käk Nhialic tiŋ! ³²Ku cīt mënë ye wek kəc ril nhïim, cïn kē yakë gam, keriëec ëbën atō wecin, thääpkë käreec wäär cī wärkuōn dīt jɔɔk! ³³Mïth kăpieny! Yakë tak bāk poth la pan mac kədë? ³⁴Ku rin ë wēt kënë yen acī Wä we tuōc kəc käk Nhialic tiŋ. Ku ë kɔckä yiic, kəc kɔk aa bāk nɔk, ku piäätke kəc kɔk tim cī rïiu kōu, ku thatkë kəc kɔk yōnkuōn amat yiic, ku yakë ke yōp geeth yiic ëbën. ³⁵Ku tēdun ye wek luui thïn kënë, abī awuōc bī teem rin kəc cī nɔk lööny weyiëth, jɔɔk nääk wäär nək Abel yet nääk Dhākaria wën Barakia wäär näkkë luaŋ Nhialic. ³⁶Ku lək Jethu ke, awuōc bī gam rin ë kăkkä ëbën abī bën ë riëec kënë yeth.

Jethu ee kəc gen Jeruthalem lək

(Lk 13:34-35)

³⁷“Wek kəc gen Jeruthalem, wek aa kəc käk Nhialic tiŋ nɔk, ku biōkkë kəc cī Nhialic tuōc we aleel. Aca wïc arak juëc, ba we kony cimën dhie ye ajïth miëthke kuōm piny yewuk bī ke kony bī ke cīi gɔp, ku wek aaci kuec. ³⁸Ëmën abäk tiŋ ke Nhialic cī yecin miëet bei, ku nyiëŋ pandun we. ³⁹Ku ëmën alək we, ‘Wek acīi ya bī ben tiŋ yet aköl bī wek röt guiir bāk ya lor tē ben yēn dhuk.’”

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abī thuör piny

(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)

24 Tëwën jiël Jethu kal luaŋ Nhialic yic, ke kɔcken ye buōth bö tënë ye ku luelkë, “Raan piōoc, tiŋ, ye luaŋdïit dhëëŋ ñö kënë!” ²Go Jethu bëër, “Alək we, yōot dīt yakë tiŋkă aabī thuör piny ëbën ka cïn alal tōŋ bī kōōc alal dēt nom.”

Acī Jethu lək atuōōcke lön bī ke maan

(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)

³Tëwën rëër Jethu gɔn Olip nom ë rot, ke kɔcken ye buōth bö tënë ye ku thiëckë, “Lək yo ye nen bī kăkkä röt looi, ku yeŋö bī tē bī yïn dhuk pinynhom ku thök piny, nyuōth?”

⁴Go Jethu lək ke, “Duōkkë röt cɔl aduōŋ. ⁵Rin kəc juëc aabī bën rienkië, ku ye ŋek lueel, ‘Ke yēn Raan cī lɔc ku dɔc.’ Ku aabī kəc juëc duōōŋ. ⁶Duōkkë diëer tē tiŋ wek tɔɔŋ ke loi röt, ku tē piŋ wek tɔɔŋ kək wuōt mec yiic. Kăkkä aa dhil röt looi, ku acie yen bën thök ë piny. ⁷Rin wuōt aabī thör kamken ku pan bënyaknhom kek pan bënyaknhom dēt aabī thör aya. Cɔŋdīt apei abī tō thïn, ku ayiëëkyiëëk piny abī rot looi bëëi juëc yiic. ⁸Kăkkä kek aa käk tueŋ.

⁹“Ku dēt, wek aabi dōm ku Ƴēth we luk yic, ku wek aabi nōk. Ku wuōōt ēbēn aabi we maan rienkiē. ¹⁰Ku ē tēēn, kōc juēc cī wētdiē gam aabi rōt waar, ku kōc kōk aabi ŋek raandā aluōm ku man raandā ŋek. ¹¹Ku awēŋ juēc aabi tuōl aya, ku aabi kōc juēc rac nhīim. ¹²Ku luoi kārec abi rot juak apei, kōc juēc aabi gamden wai wei. ¹³Ku raan bi yepuōu dēet Ƴet tē bi yen thou, abi pīr akōlriēēc ēbēn. ¹⁴Ku Wēt Puōth Yam kēnē rin bāāny Nhialic, abi kaŋ lēk kōc ēbēn pinynhom bik piŋ, ku jōl thōk piny bēn.

Kēreec bi rot looi tēnē kōc Jeruthalem

(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)

¹⁵“Ala akōl bi wek kērac apei tiŋ, kēwāār cī Daniel raan kāk Nhialic tiŋ jam ē ye.” (Raan kuēn adhīl kēnē deet yic!) ¹⁶“Kōc rēēr Judia, ku tiŋkē ē kēnē, ka dhil riŋ gat nhīim roor bik la thiaan. ¹⁷Ku na rēēr raan aƳeer, ka cīi ben la Ƴōt bi la guik kē muk. ¹⁸Ku na tō raan dom yic, ka cīi ben dhuk baai bā alanhde la lōōm. ¹⁹Diāār liec ku diāār muk mīthkor aabi gum apei dīt ye nīnkā. ²⁰Rōōkkē bi rot cīi loi wiir yic rut, tēdē akōl cīi kōc ye luui. ²¹Kōc aabi gum apei ye nīnkā, gum kēckē kaŋ Ƴōk tēwāār ciēk Nhialic kōc agut cīt ēmēn. Ku aciī rot bi ben looi. ²²Na kēc Nhialic looi bi nīnkā cōl alik, ŋuōt aciī raan cī pīr. Ku rin kōcken cī lōc, aciī nīn cōl alik.

²³“Wek aa lēk, na le raan Ƴōōk we, ‘Tiēŋkē Raan cī lōc ku dōc kīn, tēdē ke lueel, tiēŋkē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²⁴Rin kōc juēc aabi bēn ku lueel ŋek, ee Ƴen Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt, ee Ƴen raan kāk Nhialic tiŋ, ku loikē kārīl kōc Ƴōi, na lēukē, ke mār kōc cī Nhialic kuany. ²⁵Tietkē rōt, kēriēēc ēbēn alēk we ēmēn bāk nhīim tir kē bi bēn.

²⁶“Kēya, na le raan lēk Ƴī ēlā, ‘Yen akan atō roor tēēn!’ Ke Ƴī duk la, tēdē, ‘Yen akīn aciī thiaan tēn,’ Ke duk gam. ²⁷Rin tē dhuk Manh Raan ka guōkē ŋic. Abāk tiŋ cīmēn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lōŋ ku lōŋē.

²⁸“Dēt aya, abi ciēt mēn dhie na cī cuōr kēnhīim kut, ka la kē ŋuetkē.

Akōl bi Manh Raan bēn

(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

²⁹“Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kōc jāl gum apei, akōl abi kum nyin bi piny cuōl, ku pēei aciī bi ruel. Ku kuēl aabi rōt Ƴāāk ku lōōnykē. ³⁰Kē bi bēn Manh Raan cōl aŋic abi tiŋ nhial, ku kōc ēbēn pinynhom aabi Ƴiic ŋeer kākken rec cīk looi. Ku keek aabi Manh Raan

24:9 Mt 10:22 **24:13** Mt 10:22 **24:5** Dan 9:27; 11:31; 12:11 **24:17-18** Lk 17:31 **24:21** Dan 12:1; Ny 7:14 **24:26-27** Lk 17:23-24 **24:28** Lk 17:37 **24:29** Ith 13:10; 34:4; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15; Ny 6:12-13 **24:30** Dan 7:13; Dhāk 12:10-14; Ny 1:7

tiŋ ke bö pial yiic nhial ke diik ku riöldit apei. ³¹Ku abä atuöccke tooc bik këcüt löör yup yic, bi kek kacken ci löc kuööt yiic pinyinhom ebën.

³²“Ŋjæckë ë kënë tim cüt ŋaap, tē looi yen yöök ku looi yiith, ke kër aci thiök. ³³Këya, tē tiŋ wek kakkä ke loi röt aya, ke ŋjæckë löc ci yen thiök apei. ³⁴Alëk we, wek aaciï bi mää rē cök kakkä röt looi. ³⁵Nhial ku piny aabi liu, ku wëtdië aciï bi kaŋ mää r.

Rëer yi ci rot guir

(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

³⁶“Acin raan ŋic aköl bi kakkä röt looi. Na cök atuuc nhial, ayi Wënde, ka cik ŋic. Ee Wä ë rot yen aŋic ye. ³⁷Bën Manh Raan abi ciët këwäär loi rot wäär piir Noa. ³⁸Ee ninkä, aboardit nhom tueŋ, kóc aake rëer ke mit puöth, ke ye luui ruëi ku yëi yet aköl le Noa riäi yic, ³⁹ku ë cïn kën ŋic yet tē biï aboor. Ku muöu kóc ebën. Yen abi ciët bën Manh Raan aya. ⁴⁰Tëën na cök kóc karou luui dom yic, ke raan tök yen abi nyaai ku nyiëŋ raan dët piny. ⁴¹Ku diäär karou lui tëtök aabi ke tieŋ tök nyaai, ku nyiëŋ tiŋ dët piny.

⁴²“Këya, guierkë röt ku tiëerkë nhiim, rin wek aa kuc aköl bi Bänydun bën. ⁴³Yen acit kën na raan la baai ŋic tē bi cuär bën thin waköu, ka rëer ke yiën, ku ciï cuär päl bi kække nyaai. ⁴⁴Ke week aya, wek aa dhil rëer we tit, rin acäk ŋic ye nen bi Manh Raan bën.

Ŋic Bäny ku loi luöide akölaköl

(Lk 12:41-48)

⁴⁵“Na ye këya, yeŋa alony path ku ŋic kãŋ apei, bi bëny nyään paande, bi kacke aa gãm miëth akölaköl? ⁴⁶Alony mit guöp, alony bi bëny yök ke loi luöide apath tē dhuk yen! ⁴⁷Alëk we, abi alony kënë täau kække yiic ebën. ⁴⁸Ku alony ciï luöide bi ŋjæc looi, rin yen ye tak löc ciï bënyde bi lac dhuk, ⁴⁹ku kuc kóc pan bëny ciëŋ, ku ye cool wiëet kek kóc dek ë mäau, ⁵⁰ke bënyde abi la luät yeguöp aköl ciï ye tak löc yen aköl bi yen bën. ⁵¹Ku yeen abi bëny tēm awuöcdit, ku met tē rëer kóc ræc thin, ë tēën kóc aa rëer ke dhiau ke ŋeny kelec.”

Kään nyiir kathiäär

25 Ku ben Jethu kään dët thööt, ku thöön bäny Nhialic ëlä, “Nyiir kathiäär aake ci kækken ye kek mer lööm ku lek yan thiëek yic. ²Kam ë nyiirkä, nyiir kadhiëc aake pel nyin, ku nyiir kadhiëc aa ciï nyin pel. ³Nyiir aa bëlkä aake ci mermerken lööm ku cik miök

dīt muk. ⁴Ku nyiir ñic kãñ aake muk mermerken ku miök dīt tet aya. ⁵Nawën ka athiëek gäau bī cīi lɔc bën, gokë tɔc bīk nin.

⁶“Nawën wëer ciel yic, ke piñ duɔɔt, ‘Athiëek abö, bāk ayeer ku luɔrkë!’ ⁷Go nyiir awën kathiäär röt jɔt kedhie ku dëëpkë mermerken. ⁸Go mermer nyiir aabël cīi dëp apath rin cīn kek yiic miök. Gokë nyiir kōkkä lim, ‘Miackë yo ë miök, mermerkua aaci dëp.’ ⁹Gokë bëër, ‘Miök aci yo thōñ, lak tē ye miök yaac thīn bāk la ɔɔc miökduñ.’ ¹⁰Go nyiir aabël la bīk la ɔɔc miök, ku go athiëek guɔ lōk bën kecök. Go nyiir awën cī röt guir la kal yic kek athiëek tēwën dieer yai thīn, ku thiök kal thok.

¹¹“Nawën la nyiir awën cī la ɔɔc miök dhuk ke cōt, ‘Bëny, Bëny, ñany yo kal thok!’ ¹²Go athiëek bëër, ‘Ye wek yīña?’ Wek aacä ñic!”

¹³Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rëërkë we cī röt guir, rin wek aa kuc aköl bī yēn bën.”

¹⁴Ku ben Jethu kääñ dēt ben thōth ku lueel, “Bääny Nhialic abī thōñ ke mony la keny wun dēt, cä aluɔnyke cɔl ku gëm ke wëu bī kek lōk luui. ¹⁵Ku yīk aluɔny tōk tim buɔɔt. Ku gëm alony dēt tim thiärdhiëc, ku gëm alony ye kek diäk tim thiäär. Acī wëu tek këya cit tē ñic ñek luui thīn, ku jiël bī la keny. ¹⁶Go alony cī yiëk tim buɔɔt, wëëuke la luɔɔi ku yök tim buɔɔt dēt. ¹⁷Ku lui alony cī gäm tim thiärdhiëc cīmën alony wën aya, ku yök tim thiärdhiëc dēt. ¹⁸Ku la alony cī gäm tim thiäär wëu bānyde la wuɔt piny ëbën.

¹⁹“Nawën ke bānyden jɔl dhuk, ku cɔl aluɔnyke bī wëëuke bën kuëen nyin. ²⁰Go alony wäär cī gäm tim buɔɔt bën ku lueel, ‘Bëny, wäär yin acä gäm tim buɔɔt, ku ëmën tiñ, yēn aci tim buɔɔt dēt juak thīn.’ ²¹Go bānyde leec luoiden peth cī looi ku lueel, ‘Yin aci wëu lik ñic muk apath ku juak keyiic, këya ëmën yin aba täau kajuëc yiic ba ke muk. Bäär rëerku yo mit puoth yodhie.’

²²“Ku ben alony cī gäm tim thiärdhiëc bën ku lueel, ‘Bëny yin acä yiëk tim thiärdhiëc wäär le yin keny, ku yēn aci lōk luui ku juak tim thiärdhiëc dēt thīn.’ ²³Go bëny leec luoiden cī ñic looi ku lueel, ‘Yin alony puoth kãñ tiit apath. Yin aci kälík tiit apath, ku ëmën yin abī täau kajuëc nhīim, bäär miet puöu ë bääny bānydu yic.’

²⁴“Go raan cī tim thiäär lööm bën ku lueel, ‘Bëny, aca piñ lɔn ye yin raan col puöu rap këc puur tem, ku kuany kāk ke këc ke wëer piny. ²⁵Këya, yēn aci riöc ku la wëëuku wëc piny. ñj! Wëu wäär ca kuëi ya aa kik.’ ²⁶Go bëny lëk ye ëlä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na ñic lɔn ye yēn rap tem, rap këc puur, ku lɔn ye yēn kãñ kuany, ku aa këc pok. ²⁷Ñuot yin aci wëëukië dhiel gäm raan ñic luoi wëu, na la dhuk ciëen, ke ya yök wëëukië ke cī keyiic juak. ²⁸Nyaaikë wëu tënë ye ku gämke

ke raan la tim buɔɔt. ²⁹Rin raan kälük ɲiec muk abí kákke juak yiic, ku raan cii kán ye ɲiec muk, abí kēden tó thín nyaai. ³⁰Ku cuatkē alony rēec kēnē muɔɔth yic ayeer, ku tēen dhiēu abí tó thín, ke kac yelec.’

Lundit

³¹“Aköl bī Manh Raan bēn ke duaar, ku atuuc nhial ēbēn ke cath ke ye, abí nyuc thōnyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³²ku thāi ēbēn aabí guēer yenhom. Ku aabí tek yiic akuut karou, cimēn raan la thök, yen amēl ku apiyeem tek thook. ³³Ku tēēu amēl kōɲden cuēc ku apiyeem kōɲ cam. ³⁴Ku Bēny abí kōc kääc lɔɲ cuēc lēk, ‘Bāk, kōc cī Wā dɔɔc ku lōmkē bääny cī guuir tēnē we tēwäär ciek piny. ³⁵Wēn cī cɔk ɲa nōk, wek aacā muɔɔc kēcam. Ku wēn cī rou ɲa nōk wek aacā muɔɔc kēdek, ku wēn ye ɲen jāl, wek aacā lor pandun, ³⁶ku wēn cīn ɲen lubo wek aacā ruök kōu, ku wēn tuɛeny ɲa wek aacā la neem, ku wēn cī ɲa mac, wek aacā bēn tiɲ.’

³⁷“Ku kōc wēn aabí wētde dhuk nhom ēlä, ‘Bēny, yī cuk tiɲ nen yī nēk cɔk buk yī muɔɔc kēcam? Ku nēk rou yī buk yī muɔɔc kēdek, ³⁸ku cuk yī tiɲ nen ke yī bō keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruök kōu? ³⁹Yī cuk tiɲ nen ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?’ ⁴⁰Ku abí Bēnyɲaknhom lēk ke, wēt yic alēk we, ‘Kēriēec ēbēn cāk luɔi raan tōk kam wāmāthkiē thiikā, aa cāk luɔi ɲa aya.’

⁴¹“Ku abí lēk kōc lɔɲ cam, ‘Aa wek kōc cī cīeen, jälkē ē tēn bāk la many dēp yic akölriēec ēbēn, many cī guuir tēnē jɔɲrac ku atuɔɔcke ēbēn. ⁴²Rin wäär nēk cɔk ɲa, wek aa kēc ɲa muɔɔc kēcam, ku nēk rou ɲa ku wek aa kēc ɲa muɔɔc kēdek. ⁴³Ku wäär ɲen ē jāl ku wek aa kēc ɲa gɔɔɲ pandun, ku ɲen ɲa cīn kōu alath, wek aa kēc ɲa ruök kōu, ku ɲen a ɲa cī tuany, ku mac ɲa ku wek aa kēc bēn bāk ɲa neem.’ ⁴⁴Ku kōckui aya aabí thiēc, ‘Bēny, yī cuk tiɲ nen ke yī nēk cɔk ku rou, ku ye nen yī bō keny yic, ku cīn alanh ceɲ, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akēcku kony?’ ⁴⁵Ku abí bēer, tēnē ke, ‘Wēt yic alēk we, kēriēec ēbēn kēckē luɔi wāmāthkiē thiikā, ka kēckē luɔi ɲen aya.’ ⁴⁶Ku keek aabí la tē bī ke reem thín akölriēec ēbēn, ku kōc path aabí la tē bī kek pīr thín akölriēec ēbēn.”

Amat nēk Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

26 Nawēn cī Jethu thök jam kek kōcken ye buɔɔth, ke lēk ke, ²“Cimēn ɲic wek ye, Yan Ayum cīn yic luɔu abí yecök jɔɔk nīn karou bī bēn. Ku Manh Raan abí luɔm tēnē kōc rec bīk piäät tim cī rīiu kōu.”

25:29 Mt 13:12; Mk 4:25; Lk 8:18 25:30 Mt 8:12; 22:13; Lk 13:28 25:31 Mt 16:27; 19:28
25:46 Dan 12:2 26:2 B.bei 12:1-27

³Kaam awën ke kɔcɔdīt kāk Nhialic ku kɔcɔdīt baai Itharel, aake mēt pan raandīt kāk Nhialic cɔl Kaipa, ⁴ku guirkē tē bī kek Jethu dam thīn ke cīi ŋic ku nāk. ⁵Ku luelkē, “Acuk dɔm akōl yai. Yok aabi tiit bī kɔc kaŋ jāl, rin na dɔmku, ke kɔc ŋoot yai yic, tēdē ke kɔc juēc aa thār kek yo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuɔɔth

(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)

⁶Tēwën rēer Jethu Bethanī pan raan atuet cɔl Thaimon, ⁷ke tik bō tēwën mīth yen, ke muk tōny koor cī cuēc tɔm ril la yic miök ŋir ye yɔɔc wēu juēc apei, ku kuem thok ku luuŋ miök Jethu nom ēbën. ⁸Go kɔc Jethu buɔɔth puɔɔth dak wën tiŋ kek kēnē, ku jicemkē kamken, “Yeŋō tuuk yen miök ŋir?” ⁹“Miök ŋir kēnē ŋuɔɔt aci yaac wēu juēc ku gēm wēu kɔc ŋōŋ.”

¹⁰Go Jethu kē luelkē ŋic, ku luel tēnē ke, “Pälkē, yeŋō nyieeny wek ye? Kē cī looi tēnē ya yen tiŋ, ee kēpath apei. ¹¹Kɔc ŋōŋ aabi rēer kamkun akōlakōl, ku yen aci bī rēer kek we akōlakōl. ¹²Wën luuŋ tiŋ kēnē miök yaguɔɔp, ee looi kēya bā tɔc bī guāpdiē guir bī jal thiök. ¹³Wek alēk yic, kuaat tē bī Wēt Puɔɔth Yam piɔɔc thīn pinynhom, kē cī tiŋ kēnē looi, abi ya luel bī ye atak.”

Judath aci Jethu yaac

(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)

¹⁴Nawën ke raan tōk kam atuuc kathiäär ku rou, cɔl Judath Ithkariöt la tēnē kɔcɔdīt kāk Nhialic ¹⁵ku luel, “Yeŋō bāk yiēk ya tē thōn yen we Jethu?” ¹⁶Gokē gām wēu juēc. Ku jɔl tē bī yen Jethu dɔm thīn wic.

Jethu aci miēth yai cam kek atuɔɔcke

(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹⁷Nawën akōl tueŋ Yandīt Ayum cīn yic luɔu, ke kɔc Jethu buɔɔth bō tēnē ye, ku thiēckē, “Ye tēnen wic bī yok miēth yai guir thīn tēnē yi?”

¹⁸Go bēer, “Lak geeu tēnē ŋekdīt ku lēkkē ye, ‘Aye Bānyda luel, akōl bī luɔidiē thōk aci bën. Ee paandu yen abi yen Yan Ayum cīn yic luɔu cam thīn kek kɔckiēn ya buɔɔth.’”

¹⁹Go kɔc ē biōōth kē cī Jethu lēk ke looi, ku guirkē miēth yai.

²⁰Nawën la thēi bën ke Jethu nyuc kek kɔcken ye buɔɔth kathiäär ku rou bik mīth. ²¹Tēwën mīth kek ke luel Jethu, “Wek alēk yic, raan tōk kamkun abā luɔm.”

²²Gokē puɔɔth riääk apei ku gēikē, ku thiēckē tōk-tōk, “Makei! Ye yic? Ye yen Bēny?” ²³Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun lut yecin kek ya

aduök yic, yen ë raan bi ya gaany. ²⁴Ee yic, Manh Raan abi nöck cit të cì gät ye rienke athör theer yiic. Ku raan bi ye luom abi gum ape! Ku ajuëën tënë ye diët këc kañ dhiëëth.”

²⁵Ku Judath aya, ëci Jethu thiëëc, “Raan piöoc, ye ya?” Go Jethu bëër, “Ee yi.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny röm

²⁶Tëwën mïth kek, ke Jethu löm ayup ku döc ku beny yic, ku gëm kocken ye buoath ku lueel, “Lömkë këñë, ku camkë, këñë ee guäpdie.”

²⁷Ku lööm aduñ cì thiän muön abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke ku lueel, “Dëkkë thïn ëbën.” ²⁸“Këñë ë riemdië, riem döör kek Nhialic, bi kuër rin bi adumuööm kóc ëbën päl piny. ²⁹Alëk we, yen aciï bi ben dek muön abiëc pinyhom tën kek we, yet aköl bi yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

Jethu aci kë bi Pïter ye jai lueel

(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

³⁰Nawën cïk jäl thök ke ket waak ku lek gon Olip cök.

³¹Ku lueel Jethu tënë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya ë wëër këñë cimën këwäär cì göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Yen abä abiöök cöl anak ku amël aabi wær.’ ³²Ku të cì yen rot jot rañ yic, ke yen abi kañ la Galilia ba we la tiit thïn.”

³³Go Pïter lueel tënë Jethu, “Yen aciï bi kat të cök kóc ëbën kat yi!” ³⁴Go Jethu bëër, “Alëk yi, ee wëër këñë, ke thon ajith këc kiu, yin abä jai arak diäk.” ³⁵Go Pïter dhuök ye, “Na cök ya nöck kek yi, ke yin acä bi kañ jai.” Ku lueel kocken kök ye buoath ëbën këya.

Jethu aröök ke ñic lon bi ye nöck

(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)

³⁶Kaam wën ke Jethu kek kocken ye buoath la të cöl Jethemani, ku lueel tënë ke, “Nyuoöckë tën, ku yiënkë, yen ala tëën ba la röök.” ³⁷Ku cöl Pïter ku wëët Dhubedi karou, ku jöl rëer ke nëk atiëël, ku dhiëu ape! yepuöu. ³⁸Ku lueel tënë ke, “Yen adhiau puöu ape! ee thou guöp. Rëërkë tën ku yiënkë.”

³⁹Ku le tueñ tëthin-nyoot, ku rëëny rot piny ke gut yenhom piny ku röök ëlä, “Wä, na lëu rot ke yi cöl këreec tit ya aciï bö. Ku acie wët piändië, ee wët piändu.”

⁴⁰Nawën ke dhuk tënë ke kadiäk ku yok ke ke nin. Go lueel tënë Pïter, “Nieenkë! Cäk yiën tëthin-nyoot? Yeñö ye wek nin këlä? ⁴¹Yiënkë ku röökkë bi we ciï them jakreec. Puöu ë gam ku guöp acin riel.”

Yeḡō ye wek nin kēlā? (26:40)

⁴²Ku ben jāl ku le rōök ēlā, “Wā, na cīi kēreεc kēnē jiēl, ke wēt piāndu abī rot looi.” ⁴³Ku ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yōk ke nin, rin cī nin ke gōök apei.

⁴⁴Goke nyāāḡ piny ku ben jāl, ku ben la rōök cimēn awēn, kēn ye kek diāk. ⁴⁵Ku dhuk tēnē kōcken ye buōth ku lueel, “Ḥot we nin! Lāāḡkē? Tēn nin aci thōk, tiēḡkē Manh Raan aci luōm kōc rεc. Ēmēn tē bī ḡa jal thōn kōc rεc aci yēēt. ⁴⁶Raan cā luōm aci bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm!”

Jethu aci dōm

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷Tēwēn ḡot jiεem yen, ku Judath raan tōḡ kōc atuuc kathiāār ku rou yēēt. Ku yeen ē cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai tooc. ⁴⁸Ku Judath aci kōc awēn cath kek ye, lēk tē bī kek raan wickē bīk bēn dōm ḡiec thīn, ēlā, “Raan ba muōōth ku ciεem yen ē raan wiēcķē. Damķē ku kuathķē.”

⁴⁹Kaam wēn yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny,” ku muōōth ku ciim. ⁵⁰Go Jethu bēēr, “Māthdiē, loi kēnē bī yīn ē tēn.” Go kōc awēn bēn ku dōmkē Jethu ku derķē. ⁵¹Go raan tōk kam kōc awēn rēēr kek Jethu palde miēt bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic yic, abī tεem yic wei. ⁵²Go Jethu lēk ye, “Dhuōk paldu tēden awēn, kōc ye wic bīk kōc nōk, aabī thou aya ķēya. ⁵³Cāk ē tak lōn nadē, ka lēu ba Wā thiēc bī ḡa tuōc atuuc nhial juēc apei bīk ḡa bēn kony? ⁵⁴Ku na ye

këya, ke wël athör theer Nhialic bi röt tiëŋ, wël ye lueel ka dhil rot looi këlä?”

⁵⁵Ku kaam wën ke lueel Jethu tënë ke ëlä, “Cäk bën we muk atuel ku paal bäk ya bën döm, ciët ya ye raan kəc rum? Yen ee rëer kek we akölaköl ya piöoc kəc luŋ Nhialic, ku wek aa këc ya döm. ⁵⁶Ku kënä acı rot looi bi kë ci göt athör theer wël Nhialic yiic yenhom tiëŋ.” Ku jəl kəcken ye buoŋth ëbën nyääŋ piny ku ketkë.

Jethu acı yäth luŋ bäny Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Ku jəl kəc awën ci Jethu döm, Jethu yäth pan Kaipa luk yic, ci bäny käk Nhialic Itharel, ku kəc piöoc lööŋ kenhiiim mat thün. ⁵⁸Ku Piter ë biöth, ke mec kəc cök ciëen agut tē yëët yen pan bëny luk yic. Ku nyuuc kek kəc bëny tiit, ku jəl rëer bi kë lui Jethu tiŋ. ⁵⁹Bäny luk ku kəcđit käk Nhialic aake ci nyuc bik Jethu wic guöp awuöc ci looi, rin bi kek ye tēm thou. ⁶⁰Ku acın awuöc ci bën yök, cök alon ye kəc juëc ye luom lueth, ke wëlken akëc röm. Nawën ke kəc karou jət röt, ⁶¹ku luelkë, “Acuk piŋ ke lueel, ‘Yen abi luŋ Nhialic kënä thuör piny, ku na ye aköl ye nin diäk ke yen abi dët buth nyiende.’”

⁶²Go Kaipa raandit käk Nhialic rot jət ku thiëc Jethu, “Cin wët dhuk nhom ë wël ci lueel yiguöpka yiic?” ⁶³Go Jethu biët. Go Kaipa ben lëk ye, “Yin athiëc rin Nhialic ba lëk yo lon ye yin Raan ci ləc ku dəc, Manh Nhialic.”

⁶⁴Go Jethu lëk ye, “Ee yic, cit tē ca luël ye. Ku aŋot lëk we ëbën lon ëmën yet tueŋ, wek aabi Manh Raan jəl tiŋ ke ci nyuc cuëny Nhialic ŋic kəŋ looi ëbën, ku biï puł nhiiim nhial.”

⁶⁵Go Kaipa aläthke rët yiic yeköu ku lueel, “Acı Nhialic tōon guöp. Yeŋö ŋot wicku kəc kök bi ben jam käk ci looi ëmën? Ku wek aaci tē tōon yen Nhialic thün piŋ. ⁶⁶Yeŋö yen wëtduŋ?” Gokë bëer, “Ala guöp awuöc, adhil nöc.”

⁶⁷Ku jəl kəc kök aa ŋuööt nyin ku guutkë kecin. Ku lëk kəc kök ye tēwën ye kek ye gut, ⁶⁸“Raan ci ləc ku dəc, meek raan yi gut?”

Piter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹Kaam wën ŋot rëer Piter piiny kal yic pan bëny, ke nyen lui pan Kaipa bö tënë ye ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰Go jai kenhiiim ëbën ku lueel ëlä, “Yen acii raandun ye lueel ŋic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹Ku ler ayeer. Go nyen dët

alony bën ku lëk kɔc awën kääc thïn, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷²Go Pïter ben jai ku kuëñj ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³Ku kaam awën, ke lueel kɔc kääc thïn tënë Pïter, “Ee yic, yin ë raanden rin yin ë raan Galilia, yin ë jam cimënden.”

⁷⁴Go Pïter rot ben kuëñj, “Nhialic abä nök tē cīi yen yic luel! Yen akuc raan jiem wek rienke!” Nyin yic tēwën ke thɔn ajith kiu. ⁷⁵Go Pïter kēwäär cī Jethu lëk ye tak. “Tueñj ke thɔn ajith kēc kiu, ke yin abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cī guöp yär ku dhiëeu.

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

27 Nayɔn nhiäk rial yic, ke bánydit kāk Nhialic, ku kɔcdit baai mēt tē bik luōi Jethu ku bik nök. ²Gokē rek ku kuēthkē tënë bēnydit Pilato, raan Roma.

Judath aci thou

(Luci 1:18-19)

³Nawën le Judath, raan wäär gɔɔny Jethu tiñ, lɔn cī Jethu tēm thou, ke riääk puɔu apei ku dhuk wëeu ke cī ye riɔp ciëen tënë bány luk. ⁴Ku lueel, “Yen aci kërac looi rin cī yen raan cīn guöp awuɔc luɔm ë lueth.” Gokē bēer, “Ee wētdu, acin kēda thïn.”

⁵Go Judath wëeu cuat kal luañ Nhialic yic, ku le rot nöök.

⁶Go bány kāk Nhialic wëeu kuany ku luelkē, “Acīi path buk wëeukä mat wëeu ye juaar yiic yon Nhialic, rin ye kek wëeu ë riem.” ⁷Ku jolkē tē bī kek wëeu luɔɔi thïn guëek yic. Nawën ke matkē yic bik piny ye ke tiɔp wec thïn kɔc cuēc ë töny, yɔɔc ë wëeukä, ku bī ya tē ye kɔc thäi cī thou Jeruthalem thiök thïn. ⁸Ku ë yen kē ye dom kënë cɔɔl, ke cɔl, “Tiɔm Riem,” agut ya akölē.

⁹Ku kënë cī Jeremia, raan kāk Nhialic tiñ, lueel ëlä thæer aci yenhom tiëñj,

“Aaci wëeu lööm, wëeu kek ke cī kɔc Itharel gam bī ya kek
yɔɔc yeen,

¹⁰ku yɔɔc kek piny raan cuēc ë töny cimën cī Bēny ye lëk yen.”

Pilato aci Jethu thiëec

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëec, “Ye yin Bēnyñaknhom kɔc Itharel?”

Go Jethu bëër, “Ee ɣen, cīt tē ca luël ye.” ¹²Ku acin wēt cī bëër wël juëc ke ye bäny Itharel luël yeguöp. ¹³Go Pilato thiëc, “Cīi kajuëc cī yī gaanykä ye piŋ?”

¹⁴Go Jethu biet ke cī wēt Pilato bëër. Go Pilato gäi apeï.

Jethu acī tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

¹⁵Ruöön ëbën, aköl Yan Ayum cïn yic luçu, bënyŋaknhom ee raan tök kam kɔc cī mac lony, tē wic kɔc baai ye bi lony. ¹⁶Ku ë ruöön kënë raan cī käreç apeï looi cɔl Barabath ë mac. ¹⁷Nawën cī kɔc kenhīim kut, ke thiëc Pilato ëlä, “Yeŋa wiëckë ba lony tënë we, ye Barabath aye Jethu, ye cɔl Raan cī lɔc ku dɔc?” ¹⁸Rin ee ŋic Pilato lɔn ë yen tiël yen ë thön kek Jethu ye.

¹⁹Tëwën cī Pilato nyuc thönyde nhom luk yic, ke tuc tieŋde wēt, “Duk them ba yithok mat raan cïn kë cī wuöc kënë guöp, këde ë bën ɣanhom kecīt nyuöth wën aköu bä pën nin.”

²⁰Ku kɔc ater Jethu aake kɔc kuööt thook bik lëk Pilato bi ya Barabath yen lony, ku cɔl Jethu anäk. ²¹Nawën thiëc Pilato ke, “Yeŋa kamken karou wiëckë ba lony tënë we?” Gokë lueel, “Ee Barabath.”

²²Go Pilato ke thiëc, “Yeŋö ba looi tënë Jethu raan ye lueel ka cī lɔc ku dɔc?”

Gokë rek yic ëbën, “Apiëet tim cī riïu köu.”

²³Go Pilato ke ben thiëc, “Yeŋö? Ye awäc ŋö cī looi?” Gokë ben rek yic röldit apeï, “Apiëet tim cī riïu köu.”

²⁴Nawën tiŋ Pilato ke cīi bi lëu, ku tiŋ aya ka aliäap bi rot looi, ke cɔl piu ku lɔk yecin kenhīim ke dæi kek ëbën ku lueel, “Thon ë raan kënë aliu ɣacin! Arëer wecin.”

²⁵Gokë dhuök ye ëbën ke ke cī puöth dak, “Riemde abi täu ɣocin ku miëthkua cin aya.” ²⁶Go Pilato Barabath lony. Ku wën cī yen apuruuk yöck bik that ku ŋakkë nhom kuöoth, ke gëm ke bik la piäät tim cī riïu köu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bënyŋaknhom. Ku jɔl apuruuk ëbën gööm piny. ²⁸Ku dëkkë aläthke bei ku rukkë alanh thith lual yeköu. ²⁹Ku cuëckë kou ku ŋek kek yenhom, ku tēükë wai ciinden cuëc. Ku gutkë kenhīol piny yenhom bik nyuöth ciët leckë ku buikë, “Mädho Bënyŋaknhom, Bëny Itharel.” ³⁰Ku ŋuutkë guöp ku yuupkë nhom wai.

³¹Wën cì kek ye jal bui këlä, ke dëk alanh wën bei, ku dhukkë aläthke yeköu. Ku kuathkë bik la piäät tim cì rïüu köu.

Jethu aci piäät tim cì rïüu köu

(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³²Tëwën le kek të ye kɔc la nõk thïn, ke räm kek mony cɔl Thaimon raan pan Thirene, gokë dɔm riel bi tim cì rïüu ket. ³³Ku yeetkë të cɔl Golgotha. (Ku wëtde yic, gɔn la guen-ɲen cit apen nhom raan.) ³⁴Ku gëmkë Jethu muön abiëc cì liäap wäl kec cɔl gal bi dek, nawën thiëep ke kuc ye.

³⁵Gokë piäät tim cì rïüu köu, ku cuetkë gek bik aläthke tek kamken. ³⁶Ku jɔlkë rëer bik tiit. ³⁷Ku jɔlkë awuɔc yekë tak ke cì Jethu looi göt yenhom nhial tim cì rïüu köu ëlä, “KËNË Ë JETHU BËNYŊAKNHOM ITHAREL.” ³⁸Ku piëetkë cuër karou kek Jethu tiim cì rïüu kööth aya, raan tök lɔɲ cuëc ku raan tök lɔɲ cam.

³⁹Ku jɔl kɔc ke ye tëëk tëwën, Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, ⁴⁰“Cie yïn wäär ye lueel lɔn bi yïn luɔɲ Nhialic thuör piny ku buth nïn kadiäk! Kony rot të ye yïn Manh Nhialic! Bäär piny tim cì rïüu köu!”

⁴¹Ku bui kɔc käk Nhialic, ku kɔc gät lööɲ ku kɔcdit baai. ⁴²“Ee kɔc kök kony ku cii rot kony! Cie yen Bënyŋaknhom Itharel? Cɔl abö piny tim cì rïüu köu ëmën, ku abuk jäl gam! ⁴³Yeen ë Nhialic ɲööth, cɔl ajɔl Nhialic kony ëmën të wïc yen ye. Rin aye lueel ëlä, ɲen ë Manh Nhialic.”

⁴⁴Agut cuër awën cì piäät tiim kööth kek ye, ee yekë tɔɔn guöp aya.

Jethu aci thou ayic

(Mk 15:33-41, 44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵Nawën aköl ciël yic ke muöth loi rot yet tään aköl pan awën. ⁴⁶Nawën tään aköl ke Jethu cöt röldit, “Eli, Eli, lama thabakthani?” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeɲö pël yïn ɲa wei.”

⁴⁷Nawën piɲ kɔc kök ke kääc ë tënë, ke luelkë, “Mony kënë acɔl Elija.” ⁴⁸Go raan tök kat ku lut alath muön wac yic, ku tëëu wai thok ku ɲɔɔk Jethu thok.

⁴⁹Ku lueel kɔc kök, “Titku buk tɲɲ lɔn bi Elija bën bi bën kony!”

⁵⁰Ku jɔl Jethu keɲ apɛi ku thou.

⁵¹Kaam wën ka alanh ye gëɲɲ bi luɔɲ Nhialic tek yic alɔɲ thïn rɛet yic rou, jɔɔk nhial yeet piny. Ku loi ayiëëkyiëëk dit rot ku ɲer piny yic. ⁵²Ku ɲany rɛɲ kenhiim, ku gup kɔc juëc, kɔc path wäär cì thou aaci bën pír ku jɔtkë röt. ⁵³Ku wën cì Jethu rot jɔt, ke jiël rɛɲ nhiim ku lek Jeruthalem ku nyuthkë röt kɔc juëc.

27:34 Wk 69:21 27:35 Wk 22:18 27:39 Wk 22:7; 109:25 27:40 Mt 26:61; Jn 2:19 27:43 Wk 22:8
27:46 Wk 22:1 27:48 Wk 69:21 27:51 B.bei 26:31-33

⁵⁴Nawën tiŋ bëny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiëëkyiëëk piny ku kāk cī rōt looi ëbën ke riōc apei, ku luelkë, “Yeen ë Manh Nhialic guöp alanden.”

⁵⁵Diäär juëc aake tō thīn, ku keek aake daai tēmec. Wäär rëer Jethu Galilia, ë ye diäärkä buōth bīk miëth aa looi tēnë ye. ⁵⁶Kam ë diäärkä, Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku jōl a man wëët Dhubedī aake tō thīn aya.

Jethu aci thiök

(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷Wën col piny, ke mony ajak gen Arimatheo col Jothep cī wët Jethu gam bö. ⁵⁸Ku ler tēnë Pilato ku thiëc guöp Jethu bī la thiök. Go Pilato lëk apuruuk bīk gām ye. ⁵⁹Go Jothep guöp Jethu bëëi piny tim kōu ku der alanh yer, ⁶⁰ku tēëu raŋ cī wec kuur yic. Ku lōr kuur dīttet raŋ thok ku jiël. ⁶¹Maria Magdalena ku Maria dëëtë aake cī nyuc ke cī kenhīim wël raŋ.

Kōc tit raŋ

⁶²Nawën akōl Dātem akōl bö akōl Dhiëc cōk, ke kōcdit kāk Nhialic ku kōc akut Parathī la tēnë Pilato, ⁶³ku luelkë, “Bëny, acuk tak, wäär pīr aluenh kēnë ëcī lueel ëlä, ‘Yen abī ben pīr nīn kadiäk cōk.’ ⁶⁴Këya, lëk apuruuk bīk raŋ tiit apath yet akōl ye nīn diäk, rin bī kōcken ye buōth guäpde cīi kual ku tōrkë tēnë kōc lōn cī ye jōt thou yic. Ku luenh ciëen abī dīt apei tēnë luenh tuëŋ.”

⁶⁵Go Pilato lëk ke, “Calkë apuruuk bīk raŋ la tiit apath cīt tē wic wek ye thīn.”

⁶⁶Gokë la ku buthkë raŋ thok ku thanykë thok ë kiëndēn ku tēëukë apuruuk raŋ nhom bīk tiit.

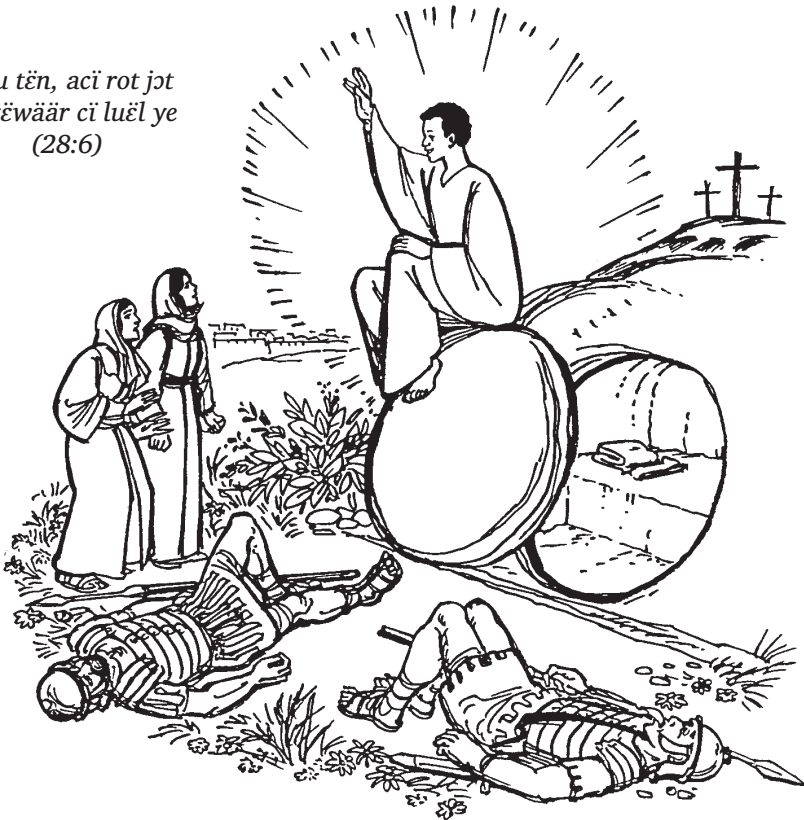
Jethu aci rot jōt raŋ yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

28 Nayōn nhiäk rial akōl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dëëtë, la bīk raŋ la neem. ²Ku kaam awën ka ayiëëkyiëëk piny dīt apei loi rot, ku bö atuny Nhialic ku lōr alēl wei raŋ thok, ku nyuuc yenhom, ³ke ceŋ alēth yer apei la toptop, ku dēp nyin cīt ye deŋ bier. ⁴Go apuruuk puōth jieth ku riōcckë apei abīk ril wei ciët kōc cī thou.

⁵Go atuny Nhialic jam tēnë diäär ku lueel, “Duōkkë riōc, anjēc wek aa wic Jethu wäär cī piäät tim cī rīiū. ⁶Aliu tēn, aci rot jōt cīt tēwäär cī luël ye. Bāk, tiēŋkë tēwäär cī ye tāau thīn. ⁷Lackë la bāk la lëk kōcken

Aliu tĕn, aci rot jot
cĭt tĕwĕār cĭ luĕl ye
(28:6)

ye buoƙth, ‘Lɔn cĭ yen rot jot raƙ yic ku ala Galilia bik la rɔm thĭn.’ Lak lĕkkĕ ke kĕya.”

⁸Go diĕār jĕl raƙ nhom ke ban kekɔɔth ke cĭ riɔc, ku keek ke mit puoƙth aya, bik thok riɛƙ tĕnĕ kɔcken ye buoƙth.

⁹Kaam awĕn ke Jethu rĕm ke ke ku lueel, “Bi dɔɔr arĕer kek we.” Gokĕ bĕn tĕnĕ ye ku cuetkĕ rɔt piny yenhom ku dɔmkĕ cɔk ku dorkĕ.

¹⁰Go Jethu lĕk ke, “Duɔkkĕ riɔc,” “Lak lĕkkĕ wĕmĕthkiĕ bik lac la Galilia tĕ bi yɔk la rɔm thĭn.”

Apuruuk aaci kĕ cĭ rot looi la lueel

¹¹Tĕwĕn ƚoot diĕār dhĕl yic ke la geeu, ka apuruuk abĕk, apuruuk ke tit raƙ yiic, la geeu ku lek bĕny lĕk kĕk cĭ rɔt looi ĕbĕn. ¹²Go bĕny Itharel amat cɔɔl. Nawĕn cĭk kĕ cĭ rot looi jĕam yic, ke matkĕ yic bik apuruuk gĕm wĕu juĕc apei, ¹³ku bik lueel, “Lɔn ĕ niin kek nawĕn ke kɔc Jethu buoƙth bɔ wakɔu ku kualkĕ guĕpde ƚo nin. ¹⁴Ku na piƙ Bĕnyɔknhom ĕ wĕt kĕnĕ, ke yɔk aabi jam ke ye bi ciĕn kĕrĕɛc yɔk we.”

¹⁵Go apuruuk wëëu döm ku jolkë wët awën cï bäny ke kuööt thook aa lueel. Ku jol wëtden thiëi kɔc Itharel yïth. Ku ë yen kë yekë lueel agut ya aköl.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth

¹⁶Nawën ke kacken ye buöth kathiäär ku tök lööny dhöl bik la Galilia. Ku lek gɔt nhom tē cï Jethu lëk ke bi kek la röm thïn. ¹⁷Tëwën tiŋ kek ye ke dorkë, ku kɔc kök keyiic aake diu ciët cie Jethu ayic. ¹⁸Go Jethu rot cuöt ke ku lueel, “Yen aci yiëk riel nhial ku piny. ¹⁹Lak pinynhom ëbën ku lëkkë kɔc wëtdië. Ku miackë kenhïim Rin Wun, ku Wënde ku Wëi Nhialic, ²⁰ku piööckë ke bik käjuëc ca lëk we gam. Ku muökkë wenhïim lon yen abi rëër kek we akölaköl yet thök ë piny.”

Wël Jethu cï Marko göt

Wët nhom

Wël path kəc cəl amit puõth, kek ye kəc cï gam piõcc rin Jethu cï Marko göt, aaye jock wët cï yen ye lueel ëlä, “Wët Puõth Yam rin Jethu raan cï ləc ku dəc, Wën Nhialic.” Jethu acï nyuõõth lön ye yen raan ë luui ku ala riel. Rielde aye tñj piõccde yic, ku rielden yen jakrəc cuɔp wei kəc gup, ku lön yen adumuõõm cï looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lön yen ke Manh Nhialic cï bën, ku bï rot gam bï nõk, bï kəc poth la pan mac.

Marko acï wël Jethu göt dhël la cök, cïn yic lueth. Ku acï käk cï Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cï lueel ku käk cï piõcc kek cï göt kepec. Yeen aya, acï wël kök cit maany kaŋ göt rin Joon raan kəc muõcc nhïim, ku lön cï Jethu them ë jɔŋrac. Ku gët käk cï Jethu looi, cïmën piõcc ku kë ye yen kəc tuany kony bik pial. Tëwën cï Jethu kəc piõcc, ke kəc cï wëtde gam, aake cï käk ke ye looi ya deet yiic, ku kəc ke man Jethu aaci puõth bën riääk apeï. Wël abëk cï Marko göt athör yic ciëën, aa kãŋ karou cï röt looi tënë Jethu wäär pinynhom nïn kadhorou thuõnde nhom tueŋ, kë cï kəc man ye ye dãm ku piëët tim cï riïu kõu bï thou, ku kë cï yen ben pïr ku jət rot raŋ yic.

Ala kãŋ karou, wël Jethu cï Marko göt thik kecök, aye tak kəc juëc ciët ye raan dët yen met ke thïn.

Käk tõ thïn

Jök cök Wël Puõth Yam.....	1:1-13
Piõcc ë Jethu Galilia	1:14-9:50
Jäl Jethu Galilia bi la Jeruthalem	10:1-52
Nïn ciëën kadhorou thuõnde nhom tueŋ	11:1-15:47
Jethu acï rot jət thou yic	16:1-8
Jethu acï rot nyuõõth ku jət nhial.....	16:9-20

Piöoc Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

1 Wēt kënë ë Wēt Puoth Yam rin Jethu raan cī lɔc ku dɔc Wën Nhialic. ²⁻⁴Wäär kęc Jethu piöocde guɔ jɔɔk Joon raan kɔc muɔɔc nhiiim eci piöocde jɔɔk roor tē cii ceŋ. Ku wēet kɔc elä, “Pälkē luɔi käreɔc, ku calkē röt aa muɔc nhiiim rin bi adumuöömkuɔn päl piny tēnē we.”

Ku tueŋ eci Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ göt ku lueel elä,
 “Tē ler yin, ɣen abi raan tök kam kɔc kākkiē luɔel cɔl alək kɔc,
 bik yiin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dēt elä,
 “Raan kākkiē tiŋ abi kē cīt
 löör gut yic bi yen kɔc caal tēde ë rot, ku lək keek elä,
 ‘Guierkē dhël ë Bëny, luɔikē dhölke bik la cök.’”

Tēen, go Joon kɔc aa piöoc tēde ë rot.

Nawën gamkē wētde ke muɔɔc nhiiim, ku ye lək ke elä,
 “Pälkē luɔi adumuööm ku calkē röt aa muɔc nhiiim,
 yen abi Nhialic adumuöömkuɔn päl piny.”

⁵Kɔc juɛc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wēt tēnē ye, ku lekkē adumuöömken, ku jɔl Joon ke muɔɔc nhiiim wär Jordan.

⁶Joon ë ye ceŋ alēth cī looi nhiem thöröl, ku ceŋ gɔɔɔp yen aŋum, ku müith ke ye cam aa koryɔm ku kięc. ⁷Ku ë ye lək kɔc, “Raan bi bën ë nin thiökkä adit ku aril tēnē ɣa apei. Yen acii thöŋ kek ye, nadē ke ɣa cök guŋ ba warke dök. ⁸Wek aaya muɔɔc nhiiim piu, ku yeen abi we muɔɔc nhiiim Wëi Nhialic.”

Jethu aci muɔɔc nom ku aci jɔŋrac them

(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹Ye ninkä yiic ke Jethu bö gen Nadharet tö pan Galilia tēnē Joon, ku muɔɔc Joon nom wär Jordan. ¹⁰Tēwën bi Jethu bei wiir, ke tiŋ nhial ke liep rot ku tiŋ Wëi Nhialic ke bö yenhom ke cīt kuur ë dit. ¹¹Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ë manhdiën nhiaar, ɣen amit puöu ke yi.”

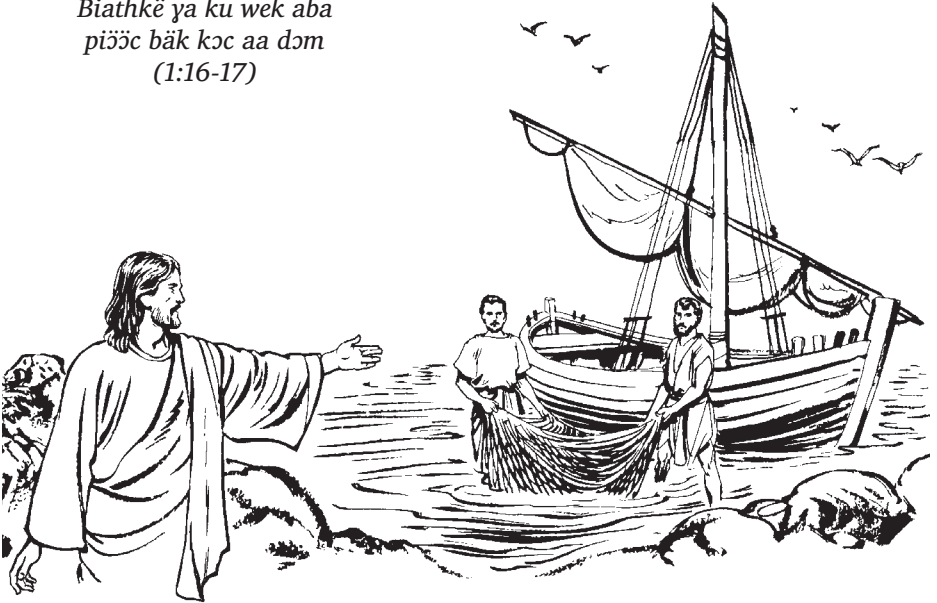
¹²Kaam awën ke Wëi Nhialic la yeguöp ku ɣēth roor tē cii ceŋ. ¹³Ku jɔl Jethu rēer roor tē cii ceŋ nin thiärŋuan kek lääi, ku ë ye jɔŋrac them. Ku atuuc nhial aaci bën ku konykē.

Jethu acä amëi kaŋuan cɔɔl

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Wën cī Joon dɔm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kɔc piöoc Wēt Puoth Yam. ¹⁵Ke ye lueel, “Aköl la cök aci bën, bääny Nhialic athiök! Pälkē luɔi käreɔc ku gamkē Wēt Puoth Yam.”

*Biathkë ya ku wek aba
piöcc bāk kɔc aa dɔm
(1:16-17)*

¹⁶Tëwën kueny Jethu wär Galilia yɔu, ke tiŋ amëi karou, Thaimon kek Andria wämënh ke dɔm rec buɔi. ¹⁷Go Jethu lëk ke, “Biathkë ya ku wek aba piöcc bāk kɔc aa dɔm.” ¹⁸Gokë biaiken nyään piny nyin yic ku buɔthkë Jethu.

¹⁹Wën le Jethu tuenj tëthin-nyɔɔt, ke tiŋ Jemith wën Dhubedī ku Joon wämënh ke tō riäi yic ke guir biaiken. ²⁰Go Jethu ke cɔɔl bīk jäl ke ye. Gokë wunden Dhubedī nyään piny riäi yic kek kɔc cīk riɔp, ku buɔthkë Jethu.

Jethu ala riel yen jɔŋrac cuɔp wei

(Lk 4:31-37)

²¹Gokë la Kapernaum. Nawën aköl cīi kɔc Itharel ye luui, ke Jethu la tē ye kɔc Itharel kenhīim mat thīn ku piöcc. ²²Go kɔc gäi ë piöccde, rin aaci piöcc apath ke la riel Nhialic, cīi thōj kek kɔcken piöcc ë lööj.

²³Kaam thiin awën, ke raan tō kam kɔc tēn amat kɔc Itharel, ke la guɔp jɔŋrac, jam ke cī yeröl jɔt apɛi ëlä, ²⁴“Yenō wic tēnē ɔo Jethu raan gen Nadharet? Ca bën ba ɔo bën rac? Yīn aŋɛc, yīn ë raan puɔth la cök bö tēnē Nhialic.”

²⁵Go Jethu jɔŋrac duöm thok piny, “Biɛt, ku bäär bei yeguɔp!”

²⁶Go jəŋrac mony awən lath ku wit piny, ku biï bei yeguöp ke dhiau.
²⁷Go kəc gäi apɛi ku thiëckë röt, “Yeŋö kënë? Ye piöoc yam kek riel Nhialic. Mony kënë ala riel ye yen jak yöök ku gamkë wëtde aya!”
²⁸Këya, læc ku piathde aaci guo thiëi piny pan Galilia ëbën.

Jethu aci kəc tuany kony

(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

²⁹Kaam awən jiël kek tən amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yi Thaimon kek Andria. ³⁰Nawən yeetkë baai ke yök man tiŋ Thaimon piiny ke ci töc, ke ci juäi göök. Gokë læk Jethu. ³¹Go Jethu la tənë ye ku dəm cin ku dəc ku kony bi rot jət. Go juäi guo päl piny, ku biï miëth tənë ke.

³²Wən ci aköl lööny piny, ke kəc guëer tənë Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakrec. ³³Ku jəl kəc juëc geeu kenhiim kut yöt thok. ³⁴Go Jethu kəc juëc awən la gup tueny juëc ci bëëi tənë ye kony bik pial. Ku cop jakrec juëc wei kəc gup. Ku ciï jakrec päl bik jam rin ŋic kek ye.

Jethu ë kəc Galilia læk wët Nhialic

(Lk 4:42-44)

³⁵Nayon nhiäk riel, akëc piny bak, ke Jethu jət rot ku jiël baai. Ku le tède ë rot bi la rök. ³⁶Go Thaimon kek kəc kək Jethu buəth bik la wïc. ³⁷Nawən lek yök, ke luelkë, “Raan ëbën awic yi.”

³⁸Go Jethu bëër, “Lokku bëëi kək tō tuenŋ yiic, ku ba la piöoc thïn aya, yen ee kën biï yen.”

³⁹Ku jəl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöoc yönken amat yiic, ku cop jakrec wei.

Jethu acä atuet cəl apuəl

(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

⁴⁰Tëwən kueny Jethu bëëi yiic ke piöoc, ke raan ci tuet bö tənë ye, ku gut yenhiəl piny ku læŋ, “Anjæc alëu ba ya kony bëny, ba pial. Kony ya.”

⁴¹Go Jethu ŋään nyinde tiŋ ku wïc bi kony. Ku jət yecin ku gəcət ku luel, “Awiëc, piaalë!” ⁴²Kaam thiin awən, ke tuet jiël. ⁴³Ku jəl Jethu cəl alc jäl ku thon apɛi ëlä, ⁴⁴“Duk kënë la læk raan dët. Ləc ku nyuöth rot raan kək Nhialic bi caath, ku juar kəŋ cit tē ye löŋ Mothith ye luæl thïn, bi kəc ëbën ŋic lən ci yin pial.”

⁴⁵Go jäl ku ŋot la kē ci rot looi læk raan ëbën. Ku thiëi wët piny abi Jethu ciï ben la geeu ke ŋic. Ku ye rëer tède ë rot tē cïn yic kəc ë rëer thïn. Go kəc juëc ŋot ke ye bën tənë ye baai yic ëbën.

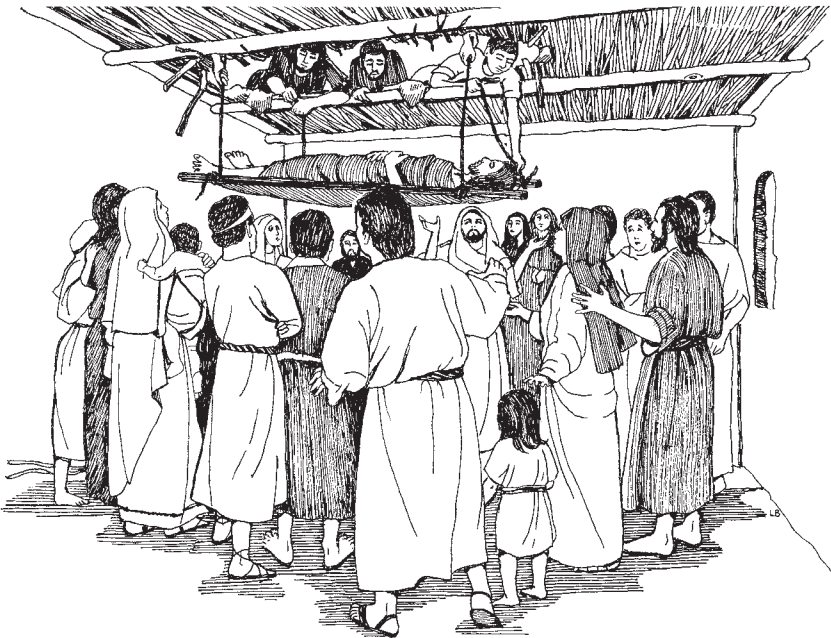
Jethu aci raan ci ruai kony

(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

2 Nin juëc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guo piŋ lön ci yen dhuk baai. ²Go kɔc juëc wet tənë ye abi ciën tē lääu, ye cök cak la piny yōöt agut yōt thok ayeer. Ku Jethu ë piöoc kɔc Wël Puoth Yam ë Nhialic. ³Tëwën ke raan aduany ke ket kɔc kaŋuan biï tənë Jethu. ⁴Nawën cïn tē yēth kek ye tənë Jethu, rin ci yōt thok thiän kɔc, gokë la ku ŋanykë yōt nhom lɔŋ awën rëer Jethu thïn. Ku luëckë raan aduany piny yenhom. ⁵Tëwën tiŋ Jethu gamdit tō ke ke, ke luel tənë mony aduany, “Manhdië, adumuöömku aaci päl piny.”

⁶Go kɔc piöoc lööŋ kɔc Itharel ke tō thïn, jäl tak ku luelkë kepuoth, ⁷“Yeŋö ye mony kënë jam kälä. Adhäl Nhialic! Yeŋa adumuööm päl piny? Ciët ë Nhialic ë rot.”

⁸Go Jethu käk yekë tak guo ŋic ku luel, “Yeŋö ye wek ye tak lön luel yen lueth? ⁹Ye kënen ril yic ë kakkä yiic ba luel tənë raan aduany, ‘Adumuöömku aaci päl piny,’ Tëdë ke luel, ‘Jot rot ku löm biöŋdu ku cathë?’ ¹⁰Aba nyuoth we ëmën lön Manh Raan ala riel pinyhom ba adumuööm päl piny.” Ku luel tənë mony aduany, ¹¹“Alëk yï, jot rot ku kuany biöŋdu ku lɔr baai.”

*Ku ŋanykë yōt nhom lɔŋ wën rëer Jethu thïn,
ku luëckë raan aduany piny yenhom (2:1-5)*

¹²Go rot jət ku kueny biñnde ke dɛɛi kek ɛbɛn. Kɛnɛ acɪ raan ɛbɛn gɔi. Ku leckɛ Nhialic ku luelkɛ, “Yok aakɛc kɛcɪt kɛnɛ kaŋ tiŋ.”

Jethu acɪ Lebɪ cɔl

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³Nawɛn ke Jethu ben dhuk wār Galilia yɔu. Go kɔc juɛc apeɪ bɛn tɛnɛ ye. Goke piöc. ¹⁴Wɛn ben yen la tueŋ ke dhuk geeu, ke tiŋ raan ajuɛr kut cɔl Lebɪ Alpawuth ke rɛɛr tɛden luɔi. Go Jethu lɛk ye, “Buɔth ya.” Go rot jət ku buɔth.

¹⁵Tɛwɛn miŋh Jethu pan Lebɪ, kek kɔc juɛc ajuɛr kut, ku kɔc kɔk la gup anyon, ke kɔcken ye buɔth ku kɔc juɛc kɔk ye buɔth aya, aake miŋh kek ye ɛ tɔk.^a ¹⁶Wɛn tiŋ kɔc piöc lööŋ, kɔc akut Parathɪ ye, ke miŋh kek kɔc la gup adumuööm ku kɔc ajuɛr kut, gokɛ kɔcken ye buɔth thiɛc, “Yeŋö ye bánydun miŋh kek kɔc ajuɛr kut ku kɔc kɔk la gup adumuööm?”

¹⁷Wɛn piŋ Jethu wɛt kɛnɛ, go lɛk ke, “Acie kɔc puɔl kek akɪim wɪc, aa kɔc tuany. Yen akɛc bɛn ba kɔc path bɛn cɔl, aa kɔc la gup adumuööm.”

Wɛt löŋ thɛk ɛ miɛth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸Ye nɪnkä, kɔc Joon raan kɔc muɔc nɪim buɔth ku jɔl aa Parathɪ, aake la nɪn ye kek thek bɪk cɪi miŋh. Go kɔc kɔk bɛn tɛnɛ Jethu ku thiɛckɛ, “Yok kɔc abiöth Parathɪ ku abiöth Joon yok aa thek, ku yɪin ku kacku wek aacie thek, yeŋö?”

¹⁹Go Jethu bɛɛr ku luel, “Yakɛ wɪc bɪ kɔc cɪ bɛn ruääi yic rɛɛr ke cɪi miŋh? Acie tɛde! Na rɛɛr raan thiɛk ke ke, ka cik loi kɛya. ²⁰Aköl bɪ athiɛk dɔm ku nyɛɛi keyiic, yen aköl bɪ kek thek.

²¹“Acɪn raan alanh thiin ɛ yam buööp alanh theɛr kɔu, rin alanh thiin yam abɪ rot rɔt ku abɪ abaŋ alanh theɛr rɛt bei. ²²Ku acɪn raan muön abiɛc ɛ yam puök tɔny theɛr yic, rin muön abiɛc abɪ tɔny puöt yic, ku riääk muön abiɛc kek tɔny kedhie. Ku acɪi bɪ ya kɛya, muön abiɛc ɛ yam adhil puök tɔny yam yic.”

Jethu acɪ kuc löŋ aköl löŋ kɔc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³Nayɔn aköl cɪi kɔc Itharel ye luui, ke Jethu kek kɔcken ye buɔth aake cath ke kuany dhɛl yic kam ɛ dum. Go kɔc Jethu buɔth rap lek cam dhoŋ. ²⁴Go Parathɪ ke cath ke ke Jethu thiɛc, “Yeŋö ye kacku luui aköl cɪ löŋdan Itharel pɛɛn bɪ kɔc cɪi ye luui thɪn?”

^a2:15 Lebɪ acɔl Matheo aya. 2:23 L.rou 23:25

²⁵Go Jethu bëër, “Këckë kë cī Debit looi wäthëer kaṅ kueen? Wäär nëk cək ye kek kacken ke cath ke ye, ku wickë miëth camkë, ²⁶go la luṅ Nhialic ku ciem ayum ë yath cī tōṅ tənë Nhialic, kënë aloi rot wäär ye Abiathär raandit kək Nhialic. Ayum kënë ee raan kək Nhialic ë rot yen ë ye cam. Ku yeen acī Debit bën cam, ku gëm abak tənë kacken awën cath kek ye. Këya, acin këreec cī kackië looi aya.”

²⁷Ku jəl Jethu lëk ke, “Aköl löṅ acī looi ke ye aköl löṅ path tənë raan. Akëc looi bi kəc röt aa baṅ thīn. ²⁸Këya, Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl ë löṅ.”

Jethu acī mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

3 Nayṅn aköl dët, aköl cīi kəc Itharel ye luui, ke Jethu la tən amat kəc Itharel, ku mony cī cin ruai ë tō thīn. ²Ku kəc kək aake tō thīn, ku ë wickë bik tiṅ lən bi Jethu mony kënë kony bik la luṅ, rin cī yen ye kony aköl cīi kəc ye luui. ³Wën ṅic Jethu kë tō kepuṅth, ke lëk mony awën cī cin ruai, “Jət rot ku bäär tueṅ tən kəc nhīim.” ⁴Ku lëk Jethu Parathī ëlä, “Wek kəc ṅoot nhīim lööṅ theer yic, ye kënë yic lëu bi looi aköl cīi kəc ye luui, ye këpath aye kërac, bi raan kony bi pīr, kua pël wei bi thou?”

Gokë biet ëbën. ⁵Go Jethu ke döt ke cī puṅ riääk apeī, rin ṅic kek yic ku cīk luel. Ku lëk mony awën cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciënde piath. ⁶Go Parathī, kəc wic ye bi Jethu nək jäl tən amat ku lek tənë kəc Yërot. Ku lek mat ke ke tē bi kek Jethu nək thīn.

Jethu ee jakreec cuṅp wei kəc gup

⁷Go Jethu jäl kek kacken ye buṅth ku lek wär Galilia kōu. Go kəc juëc pan Galilia ke buṅth. ⁸Wën piṅ kek kajuëc ye Jethu looi, ke kəc juëc apeī bö tənë ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumie, ku jəl aa bëi tō wär Jordan kōu, ayī gen Tire ku Thidon. ⁹Go Jethu lëk kacken ye buṅth bik riäi guiir tənë ye bi yen la thīn, bik cīi ber piny, ¹⁰rin Jethu ëcī kəc juëc tuany kony. Go kəc juëc kək tuany wic bik la tənë ye bik la gṅt. ¹¹Na tiṅ kəc la gup jakreec ë ke cuet röt piny yenhom ku dhieukë, “Yin ee Manh Nhialic.”

¹²Go Jethu jakreec yōk bik cīi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³Go Jethu kacken wic cṅl ku jiël ke ke, ku lek gat nhīim tē cīi ceṅ. Wën cī kek yet tən awën, ¹⁴ke kuëny raan thiäär ku rou bei kəc yiic.

Ku ciäk ke ke cɔl atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bāk rëer ke ya. Ku wek aba ya tuɔc ayeer bāk wëtdië aa la piöc. ¹⁵Ku wek aabi la riel bāk jakrec aa cuɔp wei kɔc gup.”

¹⁶Kɔc ke ci Jethu kuany bik ya atuöccke aayi, Thaimon (ci Jethu bën cäk ke cɔl Piter.) ¹⁷Jemith Dhubedi kek wämënh koor cɔl Joon (kek aaci Jethu cäk ke cɔl Boanergeth, ku wëtde yic kɔc ë mär deŋ.)^b ¹⁸Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cɔl Lebi) Thomath, Jemith wën Alpawuth, Thadawuth, Thaimon, ¹⁹ku jɔl a Judath Ithkariöt, raan wäär ci Jethu bën luom bi dɔm.

Jethu aye yöök lɔn le yen guöp jɔŋrac

(Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰Nawën ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kɔc juëc apei ben buɔɔth abi ciën të cɔk yen nhom lääu kek kacke bik mïth. ²¹Nawën piŋ kɔc ruäai kek Jethu lɔn ye kɔc rëer kek ye ye lueel, lɔn ciï yen nhom path, gokë la nyaai.

²²Ku ëci kɔc kɔk piöc lööŋ Itharel bö Jeruthalem lueel, “Ala guöp riel Beldhebul. Ee yen bëny jakrec, yen ye yiëk riel bi ke aa cuɔp wei.”

²³Go Jethu ke yöök, ku thööŋ wët ëlä, “Ye jɔŋrac jɔŋ rɛec dët cuɔp wei kädë. ²⁴Na tek kɔc paan tök keyiic ku thërkë kamken, ke pan kënë abi riäak. ²⁵Na tuum dhiënh tök yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë abi wëer aya. ²⁶Këya, na tek jakrec keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

²⁷“Acin raan lëu ye bi yön raan ril dhoŋ ku nyëei käkke, akɔŋ raan ril kënë dɔm ku der, ku jɔl kāk tɔ baai nyaai.

²⁸“Wek aa lëk yic lɔn nadë adumuööm, ku käreec yekë ke looi, ku kāk yekë lueel, aa lëu bi ke päl piny ëbën tënë kɔc. ²⁹Ku na ye raan Wëi Nhialic yöök lɔn ye yen jɔŋrac, ka adumuöömke aaciï kɔŋ päl piny akölrüëc ëbën.” ³⁰Ee lueel Jethu kälä ë rin ci kɔc kɔk ye lueel, “Ka la guöp jakrec.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹Go man Jethu kek wämäthakën ë Jethu bën ku këëckë ayeer ku tockë raan bi Jethu la cɔɔl. ³²Go kɔc ke rëer, ke ci ye gööm lëk ye, “Moor ku wämäthakui aatö ayeer, ku aa wïc yi.”

³³Go Jethu bëër, “Yeŋa ë ma ku wämäthakäi? ³⁴Ku kë wiëc bāk ŋic, kɔc rëer kek ya aa nhiaar, aa cit paan ë ma. ³⁵Kuat raan wët Nhialic looi yen ë wämääh, ku nyankäi ku ma.”

^b 3:17 Ee duër thöŋ kek tuëc puöu. 3:22 Mt 9:34; 10:25 3:29 Lk 12:10

Kääñ dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

4 Go Jethu ben piöoc wär Galilia ycu. Nawën le kɔc juëc apai gööm, ke la riäi yic ë piu thook ku nyuuc thïn, ku jɔl kɔc ëbën nyuc piiny ë piu thook ayeer. ²Ku jɔl Jethu këñ aa lueel bi yen kɔc piöoc käjuëc, ku lëk ke.

³“Pieñkë! Raan puör ëci la dom bi la pur. ⁴Ke wën yen rap weer dom yic, ke köth abëk lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. ⁵Ku lööny köth kök alël nhom të koor tiɔp thïn. Gokë guɔ cil. ⁶Nawën la aköl ruel apai ke rap awën go yom, ku riεεukë rin këc meiken yet piny apath. ⁷Ku lööny köth abëk të ye tiim la kuɔɔth cil thïn, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸Ku lööny köth kök tiɔm path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lokkë apath. Rap abëk aake ci luɔk ke thoi nhïim, ku kök ke thöön röt, ku rap kök ke dit nhïim.”

⁹Ku wit Jethu lõñde ëlä, “Pieñkë të le wek yiñh.”

Wët thööth ë kääñ

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰Nawën ci kɔc juëc jäl, go atuöccke kathiaär ku rou, ku kɔc ke ci döñ kek ye, thiëc bi këñ teet yiic tënë ke. ¹¹Go lëk ke, “Wek aaci nyuöth kë ci rot moony ë bäany Nhialic yic, ku kɔc kök këc gam aabi këñ ñic të lëk ke këñ, ¹²këya, rin na cɔk alɔn ye kɔckä daai, ka ciï këñ bi tiñ. Ku na cɔk alɔn ye kek wët piñ, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, ñuöt aa këñ tiñ ku detkë keyiic. Ku ñuöt aaci röt thön Nhialic, ku pël wët piny tënë ke.”

Jethu aci kääñ raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³Go Jethu lëk ke, “Na këckë kääñ këne deet yic ke wek aaciï këñ kök bi deet yiic. ¹⁴Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöoc tënë we. ¹⁵Kɔc kök aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Të piñ kek wët Nhialic, ke jɔñrac bö ku nyëei wët awën kepuöth ku mërkë nhïim wët ë Nhialic. ¹⁶Kɔc kök aya aa cit köth ci lööny alël la nhom tiɔm koor ye rap guɔ yom thïn, rin këc meiken yet piny. Ku kɔc kök aaci köth ci com alël nhom, aa lõñ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. ¹⁷Ku aacie kepuöth ye deet, aa wët Nhialic guɔ wai wei të looi aliäap rot, ku të yɔñ ke rin wët Nhialic. ¹⁸Kɔc kök aya aa cit köth ci lööny të ye tiim la kuɔɔth cil thïn, keek aa wët Nhialic piñ, ¹⁹ku käjuëc ke diir, rin pïr pinynhom ë tën, nhiër jïëk, ku käpuöth yekë wïc aa bën thïn, ku rëckë lõñ Nhialic kepuöth. ²⁰Ku kɔc

kök aa cīt köth cī puur tiom path yic, keek aa lõŋ Nhialic piŋ ku gamkë apei, ku kajuëc path aaye yök tënë ke, cīmèn rap cī ɲec luok ke thoi nhiim, ku rap kök ke thöön kenhiim ku kök ke dit nhiim.”

Kääŋ mermer

(Lk 8:16-18)

²¹Ku ben ke thiëc, “Le raan cī mermer kaŋ ɣäth ɣöt ku kum nyin, nadë ke tēü agen tōc cök, cie tōöu ɣöt ciel yic? ²²Kuat kë cī thiaan, aŋot bī rot nyuwoth, ku wēt Nhialic aŋot bīk piōc. ²³Pieŋkë, tē le wek yiith!”

Kääŋ tē ye kaŋ thöön thīn

²⁴Ku ben lëk ke älä, “Tē ye wek koc kök luoci thīn yen ë tē bī Nhialic we luoci thīn aya. Detkë kāk yakë ke piŋ! ²⁵Rin raan la kädäŋ abī ben muoc, ku na ye raan cīn kädäŋ, ke këthiin ye tak lõn tō yen tënë ye, abī nyaai aya.”

Jethu aci kääŋ lueel rin wēt Nhialic

²⁶Ku la Jethu tueŋ ku lueel, “Bääny Nhialic ë duër thöŋ kek kënë. Monytui ëcī köth wæer dom yic. ²⁷Ee rëer akölaköl ku köth awèn cī com aa la tueŋ ke cil ë röt, ke pīr ku diitkë ku akuc kën ë ke looi këya. ²⁸Köth ëbën aa cil piiny tiop yic. Käu ë kaŋ lou ku bīi yiëny tök bei, ku jol la tueŋ ke dit agut tē bī yen deer ku yeer ku lok. ²⁹Ku tē cī kek luok aaye tem rin cī tën tēmtēm bën.”

Kääŋ käu koor nyin ye tiemde dit apei

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰Ku ben lueel, “Yeŋö buk thöŋ bääny Nhialic? Ye kääŋ piath ɲö buk thöŋ ye? ³¹Bääny ë Nhialic acit käu koor nyin cī raan com duemde. ³²Ku na le dit ka la nhial ke loi kër ku yiith dit apei, abī diet ɣōtken aa yik thīn.”

³³Jethu aci Wēt Puoth Yam piöc tënë koc ë këŋ cīt këŋkä. Aake cī lëk kajuëc lëukë bīk ke deet yiic. ³⁴Ee ye koc jääm ë këŋ tē piöc yen koc, ku na ye yeen ë rot kek koccken ye buwoth, ka ye tēt këriëc ëbën yiic.

Jethu aci yom col akääc

(Mt 8:23-27; Lk 8:22-250)

³⁵Na aköl dët ɣonthëi, ke lëk Jethu atuöccke, “Lok teemku wär alɔŋtui.” ³⁶Gokë koc kök nyääŋ piny, ku lek riän awèn rëer Jethu thīn

4:21 Mt 5:15; Lk 11:33 4:22 Mt 10:26; Lk 12:2 4:24 Mt 7:2; Lk 6:38

4:25 Mt 13:12; 25:29; Lk 19:26 4:29 Juel 3:13

yic, ku tëmkë agut Jethu. Ku riëth kök ke tō thīn aaci tem aya. ³⁷Kaam thiin awën ke yomdit apej jət rot, ku jət atiaktiak rot abi riäi duër thiän ë piu. ³⁸Tëwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yenhom kan. Gokë puöc ku luelkë, “Bänyda! Yok aa muɔu, ciï diëer ë yo?”

³⁹Go Jethu rot jət ku rël yom, “Lɔ dil!” Ku rël atiaktiak, “Käac!” Go yom köc ku le dil. ⁴⁰Ku thiëec ke, “Yeñö riöc wek ciët we bi mou? Cäk ñic lon bi yen we kony?”

⁴¹Gokë nhīim la cõt riöldit cit kënë ku jicemkë kamken, “Ye raan yindë kënë? Na cök a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde!”

Jethu aci raan la guöp jakrec kony

(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

5 Gokë wär Galilia teem ku lek të cɔl Jeratha. ²Kaam wën keec Jethu piny riäi yic, ke tiñ mony la guöp jakrec, ke bö bei rëñ nhīim. ³Mony kënë ë ye rëer rëñ nhīim, ku acin raan ye lëu bi rëäk. ⁴Ee ye rëäk cök ku cin arak juëc, ku ñot ke tueny, ku dhoñ luöñ köth yecök. Ee ril apej, acin raan ye lëu bi rëäk. ⁵Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rëñ nhīim, ke looi duɔot ku ye rot dëeny aleel bi rot nök.

⁶Wën tiñ yen Jethu tëmec, ke lor ku cuet rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ku luel Jethu, “Jɔñrac, bäär bei ë mony kënë guöp.” Go kieeu looi apej, “Jethu Wën Madhɔl, yeñö wic ba looi tënë ya? Yin alañ ë rin Nhialic duk ya tēm awuöc.”

⁹Go Jethu jäl thiëec, “Cɔl yi ña?” Go bëer, “Yen aa kut rin yok ajuëc.” ¹⁰Ku jɔl mony kënë Jethu ya löñ bi jakrec ciï cop wei tēden rëer kek thīn.

¹¹Ku duut dir baai ë nyuäth gət cök ë tēn awën. ¹²Go jakrec Jethu löñ, “Tuɔc yo ë dirkä gup, ku cɔl yo aa lur keyiic.” ¹³Goke puöl, ku jɔl jakrec bën bei mony awën guöp ku lek dir gup. Go duut diëer, kecit tiim karou riñ agör yic, ku thootkë wiir ku moukë ëbën.

¹⁴Go röör ke biöök dir kat, ku lek kë ci rot looi luel tënë kɔc rëer geeu, ku kɔc tō bëei yiic. Go kɔc ëbën jal wet bik kë ci rot looi la tiñ. ¹⁵Nawën lek yet tënë Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrec ke rëer, ke ceñ alath, ke la nhom cök. Gokë riöc. ¹⁶Go kɔc ke ci kën ci rot looi tënë mony awën ku dir tiñ, la lëk kɔc kök. ¹⁷Ku wën piñ kɔc baai ë wët kënë ë ke riöc, ku lek tënë Jethu ku lanjkë bi jäl panden.

¹⁸Tëwën le Jethu riäi yic, go mony wën ci Jethu jɔñrac cɔl ajiël yeguöp bën tënë Jethu, ku löñ bi cath kek ye.

¹⁹Go Jethu jai, ku lëk ye, “Lɔr baai tënë kacku ku lëk ke käjuëc ci Bëny looi tënë yi, ku tēpuɔth ci luöi yi.”

²⁰Go jäl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kueny keyiic ëbën ke ye kɔc lëk kāk cī Jethu looi tēnē ye. Go kɔc gāi.

Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹Wën cī Jethu ben tem riäi bī dhuk Kapernaum, ke kɔc juëc apei bö tēnē ye wär yɔu. ²²Kaam wën ke raan cɔl Jariöth, bëny tēn amat kɔc Itharel bö aya. Nawën tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecök. ²³Ku lëŋ, “Nyandiën thin koor aci dhal apei, athou. Bäär ba yicin la tääu yenhom bī pial.”

²⁴Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buɔth kɔc juëc ke, ke cīk kum apei.

²⁵Ku tiŋ tuany, cīi thëkde kōu ye tæem ruöön thiäär ku rou, ee tö kɔc yiic, ²⁶ku yeen ëcī wëü juëc gām akīm rin bī tuaanyde ŋuëën, ku tuaanyde akëc ŋuëën, ëcī rot jal juak. ²⁷Ku yeen ëcī kāk ye Jethu looi piŋ. Go bën Jethu kōu ku gɔɔt alanhde, ²⁸rin ëcī jam ë rot yepušu ëlä, “Na gaat alanhde, ke yæn abī pial.”

²⁹Kaam thiin awën ke riem cīi ben kuër, ku yök rot ke cī pial. ³⁰Go Jethu yök lɔn cīi riel jäl yeguöp. Go yenhom wel ku thiëc kɔc, “Yeŋa cā alanhdië gɔɔt?”

³¹Go kɔcken ye buɔth lëk ye, “Yīn ë kɔc juëc tiŋ ke cī yī kum ku ye thiëc, Yeŋa cā gɔɔt?”

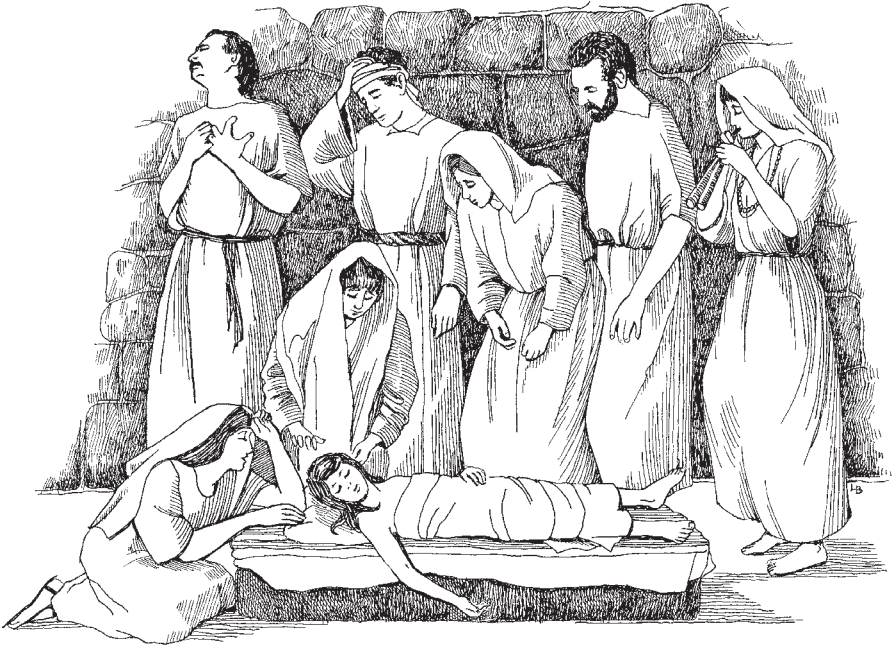
³²Go Jethu ŋot döt kɔc bī tiŋ yeŋa cī ye looi. ³³Wën ŋic tiŋ awën tuany ye ke tuaany cī jäl yeguöp, go bën tēnē Jethu ke cī riöc, ke lëth, ku gut yenhial piny Jethu nhom. Ku lëk ye lɔn ë yen cī ye gɔɔt. ³⁴Go Jethu lueel tēnē ye, “Nyaandië, gamdu aci kony ba pial, lɔr, kek döör.”

³⁵Kaam wën jīem Jethu, ke kɔc riŋ pan Jariöth ku lëkkë ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöc ben rääm nhom.”

³⁶Ku Jethu ë këc kë cīk lueel kuëc nhom, ku lëk ye, “Duk riöc, dæet yīpušu ku gam wët yic.” ³⁷Ku ë cīn kɔc juëc cīi pušl bīk cath kek ye, ee Pīter ku Jemith ku Joon kepëc. ³⁸Tëwën yeet kek pan Jariöth ke Jethu yök kɔc ke näk röt, ke dhiau apei. ³⁹Ku ler yöt ku lëk ke, “Yeŋö nëk wek röt? Ye dhiëndiit ŋö këñë? Meth akëc thou, anin.”

⁴⁰Gokë dɔl guöp. Go Jethu ke cɔl ala ayeer, ku cɔl wun meth kek man meth ku kɔcken awën kadiäk, ku lek yöt tēwën cī meth täac thin. ⁴¹Ku dɔm cin ku lëk ye, “Nyan thiin, alëk yī, jɔt rot!”

⁴²Go rot jɔt nyin yic ku cieth. Go kɔc awën tö yööt kek Jethu gāi apei wën tiŋ kek kë cī rot looi (ë ye run thiäär ku rou.) ⁴³Ku thɔn Jethu ke bīk cīi lëk kɔc kök. Ku lëk ke bīk yiëk miëth.

Nyaandu aci yet wei, duk raan piöoc ben rääm nhom (5:35)

Kɔc Nadharet aa kɛc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

6 Go Jethu jäl tēden awēn ku ler genden Nadharet, ku buoɔth kɔcken ye buoɔth. ²Nawēn aköl ē lōŋ, ke piöoc tēn amat. Ku kɔc juēc aake tō thīn. Nawēn piŋkē piöocde ke gēi, ku luelkē, “Cī kāŋ bēn aa ŋic nen?” “Ku ye kakkā looi kēdē? ³Yen ē raan guēnguēŋ tiim, ku ē wēn Maria, ku ē mēnh ē Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiērakēn kā rēēr ē tēn kek ɔo?” Ku jolkē jai bik piöocde cīi gam.

⁴Go Jethu lēk ke, “Raan cī Nhialic lööny yeguöp aye baai ēbēn theek, ka kɔc genden ku kɔc ruāai kek ye, ku paan wun kek paan man kek aaciī ye ye theek.”

⁵⁻⁶Ku akēc lēu bī kāk jāŋ gōi looi, ka kɔc tuany lik kek aaci yen yecin tāau kenhīim, ku kony ke bik pial. Ee cī gāi apei rin kēc kek ye gam.

Jethu acā atuöccke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jäl ku ler bēēi kōk yiic ku le kɔc piöoc thīn. ⁷Ku tuum atuöccke ku tooc ke wei, bī kɔc karou aa cath ē tōk bik aala piöoc Wēt

Puoth Yam ë Nhialic, ku yik ke riel bik kek koc aala kony. ⁸Ku lek ke apei. “Duökkë muk ë miith yakë cam dhël yic, muökkë ke wei kepëc. ⁹Cenjë war ku duökkë muk alëth kök.” ¹⁰Ku lek ke aya, “Yakë reër pan ye we lor thïn yet të bï wek jäl. ¹¹Ku na lak pan cïi we lor thïn, ku pan cïi wëlkun ye piñ thïn, ke we jiël ku tenjë wecök. Ku abï nyooth lon cï wek kuc ë ke!”

¹²Ku jiëlkë ku lek koc piöc bik luoi adumuööm puöl. ¹³Ku copkë jakrec juëc wei, ku tockë koc juëc tuany nhïim. Ku röökkë bï ke kony bik pial.

Näak ë Joon raan koc muöc nhïim

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴Ku bëny Antipäth Yërot ëci wët piñ rin cï ke Jethu njic apei. Ku ë ye koc kök lueel, “Joon raan koc muöc nhïim aci ben pïr, ee yen ale yen riel yen kakkä looi.”

¹⁵Ku lueel koc kök, “Mony këne adhil a Elija raan wäär käk Nhialic tiñ.” Ku ben koc kök lueel, “Ee raan tök kam koc theer, koc käk Nhialic tiñ.”

¹⁶Ku wën piñ Antipäth Yërot ë wët këne go lueel, “Ee Joon raan koc muöc nhïim wäär ca col atök yeth yen aci jöt thou yic.” ¹⁷Antipäth Yërot ëci Joon col anak këlä, ee cï col adöm ku rek, ku col amac rin wët Yërodia tiñ Pilipo wämënh cï rum bï ya tienjde, ¹⁸rin cï Joon ye lueel tënë ye ëlä, “Acïi path ba tiñ wämuuth rum ke pïr.”

¹⁹Ku Yërodia ëcïi puöu mit tënë Joon rin ë wët këne. Ku wïc diët nek ku cïi lëu, ²⁰rin Yërot ë riöc Joon, rin ye Joon raan puoth wët Nhialic, ku kony bï ciën kë näk ye. Nawën piñ Yërot wët Joon, ke gëi apei ku not nhieer bï wël Joon aa piñ.

²¹Nawën ke Yërodia jöl të bï yen Joon näk thïn yök, ku ë ye aköl looi Antipäth Yërot yan akölden dhiëeth ye, tënë kacken dit mec kek baai, ku bëny apuruuk ku jöl aa kocdit pan Galilia. ²²Ku nyan Yërodia nhom guöp, ee cï bën yëi bï bën dier. Go Yërot kek jälke puöth miest apei tënë ye. Go Antipäth Yërot bëny lek ë nyan ëlä, “Na le ke wïc, ke luel tënë ya ku ba gam yï.” ²³Ku kuënj tënë ye jööl nhïim ku lueel, “Kuat këdun ba thiëc tënë ya aba dhiel yiëk yï, cok alon ë yen abaj ë bäanydië.”

²⁴Go nya la ayeer ku lek man, “Yeñö ba thiëc?” Go man lueel, “Lëk ye bï Joon raan koc muöc nhïim tök yeth, ku gëm yï nhiamde ba bëi.”

²⁵Go nya dhuk tënë bëny nyin yic ku lueel, “Yïn awiëc ba gam nhom Joon raan koc muöc nhïim tën ëmën thiin, ke cï täau aduök yic!”

²⁶Kënë aci bëny rac puṣu apeɪ, ku akēc kuc rin cɪ yen mël kuënj ë jḵḵl nhiiim. ²⁷Go bëny apuruḵkde tooc nyin yic, ku lëk ye bɪ nhom Joon raan kɔc muḵḵc nhiiim bëëi. Go apuruk la tēwën mec yen thin ku tōk yeth. ²⁸Ku bii nhom ke cɪ tāau aduḵk yic, ku yik nya, ku jḵl nya gām man. ²⁹Nawën piḵ kɔc Joon buḵḵth lɔn cɪ ye nōk, gokë la ku nyëikë guäpde ku thiäkkë.

Jethu aci miëth koor juak bi kɔc juëc cam

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)

³⁰Kɔc Jethu buḵḵth aake ye bën yenhom ku lëkkë kāk cik looi, ku kāk cik piḵḵc ëbën. ³¹Kɔc juëc apeɪ aake ye wāac, kɔc jiël ku kɔc bō tënë Jethu bi ke bën kony, abi Jethu kek atuḵḵcke cii läau bik cak mith. Go lëk atuḵḵcke, “Jiëlku buk la tē cɪn yic kɔc buk la löḵ.” ³²Gokë jäl ë riäi ë röt bik la tē cii ceḵ, ku aake kēc kɔc lëk tē ler kek thin.

³³Go kɔc juëc ke tiḵ, ku njickë ke. Gokë miööt gëeth yiic ku riḵkë tuen ke kuany wär kōu, ke la tēwën cɪ Jethu kek atuḵḵcke kenhiiim wel thin. Ku ye kek kḵḵ yet tēwën. ³⁴Wën keec Jethu piny riäi yic, ke tiḵ kɔc juëckä. Go wic bi ke kony rin aci tiḵ kecit amël pap cɪn nhiiim abiöök. Ku jḵlke piḵḵc käjuëc. ³⁵Nawën col piny, ke kɔcken ye buḵḵth bō tënë ye ku luelkë, “Piny aci cuḵl ku tēn ë ror cɪn kë kuany thin, ³⁶col kɔc aa jiël bik la bëëi yiic bik la ḵḵḵc miëth camkë.”

³⁷Go bëër, “Miackë ke ë miëth.” Gokë lëk ye, “Wic buk ayuḵḵp lëu ë kɔc kithkä ḵḵḵc tënë ke bik ke cam? Aa wic wëëu juëc apeɪ.”

³⁸Go Jethu ke thiëc, “Ye ayuḵḵp kadë tō thin? Lak bāk ke la tiḵ.” Gokë dhuk ku lëkkë ye, “Aa yuḵḵp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹Go lëk ke bik kɔc cɔl anyuc piiny akuut noon tōc nhom. ⁴⁰Gokë nyuc piiny akuut buḵt ku akuut thiärdhiëc. ⁴¹Go ayuḵḵp awën kadhiëc ku rec karou lööm, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuḵḵp yiic ku gëm ke kɔcken ye buḵḵth bik ke tek agut rec, tënë kɔc. ⁴²Ku mithkë abi miëth ke göök. ⁴³Ku jḵl kɔcken ye buḵḵth awuthueei ayuḵḵp ku rec cɪ dön piny kuany gäac kathiäär ku rou. ⁴⁴Kɔc ke cɪ mith ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

Jethu aci cath püu nhiiim

(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)

⁴⁵Kaam thin awën, ke Jethu yöök kɔcken ye buḵḵth bik la riäi yic, ku lek tuen yenhom agör alḵḵtui gen cɔl Bethaida. Ku cɔl thëi ajiël. ⁴⁶Wën cɪ yen kɔc tōḵḵ, ke jiël bi la gḵt nhom bi la röök. ⁴⁷Nawën la thëi bën, ke atuḵḵcke aake ḵḵḵt ë riäi yic wär ciel yic, ku yeen ë rot agör nhom.

⁴⁸Goke tiŋ ke cī gōk gēr ē riāi rin cī kek kenhīim wēl yom. Nawēn bāāk ē piny, ke bō tēnē ke ke cath piū nhīim, ku ē wic bī ke waan thook. ⁴⁹Ku wēn tiŋ kek ye ke cath wiir piū nhīim, ke tiŋkē kecīt atīm raan cī thou, ku dhiεukē, ⁵⁰rin ē cik tiŋ kedhie ku riōōckē.

Go guo jam tēnē ke ku lueel, “Deetkē wepuōth, ee ʔen Jethu, duōkkē riōc.” ⁵¹Ku met rot riāi yic tēnē ke. Go yom kōōc. Gokē gāi apei, ⁵²ē rin kēc kek kēnē ayuōp wāar cī gām rōōr tiim kadhiēc deet yic, rin ril kek nhīim.

Jethu acī kōc tuany Jenetharet kony

(Mt 14:34-36)

⁵³Nawēn akōl dēt cī kek wār teem, ke ʔet Jenetharet tō agōr nhom ku dōmkē riāi. ⁵⁴Nawēn bikkē bei ē riāi yic, go Jethu guo ŋic kōc ēbēn. ⁵⁵Gokē kat ku riŋkē bēēi yiic ku lek kōc tuany kēt, ku ʔēthkē ke tē cī kek ye piēŋ thīn. ⁵⁶Ku kuat tēn cī Jethu la thīn ēbēn, bēēi yiic ku gēeth yiic, kōc juēc tuany aake ye tāac tēnē ʔōc ku dhōl yiic, ku lāŋkē bīk gōt, cōk alanhde thok ē path. Ku kuat raan cī ye gōt ēbēn, ee ye pial.

Jethu acī ciēŋ kōk wārkuan dīt dhōl yiic

(Mt 15:1-9)

7 Wēn cī Parathī kek kōc piōōc lōōŋ kōc Itharel, ke cī bēn Jeruthalem Jethu gōōm piny. ²Ke tiŋ kōc Jethu buōōth ke mīth ke kēc kecin lōōk apath, bīk ajuēēc nyaai kegup cīt tē ye kōc Itharel ye luōōi thīn.

³Kōckā aake cī kē cī atuuc Jethu looi rac puōth, rin kōc Itharel kek Parathī, aake cīi ye mīth tē kēc kek kecin kaŋ lōōk kecīt ciēŋ theer kōcken dīt. ⁴Ku na le mīth cik la bēēi geeu, ka cik cam ke kēckē kaŋ lōōk kōth. Ku keek aake ye kāk cī kōcken dīt theer lēk ke looi, cimēn lōk biīny ku tōny ku aduuk ē miēth.

⁵Go Parathī ku kōc piōōc ē lōōŋ Jethu thiēēc, “Yeŋō cīi kōckun yi buōōth ye ceŋ ē ciēŋ wārkuan dīt, ku yekē mīth juāāk ke kēc kecin lōōk?”

⁶Go Jethu bēēr, “Ithaya acī yic lueel ē riēnkun lōn ye wek awēŋ puōth rou, ku gēt ēlā,

‘Kōckā aa ʔa leec kethook ku aliu kepuōth.

⁷Keek aa ʔa door ku acie duōōr ē yic,

rin keek aa kōc piōōc lōōŋ ciēŋ wārkuan dīt ciēt ke ye lōōŋkiē!’

⁸“Ee yic, wek aacīt kōc ye Ithaya jam ē riēnken. Wek aacī kuc lōōŋ Nhialic ku ye lōōŋ ciēŋdun kek yakē gam.”

⁹Ku lēk Jethu ke, “Ayakē tak lōn ē yen kēpath yen cāk looi ye wek kuc lōōŋ Nhialic, ku muōkkē ciēŋdun theer. ¹⁰Rin acī Mothith lueel,

‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jääm gup käreç, ka dhil nõk bi thou.’ ¹¹Ku ayakë lueel aya lon ye yen yic, bi raan wun kek man jäi tē wic kek kēpiir kek tēnē ye, ‘Acin tē kuõny we, rin yen aci Nhialic gām kēn ba yiēk we.’ ¹²Ke wek aa kucē bi kakkā cīi loi tēnē wun ku man. ¹³Kēya, tē ye wek kōc piõc thīn aci thōŋ kek wēl ye Nhialic lueel. Ku wek aa käreç juēc kōk cit kakkā looi aya.”

¹⁴Go Jethu kōc juēc ben cōl ku lēk ke, “Pieŋkē wētidiē wedhie ku detkē yic. ¹⁵Acie kē ye raan cam, yen ye cōl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cōl aye raan rac. [Pieŋkē tē le wek yiŋh.]”

¹⁷Wēn cī yen kōc nyään piny ayeer ku ler yōt, ke thiēc kōcken ye buōth bi wēt awēn cī lueel teet yic tēnē ke. ¹⁸Go lēk ke, “Cāk kāŋ ye deet yiic aya? Acie miēth ye raan cam yen ye cōl ala guōp adumuõm, ¹⁹rin acie la yepuõu, ee la yeyāc ku le bēn bei.” Kēya, aci Jethu nyuōth lon miēth ēbēn apath.

²⁰Ku ben lēk ke, “Aa kāk ye raan tak ku looi ke, kek aa rēc. ²¹Rin puõu yen aye käreç ye looi bēn bei thīn, cimēn bal ku ruõm, ku nāk raan ē path, ku kōr diäär. ²²Ku kook ku wēŋ ku nhiam ku tieel, ku yiic yepuõu kēnē raandā, ku luōm ku kuat käreç ēbēn. ²³Kakkā ēbēn aa bēn bei raan puõu, ku looi ke ku rēckē ye.”

Tiŋ cī gam lon bi Jethu nyaande kony

(Mt 15:21-28)

²⁴Ku jōl Jethu jāl ku ler wundēt tēthiāk kek Tire ku Thidon, ku ler yōt. Ku cīi wic bi la raan ŋic ye. Ku akēc lēu bi thiaan. ²⁵Go tiŋ la nyanden koor ŋot kēc kuāc cī jōŋrac la yeguōp, Jethu piŋ. Go bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. ²⁶Tiŋ kēnē ē ye jam thoŋ Giriik, ku ee nyan pan Ponicia. Go bēn ku lēŋ Jethu ēlā, “Bēny, cōk a lon cī yen ye tiŋ pandun ke yi bō ba jōŋrac cuōp wei nyaandiē guōp.”^c ²⁷Go Jethu lueel, “Yen ya cīi bō ba miēth mīth bēn gām jōk. Acie yic bi miēthden yiēk jōk, ke kēc kueth.”

²⁸Go bēer, “Ee yic Bēny, ku jōk rēer tē mīth kōc thīn awuthueei cī lööny piny kuany.” ²⁹Go Jethu lēk ye, “Rin cī yīn ye ŋiec bēer kēya, dhuōk baai, yīn abī jōŋrac yōk ke cī jāl nyaandu guōp!”

³⁰Go dhuk baai ku yōk nyaande ke cī tōc biōök yic, ku jōŋrac ke cī jāl yeguōp.

Jethu aci raan miŋ cie jam kony

³¹Go Jethu jāl Tire ku dhuk wār Galilia ke kuany gēth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. ³²Tēwēn ke kōc kōk biī raan cī miŋ tēnē

7:10 B.bei 20:12; 21:17; Leb 20:9; L.rou 5:16 ^c7:26 Tiŋ kēnē ee cie nyan Itharel.

Jethu, ku läŋkë bi gɔɔt. ³³Go Jethu nyaai kɔc yiic ku yëth tëde ë rot, ku tëëu yecin yeyiic, ku ŋuut ku gɔɔt liep.

³⁴Ku döt nhial ku wëëi apeï ku lëk ye, “Piëŋel!” ³⁵Kaam thiin awën, ke yör yiith ku jieem. ³⁶Ku yöök Jethu kɔc awën tō thiin bik cii lëk raan dët. Ku ŋot lek lueel. ³⁷Ku kɔc ci ye piŋ aaci gäi apeidit ku luelkë, “Mony cɔl Jethu kënë aci kəriëec ëbën lëu. Kɔc ci miŋ aa piŋ ëmën, ku kɔc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

Jethu aci raan tiim kaŋuan cɔl akueth

(Mt 15:32-39)

8 Ye ninkä, ke kɔc juëc mat kenhiiim. Nawën cïn miëth ke Jethu cɔl kɔcken ye buɔɔth ku lueel, ²“Yen aci guöp ŋöŋ, rin kɔckä aaci rëer kek ya nin kadiäk ëmën, ku acin kë camkë. ³Na cal ke aa dhuk bääiken yiic, ke cïn kë cik cam, ka la wiik dhël yic, rin kɔc kök aabö tëmec.”

⁴Go kɔcken ye buɔɔth lëk ye, “Ye tēnen roor ë tēn bi raan miëth yök thiin bi kɔc juëckä cam?”

⁵Go Jethu ke thiëc, “Lak ayuöp kadë?” Gokë lueel, “Aa dhorou.” ⁶⁻⁷Go lëk thän awën bik nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii lik ku röök Nhialic, ku beny keyiic, ku gëm ke kɔcken ye buɔɔth bik ke tək kɔc. Gokë looi këya. ⁸⁻⁹Ku jɔl thän awën, kecit tiim kaŋuan miith bik kueth. Ku jɔl kɔc Jethu buɔɔth awuthueei ayuöp ci döŋ kuany gääc kadhorou. Ku jɔl Jethu kɔc cɔl ajiël, ¹⁰ku ler riäi yic kek kɔcken ye buɔɔth, ku lek pan cɔl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bi kënë jän göi looi

(Mt 16:1-4)

¹¹Tëwën ke Parathï kök ben bën tēnë Jethu ku teerkë wët kek ye, ku wickë bik deep ë wët, gokë yöök bi kënë jän göi looi, bi nyuöth ke lon ye Nhialic wëlke gam. ¹²Go Jethu keŋ apeï ku lueel, “Yenö ye riëc aköl thiëc kënë jän göi. Wek alëk yic. Acin këcit kënë bi nyuöth ke.” ¹³Ku nyiëŋ ke piny, ku dhuk riäi yic, bi teem wär alɔŋtui.

Duökkë ye tak cïmën Parathï ku Antipäth Yërot

(Mt 16:5-12)

¹⁴Kɔc Jethu buɔɔth aake ci nhiiim määar bik ayuöp juëc cii muk wën ler kek riäi yic, ku mukkë ayuöm tök giliŋ. ¹⁵Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhiiim, ku tietkë röt bäk cii nhiam cïmën Parathï ku Antipäth Yërot, nhiaamden ke cɔl ago puör cïmën ayum ci yiëk yic luɔu.”

¹⁶Gokë jam kamken ëlä, “Ee wët kënë lueel rin cïn yök ayup.”

¹⁷Go Jethu kë luelkë guo ŋic, ku thiëc ke, “Yeŋö ye wek ye tak wek acin ayup. Cäk kãŋ ye tak lɔn bī yɛn we muɔɔc ayup. Cäk kãŋ ye tiŋ ku detkë keyiic, kua cäk puɔth cɔr? ¹⁸Wek aala nyin, cäk ye daai? Ku wek aala yith, cäk ye piŋ ku cäk ye tak? ¹⁹Ye gääc awuthueei kadë cäk bën kuany wäär beny yɛn ayuɔp kathiëc yiic tënë rööŋ tiim kadhiëc?” Gokë bëër, “Ee gac thiäär ku rou.”

²⁰“Na wäär beny yɛn ayuɔp kadhorou yiic tënë raan tiim kaŋuan, ye gääc awuthueei ayuɔp cī döŋ piny kadë cäk bën kuany?” Gokë lueel, “Aa dhorou.”

²¹Go Jethu ke thiëc, “Ku këya ëmën ŋot cäk ye deet lɔn le yɛn riel ba miëth gãm we?”

Jethu aci mony cɔr pan Bethaida kony

²²Gokë bën Bethaida. Go kɔc kɔk mony cī cɔr thel tënë Jethu, ku lãŋkë bī gɔɔt. ²³Go Jethu cɔr dɔm cin ku thel wei baai. Nawën cī ŋuɔɔt nyin, ke tëëu yecin yenyin ku thiëc, “Le kë ye tiŋ?” ²⁴Go yenhom jɔt ku lueel, “Yɛn acie daai apath, yɛn ë kɔc tiŋ kecīt tiim kek cath.”

²⁵Go Jethu yecin bɛn tääu yenyin, go daai ku tiŋ këriëc ëbën apath. ²⁶Go Jethu cɔl adhuk paande ku thɔn bī cīi la lëk kɔc kɔk.

Pīter aci Jethu ŋic

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷Go Jethu kek kɔcken ye buɔth la Cetharia Pilipi. Tëwën cieth kek, ke thiëc Jethu, “Lëkkë ya, ye jãŋ tak ye yɛn ë ŋa?” ²⁸Gokë lueel, “Ayekë lueel lɔn ye yin Joon raan kɔc muɔɔc nhīim. Ku lueel kuat dët lɔn ye yin Elija, ku kɔc kɔk ayekë lueel lɔn ye yin raan tönŋ kam kɔc kãk Nhialic tiŋ.”

²⁹Goke thiëc, “Na week yakë lueel lɔn ye yɛn ŋa?” Go Pīter bëër, “Yīin nhom guɔp, yin ë Raan cī lɔc ku dɔc.” ³⁰“Kë ca lueel ë yic Pīter.” Ku lëk ke, “Duɔkkë lëk raan dët.”

Jethu ë jam Arcemde ku Thuonde

(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹Nawën ke jɔl Jethu piɔɔc ëlä, “Manh Raan abī dhiel reem, ku yeen abī kɔcdīt baai, ku bány kãk Nhialic ku jɔl aa kɔc piöoc lööŋ kɔc Itharel jai, ku näkkë. Ku yeen abī nīn kadiäk nök piiny ë raŋ yic, ku ben pir ku jɔt rot raŋ yic.” ³²Ku teet këne yic apath tënë ke. Go Pīter miët wei kɔc yiic ku yöök bī cīi ye jam këya. ³³Go Jethu yenhom wel ku tiŋ kɔcken ye buɔth ku rël Pīter ku lueel, “Jãl yalööm jɔŋrac. Wic ba kãk cī Nhialic guiir waar yiic! Kãk ye tak aacie kãk Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴Ku jɔl Jethu kɔcken ye buɔɔth cɔɔl ku lɛk ke, “Na le raan wic bɔ buɔɔth, ka dhil nhom mɔ̄ar kɔpuɔth bɔ yɔk piɛrde yic pinynhom ɛ tɛn. Ku dhil puɔu riel ku buɔɔth ɣa, cɔk alɔn wic kɔc kɔk ye bik nɔk ɛ rienkiɛ. ³⁵Rin raan wic ye bɔ wɛike kony aabi muɔr, ku na ye raan mɔ̄ar wɛike ɛ rienkiɛ ku rin piɔɔcdiɛ, ka bɔ wɛike muk akɔlriɛɛc ɛbɛn. ³⁶Yeŋɔ bɔ raan kuany thin, bɔ jak apei pinynhom ku mɛr wɛike? ³⁷Pir wɛi akɔlriɛɛc apath, acin kɛ lɛu bɔ ye waar. ³⁸Na ye raan guɔp yɔr ɣa ku piɔɔcdiɛ ɛ riɛɛc ciɔ ye wic bɔ wɛt Nhialic gam, ke Manh Raan abi guɔp yɔr ye aya, akɔl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9 Ku le tueŋ ku lueel, “Wek alɛk yic, ala kɔc kɔk rɛɛr ɛ tɛn, aaciɔ bɔ thou agut tɛ bɔ kek ɣa tiŋ kek riel ye nyuɔɔth lɔn ye ɣen bɛny ci Nhialic lɔc.”

Jethu aci guɔpde rot waan

(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

²Nawɛn nin kadɛtem cɔk, ke Jethu cɔl Piter ku Jemith ku jɔl a Joon, ku lek gɔn bɔr apei nhom kepɛc. Kaam wɛn rɔɔk kek, ke tiŋ Jethu ke ci rot waan, ³ku jɔl alɛthke ɣer apei abik la diardiar. ⁴Nawɛn ɛ ke tiŋ Elija ku Mothith ke jam kek Jethu. ⁵Wɛn ci kek rɛɛr kaam thin-nyɔɔt, go Piter

Kaam wɛn rɔɔk kek ke tiŋ Jethu ke ci rot waan (9:2)

lëk Jethu, “Raan piöoc, apath buk rëer ë tën. Yok abi duël kadiäk looi, tök tënë yï, ku tök kek Mothith, ku tönj dët kek Elija.” ⁶Kënë jïem yen kälä, ee rin kuc yen wët peth bi lueel, rin këpuoth cik tïj ci ke nyöj nhiim wël.

⁷Go këcüt rur piny paat abi ciën tē yekē tïj, ku piŋkē Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, piŋkē wëtde.” ⁸Nawën tïj kē piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tïj kē yetök.

⁹Tëwën dhuk kek piny gət nom, go Jethu lëk ke, “Duökkē kāk cāk tïj lëk raan dët yet aköl bi Manh Raan jət raŋ yic.”

¹⁰Gokē wët Jethu gam, ku jolkē röt aa thiëc ëlä, “Yeŋö wic Jethu bi lueel wën ye yen jam jön rot ë raŋ yic?” ¹¹Ku thiëckē Jethu, “Yeŋö ye kəc piöoc lööj ye lueel lön ye yen Elija yen bi kaŋ bën tueŋ, ku ëmën aci lök bën yicök?”

¹²Go bëër ëlä, “Ee yic, Elija aköŋ bën tueŋ, rin bi yen dhël bën guuir. Ku yeŋö gët ye aya, lön Manh Raan abi kəc Itharel jai, ku abik cöl arem apeï? ¹³Alëk we lön ci Elija bën theer ku acik luöci tēden nhiarkē, cit tē ci ye gät thïn theer rienke.”

Jethu aci dhöj la guöp jöŋrac kony

(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

¹⁴Nawën dhukkē tënë abiöth Jethu kök awën, ke yökkē ke ke ci kəc juëc apeï gööm, ku kəc piöoc lööj ke teer wël ke ke. ¹⁵Tëwën tïj kek Jethu, gokē puöth miet apeï ku lorkē ku muöthkē. ¹⁶Nawën yëët Jethu tënë atuöccke ke thiëc, “Yeŋö tærkē wek ke?”

¹⁷Go raan tök thän awën yic wët dët tēem thïn ku lueel, “Raan piöoc, yeŋ aci manhdiën ca kaŋ bëëi tënë kockun yï buöth, ben bëëi tënë yï, rin këc kek jöŋ tö yeguöp lëu bik cuöp wei. Yeen aci jöŋrac la yeguöp ku ye pën jam. ¹⁸Tē döm ë jöŋ kënë ye, aye wiet piny ku yik thok ayök, ku reem yelec ku riny. Yeŋ aci kockun yï buöth thiëc bik jök cuöp wei, ku akëckē lëu.”

¹⁹Go Jethu lëk ke, “Wek kəc cie lac gam, yakē tak ba rëer kek we yet nen, bāk jäl gam. Bëëikē dhöj kënë tënë yeŋ.” ²⁰Gokē bëëi tënë ye.

Kaam wën tïj jöŋrac Jethu, ke leth dhök ku wit piny ku löj ku yik thok ayök. ²¹Go Jethu wun thiëc, “Ye nen döm jöŋ kënë ye?” Go bëër, “Tëwäär ye yen meth. ²²Acï jöŋ kënë duër nök, aye wiet meec, ku le wiet wiir bi duër mou. Na lëu ke yï kony yo.”

²³Go Jethu lëk ye, “Yeŋö ye yin ye lueel, lön na lëu! Ee yic, këriëc ëbën apuol yic tënë raan ci gam.”

²⁴Go wun meth dhiau, “Yeŋ ala gam ku akoor, kony ya bi gamdië rot juak.”

²⁵Nawën tɨŋ Jethu kɔc juēc ke bō tēthiääk kek ye, ke rël jəŋrac ku lueel, “Ee yin jəŋ miŋ cie jam. Yin ayöök, bäär bei dhök guöp, ku duk ben dhuk yeguöp.”

²⁶Go jəŋrac dhiau yeröl ku wit piny, ku leth, ku bii bei. Ku jəl dhök anaŋnaŋ piiny abī kɔc kök aa lueel, ka cī thou. ²⁷Go Jethu dɔm cin ku kony bī rot jət. Go rot jət ku kēēc.

²⁸Tēwën rēer Jethu kek kɔcken ye buɔoth ē röt, ke thiäckē, “Yeŋö kēc yok ye lēu buk jəŋ kēnē cuɔp wei?” ²⁹Go lək ke, “Jəŋ cīt kēnē acäk lēu bāk cuɔp wei. Ee rōök ē rot yen ē ye alēu bī jak cīt käckä cuɔp wei.”

Jethu acī ben jam ē Thuɔnde

(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰Go Jethu kek kɔcken ye buɔoth jəl tēwën ke ke ret pan Galilia yic, ku cīi wic bī la raan ŋic ye. ³¹Rin ē ninkä ē piöök kɔcken ye buɔoth kē bī rot luōi ye, “Manh Raan abī thön kɔc bī ye nök, ku na aköl ye nin diäk ka bī rot jət raŋ yic.”

³²Ku aa kēc wētde bēn deet yic, ku riööckē bīk thiäck.

Kɔc Jethu buɔoth aaci wēt teer

(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³Gokē yet Kapernaum. Nawën lek yet yöt, ke thiäck atuööcke, “Yeŋö kēnē teerkē wën dhël yic?” ³⁴Gokē gup riöök ku bitkē, rin wën cieth kek, aake teer wēt lɔn, yeŋa kamken yen dīt apei. ³⁵Go nyuc ku cɔl atuööcke kathiäär ku rou ku lək ke, “Pieŋkē, na ye raan wic ye bī tōu tueŋ, ka dhil dhuk ciēen ku luui rin kɔc ēbēn.” ³⁶Ku dɔm meth ku cɔl akääc kenhiim ku tēü yecin yekēt ku lək ke, ³⁷“Raan manh koor cīt manh kēnē lor ē rienkiē, acä lor, ku raan ya lor, acie ŋen ye lor, ee Wä Aciēŋ toc ya.”

³⁸Nawën aköl dēt ke lək Joon ye, “Raan piöök, yok aaci mony dēt tɨŋ keye jakrɛc cuɔp wei kɔc gup ē rienku ku acuk pēen rin acie raanda.” ³⁹Go Jethu lueel, “Duökkē ye pēen rin raan kəŋ looi rienkiē, aciī lēu bī rot guɔ wel ku lək ya kërɛc. ⁴⁰Rin raan cīi yo man, ee raanda. ⁴¹Wek alək yic, raan we muɔc piü ē rin ye wek kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, abā ariöpdē yök.”

Ba raan dēt thöök kërɛc yic

(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴²Na ye raan wēŋ menh tök kam ē mīthkă ku bā maan, ka ŋuēen tēnē ē raan cīt kēnē, diēt cī ruök yeth alɛl dīt tet, ku pīk wīr bī mou.

[⁴³të cii kãmden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëc ëbën.] ⁴⁴Ku na ye ciëndu yi cöl aloi awuöc, ke tæem wei, aḡuëën ba pïr pïr path kek ciëen tök, kek të bi yïn la cin karou ku cuet yi pan many cie thou akölrïëc ëbën. [⁴⁵të cii kãmden ë thou thïn, ku mac acie thou akölrïëc ëbën.] ⁴⁶Ku na ye cöökdu yi yãth awuöc yic, ke tæem wei, rin aḡuëën ba pïr pïr path ke yi ye ḡol, kek të bi yïn la cök karou ku cuet yi pan mac. ⁴⁷Ku na ye nyiendu yi cöl aloi awuöc, ke ḡuët bei. Aḡuëën ba rot mat bääny Nhialic yic kek nyien tök, kek të bi yïn la nyin karou ku cuet yi pan mac. ⁴⁸Ee tëën areem yekë yök thïn acie thök, ë rin many pan mac acie many ye yor.

⁴⁹Raan ëbën abi lök ë mac cïmën ye ajuër lök awai.

⁵⁰Awai apath. Ku na thöök köu alëi ke ben dhuök thïn kädë? Rëërke kek awan mäath kamkun ku lakkë döör kamkun.

Jethu apiöoc wët liöïi

(Mt 19:1-12; Lk 16:8)

10 Go Jethu jãl tëwën ku ler Judia ku teem wär Jordan. Go kóc juëc apai ben guëer tënë ye. Goke piöoc cïmënden thæer.

²Go Parathï kök bën tënë ye ku wickë bik deep wët ku thiëckë, “Na pãl raan tiḡde ke cii path?”

³Go Jethu bëër, “Yeḡö ci Mothith lëk we wãthæer?”

⁴Gokë lueel, “Acï Mothith puöl bi moc athör liöïi göt, ku pël tik.”

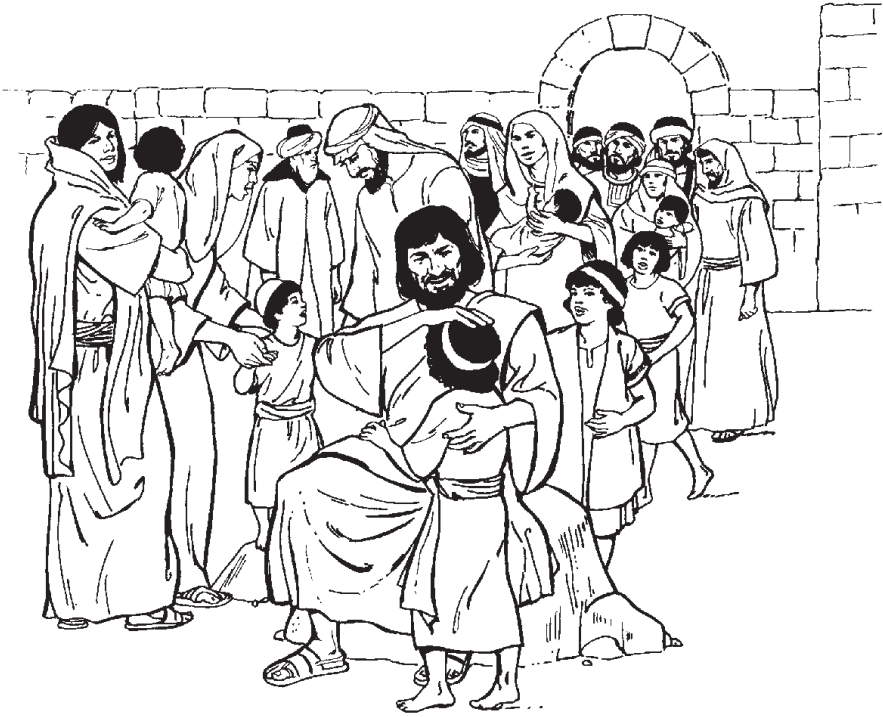
⁵Go Jethu dhuök ke, “Mothith acï löḡ kënë gät we ë rin wãrkuan dît aake cie yith ye lac gam. ⁶Ku wäär tueḡ cek Nhialic kóc aaci cak moc ku tik. ⁷Ku rin ë wët kënë raan abi wun ku man nyãḡ piny, ku le ker kek tiḡde, ⁸ku keek karou aabi ya many tök.’ Këya aaci ben ya rou aa tök. ⁹Këya, na ci Nhialic ke puöl bi ya moc ku tik, ka cin raan pãl ḡek kamken.”

¹⁰Ku wën ci kek dhuk baai, ke thiëc kacken ye buoḡth ë wët kënë. ¹¹Go lëk ke, “Na ye raan liöi tiḡde ku thiæk tiḡ dët, ka ci kërac looi tënë tiḡden tueḡ. ¹²Ku na ye tiḡ pãl muḡnyde ku le mony dët thiaak, ka ci akör looi.”

Jethu adoc mïth

¹³Kóc kök aake ye mïth bëïi tënë Jethu bi ke bën döc, go kóc Jethu buoḡth ke läät. ¹⁴Nawën la Jethu kë looi atuöccke tiḡ, ke dak puöu ku lueel tënë ke, “Calkë mïth aabö tënë ya, duökkë ke pën. Raan wic ye bi la bääny Nhialic yic adhil gam cïmën ë mïth thiikã. ¹⁵Alëk we, raan wic

9:43 Mt 5:30 9:47 Mt 5:29 9:48 Ith 66:24 9:50 Mt 5:13; Lk 14:34-35 10:4 L.rou 24:1-4; Mt 5:31
10:6 Cäk 1:27; 5:2 10:7-8 Cäk 2:24 10:11-12 Mt 5:32; 1Kor 7:10-11 10:15 Mt 18:3

Ku cɔɔl mith yelɔɔm ku tɛɛu yecin kenhiiim ku dɔɔc ke (10:16)

ye bi bääny Nhialic yök adhil wët Nhialic gam, cimën ye manh koor wët kɔc ke dhiëth ye gam.” ¹⁶Ku cɔɔl mith yelɔɔm ku tɛɛu yecin kenhiiim ku dɔɔc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷Tëwën jiël Jethu geeu, ke raan riŋ tənë ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piöoc path yeŋö ba looi ba pîr akölrîëc ëbën yök?”

¹⁸Go Jethu thiëc, “Yeŋö yin ye lueel lɔn yen apath? Acin raan path, ee Nhialic ë rot yen apath. ¹⁹Yin aŋic lööŋ Nhialic, ‘Duk raan nāk, duk tiŋ raan dët kɔr, duk kuëŋ wët lueth, duk cuëer, thek wuur ke moor.’”

²⁰Go bëer, “Raan piöoc, lööŋkä aaya theek tɛwäär koor yen agut cît ëmën.” ²¹Go Jethu döt apeï, ku nhiær ku lueel, “Ee tøk yen akëc looi, lɔr yaac kākku wei ëbën ku gam wëu tənë kɔc ŋöŋ, yin abi jiëk la yök pan Nhialic, ku bäär buuth ya.” ²²Wën piŋ yen wët kënë, ke meen ku jiël ke cî puðu dak, rin ë la kajuëc apeï.

²³Go Jethu yenhom wël kacken ye buoŋth ku lëk ke, “Abi yic riel tënë ajiëek bik la bääny Nhialic yic.”

²⁴Go kacken ye buoŋth gai ë wëlkä. Go Jethu ben ber yic tënë ke, “Miëthkië, yeŋö ril yen këya bi raan la bääny Nhialic yic! ²⁵Apuol yic bi thöröl bak with cök, tënë tē bi raan ajak la bääny Nhialic yic.”

²⁶Gokë ŋot ke gai apej, ku thiëckë, “Na ye këya, ke yeŋa bi la pan Nhialic?”

²⁷Go Jethu ke dot ku bëer, “Acii raan bi lëu ë rot, bi gam tē kēc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëec ëbën lëu, acin kē dhal ye.”

²⁸Go Piter rot jot ku lueel, “Na ŋo, ŋok kōc ci kakkua ëbën nyään piny ku buoŋthku yi?”

²⁹Go Jethu bëer, “Ee yic, ku alëk we, kuat raan ci panden nyään wei kek paan ë man ku nyiërakën, ku wun ku man ku miëthke ku kacke ëbën ë rienkië, ku rin wët Nhialic, ³⁰ciï kajuëc bi yök pan Nhialic. Abi bëëi juëc ku wämäthakën ku nyiërakën ku marakën juëc, ku miëth ku dum, ku kuöc ciëëŋ bi ye kuöc ciëëŋ aabi yök aya arak buoŋt. Kakkä aabi yök pinyhom ë tēn, ku abi pir akölrüëec ëbën yök aköldä. ³¹Ku kōc juëc tō tueŋ emën aabi döŋ ciëën, ku kōc kōk juëc tō ciëën aabi la tueŋ.”

Jethu ajam ë Thuonde kën yic diäk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³²Nayōn aköl dēt Jethu kek kacken ye buoŋth, ku kōc kōk aake kuany dhël yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ë tō tueŋ ku buoŋth kacken ye buoŋth ke ci nhiim mum. Ku kōc awën biöth, ke ci riöc. Go Jethu atuöccke kathiaär ku rou ben caal tēden röt, ku lëk ke kē bi rot la looi tënë ye. ³³Ku lëk ke, “Emën, ŋok aala Jeruthalem tē bi Manh Raan la döm ku yëth bäny Itharel nhiim, ku kōc piöc ë lööŋ. Ku abik tēm thou, ku thōnkë bënyŋaknhom Roma mac baai bi la nök. ³⁴Ku abik läät ku buikë, ku ŋuutkë ku thatkë, ku näkkë, ku na ye nin kadiäk cök, ka bi pir ku jot rot raŋ yic.”

Käk wic Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

³⁵Nayōn thëei ke Jemith ku Joon wëët Dhubedi bö tënë Jethu, ku luelkë tënë ye, “Raan piöc, awicku ba ŋo luöi kē buk thiëec tënë yi.”

³⁶Go Jethu ke thiëec, “Yeŋö wiëckë ba looi tënë we?” ³⁷Gokë dhuk ëlä, “Tē nyuc yin thōnydu nhom dieckdu yic nhial, ke yi cöl ŋo aa nyuc kek yi, raan tök löŋ cuëc, ku raan dēt löŋ cam.”

³⁸Go Jethu lëk ke, “Wek aa kuc kē thiëckë, yēn abī baŋ apei ē nīnkā ku yēn abī nōk. Lëukë bāk gum cīmēndiē?”

³⁹Gokë bēēr, “Alëuku.” Go Jethu lëk ke, “Na cōkkë we nōk ayic, ka lëukë bāk gum, ⁴⁰ku acie yēn la riel ba raan nyuc kōŋdiēn cuēc ku kōŋdiēn cam kuany, ee Nhialic yēn abī ke yiēk kōcken cī guiēr ke.”

⁴¹Nawēn le atuuc kōk kathiäär piŋ, ke riääk puōth tēnē Jemith ku Joon. ⁴²Go Jethu ke cōl ēbēn ku lueel, “Aŋieckë lōn kōc cī gam bīk aa bāny kōc cie kōc Itharel aala riel kōc nhīim, ku aciī path bāk ciēt ke. ⁴³Ku kēnē aciī rot bī looi kamkun. Raan wīc ye bī ya raandit kamkun adhīl rot dhuōk piny bī ya luui rin kōc kōk. ⁴⁴Ku na ye raan wīc ye bī ya bēny kōc nhīim, ka dhil ya aluaŋ kōc ēbēn. ⁴⁵Cīmēn Manh Raan aya akēc bēn bī kōc bēn loony, aci bēn bī kōc bēn kony, ku gēm wēike bī kōc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cōr bī daai

(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶Go Jethu kek kōcken ye buōth, ku kōc juēc kōk yēt gen Jeriko. Kaam wēn jiēl kek geeu, ke mony cōr ē kōc lim, cōl Timawuth ē rēēr dhēl yōu ke lim. ⁴⁷Nawēn piŋ lōn cī Jethu raan pan Nadharet yēēt, ke cōt rōl dīt, “Bēny Jethu yīn aŋäāth apei. Yin ē wēn Debit cī Nhialic tooc. Kony ya.”

⁴⁸Go kōc kōk rēl ku yōökkë bī biēt, go ŋot kiu apei, “Wēn Debit kony ya.”

⁴⁹Go Jethu kōc ku lueel, “Cōl kē.” Gokë cōl, “Jōt rot, yīn aye bēny cōl.”

⁵⁰Go rot puur abā alanhden acuat lööny wei yekōu ku riŋ tēnē Jethu.

⁵¹Go Jethu thiēc, “Yeŋō wīc ba looi tēnē yī?” Go cōr lueel, “Bānydiē, awiēc ba bēn daai.”

⁵²Go Jethu lëk ye, “Lōr, gamdu aci cōl apuol.” Go daai nyin yic, ku buōth Jethu.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

11 Nawēn nīn kōk cōk ciēēn, ke Jethu kek kōcken ye buōth la Jeruthalem. Ku tēwēn cī kek thiōk kek Bethpeec ku Bethani, tēthiääk kek gōn Olip, ke Jethu tooc kōcken ye buōth karou tueŋ, ²ku lëk ke, “Lak bēēi tō tueŋ yiic ku tē yēet wek, ke wek aabī akaja cīn raan cī kaŋ cath ye yōk ke mac. Luōnykë ku bēēikë. ³Na le raan thiēc we, ke luelkë, awīc Bānyda, ku abī dhuk ēmēn thiin.”

⁴Gokë la ku yökkë manh akaja ke mac yöt thok, dhël yçu. Tëwën lony kek ye, ⁵go kɔc ke kääc tēthišk ke thiëc, “Yeḡo luɔikë, lony wek manh akaja?” ⁶Gokë lëk ke cīt tēwën cī Jethu ke than thīn. Go pāl ke ku jiëlkë. ⁷Gokë manh akaja yāth tēnë Jethu ku kumkë kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu. ⁸Kɔc juëc aacā alāthken thieth dhël yic, ku kɔc kōk aacā ayōr tiim dhoḡ dum yiic, ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹Go kɔc ke tō yenhom tueḡ, ku kɔc ke buoḡh Jethu, yai looi ku yekë wak ëlä,

“Lecku Nhialic! Bëny dɔc raan bö ë rienku,

¹⁰Nhialic dɔc bäány wāda Debit bö! Lecku Nhialic!”

¹¹Ku jɔl la Jeruthalem ku bek luaḡ Nhialic ku ciëth këriëc ëbën. Nawën cī piny guɔ cuɔl, ke dhuk Bethanī kek atuōocke kathiäär ku rou.

Jethu acī tim wak bī riau

(Mt 21:18-19)

¹²Nayoḡn nhiäk, tēwën jiël kek Bethanī, Jethu ë nëk cɔk. ¹³Nawën ke tiḡ tim cīt ḡaap ke cī nhom thiāḡ ayōr, go la cɔl bī yök ke cī luɔk. Nawën le yet ke yök ke ayōr kepëc, rin tēden ye yen luɔk aḡoot. ¹⁴Go Jethu lueel, “Acīn raan kɔḡ miëthku ben cam lanayoḡn.” Ku wët kënë ëci kɔcken ye buoḡh piḡ.

Jethu acī la luaḡ Nhialic

(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵Nawën lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luaḡ Nhialic, ku cop kɔc kāḡ yaac ayeer kal luaḡ Nhialic yic. Ku wel agen kɔc war wëu yiic, ku thöc kɔc yɔc wei ë kuōr.

¹⁶Ku cī kuat raan la kë muk pāl bī ret luaḡ Nhialic lööm.

¹⁷Ku jɔl kɔc piōc, “Acī gōt ëlä athör theer wël Nhialic yiic, ‘Luaḡdië acī looi bī ya tēn ye kɔc wuōt ëbën rōök thīn, ku yeen acäk wel bī ya luaḡ cuër.’”

¹⁸Wët kënë acī kɔc kāk Nhialic ku kɔc piöoc lööḡ piḡ ku wickë dhël nëk kek ye. Ku keek aake cī riōc Jethu rin cī kɔc ëbën puōth miet piōcde yic.

¹⁹Nawën la thëi bën, ke Jethu kek atuōocke jiël geeu.

Atuuc Jethu aacī tim wäär tiḡ ke cī riau

(Mt 21:20-22)

²⁰Nayoḡn nhiäk dëët, tēwën kueny kek dhël yic, ke ke tiḡ tim cīt ḡaap wäär cī Jethu wak ke cī riau. ²¹Go Pīter këwäär cī Jethu lueel tak ku lueel, “Raan piöoc tiḡ tim wäär ca wak acī riau.”

²²Go Jethu bëër, “Gamkë Nhialic. ²³Wek alëk yic, na le raan yöök gɔn kënë, cuat rot wīir, ku cī diu ku gɛm lɔn bī kē cī lueel rot looi, ka tiinj rot. ²⁴Këya, alëk we, kuart kē thiëc tē rōök yīn, gam lɔn bī yīn ye yök, ku kē wic aba yök. ²⁵Ku tē rōök yīn, ke yī pēl wēt piny tēnē raan dēt, rin bī Nhialic adumuōmku pāl piny aya. [²⁶Na cīi wēt ye pāl piny tēnē kɔc kōk, ke Nhialic acīi awācdu pēl piny.]”

Bäny Itharel aa riel Jethu yööŋ yic

(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷Gokë ben dhuk Jeruthalem, ku tēwën cieth Jethu kal luaŋ Nhialic yic, ke bānydīt kāk Nhialic ku kɔc piōoc ē lööŋ ku jɔl aa kɔcdīt baai, bö tēnē ye. ²⁸Ku thiëkkē ëlä, “Ee yīn ye riel nõ tō yīguōp ye yīn luui kēlä? Ku yeŋa yīk yī ē riel kënë ba keek aa looi?”

²⁹Go Jethu bëër tēnē ke, “Wek aba thiëc wēt kënë aya, na bëër kē, ke wek aba lëk raan cā yīek riel ye yeŋ kākka looi.” ³⁰Lëkkē ya, “Joon raan kɔc muɔɔ nhīim, yök riel yen kɔc gām lökwēi tēnē Nhialic, aye rielde ē rot?”

³¹Gokë guëek yic kamken ku luelkē, “Na luelku, ‘Ke yök tēnē Nhialic,’ Ka thiëc, ‘Aye nõ kēc wek wētde gam?’ ³²Ku na luelku, ‘Ke rielde ē rot,’ ke yök aa jōny keek rin cī raan ëbën ye gam.” ³³Gokë dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacā lëk riel ye yeŋ kākka looi.”

Jethu acī jam ē waal bī rëc bāny nyuɔɔth

(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

12 Nawën ke Jethu jam waal tēnē kɔc man ye ëlä, “Monytui ëcī dom looi ku cum yic tiim ē luɔk ku rɔk. Ku looi tēn ye mīth tim guör thīn bīk ya mōu. Ku wec kāt piny. Ku jɔl dom riōp yic kɔc kōk, ku le keny wun dēt. ²Nawën le tē cī tiim luɔk thōöŋ, ke tooc aluɔnyde tēnē ke bīk la gām abäkke. ³Gokë alony dɔm ku thatkē ku copkē ciëen yecin. ⁴Go raan la dom alony dēt ben tooc, gokë yup nhom, ku banjë apēi. ⁵Go alony dēt ben tooc, gokë nōk, ku jɔlkē aloony kōk aa that ku näkkē aloony kōk. ⁶Ku ē manhde yen ëcī jal döŋ bī ben tooc. Go jāl tooc ku lueel, ‘Anjic abīk la theek,’ ⁷Go kɔc awën cī riōp dom yic lueel ē kamken, ‘Kënë ē manh raan la dom, bī kāj lök thɔn aköldä. Bäk näkku ku kākka aabī döŋ kek yo!’ ⁸Gokë dɔm ku näkkē ku cuetkē guäpde wei.”

⁹Ku jɔl Jethu ke thiëc, “Yeŋö bī raan la dom looi? Abī bën ku nēk kɔc awën cī riōp dom yic. Ku riōp dom yic kɔc kōk. ¹⁰Këckē wēt cī gōt athör theer wël Nhialic yic kënë kaŋ kueen?”

‘Mën wäär yen cī atëet kuc, yen acī bën a mën ril apeī.

¹¹Kënë ë ye luoi Bëny,
ayeku tiŋ ke path ku dhëej yonyin!”

¹²Go bány Itharel puöth dak ku wickë bik ðam, rin acik ñic lön jiëem Jethu ë rienken. Ku rin riöc kek kóc juëc tö thïn, gokë puöl ku jiëlkë.

Jethu awic bi wëej wët ajuër

(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³Go kóc ke man Jethu, Parathī kōk, ku kóc Antipāth Yërot tuoc tënë ye bik la wëej, bi wët rac lueel. ¹⁴Ku bik ku luelkë tënë ye, “Raan piöc, aŋicku yin ë jam yith. Yin acie dieer kāk ye kóc kōk tak. Ku yin acie diëtden ye kuëc nom. Ku yin ë kóc piöc bik kāk wic Nhialic looi dhël la cök. Lëk yo na ye täktäku, buk ajuër dhiel aa gam, yok kóc Itharel tënë Cithër Bënyŋaknom, kua cuk bi gām ye?”

¹⁵Ku Jethu ëcī ruënyden ñic, ku bëer, “Yeŋö wic wek ye bāk ya deep ë wët? Bëëikë ë wënh këne ba tiŋ.”

¹⁶Gokë jal yiëk wëeth. Goke thiëc, “Ye nom ŋa, ku ye rin ŋa kākka cī giëet wëeth kōu?” Gokë bëer, “Aa kāk Cithër Bënyŋaknom.” ¹⁷Go Jethu lëk ke, “Gämke Cithër Bënyŋaknom këde, ku gämke Nhialic këde.”

Gokë puöth dak rin cī Jethu ruënyden ñic.

Nhialic abi kóc cī thou cöl aa ben pïr

(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸Nawën ke kóc kōk akut Thaduthī. Akut cīi ye ye gam lön bi Nhialic kóc cī thou ben cöl apir, bö tënë Jethu ku thiëckë ëlä, ¹⁹“Raan piöc, Mothith acī lön göt ëlä tënë yo, ‘Na thou wämënh ë raan, ku nyiëej tik piny ke cïn mīth, ke wämënh koor ala yöt tik bi mīth dhiëeth yon mënhe.’ ²⁰Na thöönku lön tö mīth tik thïn kadhorou. Ku thiëk wën dit ku thou ke cïn mīth. ²¹Go wën buöth ye la yöt tik ku thou aya ke cïn mīth cī dhiëeth. Ku loi këne rot aya tënë mënhe ye kek diäk. ²²Ku looi rot këya tënë wämāthakën kōk, keek ëbën kadhorou acïn mīth cik nyään piny. ²³Ku lek tuej ku thiëckë, tē le kóc cī thou röt jöt aköldä, bi ya tiŋ ŋa rin cī yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

²⁴Go Jethu bëer, “Wek aa kóc ril nhīim cïn kë ñieckë, rin cīi wek wël cī göt athör thëer wël Nhialic yic ye gam. Ku acäk ye gam aya lön bi Nhialic kë ye lueel ka bi looi, lëu bi looi. ²⁵Rin tē le kóc cī thou röt jöt, aacīi bi thiëck ku aacīi bi thiaak, aabi rëer kecīt atuuc nhial. ²⁶Ku na ye rin wët bi kóc cī thou röt jöt, ke we këc athör cī Mothith göt kuen

rin bun dëp, tēwäär cī Nhialic jam tēnē ye elä, ‘Yen ë Nhialic Abaram, ku Ithäk ku Jakop.’ ²⁷Kɔc cī thou ke ɲic Nhialic aa pīr alanden. Yeen ee Nhialic kɔc pīr, ku kɔc cī thou aya. Acäk wuöc!”

Löŋ ril lēu bī theek kam ë lööŋ

(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸Raan piöoc lööŋ kɔc Itharel ë tō thīn tēwēn teer Jethu wēl kek Thaduthī. Na le tiŋ ke Jethu ye wēlken ɲiac bēēr, go bēn tēnē ye ku thiēc, “Ye löŋ nen yen ril apeī kam lööŋ?”

²⁹Go Jethu bēēr, löŋ ril akīn, “Piɛŋkë kɔc Itharel, Bānyda ë Nhialic ku ee tōk. ³⁰Nhiar Bēny, Nhialicdu pušu ebēn, ku wēiku ebēn, ku nhiamdu ebēn, ku rieltu ebēn. ³¹Löŋ dēt ril ye kek rou akīn, yīn adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhiēer yīn rot. Acīn löŋ dēt ril apeī wār ë lööŋkă karou.”

³²Go raan piöoc ë lööŋ lueel tēnē Jethu, “Ee yic raan piöoc cīt tē ca luēl ye, acīn Nhialic dēt, Nhialic ë tōk. ³³Ku raan adhil Nhialic nhiaar piānde ebēn, ku nhiamde ebēn, ku rielde ebēn. Ku adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhiēer yen rot. Lööŋkă karou kek adhil ë theek, tēn tē bī Nhialic nāk ɣök ku dor ë yīik nhīim.”

³⁴Wēn tiŋ Jethu ye ke cī bēēr apath, go lēk ye, “Yīn acī mec kek bāny Nhialic.” Ku tēēn acīn raan kam kɔc man Jethu cie ben thiēc.

Jethu acī kɔc piöoc lɔn yen raan ë tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵Tēwēn piöoc Jethu luaj Nhialic, ke lueel, “Aŋiäckë lɔn ye kɔc piöoc ë lööŋ kɔc Itharel ye lueel lɔn Raan cī lɔc ku dɔc, abī ya raan dhiēnh Debit? ³⁶Debit guṣp ecī Wēi Nhialic yöök bī lueel elä,

‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ë tēn kōŋdiēn cuēc, yet tē bī ɣen kɔc aterdu dhuök ciēen yicök.”’

³⁷“Ye kēdē ye Raan cī lɔc ku dɔc manh Debit, ku yeen aye Debit cɔl ‘Bānydiē?’”

Jethu alēk kɔc bīk röt tiit kɔc gēt lööŋ Itharel

(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kɔc juēc awēn cī wēt Jethu piŋ aacī puöth miēt. ³⁸Tēwēn piöoc yen ke ke lueel, “Tietkë röt, ku duökkë kɔc piöoc lööŋ kɔc Itharel ye kiēt. Kɔc cath kek alēthken dīt bār, röt teem ɣōn ɣɔc yīic bī ke aa muöth athēk. ³⁹Ayekë nhiaar bīk nyuc tueŋ thöc kɔcdīt tēn amat, ku ɣōn path

aköl yai, ⁴⁰ku keek aa kāk lëer tuḵḵr nyin, ku röökkë apei bīk kɔc wəŋ lɔn puɔth kek. Kɔckä, aabi tēm awuḵḵdit tet apei!”

Ajuër lëer

(Lk 21:1-4)

⁴¹Tëwën cī Jethu nyuc tē ye wëüu juaar thīn luaŋ Nhialic, ke döt kɔc juëc wëüu cuat kënë ajuër yic. Ku kɔc juëc ajiëek aake cī wëüu juëc ya tääu thīn. ⁴²Nawën ke lëer aŋäj bö ku cuet wëüu reen lik thīn. ⁴³Go Jethu lueel tënë kɔcken ye buɔth ëlä, “Wek alëk yic, lëer kënë aci Nhialic këden cī juaar nhiaar tënë kɔc kɔk ëbën. ⁴⁴Rin keek aa cīk juaar wëüuken juëc yiic, ku yen aŋäjë, aci kënë bī yen pīr dhuɔl thīn ëbën.”

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abī thuḵḵr piny

(Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

13 Tëwën jiël Jethu luaŋ Nhialic, ke lueel raanden tōŋ ye buɔth tënë ye, “Raan piöc, tiŋ, ye luaŋḵit dhëëŋ ḡö kënë!”

²Go Jethu bëër, “Yöötdit dhëŋ ye tiŋkä, aabi thuḵḵr piny ëbën, ka cīn ael tōŋ bī kōc ael dët nhom.”

Acī Jethu lëk atuḵḵcke lɔn bī ke maan

(Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³Tëwën rëer Jethu gɔn Olip nhom, ke cī yenhom wël luaŋ ë Nhialic, ke thiëc Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wën rëer kek ë röt. ⁴“Lëk ḡo, ye nen bī kënë rot looi? Ku yeŋö bī ye nyuɔth lɔn cī tēn bī käckä röt looi thiëk?”

⁵Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhīim ku duḵḵkë röt cɔl aduḵŋ. ⁶Kɔc juëc aabi bën ë rienkië, ku ye ŋek lueel, ‘Ke yen Raan cī lɔc ku dɔc,’ ku aabi kɔc juëc duḵŋ. ⁷Të tiŋ wek tɔŋ ke loi röt aköldä, bī dhiëëth ayi kɔc wuḵn tōk röt nōk, ke duḵḵkë diëer, käckä adhil röt looi. Ku käreec kɔk aabi röt looi aya, ku acie lɔn cī thök ë piny bën. ⁸Rin kɔc paan tōk aabi kenhīim tuḵḵm ku thërkë, ku wuḵt aabi thōr kamken. Ayiëëkyiëëk piny juëc aabi röt looi bëëi juëc yiic. Ku cɔŋḵit apei abī tōu thīn. Käckä kek aa kāk tueŋ.”

⁹⁻¹⁰Ku lëk Jethu atuḵḵcke, “Wët Nhialic abī kaŋ lëk kɔc ë pinynhom ëbën, ke thök ë piny këc bën. Muḵḵkë wenhīim bāk puḵth riel käreec bī we yök yiic. Wek aabi kōc bāny nhīim ë rienkië bāk ke lëk Wët Puḵth Yam. ¹¹Ku tē dɔm we ku yëth we luk yic, duḵḵkë diëer tē bī wek la jiëem thīn. Lak tueŋ ke we piöc wëtdië pinynhom ëbën rin acie wek jam, ee Wëi Nhialic.” ¹²Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wämënh aabi röt aa gaany bīk röt cɔl anāk. Ku wärken mīth aabi miëthken luḵm, ku

mīth aabī kɔc ke dhiēth ke luɔm bī ke cɔl aa nāk aya. ¹³Kɔc ēbēn aabī we maan rienkiē. Ku raan bī ye puɔu dɛet agut tē bī yen thou, abī pīr akōlriēec ēbēn.”

Kēreec bī rot looi tēnē kɔc Jeruthalem

(Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴Piēŋkē alēk we aya, “Ala akōl bī wek kērac apeī tiŋ. (Raan kuēn adhīl wēt kēnē deet yic.) Na rēēr Judia ku tiŋ ē kēnē, ke yīn adhīl riŋ gat nhīim roor ba la thiaan.

¹⁵⁻¹⁶“Ku raan tō dom yic aciī ben dhuk baai bā alanhde la lōom. Ku raan rēēr ayeer, aciī ben la yōt bī la guik kē nyieei. ¹⁷Diāār liec ku diāār muk mīthkor aabī gum apeidit ye nīnkā. ¹⁸Rōōkkē bī rōt cīi loi wiir yic rut. ¹⁹Kɔc aabī gum apeī ye nīnkā, gum kēc kē kaŋ yōk tēwāār cek Nhialic kɔc agut cīt ēmēn. Ku aciī rot bī ben looi. ²⁰Na kēc Bēny looi bī nīnkā cɔl alik, ŋuōt aciīn raan cī pīr. Ku rin kɔcken cī kuany, aciī nīn cɔl alik.

²¹“Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōok we tiēŋkē Raan cī lɔc ku dɔc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēŋkē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²²Rin kɔc juēc abī bēn ku lueel ŋek, ee yen Raan cī lɔc ku dɔc, ku lueel raan dēt ē yen raan kāk Nhialic tiŋ, ku looi kāril apeī kɔc gōi. Ku mārkkē kɔc kōk cī Nhialic kuany, tē lēu kek ye. ²³Tietkē rōt, kēriēec ēbēn alēk we ēmēn bāk wenhīim tiit kāk bī bēn!

Akōl bī Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴“Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kɔc jal gum apeī, akōl abī kum nyin bī piny cuɔl, ku pēei aciī bī ruēl. ²⁵Kuēl aabī rōt yāāk ku lōonykē. ²⁶Ku Manh Raan abī tiŋ ke bō pial yiic kek diik ku riēdīt apeī. ²⁷Ku yeen abā atuuc nhial tooc bīk kɔcken cī lɔc kuōōt yiic pinyinhom ēbēn.

²⁸“Ŋiēcckē ē kēnē tim cīt ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr aciī thiōk. ²⁹Kēya, tē tiŋ wek kākka ke loi rōt, ke ŋiēcckē lɔn cī yen thiōk apeī. ³⁰Alēk we, wek aaciī bī mār tē cɔk kākka rōt looi. ³¹Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē aciī bī kaŋ mār.

Rēēr yī cī rot guiir

(Mt 24:36-44)

³²“Acīn raan ŋic akōl bī kākka rōt looi. Na cɔk atuuc nhial, ayī Wēnde, ka cīk ŋic, ē Wā rot yen aŋic ye. ³³Rēērkkē we cī rōt guiir rin wek akuc

13:13 Mt 10:22 **13:14** Dan 9:27; 11:31; 12:11 **13:15-16** Lk 17:31 **13:19** Dan 12:1; Ny 7:14

13:24 Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15; Ny 6:12 **13:25** Ith 34:4; Juel 2:10; Ny 6:13

13:26 Dan 7:13; Ny 1:7 **13:32** Mt 24:36

aköl bi kënë rot looi. ³⁴Kënë, acit kënë rot looi tënë raan la keny, ku nyiëñ aluɔɔnyke baai, ɲek ke luɔide. Ku lëk raan ci nyiääñ baai thok bi rëer ke tit akolaköl. ³⁵Këya, wek adhil rëer we tit aya, rin acäk ɲic yen tē bi Bänydun bën thïn, lɔn bi yen bën thëëi, ku lɔn bi yen bën wëër ciel yic, ku lɔn yen dhiën thɔn ajith, ku lɔn yen nhiäknhiaäk ë rial. ³⁶Na guɔ bën, ke we cä yök we nin. ³⁷Kë ya lëk we, alëk kɔc ëbën. Rëërkë we tit, ke we tir nhiim!”

Amat nëk Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

14 Nin karou Yan Ayum cïn yic luɔu nhom tueñ, kɔcdit kæk Nhialic ku kɔc piöoc lööñ aake wic tē bi kek Jethu ðeep thïn, bik ðəm ke kuc ku näkkë.

²Ku luelkë, “Acuk ðəm aköl yai, ɲok aabi tiit bi kɔc juëc kañ jäl, rin na ðəmku ku näkku, ke kɔc ɲoot yai yic, tēdë ke kɔc juëc aa thär kek ɲo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thïn nyuɔɔth

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³Ku tēwën rëer Jethu Bethani pan raan atuēt cɔl Thaimon, tēwën mith yen, ke tik bō kek tɔny koor ci cuëc ë tɔm ril la yic miök ɲir cɔl naar, ye ɲɔc wëëu juëc apei. Ku kuem thok ku luuñ miök Jethu nhom ëbën. ⁴Go kɔc kök ke rëer thïn puɔth dak ku jiaemkë kamken. “Yeñö tuuk yen miök ɲir? ⁵Miök ɲir kënë ɲuɔt aci ɲaac wëëu juëc wär wëëu ye ðəm raan ë ruɔñn tøk, ku yik wëëu kɔc ɲöñ.” Ku nyienykë tik apei.

⁶Go Jethu lueel, “Pälkë, yeñö nyieeny wek ye? Aci këpath looi tënë ɲa. ⁷Rin kɔc ɲöñ aabi rëer kek we akolaköl. Ku na wiëckë bæk ke kony ka luɔikë. Ku ɲen aci bi rëer kek we akolaköl. ⁸Tiñ kënë, aci kē lëu bi looi tënë ɲa looi. Aci bën bā bën tɔc bi guäpdië guir bi jal thiök. ⁹Wek alëk yic, kuat tē bi Wët Puɔth Yam piɔc thïn pinynhom, kē ci tiñ kënë looi, abi ɲa lueel bi ye a tak.”

Judath aci Jethu ɲaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰Nawën ke Judath, raan tɔñ atuuc kathiaär ku rou, la tënë kɔcdit kæk Nhialic bi Jethu la luɔm tënë ke. ¹¹Gokë puɔth miet apei wën piñ kek wëtde, ku thɔnkë lɔn bi kek ye gäm wëëu juëc. Ku jɔl tē bi yen Jethu ðəm thïn wic.

Jethu aci mieth yai cam kek atuöcke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 15:21-50)

¹²Nawën aköl tueŋ Yandit Ayum cïn yic luou, nëk amël rin yai, ke Jethu thiëc kocken ye buoŋth ëlä, “Ye tēnen wic yin yo buk mieth yai la guir thīn?”

¹³Go Jethu kocken ye buoŋth tooc karou ku lëk ke, “Lak geu Jeruthalem, ku wek abi röm kek raan yëëc tööny piu, biaathkë, ¹⁴pan le yen thīn, ku lëkkë raan la baai. Aye Raan piöoc lueel, ‘Ye yōn nen bi yen mieth yai cam thīn yok kockiën ya buoŋth?’ ¹⁵Ku abi we nyuōth yōn nhial lääu yic cī guir yic. Guierkë miethda ë tēën.”

¹⁶Go koc ye buoŋth jäl ku lek geu Jeruthalem, ku yökkë keriëec ëbën cīt tēwën cī Jethu ye lëk ke thīn. Ku jölkë mieth yai guir.

¹⁷Nawën la thēi bën, ke Jethu bö kek atuöcke thiäär ku rou. ¹⁸Tēwën mīth kek, ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tök kamkun abä luom ku ë raan mīth kek ya.”

¹⁹Gokë puōth riääk ku jölkë gäi ku thiëckë tök-tök, “Makei! Ye yic? Ye yen?” Ku riëëkkë puōth apei.

²⁰Go Jethu bëër, “Ee raan tök kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rek aduök yic kek ya. ²¹Ee yic, Manh Raan abi nök cīt tē cī gät ye rienke athör thëer wël Nhialic yiic. Ku raan bi ye luom abi gum apei. Ku aŋuëën tēnë ye diët kēc cak dhiëeth.”

Guirku röt apath buk guöp Bëny röm

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²²Tēwën mīth kek, ke Jethu löm ayup ku döc, ku beny yic ku gëm ke ku lueel, “Lömkë kënë, ku camkë, kënë ee guäpdie.”

²³Ku lööm aduŋ cī thiäŋ muön abiëc, ku leec Nhialic ku gëm ke, ku dëkkë thīn ëbën, ²⁴ku lueel tēnë ke, “Kënë ë riemdië, riem ë döör kek Nhialic, bi kuër rin koc ëbën. ²⁵Alëk we, yen acii bi ben dek muön abiëc pinynhom tēn kek we, yet aköl bi yok ye dek yodhie pan Nhialic.”

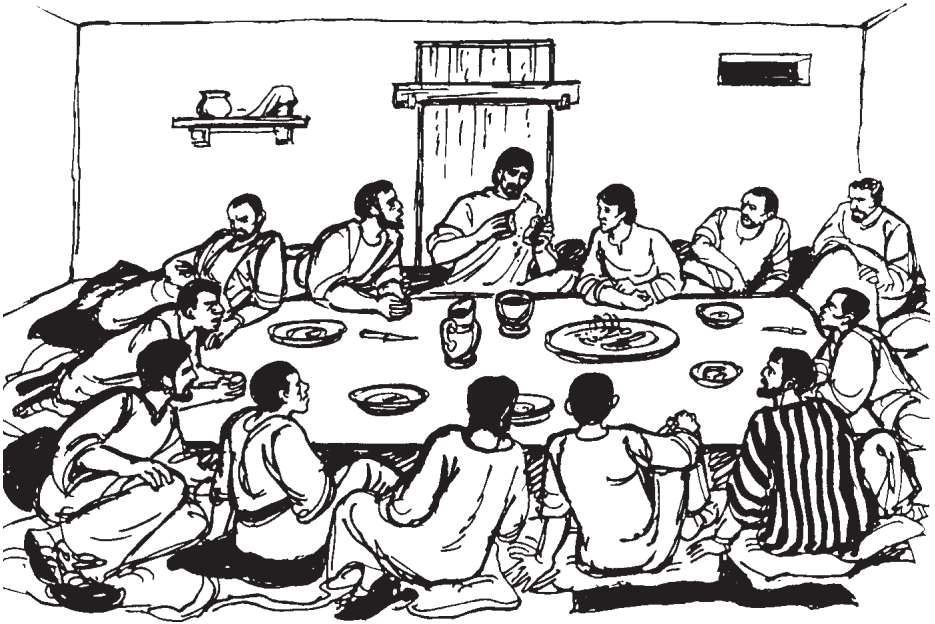
²⁶Nawën cik jal thök ke ket waak, ku lek gōn Olip cök.

Jethu aci kë bi Piter ye jai lueel

(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷Ku lueel Jethu tēnë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ya cimen këwäär cī göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, ‘Yen abä abiöök col anak ku amël abi wëer.’ ²⁸Ku tē cī yen jöt raŋ yic, ke yen abi kaŋ la Galilia ba we la tiit thīn.”

²⁹Go Piter lueel tēnë ye, “Yen acii bi kat tē cok koc ëbën kat!”

Lömkë kënë ku camkë, kënë ee guäpdïë (14:22)

³⁰Go Jethu lueel tënë ye, “Alëk yï, ë wëër kënë, ke thon ajïth këc kiu rou, yïn abä jai arak diäk.”

³¹Go Pïter dhuök ye, “Na cök ya nök kek yï, ke yïn acä bï kañ jai.” Ku lueel atuuc kök ëbën këya.

Jethu aröök ke ñic lön bï ye nök

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³²Nawën ke Jethu kek kacken ye bucöth la tē ye cöl Jethemani, ku lueel tënë ke, “Nyüöckë tēn ku yiënkë, yēn ala röök.” ³³Ku cöl Pïter ku Jemith ku Joon bïk la kek ye. Ku jöl rëer ke nēk atiëël, ku dhieeu apeï yepuü. ³⁴Ku lueel tënë ke, “Yēn adhiau puü apeï, ee thou guöp. Rëërkë tēn ku yiënkë.”

³⁵Ku le tueñ tēthin-nyöot, ku rëëny rot piny ku röök ëlä, “Na lëu rot, ke këreec tit ya aciï bö.” ³⁶Ku lueel, “Wä, yïn ë këriëc ëbën lëu, nyaai ë këreec kënë tënë ya. Ku acie wët piändië ë wët piändu.”

³⁷Nawën ke dhuk tënë ke ku yökke ke nïn.

Go lueel tënë Pïter, “Thaimon, nienkë? Cäk yiēn tēthin-nyöot?” ³⁸Ku lueel tënë ke, “Yiënkë ku röökkë bï we ciï them jakreec. Puü ë gam ku guöp acin riel.”

³⁹Ku ben jāl ku le röök cimën awën. ⁴⁰Go ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke nin, rin cī nīn ke göök apei. Ku muumkē nīim kē bīk lēk ye, rin cī kek gup riöc.

⁴¹Nawën dhuk tēnē ke kēn ye kek diäk, ke thiëc ke, “Ŋot we nin! Lääŋkē? Ŋieckē lōn cī tēn nīn thök, tiēŋkē Manh Raan acī luöm kōc rec. Ēmēn, tē bī ye jāl thōn kōc rec acī yēēt. ⁴²Raan cā luöm acī bēn. Jatkē röt, lokku buk röm.”

Jethu acī dōm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴³Tēwën ŋot jīem yen, ke Judath raan ye kek thiäär ku rou bō ke cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdīt kāk Nhialic, ku kōc gät lööŋ, ku kōcdīt baai tooc. ⁴⁴Ku Judath ēcī kōc awën cath kek ye, lēk tē bī kek raan wickē bīk bēn dōm ŋiec thīn, ēlä, “Raan ba muöth ku ciem yen ē raan wiëckē, damkē ku kuathkē ku tietkē röt ē kacke apath.”

⁴⁵Kaam wën yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny.” Ku muöth ke ciim. ⁴⁶Gokē dōm ku derkē. ⁴⁷Go raan tōk kam kōc ye buöth wën kääc thīn palde miëet bei ku tōk alony lui pan raandīt kāk Nhialic yic abī tēem wei ⁴⁸Go Jethu ke thiëc, “Cäk bēn we muk atuel ku paal bāk ya bēn dōm. Cäk tak lōn ye ŷen raan kōc rum? ⁴⁹ŷen ē rēer ke we akōlakōl ya piöc luaŋ Nhialic, ku wek aa kēc ya dōm. Ku kēnē acī rot looi ē rin bī kē cī göt athōr theer wēl Nhialic yiic yenhom tiēŋ.”

⁵⁰Ku jōl kōcken ye buöth nyään piny ku ketkē. ⁵¹Ku riēnythii dēt ceŋ alanh acuat ē buöth Jethu. Nawën wic kōc awën kuath Jethu bīk dōm, ⁵²ke nyiëŋ alath kecin ku ket kecin kē ceŋ.

Jethu acī yāth luŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³Ku jōlkē Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic ku kōc piöc lööŋ, ku kōcdīt baai kenhīim mat thīn. ⁵⁴Ku Pīter ē biöth ke mec kōc cök ciēen agut tē yeet yen luk yic. Ku nyuuc bī yōc aya tēwën yōc kōc bāny tiit thīn. ⁵⁵Bāny kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wic guöp awuöc cī looi, rin bī kek ye tēm thou, ku acīn awuöc cīk yök. ⁵⁶Kōc juēc aake cī Jethu luöm ē lueth ku wēlken akēc röm.

⁵⁷Nawën ke kōc kōk jōt röt, ku lueelkē luenh kēnē Jethu guöp. ⁵⁸Acuk piŋ ke lueel, “ŷen abī luaŋ Nhialic cī raan looi kēnē thuōr piny, ku na ye akōl ye nin diäk, ke ŷen abī dēt buth nyiende, ke cie kēnē ē looi raan.” ⁵⁹Agut ke aya aa kēc wēlken röm.

⁶⁰Go Kaipa rot jət kenhiim ku thiëec Jethu, “Cin kë dhuk nhom wël cì luɛɛl yiguöpka yiic?”

⁶¹Go Jethu biet ku cii jam. Go Kaipa ben thiëec, “Ye yök yipuou ye yin Raan cì lɔc ku dɔc, Manh Nhialic yeku door?”

⁶²Go Jethu bëër, “Ee yen, ku wek aabi Manh Raan tiŋ ke cì nyuc cueny Nhialic ŋic kəŋ looi ëbən, ku biï ke pial nhial.”

⁶³Go Kaipa aläthke rɛt yiic yeköu ku lueel, “Yenjö ŋot wicku kɔc kök bi ben jam kək cì looi. ⁶⁴Wek aci tē tɔɔn yen Nhialic thün piŋ. Yenjö yen wëtɔɔn?” Gokë mat yic kedhie bi dhiel nök.

⁶⁵Ku jəl kɔc kök Jethu aa ŋuööt. Ku derkë nyin ku guutkë kecin ku yöökkë, “Mæek raan yï gut.” Ku dɔm apuruuk ku biëkkë.

Pïter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

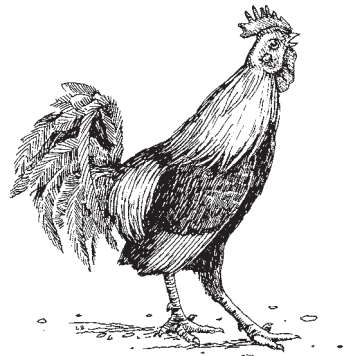
⁶⁶⁻⁶⁷Tëwën rëer Pïter piiny ke yɔc mac, ke nyan lui pan Kaipa bö. Ku tëwën tiŋ yen Pïter, ke döt apei ku lueel, “Yiin aya, yin yi rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸Go jai, ku lueel, “Yen acii raandun ye lueel ŋic dien. Ku kë ye lueel acä cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awën, ke thɔn ajith kiu.

⁶⁹Go nyan awën tiŋ ku ben lëk kɔc kääc thün, “Mony kënë ë raanden.” ⁷⁰Go Pïter ben jai. Ku kaam awën, ke lueel kɔc ke kääc thün tənë Pïter, “Ee yic, yin ë raanden, rin yin ee raan Galilia.”

⁷¹Go Pïter rot kuëëŋ, “Nhialic abä nök tē cii yen yic luel. Yen akuc raan jieem wek ë rienke.”

⁷²Nyin yic, tëwën ye dhiën ajith yic rou bëëk piny, ke Pïter tak këwäär cì Jethu lëk ye, “Tueŋ ke thɔn ajith kēc kiu kënë ye kek rou, ke yin abä jai arak diäk.” Ku wel yenhom wei kɔc yiic ke cì guöp yär ku dhiëu.

Tëwën ye dhiën ajith yic rou, ke Pïter tak këwäär cì Jethu lëk ye (14:72)

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tənë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

15 Nayɔn nhiäk rial yic, ke kɔcdit kək Nhialic, ku kɔcdit baai ku kɔc piöoc lööŋ mët tē bik luöi Jethu. Gokë rek ku kuëethkë tənë bëny Pilato.

²⁻³Kɔc luk aake cī Jethu gaany lɔn cī yen käreɕ apeɪ looi. Go Pilato thiëɕ, “Ye yīn bënyɔaknhom kɔc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee yen, cīt tē ca luël ye.” ⁴Go Pilato ben thiëɕ, “Cīi kajuëc cī yī gaanykä ye bëër, piɲ kakkith yeke kuëen yīguöp.”

⁵Go Jethu biet ku cīi wēt Pilato bëër. Go Pilato gäi.

Jethu acī tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

⁶Ruöñn ëbën, aköl Yan Ayum cīn yic luɔu, bënyɔaknhom ë raan tók kam kɔc cī mac lony, tē wïc kɔc baai ye bī lony. ⁷Ke mony cɔl Barabath ë mac, kek kɔc cī kɔc nök ke thär kek kɔc mac baai. ⁸Go kɔc juëc apeɪ la tēnē Pilato, ku thiëckē bī ke luïi kë ye looi aköl yai. ⁹Go Pilato ke thiëɕ, “Wiëckē ba Jethu bënyɔaknhom Itharel, lony tēnē we?” ¹⁰Ee ɲic lɔn yen tiëel ku män mæen kɔc luk Jethu, yen aabī kek Jethu tēnē ye.

¹¹Ku kɔc ater Jethu aake ye kɔc kuööt thook, bik lëk Pilato bī ya Barabath yen lony. ¹²Go Pilato ke thiëɕ, “Yeɲö ba looi tēnē raan yakē cɔl ke bënyɔaknhom kɔc Itharel?”

¹³Gokē rek yic röldit, “Apiëët tim cī rīiu kōu.”

¹⁴Go Pilato ke ben thiëɕ, “Yeɲö? Ye awäc ɲö cī looi?” Gokē ben rek yic röldit apeɪ, “Apiëët tim cī rīiu kōu.”

¹⁵Go Pilato Barabath lony rin wïc yen kɔc bik puöth miet. Ku wën cī yen apuruuk yöök bik that ku ɲakkē nhom ë kuöth, ke gëm ke bik la piäät tim cī rīiu kōu.

*Wën cī yen
apuruuk yöök bik
that ku ɲakkē
nhom kuöth
(15:15)*

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶Go apuruuk Jethu kuaath ayeer pan bëny. Ku cɔlkë apuruukken kɔk bik röt mät ke. ¹⁷Ku rukkë alanh mathiän Jethu kɔu. Ku jɔlkë kër la kuɔɔth riic yiic ku ɲek kek yenhom. ¹⁸Ku jɔlkë aa cɔɔl, ku muɔthkë ku buikë, “Mädho bënyɲaknhom Itharel.” ¹⁹Ku yuupkë nhom wai, ku ɲuutkë guɔp, ku gutkë kenhiɔl piny bik nyuɔɔth ciët leckë. ²⁰Wën cï kek ye jal bui, ke ke bëi alanh mathiän awën bei, ku dhukkë aläthke yekɔu, ku kuathkë bik la piäät tim cï rïiu kɔu.

Jethu aci piäät tim cï rïiu kɔu

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹Tëwën cï tim cï rïiu Jethu göök këtkët, ke mony cɔl Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhändër ku Ruputh, ë bö baai ke kuany dhël yic ke la geeu. Go apuruuk dɔm riel bë tim cï rïiu ket. ²²Ku yeetkë të cɔl Golgotha, ku wëtde yic, gɔn la ɲeɲ-ɲeɲ cit apen nhom raan. ²³Ku gëmkë Jethu muɔn abiëc cï liäap wäl kec cɔl mir bë dek, go kuec ye. ²⁴Gokë jäl piäät tim cï rïiu kɔu. Ku cuetkë gek bik alëth Jethu tek kamken. ²⁵Ee ye të cit lunyluny yök yen ë piëët kek ye tim cï rïiu kɔu. ²⁶Ku jɔlkë awuɔc yekë tak ke cï Jethu looi, göt nhial tim cï rïiu kɔu ëlä, “BËNYŊAKNHOM ITHAREL.” ²⁷Ku piëëtkë cuër karou kek Jethu tiim cï rïiu kɔɔth aya, raan tɔk lɔɲ cuëc ku raan tɔk lɔɲ cam.^d

²⁹Ku jɔl kɔc ke ye tëëk tëwën Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, “Cie yin wäär ye luel lɔn bë yin luɔɲ Nhialic thuɔr piny ku buth nin kadiäk. ³⁰Na ye këya, yeɲö cii yin rot kony ku bär piny tim cï rïiu kɔu!”

³¹Këya, ee ye kɔcken ater bui ku luelkë kamken. “Ee kɔc kɔk kony ku cii rot kony. ³²Raan cï lɔc ku dɔc cï Nhialic nhiaar ku yik riel, cï rot looi bë ya bënyda, jɔl bën piny tim cï rïiu kɔu ëmën, buk jäl tɲɲ ku gamku!” Ku aci kɔc awën cï piäät tiim kɔɔth cimënde aa bui ku lëëtkë aya.

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

³³Nawën aköl ciël yic ke muɔth loi rot yet tään aköl pan awën, ³⁴Nawën tään aköl, ke Jethu cöt röl dit, “Eloi, Eloi, lama thabakthani?” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeɲö pël yin ya wei?”

³⁵Nawën piɲ kɔc kɔk ke kääc thïn, ke luelkë, “Pieɲkë acɔl Elija.” ³⁶Go raan tɔk kat ku lut alath muɔn wac yic. Ku tëëu wai thok ku yɔɔk

^{15:21} Rom 16:13 ^{15:24} Wk 22:18 ^d ^{15:27} Athör kɔk theer wël Nhialic aa 15:28 mat thïn ëlä, “Yeen aci nök cimën kɔc käreɔc looi.” Aci yenhom tiëɲɲ. ^{15:29} Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 ^{15:34} Wk 22:1 ^{15:36} Wk 69:21

Jethu thok, ku lueel, “Titku buk tiŋ lɔn bi Elija bɛn bi bɛn bɛɛi bei tim ci riɪu kɔu!”

³⁷Ku jɔl Jethu keŋ apei, ku thou.

³⁸Ku kaam wɛn ka alanh ye gɛɛŋ, bi luanɔ Nhialic tek yic alɔŋthɪn rɛet yic ɛ rou, jɔk nhial yeet piny. ³⁹Go bɛny apuruuk tɔ thɪn lueel wɛn tiŋ yen tɛ ci Jethu thou thɪn, “Mony kɛnɛ ɛ ye Manh Nhialic alanden!”

⁴⁰⁻⁴¹Diäär aake tɔ thɪn, ku keek aake daai tɛmec. Wäär rɛer Jethu Galilia, ee ye diäärkä buɔɔth bik mieth aa looi tɛnɛ ye. Ku diäär juɛc kɔk ke cath kek ye, wäär le yen Jeruthalem aake tɔ thɪn aya. Kam ɛ diäärkä Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tɔ thɪn.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³Wɛn col piny, bi aköl ciɪ kɔc Itharel ye luui guɔ bɛn, ke Jothep raan gen Arimatheo bɔ. Ku ɛ ye raan kɔcdit luŋ Itharel, ku yeen aya ɛci Wɛt Puɔth Yam gam. Nawɛn le tiŋ lɔn ci Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tɛnɛ Pilato, ku thiëc guɔp Jethu bi la thiök. ⁴⁴Go Pilato gäi lɔn nadɛ ke Jethu ci guɔ thou. Ku cɔl bɛny apuruuk ku thiëc lɔn ci Jethu guɔ thou ayic. ⁴⁵Nawɛn piŋ tɛnɛ bɛny apuruuk lɔn ci Jethu thou, go guäpde puɔl bi Jothep nyaai. ⁴⁶Go Jothep kɔc tooc bik alanh yer la ɔɔc, ku biɪ guɔp Jethu piny tim kɔu, ku der alanh awɛn. Ku tɛɛu raŋ ci wec kuur yic. Ku lɔɔr alel dittet raŋ thok. ⁴⁷Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tiŋkɛ tɛ ci ye thiök thɪn.

Jethu aci rot jɔt raŋ yic

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

16 Nayɔn thɛɛi aköl ciɪ kɔc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök ŋir ɔɔc bi kek guɔp Jethu la tɔc.

²Nayɔn nhiäk rial, aköl Nhialic, abɔ aköl nyin ke la raŋ nhom. ³Wɛn ŋoot kek dhɛl yic, aake röt thiëc, “Yeŋa ba aleldit tɔ raŋ thok la laar wei?” ⁴Nawɛn jɔtkɛ kenyin ke tiŋ alɛl ke ci laar wei. ⁵Gokɛ la raŋ yic, ku tiŋkɛ riɛnythii ɛ kɔŋ cuɛc ke rɛer ke ceŋ alanh yer. Gokɛ gäi apei.

⁶Go lueel, “Duökkɛ gɛi, aŋiɛc wek awic Jethu raan gen Nadharet wäär ci piäat tim ci riɪu kɔu. Aliu ɛ tɛn, aci rot jɔt. Tiɛŋkɛ tɛwäär ci kek ye tääu thɪn. ⁷Lakkɛ ku lɛkkɛ kɔcken ye buɔɔth ku Piter, lɔn yen Jethu aci la Galilia. Abäk la yök thɪn cimɛn wäär ci yen ye lɛk we.”

⁸Gokë la ayeer raŋ yic ku ketkë, ke leth, ke cï gäi. Acin raan cïk lëk wët kënë dhël yic, rin cï kek riöc.

Jethu aci rot nyuöth Maria Magdalena

(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹Wën cï Jethu rot jät ë raŋ yic ʋon nhiäk rial aköl Nhialic, ke kəŋ rot nyuöth Maria Magdalena wäär cï yen jakrec kadhorou cuəp wei yeguöp. ¹⁰Go la ku lëk atuuc Jethu ke rëer thuöu yic ke dhiau, lön cï Jethu rot jät. ¹¹Nawën piŋkë tënë ye lön cï Jethu ben pïr, ku aci tiŋ, gokë cïi gam.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth karou

(Lk 24:13-35)

¹²Nawën ke Jethu nyuth rot atuöccke karou ke cï rot waan, tëwën kueny kek baai yic. Ku cïk ŋic lön ye yen Jethu. ¹³Gokë dhuk Jeruthalem nyin yic bïk kacken la lëk, ku akëc kacken gam.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buöth thiäär ku tök

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)

¹⁴Nawën ke Jethu jəl rot nyuöth tënë atuöccke kathiäär ku tök ke ke mïth. Ku nyieeny ke rin këc kek gam, ku rin cï kek nhïim riel bïk wët kəc cï ye tiŋ ke cï pïr, cïi gam. ¹⁵Nayon aköl dët ke lëk ke, “Lak pinynhom ku lëkkë kəc ëbën Wët Puöth Yam Nhialic. ¹⁶Raan bï gam ku yök lökwëi, abï pïr akölrïëc ëbën, ku raan bï jai aciï bï kony. ¹⁷Kəc cï gam abï yiëk riel kënë, aabï jakrec aa cuəp wei ë rienkië, ku aabï jam thok kök. ¹⁸Aabï kecin aa tääu kəc tuany nhïim, ku aabï pial. Na cəkë kəpieny kuany, ku dekkë kək ë kəc luaan, kacin kë näk ke thïn.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹Nawën cï Jethu nin nök ke ke, ke yëth pan Nhialic ku nyuuc kön cuëc ë Nhialic. ²⁰Ku jəl atuuc Jethu thiëi pinynhom ke ke lëk kəc. Ku jəl kəkken jəŋ göi yekë ke looi kenhïim aa tieeŋ, rin tō riel ë Nhialic ke ke.]^e

16:15 Luoï 1:8 **16:19** 1:9-11

^e **16:9-20** Athör theer juëc la cök ku kəc theer ŋic ke Marko 16:9-20 akëc mat thïn.

Wël Jethu cï Luka göt

Wët nhom

Wël Jethu cï Luka göt, aa Jethu nyuwoth lön ë yen raan wäär cï Nhialic lueel ka bi tuöcc pinynhom, bi kóc Itharel ku kóc cie kóc Itharel bën luök. Acï Luka göt lön Jethu acï Wëi Nhialic cööl bi, “Wët Puoth Yam bën nyuöth kóc njöñ nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic käk wic raan ëbën. Käk miët puöu aa rëër wël cï Luka göt yiic aya, cimën bën Jethu pinynhom, acï lueel thïn cök tuej yiic, ku tẽ thöök wël thïn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tuej ë wët kënë, ku juëj bi gam kóc cï gam rot juak la nhial Jethu cök, aaci raan tönj kënë göt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Abaj 2 ku 6 (tiñ käk cï göt athöör yic bö ciëen) aatö käjuëc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cimën anyikööl diet atuuc nhial, ku këwäär cï abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luañ Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaria ku manh cï mää. Ee wëlkä yiic, ee röök yen acï ber yic bi tset kóc puöth. Ku Wëi Nhialic, ku käk cï diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bi Nhialic adumuööm päl piny.

Käk tó thïn

Wët Nhom	1:1-4
Dhiëeth ku mæeth Joon raan kóc muöc nhïim ku jöl a Jethu.....	1:5-2:52
Luoi Joon raan kóc muöc nhïim	3:1-20
Miöc ë nhom ku thëm Jethu.....	3:21-4:13
Luoi Jethu ëbën pan Galilia.....	4:14-9:50
Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem	9:51-19:27
Nin ciëen kadhorou thuunde nhom tuej	19:28-23:56
Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny.....	24:1-53

1 Tënë Thiöpiluth, cit tẽ ye piëñ ye, acï kóc juëc them bik käk cï röt looi kamkua göt. ²Aaci gët käk cï kóc cï ke tiñ, ku kóc lui wët Nhialic lëk yo tẽwäär jöck kakkä röt. ³Këya, Bánydië, wën cï yën käk cï röt looi muk cök tẽwäär jöck kek röt, aca tak ba ke göt apath tënë yi, ⁴rin bi yin käjuëc cï piöcc tënë yi jäl njic lön cïi kek ye lueth.

Atuny Nhialic aci dhiënh Joon lueel

⁵Wäär ye Yërot bënyḡaknhom pan Judia, raan kāk Nhialic cɔl Dhākaria ë tō thīn, ku yeen ë ye raan akut kɔc kāk Nhialic cɔl Abija, ku yeen ë la tiḡden cɔl Elithabeth, nyen kuat Aron. ⁶Dhākaria ku Elithabeth aake ye kɔc path tēnē Nhialic, rin keek aake rēër ke cīn gup awuɔc ke thek lööḡ Nhialic. ⁷Ku keek aake cīn mīth rin Elithabeth ëcīi dhiëth, ku keek aake cī dhiɔp kedhie aya.

⁸Nayɔn akāl tōk, yen ke kuëër kɔc akut Dhākaria bīk luui luḡ Nhialic, ⁹ke kɔcken akut cuet ḡek, go lööny tēnē ye bī ya yen la adōḡ ḡīr took ariäk nhom luḡ Nhialic. Go la lueek. ¹⁰Ku tēwën took yen adök lueek, ke kɔc juëc awën cī guëër aake rōök ayeer.

¹¹Kaam wën, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc löḡ cuëc ariäk nhom tēwën took yen adōḡ ḡīr thīn. ¹²Tēwën tiḡ Dhākaria ye, go riöc apei ku muum nhom. ¹³Go atuny Nhialic lëk ye, “Dhākaria! Duk riöc, rōökdu aci Nhialic piḡ, ku ëmën tiḡdu Elithabeth abī manh moc yök. Na la dhiëëth, ka bī cɔl Joon. ¹⁴Wek aabī puöth miet wedhie wek tiḡdu tē le ye dhiëëth. Ku kɔc juëc aabī puöth miet ke we aya, ¹⁵rin yeen abī ya raan tōḡ ril kam kɔc kāk Nhialic tiḡ. Ku yeen aci bī ya dek kuat mušn la yic luɔu. Ku yeen abī Wëi Nhialic la yeguḡp ke cɔk ḡoot man yäc, ¹⁶ku yeen abī kɔc Itharel cɔl adhuk Nhialic Bányden. ¹⁷Abī kaḡ tuöl tēnē Bëny kek riel thōḡ cīmën riel Nhialic wäär tō tēnē Elija. Ku Joon abī wärken ë mīth cɔl anhiar miëthken. Ku kɔc ril nhiim ëmën cie wët Nhialic ye piḡ, aabī kenhīim waar. Ku këya, yen ë tē cī Joon kɔc cɔl aa guir röt thīn rin bën Bányda.”

¹⁸Go Dhākaria lueel tēnē atuny Nhialic ëlä, “Ba ḡic këdë lön bī kënë rot looi? Yen aci dhiɔp ku tiḡdië aci dhiɔp aya.”

¹⁹Go atuny Nhialic dhuök ye, “Ee yen Gabriel, rēër Nhialic lööm ku yen aci tooc ba yī bën lëk wët puöth kënë. ²⁰Rin këc yīn wët ca lueel gam, yīn abī rēër yī cie jam, yet tē bī kënë rot kaḡ looi akölden bī yen rot looi ke cīt tēde.”

²¹Tën awën, kɔc aake tit Dhākaria ke cī gäi kë rēër yen luḡ Nhialic apei këlä. ²²Nawën le bën bei ke cīi jam, gokë ḡic lön le yen kë cī rot nyuöth ye, tēwën ye yen nyuuth yecin ku cīi jam.

²³Nawën la nīn luui Dhākaria luḡ Nhialic thök, ke dhuk paande. ²⁴Nawën ke tiḡde Elithabeth yök meth, ku jöl rēër baai pëi kadhiëc ke cie la ayeer. ²⁵Ku jöl ya lueel, “Nhialic aci kënë looi tēnē ya bī piathde nyuöth ya, ku aci kë ye ya dhöl guḡp rin cī yen rol jal nyaai!”

Atuny Nhialic aci dhiënh Jethu lueel

²⁶Tēwën ye pëi Elithabeth dätem, ke Nhialic tooc atuönyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia, ²⁷tēnē nyan bīm cɔl Maria, ku ë thieek

*Go atuny Nhialic
bën tënë ye ku lueel
(1:28)*

mony cɔl Jothep, raan dhiënh Bënyɲaknhom Debit. ²⁸Go atuny Nhialic bën tënë ye ku lueel ëlä, “Madho, yïn athiäŋ dhëëŋ Nhialic. Bänyda atö ke yï!”

²⁹Go Maria riöc ku muum nhom wën piŋ yen wëlkä, ku thöön yepuöu käk tö ë wët kënë yic. ³⁰Go atuny Nhialic lueel tënë ye, “Duk riöc Maria, yïn anhiëer Nhialic. ³¹Yïn abï meth yök, manh moc. Ku na la dhiëeth ka ba cäk ke cɔl Jethu. ³²Abï ya raandit apëi Nhialic nhom. Ku abï cɔl Wën Nhialic Madhɔl. Ku Nhialic Bänyda abï bääny Debit wundit yiëk ye, ³³ku abï ya bëny pan yï Jakop akölriëëc ëbën, ku bäänyde aciï bi thök alanden!”

³⁴Go Maria lueel tënë atuny Nhialic, “Bi rot looi kädë. Yen ë nyen bim këc thiaak?”

³⁵Go atuny Nhialic bën lëk ye, “Wëi Nhialic abï lööny yïguöp ku rielde abï bën yïnhom. Manh thin dhëŋ ba dhiëeth abï cɔl Wën Nhialic. ³⁶Ku dët akïn aya, molën Elithabeth ci dhiöp aci meth jäl yök cök a wäär ye

ye tiŋ ke ciēt cī rol. Pāike aa dātem emēn. ³⁷Rin ŋic Nhialic kāŋ looi ebēn. Acīn kē gōk ye.”

³⁸Go Maria lueel, “Yen alony Bānyda, abī looi tēnē ɣa cimēn wētdu.” Go atuny Nhialic jāl.

Maria aci Elithabeth la neem

³⁹Nawēn nin lik cōk, ke Maria lööny dhöl ke cīn gāäu bī la pan yī Dhākaria rēēr tēthōny pan Judia. ⁴⁰Ku ler pan Dhākaria ku muōth Elithabeth. ⁴¹Kaam wēn piŋ Elithabeth Maria ke muōth ye, ke manh liēc yen riāŋ yeyic. Ku go Wēi Nhialic guɔ lööny yeguōp. ⁴²Ku lueel röldīt tēnē Maria, “Yīn aye leec diäär yiic ebēn, ku lec manh yānydu. ⁴³Yeŋō thieek ɣayic abī man Bānydiē ɣa bēn neem? ⁴⁴Kaam wēn piŋ ɣen yīröl yī muōth ɣa, ke manh tō ɣayic mit puōu ku le nyooŋ-nyooŋ. ⁴⁵Yīn amit guōp rin cī yīn wēt Bānyda gam, lōn bī wēt cī lēk yī rot tiēŋ!”

Waak Maria

⁴⁶Go Maria lueel,

“Yīn Bānyda yīn apiaany ɣapuōu,

⁴⁷ku ɣen aci puōu miet

tēnē Nhialic pīr ɣen,

⁴⁸rin cī yen aluɔnyden cie kuēēc nom lieec.

Ku akölē le tueŋ,

riēēc ebēn abā leec rin cī Nhialic ɣen dōc,

⁴⁹rin cī Nhialic Madhəl

kādīt looi tēnē ɣen.

Yen aril ku adhēŋ.

⁵⁰Ku yeen alir puōu tēnē kuart raan ebēn,

kuat riōc ē yeen.

⁵¹Nhialic aci kōc bāŋ nhiam

thiāi pinynhom kōŋden ril.

⁵²Ku aci bāny ril piēk piny thōcken nhīim,

ku jōt kōc cīi nhiam cie kuēēc nhīim nhial.

⁵³Ku ee kōc ŋōŋ wīc kāŋ,

yiēk kājuēc ku nyiēŋ ajiēk.

⁵⁴Ku aci wētden cī thōn wārkuan dīt tiēŋ nom

ku kony aluɔnyke, kōc Itharel.

⁵⁵Cimēn wāär cī yen ye lēk wārkuan dīt,

Abaram ku mīth cī lōk dhiēeth!”

⁵⁶Ku jəl Maria rēēr kek Elithabeth tēcīt pēi kadiäk ku dhuk panden.

Joon aci dhiëeth

⁵⁷Nawën ke pei Elithabeth thök, ku dhiëeth manh moc. ⁵⁸Nawën piŋ kɔc akeu nhom ku kɔc ruääi ke ye lɔn ci Nhialic ye lieec, ke mit puõth apei.

⁵⁹Nawën aköl ye nin bët, ke kɔc bö bi meth bën ŋoot. Ku wickë bik cäk rin wun Dhäkaria. ⁶⁰Go man kuc ku lueel, "Acɔl Joon." ⁶¹Gokë lueel tënë ye, "Acin raan ruääi ke we ci cäk ë rinkä." ⁶²Ku nieukë wun nyin, ku thiëckë tē bi yen meth cäk thïn.

⁶³Go Dhäkaria agen gëtgët cɔl ku gët, "Acɔl Joon." Gokë gai ëbën. ⁶⁴Ku kaam thiin awën ke go ŋɛc jam ku leec Nhialic. ⁶⁵Go kɔc thiääk ke ke gai, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kɔc ëbën jam ë ke. ⁶⁶Ku kuat raan ci wëlkä piŋ ë gai ku lueel, "Manhë, bi jäl yiëndë aköldä?" Rin ë yic, riel Bänyda arëër kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guõp, ku lueel maany ci Nhialic nyuõth ye ëlä,

⁶⁸"Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin ci yen bën bi kacke bën luök.

⁶⁹Ku cɔl raan pïr yo atul yon Debit aluonyde.

⁷⁰Wëtde aci kɔc käkke tiŋ lueel theer,

⁷¹lɔn bi yen yo kony aleikua ku kɔc man yo.

⁷²Acı Nhialic lueel lɔn bi yen wärkuan dit lieec, ku muk löŋ ë döör ci yen mäath dɔm ke ke nhom.

⁷³⁻⁷⁴Cimën ci yen mël kuëŋ tënë Abaram wäditda, ku thɔn lɔn bi yen yo kony aleikua, yok aabi këde ya looi ke cin dieer,

⁷⁵të yer yok puõth ku lok cök yenhom akölaköl tē pïir yok.

⁷⁶Ku yin manhdië, yin abi ya raan käk Nhialic tiŋ, yin abi la tueŋ yenhom ba dhöl la guiir tënë yeen.

⁷⁷Ba lëk kɔc tē bi kek pïr akölrïëc ëbën yök thïn, tē pël adumuõmken piny.

⁷⁸Nhialic alir puõu, ku yen abi raan cit ruel cɔl abö pinynhom.

⁷⁹Ku yeen abi ruel tënë kɔc tō muõõth yic, rëër thou yic, bik dhöl ye kɔc döör ke Nhialic jäl yök."

⁸⁰Ku Joon aci jäl dit ku yik Wëi Nhialic riel dit. Ku pïir roor tē cii ceŋ ë rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

Jethu aci dhiëeth*(Mk 1:18-25)*

2 Bënygaknhom cɔl Cithër ëci wët lueel bi kɔc bëëi mɛc ke kueen. ²Ku kën yen ë tē jɔk kuën ë kɔc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan Thiria. ³Go raan ëbën la bi la gôt rin, ŋek pan wundit ku ŋek pan wundit.

⁴Go Jothep jâl Nadharet tō Galilia bi la gen Bënygaknhom Debit, tō pan Judia cɔl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵Acī la bik rienken la gôt kek Maria wic kacken bik gäm ye, ku ë liac. ⁶Tëwën rëër kek Bethalem, ke nin bi Maria dhiëth thök. ⁷Ku dhiëeth wënde, ku der kōu alath ku tēëu diaany yic wën liiu tënë anīin yōn jōl.

⁸Ku kɔc biōök aake rëër pan wën, ku aake ruu tiët ë thākken. ⁹Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelōm ku ruel yer Nhialic kekōth bi ke riaal. Gokë riōc apēi. ¹⁰Go atuny Nhialic lëk ke, “Duōkkë riōc, ee wët path yen alëk we, wët bi thāi ëbën puōth miet thīn. ¹¹Rin akölë, gen Debit tēn, Bëny Pīr kɔc aci dhiëeth, ku yen ë Raan cī Nhialic lɔc ku dɔc. ¹²Ku abāk ŋic kēlä, wek aabi meth yök, manh cī der kōu alath, ku aci tōōu gɔl cök.”

¹³Kaam awën ka atuuc juëc kōk met röt thīn ku leckë Nhialic ku luelkë,

¹⁴“Yeku Nhialic door, Aciëŋ tō nhial, ku döör pinynhom tënë kɔc nhiëer.”

¹⁵Nawën cī atuuc juëkä dhuk nhial, go kɔc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk kāk cī lëk yo la tiŋ, ku kāk cī Bānyda nyuōth yo.” ¹⁶Gokë la ke ban kekōth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke cī tāäu gɔl cök. ¹⁷Nawën tiŋ abiök meth, ke lëk kɔc ëbën kāwën cī atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸Go kɔc cī wël kɔc abiök piŋ gāi apēi. ¹⁹Go Maria wëlkä ëbën piŋ apath, ku muk ke yepuō. ²⁰Go kɔc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin kāk cīk piŋ ku tiŋkë ke, kecīt tēwäär cī atuny Nhialic lëk ke.

Jethu aci cāk

²¹Nawën aköl ye nin bët, aköl yen bi ye ŋoot, go cāk ke cɔl Jethu, rin wäär kek cī atuny Nhialic lueel wäär ŋot këc Maria liëc ë ye.

Jethu aci yäth luaj Nhialic

²²Nawën cī nin thiärŋuan thök cit lõŋ Mothith, ke Jothep kek Maria la luaj Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuōth, ²³cimën lõŋ cī Mothith nyooth theër ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.” ²⁴Ku keek aya aaci kuör karou juaar cimën lõŋ Bëny.

²⁵Ku mony cɔl Thaimon ë ciëŋ Jeruthalem, ku ë raan path apeɪ ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pír kɔc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tō yeguöp. ²⁶Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lɔn ciï yen bi kaŋ thou, tē këc yen Raan ci Nhialic lɔc ku dɔc kaŋ tiŋ. ²⁷Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luaŋ Nhialic, bik kë ye löŋ Mothith lueel la looi, ke tēëu Wëi Nhialic Thaimon puöu bi la luaŋ Nhialic aya. ²⁸Go Thaimon Jethu jɔt ku leec Nhialic ku lueel,

²⁹“Ee yin Bëny, yin aci wëtdu tiëŋ nom,
jɔl aluɔnydu puöl bi jäl, ke ci la läŋ.

³⁰Të bi yin kacku kuɔny thin aca tiŋ nyiënkië,

³¹ku aca guir thëi nom

³²ku ee piny mer bi kɔc cie kɔc Itharel kãŋ tiŋ
ku bi Itharel thändu aleec thin.”

³³Kaam wën këëc Jothep kek Maria ke ci gäi wël lueel Thaimon rin meth Jethu, ³⁴go Thaimon ke dɔc ku lueel tënë Maria, “Yen manh këne aci Nhialic lɔc bi kɔc juëc Itharel muör ku piïr kɔc kök. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuɔth, ku abi kɔc juëc wël rɛc aa luëel yeguöp. ³⁵Ku yin Maria, yin abi reem puöu ciët yi ci gut pal, bi wët tō kɔc juëc puöth jäl ŋic thin.”

³⁶Ku tiŋ kãk Nhialic tiŋ cɔl Ana ë tō thin, ku ë ye nyan mony cɔl Panuel, raan dhiënh cɔl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apeɪ, ku ëci thiaak ku rëer kek muɔnyde run kadhorou ku thou muɔnyde. ³⁷Ku jɔl Ana lök rëer ke ye lëer ruöŋn thiärbët ku ŋuan. Ëcie jäl luaŋ Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi kãk Nhialic, ku röök ku theek miëth. ³⁸Ku akölë guöp aci rot mät kɔc wën, ku leec Nhialic ku lueel wëtde rin meth, tënë kɔc ye tiit lɔn bi Nhialic thänden Itharel wëër bei.

Jethu aci dhuök Nadharet

³⁹Nawën cik këriëc ëbën jäl looi cimën löŋ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. ⁴⁰Ku jɔl Jethu dit ku ril apeɪ, ku ŋic kãŋ ku dɔc Nhialic.

Jethu ë tō luaŋ Nhialic

⁴¹Ruöŋn ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandit Ayum cin yic luɔu. ⁴²Naɔɔn ci run Jethu jäl aa thiäär ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem. ⁴³Nawën ci yai thök ke dhuk ciëen, ku kuckë lɔn ci Jethu döŋ geeu, ⁴⁴ë cik tak lɔn cieth yen ke kɔc kök, ku ciethkë yet thëi. Nawën ke wickë kam kɔc ruääi ke ke ku kɔc ŋickë. ⁴⁵Nawën cik yök, gokë dhuk Jeruthalem bik ben la wic thin. ⁴⁶Na aköl

ye nin diäk, ke jölkë yök luaŋ Nhialic Jeruthalem, ke cï nyuc kam kɔc piöoc lööŋ Nhialic ke piŋ wëlken, ku yeke thiëec. ⁴⁷Go kɔc ëbën gäi wën piŋ kek ye ke jam cïmën raan ŋic kãŋ apeï, ku tẽ bëer yen wëlken aya. ⁴⁸Nawën tiŋkë manhden ke gëi ku lueel man, “Yeŋö manhdië looi yin kënë tënë yo? Yin acuk wïc apeï yok wuur.”

⁴⁹Go lëk ke, “Yeŋö wiëckë ya? Kuöckë lɔn dhil yën kãk ë Wä looi?”
⁵⁰Ku aa këc wët cï lueel deet yic.

⁵¹Go Jethu jäl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jölkë ceŋ ke ye wëlken piŋ, ku jɔl man kãkkä muk yepuöu. ⁵²Ku jɔl Jethu dit ku ŋic kãŋ apeï. Ku Nhialic ë mit puöu tënë ye, ku yen lɔn kɔc aya.

Piöoc ë Joon raan kɔc muɔc nhïim

(Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

3 Yɔn yen ruöön thiäär ku dhiëc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydit mac Judia, Antipäth Yërot ë ye bëny Galilia ku Pilipo wämënh ë mac Ituria kek Trakonitith, ku Lithaniath ë ye bëny Abilene, ²ku Anath kek Kaipa aake ye bënydit kãk Nhialic. Tëënë, ke Nhialic lëk wët Joon wën Dhäkaria tö roor. ³Go Joon bëëi tö wär Jordan yɔu kueny yiic ke wëet kɔc, “Pãlkë luɔi kãrec, ku calkë röt aa muɔc nhïim, rin bi

*Pãlkë luɔi kãrec, ku calkë röt
 aa muɔc nhïim (3:3)*

adumuömkun päl piny tēnē we.” ⁴Cīmēn cī ye gōt athōr Ithaya yic raan kāk Nhialic tiŋ ēlä,

“Raan kākkiē tiŋ abī kēcīt lōör gut yic bī yen kōc caal tēde ē rot,

ku lēk keek ēlä,

‘Guiērke dhēl ē Bēny, luōikē dhōlke bīk la cōk.

⁵Thōnykē yōn la tiām piny

ku dhuōkkē yōn thōny nhīim piny,

ku cōkkē dhēl cie yic neer,

ku thōōnkē dhōl la yiic ŋōny nhīim.

⁶Ku raan ēbēn, abī tē ye Nhialic yook luāk thīn tiŋ!’”

⁷Ku lēk kōc juēc bō tēnē ye bī ke bēn muōcōc nhīim, “Awek dhiēnh kāpieny! Yeŋa lēk we bāk kat kēreec bō? ⁸Luōikē kāk ye nyooth lōn cī wek muōl kāreec yakē ke looi. Ku duōkkē wepuōth tōŋ ku luēlkē yōk aa mīth Abaram. Alēk we lōn alēu Nhialic bī aleelkā cōl aaye mīth Abaram. ⁹Ku ēmēn yēp aci ther bī ke tiim yep, rin na ye tim cie luōk, ka yep ku cuet ē meec.”

¹⁰Go thān awēn Joon thiēec ēlä, “Na ye kēya, buk ŋō looi?” ¹¹Go Joon bēēr, “Raan la alēth karou, adhīl tōk yiēk raan cīn alath, ku raan la miēth adhīl looi kēya.”

¹²Go kōc ajuēr kut bēn tēnē ye aya bī ke bēn muōcōc nhīim, ku thiēckē, “Raan piōōc buk ŋō looi?” ¹³Go lēk ke, “Duōkkē wēēu ye lōōm ē ruēny tēnē kōc.” ¹⁴Go apuruuk bēn ku thiēckē ēlä, “Na yook, buk ŋō looi?” Go lēk ke, “Duōkkē kōc ye rum, ku duōkkē kōc ye gaany wēt ē lueth, ku yakē puōth la yum ariōpdun yic.”

¹⁵Go ŋāthden jāl dīt, ku yekē tak lōn nadē ke mony abī dhiel a Raan cī Nhialic lōc ku dōc. ¹⁶Go Joon lēk ke ēbēn ēlä, “Wek aa ya muōcōc nhīim piū ē path, ku raan dīt ku ril apei tēnē ya abō, raan na cōk aa warke ka cā lēu ba ke dōk. Ku ē yic yēn aciī path ba lēu, ba ya aluōnyde. Ku yeen abī kōc kōk weyiic muōcōc nhīim Wēi Nhialic, ku muōcōc kōc kōk nhīim ē mac. ¹⁷Yeen aciit raan muk lōk kām ye rap kōōm, bī rap tek thook kek miēl. Ku wīu rap ku tōu ke. Ku yōot miēl many cie thou.”

¹⁸Wēl kōk cīt kākka aaci Joon lēk kōc apei bī yen Wēt Puōth Yam piōōc thīn.

Joon raan kōc muōcōc nhīim aci mac

¹⁹Ku Joon ēcī Antipāth Yērot, bēny Galilia jāām guōp kāreec apei, rin cī yen Yērodia tiŋ wāmēnh rum bī ya tiēŋde, ku looi kājuēc rec kōk aya.

²⁰Go Antipäth Yërot Joon mac, ku kënë ë kërëεc dët cï mat kâracken cï looi yiic.

Jethu aci muɔɔc nhom

(Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹Nawën cï thän awën muɔɔc nhom ëbën, ku Jethu ke cï muɔɔc nhom aya. Kaam wën röök yen ke nhial liep rot. ²²Ku bö Wëi Nhialic yenhom kecit kuur ë dit. Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ë manhdiën nhiaar. Yen amit puɔu kek yi.”

Kuat Jethu

(Mt 1:1-17)

²³Wäär jɔɔk Jethu piɔɔcde cök, ke ruönke aake ye thiärdiäk.

Ku ë ye raan ëbën tak lɔn ë yen wën Jothep, wäär wën Yeli,

²⁴wën Mathat, wën Lebi, wën Melki, wën Janai, wën Jothep,

²⁵wën Matathia, wën Amoth, wën Nayum, wën Ethli, wën Nagai,

²⁶wën Manth, wën Matathia, wën Themein, wën Jothek, wën Joda,

²⁷wën Joanan, wën Retha, wën Dherubabel, wën Cealtiel, wën Neri,

²⁸wën Melki, wën Adi, wën Kotham, wën Elmadam, wën Er,

²⁹wën Jocua, wën Eliedher, wën Jorim, wën Mathat, wën Lebi,

³⁰wën Thaimon, wën Juda, wën Jothep, wën Jonam, wën Eliakim,

³¹wën Meliea, wën Mena, wën Matatha, wën Nathan, wën Debit,

³²wën Jethe, wën Obet, wën Boath, wën Thalmon, wën Nacon,

³³wën Aminadap, wën Admin, wën Arni, wën Yedhron, wën Peredh, wën Juda,

³⁴wën Jakop, wën Ithäk, wën Abaram, wën Tera, wën Nayör,

³⁵wën Theruk, wën Reu, wën Pelek, wën Eber, wën Cela,

³⁶wën Kainan, wën Arpakcat, wën Cem, wën Noa, wën Lamek,

³⁷wën Methuthela, wën Enok, wën Jaret, wën Malaleel, wën Kenan,

³⁸wën Enok, wën Theth, wën Adam wën Nhialic.

Jethu aci jɔŋrac them

(Mt 4:1-11)

4 Go Jethu jäl wär Jordan ke cï Wëi Nhialic la yeguöp, ku yëth roor tē cïi ceŋ, ²tē cï jɔŋrac ye bën la them thän nin thiärŋuan. Ku ëcie mith ë ninkä yiic ëbën, nawën cik thök ke jɔl cɔk nök.

Na ye Wën Nhialic ke lëk alél kënë
bì ya ayup (4:3)

³Go jɔŋrac rot cuɔt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lëk alél kënë bì ya ayup.” ⁴Go Jethu bëër, “Acì gõt thëer ëlä, ‘Raan acie pìr ayup ë rot.’”

⁵Go jɔŋrac yäth tëthöny, ku nyuth bëëi pinyhom ëbën nyin yic. ⁶Ku lueel tënë ye, “Käkkä ëbën aaci gäm ya, ku alëu ba ke gäm raan ca tak. ⁷Këya, na dor ya ka bì ya käkku ëbën.” ⁸Go Jethu bëër tënë ye, “Acì gõt ëlä, ‘Yin abì Nhialic Bänydu door ku loi wëtde yetök!’”

⁹Go jɔŋrac yäth Jeruthalem, ku tëëu luanj Nhialic nhom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yì cuet rot piny tëmec kënë, ¹⁰rin ëcì gõt ëlä Nhialic abä atuöccke lëk bik yì tiit, ¹¹ku mukké yì kecin, ba yïcök cìi cök dëeny alél.”

¹²Go Jethu bëër, “Acì lueel thëer ëlä, ‘Duk Nhialic Bänydu them ë path.’”

¹³Nawën cì jɔŋrac Jethu jäl them ë dhölkä yiic ëbën, ke nyiëënj piny ku pël kaam koor.

Jethu acì luöide jɔɔk Galilia

(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)

¹⁴Go Jethu ke tö Wëi Nhialic yeguöp, dhuk Galilia. Go guo piŋ Galilia ëbën, ¹⁵rin piöcde të ye kɔc Itharel kenhïim mat thïn, ee ye leec raan ëbën.

Kɔc Nadharet aa këc Jethu gam

(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)

¹⁶Go Jethu jäl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thïn. Nawën aköl löŋ, ke la tēn amat kɔc Itharel cīt të ye luöi ye

akölaköl. Nawën jət rot bī wēt Nhialic kueen, ¹⁷ke gēm athör Ithaya, raan kāk Nhialic tiṅ. Go athöör pet yic ku yök tē cī ye göt thīn kēlä,

¹⁸“Wēi Nhialic atō ke ɣen rin acä lɔc,
ba Wēt Puōth Yam lək kɔc ṅōṅ. Bēny acä tooc
ba lək kɔc cī loony ku kɔc mac, ku kɔc rēēr wīn jəṅrac yic,
lɔn bī keek lony, ku lɔn bī kɔc cī cɔər ben daai,
ku ba lääu nhom tēnē kɔc gum, bēn lək keek.

¹⁹Ku ba ruōön bī Nhialic
kɔc bō tēnē yeen dɔc, bēn lək keek.”

²⁰Ku mat Jethu athör yic ku gem ku nyuuc. Go kɔc ke tō amat yic kenyīn wēl ye ēbēn. ²¹Go Jethu lək ke, “Wēt cāk piṅ ca kueen athör theēr wēl Nhialic yic acie nhom tiēṅ ya aköl.”

²²Go kɔc ke tō thīn gāi ēbēn ku leckē rin wēl puōth cī lueel. Ku yekē röt thiēc ēlä, “Kēnē, lēu bī rot looi kēdē, yeen cie wēn Jothep?”

²³Go Jethu bēēr, “Ee yic, wek aaba lək kāāṅ ye lueel ēlä, ‘Akīim kəṅ rot cɔl apuɔl,’ Ku abāk lək ɣa ba kāk cāk piṅ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ē tēn. ²⁴Ku le tuēṅ ku lueel, ‘Acīn kɔc kāk Nhialic tiṅ ye wēl yekē lueel gam panden.’ ²⁵Ku cimēn ṅic wek ye lɔn cī Elija, raan kāk Nhialic tiṅ, tiṅ lēēr cɔl Dharepath kony. ²⁶Ku Dharepath ē ye tiṅ wundēt cɔl Thidon. Ku diäär lēr Itharel aake wīc kuɔcny wäär nək cɔk kɔc, rin kēc deṅ tueny run kadiäk ku abak bī cɔk dīt apeī pan Itharel. Ku Elija akēc bēn tuōc ke. ²⁷Ku dēt aya, wäär ye Elica raan kāk Nhialic tiṅ, kɔc juēc cī tuet aake tō pan Itharel, ku acīn atuen tōṅ cī Elica bēn kony, acī bēn la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸Go kɔc ke tō tēn amat puōth riääk ēbēn wēn piṅ kek wēlkä, ²⁹ku jətkē röt ku gööm kē piny. Ku ɣēthkē ayeer geu ke yekē pik bik ɣeet gət nhom tē cī geu buth thīn, ku ɣēthkē agala nhom rin wīc kek ye bik la piěk wīir. ³⁰Go bak keciel yiic ku jiël.

Jethu ala riel ē yen jəṅrac cuəp wei

(Mk 1:21-28)

³¹Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kɔc piōc thīn aköl cīi kɔc Itharel ye luui. ³²Ku piōcde ēcī kɔc gōi ē tēn aya, rin kāk ye lueel aa wēl yith ye nyuɔcɔth lɔn le yen riel Nhialic. ³³Nayɔn akäl tōk tēwēn piōc yen, ke raan tō kam kɔc tēn amat, ke la guöp jəṅrac jam ke cī yeröl jət apeī ēlä, ³⁴“Yeṅö wīc tēnē ɣo Jethu raan gen Nadharet? Ca bēn ba ɣo bēn rac? Yīn anjiec, yīn ē raan puōth la cök bō tēnē Nhialic.” ³⁵Go Jethu jəṅrac duöm thok piny, “Bietē, ku bäär bei yeguöp.” Go

4:18-19 Ith 61:1-2 4:24 Jn 4:44 4:25 1Bṅ 17:1 4:26 1Bṅ 17:8-16 4:27 2Bṅ 5:1-14
4:32 Mt 7:28-29

joḡrac mony awën wiet piny kenhïim ku biï bei yeguöp ke cïn tëtök cï yiëk ye.

³⁶Go kɔc gäi apei ku thiëckë röt, “Yeḡö kënë? Ye piöoc yam kek riel Nhialic. Mony kënë ala riel ye yen jak yöök ku gamkë wëtde aya.” ³⁷Go lec ku piathde guo thiëi baai yic ëbën.

Jethu aci kɔc tuany kony

(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸Kaam awën jiël yen tënë amat kɔc Itharel ke la pan yi Thaimon. Go man tiḡ Thaimon yök ke cï juäi göök, gokë lëk Jethu. ³⁹Go la ku këcc yelööm tēwën cï yen töc thïn ku yöök juäi bi jäl. Go juäi guo päl piny ku looi miëth tënë ke.

⁴⁰Ye thën kënë, wën cï aköl lööny piny, ke kɔc guëer kek kɔcken tuany tënë Jethu, ku tēu yecin kenhïim, gokë pial ëbën. ⁴¹Ku bö jakrac bei kɔc juëc gup ke dhiau ëlä, “Yïn ë Wën Nhialic.” Go Jethu ke yöök bik cïi jam, rin ḡic kek ye lon ye yen Raan cï lɔc ku dɔc.

Jethu ë kɔc Galilia lëk wët Nhialic

(Mk 1:35-39)

⁴²Nayɔn nhiäk riel, akëc piny bak ke Jethu jiël baai ku le tēde ë rot. Go kɔc juëc la wïc. Nawën lek yök, gokë löḡ bi rëer Kapernaum ku cïi ke nyiëḡ piny. ⁴³Go bëër, “Yen adhil Wët Puoth Yam rin bäany Nhialic la piöoc bëëi kök yiic aya, yen ë kën tuuc ya ba bën looi.” ⁴⁴Go pan Galilia kuany yic ke piöoc kɔc tën amat.

Kɔc cï Jethu kaḡ buɔth

(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

5 Yɔn akäl tök tēwën piöoc Jethu wär cɔl Jenetharet yɔu, ke kɔc juëc apei wët bik wët Nhialic bën piḡ. ²Go riäth karou tiḡ agör yɔu ke cï amëi nyään piny ku jiëlkë bik biaiken la thuak. ³Go Jethu thueset riän tök yic, ku ë ye riän mony cɔl Thaimon, ku lëk ye bi piëk wiir tēthin-nyɔt. Ku jɔl nyuc riäi yic ku piöoc kɔc.

⁴Nawën cï thök ë jam, ke lëk Thaimon, “Geerkë riäthkun tēthiän ku cuatkë biaikun bäk rec dɔm.”

⁵Go Thaimon bëër, “Bëny, yök aaci ruu mäi wën aköu ku acin kë cuk dɔm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.” ⁶Ku cuatkë buci. Gokë rec juëc apei dɔm abi buci yiic duër ræt. ⁷Gokë amëiken kök tö riän dët yic cɔl bik ke bën kony. Gokë bën, ku tekkë rec riäth karou yiic ku thiëḡkë kedhie abik duër diir.

Ku nyiëñjë këriëëc ëbën piny ku buothkë Jethu (5:11)

⁸Nawën tiñ Thaimon kë cï rot looi, ke gut yenhiol piny Jethu nhom ku lueel, “Bëny, jäl tënë ya, yen ë raan la guöp adumuööm.” ⁹Rin yen Thaimon, ku kəc awën mëi kek ye aake cï gäi rec juëc cik döm. ¹⁰Ku kocken cath kek ye Jemith ku Joon, wëët Dhubedi, aake cï gäi aya. Go Jethu lëk Thaimon, “Duk riöc, ëmën le tueñ aa kəc kek aaba ya döm.” ¹¹Gokë riäth yöc wär thok ayeer, ku nyiëñjë këriëëc ëbën piny ku buothkë Jethu.

Jethu acä atuet cöl apuol

(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹²Yon akäl tök Jethu ëci la keny gen dët, ku raan cï tuet ë tö thïn. Nawën tiñ Jethu ke gut yenhiol piny ku lëñ, “Bëny anjeec alëu ba ya kony ba pial, kony ya.”

¹³Go Jethu njäñ nyinde tiñ ku wïc bi kony. Ku jöt yecin ku goot ku lueel, “Awiëc, piaalë!” Kaam thiin awën ke tuet jiël. ¹⁴Ku cöl Jethu ajiël ku thon apej, “Duk kënë la lëk raan dët. Löör ku nyuöth rot raan käk Nhialic, ku bi caath, ku juar käj cüt tē ye löñ Mothith ye luæl thïn, bi raan ëbën ñic lon cï yin pial.”

¹⁵Ku tēwën cï Jethu ye cak thon këya, ke wët go thiëi piny abi kəc juëc aa guëer tënë Jethu bik piööcde bën piñ, ku kony ke bik pial. ¹⁶Ku ye la tēde ë rot tē cïn yic kəc ë rëer thïn bi la röök.

Jethu aci raan cï ruai kony

(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷Nayon akäl tök, ke kəc kök akut Parathi, ku kəc piöoc lööñ nyuc bik piñ tē piöoc Jethu kəc thïn. Ku aake bö bëëi yiic Galilia ku Judia ku

Jeruthalem. Ku Nhialic ëci Jethu yiëk riel bi kɔc tuany kony. ¹⁸Kaam wën ke kɔc bö ke ket raan aduany alom. Ku wïc kɔc awën ket ye bik yäth yöt tënë Jethu. ¹⁹Nawën cïn të yëth kek ye tënë Jethu rin ci yöt thiän kɔc, gokë la nhial ku nanykë yöt nhom lõj awën rëer Jethu thïn. Ku luëckë raan aduany piny kek biñjde yenhom.

²⁰Ku wën tiñ yen gamdit tō ke ke, ke lueel, “Mäthdië, adumuöömku aaci päl piny.”

²¹Go kɔc piöoc löönj kɔc Itharel ku kɔc akut Parathï wën rëer thïn, jäl tak ku luelkë kepuöth, “Yeña kënë Nhialic jääm guöp këlä? Yeña adumuööm päl piny, ee Nhialic ë rot.”

²²Go Jethu kāk yekë tak guo ñic ku lueel, “Yeñö ye wek ye tak lõn lueel yen lueth? ²³Ye kënë puol yic kākä yiic ba lueel, ‘Adumuöömku aaci päl piny’ tädë ke luëel, ‘Jot rot ku cathë?’ ²⁴Ku aba nyuöth we ëmën lõn le Manh Raan riel pinynhom bä adumuööm päl piny.” Ku lëk raan aduany, “Alëk yi, jot rot ku kuany biñjdu ku lõr baai.”

²⁵Go rot jot nyin yic kenhïim ke dëei kek ëbën, ku kueny biñjden awën ci ye täac thïn, ku ler baai ke lec Nhialic. ²⁶Ku jol kuat raan tō thïn ëbën gäi ku riöockë. Ku leckë Nhialic ku luelkë, “Yok aaci këdiit jän göi tiñ ya aköl.”

Jethu aci Lebï cɔl

(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

²⁷Nawën ke Jethu jiël geeu, ku tëwën cieth yen ke tiñ raan ajuër kut cɔl Lebï ke rëer tēden ë luöoi. Go Jethu lëk ye, “Buöth ya.” ²⁸Go Lebï luöide puöl ku buöth.

²⁹Nawën ke Lebï loi miëth paande bi yen Jethu gɔɔj. Go kɔc juëc bën, kɔc ajuër kut ku kɔc kök, ku nyuuckë ke ke bik mïth. ³⁰Go kɔc akut Parathï ku kɔcken piöoc löönj la ñoomñoom ku luelkë tënë kɔc Jethu buöth, “Yeñö ye wek mïth ku dëkkë kek kɔc ajuër kut, ku kɔc la gup adumuööm?”

³¹Kaam wën piñ Jethu ë wët kënë, ke lëk ke, “Acie kɔc puol kek akïim wïc, aa kɔc tuany. ³²Yen akëc bën ba kɔc ye tak lõn puöth kek bën kony. Yen aci bën bi kɔc rec la gup adumuööm kepuöth dhuök ciëen.”

Wët lõj thëk ë miëth

(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

³³Gokë bën lueel tënë ye, “Kɔc Joon buöth aa lac thek ë miëth ku röökkë. Ku aye kɔc akut Parathï buöth looi aya, ku kɔckun yi buöth aa mïth ku dëkkë.”

³⁴Go Jethu bëër ku lueel, “Yakë wïc bï kɔc cï bën ruääi yic rëer ke cïi mïth? Acie tède! Na rëër raan thiëk ke ke, ka cik loi këya. ³⁵Aköl bï athiëek dɔm ku nyiëei keyiic, yen aköl bï kek thek.”

³⁶Ku ben Jethu kääñ dët ben thöõth aya tënë ke, “Acin raan bï abañ alath ret wei alanh yam kɔu bï la buõp ë dhiäth alath kɔu. ³⁷Ku acin raan bï muõn abiëc ë yam puõk töny theer yic. Na looi këya, ke muõn abiëc yam abï töny puõt yic, ku muõn abiëc abï luuñ wei ku töny abï kuem. ³⁸Acie këya, muõn abiëc yam adhil puõk ë töny yam yic. ³⁹Ku acin raan wïc bï muõn abiëc yam dek tẽ cï yen muõn abiëc cï ceñ kañ dek, abï lueel, ‘Muõn abiëc cï cieñ añuëñ.’”

Jethu aci kuc lön aköl lön kɔc Itharel

(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

6 Nayɔn aköl cïi kɔc Itharel ye luui, Jethu kek kɔcken ye buɔth aake cath ke kuany dhël yic kam dum. Go kɔcken ye buɔth rap thoñ ku koikë ke kecin, ku camkë ke. ²Go kɔc akut Parathi kɔk lueel, “Yenjo ye wek luui aköl cï lönɔdan Itharel pëen bï kɔc cïi ye luui thïn?”

³Go Jethu bëër, “Këckë kë cï Debit looi wäthëer kañ kuen? Wäär nëk cɔk ye kek kacke, ⁴go la luuñ Nhialic ku lööm ayum yaath cï tõõu tënë Nhialic ku ciem, ku gëm kacke aya bïk cam. Ku ayum kënë ëci lönɔda pëen bï kuat raan ë path cïi cam. Ee raan kāk Nhialic yen ë ye cam ë rot.” ⁵Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Manh Raan ë bëny këriëc ëbën agut aköl lön.”

Jethu aci mony cï cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

⁶Nayɔn aköl dët, aköl cïi kɔc ye luui ke Jethu la tën amat kɔc Itharel ku piöoc. Ku mony cï cin cuëc ruai ë tõ thïn. ⁷Go kɔc kɔk piöoc löön Mothith, ku kɔc kɔk akut Parathi ke tõ thïn wïc bïk tiñ, lɔn bï Jethu mony kënë kony bïk la luom, rin cï yen ye kony aköl cïi kɔc ye luui. ⁸Ku Jethu ë njic kë tõ kepuõth, go lëk mony awën cï cin ruai, “Jɔt rot ku bäär tueñ tën kɔc nhïim.” Go bën ku këëc. ⁹Go Jethu ke thiëc, “Yenjo ye lönɔda päl yo buk looi aköl cïi kɔc ye luui? Ye këpath aye kërac, bï raan kony bï pïr, kua pël wei bï thou?” ¹⁰Ku döt ke ëbën ku lëk mony awën cï cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth. Go ciënde piath. ¹¹Tëëñë, go kɔc ater Jethu puõth riääk apei, ku matkë kë bïk looi tënë ye.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany

(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)

¹²Nayɔn akäl tøk ë nïnkä yiic, ke Jethu la gɔt nhom tẽ cïi ceñ bï la röök, ku jɔl ruu röök tënë Nhialic. ¹³Nawën bak piny ke cɔl kɔcken ye

buōth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciäk ke ke cɔl atuuc. 14-16 Kɔc ke ci kuany ayi, Thaimon (ci Jethu bën cäk ke cɔl Piter), Andria (mënh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebï, Thomath, Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon (raan la pūu ater), Juda wën Jemith ku jɔl a Juda Ithkariöt, raan wäär ci Jethu bën luom bi dɔm.

Kɔc juëc aa Jethu buōth

(Mt 4:23-25)

17-18 Go Jethu bën piny ku këëc tēthōj̄ nom gɔt cök kek kacken ye buōth, ku kɔc juëc kök ke bö Judia ku Jeruthalem. Ku kɔc bëëi kök tō wärköu cimën Tire ku Thidon, aake ci bën bik bën piñ piöoc Jethu, ku bi ke bën kony tueny tō kegup. Ku kɔc ke la gup jakrɛc aake ci bën aya go Jethu ke kony. 19 Ee wic kuat raan ëbën bi gɔt, rin riel yen kɔc kony bik pial ë ye yök yeguöp ë path tō ci ye gɔt.

Këñ miät ë pūu ku rëëc ë pūu

(Mt 5:1-12)

20 Go Jethu yenhom wël kacken ye buōth ku luel,

“Wek aa mit gup wek kɔc ñj̄ñ, rin ye bääny Nhialic këdun!

21 Wek aa mit gup wek kɔc nëk cök ëmën, rin wek aabi kueth aköldä!

Wek aa mit gup wek kɔc dhiau ëmën, rin wek aabi dɔl.

22 Wek aa mit gup tō mæen week, ku cop week wei ku lat week, ku yekë kuc week ciët yakë jakrɛc rin ye wek kackië yen Manh Raan!

23 “Wäthëer wärken dit aake ci käk cit kakkä looi tënë kɔc käk Nhialic tiñ. Këya, tē looi kakkä röt tënë week, ke we mit pūth rin wek aabä ariöpdit yök tënë Nhialic.

24 Të rɛc yen thin tënë week, wek kɔc ci jak ëmën, rin ci wek pir path yök thin.

25 Të rɛc yen thin tënë week, wek kɔc ci kueth ëmën, rin wek aabi cök nök.

Ku tē rɛc yen thin tënë week, wek kɔc dal ëmën, wek aabi tōu tiop nom ku dhiaaukë!

26 Ku tē rɛc yen thin tënë we tē bi kɔc ëbën jam käpath ë riengkun, rin wärken dit aake ye jam këlä, wäthëer tënë kɔc aa lueth röt cɔl aye kɔc käk Nhialic tiñ.

Nhiar kɔc man yī*(Mt 5:38-48; 7:12)*

27“Ku wek alək kënë wek kɔc piŋ wëlkië, Nhiarkë kɔc aterdun, ku yakë kápath looi tënë kɔc man we. 28Thiëc Nhialic bī kɔc ye wïc diët yī yök kërác dɔc, ku rōök rin kɔc yī bui. 29Të maŋ raan yīgëm, ke wël gëm dët aya. Këya cīmën ë kënë, na wïc raan alath tënë yī ke duk pën alanh dët aya. 30Na wïc raan kédāj tënë yī ke gām ye, ku duk raan cī kēdu nyaai thiëc bī cool tënë yī. 31Loi kēpath tënë kɔc kōk cīmën nhieer yīn kēpath bī looi tënë yī aya.

32“Na ye ke nhiaar kɔc nhiaar yī kepëc, ke yī yök lec Nhialic? Ayī kɔc kärer looi aa nhiaar kɔc nhiaar ke aya. 33Ku na ye kápath looi tënë kɔc kápath looi tënë yī kepëc, ke yī yök lec Nhialic? Ayī kɔc kärer looi aa kápath looi tënë kɔc nhiaar ke. 34Ku na ye kēdu gam tënë raan ye ŋōōth ciët bī cuōōt aköldä, ke Nhialic mit puōu tënë yī? Agut kɔc kärer looi aa kākken gām kɔc rëc kōk cīt ke, rin ye kek ye tak ciët kākken bī dhuök ke ëbën aköldä. 35Na ye këya, nhiaar kɔc aterdu, ku loi kápath tënë ke. Yakë kākken gam ë path ku duökkë ye ŋōōth lɔn bī we cuōōt. Wek abä acutdīt apei yök. Ku wek aabī ya mīth Nhialic Madhəl, rin alir puōu tënë kɔc ëbën, agut kɔc na cək kēpath looi tënë ke, ke cīi ke tiŋ puōth, ku kɔc rac aya. 36Lierkë puōth cīmën ye Wuurdun puōu lier.

Duökkë kɔc ye luök wei*(Mt 7:1-5)*

37“Duökkë kɔc ye luök wei bī Nhialic we cīi ye luök wei. Duökkë kɔc kōk ye tēm awuōc bī Nhialic we cīi ye tēm awuōc. Pälkë wët piny tënë kɔc kōk bī Nhialic wët päl piny tënë we. 38Na ye kɔc kōk muōc ke Nhialic abī muōc aya. Abä athëmdīt cīi cienku lëu bīk muk yiëk yī, rin kāk ye looi tënë kɔc kōk, kek aabī Nhialic looi tënë yī.”

39Ku lëk Jethu ke kääŋ ëlä, “Lëu raan cī cōr bī cōr dët thel? Cīk lëu bīk lööny adhuöm yic kedhie? 40Acīn manh piōōc dīt tënë raanden piōōc. Ku manh piōōc na le piōōcde thöl ka cīt raanden piōōc. 41Yeŋö ye yīn kërëec dīt ye looi kuc, ku ye tiŋ kërëec cī wāmuuth looi? 42Acīi lëu ba wāmuuth wëët bī kërëec thiin ye looi puöl, tē cīi yīn rot kəŋ wëët ba kärer ye looi puöl. Awëëŋkui! Kaŋkë kärer yakë ke looi puöl, ku abäk lëu bāk wämāthkun jäl wëët bīk kärer thii yakë ke looi puöl.”

43Ku la Jethu tueŋ ku lueel ëlä, “Tim cī cil tēpath acie luök mīth rëc, ku tim cī cil tērác acie luök mīth path. 44Këya, tim aye ŋic ë miëthke. Acīi lëu ba mīth tim dët la kuany tim dët cök. 45Raan path ë luui

käpath, rin käpuoth tö yepuöu. Ku raan rac ë luui kärec, rin kärec tö yepuöu. Wël ye ke lueel, aa käk tö yipuöu nyuöoth.

Kääj rin kɔc karou cï bëïi keer

(Mt 7:24-27)

⁴⁶“Yeŋö ye wek ya cɔl, ‘Bëny, Bëny’ ku wek aa cie kë ca lueel ye looi? ⁴⁷Kuat raan ë bën ku piŋ wëtdië ku theek ya ku looi, ⁴⁸acit raan cï yönde ŋiec buth tëthöny. Nawën la aboor bën, ku cɔk piu yöt gööl piny, ku yöt cïi yic cɔk päk rin cï ye ŋiec buth. ⁴⁹Ku raan wëlkië piŋ ku cïi ya thek bi ke looi, acit raan yöt buth tö ye aboor tëek. Na la aboor bën ke wit yöt!”

Jethu acï raan lui pan bëny apuruuk kony

(Mt 8:5-13)

7 Tëwën cï Jethu kënë wic bi lëk kɔc thöl, ke la Kapernaum.

²Ee gen kënë raan lui pan bëny apuruuk ë tuany, ka tiit piny. Ku bëny ë nhia raanden luoi apeï. ³Nawën piŋ Jethu, ke toc kɔcdit Itharel bik Jethu la thiëc bi bën bä aluonyde bën kony. ⁴Gokë la tënë Jethu ku läŋkë ku luelkë ëlä, “Apath ba bëny apuruuk kënë kony. ⁵Anhia kackua, ku ë yen buth tëdan ye yok mat thïn.”

⁶Go Jethu la ke ke. Ku kaam wën bi yen baai dööt, ke bëny apuruuk toc mäthke bik la lëk ye ëlä, “Bëny, duk rot näk cäth rin yen acie raan path nadë ke yi bö atiëmdië yic. ⁷Ku yen akëc la tënë yi rin ŋic yen ye lon ye yen raan rac. Luel wët ë path ku aluonydië abi pial. ⁸Rin yen aya, yen arëer banydit cök, ku yen ala apuruuk rëer yacök. Aya lëk ŋek, ‘Lɔɔr!’ Ka la, ku lëk ŋek, ‘Bäär tën,’ Ka bö, ku aya lëk aluonydië, ‘Loi kënë!’ Ka looi.”

⁹Go Jethu gäi wën piŋ yen wëlkä, ku wël yenhom thän awën buoth ye ku lueel, “Acin raan ca kaŋ yök kam kɔc Itharel la gam cit gam ë mony kënë.” ¹⁰Nawën dhuk kɔc awën cï tooc baai, ke yök alony bëny ke cï pial.

Wën lëer gen Nain cï thou acï pïir

¹¹Nawën ke Jethu la gen Nain, ku ë cath kek kɔcken ye buöoth ku kɔc juëc kök. ¹²Nawën dötkë geu ke räm kek kɔc ket raan cï thou. Ku raan cï thou ë ye wän töŋ. Ku kɔc juëc aake cath kek tiŋ lëer kënë. ¹³Nawën tiŋ Jethu tiŋ kënë, ke ŋeër yic ku lëk ye ëlä, “Duk dhiau.” ¹⁴Ku lëk kɔc bik köc ku gɔɔt biöŋ awën cï raan kuöm piny, ku lueel, “Riënythii, jɔt rot.” ¹⁵Go riënythii awën cï thou rot jɔt ku jieem ku cɔl Jethu ajiël kek man.

Nawën tiŋ Jethu ë tiŋ këñë ke ɲɛɛɛ yic ku lëk ye, “Duk dhiau.” (7:13)

¹⁶Go raan ëbën riöc ku leckë Nhialic ku luelkë, “Raan käk Nhialic tiŋ ril apeï aci tuöl ë kamkua. Ku Nhialic aci bën bi kacke bën luök.”

¹⁷Ku jöl kë cï Jethu looi piŋ raan ëbën pan Judia, ku wuŋt kök thiäak ke ye.

Joon aci kacke tuöc Jethu

(Mt 11:2-19)

¹⁸Go kɔc Joon buɔth kakkith ye luel rin Jethu lëk Joon. Go kɔc karou kamken tuɔc tënë Jethu bik la thiëc ëlä, ¹⁹“Ye yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

²⁰Nawën yëetkë tënë Jethu ke luelkë, “Joon raan kɔc muɔc nhïim aci yo tooc buk yi bën thiëc, ee yin raan bi bën aye raan dët yen buk tiit?”

²¹Ku kaam awën thiëc kek, Jethu ë kony kɔc juëc tuany apeï, ku kɔc cï jakrëc dɔm. Ku kɔc cï cɔɔɔ. ²²Go wëtden bëër ku luel, “Lak ku lëkkë Joon käk cäk tiŋ ku käk cäk piŋ, cɔɔɔ aci ben daai ëmën, ku aduany aci ya cath ku kɔc cï tuet aci tuet jal kegup, ku miŋ aci ya piŋ, ku kɔc cï thou aaci röt jɔt. Ku Wët Puɔth Yam alëk kɔc ɲöŋ nyin. ²³Ku raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic.”

²⁴Nawën cï kɔc Joon jäl, ke Jethu jam ku tët kɔc Joon, “Ye raan yindë yen cï wek la ror cïi ceŋ bäk la tiŋ? Ye raan puɔl yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? ²⁵Ye raan yindë yen cäk la tiŋ?

Ye raan ceŋ alëth path apei? Kɔc ciëŋ alëth dhëŋ ku yekë mii̯th path cam akölaköl aa kɔc pan bënydit. ²⁶Lëkkë ya, yeŋö cäk la tiŋ? Ye raan käk Nhialic tiŋ. Ee yic. Ku alëk we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tiŋ. ²⁷Rin Joon yen aye athör thëer wël Nhialic jam rienke ëlä,

‘Yen abi raan tök kam kɔc käkkië lueel,
cöl alëk kɔc bi dhël la guiir tënë yiin.’”

²⁸Ku ben Jethu lëk ke ëlä, “Acin raan kuat kɔc ci dhiëeth pinynhom dit tënë Joon. Ku yeen aŋot wër raan koor tö bääny Nhialic yic.”

²⁹Kuat kɔc ci wëtde piŋ, agut kɔc ajuër kut aaci këpuwth looi Nhialic ŋic, ku cölkë röt aa muɔɔc Joon nhii̯m. ³⁰Ku kɔc akut Parathi ku kɔc piöoc lööŋ Mothith, aaci jai kë wic Nhialic bi guiir tënë ke, rin ci kek kuc bi Joon ke ci muɔɔc nhii̯m.

³¹Ku ben Jethu thiëc, “Yeŋö ba thöŋ kek riëc akölë? Thöŋkë kek ŋö?”

³²Keek aa cit mii̯th ci kenhii̯m mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ëlä,

‘Yok aaci waak peth ye keek ket tē looi ruäai ket,
ku wek aa këc dier!

Yok aaci käk ye looi thuɔɔ yic thöŋŋ,
ku wek aakëc dhiau!’

³³“Rin Joon raan kɔc muɔɔc nhii̯m ëcie bëëi kuany yiic ke mii̯th ku dëk ë möu, ku ayakë lueel, ‘Lɔn le yen guöp jɔŋrac!’ ³⁴Ku Manh Raan aci bën ku ye mii̯th kek kɔc ku dëk ke ke, ku ayakë lueel, ‘Jethu akok, ku a dek määu. Ku amäath kek kɔc ajuër kut ku kɔc la gup adumuööm!’ ³⁵Ku luoi puwth Nhialic ë rot nyuɔɔth käk ye kɔc ke buɔɔth yiic looi.”

Tiŋ rac ci jäl piath

³⁶Nayɔn akäl tök ke raan tök kɔc akut Parathi cöl Jethu bik la mii̯th. Go Jethu la pan raan akut Parathi ku nyuuc bi mii̯th. ³⁷Nawën piŋ tiŋ adëjöök, ŋic geu yic ëbën, lɔn ci raan akut parathi Jethu caal paande, ke bö kek tony koor ci cuëc tiöm ril apei, la yic miök ŋir ye ɔɔc wëu juëc apei. ³⁸Ku le ɔt, ku nyuuc Jethu lööm, ku dhiëu ke cie nhom guöt Jethu cök. Go piü awën dhiëu yen Jethu luak cök. Goke weec nhimken nhom. Ku ciim cök ku tɔc cök miök ŋir awën muk. ³⁹Nawën tiŋ raan akut Parathi wën ci Jethu gɔɔŋ ë kënë, ke jam yetök ëlä, “Na mony kënë ye raan käk Nhialic tiŋ, ŋuöt aci tiŋ ye gɔɔt ŋic, ye tiŋ yindë, rin adëjöök.”

⁴⁰Go Jethu wët Thaimon guɔ ŋic ku lueel tënë ye, “Thaimon! Ala kë wiëc ba lëk yi. Päl yiyc piŋ.” Go bëër, “Ye kënë ŋö, Raan ë piöoc?”

⁴¹Go Jethu lëk anyiköl kënë, “Monytui ë këny kɔc karou. Raan tök kek wëu ye döm raan ruöön tök, ku raan dët kek wëu ë pen tök. ⁴²Ku

akëckë lëu kedhie bik wëëu cool. Go wëëu puöl, ku ciï ke ben kööny. Na ye yi, yeŋa kamken bi mony kënë nhiaar apeï?" ⁴³Go Thaimon bëër, "Aya tak ë raan ci wëëu juëc päl piny tënë ye." Go Jethu bëër, "Këdu ë yic!"

⁴⁴Ku wël yenhom tik ku lëk Thaimon, "Ca kë looi ë tiŋ tënë ya tiŋ? Yen aci bën paandu ku yin akëc ya yiëk piü ba cök lök. Ku yen tiŋë acä lök cök piuken nyin, ku wuuny ke nhimken nom. ⁴⁵Yin akëc ya ciim wën bi ŷen cit të ye miäth kəc ë ciëŋda yic. Ku yeen ë ya ciim cök ëmën ku ëmën, tëwën rëër ŷen ë tën. ⁴⁶Yin akëc ya cak lor apath ba təc nom, ku yeen acä təc cök miök nŋr. ⁴⁷Ku alëk yi lön nhiërdit ci nyuöth thïn aye nyooth aya lön ci adumuömkken juëc päl piny. Rin raan ci käklik päl piny tënë ye, ee nhiër koor nyuöth."

⁴⁸Ku lëk tik, "Adumuömkku aaci päl piny." ⁴⁹Go kəc awën mith kek ye aa jiem wei ku yekë lueel ëlä, "Yeŋa kënë jam lön ë yen adumuömm päl piny?"

⁵⁰Ku ben Jethu lëk tik, "Gamdu aci kony. Löc ke döör Nhialic."

Diäär ke ye cath kek Jethu

8 Nawën ke jiël, ku kueny geeth yiic ku bëëi ke piöoc Wët Puoth Yam rin bäany Nhialic. Ku atuöccke kathiaär ku rou aake cath kek ye. ²Diäär juëc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake ci Jethu kony jakrec ku tuaany, Maria Magdalena ci jakrec kadhorou jäl yeguöp. ³Ku Joanan tiŋ mony cöl Kudha raan käk pan bëny Antipäth Yërot tiit, ku Thuthana ku diäär juëc kök ë Jethu kek kocken ye buöth kony wëëuken.

Kään dom path ku dom rac

(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴Go kəc juëc aa guëer tënë Jethu geeth yiic, go ke lëk käñ kënë, ⁵"Raan puör ëci la dom bi la pur. Ke wën ye yen rap wëer dom yic ke köth abëk lööny dhöl yic të ye kəc tëek thïn, ku tet diet ke aya. ⁶Ku lööny köth kök alël nom të koor tiöp thïn. Nawën ciilkë, ke ke go gu riau rin këc meiken yet piny

Raan puör ëci la dom bi la pur (8:5)

apath. ⁷Ku lööny köth abëk të ye tiim la kuwoth cil thïn, na la tiim juäk ke ke dec rap ku cïk lok apath. ⁸Ku lööny köth kök tiom path yic, ku ciilkë ku lökkë apath ke dit nhïim apei.”

Ku wit Jethu lönde ëlä, “Pieŋkë të le wek yïth.”

Wët thööth ë kääŋ

(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹Go kocken ye buwoth thiëc, “Kääŋ kënë wëtde yic yeŋö?” ¹⁰Go Jethu bëer, “Wek anyuth Nhialic bäanyden cäk ŋic thëer. Ku koc kök aabi kãŋ ŋic ë këŋ ya lëk ke yiic, rin na cök alon ye kek daai, ka cïi kãŋ bi tïŋ. Ku na cök alon ye kek wët piŋ, ka cïk bi deet yiic.”

Jethu aci kääŋ raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹Ku lëk Jethu ke, “Kääŋ kënë wëtde yic akïn. Köth cï com aa cït wëtdiën ya piöc tënë we. ¹²Koc kök aa cït köth cï lööny dhël yic, ye diet ke tet. Të piŋ kek löŋ Nhialic, ke jŋrac bö ku nyieci löŋ awën kepuöth bik wët Nhialic cïi piŋ, ku bi ke kony bik pïr. ¹³Koc kök aa cït köth cï com alël nom, aa löŋ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. Ku aacie kepuöth ë deet, aa löŋ Nhialic guo wai wei të nëk ke rin wët Nhialic. ¹⁴Koc kök aya aa cït köth cï lööny të ye tiim la kuwoth cil thïn, keek aa löŋ Nhialic piŋ. Ku kãjuëc ke diir rin pïr pinynhom ë tën, nhiër jieek ku kãpuöth yekë wïc kepuöth aa bën thïn, ku reckë löŋ Nhialic kepuöth. ¹⁵Ku koc kök aa cït köth cï puur tiom path yic. Keek aa löŋ Nhialic piŋ ku gamkë apei, ku kãjuëc path aaye yök tënë ke rin ye kek kepuöth deet.”

Kääŋ ë mermer

(Mk 4:21-25)

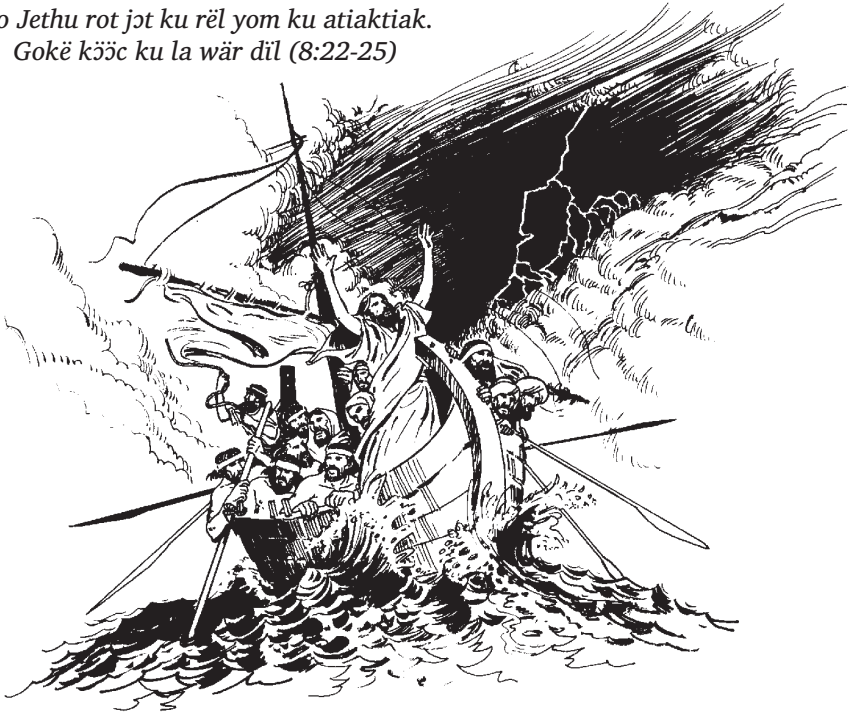
¹⁶Ku ben lëk ke, “Acïn raan cï mermer kaŋ yãth yöt ku kum nyin, tädë ke tëüu agen töc cök. Aye töüu yöt ciel yic rin bi yöt amer yic tënë koc bö yöt. ¹⁷Këriëc ëbën cï thiaan abi bëëi bei koc nhïim, ku këriëc ëbën cï kum nom, abi yëth ayeer ruël yic. ¹⁸Pieŋkë ku detkë apath të ye wek wël piŋ, rin raan la kädãŋ abi ben muoc, ku na ye raan cïn kädãŋ, ke këthiin ye tak lon tö yen tënë ye, abi nyaai aya.”

Man Jethu ku wãmãthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹Go man Jethu kek wãmãthakën bën tënë ye, ku cïn të le kek tënë ye rin juëc koc yööt apei. ²⁰Go raan tök lëk Jethu, “Moor ku wãmãthakui aa

Go Jethu rot jɔt ku rɛl yom ku atiaktiak.
Gokɛ kɔɔc ku la wɔr dil (8:22-25)

kääc ayeer, ku aa wic yi.”²¹ Go Jethu lueel tənə ke, “Ma ku wämāthkiä aa kɔc wɛt Nhialic piŋ ku loikɛ.”

Jethu aci yom cɔl akääc

(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²²Nayɔn akäl tɔk, ke Jethu la riäi yic kek kɔcken ye buɔɔth ku lɛk ke, “Lok teemku wɔr alɔŋtui.” Gokɛ riäi geer wiir. ²³Tɛwɛn gɛr kek, ke Jethu go nin. Kaam awɛn niin yen ke yomdit apei jɔt rot, ku loi atiaktiak rot abi riäi duɛr thiäŋ piu, ku duɛrkɛ diir. ²⁴Gokɛ puɔɔc ku luelkɛ, “Bänyda, Bänyda! Yok aa muɔu.” Go Jethu rot jɔt ku rɛl yom ku atiaktiak. Gokɛ kɔɔc ku la wɔr dil. ²⁵Ku thiëc ke, “Tɛ gamdun tɛnen?” Gokɛ nhiiim la cɔt ku riɔɔckɛ rieldit cit kënë, ku jicemkɛ kamken, “Ye raan yindɛ kënë, na cɔk a yom ku atiaktiak ɛ ke piŋ wɛtde?”

Jethu aci raan la guɔp jakrec kony

(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

²⁶Gokɛ wɔr Galilia teem ku lek tɔ cɔl Jeratha tɔ wɔr Galilia alɔŋtui.^a
²⁷Tɛwɛn keec Jethu piny riäi yic, ke mony ɛ gen kënë la guɔp jakrec

^a8:26 Jeratha acɔl Gadara aya, tiŋ Mt 8:28

bö tēnē ye. Mony kēnē ěcie ceŋ alēth ku ěcie rēer baai, ee ye rēer rēŋ nhīim.

²⁸Nawēn tiŋ Jethu ke lor nhom ke loi wuɔɔ, ku cuet rot piny yenhom ku looi kieɛu apei, “Jethu, wēn Nhialic Madhəl yeŋö wic ba looi tēnē ɣa? Yīn alāŋ duk ɣa tēm awuɔc.” ²⁹Ee jam kēlā rin cī Jethu jɔŋrac yōök bī jal yeguɔp. Ee ye jɔŋ kēnē dɔm arak juēc, na cɔk der piny bī rek cin ku cök ku tit, ke ɲot ke tueny ku dhoŋ luōŋ kōth yecök. Ku ɣēth jɔk roor tē cīi ceŋ.

³⁰Go Jethu jāl thiēc, “Cɔl yī ɲa?” Go bēer, “Yok aa kut.” Ee lueel kēya rin cī jak juēc la yeguɔp. ³¹Go jakrɛc jam ku lēŋkē Jethu bī ke cīi cop tēthuth dīt yic, ye kɔc rec ɣāth thīn.^b

³²Ku duut dīr baai ē nyuāth gɔt cök ē tēn awēn. Go jakrɛc Jethu lōŋ bī ke cɔl aa la dīr gup. Goke puɔl. ³³Go jakrɛc bēn bei yeguɔp ku lek dīr baai gup, ku riŋkē agör yic, ku thootkē wīir ku moukē ēbēn.

³⁴Nawēn tiŋ rōör ke biōök dīr kē cī rot looi, ke kat bīk wēt la lēk kɔc rēer geeu ku kɔc tō bēēi yiic. ³⁵Go kɔc ēbēn jal wet bīk kē cī rot looi la tiŋ. Nawēn lek ɣet tēnē Jethu, ke yök mony wāär la guɔp jakrɛc ke cī nyuc Jethu cök, ke ceŋ alēth, ke la nhom cök. Gokē riōc. ³⁶Ku kɔc ke cī kēnē tiŋ, aaci tē cī mony la guɔp jakrɛc kuɔny thīn la lēk kɔc kök. ³⁷Go kɔc Jeratha ēbēn riōc, ku lēkkē Jethu bī jāl panden. Go Jethu la riāi yic ku dhuk.

³⁸Go mony wēn cī Jethu jakrɛc cɔl ajiēl yeguɔp, Jethu thiēc bī cath kek ye. Go Jethu jai ku lēk ye, ³⁹“Lɔɔr baai tēnē kacku ku lēk ke kajuēc cī Nhialic looi tēnē yī.” Go mony kēnē jāl ke kuany geu yic, ke ye kɔc lēk kāk cī Jethu looi tēnē ye.

Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pīr

(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)

⁴⁰Wēn cī Jethu tem ku dhuk wār alɔŋtui, ke lor kɔc juēc apei, kɔc ke tit ye. ⁴¹Tēwēn ke mony cɔl Jariōth, bēny tēnē amat kɔc Itharel bö aya. Nawēn tiŋ Jethu, ke cuet rot piny yecök ku lēŋ bī la paande, ⁴²rin nyanden tōŋ ye ruōnke thiāär ku rou ěcī dhal apei. Go Jethu gam ku lööny dhöl. Ku buɔɔth kɔc juēc ke cīk kum apei.

⁴³Ku tiŋ tuany kēc thēkde kōu kaŋ tɛem ruōŋn thiāär ku rou ē tō kɔc yiic. Ku yeen ěcī wēu juēc gām akīm, ku acīn akīm tōŋ cī tuaanyde cɔl aŋuēn. ⁴⁴Go bēn Jethu kōu ku gɔɔt alanhde thok. Go riem kōc nyin yic. ⁴⁵Go Jethu thiēc, “Yeŋa cā gɔɔt?” Nawēn cīn raan gēm ye rot, go Pīter lueel, “Bēny aa kɔc juēc cī kum kek aa yī pīk.”

^b8:31 Eye tak lɔn jakrɛc aaye mac piiny tēthuth bī ke jal tēm awuɔc.

⁴⁶Go Jethu ben lueel, “Ala raan cä gɔɔt rin aca ɲic lɔn le yen raan ca kony?” ⁴⁷Nawën tɪŋ tɪŋ awën lɔn cɪ ye ɲic, go bën tënë Jethu ke cɪ riöc, ke læth ku cuet rot piny yecök. Ku læk Jethu, kɔc nhïim ëbën yen kënë gɔɔt yen ye, ku tē cɪ tuaanyde guɔ ɲuëën thɪn ë kaam thiin awën. ⁴⁸Go Jethu lueel tënë ye, “Nyaandië gamdu aci kony. Lɔɔr, ke döör Nhialic.”

⁴⁹Kaam wën jïem Jethu, ke raan riŋ pan Jariöth ku læk ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöc ben rääm nhom.” ⁵⁰Ku Jethu ëci wët ë mony piŋ, go læk Jariöth, “Duk riöc, dæet yipuɔu ku gam wët yic. Nyaandu abi pial.” ⁵¹Wën yeet yen baai, ee cɪn kɔc cɪi puɔl bik la yöt kek ye, ee Pïter ku Joon ku Jemith, ku jɔl aa wun ku man meth kepëc. ⁵²Tëwën le Jethu yöt, ke yök kɔc ke næk röt, ke dhiau. Go læk ke, “Duökkë dhiau. Meth akëc thou, anin.”

⁵³Gokë dɔl guöp rin ɲic kek ye lɔn cɪ yen thou. ⁵⁴Go meth dɔm cin ku læk ye, “Manhdië jɔt rot.”

⁵⁵Go wëike dhuk ku jɔt rot nyin yic. Ku læk Jethu ke bik yiëk miëth. ⁵⁶Go kɔc ke dhiëth meth gäi apeɪ, ku thɔn Jethu ke bik kë cɪ rot looi cɪi læk kɔc kök.

Jethu acä atuöccke kathiäär ku rou tooc

(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)

9 Ku cɔl Jethu kɔc ye buɔɔth kathiäär ku rou, ku yik ke riel bi kek jakrɛc aa la cuɔp wei, ku riel bi kek kɔc cɔl aaye pial aya, ²ku tooc ke bik aa la piöc wët bäany Nhialic ku konykë kɔc tuany. ³Ku læk ke, “Duökkë muk käk la keny, cimën wai ku jɔkgɔɔ ku miith yakë cam dhöl yic, ku wëu ku duökkë muk alëth kök. ⁴Yakë rëer pan ye we lor thɪn yet tē bi wek jäl. ⁵Ku na ye pan cɪi we lor thɪn, ke we jïel ku taŋkë wecök, bi nyooth lɔn cɪ wek kuc ë ke.”

⁶Go atuuc jäl, ku kuenykë bëëi yiic ke piöc Wët Puɔth Yam ku konykë kɔc bik pial kuat pan cɪ kek la thɪn.

Antipäth Yërot aci diëer

(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷Antipäth Yërot, bënydit pan Galilia, ee cɪ käjuëc loi röt piŋ ëbën. Go diëer rin ë ye kɔc kök lueel lɔn Joon raan wäär kɔc muɔc nhïim aci ben pïr. ⁸Ku lueel kɔc kök ë Elija yen aci ben tuɔl, ku kɔc kök ë yekë lueel, lɔn ë yen raan tök kam kɔc käk Nhialic tɪŋ yen aci ben pïr. ⁹Go Antipäth Yërot lueel, “Yen aci Joon cɔl atëem nhom bei! Yeŋa kënë ye yen wëlke piŋ ë bak?” Ku ë wic bi röm kek ye.

Jethu aci miëth koor juak bi kœc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰Go atuuc Jethu dhuk ku lëkkë kæk cik looi ëbën. Ku jiëlkë ë röt ku lek gen cöl Bethaida. ¹¹Nawën piŋ kœc juëc tẽ ci yen la thïn, ke buohtkë. Go Jethu ke lor ku jieem tënë ke rin wët bãäny Nhialic, ku kony kœc ci ye thiëc, bik pial.

¹²Nawën la piny cuöl, ka atuöccke kathiäär ku rou bö tënë ye ku luelkë, “Cöl kœc aa jiël bik la bëëi yiic bik la wïc tẽ niin kek thïn, ku lek ɣœc miëth camkë, rin tẽ rëer yok thïn ë ror cii ceŋ cïn kē kuany thïn.”

¹³Go Jethu bëër, “Miackë ke miëth.” Gokë lëk ye, “Kæk mukku aa yuöp kadhiëc ku rec karou. Wïc buk miëth ɣœc tënë ë kœc juëckä?” ¹⁴Kœc ke tõ thïn aake röör tiim kadhiëc. Go lëk kœcken ye buoath, “Calkë kœc aa nyuc, thiär dhiëc akuöt tök yic.” ¹⁵Go kœc ye buoath kœc cöl anyuc piiny këya. ¹⁶Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku beny ayuöp yiic, ku gëm ke kœcken ye buoath bik ke tek agut rec tënë kœc. ¹⁷Ku mihtkë abi miëth ke göök, ku jöl kœcken ye buoath awuthuei ayuöp ku rec ci döŋ kuany gäacdüt kathiäär ku rou.

Pïter aci Jethu ŋic

(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸Nayœn akäl tök, tēwën rööc Jethu ë rot, ke kœc ye buoath bö tënë ye. Go Jethu ke thiëc, “Lëkkë ɣa, ye jän tak, ye ɣen ë ŋa?”

¹⁹Gokë luel, “Ayekë luel lœn ye yin Joon raan kœc muœc nhïim. Ku luel kuat dët lœn ye yin Elija. Ku kœc kœk ayekë luel, lœn ye yin raan kam kœc kæk Nhialic tiŋ thœer ci ben pïr.”

²⁰Goke thiëc, “Na week yakë luel lœn ye ɣen ŋa?” Go Pïter bëër, “Yïin nhom guöp, yin ë raan ci Nhialic lœc ku dœc.” ²¹Kë ca luel ë yic Pïter. Ku thœn ke apei ëlä, “Duökkë lëk raan dët.”

Jethu ee jam Arœemde ku Thuœnde

(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²²Nawën ke lëk Jethu ke ëlä, “Manh Raan abi dhiel reem, ku abi kœcdüt baai ku bãny kæk Nhialic, ku jöl aa kœc piöœ löŋ kœc Itharel jai, ku abik nœk, ku yeen abi nin kadiäk nœk piiny raŋ yic ku ben jœt bi pïr.” ²³Ku luel tënë ke ëbën, “Na ye raan wïc bã buoath, ka dhil nhom määR kœpuoath bi yök piërde yic pinynhom ë tën. Ku dhil puœu riel ku buoath ɣa akölaköl, cœk alœn wïc kœc kœk ye bik nœk ë rienkië. ²⁴Rin raan wïc ye bi wëike kony abi muœr. Ku na ye raan mâr wëike ë rienkië, ka bi wëike

9:19 Mt 14:1-2; Mk 6:14-15; Lk 9:7-8 9:20 Jn 6:68-69 9:23 Mt 10:38; Lk 14:27

9:24 Mt 10:39; Lk 17:33; Jn 12:25

muk akölrüëc ëbën. ²⁵Yeŋö bî raan kuany thîn bî jak apeî pinyhom ku mër wëike? ²⁶Na ye raan guöp yâr ë ya ku piöcödië, ke Manh Raan abî guöp yâr ye aya, aköl dhuk yen diekde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷Ku le tueŋ ku lueel, wek alëk yic ala kôc kôk rëër ë tën, aaciî bî thou agut tã bî kek ya tiŋ, kek riel ye nyuöth lôn ye yen bëny ci Nhialic löc.”

Jethu aci guäpde rot waan

(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸Nawën nin kabët cök ci yen kakkä lueel, ke Jethu cöl Pîter ku Jemith ku jöl a Joon, ku lek gôt nhom bik la röök. ²⁹Tëwën röök yen ke waŋ yenyin, ku yer aläthke apeî bik la diardiar. ³⁰Kaam thiin awën ke röör tul ku jieemkë kek ye. Ku keek aake ye yi Mothith ku Elija. ³¹Keek aaci bën ke la gup dhëeŋ Nhialic ku jieemkë tënë Jethu tã bî yen la thou thîn Jeruthalem, rin bî yen kë wïc Nhialic jäl thöl. ³²Ku Pîter kek kôc awën cath ke ye, aake ye nin muör puöth. Nawën liepkë kenyin ke tiŋ lec Jethu, ku röör karou ke kääc yelööm. ³³Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Pîter tënë Jethu, “Bëny, apath buk rëër ë tën. Yok aabi duël kadiäk looi tök tënë yi, ku tök kek Mothith ku töŋ dët kek Elija.”

(Kënë jieem yen këya, ee kuc këne bî lueel.)

³⁴Kaam wën ŋot jieem yen, go kecît rur piny paat abî ciën tã yekë tiŋ. Gokë riöc wën kum rur ke piny. ³⁵Ku piŋkë Nhialic ke jam luäät yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca löc, piŋkë wëtde.” ³⁶Nawën cik rôl ben piŋ, ke ye Jethu yen tiŋkë ë rot. Go kôc Jethu buöth kakkä muk kepuöth ku cik ke lëk raan dët.

Jethu aci dhöŋ la guöp jöŋrac kony

(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷Nawën dhukkë piny gôt nhom aköl dëëtë, ke lor kôc juëc apeî. ³⁸Kaam awën ke raan tök thän awën yic, cöt ke cie rôl jöt ku lueel, “Raan piöc, yin aläŋ bä manhdië tiŋ, yen ë mänh töŋ tã yanhom. ³⁹Të döm ë jöŋ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku leth ku yik thok ayök. Jöŋ këne aciî ye lac päl piny, ku aye cöl anak rot apeî. ⁴⁰Yen aci kockun yi buöth löŋ bik cuöp wei yeguöp, ku akëckë lëu.”

⁴¹Go Jethu lëk ke, “Wek kôc cie lac gam, ba rëër ke we, ke ya ciî guöp la cut wëlkun?” Ku lëk wun meth, “Bëiî manhdu tën.”

⁴²Kaam wën le dhök tënë Jethu, ke wit jök piny ku leth. Go Jethu jök yöök bî jäl yeguöp, ku kony dhök bî pial. Ku lëk wun bî jäl kek ye. ⁴³Ku jöl raan ëbën gai riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuonde

(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën ñot rëer kɔc ke cī gāi kajuëc cī looi, ke lueel tënë atuöccke, ⁴⁴“Pieŋkë wëlkä apath ku calkë ke aa lööny wepuöth, rin Manh Raan abi thön kɔc bi ye nök.”

⁴⁵Ku kacken ye buöth aake këc wët kënë deet yic, wët ëci moony tënë ke rin bik cīi det yic. Ku keek aake cī riöc bik thiëc kë cī lueel.

Kɔc Jethu buöth aaci wët teer

(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶Nawën ke kɔc ye buöth teer wët lɔn yeŋa kamken yen dīt apeī. ⁴⁷Ku Jethu ë ñic kë tō kepuöth. Ku dɔm meth ku cɔl akääc yelööm. ⁴⁸Ku lëk ke, “Raan manh koor cīt manh kënë lor ë rienkië, acä lor. Ku raan ya lor, acie ŷen ye lor, ee Wä Aciëŋ ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandīt.”

Raan cīi yo man ë raanda

(Mk 9:38-40)

⁴⁹Nawën ka atuny cɔl Joon bö tënë Jethu ku lëk ye, “Bëny, yok aaci mony dët tiŋ keye jakrec cuɔp wei kɔc gup ë rienku, ku acuk pëen rin acie raanda.” ⁵⁰Go Jethu lëk ye kek atuuc kök aya, “Duökkë ye pëen, rin raan cīi we man ë raandun.”

Jethu akëc kɔc Thamaria lor

⁵¹Nawën cī nīn bi Jethu yäth nhial thiök, go tak bi dhiel la Jeruthalem. ⁵²Ku tooc kɔc yenhom tueŋ bik tē bi kek la nyuc thīn la guiri pan tō wun Thamaria. ⁵³Go kɔc pan awën kuc rin ñic kek ye lɔn Jethu ala Jeruthalem.^c ⁵⁴Nawën le kɔc Jethu buöth, Jemith ku Joon, ñic lɔn cī kɔc baai kuc bik Jethu lor ke luelkë, “Bëny, cuk mac cɔl abö piny nhial bi pan kënë rac?” ⁵⁵Go Jethu ke duöm thook piny, ⁵⁶ku berkë pan dët tō tueŋ.

Raan buöth Jethu adhil puöu riel

(Mt 8:19-22)

⁵⁷Tëwën kueny kek dhël yic, ke räm kek mony dët cī ye bën lëk Jethu ëlä, “Yin aba biaath kuat tē ler yin thīn.” ⁵⁸Go Jethu bëër, “Luony aa la yöötken yekë ke wuut, ku diet pār aa la yöötken aya. Ku ŷen Manh Raan ŷen acin baai pinyhom tën.”

9:46 Lk 22:24 **9:48** Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 **c****9:53** Kɔc Itharel la luaj Nhialic Jeruthalem, aake cīi kɔc Thamaria ye lor rin meen kek röt. **9:54** 2Bŋ 1:9-16

⁵⁹Ku lueel Jethu tënë mony dët, “Buoth ya.” Go bëër, “Bëny, cöl yən akəŋ wä la thiök.” ⁶⁰Go Jethu bëër, “Cöl kəc cīt kəc cī thou aa thiäk kacken, ku yīin bäär ba Wët Puoth Yam bën la piöc.”

⁶¹Ku lueel mony dët, “Yīn aba buoth Bëny, ku cöl yən akəŋ kackië la töŋ.” ⁶²Go Jethu lək ye, “Yīn acīt raan dhie pur, na tiŋ raan dët cath, ke cuet pur piny ku keeŋ nhom ku ruec. Këya, raan ye kək kək nyaai luoi ca guiër ye yic, acīn kəpuoth lëu bī looi rin bääny Nhialic.”

Luoi kəc thiärdhorou ku rou

10 Nawën ë kënë cök, ke Jethu kuany kəc kək kathiärdhorou ku rou kam kəc ye buoth, ku tooc ke tueŋ bī kəc karou aa cath, bīk la gæth ku bëï ke bī yen la thīn yiic. ²Ku lək ke, “Käk tem ajuëc ku kəc luoi aa lik. Röökkë Bëny la nhom käk tem bī kəc luoi cöl aa juak röt. ³Lak! Ku ŋieckë, wek atuöc cīmën amël ë kam gal. ⁴Duökkë wëü ku jəgəw ku war kək muk. Ku duökkë ye köc dhöl yiic bäk kəc aa muöth. ⁵Të yeet wek baai ke kaŋkë lueel, ‘Kəc baai yakë döör.’ ⁶Ku na ye kəc rëër ë pan kəc nhīar döör, ke röökkun aabī ke döc. Ku na yekë kəc man döör, ke röökkun aacīi ke bī kony. ⁷Ku yakë rëër ë pan ku miëthkë ku dëkkë käk yekë yiëk we, rin apath bī raan lui ariöpde yök. Duökkë ye jäl pan ku lak pan. ⁸Na lor kəc gen cī wek la thīn we, ke we cam kuat miëth cīk gäm we. ⁹Ku kuonykë kəc tuany ku lëkkë ke, ‘Bääny Nhialic acī thiök ke we.’ ¹⁰Ku na lak gen cīi we ye lor thīn, ke we jiël ku luelkë, ¹¹‘Yok aabī tər gendun teŋ wei yocök bī döŋ kek we.’ Ku dhielkë deet apath, bääny Nhialic acī thiök. ¹²Awuöc bī Nhialic tēm kəc Thidon aköl luŋdīt abī kuur tënë awuöc bī tēm kəc ë gen.

Gæth kəc luoi käreec puol thīn

(Mt 11:20-24)

¹³‘Wek kəc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit käreec apei, rin kajuëc jāŋ göi cäk tiŋ cī ke looi gæthkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon, gæth wäär ceŋ kəc rac, ŋuöt kəc ë gæthkă aacī kepuöth dhuök ciëen theer, ku pälkë luoi käreec. ¹⁴Ku Nhialic abī we tēm awuöcdīt Aköl luŋdīt, awuöc bī dīt apei tënë awuöc bī tēm kəc Tire ku Thidon. ¹⁵Ku wek kəc Kapernaum yakë tak lən bī we jat nhial? Wek aabī cuat pan mac.’”

¹⁶Ku lueel Jethu tënë kəc wën cī tooc, “Raan piŋ wëtdun ë wëtdië piŋ, ku raan we dhöl gup acä dhöl guöp, ku raan dhäl yaguöp ë raan toc ya dhöl guöp.”

9:61 1Bŋ 19:20 10:2 Mt 9:37-38 10:3 Mt 10:16 10:4-11 Ith 10:7-14; Mk 6:8-11; Lk 9:3-5
10:7 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 10:10-11 Luoi 13:51 10:12 Cäk 19:24-28; Mt 11:24; 10:15
10:13 Ith 23:1-18; Edhe 26:1-28:26; Juel 3:4-8; Amo 1:9-10; Dhäk 9:2-4 10:15 Ith 14:13-15
10:16 Mt 10:40; Mk 9:37; Lk 9:48; Jn 13:20

Kɔc wɛn cɪ tooc aacɪ dhuk

¹⁷Go kɔc thiärdhorou ku rou wɛn dhuk ke cɪ puõth miet ku luelkë, “Bëny agut jakrɛc aya aacɪ wɛtda piŋ ë rienku.” ¹⁸Go Jethu lëk ke, “Riel jɔŋrac acɪ riääk ku tiëŋ ke lööny piny cimën many nhial. ¹⁹Wek aca yiëk riel bi wek aa cath kãpieny ku kith nhïim ë path. Ku wek aca yiëk riel wër wek aleikun ku kɔc man we. Ku acin kë kɔŋ we nõk. ²⁰Ku duõkkë puõth jɔl miet rin cɪ jakrɛc wɛtdun piŋ, mietkë puõth rin cɪ rienkun göt pan Nhialic.”

Jethu amit puõu

(Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹Nawën ke Wëi Nhialic cɔl Jethu amit puõu ku lueel, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yïn alɛɛc rin cɪ yïn kãk cɪ thiaan tënë kɔc ŋic kãŋ cɪ piöc, nyuõth kɔc kor këc piöc. Ee tède, Wä, yen ë kën yi yuum puõu. ²²Këriëc ëbën aacɪ Wä gãm ya. Acin raan ŋic Wënde ë Wun ë rot, ku acin raan ŋic Wun ë Wënde ku kɔc cɪ Wënde lɔc bi nyuõth ke.”

²³Tëwën rëer Jethu kek kɔcken ye buõth ë röt, ke wël yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bæk kãk tiëŋkë tiŋ. ²⁴Ku alëk we, ëcɪ kɔc juëc kãk Nhialic tiŋ ku bänydit wic bik kãk yakë tiŋkã tiŋ, ku aa këckë ke tiŋ. Ku ë cik wic aya bik kãk yakë piŋ, piŋ, ku aa këckë ke piŋ.”

Kääŋ raan path pan Thamaria

²⁵Raan piöc ë löŋ kɔc Itharel, ëcɪ bën ku wic bi Jethu deep ë wët ku thiëc, “Raan piöc, yeŋö ba looi ba pïr akölriëc ëbën pan Nhialic?” ²⁶Go Jethu bëër, “Ye Löŋ Mothith lueel këdë ë wët kënë? Yeŋö ye deet yic thïn?”

²⁷Go bëër, “Yïn adhil Nhialic Bänydu nhiaar yipuõu ëbën, ku wëiku ëbën, ku yinhom ëbën, ku nhiaar raan dët cimën nhieɛr yïn rot.”

²⁸Go Jethu lueel, “Aca ŋiec bëër. Loi kãkkä, ku pïr pan Nhialic akölriëc ëbën aba yök.”

²⁹Go monytui wic bi wët deet apath rin wic yen ye bi rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeŋa?”

³⁰Go Jethu bëër ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ëcɪ jãl Jeruthalem bi la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë alãthke ku wëëuke ëbën, ku näkkë ku jolkë nyääŋ piny ke duër thou. ³¹Nawën ke raan kãk Nhialic, ke ye raan Itharel, bö ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wɛn thok piiny. ³²Nawën ke raan dhiënh Lebɪ ben bën,

Go rot cuŕt ye, ku muɔɔc ʔəntöök yiic miök ku muŕn abiéc (10:34)

go mony kënë tiŕ ku bër. ³³Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiŕ mony kënë piiny ke ŕeer yic. ³⁴Go rot cuŕt ye, ku muɔɔc ʔəntöök yiic miök ku muŕn abiéc ku der keyiic, ku jət akaja kōu ku ʔəth pan jōl, ku rëer yelōm ë wëer wën. ³⁵Nayon nhiäk, ke gem wëeu tënë raan lui pan jōl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëeu ca lök muör ë rienke tē lik wëëukië, ka ba bën cool.’”

³⁶Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yī, ke raan cī cuër baŕ, yeŕa kam kɔc awën kadiäk ë raande?” ³⁷Go lueel, “Raan cī ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Lɔɔr, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸Tëwën cieth Jethu kek atuōcke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tō dhël yic. Go tiŕ cɔl Martha ke ʔäth baai. ³⁹Ku Martha a la nyankën cɔl Maria, cī bën nyuc Jethu lōm bī piōcde piŕ. ⁴⁰Go Martha puŕu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tënë jōl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cī yen ʔa päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye bā bën kony.”

⁴¹Go Bänyda bëer ku lueel, “Yīn Martha, yīn adieer rin awic ba käjuëc tō yīpuŕu looi ëbën, ⁴²ku ë tōk yen aril, Maria acā abaŕ ŕuëen kuëny bej, ku acī bī nyaai tënë ye.”

Jethu anyuth yo tē bī yok aa rōök thīn

(Mt 6:9-13; 7:7-11)

11 Yɔn akäl tōk Jethu ẽ rōök, nawën cī rōökde jal thōk, ke lueel raan tōk kam kɔcken ye buɔɔth tēnē ye, “Bēny, piššc yo tē bī yok aa rōök thīn, cīmēn wäär cī Joon raan kɔc muɔɔc nhīim kɔcken ye buɔɔth piššc.” ²Go Jethu lēk ke, “Yakē lueel kēlā tē rōök wek,

‘Wādan tō nhial, bī rienku aleec.

Bī bäänydu bēn yoyiic.

³Muɔc yook miēth akōlaköl.

⁴Ku päl adumuššmkua piny tēnē yook, rin ye yok wēt pušl tēnē kɔc rɛc yook.

Ku duk yook cɔl athem kērac.’”

⁵⁻⁶Ku ben Jethu lēk kɔcken ye buɔɔth, “Tēdē, na yīn ala mǎthdu ku lɔr tēnē ye wakōu wēēr ciel yic ku luel tēnē ye, ‘Mǎthdiē gām ya ayuöp kadiäk. Rin mǎthdiēn cī la keny aci bēn paandiē, ku yēn acīn miēth gām ye.’ ⁷Ku bēer yōöt alɔŋ thīn ku lueel, ‘Duk ya rēēm nom. Yōt aci gur thok, ku yok aaci tōc yok miēthkiē. Yēn aciī rot ben jɔt ba yī gām ayuöp.’ ⁸Ku la Jethu tuēŋ ku lueel, na cɔk alɔn cīī monyē rot jɔt bī gām ayuöp rin yēn mǎthdu, ka ŋot bī rot jɔt bī gām kuat kē wīc, rin yīn aciī guöp bī riššc ẽ ye, ku lɔr tuēŋ ke thiēc. ⁹Kēya alēk we, thiēc, ku abī Nhialic gām yī, na wīc kēdāŋ tēnē Nhialic ka yök. Ku ẽ tēde aya, na gut yōt thok, ka ŋany thok tēnē yī. ¹⁰Raan thiēc aye gām ke wīc, ku raan la kē wīc aye yök. Ku yōt aye ŋaany thok tēnē raan wīc ye. ¹¹Yeŋa kamkun na le meth, ku thiēc manhde miēth ke gēm kēpiiny tē wīc yēn rɛc. ¹²Ku na wīc tuŋ ajith, ke dɔm kieth ku gēm ye. ¹³Na ŋieckē wek kɔc ẽ luui kārec bāk miēthkun aa gām kāpath, ke cāk lēu bāk ŋic lɔn bī Wuurdun tō nhial ye ŋic apeī bī Wēi Nhialic tušc kɔc thiēc ye.”

Jethu aye yōök lɔn le yēn guöp jɔŋrac

(Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴Nayɔn akäl tōk ke Jethu ẽ cop jɔŋrac wei raan guöp, ku ẽcie jam. Nawën cī jɔŋē jāl yeguöp ke mony awën jam. Go thān awën tō thīn gāi apeī, ¹⁵ku lueel kɔc kōk, “Ee Beldhebul bēny jakrɛc yēn ẽ ye yiēk riel bī ke aa cuɔp wei.” ¹⁶Ku ẽ wīc kɔc kōk bīk deep wēt, ku thiēc kē bī kēnē jāŋ gōi looi, bī nyuōth ke lɔn ye Nhialic kākke gam. ¹⁷Ku Jethu ẽ ŋic kē yekē tak, go lēk ke, “Na tek kɔc paan tōk keyiic ku thēr kē ẽ kamken, ke pan kēnē abī riāäk. Ku na tuum dhiēnh tōk yēnhom aya ku thēr kē kamken ẽ rōt, ke dhiēnh kēnē abī wɛr aya. ¹⁸Kēya, na tek jakrɛc keyiic ku thēr kē ẽ kamken ke cīī thōk? Ayakē lueel lɔn ye yēn jakrɛc cuɔp wei riel ye

Beldhebul gām ya. ¹⁹Ku na ye riel Beldhebul yen ye ʔen jakrɛc cuɔp wei, ke ye riel ŋa yen ye kɔckun yakē buɔɔth ke cuɔp wei? Calkē ke aa lɛk we yic. ²⁰Ku na ye riel Nhialic yen ye ʔen jakrɛc cuɔp wei, ke ŋieckē lɔn cī bääny Nhialic bēn tēnē we.

²¹“Na tit raan ril paande thok ē tɔɔŋ ku kōt, ke kākke aacīi nyieei. ²²Ku na mēt raan dēt ril, ka wer ye. Ku jɔl kāk muk bī yen rot tiit nyaai ēbēn, ku tek kāk cī rum.

²³“Raan kēc rot māt ʔa acie raandiē, ku raan cīi ʔa kony bī kɔc lɛk wēt Nhialic, ee kɔc thiɔi.

²⁴“Tē cī jɔŋrac jāl raan guɔp, ee piny yɔɔp tēdēt bī yen lōŋ thīn. Na cīn tē yōk, ka lueel, ‘ʔen abī dhuk tēnē raan wäär jiēl ʔen thīn.’ ²⁵Ku dhuk ku yōk raan wäär, ke cīt ʔon cī guiir yic apath, ²⁶ku dhuk ku le bēn kek jakrɛc apei kōk kadhorou wār ye, ku lek yeguɔp. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc apei tēnē pīrden tueŋ.”

²⁷Kaam wēn jiēm yen kēlā, ke tik jam rōldīt kɔc yiic ku lɛk ye, “Tiŋ ē dhiēth yī ku muk yī amit guɔp apei.”

²⁸Go Jethu bēēr ku lueel, “Ee yic, ku kɔc mit gup alanden aa kɔc wēt Nhialic piŋ ku loikē.”

Jethu akuec bī kēnē jāŋ gōi looi

(Mt 12:38-42)

²⁹Tēwēn cī kɔc juēc kenhīim kut Jethu lōm, ke lueel, “Yeŋō be riēec akölē rēēc kēlā? Ee riēec ye wīc bī kēnē jāŋ gōi tiŋ. Ku acīn kē bī nyuɔth ke. Ee kēnē jāŋ gōi wäär cī rot looi tēnē Jona yen abīk tiŋ. ³⁰Cimēn wäär cī Jona raan kāk Nhialic tiŋ jāl a kit tēnē kɔc Ninibe, kēya Manh Raan abī jāl a kit tēnē kɔc akölē ēbēn. ³¹Tiŋ bēny wäär jiēl pan Athia abī rot jɔt aköl luŋdīt ku gēk riēec akölē, rin cī yen jāl tēmec apei bī wēl puɔth bēnyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku ʔen jam kēn, ʔen adīt tēnē Tholomon. ³²Aköl luŋdīt kɔc gen Ninibe aabī we gōk rin cī kek kepuɔth waar, ku pālke luɔi kārɛc wäär cī Jona ke lɛk. Ku alɛk we, ʔen jam kēnē, ʔen adīt tēnē Jona.

Kɔc cī gam aacīt awai ku mermer

(Mt 5:10; 6:22-28)

³³“Acīn raan cī mermer kaŋ ʔāth ʔōt ku kum nyin. Aye tōōu tēn ye yen ʔōt mer yic thīn, bī piny amer tēnē raan la ʔōt. ³⁴Puɔn path acīt nyin path. Raan path nyin ē daai apath, acīi thōŋ kek raan cī cɔɔr cie daai apath. ³⁵Kēya, luɔikē rōt bāk puɔth la cōk, ku duɔkkē puɔth cɔɔr.

11:23 Mk 9:40 11:29 Mt 16:4; Mk 8:12 11:30 Jona 3:4 11:31 1Bŋ 10:1-10; 2Lɛk 9:1-12
11:32 Jona 3:5 11:33 Mt 5:15; Mk 4:21; Lk 8:16

³⁶Na yin aɣer puɕu, ke yin acit raan kɛc cɔɔr ɛ daai apath cimɛn dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ɛ kɔc piöoc lööŋ ku Parathï lɛk lɔn nhiɛm kek

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷Nawɛn ci Jethu thök ɛ jam, ke cɔɔl raan tönɟ akut Parathï paande bik la mith, go la ku nyuuc ku mith ke kɛc yecin ku yecök lök cimɛn ciɛɛɟ kɔc Itharel. ³⁸Kɛnɛ, aci raan akut Parathï wɛn la baai bɛn göi apei. ³⁹Go Jethu lueel tɛnɛ ye, “Wek kɔc akut Parathï, aa wegup aɣeer kek yakɛ lök, ku piäthkun aaci thiäŋ käreɛ apei. ⁴⁰Kɔc cɪn kɛ njɛckɛ! Kɛc Nhialic yen cak guɔp, puɕu alɔŋthɪn cak aya? ⁴¹Biökruɛɛl aye nyuɔɔth puɔn ɣer tɛ muɔɔc yin kɔc, ku acie miɔc ye yin biökruɛɛl nyuɔɔth ɛ path.

⁴²“Tɛ rɛɛc yen thɪn tɛnɛ we, kɔc akut Parathï. Wek aa Nhialic juɛr kälilik, käk cit tök ɛ thiäär yic kakkun yakɛ ke puur ɛ dum yiic, ku kuat wɛl kök ɛbɛn. Ku wɛt la cök ku nhiɛr Nhialic akuɔckɛ looi. Käkka aa dhielkɛ looi, ku luɔikɛ käkka aya.

⁴³“Tɛ rɛɛc yen thɪn tɛnɛ we, kɔc akut Parathï. Ayakɛ nhiaar bäk aa nyuc tuɛŋ thök kɔcdit nhiiim tɛn amat, ku ye we muɔɔth athɛɛk ɣɔn ɛ ɣɔc yiic. ⁴⁴Tɛ rɛɛc yen thɪn tɛnɛ we, wek aa thönɟ kek rɛŋ cɪn kɛ ye ke njic, ye kɔc cath kenhiiim ɛ path, ku käreɛ cik thiaan keyiic piiny aaciï njic.”

⁴⁵Nawɛn, ke raan tök kɔc piöoc ɛ lööŋ jɔt rot ku lueel tɛnɛ ye, “Bɛny, tɛ jiiɛm yin kɛlä, ke yin ɛ ɣo lat aya.”

⁴⁶Go Jethu bɛɛr, “Wek kɔc piöoc ɛ lööŋ, käreɛ aa tit we aya. Wek aa kɔc piöoc käril apei cie lɛu bi ke looi. Ku wek aacie kɔc kony aya ɛ luɔiden. ⁴⁷Tɛ rɛɛc yen thɪn tɛnɛ we. Awɛɛŋkui, wek aa rɛŋ path buth tɛnɛ kɔc käk Nhialic tiŋ, kɔc wäär nɛk wärkun dit. ⁴⁸Acäk gam lɔn kɛwäär ci wärkun dit looi apath, ku na we tɔ thɪn ŋuɔt wek ci näk aya. Rin aaci kɔc käk Nhialic tiŋ nök ku buɔthkɛ ränɟken. ⁴⁹Ku rin ɛ wɛt kɛnɛ yen aci Nhialic ye lɛk we ɛlä, ‘Wek aaba tuɔc kɔc kækkiɛ tiŋ ku atuuc. Ku wek aabi kɔc kök nök ku cuɔpkɛ kɔc kök wei.’ ⁵⁰Riɛɛc akölɛ abi tɛm awuɔc rin ci yen kɔc käk Nhialic tiŋ nök tɛwäär cek piny yɛɛt ɛmɛn, ⁵¹jɔk ɛ nääk Abel ɣet nääk Dhäkaria wäär näk luɔŋ Nhialic. Ku ben Jethu lɛk ke, riɛɛc akölɛ abi tɛm awuɔc rin ɛ kækka ɛbɛn!

⁵²“Tɛ rɛɛc yen thɪn tɛnɛ we, wek aa yic moony tɛnɛ kɔc ku acäk ye gam kek week ɛ röt. Ku wek aa kɔc kök wic yic bik gam gɛl!”

⁵³Nawɛn wic Jethu bi jäl, ke jiiɛm kɔc akut Parathï ku kɔc piöoc lööŋ guɔp apei, ku thiɛckɛ wɛl juɛc ku wickɛ bi ke dhiel dhuk nhiiim, ⁵⁴rin wic kek ye bik deep wɛt bik dɔm, tɛ le yen wɛt rɛɛc lueel.

Duk riöc luel yic*(Mt 10:26-27)*

12 Wën cī kākka röt looi, ke kɔc juëc apeidit aake cī kenhīim kut Jethu lööm abī ciën tē ye cök cak la piny. Tēwën ke Jethu kəŋ jam tēnē kɔcken ye buɔθh ku lək ke, “Tietkē röt, ku duökkē ye luui cimën kɔc akut Parathī, kɔc ē kɔc ruëeny. ²Acin kē ye moony arək abī cīi tiëc. Tēdē ke lēu bī kēdāŋ thiaan abī cīi ŋic. ³Na cɔk a wēt luel waköu ka ŋot piŋ nhiäk aköl. Ku keriëec ebën cak ŋäai weyith yöt alɔŋthin ke yöt cī thiöök thok aŋot ye kɔc kök piŋ.

⁴“Ku alək we wek mätthkië, duökkē riöc kɔc guäpkun nök ē path. Aa we nök ku na lä ka cīn kēdēt ben kē looi. ⁵Ee Nhialic yen adhil kɔc riöc, rin na cī nök ka la riel aya bī cuat pan mac. Alək we, ee Nhialic ē rot yen adhil kɔc riöc. ⁶Diet thii kor kadhiëc cīt amuör, cīi ke ye yɔc wēu lik? Ku acin tök ē kamken cī Nhialic kaŋ muör nhom, ⁷agut nhimkun tō yīnhom aŋic Nhialic akuenden. Duökkē riöc, wek aa awär amuör juëc.

⁸“Alək we, raan ye gam kɔc nhīim lɔn ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lɔn ye yen raandië atuuc Nhialic nhīim. ⁹Ku raan jei kɔc nhīim lɔn cīi yen ye raandië, abī Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhīim.”

¹⁰Ku ben Jethu lək ke, “Kuat raan wēt rac luel Manh Raan guöp abī päl piny tēnē ye, ku raan luel kërac Wëi Nhialic guöp, acīi bī kaŋ päl piny tēnē ye.

¹¹“Tē yēth yī tēn amat luk yic, bāny dīt ku bāny kor nhīim, duk diëer tē bī yīn rot kuony thin ku wēt ba luel, ¹²rin Wëi Nhialic abī cɔl aŋic kē ba luel.”

Raan ajak kuc kəŋ

¹³Go mony dēt rot jɔt kɔc yiic ku luel, “Bēny lək wämäath bā yiëk abäkkië kāk cī wä nyāŋ yo yiic.” ¹⁴Go Jethu bēër, “Mätthdië, yeŋa cā kuany ba ya bēny, ba kəŋ tək we?” ¹⁵Ku lək kɔc awën tō thin, “Tietkē röt, duökkē jiek cɔl arum wepuöth. Acin raan rēer piërde yecin cɔk alɔn le yen kajuëc.”

¹⁶Ku lək ke kääŋ kēnē, “Thëer raan ajak ē tō thin, ku duömde ëci luok rap juëc apei. ¹⁷Go jal jam ku luel, ‘Yeŋö ba jal looi? Yen acin duël lääu yic bī yēn ke tööu thin.’ ¹⁸Nawën ke tek ku luel, ‘Kē ba looi akīn. Duël kēnē aba ŋaany, ku ben duëldīt apei looi bī yēn rap ku kāk kök baai tääu thin. ¹⁹Ku jal lək rot yatök. Mony mit guöp, yīn ala miith juëc apei bī run juëc nök, jɔl pīr apath, miëthē ku dëkkē, ku jɔl puöu miet?’

12:1 Mt 16:6; Mk 8:15 12:2 Mk 4:22; Lk 8:17 12:10 Mt 12:32; Mk 3:29
12:11-12 Mt 10:19-20; Mk 13:11; Lk 21:14-15

²⁰Go Nhialic lëk ye, ‘Raan kuc kəŋ! Ee wëër kënë, yin abī thou ku kajuëc ca tâu rot kē, bik lōk aa kāk ē ŋa?’”

²¹Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Kënë, yen ë rot looi tënë kɔc kajuëc tōöu ë rienken, ku acin jieek Nhialic tō kepuöth.”

Raan adhīl Nhialic ŋjōth

(Mt 6:26-34)

²²Ku wël Jethu yenhom kɔcken ye buɔth ku lueel, “Këya alëk we, bāk röt cīi cɔl anëk diëer kē bāk cam bāk pīr. Ku diëerkē aya kāk bāk ceŋ. ²³Wëi aŋuëën tënë miëth, ku guöp raan aŋuëën tënë alëth. ²⁴Daaike diet pār nhial, aacie pur rap ku temkē ke, ku tēëukē ke atuɔk yic, ku aa ŋot ke pīr rin ye Nhialic ke yiëk miëth. Ku wek aa ŋuëën apei tënë ke. ²⁵Yeŋa kamkun na diir ë wëike ke juak ruönke? ²⁶Na cāk kāk thiikā ye lëu, yeŋö ye wek diëer kāk kōk? ²⁷Tiëŋkē yōk cil tē dhëëŋ kek thīn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cɔk a bënyŋaknhom Tholomon cimënden wäär ë bäanyde yic, ëcīi la alëth la kīt dhëŋ cimën yāŋ tōk ë yōkkē yiic. ²⁸Ku na ye Nhialic wël cil ë path cɔl adhëŋ këlā, wël tō thīn akölē ku na nhiäk nīn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cīi we bī kuëc nhīim, wek aa kɔc la gam thin koor.

²⁹“Duōkkē wenhīim ye yiëk kē bāk cam ku kē dekkē akōlaköl. ³⁰Aa kɔc kuc wët Nhialic pinynhom ë tēn kek aa kepuöth yiëk kākka. Ku Nhialic Wuurdun aŋic lɔn wic wek kākka. ³¹Na ye këya, yakē ke wic kāk bäany Nhialic, ku aabi yiëk we aya.

Jieek cie rop atō pan Nhialic

(Mt 6:19-21)

³²“Duōkkē riōc wek kɔc buɔth ya rin Wuurdun amit puöu bī we yiëk ë bäanyë. ³³Yaackē kākkuun ku gämke wëëu kɔc ŋjōŋ. Kënë abī jaakduun juak yic pan Nhialic. Ku jieek pan Nhialic acie thök, ku acie riääk cimën jieek pinynhom, rin acin cuër tō thīn. Ku acīi aruɔp ye rac. ³⁴Ku piändu abī ya rëer akōlaköl tē tōu jaakdu thīn.

Rëer yī cī rot guir

³⁵“Rëer yī cī rot guir akōlaköl, ku rëer yī muk mermer rin kuat kē bī rot looi bī yōk wakōu, ³⁶cimën alony lui baai tit bänyden cī la yan thiëek yic ke bī dhuk baai. Na bī ke go yōt guɔ ŋaany thok tënë ye. ³⁷Aloony mit gup aa loony ye bänyden yōk ke tit tē dhuk yen baai. Alëk we alanden, bëny abā alanhden luɔi ruök, ku cɔl ke aa nyuc bik mīth ku luui tënë ke. ³⁸Tëdë, ke bëny abī dhuk baai wëer ciel yic, tädë ke dhuk

bëek ë piny. Ku aloony mit gup aa loony bi bëny yök ke tit. ³⁹Wek aa lëu kënë bäk deet yic ë röt. Na raan ye wëer alon bi cuär bën ñic, ka rëer ke yiën bi cuär kärke ciï kual. ⁴⁰Ke week aya rëerkë we tit, rin wek aa kuc aköl bi Manh Raan bën.”

⁴¹Go Piter lueel, “Bëny, ye yok lëk ë kääñ kënë aye koc ëbën?” ⁴²Go Bëny dhuk nhom ku lueel, “Na ye këya, yeña alony path ku ñic kãñ apei? Yeen alony bi bëny nyääñ kärke yiic paande, bi kacke ya gãm miëth akölaköl. ⁴³Alony mit guöp alony bi bëny yök ke loi luide apath të dhuk yen. ⁴⁴Alëk we, abi alony kënë tääu kärke yiic ëbën. ⁴⁵Ku na ye alony ye tak lon ciï bënyde bi lac dhuk. Ku ye rëer ke näk aloony kök, röör ku diäär. Ku ye cool ke mïth ku dëk abi wiet. ⁴⁶Ke bënyde abi la luät yeguöp aköl ciï ye tak lon yen aköl bi yen bën. Ku yeen abi bëny tëm awuöcdit ku met të rëer koc rec thïn.

⁴⁷“Ku alon ñic kë wic bënyde bi looi, ku rëer ke ciï rot guir bi kë wic bëny looi, ka bi tëm awuöcdit apei. ⁴⁸Ku alon kuc kë wic bënyde ku looi awuöc bi yen that thïn, ka bi ya awuöc koor. Kājuéc aa wic tënë raan ci gãm kājuéc, ku raan ci gãm kājuéc apei awic kājuéc apei tënë ye. ⁴⁹Yen aci bën ba piny bën cuöny. Ku anhiaar diët ci dëp theer. ⁵⁰Yen atiit kërac apei, yen abi gum ku rem ya apei yet aköl bi kënë thök. ⁵¹Yakë tak lon ci yen bën ba döör bën looi pinynhom? Alëk we acie ye. Ee lon bi koc keyiic tek. ⁵²Many la yic koc kadhiëc abi yeyic tek. Koc kadiäk aabä nhiaar ku man rou ya. Tëdë, koc karou aabä nhiaar ku man koc kadiäk ya. ⁵³Mïth röör kek wärken aabi kenhiim tuööm ë rienkië. Ku yen ë lon nyiir kek märken. Ku man athiëek kek tiñ wënde aabi röt maan aya.”

⁵⁴Ku ben Jethu lëk thän awën tō thïn, “Na tiëñkë luät nhial, ka guökë lueel lon deñ abi tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵Ku na döm bi la dil, ku ruel aköl apei, ka luelkë lon bi piny tuöc, ku tuc ayic. ⁵⁶Yeña wiëckë bäk ruëeny! Awëëñkui? Wek aa kë bi rot looi ñic të tiñ wek kakkä nhial. Ku cäk kë loi rot ëmën ñic ayic?

⁵⁷“Yeñö ciï wek yic bäk looi ye ñic? ⁵⁸Cimën na yëth raan yi luk yic, ke yi löc wët waar yic, ku döörkë ke këc yi guo yäth luk yic. Na ciï löc looi këlä, ka yëth yi luk yic tënë bëny, ku bëny abi la thön apuruuk, ku mac yi. ⁵⁹Alëk yi, yin aciï bi kañ lony, yet të bi yin këthiin këny tënë yi kañ cool.”

Na ciï luoi käreec päl ke yin aciï pïr

13 Nawën ke koc bö tënë Jethu, ku lëkkë ye lon ci bënydit Pilato koc Galilia col anak, koc ke ci käk juërkë Nhialic la nöc luon Nhialic Jeruthalem. ²Go Jethu bëer. “Yakë tak lon koc Galilia ci nöc

ëmën aa käreç apei wër kek kəc Galilia kők looi? ³Acie yic! Ku cäk ñic lön wek aabi thou aya cımenden, tē cii wek käreç yakē looi päl, ku wëlkē wepuõth Nhialic? ⁴Ku na kəc wäär kathiäär ku bët wik yön bäär apei kenhiiim Thiloam bik thou ebën, ye kek kəc käreç looi Jeruthalem kepeç? ⁵Aacie ke! Ku alək we, na cäk luçi käreç päl, ke wek aabi thou ebën cımenden.”

Kääñ tim cie luçk

⁶Go Jethu ke lək kääñ kënë, “Monytui eçi tim luçk com duçmde. Nawën thöönj tē cı yen luçk, ke bö bi bën bet. Go ciën mith yök yenhom. ⁷Go puõu riääk apei, ku lək raan lui dom yic bi yep wei, ku lək ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku acin manh tönj ca yök yenhom. Yeñj pël ye bi dom rooc ë path ke cie luçk?’ ⁸Go raan ë luçi bëër, ‘Bëny, päl ë ruõõn tönj kënë ë path, aba guiir ku tääu dhiääp yecök. ⁹Na lok ruõõntui ka path, ku na cii lok, ka jöl cöl ayep.’”

Jethu acı tiñ tuany kony aköl cii kəc ye luui

¹⁰Tëwën aköl cii kəc ye luui ke Jethu piõõc tën amat kəc Itharel, ¹¹ke tik ë tō thün ke la guõp jöñrac cı ye dhoñ köu, bi yeköu cii ye jöt ruõõn thiäär ku bët. ¹²Nawën tiñ Jethu ke cöl ku lək ye, “Tik, yin acı kony.” ¹³Ku tēüu yecin yeköu. Ku kaam thiin awën ke la köu cök. Go Nhialic leec.

¹⁴Ku raandit tën amat eçi puõu dak apei rin cı Jethu ye kony aköl cii kəc ye luui. Ku lək kəc awën tō thün, “Yok aa la nin kadätem ye kəc luui. Ke raan alëu bi bën akäl tøk kam ë ninkä yiic bi bën kony, ku acie aköl cii kəc ye luui.”

¹⁵Go Bëny bëër ke tçon guõp, “Aa wek kəc la gup ruëeny! Le raan tøk ë kamkun cie yäkke ye lony aköl cii kəc ye luui bi ke la wiëc wal ku piu? ¹⁶Ku tiñ kënë, nyan many Abaram cı bëny jak dhoñ köu, bi ya rëër ke duçl ë runkä kathiäär ku bët, cii path bi kony aköl cii kəc ye luui bi la cök?” ¹⁷Tëwën lueel yen ye kälä, ke kəc awën man ye yär gup, ku mit thän diit awën tō thün puõth käk kəc göi cı Jethu looi.

Kääñ käu koor nyin ye tiemde diit apei

(Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸Ku la Jethu tueñ ke jam ku lueel, “Bääny Nhialic cüt ñjō? Yeñj ba thöõñ ke ye? ¹⁹Aba thöñ manh tim koor nyin cı raan com duçmde. Go diit abi ya tim diitet ye diët yõõtken yik kërke köth.”

²⁰Ku ben lueel, “Yeñj ba ben thöñ bääny Nhialic? ²¹Acit lon cı tik puçr ayumdit tet yic, na lä ke piäär ebën.”

Kuany dhël la pan Nhialic yic

(Mt 7:13-14, 21-23)

²²Ku bër Jethu ke kuany gæeth ku bëëi yiic ke la Jeruthalem. ²³Go raan tök thiëc, “Bëny! Le kɔc lik bi poth bik la pan Nhialic?”

Go Jethu bëër, ²⁴“Thamkë bak bak dhël ye kɔc gum thïn yic, rin alëk we lɔn wïc kɔc juëc ye bik la alɔŋthïn, ku acik bi lëu. ²⁵Të jɔt wun baai rot ku riit yöt thok, wek aabi kɔc ayeer ku jalkë yöt tɔŋ thok ku luelkë, ‘Bëny, ŋany yöt thok tënë yo,’ ku abi bëër tënë we, ‘Akuɔc të bii wek thïn.’ ²⁶Ku abäk lëk ye, ‘Yok aaci mïth ku dëkku kek yi, ku yin aci piöoc ë gæethkua yiic!’ ²⁷Ku abi dhuk nhom ku lueel, ‘Alëk we bak piŋ, wek aaci bö yöt rin wek aacä ŋic. Jalkë, kɔc luui ë kärecl’ ²⁸Ku të ci yi cuɔp wei, ke yin ariääk puɔu ku dhiau aba yithok a kac të tiŋ yin Abaram, ku Ithäk ku Jakop ku kɔc käk Nhialic tiŋ, ke rëër bäany Nhialic yic pan Nhialic, ku gël yi wei thïn! ²⁹Ku kɔc aabi bën pinynhom ëbën ku camkë yan bäany Nhialic. ³⁰Ku kɔc tɔ ciëen ëmën aabi tɔ tueŋ. Ku kɔc tɔ tueŋ aabi dhuk ciëen.”

Jethu ku Antipäth Yërot

(Mt 23:37-39)

³¹Tëën, ke kɔc akut Parathï bö tënë Jethu ku lëkkë ye, “Jäl ë tën rin bëny Antipäth Yërot awic bi yi nök.”

³²Go Jethu lueel, “Lak ku lëkkë raan la guɔp awandit lɔn yën abi la tueŋ akölë ayi nhiäk ya cop jakrɛc wei kɔc gup, ku luɔi käk jän göi ye yën kɔc kony. Ku na ye nin diäk ke yën abi luɔidië thöl pinynhom. ³³Ku akölë ku nhiäk ku aköl dëëtë, yën ala tueŋ ya lui rin aci path bi raan käk Nhialic tiŋ nök tädët cie Jeruthalem.

³⁴“Kɔc Jeruthalem! Kɔc Jeruthalem! Kɔc ë kɔc käk Nhialic tiŋ nök, ku biökkë kɔc ci tuɔc we aleel. Ye arakdë ci yën ye wïc ba we kuööt yiic, ku kuɔny we cimën adhie ye ajith miëthke kuöm piny yewuök, ku wek aaci kuc.

³⁵Nhialic abi we nyän pandun. Ku athön we bak ŋic, wek aaci ya bi bën tiŋ yet aköl bi wek röt guiir, ku luɔrkë ya yai ke yakë lueel, ‘Lecku raan bö rin Bänyda.’”

Jethu aci raan tuany kony

14 Nawën ke Jethu la pan raan akut Parathï aköl ciï kɔc ye luui bi la mïth. Ku kɔc ke tɔ thïn aake döt Jethu apeï.

²Go raan ci but yööm ku kök ëbën bën tënë ye. ³Go Jethu jam ku thiëc kɔc piöoc ë lööŋ ku kɔc akut Parathï, “Ci löŋ pëen bi raan tuany

kony aköl cii kɔc ye luui tädë ke kony?” ⁴Gokë cii bëër. Go Jethu mony awën cɔl ku kony ku cɔl ajiël. ⁵Ku jɔl lëk ke, “Yenja kamkun ë tën, na ci manhde, ayi wenje lööny yiith aköl cii kɔc ye luui, ke pël yiith ku cii bii bei nyin yic?” ⁶Ku wët kënë aci ke nyöŋ nhiim kë bëër kek ye.

⁷Wën ci yen ye tiŋ aya ke jööl awën ci cɔl aaye ŋek tēden nyuuc yen thīn lɔc, ke luel kääŋ kënë, ⁸“Të ci yi cɔl yai yic, duk la ku nyuc tēn kɔcɔt, tädë ke raan ben dit tēnë yi aci cɔl aya. ⁹Na bii, ke raan awën cɔl we wedhie abi yök ba rot jɔt ba thöoc päl ye. Ku yin abi jäl dhuk thöc tō ciēn yiic ke yi ci guöp yār. ¹⁰Të ci yi cɔl, ke yi la ku nyuc thöc tō ciēn yiic rin na la raan la baai bēn, ka bō tēnë yi ku luel, ‘Jɔt rot, bäär tueŋ tēn mähdië.’ Kënë abi cɔl athiek yic jööl nhiim ëbën. ¹¹Këya, kuat raan dit puöu rot yäth tueŋ ë rot abi Nhialic dhuök ciēn, ku raan lir puöu ë rot dhuök ciēn abi Nhialic yäth tueŋ.”

¹²Ku luel Jethu tēnë mony awën ci ye gɔɔŋ, “Na loi miēth bi yin kɔc gɔɔŋ, ke duk ke cɔl mähku ku paan moor, ku kɔc ruääi kek yi ku kɔc ajiëk thiëk bääikun, rin aabi ben cɔl. Ku na looi rot këya, ke këwäär ca luöi ke yen acolkë tēnë yi. ¹³Na loi miēth cɔl yin kɔc, ke cɔl ke kɔc ŋöŋ, ku kɔc ci duany, ku kɔc ci ŋɔl ku cöör, ¹⁴rin na la kɔc röt jɔt thou yic aköldä, ke yin abi Nhialic cuööt rin wäär ci yin ke cɔl kɔc cii ye lëu bik miēthku cool.”

Jethu aci bääny Nhialic thöŋ yan thiëk

(Mt 22:1-10)

¹⁵Go mony dēt mīth kek kɔc luel tēnë Jethu wën piŋ yen kënë, “Kɔc mit gup aa kɔc bi cɔl yai yic, bääny Nhialic yic.”

¹⁶Go Jethu lëk ye, “Monytui ëci yandit apei looi ku cɔl kɔc juëc. ¹⁷Nawën ci miith yai guir, ke toc aluonyde bi kɔc wic ke yai yic la cɔl, ‘Bäk, keriëc ëbën aci thök ë guier.’ ¹⁸Gokë wël juëc luel kedhie bi kek kenhiiim kɔl. Ku luel raan wën ci alony kaŋ yök ëlä, ‘Yen aci piny yɔcɔc, ku yen adhil la ba la tiŋ. Löör ku lëk bëny lɔn acin kë maan yen cii yen la yai yic.’ ¹⁹Ku luel raandët, ‘Yen aci miöör kathiäär ye kɔc pur yɔcɔc, yen ala ba ke la them, löör lëk bëny lɔn acin kë maan tēnë ye.’ ²⁰Ku luel raan ye kɔc diäk, ‘Yen aci piac döm nya, acä lëu ba la yai yic.’

²¹“Go alony dhuk baai ku le wëlkä lëk bányde. Go bányde puöu riääk ku lëk aluonyde, ‘Löör dhöl yiic ku kam bëëi geeu, ku cɔl kɔc lim dhöl yiic ku kɔc ci duany, ku kɔc ci ŋɔl ku cöör bik bēn.’ ²²Go alony luel, ‘Bëny, kë ca lëk ya aca looi ku piny aŋot lääu.’ ²³Go bëny ben lëk aluonyde, ‘Löör kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lëk kɔc ëbën bik dhiel bēn bi paandië thiäŋ. ²⁴Alëk yi, kɔc wäär ca kaŋ cɔl acin miēth yai bik ben yök paandië!’”

Kë dhil raan looi bī ya raan buoth Jethu*(Mt 10:37-38)*

25 Kɔc juēc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom kɔc ku lueel, 26 “Na ye raan bō tēnē ya, ku cīi wun ku man ku tieŋde ku miēthke, ku wāmāthakën ku nyiërakën, ku wëike man, ka cie raan buoth ya. 27 Ku raan cie gum ku buoath ya, aciī lëu bī ya raan buoth ya. 28 Na wïc raan bī yōndit bäär apei buth, yeŋö bī kaŋ looi? Nadë ke cīi wëëu muk bī kaŋ kuëën nyin bī ŋic lɔn le yen wëëu juēc bī yen yöt buth bī thöl? 29 Na jɔk cök ku le ciën wëëu juēc bī yen ye thöl, ka bī kɔc yöt tiŋ ke kēc thök aa bui, ku yekë lueel, 30 ‘Mony kënë aci yöt jɔk bī buth ku akęc thääp.’

31 “Na jɔt bēnyaknhom tɔŋ ke la apuruk tim thiäär bī la thör kek bēnyaknhom dët la apuruk tim thiär-rou, ke cīi bī kaŋ tak lɔn bī yen tɔŋ lëu kek ë bēny kënë? 32 Na yök ke cīi tɔŋ bī lëu, ka toc kɔc ke bēnyaknhom tui ŋot mec kek apuruökke bik döör looi.” 33 Këlä aya, acin raan kamkun lëu ye bī ya raan buoth ya agut tē bī yen kärke kaŋ puöl.

34 “Awai, apath. Ku na thöök köu alëi ke ben dhuök thün kädë? 35 Awan cīt kënë acie ben piath. Aye puök wei. Piŋkë tē le wek yith.”

Kääŋ amël cī mää*(Mt 18:12-14)*

15 1-2 Kɔc ajuër kut ku kɔc käreç looi aake cī bēn tēnē Jethu bīk piöcde bēn piŋ. Ku kënë, ee kēc kɔc akut Parathī ku kɔc piöc lööŋ nhiaar, rin ye Jethu kɔc rec mēen jänŋ lor, ku miith ke ke aya. 3 Goke lëk kääŋ kënë.

4 “Na la raan tøk kamkun amäal buoat, ku mär amäl tøk, ke cīi thiärdhoŋuan ku dhoŋuan nyiëŋ piny roor, ku le amäl tōŋ cī mää kaŋ wïc yet tē bī yen ye yök? 5 Ku na yök ka mit puöu apei ku jɔt yekët. 6 Ku na le yet baai ka cɔl mähke ku kɔcken akeu nhom ku lëk ke, ‘Yen aci puöu miet rin cī yēn amäldiēn wäär cī mää yök. Loiku yai.’ 7 Këlä aya, miet puöu dīt abī tō pan Nhialic, rin raan tōŋ këræç looi cī yepuöu dhuök ciēen rin adumuöömke. Ku miet puöu kɔc tō pan Nhialic, rin ë raan tōŋ, aciī bī thōŋ kek miet puöu rin kɔc path kathiärdhoŋuan ku dhoŋuan cīn awuöc cīk looi, bī kek kepuöth dhuök ciēen.”

8 “Tädë, tik ala wëëth thiäär milänŋ yer, ku mär wēnh tøk. Yeŋö bī looi? Abī mac dëp ku wïc apei arëk bī yöt a weec yic agut tē bī yen ye yök. 9 Tē cī yen ye yök ka cɔl mähke ku kɔc akeu ëbën ku lëk ke, ‘Yen amit puöu apei, wëëukiēn wäär cī mää aaca yök. Loiku yai.’ 10 Këlä aya, atuuc Nhialic aa puöth miet rin raan tōŋ käreç looi cī yepuöu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääŋ manh cī mäǟr

¹¹Ku la Jethu tueŋ ku lueel, “Monytui ë tō thīn ku ë la wät karou. ¹²Go wën koor lëk wun, ‘Gäm ya kāk ba tēk ya aköldä?’ Go wun kãŋ tek tēnë ke. ¹³Nawën nin lik cök ke wën koor ɣɔc kākke ëbën, ku jiël bī la wun dēt, wun cī yen wëëuke bën la thöl thīn dēŋ ë määu ku wīcwīc adējök. ¹⁴Wën cī yen wëü thöl ke cɔŋdīt apei loi rot ye pan awën, ku jəl rëer ke nēk cök apei. ¹⁵Nawën le kākke dhal ke luɛek rot pan raan tōk ë kɔc pan awën. Go raan la baai cəl aye dir baai biöök. Ku gēm ke kē camkë. ¹⁶Ku ë ye wīc diēt cök yeyäc thiöŋ kē ye dir cam, ku acin raan cīi ye gäm ye. ¹⁷Nawën jəl kërɛɛc cī looi tak yic yepuü ke lueel, ‘Ye kɔc luoi kadë tō tēnë wä ë kueth abī miëth döŋ piny, ku yen akīn duër thou ë tēn rin cök! ¹⁸Yen abī dhuk tēnë wä ku lëk ye, wä yen acä awuöc looi tēnë Nhialic ku tēnë yī. ¹⁹Yen acīi ben a cöl yī, loi ya ke ya cīt alony ye riop.’ ²⁰Ku jəl jäl pan awën ku dhuk tēnë wun.

“Tëwën ŋoot yen tēmec ke baai, ke tīŋ wun ke bö. Go puü la yum ku riŋ tēnë ye ku pëet yic ku cim gēm. ²¹Go wëndë lueel, ‘Wä yen acī kërɛɛc looi tēnë Nhialic ku tēnë yī. Yen acīi ben piath nadë ke ya cöl ë yī.’

Ku ëye wīc diēt cök yeyäc thiöŋ kē ye dir cam (15:16)

²²Go wun aluɔnyke cɔl ku lueel, ‘Riɛŋkɛ! Bɛ̄ɛikɛ alanh path ku tääukɛ yekɔu. Ku cuɔthkɛ cin joth milāŋ tɔc ku tääukɛ war yecɔk. ²³Ku bɛ̄ɛikɛ muɔr thiin cuai apeɪ ku nākkɛ bɪ yɔk yai looi, ²⁴rin manhdiɛn kɛnɛ ɛ cɪt mǎnh cɪ thou ku aci bɛn pɪr. Yeen ɛcɪ mǎar ku aci yɔk.’ Ku jɔlkɛ yai cam.

²⁵“Tɛwɛn looi kǎkkǎ rɔt, wɛndɪt ɛcɪ la luui dom yic. Nawɛn dhuk ku jɔl bɪ baai dɔɔt, ke piŋ lɔɔr yic ku diɛr. ²⁶Go aluɔny tɔk cɔl ku thiɛɛ kɛ diɛr kɔc baai. ²⁷Go alony awɛn lɛk ye, ‘Wǎmuuth aci bɛn, ku wuur aci muɔr wǎar cuk muk apeɪ bɪ cuai nɔk bɪ yai looi rin cɪ yen dhuk ke puɔl guɔp.’

²⁸“Go wɛndɪt puɔu riǎak apeɪ ku kueec bɪ cɪi la baai. Go wun bɛn tɛnɛ ye ku lɛŋ bɪ la baai. ²⁹Go lɛk wun, ‘Yɛn aci luui apeɪ ɛ runkǎ ɛbɛn tɛnɛ yɪ, ku acɪn tɔŋ ca lɛk ɣa ba looi cɪ ɣɛn kaŋ kuec ba cɪi loi. Ku ɛ runkǎ ɛbɛn acɪn mɛn manh ɛ thɔk ca kaŋ yiɛk ɣa bɪ ɣɛn luui yai yɔk mǎthkiɛ. ³⁰Ku wɛn dhuk wɛndu ke cɪ wɛ̄ɛuku la muɔr adɛjɔk kɔth, ke yɪ loi yai ku nǎk muɔr tɔŋ yen cuai apeɪ ɣǎkkua yiic.’ ³¹Go wun bɛ̄ɛr, ‘Manhdiɛ, yɪn arɛ̄ɛr kek ɣa akɔlakɔl, ku kǎk muɔk ɛbɛn aa kǎkku. ³²Ku ɛ yic buk yai looi rin wǎmuuth ɛ cɪt manh cɪ thou, ku ɛmɛn aci pɪir, ee cɪ mǎar ku ɛmɛn aci yɔk.’”

Kǎaŋ raan luɔi kony rot ruɛ̄ny

16 Ku ben Jethu lueel tɛnɛ kɔcken ye buɔth ɛlǎ, “Wǎthɛɛr raan ajak ɛ tɔ thɪn, ku yeen ɛ la raan kǎkke guiir baai, ku raan kɛnɛ ɛcɪ luɔm tɛnɛ ye rin cɪ yen wɛ̄ɛuke muɔr. ²Go cɔl ku lueel, ‘Yɛjɔ kɛ ya piŋ keye lueel ɛ rienku? Nyoth wɛ̄ɛu ca dɔm ku wɛ̄ɛu cɪ mǎar thook ɛbɛn, rin yɪn acɪi bɪ ben ɲot yɪ lui tɛnɛ ɣa.’ ³Go mony wɛn lueel yepuɔu ɛlǎ, ‘Ba ɲɔ looi tɛ cop bɛny ɣa luɔidiɛ yic? Yɛn akuc puɔr ɛ dom ku ɣɛn abɪ guɔp yǎr tɛ ye ɣɛn lim. ⁴ɛmɛn, kɛ ba looi aca jǎl ɲic, kɛ bɪ ɣɛn cɔl ala kɔc juɛc mǎath ke ɣa, bɪk ɣa aa lor bǎaiken tɛ cop ɣa wei luɔidiɛ yic.’

⁵“Go kɔc la gup kǎny bǎnyde cɔl ku lueel tɛnɛ raan cɪ kaŋ bɛn, ‘Kǎk bɛny kɔny tɛnɛ yɪ yekɛ dɛ?’ ⁶Go lueel, ‘Yɛn akɔny tɔnydɪt miɔk bian tɔk.’ Go raan kǎŋ guiir baai lɛk ye, ‘Kɛnɛ aci ya akuɛndu, nyuc ku gǎt thiǎrdhiɛc.’ ⁷Ku thiɛɛc raan dɛt, ‘Na yɪin, kɛny tɔ yɪguɔp ye dɛ?’ Go lueel, ‘Ee gǎny rap tiɛm tɔk.’ Go lɛk raan wɛn, ‘Gǎt buɔt kabɛt.’

⁸“Go wun baai raanden la guɔp awan leec wɛn cɪ yen rot kony. Rin tɛ ye riɛɛc akɔlɛ kǎkken luɔɔi thɪn kamken aŋuɛ̄ɛn tɛnɛ mɪth bǎany Nhialic.” ⁹Go Jethu la tuɛŋ ku jɛɛm, “Kɛya alɛk we, luɔikɛ jɛɛk pinynhom bɪ wek ke la mɛth, rin na la jaakdun thɔk ke wek aabɪ lor pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn yic. ¹⁰Raan ɲic kǎlik muk apath ɛ kǎjuɛc ɲɛɛ muk aya,

ku raan kuc kälük muk, acie käjuëc ë ñiec muk. ¹¹Na yïn acie käk ciëñ pinyñhom ë tën ñiec muk, ke yï bï deet puöu këdë bï yï gäm jïëk tō pan Nhialic? ¹²Na yïn acie ñjōth puöu lön bï yïn kën raandä ñiec muk, ke yeña bï gäm kë cök a këdu?

¹³“Acïn alony lëu ye bï luui tënë bány karou, ka man raan tueñ ku nhieer raan ye kōc rou. Tëdë ka thek raan tueñ ku dhël raan dët guöp. Acïi raan lëu bï Nhialic ku jïëk nhïar kedhie.”

¹⁴Go kōc akut Parathï, kōc nhïar wëëu, käckä piñ ëbën ku dōlkë Jethu guöp. ¹⁵Go Jethu lëk ke, “Wek aa röt nyuōth kōc nhïim ciët wek kōc path ku Nhialic añic kë tō wepuōth. Rin käk ye kōc juëc yiëk kepuōth apeï ciët kek ril, aaye Nhialic tiñ ke kor.

¹⁶“Wätheer agut tēwäär tul Joon, kōc aake ye lõñ Mothith ku wël cï kōc käk Nhialic tiñ gōt, theek. Ku ëmën, Wët Puōth Yam rin bääny Nhialic alëk kōc, ku awic kuat raan ëbën bï rot riëny thïn. ¹⁷Ee këya, apuəl yic bï käk tō nhial ku pinyñhom riääk, tën tē bï wët thïn koor tō Lõñ yic cuat wei.

¹⁸“Raan liöi tieñde ku thieëk tiñ dët, ka cä akōr looi. Ku mony thiak tiñ cï muōnyde liöï, ka cï akōr looi aya.”

Raan cï jak kok miëth ku Ladhäro

¹⁹Go Jethu kääñ bën thjōth ku lueel, “Raan tōk ë tō thïn ku ëcï jak apeï, ku ë ceñ alëth dhëñ ku ë ye yai looi paande akōlaköl. ²⁰Ku raan laañ cöl Ladhäro la guöp tëtōök juëc apeï ë tō thïn aya. Ku ë ye nyuc yōn raan ajak thok, ²¹bï lim awuthueei ë lööny piny. Ku jök aake ye bën aya ku nyankë tëtōök yiic.

²²“Nawën ke laañ kënë thou, go atuuc Nhialic wëike tääu Abaram yōu nhial pan kōc path cï thou. Nawën ke mony ajak lōk thou aya ku thiäk, ²³ku tēëu wëike pan mac, ku rem thïn apeï. Nawën ñjëer yenyin nhial ke tiñ Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tō yeyōu. ²⁴Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bï ciëñ tōk luōt thok piü yiic, ku gōt yalïep bï liemdië lier, rin yen arem apeï ë tën!’

²⁵“Go Abaram bëër, ‘Manhdië, tak lön cï yïn kãpath yök wäär piïr yïn ku yök Ladhäro kërec. Ku yeen awac puöu ëmën ku yïn arem apeï. ²⁶Ku dët aya, tēthuth mec yic apeï atō kamkua bï ciën raandan la lõñtui, ku cïn raandun bö tënë ya ë tën.’ ²⁷Go mony ajak wën lueel, ‘Wä Abaram yïn aläj ba Ladhäro tuōc panda, ²⁸tënë mith wä kadhiëc bï ke la wëët bïk cïi bö ë tën bï ke reem aya.’

²⁹“Go Abaram lëk ye, ‘Mothith ku kōc käk Nhialic tiñ aa tō thïn, cöl ke aa piñ wëlken.’ ³⁰Go mony ajak ben lueel, ‘Kënë acïi ye lëu, Wä

Abaram! Ku na jət raan rot kɔc cī thou yiic ku le tənē ke, ka pāl kāreec yekē ke looi.’ ³¹Go Abaram lueel, ‘Na cīk wəl Mothith ku wəl kɔc kāk Nhialic tiŋ piŋ, ka cīi wēt raan cī thou ku ben pīr piŋ aya.’”

Ba raandēt thöc kërac yic

(Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

17 Naɣon akäl tók ke lueel Jethu tənē kɔcken ye buɔɔth, “Kāk kɔc cɔl aloi adumuɔm aa röt dhiel looi akölaköl. Ku raan kakkä cɔl aloi röt abi kërac apei yök. ²Ee ŋuëen tənē ye diët cī ruök yeth aleldit tet, ku pīk wīir bī mou, bī kɔc thiikä cīi cɔl aloi adumuɔm. ³Tietkē röt!

“Na loi menhkui adumuɔm, ke nyieny, ku na dhuk yepuɔu ciëen këræc cī looi, ke yī pël wēt piny tənē ye. ⁴Ku na looi kërac tənē yī arak dhorou akäl tók, ku biī tənē yī arak dhorou aya, ku thiëec yī ba wēt pāl piny, ke yī pël wēt piny tənē ye.”

⁵Naɣon aköl dēt ke lueel atuuc tənē Bëny Jethu, “Yok aa wic gamdit, lək ɣo tē bī ɣok ye yök thīn.” ⁶Go Bëny bëër, “Na gamdun cɔk kuur bī ciët manh ŋaap, ka lëukē bāk tim diit tui yöök ëlä, ‘Nyuën rot bei piiny agut mei, ku lɔr pith rot wīir!’ Ke wëtdun aloi rot.

⁷“Na thöönku lɔn raan tók kamkun ala alony cī la pur, tädē ke cī la biöök amël. Na le dhuk dom yic, ye lək ye, ‘Lɔc bën ba bën mīth?’ ⁸Acīi bī lək ye këya! Tädē aba lueel tənē ye, ‘Guir miëth tənē ɣa, ku tit ba kaŋ mīth ku dək, na lä ciëen ke yīn abi jäl mīth ku dək.’ ⁹Ku aloony aa cie leec tē looi kek luɔiden. ¹⁰Athöŋ kek we aya, na luɔikē kē ca lək we bāk looi, ka luëlkē, ‘Yok aa loony ë path, ee luɔida yen acuk looi ku acin dēt.’”

Atuet thiäär aci kony

¹¹Nawën la Jethu Jeruthalem, ke tək kam Thamaria ku Galilia. ¹²Nawën yeet gen thiin tō dhël yic ke räm kek atuet thiäär. Gokē kööc tēmec, ¹³ku luëlkē, “Jethu Bëny, liec ɣo.” ¹⁴Nawën tiŋ ke ke lueel, “Lak ku nyuöthkē röt kɔc kāk Nhialic.”^d

Tëwën ŋoot kek dhël yic, ke tuet jiël kegup. ¹⁵Go raan tók dhuk tənē Jethu wën cī yen ye tiŋ ke tuet cī jäl yeguöp, ku leec Nhialic apei röldit, ¹⁶ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kënë ë raan Thamaria. ¹⁷Kënë aci Jethu cɔl athiëc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cī kony bī tuet jäl kegup? Kɔc kök kadhoŋuan aako? ¹⁸Yeŋö yen raan wun dēt yen dhuk bī Nhialic bën leec?” ¹⁹Ku lək ye, “Jət rot ku jäl. Gamdu aci pīir.”

17:3 Mt 18:5 ^d17:14 Rin bī kɔc kāk Nhialic ke tiŋ lɔn cī kek pial bīk aa rëer ke kɔc. (Leb 14:1-32)

Bääny Nhialic*(Mt 24:23-38, 37-41)*

²⁰Nayɔn akäl tók ke kɔc akut Parathī thiēc Jethu, “Bī bääny Nhialic yecök jɔc nɛn?” Go Jethu bëër ku lueel, “Bääny Nhialic acie kënë na bīi ke tiŋ kɔc nyin? ²¹Ku acin raan lëu ye bī lueel, ‘Daai tɛn, yen akın, tɛdɛ ke lueel, yen akan.’ Rin bääny Nhialic atō wɛpuŋth.”

²²Ku lueel Jethu tənɛ kɔcken ye buɔth, “Tɛ bī wek ɣa, ɣɛn Manh Raan nhiaar diēt ɣa cɔk rëër ke we akäl tók abö. Ku ɣɛn aciī bī rëër tɛn. ²³Abi kɔc kök lëk we lɔn cī ɣɛn dhuk ɣɛn atō tɛn, ke duɔkkɛ gam, ku duɔkkɛ ɣa cɔk wic. ²⁴Rin tɛ dhuk Manh Raan, ka guɔ kɛ ŋic. Abäk tiŋ cimɛn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lɔŋ ku lɔŋɛ. ²⁵Ku ɣɛn abi kaŋ gum apei, ku riëc akölɛ aciī wɛtdiɛ bī gam. ²⁶Tɛ le Manh Raan bɛn, ke kɛ bī rot looi abi ciët kɛwäär loi rot wäär pīir Noa. ²⁷Ee ninkä kɔc aake rëër ke mit puŋth, keye mīth ku dëkkɛ ku loikɛ ruɛi ɣɛt aköl le Noa riäi yic, ku bō aboor ku moukɛ ëbɛn. ²⁸Ku bɛndiɛ abi thõŋ aya kek kɛwäär loi rot wäär pīir mony cɔl Lot. Ee ninkä kɔc aake ye mīth ku dëkkɛ, ku ɣɔckɛ kãŋ ku ɣɔckɛ ke wei, ku purkɛ ku loikɛ ɣööt. ²⁹Ku aköl wɛn jiël Lot Thodom, ke Nhialic cɔl deŋ atueny ë mac ku nɛk kɔc ëbɛn, ³⁰yen abi ciët aköl bī Manh Raan dhuk.

³¹“Tɛ le akölɛ bɛn, ke raan rëër ayeer aciī ben la ɣöt bī la guik kɛ muk. Ku raan tō dom yic aci dhuk baai aya. ³²Takkɛ kɛwäär cī rot looi tənɛ tiŋ Lot.^e ³³Raan wic ye bī wëike kony aabi muɔr, ku na ye raan mär wëike ë rienkiɛ ka bī wëike muk akölrïëc ëbɛn. ³⁴Wakõu ë ninkä kɔc karou aabi tō ɣööt ke nin. Raan tók kamken abi lɔc ku nyɛi ku dõŋ raan tók. ³⁵Kɛlä aya, diäär karou aabi luui ë tók luɔiden baai, tiɛŋ tók abi ɣãth nhial ku nyiëŋ tiɛŋ tók piny. ³⁶Ku abi rot looi kɛlä aya tənɛ kɔc lui dom yic. Raan dɛt abi ɣãth nhial ku nyiëŋ raan dɛt piny.”

³⁷Go kɔcken ye buɔth thiëc, “Bëny, bī ke ɣãth tɛnen?” Go Jethu bëër, “Tɛ rëër guɔp kɛ cī thou thın, aye cor yenhom mat thın.”

Lëer ku bëny luök

18 Nayɔn aköl dɛt ke Jethu lëk kɔcken ye buɔth kãŋ bī ke piöc bık dhiel aa röök akölaköl ku cik dhör. ²Ku lueel, “Wãthɛr bëny luök ë tō thın gen tók. Ku ëcie riöc Nhialic ku ë dhäl kɔc gup ëbɛn. ³Ku tiŋ lëer ë tō ë gen kënë aya. Ku ë ye lac bɛn tənɛ bëny, ku lɛŋ bī luök yic tənɛ mony luk kek. ⁴⁻⁵Go bëny wɛtde ciī kuëc nhom. Nawɛn le tak ke lueel, ‘Na cɔk alɔn ciī ɣɛn ye riöc ë Nhialic, ku cã kɔc thek, ke rin ë tiŋ

17:26 Cäk 6:5-8 17:27 Cäk 7:6-24 17:28-29 Cäk 18:20-19:25 17:31 Mt 24:17-18; Mk 13:15-16

^e17:32 Tiŋ Lot ɣɔn cī yenhom wel bī riãŋ Thodom tiŋ, nawɛn ke yuɔm abi ciët ŋɛnh awai. (Cäk 19:26)

17:33 Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25

*Te rëer guöp kē cī thou thīn, aye
cor yenhom mat thīn (17:37)*

kënë ya rääm nhom ë bak, aba tiŋ ba dhiel luök yic, na cä loi kälä, ka bi ya cool ë bën ku cut yaŋuöp.’”

⁶Ku jəl Jethu lëk ke, “Pieŋkë tē ye bēny kuc luk jieem thīn. ⁷Ciī Nhialic lēu bi luk ŋiec looi tēnē kōcken cī lōc, kōc ye rōök akōl ku wēer? Bi ke cəl ke mec tēnē ye? ⁸Alëk we, abi luk ŋiec looi tēnē ke. Ku na la dhuk, ŋen Manh Raan, ye kōc kadē ba yök ke la gam pinyinhom?”

Kääŋ raan akut Parathī ku raan ajuēr kut

⁹Ku lueel Jethu kääŋ kënë aya tēnē kōc röt yök ciēt kek path kepēc, ku dhälkē raan ëbēn guöp. ¹⁰“Kōc karou aake cī la luəŋ Nhialic bik la rōök, raan akut Parathī nhiam apei ku raan ë kut ajuēr kōc tuōör nyin. ¹¹Go mony nhiam akut Parathī bën ku kēec ku rōök ë rot ëlä, ‘Yin aleec Nhialic, ŋen aciī thōŋ kek kōc kōk, kōc kāk kōc kōk tuōör nyin, kōc ë luui käreec ë diäär kōc kōk kōc. Yin aleec rin ŋen aciī thōŋ kek raan ajuēr kut kënë. ¹²Ŋen ë thek ba ciī mīth, arak rou nin kadhorou yiic, ku yin aya juēr tōk thiäär yic kākkiēn ya yök luoi yic ëbēn.’

¹³“Ku raan ajuēr kut aci bën ku kēec tēmec ku ciī yenyin ŋēer nhial wēn rōök yen, ku gut yepuöu amäath bi nyuwoth lōn ë yen käreec looi ku lueel, ‘Nhialic liec ya, ŋen ë raan la guöp adumuööm.’” ¹⁴Ku jəl Jethu lëk ke, “Mony kënë, ku acie raan akut Parathī, aci dhuk baai ka adumuöömke cī päl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot yäth tueŋ abi dhuök ciēn, ku raan lir puöu rot tōöu ciēn abi yäth tueŋ.”

Jethu adɔc mīth*(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)*

¹⁵Kɔc kɔk aake mīth bēi tēnē Jethu bī ke bēn dɔc. Go kɔc Jethu buɔth ke läät. ¹⁶Go Jethu mīth caal yelööm ku lueel, “Calkē mīth aa bō tēnē ya, duɔkkē ke pēn. Rin raan wīc ye bī la bääny Nhialic yic adhil gam cimēn ē mīth thiikā. ¹⁷Alēk we, raan wīc ye bī bääny Nhialic yök adhil wēt Nhialic gam, cimēn ye manh koor wēt kɔc ke dhiēth ye gam.”

Raan ajak*(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)*

¹⁸Go raandit kɔc Itharel Jethu thiēc, “Raan piöoc path, yenjö ba looi ba pīr akölriēc ēbēn yök?” ¹⁹Go Jethu lēk ye, “Yenjö ye yīn ya cɔl raan path? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot.

²⁰“Ku na bēer wētdu, ke yīn aŋic kāk ye lööŋ Nhialic lueel,
 ‘Duk tiŋ raandā kɔr, duk raan nāk,
 duk cuēr, duk kuērŋ wēt lueth.
 Thek wuur ku moor.’”

²¹Go mony wēn bēer, “Lööŋkā aaca muk nhīim ēbēn tēwäär koor yen agut emēn.” ²²Nawēn piŋ Jethu kēnē, ke lueel tēnē ye, “Ala löŋ ŋot kēc ē looi. Yaac kākku ēbēn ku gam wēu tēnē kɔc ŋōŋ, yīn abī jīeek la yök pan Nhialic ku bäär buɔth ya.” ²³Nawēn piŋ mony kēn ē wēlkā, ke mēen rin ē jak apei.

²⁴Go Jethu tiŋ ke cī puŋu dak ku lueel, “Abī yic riel tēnē kɔc ajiēek bīk la bääny Nhialic yic. ²⁵Alēk we alanden, apuɔl yic bī thöröl bak with cök, tēn tē bī raan ajak la bääny Nhialic yic.” ²⁶Go kɔc awēn piŋ ē wēlkā Jethu thiēc, “Na ye kēya, yeŋa bī la pan Nhialic?” ²⁷Go Jethu bēer, “Kāk cīi raan ke lēu aaye Nhialic looi.”

²⁸Go Pīter lueel, “Na yook, yök aaci kākku nyään wei ku buɔthku yi!” ²⁹Go Jethu lēk ke, “Wek alēk yic, raan nyiērŋ panden wei, ku tiēnde ku wämāthakēn ku kɔc ke dhiēth ye, ayī miēthke rin bääny Nhialic, ³⁰abī kajuēc yök ē riēc kēnē yic, ku pīr akölriēc ēbēn bī bēn aköldā yic.”

Jethu ajam ē Thuonde kēn yic diäk*(Mt 20:17-19; Mk 10:32-54)*

³¹Nawēn ke Jethu cɔl kɔcken ye buɔth kathiäär ku rou tēden röt ku lēk ke, “Emēn yök aa la Jeruthalem, tē bī kääwäär cī kɔc kāk Nhialic tiŋ göt rin Manh Raan kenhīim la tiēŋ thīn. ³²Abī la thōn kɔc cie kɔc

Itharel bik bui ku lëätkë, ku ŋuutkë nyin, ³³ku abik that ku näkkë, ku na ye aköl ye nin diäk, ke yeen abi piir ku jot rot ran yic.” ³⁴Ku koc ye buoath aake këc kakkä deet yic. Wëdde yic aci thiaan tënë ke, ku keek aaci kën jiem Jethu kuc.

Jethu aci cöör kony bi daai

³⁵Nawën dötkë Jeriko, ke mony ci cöör ë rëër dhël you ke lim. ³⁶Nawën piŋ koc cath röt, ke thiëc, “Yeŋö loi rot?” ³⁷Go lëk ye lon ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic. ³⁸Go cööt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

³⁹Go koc ke tö tueŋ läät ku lëkkë ye bi biet. Go ŋot kiu apeï, “Wën Debit kony ya.”

⁴⁰Go Jethu kööc ku lëk koc bik mony kënë thël tënë ye. Nawën ci yëët tëthiök, ke thiëc Jethu, ⁴¹“Yeŋö wic ba looi tënë yi?” Go bëër, “Bëny awiëc ba ben daai.” ⁴²Go Jethu lëk ye, “Daaië! Gamdu aci kony.” ⁴³Go guo daai nyin yic, ku buoath Jethu ke lec Nhialic. Nawën tiŋ koc juëc ke tö thïn kë ci rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

Jethu ku Dhäkeo

19 Nawën ci Jethu yet Jeriko ku ber yic. ²Ke raan ajak col Dhäkeo ë tö thïn ke ye raandit kam koc ajuër kut, ³ku yeen ë wic bi Jethu tiŋ ku ë ciek apeï. Go ciën të tiŋ yen Jethu rin koc aake juëc. ⁴Go riŋ tueŋ ku ler ŋaap nom, ŋam biï Jethu tëek yecök. ⁵Nawën yëët Jethu ŋam awën cök ke tiŋ Dhäkeo nhial, go cööl ku lueel, “Dhäkeo, loc bën piny, yaköl yen abi cool paandu.”

⁶Go Dhäkeo bën piny ku lor Jethu ke ci puö miet apeï. ⁷Nawën tiŋ koc ke tö thïn ë kënë, ke la ŋoomŋoom ku luelkë, “Mony kënë aci la cool pan raan rac.” ⁸Go Dhäkeo wëlken ciï kuëc nhiim ku jot rot ku lëk Bänyda, “Bëny, ëmën thiin yen abä abëk ë wëëukië yiëk koc ŋöŋ, ku na ca kën raandä cam ruëeny, ka ba dhuk arak ŋuan.”

⁹Go Jethu lëk Dhäkeo, “Yaköl, yiin ku kacku wek aaci pir akölrüëc ëbën yök, rin yiin aya yin ë manh Abaram, ¹⁰rin Manh Raan aci bën bi koc ci mää wic, ku kony ke.”

Kääŋ aloony kathiäär

¹¹Tëwën piŋ koc ë wëlkä, ke Jethu thöth kääŋ rin ëci thiök ke Jeruthalem. Ku ë yekë tak lon bi bäany Nhialic rot guo la jöök thïn. ¹²Ku jöl lueel, “Monytui, ke ye raan göl bëny, ëci la wun dët mec apeï bi la ruök bi ya bënyŋaknom. Ku jöl dhuk wuönden. ¹³Ku wën këc

yen guɔ jäl, ke cɔl aluɔɔnyke kathiäär, ku ye ɲek gäm wëü ku lëk ke, 'Lökkë luui ë wëëkä yet aköl bi yen dhuk.' ¹⁴Ku yeen ë meen kɔcken mac, gokë kɔc tuɔɔc yecök bik la lueel, 'Mony kënë acuk wïc bi ya bënyɲaknhom.'

¹⁵"Cɔk awën cii kacke ye wïc ka ɲot ci ya bënyɲaknhom, ku dhuk ku cɔl aloonyken wäär ci gäm wëü, bi bën ɲic ye wëü kadë ci raan tök ya juak wëü wäär ci yiëk ye yiic. ¹⁶Go alony tueɲ bën ku lueel, 'Bëny, wëü wäär ca gäm ya, yen aci wëü juëc tënë ke arak thiäär yök thïn.' ¹⁷Go bëny lëk ye, 'Aca ɲiec looi, yin alony path, ku rin ci yin kälík ɲiec muk apath, yin abi ya bëny geeth kathiäär.' ¹⁸Go alony ye kek rou bën ku lueel, 'Bëny, yen aci wëü juëc arak dhiëc yök tën wëü wäär ca gäm ya.' ¹⁹Go bëny lëk alony kënë aya, 'Yin abi ya bëny geeth kadhiëc.'

²⁰"Ku ben alony dët bën ku lueel, 'Bëny, wëenkun wäär aa kik. Aake ca der yiic alanhthiin ye kɔc kenyin wuuny ku tääu ke. ²¹Yen ya ci riöcc yi, rin ye yin raan cie këdu puöl. Yin ë kë cie këdu lööm, ku yin ë tem rap këc ë puur.' ²²Go bëny lëk ye, 'Yin alony rac, dak rot. Wëlkun ca lueel kek aabi luök wei. Anjic lon ye yen kë cie këdië lööm, ku yen ë rap tem rap këc puur. ²³Yeɲö këc yin wëëukië gäm kɔc ɲic luui wëü rin na la dhuk aköldä ke yök ke ci keyiic juak?'"

²⁴"Ku yöök bëny kɔc wën kääc thïn, 'Nyaaikë wëü tënë ye ku gamkë ke tënë raan la wëü juëc.' ²⁵Gokë lëk ye, 'Bëny yeen ala wëü juëc apeï.' ²⁶Go bëny lëk ke, 'Raan la kaɲ abi gäm kajuëc kök, ku raan cïn kaɲ, abi këthiin tö tënë ye nyaai aya. ²⁷Ku kɔc man yen kä, kɔc cii yen wïc ba ya bänyden, bëëikë ke ɲanhom tën ku näkkë ke ya daai ë ke.'

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸Wën ci Jethu kääkä lueel, ke jiël bi la Jeruthalem ke wat atuöccke nhiiim. ²⁹Tëwën ci kek thiök ke Bethpeec ku Bethani, tëthiääk kek gɔn Olip, ke tooc kɔc ye buɔɔth karou tueɲ ³⁰ku lëk ke, "Lak bëëi tö tueɲ yiic. Të yeet wek, wek aabi manh akaja cïn raan ci kaɲ cath ye yök ke mac. Luɔnykë ku bëëikë tën. ³¹Na le raan thiëc we, yeɲö lony wek ye? Ke lëkkë ye, awic Bänyda." ³²Gokë la ku yökkë manh akaja cit tëwën ci Jethu ke than thïn. ³³Tëwën lony kek manh akaja, ke lëk raan la akaja ke, "Yeɲö lony wek manh akaja?" ³⁴Gokë bëër, "Awic Bänyda."

³⁵Gokë manh akaja ɲäth tënë Jethu ku kumkë köu aläthken, ku nyuc Jethu yeköu. ³⁶Tëwën lööny yen dhöl, ke kɔc juëc thieth aläthken dhël yic. ³⁷Ku wën löɔr yen piny gɔn Olip nhom, go kɔcken ye buɔɔth

puōth miēt ēbēn, ku leckē Nhialic rin kajuēcdit jān gōi cīk tiŋ ku wekkē apei ēlä,

³⁸“Bī Nhialic bēnyŋaknhom cī bēn rin Bānyda dɔɔc.

Dōōr pan nhial ku lec tēnē Nhialic.”

³⁹Go kɔc akut Parathī kōk ke tō kɔc yiic lueel tēnē Jethu, “Bēny cɔl kɔckun yī buōth aa bit.” ⁴⁰Go Jethu bēēr, “Alēk we, na cɔk kē biet, ka aleel ē rōt, aa loi wuɔɔu.”

⁴¹Nawēn lek Jeruthalem dōōt, ke dhiau wēn tiŋ yen geu nhom, ⁴²ku lueel, “Dōōr akōlriēec ēbēn ēcī we dōōt kɔc Jeruthalem, ku wek aacī jai ē ye. Ku ēmēn acāk bī bēn tiŋ. ⁴³Ala akōl bī kɔc aterdun bēn ku golkē we abī ciēn tēyōr bakkē. ⁴⁴Aabī we nōk ēbēn agut mīth rēēr ke we. Ku gen Jeruthalem abī thuōr piny ēbēn, abī ciēn alel kāac alel dēt nhom, rin kēc wek akōl cī Nhialic bēn bī we kony ŋic.”

Jethu acī la luaŋ Nhialic

(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵Nawēn lek yet Jeruthalem ke Jethu la luaŋ Nhialic. Ku cop kɔc kāŋ yaac ayeer kal luaŋ Nhialic yic. ⁴⁶Ku lēk ke, “Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic lɔn cī Nhialic ye lueel ēlä, ‘Luaŋdiē acī looi bī ya tēn ye kɔc ēbēn rōok thin.’ Ku yeen acāk wel bī ya luaŋ cuēr.”

⁴⁷Ku jɔl a piōoc luaŋ Nhialic akōlakōl. Go kɔc kāk Nhialic ku kɔc gēt lōōŋ ku kɔcdit baai wīc bīk nōk. ⁴⁸Ku acin dhēl cīk lēu bīk yōk bī kek ye looi, rin ye kɔc ēbēn rēēr yelōōm ke piŋ wēlke, ku wīckē bī ciēn tōŋ cīk piŋ.

Bāny Itharel aa riel Jethu yōōŋ yic

(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

20 Nayɔn akāl tōk, tēwēn piōoc Jethu kɔc ē Wēt Puōth Yam luaŋ Nhialic, ke bēnydit kāk Nhialic, ku kɔc gāt lōōŋ ku kɔcdit baai bō tēnē ye. ²Ku thiēckē, “Ee yīn, lēk yo ye riel ŋō tō yīguōp ye yīn luui kēlä? Ku yeŋa yīk yī ē riel kēnē?”

³Go Jethu bēēr tēnē ke, “Wek aba thiēec aya, lēkkē ya, ⁴riel ye Joon kɔc gām lōkwēi yōk tēnē Nhialic aye rielde ē rot?” ⁵Gokē kaŋ guēek yic kamken ē rōt ku luelkē, “Na luelku ka yōk tēnē Nhialic, ka lueel ēlä, yeŋō kēc wek wētde gam? ⁶Ku na luelku ke rielde ē rot, ke yōk aa nāk, rin cī raan ēbēn ye gam lɔn Joon ē ye raan kāk Nhialic tiŋ.” ⁷Gokē dhuōk Jethu, “Yok aa kuc tē yōk yen rielde thin.”

⁸Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye yen kākkā looi.”

Jethu aĵam ë waal bĭ rĕęc bĕny nyuöwth

(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹Ku ben Jethu jam ë waal tĕnĕ kĕc ku lueel, “Monytui ěcĭ dom looi ku cum yic tiim ë luok, ku riöp yic kĕc kĕk. Ku keny wun dĕt, ku le pĕi juęc nĕk wei. ¹⁰Nawĕn le tĕ cĭ tiim luok thĕöŋ, ke tooc aluonyde tĕnĕ kĕc wĕär cĭ riöp dom yic bik la gĕm abĕkke. Gokĕ alony dĕm ku thatkĕ ku copkĕ ciĕĕn yecin. ¹¹Go alony dĕt ben tooc, gokĕ ben dĕm ku thatkĕ ku banĵĕ apei. Ku toockĕ ciĕĕn ke cĭn kĕ cĭk gĕm ye. ¹²Go alony dĕt ye kek diäk ben tooc, gokĕ yiĕk tĕtĕk aya ku copkĕ wei. ¹³Go wun dom lueel, ‘Yeŋö ba looi? Yen abĭ manhdiĕn nhiaar tooc, tĕdĕ ka bik la theek.’ ¹⁴Nawĕn tiŋ kĕc cĭ riöp dom yic manhde, ke luelkĕ, ‘Kĕnĕ ë manh raan yen la dom, ku ë yen abĭ kĕŋ lĕk thĕn aköldä. Bĕk nĕkku ku kĕkkä aabi döŋ ke yo.’ ¹⁵Ku thelkĕ ayeer dom yic ku nĕkkĕ.” Ku jĕl Jethu ke thiĕęc, “Yeŋö bĭ raan la dom looi tĕnĕ ke?” ¹⁶“Abĭ bĕn ku nĕk kĕc awĕn cĭ riöp dom yic, ku riöp dom yic kĕc kĕk.” Nawĕn piŋkĕ ë wĕt kĕnĕ ke luelkĕ, “Diĕt cĭi rot loi!”

¹⁷Go Jethu ke dĕt apei ku thiĕęc ke, “Yeŋö ye wĕt kĕnĕ cĭ gĕt kĕlä theer teet yic,

‘Mĕn wĕär yen cĭ atĕĕt kuec, yen aci bĕn a mĕn ril.’”

¹⁸Ku lĕk Jethu ke, “Na deeny raan yecök mĕn ka duöny bĭ ruöth. Ku na wik raan nhom ka niöŋ yic.”

Jethu awĭc bĭ wĕĕŋ wĕt ajuĕr

(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)

¹⁹Go kĕc piöoc lööŋ ku bĕny kĕk Nhialic wĭc bik Jethu dĕm nyin yic, rin cĭ kek ye ŋic lĕn aa kek ke jiĕĕm Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riööc kĕc awĕn tĕ thĭn. ²⁰Gokĕ kĕc kĕk riöp thook bik rĕt looi ciĕt ke ye kĕc path tĕnĕ Jethu, bik aa la thiĕęc bik deep rin na le wĕt rĕęc lueel, ke dĕmkĕ ku yĕthkĕ tĕnĕ bĕnydĭt mac baai. ²¹Ku bik tĕnĕ Jethu ku thiĕĕkĕ ělä, “Raan piöoc, aŋicku lĕn wĕt ye lueel ku kĕ ye piöoc ee yic. Yin acie dĭt raan ye kuĕęc nhom. Ku yin ë kĕc piöoc bik kĕ wĭc Nhialic looi dhĕl la cök. ²²Lĕk yo, na ye tĕktĕkdu buk ajuĕr dhiĕl aa gam, yok kĕc Itharel tĕnĕ bĕnyŋaknhom Cithĕr kua cuk bĭ gĕm ye.”

²³Ku Jethu ěcĭ ruĕĕnyden ŋic, ku bĕĕr, ²⁴“Nyuöthkĕ ya wĕĕu, ku thiĕęc ke, ye nhom ŋa ku ye rin ŋa kĕkkä cĭ giĕĕt ë wĕĕth kĕu?” Gokĕ bĕĕr, “Aa kĕk Cithĕr bĕnyŋaknhom.”

²⁵Go Jethu lĕk ke, “Na ŋĕĕkĕ kĕya, gĕmkĕ Cithĕr bĕnyŋaknhom kĕde ku gĕmkĕ Nhialic kĕde.”

²⁶Ku acĭn wĕt rĕęc cĭ Jethu lueel kĕc nhĭim lĕu bĭ ya awuöc bĭ kek ye dĕm. Ku wĕt cĭ lueel ěcĭ ke göi ku bitkĕ.

Nhialic abī kɔc cī thou cɔl aa ben pīr

(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)

²⁷Go kɔc kɔk akut Thaduthī. Akut cīi yeen ye gam lɔn bī Nhialic kɔc cī thou ben cɔl apīr, bēn tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ²⁸“Raan piöc, Mothith acī lōŋ gōt ēlā tēnē yo, ‘Na thou wāmēnh ē raan ku nyiēēŋ tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala yōt tik bī mīth dhiēēth yōn mēnhē.’ ²⁹Na thōōŋku lɔn tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiēk wēn dīt, ku thou ke cīn mīth. ³⁰Go wāmēnh buōth ye la yōt tik, ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. ³¹Ku looi rot kēya tēnē mēnhē ye kek diāk. Ku kēya tēnē ke ēbēn kadhorou, aacī thou ke cīn mīth cīk nyāāŋ piny. ³²Nawēn ke tik thou aya. ³³Ku lek tueŋ ku thiēckē, tē le kɔc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tiŋ ŋa, rin cī yen rēēr ke ke ēbēn kadhorou?”

³⁴Go Jethu bēēr, “Thiēŋ ye kɔc rōt thiaak ē kēn pinyhom tēn. ³⁵Ku kɔc path bī rōt jōt thou yic, kɔc ye pan Nhialic kēden, aacie thiēēk ku aacie ē thiaak, ³⁶ku aacīi bī ben thou rin aa thōŋ kek atuuc Nhialic. Ku aa mīth Nhialic rin cī kek rōt jōt thou yic. ³⁷Ku Mothith guōp ē jam lɔn ye kɔc cī thou ben pīr, wāār gēt yen tē cī Nhialic rot nyuōth ye ē bun dēp yic, ku jīēm rin Bēny ēlā, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithāk ku ee Nhialic Jakop.’ ³⁸Wētde yic ē lɔn ye yen Nhialic ē kɔc pīr, ku acie Nhialic kɔc cī thou, rin kɔc ēbēn aa pīr tēnē ye.” ³⁹Go kɔc piöc lōōŋ ke kāāc thīn jam ku luelkē, “Aca ŋīec dhuk nhom raan piöc.” ⁴⁰Ku thōk jamden rin ē cīk wīc bīk ben thiēc.

Jethu acī kɔc piöc lɔn yen raan ē tooc Nhialic

(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)

⁴¹Ku lueel Jethu tēnē ke, “Yeŋō ē ye lueel lɔn raan cī lɔc ku dɔc ya raan dhiēnh Debit? ⁴²Rin aye Debit guōp luel athör waak yic ēlā,

‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōŋdiēn cuēc,

⁴³yēt tē bī yēn kɔc aterdu dhuōk ciēēn yīcök.”’

⁴⁴“Ye kēdē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cɔl, ‘Bānydiē?’”

Jethu alēk kɔc bīk rōt tiit kɔc gāt lōōŋ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵Tēwēn piŋ kɔc ēbēn wētde, ke Jethu wēl yēnhom kɔcken ye buōth ku lueel, ⁴⁶“Tietkē rōt ku duōkkē kɔc piöc lōōŋ Itharel ye kiēēt. Kɔc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem yōn yɔc yīc bī ke aa muōth athēēk. Ayekē nhiaar bīk nyuc tueŋ thōc kɔcdīt tēn amat, ku yōn path akōl yai. ⁴⁷Ku keek aa kāk lēēr tuōōr nyīn, ku rōōkkē apēi bīk kɔc wēŋ lɔn puōth kek. Kɔcā aabī tēm awuōc ril apēi.”

Ajuër lëër
(Mk 12:41-44)

21 Kaam wën ke Jethu cī nyuc tē ye wëü juaar thīn luaŋ Nhialic, ku döt kɔc wëü cuat kën ajuër yic. Ke kɔc juëc ajieek aake cī wëü aa tääu thīn.

²Nawën ke tiŋ lëër aŋääŋ bö ku cuet wëü reen lik thīn aya. ³Go Jethu lueel, “Wek alëk yic, lëer kënë aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kɔc kōk ëbën. ⁴Rin aa cik juaar wëüken juëc yiic, ku yen aŋäŋë, aci kën bī yen pīr dhuɔl thīn ëbën.”

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abī thuör piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵Tëwën jiël kek luaŋ Nhialic, ka atuuc kōk jam tē dhëëŋ luaŋ Nhialic thīn ku aleel peth cī ye buth, ku kädhëŋ cī gäm Nhialic bī ye door. Go Jethu bëër, ⁶“Käkkith yakë tiŋ ëmën, ala aköl bī ke thuör piny ëbën, ka cīn alēl tōŋ bī kōc alēl dēt nhom.”

Acī Jethu lëk atuöccke lɔn bī ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷Go kë thiëc, “Raan piöc, ye nen bī kënë rot looi, ku yeŋö bī ye nyuɔth lɔn tē bī kënë rot looi aci thiök?”

⁸Go Jethu lëk ke, “Tiëerkë nhīim ku duökkë röt cɔl aduŋ. Rin kɔc juëc aabī bën ë rienkië ku ye ŋek lueel, ‘Ke ŋen raan cī lɔc ku dɔc, aköl bī ŋen bën akīn.’ Duökkë ke buoth. ⁹Ku duökkë riöc aköldä tē tiŋ wek tɔŋ, ku aliäp baai ke loi röt. Käkkä abī röt kaŋ dhiel looi tueŋ, ku acie lɔn cīi thök piny guɔ thiök.”

¹⁰Ku ben Jethu lueel ëlä tēnē ke, “Wuöt aabī kenhīim tuööm ku thërkë, ku bëëi mec bānydīt abī thör kamken. ¹¹Ayiëkyiëëk piny dīt juëc aabī röt looi, ku tuaany ku cɔŋdīt apei aabī röt looi yōn juëc yiic. Ku kärɛc kōk aabī röt looi, ku kädīt kɔc cɔl ariöc aabī tiŋ nhial. ¹²Ku tueŋ bī käkkä röt looi, wek aabī gum apei, ku wek aabī yäth tēn amat ku mec we. Ku wek aabī yäth luk yic bāny nhīim ë rienkië. ¹³Ku ë yen tēn bī wek kɔc ëbën lëk Wët Puoth Yam thīn. ¹⁴Ku duökkë diëer tē bī wek röt kuɔny thīn, ¹⁵rin wek aba kony ba we cɔl aŋic wël puoth bāk lueel, kāk cīi kɔc aterdun we bī jöŋny, tēdë ke dhäl käkkun yakë lueel. ¹⁶Wek aabī kɔc ke dhiëth we, ku wämäthakun, ku kɔc ruäai ke we ku mäthkun gaany. Ku kɔc kōk kamkun aabī nök. ¹⁷Ku raan ëbën abī we maan ë rienkië, ¹⁸Ku wek aabī kony na cɔk a nhiëm tōŋ nhom ka cīi bī mää. ¹⁹Deet bī wek wepuoth dɛet abī we cɔl apīr.

Jethu ajam wēt riñ Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰“Aköl tiñ wek Jeruthalem ke cī apuruuk wuöt kōk gool, ke ñieckē lōn tē bī ye rac acī bēn. ²¹Ke kōc rēēr Judia aa dhil riñ gat nhīim, ku kōc rēēr geeu Jeruthalem aa dhil jāl, ku kōc tō bēēi yiic ayeer aaciī la geeu. ²²Rin tēnē, kek aa nīn bī kōc tēm awuōc bī kē cī gōt athōr theer wēl Nhialic yic yenhom tiēñ. ²³Diäär liec ku diäär muk mīth kor aabi gum apeidit ē nīnkā. Kōc ē wunē, aabi gum apei ku aabi Nhialic tēm awuōc. ²⁴Kōc kōk aabi nōk tōñ yic, ku kōc kōk aabi dōm ku la ke mac wuöt kōk yiic. Ku Jeruthalem abi wuöt kōk dōm ku rēckē apeī, ku mackē yet akōl bī bāanyden thōk.

Aköl bī Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵“Kāk kēc kañ tiñ aabi rōt looi tēnē akōl ku pēei ku kuēl. Ku kōc wuöt pinynhom ēbēn aabi puōth jieth, ku riōōckē atiaktiak dīt loi rot wēr yiic. ²⁶Ku kōc aabi riōōc apeī rin kāk loi rōt pinynhom. Kāk tō nhial ēbēn, akōl ku pēei ku kuēl aabi rōt yāāk. ²⁷Ku Manh Raan abi tiñ ke bō nhial pial yiic kek diik ku riēdīt apeī. ²⁸Tē looi kākā rōt, ke we deet wepuōth ku rēērēkē ē cōk rin tē bī we luōk kārec yiic acī yēēt.”

²⁹⁻³⁰Ku ben Jethu ke lēk kāñ kēnē, “Tē tiñ wek tim cīt ñaap ayī tiim kōk ke loi yīth yam, ka ñieckē lōn cī kēr thiōk. ³¹Kēya, na tiēñkē kākā ke loi rōt, ke ñieckē lōn cī bāany Nhialic thiōk. ³²Alēk we, wek aaciī bī mār tē cōk kākā rōt looi. ³³Nhial ku piny aabi liu, ku wētdiē aciī bī kañ mār.

Rēērēkē we cī rōt guiir

³⁴“Guiērēkē rōt, ku rēērēkē we tīr nhīim. Duōkkē akōl bī yēn bēn cōl ayōk we ke we kēc rōt guiir. Duōkkē rōt cōl ayōk we pīr pīr rac, bāk aa rēēr we cī wiēt ē mōu akōlakōl, ku yakē rēēr we tēk kāk pīr pinynhom. Akōl kēnē abi la ciel wegup ke cāk ñic, ³⁵cimēn lān adhie wēi adēp. Ku kēnē abi bēn tēnē kuat raan pīr pinynhom ēbēn. ³⁶Rēērēkē we tīt ku rōōkkē akōlakōl bāk la riel bī wek kē bī rot looi gōōk, bāk kōōc yanhom yēn Manh Raan we cīi diēer.”

³⁷Ku jōl Jethu ē nīnkā nōk ke ye piōōc luāñ Nhialic, na bō thēi ke jiēl bī la nīn gōn Olip nhom. ³⁸Ku kōc aake ye guēer luāñ Nhialic rial bīk piōōcde bēn piñ.

Amat nĕk Jethu*(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)*

22 Nawĕn la tĕ bĭ Yan Ayum cĭn yic luɔu looi thiɔk. ²Ke kɔcdit kāk Nhialic ku kɔc piöc lööŋ wĭc dhĕl path bĭ kek Jethu nɔk, rin riöc kek ciĕt la aliām bĭ rot looi.

³Ku raan tɔk kam kɔc ye buɔth kathiäär ku rou cɔl Juda Ithkariöt, ĕci bĕny jɔŋrac la yepuɔu. ⁴Go la tĕnĕ kɔcdit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luaŋ Nhialic tiit, bĭ tĕ bĭ yen ke kuɔny thĭn, bik Jethu dɔm la guĕek yic. ⁵Gokĕ puɔth miĕt wĕn piŋ kek ye lɔn bĭ yen ke kony, ku thɔnkĕ lɔn bĭ kek ye riɔp. ⁶Go gam, ku wĭc tĕpĕth bĭ yen Jethu dɔm thĭn ke cĭn kɔc ŋic ye.

Jethu acĭ miĕth thĕi cĭ guir rin yai cam*(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)*

⁷Aköl bĭ Yan Ayum cĭn yic luɔu looi ĕci bĕn, aköl ye amĕl nɔk rin yai. ⁸Go Jethu Piĕr ku Joon tooc ku lĕk ke, “Lak bāk miĕth yai la guir tĕnĕ ɔo.”

⁹Gokĕ thiĕc, “Ye tĕnen wĭc yĭn ɔo buk miĕth yai la guir thĭn?”

¹⁰Go Jethu bĕär, “Tĕ le wek geeu Jeruthalem, ke wek aabi rɔm kek mony ɔĕc tɔny ĕ piu. Biaathkĕ pan le yen thĭn. ¹¹Ku lĕkkĕ raan la baai, aye Raan piöc lueel, ‘Ye ɔon nen bĭ ɔen miĕth yai cam thĭn ɔok kɔckiĕn ɔa buɔth?’ ¹²Ku abi we nyuɔth ɔon nhial lääu yic cĭ guir yic. Guierkĕ miĕth ĕ tĕĕn.”

¹³Gokĕ la ku ɔökkĕ kĕriĕc ĕbĕn cĭt tĕwĕn cĭ Jethu ye lĕk ke thĭn. Ku jɔlkĕ miĕth yai guir.

Guirku röt apath buk guɔp Bĕny rɔm*(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)*

¹⁴Tĕwĕn bĭ kek jāl mĭth ke Jethu nyuc tĕde ku nyuc atuöcĕke aya, ¹⁵ku lĕk ke, “Aca wĭc apei ba miĕth Yan Ayum cĭn yic luɔu kĕnĕ cam kek we ku ba jāl gum. ¹⁶Alĕk we lɔn acā bĭ ben cam ɔet tĕ bĭ wĕt tɔ yeyic ɔok bāny Nhialic yic.”

¹⁷Ku lööm aduŋ cĭ thiāŋ muɔn abiĕc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lömkĕ kĕnĕ ku tĕkkĕ ĕ kamkun. ¹⁸Alĕk we lɔn ɔen acĭn muɔn abiĕc dĕt ba ben dek ɔet aköl bĭ bāny Nhialic bĕn.”

¹⁹Nawĕn ke löm ayup ku leec Nhialic, ku bĕny yic ku gĕm ke ku lueel, “Kĕnĕ ĕ guäpdĭĕ cĭ juaar riĕnkun. Yakĕ looi kĕlä bāk ɔa ya tak.” ²⁰Nawĕn miĕth cök ke ben aduŋ la yic muɔn abiĕc lööm aya ku lueel, “Kĕnĕ ĕ dɔör yam ke Nhialic cĭ thany ĕ riemdiĕ bĭ kuĕr ĕ riĕnkun.”

21“Ku yen kīn, raan bā luom arēēr tēn, ku amīth kek ya! 22Ku ē tēde, Manh Raan adhīl thou cīt tē cī Nhialic guiēr ye. Ku raan bā luom abī gum apeī!”

23Gokē rōt thiēec tōk, tōk, yeṅa kamkua lēu bī ya yen loi kēnē.

Atuuc aacī wēt teer raan dīt kamken

24Kaam wēn aya ke kōc ye buoṅth teer wēt lōn nadē, “Yeṅa kamken yen bī ya raan dīt apeī.” 25Go Jethu lēk ke, “Pinyinhom tēn bāny kōc cie kōc Itharel aa la riel tēnē kōcken mēckē, ku kōc mac baai aa rōt cōl, ‘Kōc määth ke kōc baai.’ 26Ku acie tēde tēnē we, rin raandīt kamkun adhīl rot dhuōk piny bī ciēt raan koor. Ku raan tō tueṅ adhīl rot dhuōk ciēen bī luui tēnē kōc kōk.” 27Ku thiēec ke, “Yeṅa yen dīt, ye raan ye luōōi aye raan ē luui? Cie raan ye luōōi? Ku yen kamkun yen acīt raan ē luui.

28“Wek aacī kōōc ke ya kārīl cā yōk yiic, 29ku cīt mēnē cī Wā ya looi ba ya bēny, wek aba yiēk ē bāāny kēnē aya. 30Wek aabī mīth ku dēkkē kek ya bāānydiē yic, ku nyuōōckē thōc nhīim bāk luṅ thān Itharel yic thiāār ku rou looi.”

Jethu acī kē bī Pīter ye jai lueel

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

31Ku ben Jethu lueel, “Thaimon, Thaimon piṅ wētdiēnē, bēny jakrec acī thiēc bī gām riel bī we them ēbēn, bī kōc path tek thook tēnē kōc rec, cīmēn dhie ye rap kōōm bī miēl tek thok rap yiic. 32Ku yen acī rōok rienku yīn Thaimon bī gamdu dhiel riel. Ku na ca jal dhuk tēnē ya, ke yī kony wāmāthakui kōk.”

33Go Pīter bēēr, “Bēny acīn kē bā gēl bī ya cīi mēc kek yī, ku thuōu kek yī aya.”

34Go Jethu lueel tēnē ye, “Alēk yī Pīter, nhiāk bēēk piny ke thōn ajīth kēc kiu, yīn abā jai arak diāk lōn kuc yīn ya.”

35Nawēn ke Jethu thiēc kōcken ye buoṅth, “Tē tooc yen we bāk Wēt Puoṅth Yam la lēk kōc, ku wek aacīn wēēu ku jōkgo la keny ayī war, yakē yōk lōn le yen kē liu tēnē we?” Gokē bēēr, “Acīn kēdāṅ.” 36Go Jethu lueel, “Ēmēn, na la raan wēēu ke muk ke, ku muk jōkgo aya. Ku na yīn acīn pal, ke yī ṅōc alēth abēk wei ku ṅōc. 37Luōikē ē kēnē rin aye wēl cī gōt thēer ē rienkiē lueel, lōn ye yen raan tōk kam kōc kārēc looi. Ku wēt kēnē abī yenhom tiēṅj ēmēn.”

38Go kōc ye buoṅth lueel, “Bēny, paal karou aa kīk.” Go bēēr, “Aa juēc.”

22:21 Wk 41:9 22:24 Mt 18:1; Mk 9:34; Lk 9:46 22:25-26 Mt 20:25-27; 10:42-44

22:26 Mt 23:11; Mk 9:35 22:27 Jn 13:12-15 22:30 Mt 19:28

22:35 Mt 10:9-10; Mk 6:8-9; Lk 9:3; 10:4 22:37 Ith 53:12

Jethu aröök ke njic lön bi ye nök

(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹Nawën ke Jethu jiël ku ruεc kœcken ye buœth, ku ler gœn Olip nhom cimenden yen ye looi akœlakœl. ⁴⁰Nawën lek yet tœden adhie, ke lœk ke, "Rœœkkœ Nhialic bi we ciï them jakrœc."

⁴¹Ku nyiœœnke piny ku le tueŋ tœthin-nyœœt, ku gut yenhiœl piny ku rœœk, ⁴²ku lueel, "Wœ, na lœu rot ke kœrœœc tit ya aciï bœ. Ku acie wœtdiœ œ wœtdu." ⁴³Go atuny nhial rot nyuœth ye ku deet puœu, ⁴⁴rin œ dhiau apeï yepuœu. Ku ben rœœk apeï abi tuc kuœr yeguœp cimœn riœm.

⁴⁵Ku jœt rot tœwœn rœœk yen thin ku dhuk tœnœ kœc ye buœth, ku yœk ke ke nin rin ci riœœk œ puœu ke cœl agœk. ⁴⁶Go lueel tœnœ ke, "Yœœœ niin wek? Jatkœ rœt ku rœœkkœ bi we ciï them jakrœc."

Jethu aci dœm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷Jethu œ ŋœt jam tœwœn biï kœc juœc ke wet Juda nhiïm, raan tœk kam kœc ye buœth kathiœœr ku rou. Ku ler tœnœ Jethu ku muœœth ke ciim. ⁴⁸Go Jethu lueel, "Juda ca ya ciim ba Manh Raan nyuœth kœc dœm ye?"

⁴⁹Nawën tiŋ kœc ye buœth ke rœœr kek ye kœ bi rot looi, ke luelkœ, "Bœny, cuk thœr? Yok aa muk paalkua." ⁵⁰Go raan tœk kamken palde miœœt bei, ku tœk alony lui pan raandit kœk Nhialic ku teem yinyden cuœc wei. ⁵¹Go Jethu lueel, "Acie kœya." Ku gœœt mony awœn yiœ tœwœn ci tœk pal, ku kony bi dem.

⁵²Ku jœl Jethu jam tœnœ raandit kœk Nhialic ku bœny apuruuk luaŋ Nhialic tiit, ku kœœdit baai ci bœn bik ye dœm, ku lueel, "Cœk bœn we muk paal ku atuel ciœt ya ye raan kœc rum? ⁵³Yœn œ rœœr kek we luaŋ Nhialic akœlakœl, ku akœckœ kaŋ them bœk ya dœm. Ku œmœn wek aaci puœl bœk kœ tœ wepuœth looi. Ku tœnœ jœŋrac abi la riel bi kœrœœc wiœ looi."

Piœter ajei Jethu

(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴Gokœ Jethu dœm ku yœthkœ pan raandit kœk Nhialic. Ku Piœter œ biœth ke mec kœc cœk ciœœn. ⁵⁵Ku apuruuk aake ci many yœœckœ took kal yic. Go Piœter rot mœt ke ku nyuuc bi yœc. ⁵⁶Nawën tiŋ nyan lui pan bœny Piœter ke nyuc mac lœœm, ke dœt apeï ku lueel, "Mony kœnœ œ ye rœœr kek Jethu aya."

⁵⁷Go Piœter jai ku lueel, "Mony kœnœ acœ cœk njic yin nyœnœ!" ⁵⁸Ku kaam thiin awœn ke mony dœt tiŋ Piœter ku lueel, "Yin œ raanden aya." Go Piœter bœœr, "Acie yœn mœthdiœ."

⁵⁹Ku kaam awën, ke wët yen raan Jethu, ben mony dët muşk yeguöp apei ku lueel, “Acin diu lön ye mony kënë rëer kek Jethu, rin ë raan Galilia.”

⁶⁰Go Pïter bëër! “Mäthdië, kë ye lueel acä cak deet yic.” Ku kaam wën jot jieem yen ke thön ajith kiu. ⁶¹Go Jethu yenhom wel ku döt Pïter. Go Pïter këwäär ci Bëny Jethu lëk ye ëlä, “Tueŋ ke thön ajith këc kiu ya aköl, aba lueel arak diäk lön kuc yin ya.” ⁶²Ku ler ayeer ke ci guöp yär ku dhieeu apei.

Jethu aci bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³Tën awën ke kəc ke tit Jethu, ee yekë bui ku thatkë, ⁶⁴ku derkë nyin ku guutkë kecin ku yöökkë, “Mëekë! Yeŋa yi gut?” ⁶⁵Ku lueelkë käreec apei yeguöp.

Jethu aci yäth luŋ bäny Itharel yic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶Nawën bak piny, ke kəcđit Itharel ku kəcđit käk Nhialic, ku kəc piöoc lööŋ mat kenhiim. Ku biï Jethu luöŋden yic. ⁶⁷Ku lëkkë ye, “Na ye Raan ci lóc ku dəc, ke lëk yo.” Go Jethu bëër, “Na lëk we ke wek aaciï wëtdië bi gam, ⁶⁸ku na thiëec we, ka cäk bi bëër. ⁶⁹Ku ëmën ler tueŋ, Manh Raan abi nyuc lön cuëc Nhialic Madhəl.”

⁷⁰Gokë rek yic ëbën, “Na ye këya, ye Wën Nhialic?” Go Jethu bëër, “Ee yen, cit tē cäk luël ye.” ⁷¹Gokë lueel, “Acin dët wicku kəc kök bi bën jam käk ci looi. Yok aaci wël ci lueel ë thuöŋde piŋ.”

Kəc Itharel aaci Jethu gaany tënë Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-58)

23 Go kəc luk röt jot ëbën ku yëthkë Jethu Pilato nhom raan Roma. ²Ku gəonykë ku luelkë, “Yok aaci mony kënë yök ke rəc kackua nhiim, ke ye lëk ke bikajuër ciï ye tääu piny tënë bënyaknhom Roma. Ku aye lueel aya lön ye yen Raan ci lóc ku dəc, bënyaknhom.”

³Go Pilato thiëec, “Ye yin bënyaknhom kəc Itharel?” Go Jethu bëër, “Ee ya, cit tē ca luël ye.”

⁴Go Pilato yenhom wël kəcđit käk Nhialic ku thän awën ku lueel, “Acin awuöc ca yök ee raan kënë guöp.” ⁵Gokë jot ke jam apei ku luelkë, “Tëden yen kəc piöoc thün ajök aliäap Judia yic ëbën. Acï jöck Galilia ku yen kin ci bën Jeruthalem ëmën.”

Jethu aci yäth Antipäth Yërot nhom

⁶Nawën piŋ Pilato ë wëlkä ke thiëec lön yen raan Galilia. ⁷Nawën le njic lön ye Jethu raan wun məc Antipäth Yërot, ku yeen ë rëër

Jeruthalem ë nïnkä, ke cöl Jethu ayëth yenhom. ⁸Go Antipäth Yërot puü miet wën tiŋ yen Jethu, rin ëci käjuëc piŋ ë rienke. Ku ëci Yërot wic apeï bi Jethu tiŋ, ku ŋöõth aya bi käk ye Jethu ke looi tiŋ. ⁹Go Jethu jal thiëc wël juëc, go Jethu biët kecïn wët tön dhuk nhom. ¹⁰Go kœdït käk Nhialic ku kœc piöc lööŋ röt cuot tueŋ, ku lueelkë wël rec apeï Jethu guöp. ¹¹Go Antipäth Yërot kek apuruöökke Jethu bui ku lëëtke. Ku rukkë alanh dhëŋ apeï cit alanh bëny yeköu, ku toockë ciëen tënë Pilato. ¹²Ku jöl Antipäth Yërot kek Pilato, wäär man röt jal mäath akölë.

Jethu aci tëm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15-6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³Go Pilato kœdït käk Nhialic ku kœdït baai, ku kœc kœk cœl ëbën, ¹⁴ku lëk ke, “Wek aaci mony kënë bëëi ŋanhom, ku luelkë lön ë yen raan rec kœc nhïim bik aliäap looi. Ku ëmën ŋen aci wët wic yic wenhïim, ku akëc yök ke la guöp awuöc cœk alön ci wek ye gaany käjuëc apeï. ¹⁵Na cœk a Antipäth Yërot ka kœc yök ke la guöp awuöc, yen ale yen ye cöl adhuk ŋanhom. Acïn awuöc ci mony kënë looi lëu bi ye nöck. ¹⁶Aba cöl athat ku luony.” ¹⁷Ruöön ëbën aköl Yan Ayum cïn yic luou, Pilato ë raan tök kam kœc ci mac lony të wic kœc baai ye bi lony. ¹⁸Go thän awën tö thïn wuöu looi, “Näk! Ku lony Barabath tënë yo.” ¹⁹Barabath ëci mac rin aliäm ci rot looi geeu, ku rin ci yen raan nöck.

²⁰Ë wic Pilato bi Jethu lony, ku ben jam tënë ke. ²¹Gokë ben kiu apeï, “Apiëet tim ci rïiu köu.”

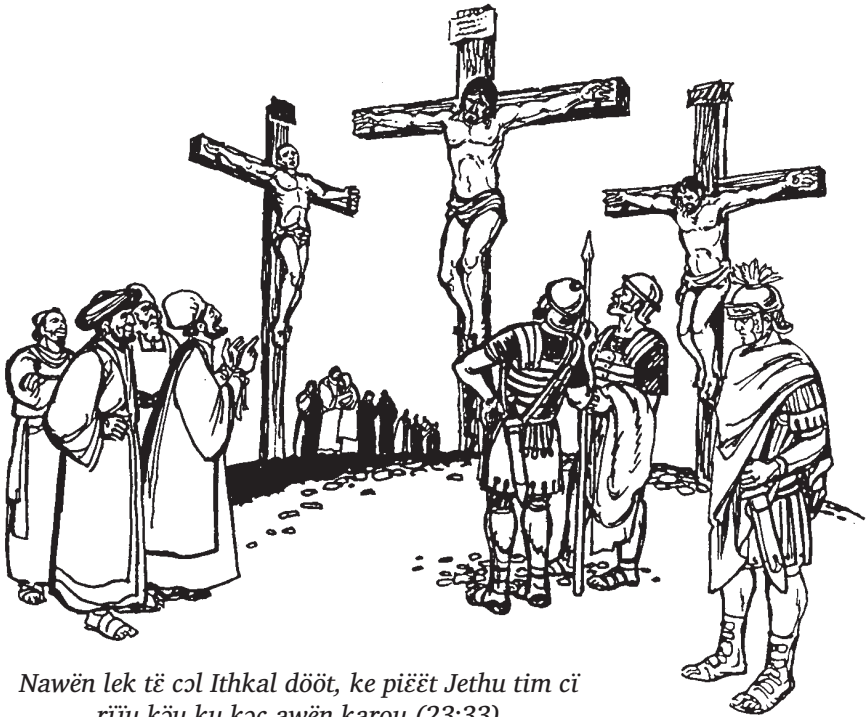
²²Go Pilato ben jam tënë ke, kënë yen yic diäk ku lueel, “Yeŋö? Ye awäc ŋö ci looi? Acïn awuöc ca yök ke ci looi lëu bi ye nöck! Aba cöl athat ku cal ajiël.” ²³Gokë ŋot ke kiu apeï röldit, lön dhil Jethu piäat tim ci rïiu köu. Ku këden wën yekë lueel aci yenhom bën guöt.

²⁴Go Pilato wëtten gam ku tëm Jethu awuöc wën wickë. ²⁵Ku lony Barabath, raan wäär ci mac rin aliäap, ku rin ci yen raan nöck. Ku yik ke Jethu bik la luöci tēden wickë kepuõth.

Jethu aci piäat tim ci rïiu köu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶Gokë Jethu kuaath ayeer. Ku wën kuæth kek ye, ke mony cöl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawën ci tim ci rïiu Jethu göök, gokë döm ku cœlkë aket tim ke buöõth Jethu cök. ²⁷Ku buöõth kœc juëc apeï ku diäär dhiau rienke aya. ²⁸Go Jethu yenhom wël ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duökkë dhiau ë rienkië, dhiaaukë ë rienkun ku rin miëthkun. ²⁹Rin nin bi ye lueel ëlä aaci thiök, ‘Diäär mit gup aa diäär

Nawën lek të cöl Ithkal dööt, ke piëët Jethu tim cï rïü kôu ku kôc awën karou (23:33)

këc mïth kaŋ thuëët!’ ³⁰Ku ë yen tën bï ye aa luëel thïn aya ëlä, ‘Aŋuëën buk ciët kôc cï thou, kôc cï wiëk nhïim, kôc cï kë cï wiik kenhiim kuöm piny.’ ³¹Na ye këcit këne rot looi ke tim tôc, ke yeŋö yakë tak ke bï rot looi të le yen riel.”⁸

³²Ku kuath apuruuk kôc karou aya, kôc la gup awuöcdit tet bïk ke la nôk kek Jethu. ³³Nawën lek të cöl Ithkal dööt, ke piëët Jethu tim cï rïü kôu ku kôc awën karou, raan tók ləŋ cuëc ku raan dët ləŋ cam.ⁱ ³⁴Go Jethu lueel, “Wä, päl piny tënë ke, keek aa kuc kë loikë.”

Ku cuët apuruuk gek bïk alëth Jethu tek kamken. ³⁵Ku jöl kôc juëc kööc ë tēn ke daai ye. Ku tën awën ë ye kôcdit Itharel bui ku luelkë, “Ee kôc kôk kony, cöl akony rot të ye yen Raan cï Nhialic ləc ku döc.”

³⁶Ku bui apuruuk aya. Ku bïk tënë ye ku gëmkë muön abiëc cï wac, ³⁷ku luelkë, “Na ye bëny kôc Itharel ke yï kony rot.” ³⁸Ku piëtkë tim cï ye göt thïn këlä nhial tim Jethu nom, “KËNË Ë BËNYŊAKNHOM ITHAREL.”

23:30 Yoth 10:8; Ny 6:16 **23:31** Wëtdë yic ee duër a këlä, “Na ye kë cit këne rot looi tënë raan cïn awuöc cï looi, ke ye tak yeŋö bï rot looi tënë raan la guöp awuöc.” **23:33** Tën këne ee ye cöl këlä rin thiëk yen kek göndit la guen-ŋen cit apen nom raan. **23:34** Wk 22:18 **23:35** Wk 22:7
23:36 Wk 69:21

³⁹Go raan tök kam kɔc awën cī piäät kek ye lat ku lueel, “Cīi ye Raan cī Nhialic lɔc ku dɔc? Kony rot ku kony ɣo aya.” ⁴⁰Go raan dëëtë puṣu riääk ku nyieeny, “Cīi ye cak riṣṣc Nhialic agut tē thou yīn aya? Yok aaci tēm thou cimēnde. ⁴¹Ku awäcda adhilku jɔt rin yok aa col kē cuk looi, ku mony kēnē acīn kēreec cī looi.” ⁴²Ku lueel tēnē Jethu, “Tak ɣa tē yeet yīn Bäänydu yic.” ⁴³Go Jethu lēk ye, “Yīn alēk yic, yaköl yīn abī rēer kek ɣa pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴Nawën tēcīt aköl ciel yic ke muṣṣth loi rot pan awën, ku cīi aköl ruel yet tään aköl. ⁴⁵Ku tēwën ka alanh ye gēēŋ bī luaŋ Nhialic tek yic alɔŋ thīn rēet yic rou. ⁴⁶Ku cōt Jethu röldīt ku lueel, “Wä, wēikiē aaca than yīcin.” Acī wēlkä lueel ku thou.

⁴⁷Nawën tiŋ bāny apuruuk kē cī rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony kēnē ē ye raan path alanden.” ⁴⁸Nawën tiŋ kɔc ke cī kenhīim kut tēn bīk daai kē cī rot looi, gokē dhuk baai ke gut kepuṣth. ⁴⁹Kɔc ke ŋiēc kek Jethu ēbēn, agut diäär ke buoth ye wäär jiēl yen Galilia, aake daai ē kakkä ēbēn.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Mony cɔl Jothep ē tō thīn. Ku yeen ē raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ē ye raan path la cök, ku yeen ē ŋöth bēn bääny Nhialic. Ku yeen ē ye raan akut luk kɔc Itharel.

⁵²Nawën le tiŋ lɔn cī Jethu thou, ke la tēnē Pilato ku thiēc guṣp Jethu. ⁵³Ku bīi piny tim kōu ku der alath, ku tēēu raŋ cī wec kuur yic, raŋ cīn raan cī kaŋ thiök thīn. ⁵⁴Ee ya aköl nīn dhiēc, aköl ye kɔc röt guiir rin aköl cīi kɔc ye luui, ee bī guṣ bēn.

⁵⁵Nawën cī guṣp Jethu bēēi piny tim kōu, ke diäär wäär bö kek Jethu Galilia, buoth Jothep ku tiŋkē tē cī guṣp Jethu tääu thīn raŋ yic, ⁵⁶ku dhukkē baai ku lek miök ŋir guiir bī kek guṣp Jethu bēn tɔc. Nawën aköl cīi kɔc ye luui, ke ke lōŋ cīt tē ye lōŋ Mothith luēl ye.

Jethu aci rot jɔt raŋ yic

(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)

24 Nayɔn nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la raŋ nom kek miök ŋir cīk guiir. ²Ku yökkē alēl cī raŋ kum nom ke cī laar wei. ³Nawën lek raŋ yic ke cīi guṣp Jethu yök thīn. ⁴Tēwën kēēc kek ke cī

gäi, ke röȫr karou ceŋ alēth yer apēi cī la toptop bö, ku kēēckē kelōm. ⁵Go diäär riō̄c ku gutkē kenhīim piny. Go röȫr wēn lueel tēnē ke, “Yeŋö ye wek raan pīr bēn wic tēn kōc cī thou? ⁶Acīi tō tēnē, aci rot jōt. Takkē kēwäär cī lēk we elä wäär ŋoot yen Galilia, ⁷lōn Manh Raan abī thōn kōc rēc bīk piäat tim cī rīiū kōu, ku abī ben pīr akōl ye nīn diäk.” ⁸Go diäär wēl wäär cī Jethu lēk ke tak.

⁹⁻¹⁰Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kōk, kek aake cī la raŋ nhom. Nawēn dhukkē ke la kōc Jethu buō̄th kathiäär ku tōk ku atuuc kōk, lēk kē cī rot looi. ¹¹Go atuuc tak lōn ē yen wēt lueth, ku cīk gam. ¹²Go Pīter rot jōt ku riŋ raŋ nhom bī la tīŋ. Nawēn guŋ yekōu piny ku tīŋ raŋ yic, ke tīŋ alēth wäär cī guōp Jethu der kepēc. Go dhuk baai ke cī gāi aya kē cī rot looi.

Jethu aci rot nyuō̄th kōcken ye buō̄th karou

(Mk 16:12-13)

¹³Ya akōl tōŋ awēn, ke kōc Jethu buō̄th karou jōt rōt bīk la pan cōl Emauth, ku ē mec kek Jeruthalem tē cīt kilomīter thiäär ku tōk. ¹⁴Tēwēn cieth kek ke jam ku takkē kāk cī rōt looi, ¹⁵ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyō̄th. ¹⁶Ku mār kēdāŋ kepuō̄th bik cīi ŋic. ¹⁷Go Jethu ke thiēc, “Yeŋö bakē lueel tēthēer awēn cieth wek?” Gokē kō̄c ku dōtkē piny ke cī kenyīn wel. ¹⁸Go raan tōk kamken cōl Kliōpath wētde bē̄er, “Adhil a yīn raan tōŋ rē̄er Jeruthalem kuc kāk cī rōt looi thīn ye nīnkā yiic.”

¹⁹Go Jethu thiēc, “Ye kāŋö?” Gokē bē̄er, “Aa kāk cī rōt looi tēnē mony cōl Jethu, raan Nadharet. Kāk cī looi ku wēl cī lueel aye nyuō̄th lōn ye yen raan ril kāk Nhialic tīŋ. Ku aci Nhialic ku kōc ēbēn gam lōn ril yen kēriēc ēbēn yic ye lueel ku looi. ²⁰Acī kōckuan dīt kāk Nhialic ku kōc piō̄c lōōŋ dōm ku gēm̄kē bāny mac baai bī tēm thou, ku piē̄tkē tim cī rīiū kōu. ²¹Ku ē yeku ŋō̄ō̄th lōn ye yen raan bī kōc Itharel waar kārēc yiic. Ku ē nīn kadiäk emēn tēn looi kāk̄k̄ā rōt. ²²⁻²³Diäär kōk akuō̄tda yic, aake cī riēel raŋ nhom wēn anhiäk, ku lek dhuk ke wēt cī yook bēn cōl agēi lōn liiu guāpde raŋ yic. Ku lōn cī kek atuuc Nhialic cie lēk ke lōn pīir Jethu tīŋ. ²⁴Go kōc kōk kamkua riŋ bīk la tīŋ. Ku yōkkē ayic lōn liiu guōp Jethu raŋ yic, cīt tē cī diäär ye lueel thīn.”

²⁵Go Jethu lēk ke, “Wek aa kōc cīn kē ŋiēc̄kē! Wek aacie kāk cī kōc kāk Nhialic tīŋ lēk we ye lac gam! ²⁶Kēc kōc kāk Nhialic lueel wäär, lōn bī Raan cī lōc ku dōc kājuēc̄k̄ā kaŋ guum bī jal la Bānyde yic.” ²⁷Ku tēt Jethu ke kāk cī lueel rienke wēl thēer Nhialic yiic, jōck athōr Mothith agut kāk cī kōc kāk Nhialic tīŋ gōt.

²⁸Nawën cïk thiök kek pan awën le kek thïn, ke Jethu loi rot ke cït raan ber tuej. ²⁹Gokë pëen ku luelkë, “Rëër ke yo, aköl aci cuol.” Go la baai ke ke. ³⁰Tëwën cï kek nyuc bik mïth, ke Jethu löm ayup ku dɔc ku beny yic, ku gëm ke. ³¹Nyin yic tëwën ke ɲickë ku mër bik cïi ben tiɲ. ³²Gokë röt thiëc ë röt, “Yo këc puõth ayum tëwën jïem yen kek yo, ku teet wël cï göt theer tënë yo.”

³³Ku jɔtkë röt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë kɔc Jethu buɔɔth kathiäär ku tök ku kɔc kök ke cï kenhïim mat, ku lëkkë ke, ³⁴“Bëny aci rot jɔt ayic, ka cï rot nyuõth Pïter.” ³⁵Ku jɔl kɔc wën bö Emauth karou kë cï rot looi dhël yic teet, tã cï kek bëny ɲiec thïn wën beny yen ayup yic.

Jethu aci rot nyuõth atuõcke

(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luci 1:6-8)

³⁶Wën ɲot jïem kek, ke Bëny bö ku këc kamken ku lueel, “Bï döör arëer ke we.”

³⁷Gokë pëk wei ku riõckë ëbën ku takkë lɔn yen atiëp yen yekë tiɲ. ³⁸Goke thiëc, “Yejö riõc wek? Yejö ye wek diu lɔn cïi yen ye ya? ³⁹Tiëɲkë yacin! Ku tiëɲkë yacök, ee yën ayic. Gatkë ya, ku abäk tiɲ rin atiëp acie la adiõɲ ku yom cimën ye wek ke tiɲ kek ya.” ⁴⁰Ku wën lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke. ⁴¹Ku ɲot cïk gam, rin miet diit cï kek puõth miet ku gäi diit cï kek gäi. Go Jethu ke thiëc, “Le miëth camkë tã thïn?” ⁴²Gokë gäm rëc cï tuak ⁴³ku cuet ke dëei kek ëbën.

⁴⁴Ku jɔl lëk ke, “Käkkä gup aa käk ca lëk we wäär ɲot rëer yën ke we, lɔn bi këriëc ëbën cï göt Löɲ Mothith yic, ku athör kɔc käk Nhialic tiɲ ku diet Nhialic yic aya ë rienkië, aa dhil röt tiëɲ tëden.” ⁴⁵Ku kony ke bik wël theer Nhialic deet yiic, ⁴⁶ku lëk ke, “Ayakë tiɲ tã cï ye gät thïn lɔn Raan cï lɔc ku dɔc, ë bi gum ku jɔt rot raɲ yic aköl ye nin diäk. ⁴⁷Ku aci wël cï göt lueel aya lɔn dhil kɔc pinynhom ëbën, jɔc Jeruthalem lëk bik kepuõth wël Nhialic, bi kåracken päl piny. ⁴⁸Wek aaci kääkã tiɲ ke cï kenhïim tiëɲ. ⁴⁹Ku wek abi tuõc Wëi Nhialic wäär cï Wä lueel. Rëërkë geu yet aköl bi riel nhial kënë bën tënë we.”

Jethu aci yäth pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Luci 1:9-11)

⁵⁰Nawën ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethani. Ku jɔt yecin nhial ku dɔc ke. ⁵¹Tëwën dɔc yen ke, ke jiël tënë ke ku jɔt ë nhial. ⁵²Gokë door ku dhukkë Jeruthalem ke cï puõth miet. ⁵³Ku keek aake ye lac rëer Luaj Nhialic ke lec Nhialic.

Tewën dɔɔc yen ke, ke jiël tënë ke ku jɔt ë nhial (24:51)

Wël Jethu cï Joon göt

Wët nhom

Wël cï Joon göt aa Jethu nyuwoth ke ye Wët theer Nhialic tō thīn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thīn ē lanayon ku emēn, ku abī tō thīn atheer, “Ku Wët aci bēn a raan ku ciēŋ kek ɣo.” Cīmēn ye athōor nhom guṣp ye lueel, Joon ē gāt wēlkā rin bī kōc kuen ye ŋic lōn nadē ke Jethu yen Aluēēk, Wēn Nhialic wāār cī lēk kōc. Ku kōc bī wētde gam aabī pīr. (20:31)

Jethu aye nyuwoth abanṭ tuelṭ yic, lōn ē yen Wët Nhialic. Ku wël kōk bō ciēen ē kēnē cōk, aa kāk juēc jāŋ gōi cī Jethu looi. Ku kākā aa Jethu nyuwoth aya lōn ē yen Wēn Nhialic, ku ē yen Aluāŋ wāār cī lueel. Kākā cōk, kāk jāŋ gōi cī rōt tieŋ aaci teet yiic. Abanṭ athōr kēnē ē ɣo lēk tē cī kōc kōk wēt Jethu gam thīn ku buothkē. Ku dhāl kōc kōk wēlke ku cik wētde gam.

Jōk cōkdīt 13 ɣet 17 ala yic tē cī Jethu kek kōcken ye buwoth rēer thīn ē tōk wēer akōl wāār dōm ye. Ku ēcī jam tēnē kōcken ye buwoth nāākde nhom tuelṭ tē bī kek rōt guieer thīn, ku deet kepuōth. Cōk ciēen aa ɣo lēk dōmdōm Jethu, ku luōŋde ku piēēt cī ye piāāt tim cī rīiū kōu, ku jōn rotde. Ku jōl a nyooth cī yen rot nyuwoth tēnē kōcken ye buwoth jōn rotde cōk ciēen. Anyikōl tiŋ cī kōar ye yōk cōkdīt 8 yic, jōk cōk koor 1 ɣet 11 aci nyāāŋ wei kāk cī göt theer yiic. Ku akēc kōc tuelṭ kek ke war gētget wël Jethu yiic göt. Ku aye kōc kōk göt aya tēdēt.

Joon ē miōc pīr akōlriēec ēbēn bī gām kōc tē gem wēt Raan cī lōc ku dōc, deet kōc puōth. Ku ē miōc bī rot jōk emēn ke bī gām kōc bī Jethu gam, lōn ye yen dhēl ku yic ku pīr.

Kāk tō thīn

Kāk cī göt tuelṭ.....	1:1-18
Joon raan kōc muwoc nhīm ku kōc cī Jethu kaŋ buwoth.....	1:19-51
Piōoc ē Jethu.....	2:1-12:50
Nin ciēen kadhorou thuōnde nhom tuelṭ.....	13:1-19:42
Jōn rot ku nyooth rot Bēny.....	20:1-31
Kāk cī göt ciēen nyooth rot dēt Galilia.....	21:1-25

Wēt Pīr

1 Wäthээр кєс нһиал ку пинь чак, Wēt ę тō thīn, ee rēer kek Nhialic, ку Wēt ę ye Nhialic. ²Wēt ę rēer kek Nhialic wāar cək kaŋ. ³Kājuęc rēer нһиал ку пинь ębēn aake cak ę ye. Ку асін кāk тō thīn кєс ke cak ke yeen liu thīn. ⁴Kuat kāk тō thīn ębēn aa pīr yōk tēnē ye. Ку piērde асī ruel gām raan ębēn.^a ⁵Piērde yen ę ruel dēp apei muōōth yic, ку akęc lēu bī kuōm nyin piny.

⁶Nhialic ęcī atuōnyde tooc, raan cəl Joon. ⁷Acī bēn bī kōc bēn lək bīk ruel ŋic. Acī bēn bī lək ke bī raan ębēn wēt piŋ ku gem. ⁸Yeen ęcie yen ruel, асī bēn bī kōc bēn lək ruel. ⁹Ku Wēt yen ę ye ruel ayic, ruel cī bēn pinynhom tēnē raan ębēn.

¹⁰Wēt ę тō pinynhom, ку Nhialic ę cak piny ę ye, ку akęc kōc pinynhom ŋic. ¹¹Yeen асī bēn tēnē kāk ke cī cak, ку akęc kōcken cī cak lor. ¹²Ku асī kōc abək bēn lor ку gamkē wētde, goke gām riel bīk aa mīth Nhialic. ¹³Keek аacie mīth Nhialic cīt tē ye kōc dhiēeth thīn, cīmēn ye mīth la wun dhiēth ke. Ee Nhialic guōp yen ę Wunden.

¹⁴Wēt асī bēn a raan ку ciēŋ ke yo. Ку diekde acuk tiŋ, diik Wēn tōŋ Nhialic. Ку ę yen bīi yic, ку lier puōu Nhialic tēnē yo.

¹⁵Ku Joon асī tuōl ку lək kōc ę rienke ęlā, “Kēnē yen ę raan wāar ye yēn jam ę rienke, raan wāar ya lueel ęlā, ‘Yen abī lōk bēn yacōk, ку адīt tēnē ya. Yeen ę rēer thīn wāar ke ya кєс cak dhiēeth.’”

¹⁶Rin kāpuōth ę yen Wēn Nhialic, yen асī yo dōc ębēn, dōc tōk ę dōc dēt cōk. ¹⁷Wäthээр lōŋ ęcī Nhialic gām kōc ę Mothith, ку ęmēn Nhialic асī yic ку lier piānde gām kōc ę Jethu raan cī lōc ку dōc. ¹⁸Acīn raan cī Nhialic kaŋ tiŋ tēyōn. Ee Wēn tōŋ thōŋ kek Nhialic, rēer Wun lōōm yen асī yo cəl aŋic Nhialic.

Athōn Joon raan kōc muōc nhīim

(Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹Kōcdīt Itharel Jeruthalem aake cī kōc kāk Nhialic ку kōc kuat Lebī tuōc tēnē Joon, bīk la thiēec ęlā, “Ye yīn ŋa?”

²⁰Ku Joon akęc bēn jai bī wētden dhuk nhom. Acī bēn bēer ę cōk ку lueel ęlā, “Acie yēn Raan cī lōc ку dōc.”

²¹Gokē thiēec, “Aye yīn ŋa? Ee yīn Elija?” Go bēer, “Acie ya.” Gokē bēn thiēec, “Ye yīn raandīt kāk Nhialic tiŋ bī bēn?”^b Go dhuōk ke, “Yei! Acie ya.” ²²Gokē lueel, “Lək yo, ee yīn ŋa? Yok aa dhil wēt dhuōk kōc ke toc yo. Ye rot yōk ę yīn ŋa?” ²³Go Joon bēer, “Yēn ę jam apei roor tē cīi ceŋ, ‘Guierkē dhēl Bēny bī la cōk cīmēn wāar cī Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ ye lueel.’”

^a 1:4 Wēt yen асī bēn aa piēr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2 ^b 1:21 Raan kāk Nhialic tiŋ bī tuōl, bī bēn Raan cī lōc ку dōc bēn lueel. Tiŋ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 1:23 Ith 40:3

²⁴Röörkä aake tooc kɔc akut Parathī, ²⁵ku jɔlkē Joon bēn thiëc ëlä, “Yeñö ë yīn kɔc muɔɔc nhīim tē cīi yīn ye Raan cī lɔc ku dɔc, ku yīn acie Elija ku cīi ye raandit kāk Nhialic tiñ?” ²⁶Go Joon dhuɔk ke, “Yen ë kɔc muɔɔc nhīim piū ë path, ku raan arëër kamkun ë tēn ku acāk ñic, ²⁷raan yen lɔk bēn yacök ciëen, ku acä lëu ba warke dök.” ²⁸Kēn ë loi rot pan cɔl Bethanī, wār Jordan kōu tēwäär ye Joon kɔc muɔɔc nhīim thīn.

Amälthiin Nhialic

²⁹Nayɔn aköl dēt ke Joon tiñ Jethu ke bö tēnē ye, go lueel, “Tiëñkē Amälthiin Nhialic yen bä adumuɔɔm kɔc pinynhom nyaai, kan abö. ³⁰Yen ë raan ye yēn jam ë rienke wäär ë yēn ye lueel ëlä, ‘Yen abi lɔk bēn yacök, ku adit tēnē ya. Yeen ë rëër thīn wäär ke ya kēc cak dhiëeth.’ ³¹Aacä ñic bi ya yen ña, ku yēn aci bēn ku ya kɔc muɔɔc nhīim piū rin bi yēn ye cɔl anjic kɔc Itharel.”

³²Ku ëcī Joon lueel aya ëlä, “Yen aci Wēi Nhialic tiñ ke bö kecīt kuur ë dit, ku nyuuc yenhom. ³³Ku ë ñot kēc ñic, ku ëcī Nhialic raan toc ya ba kɔc aa muɔɔc nhīim piū, lēk ya ëlä, ‘Raan bi yīn Wēi Nhialic tiñ ke bö ku nyuuc yenhom yen ë raan bi kɔc muɔɔc nhīim Wēi Nhialic.’ ³⁴Ee yic, aca tiñ ku alëu ba lueel, wenhiim lɔn ë yen Wēn Nhialic.”

Kɔc cī Jethu kañ buɔth

³⁵Yɔn aköl dēt, Joon ë kääc kek kɔcken ye buɔth karou tēwäär aköl. ³⁶Nawēn tiñ Jethu ke tēk tēthiök ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiëñkē, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷Ku jɔl piñ kɔc ye buɔth awēn karou këya, gokē Jethu buɔth. ³⁸Nawēn wel Jethu yenhom, ke tiñ ke ke buɔth ye, go ke thiëc, “Yeñö wiëckē?” Gokē lueel, “Rabi, rëër tēnen?” (Ku wētde yic, “Raan Piöoc.”)

³⁹Go lēk ke, “Bäk, bäk bēn tiñ.” Gokē la ku tiñkē tē rëer yen thīn. Ku ë ye tään aköl, ku jɔlkē rëer kek ye abi piny cuɔl.

⁴⁰Raan tōk kam kɔc wēn karou cī wēt Joon piñ ku buɔth Jethu, ee ye Andria wämēnh Thaimon Pīter. ⁴¹Nayɔn nhiäk rial, ke Andria räm ke mēnhē, go lēk ye, “Yok aaci Methaya yök.” (Ku wētde yic Raan cī lɔc ku dɔc.) ⁴²Ku yēth Thaimon tēnē Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yīn ë Thaimon wēn Joon, yīn abi cɔl Kepa.” (Ku yen Pīter wētde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel cɔl

⁴³Nawēn aköl dēt ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go lēk ye, “Buɔth ya.” ⁴⁴Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yī Andria ku Pīter aya. ⁴⁵Go Pilipo Nathaniel yök ku lēk ye, “Yok aaci raan wäär cī Mothith gät

Tiënkë, yen akan yen Amäl Nhialic (1:35-36)

ë rienke athör lööj yic, raan yen cī kōc kāk Nhialic tiñ gät ë rienke aya, acuk yök. Yen ë Jethu wën Jothep raan Nadharet.”

⁴⁶Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath njō lëu bī tuöl Nadharet?” Go Pilipo bëër, “Bäär ba tiñ.”

⁴⁷Nawën tiñ Jethu Nathaniel ke bö, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kënë ë raan Itharel ayic guöp, kecin guöp ruëeny.”

⁴⁸Go Nathaniel lueel, “Ca njic këdë?” Go Jethu bëër, “Yin guo njic wën rëer yin ñaap cök, tëwën këc Pilipo la bī yī la cōl.”

⁴⁹Go Nathaniel bëër ku lueel, “Raan piöoc, yin ë Wën Nhialic, yin ë Bëny Itharel.”

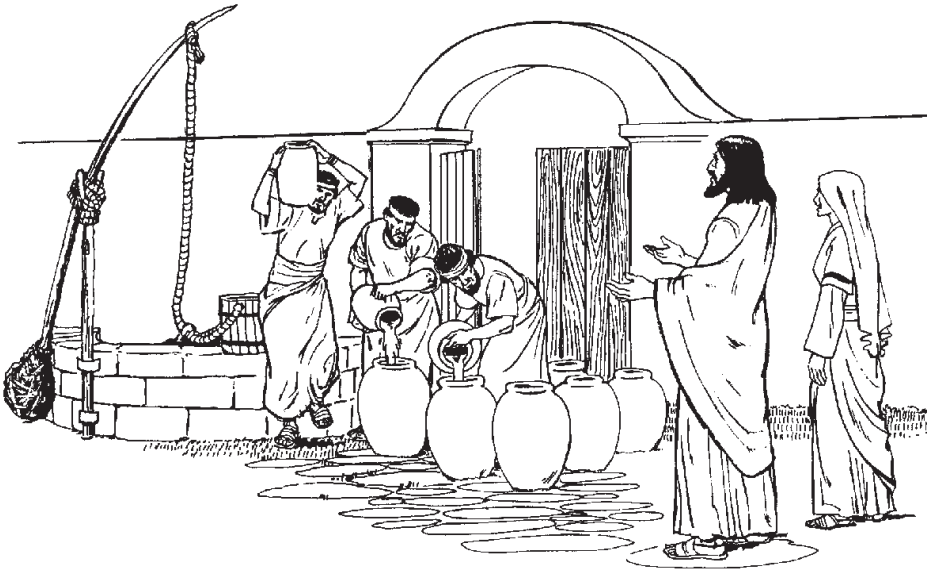
⁵⁰Go Jethu bëër, “Ca jäl gam rin cī yen ye lëk yī lōn cī yen yī tiñ wën rëer yin ñaap cök? Yin abī kädit kōk wär ë kakkä tiñ!” ⁵¹Ku ben mat thīn, “Wët yic alëk we, wek aabī nhial tiñ ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bāk tiñ ke bö piny tënë Manh Raan ku lek nhial.”

Yan thiëek pan Kana

2 Nin kadiäk cök ciëen, ke ruäai loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ë tō thīn, ²ku Jethu ëcī cōl yai yic aya kek kōcken ye buōth. ³Nawën la mōu thōk, ke lëk man ye, “Mōu aci liu tēnē ke.” ⁴Go Jethu lueel, “Tiṅë, yīn aciī kē luōi dhil lëk ya. Akaldië aṅot kēc yēet.” ⁵Go man lëk kōc luōi, “Luōikē kāk bī lëk we ëbën.”

⁶Ku tōnydit kadātem aake cāp kōc lōm. Tōnykä aake ye ke pīu tāau thīn bī kōc kecōk aa lōk, cīt tē ye lōṅ ciēeṅ kōc Itharel ye nyuōth thīn. Ku tōny tök ë jōt tē cīt tēn aduōk thiār-rou, tēdē aduōk thiārdiäk. ⁷Go Jethu lëk kōc luōi, “Thiāṅkē tōnykä pīu.” Gokē tōny thiōṅ abīk thook alic. ⁸Ku jōl Jethu lëk ke, “Gēmke ye tōnykä yiic, ku gāmke ke raan yen wun ruäai.” Gokē looi këya, ⁹ku jōl raandit kōc athiëk awën pīu thiëp, pīu cī waar bī ya mōu. Ku akuc tē biī mōu thīn, aa kōc luōi wën thiōṅ tōny kek aa ṅic ye. Go raandit kōc athiëk wun nya cōl, ¹⁰ku lëk ye, “Raan ëbën ë muōn path kaṅ gam tueṅ, ku na cī kōc jāl kueth ke muōn lir ajōl lōk gam. Ku yīn cī muōn path waan ciëen agut ëmën.” ¹¹Kënë yen ë këdit jāṅ göi cī Jethu kaṅ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci diēte nyuōth, ku aaci kōcken ye buōth jāl gam.

¹²Nawën ë këne cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wēet wun ku kōcken ye buōth, ku rēerkē thīn ë tēen nin lik.

Kënë yen ë këdit jāṅ göi cī Jethu kaṅ looi (2:1-12)

Jethu aci la luaŋ Nhialic*(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)*

¹³Ƴon cī Yan Ayum cīn yic luɔu jāl thiök, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴Ku jol ler kal luaŋ Nhialic yic, ke yök kɔc ke ɣɔɔc wei thīn ë yök ku amël ku jol aa kuɔr. Ku kɔc wëüu waar yiic aake cī nyuc thīn aya. ¹⁵Go waat nai ë wiën, ku cop kɔc wei kal luaŋ Nhialic yic kek ɣäkken ku thäkken ku weer wëüu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶Ku lëk kɔc kuɔr ɣaac wei, “Nyaaikë kakkä ë tēn, ku duökkë yōn Wä cɔl aye yōn ɣɔɔc.” ¹⁷Go kɔcken ye buɔɔth wël cī göt athör thëer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel ëlä, “Yīn Nhialic, nhiër yōndu adëp ɣapuɔu cīmēn mac.”

¹⁸Go kɔcdit Itharel bēn ku thiëckë, “Ye këdit jāŋ göi yīndë ba looi ba nyuɔth ɣo, lɔn le yīn yic ba këcit kënä looi?”

¹⁹Go Jethu bëer ku lëk ke, “Rackë luaŋ Nhialic kënä, ku aba ben looi nin kadiäk.” ²⁰Gokë lueel, “Acī ruɔɔn thiärŋuan ku dātem nök bi jāl thök, ku lueel ka ba looi nin kadiäk yiic?” ²¹Ku luaŋ Nhialic jīem Jethu ë guäpde. ²²Ku na wäär la jɔt raŋ yic, ke kɔcken ye buɔɔth tak këwäär cī lueel. Ku gamkë wël thëer Nhialic cī göt, ku wël cī Jethu lëk kɔc. ²³Tëwäär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke kɔc juëc gam wëtde wën tiŋ kek kākken jāŋ göi cī looi. ²⁴Ku aake ŋic Jethu ëbēn ku yen akëc rot nyuɔth ke. ²⁵Ku acīn kën nadë ke wīc raan dët bi ye nyuɔth kɔc, rin aŋic kāk tō raan puɔu.

Jethu ku Nikodemo

3 Raan akut Parathī cɔl Nikodemo, ku ë ye raandit kɔc Itharel ë tō thīn, ²naɣɔn akōu wëer tōk ke la tēnë Jethu ku lueel, “Raan piöoc, aŋicku yīn ë raan piöoc cī Nhialic tooc. Rin acīn raan loi kāk jāŋ göi cīmēn yīn, tē liu Nhialic kek ye.”

³Go Jethu bëer, “Yīn alëk yic, acīn raan bi bääny Nhialic tiŋ, tē cīi ye ben dhiëeth dhiën dët.”

⁴Go Nikodemo lueel, “Bi raan ben dhiëeth këdë? Lëu bi dhuk man yäc bi jāl ben dhiëeth?”

⁵Go Jethu bëer, “Wët yic alëk yī, raan këc ben dhiëeth ë piü ku Wëi Nhialic, aciī bääny Nhialic bi yök. ⁶Raan aye dhiëeth kɔc ë path, ku Wëi Nhialic ë pīr yam ye Nhialic gām kɔc. ⁷Duk ye gāi tē lëk ɣen yī, lɔn dhil we ben dhiëeth. ⁸Wëi Nhialic acit mēn dhie ye raan yom piŋ ke wuu, ku cīi tē biī yen thīn ku tē le yen thīn ŋic. Yen ë tēn kɔc bi ben dhiëeth Wëi Nhialic.” ⁹Go Nikodemo thiëc, “Bi kënä rot lëu këdë?”

¹⁰Go Jethu lëk ye, “Yīn ë raan piöoc kɔc pan Itharel ku kuc kënä! ¹¹Wët yic alëk yī, ɣok aa jam kāk ŋicku ku luelku kāk cuk tiŋ. Ku ŋot we jei bāk

wëtta cii gam. ¹²Na cäk wëtdië gam tē jieem ɣen kāk pinynhom, ke we bi wëtdië gam kēdē tē jieem ɣen tēnē we kāk Nhialic? ¹³Acin raan cii kaŋ la nhial bi kāk Nhialic bēëi, ee raan bö nhial Manh Raan bö piny nhial.”

¹⁴Cimën wäär ci Mothith luŋ wëeth cit kēpiiny jat nhial roor bi yen kɔc ci kēpiiny cam aa dɔɔc, ke Manh Raan adhil ɣäth nhial, ¹⁵rin bi raan gam wëtde ebën pīr akölriëec ebën yök. ¹⁶Nhialic anhiar kɔc pinynhom apei. Yen agem yen Wenden juöl, bi raan ebën wëtde gam cii mär, ku pīirkē akölriëec ebën. ¹⁷Ku Nhialic akēc Wende tuöc piny bi kɔc bën luök wei, ee rin bi thäi pinynhom pīr ē rienke.

¹⁸Raan gam wëtde aciī bi luök wei, ku raan ci jai bi wët cii gam aci luök wei, rin kēc yen wët Wën tööŋ ē Nhialic gam. ¹⁹Ku kën bi ke luök wei akin, ruel aci bën pinynhom ku kɔc aa nhiar muöth tēn ruel rin aa luui käreec.

²⁰Raan ebën käreec looi ē ruel maan ku cii la ɣer yic, rin cii yen käreec ye looi wic bi ke ŋic. ²¹Ku raan luui kápath ē bën ɣer yic bi luöide nyuöth, rin ci ke luöi Nhialic.

Joon aci ben jam rin Jethu

²²Nawën ke Jethu kek kɔcken ye buöth la pan Judia, ku rēer thīn ke ke, ku muɔc kɔc nhīim piu. ²³Ku Joon ē ye kɔc muɔc nhīim aya tē cɔl Aenon thiäak kek Thalim la yic piu juëc. Ku kɔc aake ye la bi ke la muɔc nhīim. ²⁴(Ku Joon ē ŋot kēc guɔ mac.)

²⁵Nawën ke kɔc Joon buöth kök jɔl teer kek raan Itharel rin lök ye kɔc kegup lök, ²⁶gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piöc, lēu ba mony wäär rēer kek yi wär Jordan alɔntui tak, raan ye yin jam ē rienke? Yen amuɔc kɔc nhīim emën, ku kɔc juëc aala tēnē ye!”

²⁷Go Joon bēer, “Acin tē bi raan kēdāŋ yök tē kēc Nhialic ye gām ye. ²⁸Week wepēc acäk piŋ ke lēk we elä, ‘ɣen acie Raan ci lɔc ku dɔc, ku ɣen aci tuöc tueŋ ē path yenhom.’ ²⁹Raan thiëk yen ē raan bi gām nya, ku mäthde ē köc ku ē puöu miet tē piŋ yen rölde. Yen ē miet piändië aya emën. ³⁰Yen abi dhiel dit apei ku ɣen abi kuur.”

³¹Raan bö nhial adit tēnē kɔc ebën, ku raan piiny ē kën piny. Raan bö nhial atö kɔc nhīim tueŋ ebën. ³²Ee kɔc lēk kāk ci tiŋ ku kāk ci piŋ, ku acin raan wëtde gam. ³³Ku raan ci gam, aci gam lɔn ye Nhialic yic lueel. ³⁴Raan ci Nhialic tooc yen ē jam wël Nhialic, rin aye Nhialic gām riel Wēike ebën. ³⁵Wun ē Wende nhiaar ku tēüu kēriëec ebën yecin. ³⁶Raan gam wët Wën ē Nhialic abi pīr akölriëec ebën, ku raan cii wët Wën Nhialic bi gam aciī pīr akölriëec ebën bi yök, rin acin kē bi riäak puöu ē Nhialic nyaai tēnē ye.

Jethu ku tiŋ pan Thamaría

4 Nawën ke ñic Jethu lón cī kɔc akut Parathī ye piŋ, lón nadë ke kɔc aa bën tënë ye bī ke bën muɔɔc nhīim, ku lón cī yen la kɔc juëc ye buɔɔth wär kɔc Joon buɔɔth. ²(Ku acie yen ye kɔc muɔɔc nhīim, aa kɔcken ye buɔɔth.) ³Nawën piŋ wët ye lueel, go jäl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴Ku ë bī dhiel yet pan Thamaría rin yen ë dhël tēek yen thīn.

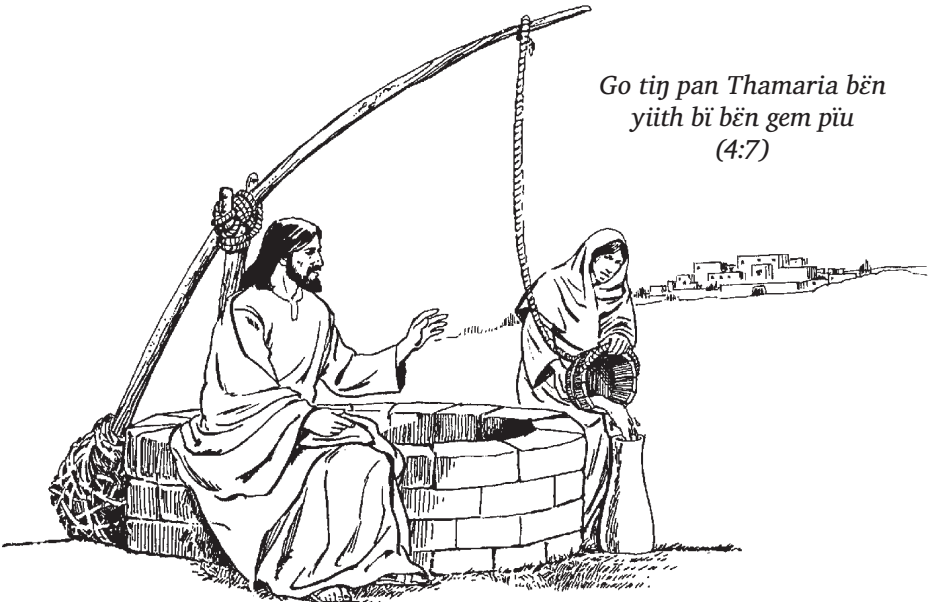
⁵Go yet pan Thamaría cɔl Thikar thiääk ke piny wäär cī Jakop gäm wände Jothep. ⁶Ku yinh cī Jakop cɔl awec ë tō thīn. Nawën cī Jethu dak ë cäth, go nyuc yith lööm. Ku ë ye aköl ciel yic.

⁷Go tiŋ pan Thamaría bën yiith bī bën gem pīu, go Jethu lëk ye, “Muɔc ɣen pīu ba dek.” ⁸(Ku kɔcken ye buɔɔth aake cī la geu bīk la ɣɔɔc miëth.)

⁹Go tiŋ pan Thamaría lëk ye, “Këdë wën? Yīn ë raan Itharel ku thiëc ɣa, ɣen raan Thamaría ba yī muɔc ë pīu?” (Kɔc Itharel aake cie dek kek kɔc Thamaría.)

¹⁰Go Jethu bëër, “Na yī ñic miëc Nhialic ku raan thiëc yī pīu ñuŋt aca thiëc, ku ñuŋt aci muɔc pīu pīr.”

¹¹Go tik lueel, “Bëny, yīn acin kë gem yīn pīu, ku yith amec yic, ba pīu pīr yök tēnen? ¹²Ye yīn dīt tënë wädīt Jakop raan cī ɣo gäm yinh kënë, ku dëk thīn yen ye nhom kek miëthke ku ɣäkke?”

*Go tiŋ pan Thamaría bën
yiith bī bën gem pīu
(4:7)*

¹³Go Jethu bëër, “Kuat raan dek piukä abì rou ben nõk, ¹⁴ku raan bi dek piu ba yiék ye aciì rou bi ben nõk, ku piu bi yiék ye aabi ya dhiamayeyic ye piu pir kuër thìn, ku yik ye pir alanden.”

¹⁵Go tik lèk ye, “Bëny, yiék yen piukä bi rou ya ciì ben nõk, ba ciì ben bèn tèn ba bèn gem piu.” ¹⁶Go Jethu lèk ye, “Lɔɔɔ cɔl muɔnydu bāk bèn tèn.”

¹⁷Go tik lueel, “Yen acin moc.” Go Jethu bëër, “Këdu ë yic, lɔn cìn yin moc. ¹⁸Yin aci kaŋ rëer kek röör kadhiëc, ku mony rëër kek yi ëmën acie muɔnydu. Yin aci yic lueel.”

¹⁹Go tik lueel, “Bëny aca ñic, yin ë raan kāk Nhialic tiŋ. ²⁰Wärkuan theer pan Thamaria aake ye Nhialic door ë gɔn kënë nhom, ku ayakë lueel wek kɔc Itharel lɔn dhil yok Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹Go Jethu lueel, “Gam wëtdië, yin tiŋë tē bi wek Wä door aci thiök, ku acie gɔn kënë nhom ku acie Jeruthalem. ²²Wek kɔc Thamaria wek kuc raan yakë door, ku yok kɔc Itharel yok aa ñic raan yeku door rin pir abö tënë Itharel. ²³Ku aköl ajɔl bèn, ku aci guɔ bèn ëmën guöp, tē bi riel Wëi Nhialic kɔc cɔl aa dor Wä cìmënde, kek aa kɔc wic Wä bik ye door. ²⁴Nhialic ë Wëi, ku rin riel Wëike yen alëu ye bi door cìmënde.”

²⁵Go tik ben lèk ye, “Añiëc lɔn bi Raan ci lɔc ku dɔc bèn. Na le bèn ka bi yo nyuöth këriëc ëbën.”

²⁶Go Jethu bëër, “Yen ë yen, raan jam kek yi.”

²⁷Ku kaamthiin wën jiëem kek, ke kɔcken ye buɔɔth bö ku gëikë apei rin jiëem yen kek tik. Ku acin raan tök kamken ci tik thiëc, “Yeŋö wic, ku yeŋö jiëem yen kek ye?”

²⁸Go tik tönyden piu nyään piny, ku ket ke dhuk geeu ku lèk kɔc.

²⁹“Bāk tiëŋkë mony cä lèk këriëc ëbën ca looi. Nadë ke ye Raan ci lɔc ku dɔc?” ³⁰Gokë bèn bei geeu bik la tënë Jethu.

³¹Ku kaamthiin wën, ke lèk kɔcken ye buɔɔth ye, “Raan piöoc, jɔl miith.”

³²Go bëër, “Yen ala miëth, cìn kë ñieckë thìn.”

³³Go kɔcken ye buɔɔth röt jal aa thiëc kamken, “Tëdë le raan ci miëth bëëi tënë ye?”

³⁴Go Jethu lèk ke, “Miëthdië ee lɔn ba wët raan toc yen looi, ku thääp luɔi ci gäm ya. ³⁵Cäk kääŋ ye lueel dhie ëlä, ‘Pëi kaŋuan aŋoot ku rap abì tem.’ Ku alëk we, jatkë wenyin bāk dum tiŋ, yemën rap aaci luok ku apath bi ke tem! ³⁶Raan rap tem aye riɔp ku ë köth pir tem alanden, këya raan cumcum ku raan tëmtem aabi puöth miet kedhie. ³⁷Kääŋ aci ya yic. ‘Raan tök ë com ku tëm raan dët.’ ³⁸Wek tuɔɔc bāk rap la tem dom yic ku ë dom këc wek luui thìn. Kɔc kök aaci luui thìn ku wek aa röt kony luoiden.”

³⁹Go kɔc juëc Thamaria ë gen wën yic wët Jethu gam, rin cï tik wët lueel ëlä, “Këriëëc ëbën ca looi acï lëk ya.” ⁴⁰Nawën bö kɔc Thamaria tënë ye ke läñkë bï rëër ke ke. Go Jethu nin karou nök thïn tëën.

⁴¹Go kɔc kök juëc wëtde jäl gam rin wël ye lëk ke, ⁴²ku lëkkë tik, “Ëmën, yok aaci wët jäl gam, ku akëcku gam rin wëlkun ca lueel, ku ë rin cï yok wëtde piñ ku ñicku lɔn ë yen Aluäñ kɔc pinynhom ëbën alanden.”

Jethu acï manh bëny kony

⁴³Nawën cï nin karou nök thïn tëën, ke Jethu jɔl jäl ku ler lɔñ Galilia. ⁴⁴Rin yen Jethu guöp ëcï lueel lɔn, “Raan käk Nhialic tiñ acie theek wuñden.” ⁴⁵Nawën yeet Galilia ke lor apej, rin wäär cï kek käk cï Jethu looi yai yic tiñ, wäär cï kek la Yan Ayum cïn yic luɔu yic Jeruthalem.

⁴⁶Go Jethu ben dhuk gen Kana tö Galilia, tëwäär cï yen piü waar thïn bï ya muön abiëc. Ku raandit kam kɔc mac baai cï manhde tuaany Kapernaum ë tö thïn. ⁴⁷Nawën piñ lɔn cï Jethu jäl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tënë ye ku lëñ bï la Kapernaum bï manhden cï thiök ke thou kony bï pial. ⁴⁸Go Jethu lëk ye, “Acïn raan bï ye gam kamkun të këc wek kit ku kädit jän göi tiñ.”

⁴⁹Go raandit awën bëër ku lueel, “Bëny, bäär lokku ba manhdië dööt.” ⁵⁰Go Jethu lëk ye, “Lɔɔr, manhdu abi pïr.” Go mony wën wët Jethu gam ku jiël. ⁵¹Wën cieth yen dhël yic, ke räm kek kacken luɔi ku luelkë, “Manhdu acï yör.”

⁵²Go ke thiëëc aköl alɔñ jɔl manhde ñuëën. Gokë lueel, “Wäaraköl tään aköl yen ë jiël juäi yeguöp.” ⁵³Go wun ñic lɔn ë yen aköl alɔñ wäär cï Jethu ye lëk ye ëlä, “Manhdu abi pïr.” Ku jɔl wët Jethu gam kek kacke ëbën.

⁵⁴Kënë, yen aye kädit jän göi cï Jethu looi rou, wäär le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

Raan tuany ruöñn 38 acï kony

5 Nawën ke yan kɔc Itharel ë tö thïn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ²Ku tëthiääk kek të cɔl Kal Amël Thok, pul ë tö thïn, pul cɔl Bethaida thoñ kɔc Itharel. ³Ku kɔc juëc tuany aake ye töc thïn, kɔc cï cɔɔr ku kɔc cï ñɔl ku kɔc cï duany. Ku keek aake ye piü tiit bik la tiaktiak, ⁴rin atuny Nhialic ë ye bën pul yic, ku cɔl piü ala tiaktiak, ku raan cï kañ la wiïr të cï piü röt tiak, ke kony kuat tueny tö yeguöp. ⁵Ku raan tuany ruöñn thiärdiäk ku bët ë tö thïn. ⁶Nawën tiñ Jethu puok yic ke cï töc, ku añic lɔn cï ye tuaany run juëc, go thiëëc, “Wïc ba pial?”

⁷Go raan tuany bëër, “Bëny, acin raandiën tō tēn bī ɣa ɣāth wīir tē tiak piū rōt thīn, rin na them ba la thīn, ke raan dēt ē kaŋ wēr thīn.”

⁸Go Jethu lēk ye, “Jōt rot ku lōm biōŋdu ku cathē.” ⁹Go raan wēn guo pial ku kueny biōŋde ku cieth. Ku akōl looi kēn rot ē ye akōl cīi kōc Itharel ye luui, ¹⁰go kōc Itharel lēk mony cī kony, “Yakōl, akōl cīi kōc ye luui, ku akēc puōl tēnē yī ba biōŋdu ket.”

¹¹Go bëër, “Acī raan cā kony ba pial lēk ɣa ēlā, ‘Lōm biōŋdu ku cathē.’”

¹²Gokē thiēc, “Yeŋa yen raan cī lēk, ‘Lōm biōŋdu ku cathē?’”

¹³Ku raan cī kony ē kuc raan kony ye, rin kōc juēc aake tō ē tēwēn ku Jethu ēci la lieplāŋ wei.

¹⁴Nawēn ke yōk Jethu luaŋ Nhialic, go lēk ye, “Tiŋ yīn acī pial ēmēn, pāl adumuōm, tēdēt ke kēdēt rac apeī abī rōt ben luōi yī.”

¹⁵Go mony wēn jāl ku le lēk bāny Itharel lōn ē Jethu yen acī ye kony bī pial. ¹⁶Gokē jōk bīk Jethu aa jōor rin cī yen raan kony akōl cīi kōc ye luui. ¹⁷Go Jethu bëër tēnē ke ēlā, “Wā ē luui akōlakōl, ku ɣen adhil luui aya.”

¹⁸Ku jam kēnē acī bāny Itharel rac puōth apeī, ku wīckē bīk nōk, ku acie rin cī yen lōŋ akōl cīi kōc ye luui thoŋ rot, ee rin cī yen ye lueel lōn ye Nhialic Wun, ku kēya acī rot looi bī thōŋ kek Nhialic.

¹⁹Go Jethu jal bëër, “Wēt yic alēk we, acin kē ye Wāt looi piānde ē rot, kē ye looi ē tōk, ee kē cī tiŋ kē ye Wun looi. Ku kē ye Wun looi aye Wēnde looi aya. ²⁰Rin Wun ē Wēnde nhiaar, ku nyuth kēriēc ye looi. Ku kādit tēnē kēwēn aabī nyuōth ye, ku wek aabī jal gāi ēbēn. ²¹Cimēn ye Wun kōc cī thou jōt ku yīk ke pīr, ke Wēnde aya ē pīr yiēc kōc wīc ye. ²²Wun guōp acin raan ye luōk wei. Ku acī Wēnde yiēc riel bī looi tēnē ke ēbēn. ²³Rin bī kōc ēbēn Wēnde theek cimēn ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wēnde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴“Wēt yic alēk we, raan piŋ wētdiē, ku gem wēt raan toc ɣa pīr akōlriēc ēbēn atō tēnē ye. Acī bī luōk wei, yeen acī jāl thou yic ku yōk pīr. ²⁵Wek aa lēk yic, akōl bī bēn, ku acī guo bēn tē bī kōc cī thou rōl Wēn Nhialic piŋ, ku kōc bī ye piŋ aabī pīr. ²⁶Cimēn ye pīr bēn bei tēnē Wun, kēya, yeen acī Wēnde looi bī ɣa tē ye pīr bēn bei thīn aya. ²⁷Ku yeen acī Wēnde yiēc riel bī luk looi tēnē kōc, rin ye yen Manh Raan. ²⁸Duōkkē gēi ē wēt kēnē, akōl bī kōc cī thou rōlde piŋ rēŋ yiic abō, ²⁹ku keek aabī bēn bei rāŋken yiic, kōc cī ŋiēc luui apath aabī rōt jōt ku aabī pīr, ku kōc cī luui kārec aabī rōt jōt ku aabī luōk wei.

³⁰“Acin kē lēu ba looi piāndiē ē rot, ɣen ē wēt teem kecīt kē cī Nhialic lēk ɣa, kēya wēt ca teem ala cōk rin acie wēt piāndiē yen wiēc ba looi, ee wēt wīc raan toc ɣa ē rot.

³¹“Na jaam ë rienkië ke kë lueel acie gam ciët ye yic. ³²Ku raan dët jam ë rienkië atö thïn, ku aɲiec lɔn kë ye lueel rienkië ë yic. ³³Atuc aa cäk tuɔɔc tënë Joon ku yeen aci wët yic lueel. ³⁴Acie lɔn bi ɣen la raan jam ë rienkië, aya lueel yen kënë rin bi wek pïr. ³⁵Joon ë ye këcït mermer dëp ku mer piny, ku week ë yakë wïc kaam thin-nyɔɔt bäk puŋth miet thïn ruelde. ³⁶Ku raan jam ë rienkië atö thïn, ku wëtde aril tënë wët ci Joon lueel ë rienkië luoi ya ke looi, luoi ci Wä yiëk ɣa ba ke looi, keek aa jam ë rienkië ku nyoothkë lɔn ci Wä ɣa tooc. ³⁷Ku Wä aya, raan toc ɣa, yen ajam ë rienkië aya. Wek aa këc röldë kaɲ piɲ ku akëckë kaɲ tiɲ, ³⁸ku wët ci lueel acäk ye muk wepuŋth, rin ciï wek wët raan ci tooc ye gam.

³⁹“Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lɔn bäk pïr akölrïëëc yök thïn. Ku keek aya aa jam ë rienkië! ⁴⁰Ku ɲot cäk wïc bäk bën tënë ɣa bäk pïr yök thïn.

⁴¹“Acä wïc bi kɔc ɣa leec. ⁴²Ku wek ɲiec, ku aɲiec lɔn tōu nhiër Nhialic wepuŋth. ⁴³ɣen aci bën kek riel ë Wä, ku kueckë bäk ɣa lor, ku na bö raan dët kek rielde ë rot ke yen abäk lor. ⁴⁴Anhiarkë bäk lec yök tënë raan dët, ku acäk ye them bäk lec yök tënë Nhialic, ye këdë yen bi wek ɣa gam? ⁴⁵Ku ëmën duökkë tak lɔn bi ɣen we luɔm tënë Wä. Mothith guöp yen abi we luɔm, ku ë Mothith yen acäk ɲöŋth wepuŋth. ⁴⁶Na we ci Mothith gam alanden, ke wek ɲot we gam ɣa aya, rin ci yen wël göt ë rienkië. ⁴⁷Ku rin ye wek kuc gäm wël ci göt, ke lëukë këdë bäk wël ca lëk we gam?”

Jethu aci miëth koor juak bi kɔc juëc cam

(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

6 Ye tëën ke Jethu tem wär Galilia cɔl Tiberia aya. ²Go kɔc juëc buɔɔth rin ci kek kädit jän göi, ci yen kɔc tuany kony tiɲ. ³Go Jethu la gɔt nhom ku nyuuc kek kɔcken ye buɔɔth. ⁴Ku yan kɔc Itharel, Yan Ayum cïn yic luɔu ëci thiök. ⁵Nawën ciëth Jethu piny ke tiɲ kɔc juëc ke bö tënë ye, go Pilipo thiëëc, “Ye tëno bi yök miëth kueth kɔc ëbën ɣɔɔc thïn?” ⁶Ací këné lueel ku bi Pilipo them, rin ɲic yen kë bi looi.

⁷Go Pilipo bëër, “Rin bi raan tók ayum thin-nyɔɔt yök, ka wïc wëëu juëc apei bi ayuöp ɣɔɔc.” ⁸Go Andria, mënh Thaimon Pïter, ku ë ye raan tók kam kɔcken ye buɔɔth lueel, ⁹“Dhök atö thïn tën ke muk ayuöp kadhiëc ku rec karou, ku aaciï kɔckä ëbën bi lëu.”

¹⁰Go Jethu lëk ke, “Calkë kɔc anyuc piiny.” (Ku noon ë dît thïn ë tëën. Go kɔc nyuc ëbën piiny.) Ku röör kepëc aake ye tëcït tën tiim kadhiëc. ¹¹Go Jethu ayuöp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tënë kɔc wën ci nyuc ëbën. Ku ben looi këya kek rec, bi raan ëbën kueth cït të wïc. ¹²Wën ci

kek kueth ëbën, ke lëk kacken ye buoath, “Kuanykë abëk cì dõnj piny, bî ciën kè riääk.” ¹³Gokë ke kuany ëbën, ku thiõnkë gac thiäär ku rou abëk ayuõp cì dõnj piny, tènë ayuõp kadhiëc wën cì ke tëk kac bik cam.

¹⁴Nawën tîj kac wën luoi ril cì Jethu looi ke luelkë, “Kënë ë raan käk Nhialic tîj yen bî dhiel bën pinyinhom.” ¹⁵Go Jethu jâl ñic lön bî kek bën bik ye bën dãm riel, ku loikë bî ya bënyaknhom, go ben dhuk gat nhïim ë rot.

Jethu aci cath pïu nhïim

(Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶Nawën cì piny cuol, ke kacken ye buoath la piny wär thok, ¹⁷ku lek riäi yic, ku dhukkë ciëen wär alõtui lõnj Kapernaum. Nawën ke wëër jol yic dît ke Jethu ñot kéc bën tènë ke. ¹⁸Kaam wën ke yomdit jot rot ku loi atiaktiak rot apëi. ¹⁹Ku kacken ye buoath, aake ye təcit meel kadiäk ayi ñuan wën tîj kek Jethu ke cath pïu nhïim, ke bõ tětthiök kek riäi, gokë riõõc apëi, ²⁰Go Jethu lëk ke, “Duõkkë riõc, ee yën.” ²¹Gokë jat riäi yic, ku go riäi guo yet wär thok tëwën le kek thïn.

Kac aa wïc Jethu

²²Nayon nhiäk ke tîj kac ke cì dõnj wär alõtui, lön ë yen riän tøkalin yen aci dõnj. Ku anickë lön kéc Jethu la riäi yic kek kacken ye buoath, ku aake cì jâl ë röt. ²³Go riëth kök ke bõ Tiberia bën wär thok tětthiääk ke tëwäär ciem kac juëc ayup thïn, wën cì Bëny lec gam. ²⁴Nawën tîjkë lön liu Jethu thïn, ku liu kacken ye buoath aya, gokë kæec riäth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wïc.

Jethu ayum ë pïr

²⁵Nawën lek Jethu yök wär alõtui ke lëkkë ye, “Raan piõoc, ye nen bî yin ë tën?” ²⁶Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, wek aa wïc ya rin cì wek ayup cam təcit të wiëckë, ku acie rin cì wek luwikiën ril deet yiic. ²⁷Duõkkë lui rin miëth riääk, luõõikë rin miëth rëer rin pïr akölriëc ëbën. Miëth kënë abi Manh Raan yiëk we rin Wun, Nhialic aci rielde gäm ye ku tooc.”

²⁸Gokë thiëc, “Buk ñõ looi buk luoi wïc Nhialic looi?”

²⁹Go Jethu bëër, “Luoi wïc Nhialic bäk looi akïn, ë lön bäk wët raan cì tuõõc gam.”

³⁰Gokë luel, “Ye kïn riel ñõ ba looi buk tîj ku buk wëtdu gam? Yëñõ ba looi? ³¹Wärkuan theer aacä ayum löny nhial cam roor, cimën cì ye göt athör theer wël Nhialic yiic ëlä, ‘Ayum nhial aci yiëk ke bik cam.’”

Jethu acath piü nhüim
(6:16-24)

³²Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, kē cī Mothith yiëk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ë we yiëk ayum yic bö pan nhial. ³³Rin ayum ye Nhialic gam ë yen raan bö piny pan nhial, ku yik thäi pinyhom pïr.”

³⁴Gokë thiëc, “Bëny, muoc yo ayum kënë akölaköl.”

³⁵Go Jethu lëk ke, “Yen ayum ë pïr,” Ku raan bö tënë ya aciï cök bi kaŋ nök, “Ku raan gam wëtdië aciï rou bi nök. ³⁶Ëmën, aca lëk we lon cī wek ya tiŋ, ku aŋot këckë gam. ³⁷Raan ëbën cī Wä yiëk ya, yen abi bën tënë ya. Ku raan bi bën tënë ya acä bi cuop wei, ³⁸rin cī yen bën pan nhial ba wët raan toc ya bën looi, ku acie wët piändië. ³⁹Kë wic raan toc ya ba looi akïn, bi ciën kē mär kam käk cī yiëk ya, ku ba ke jot ëbën aköl ciën. ⁴⁰Rin kē wic Wä akïn, lon raan ëbën tiŋ Wënde ku gem wëtde, abi pïr akölrïëc ëbën yök thin, ku keek aaba jot bik pïr ëbën aköl ciën.”

⁴¹Go koc Itharel luööp guöp rin cī yen ye lueel ëlä, “Yen ayum cī bën piny pan nhial.” ⁴²Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wën Jothep? Wun ku man aa ŋicku. Ku yeŋö ye yen ye lueel lon cī yen bën piny pan nhial?”

⁴³Go Jethu bëër, “Duökkë lum kamkun. ⁴⁴Acin raan lëu ye bi bën tənë ya tē kēc Wā ē toc ya ye thël yēn, ku aba jōt bi pīr akōl ciēn. ⁴⁵Acī kōc kāk Nhialic tiŋ gōt ēlā, ‘Kōc ēbēn aabi Nhialic ke piöc.’ Raan ēbēn piŋ wēt Wā ku piöc tənē ye ē bēn tənē ya. ⁴⁶Ku acie rin nadē yen raan cī Wā kaŋ tiŋ, raan bō tənē Nhialic, yeen ē rot, yen ē raan cī Wā kaŋ tiŋ. ⁴⁷Wēt yic alēk we, raan gam wēt ala pīr alanden. ⁴⁸Yēn ayum ē pīr. ⁴⁹Wärkun theer aacā ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰Ku ayum bō piny pan nhial, yen acit kēn na ciem raan ka cie ben thou. ⁵¹Yēn ayum ē pīr cī bēn piny pan nhial. Raan cam ayum kēnē, ka pīr akōlriēc ēbēn. Ayum yen ba yiēk ye ē riēŋdiē ya gam bi kōc ēbēn pīr.”

⁵²Go kōc Itharel teer apei kamken, ku thiēckē, “Lēu mony kēnē kēdē, bi riēŋde yiēk yo buk cuet?”

⁵³Go Jethu bëër, “Wēt yic alēk we, tē cī wek Manh Raan cuet ku dēkkē riēmdiē ka cīn pīr bāk yōk wēikun yiic. ⁵⁴Raan cuet riēŋdiē ku dek riēmdiē ala pīr alanden, ku abi jōt akōl ciēn bi pīr. ⁵⁵Rin riēŋdiē ē miēth alanden, ku riēmdiē ē kēdek alanden. ⁵⁶Raan cuet riēŋdiē ku dek riēmdiē abi pīr yayic, ku yēn abi pīr yeyic. ⁵⁷Wā pīr acā tooc, ku ē rin rienke yen abi yēn aya, ku kēya raan cuet yēn abi pīr ē rienkiē. ⁵⁸Ku yen kīn ayum bō piny pan nhial, aciī thōŋ kek ayum cī wärkun theer cam ku lökkē thou. Raan cam ayum kēnē abi pīr akōlriēc ēbēn.”

⁵⁹Wēlkā aaci Jethu lueel wäär piöc yen kōc tēn amat Kapernaum.

Wēl pīr akōlriēc

⁶⁰Nawēn piŋ kōc juēc ye buōth wēlkā, ke luelkē, “Piöc kēnē aril apei. Yeŋa lēu bi ke piŋ?” ⁶¹Go Jethu ŋic lōn jicem kek wēl wēn, ku lēk ke, “Wiēckē bāk jāl rin ē wēlkā? ⁶²Yeŋō bāk looi tē tiŋ wek Manh Raan ke dhuk nhial tēwēn rēer yen thīn? ⁶³Ee Wēi Nhialic yen ē pīr gam, ku riel raan acin kē ye kony. Wēl ca lēk we aa wēi ku aa pīr. ⁶⁴Ku kēya aciī kōc kōk kamkun ye gam.” (Rin ēcī Jethu guō ŋic tuēŋ lōn ye yiŋa cīi bi gam, ku yeŋa bi ye gaany.) ⁶⁵Ku ben lueel, “Ee rin wēt kēnē guōp yen alēk yēn ye we, lōn acin raan lēu ye bi bēn tənē ya, tē kēc Wā ye looi bi yic pial tənē ye.”

⁶⁶Ku rin ē wēlkā, ke kōc juēc kam kōc ye buōth dhuk ciēn, ku cik ben cath kek ye. ⁶⁷Go Jethu atuōccke thiäär ku rou thiēc, “Na week, wiēckē bāk jāl aya?”

⁶⁸Go Thaimon Pīter bëër tēnē ye, “Bēny, buk la tēnē ŋa? Yīn ala wēl pīr alanden. ⁶⁹Ku emēn acuk gam ku acuk ŋic lōn ē yīn raan dhēŋ bō tēnē Nhialic.”

⁷⁰Go Jethu bëër, “Cie ɣen ɣa kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tök kamkun aɲot ye jɔŋrac.” ⁷¹Yeen ë jam rin Judath, wën Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cɔk alɔn ë yen raan tök kam atuöccke kathiäär ku rou, ka wïc bï ye luɔm.

Jethu ku wämäthakën

7 Wën ë wëlkä cök ciëen, ke Jethu kueny bëëi Galilia yiic, ku ë këc wïc bï la keny Judia, rin wïc bäny Itharel tō Judia ye bik nök. ²Ku yan kɔc Itharel cɔl Yan Duël ëcï thiök. ³Go wämäthakën lëk ye, “Jäl ë tën ku lɔr Judia bï kɔckun yï buɔth luɔidun ye looi tïŋ. ⁴Acïn raan kë looi thiaan tē wïc yen ye bï ɲic apath. Rin ye yïn käckä looi, ke yï cɔl kɔc pinynhom aa ɲic yï.” ⁵Agut wämäthakën aakëc wëtde gam, yen aa lueel kek ye këya.

⁶Go Jethu lëk ke, “Akäldië guöp aɲot këc ɣëët. Ku na ye we, ke kuat aköl ëbën apath. ⁷Acïn tē bï kɔc pinynhom we maan, ku keek aa man ɣa rin aya lueel, lɔn rɛec luɔiken. ⁸Lak yai yic, ku ɣen acïi la ë yan kënë yic, rin aköldiën bï ɣen la akëc guɔ bën.” ⁹Yeen acï jam këya ku jɔl rëër pan Galilia.

Jethu ala Yan Duël yic

¹⁰Nawën cï wämäthakën la yai yic, ke Jethu lök la aya, ku akëc la ke ɲic, yeen acï la ke mony rot.

¹¹Ku bäny Itharel aake wïc Jethu yai yic, ku thiëckë, “Tō monyë tēnen?”

¹²Ku aluɔp ë dit apei ë rienke. Aye kɔc kök lueel, “Yeen ë raan path.” Ku lueel kɔc kök, “Acie këya, yeen ë raan kɔc duöŋŋ.” ¹³Ku acïn raan ye jam ë rienke kɔc nhïim, rin riöc kek bäny Itharel.

¹⁴Wën cï nin abëk yai thök, ke Jethu la kal luɔŋ Nhialic yic ku jɔl kɔc piöc. ¹⁵Go bäny Itharel gäi apei ku luelkë, “Ye raan kënë kɔŋ ɲic këdë ku akëc kaŋ piöc.”

¹⁶Go Jethu bëër, “Wël ya piöc acie wëlkië aa wël bö bei tēnë Nhialic, Aciëŋ cï ɣa tooc. ¹⁷Raan wïc ye bï kë wïc Nhialic looi, abi ɲic lɔn nadë kë ya piöc abö tēnë Nhialic, ku acie riöldië ë rot. ¹⁸Raan jam rielde ë rot ë lɛc yen aye wïc, ku raan wïc lɛc tēnë raan toc ye, yen ë raan path, ku acïn ruëeny tō yepuöu. ¹⁹Këc Mothith löŋ Nhialic nyuöth we? Ku acïn raan löŋ theek kamkun. Yeŋö ye wek ye wïc bäk ɣa nök?”

²⁰Go kɔc juëc wën bëër, “Yïn ala guöp jɔŋrac, yeŋa wïc ye bï yï nök?”

²¹Go Jethu bëër, “Këdit jän göi tök aca looi guokë gai wedhie. ²²Mothith aci we thon bak miëthkun aa ñoot, ku acie Mothith guöp yen ci wët këne jök, aa wärkun thëer, ku këya wek a dhök ñoot aköl cii koc ye luui. ²³Ku emën na ñot dhök aköl cii koc ye luui rin bi löñ Mothith cii dhäl yic, yeñö ye wek puöth riääk tënë ya, rin ci yen raan tök kony bi pial aköl cii koc ye luui? ²⁴Duökkë raan ye guo tëm awuöc wët köu ayeer, yakë raan tëm awuöc wët ë yic.”

Ye Jethu raan ci löc ku döc?

²⁵Go koc kök Jeruthalem lueel ëlä, “Cie raan këne yen wickë bik nök. ²⁶Tiëñkë! Yen kin jam koc nhiiim, ku acin kë luelkë ë rienke. Tëdë, cii bäny ñic lon ë yen Raan ci löc ku döc? ²⁷Na la Raan ci löc ku döc bën, ka cin raan bi ye ñic të bi yen thün, ku añicku ëbën yen të bii mony këne thün.”

²⁸Nawën piöcc Jethu luañ Nhialic ke lueel röldit, “Ee tëdë, wek aa ñic ya ku añiekkë yen të bi yen thün. Ku yen akëc bën wëtdië ë rot, ku yeen raan toc ya ala yic ku yeen akuöckë, ²⁹Ku yeen añieç rin bi yen tënë ye, ku yen acä tooc.”

³⁰Gokë wic bik döm, ku acin raan ci yecin tääu yeguöp rin këc akälde guo bën. ³¹Go koc juëc thän wën yic wëtde gam ku luelkë, “Të bi Raan ci löc ku döc bi kädit jän göi looi cimën ë raan këne?”

Apuruuk aaci tooc bik Jethu la döm

³²Nawën piñ koc akut Parathi lon ye koc juëc wën wëlkä loop kamken rin Jethu, ke keek ku bäny käk Nhialic toc apuruuk luañ Nhialic tiit bik Jethu la döm. ³³Go Jethu lueel, “Yen abi rëer kamkun tëthin-nyöc, ku yen abi la tënë raan yen cä tooc. ³⁴Wek abä wic, ku wek aaci ya bi yök, rin acin të bi wek la të rëer yen thün.”

³⁵Go bäny Itharel lueel kamken, “Bi la dä buk cii ben yök? Ci bi la gæth Girik yiic të ciëñ koc Itharel thün, ku bi koc Girik piöcc? ³⁶Aye lueel, wek abä wic ku wek aaci yen bi yök, ku wek aaci bi la të rëer yen thün, yeñö wic bi lueel?”

Kuëer piü ë pür

³⁷Aköl ciëen yen aköl dit nin yai. Akölë, Jethu aci rot jät ku lueel röldit, “Kuat raan nëk rou abi bën tënë ya ku bi dek. ³⁸Cimën ci ye göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan gam wëtdië, kuëer piü ë pür abi rëer yepuö.’” ³⁹Kënë aci Jethu lueel rin Wëi Nhialic, bi koc gam wëtde lök yök. Ku tënë, Wëi Nhialic a këc guo gam tënë koc, rin këc Jethu guo la diekde yic.

Kɔc aaci keyiic tek

⁴⁰Kɔc kɔk kam kɔc wɛn aaci kɛnɛ piŋ ku luelkɛ, “Raan kɛnɛ ɛ raan kɔk Nhialic tiŋ alanden!” ⁴¹Go kɔc kɔk lueel, “Yɛn ɛ Raan ci lɔc ku dɔc!” Ku lueel kɔc kɔk, “Raan ci lɔc ku dɔc aaci bi bɛn pan Galilia! ⁴²Acɪ gɔt athɔr thɛɛr wɛl Nhialic yic lɔn Raan ci lɔc ku dɔc abi ya raan dhiɛnh Debit, ku abi dhiɛɛth Bethalem, gen wɔ̄ar ciɛŋ Debit thɛn.”

⁴³Go kɔc wɛn keyiic tek ɛ rienke. ⁴⁴Ku wickɛ bik dɔm, ku acɪn raan ci yecin tɔ̄au yeguɔp. ⁴⁵Nawɛn dhuk apuruuk ciɛɛn tɛnɛ bɔny kɔk Nhialic ku kɔc akut Parathi, gokɛ ke thiɛɛc, “Yɛŋɔ kɛc wek ye bɛɛi?” ⁴⁶Go apuruuk bɛɛr, “Acɪn raan ci kaŋ jam cimɛn ɛ mony kɛnɛ!” ⁴⁷Go kɔc akut Parathi ke thiɛɛc, “Ci we duɔɔŋ aya? ⁴⁸Le raan tɔk kam bɔny, ayɪ kam kɔc akut Parathi ci wɛtde gam cɔk kaŋ piŋ? ⁴⁹Kɔckɔ aa kuc lɔŋ Mothith, ku aa kɔc ci Nhialic lɔm kɛrac.” ⁵⁰Go raan tɔk kam kɔc akut Parathi, raan ci kaŋ la bi Jethu la tiŋ, cɔl Nikodemo lɛk ke, ⁵¹“Na ye lɔŋ ciɛŋ panda, ka cin tɛ bi yɔk raan luɔk wei ke kɛcku kaŋ piŋ thok tuɛŋ, ku ŋicku kɛ ci looi.”

⁵²Gokɛ bɛɛr, “Yiɛn aya, ye raan Galilia? Kuen athɔr thɛɛr wɛl Nhialic, ku aba ŋic lɔn acɪn raan kɔk Nhialic bɛn Galilia.”

[⁵³Nawɛn ci raan ɛbɛn dhuk paande,

Tiŋ ci kɔl piny ke kɔr

8 ke Jethu la gɔn Olip nhom. ²Nayɔn nhiɔk dur yic ke dhuk luɔŋ Nhialic. Go kɔc ɛbɛn guɛɛr yelɔɔm, ku nyuuc piiny ku jɔk piɔɔc cɔk tɛnɛ ke. ³Go kɔc piɔɔc lɔɔŋ ku kɔc akut Parathi tik bɛɛi, ku ɛ tiŋ ci kɔl piny ke kɔr. Ku cɔlkɛ akɔɔc kɔc nhiim ɛbɛn, ⁴ku luelkɛ tɛnɛ Jethu, “Raan piɔɔc, tiŋ kɛnɛ acɪ kɔl piny ke kɔr. ⁵Mothith acɪ lɔŋ lɛk yo athɔr yic lɔn kuat tiŋ loi kɛcit kɛnɛ, adhil biɔɔk aleel bi thou. Na yiɛn ɛmɛn, ye lueel kɛdɛ?” ⁶Keek aake jam kɛlɔ bik Jethu deep bik wɛt yɔk bik la luɔm. Go Jethu guŋ ku gɛt piny yecin.

⁷Nawɛn ŋot ke kɔɔc ku yekɛ thiɛɛc, ke jɔt yekɔu ku lɛk ke, “Na le raan kamkun cin adumuɔɔm ciɪ kaŋ looi, ke biɔk alel tuɛŋ yeguɔp.” ⁸Ku ben guŋ ku gɛt piny yecin. ⁹Nawɛn cik wɛt kɛnɛ piŋ, ke jiɛl ɛbɛn ke wath rɔt, ku kɔŋ kɔcdit jɔl tuɛŋ, agut tɛ dɔŋ Jethu ɛ rot, ku tiŋ wɛn ke ŋot kɔɔc yenhom. ¹⁰Go yekɔu jɔt ku lɛk ye, “Tɔkɛ tɛno? Cin raan ciɪ dɔŋ bi yi luɔk wei?”

¹¹Go bɛɛr, “Acɪn raan Bɛny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yiɛn acɔ bi luɔk wei aya. Lɔɔr ku duk adumuɔɔm ben looi.”]c

7:42 2Tha 7:12; Mai 5:2 7:50 Jn 3:1-2 8:5 Leb 20:10; L.rou 22:22-24

c 7:53-8:11 Athɔr thɛɛr juɛc aacie (7:53-8:11) ye mat thɛn. Ku athɔr kɔk ee bɛn Jn 21:24 cɔk, ku kɔk ɛ Lk 21:38. Ku athɔr tɔk ee lɔk bɛn Jn 7:36 cɔk.

Jethu ee mermer pinyinhom

¹²Go Jethu ben jam tēnē kɔc ku lueel, “Yen ē ruel pinyinhom, kuat raan buoth ya abi ruel p̄ir yök, ku aciī bi kaŋ cath muöth yic.” ¹³Go kɔc akut Parathī lēk ye, “Ēmēn, yin ajam ē rienku, ku wēt ca lueel acin kē ye nyuöth.”

¹⁴Go Jethu bēēr, “Acie këya, na cɔk alɔn jicem yen ē rienkiē, ke wēt lueel ē yic, rin yen aŋic tē bii yen th̄in. Ku wek aa kuc tē bii yen th̄in ayi tē ler yen th̄in. ¹⁵Wek aa wēt teem cimēn wēt raan, ku yen acin raan ya gām awuöc. ¹⁶Ku tē bi yen wēt teem, ke wēt ba teem abi jal a yic, rin acie yen tem wēt, Wä ē toc yen arēēr ke ya. ¹⁷Wēt aci göt lɔŋdun yic lɔn tē lueel kɔc karou wēt tök luk yic, ke wētden ē ya yic. ¹⁸Yen ajam ē rienkiē, ku Wä cä tooc ajam ē rienkiē aya.”

¹⁹Gokē thiēc, “Tö Wuur tēno?” Go Jethu bēēr, “Wek aaciī ya ŋic, ku wek aaciī Wä ŋic. Na we ŋic ya, ŋuöt wek aa ŋic Wä aya.”

²⁰Wēlkä ebēn aaci Jethu lueel wäär piöoc yen luaŋ Nhialic, yōn cī kākken ajuēr t̄su th̄in. Ku acin raan cie d̄om rin kēc akälde guö bēn.

Wek aaciī la tēdiēn ler yen th̄in

²¹Go Jethu ben lēk ke, “Yen abi jäl ku wek abä wic, ku wek aabi thou awäckun yiic. Tē le yen th̄in, acie yen tē bi wek la th̄in.”

²²Tēwēn, ke lueel bäny Itharel, “Aye lueel lɔn ciī yök bi la tē le yen th̄in. Ye ciēt bi rot nök?”

²³Go Jethu bēēr, “Wek aa kɔc piny tēn, ku yen ee raan bö nhial. Wek aa kɔc piny kēnē nhom, ku yen acie raan pinyinhom tēn. ²⁴Ee rin kēnē yen aci yen ye lueel lɔn bi wek thou adumuömkun yiic. Ku wek aabi thou adumuömkun yiic tē kēc wek ye gam, lɔn ē Yen tō th̄in, yen ē Yen.”

²⁵Gokē thiēc, “Ye yin ŋa?” Go Jethu bēēr, “Wēt aca lēk we tēwēn jɔcŋk yen wēt cök.^d ²⁶Yen ala wēl juēc ba ke lueel ē rienkun, ku wēl juēc bi yen ke we luök wei. Ku raan cä tooc guöp ala yic, ku yen ē kɔc lēk kuat kē ca piŋ tēnē ye.”

²⁷Gokē kēc deet lɔn jicem Jethu wēt Wun. ²⁸Go Jethu ben lueel tēnē ke, “Aköl bi wek Manh Raan jat nhial, ka bāk jäl ŋic lɔn, ‘Yen tō th̄in Yen ē Yen.’ Ku abäk deet yic aya lɔn acin kē ya looi ruötidiē, ku aa ya ke lueel wēl cī Wä piöoc tēnē ya. ²⁹Ku raan cä tooc arēēr ke ya, ku akēc ya nyääŋ piny yatök, rin ye yen wēt nhieer looi akölaköl.”

³⁰Go kɔc juēc cī Jethu piŋ ke jam ē wēlkä wētde jäl gam.

Kɔc lääu nhiiim ku kɔc aloony

³¹Go Jethu lēk kɔc Itharel cī wētde gam, “Na piŋkē wēl ca piöoc, ke wek aa kɔckiēn buoth ya ayic, ³²ku wek aabi yic ŋic, ku yic abi we wēēr bei.”

^{8:12} Mt 5:14; Jn 9:5 ^{8:13} Jn 5:31 ^{d8:25} Yenö ben yen jam tēnē we.

³³Gokë bëër, “Yok aa kɔc dhiënh Abaram, ku acin kɔc kɔk ciï yo kaŋ loony. Ku na luel, ‘Wek aabi wëër bei,’ ke yeŋö wic ba lueel?”

³⁴Go Jethu lëk ke, “Yic alëk we, raan ëbën cä adumuööm looi yen alony adumuööm. ³⁵Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thïn lanayɔn. ³⁶Na ci Wät we wëër bei, ke wek aabi rëer ke cïn loony alanden.

³⁷“Anjɛc lɔn ye wek dhiën Abaram. Ku aŋot wiëckë bāk ya nɔk, rin piöcidië acäk ye gam. ³⁸Kë ci Wä nyuöth ya yen aya lueel, ku wek aa loi kë ci wärkun lëk we.”

³⁹Gokë bëër tënë ye, “Abaram yen ë wäda.” Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, “Na we miith Abaram alanden, ŋuöt wek aa loi këcīt kë ci Abaram looi. ⁴⁰Këriëc ëbën ca looi ë rin ba we lëk yiny ca piŋ tënë Wä, ku aŋot wiëckë bāk ya nɔk. Abaram acin kë ci looi cīt kënë! ⁴¹Wek aa loi kë ci wärkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetök yen ë Wäda, ku yok aa miëthke guöp.”

⁴²Go Jethu bëër tënë ke, “Të ye Nhialic wuurdun guöp, ŋuöt wek nhiaar ya, rin ci yen bën tënë Nhialic, ku ëmën yen atö tën. Yen akëc bën wëtdië ë rot, ee yen acä tooc. ⁴³Yeŋö ciï wek kë ya lueel ye deet yic? Ee rin ciï wek ye lëu bāk wëtdië piŋ. ⁴⁴Ee jɔŋrac yen ë wuurdun, ku ayakë nhiaar bi ya kën wuurdun yen yakë looi. Yen ë raan ë tir tēthæer yɔn, ku akëc yic kaŋ lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ëbën. ⁴⁵Yen aluel yic, ku rin ë kënë yen akëc wek ya gam. ⁴⁶Yeŋa kamkun lëu ye bi awuöc nyooth yaguöp rin adumuööm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ŋö ciï wek ya ye gam? ⁴⁷Raan bö tënë Nhialic ë wët Nhialic piŋ, wek acii bö tënë Nhialic, ku yen ë kë ciï wek wët bi piŋ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸Go kɔc Itharel bëër tënë Jethu, “Këcku wët yic lueel wën lɔn ë yin raan pan Thamaría, ku jɔŋrac atö yiguöp?”

⁴⁹Go Jethu bëër, “Acin jɔŋrac tō yaguöp, yen ë Wä theek ku wek aa ya dhöl guöp, ⁵⁰Yen acii læcdië wic. Raan wic ye atö thïn, ku ë wët teem bā kony. ⁵¹Wët yic alëk we, raan piŋ wëtdië acii bi thou akölrüëc ëbën.”

⁵²Go kɔc Itharel lëk yen. “Ëmën, aŋicku alanden lɔn tō jɔŋrac yiguöp. Abaram aci thou, ku kɔc kāk Nhialic tiŋ aaci thou aya ku ŋot ye lueel, ‘Raan piŋ wëtdië acii bi thou akölrüëc ëbën.’ ⁵³Abaram wäda aci thou, nadë ye lueel lɔn diit yin tënë Abaram? Ku kɔc kāk Nhialic tiŋ aaci thou aya. Ye tak ye yin ë ŋa?”

⁵⁴Go Jethu bëër, “Na ya ci rot leec, ŋuöt lec kënë acie læc acin. Ee Wä yen ë raan ya leec, ku yeen guöp ayakë lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵Yeen

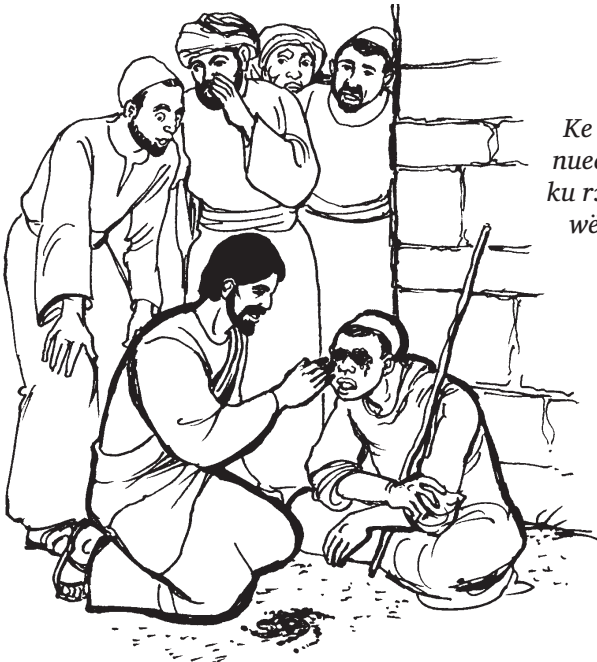
akëckë kaŋ ŋic, ku yeen aŋיע. Na luæl lɔn kuc ʔen ye, ke ʔen abi ya alueth cimëndun, ku yeen aŋיע, ku ʔen ë wëtde looi puðu ëbën. ⁵⁶Wuurdun Abaram aci puðu miet apeɪ lɔn bi yen aköl bëndië tiŋ, aci tiŋ ku aci puðu la yum.” ⁵⁷Go kɔc Itharel lëk ye, “Yin aŋot yi këc ruðñ thiärdhiëc dööt, ku yin ca Abaram tiŋ?” ⁵⁸Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, wäär këc Abaram guɔ dhiëëth, ‘Ke ʔen atö thïn.’” ⁵⁹Gokë aleel kuany bi kek ye biðök, go Jethu rot thiaan ku jiël ʔön Nhialic.

Jethu aci raan ci dhiëëth ke ci cɔɔr kony

9 Tëwën cieth Jethu, ke tiŋ raan ci dhiëëth ke ci cɔɔr. Go kɔcken ye buɔɔth thiëëc, ²“Raan piöc, ye adumuðñm ci ŋa looi cɔl ye adhiëth ke ci cɔɔr? Ye adumuðñmde aye adumuðñm kɔc ke dhiëth ye?”

³Go Jethu bëër, “Kë ci yen cɔɔr acie rin adumuðñm ci looi, ayi rin adumuðñm ci kɔc ke dhiëth ye looi, yeen aci cɔɔr bi riel luɔi Nhialic tiŋ yeguɔp. ⁴ʔok aa dhil la tueŋ ʔo lui luɔi raan cä tooc ʔet të ŋot ruel aköl, waköu abö, ku acin raan bi ye lëu bi luui. ⁵Yet aköl ŋoot ʔen pinyñhom, ke ʔen ë ruel tënë kɔc.”

⁶Tëwën ci yen jam këlä, ke ŋuut piny ku nueen tiɔp luëth, ku rɔɔth tiɔp mony wën nyin, ⁷ku lëk ye, “Lɔɔr lɔk yinyin wär Thiloam.” (Ku

*Ke ŋuut piny ku
nueen tiɔp luëth,
ku rɔɔth tiɔp mony
wën nyin (9:6)*

wētde yic, “Cī tooc.”) Go mony wën la ku lək yenyin, ku le dhuk ke ye piny tiŋ. ⁸Go kəc akeu nhom ku kəc cī ye kaŋ tiŋ ke lim thiēc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lim kënë?”

⁹Go kəc kək lueel, “Ee yeen guöp.” Ku lueel kəc kək, “Acie ye ë raan thöŋ kek ye.” Go mony wën nhom lueel, “Ee yen raan wën guöp.”

¹⁰Gokë thiëc, “Cī rot lëu kädë ba ben daai?”

¹¹Go bëër, “Mony cəl Jethu aci tiöp nueen ku rəoth yanyin ku lək ya, ‘Ləor wär Thiloam ku lək yinyin.’ Guo la, ku kaam wën lək yen yanyin, ke ya tiŋ piny nyin yic.”

¹²Gokë thiëc, “Yen ako?” Go bëër, “Akuöc.”

Akut Parathī awic wēt tē cī cəor kuony thīn

¹³Gokë mony wën cī cəor thəl tənë kəc akut Parathī. ¹⁴Aköl nueen Jethu tiöp ku rəoth raan nyin bi daai, ee ya aköl cīi kəc ye luui. ¹⁵Go kəc akut Parathī mony wën ben thiëc tē cī ye liep nyin thīn. Go lək ke, “Yeen aci tiöp täau yanyin, ku laak yanyin, ku emën alëu ba piny tiŋ.”

¹⁶Go kəc kək akut Parathī lueel, “Raan cī kënë looi aci lëu bi bën tənë Nhialic, rin aci löŋ cīi kəc ye luui thek.”

Go kəc kək lueel, “Lëu kädë bi raan la guöp adumuööm kädit jäŋ göi, cīt kakkä, looi?” Gokë keyiic tek kamken.

¹⁷Go kəc akut Parathī mony wën ben thiëc, “Yiin ye lueel lön cī yen yi liep nyin apath, ku yiin ye lueel ye yen ŋa?” Go bëër, “Ee raan kək Nhialic tiŋ.”

¹⁸Ee kəc bāny Itharel gam lön cī yen cəor ku ben nyin kuək, agut tē bi kek kəc ke dhiëth ye cəl, ¹⁹ku thiëckë ke, “Ye manhduon kënë? Ayakë lueel lön cī ye dhiëth ke ye cəor, lëu kädë, bi piny tiŋ?”

²⁰Go wun ku man bëër, “Aŋicku lön ye yen manhda, ku lön cī ye dhiëth ke ye cəor. ²¹Ku akucku tē cī yen piny jäl tiëŋ thīn, yok aa kuc raan cī ye liep nyin aya. Thiëckë, yeen aci dīt ku alëu bi kede bëër ë rot.” ²²Wun ku man aaci jam kälä rin riöc kek bāny Itharel, rin cī kek ye mat lön kuat raan gam Jethu lön ë yen Raan cī ləc ku dəc, ka dhil cuöp wei tən amat kəc Itharel. ²³Rin kënë, yen ë lueel wun ku man ye ëlä, “Yeen aci dīt, thiëckë!”

²⁴Gokë mony wën cī dhiëth ke cī cəor ben cəl arak dët, ku lëkkë ye, “Kuëŋ ë Nhialic nhom lön bi yin yic lueel. Aŋicku lön mony kënë ë raan adumuööm.”

²⁵Go mony wën bëër, “Akuöc lön ye yen raan la guöp adumuööm, wēt yen ŋiəc, yen a ya ye cəor ku emën yen ë piny tiŋ.”

²⁶Gokë thiëc, “Yenö cī looi tənë yin? Cī nyiënkü kuek kädë?”

²⁷Go bëër, “Aca lëk we wënthëer, ku acäk ye piŋ. Ye rin ɲö wïc wek wët bäk ben piŋ? Tëdët wiëckë aya bäk ya kocken ye buɔɔth?”

²⁸Gokë lat ku luelkë, “Yin aci ya raanden ye buɔɔth, ɣok aa kɔc Mothith. ²⁹Aŋicku lɔn cī Nhialic jam tënë Mothith, ku na ye monytui, ka cɔkku kuc aya tē bīi yen thīn!”

³⁰Go mony wën bëër, “Kë gēi kɔc akīn! Akuɔckë tē bīi yen thīn, ku yeen guɔp aci nyiënkië liep! ³¹Aŋicku lɔn cīi Nhialic wët kɔc adumuɔɔm ye piŋ, ku yeen ë wët kɔc thek ye ku loikë luɔiden cī lëk ke piŋ. ³²Yontheer cek pinynhom akëc kaŋ piŋ lɔn le yen raan cī dhiëëth ke ye cɔɔr cī kuek nyin. ³³Na cie lɔn bīi raan kënë tënë Nhialic, ka cīi lëu bī këcīt kënë looi.”

³⁴Gokë bëër, “Yin aci dhiëëth ku muk yī adumuɔɔm yic, ku wïc ba ɣo piɔɔc?” Ku copkë wei tënë amat.

Cöör ë puɔu

³⁵Go Jethu piŋ lɔn cī kek ye cuɔp wei. Nawën yök ke lueel, “Ye wët Manh Raan gam?”

³⁶Go mony wën bëër, “Bëny, lëk ɣa ye ɲa, rin ba lëu ba gam.”

³⁷Go Jethu lëk ye, “Yeen aca tiŋ, ku yen ë raan jam kek yī ëmën.”

³⁸Go mony wën lueel, “Bëny aca gam.” Ku gut yenhiɔl piny Jethu nhom.

³⁹Go Jethu lueel, “Yen aci bën pinynhom tën ba wët teem, rin bī cɔɔr piny tiŋ, ku bī kɔc piny tiŋ jäl cɔɔr.”

⁴⁰Go kɔc kök akut Parathī rëër kek ye wël cī lueel piŋ ku thiëckë, “Ee ciët wïc ba lueel lɔn ye ɣok cöör aya?”

⁴¹Go Jethu bëër, “Na we ye cöör ke wek aa cīn gup awuɔc, ku rin ye wek ye lueel lɔn ye wek piny tiŋ, ke wët kënë aye nyooth lɔn le wek gup awuɔc.”

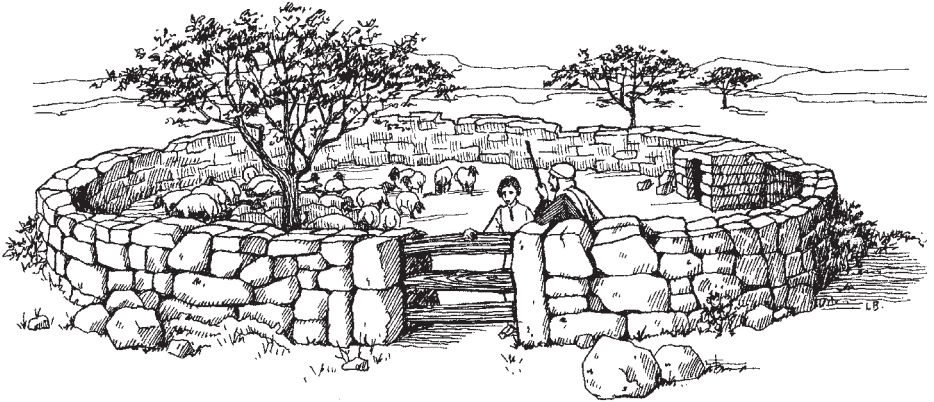
Kääŋ abiöök

10 Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, raan cie tëek kal amël thok, ku lir nhom tädët, yeen ë cuär, ku ë raan rum käng. ²Ku raan tək kal thok yen abiöŋ amël. ³Raan tit kal abī kal ɲaany thok tënë ye, ku piŋ amël rölde tē cɔɔl yen amälke ë rienken, ku thel ke ayeer. ⁴Ku tē cī ke yäth ayeer, ka cath tueŋ kenhiim ku buɔɔth amël cök rin ɲic kek rölde. ⁵Aaciī raan dët bī buɔɔth cök, aabi kat ye rin kuc kek rölde.”

⁶Kääŋ kënë aci Jethu thäth ke, ku wët lueel tënë ke akëckë deet yic.

Jethu abiöŋ path

⁷Go Jethu ben lueel, “Wët yic alëk we, ɣen ee kal thok tënë amël. ⁸Kɔc kök ëbën cī kaŋ bën ɣanhom tueŋ, aa cuär ku aa kɔc rum käng, ku

Wët yic alëk we, yën ee kal thok tënë amël (10:7)

rölden akëc amël piñ. ⁹Yën ë kal thok. Raan bö thïn thuɔŋdië abï luök, yeen abï bën alɔŋthïn ku ler ayeer, ku yök wel path. ¹⁰Cuär ë bën rin bi cuëer, ku nëk käŋ ku rëc ke. Yën acï bën bik pïr yök, pïrdit alanden.

¹¹“Yën abiöŋ path. Abiöŋ path aye wïc bi thou rin amälke. ¹²Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amël, ku tiŋ gəl ke bö, ka päl amël ku ket, bi gəl thuëet amël yiic ku thiëi ke roor. ¹³Raan lui ariöp ë kat rin ë raan lui ariöp ë path, ku aliu puöu kegup.

¹⁴⁻¹⁵“Yën abiöŋ path. Cïmën ñic Wä yën ku ñiëc Wä, këya yën aŋic amälkië ku amälkië aa ñic ya. Ku awiëc ba thou ë rienken. ¹⁶Amël kök aa tō thïn ku aa kākkië ku aa liu thïn kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabi röldië piñ, ku keek aabi ya luöny tökalinj kek raan tōŋ biöök ke.

¹⁷“Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië puöl rin bi yën ye ben yök. ¹⁸Acïn raan bi piërdië nyaai tënë ya. Yeen aya puöl wët piändië ë rot. Yën ala riel ba päl wei, ku yën ala riel ba ben lööm.”

¹⁹Go kɔc Itharel keyiic ben tek kamken rin ë wëlkä. ²⁰Kɔc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guöp jɔŋrac! Yeen amuöl! Yeŋö ye wek wëlke piñ?”

²¹Go kɔc kök lueel, “Lëu raan la guöp jɔŋrac bi jam cïmën yen! Lëu jɔŋrac kädë bi cɔr cəl akuek yenyin?”

Kɔc Itharel aa kuec Jethu

²²Aköl looi Yan Dɔc luañ Nhialic Jeruthalem acï bën, ku piny ë ye mëi. ²³Ku Jethu ë cath puək yic, cəl puək Tholomon tō luañ Nhialic. ²⁴Go kɔc Itharel guëer yelööm ku luelkë, “Yet nen bi yïn yo cəl arëër yo diu puöth? Lëk yo yic la gei, ye yïn Raan ci lɔc ku dɔc?”

²⁵Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we ku wek aacie wëtdië ye gam. Luikiën ya looi ë riel Wä, kek ajam ë rienkië. ²⁶Ku wek aacie wëtdië ye gam rin cii wek ye amälkië. ²⁷Amälkië aa röldië piñ ku keek ajiac ku keek aa ya buo̅th cök. ²⁸Pir aköriëëc ëbën aya yiëk ke, ku keek acii bi kañ thou athëer, ku acin raan lëu ye bi ke rum tënë ya. ²⁹Kë ci Wä yiëk yen awär këriëëc ëbën, ku acin raan lëu ye bi ke rum Wä cin. ³⁰Wä ku yen yok aa tök.”

³¹Go kɔc Itharel aleel ben kuany bik biöök. ³²Go Jethu lëk ke, “Luoi puo̅th juëc ci Wä yiëk yen ba ke looi, aa ca looi wenhiim, ye luoi töñ nen kamken yen wic wek ye bäk ya biöök aleel?”

³³Go kɔc Itharel bëër, “Yin acuk wic buk yi biöök aleel rin luoi path, ku ë rin ye yin Nhialic dɔl guöp. Yin ë raan ë path, ku wic ba rot looi ba ya Nhialic!”

³⁴Go Jethu bëër, “Acı göt löñdun yic guöp lɔn ci Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’ ³⁵Añicku lɔn wët ci göt athör wël thëer Nhialic yic ë yic alanden, ku kɔckä acı Nhialic cɔl, ‘Nhialic,’ kɔc ci Nhialic thön wëtde. ³⁶Ku na yen, ke Wä cä cɔl ku tuuc ya pinynhom, ku ye kädë ye wek ye lueel lɔn ci yen Nhialic dɔl, ye rin ci yen ye lueel lɔn ye yen Wën Nhialic? ³⁷Duökkë wëtdië gam tã cii yen luoi Wä loi. ³⁸Ku na ya ke looi, ku cɔk alɔn cii wek wëtdië gam, ke we dhil luikië gam, bäk njic alanden lɔn Wä arëër kek ya ku yen atö Wä yic.”

³⁹Gokë wic bik dɔm, go ke käl nyin.

⁴⁰Go Jethu ben dhuk ciëen wär Jordan alɔñtui tëwäär ye Joon kɔc muɔɔc nhiim thin, ku rëer thin tënë. ⁴¹Go kɔc juëc bën tënë ye ku luekë, “Joon akëc käril looi, ku këriëëc ëbën ci lueel rin ë mony këne acı ya yith.” ⁴²Ku gam kɔc juëc wëtde ë tënë.

Thon Ladhäro

11 Raan cɔl Ladhäro, ku ë rëër Bethanï, ëci tuaany. Bethanï ë gen rëër Maria thin kek nyankën cɔl Martha. ²Maria këne yen ë nyan wäär ci Bänyda tɔc cök miök njir, ku wuuny ke nhiëmke. Ku ë mënhë Ladhäro yen ëci tuaany. ³Go nyiërakën wët tuɔc Jethu, “Bëny, mäthdun nhiar acı tuany.”

⁴Nawën piñ Jethu ke lueel, “Tuëny këne acii Ladhäro bi nök, këne acı rot looi bi Nhialic leec thin. Ku yen ë tã bi Wën Nhialic læc yok thin.”

⁵Ku Jethu ë nhiar Martha kek nyankën ku Ladhäro. ⁶Nawën cɔk piñ lɔn ci Ladhäro tuaany, ke näk nin karou tëwën rëer yen thin. ⁷Ku jɔl lëk kɔc ye buo̅th, “Benku dhuk ciëen pan Judia.”

⁸Go kɔc ye buɔɔth lueel, “Raan piöoc, wäär emën thiöök, ee wïc kɔc Itharel bik yï biöök aleel, ku ye wïc emën ba ben dhuk thïn?”

⁹Go Jethu bëër, “Akäl tök cï yic la aköl ku waköu? Të cieth raan ke ruel dit ke yeen acie köth, rin ala ruel yen piny tiŋ. ¹⁰Ku na cieth waköu ka köth, rin liu ruel tënë ye.” ¹¹Jethu aci wëlkä lueel ku met dët thïn, “Mäthda Ladhäro aci nin wit, ku yen ala ba la puöc.”

¹²Go kɔc ye buɔɔth lueel, “Bëny, na cï nin ka bi ŋuëën.”

¹³Ku wët wïc Jethu bi lëk ke ë lɔn cï Ladhäro thou. Gokë tak lɔn jjeem yen wët nin ë path. ¹⁴Go Jethu gai yic tënë ke, “Ladhäro aci thou, ¹⁵ku yen aci puöu miet ë rienkun ba këc rëer kek ye, rin bäk gam. Jɔlku la tënë ye.” ¹⁶Go Thomath, cɔl Acueek, lëk atuuc, “Lokku yodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jön rot ku pïr aabö tënë Jethu

¹⁷Nawën yet Jethu ke yök lɔn cï Ladhäro thiök ka la nin kaŋuan raŋ yic. ¹⁸Bethanï amec kek Jeruthalem təcit tën meel karou, ¹⁹ku kɔc juëc Itharel aake cï bën bik Martha kek Maria bën dæt puöth, rin wämënhden cï thou.

²⁰Nawën piŋ Martha lɔn biï Jethu, ke la ayeer bi la röm kek ye, ku döŋ Maria bei. ²¹Go Martha lëk Jethu, “Bëny, na yï tö thïn, ŋuöt wämääth akëc thou. ²²Ku aŋjec lɔn na cɔk amën ke Nhialic abi këriëëc ëbën ba thiëëc ye, gäm yï.”

²³Go Jethu lëk ye, “Wämuuth abi rot jɔt bi pïr.”

²⁴Go Martha bëër, “Aŋjec lɔn bi yen rot jɔt bi pïr aköl ciëën.”

²⁵Go Jethu lëk ye, “Yen ë jön rot ku pïr. Raan gam wëtdië, na cɔk alɔn thou yen ka bi pïr. ²⁶Ku kuat raan pïr ku gem wëtdië aciï bi kaŋ thou. Ca kënë gam?”

²⁷Go lueel, “Ee këya, Bëny. Aca gam lɔn ye yïn Raan cï lɔc ku dɔc, Wën Nhialic, bi dhiel bën pinyinhom.”

Jethu adhiu

²⁸Nawën cï Martha wëlkä lueel, ke dhuk ciëën ku cɔl nyanakën Maria amääh ku lueel, “Raan piöoc atö tën ku awïc yï.” ²⁹Nawën piŋ Maria wët kënë, ke jɔt rot ku lɔc la ayeer bi la röm kek ye. ³⁰Ku Jethu ë ŋot këc yet baai, a ŋot rëer tëwën rëm yen thïn kek Martha. ³¹Go kɔc Itharel wën rëer yööt kek Maria rin bik dæt puöu, buɔɔth cök, wën tiŋ kek ye ke cï rot jɔt ku ben yeköu ayeer. Ee cik tak lɔn ler yen raŋ nhom bi la dhiu thïn.

³²Wën yeet Maria tëwën rëer Jethu thïn, ke cuet rot piny yecök ku lueel, “Bëny, na yï tö thïn tën ŋuöt wämääth akëc thou.”

³³Nawën tiŋ Jethu ke dhiau, ku kɔc Itharel awën ruɛc ye ke dhiau aya, go keŋ yepuɔu ku ŋeer yic apei. ³⁴Go ke thiëc, “Cäk thiök tēno?” Gokë lueel, “Bëny, bäär ba tiŋ.”

³⁵Go Jethu dhiau. ³⁶Go kɔc Itharel lueel, “Tiëŋkë tē nhieɛr yen ye thīn.”

³⁷Go kɔc kök kamken lueel, “Acī raan cī cɔɔr liep nyin, këc looi? Ku yeŋö këc yen Ladhäro kuöny bei thou yic?”

Ladhäro aci ben pīr

³⁸Go Jethu yic ben ŋeer apei ku ler raŋ nhom, ku raŋ ëcī wec kuur yic, ku kuurdit aci tāau yethok. ³⁹Go Jethu ke yōök, “Nyaaikë kuur.”

Go Martha, nyanakën raan cī thou bëër, “Bëny, aci nhiany. Nin cī ye thiök aa ŋuan.”

⁴⁰Go Jethu lëk ye, “Këc lëk yī lɔn bī yīn lec Nhialic tiŋ tē gëm yīn?” ⁴¹Gokë kuur laar wei. Go Jethu yenyin ŋäär nhial ku lueel, “Wä yīn alɛɛc rin ye yīn ɣa piŋ, ⁴²ku aŋieɛc lɔn ye yīn ɣa piŋ akölaköl, ku alueel rin bī kɔc tō thīn tēn ye gam, lɔn cī yīn ɣa tooc.”

⁴³Kaam wën cī yen wëlkä lueel ke cöt röldit, “Ladhäro, bäär ayeer.” ⁴⁴Go bën ayeer ke cī duut cök ku cin alanh thiëkthiëk, ku aci der nyin alath. Go Jethu lëk ke, “Däkkë ku calkë acath.”

Amat nëk Jethu

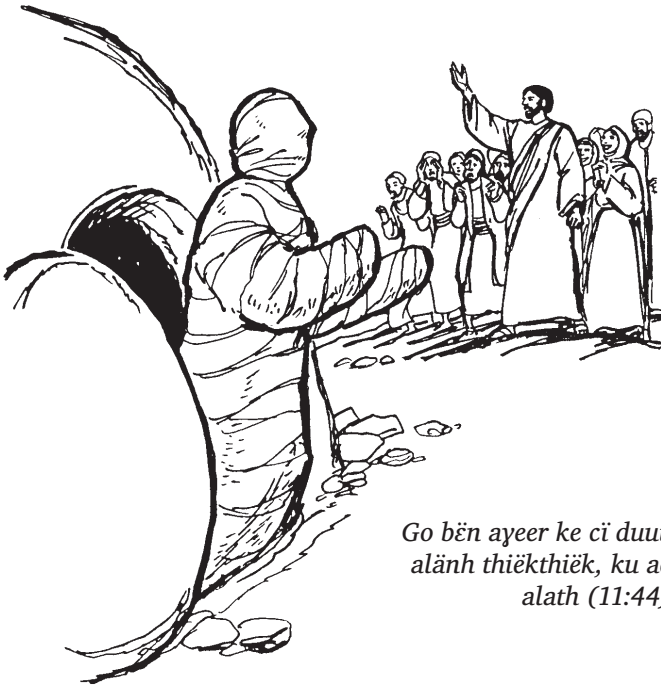
(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵Go kɔc juëc Itharel cī bën bik Maria bën neem, kë cī Jethu looi tiŋ, ku gamkë wëtde. ⁴⁶Ku dhuk kɔc kök ciëen kamken tēnë kɔc akut Parathī, bik kāk cī Jethu looi la lëk ke.

⁴⁷Go kɔc akut Parathī ku kɔc kāk Nhialic mat kek bëny luk, ku luelkë, “Buk ŋö looi? Mony kënë ee luɔi ril apei looi! ⁴⁸Na päлку bī la tueŋ këlä, ke kɔc ëbën abī wëtde gam, ku bäny Roma aabi bën bik luaŋ Nhialic thuör piny ku reckë panda.”

⁴⁹Go Kaipa yen ye raandit kɔc kāk Nhialic ë ruöön kënë lueel, “Wët tök akuöckë! ⁵⁰Cäk ye tiŋ lɔn aŋuëën tēnë we bī raan tök thou rin kɔc, tēn tē bī wuönda riääk ëbën?” ⁵¹Ku akëc wët kënë lueel piände ë rot, ku ë rin ye yen raandit kɔc kāk Nhialic ë ruöön kënë. Ku ë luel kāk tueŋ bī röt looi lɔn bī Jethu thou rin thän Itharel, ⁵²Ku acie rienken kepëc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiëi pinynhom kuööt yiic bik aa tök.

⁵³Jɔɔk aköl kënë ke bäny aake guir bik Jethu nök. ⁵⁴Këya, go Jethu këc ben acath ë path kam kɔc pan Judia, ku jiël bī la gen cɔl Epraim tēthiök ke ror, ku rëer thīn kek kɔc ye buɔɔth.

*Go bën ayeer ke cì duut cök ku cin
alänh thiëkthiëk, ku acì der nyin
alath (11:44)*

⁵⁵Ku Yan Ayum cìn yic luwi kɔc Itharel ëci thiök, go kɔc juëc jäl bääiken yiic bik la Jeruthalem, bik kɔc wuuny kek kegup yandit nom tuej la looi. ⁵⁶Gokë Jethu wïc, ku thiëckë röt kamken wën cì kek guëër luaj Nhialic, “Yeñö yakë tak? Bi bën yai yic, kua cii bi bën?” ⁵⁷Ku kɔc käk Nhialic ku kɔc akut Parathi aake cì wët lueel, lɔn raan njic tē rëër Jethu thïn adhil wët lëk ke, ku bi dɔm.

Maria acì tē theek yen Jethu thïn nyuɔɔth

(Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

12 Nin kadätem Yan Ayum cìn yic luwu nom tuej, ke Jethu la Bethani, pan ciëñ Ladhäro thïn, raan wäär cì jöt bei thou yic. ²Gokë miëth guir tënë ye, miëth cì Martha bën luwi thïn apei. Ku Ladhäro atō kam kɔc ke rëër thïn aya. ³Go Maria karjac cì thiäñ miök njir cɔl naar, ye ɣɔɔc wëü juëc lööm, ku puk Jethu cök ku wuuny nhimken nom. Go anjir miök ɣöt rum yic ëbën. ⁴Go raan tók kam kɔc Jethu buɔɔth, cɔl Judath Ithkariöt, raan bi ye luɔm lueel, ⁵“Yeñö këc miök njir kënë ɣaac wëü juëc wär wëü ye dɔm raan tók, ku yik ke kɔc njöñ?” ⁶Ku ëcie rin nhiër kɔc njöñ yen lueel yen kënë, ee rin ye yen cuär, ee ye wëü akut muk, ku ë ye rot kony thïn.

⁷Go Jethu lueel, “Pälkë, calkë amuk miök rin aköl bī ya thiök. ⁸Kōc n̄ōŋ aabi rēer thīn akōlaköl kek we, ku yen aciī bī rēer kek we akōlaköl.”

⁹Go kōc juēc Itharel jāl ŋic lōn tō Jethu Bethani, gokë la thīn, ku acie rin Jethu yetök, ee rin bik Ladhäro la tiŋ aya, raan wäär cī Jethu jōt kam kōc cī thou. ¹⁰Go kōc kāk Nhialic wēt mat yic bik Ladhäro nōk aya, ¹¹rin wēt Ladhäro yen aye kōc juēc Itharel bānyken puöl ku gamkë wēt Jethu.

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai

(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹²Nayōn nhiääk dēt ke akutdīt kōc cī bēn Yan Ayum cīn yic luōu yic, piŋ wēt lōn bīi Jethu Jeruthalem. ¹³Gokë ayōr agēp lööm, ku lek bik la lor, ku ketkë ëlä,

“Lec tēnē Nhialic!

Nhialic dōc raan bō rin Bēny!

Nhialic dōc Bēny Itharel!”

¹⁴Go Jethu akaja yök ku nyuuc yekōu, cīt tē cī gāt ye athōr theer wēl Nhialic yic,

¹⁵“Duökkë riōc kōc Itharel! Yen kīn, Bānydun abō, ke cī nyuc akaja kōu.”

Gokë ayōr agēp lööm, ku lekkë bik la lor (12:13)

¹⁶Ku kakkä aake kēc kacken ye buōth deet yiic, nawën cĩ Jethu rot jot ke lec, ke jolkē njic lɔn cĩ kakkä gõt athör theer wël Nhialic yic, ku lɔn cĩ kek kakkä looi tēnē ye.

¹⁷Ku kɔc juēc ke rēer thĩn wäär cĩ Jethu Ladhäro caal ayeer raŋ yic, ku jot kam kɔc cĩ thou, aake kē cĩk tiŋ tēt kɔc. ¹⁸Ku rin wēt kēnē aya yen aa lor kɔc juēc ye, rin cĩ kek luɔdidit jāŋ gōi cĩ looi piŋ. ¹⁹Go kɔc akut Parathĩ lueel kamken, “Cäk ye tiŋ lɔn cĩn yen kē yökku thĩn. Tiēŋkē, aye thēi ēbēn buōth cök.”

Kɔc Ġirík kök aa wic Jethu bĩk tiŋ

²⁰Kɔc Ġirík kök aake tō kam kɔc cĩ la Jeruthalem bĩk Nhialic la door thĩn. ²¹Gokē bēn tēnē Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkē, “Bēny, yok aa wic Jethu buk tiŋ.”

²²Go Pilipo wēt lēk Andria, ku lekkē karou tēnē Jethu bĩk la lēk ye. ²³Go Jethu bēer, “Ēmēn, aköl bĩ Manh Raan ya leec apei aci guo yēēt. ²⁴Wēt yic alēk we, nyin rap ē rēer ke ye tōk ē path, tē kēc ye tāau tiop yic bĩ ciēt kē cĩ thou. Na le yic pāt bĩ ciēt kē cĩ thou, ka jol luok mĩth juēc. ²⁵Raan nhiaŋ piērde, abĩ muör ku raan man piērde pinynhom tēn abĩ muk tēnē pĩr akölrīēec ēbēn. ²⁶Kuat raan wic ye bĩ yēn luōōi ka dhil ya buōth cök, rin tē rēer yēn thĩn, aluonydiē abĩ rēer thĩn aya, ku Wä abĩ kuat raan luui ya leec.

Jethu aŋam wēt Thuōnde

²⁷“Piāndiē arem ēmēn, ku ba njō lueel? Ba lueel, ‘Wä, duk kērēec tit ya cɔl abō?’ Ku kēnē ē yen cĩ yēn bēn thĩn, rin ba arēem aköl kēnē thöl. ²⁸Wä, cɔl rienku alec!”

Go röl jam nhial ku lueel, “Aca cɔl alec ku aba ben cɔl alec.”

²⁹Go kɔc ke kääc thĩn tēēn röl piŋ ku luelkē, “Deŋ aci mär.” Go kɔc kök lueel, “Atuny Nhialic aci jam tēnē ye.”

³⁰Tēēnē, go Jethu lēk ke, “Ee cie tēnē ya yen jiēem röl kēnē, ee rienkun. ³¹Ēmēn, ē tē bĩ luk teem tēnē kɔc tō pinynhom, ku bēny jakrec abĩ cuop wei. ³²Tē cĩ ya jat nhial, ke yēn abĩ kɔc ēbēn miēt tēnē ya.” ³³Ku wēn lueel yen kēnē, ke wic bĩ nyuōth yen tē bĩ yen thou thĩn.

³⁴Go akut bēer tēnē ye, “Wēt cĩ gõt athör yic ē yok lēk lɔn bĩ Raan cĩ lɔc ku dɔc, pĩr akölrīēec ēbēn. Na yīin lēu kēdē ba lueel lɔn bĩ Manh Raan jat nhial? Ku yeŋa yen Manh Raan?”

³⁵Go Jethu bēer, “Aŋoot tēthin nyoōt bĩ ruel rēer kamkun. Lakkē tueŋ dhöldun yic ēmēn tōu ruel tēnē we bĩ muō̄th we cīi döt, rin raan cath

muöth yic akuc të ler yen thïn. ³⁶Gamkë ruel ëmën ηoot yen kek we, rin bāk aa kōc ruel.” Tëwën cī Jethu wëlkā lueel ke la ayeer ku thiεn rot tənē ke.

Kōc Itharel aa kuc ë gam

³⁷Na cōk amën cī yen luoi rilkā ëbën looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētde gam, ³⁸bī wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tīη kaj lueel thεer yenhom tiεη, wētde wäär lueel ëlä,

“Bëny, yeηa cī wēt cuk lēk kōc gam?

Yeηa cī Bëny nyuöth riel?”

³⁹Ku rin ë kënë acīn të bī kek gam, rin wēt kënë aya, acī Ithaya lueel ëlä,

⁴⁰“Acī Nhialic dhōny nyīn, ku mēr kepuöth.

Bik kāη cīī tīη kenyīn, ku cik wēt det kepuöth.

Bik rōt wël yēn ku ba keek kony.”

⁴¹Ithaya acī kënë lueel rin cī yen lεc Jethu tīη ku jīεem riεke.

⁴²Ku ëmën aya, ke bāny kōc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckē lueel kōc nhīim, rin riōc kek kōc akut Parathī bik ke cīī cop wei tēn amat. ⁴³Aake lεc kōc nhiaar tēnē lεc Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kōc ëbën

⁴⁴Go Jethu lueel röldīt kōc nhīim, “Raan gam wētdiē acie wētdiē rot yen ye gam, ee wēt raan toc ya gam aya. ⁴⁵Ku raan tīη ya, ka tīη raan cā tooc aya. ⁴⁶Yēn acī bēn cīmēn ruel pinynhom, bī raan ëbën gam wētdiē cīī ben rēer muöth yic. ⁴⁷Raan piη wētdiē ku cīī lōk looi, ke yēn acīn wēt ba tēm ye, rin kēc yēn bēn ba kōc pinynhom bēn luk, yēn acī bēn ba ke bēn pīr. ⁴⁸Raan kuc ë ya ku cīī wētdiē gam, raan bī ye tēm awuōc abī tō thïn, ku wētdiēn ca lēk kōc abī ye luk akōl ciēn. ⁴⁹Ku ë këya, rin kēc yēn jam wēt piāndiē rot, ku ë Wä Acīēη toc ya, yēn acī ya thōn kë ba dhiel lueel ku jaam ë yic. ⁵⁰Ku aηiεc lōn ye wētde pīr akōlriēc ëbën bëēi. Kāk ya lueel aa kāk cī Wä nyuöth ya ba ke lueel.”

Jethu acī kōcken ye buöth lōk cōk

13 Ee ye akōl Yan Ayum cīn yic luou nhom tueη. Go Jethu ηic lōn cī akōl jīel yen pinynhom tēn jāl bēn, ku bī la tēnē Wun. Yēn acī kōcken rēer pinynhom nhiaar alanden, ku nhīεer ke yet të bī wēt thōk.

²Jethu ku kōcken ye buöth aake cī nyuc bīk miēth thēi cam. Ku jōηrac ëcī wēt tāau Judath, wēn Thaimon Ithkariōt puōu, bī Jethu gaany.

³Go Jethu ηic lōn cī Wun riel ëbën tāau yecin, ku ë ηic lōn cī yen bēn

tënë Nhialic, ku ë ben dhuk tënë ye. ⁴Go rot cuot wei tëwën mīth kek thīn ku dëk alanh kōu, ku ruk alanh wuōny ye aṇum. ⁵Ku jol pīu puōk aduōk yic ku lōk kōcken ye buōth cōk, ku wuuny ke alanh wuōny wën cī ruōk ye aṇum. ⁶Ku jol bën tënë Thaimon Pīter, go Pīter lëk ye, “Ye yīn bā lōk cōk, Bëny?”

⁷Go Jethu bëër tënë ye, “Ke luōi aciī ye deet yic ëmën, ku aba lōk deet yic.”

⁸Go Pīter lueel, “Yīn aciī ya bī kaṇ lōk cōk acīn.” Go Jethu bëër, “Na cā yī lōk cōk, ke yīn acīn tē bī yīn ben a raandië.”

⁹Go Thaimon Pīter lueel, “Bëny, na ye këya ke yī duk ya lōk cōk ë rot, lōk yacin ku yanhom aya.”

¹⁰Go Jethu lueel, “Raan cī laak acīn guōp acuol, ku abī yecōk lōk rot. Wek aa yer ëbën, ke raan tōk kamkun yen aciī yer.” ¹¹Jethu ë ḡic raan bī ye gaany, yen ë lueel yen ye ëlä, “Wek aa yer wedhie, ke raan tōk yen aciī yer.”

¹²Nawën cī Jethu ke lōk cōk, ke ben alanhde ruōk ku nyuuc tēden wën rëer yen thīn, ku thiëc ke, “Cāk kāk ca looi tënë we ëmën deet yiic? ¹³Wek aa ya cōl raan piōoc ku Bëny, ku yeen apath bāk looi këya, rin ë ya. ¹⁴Yen ë Bëny ku Raan piōoc tënë we, ku ḡot we laak cōk. Ke week aya, wek aabī wecōk lōk kamkun, ḡek kek ḡek. ¹⁵Wët path aca nyuōth we, bāk looi cīmën cī yen ye looi tënë we. ¹⁶Wët yic alëk we, acīn alony dīt tënë bānyde, ku acīn atuny dīt tënë raan toc ye. ¹⁷Ëmën ḡic wek wët yic kënë, tē looi wek ye, ke miēt puōu dīt abāk yōk thīn.

¹⁸“Yen aciī jam ë rienkun ëbën, yen aṇic kōc ca kuëny bei. Ku wët cī ḡōt athōr theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan mīth yok aduāṇ tōk yic acie nhom wël ya,’ adhil yenhom tiεṇ. ¹⁹Wek aa lëk wët kënë ëmën ke këc rot guō looi, rin akōl bī yen rot looi ka bāk jāl gam lōn, ‘Ye Yen Yeen.’ ²⁰Wët yic alëk we, raan lor raan ca tooc, acā lor aya, ku raan lor yen ka lor raan toc yen aya.”

Kë cīn Judath puōu aci lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹Nawën cī Jethu wëlkä lueel, ke ḡeer yic ku lueel, “Wët yic alëk we, raan tōk kamkun abī ya gaany.”

²²Go kōc ye buōth kenyin liäāth kamken ke cī nhīim la dīl apēi wët ye lueel. ²³Ku raan tōṇ nhiεr Jethu kam kōc ye buōth, ëcī nyuc Jethu lōōm, ²⁴go Pīter niu nyīn ku lueel, “Thiëc, ye raan nen yen jīεem yen rienke.”

²⁵Go atuny kënë rot cuōt Jethu ku thiëc, “Bëny, ye yen ë ḡa?”

²⁶Go Jethu bëër, “Ee raan bi yen ayup luöt kada yic ku yiék ye.” Ku lööm ayum ku lut kada yic ku yik Judath, wën Thaimon Ithkariöt. ²⁷Tëwën lööm Judath ayup, ke çorac go la yeguöp. Go Jethu lëk ye, “Kë wic ba looi, læc looi.” ²⁸Ku acin raan kam kəc ke mith kek ye ci wët deet yic, ye rin nõ yen jicem Jethu këya tënë ye. ²⁹Ku rin yen Judath yen wëëuken muk, ke ci kacken kək tak lön ci Jethu ye lëk ye bi la çoc kä wickë rin yai, tädë ke ci lueel bi kəc nõj muçc.

³⁰Ku kaam wën lööm Judath ayup, ke la ayeer. Ku ë ye waköu.

Lõj Yam

³¹Wën ci Judath jäl, ke lueel Jethu, “Ëmën læc Manh Raan aci nyuöth kəc, ku læc Nhialic aci nyuöth kəc ë ye. ³²Ku të ci læc Nhialic nyuöth kəc ë ye, ke Nhialic abi læc Manh Raan nyuöth yeguöp, ku abi lac looi nyin yic. ³³Miëthkië, yen aci bi rëer kek we ape. Wek abä wic, ku alëk we ëmën yen wët ca lëk kəc Itharel, ‘Acin të bi wek la të ler yen thin.’ ³⁴Lõj yam ayiék we, nhiarkë röt kamkun, cimën ci yen we nhiaar, këya, ke wek aa dhil röt nhiaar kamkun. ³⁵Na nhiarkë röt kamkun ka bi njic kəc ëbën lön ye wek kockiën ya buçth.”

Piter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶Go Thaimon Piter thiëc, “Na yin lordë Bëny?” Go Jethu bëër, “Të ler yen thin acin të buçth yin çacök ëmën, ku yin abä buçth aköldä.”

³⁷Go Piter thiëc, “Bëny, yejõ cii yen ye lëu ba yi buçth ëmën? Atöu yapuöu ba thou ë rienku.”

³⁸Go Jethu bëër, “Lëu ba thou alanden ë rienkië? Wët yic alëk yi. Të not kəc thon ajith kiu, aba lueel arak diäk lön kuc yin ya.”

Jethu ee dhël la tënë Wun

14 Go Jethu lëk ke, “Duökkë diær ku rëerkë we rac puöth. Gamkë Nhialic ku gamkë ya aya. ²Pan Wä ala yic yööt juéc, ku yen ala ba piny la guir tënë we. Na cie yic wët kënë, nuöt akëc lëk we. ³Ku të ci yen la ba piny la guir tënë we, ke yen abi dhuk ba we mat tedië rin bæk rëer të töu yen thin. ⁴Ku dhël bi wek yet të le yen thin anjeckë.”

⁵Go Thomath lëk ye, “Bëny, çok aa kuc të le yin thin, ku buk dhël bi yok yet të tö yin thin njic kädë?”

⁶Go Jethu bëër tënë ye, “Yen ee dhël ku yic ku pir, acin raan la tënë Wä të cii yen rienkië.” ⁷Ku lëk ke, “Ëmën ci wek ya njic, ke wek aabi Wä njic aya, ku ëmën yet tuej, anjeckë ku acäk tij.”

⁸Go Pilipo lueel, “Bëny, nyuõth ɔ Wuur, yen ee kë wicku yetök.”

⁹Go Jethu bëër, “Yen aci ceɲ apei kek we, ku yin aɲot yi këc ɣa ɲic, Pilipo? Raan cä tiɲ, aci Wä tiɲ aya. Yenõ è yin ye lueel, ‘Nyuõth ɔ Wuur?’ ¹⁰Këc gam yin Pilipo, lɔn rëer yen Wä yic ku Wä ɣayic?” Ku jɔl Jethu lëk kɔcken ye buoɓth, “Wël ca lëk we aacie wël bö bei tënë ɣa. Wä rëer ɣayic, yen è luɔide looi. ¹¹Gamkë wëtdië lɔn rëer yen Wä yic ku lɔn tɔ Wä ɣayic. Na liu gam ke gamkë rin luɔikië. ¹²Wët yic alëk we, raan gam wëtdië abɔ luɔi ya looi a looi, ku tädët abɔ luɔidit tënë luɔidië a looi, rin ler yen tënë Wä. ¹³Ku këriëc ëbën bäk thiëc è rienkië aba looi, rin bi læc Wun nyuɔɓth rin Wënde. ¹⁴Të thiëc wek këdäɲ è rienkië, ka ba looi.

Athön bi Wëi Nhialic bën

¹⁵“Na nhiarkë ɣa, ke we piɲ lɔɲkië. ¹⁶Yen abɔ Wä thiëc ku abɔ we yiëk raan dët kɔc kony, ku ye Wëi è yic bi rëer kek we akölrïëc ëbën. ¹⁷Acin të bi kɔc pinynhom ye gam, rin acik lëu bik tiɲ ku cik lëu bik ɲic. Ku yeen aɲieckë rin yen adɔɲ kek we ku aciëɲ kek we.

¹⁸“Wek aacä bi puɔl wepëc, yen abɔ dhuk tënë we. ¹⁹Aɲoot tëthin-nyɔɓt ku kɔc pinynhom aaciɔ ɣa bi ben tiɲ ku wek aabä tiɲ, ku rin piir yen, ke wek aabɔ piɲ aya. ²⁰Të ler aköltui bën ka bäk ɲic lɔn tɔ yen Wä yic ku lɔn rëer yen weyiic.

²¹“Raan gam lɔɲkië ku looi ke, yen è raan nhiaɲ ɣa. Ku raan nhiaɲ ɣa abɔ Wä nhiaɲ, ku yeen aba nhiaɲ aya, ku yen abɔ rot nyuõth ye.”

²²Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariöt, “Bëny, bi rot lëu këdë ba rot nyuõth ɔ ku ciɔ rot nyuth kɔc pinynhom?”

²³Go Jethu bëër tënë ye, “Raan nhiaɲ ɣa, ka piɲ wëtdië ku yeen abɔ Wä nhiaɲ, ku ɣok aabɔ bën tënë ye ɣok Wä buk piɲ kek ye. ²⁴Raan ciɔ ɣa nhiaɲ acie wëtdië ye piɲ. Wët cäk piɲ tënë ɣa acie wëtdië, ee wët bö tënë Wä raan toc ɣa.

²⁵“Wëlkä aaca lëk we ëmën ɲoot yen kek we. ²⁶Ku raan kɔc kony, Wëi Nhialic bi Wä tuɔc è rienkië yen abɔ we piɔc këriëc ëbën ca lëk we.

²⁷“Döör aya nyään piɲ ke we, ku döördië guɔp ayiëk we. Acä ye gäm we cimën ye kɔc piɲ ye yiëk kɔc. Duɔkkë yiic ɲëer ku duɔkkë riɔc. ²⁸Acäk piɲ ke luæl tënë we ëlä, ‘Yen ajiël ku yen abɔ la dhuk tënë we.’ Na nhiarkë ɣa ke wek aabɔ puõth miet rin ler yen tënë Wä, rin adit tënë ɣa. ²⁹Kënë aca lëk we ëmën ke ɲot këc rot guɔ looi, na le rot looi ke bäk gam. ³⁰Acä lëu ba jam apeɔ kek we ëmën, rin jɔɲ pinynhom abö. Ku yeen acin riel tënë ɣa. ³¹Ku adhil kɔc pinynhom ɲic lɔn nhiaɲ yen Wä, yen è rin ye yen këriëc ëbën ye thön ɣa looi.

“Bäk, jiëlku tën.

Jethu yen abiëny yic

15 “Yen abiëny yic ku Wä ë raan dom, ²yen ee kuar kër cie luok tö yaköu teem wei, ku teem kuar kër luok nom, rin bi nyac bi njac luok ape. ³Wek aaci jäl piath rin piöoc ca yiék we. ⁴Rëërkë akut yic kek ya, ku yen abië reër akut yic kek we. Kër acie luok ë rot, alëu bi looi të reër yen abiëc yic. Këya, acäk lëu bäk luok të cii wek reër yayic.

⁵“Yen abiëc ku wek aa kër. Raan reër yayic ku yen yeyic abië luok ape, rin week acin kë lëukë bäk looi të liu yen tënë we. ⁶Raan cie reër yayic ka ya cuat wei cimën kër tim ku bi riel, ku kuar kërka aabi kuööt yiic ku cuet ke mæc të bi kek dëp thin. ⁷Na reërkë yayic, ku reër wëlkië wepuöth ke këriëc ëbën bäk thiëc ku wiëckë, ka bäk yök. ⁸Lec Wä aye nyuöth të lok wek ape, ku këya, ke wek aabi ya kockiën ya buöth. ⁹Wek aa nhiaar cimën nhiëer Wä yen, reërkë nhiërdië yic. ¹⁰Na thekkë lööngkië ke wek aabi reër nhiërdië yic cimën ci yen lööng Wä buöth yiic, ku reër nhiërde yic.

¹¹“Kënë aca lëk we, bi miet puöu tö tënë ya tau wepuöth aya, ku bi miet piändu thääp ë dit. ¹²Ku löngdië akın, nhiarkë röt cimën ci yen we nhiaar. ¹³Nhiërdit tet lëu raan bi yiék mäthke, ee gem wëike ë rienken. ¹⁴Ku wek aa mäthkië të looi wek käk ca lëk we. ¹⁵Wek aacä bi ben cööl aloony, rin alony akuc käk ye wun baai looi. Ku wek aaya cööl mäthkië, rin ci yen këriëc ëbën ca piñ tënë Wä nyuöth we. ¹⁶Aacie wek cä loc, ee yen aci we loc, ku wek aaca tooc bäk la bäk la luui ape, luui bi döng athëer. Ku Wä abië këriëc ëbën cäk thiëc ë rienkië yiék we, ¹⁷kë thön we akın, nhiarkë röt kamkun.

Män koc pinynhom

¹⁸“Na man koc pinynhom we, ke dhielkë tak lon ci kek ya kañ maan. ¹⁹Na we koc pinynhom, ke koc pinynhom aabi we nhiaar rin ye wek kacken, ku wën ci yen we kuëny bei pinynhom, ke wek aacie koc pinynhom, ku rin ë wët këne, koc pinynhom aa man we. ²⁰Muökkë wët ca lëk we nom, ‘Acin alony dit tënë banyde.’ Na jörkë ya, ke keek aabi we jöör aya, na piñkë wëtdië, ke keek aabi wëtdun piñ aya. ²¹Ku keek aabi kakkä looi ëbën tënë we rin ye wek kackië, rin kuc kek raan cä tooc. ²²Na ya këc bën ku cä jam tënë we, nuöt aa këc gup la adumuööm, ku cit ëmën këlä, acin të bi ke ben puöl rin adumuöömken. ²³Raan man ya, ee Wä maan. ²⁴Na ya këc luçikä kañ looi kamken, käk cin raan ci ke kañ looi, nuöt aa cin gup adumuööm, cit ëmën këlä, aaci käk ca looi tiñ, ku keek aa not ke man ya ku Wä aya. ²⁵Ku këne adhil rot looi këya bi wët ci göt löngden yic rot tiëñ, ‘Keek aa man ya ë path ke cin wët yic.’

²⁶“Raan kuɔɔny abī bēn, Wēi Nhialic abī yiny Nhialic nyooth, ku yeen abō tēnē Wā. Yeen aba tuɔc we tēnē Wā, ku yeen abī jam ē rienkiē. ²⁷Ku week aya wek aabī jam ē rienkiē rin cī wek rēer ke ya thēer.

16 “Kēnē aca lēk we bāk gamdun cīi pāl. ²Wek aabī cuɔp wei tēn amat. Ku kaam abī bēn, tē bī kuat raan nāk we ye tak lɔn na looi kēnē, ke yeen aluui Nhialic. ³Keek aabī kākka looi tēnē we, rin kuc kek Wā ku kuckē ya. ⁴Kākka aaca lēk we, rin akōl bī kek kākka looi, ka jālke tak lɔn cī ɣen ye kaŋ lēk we.

Luoi Wēi Nhialic

“Wēlkā aa kēc lēk we wāar tueŋ rin rēer ɣen kek we. ⁵Ku emēn ɣen ala tēnē raan cā tooc, ku aŋot cīn raan kamkun ɣa thiēc, ‘Na yīin lɔr dē?’ ⁶Ku emēn cī ɣen ye lēk we, wek aaci puɔth jieth. ⁷Wēt yic alēk we, aŋuēn tēnē we lɔn jiēl ɣen, rin na cā jiēl ke raan kɔc kony acīi bī bēn tēnē we. Ku na jāl ke yen aba la tuɔc we. ⁸Ku na bīi, ka bī nyuɔth kɔc pinynhom lɔn rēc kek rin wēt adumuɔm, ku rin wēt ciεŋ path ku wēt luŋ Nhialic. ⁹Keek aa rēc rin wēt adumuɔm, rin kēc kek ɣa gam, ¹⁰rin wēt ciεŋ path cī ladiē tēnē Wā nyuɔth, ku kē cīi wek ɣen bī ben tiŋ. ¹¹Ku keek aa rēc rin luk, rin cī bēny pinynhom tēn luɔk wei.

¹²“Yen ala kajuēc kōk ba lēk we, ku emēn aril yic bāk ke muk wenhiim. ¹³Ku na bō Wēi Nhialic yen ē yic, ka bī we nyuɔth wēl yith ēbēn. Yeen acīi bī jam wēlke ē rot, ku kāk ye piŋ aabī lēk we. ¹⁴Yeen aba leec, rin bī yen kēdiēn ba lueel lōom ku nyuth we. ¹⁵Kāk Wā ēbēn aa kākkiē, ku ē yen aci ɣen ye lueel lɔn bī Wēi kāk ba yiēk ye lōom, ku jāl ke lēk we.

Rēc puɔu ku miet puɔu

¹⁶“Aŋoot kaam thin nyɔt, ku wek aaci ɣa bī tiŋ, ku na ben a kaam thin nyɔt ke we abī ɣen ben tiŋ.”

¹⁷Go kɔc kōk kam kocken ye buɔth lueel, “Kēnē wētde yic yeŋō? Aye lēk ɣo, kaam thin-nyɔt ke week aaci ɣa bī ben tiŋ, ku ben a kaam thin-nyɔt ku wek aabī ɣa tiŋ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler ɣen tēnē Wā.’” ¹⁸Gokē thiēc, “Kam thin-nyɔt kēnē wētde yic ako? Kē wic bī lueel akucku!”

¹⁹Go Jethu ŋic lɔn wic kek ye bīk thiēc, ku lēk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyɔt ke wek aaci ɣa bī tiŋ, ku na ben a kaam dēt ke wek aabī ɣa tiŋ.’ Ye wēt kēnē yen yakē thiēc kamkun? ²⁰Wēt yic alēk we, wek aabī dhiau ku dhuɔrkē apei, ku kɔc pinynhom aabī puɔth miet, ku wek aabī puɔth rēc, ku rēc piandun abī wel tēnē we bī ya miet puɔu. ²¹Na thiōk tik kek dhiēth ka rac puɔu rin cī akōl reem ye ɣēēt, ku na cī meth jāl

dhiëeth ka arëem wën aciï ben tak rin cï yen puðu miet, rin cï yen meth dhiëeth pinyhom. ²²Ku acit kënë tënë we aya, wek aa rëc puõth ëmën, ku wek aabä ben tiñ, ku wek aabi kueth miet ë puðu, kuart miet puðu cïn raan bi ye ben nyaai tënë we.

²³“Na la aköl kënë bën ke wek aaciï ya bi ben thiëec kädäj. Wët yic alëk we, keriëec ëbën bäk thiëec ë rienkië abi Wä yiëk we. ²⁴Yet yaköl acin kë cäk thiëec ë rienkië, thiëckë ku abäk yök, bi miet puðu dit tënë we.

²⁵“Käkkä aake ya lëk we waal, ku tē cii yen bi ben jam waal aci thiök, ku yen abi ya jam tënë we wël la gei rin Wä. ²⁶Të le aköl kënë bën, ke wek aabi Wä thiëec ë rienkië. Ku acä bi lëk we lön bi yen ya röök ë rienkun tënë Wä, ²⁷rin Wä anhiar we rin nhieer wek ya, ku rin cï wek ye gam lön yen a ya bö tënë Nhialic. ²⁸Yen abö tënë Wä ba bën pinyhom, ku pinyhom aba puöl ku dhuök tënë Wä.”

²⁹Go kacken ye buoõth lëk ye, “Tiñ, yin ajam gei ëmën ke yi cii ben jam waal. ³⁰Acuk ñic ëmën lön ñic yin keriëec ëbën, ku yin aaciï tit bi yi thiëec, rin wët kënë acuk ñic lön biï yin tënë Nhialic.”

³¹Go Jethu bëer tënë ke, “Cäk jäl gam ëmën? ³²Pienjë tädäj abi bën, ku aci thiök ayic, tē bi wek wëer bi ñek ala panden, ku wek aabä nyaän piny yatök. Ku acie yen yatök rot, rin Wä arëer kek ya. ³³Wek aaca lëk kënë rin bäk aa tök kek yen, bäk döör yök. Koc pinyhom aabi we jöör, ku deetkë wepuõth yen aciï karec pinyhom lëu!”

Jethu aröök rin kacken ye buoõth

17 Nawën cï Jethu wëlkä thöl luël, ke ñëer yenyin nhial ku lueel, “Wä, aköl aci yëet. Yiëk lec Wëndu ku bi Wëndu yi yiëk lec. ²Rin yin aci bäany yiëk ye koc nhïim ëbën, bi pïr akölrïëec ca gam ye yiëk koc ëbën. ³Ku pïr akölrïëec akïn, bi koc yi ñic lön yin ë Nhialic la cök, ku ñickë Jethu raan cï lóc ku döc wäär ca tuöcc pinyhom. ⁴Yen aci lædu nyuoõth pinyhom, ku luoi ca yiëk ya ba looi aca thääp. ⁵Wä, gam ya lædu yinhom tën ëmën, lec wäär rëer kamkua yok yi, wäthëer ke piny këc cak.

⁶Yin aca nyuoõth tënë koc ca yiëk ya pinyhom. Keek aake ye kacku, ku ë yin aci ke gam ya, ku keek aci wëtdu gam. ⁷Ke ëmën anjickë lön keriëec ëbën ca yiëk ya abö tënë yi. ⁸Wä yen aci wët ca lëk ya lëk ke, gokë gam, ku anjickë ayic yen lön biï yen tënë yi, ku acik gam lön cï yin ya tooc.

⁹“Yen ë röök ë rienken. Yen acie röök rin koc tō pinyhom, ee rin koc ca yiëk ya rin ye kek kacku. ¹⁰Käkkië ëbën aa käcku, ku læcdië aye nyuoõth keyiic. ¹¹Ku ëmën yen abö tënë yi, yen aciï ben a raan rëer

pinynhom, ku keek aatō pinynhom. Wā dhēŋ, tit ke riel ē rienku, rin wäär ca yiēk ya, bik aa tōk cimēn yok yo yi. ¹²Wäär rēer yēn ke ke, aaca muk riel ē rienku, keek aaca ke tiit ku acin tōŋ cīi mäǟr kamken. Arēk ke raan wäär yen bī dhiel mäǟr ē rot, rin bī wēt cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yēn hom tiēŋ. ¹³Ku ēmēn yēn abō tēnē yī, ku kākā aa ya lueel ya ŋoot pinynhom bī miet piändiē rēer kepuōth ke dīt alanden. ¹⁴Yēn aci wēt lēk ke, go kōc pinynhom ke maan, rin cīi kek ye kōc pinynhom tēn. Cimēn cīi yēn ye raan pinynhom tēn aya. ¹⁵Yin acā bī thiēec ba ke nyaai pinynhom, ku yin aya thiēec ba ke tiit jōŋrac. ¹⁶Keek aacie kōc piiny tēn cimēn cīi yēn raan piny tēn. ¹⁷Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic. ¹⁸Keek aca ke tuōc pinynhom cimēn cī yin ya tuōc pinynhom. ¹⁹Yēn ē rot mac ē rienku, ku bik rōt mac aya wēt yic.

²⁰“Yēn aciī rōök rienken rōt, yēn arōök aya rin kōc bī gam rin piōōc den. ²¹Yēn arōök rin bī kek aa tōk. Wā, cōl ke aaye tōk yoyiic cimēn tō yin kek ya ku yēn kek yī. Cōl ke aaye tōk rin bī kōc pinynhom ye gam lōn cī yin ya tooc. ²²Yēn aci lec ca yiēk ya, aca yiēk ke bik aa tōk cimēn ye yok tōk. ²³Yēn arēer keyiic cimēn rēer yin yayic bik aa tōk ēbēn, bī kōc pinynhom ŋic lōn cī yin ya tooc, ku lōn nhiēer yin ke cimēn nhiēer yin ya.

²⁴“Wā, keek aaca yiēk ya, ku awiēc bik rēer tē rēer yēn thīn, bik lecdiē tīŋ, lec ca yiēk ya, rin nhiēer yin ya wäär kēc piny guō cak. ²⁵Wā raan la cōk, kōc pinynhom aa kuc yī, ku yin aŋiēc, ku kōckā aŋickē lōn cī yin ya tooc. ²⁶Yin aca nyuōth tēnē ke, ku aba ŋot luōi kēya, rin bī nhiērdū tēnē ya tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

Jethu aci dōm

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

18 Tēwēn cī Jethu rōök kēya, ke jiēl kek kōcken ye buōth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buōth. ²Ku Judath raan gōony ye ē ŋic tē cī yen la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buōth arak juēc. ³Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc kōk luaŋ Nhialic tiit, cī kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī tuōc thīn. Keek aake muk tōŋ ku mermer, ⁴ku Jethu ē ŋic kēriēec ēbēn bī rot looi tēnē ye, go ke lor nhīim ku thiēec ke, “Yeŋa wiēckē?”

⁵Gokē bēer, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee yēn.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke. ⁶Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee yēn,” Ke riŋ ciēen kekōth ku wīikkē piny. ⁷Go Jethu ke ben thiēec, “Yeŋa wiēckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸Go Jethu lueel, “Aca lëk we wënthëer lön ye yen ya. Na wiëckë ya, ke we päl kockä bik jäl.” ⁹Yeen aci jam kälä bi wët ci kaŋ lueel ëlä rot tiëŋ tädë, “Wä, na cok a raan tökaliŋ kam koc ca yiëk ya, ka kéc muör.”

¹⁰Ku Thaimon Pïter ë muk pal. Go miëet bei ku tök alony raandit käk Nhialic ku teem yinyden cuëc wei. Ku alony ë cöl Malko. ¹¹Go Jethu lëk Pïter, “Dhuök paldu jökgöde yic. Ye tak lön ci yen arëem ci Wä yiëk ya bi guum.”

Jethu aci yäth Anath nom

¹²Go akut apuruuk kek bányden ku koc Itharel ke tit, Jethu döm ku derkë, ¹³ku kəŋkë yäth tənë Anath. Ku Anath ë ye wun tiŋ Kaipa, raandit käk Nhialic ye ruöñn kënë. ¹⁴Ee Kaipa yen ëci ye kaŋ lëk koc Itharel lön ŋuëñ yen bi raan tök thou rin koc.

Pïter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵Go Thaimon Pïter kek raan dët Jethu buöth, ku raan Jethu buöth kënë ë ŋic raandit käk Nhialic guöp apei, go la kal pan raandit käk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶Ku döŋ Pïter ayeer kal thok. Go atuny wën ŋiëc kek raandit käk Nhialic dhuk ayeer, ku jieem kek nyen tit kal thok, ku biï Pïter alonhthïn. ¹⁷Go nyen tit kal thok Pïter thiëc, “Ciï ye raan tök kam koc mony kënë buöth?” Go Pïter bëër, “Yei, yen acie raande.” ¹⁸Ku wiir ë tö thïn, go alony ku koc tit many cool took, ku këëckë many wën lööm bik yöc. Go Pïter la ku këec ke ke bi yöc aya.

Jethu aluk raandit käk Nhialic nom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹Go raandit käk Nhialic Jethu thiëc rin wët kocken ye buöth, ku rin wët piöcde. ²⁰Go Jethu bëër, “Yen ë cool jam akölaköl tənë raan ëbën koc nhïim, ku piöcdeï ëbën aya looi tën amat ku luaŋ Nhialic tē ye koc Itharel guëñ thïn. Ku yen acin kë ca kaŋ lueel ke muöony. ²¹Ku yeŋö thiëc yin ya? Thiëc koc ci wëlkië piŋ. Thiëc ke wël ca lëk ke, rin aa ŋic wël ca lueel.”

²²Tëwën ci Jethu jam kälä, go raan tök kam koc tit ke kääc thïn buöök nyin ku lueel, “Ciï riöc ba jam kälä tənë raandit käk Nhialic?”

²³Go Jethu bëër tənë ye, “Na ca kuöc jam, ke lëk koc tē ci yen kuöc jieem thïn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yeŋö meŋ yin ya?”

²⁴Go Anath tuöc tənë Kaipa raandit käk Nhialic, ke ŋot der cin.

Pīter aci Jethu ben jai*(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)*

²⁵Pīter ë ɲot kääc tēwën ke ɣɔc mac. Go kɔc kɔk lueel tēnē ye, “Cīi ye raan tɔk kam abiöth ë mony kēnē?” Go Pīter jai ku lueel, “Yei, ɣen acie raande.” ²⁶Go muɔny tɔk kam aloony raandit kāk Nhialic, ruääi kek raan wën cī Pīter tɔk ɣic wei, jam ku thiëec, “Kēc ɣi tɲj kek ye gör ɣic?” ²⁷Go Pīter ben jai, ku kiu thɔn ajith nyin ɣic.

Kɔc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato*(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)*

²⁸Gokē Jethu thɛl wei pan Kaipa ku ɣēthkē pan bēnydit Roma, Pilato. Ku piny ë ye nhiäknhiäk dur ɣic. Go kɔc Itharel cīi la alɔɲthin pan bēnydit, ku bik röt tiit ajuëec rin cī yai thiök, ku bik miēth Yan Ayum cīn ɣic luɔu cam. ²⁹Go Pilato la aɣeer tēnē ke ku thiëec ke, “Ye awäc ɲɔ cäk ɣök ye mony kēnē guöp?”

³⁰Gokē bëër, “Na cīn awuɔc cī looi ɲuɔt akēcku bëëi tēnē ɣi.”

³¹Go Pilato lēk ke, “Week gup lömkē ku luɔikē luk kē cīt löɲ ciɛɲ pandun.”

Go kɔc Itharel bëër, “Akēc puöl tēnē ɣo buk raan tēm thou.” ³²Kēnē aci rot looi bi wēt cī Jethu lueel rot tiɛɲ tēde, wën lueel yen kuat thon bi yen thou.

³³Go Pilato dhuk kal ɣic ku cɔɔl Jethu ku thiëec, “Ye ɣin Bēnyɲaknhom kɔc Itharel?”

³⁴Go Jethu bëër, “Wēt kēnē ye wētdu aye kɔc kɔk kek cī ye lēk ɣi ë rienkië?”

³⁵Go Pilato bëër, “Ye tak lɔn ye ɣen raan Itharel? Aa kacku guöp kek kɔcken dīt kāk Nhialic, kek aa bëi ɣi tēnē ɣa. Yeɲɔ ca looi?”

³⁶Go Jethu bëër, “Bäänydië acie bääny pinynhom. Na bäänydië ye kēn pinynhom, ɲuɔt kackië aaci thör bi ɣen cīi tēüu kɔc Itharel cin. Acie këya, bäänydië acie kēn pinynhom tēn.”

³⁷Go Pilato ben thiëec, “Yīin, ye bēnyɲaknhom?” Go Jethu bëër, “Aye lueel lɔn ye ɣen bēnyɲaknhom. Yen aci dhiëeth ku ɣen aci bēn pinynhom rin wēt tɔɲ kēnē, ba jam wēt ɣic. Ku kuat raan cī ɣic ɲic ë wēt dië piɲ.”

³⁸Go Pilato thiëec, “Ku ɣic ye kēn ɲɔ?” Ku ben dhuk aɣeer tēnē kɔc Itharel ku lēk ke, “Acin awuɔc ca lēu ba ɣök yeguöp bi ye luök wei. ³⁹Ku yeen ë wēt piändun ba raan tɔɲ cī mac lony rin Yan Ayum cīn ɣic luɔu. Wiëckē ba Bēnyɲaknhom kɔc Itharel luöny we?”

⁴⁰Gokē dhuök ye ke loi kiɛu, “Acie këya! Acie yen wicku. Barabath yen awicku.” Ku Barabath ë ye cuär kɔc rum.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

19 Go Pilato Jethu dɔm ku cɔl athat. ²Ku jɔl apuruuk kër thii tim la kuɔɔth riic yiic ku ɲek kek yenhom, ku tɛ̃ɛkùkè alanh mathiän yekɔu, ³ku bikkè tènè ye ku luelkè, “Madho, Bënyɲaknhom, Bëny kɔc Itharel,” ku maŋkè nyin.

⁴Go Pilato ben dhuk ayeer ku lèk kɔc wën cì kenhïim kut, “Yeen aba thël ayeer tènè we tènè, ku bāk tiŋ lɔn cìn yen tɛ̃ bī ɲen awuɔc yök yeguɔp ba luɔk wei.” ⁵Këya, go Jethu bën ayeer ke ceŋ ɲakɲak cì looi kuɔɔth ku alanh mathiän yekɔu. Ku lueel Pilato tènè ke, “Yen kìn, yen raan!”

⁶Nawën tiŋkè, ke kɔc kāk Nhialic ku kɔc tīt kiu ku luelkè, “Piäät tim cì rïiu kɔu.” Go Pilato lèk ke, “Damkè kek we bāk piäät tim cì rïiu kɔu, ɲen akèc awuɔc yök yeguɔp.”

⁷Gokè wët dhuk, “Yok aa la lõŋ ciɛɲda ye lueel lɔn dhil ye nök, rin aci lueel lɔn ye yen Wën Nhialic.”

⁸Nawën piŋ Pilato wët kënë, ke riɔc apei. ⁹Ku dhuk kal yic ku thiëc Jethu, “Yiïn bäär tēnen?” Go Jethu biet ku cii bēer thok acin. ¹⁰Go Pilato lèk ye, “Cii wic ba jam kek ɲa? Tak yinhom lɔn nadè ke ɲen ala riel ba yi puɔl, ku ɲen ala riel aya ba yi cɔl apiëet tim cì rïiu kɔu.”

¹¹Go Jethu bēer, “Yin ala riel tènè ɲa rin cì Nhialic ye yiëk yi, ku è yen ale raan cā tāau yiicin guɔp awuɔc rac apei.”

¹²Nawën piŋ Pilato wëlkä, ke wic apei bī dhël yök bī yen Jethu puɔl. Go kɔc Itharel kiu tènè ye ku luelkè, “Tɛ̃ lony yin ye ka ye nyooth lɔn cii yin mäath kek Bënyɲaknhom. Kuat raan rot looi bī ya bënyɲaknhom, ee raan ater Bënydan ɲaknhom.”

¹³Nawën piŋ Pilato è wëlkä, ke thel Jethu ayeer ku nyuuc thöny luk tō laar cɔl, “Piny cì guir kuɔr,” Ku è cɔl Gabata thoŋ kɔc Itharel. ¹⁴Ku aköl kënë yen aköl guir kɔc röt rin Yan Ayum cìn yic luɔu. Nawën tɛcīt aköl ciɛl yic, ke lèk Pilato kɔc Itharel, “Bënydun ɲaknhom akin!”

¹⁵Gokè kiu tènè ye, “Näk! Näk! Piäät tim cì rïiu kɔu!” Go Pilato ke thiëc, “Wiëckè ba Bënydun ɲaknhom piäät tim cì rïiu kɔu?”

Go kɔc kāk Nhialic bēer, “Bänyda è tøk, ee bënyɲaknhom Roma!”

¹⁶Go Pilato ke yiëk Jethu bīk la piäät tim cì rïiu kɔu.

Jethu aci piäät tim cì rïiu kɔu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokè Jethu dɔm. ¹⁷Ku ler ayeer ke ket timden cì rïiu, ke jiël geu bī la tɛ̃ cɔl Golgotha. (Ku wëtde yic, gɔn la gueŋ-ŋeŋ cīt apen nhom raan.) ¹⁸Ku jɔlkè piäät tim cì rïiu kɔu. Ku piëtkè kɔc karou aya tiim cì rïiu

Ku leer ayeer ke ket timden cī rīiu (19:17)

kööth, raan tök loŋ cuēc ku raan dēt loŋ cam. Ku Jethu ciel kamken. ¹⁹Go Pilato awuöc göt bī tāäu tim cī rīiu nhom. Ku kën cī göt akīn, “JETHU RAAN NADHARET, BĒNYŊAKNHOM ITHAREL.” ²⁰Ku kōc juēc aake cī kënë kueen, rin tēn cī Jethu piäät tim cī rīiu kōu thīn, acīi mec ke geu. Ku wēt ēcī göt thoŋ kōc Itharel ku thoŋ kōc Roma ku thoŋ Girik. ²¹Go kōcdüt kāk Nhialic Itharel lēk Pilato, “Duk ye göt, ‘Bēnyŋaknhom kōc Itharel,’ aŋuēn ba göt, ‘Acī mony kënë lueel, ʏen ē bēnyŋaknhom kōc Itharel.’”

²²Go Pilato bēer, “Kē ca göt arēer ke ca göt.”

²³Nawēn cī apuruuk Jethu piäät tim cī rīiu kōu, ke lōm alāthke ku tekkē keyiic ŋuan, abaŋ tök tēnē apuruök tök. Ku lömkē alanh kōu aya cī kōc kēdiēt tök, jōk yeyeth ʏet piny. ²⁴Ku luelkē kamken, “Dukku

tem kōu, cuetku gek buk tiŋ bi lööny tēnē ŋa.” Kēnē aci rot looi bi wēt ci gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ tēde,

“Keek aaci alāthkiē tek kamken, ku cuetkē gek rin alanhdiēn kōu.”

Kēnē yen aci apuruuk looi ayic.

²⁵Ku tēthiōk kek tim ci riūu Jethu, diäär aake kääc thīn, man ku nyankēn ē man, Maria tiŋ Klopāth ku Maria Magdalena. ²⁶Nawēn tiŋ Jethu man ku raan ye buōth nhiēer ke kääc aya ē tēēn, ke lēk man, “Tik manhdu akīn.”

²⁷Ku ben lēk raan ye buōth wēn, “Moor akīn.” Ku yakōl guōp ke wic raan ye buōth awēn piny paande.

Jethu aci thou ayic

²⁸Nawēn ŋic Jethu lōn ci kēriēec ēbēn thääp, ke lueel bi wēt ci gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “Yen anēk rou.”

²⁹Ku tōny ci thiāŋ muōn wac ē tō thīn, gokē alath luōt mōu yic, ku tēēukē wai thok, ku ŋōkkē yethok. ³⁰Nawēn ci Jethu muōn wac jooc ke lueel, “Wēt aci thääp.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu aci gut puōu

³¹Go kōc Itharel Pilato thiēec bi ke puōl bik kōc ci piāat tiim ci riūu kōth dhoŋ kuōl, ku nyēikē guāpken tiim ci riūu kōth. Ku ē loikē kēlā rin ye yen akōl niēn Dhiēc, ku acik ye wic bi guāpken rēer tiim ci riūu kōth akōl niēn Dātem, rin yen akōl yandit apei. ³²Go apuruuk la ku dhoŋkē kuōl raan tōk ku kuōl raan dēt, ē kōc ci piāat tiim ci riūu kōth kek Jethu. ³³Nawēn bikkē tēnē Jethu, ke tiŋkē lōn ci yen thou ku cik ben dhoŋ kuōl. ³⁴Go apuruōŋ tōk Jethu gut puōu tōŋ, go riem ku piū kuēr nyin yic. ³⁵Ku raan ci kēnē tiŋ aci lueel rin bi wek ye gam aya. Wēt ci lueel ē yic, ku yeen aŋic lōn ye yen wēt yic yen lueel. ³⁶Kēnē aci rot looi bi wēt ci gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “Acin yuōmden bi dhoŋ.” ³⁷Ku ben lueel tēdēt athōr yic ēlā, “Ku aabi daai raan yen cik gut.”

Jethu aci thiōk

³⁸Nawēn ē kēnē cōk ciēen, ke Jothep raan gen Arimatheo bō tēnē Pilato ku thiēec bi guōp Jethu nyaai. (Jothep ē ye raan Jethu buōth ci gam, ku aye moony rin riōōc yen bāny Itharel.) Go Pilato lēk ye lōn ci guōp puōl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹Go Nikodemo, raan wāar ci kaŋ la tēnē Jethu wakōu, rot māt Jothep ku ē muk miōk ŋir cōl mira

cī liäap wäl dēt cəl aloe. ⁴⁰Go röör wën karou guöp Jethu lööm ku derkë kōu alath ke cī wäl ñir tääu thīn, rin kënë yen ë tē ye kōc Itharel guiër guöp raan cī thou bī jāl thiök. ⁴¹Ku tēwën cī Jethu nōk thīn gör ë tō thīn, ku rañ yam ë tō gör yic, ku ë cīn raan cī rañ thiök thīn. ⁴²Ku rin bī yen aköl yan kōc Itharel nhiäk, ku rin thiök rañ aya, gokë guöp Jethu tōöu thīn.

Rañ acī yic lääu

20 Riel yic aköl Nhialic ke piny ñot la durdur, ke Maria Magdalena la rañ nhom, go aləl tīñ ke cī nyaai rañ thok. ²Go riñ tēnē Thaimon Pīter, ku tēnē raan dēt Jethu buōth nhiëer Jethu, ku lëk ke, “Kōc aaci Bēny nyaai rañ yic ku akucku tē cī kek ye tääu thīn.”

³Go Pīter ku raan Jethu buōth dēt wën lööny dhöl, ku lekkë rañ nhom. ⁴Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buōth dēt wën kat apēi tēnē Pīter, ku ye yen kōñ yet rañ nhom. ⁵Go guñ ku tīñ alanh wäär cī Jethu der, ku akēc la alōñthīn. ⁶Go Thaimon Pīter guō bēn ku ler rañ yic. Go alēth tīñ ke rēer piiny, ⁷ku alanh cī Jethu kum nhom ëcīi rēer kek alēth kōk, ëcī mat yic tēde rot. ⁸Go raan Jethu buōth dēt wën cī rañ yet rañ nhom jāl la alōñthīn, ku gem. ⁹(Ku keek aake ñot ke kēc wēt athör thēer wël Nhialic deet yic, athör ye lueel lōn bī yen rot dhiel jōt thou yic.) ¹⁰Go kōc ye buōth jal dhuk bei.

Jethu acī rot nyuōth Maria Magdalena

¹¹Kaam wën Maria ë kääc ayeer tēthiääk kek rañ ke dhiau. Ku tēwën ñot dhiëu yen ke guōñ ku luit rañ yic, ¹²Ku tīñ atuuc nhial cī ruk alēth yer karou, ke rēer tēwäär cī guöp Jethu tōöu thīn, tōk tē la yenhom ku dēt tē la yecök. ¹³Gokë thiëc, “Tik, ye rin ñö dhiëu yīn?” Go lueel, “Keek aaci Bānydië nyaai, ku akuōc tē cī kek ye tääu thīn.”

¹⁴Kaam wën lueel yen kënë, ku jōl wel yenyin ke tīñ Jethu ke kääc yelööm, ku akēc ñic lōn ë yen Jethu. ¹⁵Go Jethu thiëc, “Tik, ye rin ñö dhiëu yīn? Yeña wic?” Go tak lōn ë yen raan lui dom yic, ku lëk ye, “Bēny, na ye yīn cī ye nyaai, ke lëk ya tē cī yīn ye tōöu thīn, ku yēn abi la ba la lööm.”

¹⁶Go Jethu lëk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoñ kōc Itharel, “Rabuni,” ku wētde yic, “Raan piöoc.”

¹⁷Go Jethu lëk ye, “Duk ya gōt rin yēn ñot ya kēc yet nhial tēnē Wä. Ku yīn lōr tēnē wāmāthkië ku lëk ke, ‘Yēn adhuk ciëen tēnē ye, yen ë Wä, ku ye Wuurdun, Nhialicdië ku ye Nhialicdun.’”

¹⁸Go Maria Magdalena jāl ku le lëk kōc ye buōth lōn cī yen Bēny tīñ, ku lëk ke wël cī Jethu lëk ye.

Jethu aci rot nyuõth kacken ye buoõth

¹⁹Nayõn theëi ya akõl Nhialic wën, ke kac ye buoõth aake ci rõt mat yõn ci riit thok, rin riõc kek bany Itharel. Go Jethu ben ku këëc kamken ku lueel, “Bi döör rëer kek we.” ²⁰Wën ci yen jam kälä, ke nyuth ke yecin ku yelõm. Go kac ye buoõth puõth miet apei wën tiñ kek Bëny. ²¹Ku ben Jethu lëk ke, “Bi döör rëer kek we, cimën ci Wä ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²²Wën ci yen jam kälä, ke jol wëi kenhïim ku lueel, “Lõmkë Wëi Nhialic. ²³Na pälkë adumuõm kac piny, ka pël piny, na cak ke pël piny, ka ciï pël piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴Ku Thomath, cõl Acueek, raan tõk kam kac kathiäär ku rou ye buoõth, ee liu thïn wën biï Jethu. ²⁵Go abiõth kõk lëk ye, “Bányda acuk tiñ.”

Go Thomath lëk ke, “Na cie tëtõok wäär ci ye piäat kek tiñ yecin, ku täau yacin ë tëtõökkä yiic, ku täau yacin yeyõu aya, ka cã kõñ gam.”

²⁶Nawën nin kabët cõk, ka abiõth aake ci rõt ben mat yõt ku Thomath ë rëer thïn ke ke, ku yõt ecï riit thok. Go Jethu ben kõc kamken ku lueel, “Bi döör rëer kek we.” ²⁷Ku jol lëk Thomath, “Täau yicin tën, ku tiñ cienkië ku jõt yikõk ba yicin täau yayõu. Päl kënë yin kãñ dhõl yiic, ku gam!” ²⁸Go Thomath bëer, “Bánydië ku Nhialicdië.”

²⁹Go Jethu lëk ye, “Ca gam rin ci yin ya tiñ? Ye këpuõth bi yiëndë tënë kac bi gam ke kéc ya tiñ!”

Wët wic athör kënë bi nyuõth kac

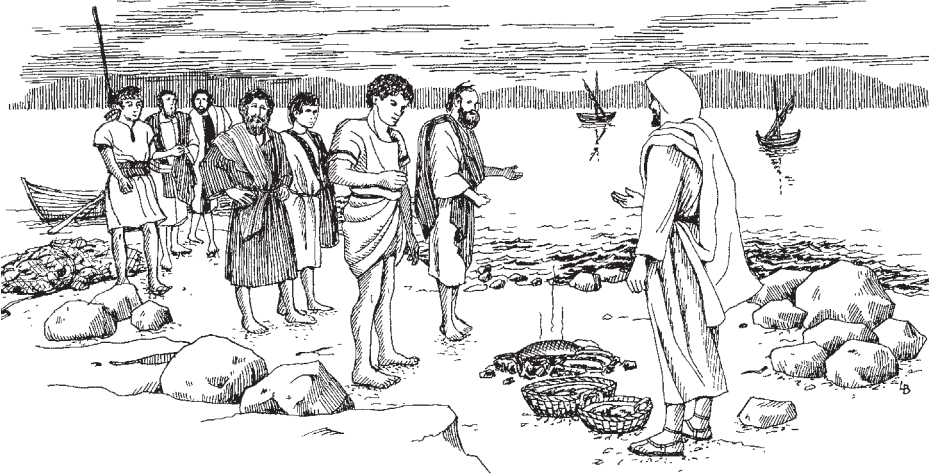
³⁰Jethu aci kädit jãñ göi looi kacken ye buoõth nhïim, ku keek aa kéc göt athör kënë yic.

³¹Ku kakkä aaci göt rin bæk gam lon ye Jethu Wën Nhialic ci lõc, ku bæk pir yök ë rienke tẽ ci wek gam.

Jethu aci rot nyuõth kac ye buoõth kadhrou

21 Nawën ë kakkä cõk ciëen ke Jethu ben rot nyuõth kacken ye buoõth wär Tiberia yõu. Ku tẽ ci luõi ye akin. ²Thaimon Pïter kek Thomath (cõl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wëët Dhubedi, ku kac kõk karou Jethu buoõth, aake rëer tëtõk ëbën. ³Go Thaimon Pïter lëk kac wën, “Yen ala mei.”

Gokë lëk ye, “Yok aabi cath kek yi.” Gokë la ku lek riäi yic, ku acin kë cik dõm ë wëer kënë yic ëbën.

Go Jethu lëkke, Bëëikë rec abëk rec awën cäk döm (21:10)

⁴Tëwën bii aköl nyin, ke Jethu ë kääc wär yɔu, ku akëc kɔcken ye buɔɔth ɲic lɔn ë yen Jethu. ⁵Go lëk ke, “Riënythii, cïn kë cäk döm?” Goke bëër, “Acïn këdäj.”

⁶Go lëk ke, “Cuatkë buɔi lɔɲ cuëny riäi, ku käj aa bäk döm thïn.” Gokë buɔi cuat ku göök ke bik miit rin juëc rec apeï.

⁷Go raan Jethu buɔɔth nhiëer Jethu lëk Pïter, “Kën ë Bëny.” Nawën piɲ Thaimon Pïter lɔn ye yen Bëny, ke ruk alanhde yekɔu (rin cï yen aläthke däk bei ëbën) ku thueet wïir. ⁸Go abiöth kök lök bën ke cath riäi, ke thel buɔi ke cï thiäj rec. Ku keek aake cïi mec apeï kek agör, aake cït akääth bian tök. ⁹Nawën keeckë piny ke tiɲ many ë miim ke dëp ku rec ke cï tääu mæec kek ayup. ¹⁰Go Jethu lëk ke, “Bëëikë rec abëk rec awën cäk döm.”

¹¹Go Thaimon Pïter la riäi yic ku miit buɔi wär thok ke cï thiäj rec dït, ku rec ëbën aa buɔɔt ku thiärdhiëc ku diäk. Tëwën cɔk rec juëc këlä, buɔi akëc yic ræt. ¹²Go Jethu lëk ke, “Bäk, miëthkë.” Ku acïn raan tök kam kɔc ye buɔɔth cï ye cak thiëëc, “Ye yïn ɲa?” Rin ɲic kek ye lɔn ye yen Bëny. ¹³Go Jethu rot cuɔt ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi këya kek rec.

¹⁴Këlä, Jethu acï rot nyuöth kɔc ye buɔɔth kën yen yic diäk, tëwën cï yen rot jɔt kam kɔc cï thou.

Jethu ku Pïter

¹⁵Wën cï kek mïth ke lëk Jethu Pïter, “Thaimon wën Joon, nhar ya apei tën tē nhieer kockä ya?”

Go bëër, “Ee këya Bëny, aŋic lön nhieer yen yï.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁶Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhar ya apei?”

Go bëër, “Ee këya Bëny aŋic lön nhieer yen yï.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁷Ku ben Jethu thiëc arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhar ya?”

Go Pïter puöu dak rin cï Jethu ye thiëc arak dët ye kek diäk, “Nhar ya?” Ku lëk ye, “Bëny, yïn aŋic këriëc ëbën, ku yïn aŋic lön nhieer yen yï.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath, ¹⁸Wët yic alëk yï, wäär ɲot ye yïn riënythii ke yïn ye rot guir ku lör tē wïc piändu, ku tē bi yïn dhiɔp ke yïn abï yicin yaak tueŋ, ku raan dët abï der ku thel yï tē cïi wïc ba la thïn.”

¹⁹Käkkä aaci Jethu lueel bi nyuöth Pïter tē bi yen thou thïn, ku bi kɔc col aaye Nhialic leec thïn. Ku jɔl Jethu lëk ye, “Buöth ya.”

Jethu ku raan dët ye buöth

²⁰Go Pïter yenhom wel ku tiŋ raan dët ye buöth nhieer Jethu ke buöth ke, raan wäär thiääk kek Jethu wäär mïth kek, cï Jethu bën thiëc ëlä, “Bëny, yeŋa bi yï la gaany?” ²¹Wën tiŋ Pïter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dët, bi yiëndë?”

²²Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bi pïr yet aköl bi yen bën, ke yeŋö tënë yï? Yïin ëmën buöth ya.”

²³Go wët thiëi piny kam kɔc buöth Jethu lön raan Jethu buöth këne aciï bi thou. Ku akëc Jethu lueel lön cïi yen bi thou. Aci lueel, “Na wiëc bi pïr yet aköl bi yen bën ke yeŋö tënë yï?”

²⁴Raan këne yen ë raan Jethu buöth jam käk cï tiŋ, ku yen ë gët ke aya, ku aŋic lön wët cï lueel ë wët yic.

²⁵Ëmën käjuëc kök aatö thïn, käk cï Jethu looi. Na ke cï gät piny ëbën, tök ku tök, ke yen aya thöŋ lön piny ëbën aciï lëu bi athör gät jɔt.

Luoi Atuuc Jethu

Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buoth athör Wël Jethu cï Luka göt. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bï nyuwoth tē cï Wëi Nhialic kōc ke kōŋ Jethu buwoth kuwoŋy thīn, ku bīk Wët Puoth Yam rienke thiāi piny Jeruthalem ku Judia yic ebēn, ku Thamaria ku jōl a pinynhom ebēn aya. (1-8) Yeen, anyikōl ē cāth kōc cï gam, cīmēn wāār jōk yen rot kam kōc Itharel agut tē bï yen jāl a gam tēnē kōc pinynhom ebēn. Ee wic raan gāt athör bï kōc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kōc cï gam aacie kōc ke man kōc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kōc cï gam ē tē ye kōc Itharel yanhdēn thēek thīn yen ē jōl thāāp.

Alēu bï luoi Atuuc Jethu tek yic ē diāk, ku bï nyooth tē cï Wët Puoth Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thīn, ku jōk akuut kōc cï gam kecōk. Luoi Atuuc acī tek yic kēlā, (1) Cāth kōc cï gam, jōk Jeruthalem la nhial Jethu cōk ciēn, (2) Wët Puoth Yam acī yet wuōt kōk yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tueŋ aya lōŋ wārdit Adēkdiet agut bï yet Roma.

Kēdiit cï tic Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wëi Nhialic cï bēn kek riel kōc cï gam gup Jeruthalem akōl Yan Ayum cīn yic luoi, ku ler tueŋ ke tiit ke. Ku yik akut kōc cï gam kek kōcken dit riel, kājuēc cï rōt looi yiic cï lueel athör yic. Wët kōc cï gam tueŋ acī göt kāk cï lēk kōc yiic, ku kāk cï rōt looi cï göt athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ē wēt kënë nyuwoth pīr kōc cï gam yic, ku jōl amēt ē rot akut kōc cï gam yic aya.

Kāk tō thīn

Guiēr kōc ŋic kāk cï rōt looi	1:1-26
Lōŋ cï Jethu lueel ciēn ku athōnde.....	1:1-14
Raan cï kuany nyin Judath	1:15-26
Kē cï nyooth Jeruthalem	2:1-8:3
Kē cï nyooth Judia ku Thamaria	8:4-12:25
Luoi Paulo.....	13:1-28:31
Atuc tueŋ.....	13:1-14:28
Amat nhom gen Jeruthalem.....	15:1-35
Atuc ē rou	15:36-18:22
Atuc ē diāk.....	18:23-21:16
Paulo acī mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma	21:17-28:31

1¹⁻²Tënë Thiöpiluth athördiën tueŋ yic, ɣen aci gët kāk cī Jethu looi, ku kāk cī piöc tēwäär jɔk yen luuide cök, agut aköl jɔt ye nhial. Tēwën kēc Jethu guɔ ɣäth nhial, eci wēt than piny ë riel cī Wēi Nhialic yiék ye, tēnē kɔc cī lac bik atuöccke. ³Nin thiärŋuan thuɔnde cök ciēn, Jethu eci rot nyuɔth arak juēc tēnē atuöccke, ku bik ŋic, ke cīn diu, lɔn nadē ke yeen aŋot pīr. Yeen eci atuöccke tiŋ ku jicem ke ke kāk bäāny Nhialic. ⁴Ku nawën cā atuöccke kenhīim mat tētök, ke thɔn älä, “Duökkē jiël Jeruthalem. Tietkē Wēi Nhialic cī Wä thɔn bi tuöc we, wäär ca lēk we. ⁵Joon aci kɔc muɔc nhīim ë piu, ku nin lik, Wēi Nhialic bi we muɔc nhīim abi tuöc we.”

Jethu aci ɣäth nhial

⁶Nawën cī Jethu röm kek atuöccke, ke thiäckē, “Bēny, ba kɔc Itharel col aa ben mac emēn?”

⁷Go Jethu bēēr älä, “Aköl le yen kē bi looi, ku kāk bi looi, aaye Wä guiir rielde, ku acin kēdun thīn bāk ŋic ye nen bi kek röt looi. ⁸Ku na la Wēi Nhialic bēn, ka bi we yiék riel, ku wek aabi jam rienkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamaria, ku jɔl a pinynhom ebēn.” ⁹Wën cī yen jam këya, ke jɔt nhial, ku ë dēei kek, ku kum luät bik cīi ben tiŋ.

¹⁰Ku jɔlkē liith ke döt nhial, ku Jethu ke jiël. Tēēn nyin yic ke rōör karou cī ruk alēth yer bö, ku këäckē atuu lōm, ¹¹ku luelkē, “Kɔc Galilia, yeŋö ye wek kōc ke we döt nhial? Yen Jethu, cī nyaai tēnē we ku ɣēth nhial, abi la dhuk tēcīt tē cī wek ye tiēŋ thīn ke la nhial.”

Mathayo aci kuany nyin Judath

¹²Kaam wën, ka atuu Jethu jiël gɔn Olip nhom thiäak kek geu ke cit kilomīter tōk, ku dhukkē geeu Jeruthalem. ¹³Keek aaci jāl yet geeu ku lek ɣön yen ciēŋ kek thīn. Atuu Jethu, aake yī Pīter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith wën Alpawuth, ku Thaimon, raan man kɔc thāi bik panden mac, ku jɔl a Judath wën Jemith. ¹⁴Keek aake ye lac röm ku rōökkē ke ya akut, kek diäär kōk ku Maria man Jethu ku wämäthakēn.

¹⁵Nin lik cök, ke kɔc cī gam cit raan buɔt ku thiär-rou ebēn, aake cī kenhīim mat. Go Pīter rot jɔt ku jicem, ¹⁶“Wämäthkiē, wēt cī gōt athör Wēl Nhialic yic abi rot dhiel tieŋ. Wēi Nhialic eci wēt lēk Debit kē bi rot looi aköldä tēnē Judath, raan bi Jethu nyuɔth kɔc dɔm ye. ¹⁷Judath ë ye raan akuōtda, ku yeen eci Jethu kuany bi la abaŋ luoi bi looi luuide yic.”

1:1 Lk 1:1-4 1:4 Lk 24:49 1:5 Mt 3:11; Mk 1:8; Lk 3:16; Jn 1:33 1:8 Mt 28:19; Mk 16:15;
Lk 24:47-48 1:9 Mk 16:19; Lk 24:50-51 1:13 Mt 10:2-4; Mk 3:16-19; Lk 6:14-16

*Wën ci yen jam këya ke jɔt nhial,
ku ë dɛɛi kek (1:9)*

18-19 (Wëëu cï Judath riɔp lusi rɛc cï looi, aaci yen ke dom ɣɔc, dom yen reet yen yeyic thïn ku thou. Kënë, aaci kɔc ke ciɛŋ Jeruthalem piŋ ëbën, ku jɔlkë dom kënä aa cɔɔl thuɔŋden, rin cɔl Akeldama, ku wëtde yic “Ee Dom Riem.”)

20 “Ku aci göt athör Waak Nhialic yic ëlä,
‘Bï yõnde yic ciën kë tō thïn, ku cïn raan ciɛŋ thïn.’

“Ku ëci göt aya këlä,
‘Bï raan dët nyiende löök yic lusi yic.’

21-22 “Këya, raan adhil rot mät ɣo, ku bi ñic cïmënda lɔn cï Jethu Bänɣda rot jɔt raŋ yic. Raan buk mät ɣoyiic adhil a raan tōŋ akuõtda. Ku ë raan ñic kãŋ tɛɣɔn jɔck Joon lusiiden miõc nhom cök, ku jɔl a tɛwäär ye ɣok cath kek Jethu agut aköl jiël yen tënë ɣo bi yãth nhial.”

23 Ku jɔlkë kɔc karou gut rin, Jothep ku ë ñic aya ke cɔl Barthabath (ë cɔl Juthtuth aya), ku Mathayo. 24 Ku röökkë ëlä, “Bëny, yïn aŋic kë tō raan ëbën puõu, këya, nyuõth ɣo raan tōŋ nhiar kamken karou, 25 ku bi luui ke ya atuuc nyin Judath wäär cï nyään piny, ku ler tënë yen ye tède.” 26 Ku jɔlkë cuet gɛk, ku bïk raan tøk kuany kam ë kɔckä karou. Ku raan yen cïk bën lɔc ë ye Mathayo, ku jɔl met akut atuuc kathiäär ku tøk yic.

Bën Wëi Nhialic

2 Na la aköl Yan Ayum cïn yic luçu bën, ka atuuc Jethu kuut kenhiim yön tök. ²Kam wën ke pëk wei arööl dët piŋkë nhial, ku yen arööl kënë ë cīt arööl yomdit ril. Ku jəl arööl yön awën rëer kek thin thiöŋ yic. ³Ku tiŋkë lök mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tök kamken ë ye kë cīt liem mac nyuc yenhom. ⁴Keek ëbën, aake cī Wëi Nhialic lööny kegup ku jiemkë thok kök, rin cī Wëi Nhialic ke yiëk riel ku bik jam thok kök cie thuokken.

⁵Köc juëc Itharel ke ciëŋ wuöt kök yiic pinyhom, köc ke ye Nhialic door aake rëer Jeruthalem ë ninkä. ⁶Wën cī kek arööl piŋ, go köc juëc röt kuööt. Köc ke cī röt kuööt aake cī gäi, kë ye atuuc Jethu jam thuokken. ⁷Wën cī kek gäi apeidit gokë jam ke cī keröt jət apei, “Keek köc jam kälä aa köc Galilia! ⁸Ye këdë, bik aa jam thuokkua? ⁹Yook ëbën yok aa köc wuöt kök cimën Parthia, Mede ku Elam, ku jəl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰Ku jəl aa Prigia ku Pampilia. Ku jəl a Ijip ku bëi kök pan Libia thiäak kek Thirene. Ku köc kök yoyiic aa köc wun cəl Roma. ¹¹Köc kök aa kuat Itharel. Ku köc cie köc Itharel cī yäthken waar bik yanh Itharel gam. Ku köc kök yoyiic aa köc pan Kret ku pan Arab. Ku ë yen ŋot ye yok ke piŋ ke jam thuokkua, ke luel kädit cī Nhialic looi.” ¹²Aake cī gäi, ku muumkë nhiim kë bik luel, gokë röt aa thiëc kamken, “Yeŋö ye nyuöth yen këne?”

¹³Go köc kök atuuc Jethu bui, ku luelkë ëlä, “Köckä aaci wiet möu!”

Ku raan tök kamken eye këcīt liem mac nyuc yenhom (2:3)

Jam Piter tēnē kɔc Itharel

¹⁴Tēnē, ke Piter kam atuuc Jethu kathiäär ku tók jɔt rot, ku kēec ku jɔl jam ke cī yeröl jɔt tēnē kɔc Itharel awēn cī röt kuööt, “Wek wärkiē, wämäthkiē Itharel, ku jɔl aa wek kɔc ciēŋ gen Jeruthalem, piēŋkē wētidiē apath, ku ba we lēk kē cī rot looi. ¹⁵Kɔc yakē lueel ka cī muöl möu, aa kēc wiēet, tēcīt tē ye wek ye tak thīn, aköl akēc tōöŋ, aŋot ye riel. ¹⁶Ku wēt cī Juel raan kāk Nhialic tiŋ lueel wäär akīn,

¹⁷‘Acī Nhialic lueel, lɔn kē bī looi aköl le nīn thök akīn,
Yēn abī Wēikiē tuōc kɔc ēbēn.

Wätkun ku nyiērkun aabī kē bī rot looi aköldä lēk kɔc.

Riēnythii kun aabī nyuöōth, ku rōörkun dīt aabī nyuääth arak juēc aya.

¹⁸Ee yēen, agut aluakkiē rōör ku diäär, nīnkui bī bēn.

Yēn abī wēikiē tuōc kɔc ē nīnkä, ku keek aabī kāk bī röt looi aa lēk kɔc.

¹⁹Yēn abī kädīt jāŋ göi looi nhial, ku kājuēc jāŋ göi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiāŋ riēm, ku mac, ku jɔl a tol dīttet.

²⁰Aköl abī nīip nyin, ku pēei abī thiēth cīmēn riēm ee kaam kēc aköldīt puōth bēn Bānyda guō yēēt.

²¹Ku raan bī Nhialic rōök ku bī ye kony abī poth bī cīi la pan mac.’

²²“Piēŋkē wēlkä, wek wämäthkiēn cɔl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan cī riel Bānyda nyuōth ke cīn diu kākken dīt jāŋ göi cī Nhialic looi riēnke. Ee kē ŋiēckē kek we, rin aacī röt looi kamkun.

²³Cīt tē cī Nhialic ye guiēer thīn, Jethu ē bī thōn we, ku bāk nōk cīmēn cī wek ye puöl ku bī kɔc rec la gup adumuööm nōk, ku piēētkē tim cī rīiu kōu. ²⁴Ku yēen acī Nhialic cɔl aben pīr thou yic, wēn cī yēn Jethu nyaai rielde thou yic, rin ēcīi rot kɔŋ lēu yēn lɔn bī Jethu teem thou yic.

²⁵“Aŋicku lɔn ēcīi rot bī lēu rin ēcī Debit lueel ēlä,

‘Yēn ee Nhialic tiŋ ŋanhom akölrīēec ēbēn,
ku yēn athiök kek ŋēn, ku ŋēn acīn kē bā diir.

²⁶Rin ee wēt kēnē, ŋēn amit puōu.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit puōu.

Ku cɔk amēn bī ŋēn thou, ke ŋēn abī thiök ke ŋa ŋōth kē bī Nhialic luōi ŋēn,

²⁷rin Nhialic acīi guäpdiē bī puöl bī rēer kam kɔc cī thou, ku Nhialic acīi ŋa bī puöl ba dhiāth raŋ yic ŋēn raande.

2:17-21 Juel 2:28-32 2:23 Mt 27:35; Mk 15:24; Lk 23:33; Jn 19:18 2:24 Mt 28:5-6; Mk 16:6; Lk 24:5
2:25-28 Wk 16:8-11

²⁸Yin Nhialic, yin acä nyuõth dhël pïir akölrïëc ëbën,
ku jøl aa rëërdü kek yën, abä cöl amit puõu.'

²⁹“Wämäthkië, wek aaba dhiel lëk kē njic rin wädan dit cï wëlkä lueel. Yen Debit aci thou ku thiäk, ku ranje kin aa dëei yok, agut cï ya aköl. ³⁰Yen Bënyḡaknhom wäär pïir yen ë ye raan kãḡ tiḡ, kãk bi röt looi aköldä, ku lëk ke kɔc, ku ë njic kē cï Nhialic lueel ke bi luõi ye. Nhialic ëci yepuõu tɔḡḡ lɔn nadë ke bi raan tøk kuatde yic, looi keye bëny cimënde. ³¹Debit ëci kē bi Nhialic looi tiḡ, go jäl jam lɔn bi Raan cï lɔc ku dɔc rot jɔt raḡ yic wën cï yen ye lueel ëlä, ‘Yen ë kēc nyääḡ kam kɔc cï thou, guäpde ë kēc dhiäth raḡ yic.’

³²“Nhialic ëci Jethu jõt bei raḡ yic bi ben pïr, ku yën ku atuuc kök Jethu acuk tiḡ yen yiny cï rot looi. ³³Jethu aci jat nhial ku nyuuc kõḡ cuëc Wun, ku ë yen aci yok tuõc Wëi Nhialic, cit tëwäär cï Nhialic ye luëel thiin. Ku kē cãk tiḡ ku piëḡkë ëmën ë ye kën cï Nhialic lueel ka bi tuõõc yen aci lööny yogup. ³⁴Acie Debit yen cï la nhial, ee cï lueel,
‘Ee cï Nhialic lëk Bänydië, “Nyuc ë tën kõḡdiën cuëc,

³⁵agut aköl bi yën kɔc man yïin cöl aloi nhïim, ku bïk yïcök.”’

³⁶“Wek kɔc pan Itharel ëbën, dhielkë njic alanden lɔn nadë ke Jethu yen cãk piäät tim cï riïu kōu, yen aci Nhialic looi bi ya yen Bëny, ku ye Raan cï lɔc ku dɔc.”

³⁷Wën cï kɔc cï röt kuõõt wët Pïter piḡ, gokë ya tak yic ke diëer kē bïk looi, ku thiëckë Pïter ku atuuc kök Jethu, “Buk ḡö looi wämäthakua?”

³⁸Go Pïter bëër, “Dhuõkkë wepuõth ciëen adumuõmkun yiic, ku calkë röt aa muõc nhïim bãk aa kɔc Jethu Krïtho, ku bi Nhialic adumuõmkun päl piny, ku wek aabi Nhialic muõc wëike, ku bi lööny wegup. ³⁹Kënë yen cï Nhialic yepuõu tɔḡḡ, ka bi yiëk we ku miëthkun, ku kɔc bëëi kök mec, ku kɔc ëbën ye Bänyda Nhialic cöl bïk aa kacke.”

⁴⁰Pïter aci kɔc lëk ku jiëëm kenhïim ëlä, “Kuonykë röt ku bãk liu awuõc yic, awuõc yen bi tëm kɔc rëc akölë!” ⁴¹Kɔc juëc ë kɔc awën yiic aaci kē cï Pïter lëk ke gam, ku cɔlkë röt amuõc nhïim, ku ë cit tënë raan tiim kadiäk kek aaci bën muõc nhïim aköl kënë, ku mëtke akuõtden yic.

⁴²Keek aaci rëër bi atuuc Jethu ke piõõc, ku yekë atuuc Jethu kony kãk yekë looi yiic ku miḡhkë tëtök, ku yekë röm ku röökkë tëtök.

Të cï kɔc cï wët Jethu gam pïir thiin kamken

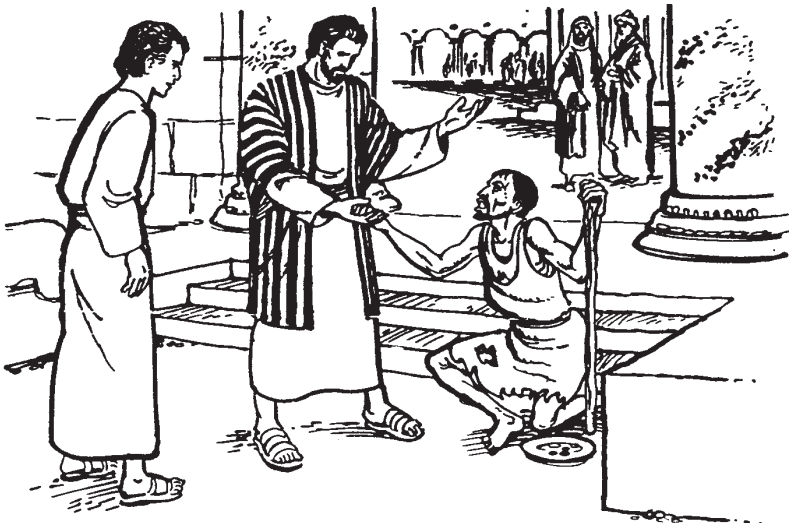
⁴³Kãjuëc jãḡ gõi aaci Nhialic cöl aa looi atuuc Jethu, ku yen aci kɔc juëc cöl ariõc. ⁴⁴Kɔc cï gam ëbën aaci rëër bïk ceḡ tëtök, ku yekë röt kony kedhie bïk kãḡ aa wëër kamken. ⁴⁵Aaci kãk tō ke ke bëëi yiic aa

yaac wei, ku yekë wëëu tək röt, ku raan tők ë ye yiək wëëu bī kākken wic lëu. ⁴⁶Kek kəc cī wēt Jethu gam aake ye röm akölaköl luək Nhialic kəc Itharel yic, ku yekë röm bääiken yiic ku mīthkë ke cīi mīith bēth ku rëerkë ke mit puōth, ⁴⁷ku yekë Nhialic leec ku lec kəc kök ke aya. Ku ye Nhialic akuōtten juak yic akölaköl kəc kek cī Nhialic cəl aa poth kërac yic.

Raan aduany aci kony

3 Yon akäl tők, täñj aköl, tē ye kəc rök, Pīter ku jəl a Joon aake cī la kal luañ Nhialic ye kəc Itharel rök thin bīk la rök. ²Wën cī kek yet kal cəl Kal Dhēj thok, ke yök mony cī dhiëeth ke ye aduany. Yen mony kënë ë ye cool tē jət ye kal thok, ku bī kəc la kal luañ Nhialic ya lim wëëu. ³Nawën tīñ Pīter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴Gokë döt nyin ku lək Pīter ye, “Daai ë yook!” ⁵Goke döt, ku ye yök yepuōu ciēt la kē bī yök tënë ke.

⁶Go Pīter lək ye, “Yen acin wëëu ba yiək yī, ku yīn aba yiək kē tō kek ya, ‘Yīn aya yōök, rin Jethu raan Nadharet, jət rot ku ba cath!’” ⁷Ku dām köñ cuëc, ku kony bī rot jət. Kaam wën ke cök ku kuiëc monytui go gu riel, ⁸ku puur rot nhial ku kēëc cökke ku cieth. Ku ler kal luañ Nhialic ke keek ke cath ke thuëet nhial, ke lec Nhialic. ⁹Ku kəc tō luañ Nhialic ëbën ë cīk tīñ ke cath, ke lec Nhialic, ¹⁰ku wën cī kek ye ñic ke mony dhie nyuc kal cəl Kal Dhēj thok ku lim, gokë gäi apeidit ku nyamkë kethook, ku yekë röt thiëec kē cī rot looi tënë ye.

Yen acin wëëu ba yiək yī, ku yīn aba yiək kē tō ke ya (3:6)

Jam Piter luaj Nhialic

¹¹Wën cī mony aduany Piter ku Joon kuak yiëth, go kɔc ke tō kal luaj Nhialic yic gāi ëbën, ku riŋkë tēwën rëer kek thīn kāt cök, Kän Tholomon kal luaj Nhialic yic. ¹²Nawën tiŋ Piter kɔc, ke lueel, “Wek kɔc Itharel, yeŋö ye wek gāi kē cī rot looi, ku yakë liiŋth ʔo? Yakë tak lɔn nadë ke ye rielda ku piathda ʔopëc yen kony ʔok mony kënë bī cath? ¹³Nhialic wärkuan dīt Abaram, ku Ithäk, ku Jakop yen aci riel yiëk aluonyde Jethu. Ku yen aa cäk gam tënë kɔc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bī Pilato cīi lony cök alɔn wic yen ye bī lony. ¹⁴Yen Jethu ë ye raan Nhialic ku ë ye raan path, ku wek aaci kuc ye, ku lëkkë Pilato bī wëtdun gam bī raan yen cī kɔc nök lony, ku ye Jethu yen nëk. ¹⁵Ku ë këya, wek aaci raan nök raan yen dhël pīr nyooth, ku yeen aci Nhialic jɔt raŋ yic bī pīr ku acuk tiŋ ke cī rot looi. ¹⁶Ee rielde yen Jethu, yen aci mony aduany cɔl acath. Kë cäk tiŋ, ku ŋieckë ë loi ku wët cī ʔok Jethu gam, ee wët cī ʔok wët Jethu gam yen aci ye cɔl apuɔl, agut tē cieth yen wenhīim cīt ëmën.

¹⁷“Ku ëmën wek wämäthkië, aŋieckë yen kë cäk looi kek we ku bänykun cī wek Jethu nök, ee luɔikë ke kuöckë. ¹⁸Ëcī Nhialic lëk kɔc käk Nhialic tiŋ thëer lɔn bī raan luäk kɔc gum, ku yen aci rot dhieel thīn ke ye yic këya. ¹⁹Ke yeen, pälkë luoi käreç, ku ye wët Nhialic yen gamkë, ku bī Nhialic adumuööm cäk looi päl piny, ²⁰ku na luɔikë këya, ka aköldä ke Nhialic abi we yiëk riel Wëike, ku abi we tuöc Jethu yen cī lɔc tënë we ku bī we kony. ²¹Jethu abi rëer pan Nhialic agut aköl bī kãŋ ëbën ben waar piiny bīk aa yam, cīt tē cī Nhialic ye lueel thīn thëer wäär tënë kɔcken käkke tiŋ.

²²“Yeen ëcī Mothith lueel ëlä, ‘Nhialicdun abi we tuöc raan kãŋ tiŋ, cimën cī yen ʔa tuöc we, ku yeen abi ʔa raan kuatdun. ²³Ku wek aadhil këriëc ëbën bī lëk we gam. Ku raan cīi wël raan kãŋ tiŋ bī gam, aciī bī mat kɔc Nhialic yiic.’ ²⁴Ku kɔc kãŋ tiŋ, la kë cīk lueel agut cī Thamel, ku kɔc cī lök bën yecök aaci kē loi rot ë nīnkä lueel. ²⁵Käk cī Nhialic lueel ka bī luöi we, käk cī kɔc kãŋ tiŋ lëk we aa kakkun. Ku week dhieelkë röt mat thīn, ku bäk kē cī Nhialic lëk wärkun dīt ka bī yiëk ke tek wedhie. Cimën ʔon cī yen ye lëk Abaram ëlä, ‘Ku kuatdu yic yen abi ʔen kɔc pinynhom döc.’ ²⁶Ke yen Nhialic aci raan bī këde bën looi lɔc, cɔl Jethu ku tuuc tueŋ, ku bī we döc, ku bī we cɔl awel wepuöth wei luoi käreç yiic.”

Piter ku Joon aaci ʔäth luk yic

4 Tëwën jiëem Piter tënë kɔc ku Joon ke kääc yelööm, ke kɔc kök käk Nhialic, ku bëny apuruuk ʔon Nhialic tiit, ku jɔl aa kɔcdīt kök, kɔc akut Thaduthi bö. ²Keek aake cīi puöth mit wët ye Piter ku Joon kɔc

3:13 B.bei 3:15 3:14 Mt 27:15-23; Mk 15:6-14; Lk 23:13-23; Jn 19:12-15 3:22 L.rou 18:15, 18
3:23 L.rou 18:19 3:25 Cäk 22:18

piöc lön nadë ke Jethu aci rot jät kam kəc ci thou. Kënë aye nyuwoth lön nadë raan ci thou alëu bi ben pür. ³Gokë ke döm ku lek ke mac agut yon nhiäk, rin ci aköl cuöl. ⁴Ku kəc juéc ci wët Piter piñ aaci gam, ku juakkë röt bik ciët tiim kadhiéc.

⁵Nawën aköl dëëtë ke bäny Itharel ku kəcđit baai, ku jöl aa kəc piöc löön, kuut kenhiiim Jeruthalem. ⁶Keek aacä amat jäl looi kek raandit käk Nhialic cöl Anath, ku jöl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändër, ku kəc kök many Anath thok. ⁷Keek aaci Piter ku Joon cöl aabi kenhiiim, ku jölkë ke thiëc, “Ee luwikë kädë ku bi raan aduany cath? Ye riel nõ yen tō kek we ku ye rin ña yen looi wek ye?”

⁸Go Piter ke ci guöp thiän riel Wëi Nhialic, dhuök ke, “Wek bäny ku kəcđit baai. ⁹Na yakë yo thiëc yaköl këpuwoth ci looi tënë raan aduany ku tē ci ye kuony thin, ¹⁰ka dhielkë ñic, ku adhil kəc Itharel ñic ëbën, lön raan kääc wenhiiim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cäk piäät tim ci riü kōu, ku jät Nhialic ran yic. ¹¹Jethu ë yen raan ci wëtde göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, ‘Mën yen ci wek kuc wek atëët loi yöt, yen aci bën yök ke ye mën ril apsidit.’

¹²“Ee yen Jethu yen abi kəc cöl apoth la pan mac, ee yen raan töön yen ci Nhialic yiék riel pinynhom ku bi yo kony.”

¹³Go bäny luk jäl gäi wën ci kek Piter ku Joon tiñ tē ci kek puöth ril thin, ku keek aake ye kəc ë path kəc piöc. Yeen acik ñic lön nadë ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴Ku acin kë cik lueel, rin ci kek raan aduany wën ci kony tiñ ke kääc kek Piter ku Joon. ¹⁵Go bäny Piter ku Joon yöök bik la ayeer yööt ku lökkë jääm yic kepëc. ¹⁶Ku jölkë röt jäl thiëc kamken, “Ye kën nõ buk luüi ë kockä? Raan ëbën Jeruthalem anic kë ci rot looi, kädit jän göi cit ë kën cik looi, ku acii lëu buk jai. ¹⁷Ku rin buk cii päl, bi kë ci rot looi thiëi baai yic, ke keek abuk yöök bik cii ben jam tënë raan dët rin Jethu.”

¹⁸Ku jölkë Piter ku Joon caal yöt ku lökkë ke, cök alon ben nõ yiëndë, ke duökkë ben jam, duökkë kəc ben piöc rin Jethu. ¹⁹Go Piter ku Joon dhuök ke, “Week nhiiim alëukë bäk guo luk tē ye Nhialic tiñ ye lön bi ya wëtdun yen buk gam, ku lön ye yen wët Nhialic. ²⁰Yook acuk lëu buk köc, buk cii ben jam rin Jethu, rin ci yok käkken ci looi tiñ, ku piñku wël ci lueel.” ²¹Go bäny luk ke thön apei bik cii ben jam rin Jethu, ku lonykë ke bik jäl. Ee ci bäny luk tiñ lön ril yen yic, bik ke tēm awuöc, rin kəc aake tō kelöm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wët këpuwoth ci rot looi.

²²Mony aduany yen cik cöl apuöl ë ye raandit, ruönke aake ye thiärñuan ku tē kac.

Kɔc cī gam aacī rōök bīk cīi riōc

²³Nyin yic tēwēn cī ke lony, ke Pīter ku Joon dhuk tēnē kɔc akuōtden, ku lēkkē ke kă cī kɔcdit kāk Nhialic ku kɔcdit baai lēk ke. ²⁴Nawēn piŋkē ē wēlkă, ke rōök Nhialic puōu ēbēn ēlă, “Bēny, yin Aciēŋ nhial ku piny ku wēr ku kāk pīr thīn ēbēn! ²⁵Yīn acī Wēiku tooc bī Wădan dīt thēer Debit, raan ye aluonydu wētdu lēk kɔc, ku ēcī lueel ēlă,

‘Yeŋō cī kɔc cie kɔc Itharel puōth riăäk apei kēlă,
yeŋō cī kɔc kekōōth wel bīk kăreec aa looi tēnē Nhialic?’

²⁶Bănydit ē pinyhom aake cī rōt guiir, ku mat kɔc ke mēc bēi kenhīim,

bīk kērac luōi Nhialic ku jol a Raan cī lɔc ku dɔc,
raan bī Nhialic tuōōc piny.’

²⁷“Ku yeen ē ye yic, Antipāth Yērot ku Pilato aake cī mat kedhie Jeruthalem ē tēn kek kɔc cie kɔc Itharel, ku jol aa kɔc Itharel rin Jethu aluanḡun cīn guōp acuɔl, ku yeen ē yen ca looi ke ye Raan cī lɔc ku dɔc. ²⁸Keek aake cī kenhīim mat, ku bīk kăkkun ke ca tak rieldu thēer, ka bī rōt looi, bīk ke looi. ²⁹Ku yeen ēmēn bēny, tīŋ ke aacī ŋok cuēk thook, kony ŋok, ŋok aluakku, ku buk wētdu aa lēk kɔc ke cīn riōōc. ³⁰Kony ŋo, tar yīcin riel kōŋdu, buk kɔc aa kony ku yiēk ŋo riel buk kădit kɔc gōi aa looi rin aluanḡun cīn guōp acuɔl Jethu.”

³¹Wēn cī kek jăl thōk rōök, ke la kē yiēēk tēn awēn mēt kek thīn. Keek aake cī Wēi Nhialic bēn kegup, ku jolkē guo jōok bīk wēt Nhialic piōōc tēnē kɔc ke cīn riōōc.

³²Akut kɔc cī gam ēcī mat ē tōk. Ee cīn raan tōōŋ ye luel kamken lɔn nadē kāk tō kek ye aa kăkke yetōk, ku aake kāk rēēr ke ke rɔm. ³³Atuu Jethu aake cī Nhialic yiēk rieldit, ku bīk aa lueel ke cīi riōc lɔn cī Jethu Bănyda rot jot raŋ yic. Ku keek aya, aake cī Nhialic dɔc apeidit. ³⁴⁻³⁵Ē cīn raan tōŋ ŋōŋ akuōtden yic. Kɔc ke la dum kamken ku ŋōōt aake cīk ŋaac, ku bīikē wēū cīk kek kăŋ ŋaac, ku yekē ke gām atuu Jethu. Ku wēū aake yekē tēk rōt cīt kēwīc raan tōk kamken.

³⁶⁻³⁷Ku kēya, Jothep raan dhiēnh Lebī, dhiēth pan Thaipruth, ku yeen ē ye atuu Jethu cɔl, ke cɔl Barnaba (ku wētde yic “Ee raan kɔc riēel puōth”) ēcī duomde ŋaac wei aya, ku bīi wēū ēbēn ku gēm ke atuu Jethu.

Anyīkōl Ananiath kek Thapira

5 Mony cɔl Ananiath ē tō thīn ku jol a tiēŋde Thapira. Keek aake cī abēk kăkken baai ŋaac wei. ²Ku yen Ananiath ēcī wēt mat yic kek tiēŋde ku bīk wēū abēk thiaan, ku yīkkē atuu Jethu abēk. ³Go Pīter

4:24 B.bei 20:11; Nem 9:6; Wk 146:6 4:25-26 Wk 2:1-2

4:27 Mt 27:1-2; Mk 15:1; Lk 23:1, 7-11; Jn 18:28-29 4:32 Luoi 2:44-45

Ananiath jäl thiëc ëlä, “Yin Ananiath, ë rin nõ cöl yin rot alëu jəŋrac, ku ba Wëi Nhialic bën lëk lueth, ku yin amuk abëk wëu kek cï yin ke kækku yaac wei? ⁴Tëwäär këc yin kæk paandu yaac, aake ye kækku, ku wëu cï yin ke yaac aa kækku aya. Ye rin nõ tek yin kë cït këne ba looi? Yiin aacie yok ca wëeŋ, ee Nhialic yen aca wëeŋ!” ⁵Kaam wën piŋ Ananiath ye, ke wiëëk piny ku thou. Ku kəc ke cï ye piŋ aaci bën riöc. ⁶Go riënythii ke rëer yööt guäpde kuöth ku jotkë, ku lek thiök.

⁷Kaam wën looi këne rot, ke tiŋ Ananiath bö yön wën tő Piter thïn, ku ë kuc kë cï rot looi. ⁸Go Piter thiëc ëlä, “Lëk ya yic, ye kækka kek wëu ëbën cï wek kəŋ yaac wek muonydu?” Go Thapira bëer, “Ee tēden, aa kek wëu ëbën.”

⁹Go Piter lëk Thapira ëlä, “Yeŋö tek wek ye wek muonydu bæk Wëi Nhialic them? Yeŋö looi wek këcït këne, ca kəc bö kə piŋ cök? Aa kəc ke cï muonydu la thiök, ku ëmën aya aabi jot bik yi la thiök.” ¹⁰Kaam wën, ke Thapira wiëëk piny ku thou nyin yic. Go riënythii bën yöt, ku tiŋkë ke cï thou, gokë jot ku lek thiök muonyde lööm. ¹¹Kəc ke tő yön Nhialic ku kəc kök cï kë cï rot looi piŋ, aaci bën riöc apeidit.

Käkdüt jəŋ göi cï röt looi

¹²Käkdüt jəŋ göi apei aake cï atuuc Jethu aa looi kam kəc. Kəc ke cï wët Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kän Tholomon cök. ¹³Ee cïn raan tők kam kəc cie kəc akuötden cï ye tak bi met keyiic, cök aa lon ye kəc juëc ke leec. ¹⁴Ku kəc juëc apeidit, yööm röör ku diäär ke cï wët Jethu gam, aake ye röt mat akuötden yic. ¹⁵Wët kəpuöth ye kəc Jethu looi, aake cï kəc tuany cöl aaye kəc ruääi ke ke jat dhöl yiic, ke cï täac biök yiic, ku bi Piter ke döc tē cieth yen. Na cie këya, ku cök a atiëmde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶Ku kəc juëc bëei thiääk kek Jeruthalem yiic, aaci kacken tuany ku kacken kök la gup jakrec bën aa bëei, ku aaci ke bën aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷Tëwën, ke raandit kæk Nhialic, ku kacken rëer ke ye, ku jöl aa kəc ye buöth tő akut Thaduthi yic, aake cii puöth mit tēne atuuc Jethu. Gokë tak ku bik kërac looi tēne ke. ¹⁸Ku dömkë atuuc Jethu ku riitkë ke yön ye kəc mac thïn. ¹⁹Ku ë wëer këne, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yööt, ku wët kenhiiim ayeer, ku lëk ke ëlä, ²⁰“Lakkë luanj Nhialic, ku bæk kəc la piöc wët pïr yam cï Jethu lëk we.” ²¹Go atuuc Jethu wët cï lëk ke piŋ, ku lek luanj Nhialic durdur yic, ku jökkë piöc wët Nhialic. Go raandit kæk Nhialic kek kacke, këcdit baai Itharel cöl ku bik bën luk yic, ku bik mat. Ku jolkë thok tuöc tēne apuruuk tit yön mëc, ku bik

atuuc Jethu kuëëth luk yic. ²²Tëwën yeet kɔc wën cī tooc, ke keek akëc atuuc Jethu la yök yöt, gokë dhuk ku lek thok lëk bäny luk ëlä, ²³“Wën yeet yok, yok aaci yöt yok ke riæet thook ku kɔc tit ke kääc yethok. Nawën nanyku thok ka cīn raan tööŋ cuk yök alɔŋthīn.” ²⁴Nawën piŋ bëny apuruuk luaŋ Nhialic tiit ku jɔl aa kɔcdīt kāk Nhialic, gokë gäi kē cī rot luŋi atuuc Jethu. ²⁵Kaam wën, ke raan bö yöt ku lëk ke ëlä, “Piɛŋkë këdiëën, kɔc kek ke cāk riæet yöt, aa rëër luaŋ Nhialic ëmën, ku aa piöoc kɔc wët Jethu!” ²⁶Tëën, go bëny apuruuk la kek apuruuk bik ke diëc, ku biikë ke luk yic. Keek akëc atuuc Jethu kuaath, wët riöoc kek ciët ke bi kɔc ke nhiar atuuc Jethu biöök aleel.

²⁷Tëwën cī apuruuk atuuc Jethu jäl bëei luk yic, go raandīt kāk Nhialic ke thiëc ëlä, ²⁸“Wek aa we cī thɔn apeidīt ku bāk kɔc cīi ben piöoc wët Jethu. Tiɛŋkë kē cāk looi! Cī wek kɔc piöoc ëbën Jeruthalem, ku week awiëckë ku bi aa yok ye gök lɔn nadë ka yok aa cɔl Jethu anak.”

²⁹Go Pīter kek atuuc Jethu wët raandīt kāk Nhialic dhuk nhom ëlä, “Yook, ee Nhialic yetök yen alëuku buk theek, ku aacie kɔc ë path. ³⁰Wek aaci Jethu nök, ku piäätke tim cī rīiu kōu, ku yeen aci Nhialic wärkuan dīt jɔt thou yic. ³¹Jethu aci Nhialic jöt bei raŋ yic, ku le nyuöc köŋden cuëc ku looi ye bëny, ku ë raan bi kɔc kuöny bei käreç yiic. Ku yeen abi kɔc Itharel päl kaam, ku bik kenhīim waar bik cīi ben luui käreç, ku bi Nhialic adumuömkēn päl piny. ³²Yok aaci kāk cī Nhialic looi tiŋ, ku Wëi Nhialic aya, yen cī Nhialic tuöc kɔcken wëtde gam, ee kāk cī Nhialic looi nyuöth kɔc.”

³³Tëwën piŋ bäny luk wët cī atuuc Jethu lëk ke, gokë puöth riäak apeidīt, ku wickë bik ke nök. ³⁴Go raan tök kam bäny, Gamaliel, raan akut Parathī. Ku yeen ë ye raan piöoc lööŋ. Ku ë ye raan theek kɔc Itharel apeidīt, rot jɔt luk yic ku lëk apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic. ³⁵Ku jɔl bäny luk lök jääm nhīim ëlä, “Wek kɔc wuönda Itharel, takkë wenhīim apath kē wiëckë bāk luŋi ë kɔckä. ³⁶Wäär ë run thiökkä yiic raan cɔl Theudath ëci tuöl, ku nyooth rot ke ya aciëŋ dīt ril tör, abi raan buot kaŋuan röt mät ye. Yen Theudath aci bën nök, ku kɔc ke cī wëtde gam aaci bën thiäi, ku ë yen thök wëtde. ³⁷Raan cɔl Judath ku ë ye raan wun cɔl Galilia, ëci ben tuöl aya ruöön yɔn kueen kɔc, ku yeen ëci kɔc rac nhīim agut bi raan tädīt wëtde gam, ku yekë buöth cök. Yeen aya aci bën nök, ku wæer kɔcken wäär ye buöth. ³⁸Ku ëmën alëk we, aŋuëën bi ciën këræc luçikë tënë ke. Aŋuëën bāk ke puöl! Na yekë loikë, kē cī raan tak bi looi, ka ŋuot bi guo yäi. ³⁹Ku na ye Nhialic yen cī ke yiëk riel, ka cāk bi lëu. Rin wek aabi röt yok ke ye Nhialic yen thär kek we. Go bäny luk wët Gamaliel gam.”

⁴⁰Ku cöolkë atuuc Jethu yöt, ku tëmkë ke awuöc bi ke that, ku thönkë kenhiiim bik cii ben jam rin Jethu. Ku jölkë ke lony. ⁴¹Tëën atuuc Jethu aaci jal jäl luk yic ke ci puöth la yum wët ci Nhialic ke cöl agum, rin ci ke that wët Jethu. ⁴²Ku yekë kóc piöc wët Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luanj Nhialic kóc Itharel, ku bääiken yiic aya.

Kóc kadhorou ë kóc kony luoi aaci kuany

6 Tëwën ci akuën kóc biöth rot juak, akëäk ëci rot looi kamken, kóc Itharel kek ke ciën Jeruthalem, ku kóc Itharel jam thoŋ Giriik. Kóc Itharel jam thoŋ Giriik ë yekë lueel lön nadë ke lëërken aake cie kuëc nhiiim, rin cii ke ye muöc tē tek wëu ye tēk lëer akölaköl. ²Go atuuc Jethu kathiäär ku rou kóc ci gam ëbën cöl ku lëkkë ke ëlä, “Yeen acie yic tēnë yo buk luoi piöc wët Nhialic puöl ku ye wëu kek yeku tek. ³Ke yen, wek wämäthkua, kuanykë kóc kadhorou weyiic, kóc path la gup riel Wëi Nhialic ñic kån. Ku keek abuk cöl aaye wëu muk, ku yekë ke tek. ⁴Ku yok aabi yonhiiim yiäk rök ku jöl a piöc wët Nhialic.”

⁵Kóc ke ci gam aake ci puöth miet wët ci atuuc Jethu lëk ke, ku kuanykë kóc. Kóc ke cik kuany aake yi Ithipin, raan la gam la guöp Wëi Nhialic, ku jöl aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ëcie raan Itharel, ee ye raan pan cöl Antiök ci yanhde puöl ku gem yanh kóc Itharel. ⁶Ku jöl kóc ci kuany yäth tēnë atuuc Jethu, gökë rök rienken ku tēükë kecin kenhiiim bik ke döc.

⁷Ku piöc wët Nhialic ëci la tueŋ ke juak rot. Akuën kóc biöth Jeruthalem ë yic juak akölaköl, ku akuëndit apei kóc käk Nhialic aci bën gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin döm

⁸Ithipin ëci Nhialic döc bi cöl aril apei, go kädüt jän göi apëdit looi kam kóc. ⁹Ku kóc abëk akut amat tēn kóc Itharel aake cie wëtde ye gam, ku keek aake ñic lön ye ke cöl kóc lääu nhiiim, wët ye kek kóc aa loony ci puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic kóc wun cöl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jök bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰Ku yen Ithipin ëci Wëi Nhialic yiäk riel ñic yen ke wël apei, na lueel wët, ka cïn raan lëu ye bi wëtde dhöl yic. ¹¹Gökë kóc kök riöp, ku bik aa lëk kóc Itharel ëlä, “Yok aaci Ithipin piŋ ke jiëm Mothith ku Nhialic gup!” ¹²Tëwën ci kóc ci riöp aa jam këya, tēn ke keek aaci kóc Itharel, ku kocken dit, ku jöl aa kóc piöc lööŋ rac nhiiim. Ku döm kóc Itharel Ithipin ku yëthkë luk yic. ¹³Ku biikë kóc kök bik Ithipin bën cäk thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cöl Ithipin ë luanjan Itharel ku lööŋkuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴Acuk piŋ ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanjan Itharel

thuor piny, ku weer ciengdan theer Mothith yic.” ¹⁵Go koc ke ci nyuc luk yic ebën Ithipin jal dot apeï, ku tijkë ke cit nyin atuny Nhialic.

Jam Ithipin

7 Ku jol raandit kâk Nhialic Ithipin thiëec ëlä, “Yekë yith kek kâk ci kocâ yï gaany?” ²Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek wârkië ku wämâthkië, piengkë wëtdië! Nhialic Madhöl yen ye leec raan ebën, ëci rot nyuöth wâdan dit Abaram yon not cieng yen pan Methopotamia, wâr këc yen guo kök bi la ceŋ pan Yâran. ³Ku yen Abaram ëci Nhialic yöök ëlä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku loor piny ba nyooth tënë yï.’ ⁴Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la ceŋ gen Yâran. Na wâr ci wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yöök bi bën ceŋ ë wun yen cieng wek thin ëmën. ⁵Acin abaŋ piny ciï Nhialic yiëk Abaram, ku ëci thon lon bi yen Abaram gäm ë piny kënë bi ya pienyde kek miethken bi lök dhiëeth aköldä. Tëwâr yen lek Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cin mieth ci dhiëeth. ⁶Nhialic ë cä Abaram yöök ëlä, ‘Miëthku aabi ceŋ wun thäi kök run buot kaŋuan. Ku keek aabi ya aloony koc ë wun bi kek ceŋ thin, ku aabi ya jöör apeidit. ⁷Ku yen abi koc kek bik aa luöï mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jal ye wun kënë. Ku aabi bën bik yen bën door ë tën.’ ⁸Ku ë tëen aci Nhialic lek Abaram bi miëthke aa noot, ku yen ë kin ye nyuöth lon ci kek döör. Ku Abaram aci wënden Ithäk Jakob, ku not Jakob wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel ëmën.”

⁹“Wëët Jakob aake man mënhden col Jothep. Gokë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhia Jothep. ¹⁰Go Jothep kony bi puut bei kërec yiic. Na la Jothep yäth bënyaknhom Ijip nom, ke yik Nhialic riel bi kaŋ ŋic ku ye raan path. Go bënyaknhom ruök bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tö tueŋ kâk paande yiic. ¹¹Ku cok ëci tuöl pan Ijip ebën ku jol a Kanaan. Ku yen cöŋ kënë ëci koc baŋ apeï. Ee ril yic ku bi wärkuan dit miëth yök. ¹²Nawën le Jakob piŋ lon tö rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit ëmën tooc ku bik la. ¹³Na ben wärkuan dit ben dhuk cäth yic rou, go Jothep rot tët ke lon ë yen mënhden ku jol bënyaknhom Ijip manyde ŋic aya. ¹⁴Ku tuc thok wun Jakob, ku bi lek wun kek manyden ebën kathiärdhorou ku dhiëc bik bën Ijip. ¹⁵Go Jakob jal la, ku ë yen tã ci Jakob ku wärkuan dit bën la thou thin. ¹⁶Gup wärkuan dit aake ci bën la thiök tã col Cikem, ku tã ci ke thiök thin, ee ye piny yöoc Abaram wëü tënë thäi col Yamor.

7:2-3 Cäk 12:1 7:4 Cäk 11:31; 12:4 7:5 Cäk 12:7; 13:15; 15:18; 17:8 7:6-7 Cäk 15:13-14
7:7 B.bei 3:12 7:8 Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 7:9 Cäk 37:11, 28; 39:2, 21
7:10 Cäk 41:39-41 7:11 Cäk 42:1-2 7:13 Cäk 45:1, 16 7:14 Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27
7:15 Cäk 46:1-7; 49:33 7:16 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32

17“Na la nïn thiök, nïn kek ke cï Nhialic ke Abaram yöök lön nadë ka la këpuöth bi luoi ye, ke akuën köckuan ke tö Ijip ëci ye yic juak apei. 18Ku ëci rot looi bi bëny dët kuc Jothep pan Ijip mac. 19Ku yen bëny kënë ë ye wärkuan dît wëëñ ku kuc ke ciëëñ. Ku ye ke cöl acuet miëthken roor ku bi mëth thou. 20Ku tëën ë yen ë dhiëëth Mothith, ku yen ë ye manh adhëñ tënë Nhialic, ku muk baai pëi kadiäk. 21Ku nawën la cuat wiir, go nyen bënyñaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde. 22Mothith aci piöcc təcit tē ñic kōc Ijip kǎñ thïn, agut abï ya raandit tet ku ye raan ñic kǎñ apeidit jam yith, ku jöl a luoi aya.

23“Na la run Mothith yet thiärñuan, go yenhom tak ku bi wämäthakën Itharel la tiñ tē ciëñ kek thïn. 24Tëwën cï yen wämäthakën la tiñ, go raan tök keyiic yök ke nëk raan Ijip, go mënhdën näk kony, ku guur raande agut tē nëk yen raan awën thär kek raande. 25(Ee cï Mothith tak lön nadë ka bi kacke deet yic, lön bi Nhialic ye looi bi ke wëër bei loony yic. Ku akëckë deet.) 26Nayon nhiäk ke yök kōc Itharel karou ke thär, go la ku dök ke. Ku jöl ke yöök ëlä, ‘Pieñkë këdië wek röörkä. Wek aa kōc ruäai. Yeñjō kuc wek ceñ kamkun?’

27“Go raan töñ wën cï raan tiaam Mothith piëk wei, ku thiëec ëlä, ‘Yeña cï looi ba ya bänyda. Ku ye bëny dët lëu ba luñda luk? 28Wic ba ya nöc cimën wäraköl nëk yin ke raan Ijip?’ 29Tëwën piñ Mothith ë wët kënë, go kat ku le ceñ Midian. Ku aci bën la dhiëth dhäk karou ë tëën.

30“Wën cï Mothith ceñ ruöön thiärñuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuöth ye. Ku atuny nhial ëci Mothith tiñ kecit bun dëp roor liëet tēthiäak kek gōn Thinaï. 31Go Mothith gäi kë cï tiñ, ku cot rot but lööm ku bi tiñ apath. Go röl Nhialic piñ ke ye lueel, 32‘Ee yēn Nhialic ye wärkuön dît door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riöcc arëk bi lath ku ciï këwën ben döt. 33Go Nhialic Mothith yöök, ‘Dëk war bei, rin tē këec yin thïn, ee tē thek. 34Yen aci tēreec guum kackië thïn pan Ijip tiñ. Yen aci dhiëndën piñ. Ku yēn aci bën ku ba ke bën kony. Bäär ëmën, ba yi tuöcc Ijip.’”

35Ithipin aci la tueñ ke jam luk yic ëlä, “Mothith ëci kōc Itharel kuc bïk wëtde ciï piñ. Ee cik thiëec ëlä, ‘Yeña looi yi ba ya bänyda ku ye luökkua luk?’ Yen Mothith ë yen cï Nhialic tooc ku bi ya bëny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abï atuny Nhialic cï rot nyuöth ye bun dëp yic, kony luode yic. 36Yen Mothith aci kōc Itharel wët nhiim bei Ijip ke loi kāk jāñ göi pan Ijip, ku wäär teem wär aruöör, ku jöl a wäär rëer kek ror liëet run kathiärñuan. 37Mothith ëci kōc Itharel yöök, ‘Nhialic abï we

7:17-18 B.bei 1:7-8 7:19 B.bei 1:10-11, 22 7:20 B.bei 2:2 7:21 B.bei 2:3-10 7:23-29 B.bei 2:11-15
7:29 B.bei 18:3-4 7:30-34 B.bei 3:1-10 7:35 B.bei 2:14 7:36 B.bei 7:5; 14:21; Kn 14:33
7:37 L.rou 8:15, 18

tuɔc raan bi we bɛn piɔc wɛtde, raan kāk Nhialic tiŋ cīmɛn ci yen ya tuɔc we. Ku yen raan bi tuɔc we abi ya raan kuatdun.’ ³⁸Mothith ɛ yen rɛɛr kek kɔc Itharel ke ciɛŋ ror liɛt. Ee rɛɛr kek wārkuan dit. Ku jɔl a atuny nhial yen ci jam tɛnɛ ye gɔn Thinaɪ nhom. Ee yen ye Nhialic yɔɔk ku bi wɛtɛn pīr akōlriɛc ɛbɛn bɛn lɛk kɔc.

³⁹“Ku wārkuan dit aake ci kuc ku bik wɛt Mothith cīi piŋ, keek aakɛc luui wɛtde. Ku wickɛ bik dhuk Ijip. ⁴⁰Gokɛ Aron yɔɔk, ‘Thāth ɔo jak bi ke aa ket tuɛŋ kɔc wat ɔonhiim tɛ ciɛth ɔok. Akucku yen kɛ ci rot looi tɛnɛ Mothith yen wār wɛt ɔo bei Ijip.’ ⁴¹Keek aaci milāŋ thɔɔth ke ye jɔŋ cit manh wɛŋ, ku loikɛ yai bi kek yanhdɛn cik looi aa door. Ku yekɛ jal nāk. ⁴²Tɛɛn Nhialic aci yekɔu bɛn wɛl ke. Ku pɛl ke bik aa kuel tɔ nhial kek yekɛ door, cīmɛn ci ye gɔt athɔr kɔc kāk Nhialic tiŋ yic ɛlā,

‘Wek kɔc Itharel! Ee cie ɔɛn, ɔɛn yakɛ nāk ɔk.

ɔɔn tɔ wek ror liɛt run kathiārɔuan.

⁴³Ee ye duɛl jɔŋdun cɔl Molok yakɛ ket.

Ku jɔl atim ciɛɛr, jɔŋdun cɔl Repan cāk ɔuan.

Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuɔc wei, bāk ɔɛt Babilon kɔu ciɛɛn.’

⁴⁴“Wārkuan dit aake la Duɛl yen ye nyuɔɔth lɔn nadɛ ke Nhialic arɛɛr ke ke ror liɛt. Duɛl aci yik tɛcit tɛ ci Nhialic ye lɛk Mothith thiŋ, ci looi tɛcit tɛ ci ye nyuɔth Mothith thiŋ. ⁴⁵Ku yen duɛl kɛnɛ ɛci wārkuan dit aa thɔn miɛthkɛn wāthɛɛr, agut tɛ biɪ Jocua ye ɛ piny cuk bɛn rum tɛnɛ kɔc ke la ye. Wār ye Nhialic ke cuɔp wei tɛ biɪ ɔok. Ku jɔl duɛl rɛɛr agut wār ye Debit bɛnyŋaknhom. ⁴⁶Debit ɛ nhɛɛr Nhialic. Ku ɛci Nhialic thiɛc ku bi puɔl bi luak yik, luŋ bi Nhialic Wundit Jakop ceŋ thiŋ. ⁴⁷Ku ɛ Tholomon yen aci luak bɛn buth.

⁴⁸“Ku yen Nhialic Madhɔl acie ceŋ ɔɔt yic ɔɔt ke yik. Cīmɛn ye kɔc kāk Nhialic tiŋ ye luel ɛlā,

⁴⁹‘Aci Nhialic luel, ke nhial yen tɔ thɔnydiɛ thiŋ,

ku piny yen aye ɔɛn ɔacɔk tāau thiŋ.

Ye ɔɔn yindɛ yen bāk yik tɛnɛ ɔɛn?

Ye tɛnɛn yen lɛu bi ɔɛn lɔŋ thiŋ!

⁵⁰Cie ɔɛn ya looi kākā ɛbɛn!’

⁵¹“Tɛril wek nhīim thiŋ! Wek aaci kuc bāk wɛt Nhialic cīi piŋ, rin thɔŋ wek puɔth kek kɔc kɛc Nhialic gam cīmɛn wārkuan dit thɛɛr. Wek aaci kuc bāk wɛt ci Wɛi Nhialic lɛk we cīi gam.

7:37 L.rou 8:15, 18 7:38 B.bei 19:1-20:17; L.rou 5:1-33 7:40 B.bei 32:1 7:41 B.bei 32:2-6
7:42-43 Amo 5:25-27 7:44 B.bei 25:9, 40 7:45 Joc 3:14-17 7:46 2Tha 7:1-16; 1Lɛk 17:1-14
7:47 1Bŋ 6:1-38; 2Lɛk 3:1-17 7:49-50 Ith 66:1-2 7:51 Ith 63:10

⁵²“Le raan kāk Nhialic tiŋ cī wārkuōn dīt puōl ke kēckē nōk? Wārkuōn dīt aaci kōc cī Nhialic tooc nōk, kōc ke cie ya lueel lōn raan bī kē wic Nhialic bī looi, abi bēn. Ku ēmēn yen acāk gaany ku acāk cōl anāk. ⁵³Aa wek cī lōōŋ Nhialic thōn, lōōŋ kek ke cī atuny nhial thōn wārkuōn dīt. Ku keek aa kēckē ke gam!”

Ithipin aci biōōk aleel

⁵⁴Tēwēn piŋ bāny luk wēl Ithipin, gokē puōth riāāk apeidit ku kackē kethook tēnē ye. ⁵⁵Ku yen Ithipin ēcī Wēi Nhialic thōŋ guōp, go yenyin wēl nhial ku dēei, ku tiŋ riel dīit Nhialic, ku tiŋ Jethu aya ke kāac Nhialic lōōm kōŋ cuēc.

⁵⁶Go Ithipin bāny luk yōōk jalkē tiŋ, “Yen aci nhial tiŋ ke liep yethok, ku yen aci Manh Raan tiŋ ke kāac Nhialic lōōm kōŋ cuēc.”

⁵⁷Go bāny luk keyiŋth kum ku reelkē apei. Ku riŋkē Ithipin guōp, ⁵⁸Ku yēthkē ayeer geeu ku lek biōōk aleel agut tē thou yen. Kōc kek ke nāk ye aake cā alēthken nyāŋ riēnythii cōl Thawul ku bī ke lōk tiit. ⁵⁹Keek aaci Ithipin jāl biōōk aleel, ku Ithipin ē ye Nhialic cōl, “Bānydiē Jethu, lor wēikiē!” ⁶⁰Ithipin ēcī yenhioŋ guōt piny ku lueel ke cie rōl jōt apeidit, “Nhialic! Duk ke gāk kēreec cik luoi ya!” Wēt kēnē aci lueel, ku thou nyin yic. Nāāk cī Ithipin nōk ēcī raan cōl Thawul gam. Ku mony cōl Thawul ē tō thīn. Ku yeen ēcī lōn nēk Ithipin gam.

Thawul aci kōc cī gam cōl agum

8 Akōl nēk Ithipin, yen akōl jōck yen rot bī kōc ke cī wēt Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Kōc ke cī wēt Jethu gam aake cī kat bik rōt thiāi wuōt kōk yiic, wuōt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake cī dōŋ Jeruthalem kepēc. ²Kōc ke cī wēt Nhialic gam piānden ēbēn, aa kek cī Ithipin bēn la thiōk, ku jōlkē dhiau apei rienke.

³Ku ēcī Thawul them bī kōc cī wēt Jethu gam cōl agum, rin yeen ē ye la panē ku panē, ke kuany bēēi yiic ēbēn, ku ē ye kōc cī wēt Jethu gam yōc bei yōōt yiic, rōōr ku diāār, ku kuēeth ke bī ke la mac.

Wēt Puōth Yam aci piōōc Thamaria

⁴Kōc ke cī wēt Jethu gam, cī thiēi wuōt kōk yiic aake cī la cath wuōt yiic ēbēn, ku piōōckē kōc wēt Nhialic. ⁵Pilipo ēcī cath bī la gen Thamaria ku le kōc piōōc thīn wēt Jethu Krītho. ⁶Kōc ke cī kenhiim aa kuōōt, aake cī kepuōth aa tāau piny ku bik kē lueel Pilipo aa piŋ apath. Keek aaci wēt Pilipo aa piŋ ku tiŋkē kāk jāŋ gōi cī aa looi. ⁷Kōc juēc aaci jakreec aa bēn bei kegup ke dhiau apei, ku kōc cī ruai, ku kōc kōk

cī ɲɔl aaci Pilipo cɔl aa puɔl. ⁸Këya, kɔc Thamaria aaci puɔth bën miet apeidit.

⁹⁻¹⁰Ku mony cɔl Thaimon ë ciëŋ gen Thamaria, ku yeen ëci kɔc cɔl agëi kækken ye looi. Yeen ëci rot looi ke ye raandit apeï, ku kuaat kɔc ke ciëŋ geeu ëbën aake cī kepuɔth tääu piny ku piŋkë wëtde. Ku ë cik aa lueel ëlä, “Jɔŋ cɔl Riieldit yen aci bën piny cimën Thaimon.” ¹¹Ku ë yic, Thaimon ëci kɔc Thamaria cɔl agëi tēwäär yen kækken kë looi jɔŋ tō yeguɔp, ku kɔc aake ye wëtde buɔth yic ku detkë yic. ¹²Nawën la kɔc Thamaria wët Pilipo gam, wët piöc yen kɔc Wët Puoth Yam rin bäany Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt cɔl aa muɔc nhiiim. ¹³Yen Thaimon aya ëci wët Nhialic gam, ku cɔl rot amuɔc nom, ku jɔlkë rëer tök kek Pilipo, ku yeen ëci bën gäi tēwën tiŋ yen kækdit jän göi ye Pilipo looi.

¹⁴Go atuu Jethu ke tō Jeruthalem piŋ lɔn nadë ke kɔc Thamaria aake cī wët Nhialic yet tēnë ke. Gokë Piter ku Joon tooc bik la tēnë ke. ¹⁵Nawën cī Piter ku Joon yet Thamaria, gokë rök ku bi Wëi Nhialic lööny kɔc Thamaria gup. ¹⁶Kɔc Thamaria aake cī muɔc nhiiim rin Jethu Kritho ku Wëi Nhialic ë ɲuot këc lööny kegup. ¹⁷Go Piter ku Joon kecin tääu kenhiiim go Wëi Nhialic lööny kegup.

¹⁸Tēwën cī Thaimon ye tiŋ ke Wëi Nhialic cī lööny kegup, wën cī Piter ku Joon, atuu Jethu, keek dɔc, go wic bi Piter ku Joon gäm wëü, ¹⁹ku jɔl ke yök, “Yiëkkë ɲa riel kënë aya, rin na le raan daac, ke Wëi Nhialic lööny yeguɔp.”

²⁰Go Piter wët Thaimon dhuk nom ku lueel, “Aŋuëën diët yi ku wëüku cuet pan mac ëbën, rin ë yin ye tak diët yi ɲɔc miɔc Nhialic wëü. ²¹Yin acie raan akuɔtda ku acin kën yi mat ke ɲo, rin piändu acii la cök tēnë Nhialic. ²²Dhuök yipuɔu ciëen, ku päl luoi kërec, ku rök Nhialic ku bi kërec ye tak cimën ë kënë päl piny. ²³Yen aye tiŋ yiguɔp lɔn til yin ɲo apeidit, ku yiin aci kërec ye ke looi muör.”

²⁴Go Thaimon Piter ku Joon yök. “Rök kë tēnë Nhialic rienkië, ku bi ciën kërec loi rot tēnë ɲa kæk cä lueel yiic.”

²⁵Tēwën cī Piter ku Joon kɔc Thamaria lëk lɔn ye wët Nhialic ye lëk ke yic, gokë dhuk Jeruthalem. Ku tēwën dhuk kek, aake ye kɔc piöc Wët Puoth Yam Nhialic ë bëëi juëc cik tëk yiic pan Thamaria.

Pilipo ku bëny wëü Ithiopia

²⁶Atuny Nhialic ëci Pilipo lëk ëlä, “Guir rot ku kueny dhöl yic, dhöl jiël Jeruthalem bi la Gadha.” (Dhöl kën acie ben tëk ëmën.^a) ²⁷Go Pilipo rot guir ku lööny dhöl. Ku tēen, ke yök raan Ithiopia, raan cī la

^a8:26 Dhöl kënë acie ben tëk ëmën rin diit liët thin.

Jeruthalem bi Nhialic la door. Ku yen mony kënë eci roc. Ku e ye bēny wēēu muk wēēu tiŋ col Kandake, tiŋ ye bēny Ithiopia, ²⁸ku yen e dhuk Ithiopia riān thel mathiāŋ. Tēwēn cieth yen dhöl yic, ee kuen athör Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ. ²⁹Ku eci Wēi Nhialic lēk Pilipo, “Lɔɔɔ ku cath keyi thiāk rot riān thel mathiāŋ.” ³⁰Go Pilipo jāl riŋ tēthiāk kek ye ku piŋ ke kuēn athör Ithaya yic. Go jal thiēc, “Ye deet yic yen kē kuen?”

³¹Go bēny tōōu wēēu dhuk nom, “Ba jal deet yic kēdē, ke cīn raan cie tēt yic ya?” Ku yōök Pilipo bi la nhial riāi yic, bi cath kek ye. ³²Kēnē yen kuen athör theer wēl Nhialic yic akin,

“Yen ee cīt amāl thel ku bi la teem rōl,
acīt manh amāal cie dhiau tē teem nhiemde wei, ee cīn wēt ye
lueel.

³³Yeen ee cī rac guōp, ku kɔc aake cīi kuc bik yienyde cīi gam.
Acīn raan mīthken bi dōŋ bi lōk lueel,
bi käreç riēc akölē lōk a lueel, rin cīi piërde pinynhom guo col
athök.”

*Go Pilipo jal riŋ tēthiāk kek ye ku piŋ
ke kuēn athör Ithaya yic (8:30)*

³⁴Ku jɔl bëny tɔ̄u wëu Pilipo yɔ̄k, “Lëk ya, Ithaya jiem rin ɲa, jiem rienke aye rin raandä?” ³⁵Go Pilipo jal jam, ku jɔk jamde këthiɔ̄k awën cï bëny tɔ̄u wëu kueen athör theer wël Nhialic yic. Ku jɔl lëk Wël Puoth Yam rin Jethu. ³⁶Tëwën cieth kek dhöl yic, ke yet tē t̄u pīu th̄in, go bëny tɔ̄u wëu Pilipo jal thiëc, “Pīu akik, yeñö bā pēen ke ya cï muɔc nhom?”

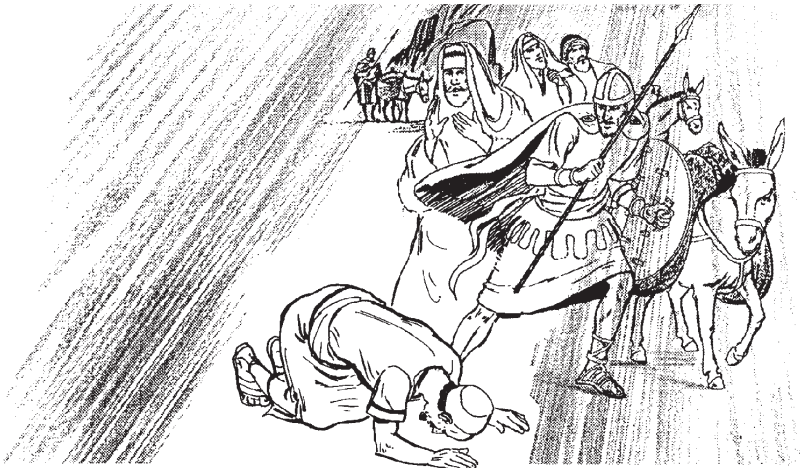
³⁷⁻³⁸Bëny tɔ̄u wëu pan Ithiopia aci raan kuath riäi yɔ̄k bi riäi cɔl akäac, ku jɔl Pilipo ku bëny wëu la piny ku lek pīu yiic, ku muɔc Pilipo bëny wëu Ithiopia nhom. ³⁹Nawën cik jäl bën bei pīu yiic, go Wëi Nhialic Pilipo diër piny. Ku bëny tɔ̄u wëu akëc Pilipo ben tiñ, go löony dhöl ke dhuk panden, ku yeen ë mit pūu apei. ⁴⁰Pilipo aci rot yök ke cï yet gen cɔl Adhotuth, ku ler ku piöc kɔc Wël Puoth Nhialic geeth yiic ëbën, gut tē yet yen gen cɔl Cetharia.

Thawul aci wët Jethu gam

(Luci 22:6-16; 26:12-18)

9¹⁻²Thawul aci la tueñ ke riëc ye yen kɔc buoth Bëny riäac lɔn nëk yen ke. Ee cï la tënë raandit kāk Nhialic, ku bi ye la yiëk athöör tënë bāny akut yanh Itharel rëër gen Damathkuth, ku aye athörkã lëk kɔc Itharel tō Damathkuth, lɔn na la Thawul kɔc cï wët Jethu gam yök, diäär ku röör, ke bi dɔm, ku kuæth ke Jeruthalem.

³Tëwën cieth Thawul dhöl yic ke la Damathkuth, ku wën cï yen jal thiök kek geu, ke kam thiin wën ke tiñ mac la biliny nhial, ku yer piny ëbën yelööm. ⁴Ku wiik piny ku piñ raan röl ke jam ku lëk ye, “Thawul, Thawul! Ye rin ñö cɔl yin ya agum?”

Ku wiik piny ku piñ raan röl ke jam (9:4)

⁵Go Thawul thiëc ëlä, “Ee yin ŋa Bëny?” Go röl wën cī piŋ dhušk ye, “Ee ŷen Jethu, ŷen raan jör. ⁶Ku yiin jöt rot ëmën ku lɔɔr geeu, ku yin abi lëk kē ba dhiel looi.”

⁷Röör ke cath kek Thawul aake cī kōöc, ke bit, ku keek ë cīn raan cīk tiŋ, ku aake cī röl raan jam piŋ. ⁸Go Thawul rot jöt, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tiŋ. Go kɔc ke cath kek ye dɔm cin ku thelkē, ke la Damathkuth. ⁹Ku jəl rëer nin kadiäk ke cie daai, ku yeen ë ninkä yiic kadiäk ëcie dek piu ku ëcie mith.

¹⁰Raan cɔl Ananiath cī wët Nhialic gam ë rëer Damathkuth. Ku ë la kën cī rot nyuöth ye, ku ë ye tën cī Nhialic ye cɔɔl thīn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bëer, “ŷen akīn Bëny.”

¹¹⁻¹²Go Bëny lëk ye, “Jöt rot, ba la dhöl cɔl, ‘Dhöl la cök,’ ku na ŷeet pan raan cɔl Judath ke yī thiëc raan cɔl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul aröök, ku yeen ala kē cī rot nyuöth ye lɔn cī yen ke raan kāk Nhialic cɔl Ananiath tiŋ ke bö yöt, bi ye bën dɔɔc, rin bi yen ke piny ben tiŋ.”

¹³Go Ananiath bëer, “Bëny, kɔc juëc aacä lëk käreec apei ye raan kënë luöi kɔc cī wëtdu gam tō Jeruthalem. ¹⁴Ku yeen acī bën Damathkuth tënë, ke cī raandit kāk Nhialic yiëk riel, ku bi kɔc yī door bën dɔm.”

¹⁵Go Nhialic lëk Ananiath, “Lɔɔr yen aca lɔc, ku bi ya aluaŋdië. Yen abi ŷa cɔl anjic kɔc cie kɔc Itharel, ku jəl aa bānydit pinynhom ëbën, ku jəl aa kɔc Itharel. ¹⁶Ku aba nyuöth ye, yen ŷen, yen tē bi yen guum thīn wëtdië.”

¹⁷Go Ananiath lööny dhöl ku ler yön wën rëer Thawul thīn, ku jəl dɔɔc. Ku yöök Ananiath ëlä, “Yin wāmääth Thawul, Jethu yen Wën Nhialic nom, yen cī rot nyuöth yī dhöl yic wäär biī yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yī bën dɔɔc ku ba ben daai, ku bi Wëi Nhialic lööny yīguöp.” ¹⁸Kaam wën, ke kacit kuɛc rëc lööny piny Thawul nyin ku ben piny tiŋ. Ku jöt rot bi kōöc ku cɔl rot amuɔc nom, ¹⁹nawën cī jäl mith, ke ben riel yök. Thawul acī jäl rëer nin lik Damathkuth kek kɔc cī gam.

Thawul acī kɔc piöc Damathkuth

²⁰Nawën ke la tën amat kɔc Itharel ku jieem rin Jethu. Ee cī kɔc aa lëk ëlä, “Jethu ë ye Wën Nhialic.”

²¹Kɔc ke cī wët lueel Thawul piŋ aaci bën gäi, ku yekë röt thiëc kamken, “Cie yen mony kënë wäär tō Jeruthalem, yen kɔc cī wët Jethu gam nök? Ku cie yen biī yen tënë ëmën, bi kɔc cī wët Jethu gam bën dɔm ku kuɛth ke tënë raandit kāk Nhialic?”

²²Ku yen Thawul ëci riel piöc yic apeidit, rin kāk ke ye lueel, aaye nyuɔɔth lɔn nadë ke Jethu yen ë raan bi Nhialic tooc bi kɔc bën luök,

aake ye yith kɔc rac nhïim, ku ë cïn kën ye kɔc Itharel tō Damathkuth ben bëër.

²³Nawën cï nïn juëc thök, ke kɔc Itharel kuut kenhiim ku jolkë tē bï kek Thawul näk thïn cät. ²⁴Ku yen Thawul ëcï bën lëk kē cï kɔc Itharel mat yic, kē bïk luji ye. Aake cï dhöl la ayeer kal geeu yic bën aa tiit thook aköl ku wëër, rin na tēek thïn ke näk. ²⁵Nayɔn akäl tōk ke tēëu kɔcken ye buɔth alom yic, ku luëñkë tēyör pany kōu, ku jolkë luaac piny ë wiën.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶Thawul aci bën dhuk Jeruthalem ku them bï rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akëc kɔc ke cï wët Jethu gam, gam lɔn cï Thawul rot wel ku bï ya raanden, ku keek aake ye riöc ë ye. ²⁷Go Barnaba dɔm cin ku yëth tēnë atuuc Jethu. Ku jol tēt yic atuuc Jethu yen tē cï Thawul Jethu tiëñ thïn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lɔn cï Jethu jam tēnë ye. Ku yeen aya ëcï tēt yic atuuc Jethu, yen tē cï Thawul kɔc piöc thïn ke cïi riöc Damathkuth rin Jethu. ²⁸Ku këya Thawul aci bën rëer ke ke. Ku jol a cath gen Jeruthalem yic ke piöc kɔc rin Jethu ke cie nyin ye riöc. ²⁹Yeen aya aci ya jam ku teer wël kek kɔc Itharel jam thoñ Girik, ku ëcï kɔckä duër bën nök. ³⁰Nawën le kɔc akuötdë yök lɔn wïc ye bï nök, gokë nyaai ku yëthkë tē cɔl Cetharia ku jolkë la tuɔc TARTHUTH.

³¹Ku tēën, yen ë tē cï kɔc cï wët Nhialic gam nhïim bën lääu, ku rëerkë ke cïn riöc geeth yiic ëbën, Judia, ku Galilia ku jol a Thamaria. Akut kɔc ke cï wët Nhialic gam ëcï yeyic juak, ku ëcï dit rin ye Wëi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bëny Jethu.

Pïter aci la Lida ku Jopa

³²Pïter aci bëëi juëc tēek yiic, na ye yɔn akäl tōk ke la kɔc cï wët Nhialic gam ciëñ pan cɔl Lida neem. ³³Go Pïter mony cɔl Ainieth yök Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabët rin cï yen ruai. ³⁴Go Pïter lëk Ainieth ëlä, “Ainieth, Jethu Kritho aci cɔl apuɔl. Jɔt rot ku löm biñdu.” Go Ainieth rot jɔt nyin yic. ³⁵Go kɔc ke ciëñ Lida ku Caron Ainieth tiñ ke cath, gokë wët bëny Jethu gam.

³⁶Ku tiñ cɔl Tabitha cï gam ë ciëñ Jopa. (Ku rienke yen tiñ kën thoñ Girik ë cɔl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee löc.”) Ku ë ye kápath looi ku kony kɔc ñɔñ. ³⁷Ke tēën ëcï tuany nawën ke thou. Go guápde lɔc ku tōu yon nhial. ³⁸Pan cɔl Jopa ëcï mec apeï ke Lida. Nawën piñ kɔc akut cï wët Jethu gam lɔn rëer Pïter Lida, gokë kɔc karou tooc bïk la lëk ye ëlä, “Lɔc bën tēnë yo.” ³⁹Go Pïter rot jal guiir ku lööny dhöl kek röör

awën karou. Nawën le Jopa, ke yëth yön nhial. Ku guöp ëci diäär læer gööm piny ke dhiau. Ku yekë alëth ci kɔɔc yen Tabitha yon piir yen jål aa nyuõth Piter. ⁴⁰Go Piter kɔc cɔl ala ayeer yööt, ku jål yenhiol guöt piny bi röök, ku wël yenhom guöp raan ku lueel, “Tabitha, jɔt rot!” Go Tabitha ye nyin jål liep. Nawën tiŋ Piter go yekõu jɔt piiny. ⁴¹Go Piter dɔm kök ku kony bi rot jɔt. Ku jål Piter kɔc akut ci wët Jethu gam cɔl, ku jål aa diäär læer, ku jål ke nyuõth Tabitha ke ci pir. ⁴²Thoŋ ci Piter Tabitha cɔl aben pir aci jål thiëi Jopa yic ëbën. Ku tēën kɔc juëc aaci wët bëny Jethu bën gam. ⁴³Ku jål Piter ceŋ nin juëc pan raan biök duny cɔl Thaimon.

Kornelio aci Piter caal paande

10 Mony cɔl Kornelio ë tō gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny mac apuruk buɔt, “Ke ye cɔl apuruuk Italia.” ²Ku yeen ë ye raan path riöc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kɔc Itharel nõŋ nyin kony, ku ë ye lac röök tēnë Nhialic.

³Nayon akäl tök, tōŋ aköl, ke kädäŋ bö këcīt nyuõth, ku tiŋ atuny nhial ke bö ku lueel tēnë ye, “Kornelio!”

⁴Go Kornelio atuny nhial döt ke ci riöc ku lueel, “Ye kënë nõ Bëny?” Go atuny nhial dhuök ye, “Nhialic aci röökku piŋ, ku aci kuɔony ye looi tēnë kɔc nõŋ nyin tiŋ aya. Ku awic bi ke dhuk nhīim. ⁵Tuɔɔc kɔc Jopa ëmën bik mony cɔl Thaimon Piter la cɔl. ⁶Yeen arëër pan raan duny biök cɔl Thaimon, wär nhom.” ⁷Tëwën ci atuny nhial awën luel ë wëlkä jål, ke Kornelio cɔl kɔc karou ken lui baai, ku cɔl apurukden tiit baai ë Nhialic door, ⁸ku lëk ke wët ci atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹Nayon aköl dëët, ke röör awën noot dhöl yic, ke ci thiök kek Jopa, ke Piter la yön nhial thok tēcīt aköl ciel yic bi la röök. ¹⁰Ku jål cɔk nõk, ku wic bi mith. Tëwën guir miëth ke këcīt nyuõth loi rot tēnë ye, ¹¹ku tiŋ nhial ke ci rot liep, ku luëc kädäŋ rot piny, këdiit la tēyëi, la guök kaŋuan, ¹²la yic kuat lääi ëbën, ku kāk wuc keyõth piiny ku diet pār nhial. ¹³Ku piŋ röl ke lëk ye, “Jɔt rot Piter, näk lëi ku cuet.”

¹⁴Go Piter lueel, “Acie tēde Bëny! Yen akëc kaŋ mith kāk cie cam cit kakkä.”

¹⁵Go röl ben jam tēnë ye, “Duk tak lon le yen ke ci path bi cam tē ci Nhialic ye lueel ka path.” ¹⁶Kënë aci röl awën ber yic arak diäk, nawën ke wiën mit, ku dhuk nhial.

¹⁷Ku gëi Piter kë wic Nhialic bi lëk ye ë nyuõth kënë yic. Ku ë kaam awën ke kɔc ci Kornelio tooc aaci tē rëer pan Thaimon thün ŋic, ka kääc yɔl thok. ¹⁸Ku cöötke ku thiëckë, “Le jål tō baai tēn cɔl Thaimon Piter?”

¹⁹Tëwën ɲot wic Pïter ye bï nyuõth deet yic, ke lëk Wëi Nhialic ye, “Pïter, piɛɲ yiyic, ala kɔc kadiäk cï bën wic yï. ²⁰Guir rot ku lɔɔr piny, ku duk wët cieth kek yõɲ yic ba cïi la ke ke, ee ɣen acɔl ke aabö.” ²¹Go Pïter la piny ku lëk ke, “Ee ɣen raan wiëckë. Yeɲö bïi wek?”

²²Gokë bëër, “Yok aaci bëny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ë raan path Nhialic door, ku yeen atheek kɔc Itharel ëbën. Acï atuny Nhialic lëk ye bï yï caal paande, rin bï yen wët ba la lëk ye piɲ.” ²³Go Pïter ke cɔl, “Bäk nienkë ë wëër kënë.”

Nawën bak piny ke Pïter jiël ke ke, ku cath kɔc kök cï gam Jopa kek ye aya. ²⁴Na aköl dëët ke yet Cetharia të tiit Kornelio ye thïn, kek kacke ku mäthken cï cɔl. ²⁵Tëwën dööt Pïter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom. ²⁶Go Pïter cɔl ajɔt rot bï kööc ku lueel, “Yen guɔp, ɣen ë raan ë path.” ²⁷Ku jɔl Pïter jam kek Kornelio agut të yeet kek yöt, ku yök kɔc juëc ke cï kenhïim mat, ²⁸ku lueel tënë ke, “Anjïeckë lɔn lõɲdan Itharel ë raan pëen bï cïi la bëëi kuat dët yiic, ku cïi mët ke ke. Ku acï Nhialic nyuõth ɣa lɔn acïn raan lueel ka la guɔp käreec. ²⁹Këya, wën cï yïn ɣa tuöc, ɣen acï bën ke cïn diu, ku awiëc ba ɲic aya, yeɲö tuc yïn ɣa.”

³⁰Go Kornelio lueel, “Wäär nin kadiäk cök ɣen ɣa rök yööt ë tën, təcit mënë tään aköl, kaam wën ke raan ceɲ alëth yer apeï bö ku këëc ɣanhom, ³¹ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic acï rökku piɲ, ku acï kuɔny ye looi tënë kɔc ɲõɲ nyïn tiɲ. ³²Tuɔc raan Jopa bï mony cɔl Thaimon Pïter la cɔl. Yeen arëër pan raan duny biök cɔl Thaimon tō wär nhom.’ ³³Guɔ yï tuöc nyin yic. Ku yïn acï këpath looi ba bën. Ëmën, ɣok aa rëër tën ëbën ɣo dëei Nhialic, buk kë cï Nhialic lëk yï ba lueel, piɲ.”

Lõɲ Pïter

³⁴Go Pïter jɔl jam ëlä, “Aca deet yic ëmën lɔn ë yic, Nhialic acie kɔc ë poc yiic. ³⁵Kuat raan ye door ku looi këpath, aye gam. Acïn këde kek kuat. ³⁶Yïn aɲic wët cï lëk kɔc Itharel, Wët Puoth Yam cï Jethu Bëny mac kɔc ëbën bëëi bï kɔc döör ke Nhialic. ³⁷Yïn aɲic kəkdiit cï röt looi pan Itharel ëbën, jɔk wun Galilia, lõk wëi wäär ye Joon lëk kɔc cök ciëen. ³⁸Yïn aɲic Jethu raan Nadharet, raan cï Nhialic lɔc ku cɔl Wëike abö tënë ye ku gëm riël. Jethu ë ye la yõn juëc yiic, ku looi këpath tënë kɔc. Ku kony kɔc la gup jakrec. ³⁹Yok aaci kajuëc cï looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ëbën tiɲ, ayï kë cï ye piäat tim cï riïu kōu bï nök. ⁴⁰Ku ben Nhialic cɔl apir ku jöt bei piiny raɲ yic aköl ye nin diäk, ku cɔl anyuth rot ɣo. ⁴¹Ku acie kɔc ëbën aa ɣook kɔc ɣok cï Nhialic lɔc buk ɲic. Yok aaci mïth ku dëkku kek ye wäär jõn rotde cök ciëen. ⁴²Ku lëk

yo buk wētde lək kɔc, ku luelku lɔn ɛ yen acɪ Nhialic lɔc bɪ luk looi tənɛ raan ɛbɛn, kɔc pɪr ku kɔc cɪ thou. ⁴³Kɔc ɛbɛn, kɔc kɔk Nhialic tɪŋ aacɪ jam rienke, ku luelkɛ na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apɛl kɔrɔckɛ piny rienke.”

Kɔc cie kɔc Itharel aacɪ Wɛi Nhialic lɔɔny kegup

⁴⁴Tɛwɛn ɲot jɛɛm Pɪtɛr, ke Wɛi Nhialic lɔɔny kɔc awɛn pɪŋ gup. ⁴⁵Ku kɔc Itharel wɔ̄ar bɔ Jopa kek Pɪtɛr aake cɪ gɔi, rin cɪ kek Nhialic tɪŋ ke cɪ miɔcde gɔm kɔc kuat dɛt cie kɔc Itharel aya. ⁴⁶Rin aa cɪk tɪŋ ke jam thok kɔk, ku luelkɛ, “Nhialic adɪt.” Go Pɪtɛr jam, ⁴⁷“Kɔckɔ aacɪ Wɛi Nhialic bɛn tɛnɛ ke cimɛnda aya. Nadɛ, le raan bɪ ke pɛɛn bɪ ke cɪi muɔc nhɪim?” ⁴⁸Ku cɔl ke aa muɔc nhɪim rin Jethu Krɪtho. Ku lɛk Kornelio Pɪtɛr bɪ rɛɛr ke ke nɪn lik.

Pɪtɛr acɔ akut Jeruthalem lɛk kɛ cɪ looi

11 Atuuc Jethu ku kɔc kɔk cɪ gam pan Judia yic ɛbɛn, ee cɪk pɪŋ lɔn nadɛ ke kɔc cie kɔc Itharel aake cɪ wɛt Nhialic yet tɛnɛ ke. ²Tɛwɛn cɪ Pɪtɛr yet Jeruthalem, go kɔc ke wɪc ye ku bɪ kɔc cie kuat Itharel aa ɲoot ye jɔ̄am guɔp ɛlɔ, ³“Yɪn yɪ ye jɔl pan kɔc cie ɲoot, ku yɪn yɪ ye rɔm ke kel!” ⁴Go Pɪtɛr ke tɛt kɛriɛɛc ɛbɛn cɪ rot looi, ⁵“Wɔ̄ar ɛ la kɛn ca tɪŋ ke ɣa rɔɔk gen Jopa. Ee la kɛdɪit la tɛɣɛi, la guɔk kaɲuan, ca tɪŋ ke luɛɛc piny nhial, ku tɛɣu piny ɣalɔɔm. ⁶Ku jɔl luiit yic, guɔ lɔ̄ai baai ku lɔ̄ai roor ku jɔl aa lɔ̄ai wuc keyiic, ku diet roor tɪŋ thɪn. ⁷Ku pɛɲ rɔl ke ye lɛk ɣa, ‘Jɔt rot Pɪtɛr, nɔk lɔ̄ai ku cuet!’ ⁸Guɔ lueel, ‘Acie yic, Bɛny! Acɪn miith rɛc ca kaɲ cam cɪt kɔkkɔ.’ ⁹Guɔ rɔl ben pɪŋ nhial. ‘Duk tak lɔn le yen kɛ cɪi path bɪ cam tɛ cɪ Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰Kɛnɛ acɪ rot looi arak diɔk, ku jɔl kɛdɪit la tɛɣɛi la guɔk kaɲuan awɛn tɔ lɔ̄ai thɪn, miit ku dhuk nhial. ¹¹Kaam thiin awɛn ke rɔɔr kadiɔk cɪ tuɔc ɣa tɛ cɔl Cetharia yɛɛt pan awɛn rɛɛr ɣɛn thɪn. ¹²Ku ɛcɪ Wɛi Nhialic lɛk ɣa, ba nhom cɪi thiek ba cath ke ke. Ku jɔl kɔckɔ kadɔtem akutdan kɔc cɪ gam yic ɣa ruac, jɔl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³Ku lɛk Kornelio yo lɔn cɪ yen atuny nhial tɪŋ ke kɔ̄ac yɛnhom ɣɔnde ku lɛk ye, ‘Tuɔc raan Jopa tɛnɛ mony cɔl Thaimon Pɪtɛr bɪ bɛn. ¹⁴Yen abɪ lɛk wɛl bɪ yɪn ku miɛthku cɔl apoth kɛrac yic.’ ¹⁵Nawɛn jaam, ke Wɛi Nhialic lɔɔny kegup cimɛn ɣɔn tuɛŋ kɔŋ yen lɔɔny ɣogup. ¹⁶Ku jal kɛnɛ cɪ Bɛny Jethu lueel ɣɔn tak, ‘Joon ɛ ye kɔc muɔc nhɪim ɛ piu, ku wek aabi muɔc nhɪim Wɛi Nhialic.’ ¹⁷Acie kɛ lɛu bɪ baai dhɔl lɔn cɪ Nhialic kɛnɛ yen cɪ yiɛk ɣo, yiɛk kɔc cie kɔc Itharel aya, ku ɛ yɪk ɣo wɛt cɪ ɣok wɛt Bɛny Jethu gam, ke ɣɛn ya ɲa, ba them ba Nhialic gɛl nhom!”

¹⁸Nawën piŋkë wël cï Pïter lueel, gokë cïi ben jääm guöp ku leckë Nhialic ëlä, “Kën yen ë wïc Nhialic aya, ku bi kóc cie kóc Itharel käreec yekë looi puöl, ku bik met pïr akölrïëc ëbën yic!”

Kóc cï gam pan cöl Antiök

¹⁹Kóc ke cï gam aake cï wëer rin cï kek riöcc lön nëk ke cimën wäär cï Ithipin nök. Kóc kök ke yiic aaci yet pan cöl Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye kóc Itharel kepëc kek aake ye lëk wët yam Jethu. ²⁰Ku kóc kök ke cï gam, ku aake ye kóc pan Thaipruth ku Thirene, aake cï la Antiök ku lek Wët Puöth Yam lëk kóc cie kóc Itharel aya. Aa cik aa lëk thoŋ puöth yam rin Bëny Jethu. ²¹Aake cï Nhialic yiëk riël. Go kóc juëc gam ku yekë Nhialic door.

²²Thoŋ cï kóc cie kóc Itharel gam Antiök aci yet tënë kóc cï gam Jeruthalem. Gokë Barnaba tuöcc Antiök. ²³Wën cï yen yet ku tiŋ tē cï Nhialic kóc Antiök daac thïn, ke jöl puöu miet ku jiëem kenhïim ku bik aa kóc path yer puöth, nhar Nhialic piänden ëbën. ²⁴Barnaba ë ye raan path cï Nhialic gam piände ëbën, ku ë la guöp Wëi Nhialic. Kóc juëc aaci wët Bëny bën gam.

²⁵Ku jöl Barnaba jäl ku ler pan cöl Tarthuth ku bi Thawul la wïc. ²⁶Nawën le yök, gokë bën Antiök. Ku jölkë rëer Antiök ë ruöön, ku keek aake ye röm kek kóc cï gam, ku aaci akut dït apeï bën piöcc. Antiök yen ë tën kŋŋ kóc cï gam aa cööl thïn ka Krithiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuöcc Jeruthalem

²⁷Ruöön yen rëer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë tën jiël kóc kök käk Nhialic tiŋ Jeruthalem ku lek Antiök. ²⁸Raan tök ke yiic cöl Agabuth ëcï Wëi Nhialic yiëk riël, ku bi lëk kóc lön le yen cŋdïit bi bën pinyhom ëbën. (Cŋŋ kënë aci bën bën ŷŋn ye Klaudiöth bënyŋaknhom.) ²⁹Ku abiöth aaci raan tök keyiic ëbën la kënë cï ya tuöc wämäthaken cï gam ciëŋ wun Judia. ³⁰Ku keek aaci wëëu kuööt yiic, ku jölkë Barnaba ku Thawul tooc bik ke yäth tënë kœdït akut kóc cï gam.

Kóc cï gam aaci ŋuöt ke gum apeï

12 Ë runkä cök ëcï baai kööl agut Judia, go bëny Judia cöl Yërot Agrïpa kóc abëk kóc cï gam yiic cöl abanŋ. ²Yeen aci mënh Joon cöl Jemith cöl atök yeth pal. ³Na le tiŋ ke kóc Itharel mit puöth kē cï looi, go Pïter cöl adöm ku mac, (yen kënë ë loi rot ŷŋn ciem Yan Ayum cïn yic luöu.) ⁴Nawën cï Pïter döm ku mac, ke thön akuut apuruuk kaŋuan bik aa tiit. Ku akuöt tök ë la yic kóc kaŋuan. Ee cï Yërot Agrïpa

tak ku bi Piter yath luk yic akol Yan Ayum cin yic lusu cok ciën. ⁵Ku Piter aci jal reer mec yic. Ku koc ci gam aake ye rook rienke ape tenë Nhialic.

Atuny Nhialic aci Piter luony bei yon mec

⁶Wëer yen bi Yerot Agripa ye col abi luk yic rial, Piter e nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee ci rek cin arek karou, ku yon mec e tit thok apuruuk kek ke lui akole. ⁷Tewen nyin yic ka atuny Nhialic bo ku keec yot thok ku mer yot yic. Ku men Piter ket ku puoc bi rot jot ku lek ye, "Loc rot jot! Ku ban yiku!" Nyin yic, ke luon awen ci ye rek loony wei yecin. ⁸Ku lueel atuny nhial, "Dut yiyic ku ruok warku." Go Piter yeyic duut ku ruk war, ku lek atuny nhial ye, "Paat alanhdu yiku ku buoth ya." ⁹Go Piter jal biaath cok ayeer, Piter e kec ken loi rot deet yic, lon nade ke ke looi atuny nhial e yic. Eci tak ciët ye nyuoth. ¹⁰Keek aaci jal teek akuot tok lom, akut apuruuk ke tit, ku benke reet akut det ye kek rou lom ku jalket yet kal thok, kal ye gur thok weeth ci yethok wel geeu. Go kal yethok naany e rot ku lek ayeer. Keek aaci jal la ke cath dhel yic, nawen ka atuny nhial mar.

¹¹Ku jal Piter ke lui rot ye deet yic ku lueel, "Emen aca jal ric lon ye yen yic kene awen ya tin kecit nyuoth! Nhialic acä tuoc atuonyde ba

Piter e nin kam apuruuk karou ke tit ye (12:6)

bën kuõny bei Yërot Agrîpa cin, ku jøl aa kæk ke ye kœc Itharel tiŋ ke bîk luõi ya.”

¹²Nawën ñic lôn rëer yen tërac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kœc juëc aake cî kenhîim kut thîn è ke rœök. ¹³Ku jøl Pîter yöt tœŋ thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cøl Roda la bî raan yöt gut thok la tiŋ. ¹⁴Ku ëcî Pîter ñic rôl, go puõu miët apei, ku go guœ kat ke kœc yöt liep thok, ku le lœk kœc lôn yen ke Pîter yen akääc ayeer. ¹⁵Go kœc awën rëer yöt lœk ye, “Yin aci muõl!” Go lœk ke lôn è yic yen aci lœk ke. Gokë lueel, “Ka atiëmde yen aci bën.”

¹⁶Ku la Pîter tueŋ ke tœŋ yöt thok, gokë yöt ñaany thok. Gokë tiŋ ku gëikë. ¹⁷Go Pîter lœk ke bîk biët, ku jøl tët yic ke yen tã cî Nhialic ye bëï bei thîn yööt è mëc yic ku lœk ke, “Lœkkë Jemith ku wämãthkuan kœk yen kã cî rot looi.” Ku jiël bî la tãdët. ¹⁸Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhîim la cõt, ku yekë rôt thiëc kamken, “Yeŋö cî rot looi tënë Pîter?” ¹⁹Go Yërot Agrîpa apuruuk yœök bîk yœöp. Ku akœc kã bën yök. Go apuruuk cøl adet thook, ku lœk kœc kœc nœk bî ke nœk. Tëwën cî è kënë rot looi go Yërot Agrîpa jøl Judia, ku ben la ceŋ Cetharia.

Antipãth Yërot aci thou

²⁰Nawën cî Yërot Agrîpa puõu riääk tënë bãny Tire ku Thidon, gokë la ke ya akut bîk la tiŋ. Ku è cik kaŋ lœk Blatuth raan kæk pan bëny tiit bî wëtten gam. Ku jœlkë la tënë Yërot Agrîpa ku thiëckë bî dœör ke ke, rin keek aake ye miïth yök wun yen mëc Yërot Agrîpa.

²¹Nayœn akøl yen cî Yërot Agrîpa lueel bî yen mat ke ke, go ruk alëthken bãäny ku nyuuc thœnyde nhom ku jiëem ke kœc. ²²Ku jøl kœc duœt aa looi ëlä, “Acie raan yen jam, Aciëk.” ²³Ee tëën, Yërot Agrîpa aci atuny Nhialic bën cøl atuany, rin cî yen rot looi bî a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawën ke cuet kãm tœ yeyäc yic, ku thou.

²⁴Wët Nhialic aci bën la tueŋ ku kœc juëc aaci bën gam.

²⁵Ku Barnaba kek Thawul aaci luœiden bën thöl, ku dhukkë Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

Barnaba ku Thawul aaci lœc ku toc ke

13 Kœc ke cî gam Antiök aake la yiic kœc ke ye kæk Nhialic tiŋ, ku jøl aa kœc è kœc cî gam piœc, ku keek aake ye yï Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiöth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen è ye mëthë bëny cøl Antipãth Yërot) ku Thawul. ²Tëwën ye kek rœök thîn tënë Bãnyda, ku yekë miïth theek ke ye dhël dët dœör kek Nhialic, go Wëi Nhialic lœk ke ëlä, “Pãlkë Barnaba ku Thawul ku bîk luœi ca lœc ke aa looi.”

³Ku jəl kəç cī gam miēth aa theek ku röökkē ku jəlkē Barnaba ku Thawul dəçç ku jəlkē ke cəl ajiēl bīk luoi cī Nhialic ləç ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴Barnaba ku Thawul aake cī Wēi Nhialic tooc bīk la gen cəl Theleukia ku lek teem kəu riāi ku lek gen tō gool nhom wār ciel yic cəl Thaipruth. ⁵Na lek yet gen dēt cəl Thalamith, gokē kəç aa piöçç wēt Nhialic tēn amat kəç Itharel. Ku Joon Marko ē cath ke ke rin bī keek aa kony luoi.

⁶Keek aaci cath ku temkē Thaipruth kəu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dēt tiēt cəl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yök thīn. Ku ēcī rot a nyuocəth ciēt ye raan kəç lək wēt Nhialic. ⁷Yen Bar-Jethu ē ye mēthē bēnydīt cəl Therjiuth Pauluth, bēny wun tō gool nhom wār ciel yic. Ku yeen ē ye raan pel nyin apei. Bēny ēcī Barnaba kek Thawul tuçç ku bīk bēn tēnē ye, rin ē wīc bī piöçç wēt Nhialic. ⁸Ku yen luociden bī kek bēny piöçç ēcī tiēt Elimath (aa kek riēnke thoŋ Girik) duēr rac, rin cī yen ye them bī bēny rac nhom bī wēt Nhialic cīi gam. ⁹Ke Thawul, ku aŋic aya lən cəl ye Paulo, ēcī Wēi Nhialic la yeguöp, go tiēt tiŋ ku döt apei, ¹⁰ku lək ye, “Yīn mǎnh jəŋrac. Yīn raan la ater kek kəpath ēbēn. Yīn athiǎŋ guöp kərəç, ku aye them akölaköl ba yith Nhialic wel bīk aa lueth! ¹¹Yīn abīi Nhialic jak guöp ēmēn. Yīn abī cəçr ku yīn abī nin nök ke yī cīi piny ben tiŋ.” Nyin yic Elimath, ēcī kēn macār guo paat nyin piny, ku jəl cath ke wīc raan bī ye dəm cin bī thel. ¹²Nawēn tiŋ bēnydīt kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēcī gāi apēdīt kāk cī ke ye piöçç wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

¹³Paulo ku jəl aa kəcken cath kek ye aaci wār teem riāi ke jiēl Papoth ku lek Perga, wun cəl Pampilia. Tēwēn, Joon Marko aci bēn puök ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴Ku ben kē jəl Perga ku yeetkē Antiök tō wun cəl Pithidia. Nawēn aköl löŋ, aköl cīi kəç ē luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckē thīn. ¹⁵Nawēn cī lööŋ Mothith, ku jəl aa wəl kəç kāk Nhialic tiŋ kuen, go bāny tēn amat wēt lək Barnaba ku Paulo ēlä, “Wāmāthakua wek aa wīcku bāk kəç jāām nhīim, tē le yen wēt bī ke rieel puōth bāk lək ke.” ¹⁶Go Paulo rot jət, ku nyooth yecin bī kəç biēt. Ku jəl jam ēlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jəl aa kəç cie kəç Itharel Nhialic door, piēnkē wētdiē. ¹⁷Nhialic kəç Itharel ēcī wārkuan dīt ləç ku looi ke ke ye kuatdīt ril tör tēwäär ciēŋ kek ke ye alei wun cəl Ijip. Keek aake cī Nhialic bēēi bei Ijip rielde. ¹⁸Ku aci kərəç yekē luoi ye guum roor ruöön thiārŋuan. ¹⁹Ku Nhialic aci wuöt kadhorou cuəp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny, ²⁰tēcīt run buçt kaŋuan ku thiärdhiēc.

“Wën cī kën rot looi, go Nhialic ke yiëk kɔc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tiŋ cɔl Thamel. ²¹Nawën thiëckē Nhialic bī ke yiëk bēnyaknhom, go Nhialic ke yiëk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bī ya bēny ruṣṣōn thiärjuan.

²²“Nawën cī Thawul nyaai bääny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bēnyaknhomden. Ku kën cī Nhialic lueel rienke akīn, ‘Aca yök lɔn Debit, wën Jethe yen ë raan yen wiëc. Ku ë yen raan bī kāk wiëckē bīk röt looi, aa looi.’

²³“Ë ye Jethu raan kuat Debit, yen cī Nhialic looi ke ye raan bī kɔc Itharel luök, tēcīt tē cī yen ye luæl thīn wäär. ²⁴Wäär kēc Jethu luṣide jɔk, ke Joon ëcī kɔc Itharel kaŋ lëk wēt Nhialic. Ku ye ke yöök bīk muṣl luṣi käreç, ku cɔlkē röt aa muç nhīim piu. ²⁵Na wäär cī luṣi Joon thiök kek thök, go kɔc thiëc ëlä, ‘Yakē tak ya ŋa? Acie ŷen raan tietkē. Raan tietkē abī lök bēn ŷacök. Ku acie ŷen raan lēu ye ba warke dāk bei yecök.’

²⁶“Wek wämäthkië Itharel, mīth Abaram, ku jɔl aa wek kɔc cie kɔc Itharel rēer tēn Nhialic door. Wēt bī kɔc kony bī kɔc cīi la pan mac acī lëk ŷo. ²⁷Ku yeen akēc kɔc ke ciëŋ Jeruthalem ku bānyken ŋic, lɔn nadë ke yen raan bī kɔc bēn kony. Ku keek akēc wël deet yiic aya, wël ke ye kɔc kāk Nhialic tiŋ lëk ke wäär ye kuen akölaköl, aköl löŋ. Ku keek aacī wël kɔc kāk Nhialic tiŋ cɔl aa tiŋ kenhiim, rin cī kek Jethu cɔl anak. ²⁸Cɔk alɔn cīn yen yiny cīk yök bī ke ye tēm thou, gokē ŋuṣt ke thiëc Pilato bī dhiel nök. ²⁹Ku wën cī kek keriëc ëbēn looi, kāk ke cī göt athör theer wël Nhialic yic rienke, gokē jat piny tim cī riü kōu ku lek thiök raŋ yic. ³⁰Ku yeen acī Nhialic cɔl aben pīr. ³¹Ku aacī rot nyuṣth kɔc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juëc yiic. Kek kɔckä, kek aacī kāk cī röt looi tiŋ, ku lëkkē ke kɔc Itharel.

Cäth tueŋ ë Paulo (13:4 - 14:27)

13:20 Bäny 2:16; 1Tha 3:21 13:21 1Tha 8:5; 10:21 13:22 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20

13:24 Mk 1:4; Lk 3:3 13:25 Mt 3:11; Mk 1:7; Lk 3:16; Jn 1:20, 27 13:28 Mt 27:22-23; Mk 15:13-14;

Lk 23:21-23; Jn 19:15 13:29 Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42 13:31 Luci 1:3

32-33 “Ku yok aaci bën buk we bën lëk thoŋ path cī Nhialic yepuḥu tɔŋ ke bī luḥi wārkuan dīt. Aci luḥi ɔo ɛmèn yok miëthken, rin cī yen Jethu cɔl aben pīr ke cī thou. Cimèn cī ye gōt ɛlä waak rou athör theer wël Nhialic yic,

‘Yīn ee wëndië, ɣen aci ya Wuur akölë.’

34 “Ku yen kënë yen ɛ kē cī Nhialic lueel, lɔn bī yen ye cɔl aben rot jɔt thou yic, ku bī cīi kɔŋ dhiäth raŋ yic,

‘Yīn aba yiëk yath, ku yīn aba dɔɔc cīt tēwäär,
cī ɣen ɣapuḥu taan thīn tənë Debit.’

35 “Ku ɛ yic alanden, ɛcī lueel kēlä wēt dēt cī gōt yic,

‘Yīn acā aluɔnydu bī puḥl bī dhiäth raŋ yic.’

36 “Ku yen Debit ɛ ye kāk Nhialic looi wäär pīir yen, ku jɔl thou ku thiäk tē cī wārken dīt thiök thīn. Ku guäpde aci bën dhiäth raŋ yic. 37 Ku kën akēc rot looi tənë raan cī Nhialic jɔt bei raŋ yic.

38-39 “Awiëc bāk ŋic wek wämäthkië Itharel, lɔn nadë ke rin Jethu yen abī käreɔc päl piny tənë kɔc. Raan bī wētde gam abī adumuḥmke päl piny tənë ye. Ku kënë ɛ kēc löŋ Mothith looi wäär tənë we. 40 Tääukë wenyīn piny apath bī kē cī kɔc kāk Nhialic tīŋ, cīk lëk kɔc ɛlä rot cīi lui we,

41 “Tiëŋkë wek kɔc kɔc dɔl gup! Gäikë ku wek aabi liu, rin kē luɔɔi akölë!

Acie kē bāk gam, cɔk alɔn bī raandä ye teet yic tənë we!”

42 Wën jiël Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yōök ku bīk ben bën aköl dēët amat bīk wēt lööŋ Nhialic bën ber yic. 43 Wën cī kɔc jäl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruɔc kɔc juëc Itharel, ku kɔc juëc cie kɔc Itharel cī ciɛŋ kɔc Itharel gam. Ku jɔl Paulo kek Barnaba lëk ke bīk kepuḥth dɛɛt, ku bīk pīr ke ŋōth piath Nhialic.

44 Nawën aköl dēt amat, ke kɔc juëc apei bö amat yic aabi ciët kɔc ɛbën geeu kek cī guëer bīk bën piŋ wēt Nhialic. 45 Nawën tīŋ kɔc Itharel akut dīit kënë ke dɔm tiɛel ke. Ku yekë wēt lueel Paulo dhöl yic ku yekë lat. 46 Ku Paulo kek Barnaba aaci bën jam apei kēlä ke cīi riöc, “Kën yen bī rot kaŋ looi tuen, ee lɔn bī we lëk wēt Nhialic. Ku na cāk kuec bāk wēt Nhialic cīi gam, ku yakë röt yök ke we cie kɔc wīc pīr akölriëc ɛbën, ke wek aa buk nyääŋ piny ku lok tənë kɔc kōk cie kɔc Itharel. 47 Rin yok aaci Nhialic yōök ɛlä, ‘Wek aaca looi ke we cīt mermer tənë kɔc cie kɔc Itharel, rin bī raan ɛbën pinyhom poth la pan mac.’”

48 Nawën piŋ kɔc cie kɔc Itharel wēt kënë, gokë puḥth miet ku leckë wēt Nhialic cīk piŋ. Ku kɔc ke cī lɔc bīk aa kɔc pīr akölriëc ɛbën aake cī bën gam.

⁴⁹Wët Nhialic aci bën yet bëëikë yiic ëbën. ⁵⁰Go kəc Itharel, kəcđit baai geu yic ëbën ben rac nhiim agut diäär kəcđit cie kəc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bën cuɔp wei panden. ⁵¹Go atuuç Jethu mël kuëñj ku tenjë kecök rin ci kek puõth riääk tënë ke. Ku jiëlkë ku lek pan cɔl Ikonía. ⁵²Kəc ke ci gam Antiök aake ci Wëi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puõth apei.

Paulo ku Barnaba aa kəc Ikonía lëk Wët Puõth Yam

14 Këcıt këwäär ci rot looi tënë Paulo ku Barnaba Antiök acie yic ben ber aya tënë ke Ikonía. Paulo ku Barnaba aake ci la yon ye kəc Itharel mat thin, ku jiëmkë arëk bi kəc juëc Itharel ku kəc cie kəc Itharel wët Jethu gam. ²Ku kəc kök Itharel ci kuc bik wët cii gam, aaci kəc Ikonía luõm thook bik kenhiiim wël Paulo ku Barnaba. ³Ku Paulo kek Barnaba aaci rëer Ikonía nin juëc. Ku jiëmkë apei rin Jethu ke cii riõc, ku wët yekë lueel ëbën ë yic, rin ci Jethu ke yiëk riel bik käk jän göi aa looi. ⁴Ku kəc juëc tó geeu aake ci keyiic tek, kəc kök aake wël kəc Itharel piñ ku gam kəc kök wët atuuç Jethu.

⁵Nawën ke met kəc Itharel yic kek kacken dit ku kəc Konya bik agaac jɔk, ku wickë bik ke nõk. ⁶Nawën la kəc piõoc wët ci mat yök cök, gokë riñ tã cɔl Likonía tó gæth Lithtra ku Derbe thin. ⁷Ku piõockë Wët Puõth Yam Bány Jethu ë gæthkä yiic.

Paulo aci duër nõk Lithtra

⁸Mony ci ruai, cie cath, yecök yoc piiny tẽwäär dhiëeth ye ë tó gen Lithtra. ⁹Ku ë ye wël Paulo piñ. Go Paulo tiñ ke ci gam ku peth bi kony. Go dot, ¹⁰ku lueel, “Jət rot ba kőc!” Go rot wuõl nhial ku cieth.

¹¹Nawën tiñ kəc juëc kë ci Paulo looi, gokë jam apei thonjen Likonía, “Aciëek cit kəc aaci bën piny nhial tënë yoi!” ¹²Ku ciëkkë Barnaba ke cɔl Deuth ku ciëkkë Paulo ke cɔl Yërmith rin ë yen raan ye wëlken lueel.^b ¹³Go raandit jɔñ cɔl Deuth door, jɔñ rëer yiñjnde kal thok miõor la yiëth adir ci cuëec yõk bëëi. Ku wic kek kacken juëc rëer ke ye bik atuuç door ë ke.

¹⁴Nawën piñ Barnaba ku Paulo ke wickë bik looi, gokë aläthken ret yiic kekõth bik nyuõth lɔn cii kek këcıt kënë wic, ku riñkë ciel than awën yic ku lueelkë, ¹⁵“Yeñö looi wek kënë? Yok aa kəc ë path cimëndun. Yok aaci bën buk Wët Puõth Yam Jethu bën lueel, ku buk we nyaai käk yakë doorkä yiic rin cın kek wëtten yic, ku bäk aa door Nhialic tönj pır, ci nhial ku piny ku wër kek käkkih tó thin ëbën cak. ¹⁶Wäthëer Nhialic ëci kəc puõl bik käkken cik tak aa door. ¹⁷Ku Nhialic

13:51 Mt 10:14; Mk 6:11; Lk 9:5; 10:11 ^b 14:12 Aa rin jakken. 14:15 B.bei 20:11; Wk 146:6

ë rot nyuoṓth akōlakōl kāpuṓth ye looi yiic tēnē kōc. Ee deṅ cəl atueny ku lok kāṅ ēbēn cīt tēden ye kek luok, ku mitkē puṓth.” ¹⁸Cōk awēn kēc kōckā wēlken lac gam, ka cīk bēn lēu bik kōc dōk bik miōōr cīī nāk.

¹⁹Nawēn ke kōc Itharel kōk bō Antiōk gen tō Pithidia, ku bō kōc kōk Ikonía, ku rēckē kōc nhīim ku biōōkkē Paulo ku yōckē ayeer geeu, ku takkē lōn cī yen thou. ²⁰Nawēn la kōc cī gam kenhiim kut yelōōm, ke jōt rot ku dhuk geeu. Naṅon nhiāk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiōk tō Thiria

²¹Paulo ku Barnaba aaci Wēt Puṓth Yam lēk kōc Derbe ku gam kōc juēc wēt Jethu. Nawēn ke dhuk Lithra. Ku lek Ikonía ku jōl a Antiōk tō Pithidia. ²²Ku lēkkē kōc cī gam bik gamden muk apath, ku lek tueṅ ke nhiaṅ Jethu. Ku lēkkē ke piōōcden yic ēlā, “Kōc cī gam ēbēn aa dhil gum ē pīr kēnē yic rin bī kek mēt bāāny Nhialic yic akōldā.” ²³Ku kuanykē kōcdīt akuut kōc cī gam yiic ēbēn, ke cī kaṅ rōōk tēnē Nhialic. Ku thekkē miēth rin bī kek Nhialic kaṅ door. Ku jōlkē ke than Bēny Jethu cin, raan cī kek wēlke gam.

²⁴Tēwēn kueny kek Pithidia yic, gokē bēn Pampilia. ²⁵Ku piōōckē Wēt Puṓth Yam tēnē kōc gen Perga ku lek Atalia. ²⁶Ku tēēn ke gēr, ku dhukkē Antiōk, tēwāār cī kōc cī gam ke thōn Nhialic thīn rin luōiden cīk thōl.

²⁷Wēn cī kek yēēt Antiōk, ke kuut kōc cī gam nhīim ku lēkkē ke kajuēc cīk looi riel Nhialic, ku nyooth Nhialic lōn alēu bī kōc cie kōc Itharel gam aya. ²⁸Ku rēērkkē Antiōk pēi juēc kek kōc cī gam.

Lōṅ Mothith

15 Kōc kōk pan Judia aaci bēn Antiōk, ku piōōckē kōc cī gam ēlā, “Wek aaciī Nhialic bī kony tē cīī we dhil ṅoot, cīt tē cī lōṅ Mothith luēl ye.” ²Go Paulo kek Barnaba jam apei rin ē wēt kēnē kek kōc awēn bō Judia. Nawēn ke mat yic, bī Paulo ku Barnaba ku kōc kōk Antiōk la Jeruthalem bik wēt kēnē la jāām yic kek atuuc Jethu ku kōcdīt kōk.

³Go akut kōc cī gam ke jal tooc, ku wēn tēēk kek Ponicia ku Thamaria, ee cīk lēk kōc lōn cī kōc kōk cie kōc Itharel wēt Nhialic gam. Wēt kēnē aci kōc cī gam ēbēn cəl amit puṓth.

⁴Nawēn yēētckē Jeruthalem ē ke lor akut kōc cī gam, ku atuuc Jethu ku kōcdīt, kōc cīk bēn lēk kajuēc cī Nhialic ke kony bik ke looi. ⁵Go kōc kōk akut Parathī cī gam rōt jat nhial ku luelkē, “Keek aa dhil ṅoot ku lēk ke bik lōṅ Mothith dhiel theek.”

⁶Go atuuc Jethu ku kɔcdit kenhiiim mat bik wēt kënë tak yic. ⁷Wën cī kek wēt jāām yic apēi, ke Piter jɔt rot ku lueel, “Wek kackiē anjēckē lɔn ʔen aci Nhialic lɔc wāār kamkun, ba Wēt Puɔth Yam lēk kɔc cie kuat Itharel, rin bī kek wēt Bēny piŋ ku gamkē. ⁸Ku Nhialic anjic kē tō raan ēbēn puɔu, aci nyuɔɔth lɔn yeen alēu kɔc kōk cie kɔc Itharel bik gam aya cimēn cī yen Wēike cɔl abō tēnē ke, cimēn wāār cī yen ye luoi ʔo aya. ⁹Acī nyuɔɔth lɔn ʔok kɔc Itharel ku thāi kōk, ʔok aa thōŋ ēbēn, ku nyēei kārēc kepuɔth rin cī kek gam.

¹⁰“Na ye kēya, ke yeŋō looi wek kē cī Nhialic nyuɔth we bāk cīi loi, rin wic wek ye ē path bāk tē bī yen puɔu riēēk thīn tiŋ. Tē jōt ʔok kɔc cī gam nhiiim kēril kēc wārkuan dīt ku ʔo aya, kaŋ lēu buk ʔāāc? ¹¹Acie tēde! Ayek gam lɔn bī ʔo kony rin piath Bēny Jethu, ku abī ya tēde aya tēnē ke.”

¹²Go akut ēbēn biet ku piŋkē kāk jāŋ gōi cī Nhialic cɔl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kɔc kōk cie kɔc Itharel. ¹³Wën cī kek thōk jam, ke Jemith jɔt rot ku bēer ēlā, “Piŋkē wētdiē wek kɔc akuɔtda! ¹⁴Acī Thaimon tēt ʔo tē cī Nhialic ye nyuɔɔth thīn lɔn ye kɔc cie kuat Itharel kacke aya, rin cī yen kɔc kōk nyaai keyiic bik aa kacke. ¹⁵Ku wēl kɔc kāk Nhialic tiŋ aaci rōm kek ē wēlkā alanden. Cimēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā,

¹⁶“Ku lueel Bēny, ʔen abī dhuk,
ku ʔen abī many Debit cī riāāk ben jɔt nhom.

Ku ben kākken cī riāāk cōk piny bik riel.

¹⁷Ku kēya, kɔc ēbēn aabī Bēny wic,
kɔc cie kɔc Itharel ca cɔl bik aa kackiē.

¹⁸Yen ee wēt cī Bēny lueel akan,
Bēny yen cī wēt kënë cɔl anjic thēer.’

¹⁹“Ku la Jemith tueŋ ku lueel, na ye ʔen, ke ʔok aaciī kɔc cie kɔc Itharel cī Nhialic dhuōk rēēm nhiiim. ²⁰Aŋuēēn buk ke gāt athōr ku lēkku ke, bik cīi mīth kuat miēth cī ke jakrēc door, ku titkē rōt bik gup cīi la akɔr. Ku cik riem cam ku cik cuēt riŋ lān kēc teem rōl bī riem kuēr. ²¹Rin lōŋ Mothith aci kueen run juēc yiic, ʔōn ye kɔc Itharel mat thīn akōōl cīi kek ē luui yiic, ku wēlkā aaye piɔōc geeth yiic ēbēn.”

Athōr cī gāt kɔc cie kɔc Itharel cī gam

²²Nawēn ke atuuc Jethu, ku kɔcdit kek kɔc akut kɔc cī gam ēbēn, mat wēt yic bik rōōr abēk akut yic kuany, ku bik ke tuɔc Antiōk kek Paulo ku Barnaba. Gokē Judath cɔl Barthabath aya, ku Thilath kɔc theek akut rin luoiden, kuany. ²³Ku gēm kē ke athōr kënë tēnē kɔc cī gam Antiōk,

“Yok atuuc Jethu ku kəcdit, miēthakun, yok aaci miāthda tuōc miēthakua cie kuat Itharel ciēŋ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴Acuk piŋ lən cī kəc kək akuōtda yic la ku rəkē wepuōth kək yekē lueel, ku keek aa kēcku ke tooc bik kakkä aala lueel. ²⁵Kēya, yok aaci yonhiim mat ku gamku buk kəc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämāthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶cī wēiken gam bik luui rin Jethu Kritho. ²⁷Wek aa tucku Judath ku Thilath, bik we lək wəl cī gōt athör kən yic aya. ²⁸Acī Wēi Nhialic täau yopuōth bi ciēn löŋ ril dēt mətku ē lööŋ cī gät we kä yiic. ²⁹Ku wek aa cīi kakkä dhil loi, duōkkē ye mīth miēth yeke jakrec door, duōkkē riem cam, duōkkē cuēt riŋ län kēc teem röl bi riem kuēr, ku tietkē röt bək gup cīi la akər. Na luikē kakkä cit emen cī yok ke lək we, ke luoidun abi piath. Yenakan.”

³⁰Ku toockē atuuc Antiök. Nawen cik yet, ke mat kəc cī gam ebēn nhiim ku gēmkē ke athöör. ³¹Wen cī kek athöör kuen ē ke mit puōth rin cī wəl cī gōt athöör yic ke dēt puōth. ³²Judath ku Thilath, kəc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kəc cī gam bik ke dēt puōth ku rilkē puōth. ³³Tēwēn cī kek nin nök ke ke lony wämāthakua dhöl bik dhuk ke puəl gup tēnē kəc ke toc ke. [³⁴Ku Thilath acie nhom bēn waar ku döŋ.] ³⁵Paulo ku Barnaba aake cī pēi nök Antiök, ke piöoc wēt Bēny kek kəc juēc kək tēnē kəc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puök

³⁶Nawen cik pēi nök Antiök, ke Paulo yöök Barnaba, “Dhukku ciēn gæeth wäär yiic cī yok Wēt Puōth Yam piöoc thīn, buk wämāthakua la neem, ku buk tiŋ lən le kek tueŋ apath kek gamden.” ³⁷Ku ē wic Barnaba bi Joon Marko cath ke ke, ³⁸ku akēc Paulo tak lən puōth yen bi cath ke ke rin aci bēn dhuk Pampilia, ku cīi rēer ke ke bik luoiden thäap kedhie. ³⁹Wēt kēnē acik tær apei nawen ke puök. Ku jiēl Barnaba kek Joon Marko ku geerkē Thaipruth. ⁴⁰Ku cəl Paulo Thilath bi cath kek ye, ku pəl miēthakēn ke dhöl bi Nhialic ke cəl aa cath ke puəl gup. ⁴¹Ku jolkē la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kəc cī gam puōth bik gamden muk apath.

Timothī aci cath kek Paulo ku Thilath

16 Paulo aci cath bi la Derbe ku Lithtra tē ciēŋ Krithian cəl Timothī thīn. Man Timothī ēci gam aya, ku yeen ē ye nyan kuat Itharel, ku wun ē ye Giriik. ²Kəc le yok gam tök ebēn Lithtra ku Ikonía, aake

ye njec jam rin Timothĩ. ³Go Paulo Timothĩ cɔl aɲot rin wic yen ye bik cath. Ee looi këya rin aɲic kɔc Itharel ke ciɛɲ Derbe ku Lithtra ëbën lɔn ye wun Timothĩ Girik, kuat cie ɲoot. ⁴Tëwën ye kek jäl gen ku lek gen, aake lööɲ ci atuuc Jethu ku kɔcdit tɔ Jeruthalem guiir tët kɔc ci gam, ku lëkkë ke bik aa luui cit tã wic atuuc Jethu ku kɔcdit tɔ Jeruthalem ye thĩn. ⁵Këya, kɔc akut kɔc ci gam aaci cök puõth bik gamden ciĩ war, ku kɔc ci gam aaci röt aa juak akölaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin ci Wëi Nhialic ye nyuõth ke bik Wët Puõth Yam ciĩ piöc ë bëëi Athia kä yiic. ⁷Tëwën ci kek aken Mithia dööt, ke wickë bik la pan cɔl Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhialic nyuääth bik ciĩ tãk thĩn. ⁸Gokë Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹Ku ë wëër kënë Paulo aci kädän tiɲ këcit raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lëɲ. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba ɲo bën kony.” ¹⁰Wën ci Paulo nyuõth ë kënë, goku röt guiir buk la Mathedonia, rin acuk njic lɔn ci Nhialic ɲo cɔl buk Wët Puõth Yam la piõc tënë kɔc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹Goku jäl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, nayɔn nhiäk dëët ɲo la Nipolith. ¹²Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuɛɲ ye kaɲ thiɔk tã le kɔc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer kɔc Roma thĩn. Ku näkku nin juëc geeu. ¹³Nawën aköl ciĩ kɔc Itharel ë luui ke ɲo jiël geeu, ku lok wäryɔu tã yeku tak lɔn ye kɔc Itharel kenhiiim mat thĩn bik röök. Ku nyuucku piiny ku jiemku tënë diäär ke ci kenhiiim mat thĩn aya. ¹⁴Kam kɔc ci wëlku piɲ ë kɔc ke tɔ thĩn yiic, ee tiɲ gen Thiatira cɔl Lidia, ku ë ye ɲɔc wei alëth mithiõɲ ril ɲönyden yic apei. Lidia ë ye Nhialic door, ku ëci Nhialic cök puõu bi wët lueel Paulo piɲ. ¹⁵Wën ci ye gäm lökwëi kek kɔc ciɛɲ baai kek ye, ke cɔl ɲo ku lëk ɲo, “Bäk, rëërkë paandië, tã ci wek ye gam lɔn ci ɲen gam ayic.” Ku lëɲ ɲo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶Nayɔn akäl tök, tãwën le ɲok tã ye kɔc la röök thĩn, ke ɲo räm kek nyan alony la guõp jɔɲ ye cɔl alëk kɔc kë bi rot looi. Ku yeen ëci wëü juëc apei bëëi tënë kɔcken ci ye loony. ¹⁷Nawën ke buõth Paulo ku ɲo ëbën ke loi duɔt, “Kɔckä aa lui rin Nhialic Madhɔl. Aa yin lëk tã bi Nhialic yi kuɔny thĩn.” ¹⁸Ku looi këya nin juëc, agut bi Paulo puõu riääk, ku wel yenhom ku lëk jɔɲ tɔ nya guõp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ë nya guõp!” Ee kaam wën, ke jɔɲrac jiël yeguõp. ¹⁹Nawën le kɔc ci yeen loony tiɲ, ke nyan alony cɪn wëü ye bën bëëi tënë ke, gokë Paulo dɔm

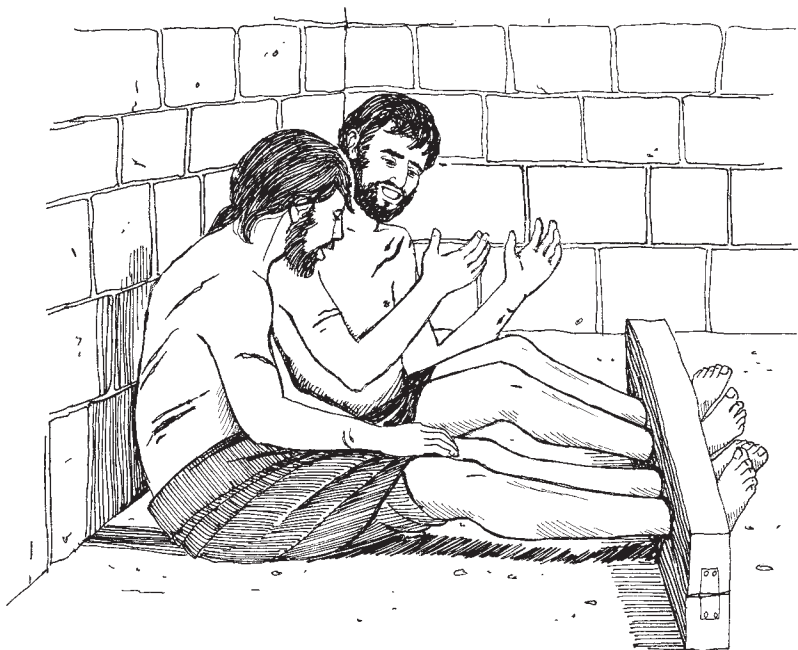
ku Thilath ku thelkë ke luk yic. ²⁰Ku yëthkë ke bány nhïim ku luelkë, “Röörkä aa kɔc Itharel, ku keek aa loi aliäap genda. ²¹Aa yook piöc buk kák liu ciɛɛnda ku löñkua yiic, aa looi. Yok aa kuat Roma. Këya, yok aaciï dhil luui kák yekë lëk yo buk ke looi.”

²²Ku met thän awën kääc luk kôu wëdden yic ku biëkkë ke, ku ret bány alëth Paulo ku Thilath yiic keköth, ku cɔlkë ke aa that. ²³Wën cï apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apeï, ku riitkë ke yon mëc, ku yöök bëny apuruuk ë tïit kɔc cï mac, bi ke der rin bi kek cïi kat. ²⁴Nawën piñ apuruuk ë wët kënë, ke riitkë yon tō ciëen ku rekkë kecök, ku meckë ke gurgurdit thiek kôu.

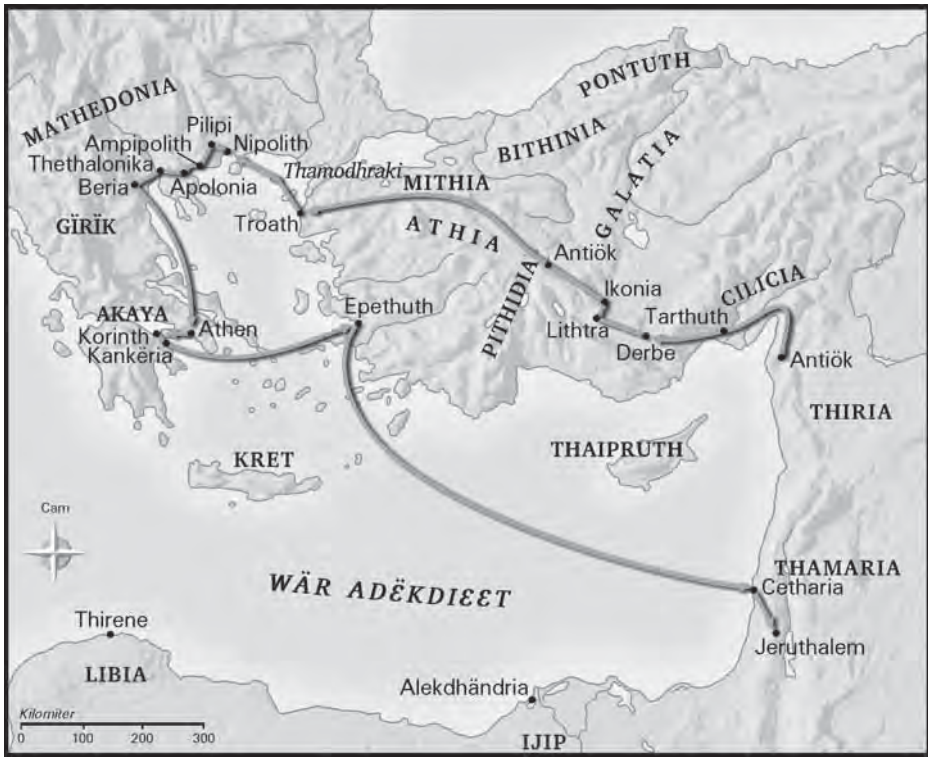
²⁵Nawën tēcit wëër ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake röök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku kɔc kök ke cï mac kek keek aake piñ. ²⁶Kaam awën ke piny yiëk rot apeï, ku yiëk tēwën cï yon mëc buth thin aya. Nyin yic tēwën ke yoot ñany kethook, ku dák luñj werwer kecök.

²⁷Go bëny apuruuk wën tit yot thok rot puur ku tiñ yoot ke ñaany thook, ku tek lon cï kɔc cï mac röt kual, go palde miëet bei, ku wïc bi rot nöc. ²⁸Go Paulo rël apeï, “Duk rot näk! Yok aatō tēn ëbën!”

²⁹Go bëny apuruuk mac cɔl, ku riñ yot ku wiik Paulo ku Thilath cök ke leth. ³⁰Nawën ke wet nhïim ayeer ku thiëc ke, “Wek bány, yeñö ba looi bi ya kony?”

Ku meckë ke gurgurdit thiek kôu (16:24)

Cäth ë rou Paulo (15:36 - 18:22)

³¹Gokë lueel, “Gam wët Bëny Jethu, ke yin akony wek kacku.” ³²Nawën ke jəl wët Bëny Jethu piöc tënë ye ku tënë kɔc kɔk tɔ paande ëbën. ³³Ku ë wëër kënë, ke Paulo ku Thilath nyeci bëny apuruuk wën ke bi tëtöökken la look yiic ku dër keyiic, ku muɔc nhom nyin yic kek kacke ëbën. ³⁴Ku yëth Paulo ku Thilath paande ku gëm ke miëth. Ku jəl puöu miët kek kacke rin ci yen wët Nhialic jal gam.

³⁵Nayɔn nhiäk ke bäny geeu toc bäny apuruuk, “Lak, lëkkë bëny apuruuk tit yɔn mëc bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶Go bëny apuruuk tit lëk Paulo, “Bäny aaci wët tooc rienkun bi we lony. Këya, wek aaci puöl bæk jəl ke cïn awuöc yik we.”

³⁷Go Paulo lueel tënë bëny apuruuk, “Yok aa këc yäth luk yic, ku yok aaci bäny col atthat thëi nhom ku mac yo, ku yok aa kɔc Roma! Ku ëmën, awickë buk jəl yo ciï njic? Acie tède! Kek bäny nhïim, aa dhil bën tën bik yo bën luöny bei.”

³⁸Go bäny apuruuk wët ci Paulo ku Thilath lëk ke la kuany yic tënë bäny geeu. Nawën piŋkë lɔn ye Paulo ku Thilath kɔc Roma, gokë riöc.

³⁹Ku lek bik ke la lōŋ, bik wēt päl piny tēnē ke, ku bīikē ke bei yōn mēc ku lēkkē ke bik jāl geeu. ⁴⁰Go Paulo ku Thilath jāl ku lek pan Lidia. Ku matkē kenhīim thīn kek kōc cī gam, ku jiεmkē tēnē ke wēl deet kek kepuōth ku jiēlkē.

Kōc Thethalonika aacī wēt Paulo maan

17 Paulo ku Thilath aacī tēek gēeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jōlkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kōc Itharel kenhīim mat thīn bik rōök. ²Go Paulo, cimēnden thēer, la tē ye kōc Itharel kenhīim mat thīn, ku akōöl yiic kadiäk, akōöl cīi kōc Itharel ye luui, ke Paulo jōl kāk cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic aa tēer kek kōc. ³Ku nyuth ke kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlä, “Jethu jiεm yēn rienke tēnē we ēmēn, yēn acī Nhialic lōc ku dōc.” ⁴Go kōc kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yēn lan kōc juēc Gīrīk Nhialic door aya, ku diäär kōk kōcdīt.

⁵Ku kōc Itharel aake cī tiēel dōm rin cī kōc juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kōc aliäap dhōl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mēkkē pan Jathon ku wickē Paulo ku Thilath yōöt yiic bik ke bēēi ayeer tēnē kōc. ⁶Nawēn cik ke yōk, gokē Jathon ku kōc kōk cī gam thēl tēnē kōcdīt geeu ke loi duōt ēlä, “Rōörkā aacā liäap looi gēeth juēc yiic, ku ēmēn aacī bēn genda. ⁷Ku aacī Jathon nyuōc paande. Keek aacī lōōŋ bēnyŋaknhom Roma dhōl yiic, ku luelkē ka la bēnyŋaknhom dēt yam cōl Jethu.” ⁸Ku wēlken kā, aacī thändit geu ku bāny liäap nhīim. ⁹Ku jōl bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cōl aa tēēu wēēu piny bik rōt waar, ku pālkē ke bik jāl.

Paulo ku Thilath aacī la Beria

¹⁰Tēwēn cī piny cuōl, ke kōc cī gam cōl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cik yet, ke la tē ye kōc Itharel mat thīn. ¹¹Aye kōc Itharel tō Beria nhiaar bik wēt Paulo piŋ tēnē kōc Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kueen akōlakōl, bik tiŋ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹²Kōc juēc aacī wēt Jethu ye Paulo lēk kōc bēn gam. Ku diäär juēc kōcdīt Gīrīk, ku rōör juēc Gīrīk aacī wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³Nawēn le kōc Itharel tō Thethalonika piŋ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōc Beria aya, gokē bēn ku kuutkē kōc thook bik aliäap looi. ¹⁴Tēwēn nyin yic, ke kōc cī gam cōl Paulo ajiēl kek kōc kōk bik la wath thok, ku dōŋ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵Ku kōc awēn ruēc Paulo aacī bēn ger kek ye, bik yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bik rōt lac māt ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶Tëwën tiit Paulo Thilath ku Timothï Athen, ee këc puöu la yum wën tiñ yen geu ke ci thiäñ yïik ye kek jakken door thïn. ¹⁷Go jäl a teer kek kɔc Itharel, ku kɔc wuöt kɔk Nhialic door të ye kɔc Itharel mat thïn kek thän dët guëer të ye kɔc kenhiim mat thïn geeu, bik wëlkä bën piñ. ¹⁸Go kɔc kɔk piöoc Epikuria ku Ithtak jam kek ye aya. Ku lueel kɔc kɔk, “Yenjö wïc raan kënë këc piöc, bi lueel?” Ku ben kɔc kɔk lueel, “Yen ë ciët jam rin jak kucku.” Ee luelkë këya rin Paulo ë piöoc rin Jethu, ku lɔn ye kɔc röt jət thou yic. ¹⁹Gokë Paulo cɔl amat yic, amat ë röm gɔn cɔl Ariöpakuth nhom ku luelkë, “Awicku buk piöocdun yam ye lueel kënë ñic. ²⁰Kök yeku piñ ke ye lueel, aaci thöñ kek käk cuk kañ piñ, ku awicku buk wëdden yic, ñic.” ²¹(Rin anhiëer kɔc ke dhiëth Athen, ku thäi kök la rëer thïn, bik kɔc aa lëk wël yam cik piñ, ku piñkë käk yam tënë kɔc kök aya.)

²²Go Paulo rot jət ku këëc amat Ariöpakuth nhom ku lueel. “Kɔc Athen! Aya tiñ kajuëc yiic lɔn ye wek jak juëc theek. ²³Rin të cieth yen gendun yic, ku daai kakkun yakë door, yen ë yïk yök aya ke ci göt nhom këlä, ‘Tënë Nhialic kuc.’ Yen kë yakë door kënë, yen ë kënë ya lëk we, ku acäk ye ñic. ²⁴Nhialic ci piny cak ku käk tō thïn ëbën, yen ë Bëny nhial ku piny. Ku acie ceñ luëk ci buth yiic bi ye aa door thïn. ²⁵Ku yeen aya, acie wïc kök bi luöi ye, rin ë yen atō piir yecin, ku ë yen këriëc ëbën wïc raan, gäm raan. ²⁶Nhialic aci raan tök kañ cak tueñ, ku raan töñ kënë yen abiï thäi bei thïn ëbën, ku jəl ke aa thiëi pinyhom ëbën bi kek ceñ thïn. Ku tueñ këc yen ke cak, ëci guiir, ye nen, ku ye tēnen bi kek cieñ thïn. ²⁷Acï cak rin bi kek ye wïc bik ñic, tädë abik yök të wïc kek ye. Ku ë yic Nhialic aci mec kek yo. ²⁸Cimën ci raan dët ye lueel ëlä theer, ‘Yen acɔl yo aa piir, ku ciëñku cimën kënë!’ Ku aci kɔckun wak lueel aya ëlä, ‘Yok aa miëthke aya.’

²⁹“Cimën ye yok miñh Nhialic, acuk dhil tak lɔn Nhialic acit milän, ayi alet ci atët guan bi thöñ Nhialic. ³⁰Akëc Nhialic kuëc nhom, bi kɔc tēm awuöc wäär këc ye ñic, ku ëmën ë kɔc lëk pinyhom ëbën, bik kërec yekë looi puöl. ³¹Rin aci guiir bi la aköl töñ bi raan ci lɔc luk looi tënë kuat raan ëbën pinyhom. Ku yen aci nyuöth raan ëbën lɔn bi yen kënë looi, jön ci yen raan bi luk looi jət rañ yic!”

³²Tëwën piñ kek Paulo ke jam jön rot thou yic, ke bui kɔc kök, ku lueel kɔc kök ëlä, “Awicku, ba kënë ben ber yic, buk piñ.” ³³Go Paulo jäl amat yic. ³⁴Ku mët röör kök röt ye, ku gamkë wët ci lueel, kam ë röörkä ë ye raan kɔc amat cɔl Diönithiöth, ku tiñ cɔl Damarith, ku kɔc kök ke ci gam aake tō thïn aya.

^c 17:18 Aa kɔc akut ë këñ lueel pan Giriik. 17:24-25 1Bñ 8:27; Ith 42:5; Luoi 7:48

Paulo aci la Korinth

18 Wën cî Paulo jam amat yic, ke jiël Athen ku ler Korinth. ²Ku rëm thîn kek mony Itharel cɔl Akuila, dhiëth Pontuth, ke puçc bën Italia kek Prithkila tieŋde, rin cî Klaudiöth, Bënyŋaknhom kɔc Itharel cuɔp wei Roma. Go Paulo la bî ke la neem. ³Ku rëer ku luui ke ke, wën cî yen ke yök ke ye cuëc alëth dhil ye guöt piny cît duël, ku Ʒɔçckë ke cimën yen aya. ⁴Ku ë ye jam apei tē ye kɔc Itharel mat thîn akööl cîi kɔc ye luui yiic, bî ke lëk yith, rin bî kɔc Itharel ku kɔc Girik wët Nhialic gam aya.

⁵Nawën la Thilath ku Timothî bën Mathedonia, ke Paulo päl kækken ke ye looi ku yik yenhom piöc wët Jethu, ku tët kɔc Itharel lɔn Jethu yen aluaŋ bî Nhialic tuöc pinyhom. ⁶Nawën ke jönykë ku luelkë käreç rienke, go yecök teŋ ku lëk ke, “Na cäk määb bäk Nhialic kuc, ka wek aabî röt gök ë röt! Acin raan bäk gök. Ëmën wek aba puöl ku la wët Jethu piöc tënë kɔc cie kɔc Itharel.” ⁷Goke jal nyääŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cɔl Titiöth Juthtuth bî la rëer thîn. Ku pan Titiöth ë thiäak kek tën amat kɔc Itharel. ⁸Raandit tën amat cɔl Krithputh ëcî wët Nhialic gam, yeen ku kacke ëbën ku kɔc kök Korinth aake cî wët Jethu piŋ ku gamkë, ku muç Paulo kenhïim.

⁹Nayɔn wëer tök, ke Paulo tiŋ kädän këcît nyuöth, ku lëk Nhialic ye ëlä, “Duk riçc ë kɔckä, lɔr tuenŋ yî jam tënë ke, ku duk dhör kë loi yic, ¹⁰rin Ʒen arëer kek yî. Acin raan bî ye lëu bî yiëk tëtök, rin kɔc juëc rëer ë tën aa kackië.” ¹¹Go Paulo rëer geeu ruöön tök ku abak, ke piöc kɔc wët bö tënë Nhialic.

¹²Nawën cî Galio bënyŋaknhom Roma, jal looi bî ya bënydit pan Girik, ke kɔc Itharel mat keyiic ku dɔmkë Paulo ku Ʒëthkë luk yic tënë Galio. ¹³Ku luelkë tënë ye, “Mony kënë, awic kɔc bîk Nhialic aa door dhöl cîi thääny kek löŋda.”

¹⁴Tëwën wic Paulo ye bî jam, ke luel Galio tënë kɔc Itharel ëlä, “Na ye awuöc yen cî looi, Ʒuöt Ʒen acä yic päl piny ku pien wëtdun. ¹⁵Ku ëmën nëk ater we ë path wët rin ku wël ku löŋkun, wek aa dhil këdun lueel wepëc. Ʒen acie bëny käk cît kakkä.” ¹⁶Ku cɔl ke aa nyeei luk yic. ¹⁷Gokë Thotheneth, raandit tën amat dɔm ku biëkkë luk yic. Ku kënë akëc Galio kuëc nhom.

Paulo aci dhuk Antiök

¹⁸Paulo ëcî nin juëc nök Korinth kek kɔc cî gam, nawën ë ke tööŋ ke, ku ler riäi yic kek Prithkila ku Akuila, riän la Thiria. Ku wën këc kek guo la wiir bîk ger, ee cî kuëŋ Kankëria tënë Nhialic, ku cɔl rot amut nhom.

¹⁹Nawën ë ke yet Epethuth, të cï Paulo Prithkila ku Akuila bën nyään thïn. Ku ler tën amat kɔc Itharel, ku jiem apɛi ke ke. ²⁰Ku pëen kɔc amat bi lõk rëer kek ke, go cïi gam. ²¹Ku lõk ke ëlä wën jiël yen, “Na ye yen kë wic Nhialic, ke yen abi dhuk tënë we.” Ku ler riäi yic ku jiëlke Epethuth.

²²Wën le yen yëet Cetharia, ke la Jeruthalem ku muõth akut kɔc cï gam, ku jøl la Antiök. ²³Nawën cï nin nõk Antiök ke jiël ku ler wuõt Galatia ku Prigia ku deet kɔc cï gam thïn ëbën puõth.

Apolo ë kɔc Epethuth ku Korinth piõc

²⁴Go raan Itharel cøl Apolo, dhiëth Alekdhändria pan Ijip, bën Epethuth. Yen ë ñic wël theer cï göt athör theer wël Nhialic yic, ku ë ñic jam apɛi. ²⁵Ku ëcï piõc dhël Bëny ku nhiëer ke ku jiem ku piõc kɔc yith rin Jethu. Ku kakkä aake pëk thook miõc nhom wäär ye Joon looi. ²⁶Ee ye këriëc ëbën ñiëc teet yiic apath tën amat ke cïi riõc. Tëwën piñ Prithkila ku Akuila wëlkä, gokë yäth panden ku tëtke dhöl cï Nhialic nyooth tënë kɔc.

²⁷Ku jøl Apolo tak bi la pan Girik, go kɔc cï gam Epethuth kony ku gëtkë athöör tënë kɔc cï gam tō pan Girik, ku lõkkë ke bik ñiëc lor apath të yeet yen. Ku yeen aci bën aa raan cï kɔc cï Nhialic kuony dhëënde bik gam, bën kony apɛi wën yeet yen. ²⁸Rin wëlken ril cï lueel aaci yen kɔc Itharel thöl nhïim amat yic, ku nyuth ke yith wël theer Nhialic cï göt yiic lõn Jethu yen ë raan cï lõc ku dɔc.

Paulo aci la Epethuth

19 Tëwën rëer Apolo Korinth, ke Paulo jøl cath bi wuõt kuany yiic ku yeet Epethuth. Tëën, aci kɔc kök abiõth yök thïn ²ku thiëc ke, “Cï Wëi Nhialic lööny wegup wën cï wek gam?” Gokë dhuök ye, “Akëcku cak piñ lõn tō Wëi Nhialic thïn.”

³Go Paulo ke thiëc, “Na ye këya, ye miõc nhom nõ cäk yök?” Gokë bëer, “Ee miõc nhom ye Joon gäm kɔc.”

⁴Go Paulo lõk ke, “Miõc ye Joon kɔc muõc nhïim aye looi tënë kɔc cï kepuõth wël wei kërec yiic. Ku lõk kɔc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lõk bën yacök gam.”

⁵Wën piñ kek ë wët këne, ke muõc nhïim bik jäl aa kɔc buõth Jethu. ⁶Ku tëëu Paulo yecin kenhiim, ku bö Wëi Nhialic kegup, ku jiemkë thok kök, ku jolkë wët cï bën tënë Nhialic aa lueel. ⁷Ku rööer aake cit thiäär ku rou ëbën.

⁸Ku tën pëi kadiäk, Paulo ë ye la të ye kɔc Itharel mat thïn, ku jiem ke ke apɛi lõn ye wët ye lueel rin bäany Nhialic yic. ⁹Go kɔc kök nhïim

riel keyiic ku cĭk gĕm, ku luelkĕ kĕrec apeĭ kĕc nhĭim rin dhĕl pĭr cĭ Bĕny nyooth. Go Paulo ke nyĕĕ piny ku jiĕl kek kĕc cĭ gam, ku jĕlkĕ wĕt aa jaam yic akĕlakĕl, yĕndit ye mony cĕl Tiranuth jam thĭn tĕnĕ kĕc juĕc. ¹⁰Ku la Paulo tueŋ run karou ke loi kĕnĕ, abĭ kĕc ke rĕĕr wun Athia, kĕc Itharel ku kĕc cie kĕc Itharel, wĕt Bĕny piŋ.

Aye wĕĕt Ithkiba them bĭk jakrec cuŕp wei

¹¹Nhialic ĕcĭ Paulo cĕl aloi kĕk kĕc gĕi kĕc rĕt kaŋ looi. ¹²Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceŋ tĕn luoi, aake ye yĕth tĕnĕ kĕc tuany. Ku tĕ cĭ ke yĕth, aa tuaany cĕl ajiĕl ku jiĕl jakrec kegup aya. ¹³ĕcĭ kĕc kĕk Itharel kĕc gam baai kuany yic ke ye jakrec cuŕp wei kĕc gup, aa them aya bĭk rin Bĕny Jethu aa lueel, ku yekĕ jam tĕnĕ jakrec ĕlĕ, “Yĭn ayĕĕk rin Jethu, ye Paulo jam rienke.” ¹⁴Wĕĕt raandit kĕk Nhialic cĕl Ithkiba kadhorou kek aake ye kĕnĕ looi.

¹⁵Go jŕŋrac lueel tĕnĕ ke, “Yen aŋic Jethu, ku yĕn acĭ wĕt Paulo piŋ ku week yakĕ tak ye wek yĭ ŋa?”

¹⁶Go raan tĕ jŕŋrac yeguŕp thuĕt kegup ku yĭk ke tĕtĕok, ku ret alĕthken yiic kekĕth. Nawĕn ke kat paande kecĭn kĕth alĕth, ke kuĕr gup aya. ¹⁷Kĕc Itharel ĕbĕn ku kĕc cie kĕc Itharel ke ciĕŋ Epethuth, aake cĭ kĕ cĭ raan la guŕp jŕŋrac looi piŋ, gokĕ riĕĕc apeĭ, ku jĕl rin Bĕny Jethu aa leec apeĭ. ¹⁸Go kĕc juĕc cĭ gam bĕn ku lekkĕ kĕkken rec cĭk looi kĕc nhĭim.

¹⁹Go acĕr juĕc luoi ĕ kĕkkĕ athĕrken bĕĕi ku cuĕnykĕ ke ke dĕei raan ĕbĕn. Ku matkĕ wĕĕu ke yĕcĕc athĕr yiic gokĕ aa wĕĕu juĕc apeĭ. ²⁰Kĕjuĕc ril cĭ rĕt looikĕ aacĭ kĕc cĕk puĕth apeĭ, ku jĕl wĕt Bĕny la tueŋ ke thiĕi piny, ku gĕm kĕc juĕc.

Kĕc Epethuth aacĕ aliĕĕp looi

²¹Wĕn cĭ kĕkkĕ rĕt looi, ke bĕ Paulo puĕu bĭ la Jeruthalem ke tĕk Mathedonia ku Girĭk, ku lueel, “Tĕ cĭ yĕn la ĕ bĕĕikĕ yiic ke yĕn abĭ dhiel la Roma aya.” ²²Go Timothĭ ku Eratuth kĕcken ye kony tuĕc Mathedonia, ku lĕk rĕĕr Athia.

²³Tĕwĕn rĕĕr yen Athia yen ĕcĭ aliĕmdit rot looi Epethuth rin dhĕl pĭir cĭ Bĕny nyooth. ²⁴Mony thĕth milĕĕŋ cĕl Demetriĕth ĕ tĕ thĭn. Ku yĕen ĕ ye kĕŋ thĕĕth milĕŋ kecĭt luĕk kor ye ke jŕŋ tik cĕl Artemith door thĭn. Ku kĕcken luoi aake wĕĕu juĕc yĕk ĕ luoiden kĕnĕ yic. ²⁵Go kĕcken luoi cĕl ĕbĕn, ku cĕl kĕc kĕk milĕĕŋ thĕĕth kecĭt luĕk Artemith cimĕnden aya, ku lĕk ke, “Week, aŋieckĕ lon ye yĕk wĕĕukuan pĭir yĕk yĕk ĕ luoi kĕnĕ yic. ²⁶Ayakĕ piŋ ku tiĕŋkĕ yen kĕ looi raan cĕl Paulo. Aye lueel lon kĕk ye thĕĕth aacie Nhialic acĭn, ku yĕen acĭ kĕc

Cäth ë diäk Paulo (18:23 - 21:17)

juéc wel nhïim Epethuth ë tĕn, ku jəl a Athia ëbĕn. ²⁷Kĕrac abi rot looi rin kĕc aaciĭ bĭ ñiec aa jam ë luɔidan kĕnĕ. Ku acie këya rot, acĭn kĕc bĭ ye ben aa tak lĕn ye luəŋ jəŋdan cəl Artemith kë thiek yic. Ku acĭn kĕc bĭ jəŋdan cəl Artemith ben aa theek, jəŋdan ye raan ëbĕn Athia ku pinyhom, door!”

²⁸Wĕn piŋ thän awĕn cĭ kenhiim mat kë cĭ Demetriöth luel, ke tuuc kegup ku riëkkĕ puöth apeĭ, ku loikĕ wuɔɔu ku yekĕ luel ëlä, “Artemith Epethuth adiĭt apeĭ alanden!” ²⁹Ku jəl kĕc juéc geu yic ëbĕn, duɔɔt looi. Ku dĕm thän awĕn Gaiöth ku Arithtarkuth, kĕc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riinjĕ ke tĕ ye kĕc geu kenhiim mat thĭn. ³⁰Go Paulo wĭc bĭ la jam kek kĕc wĕn cĭ kenhiim mat. Go kĕc cĭ gam pĕen bĭ cĭi la. ³¹Ku kĕc kĕk ñiec kek ye kĕcdit geu yiic aake cĭ wĕt tooc aya bĭk lĕk, bĭ cĭi bĕ bĭ bĕn jam kĕc nhïim. ³²Tĕwĕn kĕc ke cĭ bĕn amat yic aake loi duɔɔt. Ku ye kĕc kĕk jam wĕl cĭi thöŋ kek wĕl kĕc kĕk, rin kĕc juéc keyiic aake cĕk kĕnĕ met kĕc kenhiim kuc. ³³Go kĕc kĕk tak lĕn ë yen Alekdhändĕr yen cĭ kĕnĕ looi, rin cĭ kĕc Itharel ye cəl ala kĕc

nhïim tueŋ. Go Alekdhändër yecin jət bï kəc cəl abit, ku bï tèt ke lən cïi kek cök tō ë wët kënë yic. ³⁴Nawën lek Alekdhändër ɲic lən ë yen raan Itharel, ë ke ɲot ke loi duɔɔt ku ɲuɔt yekë kiit yic, “Artemith Epethuth aril apei alanden.”

³⁵Nawën ke jəl raandit bëny geeu lëu bï kəc duöm thook piny ku lueel, “Kəc Epethuth aɲic raan ëbën, lən yen gen Epethuth yen ala riel bï luaŋ Artemith tiit, ku jəl a kuɔr yath cï löny nhial. ³⁶Acin raan dhäl ë kakkä. Këya, pälkë röt piny, ku duökkë lui luoi mith. ³⁷Wek aaci röörkä bëï ë tën, cək alən cin yen kë yaath cï nyaai luæk, ku lən cin yen käreç cïk luæel jaŋda guɔp aya. ³⁸Na la Dimitriöth kek kacken luoi raan yekë gaany, ka akööl ye kəc luk aatō thïn ku bäny aa rëer thïn, alëukë bik raan wickë la gaany akölë. ³⁹Ku na le kädëët ɲuɔt wiëkkë, ka bï luk amatdit yic. ⁴⁰Rin alëu bäny Roma kuan mac ɣo bik lueel lən cï yok aliäap looi rin kë cï rot looi akölë, rin acin raan lëu ye bï lueel, lən ala wët puɔth looi aliäap, ku acin wët yic lëuku buk lueel aya rin aliäm kënë.” ⁴¹Wën cï yen wët kënë lueel, ke däk amat nom.

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Gïrik

20 Tëwën cï kəc ke wïc Paulo bik nök röt päl piny, go Paulo kəc cï gam cəl ku mët ke ke, ku lëk ke wël deet yen kepuɔth ku jəl ke tōŋ, ku jiël bï la Mathedonia. ²Ku jəl cath wuɔt juëc yiic ku lëk kəc cï gam wël juëc deet yen kepuɔth bëï cï ke tëek yiic. Ku jəl la wun Gïrik. ³Ku rëer thïn pëi kadiäk. Tëwën guir yen rot bï la Thiria, go ɲic lən cï kəc Itharel ye thiën dhël yic bik nök. Go tak ku dhuk ciëen bï la tëek Mathedonia bï jäl la Thiria. ⁴Kəc cï yen bën ruac aayï Thopater, wën Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kəc Thethalonika, ku Gaiöth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kəc wun Athia, ku jəl aa Timothï. ⁵Keek aaci la tueŋ ku lek ɣa tiit yok kəc kök ke cath kek ɣa Troath. ⁶Ku yok aaci cath riäi jäl Pilipi ke ɣo cï Yan Ayum cin yic luou kaŋ cam. Nawën nin kadhiëc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ë yen tē cï yok nin kadhorou bën nök thïn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷Nayɔn thëëi aköl nin dätem, ke yok aa ɣo cï yonhïim kut ku buk ayup bany yic ku camku yok kəc cï gam. Ku jəl Paulo jam, ku le tueŋ ke jiëem kəc nhïim yet wëer ciel yic, rin ë bï jäl ɣon nhiäk. ⁸Ku mëc juëc aake dëp yön nhial tēwën mët yok thïn. ⁹Ku mony riënythii cəl Eyutikuth ëci nyuc aluïit nyin. Nawën cï jam Paulo kōu bër apei, go nin nök abi nin, ku lööny piny aluïit nyin aɣeer. Ku yöt ëci buth ke cöoc nom arak diäk. Nawën lek jət ke yökkë ke cï thou. ¹⁰Go Paulo bën ku

cuet rot yeköu ku pæet yic. Ku læk kɔc, “Duökkë riöc, aŋot pïir!” ¹¹Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawën cï jam ke ke apeï agut bi piny bak, ke jiël. ¹²Ku yëthkë riénythii wën baai ke pïir, ke cï puöth miet apeï.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³Yok aaci la tueŋ buk la riäi yic, ku ger yo buk la Athoth tën yen bi Paulo la met riäi yic thïn. Ku ëci læk yo ku buk looi këya, rin ë wïc bi la Athoth yecök. ¹⁴Nawën le röm ke yo Athoth, go cath kek yo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵Ku tëmku ë riäi ku yeetku Kayoth yon nhiäk dët. Na aköl dëët ke yo la Thamothe, nawën ben bak goku yet Miletuth. ¹⁶Ku ëci Paulo tak ku bi Epethuth waan thok, rin cï yen ye wïc bi gääu wun Athia. Ku ë ban yeköu rin ë wïc bi them apeï bi yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cïn yic luöu.

Paulo aci kœdüt Epethuth tööŋ

¹⁷Tëwën cï Paulo yet Miletuth go thok tuöc tënë kɔc Epethuth, ku bi kœdüt kek bäny kɔc cï gam röm kek ye. ¹⁸Tëwën cï kek yëet go læk ke, “Wek aa ŋic luöidië, ku të cï yën cien thïn kek we aköl tööŋ yon yëet yën wun Athia. ¹⁹Yen akëc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yën ya loi luöi ya ya aluaŋ Nhialic. Ku yën ya ye rëer ke ya dhiau puöu wët pïr ril yic ye kɔc Itharel ye wïc bik yën nöc. ²⁰Yen acïn kë ca muöny we, kën yen bi we kony tëwäär ye yën kɔc læk, ku ya kɔc piöc wët Nhialic agut bäaikun yiic. ²¹Kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, aa ca ke aa læk alanden ku bik kepuöth dhuök ciëen ku gamkë wët Bänyda Jethu. ²²Ku ëmën, rin theek yën wët cï Wëi Nhialic læk ya, ke yën adhuk Jeruthalem, ku akuöc yenö bi rot la looi tënë ya tëtui. ²³Kën yen ŋiec ë kë cï Wëi Nhialic thön yën geeth ca tëek yiic ë lön bi ya mac, ku kërec bi luöi ya geeth yiic ëbën aatit ya. ²⁴Ku piërdië acä ye kuëec nom lön ye yen këpath tënë yën, ku ë rin wïc yën ye ku ba luöi yen cï Bëny Jethu yiëk ya ba thöl, yen lön bi yën ye aa læk kɔc, yen thoŋ path tënhiëer Nhialic kɔc thïn.

²⁵“Yen aci cath kamkun, ke ya jam wët bäny Nhialic. Ku anjec ëmën lön cïn yen raan dët kamkun bä ben tïŋ. ²⁶Kën yen alæk we ku bæk muk wenhïim akölë, të le yen raan bi dhël ca nyooth lök puöl bi mää, ka cïi yën bi gök. ²⁷Rin acïn kädët ca moony këc læk we ye kë wïc Nhialic ëbën ku bi looi. ²⁸Tietkë röt apath ku tietkë kɔc cï Wëi Nhialic we looi bæk aa kɔc mec ke. Calkë röt aaye abiök kɔc cï wët Nhialic gam, kɔc cï looi bik aa kacke thon Wënde. ²⁹Anjec na la jäl ke kɔc ater Nhialic, cit gal cï wäth aabi bën kamkun, ku keek acïn raan tök kam kɔc cï gam bik

puɔl. ³⁰Nĩnkui bĩ bēn kɔc kɔk akuɔtdun yic aabi lueth aa lueel na lēukē ka wēŋ kɔc cĩ gam. ³¹Tietkē wenhiim, ku duɔkkē nhĩim mār, aŋiec wek aca piɔɔc piu nyin akɔl ku wēēr tēn run kadiāk.

³²“Ku ēmēn wek aca pāl Nhialic bĩ we tiit dhēējden nhiēr yen we. Yen ala riel bĩ we dɔɔc bāk kāpath yōk, kāpuɔth kek ye yiēk kɔcken cĩ lɔc. ³³Acĩn kāpuɔth raan dēt cimēn luŋ thith, ku milāŋ tɔc, ku alēth ca tuɔɔr nyin. ³⁴Aŋieckē wepēc lɔn ke luɔi ca looi, cĩ ŋen ke wēēu juēc yōk thĩn aa kek cĩ ŋen kākkiē ku kāk kɔc rēēr kek ŋen ŋɔɔc. ³⁵Aca nyuɔth we kajuēc yiic ēbēn, lɔn nadē raan luui apei yen ē kɔc niɔp kony, ku wēl cĩ Bēny Jethu lueel aake muɔk ŋanhom ŋɔn cĩ yen ye lueel ēlā, ‘Raan kɔc muɔɔc ē yen puɔu miet apei tēn lɔn bĩ raan dēt ye muɔɔc!’”

³⁶Tēwēn cĩ Paulo thōk jam, gokē kenhiɔl guɔt piny ku rōökkē Nhialic. ³⁷Keek aaci dhiau tēwēn ye kek Paulo paat yic, ku yekē ciem ke tōŋkē. ³⁸Keek aake rɛc puɔth wēt cĩ yen ye lueel ēlā, wek aaci ŋa bĩ ben tiŋ. Ku jɔlkē ruac riāi yic.

Paulo aci la Jeruthalem

21 Yok aaci kɔc cĩ gam ke bō Epethuth tōŋ ku jiēlku. Tēwēn cĩ yok wār teem riāi, goku yet tē cɔl Koth. Naŋɔn akɔl dēētē ke ŋo yet pan cɔl Rodeth, ku jiēlku thĩn ku lokku tē cɔl Patara. ²Ee tēēn yok aaci riān la Ponicia bēn yōk thĩn, goku keec thĩn ku ger ŋo. ³Yok aaci bēn yet tē ye yok Thaipruth tiŋ thĩn, ku jɔl riāi cath ke Thaipruth tō kōŋ cam ke ŋo la Thiria. Yok aaci bēn la piny riāi yic Tire, ku ē yen tēn bĩ kāk ke tō riāi yic la jat piny thĩn. ⁴Yok aaci kɔc kɔk cĩ gam bēn yōk Tire, goku rēēr ke ke nin kadhrou. Keek kɔc Tire aake cĩ Wēi Nhialic yōck ku bik Paulo lēk ku bĩ ciĩ la Jeruthalem. ⁵Na la nĩnkuan ke buk nōk ke ke Tire thōk, goku jāl. Keek ēbēn agut diäär ku miēthken aaci ŋo bēn ruac. Nawēn yeetku wath thok ke ŋo gut ŋonhiɔl piny agōr thok ku rōökku Nhialic. ⁶Ku tōŋku ke ku lok riāi yic ku dhukkē baai.

⁷Yok aaci ger jāl Tire agut Ptolimiath, tē yen cĩ yok kɔckuan cĩ gam bēn la muɔɔth thĩn ku rēērku ke ke niēn tōk. ⁸Na akɔl dēētē ke ŋo jiēl ku yeetku Cetharia. Tēēnē, yok aaci bēn la pan Pilipo raan kɔc piɔɔc Wēt Puɔth Yam Nhialic, ku rēērku kek ye. Yeen ē ye raan tōŋ kɔc kadhrou ke cĩ kuany Jeruthalem. ⁹Yeen ē la nyiir kaŋuan kēc thiaak ku keek aake cit kɔc kāk Nhialic tiŋ. ¹⁰Tēwēn cĩ yok niin nōk paande ke raan kāk Nhialic tiŋ cɔl Agabuth bō wun Judia, ¹¹bĩ ŋo bēn tiŋ. Ku lōöm gɔm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecōk ku yecin ku lueel, kē cĩ Wēi Nhialic lēk ŋa akĩn, raan la gɔm kēnē abĩ kɔc Itharel la der Jeruthalem cit ēmēn cĩ ŋen ye nyuɔth, ku abik thōn kɔc cie kɔc Itharel.

¹²Tëwën piŋ yök ë wët kënë, yook ku jəl aa kɔc ë pan wën, goku Paulo löŋ bi cii la Jeruthalem. ¹³Go dhuök yo ëlä, “Yeŋö luɔikë ëmën dhiëu wek këlä, bāk ya cəl akɔc puöu? Acie lɔn bi yen la der Jeruthalem yetök yen ca gam, awiëc aya ku ba la thou thïn rin Bëny Jethu.”

¹⁴Ee këcku lëu buk dɔk, goku puöl, ku jəlku lueel, “Pëlku Nhialic ku bi kë cï tak looi.”

¹⁵Tëwën cï yök nin ë tēën, ke yo jəl röt guiir ku jiëlku buk la Jeruthalem. ¹⁶Kɔc kɔk kam abiöth Cetharia aaci yo bën ruac, ku yëthkë yo pan raan bi yök la rëer thïn cəl Menthon, raan Thaipruth, ku ë ye raan tööŋ kam kɔc tueŋ ke kɔŋ wët Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tiŋ

¹⁷Nawën yeetku Jeruthalem go kɔc cï gam yo lor ke mit puöth. ¹⁸Na la aköl dëëtë bën, goku la yök Paulo buk la jam kek Jemith, ku kɔcɔt kāk Nhialic aake tō thïn. ¹⁹Keek aaci Paulo jəl muöth ku jəlke kuëny yic kāk cï looi ëbën tënë kɔc cie kɔc Itharel riel cï Nhialic yiëk ye. ²⁰Nawën cïk kāk cï Paulo kuany yiic piŋ, gokë Nhialic leec. Ku jəlke lëk ye, “Alëu ba tiŋ ëmën yïn wämääthda. Kɔc juëc apeidit ke ye kɔc Itharel aaci gam, ku keek aa thek löŋ Mothith apeidit. ²¹Ku acik piŋ lɔn ye yïn kɔc Itharel tō wuöt kɔk yiic piöc ku bik Löŋ Mothith puöl. Ku aca aa lëk ke bik miëthken cii ye ŋoot ku pälkë tēcīt tē ye kɔc Itharel cieŋ thïn. ²²Abik dhiel piŋ yen lɔn cï yïn yëët. Yeŋö buk looi ëmën? ²³Aŋuëën ba kë buk lëk yï looi. Ala kɔc kaŋuan ë tēn cï kuëëŋ. ²⁴Cath ke ke, ku mät rot kɔc bi kegup wuöŋny wei, bāk röt kɔc ë tōk ku tääu wëëuken piny, wëü kāk kek bi kek röt kɔc, ku keek aabi kenhiim muut. Këya, abik jal ŋic ëbën lɔn wël cï lëk ke rienku aa lueth, ku yïnhom yïn adhil ceŋ tēcīt tē ye löŋ Mothith ye lueel thïn. ²⁵Ku kɔc cie kɔc Itharel cï gam, aa cuk tuöc athöör buk lëk ke bik miith cï ke jakrɛc door cii ben ya cam, ku jəl aa riem ku län dët cï dec, ku titkë röt bik gup cii la akɔr.”

²⁶Go Paulo rot mät röör wën, nayɔn nhiäk ke kōc rot ke ke. Ku jəl la luaŋ Nhialic, ku lëk kɔc tē bi nin kōc thök, tēn yen bi kōc jəl a looi tēnë raan tōk keyiic ëbën.

Paulo aci thel ayeer luaŋ Nhialic

²⁷Nawën cï nin kadhrou thiök ke thök, go kɔc kōk Itharel ke bö wun Athia Paulo tiŋ luaŋ Nhialic. Gokë kɔc rac nhiim ëbën ku dɔmkë Paulo. ²⁸Ku luelkë ke cï keröt jət, “Kɔc Itharel! Kuɔnykë yo! Yen raan kën, ee yen piny kuany yic ke piöc kɔc ku ye lueel kɔc Itharel aa kɔc

reɕ, ku ẽ lõŋ Mothith, ku jɔl a luɑŋ Nhialic kënë yõõŋ yiic. Ku ẽmẽn aci kɔɕ cie kɔɕ Itharel bẽẽi luɑŋ Nhialic aya, ku bik bẽn yiẽk yic buõõl yen tẽn athẽẽk Nhialic!” ²⁹(Ee luelkẽ yen kẽn, wõt ci kek Tropimuth raan Epethuth tiŋ ke cath kek Paulo geeu, gokẽ tak lõn ci Paulo bẽn kek ye luɑŋ Nhialic.)

³⁰Go aliääp thiẽi kal yic ẽbẽn, ku jɔl kɔɕ kat ku lek Paulo dɔm, ku thelkẽ ayeer luɑŋ Nhialic. Ku thiökkẽ kal thok nyin yic. ³¹Tẽwẽn wic kek ye bik Paulo nõk, ke thok ẽci tuɔɔc tẽnẽ bẽny apuruuk Roma lõn nadẽ ke kɔɕ ẽbẽn Jeruthalem aa loi arieer. ³²Go bẽny apuruuk lõõny dhõl nyin yic kek bãny kõk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkẽ tẽn tõ yõõm thĩn. Nawẽn tiŋ thãn awẽn wic Paulo bik nõk apuruuk, gokẽ puõl.

³³Go bãny apuruuk la tẽnẽ Paulo ku dɔmkẽ, ku yõökkẽ apuruuk bik der cin arẽk karou. Ku jɔlkẽ thiẽc, “Yeŋa yen monyẽ, ku yeŋõ ci looi?” ³⁴Go kɔɕ ke tõ yõõm yic wël ciĩ thõŋ aa lueel. Ku jɔl aliääp rot looi agut bi bãny apuruuk ciẽn kẽ detkẽ, kẽ ci rot looi yic. Gokẽ apuruuk yõõk bik Paulo kuaath tẽden rẽer kek thin. ³⁵Nawẽn cik jɔl cath ku rẽetkẽ tẽthõny, ke yõõm juak rot apei, go apuruuk Paulo jɔt. ³⁶Gokẽ buɔɔth ku yekẽ kiu ẽlã, “Bãk, dhilku nõk.”

Paulo aci rot kony

³⁷Tẽwẽn dõõt kek tẽ ye apuruuk rẽer thin, go Paulo lẽk bẽny apuruuk, “Ci ya pãl ku ba yi lẽk wõt diẽẽnẽ?”

Go bẽny apuruuk jãl thiẽc, “Ye jam thoŋ Giriik? ³⁸Ku yĩn, ciĩ ye raan Ijip wãar ci raan tim kaŋuan muk dhẽŋ wat nhĩim roor, ku wic ba thõr kek kɔɕ mac baai?”

³⁹Go Paulo dhuk nhom, “Yen ẽ raan Itharel, dhiẽth pan cɔl TARTHUTH wun Cilicia, yen ẽ raan gen diĩt ŋic. Pãl ya ku ba jam tẽnẽ kɔɕ.” ⁴⁰Ke yeen aci bẽny apuruuk bẽn puõl ku bi kɔɕ jãam nhĩim, ku jɔl Paulo keec nhial tẽthõny ku nyooth yecin bi kɔɕ biẽt. Nawẽn cik biẽt, go Paulo jam tẽnẽ ke thuɔŋden.

22 “Kɔɕkiẽn diĩt ku wek wãmãthkiẽ ku wek wãrkua, piẽŋkẽ apath yen acĩn kereec ca looi nẽk ya.” ²Nawẽn piŋkẽ ke jam thuɔŋden, gokẽ biẽt, abi piny la diĩl ku jɔl Paulo la tueŋ ke jam, ³“Yen ẽ raan Itharel, dhiẽth TARTHUTH wun Cilicia, ku yen ya diĩt Jeruthalem tẽn ku ẽ Gamaliel yen acã piõõc. Yen aci piõõc tẽ bi yen lõõŋ wãrkuan diĩt theek thĩn, cimẽndun wek kɔɕ tõ tẽn akõlẽ. ⁴Yen aci kɔɕ ke buɔɔth dhẽl kẽn yic cɔl agum. Yen aci rõõr ku diãar cɔl amac. ⁵Raandit kãk Nhialic ku kɔɕ akut luk ẽbẽn alẽukẽ ku bik lueel lõn nadẽ ke yic yen kẽ ya lueel. Keek

aacä yiëk athör ku ba ke la yiëk kockuan Itharel tō Damathkuth. Ke yen acī kōc cī gam bēn la dōm ku rek kecin, ku kuëth ke ciēn Jeruthalem rin bī ke bēn tēm awuōc.”

Paulo acī tē cī yen a raan cī gam teet yic

⁶“Yōn akōl ciel yic ke ya cath, ya cī thiōk kek Damathkuth, ke kēcīt mac la biliny nhial ku go ya guō gōōl piny. ⁷Ku wiëk piny ku piēj rōl raan ke jam ku lēk ya, ‘Thawul! Thawul! Ē rin ηō cōl yīn ya agum?’ ⁸Guō thiēc, ‘Ye yīn ηa Bēny?’ Go lēk ya, ‘Ee yen Jethu raan Nadharet, ē rin ηō cōl yīn ya agum.’ ⁹Kōc ke cath kek ya aake cī mac tiŋ, ku aa kēc rōl jam tēnē ya piŋ. ¹⁰Guō thiēc, ‘Yeŋō ba looi, Bēny?’ Ku acī Bēny bēn lēk ya, ‘Jōt rot ku lōr Damathkuth, ku yīn abī la lēk kēriēc ēbēn yen cī Nhialic tak ku ba looi tēnē ye.’ ¹¹Yen ya cī many cā bir nyin cōr, go kōc ke cath kek yen ya thel ku yēthkē ya Damathkuth.

¹²“Ku mony cōl Ananiath ē tō Damathkuth, ku ē ye raan Nhialic door ku ē thek lōŋ kōc Itharel, ku yeen ē thekkē apeī. ¹³Yeen ēcī bēn tēnē ya, ku kēēc yalōōm ku lueel, ‘Wāmāāth Paulo, ba pial ba ben daai!’ Nyin yic nyiendiē acī rot bēn liep ku tiēŋ piny. ¹⁴Ku lueel, ‘Nhialic ye wārkuan dīt door acī lōc ku ba kē wīc ba looi tēnē ye ηic, ku tiŋ Aluandeen puōth kākka looi, ku piŋ rōlde ke jam. ¹⁵Ku yīn abī ya raan ηic ē wēt kēnē, ku ba raan ēbēn lēk kē ca tiŋ ku kāk ca piŋ. ¹⁶Ku ēmēn, yeŋō ηuōt tit? Jōt rot ku bī yī muōc nhom, ku cōl adumuōōmku aa lōk wei, ku ba Nhialic ya rōōk.’

Nhialic acī Paulo yōōk bī kōc cie kōc Itharel piōōc

¹⁷“Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wēn cī yen la ba la rōōk luaj Nhialic, ke ya tiŋ kēcīt nyuōth, ¹⁸ku tiēŋ Jethu ke lēk ya, ‘Jāl ēmēn Jeruthalem ku ban yīkōu, rin kōc tō tēn, aacī wēlkun ba ya lueel rienkiē bī gam.’ ¹⁹Guō dhuk nhom, ‘Bēny, aŋickē apath lōn cī yen a la yōn amat Itharel yiic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that. ²⁰Ku ē ca gam wāār ku bī Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ē yen ya cā alēth kōc ke nēk ye lōk tiit.’ ²¹Go Jethu lēk ya, ‘Lōr, rin yīn aba tuōc tēmec tēnē kōc cie kōc Itharel.’”

²²Go kōc wēn wēl Paulo piŋ, agut lōn lueel yen wēt bī ye tuōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Gokē duōt ben looi, “Nyaaikē raan cīt kēn ē pinynhom! Nākkē! Acie raan path bī pīr!” ²³Ku jōlkē aa kiu, ke ya alēthken piēer nhial ku yekē liēet wēer nhial. ²⁴Go bēny apuruuk Roma apuruuk yōōk bīk Paulo yāth yōt tē ye apuruuk tiit thīn, ku lēkkē ke ku bīk that, rin bī Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāām guōp lek. ²⁵Ku wēn cī

kek ye der ku bik that, go Paulo lëk bëny apuruuk wën kääc kelöm ëlä, “Ye lõŋ lueel lõn nadë ke raan Roma that ë path ke këc yäth luk yic, bi la awuöc yök yeguöp?”

²⁶Nawën piŋ bëny apuruuk wët ci Paulo lëk ye, go la tënë bënydit apuruuk ku thiëc, “Yeŋö loi? Yen monyë ë raan kəc pan Roma.”

²⁷Go bënydit apuruuk la tënë Paulo ku thiëc, “Lëk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bëër, “Ee yic.”

²⁸Go bënydit apuruuk lueel, “Yen ë raan kəc pan Roma rin ci yen wëëu juëc tääu piny tënë kəc mac baai.” Go Paulo bëër, “Yen ë raan pan Roma rin ye kəc ke dhiëth ya kəc pan Roma.”

²⁹Go kəc kök ke bi Paulo bën thiëc, dhuk ciëen ku nyiëëŋkë thïn, ku bënydit apuruuk ëci riöc wën ci yen ye ŋic lõn ye Paulo raan kəc Roma, ku rin ci yen ye cöl ader aya.

Paulo aci yäth luk yic

³⁰Na aköl dëët, wën wïc bëny apuruuk Roma ye bi awuöc ye kəc Itharel Paulo gaany ŋic, go Paulo cöl adëk apuruuk cin, tëwën ci ye rek ku yök köcüt käk Nhialic ku kəc amat ëbën bik röm. Ku bi Paulo kenhïim.

23 Go Paulo kəc amat döt ku lueel, “Kackië, acin käk tö yapuöu, ba ke thiëc rin piërdië, ya ðei Nhialic agut cit akölë.” ²Ee tëën, ke raandit käk Nhialic cöl Ananiath yök kəc wën kääc tëthiök kek Paulo bik buöök thok. ³Go Paulo lëk ye, “Nhialic abi dhiel buöök aya, yin kë cie guöp ye yär! Yin aci nyuc ba luk looi tënë ya cit të ye lõŋ ye lueel thïn, ku yin aŋot yi cii lõŋ dhoŋ köu rin ci yin kəc yök bik ya biäk!”

⁴Go kəc thiäak kek Paulo lëk ye, “Yin alat raandit käk Nhialic!”

⁵Go Paulo bëër, “Acä ŋic, kackië lõn ye yen raandit käk Nhialic. Aye athör theer wël Nhialic lueel, ‘Yin aci kërac dhil lueel bëny mac kacku guöp.’”

⁶Nawën tiŋ Paulo, ke kəc kök aa kəc akut Thaduthi ku kəc kök ke ye kəc akut Parathi, ke jam apei röldit tënë kəc luk, “Kackië! Yen ë raan akut Parathi, kəc ke dhiëth ya aake kəc akut Parathi. Yen aci bëëi luk yic rin ye yen ye ŋööth lõn bi kəc ci thou röt jöt aköldä!”

⁷Nyin yic tëwën lueel yen wët kënë, ka agöth la nhial kam Parathi ku Thaduthi ku tekkë keyiic. ⁸Rin aye Thaduthi lueel lõn cii kəc röt bi jöt thou yic, ku acin atuuc nhial ayi atïp kəc ci thou. Ku Parathi aa kakkä gam ëbën kadiäk. ⁹Ku juak jam rot apei kam Parathi ku Thaduthi. Go

kɔc kɔk piöoc lööŋ, ke ye kɔc akut Parathī, röt jɔt ke cī puõth riääk apei ku luelkë, “Acīn kërɛɛc cī yök ke cī looi! Tëdë, ke atuny nhial, yen aci diët jam tënë ye!”

¹⁰Ku la agõth nhial apei, nawën ke bëny apuruuk riõc ciët ke bī Paulo cak nök. Go apuruõkkke tooc bīk Paulo la nyaai luk yic, ku yëthkë tēden ye kek rëer thīn.

¹¹Nayɔn akõu ke Bëny kääc Paulo lööm ku lueel, “Deet yīpuõu! Aca nyuõõth Jeruthalem, lɔn ë yīn raandië, ku yīn adhil këcīt ë kënë looi Roma aya.”

Ee wīc kɔc Itharel bīk Paulo nök

¹²Nayɔn nhiäk ke kɔc kɔk Itharel mat kenhīim, ku kuëëŋkë lɔn cīi kek kuat miëth bī kaŋ cam ku dëkkë tē këc kek Paulo kaŋ nök. ¹³Kɔc ke mat kënë yic, aake thiärŋuan ku tē kac. ¹⁴Ku lek tënë kɔc kāk Nhialic ku kɔcdīt baai ku luelkë, “Yök aaci kuëëŋ apei yodhie buk cīi mīth, yet tē bī yök Paulo kaŋ nök. ¹⁵Ku ëmën, week ku kɔc kɔk akut, tuõckë wët tënë bënydīt apuruuk raan Roma bī Paulo bëëi tënë we, ku luelkë lɔn wīc wek ye bāk kë cī looi bën deet, ku yök aabī röt guiir buk nök kë këc yëët wenhīim.”

¹⁶Ku wën nyankën ë Paulo ëcī wët nök nër piŋ, go riŋ tē rëer apuruuk thīn ku le wët lëk Paulo. ¹⁷Go Paulo raan tōk kam bāny apuruuk cɔl ku lëk ye, “Yäth riënythii kënë tënë bënydīt apuruuk, ala wët wīc bī lëk ye.” ¹⁸Go bëny apuruuk riënythii wën yäth tënë bënydīt apuruuk ku lueel, “Yen aci Paulo, raan mac, cɔl ku lëk ya ba riënythii kënë bëëi tënë yī, rin ala wët bī bën lëk yī.”

¹⁹Go bënydīt apuruuk dɔm cin ku yëth tēden röt ku thiëc, “Yenjö wīc ba lëk ya?”

²⁰Go lueel, “Acī kɔcdīt Itharel mat yic bīk yī thiëc bī Paulo yäth luk yic nhiäk, rin wīc kɔc luk ye bīk kāk juëc cī Paulo looi la deet. ²¹Ku duk wëtten piŋ, rin abī la raan thiärŋuan ku tē kac bī ye thiën bīk nök. Aaci kuëëŋ bīk cīi mīth ku dëkkë yet tē bī kek ye nök. Ku ëmën aaci röt guiir bīk looi, ku aa tit wëtdu bīk piŋ.”

²²Go bënydīt apuruuk lëk ye, “Duk ben lëk raan dët lɔn cī yīn ya lëk wët kënë.” Ku cɔl riënythii ajiël.

Paulo aci yäth tënë bënydīt Pelik

²³Nawën ke bënydīt apuruuk cɔl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykë apuruuk buõt karou ku jɔl aa raan thiärdhorou cath mathiän, ku raan buõt karou ke muk tɔɔŋ bīk la Cetharia, ku rëërkë ke cī röt guiir bīk lööny dhöl ëmën akäü. ²⁴Ku wiëckë mīthiõõŋ bī Paulo ke cath, ku

yəthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreec yök ye dhël yic.” ²⁵Ku jəl bēnydīt apuruuk athör göt ëlä,

²⁶“Yen, Klaudiöth Lithiath yen agēt athör kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apēi. Yīn aca muōth. ²⁷Kɔc Itharel aake cī mony kēnē dɔm ku duerkē nök. Ku aca piŋ lɔn ye yen raan Roma, guɔ la kek apuruōkkië bīk la kony. ²⁸Ë wiēc ba awuōc ye kek ye gaany ŋic, guɔ yāth amat yic tēnē ke. ²⁹Aca yök lɔn acīn awuōc cīi looi bī yök ye nök, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiääk kek löŋken. ³⁰Nawēn la lēk ya lɔn cī kɔc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nök, guɔ tak ba tuɔc tēnē yī. Ku lēk kɔc awēn gɔony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yenhom.”

³¹Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēikē Paulo ē wēer kēn bīk yēet Antipatrith. ³²Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecök dhuk Jeruthalem, ku nyiēŋkē Paulo apuruuk cath mīthiōŋ bīk la kek ye. ³³Ku yēthkē Cetharia, ku gemkē athöör tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo. ³⁴Nawēn cī bēnydīt Pelik athöör kuen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nen?” Nawēn yök lɔn ē yen raan wun Cilicia ³⁵ke lueel, “Yen abī wētdu piŋ tē le kɔc gɔony yī yēet.” Ku yök apuruuk bīk Paulo la muk ku titkē pan wäär buth Antipāth Yērot.

Kɔc Itharel aaci Paulo gaany

24 Nawēn nin kadhiēc cök ciēen, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kɔcdīt kōk ē baai, ku jəl a raan bī wētden ŋiec la kuany yic luk yic cɔl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken gɔony kek Paulo. ²Go Tertuluth cɔl ku jəl Paulo gaany ëlä, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan ŋic kɔc mac ē yen aci yök rēer run juēc dōör yic ke cīn aliäap. Ku kajuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tuen. ³Käpuōthkā aa nhiarku ke ëbēn akōlaköl. Ku yīn acuk leec yopuōth apēi. ⁴Acā wic ku ba jam apēi, ku yīn alāŋ ba wēl kuēnku yī piŋ. ⁵Yök aaci mony kēnē yök ke ye raan rac. Yen acā aliäap a looi kam kɔc Itharel pinynhom ëbēn. Ku yeen ē bēny kɔc akut Nadharet. ⁶Yeen awic bī luāŋ Nhialic yiēc yic buōl. Ku yeen acuk dɔm. Acuk them buk tēm awuōc tēcīt tē ye lööŋ panda ye lueel thīn. ⁷Ke yeen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dōm bei yocin riel ku nyiēi. ⁸Ku yök kɔc cī Paulo gaany ku bīk bēn luk yic yīnhom. Tē thiēc yīn ye, ka ba guɔ ŋic kek kāk cī yök ye gaany.” ⁹Ku met kɔc Itharel thīn aya ku luelkē lɔn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰Go bënydīt baai Paulo jāl yōök bī jam, ku jōl Paulo lueel ëlä, “Añiɛc lɔn ye yīn raan cī luk luök run juɛc ɛ wundaan. Ke ʔen amit puou ku ba rot kony yīnhom. ¹¹Të lëu yīn ye ba yic ñic, ke wäär tɛcīt nīn kathiäär ku rou ɛmɛn, yen ɛ le ʔen Jeruthalem ba la rōök thīn. ¹²Ku kɔc Itharel acīn raan cīk yök ke göth ke ʔen luañ Nhialic. Ku keek aakɛc ʔa yök ke ʔa ye kɔc rac nhīim tɛn amat Itharel. Ku jōl aa ʔɔn kök yiic aya. ¹³Ku keek acīk bī lëu bik yī lëk kɛn ye nyuɔɔth lɔn ye kāk cīk kuɛɛn ʔaguöp yith. ¹⁴Wët lëu ba gam akīn. Yen ɛ Nhialic ye wärkuan dit door, door aya dhël yen yekë lueel ka cie yic. Ku ʔen ɛ kəriëɛc ëbɛn cī göt lööñ Mothith ku athör kɔc kāk Nhialic tīñ yiic gam. ¹⁵ʔen ala ñōth cīt ñäthden aya tɛnɛ Nhialic lɔn bī kɔc ëbɛn, kɔc path ku kɔc rac röt jɔt thou yic aköldä. ¹⁶Ke yeen aya them ku ba kē la cök looi tɛnɛ Nhialic ku kɔc ëbɛn.

¹⁷“ʔen aci run nök wei Jeruthalem, ke ʔen ʔa cī la wëu ba ʔäth tɛnɛ kackië ku la rot kɔc. ¹⁸Ee wɛn looi ʔen ɛ kɛnɛ yen ɛ yök kek ʔa luañ Nhialic ke ʔa cä guöp wuɔöny wei käreɛ. Ee cīn yōöm rëër kek ʔa, ku ɛ cīn aliäm cī rot looi. ¹⁹Ku kɔc Itharel ke bö wun Athia aake rëër thīn. Ku keek nhīim, ñuöt aaci dhīel bɛn yīnhom ku bik kē ca wuöc bɛn lueel. ²⁰Na cie këya, ke ɛ rōör rëër ɛ tɛn, ka luel awuöc cīk yök ca looi wäär cī ʔa ʔäth luk yic. ²¹Kë ñiɛc ɛ kē tōñ ca lueel ëlä ke ʔa kääc kenhīim, ‘ʔen aci bëi luk yic aköl wët cī ʔen ye gam lɔn nadë ke kɔc cī thou aabi röt jɔt bik pīr.’”

²²Ku ɛ ñic Pelik apath yen tɛ ye dhël pīr kɔc Itharel thek thīn. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydīt apuruuk Lithiath ʔëët ke luöñdun aba tīñ.” ²³Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhīim ku bī Paulo cīi tiit apil yic, ku yekë kɔc määth kek ye puöl bik kākken wīc aa bëi tɛnɛ ye.

Paulo aci jam tɛnɛ Pelik ku Druthila

²⁴Na la nīn lik thök, ke Pelik bö kek tieñde Druthila, ku ɛ nyan kɔc Itharel. Ku tuc Paulo bī bëi bī wët ye Paulo gam rin Jethu Krītho bɛn piñ. ²⁵Nawɛn la Paulo tueñ ke jam wët path ku lɔn bī raan rot tiit käreɛ, ku jōl a bɛn aköl luñdīt, go Pelik riöc ku lueel, “Yīin alëu ba jāl ɛmɛn. Yīn aba bɛn cɔl tɛ cī ʔen nhom bɛn lääu.” ²⁶Ku ye ñöth lɔn bī Paulo ye riöp wëu. Ku rin ɛ wët kɛnɛ aci bɛn a tuöc akölaköl ku jīɛɛm kek ye.

²⁷Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëer nyin bënydīt Pelik ke ye bëny. Pelik ɛ wīc ku bī kɔc Itharel nhiaar, go Paulo nyääñ mëc yic.

Paulo aci thiëc ku bi tuɔc tënë Bënyaknhom

25 Nin kadiäk cök ciëen wën cï Pethtuth yëet Cetharia, ke jiël thïn bi la Jeruthalem. ²Tëwën ke kocdit käk Nhialic ku jɔl aa bäny Itharel ke gɔny Paulo la tënë ye, ku lëkkë wëtten. Ku länjkë Pethtuth, ³ku bi ke luöi kë wickë kepuöth ku bi Paulo bëëi Jeruthalem, rin ë cïk mat yic ku bik Paulo nök dhël yic. ⁴Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëer ke mac Cetharia, rin yën adhuk ë ninkä. ⁵Calkë bänykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guöp tē le yen awuɔc cï looi.”

⁶Go Pethtuth nin kabët aduërkë aa thiäär kaŋ nök ke ke, ku jɔl la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jɔl apuruuk yöök ku bik Paulo kuëëth yenhom. ⁷Na la Paulo yëet, go koc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cïk gööm piny, jɔk bik käreec apeï luëel yeguöp, ku acin kë cie nyuɔɔth lɔn ye kääkä yith. ⁸Go Paulo rot kony ëlä, “Yën acin kë ca wuɔc lööŋ koc Itharel yiic, ku acin aliäm ca looi luŋ Nhialic, agut Bënyaknhom Roma acin wët rëec ca luëel yeguöp.”

⁹Ku wën wic Pethtuth ye bi nyuöth koc Itharel lɔn nhieer yen ke, go Paulo thiëc, “Cï lëu ba la Jeruthalem ku ba luöŋdu la luk thïn lɔn ye käk cï kuëen yïguöp yith?”

¹⁰Go Paulo luëel, “Të këëc yën thïn ë luŋ bëny yic, ku ë yen tē lëu ye bi luöŋdië tiŋ thïn. Acin këreec ca looi tënë koc Itharel, cimën ŋic yin ye apath. ¹¹Na ca löŋ dhoŋ köu, ku le këreec ca looi lëu bi ya tēm awuɔc bi ya nök, ka cä lëu ku ba thiëc bi yën puöl. Ku na cïn yiny tō thïn käk cï kuëen yaguöp, ka cïn raan lëu ye bä thön ke bik ya nök. Ke yeen awiëc ku bi ya bëny yen bi luöŋdië la luk.”

¹²Go Pethtuth wët cï Paulo luëel kaŋ guëek yic kek koc akutden luk, ku jɔl dhuk nhom, “Wët cï yin ye luëel ke Bëny Agrïpa yen abi luöŋdu luk, ke yin abuk tuɔc ye.”

Pethtuth aci luŋ Paulo tët yic Bëny Agrïpa

¹³Nin lik cök ciëen ke Bëny Agrïpa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lɔn mit kek puöth wët cï yen yëet. ¹⁴Tëwën cï kek rëer nin juëc, ke Pethtuth jɔl wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëër ë tën cï Pelik nyääŋ piny ke mac. ¹⁵Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhialic koc Itharel ku bänyken, gaany tënë ya ku wickë ba tēm awuɔc. ¹⁶Guɔ lëk ke lɔn nadë koc pan Roma aacie raan cï gaany ye gam, wët këreec cï looi ke këc kaŋ tuööm nhom kek koc cï ye gaany, ku bi rot kony awuɔc cï ye gaany. ¹⁷Na wäär ca bën ë tën, ke yën akëc bën gääu. Yën aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ë tën, ku yöök apuruuk ku bik ë mony këne bëëi ba luöŋde tiŋ. ¹⁸Koc aterde aaci röt bën jɔt, ku acin këreec diit cïk bën kuëen yeguöp tëcït tën ye yën ye tiëŋ

thïn. ¹⁹Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye tē ye yen Nhialic duɔɔr thïn, ku jɔl aa mony dēēt cɔl Jethu cī thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pīr. ²⁰Ee cā dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guɔ Paulo thiëc bi la Jeruthalem ku ba luŋde la looi thïn. ²¹Go Paulo lueel ka wic bi puɔl ke tiit apuruuk agut tē bi bēnyŋaknhom luŋde tiŋ. Guɔ apuruuk yōök ku bik tiit agut tē bi ʏen ye tuɔc tēnē bēnyŋaknhom.”

²²Go Agrīpa lēk Pethtuth, “Luŋ ë mony kënë aba luk yen ʏa nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ëlä, “Abi bēi yīnhom nhiäk.”

²³Nawën bak piny ke Agrīpa ku Bernike bö ku lor ke yai, ku luēŋkë yōn luk kek bānydit apuruuk ku jɔl aa bāny ë gēu. Ku yōök Pethtuth apuruuk bik Paulo kuēēth luk yic alŋ thïn. ²⁴Ku lueel, “Yin bēny Agrīpa, ku jɔl aa wek kɔc rēer tēn kek ʏo. Mony yen dēi wek kënë ë yen raan cī kɔc Itharel rēer ë tēn ku jɔl aa Jeruthalem gaany tēnē ʏa. Ayeke lueel ke loi duɔt lön nadë ka cīi päl ke pīr. ²⁵Ku yeen acin awuɔc ca yök cī looi lēu bi ye tēm awuɔc bi nök. Ku yeen nhom acī wic bi ʏa bēny yen luk luŋde, guɔ gam ku ba tuɔc tēnē ye. ²⁶Ku ʏen acin yiny puɔth ca yök ba göt ë rienke tēnē bēny. Ke yeen aca bēi yīnhom, ku ë yin bēny Agrīpa, rin ba wētde wic yic, rin ku bi la kē jäl göt. ²⁷Aya tiŋ lön cīi yen path ku bi raan cī mac tooc ke cin kēn wēn cī rot deet ye nyuɔth, kek kāk cī ye gaany.”

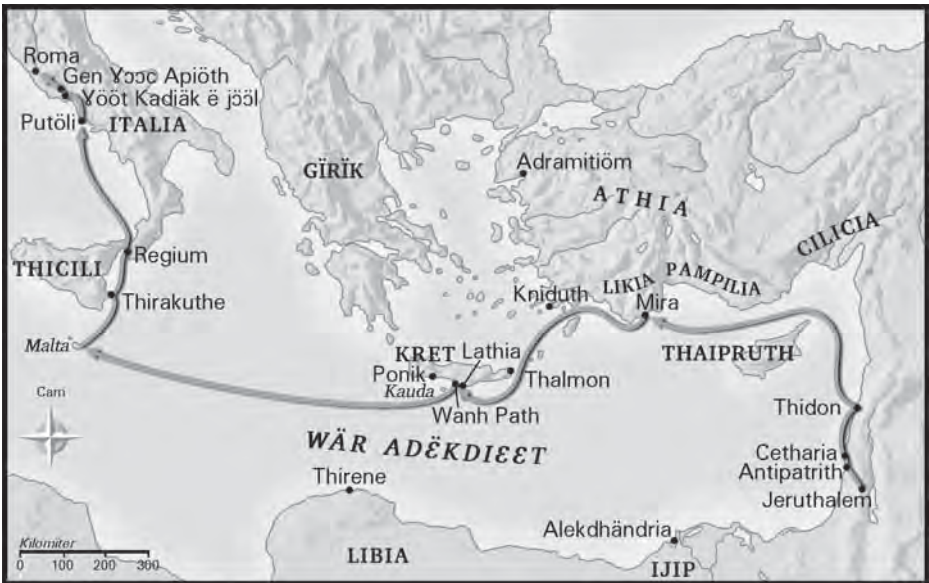
Paulo acī rot kony Agrīpa nhom

26 Go Agrīpa Paulo yōök, “Yin aca puɔl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuɔth bi kɔc biet ku jɔl jam ëlä bi rot kony.

²“Bēny Agrīpa! Yen ë rot yök aköl kënë ke ʏa mit guɔp rin bi ʏen rot kony yīnhom kāk cī kɔc Itharel ʏa gaany ëbën. ³Kënë adhil a yic alanden rin yīn anjic apath, yen tē ye kɔc Itharel cieŋ thïn, ku kāk ye kek wāc thïn. Yin aba lŋ emēn ku ba yiguɔp päl piny ku ba wëlkiē piŋ.

⁴“Kɔc Itharel ëbën anjickë yen tēn piir ʏen thïn tēɔɔn koor ʏen. Anjickë tē cī ʏen piērdiē jaak thïn ʏɔn tuenŋ panda ku jɔl a Jeruthalem. ⁵Anjickë akölaköl, ku acik bi dhöl lön nadë ke ʏen acī kaŋ cieŋ ke ʏa ye raan akut Parathī kɔc ke muk lööŋ Nhialic cök apei. ⁶Ku emēn ʏen a kääc luk yic ë tēn rin ye ʏen wēt cī Nhialic lēk wärkuan dit ŋōōth, ⁷kēn yen ye kuat kackua kathiäär ku rou ŋōōth ka bik yök, tē ye kek Nhialic door aköl ku wēer. Ku ë rin ŋōth kënë, yin Bēnydit, yen acī kɔc Itharel ʏa gaany! ⁸Yeŋö ye wek ye yök wek kɔc Itharel ke ril yic bāk gam lön ye Nhialic raan cī thou jɔt bei thou yic?

⁹“Aca them yen ʏen ku ba kēriëc ëbën looi, kāk bi rin Jethu raan Nadharet rac guɔp. ¹⁰Yen ë kēn aca looi Jeruthalem. ʏen ʏa ye bēnydit

La Roma ë Paulo (27:1 - 28:16)

käk Nhialic yiëk riel ku ba kɔc juëc cï wët Jethu gam aa dɔm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lɔn nëk kɔc cï tēm awuɔc bï ke tēm thou. ¹¹Aaca cɔl aaye tēm awuɔc arak juëc yɔn amat kɔc Itharel yiic, ku aca them ba ke cɔl abaŋ bïk wët Jethu puɔl, ku riääk puɔu apeï tënë ke, agut ba ke aa luɔɔp wuɔt kɔk yiic ku cal ke agum apeï.

Paulo aci tē cï yen a raan cï gam teet yic

(Lui 9:1-19; 22:6-16)

¹²“Ee rin ë wët kënë yen ë ler yɛn Damathkuth ke ya cï raandit kæk Nhialic yiëk riel. ¹³Nawën aköl ciel yic, Bënydit, ke ya ŋoot dhël yic, ke ya tiŋ many yer apeï, wär aköl, ke ruel nhial ke cä gɔm piny kek kɔc ke cath kek ya. ¹⁴Ku wiikku piny ëbën, ku piɛŋ röl ke ye lëk ya thuɔŋdië, ‘Thawul, Thawul! Yeŋö cɔl yin ya agum? Yin aci rot baŋ, rin ye yin ye wic ku ba këcit këdhie ye akaja looi, kë ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuæeth, wɛc ciëen.’ ¹⁵Guɔ thiëëc, ‘Ye yin ŋa Bëny?’ Go Bëny luel, ‘Ee yɛn Jethu, raan ca cɔl agum. ¹⁶Ke yeen jɔt rot ku kääc cökku. Yen aci rot nyuɔth yi, rin yin aca lɔc ku ba ya aluaŋdië, yin abi kɔc kɔk lëk kë ca tiŋ tënë ya akölë, ku kë ba nyuɔth yi aköldä. ¹⁷Yin aba tiit bï ciën këreec yi yök kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel cin, kɔc bï yɛn yi tuɔɔc thïn. ¹⁸Keek aaba piɔɔc bïk kãŋ ŋic, ku bïk lui käreec puɔl, ku jiëlkë riel jɔŋrac

yic ku lek tēnē Nhialic, rin gām bī kek wētđiē gam, yen aabi kāreċ cīk looi pāl piny ku tēēu ke kam kōċ cī Nhialic lōċ.’

Paulo aci tē cī yen kōċ piōċ thīn teet yic

¹⁹“Kēya, Bēny Agrīpa, yen akēċ wēt kē ca tīŋ nhial cīt nyuōth dhōl yic. ²⁰Wāār tueŋ Damathkuth ku Jeruthalem, ku jōl aa wuōt kōċ Itharel yiic ēbēn, ku kam kōċ cie kōċ Itharel, aake ya lēk lōn bīk luoi kāreċ puōl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kāpath ye nyooth lōn cī kek muōl kāreċ. ²¹Ee rin ē wēt kēnē, yen aa dōm kōċ Itharel ya ke ya tō kal luaŋ Nhialic, ku wīckē bīk ya nōk. ²²Ku agut cī akōl kēnē Nhialic acā kony, ku ē wēt kēn, yen akēċċ yen ē tēn ku ba kē ŋieċ lēk raan ēbēn, kōċkor ku kōċđit. Kāk ya lueel ka bī rōt looi aa thōŋ kek kāk ye kōċ kāk Nhialic tīŋ ku Mothith lueel, ²³lōn nadē Raan cī lōċ ku dōċ abī gum, ku ē yen bī rot kaŋ jōt thou yic, ku ē yen abī kōċ Itharel ku kōċ cie kōċ Itharel lēk wēt bī kōċ kuōny bei kāreċ yiic.”

²⁴Tēwēn jīeem Paulo ke kony rot ē wēlkā, go Pethtuth rēl, “Paulo! Yīn aci muōl. Piōċ cī yīn piōċ aci cōl amuōl!”

²⁵Go Paulo bēēr, “Bēnyđit! Yen akēċ muōl. Wēl ya lueel aa yith cīn yic muōl. ²⁶Bēny Agrīpa! Alēu ku ba jam tēnē yī ke ya cīī riōċ, rin yīn aŋieċ kākā ēbēn. Aŋieċ alanden lōn nadē ke keek aaca lēk yī ēbēn rin kēnē acie kē cīī thiaan, aa kāk ŋieċ jāŋ ēbēn. ²⁷Bēny Agrīpa! Cī wēl kōċ kāk Nhialic tīŋ ye gam? Aŋieċ lōn ye yīn ke gam!”

²⁸Go Agrīpa lēk Paulo, “Ye yōk yīpuōu ē kaam thīn lōn bī yīn ya wel ba ya Krīthian?”

²⁹Go Paulo bēēr, “Na cōk aa kaamkōr ku kaamđit, rōċkđiē tēnē Nhialic ē lōn bī yīn ku kōċ kōk piŋ kāk luēel ke akōl rōt wel bīk ciēt ya, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰Go bēny ku Pethtuth ku Bernike, ku kōċ kōk ke cī nyuc luk yic rōt jōt, ³¹ku wēn cī kek jāl aaci jal aa jam kamken, ēlā, “Acīn kē cī ē mony kēnē looi, kē lēu bī ye cōl anāk ku mac aya.” ³²Ku jōl Agrīpa lēk Pethtuth, “Yen ē mony kēnē ŋuōt aci lony, ke rin cī yen ye wīc ku bī ya Bēnyŋaknhom yen bī luōŋde la tīŋ.”

Paulo ayēth Roma

27 Tēwēn cī ye mat ku buk cath riāi buk la Italia, gokē Paulo ku jōl aa kōċ kōk cī mac thōn Juliōth, bēny akut apuruuk Roma, akut cōl, “Akut Bēnyŋaknhom.” ²Ku lok riān bō Adramitiōm, riān cī guiir bī jāl wath thok wun Athia. Arithtarkuth raan pan Mathedonia wun cōl Thethalonika ē cath kek ŋo. ³Na akōl dēētē ke ŋo ŋet Thidon. Juliōth ē

ye raan path, ee cī Paulo puöl ku bī kɔc määth kek ye la tīŋ, rin bīk la yiëk kāk wīc.

⁴Yok aci bar, ku rin cī yok yonhīim wël yom, goku riäi gæer tē bī yen cath thīn apath, ku ē ye alŋ ye aköl bēn thīn rial pan tō gool nhom wār ciel yic cəl Thaipruth. ⁵Ku jolku wār teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cəl Likia. ⁶Tēnē, ke bēny apuruuk yök riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go yo yāth thīn.

⁷Ku riäi ē cath amääth rin yom ē dīt apei. Ku yok aaci nīn juëc bēn nōk dhël yic buk jäl yet gen cəl Kniduth. Yom ē kēc yo puöl ku buk la dhēldan yen buothku yic, goku ret wanh cəl Thalmone tēn yen bī pan thiin tō gool nhom cəl Kret yook kəl ē yom. ⁸Ku ciethku ke yo göök yom ke yo kuany agör yōu, ku yok aaci bēn yet tē cəl Wanh Path ē riel, ku ē tēn cīi mec kek gen cəl Lathia.

⁹Ku ciēŋku thīn nīn juëc, ku ril yic buk la tueŋ yo cath wīir, rin ē nīnkä aköl Yan loök kɔc kegup wīir ēcī bar, tēn yen ye yom rut rot jət apei. Go Paulo ke lēk elä, ¹⁰“Kackiē, aya tīŋ lōn cāthda jäl ē tēn abī yic riel, riäi abī riääk ku kāk tō thīn aabī puk wīir, ku kɔc aabī mou aya.” ¹¹Ku bēny apuruuk ē wēt raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piŋ, ku kueec wēt cī Paulo lueel. ¹²Ku wath thok tē ye riäi mac thīn ēcī path bī kɔc mäi thīn. Go kɔc juëc keyiic wīc ku bīk la tueŋ bīk yet Ponik tē lēu yen rot. Yen ē wanh tō Kret, ku ēcie yethok wël lŋ bër tē ye aköl lööny piny thīn.

Yomdīt aci rot jət wīir

¹³Yom thööŋ rot ēcī jət ke bō ciem tē cī raan yenhom wël tē ye aköl lööny piny thīn, go kɔc ke cath riäi tak lōn nadē ka lēukē bīk la tueŋ ke cath, gokē riäi lony ku gerkē ke kuēnykē agör Kret yōu. ¹⁴Ku kaam thiin awēn ke yomdīt ril apei bō cuëc tē cī raan yenhom wël tē ler aköl thīn, ben bēn ke ye piū apei. ¹⁵Ku yiëk riäi bī la bēēŋbēēŋ, ku ril yic apei bī gæer tueŋ tē bī yom thīn, goku puöl buk cəl akuæth yom. ¹⁶Yok aaci bēn lŋ wēn tēek yok lŋ ye yom rut yenhom wël thīn, pan thiin tō gool nhom cəl Kauda. Tēēn, acuk bēn lēu buk riän koor duōt riändīt cök. ¹⁷Ku rin dīit yom apei, gokē duōt riändīt kōu rin bī yom tiim cī ke riäi looi cīi piir wei, ku jolku duōt piny wīin. Keek aake riōc ciēt riänden bī la döt liæt yic wanh Libia thok, gokē alēth ye yom ke riäi kuaath dāk bei, ku cōlkē riäi ajl yom kuaath. ¹⁸Yomdīt ril awēn aci la tueŋ ke piū apei, nawēn aköl dēētē ke jōkkē bīk kāk tō riäi yic cuat wīir. ¹⁹Nawēn aköl ye nīn diäk ke cuet abēk kāk gēr wīir cienken. ²⁰Ku cuk aköl ku kuel tīŋ nīn juëc, ku yom aci la tueŋ ke piū apei. Akēcku ben bēn ŋōth lōn bī yok piir.

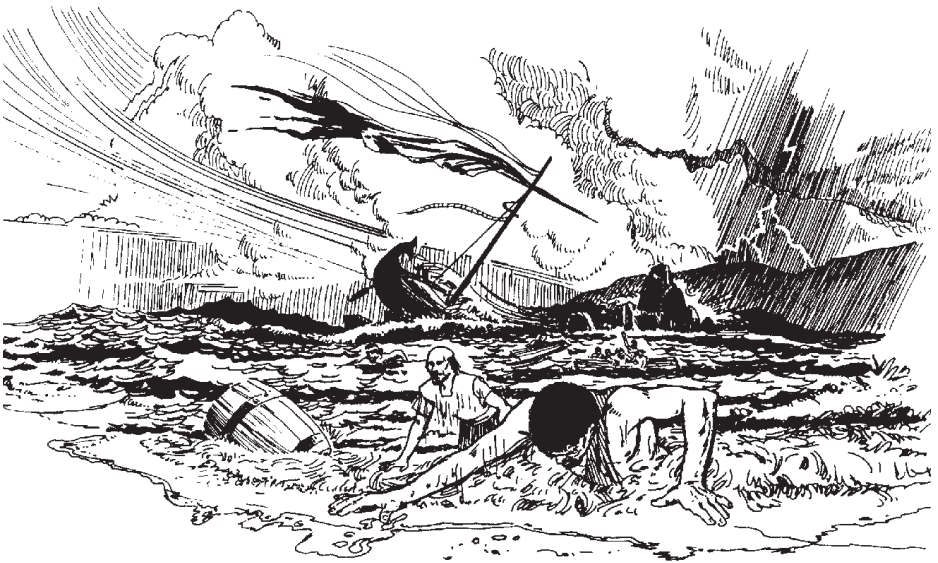
²¹Nawën cī kɔc nīn juēc nōk ke cīn miēth cīk cam, go Paulo rot jɔt ku kēēc kenhīim ku lueel, “Kackiē, na we cī wētdiē piŋ wäär bāk riāi cīi geer wei Kret ŋuōt ʏok aa kēc mam kēlä. ²²Ku ē mēnē wek aa läŋ, deetkē wepuōth! Acīn raan tōŋ bī thou weyiic, ē riāi yetōk yen abī riāāk. ²³Ku wēn akōu atuny Nhialic yen ye ʏen raande, ku yen ya door acī bēn tēnē ʏa, ²⁴ku lueel, ‘Duk riōc, Paulo! ʏīn abī ʏet Bēnyŋaknhom nhom, ku rin ē wēt kēnē Nhialic acīi ʏī pēl wei, ku kɔc cath kek ʏī riāi ʏic aabī piir.’ ²⁵Kēya, kackiē, deetkē wepuōth! Nhialic aca deet puōu, abī kēpath looi tēcīt tē cī ye lēk ʏa thīn wēnakōu. ²⁶Ku yom abī riāi kuaath bī cɔl ala gool nhom cɔk alɔn bī yen la riāāk thīn.”

²⁷Ku nīn aake cī ya thiäär ku ŋuan, ku yomdit apei ē kuath riānda wārdīt Adēkdiēet ʏic. Na ye tēcīt wēēr ciel ʏic, ke ye kɔc ger riāi ʏok kepuōth ciēt ʏo cī thiōk buk ʏet agōr thok. ²⁸Gokē wīn cī duōt thok kēthiek luaac piny piū ʏiic, ku wēn ye kek ye luaac piny ēmēn ku mēn, ke ʏökkē lɔn thiōk wār ʏic. ²⁹Gokē riōc ciēt riāi bī rot deeny kuōr tō piū ʏiic, gokē wīn cī duōt thook aleeldīt ye riāi dɔm luaac piny riāi thar ciēen, ku jɔlkē bak piny ŋōōth. ³⁰Ēcī agēr kōk them ku bīk rōt kuēl bei riāi ʏic. Ku jōtkē riān thiin koor tō riāndīt ʏic bei, ku tēēukē wīir ke ye kɔc ciēt ke la wīin cī duōt thook aleel luaac piny riāi nhom tueŋ. ³¹Go Paulo lēk bēny apuruuk kek apuruōōkke, “Na cā agēr rēēr riāi ʏic, ke kɔc tō riāi ʏic aacīi bī piir.” ³²Go apuruuk wīn cī riāi mac piny teem kōōth ku cɔlkē ke aa buok kuēer.

³³Nawën bak piny, go Paulo ke lōŋ bīk mīth ku lēk ke, “Wek aacī tiīt nīn thiäär ku ŋuan ēmēn, ku keek ē nīnkā ʏiic acīn kē cāk cam. ³⁴Wek ya lōŋ, ku bāk la miēth camkē, wek aa wīc miēth rin ku bāk piir. Acīn raan tōk weyiic la kē bī ye gɔt.” ³⁵Tēwēn cī yen wēt kēnē lueel, go Paulo ayup lööm, ku rōok ke lec Nhialic kenhīim ēbēn, ku bēny ayup ʏic, ku kōŋ jɔok bī mīth. ³⁶Keek aacī kepuōth bēn deet, ku mīthkē ēbēn. ³⁷ʏok kɔc ʏo tō riāi ʏic, ʏok aa ʏo ye buot karou ku thiārdhorou ku dātem. ³⁸Nawën cī raan ēbēn mīth, gokē rap ke tō riāi ʏic dhēēth wīir rin bī riāi pial.

Riāi acī atiaktiak rac

³⁹Nawën cī piny bak, ke kɔc ger riāi aake kēc tē cī kek ʏēēt thīn ŋic, keek aacī tē cī wār yekōu tot thīn, la ʏic liēet tiŋ, gokē tak bīk riāi geer thīn bīk la mac. ⁴⁰Gokē wīn yeke riāi mac piny teem wei bīk diir piny, ku dākkē wīn cī ke alau duōōt piny. Ku jōtkē alēth nhial ku bī yom riāi kuaath tueŋ, bī la agōr thok. ⁴¹Ku riāi acī bēn la tē cāäl ku dōōt liēet ʏic bī ciēn tē ben yen rot nyoōŋ, ku cī abaŋ ciēen dhoŋ atiaktiak abī dōŋ ke ya apet.

Ku yöökkë kəc ɲic kuaɲ bɪk kaɲ thuɛɛt wiiɾ tuɛɲ ku bɪk kuɛɛɲ aɲɛɛɾ (27:43)

⁴²Eci apuruuk tak bɪk kəc ci mac ebën nõk, bi ciën raan tööɲ kuɛɛɲ aɲɛɛɾ bi kat. ⁴³Ku ë wic bëny apuruuk bi Paulo kony bi ciï næk, go apuruuk yöök bɪk ciën kë loikë tënë kəc mac. Ku yöök kəc ɲic kuaɲ bɪk kaɲ thuɛɛt wiiɾ tuɛɲ ku bɪk kuɛɛɲ aɲɛɛɾ, ⁴⁴ku kəc kök aake bi jal lõk kuaɲ, ke ci tiim riäi ci duɔɔny kuök bɪk ke yäth aɲɛɛɾ. Ku ë yen tē ci yok bën kuɛɛɲ aɲɛɛɾ thɪn akan ke yo puɔɔl gup.

Kë ci rot looi tënë Paulo Malta

28 Wën ci yok yet wär alɔɲtui yo puɔɔl gup, ke jɔɔku ɲic lɔn cɔɔl pan tō gool nhom Malta ²ku kəc ke ciën thɪn aaci yo lor, ku nyuuckë yo apath. Tëwën ke deɲ tueny ku lir piny apei, gokë mac took ku cɔɔkë yo buk yōc. ³Go Paulo tiim kuar piiny ku tēɛu ke mɛɛc, tēwën ke këpiiny bō bei tiim yiic, ku kəc cin abi nuɛt thɪn. ⁴Ku tɪɲ kəc awën tō thɪn këpiiny ke ci nuɛt Paulo cin, ku jɛɛmkë kamken, “Mony kënë ala cin rim. Ku kënë aciï yen bi pɪɾ, cɔk alɔn ci yen poth wiiɾ ke këc mou.” ⁵Ku tən awën ke Paulo yir këpiiny mɛɛc, ke cin këɾɛɛc ciï rot looi tënë ye aciɔn. ⁶Ku ë titkë bɪk tɪɲ ke ci but cin, nadë ke wiëëk piny nyin yic ke ci thou. Ku tēwën ci kek tiit apei ku cin kë tɪɲkë ke ci rot looi tënë Paulo, ke war kenhiim ku luelkë, “Yeen ala guöp jɔɲɪɪl apei.”

⁷Dum raandit baai cɔl Publioth, aake ci mec kek tɛwɛn looi kɛnɛ rot thɪn tɛnɛ Paulo. Ku yeen aci ʔo ɲɛc lor aya, ku rɛɛrku ʔo ye jɛɛlke nɪn kadiɛk. ⁸Wun Publioth ɛ rɛɛr biɔɔk yic ke ci juɛi dɔm ku yiɛny riem. Go Paulo la ʔɔt tɛnɛ ye, ku rɔɔk ku dɔɔc, go pial. ⁹Wɛn ci kɛnɛ rot looi, go kɔc juɛc ke tuany bɛn, go Paulo ke dɔɔc bik pial. ¹⁰Ku gɛmkɛ ʔo kɛjuɛc, ku wɛn jiɛl ʔok, gokɛ kɛk bi ʔok dhɛl tɛɛk tɛɛu riɛi yic.

Paulo aci jɛl Malta bi la Roma

¹¹Nawɛn pɛi kadiɛk cɔk, ke ʔo jiɛl riɛn cɔl, “Jak Acuek,” bɔ wanh cɔl Alekdhandria ku yen aci pɛi bɛn nɔk ke kɛɛc Malta rin yom ɛ dit apei. ¹²Ku ʔeetku gen cɔl Thirakuthe, ku nɛkku nɪn kadiɛk thɪn. ¹³Ku jiɛlku thɪn, ku lok gen cɔl Regium. Nawɛn bak piny ke wel yom nhom, ku ʔeetku gen cɔl Putɔli nɪn karou cɔk. ¹⁴Ku ʔokku kɔc ci gam thɪn, ku thiɛckɛ ʔo buk rɛɛr ke ke nɪn kadhorou. Ku jɔlku jɛl tɛn ku lok Roma ʔocɔk. ¹⁵Wɛmɛthkuan tɔ Roma aake ci ʔo piɲ lɔn biɪ ʔok, go kɔc kɔk bɛn gen ʔɔɔc cɔl Apioth ye jɔɔl nɪn thɪn bik ʔo lor. Wɛn tiɲ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kɛnɛ puɔu.

Paulo aci ʔɛɛt Roma

¹⁶Wɛn ci ʔok ʔɛɛt Roma, Paulo aci bɛny mac Roma puɔl bi rɛɛr ɛ rot kek apuruk tɔɲ tit ye. ¹⁷Nawɛn nɪn kadiɛk cɔk, ke Paulo cɔl kɔcɔdit Itharel rɛɛr Roma bik rɔm kek ye. Nawɛn cik kenhɪim mat, ke lueel tɛnɛ ke, “Wɛmɛthkiɛ! Wɛn cɔk yen ciɛn kɛrɛɛc ca looi tɛnɛ kackua, ayi lɔn kɛc ʔɛn ciɛɛɲ wɛrkuandit dhɔl yic, ʔɛn aci mac Jeruthalem ku thɔn ʔa apuruuk Roma. ¹⁸Gokɛ ʔɛn thiɛc awuɔc ca looi, ku wickɛ bik ʔa lony, rin acik ʔok ke cɪn kɛ ca looi lɛu ye bi ʔa nɔk. ¹⁹Nawɛn la kɔc Itharel kuec wɛt bi ʔa lony, guɔ luɔɲdiɛ cɔl aʔɛth tɛnɛ bɛnyɲaknhom Roma mac wuɔnda aya, cɔk a lɔn cɪn yen kɛ gɔɔny ʔɛn ɛ kackua. ²⁰Yen ɛ kɛ wic ʔɛn we buk rɔm, ku jaam kek we, rin ʔɛn acath ʔa mac rin wɛt raan yen nɔɔth kɔc Itharel.”

²¹Gokɛ lueel tɛnɛ ye, “Acin athɔr ci ʔɛɛt tɛnɛ ʔo Judia riɛnku, ku acin wɛmɛthdan ci bɛn kek wɛt, lɔn le yen kɛrɛɛc ca looi. ²²Anhiarku buk wɛlku piɲ rin aɲicku lɔn ye kɔc juɛc akut tɔ yɪn thɪn, jɛɛm guɔp.”

²³Kɛya, gokɛ akɔl bi kek rɔm kek Paulo mat yic, ku kɔc juɛc aaci bɛn akɔl kɛnɛ tɛ rɛɛr Paulo thɪn. Ku jɔl Paulo wɛt bɛɛny Nhialic teet yic tɛnɛ ke, jɔɔk riel ʔɛt thɛɛi. ɛci them bi nyooth tɛnɛ ke lɔn kɛ ye lueel rin Jethu ɛ yic, ku nyooth lɔn thɔɲ lɔɲ Mothith ku kɛk kɔk ci gɔt kɔc kɛk Nhialic tiɲ, kek wɛt ye lueel. ²⁴Go kɔc kɔk wɛt ye lueel gam, ku kuec kɔc kɔk. ²⁵Gokɛ jɛl ke tɛɛr kamken, wɛn ci Paulo ye lɛk ke ɛlɛ, “Ee yic

apei, yen tē cī Wēi Nhialic raan kāk Nhialic tīŋ cəl Ithaya lēk thīn bī lueel ēlä tēnē wärkuan dīt. ²⁶Rin aci lueel ēlä,

‘Lōr luel tēnē kōc Itharel,

Wek aabī weyīth diēl piny apei ku acāk bī deet,

wek aabī wenyīn pāl piny apath, ku acāk bī tīŋ.

²⁷Rin kōckä aa ril nhīim,

keek aaci keyīth cuök,

ku keek aaci kenyīn niēn.

Ŋuōt keek aa daai, ku ŋuōt keek aa piŋ, ku detkē kāŋ yiic, ku lueel Nhialic.

Na cī rot looi kēya,

ŋuōt aaci kepuōth wēl ŋen ku kuōny ke.’”

²⁸Ku wit Paulo wētde ēlä, “Alēukē bāk dhiel ŋic, lōn wēt bī kōc kony bī kōc pīr, bō tēnē Nhialic, aci lēk kōc cie kōc Itharel. Ku abik piŋ.”

[²⁹Wēn cī Paulo ē wēt kēnē lueel, ke kōc Itharel jiēl ke tēer apeidīt kamken.]

³⁰Ku jəl Paulo rēer run karou pan ye riōp yic, ku ē ye kōc bēn bīk ye bēn tīŋ lor ku nyuuc ke. ³¹Ee ye piōoc wēt bāāny Nhialic, rin Bēny Jethu Krītho, ku jiēem tēnē kuat raan ēbēn ke cīi riōc, ku acīn kēnē ye gēl bī cīi ye piōoc.

Athör cī Paulo gät kəc Roma

Wët nhom

Athör Paulo tənë kəc Roma ë gët rin bī ke lək lɔn cī yen ye guiir bī akut kəc cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guiir bī lək la rëer bī luui kam kəc cī gam tëtui, ku bīk jəl kuɔny dhöl bī la Ithpania. Acī gët bī kəc cī gam Roma tët kē ɲic rin gam, ku tē ye gam pīr kəc cī gam luɔi thīn. Athör kënë ala yic wët ril yen gët Paulo athöör rin Wët Puoth Yam.

Wën cī yen akuut kəc cī gam Roma muðth ku lək ke lɔn ë yen röök rienken, ku jəl göc wët lək ke ëlä, “Wët Puoth Yam aye nyuɔth tē ye Nhialic kəc kuɔny thīn bīk la cök yenhom.” Ku kënë aye Nhialic jɔk ku rëer thīn këya rin gam ë raan, cīmën ye athör theer wël Nhialic ye luel ëlä, “Ku raan la cök Nhialic nhom abī pīr ë gam.” (1:17)

Ku jəl Paulo ë göc kënë teet. Raan ëbën, kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, aa dhil la cök tənë Nhialic rin keek ëbën aatö adumuðm yic. Kəc aa la cök tənë Nhialic tē gem kek Jethu Kritho. Ku ben Paulo män rot kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc, yen pīr ë yam teet, lɔn raan cī gam ala döör ke Nhialic. Ku aye Wëi Nhialic bëëi bei riel adumuðm yic ku thou. Cökdiit ë 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōɲ Nhialic, ku riel Wëi Nhialic rot nyuɔth pīr raan cī gam yic. Ku gët Paulo lɔn ye kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel nhīim thōɲ kē cī Nhialic guiir tənë raan ëbën yic.

Ku wit wëtde lɔn kuc cī kəc Itharel kuc Jethu ë luɔi Nhialic, rin yen ë tē bī raan ëbën cɔl ayök dhëɲ Nhialic dhël Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Ku aye Paulo ɲic lɔn cīi kəc Itharel bī la tueɲ ke kuc Jethu akölaköl. Ku jəl Paulo gët ciëen tē dhil raan cī gam pīir thīn, ku nhiër bī raan kəc kök nhiaar. Paulo acī kārīl gët ke ye luɔide tənë Nhialic, ku luɔi raan cī gam tənë baai ku tənë raan dët, ku puɔn la cök ɲic kēpath ku kërac. Ku thīk athör cī gët cök muðth ku wël læc tənë Nhialic.

Käk tó thīn

Wët nhom ku göc	1:1-17
Kë wïc raan bī pīr	1:18-3:20
Dhël Nhialic rin pīr	3:21-4:25
Pīr yam rin Raan cī lɔc ku dɔc	5:1-8:39
Kəc Itharel ë guiër Nhialic yic	9:1-11:36
ɲiec ciëɲ raan cī gam	12:1-15:13
Thök ë wët ku muðth	15:14-16:27

1 Ee ɣen Paulo alony Jethu Krītho. Ƴen raan cī Nhialic cɔɔl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam luɛɛl.

²Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn thōer, ku ɛcī kɔc kākke tīn luɛɛl t̄ɛcīt t̄ɛ cī gāt ye w̄ɛl thōer Nhialic yiic.

³Wēt yam k̄ɛn̄ɛ ɛ wēt W̄ɛn Nhialic cī b̄ɛn a raan kuat B̄ɛnȳɔ̄k̄n̄hom Debit. ⁴Ku Jethu acī nyuɔ̄ōth ɛ W̄ɛi Nhialic ke ye B̄anȳda, W̄ɛn ril Nhialic, w̄äär j̄ōt ye bei rān yic. ⁵Ku ɛ rienke yen acī Nhialic ɣen yīɛk dh̄ɛ̄ɛ̄nde ku cɔl ɣen aye atuny Jethu, ku ba kɔc pinynhom ɛb̄ɛn cie kɔc Itharel cɔɔl bik gam ku thekk̄ɛ Nhialic. ⁶Ku wek kɔc cī gam t̄ō Roma aya, wek aacī Nhialic cɔɔl b̄āk aa kɔc Jethu raan cī lɔc ku d̄ɔc.

⁷K̄ɛya, ɣen aḡɛt t̄ɛn̄ɛ we ɛb̄ɛn, wek kɔc nhīɛr Nhialic, cī ke cɔɔl b̄āk aa kacke, Bī Nhialic W̄āda ku B̄ɛnȳ Jethu we tūɔc dh̄ɛ̄ɛ̄n ku d̄ɔ̄r.

Āɣ̄ɔ̄ōth Paulo lɔn bī yen la Roma

⁸Tuēɣ, ɣen alec Nhialicdīɛ rin Jethu raan cī lɔc ku d̄ɔc ɛ rienkun, rin kɔc ɛb̄ɛn pinynhom aacī gamdun ɣic ɛb̄ɛn. ⁹Nhialic yen lūɔ̄i pīandīɛ ye ɣen kɔc l̄ɛk Wēt Puōth Yam cī W̄ɛnde l̄ɛk kɔc, āɣic t̄ɛ ye ɣen we ¹⁰tak th̄in ak̄ōlak̄ōl ɛ r̄ɔ̄kk̄īɛ yiic. Ƴen ɛ r̄ōok lɔn bī Nhialic ɣa pūɔl t̄ɛ w̄ic yen ye ba we la neem. ¹¹Rin awīɛc apeidit ba we la tīn ku ba we ḡam athīɛi W̄ɛi Nhialic b̄āk riel ɛ gamdun yic. ¹²Ku k̄ɛ luɛɛl ak̄in, rin bī gamda we ku ɣen ɣo d̄ɛet pūōth ɣodhie. ¹³Awīɛc b̄āk ɣic mīɛthak̄ai lɔn ɛ ca guir arak jūɛc ba la t̄ɛn̄ɛ we, ku ala k̄ɛn ye ɣen ḡɛl ba cīi la. Ee wīɛc ba la t̄ɛn̄ɛ we ba kɔc k̄ɔk l̄ɛk bik gam kamkun aya, cīm̄ɛn le ɣen kɔc k̄ɔk pinynhom cī gam cie kɔc Itharel.

¹⁴Rin ala k̄ɛ cī yīɛk ɣa ba dhiel looi t̄ɛn̄ɛ kɔc ɛb̄ɛn, kɔc peth cīɛɣ ku kɔc r̄ɛɛ cīɛɣden, ku t̄ɛn̄ɛ kɔc cī pīoc ku kɔc k̄ɛc pīoc. ¹⁵Ku ɛ wēt k̄ɛn̄ɛ yen awīc ɣen ye apēi ba we dhiel l̄ɛk Wēt Puōth Yam wek kɔc r̄ɛ̄r Roma aya.

Riel Wēt Puōth Yam

¹⁶Ƴen acie gūɔp ɛ ȳar Wēt Puōth Yam, rin ɛ yen riel Nhialic kɔc cī ye gam kony, kɔc Itharel ku kɔc pinynhom cie kɔc k̄ɔk Itharel aya. ¹⁷Ku Wēt Puōth Yam aye nyuɔ̄ōth t̄ɛ ye Nhialic kɔc kūny th̄in bik la c̄ok yenhom. Ku k̄ɛn̄ɛ aye Nhialic j̄ɔ̄k ku r̄ɛ̄r th̄in k̄ɛya rin gam ɛ raan, cīm̄ɛn ye ath̄or thōer w̄ɛl Nhialic ye luɛɛl ɛl̄ä, “Ku raan la c̄ok Nhialic nhom ab̄i p̄ir ɛ gam.”

Awūɔc ɛ raan

¹⁸R̄ɛ̄ɛc pūɔu ɛ Nhialic ɛ rot nyuɔ̄ōth pan Nhialic t̄ɛn̄ɛ kɔc man Nhialic. Ku k̄ar̄ɛc yek̄ɛ ke looi aa yic ḡɛl bī cīi cɔl āɣic. ¹⁹Nhialic ɛ pūɔu r̄ɛ̄ɛc t̄ɛn̄ɛ

ke rin kē lēu raan bī ŋic rin Nhialic ala gēi apei, acī Nhialic tāāu raan ēbēn puṣu bī ŋic. ²⁰Tēthēer γɔn cek Nhialic nhial ku piny, alēu raan ēbēn bī ŋic ē gai lɔn riel Nhialic ē rēer thīn akōlriēec ēbēn, ku yeen ē Nhialic alanden. Kājuēckā aacie tīŋ ku aaye ŋic rin kājuēc cī Nhialic cak. Kēya, acīn kē kɔŋ kek rōt kony. ²¹Keek aake ŋic Nhialic ku ŋot ke kuc bīk cīī dor. Ku kueeckē bīk cīī gēm alēcden ē yen Nhialic. Ku jɔl kākken yekē tak ciēnkē konykē ku la piāthken bīth. ²²Na cɔk alɔn ye kek ye lueel lɔn ŋic kek kɔŋ, ku acīn kē ŋickē. ²³Ku lɔn bī kek ye aa door ē Nhialic pīr akōlriēec ēbēn, ka yekē ke door kāk cīī pīr ku raan ē thou. Ku kōk cī kiēēt ke cīt diet ku lāāi. Ku kākōk wuc piiny keyōth cīmēn kāpieny.

²⁴Ku rin ē kēnē, aacī Nhialic ke puṣl bīk aa luui kārec wīc piāthken, kāk la bīth. Ku wīcwīc ē diāār ku kākōk yekē ke looi kamken kāk kɔc cɔl ayār gup. ²⁵Ku lɔn bī kek kēn yic ŋickē rin Nhialic gam, ka yekē gam ē lueth ku yekē ke door kāk ke cek Nhialic, ku kueeckē Aciēŋ yen cak kākā yen dhil ya door akōlriēec ēbēn. Yenakan.

²⁶Ku ē yen acī Nhialic ke puṣl bīk aa luui kārec kɔc yōōr gup. Ayī diāārken aya aacī tē cī kɔc cak thīn puṣl, ku aa rōt lōōm ē rōt. ²⁷Kēlā aya, rōōr aacī tōc ye kek tōc kek diāār, cīt tē cī kɔc cak thīn puṣl, ku rum bal kepuōth bīk ke aa lōōm rōōr kōk cīt ke. Rōōr tuil rōōr kōk, ku yekē kārec cīt kākā looi, aaye tēm awuōc thōŋ kek kārec yekē ke looi. Kāk kēc puṣl bī ke aa looi kēya.

²⁸Ku yeen aya rin cī kek kuc bīk yiny Nhialic cīī ŋic, aacī Nhialic puṣl aya bīk aa tak kārec ku yekē luui kārec cīī ke lēu bī raan ke looi. ²⁹Ku aacī puōth thiāŋ kuat kārec apei, adumuōōm, kook ku kɔɔr. Ku aacī puōth thiāŋ aya ē tiēel, nāāk, thōr, ruēēny ku kuith, ku aa luum. ³⁰Ku aa kegup tōr lueth ku aa man Nhialic. Aa kɔc nhiam, kɔc dhāl kɔc gup cīn gup athēēk. Kɔc tak dhōl juēc bī kek kārec looi. Kɔc cie kɔc ke dhiēth ke ē theek. ³¹Kɔc cīn gup nhīm, kɔc kēdāŋ gam ku cīk loi. Kɔc cīn puōth cie yiic ē ŋēer raandā. ³²Cɔk alɔn ŋic kek ye lɔn kārec yekē ke looi, alēu ke bī Nhialic ke tēm thou, ke keek aacie kākā ē looi kepēc, aa kɔc kōk ke looi lec nhīim aya.

Luŋ Nhialic

2 Yīn acīn tē bī yīn rot kony tē luk yīn kɔc kōk wei. Rin tē ye yīn kɔc kōk luōk wei, ku loi kāwēn yekē ke looi aya, ke yīn ē rot dɔm ē rot.

²Ku ēmēn aŋicku lɔn Nhialic ala yic tē luk yen kɔc wei, kɔc kākā looi. ³Ku na ye kɔc luōk wei, yīn raan ē path, ku ŋot yī loi ē kākā, ke ye tak lɔn bī yīn luŋ Nhialic ban? ⁴Tēdēt aya, yīn ē kājuēc rēer piath Nhialic yiic cīmēn piathden dīt, gum, ku lāāu ē puṣu yōōŋ yiic, rin akuc

lɔn aye piath Nhialic nyooth ba yīpuṣu dhuɔk ciēn. ⁵Ku riel ē nhom, ku rin cī yīn kuc ba yīpuṣu cīi dhuk ciēn abā awācdu juak yic akōl bīi riāāk puṣu Nhialic, ku tē bī yen ŋiɛc luk thīn abī rot nyuɔɔth. ⁶Rin Nhialic abī ŋek a gām kē thōŋ kek tē cī yen luui thīn. ⁷Kɔc bī kepuṓth dɛɛt ku luuikē kāpath ku wickē duar, lec ku pīr akōlakōl, aabī Nhialic gām pīr akōlriēec ēbēn. ⁸Ku kɔc ke looi kāk wīc piāthken ku kueckē yic ku buɔthkē kārec jɔŋrac, aabī Nhialic puṣu riāāk tēnē ke. ⁹Kɔc ēbēn ē luui kārec aaba arɛem ku gum rac apei yōk. Ku abī rot kaŋ looi tēnē kɔc Itharel, ku tēnē kɔc cie kɔc Itharel aya. ¹⁰Ku Nhialic abī duar ku lec ku dōŋr gām kɔc luui kāpath, tuɛŋ tēnē kɔc Itharel ku jɔl aa kɔc kōk cie kɔc Itharel, ¹¹rin Nhialic ē luk ŋiɛc looi tēnē kɔc ēbēn.

¹²Ku kɔc cie kɔc Itharel kuc lōŋ Mothith, ku aa kārec looi luk abī looi tēnē ke cɔk alɔn kuc kek lōŋ. Ku kɔc Itharel aa ŋic lōŋ Mothith, aa kārec looi ku luk aye looi tēnē ke tēcīt tē ye lōŋ ye luɛɛl thīn. ¹³Rin acie piŋ ē lōŋ yen kɔc cɔl aye kɔc path tēnē Nhialic, aa kɔc ye looi kē ye lōŋ lueel kek aabī ya kɔc la cōk Nhialic nhom. ¹⁴Ku ē yic, kɔc kōk cie kɔc Itharel cīn lōŋ, tē looi kek kēdāŋ tēcīt tē ye lōŋ tō kepuṓth ē path ye luɛɛl thīn, ke keek aa cīt kɔc la lōŋ cɔk alɔn cīn kek lōŋ Mothith. ¹⁵Tē ye kek luui thīn aye nyuɔɔth lɔn kāk wīc lōŋ aaci gōt kepuṓth, aa kāpath ku kārec yekē ke looi ŋic rin aaye piāthken nyuṓth ke. ¹⁶Ku kēlā aya, cīmēn Wēt Puɔth Yam ya lēk we, yen ē kē bī rot looi akōl luk tē bī Jethu Krītho luk looi rin Nhialic tēnē kɔc ēbēn, ŋek kek kēden cī thiaan yeyic.

Kɔc Itharel aacie lōŋ ye theek

¹⁷Ku yīin ēmēn, yīn ē rot cɔl aye raan Itharel, ku yīn ē rot cɔl aye raan muk lōŋ, ku ye jam nhiaam lɔn ye yīn raan Nhialic. ¹⁸Yīn aŋic kē wīc Nhialic ba looi ku yīn aŋic yic rin cī lōŋ ye lēk yī. ¹⁹Aca gam lɔn yīn awat kɔc cī cɔŋr nhīim, ku yīn ē ruel tēnē kɔc tō muṓṓth yic, ²⁰ku yīn ē kɔc piṓṓc, kɔc kuc kāŋ, ku yīn ē raan piṓṓc mīth. Ku rin le yīn lōŋ aye tak lɔn ŋic yīn kāŋ ēbēn. ²¹Yīn ē kɔc kōk piṓṓc yeŋō cīi yīn rot ye piṓṓc? Yīn ē kɔc wēēt ēlā, “Duṓkkē ye cuēer.” Ku yīn cīi ē cuār ē yienhdu? ²²Aye lueel, “Duṓkkē ye kōor.” Cīi akɔr ye looi? Yīn aman jak cī kiēt, cīi kāpuṓth tō yīik jak cī kiēt yīic ye rum? ²³Yīn ē jam nhiaam lɔn ŋic yīn lōŋ Nhialic, cīi Nhialic ye dhōl guṓp tē cīi yīn lōŋde loi? ²⁴Aye athōr theer wēl Nhialic lueel ēlā, “Kɔc cie kɔc Itharel aa kārec luɛɛl Nhialic guṓp ē rienkun.”

²⁵Ciɛŋ kɔc Itharel ye ke ŋoot ē piath tē theek kek lōŋ, ku na cīi lōŋ thek ke yīn acīt raan kēc ŋoot. ²⁶Na raan cie raan Itharel kēc ŋoot, raan cīi kē wīc lōŋ ē dhōl yic, cīi bī ciēt kɔc cī ŋoot? ²⁷Ke wek kɔc Itharel wek aabī

kɔc kɛc ɛ ɲoot, ku aa lɔŋ theek ya yɔɔk lɔn acin raan bāk gɔk, tɛ le we tɛm awuɔc rin wek acie lɔŋ ye theek, cɔk alɔn ɲic wek kɛ ci gɔt ku ɲot we.

²⁸Yeŋa yen raan Itharel ayic, yen ci ɲoot? Acie raan yeke ɲuɔt tɪŋ yeguɔp ɛ path yen ya raan Itharel. ²⁹Raan Itharel guɔp, ee ya raan yepuɔu alɔŋthɪn ci piānde ɲoot Wɛi Nhialic, ku acie lɔŋ ci gɔt. Ku raan kɛnɛ acie lɛc yɔk tɛnɛ kɔc, aye yɔk tɛnɛ Nhialic.

Nhialic acie athɔnde ye waar yic

3 Ye kɛpuɔth nen wɛr kɔc Itharel kɔc cie kɔc Itharel? Tɛdɛt ye kɛpiath ɲɔ ye yɔk ɲuɔt yic? ²Kajuɛc aaye yɔk ayic! Tueŋ, kɔc Itharel aaci Nhialic thɔn wɛtde bɪk muk apath.

³Ku yeŋɔ bi yiɛndɛ tɛ cin kɔc kɔk Itharel gam? Bi kɛ cin kek gam Nhialic cɔl awar athɔnde yic?

⁴Acii bi waar yic! Yiny Nhialic adhil tɔ thɪn akɔlakɔl cɔk alɔn ye kɔc alueth. Cɪmɛn ye athɔr thɛer wɛl Nhialic ye lueel ɛlɔ,

“Kɛya, bi ɲic lɔn le yɪn yic, wɛl ye lueel yiic, ku luk yiin yic.”

⁵Ku na kɛrɛc yeku ke looi ye Nhialic nyuɔɔth lɔn le yen cɔk alanden, ke yeŋɔ buk lueel? Buk lueel Nhialic acin yic tɛ tɛm yen ɣo awuɔc? (Ee tɛ ye kɔc jɛɛm thɪn yen aluɛl.) ⁶Acie tɛde! Na Nhialic ciɪ la cɔk ke lɛu bi luk looi tɛnɛ kɔc pinyinhom?

⁷Alɛu raan dɛt bi lueel ɛlɔ, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuɔɔth thɪn alanden ku juek duarde yic, ke yeŋɔ ɲot ye ɣa cɔl aye raan ci kɛrac looi ku tɛm ɣa awuɔc?” ⁸Yeŋɔ ciɪ ye luel, cɪmɛn ye kɔc kɔk ɣa cɔk thok ku luelkɛ lɔn ci ɣen ye lueel ɛlɔ, “Loiku kɛrac bi kɛpath bɛn.” Ee yic bi kɔckɔ tɛm awuɔc.

Acin raan la cɔk

⁹Kɛya, ye ɣok ɲuɛɛn tɛnɛ kɔc cie kɔc ɛ kuartda ɣok kɔc Itharel?

Acie yic! Aca nyooth wɛnthɛer lɔn ɣok kɔc Itharel ku kɔc cie kuartda ɣok arɛɛr adumuɔɔm yic ɣodhie, ¹⁰cɪmɛn ye athɔr thɛer wɛl Nhialic ye lueel ɛlɔ,

“Acin raan tɔŋ la cɔk,

¹¹acin raan kɔŋ deet yiic, acin raan wɪc yeen bi Nhialic ɲic.

¹²Kɔc aaci kekɔth wɛl Nhialic, keek aaci rɛɛc ɛbɛn ka ci la biɪh, acin raan kɛpath looi, acin mɛn raan tɔk.”

¹³“Wɛl yekɛ keek lueel aa nhiany, aa ciɪ raŋ ci ɲaany nhom, liɛpken aaci luel lueth ɲic.”

“Wɛl yekɛ keek lueel aa ciɪ wɛl kɛpiiny kɔc luaaŋ.”

¹⁴“Aa wɛl ye kɔc lam ku wɛl rem apei kek aatɔ kethook.”

¹⁵“Aa kɔc lac nɔk path,

¹⁶riääk ku mam aa döŋ tē cī kek tēek thīn,

¹⁷ku keek aaciī dhël döör ŋic.”

¹⁸“Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu kāk yekē looi yiic.”

¹⁹Ku aŋicku kuat kē ye löŋ lueel, aye lueel tēnē kɔc la ye rin bī ciēn raan la kē kony yen rot, ku bī raan ēbēn kōc Nhialic nhom. ²⁰Kēya, aciīn raan bī la cök Nhialic nhom tē cɔk yen ye them bī kē wic löŋ looi. Kē ye löŋ looi ē lɔn bī nyuöth raan lɔn cī yen kērac looi.

Tē ye Nhialic kɔc cök thīn

²¹Ku emēn tē ye Nhialic kɔc cök thīn yenhom aciī nyooth. Aciī löŋ ku kɔc kāk Nhialic tiŋ lueel thēer. ²²Nhialic ē kɔc cök tē le kek gam tēnē Jethu Krītho. Ee kēnē looi tēnē kuat raan ēbēn cī Raan cī lɔc ku dɔc gam, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aa thōŋ ēbēn. ²³Ku rin cī kek ēbēn käreç looi, ee keek cɔl amec tēnē duaar Nhialic. ²⁴Ku keek aaciī Nhialic muöc dhēēŋde piānde ēbēn bīk la cök tēnē ye. Ku dhēēŋ ye yök tēnē Raan cī lɔc ku dɔc Jethu yen ē kɔc kony bīk käreç cīī loi. ²⁵Jethu aciī Nhialic gam rin bī thuönde a kē ye adumuööm päl piny tē le raan gam tēnē ye. Kēnē aciī Nhialic looi bī nyuöth thīn lɔn le yen cök. Ku wäthēer Nhialic ē lir puöu, ecie kɔc ye tēm awuöc rin käreç cik looi. ²⁶Ku emēn aciī adumuööm cī looi ēbēn päl piny bī nyuöth lɔn le yen cök. Nhialic aciī kēnē looi rin le yen cök. Ku tē looi yen kēnē ē raan ēbēn cī Jethu gam cɔl ala cök.

²⁷Na ye kēya, yeŋö ye yök jam nhiaam ē path? Aciīn kēdāŋ! Ku ye wēt nen ye yök nhiam? Ye rin cī yök löŋ theek? Aciē tēde, ee tē cī yök gam. ²⁸Rin aŋicku raan ē la cök tēnē Nhialic rin gam ku aciē thēk löŋ ē rot. ²⁹Ye Nhialic, Nhialic kɔc Itharel kepēc? Yeen cīī ye Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya? Ee yic ē Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya, ³⁰rin yen Nhialic tōŋ bī kɔc Itharel cɔl ala cök ē gamden, ku cɔl kɔc cie kɔc Itharel aala cök rin gamden aya. ³¹Yeku löŋ dhöl yic tē le yök gam kēnē? Aciē tēde aciīn, yök aa löŋ juak bī riēl.

Gam Abaram

4 Yeŋö buk jäl lueel rin Abaram wundit thēer kɔc Itharel? Yeŋö cī rot looi tēnē ye? ²Na Abaram la kēnē cī looi bī yen la cök tēnē Nhialic, nuöt ala kēnē ye yen nhiam. Ku aciī loi kēlä tēnē Nhialic. ³Cimēn ye wēl cī göt athör thēer wēl Nhialic yic ye lueel ēlä, “Abaram aciī Nhialic gam ku rin gamde aciī Nhialic cɔl ala cök tēnē ye.”

⁴Raan luui aye riɔp, ku wëü ye ye riɔp aacie miöc, ariöpden cì yen luui. ⁵Ku raan cie luui la gam tènè Nhialic, Nhialic yen kɔc cì käreç looi cɔl aala cök, ke gamde yen è ye cɔl ala cök tènè Nhialic. ⁶Ku Debit aci wët thöŋ kek è wët kënë lueel wäär yen jam rin raan mit puöu cì Nhialic gam ke la cök tènè ye, ke cie luui puöth ye looi,

⁷“Kɔc mit puöth aa kɔc cì Nhialic awäcken päl piny,
ku wuuny adumuöömken wei.

⁸Raan mit puöu ee raan cì Bëny bi kuën guöp käreç cì looi.”

⁹Ye miet puöu cì Debit jam kën kɔc Itharel è röt? Acie këden kepëc. Ee kën kɔc cie kɔc Itharel aya, ku wek aa we yeku lëk kë cuk yök athör wël Nhialic yic, rin aci wët cì göt theer lueel lɔn, “Abaram aci Nhialic gam, ku gamde aci yen a raan la cök tènè Nhialic.” ¹⁰Ye nen yen looi kënë rot? Loi rot tueŋ wäär këc Abaram ŋoot aye wäär cì ye ŋoot? Ee tueŋ, acie ŋuöt cök ciëen. ¹¹Ku ŋuötnden jɔl ye lök ŋoot ciëen, aye nyuöth lɔn gam Abaram aci Nhialic ye gam ke ye raan la cök tènè ye tueŋ wäär këc ye cak ŋoot. Ku këlä, Abaram è wundit kɔc cì Nhialic gam, ku aaye gam ke ye kɔc la cök tènè ye cak alɔn këc ke ŋoot. ¹²Ku yen è wundit kɔc cì ŋoot aya. Ku acie rin cì ke ŋoot, ee rin cì kek dhël pïr gam thöŋ ke pïr wäda Abaram buöth yic wäär këc ye cak ŋoot.

Athön ku löŋ

¹³Nhialic acä Abaram thɔn ku mïth bi lök dhiëeth lɔn bi pinynhom a këden. Nhialic akëc athön kënë looi rin theek Abaram löŋ, ee rin cì yen gam, ku gam yen aci yen a raan la cök tènè Nhialic. ¹⁴Rin na ye kë ye Nhialic thɔn kɔc gäm kɔc löŋ theek, ke gam acin wëtde yic, ku cïn këpuöth tō athön Nhialic yic. ¹⁵Löŋ è rëçc puöu Nhialic bëëi, ku tē cïn yic löŋ, acin löŋ ye dhöl yic.

¹⁶Nhialic è loi athönde rin gam ku rin dhëëŋde, bi athönde a kën yic tènè mïth bi lök dhiëeth tènè Abaram ëbën. Ku acie tènè kɔc la löŋ è röt, ee tènè kɔc cì gam aya cimën Abaram. Rin Abaram yen è wädan wëikua yodhie, ¹⁷cimën cì ye göt athör theer wël Nhialic yiic ëlä, “Yin aca looi ba ya wun kɔc wuöt juëc.” Abaram aci ya Wäda Nhialic nhom, Nhialic cì gam, Nhialic yen kɔc cì thou cɔl aben pïr, ku wët ye lueel ke liu thïn cɔl aloi rot.

¹⁸Abaram aci gam ku ŋëëth kë cïn kë ŋöth thïn, ku yen aci yen bën a wun kɔc wuöt juëc cimën cì Nhialic ye lëk ye ëlä, “Kockun bi lök dhiëeth aabi juëc ka bi ciët kuël.” ¹⁹Wën cì Abaram cak dhiöp è ruönke aa cit buöç, ku ŋic lɔn tieŋde Thara ke cì dhiöp ke këc dhiëth, ke ŋot këc dhör

gamde yic. ²⁰Ku rëer ke ɲǒth ku cīi diu athön Nhialic, ku gamde aci ye bën yiék riel ku leec Nhialic. ²¹Ee ɲic, ke cīn diu lɔn bī Nhialic la riel bī kē cī thɔn dhiel looi. ²²Ku ɛ yen aci Nhialic Abaram gam ke ye raan la cök tēnē ye. ²³Ku wēlkä, “Yen aci gam ke ye raan la cök,” aa kēc gǒt rienke ɛ rot. ²⁴Aake gēt rienkua ɲok kɔc bī Nhialic gam aya ke ɲo la cök, ɲok kɔc ye gam lɔn yen Nhialic yen cī Jethu Bānyda jɔt thou yic. ²⁵Yen aci cɔl athou rin adumuǒmkua, ku jɔt bī pīr bī ɲo cɔl aala cök tēnē Nhialic.

Gam yen abī ɲo lušk

5 Kēya rin gamda Nhialic aci ɲo cɔl ala cök tēnē ye, ku ɲok aala dǒr kek ye rin Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ²ɲok aaci gamda cɔl abīi Jethu dhēɲ Nhialic yic, dhēɲ yen rëer ɲok thīn ɛmēn. Ku ayeku ɲǒth ɲo mit puǒth lɔn ɲok aa duaar Nhialic rɔm kek ye. ³Ku acie kēlä rot, ɲok aa puǒth miɛt aya tē guum ɲok, rin gum ɛ deet puǒu bēēi, ⁴ku gum ku deet ɛ puǒu aye Nhialic gam. Ku gɛm ye Nhialic ye gam yen ɛ ɲǒth bēēi. ⁵Ku ɲǒth acie ɲo cɔl ayār gup rin cī Nhialic nhiërde cɔl athiǒɲ ɲopuǒth, Wēiken cī gām ɲo.

⁶Rin wäär ɲot cīn yen tē ye ɲok röt kuɔny thīn, ke Raan cī lɔc ku dɔc thou rin kɔc kuc Nhialic aköl cī Nhialic lɔc. ⁷Aril yic bī raan thou rin raan la cök, cɔk alɔn lēu yen rot bī raan dēt thou rin raan path. ⁸Ku Nhialic aci nhiër nhiɛr yen ɲo nyuɔth ɛ kēnē yic, rin tēwäär ɲot ye ɲok kɔc la gup adumuǒm, Raan cī lɔc ku dɔc aci thou rienkua. ⁹Ku ɛmēn thuɔnde aci ɲo cɔl ala cök tēnē Nhialic. Ku na cī kēnē looi, ke cīi ɲo bī wēer bei ayic riāɲ puǒu Nhialic yic aköl ciēn? ¹⁰Ku wäär ye ɲok kɔc ater tēnē Nhialic, ɲok aaci thon Wēnde cɔl aben dǒr kek ye. Ku na ye kēya, ke pīr Raan cī lɔc ku dɔc cīi ɲo bī kony? ¹¹Ku acie kēnē ɛ rot, ɲok amit puǒth aya tēnē Nhialic rin Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc aci ɲo dǒr ke Nhialic.

Adam ku Jethu

¹²Adumuǒm aci bën pinynhom rin raan tők, ku adumuǒm cī looi yen aci bën ke thou. Ku kēlä, thou aci bën tēnē raan ɛbën rin cī kek adumuǒm looi ɛbën. ¹³Adumuǒm ɛ tǒ pinynhom wäär kēc lǒɲ Mothith gām kɔc, ku tē cīn yic lǒɲ tǒ thīn, adumuǒm acie kuēɛc nhom. ¹⁴Ku jɔk Adam bī bën Mothith, thou ɛ ɲot ye tēm kɔc agut kɔc kēc lǒɲ Nhialic dhǒl yic, cimēn wäär cī Adam wēt cī Nhialic lēk ye dhǒl yic.

Adam yen ɛ ye kīn raan yen bī bën. ¹⁵Ku keek karou aaciī thǒɲ, rin mišc Nhialic cī gām kɔc ɛ path aciī thǒɲ kek adumuǒm Adam.

Raan tɔk, Adam, acā adumuɔɔm looi, ku aci thou bēēi tēnē kɔc juēc. Ku kēdit apei aya, raan tɔk, Jethu raan cī lɔc ku dɔc aci miɔcdit dhēēŋ Nhialic bēēi tēnē kɔc juēc. ¹⁶Ku miɔc Nhialic aci thōŋ kek adumuɔɔm ē raan kēnē. Ku adumuɔɔm tōŋ kēnē cɔk kɔc juēc aaci tēm awuɔc, ku adumuɔɔm juēcā cɔk, miɔc tōŋ Raan cī lɔc ku dɔc Nhialic aci bēn ku cɔl kɔc aa ben la cɔk yenhom. ¹⁷Rin adumuɔɔm raan tɔk thou aci bēn pinyhom. Ku kēdit apei kɔc cī miɔcdit Nhialic yɔk cī jāl la cɔk, aabi mac ku pīrkē akōlriēc rin Raan cī lɔc ku dɔc.

¹⁸Kēya, cimēn ye adumuɔɔm tɔk kɔc cɔl aa tēm awuɔc ēbēn, ke kēlā aya, luɔi tōŋ la cɔk ē kɔc ēbēn cɔl aala cɔk Nhialic nhom, ku bīi pīr akōlriēc tēnē raan ēbēn. ¹⁹Ku cimēn cī raan tɔk wēt Nhialic dhōl yic, ku bī kɔc juēc cɔl aala gup adumuɔɔm, ke kēlā aya, rin cī raan tɔk wēt Nhialic theek, kɔc juēc aabi la cɔk. ²⁰Lōŋ ē gēm ē rin bī luɔi kārɛc rot juak, ku tē ye kārɛc rōt juak thīn, dhēēŋ Nhialic ē rot jāl juak apei. ²¹Ku cīt lɔn ye adumuɔɔm kɔc mac ku bīi thou tēnē raan ēbēn, ke yeen aya awīc Nhialic bī dhēēŋde kɔc mac ku looi ke bīk la cɔk tēnē ye. Ku gēm ke pīr akōlriēc ēbēn rin Jethu raan cī lɔc ku dɔc, Bānyda.

Pīr rin Jethu

6 Yeŋö buk lueel emēn? Buk la tueŋ ke ʋo loi adumuɔɔm rin bī dhēēŋ Nhialic yeyic juak? ²Acie tēdē! Acit kē cī thou tēnē ʋo, aaci ʋo bī ben mac. Ye kēdē bī ʋok la tueŋ ʋo pīr kēlā? ³Rin aŋiɛckē ayic lɔn riel adumuɔɔm aci dhoŋ kōu wäär muɔɔc ʋonhīim buk aa kɔc Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ku ʋok aaci muɔɔc nhīim ē thuɔnde. ⁴Ku yeen aya, wäär muɔɔc ʋonhīim, ʋok aa ʋo cīt kɔc cī la raŋ tɔk yic kek ye thuɔnde yic. Ku cimēn wäär cī Raan cī lɔc ku dɔc jɔt thou yic duaar Wun, ke ʋok aabi pīr ē pīr yam aya.

⁵Na cuk rōt mat kek ye thuɔnde yic, ke ʋok aabi rōt dhiel jɔt thou yic kek ye aya. ⁶Rin ʋok aa ʋo ye kɔc adumuɔɔm, pīrdan theer ēcī thou tim cī rīiu kōu kek Raan cī lɔc ku dɔc, bī tē ye ʋok kɔc adumuɔɔm ciēn kē ben lēu tēnē ʋo. Ku buk cīi ben aa kɔc tō adumuɔɔm yic, ⁷rin raan cī thou aaci ben rēer riel adumuɔɔm yic. ⁸Na ʋo cī thou kek Raan cī lɔc ku dɔc, ka yeku gam aya lɔn bī ʋok pīr kek ye. ⁹Rin aŋicku lɔn na cī Raan cī lɔc ku dɔc jɔt thou yic, ka cīi ben thou, rin thou aaci ben la riel tēnē ye. ¹⁰Acī thou arak tɔk rin kɔc ēbēn bī riel adumuɔɔm nyaai, ku piērde emēn ē pīr mit Nhialic puɔu tēnē ye. ¹¹Kēlā aya, yakē rōt cɔl aacit kɔc cī thou tēnē adumuɔɔm, ku wek aaci pīr tēnē Nhialic rin Raan cī lɔc ku dɔc Jethu.

¹²Duɔkkē adumuɔɔm cɔl amɛc piērdun bāk ke aa theek kārɛc wīc guāpkun. ¹³Ku duɔkkē guāpkun pēl adumuɔɔm bī ya kārɛc kek yakē

ke looi. Wek aa dhil röt thön Nhialic, ciët we kɔc ci thou ci ben p̄ir. Wek aa dhil guäpkun thön Nhialic ku bāk aa kɔcken ye looi kē la cök. ¹⁴Adumuḍḍm aciï we dhil mac rin wek aaciï ḡoot löḡ theer yic, wek aatḍ dhēēḡ Nhialic yic.

¹⁵Ye kē p̄ir ḡok ē dhēēḡ Nhialic ke cie löḡ, ḡook puḍl buk adumuḍḍm aa looi ē path? Acie tēde! ¹⁶Aḡieckē alanden lɔn na thönkē röt raan dēt ku yakē theek we cit aloony, ke wek aa loony ē raan kēnē cök ben adumuḍḍm we ḡäth thou yic, ku kēya, thekkē Nhialic bāk la cök tēnē ye. ¹⁷Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumuḍḍm, ke wek aaci yith yakē yök kāk ye piḍḍc tēnē we yiic, gam piäthkun ēbēn. ¹⁸Wek aaci wēēr bei adumuḍḍm yic, ku wek aaci ya aloony luḍi kāk la cök. ¹⁹Yen ajam kēlä ē path cimēn tēdun ye wek jieem thīn, rin bi wek kē luēel deet yic. Cimēn wek aa we ye guäpkun ēbēn thön luḍi käreec rin ci luḍiden we rum puḍth. Ēmēn, wek aa dhil röt cɔl aaye aloony kāk la cök rin luḍi kēpath.

²⁰Wäär ye wek aloony adumuḍḍm, wek aa we cie diēer luḍi la cök. ²¹Yeḡö kēn cāk yök luḍi ē kākka yiic, kāk ye wek gup yār thīn ēmēn? Kākka, ee thou yen ē yakē yök thīn. ²²Ku ēmēn, wek aaci wēēr bei adumuḍḍm yic, ku wek aaci ya aloony Nhialic. Ku piērdun ēbēn ē kēde, ku kē yakē yök thīn ē p̄ir akölriēec ēbēn. ²³Rin kē ye yök luḍi adumuḍḍm yic, ee thou. Ku miḍc Nhialic ē p̄ir akölriēec ēbēn rin Raan ci lɔc ku dɔc, Jethu Bänyda.

7 Aḡieec, wek aa kē luēel deet yic miēthakāi ci gam rin wek aa ḡic löḡ. Löḡ ē la riel bi raan dɔm tē ḡot p̄ir yen. ²Tē thöḡḡ ḡok ye, ke tiḡ ci thiaak aciï löḡ ye puḍl bi wic mony dēt. Ku na thou muḍnyde ka cīn löḡ ben ye gēl. ³Na wic mony dēt ke muḍnyde p̄ir, ka ci ya tiḡ ci kɔc. Ku na ci moc thou, ke löḡ gēl yeen aliu. Na thieek mony dēt ka cīn akɔr.

⁴Ku ē yen tēde aya tēnē we miēthakāi ci gam. Tē thöḡ ḡok ye löḡ, ke wek aa cit kɔc ci thou tēnē löḡ rin wek abaḡ guḡp Raan ci lɔc ku dɔc. Ku ēmēn wek aa kacke yen raan ci jɔt thou yic, rin bi wek aa kɔc puḍth loi wēt Nhialic. ⁵Wäär ḡot p̄ir ḡok ciēḡdan theer ci ḡo cak thīn, käreec ke ci löḡ tāau ḡopuḍth aake lui apei ḡogup. Ku aa kāk thou kek aake yeku ke looi ēbēn. ⁶Ku ēmēn ḡok aaci bēn bei löḡ theer yic rin ci ḡok thou tēnē löḡ wäär yen mec ḡo. Ku ḡok aa jɔl luui dhēl yam Wēi Nhialic, ku acie löḡ theer ci ḡöt.

Löḡ ku adumuḍḍm

⁷Yeḡö buk jäl luēel ēmēn? Ye löḡ yen adumuḍḍm? Acie tēde! Na ye kēya ayic, ḡuḡt ḡen akēc adumuḍḍm ḡic tēn ciï yen ye löḡ. Rin ḡuḡt akēc

ɲic yen kɛrɛɛc wɪny kɛnɛ raandä yɪpuɔu tɛn kɛc lɔŋ ye lɛk ɣɛn ɛlä, “Duk kɛn raandä wɪc ɣapuɔu.” ⁸Ku adumuɔɔm aci lɔŋ wel bi yen ɣɛn a duɔɔŋ ba puɔu ayiɛk kakkök. Ku na cie lɔŋ ɲuɔt acin adumuɔɔm. ⁹Wäthɛɛr, ɣɛn a ɣa ciɛŋ ke ɣa kuc kɛ ye lɔŋ lueel. Ku wäär le ɣɛn lɔŋ ɲic, aca bɛn yök ɣapuɔu lɔn ci ɣɛn lɔŋ dhoŋ kɔu ku ya raan ɛ thou. ¹⁰Aca bɛn yök lɔn lɔŋ puɔth wɛn ɲiɛc ke yen bi pɪr bɛɛi, aci bɛn a kɛn thou bɛɛi. ¹¹Ku adumuɔɔm aci lɔŋ wel bi yen ke ɣɛn a duɔɔŋ, ku rin lɔŋ, ɣɛn aci adumuɔɔm cɔl athou.

¹²Ku ɛ cɪn kɛrɛɛc tɔ lɔŋ yic, ee ye lɔŋ Nhialic la cök ku peth. ¹³Ye kɛlä, lɔn nadɛ ke kɛpath yen aci thou bɛɛi tɛnɛ ɣa? Acie kɛya! Adumuɔɔm yen ɛ looi ye. Aci kɛpath lööm bi yen thou bɛɛi tɛnɛ ɣa rin bi tɛrɛɛc yen thin, yen adumuɔɔm tic. Ku kɛlä, rin ɛ lɔŋ, adumuɔɔm aye nyuɔɔth ke ye kɛrac apɛidit. ¹⁴Aɲicku lɔŋ ɛ bɛn tɛnɛ Wɛi Nhialic, ku ɣɛn ɛ raan ɛ path, alony adumuɔɔm. ¹⁵ɣɛn acie kɛ ya looi ye deet yic, rin ɣɛn acie kɛ wiɛc ba looi ye looi, ku aya looi ɛ kɛ maan ba looi. ¹⁶Ku na luɔci kɛ cä wɪc ba looi, ka ya gam lɔn lɔŋ apath. ¹⁷Kɛya, acie ɣɛn ɛ kɛnɛ looi ayic, ku adumuɔɔm rɛɛr ke ɣa. ¹⁸Aɲiɛc, acin kɛpuɔth rɛɛr ke ɣa, rin cɪt tɛ ci ɣa cak thin kek adumuɔɔm. Rin na cɔk alɔn wɪc ɣɛn ye ba kɛpath looi, ka cä ɛ lɛu ba looi. ¹⁹Rin kɛ ya looi acie kɛpuɔth ya wɪc ba looi, ku kɛya kɛ cɪi path cä ɛ wɪc ba looi, yen aya looi. ²⁰ɛmɛn na ya looi kɛ cä wɪc ba looi, ka cie ɣɛn ye looi, adumuɔɔm rɛɛr ke ɣɛn yen ɛ ye looi.

²¹Kɛya, aya yök lɔn luui lɔŋ kɛnɛ. Tɛ wɪc ɣɛn ye ba kɛpath looi, ke kɛ cɪi path yen ɛ rot tɛɛm thin. ²²Ku piändiɛ guɔp anhiar lɔŋ Nhialic, ²³ku ɣɛn ɛ lɔŋ dɛt tiŋ ke lui ɣaguɔp, lɔŋ cie la piny kek lɔŋ ci piändiɛ gam. Ku yen ɛ ɣa cɔl aye alony adumuɔɔm yen lɔŋ lui ɣaguɔp kɛnɛ. ²⁴Yɛɲö be kɛrac ɣa yök kɛlä! Yeŋa bä kony guɔp ɣa ɣäth thou yic? ²⁵Lecku Nhialic rin ci yen Bänyda Jethu raan ci lɔc ku dɔc, cɔl akony ɣa.

Kɛya, kɛnɛ yen ɛ tɛdiɛ, ɣɛn nhom piändiɛ yic alony lɔŋ Nhialic, ku cɪt tɛ ci ɣa cak thin alony adumuɔɔm.

Pɪr Wɛi Nhialic yic

8 Ku kɛya, acin awuɔc ye tɛm kɔc ci ya tök kek Raan ci lɔc ku dɔc Jethu, ²rin lɔŋ yam, Wɛi Nhialic ɛ pɪr bɛɛi rin Jethu raan ci lɔc ku dɔc, acä wɛɛr bei lɔŋ adumuɔɔm yic, lɔŋ thou. ³Kɛn kɛc lɔŋ lɛu bi looi rin tɛ ci ɣo cak thin ke ɣo cɪi ril rin adumuɔɔm, aci Nhialic looi ɛ tuuc ci yen Wɛnde nhom tuɔɔc ke ye raan cimɛnda, ku bi nök bä adumuɔɔm nyaai. Ku tɛ looi yen kɛnɛ, acä adumuɔɔm tɔ kɔc gup cɔl acin riel. ⁴Kɛnɛ aci Nhialic looi rin bi luɔi wɪc lɔŋ dhiɛl la cök ɣogup ɣok kɔc

p̄ir W̄ei Nhialic, ku acie t̄e c̄i ʒo cak th̄in. ⁵Kɔc p̄ir c̄it t̄e c̄i ke cak th̄in kek adumuɔ̄m, aake nh̄iim yīek k̄ak ye t̄e c̄i c̄ak ke w̄ic, ku kɔc p̄ir c̄it t̄e w̄ic l̄oŋ W̄ei, aake nh̄iim t̄āau k̄ak w̄ic l̄oŋ W̄ei yiic. ⁶T̄e ȳik raan yenhom luɔi k̄ak adumuɔ̄m, ka thou. Ku na ȳik raan yenhom k̄e w̄ic l̄oŋ W̄ei, ka ȳok p̄ir ku d̄ɔ̄r. ⁷Ku raan ̄e la ater kek Nhialic t̄e ȳik yen yenhom k̄ak luɔi adumuɔ̄m rin acie l̄oŋ Nhialic ye theek, ku acīi l̄eu b̄i l̄oŋ Nhialic theek. ⁸Ku kɔc ye theek t̄e c̄i ʒo cak th̄in aacie Nhialic c̄ol amit pūu.

⁹Ku k̄eya wek aacīi cīeŋ c̄it t̄e c̄i we cak th̄in, wek aa cīeŋ c̄it t̄en̄e l̄oŋ W̄ei t̄e r̄eer W̄ei Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cīi r̄eer kek W̄ei Jethu raan c̄i l̄oc ku d̄oc, ka cie raande. ¹⁰Ku na r̄eer Raan c̄i l̄oc ku d̄oc kek we, ke gūapkun aacīi thou rin adumuɔ̄m ku w̄aikun aŋot ke p̄ir rin c̄i ke looi b̄ik la c̄ok t̄en̄e Nhialic. ¹¹Na W̄ei Nhialic yen ʒot Jethu thou yic r̄eer kek we, ke raan ʒot Raan c̄i l̄oc ku d̄oc thou yic, ka b̄i gūapkun thou c̄ol aa p̄ir rin r̄eer W̄eike wegup.

¹²K̄eya, mīethak̄ai ʒok aala k̄e dhilku looi, ku acie l̄on b̄i ʒok r̄eer p̄irdan theer c̄i ʒo cak th̄in yic. ¹³Rin na pīērk̄e c̄it t̄e c̄i we cak th̄in, ke wek aabīi thou, ku na p̄alk̄e k̄arec yak̄e ke looi rin W̄ei Nhialic, ke wek aabīi p̄ir ʒok.

¹⁴Kɔc ye W̄ei Nhialic nyuɔ̄th, aa mīth Nhialic. ¹⁵Rin W̄ei c̄i Nhialic ḡam we acie we c̄ol aye ben ya aloony adumuɔ̄m, ku looi we b̄ak rīɔ̄c. Ku W̄ei Nhialic ̄e ʒo c̄ol aye mīth Nhialic, ku wek aacīi W̄ei Nhialic c̄i we looi b̄ak aa mīthke ʒok. Ku W̄ei acīi ʒo c̄ol aye Nhialic l̄oŋ, “W̄a! W̄a!” ¹⁶Aye W̄ei Nhialic gūp kek w̄aikua lueel l̄on ye ʒok mīth Nhialic. ¹⁷̄Em̄en ye ʒok mīthke, ʒok aabīi k̄akken muk t̄en̄e kacke th̄on. Ku k̄apūoth muk rin Raan c̄i l̄oc ku d̄oc aya rin t̄e guum ʒok cim̄ende, ke duarde abīi ya k̄eda aya.

Duaar aköldä

¹⁸Aya tak l̄on k̄ak yeku guum pīerda yic ̄em̄en, aacīi k̄oŋ th̄oŋ kek duaar b̄i Nhialic nyūth ʒo, duaar b̄i r̄eer kek ʒo aköldä. ¹⁹K̄ak c̄i Nhialic cak pinynhom ̄eb̄en aa r̄eer ke ŋ̄oth apēi, ke tit ak̄ol b̄i Nhialic mīthke nyūoth. ²⁰Ku k̄ak c̄i cak, kɔc pinynhom aake b̄i r̄eer ke c̄i pūoth mum, ku aacie kek ke cīi yen tak, ee Nhialic yen loi ye k̄eya. Ku ŋ̄oth k̄en̄e ̄e ŋot t̄o th̄in. ²¹Ku k̄ak c̄i cak aabīi waar aköldä rin b̄ik cīi rīäak, ku b̄ik läau nhomdit mīth Nhialic r̄om ke ke.

²²Rin aŋicku agut c̄it ̄em̄en, k̄ak c̄i cak aa r̄eer ke dhiau ke rem, ar̄em c̄it ar̄em tiŋ r̄öp. ²³Ku aacie k̄ak c̄i cak ̄e r̄öt, ʒok kɔc c̄i W̄ei ʒok ke ye mīc tueŋ ̄e Nhialic, ʒok aa r̄eer ʒo dhiau ʒo rem pūoth aya, ke ʒo tit

apei tē bī Nhialic ʏo luɔɔi thīn buk aa miēthke, ku cɔl guäpkua aa waar röt bīk aa yam. ²⁴Rin ē n̄jth yen ē cɔl ʏo apoth, ku na yeku kē n̄jthku tīj, ka cie n̄jth acīn. Rin ye ŋa kē tō kek ye n̄jōth? ²⁵Ku na yeku n̄jōth kē cīi tō ke ʏo, ka yeku tiit ke ʏo lir puōth.

²⁶Ku cīt mēn aya, Wēi Nhialic ē bēn aya ku kony ʏo rin ye ʏok cīi ril, rin kuc ʏok tē dhil ʏok Nhialic rōök thīn, ke yeen ē Nhialic lōj rienkua, ku lēj ke dhiau dhiēn cīn wēl ye teet. ²⁷Ku Nhialic yen kē rēēr raan puōu tīj, aŋic kē lueel Wēike, rin Wēike ē rōök rin kacke cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ²⁸Ku aŋicku kēriēec ēbēn yic, Nhialic ē luui kāpath rin kɔc n̄hiar ye, kɔc cī cɔl bīk kēden wīc looi. ²⁹Kɔc kek cī Nhialic lɔc theer, aaci looi aya bīk ciēt Wēnde, ku bī Wēnde a kaai wāmāthakēn juēc yiic. ³⁰Kēya, Nhialic aci kɔc cī lɔc cɔl ku looi ke bīk la cök tēnē ye, ku kɔc cī cɔl aala cök tēnē ye aaci la duarde aya.

³¹Kēya, yeŋö buk lueel rin ē kēnē? Na Nhialic akääc kek ʏo, ke yeŋa bī ʏo maan? ³²Na Nhialic akēc Wēnde nhom guöp ŋuään wäär ku cɔl athou rienkua ēbēn. Na cī ʏo gām Wēnde, ke cīi ʏo bī gām kāj ēbēn ē path aya? ³³Yeŋa bī la wēt bī lueel kɔc cī Nhialic lɔc gup? Ee Nhialic nhom guöp yen aci ye lueel lɔn le kek cök tēnē ye. ³⁴Le raan dēt lēu ye bī ke tēm awuōc? Acīn raan agut Jethu aya raan cī lɔc ku dɔc cī thou, ku jɔt raŋ yic bī ben pīr, ku arēēr kōj cuēc Nhialic, ee Nhialic lōj rienkua. ³⁵Yeŋa bī ʏo tēk bei nhiēr Raan cī lɔc ku dɔc yic? Lēu aliäap, tēdē ba gum rin ye yīn raan cī gam, ayī n̄jōj, ayī riōōc rin kārec, ayī lɔn bī yī nōk ba thou? ³⁶Cīmēn cī ye gōt athör theer wēl Nhialic yic ēlä,

“Rin wētdu ʏok aa rēēr kāk
nāk ʏook yiic akōl thok ēbēn,
ʏok aaye looi cīmēn amēl la teem röt.”

³⁷Acie tēde, kākä yiic ēbēn ʏok aala riēl dīt ye ʏok kāj tiaam rin raan yen n̄hiar ʏo. ³⁸Rin aŋic alanden lɔn acīn ke tēk ʏo bei nhiērde yic. Cök athou ayi pīr, cök atuuc nhial ayī jakrec, cök aa kāk loi röt ēmēn, ayi kāk bī röt looi akōldä, ayī kākōk ril. ³⁹Ayī nhial, tēdēt wērdīt cök piiny, acīn kē lēu ye kuat kākä yiic ēbēn bī ʏo tēk bei nhiēr Nhialic yic, yeen ē kēda rin Raan cī lɔc ku dɔc, Jethu Bānyda.

Nhialic ku kacke

9 Kē ya lueel ē yic. Yen acie jam lueth rin ʏen ē raan, Raan cī lɔc ku dɔc. Aye puōndiēn mec Wēi Nhialic lēk ʏa apei lɔn ʏen aciī lueth luel. ²Rin dak piändiē adīt apei, ku tē reem piändiē thīn rin kackiē acie yop. Yen ajam rin kɔc kuatdiē, kɔc Itharel. ³Ku na lēu rot ba ke kony,

ɲuɔt awiɛc bɪ Nhialic ya tɛm awuɔc ku cǎ ben a raan Raan cǐ lɔc ku dɔc. ⁴Keek aa kɔc cǐ Nhialic lɔc ku cɔl ke aaye kacke, ku nyuth ke duarde ku looi dɔɔr ke ke ku gɛm ke lɔŋ. Ku nyuth ke tɛ bɪ kek ye aa duɔɔr thin apath. Ku yɔkkɛ kǎk cǐ Nhialic thɔn ke. ⁵Keek aa ke ye kuat kɔc ɲic thɛɛr. Ku Raan cǐ lɔc ku dɔc, wǎar cǐ yen jǎl a raan cǐmɛnda ɛ ye raan kuatden. Raan ɛbɛn adhil Nhialic yen mɛc kǎŋ ɛbɛn a leec akɔlriɛɛc ɛbɛn. Yenakan.

⁶Acǎ ye lueel lɔn kɛ cǐ Nhialic thɔn akɛc rot looi. Kɛ cǐ Nhialic thɔn acǐ rot dhiel looi, rin acie kɔc Itharel kek ke cǐ Nhialic lɔc ɛbɛn. ⁷Acǐ Nhialic lueel tɛnɛ Abaram, “Aacie mǐth ɛbɛn bɪ dhiɛɛth tɛnɛ yǐ kek bɪ ya mǐth Nhialic, aa mǐth bɪ dhiɛɛth many Itharel kek aabi ya miɛthku kek ca thɔn yǐ.” ⁸Kɛya, aye kɛnɛ nyooth lɔn aacie mǐth bɪ dhiɛɛth Abaram ɛbɛn kek ke bɪ ya mǐth Nhialic, aa mǐth ke cǐ Nhialic thɔn ye kek aake bɪ ya miɛthke. ⁹Kɛnɛ cǐ Nhialic lueel akɪn wǎar thɔn yen wɛt tɛnɛ Abaram, “Tɛ le akǎlde bɛn, ke yɛn abɪ dhuk ku Thara abɪ manh moc yɔk.”

¹⁰Kɛ cɪt ɛ wɛt kɛnɛ aya, mǐth Rabeka karou, wunden ɛ ye tɔk, wǎdɪtɔda Ithǎk.

¹¹⁻¹²Acǐ Nhialic lueel tɛnɛ Rabeka, “Wɛndun dɪt yen abɪ ya luui tɛnɛ wɛndun koor.” Acǐ kɛnɛ lueel rin bɪ nyooth lɔn kɛ cǐ yen raan tɔk lɔc keyiic ku pɛl raan dɛt, ee wɪc piǎnde ɛ rot bɪ looi kɛya. Nhialic ɛ lueel wɛt kɛnɛ tɛnɛ Rabeka, ke Rabeka kɛc mǐth cak dhiɛɛth, ke cɪn kɛpath ku kɛrɛɛc cǐ ɲɛk looi. Kɛnɛ cǐ rot looi ɛ kɛ cǐ Nhialic raan tɔk cɔl ku pɛl raan dɛt. Ku acie kɛnɛ cǐ ɲɛk looi kamken. ¹³Cɪmɛn ye athɔr thɛɛr wɛl Nhialic ye lueel ɛlǎ, “Jakop aca lɔc ku kuɛɛc Ethau.”

¹⁴Abɪ kɔc kɔk aa lueel lɔn Nhialic acɪn yɪc, ku acie tɛde. ¹⁵Rin acǐ Nhialic lueel tɛnɛ Mothith ɛlǎ, “Na wiɛc ba raan dɛt ɲuǎǎn, ka luɔɔi, na wiɛc ba puɔu lɔny tɛnɛ raan dɛt, ka luɔɔi aya.” ¹⁶Kɛya, acie kɛ wɪc raan, tɛde kɛ ye looi, ee liɛr puɔu ɛ Nhialic. ¹⁷Rin acǐ Nhialic lueel wɛl thɛɛr cǐ gɔt yɪc tɛnɛ bɛny Ijip ɛlǎ, “Yɪn aca looi ba ya bɛny rin bɪ riɛldiɛ yǐ nyuɔɔth, rin bɪ kɔc pinynhom ɛbɛn ya piŋ.” ¹⁸Kɛya, na wɪc Nhialic bɪ raan ɲuǎǎn, ka looi. Ku na wɪc raan dɛt bɪ cɔl aril nom, ka looi aya.

Nhialic ɛ kɔc ɲuǎǎn ku tɛm kɔc awuɔc

¹⁹Tɛdɛt yɛn abɪ raan dɛt thiɛɛc ɛlǎ, “Na ye yen tɛ ye Nhialic luui thɪn akan, ke yeŋɔ ye yen raan tɛm awuɔc? Ku yeŋa lɛu ye ku bɪ kɛ wɪc Nhialic jɔɔny?” ²⁰Ye tak ye yɪn ɛ ɲa ba yɪnhom jǎam kɛ cǐ Nhialic looi?

9:4 B.bei 9:4 9:7 Cǎk 21:12 9:9 Cǎk 18:10 9:12 Cǎk 25:23 9:13 Mal 1:2-3 9:15 B.bei 33:19
9:17 B.bei 9:16 9:20 Ith 29:16; 45:9

Tiŋ cuëc töny ala yic bi tiɔp cuëëc tēden wic yepuɔu (9:21)

Töny acie tiŋ cuëc ye ye thiëc, “Yeŋö cuëëc yin ya këlä?” ²¹Tiŋ cuëc töny ala yic bi tiɔp cuëëc tēden wic yepuɔu, ee töny karou cuëëc ë tiɔm tōŋ yic, amuc yen jööl muɔc ku tööny ye yen luui baai ë path.

²²Kë ci Nhialic looi athōŋ kek ë kënë. Awic bi riääk piände nyuɔɔth ku cɔl rielde aŋic. Ku ŋot pël yepuɔu piny tēnë kɔc rɛec yen puɔu thīn, kɔc rëër ke bi tēm awuɔcɔdīt apei. ²³Ku ee wic aya bi duaarden dīt nyuɔth yo, duaarden dīt ci yen yo mat thīn yok kɔcken ci ŋuään. Yok kɔcken ci guiir theer buk duaarde yök. ²⁴Ku yok kɔc ci cɔl yok aa yo la yiic kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aya. ²⁵Ku kënë ci Nhialic lueel akīn, kë ci göt athör Yocia yic raan kāk Nhialic tiŋ,

“Aba cɔl kackië,
të jiëem yen kɔc cie kackië ayic.
Aba cɔl kɔckiën nhiaar,
të jiëem yen rin kɔc cä ke nhiaar.”

²⁶Ku tēnë yen aci Nhialic ye lueel thīn ëlä,

“Wek aacie kackië,
tëën aabi cɔl ka wëët Nhialic tō pīr yecin.”

²⁷⁻²⁸Ku Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ aci jam apei theer rin kɔc Itharel ëlä,

“Na cɔk kɔc Itharel juëc abik ciët liëet agör,
ka kɔc lik keyiic kek aabi poth,
rin Nhialic abi luk lac looi luŋ ciī yeyic dhuk tēnë kɔc
pinyinhom ëbën.”

²⁹Acit wët ci Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel wäthæer ëlä,

“Na Nhialic Madhɔl këc yook nyän kɔc ë kuatda yic,
ŋuöt yok aaci ciët kɔc gen Thodom ku Gomora.”^a

9:20 Ith 29:16; 45:9 9:25 Yoth 2:23 9:26 Yoth 1:10 9:27-28 Ith 10:22-23 ^a9:29 Kɔc Thodom ku Gomora aake ci Nhialic cɔl aa nyuɔp bik thou ëbën rin käreec yekë looi, tiŋ Ith 1:9

Wēt Puoth Yam ee luel tēnē kɔc Itharel aya

³⁰Kēnē yen ē luēl, “Ee kēc kɔc cie kɔc Itharel them bik la cök tēnē Nhialic. Ku aaci Nhialic bēn cɔl aa la cök rin cī kek ye gam. ³¹Ku ēcī kɔc Itharel them bik la cök Nhialic nhom rin thēk ē lōŋ, ku acin kē cik bēn yök.” ³²Ku raan dēt abī thiēc ēlä, “Yeŋö cīn yen kē cik yök?” Acin kē cik yök rin acik them bik looi ē röt ku cik Nhialic gam. Kēya, aa cīt kɔc cī kecök dēeny alēl, ³³alēl yen ye athör thēer wēl Nhialic jam ye ēlä,
 “Piŋkē apath, yēn abä alēl bī kɔc cɔl aaye kecök dēeny.
 Töŋu Jeruthalem, alēl bī kɔc cɔl awiēk.
 Ku raan bī wētde gam acīi bī rac puŋu.”

10 Miēthakāi, kē wic piändiē ku rōökkiē tēnē Nhialic rienken, ee lɔn bī kockiēn Itharel ŋic tē bī Nhialic ke kuony thīn. ²Alēu ba ya raan ŋic ye lɔn awickē bik luui apēi bik Nhialic cɔl amit puŋu tēnē ke. Ku dhēl ye kek ye wic bik Nhialic cɔl amit puŋu, acik ye deet yic apath. ³Ku rin kēc kek dhēl ye Nhialic kɔc cɔl aala cök tēnē ye deet, acik them bik dhēl yök ē röt, dhēl bī ke cɔl aala cök tēnē Nhialic. Ku aa kēc dhēl ye Nhialic kɔc cɔl aala cök tēnē ye gam. ⁴Ku Raan cī lɔc ku dɔc yen aye lōŋ thök thīn. Ku kēya, Nhialic ē kuat raan cī gam ēbēn cɔl ala cök tēnē ye.

Acin raan cīi Nhialic ye kony

⁵Mothith aci tē ye kɔc la cök thīn tēnē Nhialic tē theek ē lōŋ göt ēlä, “Na loi raan kē ye lōŋ luel, ke yēn abī lōŋ cɔl apir.” ⁶Kē ye wēl Nhialic cī göt thēer luel rin bī raan la cök tēnē Nhialic rin gam akīn, “Duk rot ye thiēc, yeŋa bī la pan Nhialic.” Rin bī yen Raan cī lɔc ku dɔc la thiēc bī bēn piny tēnē ŋo. ⁷“Duk rot ye thiēc aya, yeŋa bī la piny.” Ku wētde yic bī Raan cī lɔc ku dɔc la bēi bei kam kɔc cī thou. ⁸Kē ye wēl Nhialic cī göt thēer luel akīn, “Wēt Nhialic athiök kek yī, arēer yithok ku yipuŋu.” Ku kēnē yen ē wēt tōŋ yeku lēk we. ⁹Na ye luel kɔc nhīim ēlä, “Jethu ē Bēny ku gam yipuŋu lɔn cī Nhialic ye jɔt thou yic, ke Nhialic abī kony. ¹⁰Gam ē bēn bei yopuŋth ku cɔl ŋo aala cök tēnē Nhialic, ku luel ye ŋok gam luel yothook kɔc nhīim aye Nhialic ŋo kony.” ¹¹Cimēn cī ye göt athör thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Ku raan bī wētde gam acīi bī rac puŋu.” ¹²Kēnē atō raan ēbēn thīn, rin Nhialic Bēny athōŋ tēnē kɔc ēbēn, kɔc Itharel ku cie kɔc Itharel aya. Ku ē kɔc rōök tēnē ye ēbēn gām kajuēc path apēi. ¹³Cimēn ye wēl Nhialic cī göt thēer ye luel ēlä, “Na le raan Bēny cɔl ke yen akony Bēny.”

¹⁴Ku yēn acik bī cɔl ayic tē kēc kek gam. Ku keek aaci bī gam tē kēc kek wēt piŋ. Ku wēt acik bī piŋ tē kēc ye lēk ke. ¹⁵Ku bik wēt piŋ

kədë tē cīn yen raan cī tuɔc ke. Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Ee kēpath apei, kɔc biī wēt puɔth yam aa bö.” ¹⁶Ku acie raan ēbēn yen cī Wēt Puɔth Yam gam. Acī Ithaya nhom guɔp lueel ēlä, “Bēny yeŋa cī wētda gam?” ¹⁷Kēya, keek aa wēt kaŋ piŋ tueŋ ku jɔlkē gam. Ku wēt kēnē aye piŋ tē piōoc kɔc rin Raan cī lɔc ku dɔc.

¹⁸Ku ē yic alanden, keek aaci wēt piŋ. Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä,

“Wēl cik lueel apei aaci thiēi piny.

Wēl thuɔŋden aaci yet pinynhom ēbēn.”

¹⁹Ku kɔc Itharel guɔp ē ŋickē. Mothith nhom ke jam nyin Nhialic, yen abi ye kaŋ lueel,

“Wek wundiēn Itharel, wek aaba cɔl adɔm tiēel.

Rin kɔc cīi cɔk a wut, wek aaba cɔl ariäak puɔth

rin kɔc wun cīn kē cik deet.”

²⁰Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gei yic ēlä,

“Yen aci kɔc ke cīi yen wic yök.

Yen aci rot nyuɔth kɔc ke cie yen ē thiēc.”

²¹Ku aci lēk yo lɔn cī Nhialic ye lueel rin kɔc Itharel ēlä,

“Yen acä cin taar aköl thok ēbēn tēnē kɔc dhēl yen, kɔc cie wētdiē ye piŋ.”

Nhialic ē ŋuäände nyuɔth kɔc Itharel

11 Kē thiēc, cīi Nhialic kuc kacke? Acie tēde. Yen nhom guɔp, yen ē raan Itharel, yen ē raan kuat Abaram, raan many Benjamin. ²Nhialic akēc kuc kacke, kɔc yen lɔc ke thēer. Wek aa ŋic kāk cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic, kāwäär ye Elija Nhialic cɔl rin käreɔc cī kɔc Itharel looi, ³“Bēny, keek aaci kɔc kākku tiŋ nök ku thurkē ariäakku piny, ee yen raan tōŋ kākku tiŋ cī dōŋ, ku keek awickē bik ya nök.” ⁴Ku tē cī Nhialic ye bēer thīn tēnē ye akīn, “Ku yen aci rōor tiim kadhorou cɔl arēer kek ya, rōor kēc jŋɔ cɔl Baal ye kɔc kōk cɔl aye Nhialicden kaŋ door.” ⁵Emēn kē thōŋ kek ē kēnē aci rot looi, Nhialic aci kɔc lik lɔc rin dhēŋde. ⁶Nhialic acie kɔc ē lɔc rin kāk cik looi. Rin na Nhialic ē kɔc lɔc rin kāk cik ke looi, ke ŋuɔt aciī dhēŋde ye nyuɔth acīn.

⁷Ku ē yic kɔc Itharel aa kēc kēnē yen wickē apei yök, ku aa kɔc ke cī Nhialic lɔc kek aaci ye yök. Ku Nhialic aci kɔc kōk looi bik kē ye lueel cīi piŋ. ⁸Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä,

“Keek aaci Nhialic looi bik kaŋ cīi ye deet yiic agut cīt akölē, aaci kɔc cie piŋ ku cɔrkē.”

⁹Ku aye Debit lueel,

“Yen ee röök tənë Nhialic

lɔn bī yen ke deep ku dɔm keek yäiken yiic.

Bik wīik bī keek tēm awuɔc.

¹⁰Ku cɔl Nhialic keek aa la nyīn dum bik ciën kē yekē tīŋ.

Bī kākken rɛc yekē keek looi ciēt kǎthiek kekōth.”

¹¹Aluel piändië ebën lɔn na cɔk alɔn cī kɔc Itharel kecök dɛeny bik wīik, ke keek aa kēc gëëk piny. Ku rin cī kek adumuɔm looi, ke kuɔny Nhialic aci bën tənë kɔc cie kɔc Itharel. Kënë aci rot looi rin bī tiel kɔc Itharel nök ë rienken. ¹²Ku rin cī kɔc Itharel adumuɔm looi, ke kɔc kök pinynhom aaci dɔc. Ku rin kēc kɔc Itharel kepuɔth yiëk dhël pīr, döcdit aci gam tənë kɔc cie kɔc Itharel. Ku bī dɔc jǎl dīt kädë tē jɔl kɔc Itharel met thīn.

Kɔc cie kɔc Itharel aabi kony

¹³Kē luëel emën ë kē lëk kɔc cie kɔc Itharel. Cīmën ye yen atuny kɔc cie kɔc Itharel, yen abī nhiam luɔi cī Nhialic yiëk ya ba looi. ¹⁴Tëdë, ke yen abī kɔc kuatdië cɔl adɔm tiel, ku rin luɔidiën ca looi, Nhialic abī kɔc kök kony keyiic. ¹⁵Tëwën cī Nhialic kuc ke, go kɔc kök pinynhom cɔl aala döör kek ye. Ku tē le kɔc Itharel gam aya, ka bī ciët kɔc cī thou cī ben pīr. ¹⁶Na gem raan abaŋ ayup tənë Nhialic, ka ayup ebën ë kënë Nhialic aya. Ku na ye mei tim kāk Nhialic ke kër aa kākke aya.^b

¹⁷Kër kök tim ye com cɔl Olip aaci yep wei, ku nuet kër Olip cil roor ë rot tēden wën, ku jɔl dīt apeī abī ciët Olip ye com baai, ye ŋiɛc muk apath. Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel kök bën tənë kɔc Itharel, wek aa kǎpath yök thīn aya cīmën ye kër Olip piërden yök tənë Olip dët cī ye nuet yekōu.^c ¹⁸Këya, duökkë kɔc cī Nhialic yep wei cīmën kër tim ye bui. Acin kënë yī cɔl anhiam, acie yīn meei looi bī riël, ee meei yen ë yī looi ba riël. ¹⁹Abī raan dët kamkun lueel ëlä, “Kër aaci yep wei rin bī ʒo nuet nyiënken yiic.” ²⁰Kënë ë yic. Aaci yep wei rin kēc kek gam, ku döŋkë nyiënken yiic alanden rin cī wek gam. Ku duökkë nhiam ë kënë, riääckë kē bī bën. ²¹Na kēc Nhialic kɔc Itharel puɔl bī ke cī tēm awuɔc, kɔc cīt kër tim cī com baai ka cīi we bī puɔl aya.

²²Ayeku tīŋ emën yen tē peth Nhialic thīn, ku tē yen kɔc tēm awuɔc thīn. Ee kɔc ca adumuɔm looi tēm awuɔc. Ku ë piath tənë yī tē ye yīn rëer ke yī ŋōth piathde ku looi kāk ye cɔl apath puɔu tənë yī. Ku na cīi kënë loi, ke Nhialic abī yī yep wei aya. ²³Ku na dhuk kɔc Itharel kepuɔth

^{11:9-10} Wk 69:22-23 ^b ^{11:16} Paulo aluel kënë bī nyuɔth lɔn kɔc Itharel aa ŋot ke ye kɔc Nhialic, cɔk alɔn cī kuɔny gām kɔc cie kɔc Itharel emën. ^c ^{11:17} Kɔc cie kɔc Itharel aa kǎpath yök tənë kɔc Itharel cīmën ye kuël ayi acieek piërden yök tənë tim cī yen cil yekōu.

ciëen ku gamkë wët Nhialic, ka dhuk tēden thēer wäär yep ke wei thīn, rin alēu Nhialic bī ke ben dhuök thīn. ²⁴Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel wek aa cīt kēr tim Olip cī yēp bei Olip cil roor kōu, ku nuēt ke kek tim Olip ye com. Kɔc Itharel aa cīt tim cī com kënë, ku abī yic pial tēnē Nhialic bī kēr cī yep wei ben nuēt kek tim yēp ke bei thīn.

Kɔc Itharel ēbēn aabī kony

²⁵Ala yic këckë kaŋ ŋic wāmāthkiē wiēc ku bāk ŋic. Na ŋieckë ē yiny kënë, ka cāk bī ya tak piāthkun ku luelkë, “Yok aa ŋic kāŋ.” Ku yiny kënë akīn. Wēt cī kɔc kōk Itharel kuc bīk cīi gēm aciī bī tō thīn akōlakōl, abī rēer thīn yet akōl bī akuēn kɔc cie kɔc Itharel wīc Nhialic bēn bāānyde yic tēnē ye. ²⁶Ku ē yen tē bī Nhialic kɔc Itharel ēbēn kuony thīn, cimēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Raan luäk kɔc abī bēn Jeruthalem ku nyēi adumuōōm kɔc Itharel gup.

²⁷Ku lueel Nhialic, yēn abī dōōr kënë looi ke keek, tē le yēn adumuōōmken nyaai.”

²⁸Rin cī kek kuc Wēt Puōth Yam, aaci ya kɔc ater tēnē Nhialic, ku kënë aci rot wel ke ye kuony tēnē we, wek kɔc cie kɔc Itharel. Ku rin cī Nhialic ke lɔc, aci wārken dīt thōn lɔn kuatden aabī ya mātke akōlakōl. ²⁹Rin Nhialic acie yenhom ē waar tēnē kɔc cī lɔc ku dɔc ke. ³⁰Ku wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aa we cī kuc Nhialic wāthēer, ku ēmēn wek aaci Nhialic ŋuāān rin cī kɔc Itharel Nhialic dhōl. ³¹Kēlā aya, rin ŋuēēn cāk yök, ke kɔc Itharel aa dhāl Nhialic ēmēn, rin bī kek ŋuēēn yök ēmēn aya. ³²Nhialic aci kɔc ēbēn cɔl aa cīt kɔc cī mac rin cī kek ye dhōl guōp, ku bī ŋuāānde nyuōth ke ēbēn.

Yok aa dhil Nhialic leec

³³Kāpuōth Nhialic aa juēc apei. Ku yeen aciñ kënë ye wuōōŋ, aŋic kāŋ ēbēn. Yēŋa lēu ye bī tē yen tek thīn teet yic? Aciñ raan lēu ye bī tē yen kākke luōōi thīn deet yic. ³⁴Cimēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Aciñ raan ŋic tē ye Bēny tek thīn, aciñ raan lēu yeen bī Bēny wēēt?”

³⁵“Aciñ raan lēu yeen bī Nhialic gām kēdāŋ, rin bī Nhialic yeen kōōny.”

³⁶Rin ē Nhialic yen ē cak kēriēec ēbēn, ku ē yen amuk kēriēec ēbēn, ku kēriēec ēbēn aa tō thīn ē riēnke. Yok aa dhil Nhialic leec akōlriēec ēbēn! Yenakan.

Yok aa p̄ir rin b̄i yok Nhialic luṣṣi

12 Kēya miēthakāi, rin cī Nhialic ɔo nyuṣṣh lier ē piānde, alēk we piāndiē ēbēn, tē juēr wek rōt Nhialic bāk ciēt kē nēk ye, ku week ke we p̄ir, ke we loi ē kēnē bāk aa kākke alanden. Kēnē yen ē dhēl dhil wek Nhialic door wepuṣṣh. ²Duṣṣkkē tē ye kɔc pinyhom ē tēn luui thīn ye buṣṣh yic, calkē Nhialic awar wepuṣṣh papot, b̄i we gām nhom yam ku bāk kē wic Nhialic ŋic, ku kē wic Nhialic ē kēpeth ye cɔl amit puṣṣu, ku le cōk.

³Ku rin dhēēŋ puṣṣh cī Nhialic yiēk ɔa, alēk we ēbēn. Duṣṣkkē ye tak lɔn ye wek kɔcdit wēr kɔc kōk ŋiny kāŋ, tēn tē rēēr wek thīn ēmēn wek kɔc ē path, ku ye ŋek rot tōṣu tēden thōŋ kek gam cī Nhialic yiēk ye. ⁴Yok aa le ŋek ke guṣp, ku guṣp ala kajuēc, ku kākka aa ye tōk la kēden ye looi. ⁵Kēlā aya, yok aa juēc, ku yok aa cīt guṣp tōk rin yok aa tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc, yok aaci mat ē tōk cimēn kāk cīi thōŋ tō guṣp tōk yic. ⁶Kēya, ŋek kamkua adhīl kē cī gām ye luṣṣi tēcīt tē cī Nhialic ye gām ye b̄i looi. Na ye kē cī Nhialic gām ɔo lɔn b̄i yok wētde lēk kɔc, ka dhilku looi tēcīt tē dīit gamdan cī Nhialic yiēk ɔo thīn. ⁷Na cī Nhialic ɔo cɔl aye kɔc luṣṣi, ka dhilku kony. Na cī ɔo cɔl aye piṣṣc, ke yok aa piṣṣc. ⁸Na cī ɔo looi buk kɔc kōk aa dēt puṣṣh, ka dhil looi kēya. Raan kē tōu kek ye tek kek kɔc kōk, adhīl looi puṣṣn biōkrueel. Raan cī Nhialic yiēk riel b̄i yen kɔc mac adhīl looi puṣṣu ēbēn, ku raan lier puṣṣu nyuṣṣh tēnē kɔc kōk, adhīl looi ke dal, ke mit puṣṣu.

⁹Duṣṣkkē rōt ye nyuṣṣh ciēt we nhīar kɔc, dhīelkē kɔc nhīaar puṣṣu ēbēn. Mankē kērac ku muṣṣkkē kēpath riel. ¹⁰Nhiarkē rōt piāthkun ēbēn cimēn ŋek ke wāmēn, ku nyuṣṣh tē ye yīn raan dēt theek thīn, ku duk tē b̄i yī theek thīn yīk yīnhom. ¹¹Duṣṣkkē rōt dak, luṣṣikē apei. Luṣṣikē Bēny piān tōk. ¹²Rēērkkē we mit puṣṣh tē cɔk kɔc kōk we jōōr rin le wek ŋṣṣh, ku rōṣkkē Nhialic akōlakōl. ¹³Gāmkkē kɔc cī gam kē wickē muṣṣkkē liu tēnē ke. Ku luṣṣrkē jōṣl bō bāāikun yiic.

¹⁴Rōṣkkē Nhialic rin b̄i yen kɔc jōr we dɔc, ku duṣṣkkē rōṣk tēnē ye rin b̄i yen ke tēm awuṣc. ¹⁵Miet puṣṣu kek kɔc kōk mit puṣṣh, ku dhīaaukē kek kɔc dhīau. ¹⁶Calkē ɔer piāndun athōŋ tēnē kɔc ēbēn. Duṣṣkkē nhīam, dhuṣṣkkē rōt piny ku luṣṣikē tēnē kɔc kor tēnē we. Ku duṣṣkkē ye tak lɔn ē wek ŋic kāŋ.

*Miet puṣṣu kek kɔc mit puṣṣh,
ku dhīaaukē ke kɔc dhīau (12:15)*

¹⁷Na loi raan dēt kërac tənë we, ke duökkë col këræc dēt. Loi kë ye raan ëbën tak ke path. ¹⁸Luɔikë kăpuōth lëukë ke bāk ke looi rin bī wek ŋɛc ceŋ kek kɔc. ¹⁹Duökkë kədāŋ guur mǎthkië, calkë aguur Nhialic. Rin aye Bëny lueel athör wël theer yic ëlä, “Yen abī këræc cī kɔc kɔk looi guöör.” ²⁰Duökkë kënë kɔŋ looi, luɔikë kë ye athör theer wël Nhialic lueel, “Na raan aterdu anëk cɔk, ke gām miëth, na nëk rou, ke gām kë dek, rin tē looi yin kakkä ka ba cɔl ayär guöör.” ²¹Duökkë kërac cɔl arum wepuōth, luɔikë këpath bī wek kärer gël wei.

Raan adhil kɔc mac baai theek

13 Week ëbën wek aa dhil bāny mɛc baai theek rin acin raan kɔc mac tē kɛc Nhialic ye gam bī kɔc mac. Ee Nhialic yen ë kɔc yiëk bäāny. ²Këya, raan cie wët bëny mɛc baai ë gam, ee bäāny cī Nhialic gam dhöl yic, ku raan loi kë cit kënë abī tēm awuöc. ³Rin bāny aaciī kɔc kăpath looi ye riöc, aa kɔc kärer looi kek aa riöc ke. Ye looi këpath yen abī bëny yī aleec. ⁴Rin yen aluui Nhialic kăpath kony yen yī, ku na loi kärer, ke yī riöc ye rin riël tō kek ye aciī muk ë path. Rin bëny ë Nhialic luööi ku nyooth riäak puöu Nhialic, ku tēm kɔc kärer looi awuöc. Ee kɔc awuöc looi cɔl agum. ⁵Këya, wek aa dhil bāny theek ku acie rin ë wët kënë rot, ku yeen aya aŋieckë wepuōth lɔn ë kë dhielkë looi. ⁶Kënë yen ë wët dhil wek ajuër täāu piny aya, rin bāny aa luui tənë Nhialic tē looi kek luɔiden ë cök bik kɔc mac. ⁷Täāu ajuër piny ajuër yen ba juaar tənë ke, ku nyuöōthkë athëkdun ëbën tənë bāny.

Kɔc aa dhil röt nhiaar ë kamken

⁸Duökkë röt cɔl aköony raan dēt, kë tō thin ë tök yen adhil looi, ku ë kë bī wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar kɔc ëbën ë kë wic löŋ yen aye looi. ⁹Lööŋkä, “Duk akɔr loi, duk raan näk, duk cuëer, duk kënë raandä wic yipuöu,” lööŋkä ku lööŋ kɔk aa met löŋ tön ye lueel ëlä, “Yin adhil kɔc ëbën nhiaar cimën nhier yin rot.” ¹⁰Raan nhiaar raan dēt ka cin këræc ye raan kënë looi tənë ye. Këya raan nhiaar kɔc kɔk, ee kë wic löŋ yen aye looi.

¹¹Wek aa dhil kënë looi rin aŋieckë lɔn aköl dhil wek nhïim tïr aci bën. Rin aköl bī Nhialic yo kony aci thiök ëmën tən tēwäär tueŋ gem yok wët. ¹²Acit lɔn nadë ke waköu athök ku aköl abö, pälku kärer yeke looi muöōth yic waköu, ku këya lömkë kāk bī yo cɔl apir apath aköl bī Jethu dhuk. ¹³Yok aa dhil röt mac apath cimën kɔc ë rëer yer yic aköl cin kë yekë thiaan. Wek aaciī röt met akut luui kärer yic, kärer

12:19 L.rou 32:35 12:20 Këŋ 25:21-22 13:6-7 Mt 22:21; Mk 12:17; Lk 20:25
13:9 B.bei 20:13-15, 17; L.rou 5:17-19, 21; Leb 19:18

cimën wiæet ë määu ku wïny ë diäär. Ku duökkë ater ye looi ku tielkë röt kamkun. ¹⁴Lömkë Bëny Jethu Krïtho, bi thiääk ke we. Duökkë wepuöth ye yiëk käk we cöl aloi adumuööm, bäk kënë yen wïc piändun looi.

Duk kɔc kök cï gam luk wei

14 Gamkë raan koor gamde bi rëer ke we, ku duökkë ye teer ke ke käk yekë tak, käk cïi ril. ²Gam raan dët, ee ye cöl acam kuat miëth ë path, ku raan koor gamde acin kuat rin ye cuet. ³Ku raan cin kën ye yen ke kuc bi cam, acii raan kuc miïth kök dhäl guöp. Ku raan kuc miïth kök acii raan cin kën ë yen kuc bi cam ye yöök lön ë yen kërac looi, rin kë ye raan cin kën ye yen kuc looi aci Nhialic gam. ⁴Ye yin ë ña, ba kë cï alony raan dët looi, lueel ke yic, tädë ke cie yic? Ee wun alony yen alëu ye bi lueel lön le aluonyde cök ku lön cïi yen la cök. Ku yen abi la cök rin abi Bëny cöl ala cök.

⁵Aye kɔc kök tak lön ala aköl dît tënë aakööl kök, ku aye kɔc kök tak lön akööl aa thöñ ëbën. ñek adhil kë ye yen ye tak këya ñic apath. ⁶Raan kën looi aye looi rin wïc yen Bëny bi theek. Ku raan cin kënë ë yen ke kuc bi cam, aye looi rin wïc yen ye bi athëäk nyuöth tënë Bëny, rin ë Nhialic leec rin miëth. Ku raan kuc bi miïth kök cïi cam aye looi këya rin athëäk tënë Bëny, ku athëäk gäm Nhialic.

⁷Acin raan tök kamkua pïr rienke ë rot, ku na thou raan acie thou rienke ë rot. ⁸Na pïirku ke rin Bëny, ku na thouku, ke rin Bëny aya. Të pïir yok ayi të thou yok, ke yok aa kɔc ë Bëny. ⁹Rin Raan ci lɔc ku dɔc aci thou ku jɔt rot bi pïr rin bi yen a Bëny kɔc pïr ku kɔc ci thou. ¹⁰Ku këya, yeñö ye wek miëthakun luök wei, tädë ke dhälkë gup, rin yook yodhie yok aabi kööc Nhialic nhom luk yic aköldä. ¹¹Cimën ye athör theer wël Bëny ci göt ye lueel ëlä,

“Cimën pïir yën ayic, aluæel alanden lön raan ëbën abä door.

Ku abi raan ëbën lueel lön ye yën Nhialic.”

¹²Këya, ñek yoyiic abi Nhialic ya tët këden cï looi, ku ye rin ñö yen looi yen ye.

Duk kɔc cï gam thööc adumuööm yic

¹³Yok aacii röt dhil tëm awuöc kamkua, ku duk kë bi raan dët cöl aloi awuöc loi. ¹⁴Ku rin ye yën raan buöth Bëny Jethu anjæc alanden lön acin miëth rëëc yetök ë rot. Ku na gem raan lön miëth arac, ka rac tënë ye. ¹⁵Na cöl wämuuth arac puöu rin ciem yin miëth ye tak lön ræc yen, ka ye kë loi nyuöth lön yeen acii nhia. Ku duk wämuuth cï Raan ci lɔc

ku dɔc thou rienke rɛc miëth ye cam. ¹⁶Duk tɛ ye yin kakkun path luɔɔi thɪn cɔl aye kɔc kɔk tak lɔn rɛɛc yen. ¹⁷Rin bääny Nhialic acie cäm ku dɛk, ee la cök ku döör ku miet puðu ye Wëi Nhialic gam. ¹⁸Ku kuat raan, Raan cɪ lɔc ku dɔc luɔɔi kɛlä ë Nhialic cɔl amit puðu, ku cɔl raan ëbën agam kēden ye looi.

¹⁹Këya, adhilku them buk kāk kɔc kēëk nyaai ku loiku kāk kɔc kɔk kony bɪk riel gamden yic. ²⁰Na ye këya, duk kē cɪ Nhialic looi rɛc rin miëth, miïth aa path ëbën. Ku na ye raan dët cɔl aloi adumuɔɔm rin kē ye cam, ka cɪï path. ²¹Këpath akɪn, duk rin cuet ku duk mɔu dek, ku duk kuat kē bɪ wämuuth cɔl aloi adumuɔɔm loi. ²²Këya, kē ye tak ke path ë kākä, muk kamkun wek Nhialic. Na cɪï raan ye lueel lɔn kē cɪ looi awuɔc, tɛ looi yen kē ye tak ke ye yic, ke yeen amit puðu. ²³Ku na ye raan puðu rou tɛ cɛm yen kuat miïth kɔk, ka ye Nhialic cɔl aye kërɛc yen looi tɛ cɛm yen ye, rin acie gam yen cɔl ye aloi ë kënë. Ku na yeku kädäŋ looi ëbën ke cɪn gam, ke yeen adumuɔɔm.

15 Yok kɔc ril ë gamda yic, yok aadhil kɔc cɪï ril kony bɪk la tuen kek gamden apath, ku acie kënë yo cɔl amit puðth yen dhilku aa looi. ²ŋek yoyiic adhil wämääthdan cɪ gam luɔi këpath, kē bɪ yeen cɔl amit puðu. Yok aa dhil kënë looi rin bɪ yok gamde cɔl adhil riel. ³Rin Raan cɪ lɔc ku dɔc akɛc kē cɪ looi looi rin bɪ yen ke puðu miet, cɪmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Wäär let yɪ, lëët aaci bën aa kakkïë.” ⁴Këriëc ëbën cɪ göt athör theer wël Nhialic yic ë yo piɔɔc, rin wël theer Nhialic aa yo cɔl aŋðth, ku aa yo dɛet puðth. ⁵Bɪ Nhialic yen kɔc cɔl agum, ku deet kepuðth we yiëk döör kamkun, cɪmën ye wek kɔc buðth Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu. ⁶Rin week ëbën bāk Nhialic wun Bányda Jethu Kritho aa leec.

Wët Puðth Yam aci lëk kɔc cie kɔc Itharel

⁷Nhiarkë röt kamkun rin bɪ kɔc ëbën Nhialic leec, luoi kē kënë cɪmën tɛ cɪ Jethu we nhiaar thɪn. ⁸Rin alëk we lɔn cɪ Raan cɪ lɔc ku dɔc a raan luui kɔc Itharel, ku nyuth ke lɔn kē cɪ Nhialic lueel ë yic, rin bɪ kāk cɪ thɔn wärkuan dɪt aa yith. ⁹Ku dët aya, bɪ kɔc cie kɔc Itharel cɔl aa lec Nhialic rin lier piände, cɪmën cɪ ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, aci Bëny Debit lueel,

“Këya, tɛ rëer yɛn kam kɔc cie kɔc Itharel ke wek ba gäm lec.

Ku waak alɛɛc aba ket tənë yïin.”

¹⁰Ku ben athör theer wël Nhialic lueel ëlä,

“Mietkë puðth wek kɔc cie kɔc Itharel kek kɔc cɪ Nhialic lɔc.”

¹¹Ku ben athör theer wël Nhialic lueel aya,
 “Wuõt ëbën aa dhil Bëny leec,
 ku kɔc ëbën aa dhil ye leec apei.”

¹²Ku ben Ithaya lueel athör theer wël Nhialic yic ëlä,
 “Ala raan many Jethe wun Debit bï bën.
 Abi Nhialic looi bï ya Bëny kɔc cie kɔc Itharel.
 Ku ɲäthden abi tō tēnē yeen.”

¹³Bï Nhialic ɲōth bëëi ku cɔl we athiän miet puöu dīt apei ku döör,
 cīmēn ye wek ye gam bï Wëi Nhialic we cɔl aala ɲōth dīt apei.

Luoi Paulo kam kɔc cie kɔc Itharel

¹⁴Wämäthkiën cī gam, ɣen nhom, aɲiec alanden lɔn week nhīim wek aa path apei, wek aa ɲic kē bāk dhiel looi ku alëukē bāk röt piöcc kamkun. ¹⁵Wek aca gät athöör puöu ëbën ke cīn kē muccny rin kāk wiēc ba ke ben lëk we, rin dhëej cī Nhialic gām ɣa, ¹⁶ba ya raan luui Jethu Krītho, ba luui rin kɔc cie kɔc Itharel. ɣen ë luoi kāk raan Nhialic looi tē lëk ɣen kɔc Wët Puoth Yam. Rin bï kɔc cie kɔc Itharel ciēt kē cī Nhialic door, kē cī Nhialic gam apei. Ku bï Wëi Nhialic ke cɔl aye kacke.

¹⁷ɣen anhiam luoidiën ya luoi Nhialic, rin cī ɣen mat kek Raan cī lɔc ku dɔc Jethu. ¹⁸ɣen abi jam kāk cī Raan cī lɔc ku dɔc cɔl aluoci ë röt, kāk ya lueel ku kāk ya looi aaci kɔc cie kɔc Itharel cɔl athek Nhialic, ¹⁹rin kārīl ku kāk kɔc göi, cī Wëi looi dhël ril. Këya, ɣōn ca ke tēek ëbën jāl Jeruthalem ku wun cɔl Dalmatia, ɣen aci kɔc lëk Wët Puoth Yam rin Raan cī lɔc ku dɔc. ²⁰Kēn yen tō ɣapuöu ë tōk ë path, ee lɔn ku ba kɔc lëk Wët Puoth Yam tē kēc rin Raan cī lɔc ku dɔc kaɲ piɲ thīn, rin bï ye cīi luel lɔn ye yen luoi cī kɔc kōk jɔk yen luoci.

²¹Cīmēn cī ye gōt athör theer wël Nhialic yic ëlä,
 “Kɔc kēc kaɲ lëk wētde abik tiɲ.
 Ku kɔc kēc ye piɲ abik deet yic.”

Awic Paulo bï la kenya Roma

²²Ku rin ë wët kēnē, aca them ku ɣen aci pēen arak juēc ba la tēnē we. ²³Ku ëmēn cī ɣen kē luoci thöl tē rēer ɣen thīn tēn, ku tēɣɔn wic ɣen ye run juēc ba we la tiɲ, ²⁴aɲääth ba jāl looi ëmēn. Ku ëmēn le ɣen Ithpeen, wek aa bar ba we tiɲ. Ku awiēc bāk ɣa kony ba yet thīn, tē cī ɣen kaɲ rēer ke we tēthin-nyocot. ²⁵Ëmēn thiin ɣen ala Jeruthalem ba kuccny la gam tēnē kɔc Nhialic rēer thīn. ²⁶Ku akuut kɔc cī gam tō Mathedonia ku Gīrīk aaci puōth miet, ku matkē bīk wëeu juaar tēnē kɔc

ɲɔŋ kam kɔc Nhialic tɔ Jeruthalem. ²⁷Kek aa mat yeyic ɛ rɔt bɪk looi kɛya, ku ɛ yic keek aa dhil kɔc ɲɔŋkɛ kony. Kɔc Itharel aa kɛpuɔth yekɛ yɔk tɛnɛ Nhialic rin wɛiken rɔm kek kɔc cie kɔc Itharel. Kɛya, kɔc cie kɔc Itharel cɪ gam aa dhil kɔc Itharel cɪ gam kony bɪk ke yiɛk kɛk yekɛ wɪc akɔlakɔl rin piɛrden. ²⁸Tɛ cɪ ɣɛn kɛnɛ thɔl, ba ke gɛm wɛɛu ke cɪ kuɔɔt yiic rienken, ke ɣɛn abɪ la Ithpeen, ku wek aaba kaŋ neem ba jɛl la Ithpeen. ²⁹Tɛ ɣɛet ɣɛn tɛnɛ we, anjɛc ɣɛn abɪ dɔcɔdɪt Raan cɪ lɔc ku dɔc la rɔm ke we.

³⁰Rin gamda tɛnɛ Bɛny Jethu raan cɪ kɔc ku dɔc, ku rin nhiɛr cɪ Wɛi Nhialic gɛm ɣo, wek aa lɛŋ mɛtkɛ rɔt ɣɛn atɛrdiɛ yic bɛk rɔɔk kek ɣɛn apɛi tɛnɛ Nhialic rienkiɛ. ³¹ɣɛn arɔɔk bɪ kɔc Judia kɛc wɛt Jethu Kritho gam ɣɛn cɪi baŋ, ku bɪ kɔc Nhialic tɔ Jeruthalem puɔth miɛt bɪk kɛ ca looi bɪ ɣɛn ke kony gam. ³²Ku kɛya, na wɪc Nhialic, ke ɣɛn abɪ bɛn tɛnɛ we ke miɛt puɔu, ku mitku puɔth nɛm bɪ ɣo ben puɔɔc. ³³ɣɛn arɔɔk bɪ Nhialic yɛn ye ɣok dɔɔr yɔk thɪn, rɛɛr kek we ɛbɛn. Yenakan.

Paulo ɛ kɔc Roma muɔɔth

16 Awiɛc ba lɛk we, lɔn nyankɛida Pobi luui akut kɔc cɪ gam Kankɛria ɛ raan path. ²Luɔrkɛ cimɛn raan Bɛnyda, ku cɪt tɛ ye kɔc Nhialic rɔt luɔr thɪn kamken, ku yiɛkkɛ kuat kuɔɔny bɪ thiɛɛc tɛnɛ we. Yɛn ɛ path tɛnɛ kɔc juɛc, ayɪ ɣɛn aya.

³ɣɛn ɛ Prithkila ku Akuila, kɔc cɪ rɔt mɛt ɣa buk luui rin Jethu raan cɪ lɔc ku dɔc, muɔɔth apɛi, ⁴kɔc kɛc diɛr kɛ bɪ ke nɔk rienkiɛ. ɣɛn amit puɔu tɛnɛ ke apɛi. Ku acie ɣɛn ɛ rot, akuut kɔc cie kɔc Itharel cɪ gam aa mit puɔth aya. ⁵ɣɛn akut kɔc cɪ gam, yɛnhom mat panden, muɔɔth aya.

ɣɛn ɛ mɛthdiɛ Epanetuth, raan cɪ Raan cɪ lɔc ku dɔc kaŋ gam wun Athia, ⁶ku Maria raan cɪ luui apɛi rienkun, aaca muɔɔth aya. ⁷Andronikuth ku Junieth, kɔc Itharel cimɛndiɛ, wɛɛr cɪ mac ke ɣa aaca muɔth aya. Keek aa ɲic apɛi rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kɔŋ gam tɛnɛ ɣa. ⁸Miɛthdiɛ tɛnɛ Ampliatuth, yɛn ɛ mɛthdiɛ apɛi, ku yɛn aci rot mɛt Bɛny. ⁹Muɔth tɛnɛ Urbano, raandan lui rin Raan cɪ lɔc ku dɔc. Ku muɔth aya tɛnɛ mɛthdiɛ apɛi, Ithakith. ¹⁰Muɔth tɛnɛ Apeleth, raan cɪ tɛ kɛɛc yɛn thɪn kek Raan cɪ lɔc ku dɔc nyuɔɔth kɛril yiic. Ku muɔth tɛnɛ kɔc many Arithtobuluth. ¹¹Muɔth tɛnɛ Yɛrodiɔn raandan Itharel ku wɛmɛthakua, kɔc cɪ gam many Narkithuth.

¹²Miɛthdiɛ tɛnɛ Tripina ku Tripotha, diɛɛr cɪ luui rin Bɛny ku tɛnɛ mɛthdiɛ apɛi Perthith raan cɪ luɔɔdɪt looi rin Bɛny. ¹³ɣɛn ɛ muɔth tuɔc Ruputh raan ɲic luɔide apɛi rin Bɛny ku tɛnɛ man, raan ɣɛn kony

akolaköl ciët ya ye manhde. ¹⁴Miäthdië tənë Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath, Yermath ku wämäthakua ëbën cī gam rëër ke ke. ¹⁵Muöth tənë Pilologuth ku Julia ku tənë Nerioth kek nyankën, ku tənë Olimbath ku tənë kɔc cī gam rëër kek ë tøk. ¹⁶Miäthkë röt kamkun puöu ëbën. Akuut kɔc cī gam ëbën aa we tuöc miäthden wek akut kɔc cī gam Roma.

Paulo ë kɔc tō Roma lëk kë dhilkë looi

¹⁷Wek aa lëk apei wämäthkië bāk nhīim tīr kɔc ë kɔc tek yiic, ku ræckë kɔc nhīim bīk gamden cīi muk apath, kɔc cīi piöccden ë thöŋ kek tē cī we piöc thīn, duökkë röt ye thiäk ke. ¹⁸Rin kɔc kakkä looi aacie luui rin Raan cī lɔc ku dɔc Bányda, aa lui rienken ë röt. Aa wël mit apei lueel, ku aa kɔc cīn käreç yekë ke looi wëëŋ. ¹⁹Acī raan ëbën piŋ yen tē muk wek wët yam cäk gam thīn. Këya wek aa ya cɔl amit puöu apei. Awiëc bāk kăpath ku käreç kaŋ ŋic, ku bāk kăpath aa ŋic ku duökkë röt cɔl aaye tōu luoi këræc yic. ²⁰Ku Nhialic yen ye yök döör yök thīn abī riel jɔŋrac rac, ku cɔl adhuk wecök ciëen.

Yen aröök bī Bányda Jethu raan cī lɔc ku dɔc la tuenŋ ke nyuth we dhëëŋde. ²¹Timothī, raandiën luui yök ë tøk, ee we tuöc miäthde, ku yen lan Lukiöth, Jathon ku Thothipater kockiën Itharel. ²²Yen Tertiath, yen raan ya gät wël cī Paulo lueel athör kënë yic, wek aa ya tuöc miäthdië ke ya ye raan cī gam aya.

²³Gaiöth, raan rëër yen paande, ku yen ye akut kɔc cī gam röm thīn, ee we tuöc miäthde. Eratuth, raan wëëu mir (akuma) mæc geu muk ku wämäähda Kuartuth, aa week tuöc miäthden.

[²⁴Bī dhëëŋ Bányda Jethu raan cī lɔc ku dɔc rëër kek week ëbën. Yenakan.]

Paulo ë lec gam tənë Nhialic

²⁵Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riel. Yen ë kë ya lueel tē lëk yen kɔc Wët Yam rin Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ku ë yen acī yic cī moony run juëc apei nyuöcöth. ²⁶Ku ëmën kāk cī kɔc kāk Nhialic tīŋ gōt aaci yiny kënë cɔl aŋic kɔc juëc, acī Nhialic tō thīn tēyɔn ku abī rëër thīn atheer lueel bī wuöt pinynhom ëbën yic kënë dhiel ŋic. Këya, rin bī kɔc ëbën Nhialic gam ku thekkë.

²⁷Tənë Nhialic tøk, Nhialic kəriëec ëbën yic, yen ŋic kãŋ, aa leec. Kënë adhil rot looi akölrïëec ëbën rin kë cī Jethu raan cī lɔc ku dɔc looi. Yenakan.

Athör tueḡ cĭ Paulo gät kɔc gen Korinth

Wēt nom

Athör tueḡ cĭ Paulo gät tēnē kɔc cĭ gam gen Korinth, ee gēt rin aliām cĭ rot lōk jat nhial, cĭ pĭr ku gam lōk wāac apei akut kɔc cĭ gam yic, akut wāār cĭ Paulo jɔk cōk gen Korinth.

Pan Gĭrik yen tō gen Korinth thĭn ē mec bēnydĭt kɔc Roma. Ku Korinth, tēwāār gēt Paulo athör ē ye gendĭt wun cɔl Akaya, ku ē ciēḡ kɔc juēc thĭn. Gen kēnē ēcĭ ḡic apei ē wēt ḡɔc ye looi thĭn, ku ciēḡ ē nhiaam ku luɔi kārēc cimēn luɔi kāk ē bal ku thĕk yiēth juēc.

Kē cĭ akut kɔc cĭ gam yeyic tek, ku wĭny ē diāār ku ciēḡ rēc tō kam rōör ku diāār, ku wēt ē thiēek, ku wēt ciēḡ path, ku tēpeth ye Nhialic duɔr thĭn, ku miɔc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wēl ril kek gēt Paulo athōör tēnē kɔc cĭ gam Korinth. Acĭ them piānde yic ēbēn bĭ nyuɔth yen kē ye Wēt Puɔth Yam lēk kɔc rin ē kākkā ēbēn.

Kāk tō thĭn

Muōth tueḡ	1:1-9
Tē cĭ kɔc cĭ gam keyiic tek thĭn akuut	1:10-4:21
Wĭny ē diāār ku pĭr baai.....	5:1-7:40
Kɔc cĭ gam rēer kam kɔc kēc gam.....	8:1-11:1
Tē dhil kɔc aa rōök thĭn ēbēn	11:2-14:40
Jōn e rot Jethu ku kɔc cĭ gam	15:1-58
Ajuēr tēnē kɔc cĭ gam Jeruthalem	16:1-4
Wēl ciēen ē Paulo	16:5-24

1 Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cĭ cɔl ē wēt Nhialic bĭ ya atuny Jethu Krĭtho, ku tēnē wāmāathdan cĭ gam Thothēneth.

²Yen agēt tēnē Krĭthiaan rēer gen Korinth, kɔc cĭ Nhialic cɔl bĭk aa kacke, rin cĭ kek mat kek Jethu Krĭtho, cimēn kɔc kōk cĭ gam, kɔc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³Bĭ Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krĭtho, we yiēk dhēḡ ku dōr.

1:2 Luɔi 18:1

Nhialic aci ɔo dɔɔc rin Jethu

⁴Yen ɛ Nhialic ya door leec ɛ rienkun akɔlakɔl, rin kɛ ci looi tɛnɛ we. Aci we nyuɔth piathde, ku gɛm we kajuɛc yakɛ yɔk rin Jethu Kritho.

⁵Rin rɛɛr wek ke we ye tɔk kek Raan ci lɔc ku dɔc, Nhialic aci we muɔɔc bɔk kajuɛc njɛc aa looi cimɛn ye wek kɔc lɛk wɛtde, ku njɛckɛ kajuɛc.

⁶Nhialic aci wɛt Raan ci lɔc ku dɔc cɔl awɛi wɛpuɔth apei, ⁷ku kɛya acin miɔc tɔŋ Nhialic liu tɛnɛ we ɛmɛn rɛɛr wek ke we tit akɔl bi Nhialic Bɔnyda Jethu Kritho cɔl aben dhuk. ⁸Ku Jethu abi we kony bi gamdun riel bi Nhialic we tiŋ ke we cin gup awuɔc akɔl le Bɔnyda Jethu Kritho dhuk. ⁹Aɲɛckɛ kecɛn diu, lɔn Nhialic akɔlakɔl ɛ kɛ ci thɔn ke bi looi, looi. Ee yen aci we cɔl bɔk aa tɔk kek Wɛnde Jethu Kritho Bɔnyda.

Kɔc ci gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰Wek aa lɔŋ wɔmɔthakua rin riel Jethu Kritho, bi ya wɛt tɔk yen yakɛ lueel, ku bɔk weyiic ci ye tek. Matkɛ rɔt ɛbɛn ku calkɛ taktakdun aye tɔk. ¹¹Aci kɔc kɔk ɛ many Kulowi lɛk ya lɔn wek aa gɔth ɛ kamkun.

¹²Kɛ wiɛc ba lueel akɛn, aye kɔc kɔk ɛ kamkun lueel ɛlɔ, “Yok buɔth Paulo.” Ku lueel kɔc kɔk, “Yok aa buɔth Apolo.” Ku lueel kɔc kɔk, “Yok aa buɔth Pɛter.” Ku kɔc kɔk, “Yok aa buɔth Raan ci lɔc ku dɔc.” ¹³Ye tɛde bi Raan ci lɔc ku dɔc ya tek yic akuut? Ye yen Paulo yen ci thou tim ci riɛu kɔu ɛ rienkun? Nadɛ le raan ci we muɔɔc nhɛim rin bi wek aa kɔc buɔth yen Paulo?

¹⁴Yen alec Nhialic rin acin raan ca muɔɔc nhom ɛ kamkun, ee Krithputh ku Gaiɔth kepɛc. ¹⁵Kɛya, aci raan luel ye lɔn ci we muɔɔc nhɛim bɔk aa kɔc buɔth ya. ¹⁶(Aca ben tak, yen aci Ithipanath kek kacke muɔɔc nhɛim. Ku acɔ ye tak lɔn le yen raan dɛt ca muɔɔc nhom.) ¹⁷Raan ci lɔc ku dɔc akɛc ya tooc ba kɔc aa muɔɔc nhɛim. Acɔ tooc ba kɔc aa lɛk Wɛt Puɔth ɛ Yam. Ku lɛk ke ɛ cɔk ke cie wɛl raan njic kɔŋ ɛ path, rin ba nyuɔɔth lɔn thon ci Kritho thou tim ci riɛu kɔu, ala riɛldit apei.

Jethu ɛ njiny kɔŋ ku riel Nhialic nyuɔɔth

¹⁸Aye kɔc mɔr, kɔc kuc tɛ bi ke kuɔny thɛn tak lɔn thon ci Raan ci lɔc ku dɔc thou tim ci riɛu kɔu, acin kɛ ye kony tɛnɛ ke. Ku yook, kɔc ci luɔk thon ci Raan ci lɔc ku dɔc thou tim ci riɛu kɔu, ee Nhialic nyuɔɔth tɛ ril yen thɛn.

¹⁹Ku yeen aci gɔt athɔr thɛer wɛl Nhialic yiic ɛlɔ, “Yen abi kɔŋ gɛl bik rɔt ci looi tɛnɛ kɔc njic kɔŋ ku kɔc ci piɔc apei.” ²⁰Na ye kɛlɔ, yenjɔ buk lueel rin kɔc njic kɔŋ ku kɔc ci piɔc apei, ku kɔc njic teer wɛl ɛ riɛɛc akɔl

1:12 Lucɛ 18:24 1:14 Lucɛ 18:8; 19:29; Rom 16:23 1:16 1Kor 16:15 1:19 Ith 29:14
1:20 Jop 12:17; Ith 19:12; 33:18; 44:25

yic? Acī Nhialic nyuwoth lɔn ŋiny ɛ kɔŋ ɛ kɔckɔ acin wɛtde yic! ²¹Rin ŋiɛɛc ɛ kɔŋ tɔu kek Nhialic, akɛc kɔc pinynhom ye lɛu ku bik ye ŋic cɔk alɔn ŋic kek kɔŋ. Ku Nhialic acī wɛt yeku lɛk kɔc, wɛt yen ye yɔɔŋ yic, looi bī yen kɔc ye gam kony. ²²Ku awic kɔc Itharel bik kɔril ɛ kɔc gɔi tɪŋ, kɔk bī ye nyuwoth lɔn Nhialic alui. Ku kɔc cie kɔc Itharel ɛ wickɛ bik kɔŋ aa ŋic. ²³Ku yook wɛt yeku luɛɛl, ee Raan cī lɔc ku dɔc cī thou tim cī riŋu kɔu cīi kɔc Itharel ye lɛu bik gam. Ku yɔɔŋ kɔc cie kɔc Itharel yic lɔn cin yen wɛtde yic. ²⁴Ku tɛnɛ kɔc cī Nhialic cɔɔl, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, wɛt cī Raan cī lɔc ku dɔc thou, ee riel Nhialic ku ŋiɛɛc kɔŋ Nhialic nyuwoth. ²⁵Rin kɛ ye tɪŋ ciɛt Nhialic cin kɛ ŋic, aŋic kɔŋ apei ka wɔr raan ŋic kɔŋ. Ku kɛ ye tɪŋ ciɛt Nhialic cīi ril, aril apei ka wɔr riel ɛ raan.

²⁶Takkɛ ɛmɛn miɛthakɔi, we ye kɔc yindɛ wɔr kɛc Nhialic we cɔɔl bɔk aa kɔc buoŋ Jethu. Cīt tɛ cī raan cak thīn, aa kɔc lik ɛ kamkun kek aake ŋic kɔŋ, tɛdɛ ke kek la riel, tɛdɛ ke ye kɔc ke dhiɛɛth kɔc cī jak. ²⁷Nhialic acī kɔc ye tɪŋ kecīn kɛpɛth tɔ ke ke lɔc, rin bī yen kɔc rɔt cɔɔl ka kɔc ŋic kɔŋ cɔl ayɔr gup. Ku lɔc kɔc ye yɔk ciɛt ke niɔp, rin bī yen kɔc rɔt yɔk ke ril cɔl ayɔr gup. ²⁸Ku Nhialic acī kɔc cīi ke ye kuɛɛc nhīim lɔc, rin bī yen riel kɔc rɔt yɔk ke kek ye kɔc ril rac. ²⁹Ku aye kɛnɛ nyuwoth lɔn acin raan lɛu ye bī nhiam Nhialic nhom. ³⁰Ku ɛ rin Nhialic yen acī wek ya kɔc Jethu Krītho. Ku ŋiɛɛc ɛ kɔŋ tɔu kek Nhialic, ayeku yɔk tɛnɛ Jethu. Ee rienke yen aye yɔk la cɔk tɛnɛ Nhialic ku yeku kɔcken path, ku wɛɛr yɔ bei adumuɔɔmkua yiic. ³¹Kɛya, acī gɔt athɔr thɛɛr wɛl Nhialic yic ɛlɔ, “Na ye raan wic ye bī nhiam rin kɛ cī ye cɔl amit puɔu, ka dhil nhiam rin kɛ cī Bɛny looi.”

Tɛ cī Paulo kɔc Korinth lɛk thīn

2 Wɔr cī yɛn bɛn tɛnɛ we miɛthakɔi, ba we bɛn lɛk wɛt ɛ Nhialic cī moony, wek aa kɛc bɛn aa jɔam wɛl ril ye nyooth ciɛt ya ye raan cī piɔc apei tɛnɛ we. ²Rin wɔr rɛɛr yɛn kek we, aca bɛn tak bī ciɛn dɛt lɛk we, ee wɛt rin Jethu Krītho, wɛt cī yen thou tim cī riŋu kɔu. ³Kɛya, wɔr bīi yɛn tɛnɛ we, yɛn ɛ ya bɔ ke ya cī riɔc rin cīi yɛn ril. Yɛn ɛ ya ye lath. ⁴Ku yɛn akɛc piɔc ku lɛk kɔc Wɛt Puoŋ ɛ Yam wɛl puoŋ ŋic. Ee Nhialic yen acī ye looi bī piɔc diɛ ku tɛ ye yɛn kɔc lɛk thīn la cɔk ɛ riel Wɛi Nhialic. ⁵Kɛya, acie wɛl puoŋ yakɛ ke piŋ kek cɔl we aa gam Raan cī lɔc ku dɔc, ee riel Nhialic.

ŋiny ɛ kɔŋ bɔ tɛnɛ Wɛi Nhialic

⁶Kɛ ya piɔc ɛ wɛt ŋiɛɛc tɛnɛ kɔcdit cī gam. Ku acie ŋiɛɛc tɔu kek kɔc pinynhom. Tɛdɛ ke ŋiɛɛc ɛ kɔŋ tɔu kek kɔc mɛc ɛmɛn, kɔc la riel bī

rielden guo liukä. ⁷Ŋiëëc ë kãŋ ya lueel, ee ŋiëëc tōu kek Nhialic kēc cɔl alɔc tic tēnē kɔc. Ku acī Nhialic guiir theer kēc piny cak lɔn ŋiëëc ë kãŋ kēnē yen abī duaar bēëi tēnē yo. ⁸Ku ŋiëëc kāk Nhialic kēnē ë kēc kɔc mēc emēn ŋic. Na cik ŋic ŋuɔt aa kēc Bēny rɔm duaar kek Nhialic piäät tim cī rīū kōu.

⁹Ku ë yen kē ye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Acin raan cī ye kaŋ tīŋ, acin raan cī ye kaŋ piŋ, lɔn bī yen rot looi, yen kē cī Nhialic guiir tēnē kɔc nhar ye.” ¹⁰Ku aa yok acī Nhialic bēn cɔl aŋic kākken kēc cɔl alɔc tic riel ë Wēike. Wēi Nhialic aŋic kēriëëc ebēn agut kāk cī Nhialic moony. ¹¹Ee puɔn raan rot yen ë kāk ye raan tak ŋic. Kēlä aya, ee Wēi Nhialic yen aŋic tēktēk ë Nhialic ebēn. ¹²Yok kɔc cī gam, yok aacie kãŋ ye tak tēcīt tē ye kɔc pinynhom, kɔc cie kɔc cī gam ke tak thīn. Yok aaci Wēi cī Nhialic tuɔc yo yök. Ku acī yook kony buk kāk cī Nhialic yiëk yo ya deet yiic apath.

¹³Kēya, tē jiëem yok, yok aacie jam wël cī yo piöoc tēcīt tē ŋic kãŋ thīn pinynhom. Yok aa jam ë wël ye gãm yo ë Wēi Nhialic, tē jiëem yok kāk Nhialic tēnē kɔc rēer Wēi Nhialic ke ke. ¹⁴Raan liiu Wēi Nhialic tēnē ye, acie kāk ye Wēi Nhialic piöoc ye gam, aa cīn wētde yic tēnē ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alēu raan bī piath ë kākä ŋic tē rēer Wēi Nhialic kek ye. ¹⁵Raan rēer Wēi Nhialic kek ye, alēu bī kērac ku kēpath deet yic, ku acin raan lēu bī ye jööny.

¹⁶Cimēn cī ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,
 “Yeŋa ŋic kē tek Bēny? Yeŋa lēu bī yeen wēët?”
 Ku yok aa tak cimēn Raan cī lɔc ku dɔc.

Yok aa lui rin Nhialic

3 Miëthakäi le yok gam tōk, akēc lēu ba jam tēnē we tēcīt tēn bī yen jiëem thīn tēnē kɔc rēer Wēi Nhialic ke ke. Yen a ya ye jam tēnē we ciët ye kāk pinynhom kek yakē ke tak kepēc. Ku ciët we ye kɔc cīt mīth ë tēdun ye wek piöoc kɔc cī gam dæet yic thīn. ²Wek aa we cã gãm kāk bāk ke dek ku acie miëth ril kōu, rin wek aa we kēc guo cam miëth ril kōu. Agut cīt emēn, acäk lēu bāk liek, ³rin wek aŋot we ciëŋ cimēn kɔc pinynhom kepuɔth yiëk kāk ye piäthken wic. Tē rēer tieel ë kamkun, ku yakē rēer ke ŋek göth ke ŋek ciī ye nyuɔth lɔn ciëŋ wek cimēn kɔc pinynhom? ⁴Yen aŋic ë kēnē tē ye ŋek kamkun ye lueel, “Yen abuɔth Paulo.” Ku raan dēt. “Yen abuɔth Apolo,” Ke wek aa tak cimēn kɔc kēc gam.

⁵Yeŋö Apolo ku Paulo cɔl aaye kɔc ril apei? Nhialic acī yo luöi buk we kony bāk gam. Ŋek ë kamkua ë luoi cī Bēny tēk ye looi. ⁶Yen acī käu

com ku yor Apolo, ku ë Nhialic yen acɔl ye acil. ⁷Raan cĩ kędāŋ com ku raan cĩ ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apei, rin ë yen acĩ käu cɔl acil. ⁸Raan cĩ käu com ku raan cĩ ye yor aa thōŋ rin yok aa loi luɔi tōk yodhie rin ë Nhialic. Ku Nhialic abĩ ŋek ya gām ariōp thōŋ kek luɔiden cĩ looi. ⁹Rin yok aa cīt dom luui Nhialic thĩn. Wek aa cīt yōn buth Nhialic. ¹⁰Yen acĩ Nhialic gām tēet ye yēn ŋiec buth. Ku ë yen aye yēn atēn kāk buth ŋiec jōk cōk, kāk ye raan dēt buth thĩn aya. Ku ŋek adhil yenhom tāau piny apath tē buth yen thĩn. ¹¹Rin Nhialic acĩ Jethu Kritho yetōk looi bĩ a yen ë jōk ë cōk. Kēya, acin raan dēt ben jōk ë cōk dēt ben yam. ¹²Kɔc aabĩ aleel ril apei lōōm ku bĩ kek kē cĩ jōk cōk buth, ku kɔc kōk aabĩ luui ë tiim ku bel. ¹³Ku kɔc aabĩ kē yen puoth luɔi ë ŋek tĩŋ akōl le Raan cĩ lɔc ku dɔc dhuk. Rin akōl kēnē, mac abĩ luɔi cĩ looikā them ēbēn, ku luɔi bĩ mac gōōk abĩ tĩŋ. ¹⁴Nhialic abĩ raan buth kē cĩ jōk cōk ë kāk cĩi mac ye rac, yiēk ariōp.

¹⁵Ku na le raan rɛc mac luɔide, ka cĩn ariōp yōk. Ku yeen nhom abĩ poth cīmēn raan yōōt rot bei mac yic. ¹⁶Cāk ŋic lɔn wek aa cīt luāŋ ë Nhialic, ku Wēi arēēr kek we? ¹⁷Na ye raan loi luāŋ ë Nhialic bĩ yic la buōōl, ke raan kēnē arɛc Nhialic. Rin luāŋ Nhialic ë kēde ë rot. Ku aa wek aa ye ŋek ke luāŋ ë Nhialic.

¹⁸Acin raan meth rot. Na ye raan ye tak ka wār we ŋiny ë kāŋ, ka dhil rot cɔl acit raan cĩi kāŋ ŋic ë riēec akōlē yic, rin bĩ yen a raan ŋic kāŋ.

¹⁹Kē ye kɔc akōlē pinynhom tēn tak kepuōth ciēt ke ŋic kāŋ, acin ŋiny ë kāŋ tōu thĩn cīt tē ye Nhialic tiēŋ ye. Cīmēn cĩ ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlä, “Nhialic ë kɔc deep ŋinyden ë kāŋ yic.” ²⁰Ku acĩ gōt alōŋ dēt yic ēlä, “Aŋic Bēny lɔn tēktēk kɔc ŋic kāŋ acin kēpuoth tō thĩn.”

²¹Duōkkē ye nhiam lɔn buōoth wek ŋek ku ŋek. Kāk piōoc ēbēn aa kakkun. ²²Paulo, Apolo ku Pīter, kēriēec ēbēn pinynhom, pīr ku thou, kāk tōu thĩn emēn ku kāk akōldā, kakkā ēbēn, aa kakkun bĩ wek kāpath yōk thĩn. ²³Ku week ku yook aatō Raan cĩ lɔc ku dɔc cōk. Ku Raan cĩ lɔc ku dɔc atō Nhialic cōk.

Yok atuuc Raan cĩ lɔc ku dɔc

4 Wek aadhil yō ya tĩŋ ke yok kɔc lui rin Raan cĩ lɔc ku dɔc, kɔc cĩ Nhialic looi buk yithken cĩ moony luēel. ²Kē tōŋ ye wic tēnē raan lui, ee lɔn bĩ kāk wic bānyde ēbēn bĩ ke looi, looi. ³Yen acie diēer rin acie wek la yic pinynhom tēn, tē looi wek luk tēnē yēn tēdē ke ye kɔc kōk ku bāk ŋic lɔn puoth luɔidiē tēdē ke rac. Ku yēn acie rot ye luōk yic ë rot. ⁴Acin kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie yēn cɔl acin guōp

awuɔc. Ee Bëny ë rot yen abï luk looi tënë ya. ⁵Këya, duk raan dët luk wei ke tē bï ye luɔk wei kēc bën. Luɔ ciëen adhil Bëny tiit bï dhuk, yen abï käreç ye thiaan cɔl atiëc ku nyooth käreç ye puɔn ɲek tak. Ku tënë, ɲek abï lec a yök tënë Nhialic rin kăpuɔth cï looi.

⁶Ëmën miëthakäi, kāk ca ke lueel ëbën, ee ciët ya jam rienkië ku Apolo, rin bï wek kāk cï gôt ëlä deet yiic, “Duk kāk cï gôt theer lir nhïim yïpuɔu.” Acïn raan kamkun loi rot bï nhiam rin ë yen raan buɔth ɲek ku dhël raan cïi buɔth guɔp. ⁷Yeɲa cɔl yï aye raan ɲic kăɲ tënë kɔc kɔk? Cie Nhialic yen gëm yï keriëëc ëbën tō kek yï? Na ye këya, yeɲō yï cɔl anhiam ciët kāk tō ke yï cie kāk ke gëm yï. ⁸Cāk kăjuëc wiëckë ke yök ëbën? Cï Wëi Nhialic we yiëk miöc wiëckë ke ëbën? Cāk aa bāny mac kɔc, cɔk alɔn cïi yök mëc? Ee tēde, aya wïc bāk aa bāny mëc ayic, rin ku buk aa bāny yodhie ke we. ⁹Aya yök yapuɔu lɔn cï Nhialic yō tōɔu ciëen yök atuuc, cïmën kɔc cï tēm awuɔc bï yō nök bï kāk cï cak ëbën, kɔc ku atuuc nhial aa daai ë yō. ¹⁰Rin ye yök kɔc Raan cï lɔc ku dɔc, yök aa cïn kē ɲicku, ku wek aa ɲic kăɲ tē ye wek tōk kek Raan cï lɔc ku dɔc. Yök aaciï ril ku wek aa ril! Yök aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹Agut cït akölë, yök aa rëër ke yō nək cɔk ku yök aa rëër ke yō nək rou. Yök aa ciëɲ alëth cï riääk cï la yueryuer, yök aa ye biäk, yök aa cïn nhïim tē ceɲku, yök aa rëër yō kuany baai yic. ¹²Yök aa luui apeï yocin. Tē wëi kɔc yō käreç, yök aa Nhialic thiëëc bï ke dɔc. Tē beɲ yō ka yeku guum, ¹³tē bui yō, yök aa kɔc jääm ë wël path. Yök aa cït kădhie cïn kăpuɔth tōu kegup ye cuat wei.

¹⁴Yen aciï kăkkä gët rin bï yēn we cɔl ayär gup, ë rin bï yēn we lëk cïmën mïthkiën nhiaar. ¹⁵Rin na cɔk alɔn le wek kɔc juëc apeï kony we pïrdun kɔc cï gam yic, ke wek aa cïn wurkun juëc. Rin pïrdun ye wek tōk kek Raan cï lɔc ku dɔc, Jethu, yēn aciït wuurdun rin cï yēn Wët Puɔth Yam bëëi tënë we. ¹⁶Wek aa yōök bāk ya aa kiëët. ¹⁷Ku rin ë wët kënë yen atooc yēn Timothï tënë we. Rin ë manhdië apeï, ku aca deet puɔu. Abï we cɔl aa tak yith rin tē piïr yēn thïn, ke ya ye tōk kek Raan cï lɔc ku dɔc, Jethu. Yithkă, kek aa ya piöc tënë akuut kɔc cï gam yōn juëc yiic.

¹⁸Kɔc kɔk kamkun aa tak lɔn cïi yēn we bï la neem, ku këya, aaciï nhiam. ¹⁹Na wïc Bëny, ke yēn abï lac la ba we la neem, ku ba riel cï kɔckă nhiam la yök, ke cie wët yekë lueel ë path. ²⁰Nhialic ë mäacde nyuɔth tē ye kɔc luui thïn ë piërden yic, ku acie tē ye kek jïëem thïn ²¹Yeɲō wiëckë ba looi tē le yēn ba we la neem, bï dhiel a yic ba we tēm awuɔc, kua ba nhiërdië nyuɔth we ku ɲiec we aa jääm.

Cuɔpkë raan kāk bal looi akut yic

5 Ēmēn, yic aci kɔc kōk lēk ɣen lɔn raan tōk akuōtdun yic, aloi adumuōm rac apei, rin ē yen tōc kek tiŋ ruēēi kek. Na cɔk aa kɔc cie Nhialic la cōk ē door, ka cīi adumuōm cīt kēnē nhia. ²Yeŋō ye wek nhiam? Kēnē adhielkē maan, ku wek aa dhil raan adumuōm cīt kēnē looi cuɔp wei akuōtdun yic. ³Na cɔk alɔn cīi ɣen rēēr kek we ke piändiē arēēr ke we, ku ɣen aci raan cī kēnē looi tēm awuōc ciēt ɣa rēēr ke we. ⁴Tē rēm wek rin Bānyda Jethu ke piändiē arēēr kek we, ku riel Bānyda Jethu arēēr thīn. ⁵Cuɔpkë raan kēnē wei bī la rēēr jɔŋrac cin, na cɔk alɔn rec yen guāpde, ke wēike abī kony akōl bī Bānyda dhuk.

⁶Acīi rot lēu bāk nhiam. Wek aaci kē cī lueel ēlā theer piŋ, “Lon thin koor ayup cɔl apiāār ēbēn.” ⁷Kēya, nyaaikē adumuōm cīt luɔu ku bāk bēn aa kɔc ē gam. Ku wek aabi jāl ciēt ayum ē yam cīn yic luɔu, cīmēn ŋic ɣen ye lɔn wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī lɔc ku dɔc, amiōcdan Yan ayum cīn yic luɔu aci nōk.

⁸Tē cēm ɣok ayumdan Yan ayum cīn yic luɔu, ka cuk cam ke ɣo la puōth luɔi kārɛc ku adumuōm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luɔu. Apath buk ciēn ruēēny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luɔu.^a ⁹Aca lēk we athör wäär ca gāt we yic bāk ciēn buro kek kɔc ē rēēr ke wic diäär. ¹⁰Ku aacie kɔc cīi Nhialic la cōk ye door, ayī kɔc dīt puōth nhia kajuēc ku cuēr, kek luēl. Na ye kat tēnē kɔc cīt ē kɔckā, ke yīn aci cīt raan pinynhom tēn ceŋ. ¹¹Kēn yen luēl ē lɔn bāk ciēn buro kek wāmuuth cī gam wic ē diäär, ku nhieer kajuēc ku ye jak cī kiēēt door, ku ye kɔc jāām gup ē lueth, ku ye wiēt ē māūu ku ye cuār. Duk cɔk mīth ke wāmuuth cīt ē kēnē.

¹²⁻¹³Yic akīn, acie luōidiē ba luk looi tēnē kɔc kēc gam. Ee Nhialic yen abī luk looi tēnē ke. Ku cīi ye luoidun bāk luk looi tēnē kɔckun cī gam? Cīmēn cī ye gōt athör theer yic ēlā, “Nyaaikē raan rac akuōtdun yic.”

Kɔc cī gam aa kɔcken kōk ɣāth luk yic

6 Na cī raan gōth ē kamkun kek wāmēnhē dēt cī gam, ke ye yiec ŋō tō kek ye bī yen raan la gaany tēnē kɔc cie Nhialic la cōk ē door, ku cīi ɣēth tēnē kɔc cī gam bīk luk looi? ²Cāk ŋic lɔn bī kɔc cī gam la riel bī kek luk looi tēnē kɔc ē pinynhom? Ku na luōikē luk tēnē kɔc pinynhom, ke cāk lēu bāk kāthii tō kamkun luk? ³Cāk ŋic lɔn bī ɣok luk looi tēnē atuuc jɔŋrac? Na ye kēya, alēuku aya buk kāk rōt looi piērda yic akōlē aa luk. ⁴Na yakē la luōk cīt kākā, ke yeŋō ye wek ke ɣāth tēnē kɔc kēc gam bī ya kek luōkkun la looi? ⁵Calkē rōt aa thiēēc lōŋ bī we rac gup.

5:1 L.rou 22:30 5:6 Gal 5:9 5:7 B.bei 12:5 ^a5:8 ɣok aa dhil ciēt ayum kēc yiēk yic luɔu, B.bei 13:7; L.rou 16:3 5:13 L.rou 13:5; 17:7

Cin raan ñic kãñ tō weyiic bī kāk cī wāac kam kɔc cī gam ya luk? ⁶Ku Krīthian ē wāmēnh dēt ē Krīthian yāth tēnē kɔc kēc gam, bī ya kek la luk looi.

⁷Ku rin ye wek rōt yāth luk yic ē rōt bāk kāk we kēēk la luk, aye nyooth lɔn cī ciēŋ path we göök. Ee bī ñuēēn tēnē we bāk kēreec cī luōi we ya guum. Ku ē bī ñuēēn tēnē we bāk kɔc kōk cɔl aa lōm kākun. ⁸Alēuku buk ñic aya lɔn ye yok kāreec looi tēnē kɔc kōk, agut tēnē miēthakāi kuan cī gam. ⁹Aya dhiel tak lɔn ñic wek ye lɔn Nhialic aciī kɔc rēc bī puōl bik bāānyde rɔm kek ye. Wek aa dhil ē kēnē ñic. Kɔc luui kāk bal, tēdē kɔc diāār kɔɔr, tēdē kɔc jak cī kiēēt door, ku kɔc lōom rōör kōk cīt ke. ¹⁰Cuēr ku kɔc kepuōth yiēk kājuēc. Kɔc wiēet ē māāu, ku kɔc kɔc kōk jāām gup ku kɔc kãñ tuōör nyīn. Kɔckā ēbēn aaciī Nhialic bī puōl bik bāānyde rɔm ke ye. ¹¹Kɔc kōk ē kamkun aake cīt ē kɔckā. Bēny Jethu Krītho ku Wēi Nhialic acā adumuōm nyaai wegup, ku wek aaci jāl aa kɔc ē Nhialic, ku cɔl we aala cōk kek Nhialic.

Luoi kāk bal

¹²Abī raan dēt lueel ēlā, “Acin lōŋ ya gēl ba kē wiēc cīi loi.” Ee tēde, ku kēriēec ēbēn aciī path tēnē yī. Alēu ba lueel lɔn cī ya puōl ba kuat kē wiēc looi, ku yēn aciī rot loi ba ya alony kāk ya ke looi. ¹³Abī raan dēt lueel, “Miēth ē kēn yāc ku yāc ē kēn miēth.” Ee tēde, ku keek aabī Nhialic rac kedhie. Guōp acie luōōi wēt bal ē path, aye luōōi kē wic Bēny rin guōp ē kēde. ¹⁴Nhialic aci Bēny jɔt thou yic ē rielde, ku abī yook jɔt aya ē rielde.

¹⁵Anjiekē lɔn ye guāpkun tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc. Lēu ba guōp abañ Raan cī lɔc ku dɔc looi bī ya guōp abañ a dējōk? Acīi rot lēu. ¹⁶Cāk lēu bāk ñic, mony guāpde cɔl aye kēn adējōk lɔn guāpken aabī ya tōk? Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Ku keek karou aabī ya guāp tōk.” ¹⁷Ku raan rot mat kek Bēny, ee ya tōk kek ye wēike yiic.

¹⁸Nyaai yīpuōu kāk bal yiic. Adumuōm kōk ye raan ke looi aaciī guāpde ye rac, ku raan yepuōu yiēk bal, adumuōm guāpde rac yēn aye looi. ¹⁹Anjiec lɔn ye ñek ye ñic lɔn guōp acīt luanj ye Wēi Nhialic rēēr thīn. Acie wek we cak rōt wepēc. Wek aa kāk Nhialic. ²⁰Nhialic acā ariōp dīt apei tōōu piiny bī yēn yī yɔcɔc. Kēya, calkē guāpkun aaye wek Nhialic leec.

Thiēk

7 Ēmēn, yēn abī jāl jam wēl wāār cī wek ya gāt athōör. Ee yic, apath bī raan cīi thiēk. ²Ku rin bī ciēŋ rēc kāk bal puōl, apath bī moc ala tienjēde ku ye tik la muōnyde. ³Moc ku tik aa dhil rēēr apath ē rēēr moc

kek tieŋde ku rëer ë tik kek muonyde, ke cïn raan kuc ë ñek. ⁴Guõp rëer ke tik acie këde ë rot, ee këne muonyde. Ku guõp rëer ke moc acie këde ë rot, ee këne tieŋde aya. ⁵Cii ñek kuc bi cii töc ke ñek. Apath bak kaŋ mat lon bi ñek atöc ë rot, rin bak la nin lik bi wek ke röök. Kaŋke mat yic ku gamkë wedhie. Na la ninkä thök ke we rom biöök cimëndun thær. Të looi wek ye këlä, ke jöŋrac acii we bi piëk adumuööm yic. Rin acäk bi lëu bak bal göök. ⁶Wek aa cä yöök bak rëer ë röt këlä, wek aa päl bak looi cit të wic wek ye thïn. ⁷Ee ba nhiaar apei təcit wek ya. Ku ñek ë la këden ci Nhialic gam ye. Raan ë la miöcde ë rot ku raan dët kek miöcde ë rot.

⁸Emën, awiëc ba lëk röör këc thiëek ku diäär ci röörken thou rëer ë röt, lon apath bik rëer ke cii ben thiaak, ku cii röör thiëk aya cimën yen. ⁹Ku na cäk lëu bak rëer ë röt, ke we thiëk ku thiak diäär rin aŋuëen bak thiëek tën të bi wek aa tuil akölaköl. ¹⁰Alëk koc ci röt thiaak ë riel banyda ku acie riëldië, tik acii muonyde päl. ¹¹Ku na pël moc, ka dhil rëer ke cii mony dët wic, tädë ke dhuk tënë muonyde. Ku moc acii tieŋde liöi.

¹²Yen acie Bëny, ku yen aluel wët këne ke ya ye raan ë path. Na le wämääth ci gam la tiŋ këc gam, ku wic tik këne bi rëer ke ye, ka cii tik dhil liöi. ¹³Ku na ci tiŋ ci gam thiaak ë mony këc gam, ku wic mony këne bi rëer ke ye, ke tik acii moc päl. ¹⁴Rin Nhialic ë mony këne gam rin ci yen tiŋ ci gam thiaak. Ku yeen ë tiŋ këc gam cöl aye raande rin ci ye thiaak mony ci gam. Na cii cit këne, ŋuöt miëthken aa cit miëth koc cie Nhialic la cök ë door. Ku rin cit yen këne, miëth aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵Ku na wic raan këc gam bi raan ci gam rëer kek puöl, ka dhil raan këne looi këya. Acin këne ñek duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bi rëer ke ñek. Rin yok aaci Nhialic puöl buk rëer apath. ¹⁶Tiŋ ci gam, ye ñic këdë lon cii yin muonydu bi kony bi gam? Ku yin mony ci gam, ye ñic këdë lon cii yin tieŋdu bi kony bi gam?

¹⁷Wët ya lëk akuut koc ci gam, ee lon bi raan a pïr dhël ci Bëny nyuöth ye. Ku ñek adhil pïr təcit tëwäär pïr yen thïn yon cöl Nhialic ye bi wëtde gam. ¹⁸Kë luëel akïn, na raan ci ŋoot ci cöt Nhialic gam, ka cii ŋuöt man, ku ye wic diët këc ë ŋoot. Na raan këc ë ŋoot ci cöt Nhialic gam, ka cii rot cöl aŋot. ¹⁹Athöŋ ebën tënë Nhialic të ci raan ŋoot ayi të këc ye ŋoot. Kën yen ril ë lon bi yin löŋke gam. ²⁰Raan ebën adhil rëer cit täden wäär rëer yen thïn yon cöl Nhialic ye. ²¹Na yi alony wäär cöl Nhialic yi, ke yi duk ye diëer. Ku na le kë kony yi ba nhom lääu, ke loi. ²²Raan alony ci Bëny cöl bi ya tök kek Raan ci löc ku döc,

ke ye alony cī Raan cī lɔc ku dɔc looi bī nhom lääü. Ku yeen aya, raan cī Nhialic cɔl bī ya tɔk kek Raan cī lɔc ku dɔc, ee ya alony Raan cī lɔc ku dɔc. ²³Nhialic acā ariɔpdit tääu piny ë rienkun. Duökkë röt loi bāk ya alony ë kɔc. ²⁴Miëthakäi cī gam, ɣɔn cɔl Nhialic we, ɳek ë la tēden ciēɳ yen thīn. Cīmēn wäär ciēɳ wek ɣɔn cɔl Nhialic we. Rëërkë këya we ɳic Nhialic. Ciēɳkë këya.

²⁵Awiëc ba wēt cāk thiëëc ë ɳen rin kɔc këc thiëëk dhuk nhom. Bëny akëc ɳa lëk kë ba looi. Ku wek aa ba lëk wēt ë piändië, ke ɳa cīt raan cī Nhialic ɳöõth puõu bī la këden luõi. ²⁶Të tiɳ ɳok käril bī röt looi, ka ɳuëñ bī raan rëer ë rot ke cīi thiëk. ²⁷Na yīn ala tik, ke duk liõi. Na këc thiëëk, ke yī duk thiëk. ²⁸Na wīc bī yī thiaak, ka cīn adumuõõm tō thīn. Ku kɔc cī thiëëk aabī gum apei piërden yic, ku awiëc bāk cīi gum.

²⁹Kë luëel akīn miëthakäi cī gam, tē cī dōɳ piërda yic aciek. Ku ëmēn le tueɳ rōör cī thiëëk aa dhil ciēɳ ciët ke këc thiëëk. ³⁰Kɔc dhiau ku yekë nyuõõth ciët ke cīi dhiau. Kɔc dal ku yekë nyuõõth ciët ke cīi puõth mit, kɔc ë ɳɔc, ku yekë nyuõõth ciët kāk cīk ke ɳɔc cie kākken. ³¹Ku kɔc kāk pinynhom luõõi, apath bīk cīi ye diëer apei ciët cīn kaam dit cīk nōk ke lui. Piny këñë kek kākken tō thīn ëbēn, acīi bī ciēɳ apei.

³²Anhiar bāk rëer ke we cie diëer. Kam kɔc cī gam, raan këc thiëëk ë yenhom yiëk luõi kāk Bëny, rin bī yen Bëny cɔl amit puõu. ³³Ku raan cī thiëëk ë yepuõu yiëk kāk pinynhom, rin bī yen tiēɳde cɔl amit puõu. ³⁴Ku këya, piände ë nhom rou. Ku tiɳ këc ben thiaak, tēdē nyan këc kaɳ thiaak, ee yepuõu yiëk luõi kāk Bëny, bī guäpde ku wëike aa kāk Bëny kedhie. Ku tiɳ la moc ë yenhom yiëk kāk pinynhom, rin bī yen muõnyde cɔl amit puõu.

³⁵Käkkä ëbēn aa ca lëk we rin wīc ɳen ye ba we kony, ku cā we gël bāk kāk wiëckë ke cīi ye looi. Awiëc bāk këñ yic aa looi ku piëërkë dhël la cök, ku bāk Bëny luõõi puõu ëbēn.

³⁶Na ye moc tak, lɔn kë cī yen thiëëk gōõu tēñë nyan cī meek acīi path, ku yeen ala puõu thiëëk, ka thiëek tēcīt tē wīc yen ye thīn. Acīn adumuõõm tō thīn. ³⁷Ku mony cī ye guiir piände ë rot, ke cīn kɔc thōöc ye thīn, ku ɳic aya apei lɔn bī yen ye lëu bī rëer apath ke cīi thiëëk, ke këpath yen alooi bī nya cīi thiak. ³⁸Këya, mony thiak nya ë këpath looi, ku mony cīi nya thiak ë kë ɳuëñ apei looi.

³⁹Acīi path bī tik mony dēt wīc ke muõnyde pīr, ku na cī moc thou, ka lëu bī mony dēt nhiëer thiaak, ku yeen adhil a raan cī gem. ⁴⁰Ku na ye wētidië, ke yeen abī puõu miët tē rëer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lɔn ye Wëi Nhialic ɳa kony täktäkië yic aya.

Miith ye gäm jak ci kiëët

8 Ëmën yën abī jāl jam miith ye ke gäm jak. Ee yic, yök aņic kajuëc rin ë wët kënë. Ku ŋiëëc kajuëc ë raan cəl anhiam, ku nhiër ë raan juak bī riël. ²Na ye raan tak lön ci yën kån ŋic, ka ŋot këc tē bī yën kån jāl ŋic dööt. ³Ku raan nhiar Nhialic aye Nhialic ŋic.

⁴Ku dët rin ye ke miith ci gäm jakrec cam, aņicku lön nhialic ye kiëët ë kån, aciī tō thīn. Acīn Nhialic dët, Nhialic ë tōk. ⁵Ee yic, kōc aa jam lön tō jak cīt kākka thīn nhial ku piny. Ku na cək alön tō jak juëc cīt kākka thīn, ⁶ke tēnē yō ë Nhialic tōk yën atō thīn. Yën aci kəriëëc ëbën cak, ku ë rienke yën aye yök pīr. Ku Bēny ë tōk, Jethu Krītho, ku ë rienke yën aci kəriëëc ëbën cak, ku ë yën pīr yök.

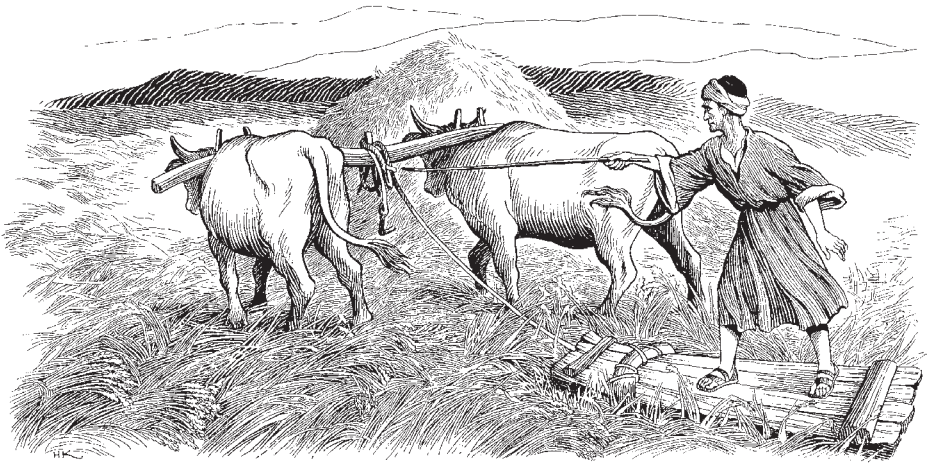
⁷Ku acie raan ëbën yën ŋic ë yic kënë. Kōc kōk aa ŋoot nhīim kāk ci kiëët yiic, na camkë miith ci gäm jak ci kiëët, ka yekë tak ciët ke ci miith cik cam yiëk gup ajuëëc. ⁸Miëth yeku cam acie yō ë looi buk la cök tēnē Nhialic. Acīn kë ye nyaai tē cem yök ye, ku acīn kë ye juak thīn tē cem yök ye aya.

⁹Wek kōc ci gam, duōkkë kë cīn yën miith ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bīk tak lön ë yën adumuōōm yën cik looi cem kek ë miithkā, tē ci kek we tiņ ke camkë ke. ¹⁰Na tiņ raan koor gamde yī raan ŋic kån, yī miith kāk yai ci gäm jak ci kiëët, ke ci kënë bī riël nyin abī miëth ci gäm jak ci kiëët cam? ¹¹Kēya raan koor gamde, wāmuuth ci gam ci Raan ci lōc ku dōc thou ë rienke, abīī tēdun ŋic yīn kån thīn rac. ¹²Tē looi yīn adumuōōm tēnē wāmāthkun ci gam, ba gamden koor rac kēlä, ke yīn adumuōōm looi tēnē Raan ci lōc ku dōc alanden. ¹³Kēya, na ye miëth ya cam wāmāāth ci gam cəl aloi adumuōōm, ke yën aciī miëth kënë ben cam rin ba wāmāāth cīi cəl aloi adumuōōm.

Yic ku luoi atuuc

9 Yën ala yic ba kāk piërdië wic. Yën aci Jethu Bānyda tiņ ku yën atuōnyde. Ee gamdun yën ë luoi ca looi tēnē Bēny. ²Na cək alön cīi kōc kōk ye ye gam lön ye yën atuuc, ka ŋiec lön ŋic wek ye lön ye yën atuuc, rin aye kë pīr wek, ke we ye tōk kek Bēny nyuōōth lön ye yën atuuc.

³Yën ë tē ye yën rot kuōny thīn tē jōōny kōc kōk yën. ⁴Yën ala yic bī yën yiëk miëth ku kë dək rin luōidië, ⁵cimën ye atuuc kōk ku wāmāthakën ë Bēny, ku Pīter la keny kek diāārken, cā la yic ba thiëëk tiņ ci gam ba ya keny kek ye? ⁶Nadë ke ye Barnaba ku yën yōpëc, yök aa tuuc dhil luui yōcin rin piërda? ⁷Apuruk acie rot riōp ë rot. Raan tim ë luōk com aye ŋōōth lön bī yën miith abëk cam. Aye abiōök ŋōōth lön bī yën dek cək ye yök tēnē amälke.

Raan pur ku raan tēm ayekē ḡōōth rin le yen kē bik yök rap cĭk looi yiic (9:10)

⁸Acie kāk yakē tiḡ ke loi röt akōlakōl kek luēl kepēc, rin kă cĭt kăkkă aaci ḡōt lōḡ Mothith yic.

⁹Acĭ ḡōt lōḡ Mothith yic ēlä, “Duk muḡḡ der thok tē luui yĭn ye bi rap kōōm. Ye miōḡ kek ye Nhialic yiēk yenhom?”^b ¹⁰Cie yök ye luēl yen wēt kēnē? Ee gāt rienkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē ḡōōth rin le yen kē bik yök rap cĭk looi yiic. ¹¹Yök aaci luui buk kāk wēi tieḡ wepuōth, ke yakē tak lōn cĭ yök puōth dĭt tē ḡēēth yök ye lōn le yen ariōp bāk gām ḡo? ¹²Ku na le kōc kōk la yic bik kăkkă yök tēnē we, ke ḡo cĭi la yic wār yienyden? Ku akēcku kaḡ them buk la kē yōcku, tē cōk alōn ē yen ke yienyda. Ku kēriēēc ēbēn acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wēt Puōth Yam rin Raan cĭ lōc ku dōc. ¹³Aḡiēc lōn ḡic wek ye lōn rōōr ē luui luḡ Nhialic aa miēthden yök ē luoi luḡ Nhialic yic. Ku kōc kāk cĭ bēēi luḡ Nhialic juaar ariāk nhom aa bēk lōōm kāk cĭ juaar yiic. ¹⁴Kēlä aya, aci Bēny looi bi kōc ē kōc lēk Wēt Puōth Yam, kē piir kek aa yök thĭn. ¹⁵Yen akēc luui ē yithkā. Ku yen aci athōr kēnē gāt ēmēn rin bi yen ē yithkā wĭc ē rienkiē. Aḡuēēn ba thou tēn tē looi yen ē kēnē. Acĭn raan bi wētdiēn nhiēcem yen kēnē nyaai tēnē ḡa. ¹⁶Acie rin ye yen kōc lēk Wēt Puōth Yam yen ḡa cōl anhiām. Ku yic ē rin cĭ Nhialic ḡa yōōk ba kōc lēk, ku abĭ rēēc apei akōldā tēnē ḡa tē cĭi yen kōc ē lēk Wēt Puōth Yam. ¹⁷Na luōi ē luoi kēnē tē cĭ ḡen ye tak ba looi, ke ḡen adhil ariōp wĭc. Ku na cie ḡen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ḡa ba looi, ke ḡa bā ariōp wĭc kēdē? ¹⁸Yeḡo yen ariōpdiē? Ariōpdiē ē kē bi ḡen kōc lēk

^b9:9 Aliu ciēḡ ē Jiēēḡ yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1
9:14 Mt 10:10; Lk 10:7

Wët Puoth Yam ke ya cii thiéc ariöp, ku cá yinydiën bi akut kóc ci gam yiék ya wic.

¹⁹Yen raan ë rot. Yen acie alony raan dët. Ku ëmën yen ë rot cöl aye alony raan ëbën, rin bi yen kóc juéc lëu bik gam. ²⁰Të luui yen kek kóc Itharel, yen ë cieñ cïmën raan Itharel rin bi yen ke lëu, cök alon cii yen ë kedit tënë ya ba cieñ cieñden. Yen ë cieñ cïmën raan wic ye bi lööñ ci Mothith göt theek, të luui yen kek kóc ë lööñkä, rin ba ke lëu bik aa buoñth Raan ci lóc ku dác. ²¹Kälä aya, të luui yen kek kóc cie kóc Itharel, yen ë cieñ cïmënden ke ya cii lööñ kóc Itharel thek. Kënë aya looi rin bi yen kóc cie kóc Itharel cöl aa buoñth Raan ci lóc ku dác. Ku acie lon cieñ yen ke ya kuc löñ Nhialic, yen abuoñth löñ Raan ci lóc ku dác yic. ²²Të rëer yen kek kóc ë gam, yen ë ciët raan tök kamken, rin bi yen ke lëu. Këya, yen ë rot looi ba thöñ ke kóc ëbën rin ba kóc kök kony keyiic bik gam, kuat dhël bi yen ye lëu thïn. ²³Yen ë käckä looi ëbën rin bi yen Wët Puoth Yam ë rin Jethu yäth tueñ. Ku rin bi yen dác ye yök të yëth Wët Puoth Yam tueñ yök aya.

²⁴Anjeckë, të wëer kóc, ee raan tönj ci kóc wuör yen ë kën wëer kóc nyaai. Wek aa dhil kat cïmën kóc wëer bäk ë kënë lööm. ²⁵Raan tuk, ee lööñ ë tuk dhiel theek apei, rin bi yen kë ye gäm raan tō tueñ, kën bën yäi aköldä, nyaai. ²⁶Yen ë kënë ye yen kat ke ya cök yanhom ba të rinj kóc thïn thap thok piny. Ku yen acie pëer ë gut yic ë path. ²⁷Yen ë rot looi ba riel, ba Jethu buoñth, rin na ca kóc juéc piöc ke Nhialic cii ya reec aköldä.

Paulo ë kóc ci gam piöc rin jak ye kiët

10 Miëthakäi ci gam, awiéc bäk këwäär ci rot looi tënë wärkuan dît wäär buoñth Mothith ror licet tak. Keek aake tiit luët, nawën ke tem Wär Lual ë path. ²Tëwäär buoñth kek luët, ku wäär teem kek wär, keek aake cit kóc ci muöc nhïim bik aa kóc buoñth Mothith. ³Keek ëbën aaci miëth tönj thöñ cam, miëth yik Nhialic ke ë rielde, ⁴ku dëkkë ë piu ke looi Nhialic bik kuër kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur ë ye Raan ci lóc ku dác guöp. ⁵Cök alon ci käpuothkä röt looi ëbën, ke Nhialic ëcïi puöu mit kek wärkuan dît juéc. Go Nhialic ke nök ku weer guäpken roor të cii cieñ.

⁶ëmën, Nhialic aci wärkuan dît wäär cii yen puöu mit tënë ke tëm awuöc, bi yo wëët buk yopuöth cii ye yiék käreç cïmën wäär ci kek ye looi, ⁷tëdë ke yo dor jak ci kiët cïmën ci kóc kök keyiic ye looi yon. Rin aci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Kóc aaci nyuc bik mith ku dëkkë ku jolkë dier.” ⁸Dukku yopuöth ye yiék bal cïmën wäär ci kóc kök keyiic

10:1 B.bei 13:21-22; 14:22-29 10:3 B.bei 16:35 10:4 B.bei 17:6; Kn 20:11 10:5 Kn 14:29-30
10:6 Kn 11:4 10:7 B.bei 32:6 10:8 Kn 25:1-18

ye looi, nawën ke raan tim thiär-rou ku ñuan thou akäl tök. ⁹Acuk lëu buk Bëny them cïmën ɣon cï kɔc kɔk keyiic ye looi, nawën ke thöön kăpieny ke. ¹⁰Duökkë ye reër we jiëem wenhïim cïmën wäär ye kɔc kɔk keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bën tuöc atuönyde bi ke nök. ¹¹Käkkä ebën aaci röt looi tënë kɔc Itharel bi ke ɣo lëk. Ku käkkä aaci gät piny rin bi ɣo lëk thïn aya. Rin ɣok aa pïr tē bi thök piny guö bën thïn.

¹²Raan cï gam ye tak lɔn atiit gamde, adhil yenhom tääu piny bi ciën kërec ye. ¹³Na them yï ba adumuööm looi ke ñic lɔn cï kɔc kɔk kaŋ them këlä aya. Nhialic ë kē cï thɔn dhiel looi. Acin raan bi Nhialic puöl bi them arëk aba athëmde cïi gök. Ku tē them yï ka la dhël kony Nhialic yï ba athëm göök.

¹⁴Këya, miëthakäi nhiaar, duökkë jak cï kiëët kɔŋ door acin. ¹⁵Yen ajam tënë we rin aŋiec lɔn ye wek kɔc cï nhïim bak, takkë wët luëel kënë yic wepuöth ë röt. ¹⁶Tē dëk ɣok biny ye ɣok dek muön abiëc miëth Bëny yic ye ɣok Nhialic leec thïn, ke ɣok aa rɔm riem Raan cï lɔc ku dɔc. Ku tē beny ɣok ayup ku camku, ke ɣok aa rɔm guöp Raan cï lɔc ku dɔc. ¹⁷Rin ayuömm tök yen atö thïn, ke ɣo ebën cɔk alɔn juëc ɣok, ɣok aa guäp tök rin ɣok ayuömm tök rɔm.

*Duökkë jak cï kiëët kɔŋ door acin
(10:14)*

¹⁸Takkë kɔc Itharel tē ciem kek kāk cï juër Nhialic, ke keek aa ya tök kek Nhialic. ¹⁹Yeŋö wiëc ba luëel tē jiëem ɣen këlä? Ye nadë ke jak cï kiëët, ayï miëth cï juër ke aa la wëtten yic? ²⁰Acie këya! Kē luëel ë lɔn kāk ye kɔc cïn gam la cök juaar, ee tënë jakrec acie tënë Nhialic. Ku acä wïc bāk röt aa mat kāk jakrec yiic. ²¹Yin acïi dëk biny muön abiëc ë Bëny, ku ben dek biny kāk jakrec. Yin acïi röm kek Bëny ku ben rɔm kek jakrec. ²²Na loiku ë kënë, ke rin wïc ɣok ye buk Bëny rac puöu. Yeku tak lɔn ril ɣok apei buk Bëny dhöl ku cïi ɣo tēm awuöc?

²³“Ayeku luëel ɣok aaci puöl buk kāk wïcku ke looi.” Ee yic, ku acie këriëc ebën yen path. “Këriëc ebën aci puöl buk looi.” Ku acie këriëc ebën yen ɣo kony. ²⁴Yin adhil luui kāk kɔc kɔk cɔl amit puöth, tën lɔn ye yïn luui kāk yï cɔl amit puöu ë rot.

²⁵Apath tənë yī ba kuat riŋ ye ke yaac tē ye riŋ ɣɔɔc thīn cuet, ke yī cīi puōu diu. ²⁶Rin aci gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlä, “Piny ku kəriēec ēbēn tō thīn aa kāk ē Bēny.”

²⁷Na cī yī cōl ba la mīth pan raan cīn gam ku ca gam ba la, ke yī cam kuat miēth cī bēēi tənē yī ke yī cīi thiēc. ²⁸Ku na lēk raan dēt yī, “Miēth kēnē aci juēr jak cī kiēt,” Ke yī duk ē miēth kēnē cam, ku acie rin diu tō yīpuōu, ee rin wēt rēēr raan cī ye lēk yī puōu. ²⁹Kēya, acie kē tō piāndu yic, ē kē tō puōn raan dēt yic. Raan dēt abī thiēc ēlä, “Yeŋō ye kē rēēr puōn raan dēt yic ya gēl ba kēdiēn tō ɣapuōu cīi loi? ³⁰Na læc Nhialic rin miēth, ke yeŋō bī raan dēt ya nyieeny miēth cī ɣen Nhialic leec?”

³¹Kēya, kuat kē loi, tē mīth yīn ayī tē dēk yīn, loi ke ēbēn dhēl ye ke Nhialic leec thīn. ³²Duk kē ye kɔc kōk yōk ke rac loi cīmēn kɔc Judia, tēdē kɔc cie kɔc Judia, ayī kɔc akut kɔc cī gam. ³³Luōōikē cīmēndiē, aya looi ba raan ēbēn cōl amit puōu kāk ya ke looi yiic, ke cā loi kēpath tənē ɣen ē rot, ke ye kāpath tənē kɔc ēbēn rin bī raan ēbēn luōk.

Dhēl puōth ē rōōk

11 Luōōikē cīmēndiē, cīmēn ye ɣen luui cīmēn Raan cī lɔc ku dɔc. ²Wek aa ya leec rin ye wek luōidiē ku kāk ya piōōc muk nhīim akōlakōl. Ku wek aa kāk cī piōōc tənē kɔc cī gam, kāk ca ke ŋic tənē kɔc kōk ku nyuōth ke we, buōōth yiic. ³Ku awiēc bāk ŋic lɔn Raan cī lɔc ku dɔc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cī lɔc ku dɔc nhom. ⁴Kēya, mony ē rōōk, tēdē ke lēk kɔc wēt Nhialic ke cī yenhom kum, ee Raan cī lɔc ku dɔc rac guōp. ⁵Ku tiŋ ē rōōk tēdē ke lēk kɔc wēt Nhialic ke kēc yenhom kum ē muōnyde rac guōp, athōŋ ke tiŋ cī muut nhom bī rac guōp. ⁶Na cīi tik yenhom ye kum, tē rōōk kɔc, ke ye rac guōp cīmēn tiŋ cī muut nhom. Kēya, adhil yenhom kum. ⁷Moc aciī yenhom kum rin aci Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cōl athōŋ kek ye. Ku athēk tik tənē moc aye nyuōth lɔn cī ye looi ke cīt moc. ⁸Rin acīn kē cīi Nhialic lōōm tənē tik bī yen moc cak, ee tik yen aci cak kē cī lōōm tənē moc. ⁹Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc. ¹⁰Kēya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhil yenhom kum bī nyuōth lɔn tō yen moc cōk. ¹¹Ku cīt lɔn ye ɣok kɔc cī mat kek Bēny, tik acie kē puōl yic tənē moc cīmēn ye moc kē cīi yic puōl tənē tik. ¹²Ee yic, ee lōm ē moc yen aci lōōm bī ke tik cak ku ē yic aya, lɔn ē tik yen ē moc dhiēeth ku keek kedhie aabō tənē Nhialic raan cī kəriēec ēbēn cak.

¹³Takkē yic, kek we ē rōt lɔn puōth yen bī tik rōōk tənē Nhialic ke kēc yenhom kum tē rōōk kɔc juēc thīn. ¹⁴Aye ciēŋ nyooth lɔn bēr nhīm

nhom apei aaci path ke moc. ¹⁵Ku tēn tik ē kēn dhēēj. Nhiēm bäär aci Nhalic gām ye bī ya kēn yen yenhom kum. ¹⁶Ku na le raan ye tak lōn wēt luēl acie yic, ke ʔen ku akuut kōc cī wēt Nhalic gam, ʔok aa cīn tēdēt ye ʔok Nhalic duōr thīn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷Wek aa cā bī leec wēl lēk we kā yiic, rin tē rēm wek bāk Nhalic door, kārec yakē ke looi kek aa juēc tēn kāpuōth yakē ke looi. ¹⁸Tuej, aci kōc kōk lēk ʔa lōn tē rēm wek, wek aa weyiic tek. Ku acie wēt tōk yen yakē lueel. Ku kēnē alēu bī ya yic. ¹⁹Ee tēde, alēukē bāk weyiic tek ē kamkun rin bī kōc luel yic ʔic. ²⁰Tē rēm wek ēbēn ke we ye akut, ku cōk alōn ye wek ye tak lōn ē yen kē cī Bēny dōōr looi kam kōc yen camkē, ka cie yic. ²¹Rin tē mīth wek, wek aye ʔek mīth ē rot ke we cīi rōt tit. Kōc kōk aa rēer ke nēk cōk ku wīet kōc kōk. ²²Cīenkē nhiim bēēi ye wek mīth thīn ku dēkkē thīn? Aye akut kōc cī gam yen yakē bēn rac guōp, ku guōtkē kōc cīn kājuēc nyīn? Yakē tak ʔeṅō ba lueel tēnē we rin luōi cīt kēnē? Ba we leec? Acā kōṅ looi acīn.

²³Rin ʔen aci piōoc ʔok tēnē Bēny. Ku ē yen aca bēn gām we aya, lōn Bēny Jethu, ee wēer wäär bī ye luōm, ee cā ayup lōōm, ²⁴nawēn cī Nhalic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kēnē ē guāpdīē cī looi rienkun. Camkē ayum kēnē bī wek ʔen aa tak.” ²⁵Kēlā aya, wēn cī miēth thōk ke lōm aduṅ cī thiāṅ muōn abiēc ku lueel, “Aduṅ muōn abiēc kēnē ē dōōr yam kek Nhalic cī thany riemdiē. Tē dek wek ye, luōikē kēya bī wek ʔen aa tak.”

²⁶Wek aa thon ē Bēny luēl, ʔet akōl bī yen ben dhuk tē cem wek ayum kēnē ku dēkkē muōn abiēc aduōk yic. ²⁷Kēya, na cam raan ayum Bēny ku dēk aduṅ muōn abiēc yic, dhēl yen ye dhōl guōp, ke yeen ala guōp awuōc, rin cī yen adumuōm looi tēnē guōp ku riem ē Bēny. ²⁸Raan adhīl yepuōu kaṅ caath kārec cī ke looi bī jāl mīth ayup ku dēk aduōk yic. ²⁹Na cam raan ayup ku dēk aduōk yic, ku cīi tēden ye kek tōk thīn kek guōp ē Bēny yīk yenhom bī ʔic, ka bī Nhalic tēm awuōc tē cem yen ayup ku dēk aduōk yic. ³⁰Yen ē kē cī kōc juēc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kōc juēc. ³¹Na kōṅku ʔopuōth wīc kārec cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bēny ʔo awuōc. ³²Ku luk aye Bēny looi ku tēm ʔo awuōc, rin na nhiāk la piny thōk ke Nhalic cīi ʔo tēm awuōc kek kōc pinynhom ēbēn.

³³Kēya, miēthakāi cī gam, tē met wek wenhiim bāk mīth, ke we ye rōt tiit. ³⁴Ku na le raan nēk cōk, ka dhīl mīth baai rin bī Nhalic we cīi tēm awuōc, rin cīi wek rōt ye tiit tē rōm wek. Ku wēl kōk aa ba la lueel tē ʔeet ʔen tēnē we.

Miöc Wëi Nhialic

12 Ëmën, awiëc ba jam miöc ye yök tënë Wëi Nhialic. Awiëc bäk yith ñic rin ë kakkä miëthakäi cï gam. ²Añieckë, wäär ye wek kɔc cie Nhialic ë door, wek aa we cï muör dhöl juëc bäk ke aa door jak cï kiëët. ³Awiëc bäk ñic lɔn acïn raan ye Wëi Nhialic cök puöu, lëu ye bi Jethu lëk guöp wël rec. Ku acïn raan la riel bi lueel lɔn ye Jethu Bëny të këc Wëi Nhialic ye tääu yepuöu.

⁴Miöc juëc cïi thöñ aatö thïn, ku ee Wëi Nhialic tönjë yen ë ke gam. ⁵Kɔc aa luui dhöl juëc, ku ë Bány tök yen aye kë luööi. ⁶Miöc juëc cïi thöñ ye kɔc luui aatö thïn, ku ë Nhialic tönj yen ë ke gäm raan ëbën rin luɔiden wïc. ⁷Nhialic ë raan gäm kë ye raan ye ñic lɔn rëer Wëi Nhialic kek ye, ku bi luööi bi yen akut kɔc cï gam kony. ⁸Wëi Nhialic ë raan tök gäm ñiëëc käj. Ku Wëi Nhialic tönj kënë, ee raan dët looi bi kɔc aa lëk käjuëc ñic bö tënë Nhialic. ⁹Wëi Nhialic tönjë, ee raan yiëk riel bi yen Raan cï lɔc ku dɔc gam apëi. Ku yïk raan dët riel ë yen kɔc tuany kony. ¹⁰Wëi Nhialic ë raan gäm riel bi yen käk jäj göi aa looi. Ku gëm raan dët riel ë yen wët Nhialic lëk kɔc. Ku raan dët ke riel ë yen miöc bö tënë Wëi Nhialic, ku kök cie bën tënë ye tek thook. Ee raan yiëk riel bi jam thok kök, ku gëm raan dët riel bi käk cï lueel thok kök teet yiic. ¹¹Ku ë Wëi Nhialic tönj kënë yen ë kakkä gam ëbën təcit të wïc yen ye thïn. Ee ñek gäm miöc cïi thöñ kek miöc ë ñek.

Guöp ala yic käjuëc

¹²Guöp Raan cï lɔc ku dɔc ë guäp tök la yic käjuëc, cimën guöp raan la yic käjuëc. ¹³Kälä aya, yook ëbën ke yo ye kɔc Judeo, tädë ke yo ye kɔc cie kɔc Judeo. Tädë ke yo ye kɔc lääu nhïim, tädë ke yo ye aloony. Wëi Nhialic acï ñek kamkua a muɔc nhom ku arëër kek yo, ku acï yo looi buk aa bañ guöp Raan cï lɔc ku dɔc.

¹⁴Ku guöp acie abañ tök, ala yic abëk juëc. ¹⁵Tädë na lueel cök ëlä, “Rin cïi yen ye cin, yen acie abañ ë guöp.” Ka cïi kënë ye looi, bi cïi ye abañ ë guöp. ¹⁶Tädë ke lueel yic ëlä, “Rin cïi yen ye nyin, yen acie abañ ë guöp.” Ka cïi kënë ye looi aya bi cïi ye abañ ë guöp. ¹⁷Na guöp ëbën ye nyin, ke ye piñ kädë? Ku na guöp ye yic yetök, ke ye ñör kädë? ¹⁸Ku yic akïn, Nhialic acï abëk cïi thöñ tääu guäp tök yic təcit të wïc yen ye thïn. ¹⁹Na ye abañ tök yen tō thïn ë rot, ñuöt acïn guöp. ²⁰Ku yic akïn, abëk juëc aatö thïn ku guöp ee tök.

²¹Këya, acïi nyin lëu bi lueel tënë cin ëlä, “Yïn acä wïc.” Ku acïi nhom luel tënë cök, “Wek aacä wïc!” ²²Ku yic akïn, abëk guöp ye tak ciët ke cïi ril, aacïi dhil liu thïn. ²³Ku abëk guöp ye yök ke cïn luɔi ye ke kuëëc

nhīim, kek aa yeku ηiec muk apath. Ku guöp alonj cie nyuöwth ë path, aye ηiec kum. ²⁴Ku guöp alonj cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acä abëk ë guöp cīi ke looi bik aa guäp tök ëbën, ku acä abëk ë guöp cīi ke ë kuëëc nhīim looi bī ya kek kädit apeī. ²⁵Këya, guöp ë tök acīi yeyic ë tek, ku abëkken cīi thöη aa röt kuony kamken. ²⁶Na rem guöp abanj tök, ka abëk kök ë guöp aaciī la lëη aya. Na lec abanj tök, ka abëk kök aa mit puöth kek ye ë tök.

²⁷Week ëbën wek aa guöp Raan cī lōc ku dōc, ku ηek kamkun abanj guäpde. ²⁸Akut kōc cī gam yic, Nhialic acä atuuc tööu tuenη. Ku bö kōc wël Nhialic luëel kecök. Ku bö kōc ë piöoc. Ku kōc la riel ë luui kāk jāη gōi. Ku bö kōc la riel ye kek kōc tuany kony bīk pial. Ku kōc ë kōc kony, ku kōc mac kōc, ku kōc jam thok kök. ²⁹Keek acie atuuc ëbën, ku aacie kōc lëk wët Nhialic ëbën, ku aacie kōc ë piöoc ëbën. Acie raan ëbën yen la riel ë yen luui kāk kōc gōi, ³⁰tëdë acie raan ëbën yen la riel ye yen kōc tuany kony bīk ben pial, tëdë acie raan ëbën yen jam thok kök, tëdë acie raan ëbën yen la riel bī kāk cī luuel thok kök teet yiic. ³¹Wëlkä wepuöth miöc kek dīt apeī. Ku miöc path kamken ëbën akīn.

Nhiër

13 Alëu ba jam thok kök, ayī thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiër tënë ya, ke yen acit raan loi duöwt, tëdë ke yen athöη kek lönh guöt ë path. ²Na ba la riel ye yen kōc ηiec lëk wët Nhialic. Ayī ηiëëc ye yen kāk ye moony deet yiic. Ayī lon ba la gam ril apeī tënë Nhialic, lëu yen ye ba gat yöök bik röt nyoonj të rëer kek thīn. Ku na ciën nhiër ke yen ë raan cīn kë ya lëu acin. ³Na gam ba kāk tö ke yen ëbën tek tënë kōc ηöη, ku gam rot bī yen cuat mæec, ku na ciën nhiër ka cīn kë kony tënë ya.

⁴Nhiër ë lon bī raan kërac guum ku lir puöu, acie tiëel ku nhiaam. ⁵Nhiër acie kuöc ë wël ku acie cōk ku acie thöök ë puöu. Raan la nhiër acie këreec cī luöi ye ë muk nom. ⁶Kōc la nhiër cīt nhiër kōc cī gam, aaciī puöth dhil miët të looi këreec, ku aa ye yic col aa mit puöth. ⁷Nhiër ë yo col agum këriëëc ëbën, ku ë yo col amuk gamda kuat kāk loi röt yiic, ku col yo aηöth Nhialic ku cuk yit.

⁸Nhiër ë rëer thīn akölaköl, ku miöc kök cīmën luuel wët Nhialic, ku jam thok kök ku ηiëëc ë kāη, kākä ëbën aa rëer ku bīk liu. ⁹Rin miöcdan ye yok kāη ηic arëer ke ye abak, ku riel ye yok wët Nhialic luëel a bak aya. ¹⁰Ku na la kë cie abak bën, ke kënë abak acīi ben wic.

¹¹Yon ye yen meth, yen a ya ye jam cīmën meth ku tāk cīmën meth, ku ëmën ye yen raandīt, yen acie ben luui cīmën meth. ¹²Kë yeku tiη ëmën acit mën dhie ye raan rot tiη macar la nyin durdur yic. Ku aköl

dēt yok aabi keriëec ebën tiŋ apath. Ku emën yen aciï keriëec ebën ñic, ku aa ba ñic ebën cimën tē ñic Nhialic ya thïn.

¹³Ku emën gam ku ñoŋth ku nhiër aatō thïn, ku kedit ke ebën ë nhiër.

Wël juëc rin miöc Wëi Nhialic

14 Ee nhiër yen adhielkë yiëk wepuōth apei, ku täaukë wepuōth miöc ye yök tënë Wëi Nhialic, cimën miöcdit koc yiëk riel bik wët Nhialic luëel. ²Raan jam thoŋ ciï koc kök ñic ë Nhialic yen aye yen jam tënë ye, acie koc kök rin acin raan wëtde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith ciï ke ñic. ³Ku raan wët Nhialic luëel ë jam tënë koc, ku wëlke aa koc kony ku deetkë koc puōth bik rëer apath. ⁴Raan jam thok cïn koc ke piŋ ë yen rot kony yetök. Ku raan wët Nhialic luëel, akut koc ci gam kony ebën.

⁵Alëu ba nhiaar tē ye wek ebën jam thok cïn koc ñic ke. Ku anhiaar apei bāk la miöc ye wek wët bö tënë Nhialic luëel. Rin raan wët ë Nhialic luëel aloi këpath apei tënë raan ë jam thok cïn koc ñic ke, na cie këya, ka dhil la raan tet wël ye lueel yiic rin bi akut koc ci gam kony. ⁶Këya, tē le yen bën tënë we miëthakäi ci gam, yeŋö ba kuöny we tē ye yen jam thok ciï ke ye piŋ? Acin këdän. Ku ë bi piath tē lëk yen we wët ci Nhialic nyuōth ya, ku tē piöoc yen ñiëec ë kanj ci Nhialic gam ya. ⁷Ku këlä aya, kāk cïn yiic wël ye ke piŋ tē gut ke cimën löör ku thom, na ciï raan ke gut tēcīt tē wic bi rölden nyooth, ke koc piŋ bi kën yen wic bi looi ñic këdë? ⁸Ku na ciï raan löör ë tŋ gut tēcīt tē ye ñiëc ye, ke koc bi röt guiir këdë bik la tŋ? ⁹Ku këlä aya, bi raan dēt wët lëk koc ë thok kök deet yic këdë tē ciï yen la gei? Yin abi ciët raan jam alir yic ë path. ¹⁰Thok juëc ciï thoŋ aatō pinynhom, ku acin thoŋ tönj ciï këde ye deet yic. ¹¹Ku na cā thoŋ jiem raan ye deet yic, ke raan jam ë thoŋ kënë ë raan kuat dēt tënë yen, ku yen ë raan kuat dēt tënë ye. ¹²Ku cit lon wic wek ye apei bāk riel ye Wëi Nhialic gäm koc yök, dhielkë them kam kakkök yiic ebën bāk riel ye ke koc ci gam kony, kuany.

¹³Këya, raan jam thoŋ ciï koc kök ye deet yic, adhil röök bi la riel teet yen wël ye lueel yiic. ¹⁴Rin na röök këlä aya thoŋ cā ñic, ke Wëi Nhialic aröök aya yapuöu, ku nhiamdië acin këpuōth looi. ¹⁵Na ye tēde kan, ke yeŋö ba dhiel looi? Yen abi röök ku wak yapuöu ku nhiamdië kedhie. ¹⁶Tē leec yin Nhialic yipuöu ë rot, thoŋ kuc raan dēt bi röök ya gam këdë, “Yenakan.” Rin kuc yen kë ye lueel? ¹⁷Na cök læcdun tënë Nhialic piath apei, ke yin acie raan dēt ë kony acin.

¹⁸Yen Alec Nhialic rin ye yen jam thok juëc ciï ñic wär yen we ebën. ¹⁹Ku tën amat koc ci gam, aya wic apei ba jam wël lik lëu bi ke deet yiic rin bi yen koc kök piöoc, tën tē bi yen jam wël juëc cïn koc ë ke piŋ.

²⁰Miëthakäi, kɔc cī gam, pälkë kē ye wek tak cīmēn mīth. Yakē tak cīmēn kɔc cī nhīim bak ku bāk gup ciēn awuɔc cīmēn mīthkor cīn awuɔc yekē looi. ²¹Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä,

“Yen abī kɔc ē jam thok cīn kɔc ŋic keek
cɔl ajam tēnē kackiē,
ku na cɔkkē looi kēya,
ke keek aa ŋot ke cīi wētdiē bī piŋ.”
Acī Bēny lueel.

²²Kēya, miɔc ye kɔc jam thok kōk, acie kīn kɔc cī gam, ee kīn riel Nhialic nyuɔth tēnē kɔc kēc gam. Ku miɔc ye wēt Nhialic lueel, ee kē ye kɔc cī gam kony, acie kē ye kɔc kēc gam kony. ²³Na mat kɔc cī gam kenhīim ēbēn ku rekkē jam yic thok cīi thōŋ, ku bō kɔc kēc kāŋ deet ku kɔc kēc gam, ke cik bī lueel lɔn cī jɔŋrac ke dɔm? ²⁴Ku na bō kɔc kēc kāŋ deet ku kɔc kēc gam, tē lēk wek kɔc wēt Nhialic, ka bī raan yōk ē rot lɔn le yen guɔp adumuɔm tē piŋ yen ē wēlkä. Abī wēl cī piŋ cɔl aŋic kē cī wuɔc. ²⁵Ku wēt Nhialic abī kākken ye tak yepuɔu cɔl aŋic kɔc kōk. Ku abī yenhom guɔt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arēēr kek we ayic!”

Käpuɔth ye looi tē rōök kɔc

²⁶Yenjö ba jäl lueel miëthakäi cī gam? Tē met wek wenhīim bāk Nhialic door, raan tōk ee waak ket ku piɔc ŋek. Ku luel raan dēt kāk cī nyuɔth ye, ku war raan dēt wēt cī lueel ē thoŋ dēt yic. Käckä aaye looi ēbēn bik akut kɔc cī gam kony. ²⁷Kɔc jam weyiic ē thok kōk cīi ŋic tē met wek wenhīim, aciī kɔc karou ayī kɔc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ŋek ajam ē ŋek cök, ku raan war wētdun lēkkē kɔc yic, adhil tō thīn. ²⁸Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thoŋ cie piŋ kɔc kōk abit ku jīem yepuɔu ē rot tēnē Nhialic. ²⁹Calkē kɔc karou, tēdē kɔc kadiäk cī Nhialic gām wētde, aa lēk kɔc. Ku kɔc kōk akut, kɔc cī gam aa bit bik kē luel dōt yic kepuɔth. ³⁰Ku na bīi Nhialic wēt raan cī nyuc amat yic puɔu, ke raan jam akääc. ³¹Calkē raan tōk aye jam ku ben ŋek la yecök, rin bī raan ēbēn piɔc ku deet ē puɔu. ³²Raan jam, lēk kɔc wēt Nhialic adhil ŋic yenhom bī kōc ku ben raan dēt päl jam, ³³rin awic Nhialic buk aa jam ke ŋek ē ŋek cök, ku cuk ye tēer ē kamkua.

Tē met akut kɔc cī gam yenhom tēden ye kek rōök thīn, ³⁴ke diäär aaciī päl bik jam. Keek aa dhil biet ku piŋkē. Aa dhil tō rōör cök cit tē yeku yōk ye ke cī gōt lōŋ kɔc Judeo yic. ³⁵Na le kē wickē bik deet yic, ka dhil rōörken thiēc tē cī kek dhuk baai. Rin aciī path bī tik jam amat akut kɔc cī gam yic.

³⁶Nadë ke ye wek we biï wët ë Nhialic thïn? Nadë ke ye we wepëc yen biï yen? ³⁷Na ye raan tak lön ye yen raan kāk Nhialic tīŋ, tēdë ke ye Wëi Nhialic nyuöth, ka dhil ŋic lön kāk gät ke aa kāk bö tēnë Bëny. ³⁸Na ye kakkä dhöl yic, ke duökkë ye kuëc nhom.

³⁹Këya, miëthakäi cī gam, tääukë wepuöth kāk bi Nhialic nyuöth we yiic bāk ke aa lëk kōc, ku duökkë kōc kōk cī gam jam thok kōk, ye gël bik cīi jam. ⁴⁰Wek aa dhil këriëc ëbën looi dhël la cök.

Jethu aci jöt raŋ yic

15 Ëmën miëthakäi cī gam, wek aa ba ben lëk rin Wët Puöth Yam ya lëk we, wët cäk yök ku yen cäk gam wepuöth ëbën. ²Wët ya lëk we, ku yen bi we luök aya tē muk wek ye cit tē cī ŋen ye lëk we thïn, ka bi ciën wët puöth cäk gam, tē cīi yen ye yic.

³Ŋen aci wët thiek yic apeï yök ku lëk we. Wët cī Raan cī lōc ku dōc thou rin adumuömkua. Cit tē cī gät ye athör thëer wël Nhialic yic. ⁴Acik thiök ku yeen aci Nhialic jöt thou yic nīn kadiäk cök bi ben pīr, cit tē cī gät ye athör thëer wël Nhialic yic. ⁵Ku nyuth rot Pīter ku jöl atuuc kathiäär ku rou. ⁶Ku ben rot nyuöth tēnë kōc juëc wär kōc buot kadhiëc, kōcken ye buöth cök, kōc ŋot ke pīir kōc juëc, cök alōn cī kōc kōk thou. ⁷Ku ben rot nyuöth Jemith ku jöl rot ben nyuöth atuuc ëbën.

⁸Ku jöl rot nyuöth ŋen ciën cīmën raan lōk dhiëeth ciën. ⁹Rin ë ŋen akoor tēnë atuuc ëbën, aya yök aciï path bi ŋen a cōl ŋen atuuc rin ŋen aci kōc akut, kōc cī gam jöör, ku cal ke aa gum apeï. ¹⁰Ku dhëëŋ ë Nhialic acä cōl acit kēnë akölë. Ku dhëëŋ cī gām ŋen akëc nhom dëer piny. Ŋen aci luui apeï luoi wär ŋen atuuc kōk, ku acie riöldië ë rot, ee miöc cī Nhialic gām ya yen alëu ŋen ë luoi kēnë. ¹¹Këya, na ye wët kēnë yen ya lëk kōc, tēdë ke ye yen lëk atuuc kōk kōc aya, ke yen ë wët tōŋ le yok tuëŋ ke lëkku kōc, ku ë yen acäk gam.

Kōc cī gam aabi röt jöt rëŋ yiic

¹²Na ye lëk kōc lōn cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jöt thou yic, ke yeŋö ye kōc kōk ë kamkun ye lueel lōn cīi kōc cī thou bi jöt bik ben pīr? ¹³Na ye wët yekë lueel yic, lōn cīn yen raan cīi jöt ë thou yic, ke Nhialic akëc Raan cī lōc ku dōc jöt ë thou yic aya. ¹⁴Ku na Raan cī lōc ku dōc këc jöt raŋ yic, ke wët yeku lëk kōc ku gamdun tēnë Raan cī lōc ku dōc acin wëtde yic. ¹⁵Ku dët aya abi nyooth lōn lueel yok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lōn cī yen Raan cī lōc ku dōc jöt thou yic. Ku na ye yic lōn këc kōc cī thou jöt bik ben pīr, ke Nhialic akëc Raan cī lōc ku dōc

15:3 Ith 53:5-12 15:4 Wk 16:8-10; Mt 12:40; Luoi 2:24-32 15:5 Mt 28:16-17; Mk 16:14; Lk 24:34, 36; Jn 20:19 15:8 Luoi 9:3-6 15:9 Luoi 8:3

jɔt thou yic. ¹⁶Rin na kɛc kɔc cɪ thou jɔt, ke Raan cɪ lɔc ku dɔc akɛc jɔt aya. ¹⁷Na Nhialic kɛc Raan cɪ lɔc ku dɔc jɔt thou yic, ka cɪn kɛ kuny gamdun we tɛnɛ Raan cɪ lɔc ku dɔc, ku adumuɔɔmkun aa ɲot ke kɛc pɔl piny. ¹⁸Na Raan cɪ lɔc ku dɔc kɛc jɔt thou yic, ke wɛtde yic aya, abɪ ciɛt lɔn cɪ kɔc cɪ gam ku aacɪ thou, aa kɔc ɲot ke rɛɛr adumuɔɔm yic. ¹⁹Na yeku ɲɔɔth lɔn bɪ Raan cɪ lɔc ku dɔc ʋo kony pɪr akɔlɛ yic ɛ rot, ku acie pɪr akɔlriɛc ɛbɛn, ke ʋok aabɪ kuat raan tɔ pinyhom ɛbɛn yic ɲɛɛr ɛ rienkua.

²⁰Ku yic ɛ kɛ cɪ Nhialic Raan cɪ lɔc ku dɔc jɔt thou yic bɪ nyuɔɔth lɔn bɪ yen kɔc cɪ thou jɔt aya. ²¹Cimɛn ye kɔc thou rin kɛwɔɔr cɪ raan tɔk looi, ke kɔc aabɪ rɔt jɔt thou yic aya rin kɛ cɪ raan dɛt looi. ²²Cimɛn wɔthɛɛr ye kɔc thou rin ye kɔc tɔk kek Adam, ke yeen aya kɔc aabɪ jɔt bɪk pɪr rin cɪ kek mat kek Raan cɪ lɔc ku dɔc. ²³Ku ɲɛk abɪ la akɔlden bɪ ye jɔt thou yic. Raan cɪ lɔc ku dɔc yen acɪ kaɲ jɔt thou yic, ku kacke aabɪ jɔt akɔl le yen dhuk. ²⁴Ku thɔk ɛ piny abɪ jɔl bɛn, ku Raan cɪ lɔc ku dɔc, abɪ jak ril pinyhom kek kacken rac ɛbɛn, ku gɛm Bɔɔny tɛnɛ Wun Nhialic. ²⁵Rin Raan cɪ lɔc ku dɔc adhil mac ʋet akɔl bɪ Nhialic kɔc ater ɛbɛn gɔɔk ku bɪi ke yecɔk. ²⁶Raan ater bɪ jɔl gɔɔk ciɛn ee thou.

²⁷Acɪ gɔt athɔr thɛɛr wɛl Nhialic yic ɛlɔ, “Nhialic acɪ kɛriɛc ɛbɛn tɔɔu yecɔk.” Alɛu bɪ deet yic lɔn, kɛriɛc ɛbɛn, ye lueelkɔ, Nhialic guɔp aliu ɛ kɔkkɔ yiic rin ee yen Raan cɪ lɔc ku dɔc looi bɪ kaɲ mac ɛbɛn. ²⁸Ku na cɪ kɛriɛc ɛbɛn tɔɔu Raan cɪ lɔc ku dɔc cɔk, ke yeen nhom yen Raan cɪ lɔc ku dɔc abɪ rot tɔɔu Nhialic cɔk, yen raan kɛriɛc ɛbɛn looi bɪk tɔ yecɔk, ku Nhialic yen abɪ kɛriɛc ɛbɛn jɔl mac.

²⁹Takku ɛmɛn kɔc ye muɔɔc nhɪim rin kɔc cɪ thou. Yeɲɔ yakɛ ɲɔɔth? Ye kɛpiath ɲɔ ye kɔc ye muɔɔc nhɪim rin kɔc cɪ thou looi tɛ cɪi Nhialic kɔc cɪ thou ɛ jɔt bɪk bɛn pɪr? ³⁰Na cɪi kɔc cɪ thou rɔt ɛ bɛn jɔt, ke yeɲɔ ye ʋok ʋonhɪim rɔɔm akɔlakɔl kɛ ye ʋok thou ʋok thɪn. ³¹Miɛthakɔi cɪ gam, thou ɛ ʋa tiɛt piny akɔlakɔl. ʋɛn akuɛɛɲ, ʋɛn aluel yic rin ee kɛnɛ ɛ nhiaamdiɛ ɛ rienkun, lɔn cɪ ʋok rɔt mat kek Raan cɪ lɔc ku dɔc Jethu Kritho Bɔnyda, ee piɛrda yic. ³²Yeɲɔ ca ʋok thɪn wɔɔr thɛr ʋɛn kek kɔc cɪt lɔɔi Epethuth? Na kɔc cɪ thou cie jɔt bɪk bɛn pɪr, ke ʋo miθku ku dɛkku, nhɪɔk ʋok aabɪ thou. ³³Duk rot cɔl amɔr, “Na ye cath ke kɔc rɛc, ka rɛc yɪ ba ciɛt ke.” ³⁴Yakɛ ɲiɛc tak ku pɔlkɛ dhɔlkun adumuɔɔm. Ee ʋar guɔp rin kɔc kɔk weyiic aa kuc Nhialic.

Guɔp cɪ rot jɔt raɲ yic

³⁵Raan dɛt abɪ thiɛc ɛlɔ, “Bɪ Nhialic kɔc cɪ thou jɔt kɛdɛ bɪk bɛn pɪr? Ye guɔp yɪndɛ bɪ tɔ ke ke?” ³⁶Yeɲɔ thiɛc wek kɛlɔ! Tɛ com yɪn kɔu,

ku cii yic kɔŋ pät bi ciët kē cī thou ka cii cil. ³⁷Ku kē ye com ē käu ē path cīmēn käu ē rap ku kāk kōk, acie kool rap yen ye com bi ben dit. ³⁸Nhialic ē käu gām guōp cī lōc ye. Ee kuat käu gām guōpden path ke ye.

³⁹Gup kāk pīr ēbēn aaciī thōŋ. Kɔc aa la guāpden ē rōt, lāai aa la guāpden ē rōt, diet aa la guāpden ē rōt, ku rec aa la guāpden ē rōt aya.

⁴⁰Ala gup tō nhial ku gup tō pinynhom, ku dhēēŋ rēēr kek gup tō nhial aciī rēēr ke gup tō pinynhom. ⁴¹Akōl ala dhēēŋde ē rot, pēei ala dhēēŋde ē rot ku kuēl aa la dhēēŋden ē rōt. Ku kam ē kuēl, kuēl kōk aa la dhēēŋden ē rōt aya.

⁴²Abi ciët ē kēnē tē le Nhialic kɔc cī thou jɔt bīk pīr. Tē cī guōp thiōk ka dhiāth bi ya tiōp, ku tē jɔt ye, ka cii ben thou ku cii ben dhiāth. ⁴³Tē cī guōp thiōk, ka cī riāāk ku cīn dhēēŋ ku riel. Tē jɔt Nhialic ye, ka bi dhēŋ ku ril. ⁴⁴Tē cī ye thiōk, ke ye guōp pinynhom tēn, tē jɔt ye, ka bi ya guōp ye Wēi Nhialic gām pīr. Cīt lɔn tō guōp pinynhom thīn, guōp pan Nhialic atō thīn aya. ⁴⁵Rin aci gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā, “Raan tueŋ Adam ēcī cak ku bi pīr, ku Adam ciēen ē pīr wēi gam.” ⁴⁶Acie guōp pan Nhialic yen kɔŋ bēn ē guōp pinynhom. ⁴⁷Adam tueŋ ē cak ē tiōp, ku Adam dēētē ē bō nhial. ⁴⁸Kɔc pinynhom aa thōŋ kek raan wāār cak tiōp, ku kɔc ē kɔc nhial aa thōŋ kek raan bō nhial. ⁴⁹Ēmēn yōk aa thōŋ kek raan cī looi ē tiōp, ku akōldā yōk aabi thōŋ kek raan bō nhial.

⁵⁰Miēthakāi cī gam, awiēc bāk ŋic lɔn gupkuan la yiic adiōŋ ku riem aabi riāāk piiny raŋ yic. Aaciī rōt bi mat ē bāāny Nhialic yic, bāāny rēēr thīn akōlriēc. ⁵¹Wek aa ba lēk kē cāk ŋic theer ku bāk deet yic ēmēn. Acie yō ēbēn yōk bi thou, yōok ēbēn yōk aabi yiēk guōp ē yam. ⁵²Abi rot looi kaam thīn koor ē path. Tē piŋ kēcīt kaŋ yic akōldā thōōk piny, Nhialic abi kɔc cī thou jɔt bīk pīr. Yōk aabi waar ēbēn buk cii ben thou. ⁵³Gupkuan cī thou ku riēkkē ē raŋ yic, aabi waar gup

Tē piŋ kēcīt kaŋ yic akōldā thōōk piny, Nhialic abi kɔc cī thou jɔt bīk pīr (15:52)

cie thou, gup cie riääk raŋ yic. Ku ʏok kɔc p̄ir ʏok aabi gãm gup cie thou. ⁵⁴Të le kënë rot looi, gupkuan ë thou ku riëkkë aabi waar bik cii ben aa thou, ke wël Nhialic cï gõt thëer aabi kenhiim jâl tiëŋ,

“Riel ë thou aciï liu, thou aci göök papot!”

⁵⁵“Yin thou, rieldu ako? Yin thou, rieldun yin ʏo göök ë yin kɔc nök ako?”

⁵⁶Thou ee rielden yen kɔc nök ʏök tënë adumuööm, ku adumuööm ee rielde ʏök tënë lõŋ. ⁵⁷ʏok aa dhil Nhialic leec, rin cï yen ʏo cɔl ayök riel ye ʏok adumuööm ku thuɔɔ tiaam, rin kë cï Bányda Jethu Kritho looi.

⁵⁸Këya, miëthakäi cï gam, muökkë gamdun apath guöömkë. Yakë luui akölaköl rin Bëny, rin aŋieckë acin kuat luɔi yakë looi rin Bëny bi nhom kaŋ dëer piny ë path.

Wëüu ye juaar rin kɔc cï gam Judia

16 Awiëc ba jam rin wëüu wiëckë bäk ke juaar rin bi wek kɔc cï gam Judia kony. Wek aa dhil kë ca lëk akuut kɔc cï gam Galatia looi. ²ŋek ë kamkun adhil wëüu atöüu tëcüt tën akuëndən bi lëu aköl Nhialic thok ëbën, rin bi ciën wëüu ben kuööt yiic aköl bi ʏen bën. ³Na la bën ke ʏen abä athöör gãm kɔckun cäk kuany, ku lëk kɔc Jeruthalem lõn kɔckä aa kɔc ʏëth wëüu cik juaar tënë we. ⁴Na peth tënë ʏa ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ʏa.

Të cï Paulo guiër kenyde

⁵ʏen abi jâl bën tënë we të cï ʏen kaŋ tëek Mathedonia, rin aca guir ba tëek thïn. ⁶Aya ʏök ʏen abi lõk ʏa la rëer kek we, tädë ʏen abi rut thöl, ku wek aa bä kuony la kenydië yic kuat të le ʏen thïn. ⁷Acä wic ba we tiŋ ë path ëmën ku bar tueŋ. Aya ŋööth ciët ʏa bi rëer apei kek we të pël Bëny ye bi rot looi.

⁸ʏen abi rëer Epethuth ë tën ʏet aköl Yan Ayup cïn yic luɔi, ⁹rin ʏen ala kë luɔi ke dit tën apei, cɔk alɔn cii kɔc juëc kë luɔi wic.

¹⁰Na bö Timothï, ke nyuöthkë ye lõn acin kë bi ye cɔl ariöc të rëer yen kek we, rin alui rin Bëny cimën luui ʏen rin Bëny aya. ¹¹Acin raan ë kamkun ʏöŋ Timothï guöp. Kuonykë bi dhöide tëek apath bi dhuk tënë ʏa ke puɔl guöp, rin aŋääth bi dhuk kek miëthakäi cï gam luui ʏok ke ë tök.

¹²ëmën, rin wämääth Apolo, aca ʏa ʏöök bi la tënë we kek miëthakäi kök cï gam. Ku aciï wic bi la tënë we ëmën, aŋot bi la të lëu yen rot.

Wël ciëen

¹³Tiëerkë nhiiim, kääckë ë cök gamdun yic, duökkë riöc, rielkë puöth. ¹⁴Wek aa dhil këriëc ëbën looi kek nhiër wepuöth. ¹⁵Wek aa njic Ithipanath kek kacke, kek aa kɔc ke kɔŋ wët Nhialic gam pandun Akaya ku yekë luui apeɪ rin kɔc ë Nhialic. Wek aa läŋ, miëthakäi, ¹⁶bäk kɔc cit kääkkä theek ku raan dët rot mät thïn bi luui kek ke.

¹⁷Ÿen amit puöu rin ci Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bën, keek aaci bën luui nyiendun wäär liiu wek. ¹⁸Rin aacä ben cök puöu ku we aya. Dhielkë wët ye kɔckä lueel piŋ.

Muöth ciëen

¹⁹Akuut kɔc ci gam wun Athia aa we tuöc miäthden, Akuila ku Prithkila ku akuut kɔc ci gam mat panden, aa we tuöc miäthden apeɪ rin Bëny. ²⁰Miëthakäi ci gam tö ë tën aa we muöth. Miäthkë röt ë kamkun muöth kɔc ci gam.

²¹Ee Ÿen Paulo Ÿen agät ë muöth kënë ë ciëendië.

²²Kuat raan ci Bëny nhiaɪ abi kërac yök. Bänyda, bäär!

²³Bi dhëej Bänyda Jethu rëer ke we.

²⁴Nhiërdië arëer kek we ëbën rin Jethu Kritho.

Athör ë rou cì Paulo gät kəc gen Korinth

Wët nom

Athör ë rou tënë kəc cì gam gen Korinth, ee gët Paulo wäär cì wël wääc kam akut kəc cì gam kek ye. Kəc kők kam akut kəc cì gam yic aake ye Paulo lëk guöp wël rəc apei. Ku acì Paulo nyuöth ke lön wic yen ye bi ben döör ke ke, ku acì puöu miet apei wën cì yen rot looi.

Abañ tueñ athöör yic, Paulo ë jam ciæŋde kek akut kəc cì gam gen Korinth. Ku tët ke kën gët yen athöör wäär ke tuc puöu apei. Ku lëk ke miet ë piände rin pël ë wët piny, ku döör kamken cì wël cì lëk ke athör kënë yic cöl aloi rot. Ku jöl lëk akut kəc cì gam bïk kəc nǝñ cì gam pan Judia aa kony ë puöu ëbën. Ku wën jöl wël wicke bi ke lueel thök, Paulo acì rot bën kony tënë kəc kők Korinth ye lueel lön kek atuuc ayic, ku lön cïi Paulo ye atuny la cök.

Käk tö thïn

Wët Nom	1:1-11
Paulo ku akuut kəc cì gam gen Korinth.....	1:12-7:16
Kuöony rin kəc cì gam Judia.....	8:1-9:15
Paulo ë rot kony lön ë yen atuuc ayic	10:1-13:10
Thök ë wël.....	13:11-13

1 Athör kënë abö tënë Paulo, atuny Jethu Kritho ë wët wïc Nhialic, ku wämääthda Timothi ku tënë akut kəc cì gam gen Korinth, ku tënë kəc kők ë Nhialic ëbën rëer pan Akaya.

²Bi Nhialic Wäda ku Bëny Jethu Kritho we yiëk dhëeñ ku döör.

Paulo ee Nhialic leec

³Lecku Nhialic Wun Bänyda Jethu Kritho. Yen ë Wädan lir puöu tënë yo ku yen ë yo dæet puöth käreç yiic akölaköl. ⁴Ee yo dæet puöth käreç yo yök yiic, rin buk lëu aya buk kəc kők aa dæet puöth kåracken yiic. Aayeku ke dæet puöth cīt tē ye Nhialic yo dæet puöth thïn. ⁵Ku cīt lön

ye yok gum aya rin wët Raan cì lɔc ku dɔc, yen ë tède aya, Nhialic ë yo deet puõth kajuëc ril yiic apei akòlaköl. ⁶Na guumku, ke rin bî we deet puõth ku luäk we, na deet yopuõth ke rin bî we deet puõth, ku gëm we riel ye wek gum cimèn tè ye yok kån guõm thin aya. ⁷Wek aa nõthku apeï, rin anjicku lɔn guum wek cimènda, këya yok aabi deet puõu rɔm yodhie.

⁸Miëthakäi, awicku bäk käreec cì yo yok wäär rëer yok pan Athia njic. Käreec ke cuk yok aake dît apeï ciët ke cuk bî lëu buk ke guum, yok aa yo cì yonhiim njiec wei ë piërda. ⁹Acuk yok lɔn cît yok kɔc cì tèm thou. Ku kënë acï rot looi bî nyuõth yo lɔn acie rielda yen nõthku, ee riel Nhialic raan kɔc cì thou jɔt. ¹⁰Acï yo puõõt bei käk ke duër yo nõk yiic, ku abi yo kony. Ku anõthku lɔn bî yen yo ben kuõny bei, ¹¹cimèn cì wek yo kony ë röökkun. Këya, röök juëc bî looi ë rienkua aabi Nhialic dhuk nhiiim ku dɔc yo, ku kɔc juëc aabi Nhialic leec rin kèpuõth cì looi tènë yo.

Paulo acï kenyde waar yic

¹²Anjicku yopuõth kuat käk yeku ke looi pinynhom ë tèn aa yeku ke looi puõn yer cì Nhialic gäm yo. Ku ë yen kënë yo cɔl anjic rëer kek we. Ku yen aloiku dhëen ë Nhialic, acie njieëc kañ tō ke raan. ¹³⁻¹⁴Wek aa ya gät käk lëukë bäk ke kueen ku detkë keyiic. Ku na cɔk amèn cïï wek wëlkä ye deet ëbën, ka ya nõõth lɔn nõt bî wek ke deet yiic ëbën, rin na ye aköl le Bänyda Jethu dhuk ke wek aabi nhiam rienkua cimèn bî yok nhiam ë we.

¹⁵Rin njic yen ye lɔn bî wek wëlkië deet, aca guuir tuen ba la tènë we bäk dët ben yok. ¹⁶Rin ë ca guuir ba tëek tènë we tè le yen Mathedonia, ku tè le yen dhuk aya, ku bäk ya cɔl ala Judia. ¹⁷Wäär guuir yen kenydië këya, ye nyooth lɔn cïï yen ye wïc ba dhiel looi? Të guuir yen kë wiëc ba looi cä ye yiëk yanhom? Tëdë ya ke guuir cimèn kɔc pinynhom ë tèn, kɔc ye lueel, “Yëë,” Ku gokë lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸Cimèn njic yok ye alanden lɔn Nhialic ë wëtde tiëen nhom, kë ca thɔn we ëcie “Yëë,” tédë ke ye “Yei.” ¹⁹Rin Wën Nhialic Jethu Kritho ye yok wëtde lëk we yok Thilath ku Timothï, ë këc bën ke ye puõu rou, ëcï bën ke ye puõu tók. ²⁰Na cɔk la kajuëc cì Nhialic thɔn ka tók rin Raan cì lɔc ku dɔc, rin yen ë käk cì Nhialic ke thɔn tiëen nhiiim. Ku ayeku lueel ë rienke, “Yenakan,” tè leec yok Nhialic. ²¹Ee Nhialic yen ë yo looi yodhie buk aa tók kek Raan cì lɔc ku dɔc. Acï yo dɔc, ²²ku yík yo künden ye yok kacke, ku tëëu Wëike yopuõth bî nyooth lɔn ye yok kacken bî käk cì tōõu yok.

²³Na ye lueth yen luɛɛl, ke Nhialic abä tēm awuɔc. Wēt kɛc yen ben la Korinth ɛ rin cii yen ye wic ba we cɔl aben gum. ²⁴Acuk wic buk we mac kɛ bāk gam. Aɲicku lɔn wek aa ril ɛ gamdun yic. Wek aa konyku ke rin miet ɛ piändun.

2 Këya, aca ben tak ba cii bö tənë we rin bi ciën kërɛɛc dët ben rot looi. ²Rin na cal we aa riääk puõth, ka cïn raan dët ci döŋ bi yen cɔl amit puõu, rin aa wek aca rac puõth. ³Ku cit lɔn yen tənë ci yen we gät athöör thïn, yen aciï bi bën, rin aya yök ke ya bi riääk ɛ puõu yök, tɛ ya tak ke ya bi kɛ cɔl ya amit puõu yök thïn. Ee njec alanden, kɛ bā cɔl amit puõu abi we cɔl amit puõth aya. ⁴Wäär gët yen we athöör, yen a ya rem puõu apei aba ya dhiau, ku kën luɔɔi acie lɔn bi yen we rac puõth, ee rin bāk tɛ nhieer yen we thïn apei njic.

Pël wët piny tənë raan cä awuɔc looi

⁵Na ci raan awuɔc looi tənë raan dët, ka kɛc looi tənë yen ɛ rot, ee tənë we rin acit kɛ ci looi tənë we cɔk cii ye we ebën. (Aluɛɛl kälä rin acä wic ba jam ɛ wët kënë yic apei.) ⁶Ee tɛde yen tɛ ci kɔc juɛc kamkun raan kënë wëët thïn. ⁷Ëmën këya, wek aa dhil wët päl piny tənë ye ku dɛɛtkɛ puõu rin bi puõu cii pɛk wei bi jäl ɛ gam yic. ⁸Këya, wek aa yöök bāk cɔl aɲic lɔn nhieer wek ye. ⁹Wek aaca gät athör kënë rin ɛ wiɛc ba njic lɔn ye wek wëlkiën ca lɛk we gam ebën. ¹⁰Na le raan tönj pël wek wët piny tənë ye, ke yen apël wët piny tənë ye aya, tɛ le yen awuɔc ci looi dhiel päl piny tənë ye ayic. Aya looi ɛ rienkun ke Raan ci lɔc ku dɔc daai kɛ tɔ yapuõu. ¹¹Yen ɛ kënë looi rin bi Bëny jakrɛc riel cii yök bi luɔida rac, rin tɛden yen luui thïn aɲicku apei.

Diɛr ɛ Paulo gen Troath

¹²Wäär yëët yen gen Troath ba Wët Puõth Yam ɛ Raan ci lɔc ku dɔc bën lɛk kɔc, ke yök lɔn ci Bëny Jethu dhël ɛ luui ŋaany thok. ¹³Ku yen ɛ ya ci diɛr apei rin kɛc yen wämääth Tito yök. Guɔ kɔc töŋ ku bar Mathedonia.

Riel ye yök tənë Raan ci lɔc ku dɔc

¹⁴Lecku Nhialic! Ee yook wat nhïim akölaköl buk tiam rin Raan ci lɔc ku dɔc. Nhialic ɛ yo luï bi njëɛc rin Raan ci lɔc ku dɔc piny thönj yic ebën cimën miök njir apei. ¹⁵Rin yok aa cit adönj njir mit ye Raan ci lɔc ku dɔc gam Nhialic, adönj njir ɛ thiï piny kam kɔc luëk Nhialic, ku kɔc mär. ¹⁶Tənë kɔc kök ɛ ŋuac rɛɛc ɛ thou bëï, ku tənë kɔc kök

ë ñuác mit ë pír bëëi. Yeña lëk ye bí kënë looi? ¹⁷Yok aacií cít kác juéc kók wët ë Nhialic looi bí kek aa la lim. Yok aa wët ë yic lueel ë Nhialic nom, rin yok aa kác Raan cí lác ku dác, ku ë Nhialic yen aci yo tooc.

Kác lui ë Döör Yam

3 Yakë tak lón yok aa ben röt lëk we? Acie tède. Kác kók athör lööm tënë we bí kek röt la nyuóth kác kók, ku kác kók aa athör bëëi tënë kác kók bí kek röt bën nyuóth we. Ku yok acie wic athör cít kákká. ²Aa wek athördan yeku muk, cí gót yopuóth bí raan ëbën ñic ku kueen. ³Wek aa cít athör bõ tënë Raan cí lác ku dác. Akéc Raan cí lác ku dác gót galam, aci gót Wëi ë Nhialic pír. Akéc gót aleel pat yiic kóth, aci gót yopuóth.

⁴Alëuku buk kákká lueel ke yo ñic Raan cí lác ku dác ë Nhialic nom. ⁵Acá lëu ba lueel lón yok aa la rielda ë röt ye yok Nhialic luóöi. Riel ye yok ye luóöi ayeku yók tënë ye. ⁶Yen aci yo yiék riel ye yok kác lui rin döör ë yam kek ye, döör ë Wëi cíi cít lónj cí gót. Lónj cí gót ee thou bëëi tënë kác, ku Wëi ë pír bëëi.

⁷Lónj éci gót aleel pat yiic kóth, ku diik Nhialic éci rot nyuóth wäär gem ye. Na cók a wäär cí ruel Nhialic yen cí Mothith paat piny bën jál amääth, ke ñot ril apeí bí kác Itharel cíi lëu bík Mothith döt. Këya, na ye lónj thou bëëi, tënë kác yen luui kác yen bën kek diikdüt cít kënë, ⁸ke diik luoi Wëi cíi bí düt apeí! ⁹Na ye lónj döör theer kác cöl atëm awuóc la diik, ke ye diikdüt yindë bí lónj döör yam kác cöl aala cök tënë Nhialic bëëi! ¹⁰Ee yic, lónj döör theer acín kèpuóth bí ye thóöñ kek lónj döör yam. ¹¹Na ye lónj döör theer cí guó bën liu la diik, ke ye diikdüt yindë bí döör yam cíi bí kañ liu bëëi!

¹²Yok aa cie riócc tē jicem yok rin le yok ñóth lónj döör yam la diikdüt akölríëcc ëbën ¹³Yok aacií cít Mothith wäär yenyin kum bí kác Itharel diik Nhialic cíi ñic tē jiel yen thín amääth. ¹⁴Keek aake cí muór puóth. Agut cít ëmën kën ke cöl aacií káñ ñic añoot tē kueen kek athör lónj theer, kën ke muór puóth añot tō thín. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan cí lác ku dác. ¹⁵Agut cít ëmën gët yen athör, tē kueen kek lónj Mothith, kën ke muór puóth bík káñ cíi ñic añoot thín. ¹⁶Ku kënë aye nyaai tē mēt raan rot Bëny. ¹⁷Ku Bëny ye lueel ë wëlká yiic ë Wëi. Ku tē rëer Wëi Bëny thín, láäu nom ë tō thín. ¹⁸Diik Nhialic ayeku nyuóth rin cín yen kën yo muór puóth. Ku Wëi Bëny ë yo looi ëbën buk ciët ye, ku diékde ë rot juak, kënë ë luoi Wëi ë Bëny.

3:3 B.bei 24:12; Jer 31:33; Edhe 11:19; 36:26 3:6 Jer 31:31 3:7 B.bei 34:29 3:13 B.bei 34:33
3:16 B.bei 34:34

Riel Nhialic gupkuan cīt tōny cī cuëec tiəp

4 Këya, yok aacie dhör ë luçi kënë rin ë Nhialic yen agëm ye yo ë lier piände. ²Yok aaci kuc buk kāk ye moony ku kāk kɔc rac gup cīi ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kɔc nhīim. Ku yen aye kek ye njic kepuōth ëbën, yeku kɔc yindë ë Nhialic nhom. ³Na cīi kɔc kōk Wēt Puōth Yam yeku lëk kɔc ye deet yic, ka kɔc cī puōth mäǟr kek aacie ye ye deet yic. ⁴Jəŋrac mac kɔc piny kënë ya aköl aci kɔc kēc gam muör puōth, ku bīk ruel ë bën tënë Wēt Puōth Yam cīi ye tiŋ, wēt yam diik Raan cī lɔc ku dɔc yen cīt Nhialic guöp. ⁵Yok aacīi kɔc ye lëk rin bī yok röt lueel, yok aa kɔc lëk rin Jethu Krītho ke ye Bëny. Ku yook ke yo ye aloony tënë we rin Jethu. ⁶Nhialic yen luel ye athör theer yic ëlä, “Cɔl ruel aruel muōōth yic.” Yen ë Nhialic tööŋ cɔl ruel ŋiëëc kaŋ aruel yopuōth bī yo nyuōth diik Nhialic ë ruel Raan cī lɔc ku dɔc nyin.

⁷Ku yok kɔc la kēpuōth diit kënë, yok aa cīt tööny cī cuëec ë tiəp. Ku ë rot looi këya bī nyuōth lɔn rieldit apei ë bën tënë Nhialic, acie yo. ⁸Yok aa kāk jör yo yök ku aacie yo ye rac. Na cɔkku kë loiku kuc, ke yok aacie dhör. ⁹Yok aaye cɔl agum, ku yok aa kēc Nhialic päl wei. Yok aaci nök buk la naŋ piiny, ku yok aa kēc thou. ¹⁰Kuat tē yeku tēek ëbën yok aa ciët kɔc bī nök cīmën Jethu. Këya alëu kɔc kōk bīk pīr Jethu tiŋ yogup. ¹¹Rin yok kɔc pīr, yok aa rēer akölaköl yo cīt kɔc bī thou rin Jethu, rin bī piërde tiŋ guōpdan bī thou yic. ¹²Këya, yok thou rin bī wek pīr.

¹³Acī gōt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Yen ë jam rin cī yēn gam.” Ku rin le yok gam tōŋ thōŋ, yok aa jam aya rin cī yok gam. ¹⁴Rin aŋicku Nhialic yen jət Bëny Jethu bī ben pīr, abī yo jət kek Jethu aya, ku nyëei yo ku we bī yo yāth tē rēer yen thīn. ¹⁵Kënë aloi rot ëbën ë rienkun. Aloï rot rin bī dhëëŋ ë Nhialic yet tënë kɔc juëc, rin bī kɔc juëckä piath ë Nhialic njic, ku bīk aa leec ku dorkë.

Pīr rin ë gam

¹⁶Ku rin ë wēt kënë yok aacie puōth ë bath cɔk alɔn thöök rielda amääth-amääth, ke piäthkua aa ber piny akölaköl. ¹⁷Aterthii yeku ke yök ëmën, aa guir yook rin pīr akölrīëc bī aterthii kuankä looi bīk cīi ye kãŋ acin. ¹⁸Rin yok aacie yopuōth ë tääu kāk ye tiŋ yiic, yok aa yopuōth tääu kāk cīi ke ye tiŋ yiic. Rin kāk ye tiŋ aa guo jäl, ku kāk cīi ke ye tiŋ aa rēer thīn athëer.

5 Rin aŋicku lɔn guäpkua pinynhom ë tēn aa cīt duël ye yok rēer thīn kaam koor. Ku na la duël kënë riääk ke Nhialic abī yo yiëk yōt tēden rēer yen thīn, yōn kēc raan looi yecin. Yōn ë looi Nhialic nhom

guṓp, cīi bī kaṅ riääk. ²Cīt emēn rēer ṽok ṽo dhiau, ayeku wīc lōn bī Nhialic ṽo gām gupkuan yam bō nhial. ³Ku rin cīi ṽok bī ṽōṽ ē guṓp, ṽok aabī gām guṓp yam. ⁴Gupkuan rēer ke ṽo pinynhom aacīi bī rēer thīn athēer. ṽok aa dhiau rin kājuēc buk guum. Ku acie lōn wīc ṽok ye buk thou ayic, kē wīcku ē lōn bī Nhialic ṽo waar bī ṽo gām guṓp ē yam bī pīr akōlriēc ēbēn. Kēya, ṽok aa wīc gupkuan pinynhom bī ke waar guṓp bī rēer thīn athēer. ⁵Ee Nhialic yen acī ṽo guir rin awēr kēnē. Ku gēm ṽo Wēike buk ṽic lōn bī yen ye looi.

⁶Kēya, ṽok aa rēer ṽo deet ṽopuṓth akōlakōl. Ku aṽicku tē rēer ṽok ē guṓpdan kēnē yic ē pinynhom tēn, ṽok aa rēer ke ṽo mec kek tēn bī ṽok rēer thīn kek Bēny. ⁷ṽok aa pīr ē gam, acie kē yeku tiṽ. ⁸ṽok aa rēer ṽo deet ṽopuṓth ku guirku rōt apei buk guṓpdan pinynhom puṓl rin bī ṽok la tē rēer Bēny thīn. ⁹Adhilku looi buk Bēny cōl amit puṓu piērda yic pinynhom ē tēn, ku pīrdan akōldā aya. ¹⁰Rin ṽok aabī dhiel kōōc Raan cī lōc ku dōc nhom akōl ē luk, bī ṽek atēm awuōc, tēdē ke dōc rin kākken cī looi wāär pīr yen pinynhom.

Nhialic ē kōc cōl amāāth kek ye rin Jethu

¹¹Cīt lōn ṽic ṽok ye apei yen tē dhil ṽok riōōc thīn ē Bēny, yen aye ṽok kōc kōk lēk bik kepuṓth wēl Bēny. Bēny aṽic ṽo apei, ku aya ṽōṓth lōn piāthkun yiic wek aa ṽic ṽo aya. ¹²Acie lōn wīc ṽok ye buk rōt ben lēk we, wek aa wīcku buk we nyuṓth kē bī wek aa nhiam ē ṽo, tē rēer wek kek kōc nhiam kāk ye tiṽ ku aa liu kepuṓth. ¹³Na ye kōc kōk ṽo tiṽ ke ṽo cī nhīim liäp, ke kēda ē rōt kek Nhialic, na lok nhīim cōk, ke kēpiathdun. ¹⁴Kāk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhiēr Raan cī lōc ku dōc. Ku emēn aṽicku lōn cī raan tōk thou rin kōc ēbēn. Ku kēya, kōc ēbēn aa rōm thuōnde. ¹⁵Acī thou rin kōc ēbēn. Kēya, kōc pīr aacīi dhil pīr rin bī kek puṓth miet ē rōt, ku aabī pīr rienke yen raan cī thou ku ben jōt pīr ē rienken.

¹⁶Ku emēn le tueṽ ṽok aacīi raan lēu buk ṽic cīt tē ye tiēṽ ye. Ku na le kōc ke ṽic Raan cī lōc ku dōc ke ye raan wāär rēer pinynhom, ka cie tēde kēya emēn. ¹⁷Tē cī raan rot mēt Raan cī lōc ku dōc, ke yeen acī ya raan cī ben cak. Kēthēer acī jāl ku kēn yam acī bēn. ¹⁸Kēnē ee Nhialic yen aloi ye ēbēn. Acī ṽo dōōr kek ye rin Raan cī lōc ku dōc. Ku yīk ṽo luoi buk kōc kōk dōōr kek ye. ¹⁹Kē yeku lēk kōc, ee lōn looi Nhialic kōc ēbēn bik dōōr kek ye rin Raan cī lōc ku dōc. Nhialic akēc awuōōc yekē ke looi kuēc nhīim, ku acī ṽo gām luoi ye lueel tē bī ṽok kōc ya dōōr thīn.

²⁰Kēya, ṽok aa tuc jam nyin Raan cī lōc ku dōc. Acīt Nhialic guṓp yen luel wētde ē thuōṽda. ṽok aa jam rin Raan cī lōc ku dōc, ku ṽok aa thiēc raan ēbēn. “Dōōrkē kek Nhialic.” ²¹Raan cī lōc ku dōc ē cīn guṓp

adumuööm. Ku aci Nhialic looi bi Jethu thou rin adumuöömkuu, rin te met yok rot kek ye, ke yok aabi ya koc la cok e Nhialic.

6 Luoida yic yodhie ke Nhialic, wek aa yookku, wek koc ci dheen Nhialic yok bak ci cöl adeer nomh piny e path.

²Rin aci Nhialic lueel, "Aköl wäär wic yen ye ba we kony, yen aci röökkun ben piñ. Ku aköl wäär wic yen we ba we luök, wek aaca ben kony." Piengkë, kënë yen aköl bi wek kuöony Nhialic yok, aköl yen aköl bi we luök.

³Acuk wic bi la raan luiku ke jör ye keriëec ebën yic, rin bi ciën raan luel ye lon ciï luoida path. ⁴Këya, ayeku nyuöoth keriëec ebën yeku looi yic lon ye yok koc lui rin e Nhialic, rin ye yok karec ku karil yo jöör guum e path ke yo ciï gup tuc. ⁵Yok aaci that, yok aaci mac ku jät koc juëc man luoida aliäap nhial, ku yok aa yo ye luui apeï ku cuk nin waköu ku nek cok yo. ⁶Ku yok aaci reer ke yo cin gupajuëec yo lir gup, ke yo yer puöth, ku detku kan yiic. Ku Wei Nhialic aci reer kek yo ku nhiërda acin te diu thin, ⁷ee wet yic yen ayeku lek koc e riel Nhialic. Ku ke le yok cok Nhialic nomh yen e tön ye yok thör ku kony yok rot. ⁸Koc koc aa yo leec ku koc koc aa yo bui. Koc aa yo jaam gup ku koc koc aa yo niec jaam. Yok aaye yöök lon ye yo alueth ku e yic yen ayeku lueel akölaköl. ⁹Yok aaye ciëen ciët yo ciï nic ku yok aa nic apeï, ayekë lueel lon thou yok, ku tiënkë, yok aa not yo pir. Aa yo ban apeï ku aacie yo ye yet wei, ¹⁰Yok aa reer ke yo mit puöth akölaköl agut aköl guum yok thin. Na cok alon njöñ yok ke yok aa koc juëc looi bik jak, na cok alon cin yok kan, ke yok aa not yo la kariëec ebën.

¹¹Mäthkien gen Korinth! Wek aa cuk lek alanden yo läau puöth. ¹²Nhiërda tene we akec yit, aa wek aaci nhiërdun tene yo yit. ¹³Cit emen lëu yok puöth tene we, wek ayöök ciët we ye miëthkië, bak puöth läau aya.

Duk met kek koc kuc Nhialic

¹⁴Duökkë rot mat kek koc kec wet Jethu gam. Yenö koc la cok Nhialic nomh kek koc ciï la cok mat? Yenö ruel ku muöth cöl aaye tök? ¹⁵Le mänh tö kam Raan ci löc ku döc kek jöñrac? Yenö rom koc Krithiaan kek koc cie Krithiaan? ¹⁶Yenö luaj reer Nhialic thin cöl aräm kek luaj koc ye ke jak ci kiëet door thin? Yok aa luaj reer Nhialic thin. Cimën ci Nhialic ye lueel ëlä,

"Yen abi paandië looi ke kackië
ku reer ke keek

ɣen abī ya Nhialicden
ku wek aabi ya kackië.”

¹⁷Ku lueel Bëny aya,
“Wek aa dhil jāl kam kɔc kɛc gam
ku tɛkkë we thook tënë keek.
Duökkë kē la guṓp acuɔl rin adumuṓm ye gɔɔt,
ku wek aaba gam.”

¹⁸“Yen abī ya wuurdun, ku wek aabi ya wätkië ku nyiërkië,” lueel
Bëny Madhɔl.

7 Mäthkië, Nhialic aci kakkä thɔn ëbën. Këya wuunyku ɣogup wei
käreɕ yeku looi, bi guäpkua ku wëikua yiic ciën ajuëc. Yok aa dhil
Nhialic theek ku themku buk pīr ë pīr la cök Nhialic nhom.

Akut kɔc ci gam ee Paulo cɔl amit puṓu

²Lääükë puṓth tënë ɣo. Acin raan tɔŋ cuk luṓi awuöc, acin raan tɔŋ
cuk kum thok, ku acin raan tɔŋ ci ɣok kēde nyaai dhël ruëeny. ³Të jieem
ɣen kēlä ka cie wek nyiëeny, rin aca lueel wäthæer lɔn nhiërda tënë we
aacie yit ɣopuṓth. Alëuku buk pīir ku thouku kek we. ⁴Aya yök alëu ba
jam tënë we kecin kē muɔɔny, ɣen anhiam ë we, wek aa ɣen dæet puṓu
apei, cɔk alɔn le yen käreɕ ɣa yök, ke ɣen amit puṓu apeidit.

⁵Agut wäär cɔk ɣok ɣëet Mathedonia ɣok kɛc gup kaŋ la läŋ. Yok
aa ɣo ci röm kek ater juëc ku agöth ke kɔc kök, ku riöc ɣopuṓth. ⁶Ku
Nhialic yen kɔc ci puṓth mum dæet puṓth, aci ɣo bën dæet puṓth rin ci
yen Tito bën cɔl abö tënë ɣo. ⁷Acie bēnde yen ci ɣo bën cɔl amit puṓth ë
rot, tē ci wek ye dæet puṓu thīn aci ɣo yuum puṓth aya. Acī lëk ɣen lɔn
wīc wek ye apei ba we la neem, ku tē ci wek puṓth riëek thīn rin kāk ci
röt looi tënë ɣa, ku lɔn wīc wek ye apei bāk ɣa kony. Këya, ëmën ɣen aci
puṓu miet apeidit.

⁸Yen acii rot gäk cɔk alɔn ci athör wäär ca gät we we cɔl arem puṓth,
ɣen aa ɣa ci rot gök tueŋ, rin ci athördië we reem puṓth, rin anjiec rēm
ë puṓu rin athör ca göt aci guɔ bën jāl wepuṓth. ⁹Ku ëmën ɣen amit
puṓu, ku acie rin ci ɣen we cɔl arem puṓth, ee rin ci arɛem ë puṓu we
cɔl adhuk wepuṓth ciëen. Arem ë puṓu aci rot looi ke cit kē wīc Nhialic.
Ku këya, acin käreɕ cuk looi tënë we. ¹⁰Rin arɛem puṓu ye Nhialic
bëi tënë we, ee we cɔl adhuk wepuṓth ciëen bi we lučk, ku acin agääk
rot ë tēen. Ku na ye we reem puṓth rin wīc wek ye bāk ke ya looi kāk
pinyhom, ke arɛem puṓu kënë ë we cɔl aloi adumuṓm ku mër wëikun.
¹¹Tiëŋkë kënë wīc Nhialic arɛem ë piändun yic. Wek aci puṓth tīr. Acäk

wic bāk kāŋ cōk piny. Wek aaci puōth riāāk rin kēreec cī kuōc looi. Wek aaci ya riōōc ē Nhialic ku yakē wic apei ba la tēnē we. Ku dhielkē looi bāk raan cī kēriēec ēbēn looi tēm awuōc. Acāk nyuōoth lōn kēnē cāk looi kēriēec ēbēn yic ē ye tēde.

¹²Kēya, na cōk a wāār cī yēn ke athōr kēnē gōt, ka cie rin raan wāār cā awuōc looi ku acie rin akut cī luōi kērac, ee rin bāk tē ye wek diir thīn ē yēn nyuōoth Nhialic nom. ¹³Kēnē, yēn acōl yō adeet yopuōth.

Ku dēt aya, deet ē piānda, yōk aaci puōth bēn miet apei wāār piŋ yōk tē cī Tito puōu mit thīn, ku tē cī wek ēbēn ye bēn dhuōk puōu piny thīn. ¹⁴Wek aa we ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc yēn cōl ayār guōp. Wek aa yeku lēk yith akōlakōl, ku yēn amit puōu rin lec wāār yēn we leec acī ya yic. ¹⁵Kēya, nhiērden nhiēer yēn we, ee rot juak apei tē tek yēn we tē ye wek ye thēek thīn ku piēŋkē wētde, ku tē cī wek ye luōr thīn abī we aa lath. ¹⁶Yēn amit puōu rin ŋōōth yēn we.

Ajuēr rin akut kōc cī gam Judia

8 Miēthakāi, awīcku bāk tē cī Nhialic dhēēŋde nyuōoth thīn tēnē akuut kōc cī gam Mathedonia ŋic. ²Cōk alōn cī kāreec apei ke yōk, ku wēn cōk kek aa kōc ŋōŋ aya, aake ye puōth miet apei tē miōōc kek. ³Alēu ba lēk we ayic lōn kek aake ye miōōc bik kākken lik mukē aa dhuōl wei. Ku ayekē looi piānden ē rōt. ⁴Ku keek aake ye yō lac thiēec lōn anhiarkē aya bik la kāk yekē ke gam tēnē kōc ē Nhialic Judia. ⁵Aaci rōt kaŋ gām Bēny Jethu tueŋ, ku jōl Nhialic ke cōl aa gēm rōt yō tēcīt tē wic ye. Ee cuk ye tak lōn bī kek kāk cīt kākka gam. ⁶Kēya, ku jōlku Tito raan wāār jōk ē luoi kēnē thiēec bī la tueŋ kek ye, ku kony we bāk luoidun path kēnē thāāp. ⁷Wek aa la gamdīt. Aŋiēckē apath yēn tē ye wek ye lēk kōc thīn. Wek aa la ŋiēēcdīt cī wek rōt gam puōu ēbēn, ku nhiarkē yō. Wek aa kāriēec ēbēn ŋiēc looi apath. Ku kēya, wek aa wīcku bāk miōcdun muk thīn.

⁸Acā ye lueel lōn dhil wek ye looi, ku awiēc ba nyooth tē nhiēer kōc kōk ye thīn bik kony. Kēya, awiēc ba ŋic tē ye nhiērdun yic thīn. ⁹Wek aa ŋic dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho cōk alōn yēn ajak, ka cī bēn a raan ŋōŋ ē rienkun, ku bī ŋāāŋde ya kē yōk wek jīēek.

¹⁰Wētidiē, apath bāk kēwāār cāk jōk runwāār thāāp. Aa wek kōc tueŋ cī luoi kēnē jōk, ku acie jōk ē rot ē tō wepuōth bāk luoi kēya. ¹¹Ēmēn, thāāpkē luoi wāār cāk jōk. Luōikē kē nhiarkē wepuōth cīt tēwāār cāk guiēr ye kāk muōkkē ke ēmēn. ¹²Na wic ba miōōc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thīn yic wic ba gam, ku acie kē liu thīn.

¹³Acā ye lueel lōn ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kāpuōl muk. ¹⁴Kē luēel ē lōn na lak kājuēc ēmēn, ke we kony kōc cīn kāŋ rin na lek

kājuëc aköldä, ke ke kony we aya. Këlä, ke wek aabi röt kony wedhie ëbën. ¹⁵Cimën ye athör thëer wël Nhialic ye lueel ëlä rin miëth cï Nhialic gäm kôc Itharel wäär ror liëet, “Raan cï kājuëc kuany acin käk cïi ben dön piny, ku raan cï käklik kuany aci ben la käk wïc.”

Tito ku kôc kôk aaci tuôc Korinth

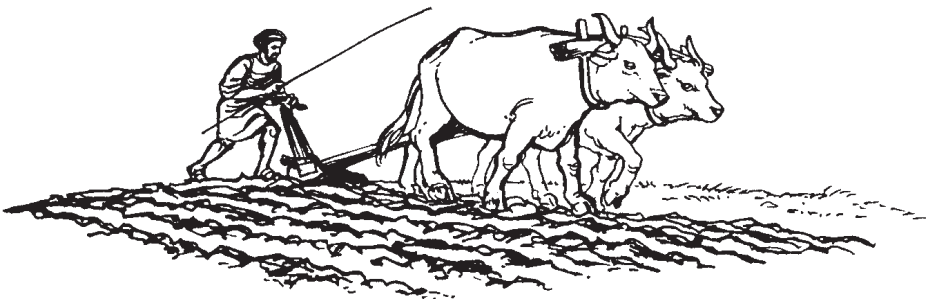
¹⁶Yen alec Nhialic rin cï yen Tito cöl anhiar we bi we kony, nhiër thöj ke nhiër nhiëer yen we. ¹⁷Rin yök aaci Tito thiëc bi la tënë we, go gam. Ku ë wïc bi cak la aya ë rot. ¹⁸Ku yök aa toc wämääth cï gam kek ye, raan theek akuut kôc cï gam ëbën, rin ë yen Wët Puoth Yam lëk kôc. ¹⁹Ku yeen aya ë raan cï akuut kôc cï gam kuany bi cath kek yo të yëth yök kuônydan yeku looi bi Bëny nom guöp leec, ku nyoothku të nhiërku luoi buk aa kony. ²⁰Acuk wïc bi la kôc jiëëm yögup të ye yök käk cï juaarkä njec luoi thin. ²¹Awicku bi ya kë la cök yen yeku looi, ku acie Bëny nom ë rot ee raan nom ëbën.

²²Këya, yök aa toc wämääth dët ke ke, wämääth cuk them arak juëc dhöl juëc ku acuk yök ke ye raan nhia kuôny. Ku cit ëmën njic yen we apeï, anhiëer bi we kony aya apeï. ²³Tito ë raan ye yök röm ku alui kek yen bi we kony, ku miëthakäi cath ke ye, aa kôc tö nyin akuut kôk, ku aa lec Raan cï lôc ku dôc. ²⁴Nyuôthkë ke nhiërdun rin bi akuut kôc cï gam tin ku njickë, kë ye yök nhiam ë we.

Guiër kuôny tënë kôc cï gam Judia

9 Acä wïc ba gët tënë we rin kuôny bäk looi tënë kôc cï gam Judia. ²Rin anjiec atö wepuôth bäk kony, ku wek aaca leec tënë kôc Mathedonia. “Aca lëk ke, Miëthakäi cï gam pan Akaya ë wickë bik kuôny guo jök runwäär.” Ku luoidun nhiëer wek ye bäk kony, aci kôc juëc apeï kamken wel puôth thin bik kony aya. ³Ëmën yen atoc miëthakäi cï gamkä rin bi lecdan ye yök we leec cïi ye lueth. Ku cit lön cï yen ye lueel, wek aabi yök ke we cï kuônydun guiir. ⁴Rin na le kôc Mathedonia la kek yen Korinth, ku yökkë we ke we këc röt guiir, ke yök aabi gup yär apeï të yök kek kë ye yök we leec ke këc rot looi, ku päl yär ë guôpdun njic yök we apeï. ⁵Këya, aca tak lön puoth yen ba wämäthakua cöl aala tënë we yanhom tuej, bik wëü cäk lueel kañ kuôöt yiic. Na jäl la ke yök keek ke cäk mat yiic, ku abi rot nyooth lön ë wiëckë bäk looi piäthkun ke cïi lëk we.

⁶Anjickë apeï lön raan pur domdüt ë rap juëc tem, ku raan pur domkoor acin rap juëc ye tem. ⁷Njek adhil këden bi gam cï guiir yepuôth ëbën gam, ke cïi nom thiek tädë ke mëc ye, rin Nhialic anhiar raan

Nhialic ë köth cɔl alok bik ya miëth ye cam, abi kakkun juak yiic (9:10)

këde gam puɔu ëbën. ⁸Ku alëu Nhialic bi gam kajuëc apeï, ku yin abi la kajuëc path ye yin kɔc kony akolaköl.

⁹Cimën ye athör thær wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acï kɔc nɔŋ kony puɔu ëbën, ku yeen abi rëer ke la cök akölrïëc.”

¹⁰Ku Nhialic ë köth cɔl alok bik ya miëth ye cam abi kakkun juak yiic, ku abi we cɔl aala cök apeï, bæk kajuëc ya gam tënë kɔc wïc kuɔɔny. ¹¹Abi Nhialic looi bæk jak apeï këriëc ëbën bæk aa abiökruel akolaköl. Ku kɔc juëc aabi Nhialic leec tē le yök kuɔɔnydun cäk wïc puɔu ëbën gäm ke. ¹²Tē luui wek këlä, ka cie käk wïc kɔc cï gam kek yakë ke lëu ë röt, wek aa kɔc juëc cɔl alec Nhialic. ¹³Ku rin luɔidun puɔth cï wek röt nyuɔth, kɔc juëc aabi Nhialic leec rin looi wek kä wïc Wët Puɔth Yam Raan cï lɔc ku dɔc wäär cäk gam, ku ramkë ke ke ku raan ëbën. ¹⁴Ku rökken yiic ë rienkun aabi kepuɔth wel rin dhëëndit cï Nhialic gäm we. ¹⁵Lecku Nhialic rin miɔcdiit cïn kë thöŋ kek cï gäm yō.

Paulo ë luɔide kony lɔn puɔth yen

10 Wek aläj ë puɔu ëbën yen Paulo rin lier puɔu Raan cï lɔc ku dɔc, cök alɔn ye kɔc kök kamkun ye lueel lɔn ye yen riöc tē rëm yen ke we, ku ya wël tuc lueel tē mec yen. ²Wek aläj na la bën tënë we ke yen aciï bi ben jam wël tuc apeï tënë kɔc kök kamkun, cit tē ya tāk ye lɔn dhil yen ya tēde, rin ye kɔc kök ye lueel lɔn piïr yök pïr pinynhom tën. ³Ee yic yök aa kɔc pïr pinynhom tën, ku yök aacie thör cit tē ye kɔc ë pinynhom thör thïn. ⁴Riel ye yök thör acie riëdan pinynhom, ee riëdit ye Nhialic yiëk yō yen aye yök käk bäany Nhialic gël nhom göök. Yök aa luethken yekë ke lueel rac ëbën. ⁵Yök aa tēktëk kanhiaam cï wët Nhialic thany piny rac. Ku dɔmku kuat tēktëk këne cimën raan ater dhie ye dɔm tɔŋ yic, ku loiku bi Raan cï lɔc ku dɔc theek. ⁶Ku tē tiŋ yök ye

ka athëëkdun cïn yic diu, ke yok aabi kuat raan yeku yök ke dhäl wët Nhialic ë yic tëm awuöc.

⁷Wek aa kãj tiŋ köth ayeer. Na le raan ye gam alanden lön ë yen raan ë Raan cï lóc ku dóc, ke cöl atak kë looi yic apath, rin yok aa kóc Raan cï lóc ku dóc aya cïmënde. ⁸Yen acï guöp ye yär tē cök yen jïem kanhiaam riel cï Bëny gãm yo. Riel cï gãm yo ee riel bi yok gam cök piny ku cïi we rec. ⁹Awiëc bäk cïi tak lön wïc yen ye ba we riääc athör ya gät we. ¹⁰Aye raan dët lueel, “Athör Paulo aaye göt ke thiek yiic, ku tē rëer yen ke yo ë kóc ku wëlke aacie riel!” ¹¹Adhil raan kënë deet yic lön acïn kë wääc athör ya ke göt tē mec yen, kek kë ba looi tē ben yen dhuk tënë we.

¹²Acuk wïc buk röt thöŋ kek kóc röt leec kamken ë röt. Acïn kë njickë. Keek aa læc den thöŋ kamken ë röt ke cie læc Nhialic. ¹³Këya, yok aaciï bi nhiam ku jïemku käk liu luoi cï gãm yo yic buk looi. Nhiaamda abi nhom pëk luoi cï Nhialic yiëk yo yic. Ku ala yic luoida yen loiku kamkun. ¹⁴Yok aaciï bi nhiam apeï cït tën bi yen ke rot luoi thïn tën këc yok bën tënë we, rin cï yok Wët Puöth Yam rin Raan cï lóc ku dóc bëï tënë we. ¹⁵Ku yok aacie nhiam luoi cï kóc kök looi. Kë yeku njoth ë lön bi gamdun rot juak rin bi luoida ë kamkun rot juak apeï ku thiëi piny. ¹⁶Ku buk lëu buk Wët Puöth Yam la lëk kóc bëï mec ke we, rin acuk wïc buk nhiam luoi cï Nhialic gãm kóc kök bik looi bëï kök yiic.

¹⁷Ku cït lön ye wël cï göt athör theer wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Raan wïc ye bi nhiam adhil nhiam rin Bëny.” ¹⁸Rin raan rot leec ë rot acie yen ye gam, ee raan ye Bëny leec.

Paulo ku kóc röt cöl aaye atuuc

11 Awiëc bäk kë ca wuöc guum, tē cï yen kãj duër kuc. Wek aa lãj bäk looi këya. ²Yen aye tiëel döm tē tiŋ yen kóc kök ke wickë bik we muör, ku ë yen lön ë Nhialic aya. Wek aa cït nyen bim ca lóc muony tök bi thiaak, yen Raan cï lóc ku dóc. ³Wek aa njic anyiköl wäär duöŋ këpiiny Eba ë pel nyinde. Yen ariöc lön bi wek ciët kënë. Wek aabi duöŋ ku pälkë nhiërdun nhiëer wek Raan cï lóc ku dóc. ⁴Ayakë guo nhiaar ku gamkë tē biï raan dët bi we bën lëk Jethu dët cie yen Jethu cuk lëk we. Ku wek aa puöth miët ku täükë wenhiim piny ku gamkë wëi ku wët, käk cie Wëi ku Wët Puöth Yam wäär cuk lëk we.

⁵Aya tak lön köckä yakë ke tiŋ ciët kek aa tuucdit, aaciï dit tënë ya acïn, ku acä ye tak lön aa tuuckun kã aa loi luoi path wër kek ya. ⁶Tëdë, yen akëc piöc ba njic ajam apath kóc nhiim, ku yen anjic kãj. Kënë aca nyuöth we kãjuëc yiic ë dhöl juëc yiic.

⁷Wek aa kəc kaŋ thiëc bāk ya riop wäär lək yen we Wēt Puoth Yam ë Nhialic. Yen aci rot dhuök piny ku luöi ë path rin bi wek aa kœdit. Ye kërac yen ca looi? ⁸Tëwäär luui yen ë kamkun, yen a ya ye kœc akuut kœc kœk ci gam riop. Aake ya rum bi yen we bën kony. ⁹Ku wäär rëer yen kek we, acin raan ca rääm nhom bi ya kony. Miëthakäi ci gam wäär bö Mathedonia aaci keriëc ebën wiëc ke bëëi tënë ya. Acin kë ca kaŋ thiëc tënë we, ku yen acii rot bi kaŋ der weyiëth acin. ¹⁰Ku cit ëmën rëer yiny Raan ci lœc ku dœc kek ya, acin raan pan Akaya bä pëen ba cii jam kanhiaam këlä. ¹¹Të lueel yen ye lœn yen acii rot bi kaŋ der weyiëth, ke ye rin cii yen we nhia? Aŋic Nhialic lœn nhiaer yen we!

¹²Yen abi la tueŋ ke ya loi kë luöi ëmën, rin bi kœckä ciën kë ye kek nhiam, lœn ye kek luui cimënda aya. ¹³Kœckä aacie atuuc acin. Aa kœc wëŋ luoiden yic, ku loikë röt ciët ke ya atuuc Raan ci lœc ku dœc. ¹⁴Acin kë gëi kœc thïn! Na cœk a Bëny jakrœc ka loi rot bi ciët atuny nhial ë yer bëëi. ¹⁵Këya, acin këril tœ thïn tœ ye atuöccke röt cœl aaye atuuc luoi la cœk. Ku keek aabi awuœc thœŋ kek kækken loikë ke yœk aköldä.

Të ci Paulo guum thïn ke ye atuuc

¹⁶Aca lueel wäär ku aben ber yic, acä wic bi la raan ye tak lœn cïn yen kë ŋiœc. Ku na yakë tak lœn cïn yen nhom, ke we päl ya ba nhiam kækkiën ya lək we. ¹⁷Të ye yen rot leec këlä, ke yen ajam cimën raan cii kãŋ ŋic. Ku acie tœ wic Bëny ye thïn. ¹⁸Ku ëmën ye kœc kœk jam ë nhiam cit tœ ye kœc pinyinhom jiœem thïn, aba looi këlä aya. ¹⁹Wek aa ŋic kãŋ apei ku aŋot nhiarkë bāk wël kœc kuc kãŋ buœth yiic. ²⁰Wek aa wël raan we loony gam, raan kækkun cam, raan rot cœl aril ë we, raan nhiam rot tääu tueŋ raan na cœk we ŋuööt nyin, ka ŋot cïn kë mankë thïn. ²¹Yen aci guöp yär ba gam lœn yen akœc kækä looi.

Kë ye raan dët wic bi yenhom lœc ye, ke yen alec ŋanhom ye aya. Yen ajam ëmën ciët ya kuc kãŋ. ²²Na yekë kuat Ibru, ke yen ë Ibru. Na yekë kœc Itharel, ke yen ë raan Itharel. Ku na yekë dhiënh Abaram, ke yen ë raan Abaram aya. ²³Ye kë kœc lui rin Raan ci lœc ku dœc? Yen ajam jam raan ci muöl, ku yen ë raan ë luoi ŋuëën tënë ke! Yen aci luui luoidit apei tënë ke. Ku yen aci mac arak juëc tënë ke. Ku yen aci that thändit apei tënë ke, ku duër thou arak juëc. ²⁴Yen aci that waat thiärdiäk ku dhoŋuan arak dhiëc kœc Judeo. ²⁵Ku kœc Roma aaci ya that arak diäk atuel. Ku biöök ya aleel arak tök. Ku riäi ëci riäk wiir arak diäk ke ya wëer thïn. Ku arak tök, yen aca aköl ku wëer thöl wiir. ²⁶Ku akööl kœk cãthdië yic, yen aci rœm kek kækjuëc kœc nœk. Ku duër mou wër yiic, ku duër cuër ya rum. Ku duër kœckiën Judeo ya nœk. Ku duër kœc cie kackië ya nœk.

Ku luëñ yen tēyör pāny kōu ku kual rot (11:33)

Ku yök kāk kōc nōk geeth ku bëëi yiic ku Adëkdiëet yic. Ku tēnë kōc rōt looi ke cīt kōc cī gam. ²⁷Yen ë ya ye luui apei ba guöp thiai ku cā ye nin aköldët, yen ya ye cōk nōk ku rou. Ku yen ë lac rëer ke cīn miëth ku tē niin yen thīn. Ku yen ya ye rëer ya nēk wiir rin cīn yen alëth juëc ya kony ë wiir. ²⁸Ku kājuëc kōk acā luel, yen ë rëer ya tēk akōlakōl rin akuut kōc cī gam ëbën. ²⁹Të niōp raan gam yic, ke yen ë rot yök ya niōp aya. Ku tē cōl raan raan dët aloi adumuööm, ke yen ë rëer ya rem puöu apei.

³⁰Na le kë cōl yen ajam ë nhiaam, ka kāk ye nyooth lōn yen aciī ril. ³¹Añic Nhialic, Wun Bëny Jethu lōn cīi yen lueth yen luëel. Bī rienke aleec athëer. ³²Wäär tō yen Damathkuth, bëny rëer ë Bënyñaknhom Aretath cōk ë cā apuruuk ë geu tiit tōöu kal thok bīk ya dōm. ³³Ku yen aci bën tääu alom yic, ku luëñ yen tēyör pāny kōu ku kual rot.

Paulo acie nhiam kāk cī nyuöth ye

12 Yen abī dhiel la tueñ ya jam ë nhiaam cōk alōn cīn yen këpuoth ye yök thīn. Ku ëmën yen abī jam kāk ca tiñ cī nyuöth ë Bëny. ²Añic ruöñn thiäär ku ñuan cī bar, raan cī gam ëcī jōt ku yëth tēmec apei pan Nhialic. Acā ñic ayic lōn ë yen guäpde ku lōn ye kek wëike

kek cī la nhial, ee Nhialic yen aņic ye. ³⁻⁴Cimēn awēn cī yen ye lueel, aņiec yen raan kēnē acī jat pan Nhialic. Ku aber yic, acā ņic lōn ē yen guōp ēbēn, tēdē ke ya abaņ guōp yen cī yāth pan Nhialic, ee Nhialic yen aņic ye. Ku tēēn acī kāk cīi raan lēu bi ke kuany yiic yethok piņ, kāk cīi pēēn bi ke cīi luel. ⁵Alēu ba jam ē nhiaam rin raan cīt kēnē, ku yen acīi nhiam ē rienkiē, rin na luōōi kēya, ke pial yic diē. ⁶Na wiēc ba nhiam kēlā, ka cie lōn kuc yen kāņ rin ē yic yen aba lueel. Ku yen acīi bī nhiam rin acā wic bī la raan ye tak lōn ņic yen kēriēēc ēbēn, ke cie kē cāk tiņ ke luōōi tēdē ke lueel.

⁷Yen acī nyuōth kājuēc, kēya yen acī yen kēril ya tuōm cīt kou bēn yōk. Acīt lōn cī atuny Bēny jakrēc bēn bā bēn that ku gēl yen ba cīi nhiam. ⁸Yen acī Bēny lōņ arak diāk bi kē baņ yen nyaai. ⁹Ku acī bēn bēēr, “Ee dhēēņdiē yen awiēc, rin riēldiē aye jal gam apei tē ņic raan ye lōn cīi yen ril.” Kēya yen amit puōu ba nhiam wēt cī yen ril rin bī yen riel Raan cī lōc ku dōc ya tiit lōōny yaguōp. ¹⁰Yen ē puōu miet tē cīi yen ril, ku tē lēēt yen, ku tē le yen kēreēc cā yōk, ku tē guum yen, ku yōk kārīl kōk rin Raan cī lōc ku dōc. Rin tē niōp yen ke yen ē riēldiē.

Paulo ē dieer kōc cī gam gen Korinth

¹¹Yen ē ya cīt raan cīn kē ņic wāār ē yen yānhom lēc. Ku aa wek cā cōl alui cimēn raan cīn kē ņic. Ku ņuōt aa wek aa cā lēc ke. Cōk alōn ye yen raan cie kuēēc nhom, ke yen acīi tō ciēēn tēnē atuuckun yakē yōk ciēt kek ņic kaņ. ¹²Kāk raan nyuōth lōn ē yen atuuc cimēn kāk kōc gōi, ku kāk riel Nhialic nyuōth, aacī rōt looi ē kamkun amāāth-amāāth. ¹³Yeņō ca looi rin akuut kōk kōc cī gam kēc looi ē rienkun, cie kē kēc yen kuōōny wic tēnē we? Pālkē awuōc ca looi piny tēnē ya.

¹⁴Kēnē yen abī nēmdiē yic a diāk tēnē we ku acīn kē ba wic bī wek ya kony. Aa we nhīim wek aa wiēc ke, aacie wēēukun. Aacie mīth kek dhil kōc ke dhiēth ke muōōc, aa kōc ke dhiēth kek aadhil mīth muōōc. ¹⁵Yen abī puōu miet ba we gām kāņ ēbēn ayī piērdiē. Na nhiaar we apeidit kēlā, ke nhiērdun tēnē ya bī kuur?

¹⁶Abāk gam lōn kēc yen rot tāāu weyiēth. Ku abī raan dēt lueel lōn cī yen wēt puōk kōu piny ku dēep we ē lueth. ¹⁷Ye kēdē, le raan ca tuōc we, le raan cī we la ruēēny ē rienkiē? ¹⁸Yen acī Tito lōņ bī la, ku cal wāmāāth dēt cī gam ala kek ye. Cī Tito we ruēēny. Cīi Tito ku yen kē tō yopuōth ye looi ē dhēl tōņ thōņ?

¹⁹Tēdē ayakē tak tēthēer wāār lōn wic yōk ye ku buk rōt kony wenhīim. Acie tēde! Yōk aa jam cīt tē wic Raan cī lōc ku dōc ye buk jīēm thīn ke yō dēei Nhialic. Ku kāk yeku ke looi ēbēn māthkuan nhiarku ke, aaye looi rin bī we kony. ²⁰Yen ariōc puōu ciēt ba yōk ke tē

ye wek ke luui thïn cii yen bi yuum puṣu tē le yen bēn, ku tē ye yen ke luui thïn aciī we bi yuum puṣth aya. Yen ē diēer ciēt ye agōth, ku tuōc ē puṣu, ku nhiēr ē rot ku tiēl ku lēēt ku luōm ku nhiaam ku aliäap kek ba yök. ²Yen ē puṣu riōc ciēt Nhialic ya luōi bā cōl ayār guōp tē ben yen we la neem. Ku yen abi puṣu löny rin kōc juēc aa ṅot ke kēc adumuōmken theer puōl, kāk bal cii path.

Lēk ciēen

13 Kēnē, yen abi nēmdiē yic ya diäk tēnē we, “Ku kuat awuōc ye luēl raan guōp adhil a kēn ci kōc karou, tēde ke ye kōc juēc kaṅ tiṅ.” Cīt tē ye wēl ci gōt athōr theer wēl Nhialic ye luēl thïn. ²Wäär le yen we neem kēn ye nēm yic rou, yen aci kōc kārēc looi ku kuat raan dēt lēk bik cii ben la tueṅ ke loi kākka. Ku wek aa ben lēk ēmēn mec yen ke we. Tē ben yen la ka cīn raan kārēc looi ba puōl ke cā tēm awuōc. ³Abi kēnē dhiel nyooth tēnē we lōn yen ē jam rin Raan ci lōc ku dōc. Tē cōk yen we ka cii bi niōp, abi riel apēi. ⁴Ee yic, ee cīn riel wäär piēt ye tim ci riīu kōu, ku ēmēn apir riel Nhialic yic. Yok aa cīn riel ē rōt cimēn wäär cīn Raan ci lōc ku dōc riel. Ku ēmēn ci yök ya tōk kek Raan ci lōc ku dōc, yök aabi la riel Nhialic tē luui yök kek we.

⁵Wiēkkē bāk yen them, dhielkē rōt them ē rōt ku abāk yök lōn Raan ci lōc ku dōc arēer kek we. Na cie kēya, ke wek aaci mää. ⁶Ku abāk yök aya lōn acie kārēc yen cuk looi wäär biī yok Wēt Puōth Yam tēnē we. ⁷Yok aa rōök rin cīn yen kārēc bāk looi, ku acie lōn wic yok ye buk rōt nyuōth ke yo ye atuuc path, yok aa rōök bi ya kēpath yen yakē looi cōk alōn ye yo tiṅ ke yo ci kuōc luui. ⁸Yok aa kēc Nhialic yiēk riel bi yok wēt ē yic rac, yok aaci yiēk riel bi yok yic yāth tueṅ. ⁹Cōk alōn kōc yok, ke yok aa puōth miet tē ril wek, ku yok aa rōök lōn bi wek rōt ben cōk. ¹⁰Kēya, yen agēt athōr kēnē ke ya mec tēnē we, rin na la yet ke ya cii ben jam wēl rēc tēnē we ē riel ci Bēny gām ya, riel bi yen we cōl aala cōk gamdun yic, acie riel rēc yen we.

Muōth ciēen

¹¹Ku ēmēn miēthakāi, mietkē puōth. Yiēkkē wenhīim luoi la cōk, piēkkē wēlkiē, yakē rōt piēṅ wēl ku rēerke ke dōr ē kamkun. Ku Nhialic ē nhiēr ku dōr gam abi rēer ke we.

¹²Miāthkē rōt ē kamkun muōth kōc ci gam. Kōc Nhialic ēbēn rēer ē tēn aa we muōth.

¹³Bi dhēṅ Bānyda Jethu Krītho ku nhiēr Nhialic ku Wēike rēer ke we ēbēn.

Athör cī Paulo gät kəc pan Galatia

Wět nom

Tëwën cī ke wět puoth yam ye kəc jam wět Jethu jək bī piöc, acī kəc cie kəc Itharel bën nhiaar. Ku wět yen cī bën bën nhial ë lön nadë ke lön Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krithian. Ku ë yen kë cī Paulo bën a jam wět cī yen ë yic, rin wět tön ë yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kəc rëer thīn ëbën ke Nhialic. Ku kam kəc cī gam pan Galatia, pan mec kəc Roma Athia cök ciëen, kəc kək ke cī bën thīn aaci Paulo bën aa jöony. Ku yekë lueel lön dhil raan Lön Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kënë göt bī gam la cök dhuök ciëen bī kəc cī wel nhīm cī piöc ë lueth cəl aloi yic. Acī kaṅ nyuöth ke lön le yen yic, bī ya cəl atuny Jethu Kritho. Acī dët yic ke lön wět ye yen cəl atuuc abö tënë Nhialic, acie riel ë raan, ku luonde tënë kəc cie kəc Itharel ë röt. Tëën, yen acī yen wëtde dset yic, lön ee gam ë rot yen ë kəc cəl aala cök tënë Nhialic. Acī nyuöth wëlke cök ciëen, lön ciëṅ path kəc cī gam ë cäth bī kəc cath atheer kek nhiër, ku gam bën bei tënë Raan cī ləc ku dəc.

Käk tō thīn

Muöth tueṅ	1:1-10
Riel Paulo ye yen ke atuuc	1:11-2:21
Athör dhëṅ ë Nhialic	3:1-4:31
Läau nom ku luoi kəc cī gam.....	5:1-6:10
Thök ë wël.....	6:11-18

1 Yen Paulo, wäär kueny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wäär cī Wun Nhialic jöt bei raṅ yic. Acie raan ë path yen kuany ya ba ya atuny Jethu. ²Yen yok miëthakäi cī gam rëer kek ya ë tën, yok aa gët we athör kënë buk wek akuut kəc cī gam pan Galatia muöth ëbën.

³Bī Nhialic Wäda kek Bányda Jethu Kritho we gäm döör ku athiëiden.

⁴Rin bī yen yo luöny bei læṅ kënë yic, Raan cī ləc ku dəc acī thou rin adumuömkua rin theek yen Wäda Nhialic. ⁵Bī Nhialic aleec akölrüëc ëbën. Yenakan.

Wēt Puoth Yam

⁶Kē cāk looi acä göi apeidit. Kam thiin yen cī wek guo jäl raan wäär cöl we aa ril cök, Bännya Jethu. Ku yakē gam piöoc dēt yakē cöl aye Wēt Puoth Yam wël athör kök.^a ⁷Ku yeen acie Wēt Puoth Yam acin. Ku wēt lueel yen ye kälä, ë rin ala kōc kök wic ye bīk kōc la liäap nhīm, ku wickē bīk athör wël Jethu waar yiic. ⁸Na cök atuny Nhialic, nadē ke ye yo, yok piöoc kē cīi thōŋ kek athör wël Jethu wäär cuk piöoc tēnē we, ke diēt Nhialic nāk raan kē cit kēnē looi ku cuet mæec. ⁹Acuk kaŋ lueel, ku abuk ben ber yic emēn, na le raan piöoc we wël cīi thōŋ kek wël cāk gam thæer, ke diēt Nhialic cöl anāk raan kēnē ku cuet mæec.

¹⁰Ye ciēt alæec ë raan yen wiēc emēn? Acie ye, kē wiēc alæec Nhialic. Ye lōn bī ya piŋ raan ebēn? Na ya ŋoot ke ya them ba looi këya, ŋuōt yen acie alony ë Jethu.

Paulo aci Nhialic cöl

¹¹Calkē alæk we miēthakāi cī gam, wēt Jethu ya piöoc tēnē we acie wēt raan ë path. ¹²Acä yök tēnē raan ë path, ku acie raan ë path yen piöoc yen ë wëlkä. Ee Jethu nhom yen aa nyuth ke ya.

¹³Acī læk we yen tē ciēŋ yen thīn wäär rëer yen kam kōc Itharel ë lōŋden yic, ku tē ye yen kōc cī wēt Jethu gam nāk thīn. Ku aca them ba akut kōc cī gam rac. ¹⁴Acīn raan wär ya thëk lōŋ Mothith, lōŋ kōc Itharel, ee kōc riēc kek ya yiic ebēn. Lōŋ wärkuan dīt athæek apeidit.

¹⁵Nhialic ë dhëēŋde yic, yen ago yen guo kuany ke ya kēc cak dhiēeth, ku cöl yen ba ya aluonyde, ¹⁶bī Wēnde cöl anyuth rot ya, ku ba wētde la piöoc tēnē kōc cie kōc Itharel. Acīn raan cī yen la tēnē ye bī ya la wëēt, ¹⁷nadē ke ya cī la Jeruthalem ba atuuc wäär kek kōŋ la wēt Nhialic yic tēnē ya, la tiŋ bīk yen la læk kē luōi. Yen aci la Arabia nyin yic, ku dhuök Damathkuth. ¹⁸Yen aci run kadiäk bēn la thöl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wël la deet tēnē Pīter. Ku la rëer kek Pīter tēcīt tēn nīn kathiäär ku ŋuan. ¹⁹Acīn atuuc kök juēc ca bēn yök, ee Jemith mēnh ë Bännya Jethu ë rot yen aca bēn yök.

²⁰Kē gät we ë yic. Aŋic Nhialic acie lueth yen lueel.

²¹Nawēn ke yen aci bēn la bëēi kök yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²²Ye nīnkä kōc akut kōc cī gam pan Judia aake kuc ya. ²³Kēnē ŋickē ë kēnē ye kōc kök lueel ëlä, “Mony wäär yo nök yok kōc cī gam, yen apiöoc wēt wäär wic bī rac emēn.” ²⁴Ku yen aaci kek Nhialic bēn leec rin cī yen ya wel puū ba ya raande.

^a 1:6 Rin diik Raan cī lōc ku dōc. 1:13 Luoi 8:3; 22:4-5; 26:9-11 1:14 Luoi 22:3
1:15-16 Luoi 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18 1:18 Luoi 9:26-30

Paulo ku atuuc kōk

2 Na la ruōñn thiäär ku ŋuan thōk ke ya ben la Jeruthalem yok Barnaba, ku luath Tito kek ya. ²Yen a ya la Jeruthalem rin ci Nhialic ye nyuōth ya ba dhiel la. Na la rōm è rot kek kōc wat akut è kōc ci gam nhom Jeruthalem, ke jal lēk ke yen Wēt Puōth Yam Jethu ya piōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Rin acā wic bi kē ca looi thēer ku kē luōi ya akōl ciēn kēpuōth yōk thin. ³Raandiēn wēn cath kek ya cōl Tito, tēwēn cōk yen a raan pan Girik acin raan cie mac thin bi cōl aṇot, ⁴cōk a wäär wic kōc kōk ye bik looi kēya. Kōc kōk aake ye rōt looi bik aa kōc ci gam, ku keek aake ye rōt kuēl akut yic ke ye luum, aa wickē bik ŋic ye nhom lāau ṅō yen rēēr kek yok, kōc ci mat kek Jethu. È wickē bi ya lōṅ Mothith yen yeku theek. ⁵Ku rin wic yok ye buk Wēt Puōth Yam ŋiec muk tēnē we bāk yic ŋic, wētden akēcku bēn gam.

⁶Ku kōc wäär kek ye ke cōl kōc wat akut nhom, kēnē a luēl rin acin kē ye waar tēnē ya, ye kek yīṅa. Nhialic acin raan ye luōk wēi, aciī kōc ye tek yiic, kōc rōt cōl kek wat akut nhom, acin kōk yam cik nyuōth ya. ⁷Acie kēya, acik tiṅ lōn è Nhialic yen acā gām è luoi kēnē, ba Wēt Puōth Yam nyuōth kōc cie kōc Itharel, cimēn wäär ci Pīter kuany bi Wēt Puōth Yam la nyuōth kōc Itharel. ⁸Ee riēl Nhialic yen aci ya looi ba ya atuuc rin kōc cie kōc Itharel, cimēn wäär ci Pīter looi ke ya atuuc tēnē kōc Itharel. ⁹Jemith, ke Pīter ku Joon wäär cīt kek kōc wat akut nhom, acik bēn ŋic lōn è Nhialic yen aci ya gām luoi kēnē. Aaci yo bēn dōm cin yen ku Barnaba, ku bi nyooth lōn yok aa loi tōk ke ke. Ku jōlku gam lōn yen ku Barnaba, yok aabi luui kek kōc cie kōc Itharel, ku keek aabi aluui kek kōc Itharel. ¹⁰Kē cik bēn thiēec tēnē yo è lōn buk kōc ṅōṅ nyin akuōtten yic aa kony, ku kēnē yen è kē nhiaar ba looi.

Paulo aci kē looi Pīter maan

¹¹Tēwēn rēet Pīter Antiōk, yen aci bēn jai wētdē kōc nhīim ēbēn rin ci yen awuōc looi awuōc dēi kōc ēbēn. ¹²Wäär kēc kōc ci Jemith ke tooc guō yēēt, Pīter aye mīth kek wāmāthakua ke ye kōc cie kōc Itharel, na la kōckā yēēt, ke Pīter tem yethok bi cīī bēn mīth ke ke, rin ci yen guōp riōc kōc ye lueel lōn kōc cie kōc Itharel aadhil ṅoot. ¹³Kōc Itharel wäär rēēr thin aaci bēn met Pīter cōk agut ci Barnaba aci met thin aya, ee luoi kariōc kēnē yic. ¹⁴Na wäär la tiṅ lōn keek aaciī cath dhēl la cōk dhēl Wēt Puōth Yam yic, guō lēk Pīter kōc nhīim ēbēn, “Yin è raan Itharel ku yin rēēr kek kōc cie kōc Itharel ke yī cīt ke, yeṅō ye yin kōc cie kōc Itharel lēk bik pīr, pīr kōc Itharel?”

Kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aaye gam kony ëbën

¹⁵Ee yic, ɣok acī dhiëëth ɣo ye kɔc Itharel, ku ɣok acie kɔc thäi kɔc la gup adumuööm, cit̄ tē ye ke caal thīn. ¹⁶Ee këya, aɲicku lɔn ë ɲōth Jethu, yen ë raan cɔl ala cök Nhialic nom, gam cī raan wēt Jethu gam yen ë raan cɔl apīr Nhialic nom. Ku acie thëk lōŋ theer yen kɔc cök piny Nhialic nom. Yook aya, acuk gam yen wēt Jethu, ku bī Nhialic ɣo kony buk la cök yenhom. Ku acie thëk lōŋ theer yen bī ɣo kony, rin acīn raan la cök Nhialic nom rin ye yen ke lōŋ theer theek. ¹⁷Na yeku them buk la cök Nhialic nom rin cī ɣok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumuööm cīmën kɔc cie kɔc Itharel, ye kënë nyuɔɔth lɔn ye Jethu ye nhiaar bī raan adumuööm looi? Acie yic. ¹⁸Na wiēc ba lōŋ ca rac ben cök, ka ye nyuɔɔth lɔn ɣen ë lööŋ dhoŋ köth. ¹⁹Yen a ɣa pīr aya wätheer tēcit̄ tē wīc lōŋ ye thīn. Ku wäär cī ɣen wēer bei ë lōŋ kënë yic, acī rot bën lēu ba pīr tēnē Nhialic, ciēt̄ ɣa cī nōk kek Jethu tim cī rīiu kōu. ²⁰Rin acie ɣen, ɣen ben wēikiē muk. Ee Jethu yen ajɔl pīr ɣaguöp. Pīr pīr ɣen emën, ɣen apīr, pīr rin gam cī ɣen wēt Jethu gam, raan nhiaar ɣen arēk abī wēike gam rienkiē. ²¹Yen acīi jei dhēŋ ë Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nom rin lōŋ theer, ka nyooth lɔn Raan cī lɔc ku dɔc acī thou ë path.

Lōŋ, tēdē ke ye gam

3 Kɔc cīn puōth pan Galatia! Yeŋa cī we wel puōth? Ku thon Jethu Krītho tim cī rīiu kōu acāk piŋ. ²Lëkkē ɣa tööŋ kënë, we yök Wēi Nhialic rin cī wek lōŋ theer theek, aye rin cī wek Wēt Puōth Yam gam? ³Yeŋö jɔl wek ciën puōth kēlä, bāk jɔk Wēi Nhialic, wiëckē emën bāk thöl nom riöldun ë röt? ⁴Cīn kē cī kuat kārīl cāk ke yök waar wegup? Ee yic aala kē cī dhiel looi. ⁵Ye Nhialic kē dīt kɔc gōi looi kamkun, ku gēm we wēike rin theek lōŋ Mothith, ku aye rin cī wek ke Wēt Puōth Yam piŋ ku gamkē?

⁶Tiēŋkē wädīt Abaram, acī lueel athör theer wël Nhialic yic, “Lɔn cī yen Nhialic gam, ku rin cī yen wēt Nhialic gam acī Nhialic bën looi bī la cök yenhom.” ⁷Alëukē bāk deet yic lɔn mīth Abaram ayic, aa kɔc cī wēt Nhialic gam cīmën wäär cī Abaram ye gam. ⁸Acī gōt athör theer wël Nhialic yic lɔn Nhialic abī kɔc cie kɔc Itharel looi bik la cök yenhom, rin gam cī kek wētde gam. Ke yen athör theer acī Wēt Puōth Yam nyuōth Abaram ëlä, “Rienku, Nhialic abī raan wut ëbën dɔc.” ⁹Abaram acī wēt Nhialic gam, go Nhialic dɔc. Ku yen tēde ëbën, kuat raan cī Nhialic gam aye dɔc cīmën Abaram.

¹⁰Kɔc lui lōŋ theer, acieen rac aŋoot panden. Rin acī lueel athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Kuat raan cie kē cī lueel lōŋ yic theek ëbën, atō

aciɛn rac yic.” ¹¹Ēmën aci rot nyuɔɔth lɔn aciɛn raan bi la cök Nhialic nhom rin lõj theer, rin aci athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Ee raan ci Nhialic gam ë rot yen abi pïr la cök yök Nhialic nhom.” ¹²Ku lõj theer aciɛn yic gam, təcit təc ci athör theer wël Nhialic ye luɛɛl thïn ëlä, “Raan ye looi kəc ci lõj lueel ëbën yen abi pïr.”

¹³Rin ci Jethu thou rienkua, aci yok wëër bei thou yic, thon yen ye lõj lueel, rin aye athör theer wël Nhialic lueel, “Raan ci nök ku nök tim nhom ë raan ci Nhialic tëm awuɔc.” ¹⁴Acı Jethu looi këya, ku bi dəc Nhialic wäär ci lueel ka bi gäm Abaram, bi gäm kəc cie kəc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abi yo cɔl aa yök Wëi Nhialic wäär ci thɔn yen Nhialic.

Lõj ku wët ci thɔn

¹⁵Miëthakäi ci gam, ee kën rot looi akölaköl yen aba thöññ, təc ci kəc karou nyuc ku gamkë wët tøk ku gätkë athör ku thɛnykë yic, ka cïn raan ben kəc wën dhoj kɔu, nadë ke juɛk thok dët kəc ë mat. ¹⁶Nhialic aci athönde lëk Abaram ku tənë manhde. Acıi athör theer wël Nhialic ye lueel, “Ka miëthke,” Ku wëtde yic kəc juɛc, aye lueel, “Manh tøk,” Ku manh kënë yen ë Raan ci lɔc ku dəc. ¹⁷Kë wiɛc ba lueel ë kënë yic, ee lɔn nadë ke Nhialic aci mat kek Abaram, ku yeen aci bën muk nhom apath. Lõj wäär gem ruɔñn buɔt kaɲuan ku thiärđiäk cök, aci kəc ci Nhialic gam kek Abaram bi bën dhoj kɔu. ¹⁸Na miɔc Nhialic ye gam rin lõj, ka ci ben a kəc ci thɔn yen lui. Këya, ee rin wët wäär ci Nhialic thɔn wädit Abaram yen agem Nhialic kënë tənë ye.

¹⁹Ke yeen, yeñö kəc looi lõj? Lõj aa met Nhialic thïn, rin bi käreɔ röt looi aa nyuɔɔth. Ku bi rëer thïn yet təc bi manh bi lõk dhiëeth kuat Abaram yic bën, raan wäär ci Nhialic wët thɔn Abaram ë rienke. Lõj atuuc ë Nhialic kek aake bi ye piny, ku gëmkë raan ci jäl bën. ²⁰Ku na ye akut tøk, ke raan tɔ kam kəc aci ben wïc, Nhialic ë tøk.

Wët looi ë lõj

²¹Cı lõj käk ci Nhialic thɔn dhöl yiic? Acie këya rin na kəc pinyinhom ci lõj yök, lõj bi pïr akölrıëc ëbën bëi, diët raan ëbën aci la cök Nhialic nhom rin theek yen lõj kënë. ²²Ku aci gõt athör theer wël Nhialic yic lɔn pinyinhom ëbën arëër riel jɔɲrac yic, ke yen wët wäär ci Nhialic lueel ka bi gäm kəc rin Jethu, aci gäm kəc ci wët Jethu raan ci lɔc ku dəc, gam.

²³Ke gam kënë kəc yëët, lõj aci yo looi buk ciët kəc ci mac, yet təc wäär jɔl wët puɔth yam rin gam war kəc nyuɔɔth. ²⁴Ku ë lõj yen ë

muk kɔc yet tɛ bī Raan cī lɔc ku dɔc bɛn bī ʔo bɛn cɔk piny Nhialic nom, rin cī ʔok wɛtde gam. ²⁵Ēmɛn cī wɛt Jethu bɛn ku gamku, lɔŋ acie yen ben ʔo mac.

²⁶Ee gam yen ɛ we cɔl aaye mīth Nhialic ɛ tɔk kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ²⁷Wek cī muɔɔc nhīim bāk aa tɔk kek Jethu. Wek aa cieŋ alanh pīr kek Jethu ʔuɔp. ²⁸Kɛya kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thɔŋ ɛbɛn, week ɛbɛn wek aa tɔk, wek cī mat kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ²⁹Na yakɛ kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabī kɛwāār cī Nhialic thɔn Abaram ʔok.

4 Kɛ lueel akīn, manh koor yen bī kāk wun lɔk thɔn aye jɔɔr cimɛn alony cɔk alɔn ɛ yen ala kāŋ ɛbɛn. ²Tɛ ɲot koor yen ala kɔc kɔk ye muk, ku loikɛ bī kɛ cik lueel dhiel aŋiŋ, ʔet akɔl bī wun ye lueel meth acī dīt alɛu bī kākke jal thɔn. ³Ee kɛya, wāār aya ʔok aa ʔo ye aloony jak la riel pinyhom, wāār kɛc ʔok yic ʔuɔ ŋic. ⁴Na wāār la nīn thɔk, go Nhialic Wɛnde tuɔɔc pinyhom. Acī bɛn kecīt raan bī dhiēeth tik ɛ path. Ku muk lɔŋ kɔc Itharel, ⁵bī kɔc bɛn kuɔny bei lɔŋ kɛnɛ yic, ku bī nadɛ ke ʔo ye mīth Nhialic.

⁶Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic acī wɛi Wɛnde tuɔɔc ʔopuɔth, ku wɛi ɛ ʔo cɔl adhiau ɛlā, “Wā, Wādiɛ.” ⁷Kɛya yīn acī ben alony, yīn ɛ manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abī yī gām kāk ke cī tāu miēthke.

Paulo anhiar kɔc pan Galatia

⁸Theer wek aa we kuc Nhialic, ku kɛya wek aa we ye loony jakrec cie Nhialic. ⁹Ku ɛmɛn ŋic wek Nhialic tɛdɛ alɛu ba lueel aya lɔn Nhialic aŋic we, ye kɛdɛ wīc wek ye bāk dhuk tɛnɛ jakrec niɔp wāār mac piny? Yeŋɔ wīc wek ye bāk bɛn aa loony cimɛn theer wāār? ¹⁰Bī ya nīn kɔk kek yakɛ ke muk nhīim, ke pɛi ku run aya. ¹¹Yen acī yic ŋɛɛr we! Lɛu bī ya luɔi ɛbɛn ca looi tɛnɛ we yen cīn wɛtde yic?

¹²Wek aa liem miēthakāi cī gam, calkɛ rɔt aa cīt ʔa. Ee yic ʔen aya, ʔen acīt we. Acīn kārɛc cāk luɔi ʔa. ¹³Adhielkɛ muk wenhīim lɔn wāār piɔɔc ʔen wɛt Jethu tɛnɛ we tueŋ, ee rin wāār tueeny ʔa. ¹⁴Ku na cɔk a wāār cī tuaanydiɛ we ʔɔt puɔth, wek aa kɛc ʔa bɛn jai ku cuɔpkɛ ʔa wei. Ee kɛya, wek aacī ʔen bɛn lor cīt ʔa atuny nhial bɔ pan Nhialic, wek cā bɛn lor, lur bī wek Jethu raan cī lɔc ku dɔc lor. ¹⁵Wek aa we cī puɔth miɛt! Yeŋɔ cī rot looi? Alɛu ba lueel lɔn lɛu wek ye bāk nyiɛnkun ŋuɛt bei, ku gāmkɛ ke ʔa, tɛ lɛu yen rot. ¹⁶Ca ya raan aterdun ɛmɛn rin cī ʔen we lɛk yic?

¹⁷Kek kɔc kɔkkä röt nyuɔɔth bik aa kɔc nhiaŋ we, acie këpath, ee ku bik ɣen tek yic kek we, ku bāk ke nhiaŋ cīmēn nhiēer kek ɣa. ¹⁸Ēmēn apath akōlakōl bāk la nhiēer path ke ye yen nhiēer la cōk, ku kēnē ē yic, ku acie tē rēer ɣen ke we ē röt. ¹⁹Miēthkiē, kɔc cī gam, aben lēk we, kē dēt cīmēn tiŋ rem yic dhiēth, aya yōk yen ē tē rēm ɣa, ɣet tē bī wēt Jethu la cōk wepuɔth. ²⁰Anhiaar ba rēer ke we ēmēn, ku ba tē ye ɣen tek thin ē rienkun waar yic. ɣen aci yic ŋeēer wētduŋ apeī.

Yagär ku Thara

²¹Calkē röt athiēec ēmēn, wek kɔc wic ye bī ya lōŋ yen yakē theek, kē ye lōŋ lueel cāk ye piŋ? ²²Aye lueel Abaram aa la dhāk karou, dhāŋ tōk aye manh tiŋ alony, ku tōk ke ye manh tiŋden cī thiaak cie alony tēnē ye. ²³Dhōŋ tiŋden alony ēcī dhiēēth ē path. Ku dhāŋde kek tiŋden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen aci ye lueel këya. ²⁴Käkkä aa lēu bī ke deet kecīt kē thōŋ kek dēt ril, diäär karou aatō nyin lōŋ dōōr karou yiic. Kē tueŋ aci lōŋ cī Nhialic looi gɔn Thinai nhom, ku keek aa mīth tiŋ alony yen cɔl Yagär. ²⁵Tiŋ cɔl Yagär yen arēer nyin gɔn Thinai pan Arebia. Alēu bī thōŋ aya kek gen Jeruthalem ya akōl, ku kɔc rēer thīn aa cīt aloony rin lōŋ. ²⁶Gen Jeruthalem rēer pan Nhialic yen ē gen path la duk ku aci mada. ²⁷Aye athör theer wēl Nhialic lueel ēlä,

“Miet puɔu, yīn tiŋ cīn meth!

Loi lala ku loi kieeu miet ē puɔu, yīn raan kēc arēem rōm ē dhiēth kaŋ yōk!

Rin tiŋ cī moc puɔl yen abi mīth juēc dhiēēth tēnē tiŋ rēer kek moc.”

²⁸Ēmēn, ke wek miēthakāi kɔc cī gam, wek aa mīth Nhialic tēcīt tē wäär cī ye lueel thīn cīmēn Ithāk wäär. ²⁹ɣon theer manh wäär dhiēth ē path aci manh wäär dhiēth riel Nhialic bēn baŋ, ke yeen athōŋ kek ya akōl. ³⁰Ye athör theer wēl Nhialic lueel kēdē? Aye lueel, “Cuɔp tiŋ alony wei kek wēnde, rin manh tiŋ alony aci kāk wun bī rōm kek manh tiŋ cie alony.” ³¹Ee këya miēthakāi cī gam, ɣok acie mīth tiŋ alony, ɣok aa mīth tiŋ cie alony.

Muōkkē lääu nomdun apath

5 Nhom lääu yen ē këda. Ee Jethu raan cī lɔc ku dɔc yen aci ɣo gām nom lääu! Kääckē apath ke we ye kɔc lääu nhiim, duōkkē röt cɔl aben aa loony ē lōŋ cīmēn theer.

²Pieŋkē! Ee ɣen Paulo, alēk we na calkē röt aŋot, ke wētde yic ē lɔn tēnē we kē cī Jethu looi, aci kē cī kuōny we. ³Wek aa ben lēk wēt dēt,

acīn raan cɔl rot aɲot rin theek yen lɔŋ ebən. ⁴Kɔc kɔk tɔ kamkun ye them bīk la cɔk Nhialic nhom rin theek kek lɔŋ, aa rɔt tɛem wei tənē Raan cī lɔc ku dɔc. Aaliu dhēēŋ Nhialic yic. ⁵Rin ɲook kē ŋɔthku ē lɔn bī Nhialic ɲo cɔl aala cɔk tənē ye, ku ē yen kē tiit ɲok riel Wēi Nhialic lui gamda yic. ⁶Rin tē cī ɲok mat kek Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, ka cie ŋuɔt, nadē ke ɲo kēc ŋoot yen kony ɲo, kē ril ē gam ye nhiēr bēēi.

⁷Wek aa we lui apath! Yeŋa cī we ben pēn thēk ē yic? Cī we rac nhiim kēdē? ⁸Acie Nhialic raan cī we cɔl yen lui kēya. ⁹“Ee lon koor yen ayumdīt cɔl apiäär,” tēcīt tē ye ye luel thin. ¹⁰Ee kēya wek ŋot we ŋääth apeī. Wēt piērda ke ɲo cī rɔt mat kek Bēny, ee we cɔl aŋääth ɲapuɔu lɔn wek acīi wenhiim bī waar. Ku yeen, raan yen rec wenhiim, tē cɔk yen a raan yīndē ka ŋot bī Nhialic gām awuɔc.

¹¹Ku tənē ɲen, miēthakāi cī gam, na la tueŋ ke ya luel ŋuɔt apath, ke yeŋo yen ben nāk ɲen? Na ye yic, diēt kē ya piɔɔc rin tim cī riīu Raan cī lɔc ku dɔc, diēt akēc ɲa maan. ¹²Awiēc bī kɔc we liäp nhiim, rɔt rac ē rɔt.

¹³Ku tənē we miēthakāi cī gam, wek aa we cɔl bei bāk cīi ben ciēt aloony lɔŋ theer yic. Ku duɔkkē kēwäär cī wek wēer bei lɔŋ theer yic, cɔl amär we bāk aa luui käreec. Calkē aye nhiēr kamkun yen mac we. ¹⁴Rin lööŋ theer ebən aaci ke mat tɔk yic elä, “Nhiar raan dēt cimēn nhiēr yīn rot.” ¹⁵Ku na yakē luui cimēn lääi rēer roor, bāk rɔt aa nɔk kamkun ē rɔt, ke ŋieckē wenhiim wek aabi rɔt thöl ē rɔt.

Wēi Nhialic ē kɔc cɔk puɔth

¹⁶Aye luel, calkē aye Wēi Nhialic yen we cɔk nhiim. Ku acie kē wic guɔp yen bāk aa looi. ¹⁷Rin kē wic guɔp raan acie yen kē wic Wēi Nhialic, ku kē wic Wēi Nhialic acie yen ke wic guɔp raan. Kākkä karou aman rɔt kamken, ku wētde yic ē lɔn kē wic ba looi yīpuɔu acīi lēu ba looi. ¹⁸Na ye Wēi Nhialic yen thel yī, ke yīn acīi lɔŋ theer ben mac.

¹⁹Kē ye raan liiu Wēi Nhialic yepuɔu looi aye tiŋ gei. Ee rot nyuɔɔth ke rac apeī, ku acīn yic athēk, ²⁰tē ye Jɔŋ cī kiēēt door ku tit, kɔc aa rɔt maan ku aa thɔr, aa rɔt til ku dītkē puɔth. Aake yiic tēk akuut. ²¹Kɔc aa rɔt maan, ku aa wiet määu ku bal, kuat käreckä aayekē ke looi. Wek alēk emēn, cimēn wäär cī ɲen we kaŋ lēk, kɔc kāk cīt kākkä looi aaci bī kaŋ la bääny Nhialic yic.

²²Ku Wēi Nhialic ē kɔc gām nhiēr ku miēt puɔu, ku döör ku pēl rɔt piny, ku lier puɔu ku piath ku gam, ²³ku athēk, ku duut puɔu. Acīn lɔŋ man kāk cīt kākkä. ²⁴Kɔc ē Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, aaci käreec ye guäpken wic, ku käreec yekē ke nhiaar kepuɔth puɔl ebən bīk liu kegup.

²⁵Wëi Nhialic aci yo gam pîr akölrîëëc ëbën, ku adhîl wëikua tiit aya.
²⁶Yok aciî dhil nhiam nadë ke yo man röt kamkua, tädë ke yo til röt.

Kony raan dët kërac yic

6 Mîth ma cî gam, na le raan yök kamkun ke loi kërac, ke kɔc la gam ril kamkun la thîn bîk cök puöu piny, ku adhîl looi ë dhël path. Ku tietkë röt apath bäk cîî mër dhëlde yic aya. ²Yakë röt kony kamkun, na luikë këya, ke wek cî lõŋ Raan cî lõc ku dɔc theek. ³Na le raan ye tak kamkun lõn yen adit kɔc ëbën, ke yen rot math yetök. ⁴Raan ëbën adhîl rot jööny ë rot. Na ye këpath yen cî looi ke jɔl many ye, ku cîî thöön kek kë cî raan dët kaŋ looi theer. ⁵Raan ëbën abî ya thiëëc këden cî looi.

⁶Kuat raan ye piöc wët Jethu adhîl kăpuoŋ th tō kek ye rɔm kek raan piöc ye. ⁷Duökkë röt ye math ë röt. Duk ye tak lõn cîî Nhialic yî bî tēm awuöc tē kuc yîn ye. Käpath ku kërec ye raan ke looi aa ye atii tuen. ⁸Na ye raan luui kërac, ke thou yen ayök, ku na looi kë wïc Nhialic, ke Wëi Nhialic abî pîr akölrîëëc ëbën gam ye. ⁹Këya, dukku go dhör luui kăpath, rin na cuk go dhör, ka aköl alõŋ kăpath aci thiök, buk kăpath yök thîn. ¹⁰Ku këlä tē lëu yok ye, ke yok aadhîl kăpath looi tënë kɔc ëbën, ku jɔl aa kɔc rëer yok ke gam tök yic apeî.

Muöth ciën

¹¹Tiëŋkë kit dit nyîn ya ke göt tē gät yen we athör ë ciëndië. ¹²Kɔc ye wïc riel bîk we cɔl aŋot, kek aa kɔc ye wïc bîk röt aa nyuoŋth ku yekë nhiam käk ye tiŋ guöp yic ë path. Ayekë looi këya rin cîî ke bî nõk, rin ye kek ye piöc lõn thon Jethu tim cî riïu kōu yen abî kɔc kony ë rot. ¹³Ayi kɔc ye cak ŋoot aaciî lõŋ ye theek, awickë bîk we ŋoot bîk nyuoŋth lõn wek aci wët den gam. ¹⁴Ku na ye yen, ke thon Bányda Jethu Kritho tim cî riïu kōu yen aye yen nhiam ë rot. Ku rin cî Jethu thou rienkië tim cî riïu kōu, acä ben wïc ba käk ye looi pinynhom buoŋth yiic, ku kɔc ë luui käk pinynhom aaciî ya nhîar. ¹⁵Acîn kë ye looi tē cî raan ŋoot nadë ke këc ŋoot, kën rot looi ë lõn nadë ke yîn aci cak cän ë yam. ¹⁶Ku rin kɔc pîr wët Jethu bî döör Nhialic ku pël wët piny rëer ke ke, ku kɔc Nhialic ëbën aya.

¹⁷Thök ë wël, cîn raan ben yen luöi aliäap, rin piär rëer yaguöp ëbën, aa piër ye nyuoŋth lõn yen alony Jethu.

¹⁸Bî dhëŋ Bányda Jethu raan cî lõc ku dɔc rëer ke week ëbën, miëthakäi cî gam.

Athör cī Paulo gät kəc Epethuth

Wēt nhom

Wēt tueṅ kam kəriëec ëbën yen gët Paulo athör kënë tënë kəc Epethuth ë wēt kënë, “Kë cī Nhialic guiir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ëbën nhial ku piny mat yiic, ku tēëu Raan cī ləc ku dəc kenhīim tueṅ.” (1:10) Kəc cī gam aya awic ke bīk deet yic, ku bīk ya pīr kēdīit cī Nhialic guiir kënë yic. Ku bī kəc aa tők ëbën kek Jethu Krītho.

Abaṅ athöör yic tueṅ, acī Paulo nyuwoth tē bī kəc keyiic mat thīn, ke lək kəc dhël cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumuḍḍm päl piny thīn, ku yīk kəc lääu nhom ë Wēnde Jethu Krītho. Ku aye Wēi Nhialic nyuwoth ʔo lön bī athön Nhialic yenhom tiëṅ. Paulo ë kəc ba athöör kueen lək abaṅ ë rou yic, lön nadë ke kəc bī ya tők kek Raan cī ləc ku dəc adhil ayic ë piërden yic kedhie. Acī jam ë waal juëc tē bī kəc ë Nhialic luoi tők aa nyuwoth thīn, ke cī röt mat kek Raan cī ləc ku dəc. Akut kəc cī gam acit guḍḍ, ku ye Raan cī ləc ku dəc yen nhom, tēdë ke cit luak ku ye Raan cī ləc ku dəc mëen, tēdë ke ye tik, ku ye Raan cī ləc ku dəc muonyde. Athör kënë ë jam wël thiek yiic apei, rin raan ë gät ye agët ë guiër cī dhëṅ Nhialic rëër kek Raan cī ləc ku dəc bëëi yenhom ku yepuḍu. Ku kuat kəriëec ëbën aye tiṅ nhiër Raan cī ləc ku dəc yic, nääk, ku pël piny adumuḍḍm, ku dhëṅ la cök.

Käk tō thīn

Muḍth tueṅ	1:1-2
Raan cī ləc ku dəc ku luay ë Nhialic	1:3-3:21
Pir ë yam rëër ke Jethu	4:1-6:20
Muḍth ciëen.....	6:21-24

1 Ee ʔen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Krītho. Tënë kəc Nhialic rëër Epethuth, kəc cī Jethu Krītho gam piërden yic.

²Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām döör ku athiëei.

Raan cī ləc ku dəc ë döc wēi bëëi

³Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho! Rin cī ʔok röt mat kek Jethu Krītho, acī yen ʔo yiëk döc wēi ë riel nhial. ⁴Thëer ke piny kəc

1:1 Luoi 18:19-21; 19:1

cak, Nhialic aci ʔo kuɛny bei buk aa miɛthke, wɛt ci ʔok mat kek Jethu, aci ʔo cɔl aye kacke, kɔc cɪn gup awuɔc.

⁵Rin nhiɛr yen ʔo, aci Nhialic looi thɛr lɔn bi Jethu Kritho ʔo cɔl aye miɛthke, ku kɛnɛ yen ɛ miet puɔu Nhialic yen wic. ⁶Lecku Nhialic rin kɔpuɔth juɛc apɛi ci gɔm ʔo ɛ path, rin ci yen Wɛnden nhiɛr juaar rienkua. ⁷Rin thon Raan ci lɔc ku dɔc aci ʔok jɔl riel jɔnrac yic, rin ci adumuɔɔmkua pɔl piny. Ku kɛya, aye Nhialic nyuɔth ʔo lɔn diit dhɛɛŋde apɛi. ⁸Dhɛɛŋ ci gɔm ʔo ke dit apɛi, rin nɛiɛc ku dɛt yic kɔŋ. ⁹Acɪ Nhialic nyuɔth ʔo yen kɛden ci guiir bi looi, ku acuk ʔok tɛnɛ Raan ci lɔc ku dɔc, cɔk a lɔn wɔar ci yen ye thiaan. ¹⁰Kɛ ci Nhialic guiir ke bi jɔl thɔl akɔlden ci tak, ee lɔn bi yen kɔk ci cak ɛbɛn nhial ku piny mat yiic, ku tɛu Raan ci lɔc ku dɔc kɛnhɪim tuɛŋ.

¹¹Ee rienke yen aye ʔo cɔl aye miɛth Nhialic. Kɛriɛc ɛbɛn aaci Nhialic guiir kɛya wɔthɛr, ku ɛ yen ke biɔɔk tɛcit tɛ wic ye. ¹²Kɛya lecku Nhialic ʔok kɔc tuɛŋ wɔar ci la nɔth tɛnɛ Raan ci lɔc ku dɔc.

¹³Ku ɛmɛn aya, wek aaci yic piŋ, yiny yen wɛt puɔth yam ye Nhialic we luɔk. Ku wɔar ci wek Raan ci lɔc ku dɔc gam, aci yen we yiɛk Wɛi Nhialic wɔar ci thon ka bi yiɛk kacke. Wɛi yen ɛ ye nyuɔth lɔn ye wek kacke. ¹⁴Ku Wɛi Nhialic yen ɛ ye nyuɔth lɔn bi ʔok kɔwɔar ci Nhialic thon ka bi yiɛk ʔo ʔok. Ku aye kɛnɛ nyuoth lɔn ci Nhialic ʔo wɛɛr bei riel jɔnrac yic buk aa kacke. Kɛya, buk Nhialic aa leec akɔlakɔl.

Rɔɔk ɛ Paulo

¹⁵Ku wɛt kɛnɛ, tɛɔn piŋ ʔɛn gɔm ci wek wɛt Bɛny Jethu gam, ku nhiɛr nhiɛr wek kacke, ¹⁶yen akɛc ʔɛn nhom kɔŋ mɔar ba we atak, tɛ rɔɔk ʔɛn Nhialic aya leec rienkun. ¹⁷ʔɛn ɛ rɛɛr ʔa thiɛc Nhialic Wɔdan la diik, ku yen Wun Jethu Kritho, bi we gɔm Wɛike bi we cɔl aŋic kɔŋ, ku nyuth we Nhialic bɔk nɛc apath. ¹⁸ʔɛn ɛ rɔɔk aya bɔk yic nɛc. Kɛya bɔk nɛc lɔn ɛ yen yic lɔn bi wek kɔjuɛc puɔth ci tɔɔu tɛnɛ we ʔok, rin ci yen we cɔl. Ku abɔk nɛc aya lɔn kɔjuɛc puɔth ci thon bi ke gɔm kacke aa thiek yiic apɛi. ¹⁹Ku kɛya, abɔk nɛc aya lɔn rielde adit kɔŋ ɛbɛn. Ku yɛn alui ʔogup rin ci ʔok wɛtde gam. Riel lui ʔogup kɛnɛ athɔŋ ke riɛdit, ²⁰wɔar jɔt yen Raan ci lɔc ku dɔc bei raŋ yic, kam kɔc ci thou ku jɔt nhial, ku nyuuc kɔŋ cuɛc Nhialic. ²¹Raan ci lɔc ku dɔc amac wɛi ril tɔ nhial ɛbɛn, cɔk alɔn le kek riɛdit. Rienke aa thiek yiic tɛnɛ rin bɔnydit mɛc. Ku aacie bɔny mɛc ɛmɛn ɛ rɔt, aabi yiic thiek tɛnɛ rin bɔny bi mac akɔldɔ. ²²Ku Nhialic aci kɛriɛc ɛbɛn tɔau yecɔk, ku looi bi a yen wat akut kɔc ci gam pinynhom. ²³Ku akut kɔc ci gam yen ɛ guɔp Raan ci lɔc ku dɔc, yen thiɛŋ wɛi Raan ci lɔc ku dɔc. Ku ɛ yen piŋ gɔm kɛriɛc ɛbɛn tɛriɛc ɛbɛn.

Thon cī ya pīr

2 Thæer, Nhialic aci we tēm thou rin awuōcdit rēer wegup. ²Wäthæer wek aa we ye jᵛrac, jᵛᵛ yen mac jakræc ëbën buōoth cök, jᵛᵛ yen ye kᵛc cīi Nhialic thek wētde gam ëmën. ³Yok aa yo thōᵛ ke ke, ke yo pīr pīr rac. Ayeku looi kuat kāk wīc guāpkua ku piāthkua. Ku pīrdan rac aye Nhialic yo tēm awuōc cīmën kᵛc kᵛk ë luui kāræc.

⁴Nhialic ayer puōu, ku nhiër nhiëer yen yo adit apei. ⁵Nawën cök atiëpkua thou rin adumuōm juëc rēer yögup, yok aaci Nhialic cᵛl aben pīr kek Raan cī lᵛc ku dᵛc. Ku ee dhëëᵛ Nhialic yen aci yo luök. ⁶Ku rin cī yok aa tök kek Raan cī lᵛc ku dᵛc Jethu, Nhialic aci yo jᵛt ë thou yic ku buk rēer bäányde yic nhial kek Jethu Krītho. ⁷Ee looi Nhialic këya rin bī kᵛc aköldä piathden cīn kë thōᵛ kek tīᵛ, rin nhiëer yen yo, rin Raan cī lᵛc ku dᵛc Jethu. ⁸Rin ë piath Nhialic yen aci we kony bāk pīr rin cī wek wēt Jethu gam. Ee miōc Nhialic yen acᵛl we agam Jethu. ⁹Pīr cuk yök acie rin ë luōida ë röt nadë ke yo nhiam ye. ¹⁰Ee Nhialic guōp yen aci ye looi këya. Ku rin ye yok tök kek Raan cī lᵛc ku dᵛc Jethu, aci yo cak buk këpath aa looi, ku ë yen kë cī guiir buk aa looi.

Yok aa tök kek Raan cī lᵛc ku dᵛc

¹¹Këya, wek aa we cie kᵛc Itharel. Ku këya, wek aa we ye kᵛc Itharel cᵛl wäthæer kᵛc këc ᵛoot. Ku kᵛc Itharel aake ye röt cᵛl aaye kᵛc cī ᵛoot. Ku ᵛuōtᵛden ye ke ᵛoot, ee yekë ye looi kegup ë path. ¹²Ku wäär wek aa we cie kᵛc Raan cī lᵛc ku dᵛc. Wek aa we ye thäi, wek aa we cie kᵛc Itharel, kᵛc cī Nhialic lᵛc. Wek aa we liu löᵛ döör Nhialic yic, löᵛ kᵛc ke tit bën Jethu Bänyda. Wek aa we rēer we kuc Nhialic. ¹³Ëmën, rin cī wek aa tök kek Jethu Krītho, wek wäär cök mec wek aaci bëëi tēthiök rin thon Raan cī lᵛc ku dᵛc.

¹⁴Rin Raan cī lᵛc ku dᵛc aci döör looi kam kᵛc Itharel ku kᵛc cie kᵛc Itharel rin cī yok aa kac tök. Riemde aci këwäär ke tek yiic, ku cᵛl ke aaye kᵛc man röt nyaai. ¹⁵Acī löᵛ kᵛc Itharel teem köu ë thuᵛnde, rin bī yen kᵛc Itharel ku kᵛc cie kᵛc Itharel cᵛl aaye kac tök rin cī kek röt mat kek ye, ku këlä, aci döör bëëi. ¹⁶Ku thon cī Raan cī lᵛc ku dᵛc thou tim cī riīu köu, acä kuæth rēer kamkun nyaai. Ku thuᵛnde aci yen ke cᵛl aaye kᵛc Nhialic kedhie. ¹⁷Këya, Raan cī lᵛc ku dᵛc aci bën ku lëk kᵛc Wēt Puoth Yam ë döör bëëi tënë kᵛc ëbën, wek kᵛc cie kᵛc Itharel wäär mec ke Nhialic ku kᵛc Itharel wäär thiök ke ye. ¹⁸Ku ë rin Raan cī lᵛc ku dᵛc yen ë yo ëbën, kᵛc Itharel ku kᵛc cie kᵛc Itharel cᵛl aala tē rēer Nhialic thīn ë Wëi Nhialic töōᵛ.

¹⁹Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel, wek aaciï ben aa læi emën, wek aa tɔk kek kɔc ci Nhialic lɔc. Wek aa many tɔŋ ë Nhialic. ²⁰Ku week aya, wek aaciï yon ci atuuc ku kɔc kãk Nhialic tiŋ jɔc cɔk, ku Jethu Kritho yen ë mën. ²¹Raan ci lɔc ku dɔc yen ë kɛ ci buth cɔl akãac ke ye tɔk ku bi ya yon Bëny. ²²Ku rin ye wek tɔk kek ye, week aya wek kɔc kɔk, wek aaciï kɛ buth bi Nhialic a rëer thin ë Wëike.

Luoi Paulo rin kɔc cie kɔc Itharel

3 Rin ci Nhialic ye looi bi kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel mat bik aa tɔk, rin dhëŋde tënë kɔc cie kɔc Itharel ke yen Paulo, raan ci mac rin wët Jethu Kritho ë rienkun, yen ë rɔok tënë Nhialic.

²Acãk piŋ lon ci Nhialic ya lɔc ë dhëŋde ba luoi kënë looi. ³Nhialic acã nyuõth keden ci guir, cin raan ŋic ye theer, athor wãar ca gɔt ke ciek. ⁴Ku na kuenkë kãk ca gɔt, ke wek aabi kãk ŋic ke rin Raan ci lɔc ku dɔc deet yiic. ⁵Kãk cin raan ŋic ke theer, cimën ci Wëi Nhialic ye nyuõth atuuc ku kɔc kãk Nhialic tiŋ emën.

⁶Këya, kɛ ci moony akïn, rin wët puõth yam, kɔc cie kɔc Itharel aabi dɔc Nhialic yɔk kek kɔc Itharel ci gam. Keek aabi ya kac tɔk ku rɔmkë kɛ ci Nhialic thon kɔc Itharel rin Raan ci lɔc ku dɔc.

⁷Kënë, yen ë Wët Puõth Yam ya lëk kɔc. Nhialic acã gãm luoi ye yen Wët Puõth Yam luæl riel ë dhëŋde. ⁸Yen atɔ ciën kɔc ë Nhialic cɔk ëbën, ku Nhialic aŋot cã yiëk ë luoi kënë, ba kɔc cie kɔc Itharel lëk kãpuõth juëc cin thook akeu ye Raan ci lɔc ku dɔc gam. Kãpuõthkã aa dit tënë kãk ye deet yiic. ⁹Acã yiëk luoi ba tët kɔc ëbën tɛ bi yen keden ci guir ciï ŋic, thãap thin. Ku Nhialic yen cak keriëec ëbën, ëci kënë moony tënë kɔc theer wãar.

¹⁰Acï looi këlã emën dhël akut kɔc ci gam nyuõth atuuc nhial, kek bãnyken la riel nhial, bik ŋiëc kãŋde ci nyuõth rin kɛ ci looi tënë ke ŋic. ¹¹Acï Nhialic tak ku looi këya theer kɛc yen piny ku nhial cak. Ku ë looi ë rin Jethu Kritho Bãnyda. ¹²Rin ci yɔk ye gam ku yɔk aa tɔk ke ye, aabi yɔk la tënë Nhialic yo ciï riɔc. ¹³Këya, wek aa lëk bãk puõth ciï bath cɔk amën guum yen ë rienkun, guõmdië yen abi ya riëdun.

Nhiër Raan ci lɔc ku dɔc

¹⁴Rin ë wët kënë, yen ë ŋanhial guõt piny Nhialic Wãda nhom ku rɔc k ë rienkun. ¹⁵Kɔcken tɔ nhial ku kɔc tɔ piiny aa mac thok rin yen ë Wãda yodhie. ¹⁶Yen ala riel ku dɔc juëc ye gãm kacke. Këya, aya thiëec bi we yiëk riel ë Wëike bãk puõth ciï kɔc. ¹⁷Ku yen ë rɔok bi Raan ci lɔc ku dɔc rëer wepuõth athëer rin ci wek ye gam. Yen ë rɔok aya bi tɛ nhiër wek

Nhialic thīn, ku tē nhieer wek rōt thīn ē kamkun we cōl aril. Na luōikē kēlā ke wek aa cīt tim cī meike yet piny, ku yōn buth cī ηiec jōok cōk. ¹⁸Ku dhēl kēnē, week ku kōc ē Nhialic abāk jāl ηic yen tē nhieer Raan cī lōc ku dōc we thīn. Anhiar yo apei nhier cīn thok akeu. ¹⁹Na cōk ciēn raan ηic ye ayic yen tē nhieer Raan cī lōc ku dōc yo thīn, yen ē Nhialic thiēec bāk ηic. Ku bī tē ye wek luui thīn ciēt tē ye Nhialic luui thīn.

²⁰Nhialic ala riel yen kāŋ looi wār kāk yeku ke thiēec ku kāk yeku ke tak, ku aaye ke looi rielden lui yopuōth. ²¹Lecku Nhialic rin kāpuōth cī looi rin akut kōc cī gam ku rin Jethu Krītho. Lecku akōlriēec ēbēn! Yenakan.

Mēn yic kōc cī gam tēnē guōp Jethu

4 Rin kē wic Nhialic bī looi, yen raan cī mac rin looi yen wēt Bēny, wek alāŋ bāk ηiec luui dhēl path, dhēl yen cī Nhialic we cōl. ²Yakē kāk yakē ke looi ēbēn looi dhēl athēek ku lier ē puōu, ku yakē kōc ηiec ciēēŋ. Nhiarkē rōt ku yakē kārec pāl piny ē kamkun. ³Wēi Nhialic aci we mat yiic, themkē bāk la dōr ē kamkun bāk aa kac tōk. ⁴Yook ēbēn, yok aa thōŋ kek kāk tō guōp tōk yic, ku yok aa la Wēi Nhialic thōŋ ciēŋ ke yo. Yok aa ŋōth dōc cī Nhialic thōn ke bī gām kacke, rin Nhialic aci yo cōl ēbēn buk aa kacke. ⁵Yok aa la Bāny tōk ku gam tōk, ku yok aaci lōk ē wēi tōk yōk ēbēn. ⁶Yook ēbēn yok aa Nhialic tōōŋ door, ku yen ē Wāda yodhie. Yen amec yo ku ē luui yopuōth ēbēn, ku aciēŋ kek yo ēbēn.

⁷Raan cī lōc ku dōc aci raan ēbēn ē kamkua yiēk rielden bī yen aluui. Ŋek aci yiēk rielde cīt tē cī Raan cī lōc ku dōc ke tek thīn. ⁸Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā,

“Acī la nhial, ku looi jakrec bīk yeen buōth cōk,
cīmēn raan cī dōm ē tōŋ yic,
ku tek kāpath tēnē kuat raan ēbēn.”

⁹Tē lueel ye ēlā, “Acī la nhial.” Wētde yic yeŋō? Wētde yic aye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc kaŋ bēn pinyhom ē tēn. ¹⁰Raan cī bēn pinyhom ē tēn yen ee raan tōōŋ cī ben dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēec ēbēn pinyhom. ¹¹Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gem miōc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tiŋ, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōockē ke. ¹²Acī kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guiir bīk luui tēnē ye ku bīk aakuut kōc cī gam, yen guōp Raan cī lōc ku dōc la tueŋ ke ril. ¹³Ku kēlā, yok aabi mat yiic buk aa tōk ē gam bī yok Nhialic ku Wēnde ηic. Ku jōlku aa kōc cī gam cī nhīim bak, ku

ɣok aabi jäl la cök cümën Raan ci lɔc ku dɔc. ¹⁴Ku ɣok aacie kɔc bi ben ciët mïth. Ku ɣok aaciï kɔc kāk lueth piöc bi ben duöŋ buk luethken gam, ɣok aaciï bi ya wel nhïim cümën riäi, wël lueth ë path. ¹⁵Yok aa dhil yic aa lueel ke ɣo la nhiër. Ku kälä ɣok aabi la tueŋ ke ɣo cit Raan ci lɔc ku dɔc yen wat akut kɔc ci gam nhom. ¹⁶Raan ci lɔc ku dɔc, ee kacke mat yiic cümën ye rël yom thook guöp ë raan nuëët yic bi ya tök. Na loi guöp abak luide cit tē dhil yen luui thïn, ke guöp ëbën ala tueŋ ke cil ke ril. Yen ë tēn akut kɔc ci gam. Na nhïar kɔc akut röt ku loikë luiden, ka akut ala tueŋ apath ë riel Raan ci lɔc ku dɔc.

Yok aa dhil piërda waar yic

¹⁷Rin ë wët kënë, alëk we rin Bëny duökkë ben aa luui cümën kɔc kuc Nhialic. Kāk yekë ke looi aacie kāk ke kony. ¹⁸Aacie yic ye deet. Acin pïr yam ye Nhialic gām kɔc, rin keek aa ril nhïim, ku këya aa kuc dhël ë Nhialic. ¹⁹Aacie gup ë yār tē cök kek käreç looi, rin aa kepuöth yiëk kāk wïc guäpken. Kāk yekë ke looi ëbën aa kāk ë bal ku aacie köc luoi ë kākka yiic.

²⁰Yen ë tē wiëc bi wek ciï la thïn, rin acie yen tēwäär ci we piöc thïn rin Raan ci lɔc ku dɔc. ²¹Ee yic, wek aaci wëtde piŋ, ku wek aa we ci piöc rienke, tē cit tēn yiny rëër kek Jethu. ²²Wek aaci piöc bak tēdun ye wek luui thïn theer puöl. Kākkun ke yakë ke looi aake ci we muör ku rëckë we. ²³Ëmën, calkë röt aa wëer Nhialic puöth ku bāk ya tak tēŋ ë yam. ²⁴Nhialic aci we gām ciëŋ ë yam cit këde. Këya, yakë ciëŋ ë ciëŋ kënë. Ciëŋ kënë ala cök cit tē ye yic rin Nhialic piöc thïn.

²⁵Këya, duökkë lueth ben aa lueel. Ŋek adhil yic alëk mäthden ci gam, rin ɣok aa cit kāk ciï thöŋ rëër ë guäp tök yic. ²⁶Na cök alɔn ci yin puöu riääk, ke yi duk adumuööm loi. Duk rëër kek riääk ë puöu abä aköl lööny piny. ²⁷Rin bi jöŋrac yi ciï thel adumuööm yic. ²⁸Na le raan ye cuär theer kamkun ka ciï ben cuëër, adhil luui ë köŋde bi rot muk ku kony kɔc ŋöŋ aya. ²⁹Pälkë kuöc jam. Yakë ke lueel wël kɔc cöl aril puöth gamden yic. Yakë ke lueel wël nhïar ke bi ke piŋ, rin bi yin kɔc la kë lëk ke, kony. ³⁰Muk yinhom bi ciën kë lueel bi Wëi Nhialic cöl arem puöu, Wëi ci Nhialic gām yi. Nhialic aci gām Wëi ye nyooth lɔn ë yin këde, ku Wëi Nhialic abi rëër kek yi yet aköl luŋdit bi Nhialic yi kony tēnë jöŋrac. ³¹Duökkë kɔc kök ye maan ku duökkë puöth ye riääk. Duökkë ye göth ku läatkë kɔc, tēdë ke we loi kāk ciï path. ³²Rëërkë apath ë kamkun. Ku yakë käreç päl piny tēnë kɔc kök cümën ye Nhialic ke päl piny tēnë we rin Raan ci lɔc ku dɔc.

Pir rëer ruel yic

5 Këya, wek aa dhil luui cïmën Nhialic rin ye wek mïthken nhiëer apei. ²Nhiarkë kóc kók cïmën nhiëer Raan cï lóc ku dóc yo. Cïmën cï Jethu ye nyuóth lón nhiëer yen yo, rin cï yen thou bí yo luók. Kë cï looi, ací Nhialic cól amit puóu rin cï yen rot juër Nhialic. ³Wët ye wek kóc ë Nhialic acíi path bí wïc wïc ë diäär, ku kák kóc cól ayär gup, ayí kook aa piëŋ wegup.

⁴Jam la biþh ku buro rac aacíi path. Anjuëen bák Nhialic aleec rin kák ye ke looi tënë we.

⁵Dhielkë ñic lón acín raan wïc ë diäär ayí raan ë luui kák kóc cól ayär gup, ku raan dët kok lëu ye bí la bääny Raan cï lóc ku dóc kek Nhialic ë yic, ku yök kápuóth cï Nhialic thön kóc. Raan kok acit raan ë jak cï kiëët door. ⁶Duókkë röt cól ameth ë nyin wël cíi path ye kóc kók lueel. Nhialic abí kóc cíi wëtde ye piŋ, kóc luui ë käreckä tëm awuóc. ⁷Këya duk ye mat kek kóc luui ë käreckä.

⁸Rin wek aa we rëer ë muóth yic. Ku ëmën wek aací röt mat kek Bëny, wek aací la ë ruel yic. Këya, yekë luui cïmën kóc tó ë ruel yic. ⁹Yen aluel kënë rin kóc tó ruel yic, kóc ñic Nhialic, aaye ruel cól alir puóth ku loikë kën ë yic. ¹⁰Themkë bák kák Bëny cól amit puóu ñic ku luóikë ke. ¹¹Duókkë ye luui kák ye kóc tó muóth yic looi, kóc kuc Nhialic. Nyuóthkë ke lón kákkä aacíi path. ¹²Kák ye ke looi ke cie tiŋ, aa rëc apei ka ye jamden kóc rac gup ¹³Të bíi kán tëyer, ke kóc aa tiŋ tē rëc kákkä thïn, ¹⁴rin ë ruel yen ë kəriëec ëbën cól atíŋ. Yen ací ye lueel ëlä, “Pääckë nin yic, jatké röt rëŋ yiic ku Raan cï lóc ku dóc abí ruel wegup.”

¹⁵Tiëŋkë piërdun apath. Duókkë píir ë píir kóc kuc Nhialic, calké röt aaye kóc ñic kán. ¹⁶Kuat tē bí yin ye yök ba képath looi thïn, ke loi, rin kóc aa loi kák cíi path ëmën. ¹⁷Duókkë lui ë luóic kóc cinkë ñickë, ñieckë kē wïc Bëny ku yen luóikë. ¹⁸Duókkë ye dek ë mōu, mōu ë kóc rac. Calkë Wëi Nhialic piërdun yic akólaköl. ¹⁹Ketkë waak ë Nhialic cï göt athör waak yic ë kamkun. Ketkë wak wëi bák Bëny leec ë piáthkun ëbën. ²⁰Yeku Nhialic Wäda leec akólaköl rin Bányda Jethu Krítho, kuat kájuëc yeku ke looi yiic.

²¹Yakë röt theek ë kamkun rin rióoc wek Raan cï lóc ku dóc.

Diäär ku Röör

²²Wek diäär, thekkë röörkun cit tē ye wek Bëny theek thïn. ²³Rin moc yen ë tik wat nhom, cïmën ye Raan cï lóc ku dóc akut kóc cï gam wat nhom. Raan cï lóc ku dóc yen aluäŋ akut kóc cï gam, yen guápde aya.

²⁴Këya, diäär aa dhil röörken theek cimen ye akut koc ci gam Raan ci loc ku doc theek.

²⁵Wek röör wek aa dhil diäärkun nhiaar cimen nhieer Raan ci loc ku doc akut koc ci gam arëk abi thou rienke. ²⁶Acï thou rin akut koc ci gam bi rëer ke dhëej Nhialic. Ku loc kegup piu ë Nhialic piu ë lök wëi ku wëtde. ²⁷Acï kënë looi rin bi yen kacke koc ci gam, wuöony gup wei karec ku bi ke yelööm. Ku akëc wic bik gup la adumuööm. ²⁸Cit ë kënë aya, röör aa dhil diäärken nhiaar cimen nhieer kek röt. Na nhiaar moc tiejde, ka thöj kek lon nhieer yen rot. ²⁹Acin raan man guäpde, raan ë mith ku tiit guäpde, cimen ye Raan ci loc ku doc akut koc ci gam tiit, ³⁰rin yok akut koc ci gam, yok aa guäpde. ³¹Cimen ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Moc abi wun ku man nyääj piny ku met rot kek tiejde, ku keek karou aabi ya tök.” ³²Wëlkä aa la yiic yinydit apej, ku aa jam të ye Raan ci loc ku doc tök thin kek akut koc ci gam. ³³Ku wëlkä aa jam rienkun aya, moc adhil tiejde nhiaar cimen nhieer yen rot, ku tik aya adhil muönyde theek.

Mith ku koc ke dhieth ke

6 Wek mith, wek aadhil koc ke dhieth we theek, rin yen ë këpath lëu bi raan looi rin Bëny. ²“Thek wuur ku moor,” Kënë yen ë löj tuej ci bën kek athön, ³athön akïn, “Na loi kënë, ke yin abi käjuëc path ya yök, ku thiei yi ba nin juëc nök pinynhom.” ⁴Koc ke dhieth duökkë miëthkun ye luöi käk bi ke rac puöth. Muökkë ke ku piöckë ke dhël ci Bëny gam.

Aloony ku Bäny

⁵Aloony, thekkë bänykun muk we pinynhom ë tën, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ëbën ciët we luui Raan ci loc ku doc. ⁶Yakë luui ë puön yer të cök kek ciï daai we. Loi luöidu puöu ëbën cit të wic Nhialic ye thin, rin yin alony Raan ci loc ku doc. ⁷Na cök alon ye yin alony, lui puön yer bi ciët Nhialic yen luöi. ⁸Ëjic yinhom lon bi Nhialic raan ëbën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin käpuöth ye looi pinynhom. ⁹Wek koc mac aloony, wek aadhil luui ë dhël tööj yic, ku duökkë ke ye riääc ë nääk, muökkë wenhïim lon week ëbën, aloony ku week, bënydun ë tök nhial, raan bi luk looi kamkun ëbën ke cin raan juëën.

Töj tënë Jöjrac

¹⁰Wët jäl lëk we ciëen akïn, lömkë riel tënë Bëny bäk riel ë ye, rin rielde adit apej. ¹¹Lömkë käk ci Nhialic gam we bi wek röt kony, bäk

5:25 Kol 3:19; 1Pit 3:7 5:31 Cäk 2:24 6:1 Kol 3:20 6:2-3 B.bei 20:12; L.rou 5:16 6:4 Kol 3:21
6:5-8 Kol 3:22-25 6:9 L.rou 10:17; Kol 3:25; 4:1

kājuëc ye jəŋrac we ruëeny göök.

¹²Rin yok aaciï thär kek kəc cīt yo, yok aa thär kek jakrec rëër ë muöth yic kek bānyken, ku riel ë jəŋrac tō nhial. ¹³Këya, rin ë wët kënë lōmkë kāk cī Nhialic gām we bī wek təŋ thōr. Na aköl le jəŋrac bën, ke we tit röt ye akölrüëc ëbën. Ku na cāk təŋ jəŋrac göök kəriëëc ëbën yic, ke wek aabi dōŋ we ril. ¹⁴Lōmkë yic bī wek röt guir ë təŋ. Ku luōikë kē la cök ke cīt alanh dhie ye raan yeyic duut tē le ye təŋ. ¹⁵Rëërkë ke we ye kəc lək Wët Puöth Yam ë döör bëëi tənë kəc. Ku yen abi ciët lən cieŋ wek war ril apeï wecök. ¹⁶Dët akīn, gamkë Jethu Krītho. Gamdun abi ciët kön ye wek wieth dēp ye jəŋrac we moc jōc yiic. ¹⁷Ŋiëckë alanden lən cī Nhialic we luōk, acit lən dhie cieŋ raan akuāma yenhom təŋ yic, bī cīï yup nhom. Lōmkë wët ë Nhialic ë bën tənë Wëi

ke cīt təŋ ye muk. ¹⁸Yakë lac rōök cīt tē ye Wëi Nhialic we cök puöth thīn. Ku thiëckë Nhialic bī we kony kəriëëc ëbën yiic. Yakë wepuöth cök tē rōök wek ku duōkkë thōr. Yakë rōök akölaköl rin kəc ë Nhialic.

¹⁹Rōōkkë ë rienkië, ku lən bī Nhialic ya gām wël la cök ba lueel tē le yən wët ë Nhialic lək kəc ke ya cīï riōc. ²⁰Jethu Krītho acä ləc ba ya atuōnyde ba kəc lək Wët Puöth ë Yam, ku ë yen wët cī ya mac. Këya, rōōkkë ku thiëckë Nhialic bā gām riel ba wëtde lək kəc ke cīt yiny dhiel looi ke cīn riōc.

Muöth ciëen

²¹Tikuth, wāmääthdan cī gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bëny, abi we lək wël ë yam rienkië ku bāk kē luōi ŋic. ²²Yen atuōc we ku bī we la lək kē loi rot tənë yo, ku deet wepuöth aya.

²³Bī Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho we yiëk döör, wek kəc cī gam. Ku bīk we cəl anhiar röt ë kamkun ku muōkkë gamdun. ²⁴Bī Nhialic dhëëŋde nyuöth kəc nhar Bānyda Jethu Krītho kek nhiërden cīn thok akeu.

Lōmkë kāk cī Nhialic gām we bī wek röt kony (6:10-13)

Athör cï Paulo gät kəc gen Pilipi

Wët nhom

Athör cï Paulo gät kəc gen Pilipi ë gët kəc cï gam pan mec kəc pan Roma cəl Mathedonia. Ee gët ɣən ɲot mec yen. Ku ë rem puşu piöoc ë lueth kəc kək cï gam gen Pilipi. Athör kënë ë gam ril ë Paulo tənë Jethu raan ci ləc ku dəc nyuwoth.

Kënë yen gët athöör ë wët bi yen kəc cï gam gen Pilipi leec kəkken cik tuşc ye ɣən cï kəkke yiic riəl. Aake gët keek athöör aya bi ben lək ke bik puşth riəl, ku thooŋ kepuşth kuat aliämde yic, ku aliäm cï ke yök aya. Ku yöök ke bik röt aa dhuşk piny bik ciët Jethu, tən lən bi nhiaam ku nhiër rot ke thel wei. Acï lək ke lən pïr ë tøk kek Raan cï ləc ku dəc, ee dhëej cï Nhialic yiék kəc ë dhöl gam, acie dhöl athëék löŋ kəc Itharel. Acï göt rin miet puşu ku döör ye Nhialic yiék kəc cï röt mat kek Raan cï ləc ku dəc.

Athör kënë, ee miet ku thön ë puşu ku ɲiec rëer, ku bi gam ku pïr tş kek kəc cï gam muk nhom. Ku ë nhiër nhiëer Paulo kəc cï gam tş gen Pilipi nyuwoth aya.

Käk tş thïn

Muşth tueŋ	1:1-11
Käk cï röt looi tənë Paulo	1:12-26
Pïr rëer ke Jethu.....	1:27-2:18
Käk cï guiir tənë Timothï ku Eprodituth.....	2:19-30
Lək rin käreec ku kəc ater	3:1-4:9
Paulo ku mähke gen Pilipi	4:10-20
Muşth ciëen.....	4:21-23

1 Yen Paulo ku Timothï yök kəc lui rin Jethu raan cï ləc ku dəc, ɣen agät we athöör, wek kəc ë tøk kek Jethu gen Pilipi, ku kəcđit akut ku kuat kəc ke kony rëer thïn ëbën.

²Bi Nhialic Wäda kek Bëny Jethu raan cï ləc ku dəc we gäm athiëi ku döör.

Röök Paulo rin kɔc kuen athörde

³Yen ë Nhialic wäda leec tē tak yen we akōlaköl. ⁴Yen ë puöu miēt apei rōökdie yic rienkun ebēn, ⁵rin cī wek yen kony bāk Wēt Puōth Yam nyuōth kɔc ya aköl tōŋ wäär ŋic wek ye agut emēn. ⁶Aŋiec yapuöu lɔn Nhialic, raan wäär loi ë kēnē tēnē we, abī dhiel muök thīn këya yet aköl bī Raan cī lɔc ku dɔc Jethu dhuk pinynhom.

⁷Wek aa kɔckiēn nhiaar apei, wek aaya tak akōlaköl. Ku ë yic, ba we aa tak wēt nhieer yen we. Rin wek aa lui ku kuɔnykē yen ë luoi ril cī Nhialic yiēk yen emēn. Ku emēn mec yen ku wäär kēc yen mac, yen aci bēn ŋiec la jam rin Wēt Puōth Yam, ku aci bēn riel apei yet tē cī ye gam kɔc juēc apei. ⁸Aŋic Nhialic lɔn kē luēl ë yic lɔn nhiērdiē tēnē we acit nhiēr Bānyda Jethu nhieer yen yo.

⁹Yen ë röök bī nhiērdun rot ajuak akōlaköl, ku bāk yic ŋic, ku yakē ke looi kāk la cök Nhialic nhom, ¹⁰bī we kony bāk aa looi kēpath. Këya, ke wek aabi gup ciēn awuöc aköl le Raan cī lɔc ku dɔc dhuk pinynhom. ¹¹Piērdun abī yic thiāŋ kápath ë Jethu yen ye ke yök thīn, rin bī Nhialic aleec ku dor.

Raan cī lɔc ku dɔc yen ee pīr

¹²Awiēc bāk ŋic miēthakāi cī gam, lɔn kuat kāk cī röt luöi yen aaci Wēt Puōth Yam cɔl ala tueŋ. ¹³Kuat raan rēer tēn ebēn agut kɔc tit pan bēnydit thok, aŋickē lɔn cī yen dɔm rin ye yen raan lui rin Jethu. ¹⁴Ku rin cī yen mac, aci miēthakāi cī gam cɔl aa ril puōth bīk Wēt Puōth Yam aa lēk kɔc ke cīn riöc.

¹⁵Ee yic, kɔc kōk aa wēt Raan cī lɔc ku dɔc piöc ë tiēl ku rin cīi kek luöidiē nhiaar. Ku kɔc kōk ayekē piöc piānden ebēn. ¹⁶Aye kɔckä looi rin nhiēr ku rin ŋic kek ye aya lɔn cī Nhialic ya luöi ba wētde tiit bī cīi riääk. ¹⁷Kɔc kōk kamken aya, aacie piöc ë cök, aa piöc rin nhiaam ë path, ku yekē tak lɔn bī kek ya luöi aliääp tē ŋot mec ya. ¹⁸Acin kē ye looi, yen amit puöu tē ŋot ye wēt Raan cī lɔc ku dɔc piöc kuat dhēl cī yök, cɔk alɔn le yen kē tō kepuōth. Yen abī rēer ya mit puöu.

¹⁹Rin aŋiec lɔn rōökkun ku kuɔny bö tēnē Wēi ë Jethu raan cī lɔc ku dɔc, aa bā cɔl alony. ²⁰Aya ŋöōth yapuöu lɔn bī yen a kēpath yen luöi akōlaköl agut emēn thiin, yen abī la riel ë puöu kek guäpdiē ebēn, bī ya kēpath yen luöi rin bī yen lac bēēi tēnē Jethu tē pīr yen, tēdē ke ya thou. ²¹Pīr ë wēt Raan cī lɔc ku dɔc juak tueŋ, ku na thuöu rin wētde ka path aya tēnē ya. ²²Ku na ye kē bī yen ŋot ya pīr yen bī yen luöi juēc path looi, ka cā ŋic yeŋö ba kuany. ²³Aköl dēt aya nhiaar ba cīi thou, ku aköl dēt awiēc ba thou rin anhiaar ba la rēer kek Raan cī lɔc ku

dɔc, ku kënë yen aya yök ke path. ²⁴Ku rienkun, apath apei ba p̄ir ë t̄en pinynhom. ²⁵Kënë an̄ɛc apei, k̄e yen ɲɛc ɣen ab̄i r̄eer. ɣen ab̄i r̄eer ë t̄en kek we ëb̄en ba miet pūɔu gamdun juak yic. ²⁶K̄eya, t̄e ben ɣen la dhuk ba r̄eer kek we, ke wek aabi nhiam rienkīe pīerdun yic, ke we ye t̄ök kek Jethu Raan c̄i l̄oc ku d̄oc.

²⁷Kuat k̄e b̄i rot looi t̄en̄e ɣa, mūökk̄e wenhīim l̄on dhil wek p̄ir, p̄ir k̄oc c̄i gam, c̄ok al̄on c̄ii ɣen week b̄i ben t̄ij aköldä. Aba ya pīj l̄on wek aa ril w̄et Nhialic yic, ku week aa lui t̄ök apei rin W̄et Puoth Yam. ²⁸Dūökk̄e ye rīöc k̄oc aterkun, yen ab̄i ye nyuoth keek l̄on c̄ii kek we b̄i l̄eu, rin yeen Nhialic yen we ḡam riel b̄i wek ke göök. ²⁹Rin wek aaci ḡam yic b̄ak Raan c̄i l̄oc ku d̄oc aa lūöi ku acie gam ë rot, ee ku b̄ak gum c̄im̄ende aya. ³⁰Em̄en al̄euk̄e b̄ak ɣen kony ye lūci kënë. Yen lūci t̄öj w̄aar c̄ak t̄ij thēer ke lūci, ku c̄it t̄e yak̄e pīeɲ ye, ɣen aɲot ɣa lui apei.

Jethu ë rot dhūök piny c̄ok al̄on ril yen apei

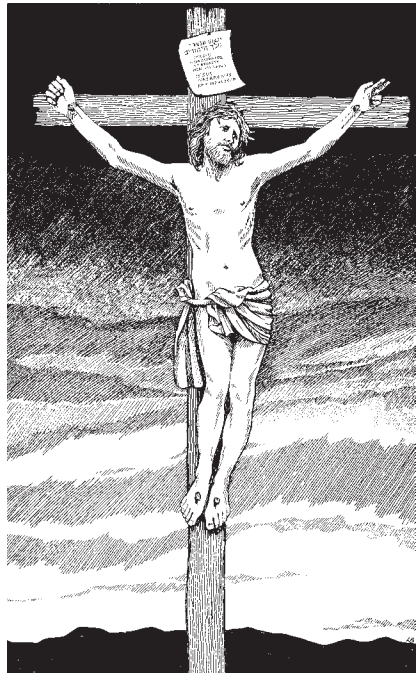
2 Pīerdun ke we ye k̄oc Raan c̄i l̄oc ku d̄oc, ee we c̄ol aril ku nhīerde ë we līer pūoth. Wek aa r̄eer ke W̄ei Nhialic, wek aa la piath ku nhīer nhīer wek r̄öt kamkun. ²Matk̄e weyiic b̄ak aa looi ë t̄ök, ku nhiark̄e r̄öt, yen ab̄i miet ë pūɔu b̄ëi t̄en̄e ɣa. ³Dūökk̄e pūoth ë dit b̄ak k̄aɲ aa w̄ic ë rienkīe ku yak̄e nhiam, yak̄e r̄öt dhūök piny k̄oc k̄ök nhīim. Yak̄e k̄oc k̄ök t̄ij cīet kek path t̄en̄e we. ⁴Ac̄in raan ben a lui kënë nhiamde, yak̄e jal looi k̄e kony we ëb̄en.

⁵Wek aadhil th̄öj kek Jethu raan c̄i l̄oc ku d̄oc ë täktäkdun yic.

⁶Wen c̄ok B̄anya Jethu aa Nhialic gūp ak̄ec rot th̄öj ke Nhialic.

⁷Ku ac̄i t̄eden d̄iit yen th̄in pūl, ku c̄ol rot aye alony c̄im̄en raan ë path.

⁸Ac̄i rot b̄en dhūök piny, ku gem b̄i gum ku thou, c̄im̄en raan la gūp awūc, ar̄ek ab̄i pīäät ë tim c̄i r̄īu k̄öu.

...ar̄ek ab̄i pīäät tim c̄i r̄īu k̄öu (2:8)

Calkë röt aa la gei kamken cimën pœi nhial (2:15)

⁹Rin ë wët kënë yen aci Nhialic ye bën jöt bei raŋ yic kam kɔc ci thou,

ku yëth nhial ku ler ku yik riel këriëc ëbën nhom.

¹⁰Ku këya rin athëëk rin Jethu, käk nhial ku pinyinhom, ku piny tën kɔc ci thou aa dhil kenhiɔl guöt piny.

¹¹Ku keek ëbën abik lueel lɔn ye Jethu raan ci lɔc ku dɔc Bëny, rin duaar ë Nhialic Wun.

Piërden ë Jethu nyuɔɔth

¹²Këya, wäär rëer yen kek we miëthakäi ci gam, wek aa we ya theek, ku ëmën awiëc bäk ɲot we thek yen ke ya ciï rëër kek we. Lak tueŋ ke we thek Nhialic rin ci we wëër bei. ¹³Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bi we cök puɔth ku bäk kë wic looi.

¹⁴Luɔikë këriëc ke cïn ater kamkun ku agöth, ¹⁵rin bi wek aa mïth Nhialic cïn gup awuɔc ë piny ci thiäŋ kɔc rɛc la gup adumuɔm. Calkë röt aa la gei kamken cimën pœi nhial, ¹⁶cimën ye wek ke lëk wët pïr. Na luɔikë këya, ke yen abi nhiam rienkun aköl le Raan ci lɔc ku dɔc dhuk pinyinhom, rin bi ye nyuɔɔth lɔn këc luɔidiën ca looi nhom deer piny ë path.

¹⁷Na cɔk aa lɔn guum yen rin bi gamdun riel tënë Nhialic, ke yen abi puɔu miet apeidit ke we ëbën. ¹⁸Ku këlä aya, wek aabi puɔth miet kek ya.

Timothï ku Epaprodituth

¹⁹Na wic Bëny ke wek aba tuɔc Timothï ë nïnkä, rin bi tē luui wek thïn ya dæet puɔu. ²⁰Ee yen raan tɔŋ ë tak cimëndië, kë tō yapuɔu looi, ku acïn raan nhïar we apeï cimënde. ²¹Raan ëbën ë yenhom yiëk këden looi, ku ciï yepuɔu yik kë wic Jethu raan ci lɔc ku dɔc. ²²Ku aŋjæckë kek we ë röt yen tē ci Timothï rot nyuɔɔth thïn cimën meth ke wun. Yok

aaci luui ë tök rin Wët Puöth Yam. ²³Këya aba tuöc we, tẽ le yen ye ñic yenö bĩ rot looi tẽnẽ yen ëmën cĩ ya mac. ²⁴Ku yen aňöth Bëny lön bĩ yen rot lëu ba bën tẽnẽ we ë nĩnkä.

²⁵Aca tak ba wämääth cĩ gam, Epaprodituth cöl adhuk. Yeen ë raan ë luoi apei buöth Bëny cĩmëndië. Ee cäk tuöc yen bā bën a kony, ²⁶ku ëmën awic apei bĩ we tiŋ. Adieer rin cĩ wek ye piŋ lön cĩ ye tuaany. ²⁷Ee cĩ tuaany abĩ duër thou. Ku yeen aci Nhialic bën cöl apuol, ku acie yen ë rot, pial guöpde aci kënë bĩ yen cöl aŋeer yic bën wel yic aya. ²⁸Awiëc aya ba cöl adhuk tẽnẽ we rin tẽ ben wek ye tiŋ ke wek aabi puöth miet, ku acin dët bĩ yen ben dieer. ²⁹Luorkë ë puön path apei ke cit menhkui Jethu nhom. Nyuöthkë kuat raan cit ye ëbën athëëk, ³⁰rin ëcĩ duër thou rin luoi tẽnẽ Raan cĩ löc ku döc, ku akëc dieer ë wëike ku gëm ya kuöny cin tẽ bāk lëu ye.

Yiny la cök

3 Ku wët dët ba lëk we miëthakäi cĩ gam ë ku bāk puöth miet rin cĩ wek mat kek Bëny. Acii rac ba kāk ca gät we theer ben dhuök yiic, ku ë yen abĩ we kuöny tẽ looi yen ye këya.

²Tietkë röt kōc rēc, kōc luui cĩmën jōk. Acie ŋuöt ë rot yen wickë, wek aa wic kajuëc kōk bāk ke looi. ³Aa yook, aacie kek cĩ ŋuöt yic yōk, rin yok aa Nhialic door riel ë Wëike. Ku yok aa mit puöth piërda yic rin cĩ yok aa kōc Raan cĩ löc ku döc Jethu. Acie kāk ye raan ë path looi ye tiŋ kek yeku ke ŋöōth. ⁴Na le raan ye tak lön bĩ yen pĩr Nhialic nhom rin kāk ye looi kōc gup, ka cin raan wār yen mukmuk nhom löŋ theer. Na ye kōc piir, ŋuöt yen aci pĩr. ⁵Yen a ya ŋot ke ya la nin kadhorou tēn dhiëeth ya. Yen ë raan Itharel, raan dhiënh Benjamin, kuat Itharel ë gei. Rin muŋ löŋ nhom, yen ë raan akut Parathi. ⁶Rin ye yen raan akut Parathi yen aye yen kōc cĩ gam cöl aa nēk, ku rin ye raan la cök tẽ theek yen löŋ, ke yen a ya cin guöp awuöc.

⁷Kuat kääwār ya ŋöōth kecit kápath, aacii bën cii ye kápath. ⁸Acin këpuöth wār ŋiny bĩ yen Bánydië Raan cĩ löc ku döc Jethu ñic. Yen aci këriëc ëbën puöl rin bĩ yen a raande, ⁹ku ba ya tök ke ye. Rin acä lëu ba la cök ë Nhialic nhom tẽ theek yen löŋ. Ku yen aci jal la cök rin cĩ yen Jethu gam, la cök tẽnẽ Nhialic rin ë gam. ¹⁰Kë wiëc ë lön ba Raan cĩ löc ku döc, ku riel wäär jōt ye kam kōc cĩ thou ñic. Awiëc ba ya tök ke ye ë gum ku thuonde yic. ¹¹Ku ŋääth lön bĩ yen jōt thou yic ba pĩr.

¹²Acä ye lueel lön cĩ yen jal a raan la cök, aŋot wiëc apei ba ya raan la cök cit tẽ wic Jethu raan cĩ löc ku döc ye thĩn. ¹³Wët lëk we akĩn miëthakäi cĩ gam, acä ñic lön le yen kë ca lëu, yen acie dëei ciëen, yen ë

daai tueŋ bi ya wēt aköldä yen thuuth ʔen ku päl kätھےer. ¹⁴ʔen abuoth dhël yic apath rin bi ʔen ariöp yök. Ee yen ariöp bi Nhialic gäm ʔa rin kē ci Raan ci lɔc ku dɔc looi.

¹⁵Yök kɔc la gam ril yök aa dhil luui ë dhël kënë. Ku na le kɔc kök kamkun cii lui ë dhël kënë, ke Nhialic yen abi ye dët yic we. ¹⁶Lokku tueŋ kek löŋ Nhialic cimën wäär ɲic yök ye.

¹⁷Miëthakäi ci gam biathkë ʔacök, ku piöckë tënë kɔc käwäär ca piöcc tënë ke buoŋth yiic. ¹⁸Wek aaca lëk ë kënë arak juëc, ku emën aben ber yic piü ë nyin guöp, kɔc kök aacie thon Jethu tim ci riüü köu rin bi yen ke waar adumuöömken yiic ë gam. ¹⁹Aabi la pan mac rin ye kek kepuöth yiëk käk wïc guäpken. Aa nhiam käk ke bi ke cɔl ayär gup, ku aa käk pinynhom kek aa yekë tak kepëc. ²⁰Ku ʔook pan Nhialic yen këda. Yök aa tit Aluänđan bi bën nhial, Bëny Jethu Raan ci lɔc ku dɔc, ²¹yen la riel ë yen këriëc ëbën cɔl aa bö yecök, abi gupkuan ci thiän adumuööm looi bik ʔer cimën guäpde.

Lëk

4 Miëthakäi ci gam wek aa nhiaar apei, deetkë wepuöth ku thekkë Bëny. Wek aaca dak, wek aa ʔen cɔl amit puü, wek aa ʔen cɔl anhiam.

²Yin Yuodia ku yin Thintike wek läŋ, döörkë, wek aa kɔc töŋ ë Bëny. ³Ku tënë yi raandiën nhiaar lui kek ʔa, awiëc ba diäärkä kony rin aaci luui kek ʔen apei buk Wët Puöth Yam tek piny, keek ëbën kek raan cɔl Klemen ku kɔckuan kök lui ke ʔo tö rienken athör Nhialic yic, athör pir.

⁴Yakë puöth miet rin ye wek tök ke Bëny. Aber yic, yakë puöth miet. ⁵Yakë röt piëŋ wël ë kamkun. Bëny aci thiök. ⁶Acin kë riöcc wek, ku yakë Nhialic thiëc röökduun yic käk wiëckë ke, yakë thiëc ë puön path akölaköl. ⁷Ku döör Nhialic cie deet yic raan ë path, abi we kony bäk cii ye dieer ku cäk riöc käril we yök yiic, ke we ë tök kek Raan ci lɔc ku dɔc Jethu.

⁸Wët ci jal döŋ ba lueel miëthakäi, yakë ke tak käpath, käk ye raan ëbën nhiaar, käk ye we leec thïn, käk yith thiek yiic, käk la cök ku lek gei, käk nhiaar ke raan ëbën. ⁹Wek aa ɲic käwäär ca piöcc tënë we, ku käk cäk piŋ ke ya lueel ku tiëŋkë ʔen ke luöoi ke. Këya, biathkë luöidië yic, ku Nhialic yen döör gam abi rëer ke we.

Paulo acä aleec gam rin käk ci gäm ye

¹⁰Piërdië yic kek Bëny, ʔen aci puü miet rin tädiiit cäk nöc ku benkë ʔen ben nyuöth tēduun muk wek ʔa thïn. Ku acie rin ci wek köcc we cii

wenhiiim yik yen, ee rin cin wek riel. ¹¹Yen aaci kënë luel rin ci wek ya päl wei, aa käk rëër kek yen kek aaca ñiëc rot. ¹²Alëu ba pïr ë path të cök yen la kälilik, kueth ku cök aa thöñ tënë ya, jïëk ku ñöññ aya, aa thöñ. ¹³Kuat kë ya looi ëbën, aya looi riel ye Raan ci löc ku döc gäm yen.

¹⁴Ku apath apei yen wët ci wek ya kony aterkië yiic. ¹⁵Wek kóc gen Pilipi anjäckë apath, lon wäär jiël yen Mathedonia nin tueñ wäär piöoc Wët Puoth Yam, wek aa we kóc ci gam ya kony. Wek aa we ye köc kek yen käpiathkië ku kârackië yiic. ¹⁶Agut ci wäär cök yen rëër Thethalonika wek aaci kuönydun bën aa tuöc yen ëmën ku ëmën. ¹⁷Acie ku bäk ya muöc yen wiëc, ee döc ye yök të muöc raan kóc yen awiëc ba juak yic. ¹⁸Käk wiëc aaca yök, ku aa juëc apei. Kuat käk wiëc ëbën aaci Epaprodituth bëëi tënë ya. Aa cit tol adöñ ñir ye took luaj ë Nhialic, ajuër ci Nhialic gam ku cöl ye amit puöu. ¹⁹Ku Nhialic abi we gäm käk wiëckë ë kâkken juëc yiic, käk ye ke yök rin Raan ci löc ku döc Jethu. ²⁰Bi Nhialic Wäda aleec akölaköl! Yenakan.

Muöth ciëen

²¹Miäthkë kóc ci gam, kóc Raan ci löc ku döc Jethu. Miëthakäi rëër kek yen aa we muöth. ²²Kóc ci gam ëbën ë tënë agut kóc lui pan Bënyñaknhom Cithër aa we muöth aya.

²³Athiëi ë Bänyda Jethu raan ci löc ku döc, abi ya rëër kek we ëbën.

Athör cï Paulo gät kəc gen Kolothia

Wět nom

Athör Paulo cï gät kəc gen Kolothia, agët akut kəc cï gam pan Athia tō ciëen gen Epethuth. Akut kəc cï gam kënë acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepuŕu ke ye luŕi dhil looi aya, cït lɔn cï yen kacke tuŕŕ gen Epethuth aya, yen gendit yen rëer raandit bëny apuruuk pan Athia thïn. Ęcï Paulo piŕ lɔn ala kəc ě piöŕ kők kəc cï gam gen Kolothia piöŕ bik dhël la cök puŕl. Ku yekë lueel lɔn raan adhil jak kők atheek, nadë ke bi jal luök ě kuat kë cït ŕuŕt, thëk lŕŕ ku miëth ye cam.

Paulo agät athör kënë bi jai piöŕ ræckä, ku ye piöŕ dhël peth ě yic Wět Puŕth Yam, yen gam. Kë tō thïn, ee lɔn nadë ke Jethu Kritho alëu bi kəc luök ě rot, ku kuat käk cït käkä aa kəc thel wei Jethu löŕm. Rin Jethu Kritho Nhialic acï nhial ku piny ku käk tō thïn cak. Ku rienke aya yen awic yen ye bi kəc dhuök yeyŕu. Ee mët bi kəc röt mat kek Jethu Kritho yen ě ŕŕth bi kəc luök ě rot pinynhom. Acï Paulo lëk kəc aya lɔn piöŕ kënë ě kəc cï gam cɔl aa pïr pïr path.

Dët lëu bi ŕic ě lɔn nadë ke raan cɔl Tikikuth yen yëth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cɔl Onethimuth, alony yen cï Paulo athör gŕt rienke tënë Pilemon.

Käk tō thïn

Muŕth tueŕj	1:1-14
Dit ě Raan cï lɔc ku dɔc	1:15-23
Luŕi Paulo ke cït alony tënë akut kəc cï gam	1:24-2:5
Pïr yam Raan cï lɔc ku dɔc yic.....	2:6-4:6
Muŕth ciëen.....	4:7-18

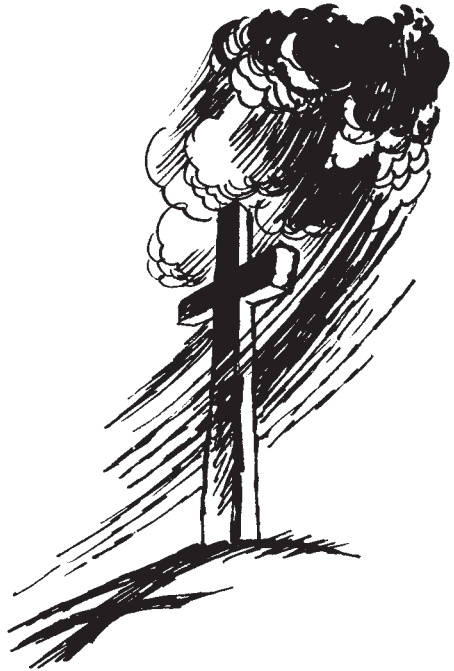
1 Ee yen Paulo cï Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cï lɔc ku dɔc, yen agät athör kënë yök wämääth cï gam Timothï.

²Tënë wek kəc cï Nhialic gam gen Kolothia, kəc buŕth Raan cï lɔc ku dɔc. Bi Nhialic we gäm athieŕi ku dŕŕ.

³Nhialic Wun Bänyda Jethu raan cï lɔc ku dɔc, ayeku leec akölaköl tē rŕök yök rienkun. ⁴Rin gamdun tënë Raan cï lɔc ku dɔc Jethu, ku

nhiërdun tənë kɔc ë Nhialic aa cuk piŋ. ⁵Wäär biī Wēt Puoṯh Yam tənë we tueŋ, wek aa we cī kën la yic ŋōṯh piŋ Ku ë yen atō gam ku nhiërdun thīn, kāk ŋāṯhkë ke aaci tōōu apath tənë we pan Nhialic. ⁶Wēt Puoṯh Yam athiëci bēëi akōlakōl ku athiëi pinynhom ëbën, cimën wäär looi yen rot këya kamkun tēwäär piŋ wek dhēëŋ ë Nhialic ku detkë yic tō thīn. ⁷Wek aaci dhēëŋ Nhialic piŋ tənë Epaprath raandan nhiarku lui ë puōu ëbën tənë Raan cī lɔc ku dɔc, ee rienkua. ⁸Acī yo lëk nhiër cī Wēi Nhialic gām we.

⁹Wēt kënë yen aye yok ke rōök rienkun tēwäär piŋ yok we. Nhialic ayeku lōŋ bī we cɔl aŋic ye, ku ŋiëëc ë kəŋ ëbën wic Nhialic ku dēt ë wël aya ye Wēi Nhialic ke gām kɔc. ¹⁰Ee këya, ke week abāk lëu bāk pīr ë pīr yen wic Bānyda, ku kënë ye cɔl amit puōu yen abāk aa looi akōlakōl. Piërdun abī ya kəpath kek ye bēëi, ku ŋiëëc ŋic wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹²Biī Nhialic we looi bāk riel, riel bën dhēëŋ ë Nhialic, ku bāk lëu bāk kajuëc aa göök ke we duut wepuōṯh. Ku yakë Wāda leec ke we mit puōṯh, yen cī we gām riel bāk la aban kāk Nhialic wäär cī tāu kacke ruel Bānyde yic tēyer. ¹³Acī yo luäk bei riel jəŋrac yic, ku biī yo ë bāany Wēnden nhiëer yic, ¹⁴yen cī yo wēër bei, ku pël adumuōōmkua piny.

Acī yo luäk bei riel jəŋrac yic (1:13)

Dit ë Raan cī lɔc ku dɔc

¹⁵Raan cī lɔc ku dɔc yen ye tiŋ ke thōŋ ke Nhialic cie tiŋ. Yen ë kaaide, ku yen atō tueŋ kāk cī cak ëbën nhiim. ¹⁶Rin ë yen aci Nhialic kəriëëc ëbën cak, kāk nhial ku piny, kāk ye tiŋ ku kāk cie tiŋ, acā atuuc nhial ku kārīl kōk cie tiŋ la riëdit cak. Nhialic aci nhial ku piny cak ë yeen ku kāk tō thīn ëbën aa kākke. ¹⁷Raan cī lɔc ku dɔc a rēër thīn ke kəŋ ëbën këc cak, ku ë rienke yen aye kəriëëc ëbën rēër nyiende. ¹⁸Yen ë bëny kɔc cī gam. Yen aye kek piërden yök thīn. Yen ë Wëndit tueŋ wäär cī jōt bei raŋ yic rin bī a yen tō tueŋ kəriëëc ëbën. ¹⁹Rin ë Nhialic yen

aci ye tak ë rot bi Wënde ciët yen Nhialic guöp alanden. ²⁰Rin Wënde yen aci Nhialic looi bi käk tō nhial ku piny aa döör kek ye. Thon Wënde tim ci riüu köu yen aci yo cöl adöör kek Nhialic Wun.

²¹Theer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we koc aterde rin tēktēk rac ku käreç ke yakē ke looi ku takkē ke. ²²Ku emën, rin ci Wënden wäär ci ya raan cimēnda thou rienkua ebën, Nhialic aci we cöl aaye mähke bi we bëi bāk aa koc la cök cīn gup awuöc yenhom. ²³Wek aa dhil la cök ku muökkē röt ë dil yenhom. Ku duökkē röt cöl aben thel wei ë nõthdun cäk yök Wēt Puöth Yam yic wäär cäk piñ. Ee rin ë Wēt Puöth Yam kënë yen aci yen ya alony, Wēt Puöth Yam kënë ci ya lēk raan ebën pinynhom.

Luoi Paulo ke cit alony tēnē akut koc ci gam

²⁴Ku emën yen aci puöu miet rin ci piööcdiën cä cöl agum we kony. Gumdiën mec yen kënë, ee rin ba dhöl ci Raan ci löc ku döc guum thīn, kuony bi thäap ë rin akut koc ci gam ebën cit guöp Jethu. ²⁵Ku ë Nhialic yen acä looi ba ya alony akut koc ci gam. Yen acä gäm luoi ril kënë, ba looi rin piathdun. Yen ë luoi wētde ebën nyuöth. ²⁶Ku yen ë kē ci moony tētheer yon tēnē raan ebën, ku emën aci jäl nyuöth kacke. ²⁷Kē ci Nhialic guiir ë lon bi kē ci moony nyuöth tēnē kacke, käpiathke ku dhējden ci moony muk rin koc ebën. Ku kē ci moony ë lon nadē ke Raan ci löc ku döc arēer wegup, ku wētde yic wek aabi duaar Nhialic rom kek ye. ²⁸Kēya, Raan ci löc ku döc ayeku lēk raan ebën. Yok aa koc lēk ku nyuthku ke kuat kēriēc ebën njicku ë rin buk raan ebën bëi Nhialic nom, ke cit raan la cök ci mat kek Raan ci löc ku döc. ²⁹Rin bi kënë rot jal dhiel looi kēya, yen a ya ci buöc apei ë riel wäär ci Raan ci löc ku döc gäm ya, riel yen lui yaguöp.

2 Awiec ku bāk njic yen buöcdit buöc yen ba luui apei rienkun, ku koc gen Lodikia ku koc kök ebën kuc ya. ²Yen a ya lui kēlä rin ba ke deet puöth, ku bik röt nhiaar kamken ku rēerkē ë tök. Kēya, ka bi röt aa deet ku njickē kēn ciēñ path bëi kamken. Ku ë dhēlē, yen abi kek kē ci Nhialic muöny ke njic, ku yen ë Raan ci löc ku döc guöp. ³Ee yen ë rot, yen ë yo kony buk wēt ril kënë deet yic, wēt ci Nhialic jal cöl anjic emën.

⁴Wek alēk kënë, duökkē röt cöl ameth nyin wël bi we thel wei bāk la kērac yic, tē cök ke aa piñ ke cit yith. ⁵Na cök amēn ciī yen rēer ke we, ke piändiē arēer ke we, yen ë puöu miet tē piñ yen we ke we kääc ë cök gamdun yic tēnē Raan ci löc ku döc.

Pir la cök Raan cī lɔc ku dɔc nhom

⁶Cit lɔn cī wek ye gam lɔn ye Raan cī lɔc ku dɔc Jethu Bēny, rēērkē ke we cī weyiic mat kek ye. ⁷Calkē aye yen ē mæeidun ku piērdun, bāk riel apeī ē gamdun yic cīmēn wäär cī we piššc. Ku bāk la lɛcdit apeī.

⁸Tiēērkē nhiim lɔn nadē ke cīn raan ben we thel lɛɛɲ yic ē kāk lueth ye raan lueel yenhom ē path, wël jak pinynhom ku ciɛɲ theer ku aacie kāk Raan cī lɔc ku dɔc. ⁹Yeen nhom ē Nhialic alanden agut wäär rēēr yen pinynhom, ku yeen ē raan aya. ¹⁰Ku week aaci gām pir alanden rin cī wek mat kek ye, rin ē yen bēny mac atuuc nhial ku jak kōk la riel.

¹¹Wäär cī wek mat kek Raan cī lɔc ku dɔc, aci we ŋoot ku acie ŋuōt dhie ye looi kɔc gup, ee ŋuōt Raan cī lɔc ku dɔc yen ye looi wēi yiic, ŋuōt ē kɔc wēēr bei adumuššm yic, adumuššm ye raan looi rin tē cī ye cak thīn. ¹²Rin wäär cī we muɔɔc nhiim, wek aa we cit kɔc cī thiōk raɲ yic kek Raan cī lɔc ku dɔc. Ku miōc nhom aci we bēn gām pir ē yam cit kɔc cī jōt bei raɲ yic kek Jethu. Rin cī wek riel cī Nhialic Jethu jōt bei raɲ yic gam. ¹³Yɔn theer wēikun aake cī thou rin adumuššmkun, rin wek aa we ye kɔc cie kɔc Itharel, alei kuc Nhialic ku lōŋke. Ku Nhialic emēn aci we bēēi pir path yic kek Raan cī lɔc ku dɔc. Nhialic acā adumuššmkua yodhie pāl piny. ¹⁴Acī kajuēc cuk wuššc cī gōt rienkua, kek lōŋ juēc la yiic kāk cīi ke lēu bī ke muk nhiim wuššny wei. Acit lɔn cī Nhialic ke piāāt tim cī rīiu kōu kek Jethu. ¹⁵Ku ē tim cī rīiu kēnē kōu yen aci Raan cī lɔc ku dɔc lāāu nhom yōk tēnē jak la riel, aaci ke cɔl abuɔth yecōk bī raan ēbēn ke tiɲ cīmēn raan ril cī kɔc ater dɔm tɔɲ yic. Ku jɔl yai cam rin cī yen riel.

¹⁶Kēya, duōkkē raan dēt cɔl aye yen we lēk miēth yakē cam, tēdē kē yakē dek ku lōɲ wil ē pæi, ku lōɲ akōl cīi kɔc Itharel ē luui, ku akōōl kōk. ¹⁷Kek lōŋkā acīn kē yekē nyuɔɔth, aake jam kē bī rot looi kēn yen ē yic ē Raan cī lɔc ku dɔc. ¹⁸Duōkkē raan dēt pāl bī we muōr bāk ariōpdun cīi yōk tēnē Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnē kɔc kōk. Raan rot yōk ciēt yen ye Nhialic nyuōth kāɲ. Kɔc rōt nyuɔɔth ciēt ke ye kɔc path ku keek aaci path acīn. Kɔc ye lueel bā atuuc nhial aa door. ¹⁹Raan cit kēnē aci rot mæec wei tēnē Raan cī lɔc ku dɔc yen mac akut kɔc cī gam. Akut kɔc cī gam acit guōp Raan cī lɔc ku dɔc. Yeen amac akut ku ē diēer ē ye. Ku ē kāk tō thīn cɔl alui ē tōk rin bī akut riel, ku le tueɲ dhōl yen wic Nhialic.

Thuɔɔu ku pir kek Raan cī lɔc ku dɔc

²⁰Wek aaci thou kek Raan cī lɔc ku dɔc, ku wek cī wēēr bei tēnē jɔɲrac pinynhom. Yeɲō kē dēēt ye wek pir abāk ciēt kɔc pinynhom ē

tën? Yenö ye wek löönkä theek? ²¹“Duökkë kënë ye muk,” “Duökkë kënë ye bil,” “Duökkë dëët ye gɔɔt?” ²²Lööñkä ëbën aacïn kë yök thïn rin aa jam kāk guɔ thök, aa lööñ raan ë path kek piöccden. ²³Añic raan ëbën lɔn kɔc ke loi lööñkä aacit kɔc ñic kãñ. Ku ë lueth ë path. Ee dhël ye kek kɔc mac thïn, bi kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekë röt cɔl aaye kɔc path. Ku lööñken aa la yiic kākjuëc ril. Ku kärilkä aacie raan ë kony bi raan kë wïc guäpde lëu bi duut.

3 Rin cï Nhialic Raan cï lɔc ku dɔc jɔt thou yic, yen ë landun aya, aci we gäm pïr ë yam. Këya, yakë ke wïc kāk cï tãu we pan Nhialic, tē cï Raan cï lɔc ku dɔc nyuc thïn ë köñ cuëc ë Nhialic. ²Lak tueñ ke we tak kākä yiic ke cie kāk pinynhom ë tën. ³Ku wek cï thou ke Jethu ku wek aa pïr ke ye ë Nhialic yic. ⁴Pïr ë yic ë lɔn bāk aa tøk kek Raan cï lɔc ku dɔc, rin tē ben yen la bën ke week aya wek aabi duarde rɔm kek ye.

Pïr Theer ku Pïr ë Yam

⁵Pälkë kuat käreɕ ye guöp raan wïc pinynhom cïmën wïc wïc ë diäär. Ku luɔi rɛɛc kök, ku tuil tiñ raan dët, ku kāk kɔc cɔl ayär gup, ku dit ë puöu. (Rin dit puöu acit lɔn ye raan jak door.) ⁶Rin ë kākä, riãñ puöu ë Nhialic abi bën tënë kɔc cïi yen ë theek. ⁷Wek aa we ë luui ë käreckä wäär kuc wek Nhialic, ku piërdun ëcï luɔi ë kākä rum.

⁸Ku ëmën wek aa dhil luɔi kākä puöl, riääk ë puöu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke puöl. ⁹Duökkë röt ë jääm ë lueth, rin cï wek ciëñ theer puöl, ¹⁰ku ñek ë kamkun ëmën aci ya raan ë yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciët yeen raan ë cak we, ku abäk jäl ñic apath. ¹¹Ku ë këya, Raan cï lɔc ku dɔc ë kɔc ëbën nhiaar kɔc cie kɔc Itharel ku kɔc Itharel. Kɔc cï ñoot ku kɔc këc ë ñoot, kek kɔc ye ñoot, kɔc cï kãjuëc ñic, raan kuat nhiaar tãñ. Aloony ku kɔc cie aloony, rin Raan cï lɔc ku dɔc yen ë këriëc ëbën, ku arëër kãñ yiic ëbën.

¹²Wek aa kɔc kam kɔc akut nhieer Nhialic, ku aci wek kuëny bei bāk aa kacke, wek aa dhil röt nyuɔɔth we ye kɔc path la puöth, ñerkë puöth ku lierkë puöth ku yakë gum. ¹³Yakë ñieɕ rëer ku yakë röt päl piny tē le yen raan cï luöi kërac, tädë ke menhkui yen cï luöi awuöc. Yakë röt päl piny kamkun cïmën ye Bëny kãrackun päl piny. ¹⁴Ku kāk puöthkã ëbën, matkë nhieer thïn, nhieer yen kãñ mat yiic ku cök ke piny. ¹⁵Döör yen ye Raan cï lɔc ku dɔc gäm we, yen ë we cök nhïim täktäkdun yic, rin döör yen aci Nhialic we caal akut kɔc cï gam yic ëbën rin bāk aa leec. ¹⁶Wët Raan cï lɔc ku dɔc adhil rëer wepuöth apath, tetkë wët kënë yic tënë

kɔc ɛbɛn, ku tɛtkɛ yic apath kamkun aya dhɛl la cɔk. Kɛtkɛ waak puɔth Nhialic, waak alɛɛc ye ke Nhialic door. Kɛtkɛ waak tɛnɛ Nhialic kek alɛɛc Nhialic wepuɔth. ¹⁷Kuat kɔk yakɛ ke looi ɛbɛn, ku luɛlkɛ ke, aa dhɛlkɛ ke looi kɛya rin Bɔnyda Jethu, yen aye wek alɛɛc yiɛk Nhialic Wɔda ɛ dhɔlde.

Bɪ raan rot muk kɛdɛ Pɪr Yam yic

¹⁸Wek diɔɔr piɛŋkɛ wɛl ye rɔɔrkun lɛk we, ku dhɛlkɛ looi kɛya rin ye wek kɔc ɛ Bɛny.

¹⁹Wek rɔɔr aya, wek aa dhil diɔɔrkun nhiaar ku duɔkkɛ ke ye kuɔc ciɛɛŋ.

²⁰Wek mɪth, wek aa dhil kɔc ke dhiɛth we aa theek akɔlakɔl, rin yen ɛ Nhialic cɔl amit puɔu.

²¹Wek kɔc we dhiɛth mɪth, duɔkkɛ ke ye nyieeny ɛ path, tɛdɛ ka bi dhɔr ɛ we.

²²Wek aloony, wek aa dhil kɔckun muk we theek ɛ kuat kɔjuɛc yiic ɛbɛn. Ku acie nadɛ ke daai ɛ we, ke we lui tɛnɛ ke ku bɔk alɛɛc yɔk thɪn, acie kɛya, yakɛ luui puɔn cɪn yic tiɛl rin theek wek Nhialic.

²³Kuat kɔk yakɛ ke looi ɛbɛn, luɔikɛ ke piɔndun ɛbɛn, cɪt ke luɔikɛ ke Nhialic, ku acie raan yen luɔikɛ ke. ²⁴Dhɛlkɛ muk wenhɪim lɔn Nhialic abɪ week gɔm kɛpuɔth cɪ tɔu kacke, rin Raan cɪ lɔc ku dɔc yen ɛ raan yakɛ luɔɔi. ²⁵Kuat raan cɪ kɛrac looi abɪ tɛm awuɔc rin kɛrɛɛc ye looi, rin Nhialic ɛ raan gɔm awuɔc thɔŋ kek kɛ cɪ looi, tɛdɛ ye kɛpath aye kɛrac.

4 Wek kɔc ye luɔɔi, dhɛlkɛ la cɔk apath tɛnɛ aluɔɔnykun. Muɔkkɛ wenhɪim lɔn wek aa la Bɛnydun mac we pan Nhialic aya.

Lɛk

²Yakɛ dhɛl rɔɔk akɔlakɔl, dhɛlkɛ wepuɔth aa tɔɔu thɪn ke we lec Nhialic. ³Yakɛ rɔɔk ɛ riɛnkua aya rin bɪ Nhialic cɔl apuɔl yic, ba Wɛt Puɔth Yam rin Raan cɪ lɔc ku dɔc ɛ kuc theer a piɔɔc. Rin wɛt kɛnɛ yen amɛc yen. ⁴Rɔɔkkɛ, ba ya jam apɛi dhɛl bɪ wɛt kɛnɛ cɔl adɛt yic apath.

⁵Ŋiɛckɛ kɔŋ aa looi tɛnɛ kɔc kuc wɛt Nhialic, ku lɛkkɛ ke apath, kuat tɛ cɪ wek rɔm thɪn ke ke. ⁶Kɔk yakɛ lueel aa dhil aa kɔk ye kɔc kepuɔth tɔɔu thɪn, ku nhiarkɛ ke bɪk ke piŋ. Ku kɛya abɔk ŋic yen tɛ bɪ wek wɛl aa dhuɔk nhɪim thɪn tɛnɛ kuat raan we thiɛɛc.

3:16-17 Epe 5:19-20 3:18 Epe 5:22; 1Pit 3:1 3:19 Epe 5:25; 1Pit 3:7 3:20 Epe 6:1 3:21 Epe 6:4
3:22-25 Epe 6:5-8 3:25 L.rou 10:17; Epe 6:9 4:1 Epe 6:9 4:5 Epe 5:16

Muõth Ciëen

⁷Wämääth nhiaar cɔl Tikikuth, raan la cök lui ke yo rin Bänyda, abi we lëk kuat käk cī röt looi tēnē ɣa ēbēn. ⁸Ku yen ē wēt tuc ɣen ye we, rin bī we la dæet puõth, ku lëk we kuat käk loi röt tēnē yo aya. ⁹Yeen ala kek Onethimuth, wämääthdan la cök, ku yen ē raan akuõtdun. Ku keek aabi we lëk tē ciēɣ yok thīn ē tēn.

¹⁰Arithtarkuth cī mac ke ɣen ē tēn ē we muõõth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lëk theer bāk Marko lor tē le yen ɣet tēnē we.) ¹¹Jocua, ku aye cɔl Juthtuth aya, ee we muõõth. Keek kadiäk aa kek kɔc Itharel cī gam kepēc lui kek ɣen rin wēt bääny Nhialic, ku keek aacā kuɔny apeidit.

¹²Epaprath ē we muõõth ku yen ē raan akuõtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lɔc ku dɔc Jethu. Yeen ē rōök rienkun akōlaköl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cɔl aril puõth gamdun yic ke we ɣic kē wic Nhialic. ¹³Alëu ba lëk we apeɪ yen tē cī yen luui thīn rienkun bī Nhialic we kony, ku kɔc gen Lodikia ku Ƴerapolith aya. ¹⁴Luka, akimdan nhiarku apeɪ ku Demath aa we tuõc miäthden aya.

¹⁵Lëkkē miëthakäi rēer Lodikia ku Nimpa ku akut kɔc cī gam ē mat paande lɔn aa yake muõõth apeidit. ¹⁶Tē cī wek athör kēnē kueen, ke dhielkē kuēn akut kɔc cī gam rēer Lodikia. Ku wek aa dhil athör ca tuõc miëthakäi rēer Lodikia kueen aya. ¹⁷Ku lëkkē Arkiputh ëlä, “Dhiel ɣic ba luoi ē Bēny wäär cī gām yī ba looi, dhiel thöl.” ¹⁸Ee ciēndiē ayic yen agät ɣen muõth kēnē tēnē we, duõkkē nhīim mär wēt rēer ɣen lɔc. Bī dhēej ē Nhialic rēer ke we.

4:7 Lusi 20:4; 2Tim 4:12 4:7-8 Epe 6:21-22 4:9 Pil 10-12 4:10 Lusi 19:29; 27:2; Pil 24; Lusi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39 4:12 Kol 1:7; Pil 23 4:14 2Tim 4:10, 11; Pil 24 4:17 Pil 2

Athör tueḡ cĭ Paulo gät kɔc cĭ gam Thethalonika

Wēt nhom

Thethalonika ẽ ye gendit pan Mathedonia mec kɔc Roma. Ee yen cĭ Paulo akut kɔc cĭ gam looi thĭn wäär cĭ yen ke jăl Pilipi. Kaam thĭn wäär cĭ ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiel dɔm ku kueeckẽ, rin cĭ kek ye tiḡ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cĭ yanhden puöl, ku piḡkẽ wēt ye Paulo piöc ku buothkẽ yic. Kẽya, aaci Paulo bẽn cop bi jăl Thethalonika ku le tueḡ gen Beria. Wäär cĭ Paulo dhuk pan Giriik gen Korinth, go Timothĩ wäär cĭ keny Thethalonika, lẽk ye tẽ rẽer kɔc cĭ gam Thethalonika thĭn.

Ku jəl Paulo athör tueḡ kënë gõt bi yen kɔc cĭ gam dɛet puõth. Ku leec Nhialic rin cĭ yen ke piḡ ke rẽer gamden yic ku nhiarkẽ rõt kamken, ku bi ke cɔl aa tak tẽwäär ciẽḡ kek thĭn ke ke, ku bi thiẽcden cik bẽi nhial dhuk nhom wēt bi Raan cĭ lɔc ku dɔc ben la dhuk pinynhom. Yejõ bi rot looi tẽnẽ kɔc cĭ gam cĭ thou ẽ kaam kënë tẽ le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bi Raan cĭ lɔc ku dɔc ben dhuk? Ku lẽk Paulo ke bik la tueḡ ke lui apath ke tit bẽn Raan cĭ lɔc ku dɔc.

Käk tõ thĭn

Muõth tueḡ	1:1
Alɛc	1:2-3:13
Lẽk ẽ ciẽḡ kɔc cĭ gam	4:1-12
Lẽk wēt bẽn Raan cĭ lɔc ku dɔc	4:13-5:11
Lẽk ciẽn	5:12-22
Thõk ẽ wël ku muõth ciẽn	5:23-28

1 Athör kënë aa yok yi Paulo ku Thilath ku jəl a Timothĩ aa yok cĭ ye tuõc we, wek akut kɔc cĭ gam gen Thethalonika, ku yakẽ kɔc Nhialic Wäda, ku jəl a Bányda Jethu raan cĭ lɔc ku dɔc. Bi dhẽḡ ku dõr rẽer ke we.

1:1 Luoi 17:1

Pir ku gam koc Thethalonika

²Yok aa Nhialic leec rienkun ebën akolaköl të rök yok. ³Wek aa yeku tak akolaköl të rök yok Nhialic Wäda rin luaidun bën gam yic, ku week aaci luui apej rin nhier wek Jethu Kritho, ku rielle puöth rin nööth wek ye. ⁴Ajicku miethakua lon nhier Nhialic we, ku aci we loc ku bak aa kacke. ⁵Rin yok aaci Wät Puöth Yam bëi tene we, acie wät ë path, ee cath kek riel ku Wëi Nhialic ye nyuöth lon ë yen yic alanden atheer. Ajieckë yen të ci yok cieñ thin wäär reer yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶Wek aaci röt thöñ yo ku Bányda, rin na cok alon ci wek gum apej, ke wek aaci wät piñ ke miät ë puöu bö tene Wëi ë Nhialic. ⁷Ku këya, të ci wek cieñ thin yen aci koc ci gam Mathedonia ku Akaya tiñ. ⁸Ku acie rin ci wek wät Bányda Jethu piöc tene koc Mathedonia ku Akaya ë rot, gamdun tene Nhialic aci koc pinynhom ñic ebën. Ku acin kë lëuku buk ben lueel. ⁹Rin aa jam lon ci wek yo ñic nyuöc wäär ci yok keny tene we, ku kë ci wek muöl thin bak jak ci ben aa theek, ku ye Nhialic ë yic pir yetök yen yakë door. ¹⁰Ku bak Wende yen bi bën pan Nhialic tiit, Wende Jethu yen ci jot thou yic, ku ë yen abi yo luök të luk Nhialic luk rin ci yen ke puöu riääk apej rin adumuömkua.

Käk ci Paulo looi Thethalonika

2 Miethakua, ajieckë kek week lon kenyda tene we akec nom tæc piny. ²Ajieckë yen të ci yo läät thin, ku jör yo Pilipi ke yo këc yet tene we. Ku na cok alon wäär ci koc juéc ye wic, ke Nhialic aci yo bën deet puöth buk we lek Wät Puöth Yam bö tene ye. ³Wäär ye yok we lek Wät Puöth Yam, wek aa we cuk ë lek lueth, tedë ke yo ye jam rin le yen kë buk yök thin, ku acin raan cuk wic ku buk ruëny. ⁴Këya, aa yeku them buk aa jam təcit të wic Nhialic ye thin rin ci yen yo loc, ku thön yo luai bi yok Wät Puöth Yam aa piöc. Aa këcku them ku buk aa looi kën koc miëet puöth, ee kën wic Nhialic raan kë tö koc puöth ñic. ⁵Ajieckë apath lon yok aa këc bën buk we bën wel nhim wël puöth yeku ke lueel, ku aa këcku ke lueel buk röt kum ë ke, bi la kë yök tene we. Nhialic ajic kë tö yopuöth. ⁶Akëcku wic ku bi la raan lec yo ë kamkun ku koc kök, ⁷ku cit lon ye yok atuuc Raan ci loc ku doc, ee la kën buk aa wic tene we. Wek aa we nhiarku, ku reerku ke we cimën ye man mith miethke muk. ⁸Rin nhier yok we apej acie Wät Puöth Yam yen wicku buk lek we ë rot, aa cuk gam buk thou rienkun aya. Wek aa we nhiarku apedit. ⁹Yeen adhielkë muk wenhim wek miethakua të ci yok luui thin apej. Yok aaci luui aköl ku wëer, rin ku bi cien kë yeku

thiëc tënë we tēwäär ye yok we piöc Wēt Puoth Yam ë Nhialic. ¹⁰Wek aa ñic kāk cuk looi, agut Nhialic añic aya lön yok aaci ñiec ceñ kek wek kōc cī gam, ku week aa cuk ciëñj ë dhël dhëñj la cök cīn yic agääk. ¹¹Añieckë yen tē cī yok we ciëñj thīn, acit tē ye raan ë dhiëth miëthke ciëñj thīn. ¹²Wek aa cuk cōl aril puōth, ku wek aa cuk nyuöc puōth, ku lok tueñ ke lëkku we ku bāk pīr dhël yen Nhialic cōl amit puōu, Nhialic yen we cōl ku bāk röt mat bäänyde ku duarde yic.

¹³Ku ala wēt dēt ye yok Nhialic leec akōlaköl. Wäär bīi yok wēt Nhialic tënë we, aa cāk piñ ku gamkë, ke ye wēt bö tënë Nhialic, acie kë bö tënë raan. Ku wēt Nhialic alui wepuōth ke war piërdun yic wek kōc cī gam. ¹⁴Miëthakua, kāk cī röt looi tënë we aa cīt kāk cī röt looi tënë akut kōc cī wēt Jethu Krītho gam Judia. Wek aaci käreç yök tënë kackun cīmën wäär cī kōc cī gam Judia käreç yök tënë kōc Itharel, ¹⁵cī kōc kōk keyiic kōc kāk Nhialic tiñ nök, ku ben kōc kōk keyiic Bëny Jethu nök. Ku kōcken kōk aaci yo cōl agum. Keek aaci Nhialic rac puōu apei. Keek aa kōc ater tënë kōc ëbën. ¹⁶Acik them bīk yo aa gël buk kōc cie kōc Itharel lëk wēt bī ke luök. Këya, keek aacä adumuööm yekë ke looi akōlaköl thöl thook. Ku ëmën Nhialic aci puōu riääk tënë ke ku aabi tēm awuöc.

Awic Paulo bi kōc Thethalonika ben la neem

¹⁷Ku yook miëthakāi, tēwäär cī yo puök yiic ë kaam koor, aa guäpkua kek aake cī jāl, ku wek aa we yeku tak tē cī yok we dak thīn, ku acuk them apei ku buk we ben tiñ. ¹⁸Acuk wic ku buk dhuk tënë we. Yen nhom aca them arak juëc ku ba dhuk, ku jōñ ater ë Nhialic akëc yo puöl ku buk dhuk. ¹⁹Cie week ë röt wek ë ñöth, ku miet ë puōu. Ku cie wek ajōmdan bī yok nhiam Bānyda Jethu nhom tē le yen dhuk? ²⁰Wek aa diik ku miet ë piānda.

Timothī aci la Thethalonika

3 Acuk jāl yök lön nadë, ke kë cīi yok we bī ben tiñ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk döñ Athen warou, ²ku Timothī acuk tooc bī la tënë we, ku ë wämääthdan lui kek yo ë tōk tënë Nhialic yok kōc kōc lëk Wēt Puoth Yam, rin Raan cī lōc ku dōc. Yen acuk tooc ku bī we la cōl aril puōth ku bī we kony gamdun yic, ³rin ku bī ciën raan tōk ë kamkun bī yenhom ben waar wēt guum wek. Week nhīim añieckë lön guöm ë kë tööñ tō kam kāk cī Nhialic guiir tënë yo. ⁴Cīmën wäär ñot rëer yok ke we, acuk lëk we tueñ lön yook yodhie yok aabi gum, ku yeen añieckë apei, yen ë kë cī rot looi alanden. ⁵Ku ë yen kë tooc yen Timothī. Yen

acä lëu ku ba guum acin, ke yen acı ɣen ye tooc bi gamdun la tiŋ. Aduer ayic alanden lɔn nadë ke jɔŋrac acı we lɔk ruëny, ku luɔidan cuk looi acı riääk.

⁶Emën Timothï acı dhuk ciëen, ku yeen acı thoŋ path cï ɣo miëët puõth bëëi lɔn wek aŋuot we muk gamdun ku nhiarkë röt. Acı lëk ɣo lɔn ye wek ɣo tak akölaköl, ku awiëckë bäk ɣo ben tiŋ cimën wic yok ye buk we la tiŋ. ⁷Këya, käreç gumku ke yiic, yok aaci gamdun deet puõth miëthakua, ⁸rin cï yok ye piŋ emën lɔn këëc wek ë cök gam yic, gam ɣo gäm pïr yam. ⁹Buk Nhialic leec apeï kädë rienkun, rin miet puõu rëër ke ɣo Nhialic nhom ë wëtdun? ¹⁰Aköl ku wëër, Nhialic ayeku thiëc ɣopuõth ëbën ku buk we la tiŋ ku nyuthku we kë ŋuot këckë ŋic gamdun yic.

¹¹Bi Nhialic yen Wäda nhom ku Bënydan düt Jethu dhël guir tënë ɣo ku buk la tënë we. ¹²Bi Bänyda nhiër juak kamkun ku kɔc kök aya apeï, cimën nhiëer yok we. ¹³Bi we cɔl aril puõth, ku wek aabi ya kɔc cïn gup adumuõm Nhialic Wäda nhom, të le Bänyda Jethu bën kek kɔc ë kacke ëbën.

Pïr Nhialic cɔl amit puõu

4 Këya miëthakua, wek aa cuk lëk të bi wek ŋic cien thïn bi Nhialic puõu miet. Ku ë yen të piïr wek thïn alanden. Ku emën wek aa yeku lɔŋ ku yöökku we rin Bänyda Jethu, bäk ciëŋ kënë cuot tueŋ. ²Wek aa ŋic kë cuk lëk we ë riel cuk yök tënë Bëny Jethu. ³Wek aa wic Nhialic bäk dhiel aa kɔc path, ku cäk wepuõth ye yiëk käk ë bal. ⁴Ŋek adhil yeguõp tiit bi cien dhël puõth Nhialic kek athëëk, ⁵ku cïi yepuõu yiik käk ë bal cimën raan cïn gam tënë Nhialic. ⁶Ku ë kënë yic, acin raan loi kërac tënë mënhë dët cï gam. Wek acuk lëk ë wët kënë, ku acuk tët we aya lɔn bi Nhialic kɔc käreçkä looi tëm awuõc. ⁷Acïi Nhialic wic buk ɣopuõth aa yiëk käk ë bal. Awic buk cien ɣo cïn gup adumuõm. ⁸Këya, raan kuc bi wël cuk lëk weekkä cïi piŋ, acie wëtda yen cïi piŋ, ee wët Nhialic, Nhialic we yiëk wëi.

⁹Acin kën nadë ke benku lueel athör kënë yic bäk kɔc kök cï wët Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guõp acı we piõc të bi wek röt aa nhiaar thïn kamkun. ¹⁰Ku ë yic, wek aa nhiaar miëthakun Mathedonia yic ëbën. Ku aŋot lëkku we, bäk nhiërdun juak yic. ¹¹Tääükë wenhïim ku bäk cien apath, bäk cïi ë cien guënyguëny, ku raan ë rot muk apath kam kɔc ë kɔŋde cimën wäär cï yok ye lëk we. ¹²Na luɔikë ë kënë ke wek aabi kɔc kök këc wët Jethu gam nhiaar ku thekkë we. Luɔikë röt bi ciën kë yakë wic tënë kɔc kök.

Aköl bën ë Bëny

¹³Miëthakua, awïcku bāk yic ñic rin kɔc cī thou ë kamkun, ku bāk cīi dhiau wepuōth cīmën kɔc kōk cīnkë yekë ñōōth. ¹⁴Ayeku gam lɔn cī Jethu thou ku acī ben pīr. Këya, yook aya, ayeku gam lɔn Nhialic abī kɔc ke cī wēt Jethu gam ku thoukë, cɔl aa ben pīr ku dhukkë kek ye.

¹⁵Kën yen lëkku we ëmën, ee kë cī Bëny piōōc tënë yok kɔc bī ñot yo pīr. Aköl bī Bëny bën, yok aaciī bī la tuen tënë kɔc cī kañ thou. ¹⁶Kɔc ëbën aabī röl atunydit Nhialic piñ, ke koth kañ ë Nhialic lëk kɔc, ku Bëny guöp abī bën piny nhial. Ku kɔc cī thou ke cī wēt Raan cī lɔc ku dɔc gam, kek aabī kañ pīr. ¹⁷Ku yok kɔc bī ñot yo pīr aköl kënë, yok aabī kuōōt yiic ke ke, ku yëth yo luät yiic buk rōm kek Bëny aliir yic nhial, ku yok aabī rëer ke Jethu akōlaköl. ¹⁸Këya, deetkë wepuōth ë wëlkä.

Guierkë röt ë rin bën Bëny

5 Acin kën nadë ke benku lueel athör kënë yic buk aköl bī kakkä röt looi lëk we. ²Añieckë kek we lɔn Bëny abī bën ke cīi ñic, cīmën dhie ye cuär bën wakōu ke cīi ñic. ³Të lueel ye ëlä, “Këriëec ëbën apath acin kërac,” ke këreec bī kɔc gum thīn abī dhiel bën ke cīn raan ye tak lɔn bī yen rot looi cīmën tiñ dhie röp rem apeī. Ku acin kɔc bī poth ë këreec kënë yic. ⁴Ku wek miëthakäi, wek aaciī cīt kɔc rëer muōōth yic, rin wek aa ñic Nhialic. Këya, aköl kënë aaciī bī la ciel wegup cīmën cuär ke kuōckë. ⁵Week ëbën, wek aa rëer ruel yic rin ñic wek Jethu. Yok aaciī cīt kɔc rëer muōth yic kuc Nhialic. ⁶Na ye këya, ke yok aaciī nin cīmën kɔc kōk, yok aa dhil nhīim tīr ku dukku ye wiæet määu. ⁷Ee wakōu yen aye kɔc nin, ku yen dëk kek thīn määu apeī. ⁸Ku yok aa kɔc ruel. Këya, tīrku nhīim ku titku röt ë gamda ku nhiërda bī jɔñrac yo cīi duōñ. Ku cɔlku ñōth rëer ke yo lɔn bī Jethu yo luök, aye kōt. ⁹Rin Nhialic akëc yo lɔc ë tën rin bī yen yo tēm awuōc aköl luñdit, acī looi këya, bī yo luök dhël Bányda Jethu Krītho. ¹⁰Acī thou rienkua rin bī yok pīr yodhie kek ye aköldä, të piir yok ayī të cī yok thou. ¹¹Yakë wepuōth deet, ku kuonykë röt kamkun, cīmën looi wek ye ëmën.

Lëk ciëen ku muōth

¹²Wek aa lëñku miëthakua ku bāk kɔcdit wat wenhīim gam Bányda yic, kɔc luikä apeī kamkun theek, kɔc we nyuōth kë bāk looi pīr kɔc cī gam yic. ¹³Ñieckë kɔc ciëñ apeidit ku nhiarkë ke rin kăpuōth yekë ke looi. Ku ñieckë ceñ kamkun.

¹⁴Week aa yōökku miëthakua, bāk kɔc aa dak rōöt cie luui lëk, ku riælkë kɔc riōc gup nyin, ku kuonykë kɔc wic kuōny, ku yakë raan ëbën

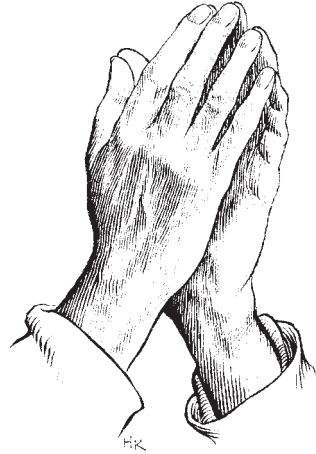
jääm ke we cī wepuõth päl piny. ¹⁵Dhielkë ñic lön acin raan guur kërác kërëec dët, ku yakë wic wepuõth bī ya kēpath yen yakë looi kamkun ku kɔc ëbën akölaköl.

¹⁶Yakë rëer we mit puõth akölaköl, ¹⁷ku yakë rëer we röök, ¹⁸yakë Nhialic leec, kuat keriëec rot looi tënë we. Kënë, yen awic Nhialic tënë we piërdun yic, ke we ye kɔc cī mat kek Raan cī lɔc ku dɔc, Jethu. ¹⁹Duk Wëi Nhialic gël nhom. ²⁰Ku duk wël kɔc ye lueel lön ye kek kāk Nhialic tñ, ye yõõñ yiic. ²¹Kaṅkë deet yic, muõkkë wenhīim kēpath, ²²ku duõkkë röt ye thiäk kuat kërác.

²³Bī Nhialic ë ɣo yiëk döör, we looi bāk aa kɔc path keriëec ëbën yic, ku muk wëikun ku guäpkun ke cīn yic ajuëec aköl bīi Bänyda Jethu Krītho. ²⁴Ku yen raan we cɔl ala gam ku abī looi.

²⁵Röökkë aya rienkua miëthakua. ²⁶Miäthkë kɔc cī gam puõu ëbën. ²⁷Wek aa yõõk rin Bänyda, bāk athör kënë kueen tënë kɔc cī gam ëbën.

²⁸Bī dhëñj Bänyda Jethu Krītho rëer ke we.

Ku yakë rëer we röök (5:17)

Athör ë rou cï Paulo gät kəc cï gam Thethalonika

Wët nhom

Athör tuej yic tënë akut kəc cï gam Thethalonika, ëcï Paulo göt lön Raan cï ləc ku dəc abï ben dhuk pinynhom. Kënë ëcï kəc kők liäap nhïim Thethalonika. Ku athörden yic tënë kəc Thethalonika aya, Paulo ë jam lön aköl bï Bëny bën acï thiök. Rin ë wët këne, kəc kők aake cï kööc ë luoi, ku rëerkë ë path ke tit bën Jethu raan cï ləc ku dəc. Ku Paulo ë wët këne cök piny ku nyooth, lön tuej ke Raan cï ləc ku dəc kəc dhuk, ke raan cöl “Raan Rac” apei abï tuöl ku yeen abï yet nhial apei luoi käreç.

Ku Paulo atuny Jethu, ee kəc cï gam leec rin gamden looi kek luoi pïr akölrïëç ëbën, cök alön rëer kek ke gum ke liëep kenhïim ëmën. Aaye dæet puöth bïk kööc ë cök ku buöthkë täden yen luui thïn yic, ku lek tuej ke loi kápath.

Käk tő thïn

Muöth tuej	1:1-2
Paulo adeet kəc cï gam puöth.....	1:3-12
Käk bï röt dhiel looi ke Jethu kəc dhuk.....	2:1-12
Kəc cï gam aa dhil kööc ë cök.....	2:13-17
Röökkë rienkua	3:1-5
Kəc aa dhil luui	3:6-15
Muöth ciëen.....	3:16-18

1 Yen Paulo ku Thilath ku jöl a Timothï aa yok cï we tuöç athör wek akut kəc cï gam gen Thethalonika, ku yakë kəc Nhialic Wäda ku Bänyda Jethu Krïtho.

²Bï Nhialic Wäda ku jöl a Bänyda Jethu Krïtho we yiëk dhëej ku döör.

Paulo adeet kɔc cī gam puōth

³Miēthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akōlakōl ē rienkun. Ku ē yic buk looi kēya, rin gamdun ē rot juak akōlakōl ku nhiēr kamkun ē rot juak aya. ⁴Ku ē yen rin ye yok jam ke yo nhiam ē rienkun akuut kɔc cī gam nhīim. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cɔk alɔn ye wek rēer ke we jor.

⁵Ku Nhialic aci jōör kēnē looi bī yen tē le yen cök thīn nyuōth. Rin abī we looi bāk aa kɔc bī mat bāānyde yic, rin bāānyde yen aguum wek. ⁶Ku Nhialic abī kē la cök looi, rin abī kɔc kek we jōör cɔl aa gum aya. ⁷Ku yen abī kāk gumku nyaai tēnē yo ku wek kɔc gum emēn, ku lok tēn lōŋ yodhie. Kēnē abī rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek rieldit apei kek atuucken nhial. ⁸Tē bīi Jethu, mac abī dēp, ku kɔc cī jai wēt Nhialic abī tēm awuōc, kek kɔc cī jai bīk cīi pīr Wēt Puoth Yam ē Jethu Bānyda. ⁹Keek aabī tēm awuōc bī kek gum akōlriēc ēbēn, ku keek aabī gēl wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dīt puoth bī ya kāk kɔc göi, yiic. ¹⁰Tē bī yen aköldä, ke yeen abī gām alēcdit apei rin kē cī looi rin kacke. Ku kɔc cī gam aabī gāi ku dorkē rin riel tō kek ye.

¹¹Ku ē yen kē ye yok rōök akōlakōl rienkun. Yok aa Nhialicda thiēc bī we bēēi pīr cī yen we caal thīn yic, ku bī we tīŋ ke lēukē bāk met ē pīr kēnē yic. Nhialic abī we yiēk riel ku bāk kāpuōth wiēc kē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cök rin cī wek Jethu gam. ¹²Tē looi wek ē kēnē ke wek abī Bānyda Jethu cɔl aye leec, ku abī we cɔl aye theek. Kēnē abī rot looi rin dhēēŋ Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

Kāk bī rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

2 Miēthakāi, calkē röt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bī yok yonhīim mat thīn ku rēerku kek ye. ²Duōkkē röt cɔl aa liēp nhīim ku riāakkē puōth wēl ye ke lueel lɔn cī Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bīk lueel lɔn cī Wēi Nhialic yo nyuōth ē kēnē, tēdē ayekē lueel lɔn cī yok kēnē piōc tēnē kɔc, tēdē lɔn cī yok ye göt ku tucku ke. ³Duōkkē röt cɔl awēŋ nyīn kuat dhōl yiic ēbēn, rin akōl bī Bānyda bēn aŋoot, yet akōl bī kɔc juēc keyiic jāl mat ku kueeckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan löōŋ dhōl yiic emēn abī tīc, raan ye pan mac kēde. ⁴Yeen abī jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abī rot tāāu tuēŋ kēriēc ēbēn nhom ke ye door ke cīt Nhialic. Abī rot yāth tuēŋ ku dhēl Nhialic ku rec kāk ye Nhialic door ēbēn. Ku yēth rot nhial ku tēēu rot ciel luāŋ Nhialic.

⁵Cāk kāk kē ye tak lɔn cī yēn ke lēk we wāär rēer yēn ke we? ⁶Ku emēn anjēckē alanden yen kē gēl Raan Rac, raan löōŋ dhōl yiic bī cīi bō.

Ku yeen abī nyuōth tē le tēde bēn. ⁷Ku rielden ye kek kuc lōōŋ ēbēn alui piiny, ku yeen abī luui piiny kēya ʔet tē bī raan ye gēl nyaai. ⁸Tēēn ke Raan Rac, raan lōōŋ dhōl yiic ēbēn abī tic. Ku tē le Jethu Bānyda bēn ka bī nōk aliir thok ē path ku mēr piny ē ruelde. ⁹Raan lōōŋ dhōl yiic abī bēn ke riel jōŋrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruēeny ye tē ye luōi ke kōc gōi. ¹⁰Ku looi kuat kāk ye ke kōc ruēeny ēbēn tēnē kōc bī mār. Keek aabī mār rin cī kek kuc bik yic cīi nhiar rin bī ke luōk. ¹¹Ku aabī Nhialic looi bī ke ruēeny apeidit bī ya kē cie yic yen yekē gam ē rot. ¹²Ku kē bī rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puōu miet luoi adumuōm yic, abī luōk wei.

Kōc cī gam aa dhil kōōc ē cōk

¹³Miēthakāi, wek aa kōc nhiēr Bēny. ʔok aabī Nhialic aa leec ē rienkun akōlakōl rin wek aaci Nhialic lōc bāk tō kam kōc tueŋ bī kaŋ luōk yiic. Wek aaye luōk dhēl Wēi Nhialic we looi bāk aa kōc path, ku rin ye wek wēt yic gam. ¹⁴Nhialic aci we cōl ē dhēl Wēt Puōth Yam yen yeku lēk we. Yeen aci we cōl ku bāk diik Bānyda Jethu Krītho rōm kek ye. ¹⁵Kēya, miēthakāi duōkkē wenhiim war, lak tueŋ ke we muk yic cuk piōōc tēnē we wār rēer ʔok ke we, tēde ke cuk gōt athōr cuk tuōc we yic.

¹⁶Nhialic Wāda anhiar ʔo, ku ē ʔo nyuōth lier piānde. Ku ē yen cīi yen ye kōōc deet yen ʔo deet puōth, ku cōl aŋicku lōn bī ʔok la pan Nhialic. ʔok aa rōōk bī Nhialic kek Bānyda nhom, Jethu Krītho, ¹⁷week deet puōth ku gēm we riel bī wek aa luui kāpath. Ku lēukē bāk kāpath aa luel akōlakōl.

Rōōkkē rienkua

3 Ēmēn, tē jōl wētdiē wīik, wek aa yōōk miēthakāi bāk rōōk rienkua, rin bī wēt Bānyda lac thiēi piny ke diēkde cīmēn cī yen rot looi kēya kamkun. ²Rōōkkē aya bī Nhialic ʔo kony tēnē kōc rec, rin acie raan ēbēn yen wēt gam. ³Ku Bēny ē kē ye luel tiēŋ nhom, ku abī we deet puōth ku abī jōŋrac gēl bī ciēn kēreec lui we. ⁴Ku Bēny yen ē ye cōl aŋicku alanden lōn looi wek kē yeku lēk we, ku lōn bī wek la tueŋ ke luōikē kēya. ⁵ʔen ē rōōk bī Bēny we cōl aŋic nhiēr Nhialic apeidit. Ku yik we riel puōu cīmēn riel piānde yen Krītho.

Kōc aa dhil luui

⁶Miēthakāi, wek aa lēkku riel cī Bānyda Jethu Krītho gām ʔo bāk rōt meec wei tēnē miēthakāi aa dak rōōt cie luui, cie kāk cuk lēk ke ye

looi. ⁷Week anjäckë yen tē dhil wek yo kiëët thīn, rin yok aa yo cie röt ē dak wäär rēer yok ke ē tōk. ⁸Acīn kēnē raan cuk kaṅ lööm ke këcku ḡcc, yok aa yo ye luui aköl ku wēër, ee rin bī ciēn raan kamkun tēū kēde piny bī yen yo kony. ⁹Kēnē acuk looi, ku acie lōn cīn yok yic buk we thiēc ē miēth. Yok aaci luui, rin bāk yo kiëët bāk pīr cīmēnda aya. ¹⁰Acuk lēk we wäär rēer yok ke ē tōk, “Na ye raan kuc bī cīi lui ke duōkkē gēm kēcam.”

¹¹Yok aa gāt athör kēnē rin ayeku piṅ ēmēn lōn rēer kōc aa dak rōöt cie luui kamkun, kōc cie kākken ye looi, kōc rēer ke ciik röt kāk kōc kōk yiic. ¹²Yok aa lēk kōckā riel Bānyda Jethu Krītho bīk pīr pīr path, ku yekē luui bīk röt muk kākken. ¹³Ku week, miēthakāi duōkkē dhōr luui kēpath.

¹⁴Na le raan kuc bī wēt ca gōt athör kēnē yic cīi gam, ke muōkkē nhom ku yakē gōr, ee rin bī ḡic lōn yen kērac yen looi. ¹⁵Ku duōkkē ye ciēēṅ cīmēn raan la ater ke we, luōikē cīmēn menhkui dun wiēcckē bī kṅ ḡic.

Muōth ciēēn

¹⁶Bī Bēny nhom guōp, raan yo gām dōr we yiēk dōr, kuat kēriēc ēbēn yic akōlaköl. Ku rēer ke we ēbēn.

¹⁷Yen Paulo, ḡen agāt ē muōth kēnē ē ciēēndiē, kēnē yen ē tē ye ḡen rienkiē gāt thīn athör ya gōt ēbēn cōk, kēnē yen ē tē ye ḡen ye gāt thīn.

¹⁸Bī dhēēṅ Bānyda Jethu Krītho rēer kek we.

Athör tueŋ cī Paulo gät Timothī

Wēt nhom

Timothī ē ye riēnythii cī gam pan yen Turkia ěmēn, wun ē raan Giriċ ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ē piöoc. Athör kēnē cī Paulo gät Timothī ē jam wēl kadiäk.

Athör acī jöök yöök piöoc lueth tēnē akut kōc cī gam, cī liäp nhom kek piöoc kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel. Piöoc kēnē aye luel lōn kāk pinynhom aa řec. Ku alēu raan bī kuōny yök ē ŋjny kāj cī moony ē rot, ku luōi ye ke mīith kōk theek ku cīi thiēk. Ku dēt ye kek rou tō athöör yic aya, ee piöoc määc akut kōc cī gam ku duör Nhialic kek tē bī bāny kōc cī gam ku jōl aa kōc ke kuōny aa rēer thīn. Ku kē ye kek diäk, Paulo ē Timothī wēt athör cök ciēen tē bī yen ya alony Jethu Krītho thīn, ku jōl a luōi muk ke lōŋ akuut juēc kōc cī gam.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ	1:1-2
Piöoc rin akut kōc cī gam ku kōc mac ke.....	1:3-3:16
Piöoc tēnē Timothī rin luōide.....	4:1-6:21

1 Ee ŷen Paulo atuny ē Jethu Krītho cī Nhialic yen ŷo luök, ku Jethu Krītho yen ŋāthda lēk ba ya atuuc. ²Ee ŷen tuc athöör manh cīt manhdiē ayic cī wēt Nhialic gam cōl Timothī. Bī Nhialic Wāda ku Jethu Krītho Bānyda yīn a ŋuään ku yīk yī dhēen ku döör.

Paulo acī Timothī lēk bī yenhom tiit piöoc ē lueth

³Wäär cieth ŷen ŷa la Mathedonia, yīn aca yöök ku ba rēer Epethuth, rin ba kōc kōc piöoc ē lueth yöök ku bīk cīi la tueŋ ke piöoc wēl lueth. ⁴Lēk ke bīk kōc anyikööl yekē ke luel akōlaköl. Ku jōl aa rin juēc wärkendit kōc, ee rin ye kōc rēer ke teer röt ē path, acin kē yekē juak kāk cī Nhialic guiir yiic. Rin wēt Nhialic aye ŋic tē cī raan gam. ⁵Wēt lēk yī ē rin nhiēr bēn ke ŋic puōn path, ku gam ē yic. ⁶Kōc kōk aa cī kenhīim wel roor ku yekē jam wēl cīn kē kony kōc thīn. ⁷Awickē ku bīk

1:2 Luōi 16:1

kɔc piɔ̄c lööŋ Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cī kepuōth tɔɔŋ.

⁸Aŋicku yen lɔn puōth löŋ tē ŋic ye muk nhom apath. ⁹Aŋicku aya, lɔn löŋ acie looi rin kɔc path. Aye bë̄i bei rin kɔc rɛc. Ku aa kɔc löŋ dhöl yic, ku kɔc cī wët Nhialic dhöl yic. Ku kɔc käreç looi, ku kɔc cie Nhialic ye rɔ̄k ku cīk thek. Ku rin kɔc ë kɔc ke dhiëth ke nɔ̄k. Ku rin kɔc kɔc nɔ̄k. ¹⁰Ku tēnë kɔc la gup akɔr ku kɔc kɔk ke lööm rōör kɔk cīt ke. Ku kɔc kɔc yaac, ku alueth, ku kɔc ë lueth lueel cɔk aa lɔn kuëŋ ke, ku jɔl a këriëc ëbën cīi thääny kek yith ye piɔ̄c. ¹¹Ku piöc puōth kënë athöŋ kek Wët Puōth Yam path apei bö tēnë Nhialic la dɔc, ku ë yen aci thön ya ba piɔ̄c.

Dhëŋ Bëny tēnë Paulo

¹²Jethu Kritho Bányda aba leec rin cī yen ya yiëk riël. Ku ŋöōth yapūu ku looi ya ba luɔide looi. ¹³Cɔk alɔn cī yen ke kuç aa jam wäthëer rin Jethu, ku ca kɔc cɔl agum. Ku ya kāk kɔk looi, ke yen aci Nhialic nyuöth lier piände, rin yen aci luui ke cīn kën ë ŋieç. Ku yen a ya këc wët Nhialic gam. ¹⁴Ku Bányda acä yiëk dhëŋden dīt apei kek nhiër, ku gam kāk tō ë tōk kek Jethu Kritho.

¹⁵Wët yic yen lëu ba lueel, ku alëu bī gam akin, Jethu Kritho aci bën pinynhom ku bī kɔc käreç looi bën luçk. Ku yen, ee yen raan wat kɔc rɛc nhīim. ¹⁶Ku Nhialic alir pūu tēnë ya, ku ë rin ë wët kënë yen aci Jethu Kritho ya nyuöth lier piände dīt apei, rin bī ya yen ye ke raan käreç looi apeidit nyuöth thīn. Ku bī ya thöŋ kɔc bī wëtde gam aköldä ku yökkë pīr akölriëc ëbën. ¹⁷Tēnë Nhialic Madhɔl Bëny mëc akölriëc cie tiŋ, Nhialic tōk ye theek ku lec akölriëc ëbën. Yenakan.

Paulo aci Timothī yöçk ku bī yepūu deet

¹⁸Timothī, wëndië, yīn aba thön kënë ku bī wël cī lueel rienku thëer röt tiëŋ, rin na buōth keyiic ke yīn abī luɔidu ŋieç looi, ¹⁹tē muk yīn gamdu apath ke ŋic pūn path. Kɔc kɔk aa këc wël cī thön ke muk nhīim ku aaci gamden rac. ²⁰Kam ë kɔckä aa yī Yëminaithe ku jɔl aa Alekdhändër, kɔc kek ca thön jɔŋrac ku bī ke piɔ̄c bīk Nhialic cīi ben dhöl.

Tē bī kɔc aa rōök thīn

2 Tueŋ, yīn ayöçk bāk aa rōök ku yakë Nhialic thiëc. Ku yakë rōök rin kɔc kɔk ku læckë rin raan ëbën, ²cimën bānyŋaknhīim, ku kɔc kɔk tō riël kecin. Ku buk pīr ke yo dōör ke cīn akëëk kam kɔc. Ku yeku

kac tōk kek Nhialic ku cĭnku gup acuɔl. ³Kĕnĕ ě kĕpath ku ě Nhialic cɔl amit puɔu, ⁴yen wĭc raan ěbĕn bĭ poth kĕrac yic ku bĭk wĕt yic ŋic. ⁵Nhialic ě tōk ku jɔl aa raan tōŋ dōōr kɔc ke Nhialic, Jethu Krĭtho, ⁶yen cĭ rot gam bĭ nōk bĭ kɔc ěbĕn waar, ku wĕt kĕnĕ acĭ nyuɔɔth akōl cĭ lɔc. ⁷Ku rin ě wĕt kĕnĕ yen acĭ ʒa kuany, ke ʒa atuuc ku ya raan piōōc tĕnĕ kɔc cie kɔc Itharel, ku ba gam ě yic luɛɛl. ʒen acĭi lueth luel, ee yic yen aluɛɛl.

⁸ʒen awĭc rōōr wuɔōt thok ěbĕn, ku bĭk kecin taar nhial ke rōōk tĕnĕ Nhialic, ke cĭn riāāk ě puɔu, ku agōth.

⁹ʒen awĭc diāār bĭk aa cieŋ alĕth path. Ku cĭkkĕ kenhĭim ye nai dhōl tuut kek kɔc. Ku cĭk ye cieŋ mĭlāŋ tōc ku alĕth ku guĕt kōk ye ʒɔc wĕūu juĕc apeĭ. ¹⁰Ku keek aa dhil rōt cɔl adhĕŋ kăpuɔth yekĕ ke looi, kāk ye diāār cĭ gam looi bĭk Nhialic aa door.

¹¹Tik adhĭl piōc lier guōp ku ye wĕt cĭ lĕk ye gam. ¹²Tik acā ye puɔl ku bĭ ya piōōc tĕdĕ ke la riel tĕnĕ rōōr, aadhil rĕēr ke lir gup. ¹³Rin Adam yen ě kōŋ cak, ku jɔl Eba ben cak. ¹⁴Ee cie Adam yen cĭ wĕŋ nyin ě ye tik yen ěcĭ wet nyin, ku cĭi lōŋ Nhialic thek. ¹⁵Ku diāār aabĭ kony ku luāk keek dhiĕnh mĭth yiic, tĕ le kek tueŋ keye kɔc cĭ gam, ku nhiĕr kepuɔth, ku yekĕ kɔc ě luui kăpath dhĕl athĕĕk.

Băny akut kɔc cĭ gam

3 Ku wĕt yic cĭn yic lueth akĭn, na le raan wĭc ye ku bĭ ya bĕny kɔc cĭ gam, ke luoi path nhiaar. ²Bĕny adhĭl a raan cĭn kĕrɛɛc ye looi. Yeen adhĭl la tieŋ tōk, cĭ gam puɔu ěbĕn. Ku alir guōp ku cĭi kăŋ ye bāth ku athek yeguōp. Ku ě kɔc bĕn tĕnĕ ye ŋiec lor. Ku alĕu ku bĭ kɔc piōōc. ³Yeen acie raan ě wiɛt ě măāu, tĕdĕ keye raan ě tōŋ. Adhĭl a raan ŋic cieŋ ke kɔc. Ku acie raan nhiar wĕūu apeĭ. ⁴Adhĭl paande ŋiec mac apath bĭ miĕthke cɔl athek ye, ku yekĕ wĕtde piŋ. ⁵Na kuc raan paande mac, ke lĕu kĕdĕ ku bĭ kɔc cĭ Nhialic gam ŋiec aa guiir? ⁶Yen adhĭl a raan cĭ nhom bak ě gam yic rin ku bĭ cĭi nhiam bĭ luōk wei aya cĭmĕn jōŋrac. ⁷Ku yeen adhĭl a raan ye kɔc kĕc gam ŋiec jam rienke, rin bĭ cĭi wāi wĭn jōŋrac bĭ guōp yār.

Kɔc kɔc kony luoi kāk Nhialic

⁸Kɔc kɔc kony luoi kāk Nhialic aa dhil aa kɔc path thek cĭn kĕ yekĕ moony. Keek aacie kɔc dek mōu apeĭ, tĕdĕ keye kɔc kok wĕūu. ⁹Keek aa dhil gam cĭ nyuɔth ke muk kepuɔth, ku mukĕ puōn ʒer. ¹⁰Keek aa dhil them tueŋ, ku na cĭk ŋiec luui, ka jɔl puɔl bĭk kɔc aa kony luoi. ¹¹Diāārken aya aa dhil gup la athĕĕk ku cĭk ě luum kɔc tōr gup, keek

aa dhil aa kɔc lir gup, ku aacie kɔc ye ruëny këriëc ëbën yic. ¹²Raan kɔc kony luɔi kāk Nhialic adhil la tiŋ tōŋ cī gam puɔu ëbën, ku adhil miëthke ku paande ŋiec mac apath. ¹³Kɔc kek kɔc kony luɔi, ku aa luɔiden ŋiec looi, aaye theek, ku alëukë bik aa jam kɔc nhīim ke cīn riöc guɔp. Ku pīrkë gamden yic tënë Jethu Krītho.

Këril nyuɔɔth

¹⁴Cimën gët ɣen athör kënë tënë we, aya ŋöɔth wek aba la tiŋ. ¹⁵Ku na le kë gōu ɣa, ke athör kënë abī we cɔl aŋic tē lëu bī wek kāk akut cī gam aa luɔi thīn, ku yen akut kɔc cī gam ë Nhialic pīr, yen ë mën yen yic kuɔny.

¹⁶Acīn raan lëu bī kë cī nyuɔɔth, këdan thekku ë yic, jai.

Yeen acī nyuɔɔth ke ye raan.

Acī Wëi Nhialic nyuɔɔth lɔn ee yen raan la cök.

Ku acī atuuc nhial tiŋ,

ku lëk wuɔɔt ëbën.

Ku kɔc pinynhom aaci bën la gam tënë yeen,

ku acī ɣäth nhial pan Nhialic.

Kɔc piöc aa wëŋ

4 Aye Wëi Nhialic lueel ë ɣei lɔn kɔc kök aabi gamden cīi ben aa theek aköldä. Keek aabi kāk bī jakrec ke aa wëŋ nyīn aa gam, ku buɔthkë piöc jakrec yic. ²Piöc cīt ë kënë aye thiäi piny kɔc aa lueth kɔc wëŋ, kɔc cīn kë ŋic piäthken. ³Kɔc cīt kakkä, aa kɔc yöök ka awuöc ku bī raan thiëk, ku ciem miith kök yekë tak ka rec. Ku yen Nhialic acī miithkä cak ku bī kɔc cī gam ŋic yic keek aa cam tē cī kek kaŋ röök. ⁴Kuat këriëc ëbën cī Nhialic cak apath, acīn kë lëu bī kɔc kuec, ku yen këriëc ëbën aye cam ku röök kɔc bī Nhialic leec, ⁵rin wët Nhialic ku röök ë miëth cɔl apath.

Aluaŋ Jethu Krītho

⁶Tē piöc yīn wëlkä tënë miëthakua, ke yīn abī ya raan luɔi path ë Jethu Krītho cī ŋiec muk ë dhöl gam yith ku piöc path ca buɔth yic. ⁷Ku mæc rot wei anyikööl cie yith ë Nhialic, anyikööl cīn wëtten yic cīi path bī ke aa lëk kɔc. Lui apei ba rot piöc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ⁸Luɔi ye raan looi ë guɔp muk bī riel apath, ku luɔi ye yīn rot piöc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn aŋuëŋ apei, rin ala kë ye ŋöɔth thīn pīr ëmën yic, ku pīr pan Nhialic aköldä. ⁹Ku yic yen lëu ba lueel bī gam akīn. ¹⁰Yok aabi buöc ku luuiku apei, rin yok aa ŋöth Nhialic pīr, yen raan ëbën kony, ku tueŋ aa kɔc cī wëtde gam.

¹¹Yakē kɔc yōök ku piōöckē ke ē kăkkă. ¹²Duōkkē kɔc cɔl aaye we dhōl gup rin koor wek. Ku luōikē rōt bĭ kɔc cĭ gam rōt aa thōŋ we ē jamdun yic, ku piērdun ku nhiērdun ku gamdun ku lɔn cĭn wek gup ajuēēc. ¹³Agut tē bĭ ŋen bēn, yakē wēl cĭ gōt athōr Nhialic yic kuēn kɔc. Ku yakē kɔc lēk ku piōöckē ke. ¹⁴Duk yĭpuōu wel wei kē cĭ yiēk yĭ yic ē rot, kēwăār ca yōk dhēl cĭ Nhialic lēk kɔc ē rienku wăār tēū kɔcdit akut, kɔc cĭ gam kecin yĭnhom.

¹⁵Tăāu yĭpuōu piny apath ba kăk Nhialic ŋiec looi, ku bĭ raan ēbēn luoidu tiŋ tē le yen tueŋ thiin. ¹⁶Tiŋ piērdu cōk ku kăk ye piōöc apath. Deet wētdu yic apath, rin na loi kēya ka bĭ yĭ luōk ku kɔc wēlku piŋ aya.

Kăk loi tēnē kɔc cĭ gam

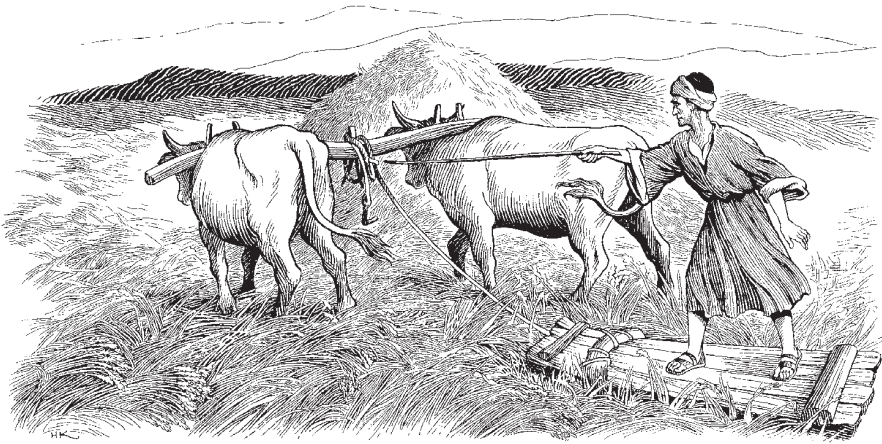
5 Duōkkē raandit ye kuōc jāām, yakē jāām dhēl athēēk cĭmēn wuurdun. Yakē riēnythii ŋiec jāām apath cĭmēn miēthakun, ²ku yakē diāārdit jāām kecit mărkun, ku diāārkor kecit nyiērakun ke we cĭn puōth akuēeth.

³Thekkē lēer cĭn nhĭim kɔc ke kony. ⁴Ku na la lēer mĭth, tēdē ke ye mĭth miēthke, ke keek aa dhilkē kaŋ nyuōoth lɔn cĭ kek gam ē dhōl muk kek kɔc manyden thok thiin. Ku kēya aabi kɔc ke dhiēth ke, wărken dit ku mărken dit riōp rin wăār muk kek ke. Ku kēnē yen ē Nhialic cɔl amit puōu. ⁵Lēer rēer ē rot ke cĭn raan muk ye ayic ē Nhialic ŋōōth, ku ye rōök wēer ku akōl, ke ye Nhialic thiēēc ku bĭ ye kony. ⁶Ku lēer ye yiēk yepuōu miet puōu ē rot, acit raan cĭ thou cɔk alɔn ŋuōt piir yen. ⁷Lēkkē kɔckun cĭ gam ē wēlkă aya, rin ku bĭ ciēn raan gāk ke. ⁸Ku na le raan ciĭ kɔc ruāāi kek ye muk, nadē ke ye manyde thok, ka cĭ kuc ē gam, ku raan cĭn gam aŋuēēn tēnē ye.

⁹Acĭn lēr met akut lēer yic tē kēc ruōnke thiārdātem waan thok. Ku ē ye tiŋ path tēnē muōnyde. ¹⁰Ku aye ŋic rin wēt kăpuōth ye looi, cĭmēn lɔn ŋic yen mĭth muk, ku ē kɔc gōōŋ apath, ku ē kɔc cĭ Nhialic gam luōi kăpath, ku ye kɔc la kē jōr ke kony, ku ye cool luoi kuat kēriēēc ēbēn path.

¹¹Duōkkē lēer kor ye mat akut lēer yiic, rin na lek rōor tak, ka cɔl rōt athiak, ku cik kepuōth ben yiēk wēt Raan cĭ lɔc ku dɔc. ¹²Ku kēya, ka că awuōc looi ē rin cĭ kek athōn wăār bĭk aa looi thoŋ kōu. ¹³Keek aya aabi piōc rēer piiny ē path ku yekē bēēi kuany yiic, ku dēt rac aya, keek aabi aa kɔc alop jɔt ku yekē luup wēl ciĭ path. ¹⁴Ke yeen aya tak lɔn puōth yen bĭ lēer kor aa thiaak, ku bĭk la mĭth, ku mackē bāāiken apath, rin bĭ raan aterda dhēl ciĭ yōk bĭ ke aa jāām wēl rɔc kegup. ¹⁵Lēer kōk ēmēn aaci jai wēt Jethu ku keek aaci jōŋrac buōōth cōk.

¹⁶Ku na le tiŋ cĭ gam tō lēer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku ciĭ ke pēl akut kɔc cĭ gam bĭ ya yen muk ke, rin bĭ akut kɔc cĭ gam yenhom yiēk muōök lēer cĭn nhĭim kɔc muk ke.

Duk muɔr der thok tē luui yīn ye bī rap kōōm (5:18)

¹⁷Bāny luɔi akut kɔc cī gam looi apath aaye theek ku riɔp ke, rin ye kek kɔc ē luui apei, kɔc kek kɔc lēk wēt Nhialic ku yekē kɔc piōōc. ¹⁸Aye athōr theer wēl Nhialic lueel, “Duk muɔr der thok tē luui yīn ye bī rap kōōm.” Ku këya, “Raan ē luɔi adhil yiēk ariōpde.”^a

¹⁹Duōkkē wēt gɔɔny raandit ye gam tē cī yen kɔc karou ku diāk kek gɔɔny yen. ²⁰Tē le yen kɔc cī kērac looi ka dhil nyieeny kɔc nhīim, rin ku bī kɔc kōk këcīt ē kēnē cīi ben looi.

²¹Wek ayōōk Nhialic nhom, ku Jethu Krītho ku jɔl atuuc cī Nhialic lɔc, thekkē wēlkā ke we cīi kɔc ye tek yiic bī la raan dēt yakē ŋuāān kuat kē luɔikē yic.

²²Duōkkē ye lɔc yen lɔn kueny wek raan bī Nhialic luōōi. Duōkkē rōt mat luɔi kārec yiic, rēērke ke we lip gup.

²³Duōkkē piū ye dek kepēc, yakē muōn thin-nyɔɔt dek, ku bī we kony bī thiōōr we cīi ye lac piāār yiic.

²⁴Kārec ye kɔc kōk looi aa la gei kɔc nyīn, ku aake wat nhīim ē luk yic, ku kɔc kōk aaye kāracken cīk thiaan jāl ŋic ciēēn. ²⁵Ku ē dhōl tōōŋ kēnē, kāpuōth ye raan looi aa cie muɔɔny, ku kāpuōth kōk cī thiaan aabi ŋic akōldā.

6 Aloony ēbēn aa dhil luui apei, ku yekē bānyken theek apei, rin bī ciēn raan kuc jam rin Nhialic, ku jɔl aa piōōc ye yōk kɔc piōōc. ²Aloony kɔc cī gam acīk lēu ku bīk kɔcken cī ke loony dhōl gup, rin keek aa wāmāthakēn. Kē lēukē bīk looi ē lɔn bīk luɔiden aa looi apath, rin kɔc la kē yekē yōk luɔi yic, aa kɔc cī gam nhiarkē ke. Aa kek kāk lēukē bāk ke piōōc tēnē kɔc, ku yakē ke dēt puōth bīk ke theek.

^a5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciēēŋ Jiēēŋ yic) 5:19 L.rou 17:6; 19:15

Piöoc ë yic ku piöoc ë lueth

³Raan piöoc wët dët cie kën ë Nhialic ku aciĩ thöŋ kek wël Bányda Jethu Kritho ku jol aa piöocda rin Nhialic, ⁴ke yeen anëk nhiam wei ku acin kë ŋic. Yeen ala kë wic cie thök yepuöu bi rot aa tær ku göth ke koc wël cie yith, ku kënë ë tiel bëëi ku këëk koc, ku lëët koc röt, ku biĩ diu rac kam koc, ⁵ku koc cin nhĩim aa röt cool ë teer ku acin yiny tö ke ke. Ayekë tak lon yath ë dhël koc col ajak.

⁶Ee këya, yanh la cök ë raan col ajak apei, tẽ ci yen kæk tö ke ye gam piände ëbën. ⁷Rin yook acin kë cuk bëëi pinynhom, ku ka cin dët lëuku buk nyaai thĩn. ⁸Na lok kë camku ku kë ceŋku ka cin dët yikku yopuöth. ⁹Koc ye wic bik jak, aaye piäthken thel käreç yiic, ku keek aa wëi kæk kuckë ku käreç ye piäthken nhiaar, kæk ke thel riääk yic ku rec ke. ¹⁰Rin ku bi raan jieek nhiaar, ee koc miæt kuat kækjuëc rec yiic. Koc kök aaci kepuöth yiëk jieek apei agut bik nhĩim määç ë gam, ku keek aaci kajuëc ŋöŋ ë nyin bëëi kepuöth.

Timothĩ aci nyuöth luicide

¹¹Ku yin raan Nhialic mæc rot wei luçi käreç yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kæk Nhialic ke yĩ ŋöth Jethu ku ye koc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan ŋic cieŋ ke koc. ¹²Thär kë yeku gam apath, ku muk pĩr akölrüëc yen ë cöl Nhialic yĩ apath aya, këwäär ca gam ba lueel thuŋdu koc juëc nhĩim. ¹³Nhialic nom, yen wëi yiëk këriëc ëbën, ku Jethu Kritho, yen ci ye lueel gai wäär Pilato nom, yin aya yöök, ¹⁴muk lööŋkä nhĩim apath ke cin kë wääç yet aköl bi Bányda Jethu Kritho ben bën. ¹⁵Lon bi yen ben bën abi rot looi aköl ci Nhialic tak yen raan ci döc, ku yen Bënyŋaknom yetök, yen Bënyŋaknom tö tueŋ bányŋaknhĩim, ku ye Bëny bány. ¹⁶Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciëŋ ruel yic, ruel cin raan rot thiäk ye. Acin raan ciĩ ye kaŋ tiŋ, ku acin raan lëu ku bi ye tiŋ. Yen aaye theek, ku ala riëdit tet akölrüëc ëbën. Yenakan.

¹⁷Yöök koc ci jak kæk piir pinynhom bik ciĩ nhiam, ku cik ŋäthden tëü kæk cie yith yiic cimën jieek, ku ye Nhialic yen ŋöthkë, Nhialic ci yo yiëk këriëc ëbën ë biökruaalde ku buk puöth miet. ¹⁸Yöök ke bik kápath aa looi, bik aa abiökruæel, ku dhilkë kækken aa rom kek koc kök. ¹⁹Këya, keek abi jieek la cök tööu ë rienken pan Nhialic. Ku ë yen abi ya kërĩl diit bi ke cök piny aköldä. Ku yen abi kek piir la cök yök. ²⁰Yin Timothĩ muk kë ci kuëi yĩ apath. Mæc rot wei ë jam rac ciĩ thiääk ke Nhialic yic, ku ater cin yic kë kuany ye koc kök yĩin jööny ë lueth ku luekë ke ŋiëc ë kaŋ. ²¹Rin aye koc kök lueel lon ŋic kek kaŋ, ku ë tëëñë, keek aci mër wei dhöl gam yic.

Dhëëŋ Nhialic abi rëer ke we ëbën.

Athör ë rou cï Paulo gät Timothï

Wët nhom

Athör ë rou cï Paulo gät Timothï ala yic wël wëet juëc. Rin cït Timothï manh koor ku ye raan ye kony ë luçi. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothï aye yöök bi yepuöu dæet ke la tuej ke nyooth wët Jethu Krïtho ke cï gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puoth Yam ku athör thæer wël Nhialic. Ku ye luui kecït raan ë piöoc ku ye raan kœc lëk wët ë Nhialic, ke cïi riöc kœc bi ye luc ku jeikë wët lueel.

Paulo acï Timothï lëk athöör yic apeï ku bi rot cïi met jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhïim. Wëlkä kœc ke piŋ, aa kërac yök thïn.

Ku këne ëbën, Timothï acï bën lëk pïr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puöu, nhiër, riel ë puöu ku gum.

Käk tō thïn

Muöth tuej	1:1-2
Lec ku lëk	1:3-2:13
Wëet ku lëk	2:14-4:5
Pïr Paulo.....	4:6-18
Thök ë wël.....	4:19-22

1 Ee yen Paulo atuny Jethu Krïtho cï tooc ba kœc bën lëk pïr cï thœn rëer ke Jethu Krïtho.

²Tënë Timothï, manhdiën nhiaar, bi Nhialic Wäda ku Jethu Krïtho Bänyda yi ŋuään ku yïk yi dhëeŋ ku döör.

Timothï acï dæet puöu bi gamde muk

³Nhialic yen ya door puön cïn yic diu, aya leec cïmën wärkuan dit. Aya leec tē tek yen we tē röök yen aköl ku wëër. ⁴Yœn cï wek dhiau rin cï yok puök aya tak, ku awiëc ku ba we ben tiŋ, rin ba puöu miët. ⁵Lœn ye wek kœc cï gam ë yic amuök nhom, ku athöŋ kek tēcït tē cï moordit Loith ku jœl aa moor Yuniith gem thïn aya. Aya yök ŋapuöu lœn cï yïn gam aya. ⁶Ee rin ë wët këne yen aye yen yi lëk ba miöc wäär cï Nhialic

1:2 Luçi 16:1 1:5 Luçi 16:1

yiěk yĩ, wäär tēēu ʔen ʔacin yĩnhom ba yĩ dɔɔc cɔl arēēr ke dēp yĩpuū. ⁷Wēi cĩ Nhialic yiěk ʔo acie ʔo cɔl ariōc. Wēi Nhialic ē ʔo yiěk riel, ku nhiarku rōt, ku ye raan rot muk apath bĩ kērac cīi loi.

⁸Duk rot ye yōk ciēt yĩ bĩ guōp yār tē lēk yĩn kɔc wēt Bānyda, ku yeen aya, duk rot yōk ke yĩ bĩ guōp yār rin cĩ ʔa mac wētde. Māt rot ʔa ba gum rin Wēt Puōth Yam, ku Nhialic abĩ yiěk riel ba luui rin wētde. ⁹Yeen acĩ ʔo kony ku acĩ ʔo lɔc buk aa kacke, ku acie rin kēpuōth cuk looi, ee rin kēden wic. Ku acĩ Nhialic guiir kēya rin piathde. Ku tēwäär kēc piny guɔ cak, Nhialic ēcĩ Jethu Krītho guiir bĩ ʔo nyuōth piathde. ¹⁰Ku ēmēn Jethu Krītho acĩ lɔc ku dɔc, aluānda acĩ riel thou tiaam, ku bīi Wēt Puōth Yam la gei cīt ruel. Ku yīk ʔo pīr akōlriēec ēbēn.

¹¹Nhialic acĩ ʔa kuany ba ya atuuc ku ya raan piōoc ba Wēt Puōth Yam lēk kɔc. ¹²Ee wēt kēnē yen aguum ʔen kākā ēmēn. ʔen ɲot ʔa kēc puū pēk wei, rin ʔen aɲic raan cĩ ʔen wētde gam, ku aɲiec alanden lɔn yeen ala riel, ku abĩ kē cĩ thɔn tiit apath agut cīt akōl bĩ yen bēn la dhuk. ¹³Muk wēl puōth yīth ca piōoc tēnē yĩ nhīim apath, ke cīt kāk ba buōth cōk piērdu yic. Ku rēēr ē gam ku nhiēr yic, kāk ye yōk rin ye wek tōk kek Jethu Krītho. ¹⁴Muk kāpuōth cĩ thɔn yĩ apath ē riel Wēi Nhialic rēēr kek ʔo.

¹⁵Yīin aɲic lɔn cĩ kɔc ke rēēr kek ʔen ēbēn pan Athia, agut Pigeluth ku ʔermojinīth, kuc piōocdiē ku jiēlkē.

¹⁶Bĩ Nhialic paan Onethiporuth dɔɔc rin acĩ ʔen kony bĩ ʔen a muɔɔc miēth, ku cīi guōp riōc wēt cĩ ʔa mac. ¹⁷Ku nawēn la ʔēēt Roma akēc bēn gāāu, acĩ tē tō ʔen thīn bēn yōōp apeĩ agut tē yōk yen ʔa. ¹⁸Yeen abĩ Bēny Jethu cɔl ayōk kēpath akōl bĩ yen bēn la dhuk. Ku yīin aɲic apath yen tē cĩ yen ʔa kuɔny thīn pan Epethuth.

Apuruk path tēnē Jethu Krītho

2 Ku tēnē yĩ, yĩn wēndiē, cɔl rot aril puū riel yen ba yōk wēt puōth Jethu Krītho, rin ye ʔok tōk kek Jethu Krītho. ²Muk wēl ʔɔn ca lueel nhīim ke kɔc juēc tō thīn. Ku lēk ke kɔc ca deet puōth bīk ke muk nhīim, ku aa kɔc lēu ku bīk kɔc kōk piōoc aya. ³Gum kek ʔo cīt ye apuruk path tēnē Jethu Krītho. ⁴Apuruk tō luɔi yic aye wic ku bĩ bānyde cɔl amit puū, ku acie rot la liāāp wēl cie kāk apuruuk yīic bĩ pīr cīmēnden. ⁵Raan wēēr kek kɔc ē kat yic, acie ariōp cĩ yen kɔc wuōr ē yōk tē kēc yen lōōɲ buōth yīic apath. ⁶Raan ē pur apeĩ, adhil duɔmde kaɲ tem. ⁷Tak yic apath yen kē lēk yĩ, rin Bēny abĩ yĩ cɔl adet kaɲ yīic ēbēn.

⁸Muk yĩnhom Jethu Krītho, yen cĩ jōt bei ē raɲ yic, yeen ee raan many Debit, cīt tē cĩ ye lueel thīn ē Wēt Puōth Yam ya piōoc. ⁹Rin ye ʔen

Wët Puoth Yam piöc ë yen ye yen gum, ku ye ya rek ciët ya ye raan cä awuöcdit apeì looi. Ku Wët Puoth Yam akëc rek bi cii la tuej. ¹⁰Ku ë wët kënë, yen aye yen keriëc ëbën guum, rin kòc ci Nhialic lòc ku bi ke luök rin Jethu Kritho, ku bik la duaar akölrüëc ëbën.

¹¹Käkkä aa wël yith,

“Të ci yok thou kek yeen,
ke yok aabi piir kek yeen.

¹²Ku na lok tuej ke yo gum,
ke yok aa mec kòc kek yeen.
Na jeiku, ka bi yook jai aya.

¹³Ku na cuk ye kòc kë ye lueel loi,
ke yeen ee kë ci lueel looi,
rin aciï lëu ku bi rot jai ë rot.”

Raan luoi ci Nhialic gam

¹⁴Ben kacku tak kënë, ku jai ke apath Nhialic nom bik cii ye göth kamken wël yekë lueel. Acin këpuoth ye yök thin, ku ë kòc ke piñ rac.

¹⁵Them apeidit ku ba rot nyuöc thënë Nhialic lon ye yin raan luoi ci gam, raan luoi cie guöp ë riöc, ku ë wët Nhialic ë yic yen aye piöc apath. ¹⁶Ye rot cöl amec të ye kòc jam thin wël cie wël ë Nhialic, rin wëlkä aa kòc thel wei. ¹⁷Käk bik aa piöc aa wël cit tëtök cie dem. Kam ë kòckä aayi Yëminaith ku Piletuth. ¹⁸Keek aaci wët yic dhöñ, ku keek aa rëc kòc kök ci gam nhiim, rin ye kek ye lueel lon jön bi kòc röt jöt thou yic aci rot looi theer. ¹⁹Ku yiny ril Nhialic cit kuur cie nyooñ ci thany köu wëlkä, “Nhialic anjic kòc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ë Jethu ka dhil luoi käreec puöl.”

²⁰Pandit lääu yic ë yic la aduuk ku töny, ci kök looi miläj töc ku kök miläj thith, ku kök aaci cuëc ë tiöp. Aduuk kök ku töny kök aaye bëëi bei ë tööu yic, bi kòc ke luoi nin ciem ke yai, ku aduuk kök ë kuöot ku töny kök tiöp aaye kòc luoi ë path akölaköl. ²¹Këya, të le raan guöp wic bi käreec cii ye looi, ka bi thöñ kek aduuk ye kòc ke luoi aköl yai, rin ci yen yepuöu tääu luoi ë Bëny yic, ku rëer ke ci rot guir bi kuat luoi path ya looi.

²²Duökkë wepuoth ye yiëk käk ë bal ku käk kök cimën riënythii, wëlkë tuej ë gam ku luoi la cök, ku nhiër ku döör wedhie wek kòc yer puoth bäk Jethu aa cöl ë kuöony. ²³Ku calkë röt amec të ye kòc röt tæer thin wël cin wët den yic ku wël kòc kuc kan, rin anjäckë lon ye teer tøj bëëi. ²⁴Aluañ Bëny aciï lëu ku bi thör. Yeen adhil a raan path tënë kòc ëbën, raan piöc path lir puöu, ²⁵raan cie kòc aterde ye thaañ gup të cök

yen kenhĩim piny, tēdē aabĩ Nhialic lēu bĩk kenhĩim waar luɔi käreɕ yic ku ŋickē yic. ²⁶Ku dhāŋkē dēp cĩ ɔŋrac ke deep, ku looi ke bĩk kākke aa looi.

Käreɕ bĩ rōt looi nĩn ciēn yic

3 Muk ē kēnē nhom! Tē le tēn bĩ Jethu dhuk pinynhom thiōk, ka bĩ yic riel tēnē ɔo Krĩthiaan buk pĩr tēcīt tē wĩc Nhialic ye thĩn. ²Rin kɔc ēbēn aabĩ rōt aa nhiaar ē rōt. Ku aabĩ wēēu nhiaar apei. Ku aabĩ kenhĩim aa lec, aabĩ nhiam, aabĩ kɔc aa lāat. Ku aacĩi wēēt bĩ kɔc ke dhiēth ke aa wēēt ya gam. Aacĩi puōth bĩ ya miet kāpuōth ye luōi ke. Ku aacĩi Nhialic bĩ ya theek. ³Acĩn raan yekē nhiaar. Acĩn kē bĩk aa pāl piny. Aabĩ ya luum. Ku aabĩ ya kɔc cie rōt ye duut kuat luɔi kērac. Ku aabĩ rēēc apeidit, ku aabĩ kēpath ye looi aa maan. ⁴Keek aabĩ kɔc ya luom. Aabĩ ya kɔc kuith. Ku aabĩ nhiam ciēt kek path ē rōt. Keek aabĩ kāk miet ē puōu aa nhiaar tēnē lɔn nhiēer kek Nhialic. ⁵Kɔckā aabĩ rōt ya nyuōth ciēt yekē kɔc Nhialic. Ku kēnē yic aa kuc riel Nhialic lēu ye bĩ piērden waar yic. Cɔl rot amec tēnē ē kɔckā.

⁶Kɔc kōk keyiic aala bēēi yic ciēt ke ye kɔc path, ku kē tō kepuōth ē lɔn bĩk diāār ye lac wel nhĩim lēu, bĩk kē wickē ya looi. Diāār aa adumuōm looi arak juēc, ku dōōr aliu kepuōth. Aa kāk wĩc piāthken kek aa yekē ke looi. ⁷Diāār ye them akōlakōl bĩk piōc ku acĩkkē lēu bĩk yic ŋic. ⁸Cimēn Janeth ku Jambrith aake cie wēt Mothith ye gam, ku kɔckā aake cie yic ye gam, keek aa kɔc cĩ nhĩim kōōc ku aacĩ Nhialic jai rin liiu kek ē gam yic. ⁹Ku kē loikē acĩi bĩ la tueŋ apei, rin raan ēbēn abĩ ke tiŋ tē kuc kek kāŋ thĩn, cīt mēn cĩ yen rot looi tēnē Janeth ku Jambrith.

Lēk ciēn tēnē Timothĩ

¹⁰Yĩn aŋic kāk ca piōc ēbēn tēnē yĩ. Ku tē cĩ ɔen piĩr thĩn. Ku kēn yen wiēc ku ba looi ē piērdiē yic. Aca deet yen yĩ, yen tē ye ɔen raan cĩ gam thĩn. Ku lɔn cĩ ɔen ye raan tuc guōp. Ku ɔen anhiar kɔc, ku lɔn ye ɔen kāŋ guum. ¹¹Yen acĩ luc arak juēc. Ku ɔen acĩ gum apei. Yĩn aŋic kājuēc cĩ rōt looi tēnē ɔa Antiōk Ikonía, ku Lithtra. Luny cĩ ɔa luc apei aca guum. Ku Bēny acĩ ɔa kuōny bei kecin ēbēn. ¹²Kɔc wĩc ye ku bĩk piĩr dhēl Nhialic akuōt tōk yic kek Jethu Krĩtho, aabĩ dhiel gum. ¹³Ku kɔc luui käreɕ ku yekē rōt nyuōth ciēt keye kɔc path aabĩ la tueŋ ke looi käreɕ apei, ku aa kɔc tuōōr nyĩn ku tuur ke nyĩn aya.

¹⁴Ku tēnē yĩ, lɔr tueŋ ke yĩ looi yic yen cĩ piōc tēnē yĩ, ku aca gam piāndu ēbēn, rin yĩn aŋic kɔc kek ke piōc yĩ. ¹⁵Ku tēwāār ye yĩn meth,

yïn aŋic wël cï gõt athör Nhialic yic, lëu ku bïk yïn cəl aye raan ŋic kãŋ apath. Ku ŋiny kãŋ yen abï cəl aluäk dhël gam Jethu Krïtho. ¹⁶Athör wël Nhialic ëbën aa wël ye Nhialic lëk kəc käkke tiŋ bik ke gõt, ku ë kəc kony bï kəc piöc ë yic, ee jai awuöc. Ku ee kãrec ye looi cök piny, ku ee kəc nyuöth dhël la cök. ¹⁷Rin bï raan ë luui tënë Nhialic, ye lëu apeï ku guiir rot bï kuat luçi path ëbën ya looi.

4 Yïn adhiel lëk Nhialic nhom ku Jethu Krïtho yen bï luŋ kəc ëbën luk aköldä, kəc pïr ku kəc cï thou rin bï yen bën kek bäanyde. ²Piöc kəc Wët Puoth Yam, ku dæet ë kenhïim apath bïk piŋ tädë ke cïk piŋ. Ku cök kenhïim ku lëk ke bïk kepuöth dæet ke piöc ke, ke yï cï rot päl piny. ³Ala aköl bï bën aköl cïi kəc bï ben piŋ ë yic, ku aabi käkken nhiarkë aa buöth cök. Ku keek aabi kəc piöc juec aa mat nhïim, bïk ke aa lëk käk kek nhiarkë bïk ke aa piŋ. ⁴Keek aabi kuc bïk wët ë yic cïi ye piŋ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar. ⁵Ku ye rot duut këriëc yic ëbën ku ye kãrec guum, loi kë ye raan Wët Puoth Yam ë Nhialic piöc, ku ye luçidu looi ëbën ke yï aluaŋ Nhialic.

⁶Wëikië acït ajuer cï juer Nhialic. Acï looi bï ke ye luöï. Ku ëmën, aköl bï yen thou acï yëet. ⁷Yen acï luçidië looi apath, yen acï luçidië looi ëbën, cïmën raan këc cie dhuk ciëen tãŋ yic, yen acï luçi cï Jethu yiëk yen thääp cïmën raan cï kəc wuöŋ, yen acï rëer alanden ke ya ye raan cï gam. ⁸ëmën, ariöp bï yiëk yen ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tiŋ ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bëny kəc tæk yith, abï yiëk yen aköl luŋdït, ku acie yen yatök, abï yiëk kəc tit ye aya ke nhiaar aköl bï yen ben bën.

Athön Paulo

⁹Them apeï ëmën ku ba bën tënë ya. ¹⁰Demath acï pïr pinynhom nhiaar, ke yeen acï kat tënë ya, yeen acï la Thethalonika. Krïthkïnth acï la Galatia ku Tito acï la Dalmatia. ¹¹Ee Luka yetök yen arëer kek yen. Cəl Marko ku bakkë tënë ya, rin yeen alëu ku bï ya kony ë luçi. ¹²Tikikuth aca tuöc Epethuth. ¹³Të bï yïn, ke yï luëth alanhdiën wiir ca nyääŋ Troath tënë Karputh, bëëi athör aya, athör cï looi ë biöök.

¹⁴Raan thöth cəl Alekdhändër acï yen luöï kërac apeï, yeen abï Nhialic luöï kë thöŋ kek kë cï looi. ¹⁵Ba rot tiit ye apath, rin acï kuc wët yeku luuel ku ye wïc bï thör.

¹⁶Acïn raan tök cï köc kek yen aköl tueŋ yen yëth yen luk yic, raan ëbën ëcï jäl yaköu. Acä wïc ku bï Nhialic kuëen keköth. ¹⁷Ku Nhialic acï yen bën kony ku yïk ya riel, agut të bï yen wët Nhialic lëk kəc cie kəc

4:10 Kol 4:14; Pil 24; 2Kor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4 4:11 Kol 4:14; Pil 24; Luçi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10 4:12 Luçi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8 4:13 Luçi 20:6 4:14 1Tim 1:20; Wk 62:12; Rom 2:6

Itharel ëbën ku bik piŋ. Ku yen aci bën poth bi yen ciï tēm ë nöök. ¹⁸Ku Nhialic abi yen kuöny bei kärec jəŋrac yiic ëbën. Ku abi yen nyaai ke ya puəl guöp, bi ya yäth paande ë bäänyde yic. Yeen abi ya theek akölrïëc ëbën! Yenakan.

Muöth Ciëen

¹⁹Prithkila ku Akuila aa ya muöth, ku jəl aa mïth Onethiporuth.

²⁰Eratuth arëer Korinth, ku Tropimuth aca nyääŋ Miletuth rin ë tuany.

²¹Them apei ku ba bën ke rut këc yëet. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muöth, ku jəl aa wämäthkuan kök ci gam.

²²Bi Bëny Nhialic rëer ke wëikun. Dhëej Nhialic abi rëer ke we ëbën.

Athör cī Paulo gät Tito

Wět nom

Athör kënë acī Paulo gät Tito riénythii tō Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyääñ piny bī akut kōc cī gam lōk biōōk. Athör ē jam wēl kadiāk ril apei.

Wět tueñ, Tito a lēk bī tē ye kōc cī Nhialic gam luui thīn bī buōōth yic, rin kōc juēc pan Kret acīi path. Wět dēt, ee wēēt Tito tē bī yen kōc juēc cī gam pan Kret ya piōōc thīn, rōōrdīt ku diāārdīt, ku riénythii ku aloony aya. Ku jōl diāārdīt diāārkor ya piōōc. Wět ciēēn, Paulo ē Tito lēk tē bī kōc cī gam cieñ thīn, bīk rēēr ke mēt ku dōōr ke cīn agōōth, ku cīn tiēel bī kōc cī gam rēēr keye tōk.

Kāk tō thīn

Muōōth tueñ	1:1-4
Luoi Tito pan Kret.....	1:5-16
Luoi akut kōc cī gam.....	2:1-15
Cieēñ peth Krīthiaan.....	3:1-11
Muōōth ciēēn.....	3:12-15

1 Athör Paulo aluañ Nhialic ku ye atuny Jethu Krītho cī tuōc Tito. Yen ēci kuany ku toc ya ba kōc cī Nhialic kuany bēēi gam yic bīk pīr akōlriēēc ēbēn yōk, ku ŋickē yic kōc yāth tēnē Nhialic, ²yen tō ŋōth ē pīir akōlriēēc thīn. Nhialic cīi lueth ye lueel, acī yo thōn ē pīir kēnē wāthēer ke piny kēc cak. ³Lōñ ē pīr acī Nhialic nyooth ku tuuc yen ē riēlde kek Aluāñda Jethu ba bēn lēk we.

⁴Yīn agāt athör Tito manhdiē Nhialic nom, cuk gam yodhie. Bī dōōr ku dhēēñ Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Krītho Aluāñda rēēr kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵Yīn aca nyiāāñ pan Kret, ba kāk kēc rōt cōk wāār lōk cōk. Ku kuany kōcdīt bīk akuut kōc cī gam wat nhīim ē gēeth pan Kret yiic ēbēn cīt tē cī yen ye lēk yī thīn. ⁶Raandīt wat akut nom adhil a raan luoi akut

1:4 2Kor 8:23; Gal 2:3; 2Tim 4:10 1:6-9 1Tim 3:2-7

kɔc cī gam looi apath, ku aci thiëek tieŋ tɔk. Ku miëthke aadhil aa kɔc cī gam ku lek gup athëëk ku cik nhīim ril. ⁷Këya, raan wat akut kɔc cī gam nom yen ë raan luoi kāk ë Nhialic, adhil a raan path cīi nom ril, cīi puŋu lac dak ku cīi ye wiëet ë mäau ku cīn guɔp aköök, ku cīi ye bath wëëu. ⁸Adhil aa biökruul ku nhieer luoi këpath, adhil a raan ë rot duut, la cök ë Nhialic nom ku peth. ⁹Ee raan dhil wët Nhialic muk piände ëbën cit të cī ye piöcc thīn. Këya, abi kɔc kök rieel puoth wët Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kɔc kuc ë wët kënë lɔn ye piöccde yic.

¹⁰Rin kɔc juëc aake cī kuc, ku alanden kɔc Itharel cī gam bik bën Jethu cök, aa kɔc bën liäap nhīim ë lueth ye kek kɔc wëŋ nyīn. ¹¹Aŋuëën bi ke yöök bik köcc ë jam, rin liëp kek kɔc nhīim bëëi yiic piöccden rëec kënë wët wic kek wëëu ë path tënë kɔc yekë ke piöcc. ¹²Raan tök pan Kret ë kam kacken kāk Nhialic tieŋ aci yic luel ëlä, “Kockuan pan Kret aa lueth, aa läai, aa dak rööot cie luui, aa köör ë miith.” ¹³Rin wët kënë adhil wek ke aa miëk nyīn thīn apei, bik kepuoth waar bik wët Nhialic gam kepuoth ëbën. ¹⁴Ku cikë ben aa luui wël kɔc Itharel, wël cit anyikööl, lööŋ kɔc cī kuc ë wët yic. ¹⁵Tënë kɔc ɣer puoth ëbën aa cīn yiic ajuëc, ku tënë kɔc col puoth kãŋ ëbën aa la yiic ajuëc rin aaci wel nhīim ku piäthken aaci yith kuc. ¹⁶Ku ayekë luel lɔn ŋic kek Nhialic, ku aye kāk yekë ke looi nyooth lɔn cīi kek ye ŋic. Acin kë ye kek piath thīn, aa cīn gup athëëk ku acin këpeth yekë looi.

Kë la cök dhil piöcc

2 Yin adhil kɔc piöcc wët Nhialic ë yic. ²Lëk kɔcdit bik kegup aa theek ku yekë röt tiit, ku gamkë Nhialic ë puŋu ëbën, ku nhiarkë röt ku dhilkë gum aya. ³Lëk diäardit aya bik aa diäär thek Nhialic. Ku cik wël ye dhëeth, tädë ke yik röt mäau. Ku yekë diäarkor nyuoth këpath. ⁴Ku nyuuthkë diäarkor bik rörken ku miëthken nhiaar. ⁵Ku bik röt muk apath bi ciën käreec ye luëel kegup. Ku thekkë rörken gup, bi ciën raan rac dhäl wët Nhialic yic rienken.

⁶Këya, yin adhil riënythii aa deet puoth aya bik röt aa muk apath. ⁷Yiin aya, adhil nyooth lɔn ye yin raan athëëk path ye kiëet ku ŋic piöcc. ⁸Ye jam wël la cök rin bi ciën raan dhäl yiguɔp, bi kɔc aterdu ciën nyin yökkë bi kek ɣo aa jääm gup.

⁹Piöcc aloony bik banyken aa miëet puoth kuat kāk yekë ke looi akölaköl, ku cik wëlken ye jööny, ¹⁰ku cik ye cuëer aya. Ku bik nyooth lɔn ye kek kɔc path akölaköl cīn kë ye ke diëu thīn, ku bik nyooth aya lɔn peth piöcc rin Nhialic Aluãnda kuat kāk yekë ke looi yiic.

¹¹Rin Nhialic aci tē puoth yen thīn nyuwoth, rin cī yen bēn bī raan ēbēn ben luōk pīr. ¹²Dhēēnde ē yo lēk buk pīr rac ku kāk pinynhom puōl. Ku buothku pīr path yic, pīr lōŋ Nhialic pinynhom ē tēn, ¹³ke yo tit akōl cī dōc yen ŋāthda, tē bī diik Nhialic ril apei ku Jethu Krītho Aluāŋda rot nyuwoth. ¹⁴Bānyda Jethu aci rot gam bī nōk rin bī yook kony kuat kārec ye raan ke looi yiic, ku cōl yo aaye kōc cī kegup wuōōny wei, ku yeku kacke yetōk ku yeku nhiaar diēt yeku looi kēpath.

¹⁵Piōōc kākkā rieldun tō ke yī. Ku ye ke dēt puōth ku miek kōc piōōc ke nyin thīn. Ku duk raan tōk ē path pāl bī yī dhōl guōp.

Cieŋ peth Krīthiaan

3 Lēk kōc bīk ŋic lōn ē luōiden bīk bāny baai ku lōōŋ mec baai theek ku loikē kāpath. ²Lēk ke bīk kōc kōk cīi ye lom ku yekē kōc ē kōc dōōr, ku mēēthkē kamken ku yekē rōt nyuwoth akōlakōl lōn ye kek kōc path tēnē raan ēbēn. ³Yook thēer yok aa yo ye luui kārec, acin kēnē ŋicku, yok aa yo cīn gup athēēk, ku yeku aloony kārec ye piāthkua wīc ēbēn. Yok aa yo la gup kuith ku tiēl ye ke yo maan kōc kōk ku manku ke aya.

⁴Nawēn cī piath ku nhiēr Nhialic yen yo kony rot nyuwoth, ⁵ke kony yo. Ku acie rin kāpath cuk looi, ee rin yer yen puōu. Acī yo kony ē lōkwēi cī yo ben dhiēēth riēl Nhialic ē yic, ku ben yo cōl aaye yam dhēēŋ Wēi Nhialic, ⁶cī gām yo ē path rin Jethu Krītho Aluāŋda. ⁷Ku bī dhēēnde yo cōk piny Nhialic nhom, ku buk pīr akōlriēc ēbēn yeku ŋōōth yōk. ⁸Kēnē yen ē wēt yic, detkē yic apath, rin bī kōc rēēr ke cī Nhialic gam, aa rēēr ke loi kāpath ē raan ēbēn kony.

⁹Pālkē jam cīn kē ye kuōny kōc rin wārkuan dīt thēer. Ku ater ku agōth rin lōŋ, rin kākkā ēbēn aa cīn kē ye yōk thīn. ¹⁰Wēēt raan rac kēn yic tōk ku rou, ku pāl tē cīi yen ye gam. ¹¹Ŋic lōn ye raan cīt kēnē raan rac, ku aye kākken rec ye looi guō nyuwoth.

Muōth ciēn

¹²Tē le Artemath ku Tikikuth yet tēnē yī, ke yī lōc bēn tēnē ya gen Nikapolith rin awiēc ba pēi rut thōl ē tēēnē. ¹³Luōōi apath ba Dhenath raan lōōŋ ku Apolo kony kēnyden yic, yiēk ke kuat kē wickē ē cāth yic. ¹⁴Adhil kackua ŋiēc bīk cīi ye rēēr ke cīi lui, aa dhil aa luui kāpath wīc piērden, acik lēu bīk pīr pīr rac.

¹⁵Kōc rēēr ke yen ēbēn aa we muōōth. Muōth kōc nhiar yo miēthakua le yok gam tōk. Dhēēŋ Nhialic abī rēēr kek we ēbēn.

2:14 Wk 130:8; B.bei 19:5; L.rou 4:20; 7:6; 14:2; 1Pit 2:9

3:12 Luōi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8; 2Tim 4:12 3:13 Luōi 18:24; 1Kor 16:12

Athör cī Paulo gät Pilemon

Wēt nhom

Pilemon aye raan ë löc kam kəc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kəc cī gam, ku ë la alony cöl Onethimuth. Alony kënë ëcī kat tənë ye. Nawën ke la röm kek Paulo yön ë mëc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gät Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon döör kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tənë ye, ku ë wēt cī Onethimuth ya wämënh cī gam aya.

Käk tō thin

Muõth tueŋ	1-3
Alëc tənë Pilemon	4-7
Bī Pilemon kë cī Onethimuth wuõc päl piny	8-22
Muõth ciëen	23-25

Paulo raan cī mac ë wēt Jethu raan cī löc ku dəc, yen agät athör tənë wämääth ë gam yic Timothī ku mähda Pilemon raan luui yök, ²ku nyanakäida Apia ku mähdan dët lui apeī cimënda cöl Arkiputh ku tənë kəc cī gam ë röm paandu. ³Bī döör ku dhëeŋ Nhialic ku Bëny Jethu raan cī löc ku dəc, aa rëer kek we.

Alëc tənë Pilemon

⁴Wämääth cī gam Pilemon, na röök akölaköl ke yin aya tak röökdië yic ku læc Nhialic rienku. ⁵Rin yen ë nhiërdun nhiëer yin kəc ë Nhialic, ku gamdu tənë Bëny Jethu, piŋ. ⁶Röökkië ë löc bī piath bëëi kamkua buk athiëi cuk yök piërda yic tənë Raan cī löc ku dəc aa deet yic. ⁷Nhiërdu acä cöl amit puõu apeī ku deet yapuõu rin cī yin kəc cī Nhialic gam nyuõõth apath.

Paulo awic Onethimuth bī kony

⁸Këya, rin wēt kënë, alëu ba yī yõök ke ya cit wämuuth rin Raan cī löc ku dəc, kë wiëc ba looi, ⁹ku rin nhiër nhiaar yen yī yen abī yen yī

2 Kol 4:17

thiëc. Kënë aya looi rin ë yən Paulo tit nyin Jethu raan cī lɔc ku dɔc yic, cī mac ëmən wëtde. ¹⁰Yin aləŋ rin Onethimuth cī jəl a manhdië rin Raan cī lɔc ku dɔc, rin cī yən bən ya wun wëike wäär məc ya. ¹¹Wäär tueŋ acin kən ye kony tənë yī, ku ëmən ala kə lëu bī kony tənë yə yodhie, yīin ku yən. ¹²Yeen atuɔɔc ciëen tənë yī, cɔk alɔn cīi piändië ye wïc.

¹³Ee nhiaar bī lɔk rëer ke yən tēthin-nyɔɔt, bī yən kony nyiendu mënë lɔk məc yən rin piöoc ë wët Nhialic. ¹⁴Acä wïc ba yī nək kuɔnydië, awiëc ba këdu tak ë rot. Acin kə luɔɔi ke kəc ë gam.

¹⁵Tëdë, wët jiël Onethimuth tənë yī ë rin bī yən bən dhuk bək la rëer ke we cīi ben puɔk rin cī gamdun a tøk. ¹⁶Yeen adhuk tənë yī rin ë yən aluɔnydu, ku ŋic lɔn ye yən wämuuth aya rin cī yən gam. Yeen anhiaar apei ku aba nhiaar apeidit aya ke cīt aluɔnydu, ku ye wämuuth rin Bányda.

¹⁷Na luuiku ë tøk, ke yī lor Onethimuth cīt lɔn bī yin ya lor. ¹⁸Na le kərəec cī luɔi yī, tädë ke kɔny ë wëëu, ku wïc ke ke nyaai ke kəkkië yiic. ¹⁹Ee yən Paulo yən agät kënë ë ciëendië. Yīin aba cuɔɔt. Ku duk nhom mār yin aci pīr akölriëc ëbən yök ë rienkië. ²⁰Ke yin manh ma, loi kënë apath rin Bányda. Ku ë wët ca lim tənë yī ke yə cīt mith ë tik rin Raan cī lɔc ku dɔc, dɛet yapuɔu. ²¹Aŋiɛc lɔn bī yin kə ca thiëc tənë yī looi ku kajuëc kɔk.

²²Ku dët aya, guir tən anīin tənë ya, tək ke Nhialic abī rɔkkun piŋ ku abä cɔl adhuk tənë we.

Muɔth ciëen

²³Epaprath raan cī mac kek yən rin wët Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ee we muɔɔth. ²⁴Ku kɔc lui kek ya, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week muɔɔth aya.

²⁵Bī dhëeŋ Bányda Jethu raan cī lɔc ku dɔc rëer ke we ëbən.

Athör cī gät kəc Itharel cī gam

Wēt nhom

Athör cī gät kəc Itharel, ee gēt tənē akut kəc cī gam wäär duēr gamden wai wei, ku dhukkē gamden theer yic, rin cīi kəc juēc kē loikē nhiar ku yekē ke kuśc ciēēŋ. Ku keek aake ye raan gät athöör ke deet puōth ē gamden yic. Ku nyuth ke lɔn Jethu Kritho yen ē yic la cök, ku ē yen acī Nhialic rot nyuōth thīn. Wäär gēt yen athöör ē wic bī yith kadiäk deet kepuōth apei. (1) Jethu yen ē Wēn Nhialic akölriēc ēbēn, ku yeen acī bēn gum bī tē yen Wun Nhialic theek thīn ŋic. Rin ye yen Wēn Nhialic, Jethu adīt tənē kəc kāk Nhialic tīŋ cī gōt athör theer wēl Nhialic yic. Ku adīt tənē atuuc nhial ku tənē Mothith aya. (2) Jethu acī Nhialic nyuōth bī ya yen raandīt kāk Nhialic akölriēc ēbēn, ku dīit tənē kəc kāk Nhialic tō athör theer wēl Nhialic yic. (3) Ku Jethu yen ē raandīt kāk Nhialic. Ku ē yen pīr ē yic bēēi tənē ŋo. Ku lāāi wäär ye kəc Itharel ke nōk, ku tēwäär ye kek yanhden duōr thīn duēl yic, aa ye kīit yen aye kek pīr bī Jethu bēēi aköldā kiēt.

Ku cōkdīt 11 yic, raan gēt athöör ē kajuēc rin gam kəc theer cī gōt athör theer wēl Nhialic yic lēk kəc bā athöör kueen, bīk kepuōth deet gamden yic. Ku cōkdīt 12 aaye lēk bīk la tueŋ ke gam ŋet tē thou raan ku cik kekōth wēl Jethu. Ku gumkē kuat käreec lui rōt ke, ku nāāk bī bēn tənē ke aya.

Wēl juēc tō athör theer wēl Nhialic yic, aaye raan ē gät athör kēnē tənē kəc Itharel cī gam, lac mat thīn. Kek wēlkā aabī raan kuen athöör ya yök ciel kit ŋāny ku kit ē thišk yīc (“ ”). Athöör ē thōk ē wēēt ku lēk.

Kāk tō thīn

Wēt Nhialic acī Wēnde lēk kəc	1:1-3
Jethu adīt ku aril tənē atuuc nhial	1:4-14
Buōthku Jethu bī ŋo luōk la pan mac	2:1-4
Jethu acī bēn bī ŋo luōk	2:5-18
Jethu adīt apei tənē Mothith	3:1-6
Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk	3:7-4:13
Jethu yen ē Raandan dīt apei kāk Nhialic	4:14-6:12
Athōn Nhialic ē yic.....	6:13-20
Melkidhedek.....	7:1-14
Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek.....	7:15-28
Jethu yen ē Raandan dīt kāk Nhialic.....	8:1-15

Të ye Nhialic duɔɔr thīn wäthæer.....	9:1-10:18
Bäk lok tëthiäk ke Nhialic	10:19-39
Gam.....	11:1-12:29
Të ye Nhialic miëët puðu thīn	13:1-16
Thek kɔckun dīt wël Nhialic.....	13:17-19
Röök ciëen.....	13:20-21
Wël ciëen.....	13:22-25

Wët Nhialic aci Wënde lëk kɔc

1 Wäthæer Nhialic aci jam tənë kɔc kākke tiŋ bik wëtde lëk wärkuan dīt arak juëc dhöl juëc. ²Ku ëmën, ee Wënde yen ë kākka lëk kɔc. Yen aci Nhialic thōn kārīëëc ëbën pinynhom, ku ë riel Wënde yen ë looi yen kārīëëc ëbën tō thīn. ³Wën Nhialic yen ë dhëŋde nyuɔɔth. Ku yen aye Nhialic tic yeguöp ayic. Ee riel wët yen ë kāk tō nhial ku piny cɔl alui cīt të cī yen ke cak thīn. Ee yen aci thou ba adumuðömkua laak wei yogup, ku ler ku nyuuc Bäányde yic nhial cuëny Wun Madhɔl.

Jethu adīt ku aril tənë atuuc nhial

⁴Këya, Jethu adīt ku aril apei tənë atuuc nhial, cīmën rin cī Nhialic gäm ye bī ye a cɔl ke, “Wën Nhialic,” ye nyuɔɔth. Rinkä awär rin atuuc.

⁵Rin acin atuny cī Nhialic kaŋ lëk yeen ëlä,
 “Yīn ee Wëndië, akölë, ŷen aci ya Wuur.”

Ku acin atuny cī Nhialic kaŋ lëk yeen aya ëlä,
 “ŷen abī ya Wuur, ku yīn abī ya wëndië.”

⁶Ku wäär tuuc Nhialic Wënden bī thōn kākke pinynhom aci lueel aya ëlä,

“ŷen adhīl atuuc nhial door.”

⁷Ku kë cī Nhialic lueel rin atuuc nhial akīn,
 “Acä atuuc nhial cak ke puɔl gup cīmën yom.
 Ku cīmën bir deŋ bik yeen lac aa luðöi.”

⁸Ku lueel Nhialic tənë Jethu ëlä,
 “Bäánydu abī cieŋ akölriëëc ëbën, ku yīn abī ŋיע mac apath.

⁹Yīn ee kɔc luui kăpath nhiaar, ku yīn ee kɔc luui käreëc lac tēm awuöc.

Ku ee yen kē cī Nhialic, yen Nhialicdu,
yī tāau tueŋ kɔc nhīim rin cī yen yīin lɔc ku gēm yīin miet
puṣu ebēn.”

¹⁰Ku wēl theer Nhialic cī gōt aa jam ēlä rin ē Jethu,
“Bēny wäär tueŋ cək kǎŋ yīn acī piny cak, ku nhial aya ee yīn
acī yeen cak.

¹¹Käkkä ebēn aabī liu aköldä, ku yīn abī tō thīn atheer.
Aabī dhiɔp ku riēkkē cīmēn alath.

¹²Aaba ya mat yiic cīmēn alanh cī riääk ku cuet wei.
Ku war keek aya cīmēn alēth.

Ku yīn guṣp, yīn acīi rot bī kaŋ waar, ku yīn acīi bī dhiɔp.”

¹³Acīn atuny cī Nhialic kaŋ lēk yeen ēlä,
“Nyuc kōŋdiēn cuēc ku yen abī kɔc aterdu guiir ku dhuök keek
ciēen yicök.”

¹⁴Na ye këya, ya atuuc nhial kǎŋö? Atuuc aa jak Nhialic luṣṣi ē path.
Aaye tooc bīk kɔc bī pīr akölrīēc ebēn yök, aa kony.

Buothku Jethu bī yo luök la pan mac

2 Këya, yok aadhil yopuṣth tāau piny apei ku piŋku wēt Jethu
apath, buk cīi mēr wei dhēl la pan Nhialic yic. ²Wēt Nhialic
wäär cī yen atuṣṣcke tooc bīk lōŋ lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk
wārkuan dīt. Kɔc cī bēn kuc bīk wēt kēnē cīi piŋ aacī bēn tēm awuṣc.
³Këya, yeŋö bī yo gēl bī yo cīi tēm awuṣc aya, tē cīi yok wēt bī yo
kony ye Jethu lēk kɔc rin pīr akölrīēc ebēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kɔŋ
wēt pīr lueel. Ku yen acī kɔc cī ye piŋ lēk yo lɔn ye yen yic. ⁴Ku aye
Nhialic nyuṣṣth akölaköl lɔn ye käkkä yith ē käkkith jāŋ göi röt looi
yiic. Ku miṣc juēc riel ye Wēi Nhialic yiēk kɔc cī käkkä gam tēcīt tē
wic yen ye thīn.

Jethu acī bēn bī yo bēn luök

⁵Nhialic acīi atuuc nhial bī looi bī ya kek la riel piny yen wic bī
bēn guiir, piny yen jīēm yok emēn. ⁶Aacie ke, rin acī Debit lueel tēnē
Nhialic ēlä theer athör waak yiic,

“Raan yeŋö, ku manh raan yeŋö, ye yīn yīnhom yiēk ye apei
kēlä?

⁷Wäär aca cɔl atōu nhom ciēen kaam thin-nyɔt tēnē atuuc
nhial,

ku aŋot ca bēn yiēk bääny ku tāau kēriēc ebēn yecök.

⁸Ku wēn cī yīn kēriēc ebēn tāau yecök.”

Acin kënë cī nyään wei. Ku emen acuk tɨŋ lɔn tɔ kəriëec ebën yecök. ⁹Ku yök aa Jethu wäär ca tɔɔu nhom ciëen tënë atuuc nhial tɨŋ emen ke ye yen cī yiëk bääny. Yok aa Jethu tɨŋ ke cī ya bëny rin cī yen thou, bi raan ebën luök ë piath Nhialic.

¹⁰Ku ë yic bi Nhialic yen cī kəriëec ebën cak, ku cɔl ke aa ciëŋ cīt tē cī yen ke cak thīn, Jethu cɔl agum, rin wic yen ye bi kɔc juëc kony ku yëth ke bäänyde yic pan Nhialic. ¹¹Raan kɔc cɔl ala cök, ku kɔc ye looi bik la cök aala Wunden. Ku yen aciï Jethu guöp ye yär bi ke aa cɔl wämäthakën. ¹²Acī lueel tënë Nhialic ëlä,

“Yen abī wämäthkië lëk kë ca looi, yin aba leec amatden yic.”

¹³Ku lueel aya,

“Yen abī Nhialic ɨɔth.”

Ku ben lueel tënë Nhialic,

“Yen akīn, yök mīth ca gām yēn.”

¹⁴Jethu aci ya raan cimēnda. Rin na le thou, ke gök jɔŋrac la riel ë thou. ¹⁵Ku Jethu aci bēn aya, bi kɔc ke cīt aloony piēden yic akōlaköl bēn wēer bei rin riɔɔc kek ë thou. ¹⁶Kēya, adhilku tāau yonhiim lɔn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bi yō bēn luök, yök kɔc cī gam cimēn Abaram. ¹⁷Ku rin ë wēt kënë yen aci yen ciët yō, yök wämäthakën. Rin bi yen a Raan kāk Nhialic yer puɔu luɔi kāk Nhialic yiic. Ku rin bi ye juaar tënë Nhialic ba adumuɔɔm päl piny. ¹⁸Aŋicku lɔn bi yen yō kony tē thöoc jɔŋrac yō awuɔc yic, rin yeen aya, ëci jɔŋrac them ku guum apeī.

Jethu adit apeī tënë Mothith

3 Wek miëthakäi cī gam, wek kɔc cī Nhialic cɔl aya cimēndië, awiëc bāk Jethu raan cī Nhialic tuɔɔc pinynhom ke ye Raandan dit apeī kāk Nhialic, bi yō bēn piɔɔc kəpuɔth wic Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ²Jethu ëci wēt Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piände ebën cimēn wäär cī Mothith wēt Nhialic gam, ku looi wäär cī Nhialic ye tāau kɔcken Itharel nhiim. ³Raan mac cak nhom aye leec apeī tënë kɔc ë manyë. Ku kēya, Jethu aye leec apeī tënë Mothith. ⁴Mac ayi dhiëth ala raan ye cak nhom. Ku Nhialic yen ë cak kəriëec ebën. ⁵Aŋicku ebën lɔn cī Mothith wēt Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär cī Nhialic ye tāau kɔc Itharel nhiim. Ku lëk ke kāk bi röt looi aköldä. ⁶Ku Raan cī lɔc ku dɔc aci wēt Nhialic gam ku mɛc manyde apath rin ye yen Wēnde. Ku yook kɔc cī gam yök aa many Nhialic. Yok aa manyde tē le yök tuēŋ yō deet yopuɔth, ku nhiicmku ɨɔthdan bi yō luök aköldä.

Gamku wēt Jethu buk rëer ë duk

7-8 Këya, Wëi Nhialic ë yook yöök,

“Täaükë wenhïim piny ku piɛŋkë wëtde ya aköl.

Ku duökkë wepuõth wel wei tënë yeen,

cimën wäär cī kɔc Itharel kepuõth wel wei tënë Nhialic

wäär them yen keek ror liëet,

wäär jiël kek pan Ijip.

9 Keek, aake cī kāk jāŋ gōi cī Nhialic looi rin bī yen ke kony tiŋ,

ku ŋot ke cīi wēt Nhialic gam tēn ruõññ thiärŋuan,

bīk ciët kɔc ke them Nhialic, ku bīk tē lir yen puõu thīn tiŋ.

10-11 Nawën ke riääk puõu tënë keek ku kuëëŋ ku lueel,

‘Kɔckä aaciï wëtdië ben piŋ,

ku aacä bī puõl bīk tē ca guiër ke bī kek la rëer thīn ë duk,

dööt.’”

12 Miëthakäi, tietkë röt bī ciën raan tak këracc kamkun bī wēt dhöl yic, ku wel yepuõu wei tënë Nhialic yen tōu kërriëcc ëbën yecin. 13 Yakë

röt wëët ë kamkun, ku deetkë wepuõth akölaköl, tē ŋot ye wek ye lëu bāk wepuõth dhuõk ciëen, cimën wët ye Nhialic lëk we bāk looi yaköl,

“Pälkë luçi adumuõm, bī ciën raan kuëeth jɔŋrac wei, ku dhël wët Jethu yic.” 14 Rin na mukku gamda apei akölrriëcc ëbën, ku ŋõthku Nhialic

cimën wäär gem yok ye buk Jethu buõõth, ke yok aa tøk kek Jethu.

15 Yok aabi dhël Jethu buõõth yic tē gam yok kë yeku kueen cī gõt athör theer wël Nhialic yic, ye lueel buk cīi kuec, ku buk cīi cit kɔc Itharel

wäär cī kën ë ye Nhialic lëk ke ror liëet dhöl yic.

16 Ŋic kɔc ke cī wët Nhialic piŋ ku dhälkë yic? Alëu ba ŋic lɔn kɔckä aa wärkuan dit, kɔc Itharel wäär wet Mothith kenhïim wei læŋ yic pan

Ijip. 17 Ku keek kɔckä, cī Nhialic rac puõu tënë ruõññ thiärŋuan, aye këracc yen aa cik looi. Kɔckä aaci bën thou ku döŋ guäpken ror liëet.

18 Ku kë cī kek nhïim riel bīk wët Nhialic cīi piŋ, yen aci Nhialic puõu bën riääk ku kueec, ku kuëëŋ bī kɔckä tē cī guiir bī kek la lõŋ thīn cīi

döt. 19 Këya, ayeku tiŋ lɔn aa këc Nhialic bën puõl bīk ë tēn dööt, rin këc kek wëtde gam.

4 Adhielkë muk wenhïim lɔn tēpuõth wäär cī Nhialic thõn yo bī yok la lõŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen yo thīn. Këya acin raan kuec bī lõŋ

wäär cī thõn yo cīi yök. 2 Rin yok aaci Wët Puõth Yam piŋ cimenden. Ku keek aaci wët piŋ ku akëc ke kony, rin wäär piŋ kek ye aa këckë gam.

3 Ku yok kɔc cī gam, yok aa lõŋ cī Nhialic thõn yök, rin yok aaciï cit wärkuan dit wäär cī wët cī Nhialic thõn keek piŋ ku cik gam, go lueel

älä, “Këya, ɣen acī puṣu riääk ku kuëñ, ‘Lɔn kɔckä aaciī bī la tē bī kek la lōñ thīn.’” Ku lōñ ye Nhialic lueel ë tō thīn thëer wäär cī yen piny cak. ⁴Rin ayeku yök aya athör thëer wël Nhialic yiic lɔn cī Nhialic lōñ luɔide yic aköl ye nīn dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku kāk tō nhial ëbën thöl. ⁵⁻⁶Cīt lɔn cī Nhialic ye lueel, “Kɔckä aaciī bī la tēn lōñ.” Ku kɔc ke cī wēt kënë kañ piñ aa kēc bēn la tēn lōñ rin cī kek wēt Nhialic dhöl yic. ⁷Ku Nhialic ë cā aköl dēt looi. Ku ë yen akölē yen cī yen jam tēnē Debit wäthëer, cīt tē cī ye gät thīn athör thëer wël Nhialic, “Na piñkē Nhialic röl ke cöt akölē, ke duökkē kuc cīmēn kɔc thëer.”

⁸Këya, duökkē tak lɔn cī wärkuan dīt, pan wäär cī Nhialic lueel bī kek la lōñ thīn dööt wäär ɣeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocua wäär cī bēn a bēny Mothith cök. Duökkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dööt, ɣuöt akēc Nhialic ben lueel lɔn le yen aköl dēt bī kɔc cī wētde gam, bī kek la lōñ thīn ke ye, bēn. ⁹Ee yic! Añicku lɔn ɣot bī yen la lōñ tēnē kɔc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic lōñ nīn kadātem cök wäär cek yen pinynhom. ¹⁰Rin raan cī lōñ cī Nhialic thɔn yök, abī lōñ luɔide yic, cīmēn wäär cī Nhialic lōñ luɔide yic. ¹¹Këya, luuiku apath buk lōñ kënë yök, rin bī ciēn raan tök kamkua mär, cīmēn wäär cī wärkuan dīt kuc bik wēt cīi gam. ¹²Wēt Nhialic arëēr thīn ku alui piërda yic akölaköl. Wētde aril apeī, ee lööny kɔc puöth bī kápath ku käreç tō yopuöth tek thook. Acīt tɔñ moth dhie riñ teem bī yom la tek thook. ¹³Acīn kē lēu bī thiaan tēnē Nhialic. Añic kē cī cak ku adaai keriëec ëbën. Acīn kē lēu raan bī thiaan tēnē ye. Ku ë yen aye bēn lēk käreç.

Jethu yen ë raandīt apeī kāk Nhialic

¹⁴Jethu Wēn Nhialic, yen ë raandīt apeī kāk Nhialic rëēr kek Nhialic. Na ye këya, ke ɣo muk gamda apath. ¹⁵Raandan dīt apeī kāk Nhialic acie yepuöu ë pēn ɣo cök alɔn ye ɣok luui käreç. Rin yeen ëcī jɔñrac them aya ë dhöl juēc yiic cīmēnda. Ku acīn awuöc cī looi. ¹⁶Lokku tēnē Nhialic cī nyuc thönyden dhëññ nhom ke ɣo cīi riöc. Tëēn, ɣok aabī lier puöu yök, ku yökku dhëñ bī ɣo kony tē wic ɣok kuɔny.

5 Raandīt kāk Nhialic thëer ë ye kacke kuany bī ya jam tēnē Nhialic rin kɔc ëbën. Ku nēk kãñ bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kākken rɛç yekē looi päl piny. ²Ku yeen aya, ee ye luui käreç akölaköl rin ye yen raan. Ku këya, alēu bī kɔc cī mää, ku kɔc cīn kē ɣickē ɣuään. ³Ku rin cīi bēny ye riel apeī wēt Nhialic yic, ee kãñ nök bī yen ke Nhialic door rin käreç ye kacke looi, ku rin káraacke aya. ⁴Acīn raandīt

4:3 Wk 95:11 4:4 Cäk 2:2 4:5 Wk 95:11 4:7 Wk 95:7-8 4:8 L.rou 31:7; Joc 22:4 4:10 Cäk 2:2
5:3 Leb 9:7 5:4 B.bei 28:1

kāk Nhialic rot kuany ë rot. Ee Nhialic ë rot yen ë raanden cī tak lōc cimën wäär lōc yen Aron.

⁵Këya, Bānyda raan cī lōc ku dōc ëcīi bāāny ye yen raandit kāk Nhialic rum. Ee Nhialic yen ë lōc ye wäär lueel yen ye ëlä, “Yin ë Wëndië, Ya akölë, ŷen aci ya Wuur.” ⁶Ku aci gōt athör theer wël Nhialic yic lōn cī Nhialic ye lueel aya aköldët ëlä, “Yin aci lōc ba ya raan kāk Nhialic akölriëc cimën Melkidhedek.”

⁷Wäär ciëŋ Jethu pinynhom, ëcī rōök apei tënë Nhialic, ku cōl Nhialic ke dhiau, Nhialic lëu ye bi kony thou yic. Ku yen aci Nhialic bën kony rin yen Jethu yök ke loi këden wic. ⁸Na cōk alōn ye Jethu Wën Nhialic, ke yeen aci dhiel bën gum bi kë wic Nhialic yen bi looi dhiel ŋic bi wët. ⁹Ku wën cī yen jāl a raan la cōk, cī luide lëu, aci bën aa raan ye pīr akölriëc ëbën yök thīn ë kōc wëtde piŋ ku loikë. ¹⁰Ku ë yen kë cī Nhialic ye bën nyuōth kōc ëbën, lōn ye Jethu Raandit apei ë kāk Nhialic akölriëc ëbën cimën Melkidhedek.

¹¹Ala wël kōk ril kek ba lëk we ë wëlkä cōk, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacit kōc la yīth adök, cīi kāŋ ye piŋ. ¹²Na we cī wepuōth pāl piny, ŋuōt wek aa kōc kōk piōōc wët Nhialic ëmën, rin tën gam wek ye bāk aa kōc cī gam aci mēc. Ku wek aaci dhuk ciëen, arëk nadë ke wek aa wic kōc ben we piōōc wël tueŋ Nhialic wäär cāk kaŋ ŋic. Wek aacit mīth kor ŋot ke dhil muk ë ca, këc guō dīt bīk mīth mīith ril kōth. ¹³Ku raan ŋot cit manh koor muk ë ca, aye nyooth lōn këc yen wët Nhialic deet apath. Aŋot cit manh kuc këpath ku kërac. ¹⁴Miëth ril kōu ee kën kōc cī dīt, kōc cī rōt piōōc bīk kāpath ku käreec ŋic.

6 Lokku tueŋ buk we piōōc wël bi we cōl aŋic kajuëc. Acä wic ba we piōōc kāk wäär wiëckë bāk ke ŋic bāk aa kōc cī gam. Acä wic ba ben lëk we bāk wepuōth dhuōk ciëen rin adumuōōmkun ku bāk Nhialic gam. Kākkä aa ŋiëckë ke theer. ²Piōōc rin lōkwëi, ku piōōc bi cin tāau kōc nhiim bi Wëi Nhialic löony kōc gup. Ku jōl a piōōc bi Jethu kōcken cī thou ben jōt bei thou yic aköl le yen dhuk pinynhom, bi luk bën looi kam kōc cī wëtde gam, ku kōc cī jai wëtde. Piōōc cit kënë acie yen path bi ya dhuōk yic tënë we akōlaköl. Kek aa kāk ye ke piōōc jōk. ³Apath buk la tueŋ buk kajuëc kōk ŋic rin Jethu. Ku ë yen kë buk looi tē pël Nhialic ye.

⁴Rin acīi rot lëu bi kōc cī jāl gamden yic cōl aa ben kepuōth dhuōk ciëen. Keek aake cī yic kaŋ ŋic, ku ŋickë pīr yam cīk yök tënë Raan cī lōc ku dōc, ku Wëi Nhialic. ⁵Ee cīk ŋic lōn puōth wët Nhialic, ku tiŋkë

5:4 B.bei 28:1 5:5 Wk 2:7 5:6 Wk 110:4 5:7 Mt 26:36-46; Mk 14:32-42; Lk 22:39-46
5:12-13 1Kor 3:2

käk jāŋ gōi. ⁶Ku kāk loikē ke emēn, aa ben kek Wēn Nhialic piäät tim cī rīiu kōu, ku rækē guōp kɔc nhīim ebēn.

⁷⁻⁸Raan cī wēt Nhialic gam piānde ebēn athōŋ ke dom dhie la tiɔɔm path, ee piū yiōi na tueny deŋ ku pur ke lok apath. Raan cīt kēnē aye Nhialic puōu miet tēnē ye, ku kony bī pīr akōlriēec ebēn yōk. Ku dom ye puur ku la kuɔth cil thīn, acīt raan ye lēk wēt Nhialic ku cīi piŋ. Raan cīt kēnē aye Nhialic tēm awuōcdīt bī yen rēer pan mac akōlriēec.

⁹Na cɔk alɔn cī ɣen we gāt athör kēnē wek mātħkiē, ka ŋiec wek aa ŋot we la tueŋ apath. Wek aa ŋot we kuany dhēl pīr akōlriēec ebēn yic. ¹⁰Nhialic acie mītil nadē ke mār nom kăpuōth cāk looi, ku tē nhieer wek ye thīn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yiic, ku kāk ŋot ke luikē ke emēn rin kacke. ¹¹Ku wek aa wīcku bī ŋek la tueŋ ke loi kăpath cīt kăpuōth thēer akōlakōl ɣet akōldä. Rin bī kē ŋōthkē yenhom tieŋ. ¹²Awīcku bāk rōt cīi dak luoi kăpath yiic. Awīcku bāk ciēt kɔc wäär cī gam, ɣet tē yōk kek kăpuōth wäär cī Nhialic thōn ke.

Athōn Nhialic ē yic

¹³Wäär lueel Nhialic ye lɔn bī yen Abaram gām mīth juēc, acī rot kuēēŋ rin cīn yen raan dēt dīt tēnē yen bī ye kuēēŋ ē rienke. ¹⁴Ku lueel, “Yīn alēk yic! Yīn aba dɔc ku gām yī mīth.” ¹⁵Go Abaram tīit ku ŋōōth kē cī Nhialic rot kuēēŋ ɣet tē cī kēnē yenhom bēn tieŋ. ¹⁶Tē kuēēŋ raan, ee kuēēŋ rin raandīt tēnē ye. Ku kuēēŋde aye gam. ¹⁷Ku ē wīc Nhialic bī cɔl ala gei, lɔn bī yen kē cī thōn guōt nom ke cīi war yic. Ku kuēēŋ bī wētde dhiel a yic. ¹⁸Nhialic acī ɣo lēk kăŋ karou, athōn ku kuēēŋ, lɔn bī yen wēlke muk nhīim. Ku rin ē kăkkä karou, aŋicku lɔn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic acī kēnē lueel bī ɣo dæet puōth apeī lɔn bī ŋāthda tēnē Nhialic yenhom tieŋ. ¹⁹Ku rin ŋāthda tēnē Jethu yen aye ɣok thōny Nhialic dōōt, tēwäär cī Jethu la thīn yonhīim tueŋ bī la rōök ku lēŋ Nhialic ē rienkua.

²⁰ŋōōth ye ɣok Nhialic ŋōōth kăpuōth cī thōn ɣo rin wēikua yen ē ɣo muk puōth, rin Jethu acī ɣo wat nhīim pan Nhialic. Ku yeen acī jāl a raandīt apeī kāk Nhialic cimēn Melkidhedek, akōlriēec.

Melkidhedek

7 Melkidhedek ē ye bēnydīt gen cɔl Thalam, ku yen aya ē ye raandīt apeī kāk Nhialic Madħɔl. Naɣɔn akāl tōk ke piŋ lɔn cī Abaram la dhuk tōŋ yic ke cī tōŋ bāny wuōt kaŋuan cop. ²Go Abaram Melkidhedek juēr tōŋ thiāär kāk cī ke la peec tōŋ yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cök.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cimēn rin genden cɔl Thalam, wētde

yic, ee “Döör.” ³Acin wun ku man ku kuat. Ku tən jɔk piërde rot thïn ku le thök acii ŋic. Arëer ke ye raan kāk Nhialic akölriëec cimen Wën Nhialic.

⁴Jalkë tñj tē diit Melkidhedek thïn! Agut Abaram guöp, raandit wärkuan dit theer, aci tönj thiäär kākken wäär cik la peec tönj yic, juër ye. ⁵Alëu raan bi gam lɔn ye kē cī Abaram ajuër gām Melkidhedek yic, tən ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek kɔc kāk Nhialic ē kɔc Itharel wäär tōk thiäär yic juaar tēnē kacken cīt lōŋ Mothith. ⁶Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuër bēn lööm tēnē Abaram ku cuët piū. Ku Abaram acā athön Nhialic yök. ⁷Ku aŋicku aya lɔn raan yen kɔc dɔc, awär raan bēn tēnē ye bi bēn dɔc. ⁸Ku dēt aya, kɔc kāk Nhialic wäär ajuër kuany, aake ye kɔc ē path, aaci bēn thou cimen bi yök thou, ku aye athör theer wël Nhialic lēk yo lɔn Melkidhedek apir. ⁹Alëu buk lueel lɔn ye Melkidhedek raandit apeī kāk Nhialic tēnē kɔc Lebī, kɔc kāk Nhialic. Rin Abaram wundit kuat Lebī, yen aci tönj thiäär kāk wäär cik la peec tönj yic juër Melkidhedek. ¹⁰Këya, alëu bi lueel lɔn kɔc Lebī aaci tönj thiäär juër Melkidhedek aya, rin ye kek kɔc riem Abaram.

¹¹Na lëu kɔc Lebī, kɔc kāk Nhialic bik yo cɔl aala cök, ŋuöt acin dēt ben raan dēt kāk Nhialic cimen Melkidhedek bēn, raan ciī cīt Aron, raandit kāk Nhialic wäär ē kuat Lebī. Ku kɔc Lebī, kɔc kāk Nhialic aake buŋth lōŋ Mothith yic. ¹²Ku aa kēc yo bēn cɔl aala cök. Ku këya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wicku ē rot, yök aa wic lōŋ dēt yam aya. ¹³Jethu Bānyda, raan jīem yök rienke emēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acin raan tönj kuatde cī kaŋ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door yik nhom. ¹⁴Aŋicku lɔn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith puöl bi kɔc dhiēnh Juda ya kɔc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek

¹⁵Acī jāl la gei apeī emēn, tē le raandit dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek tuöl. ¹⁶Raan kēc aa raandit kāk Nhialic cīt lōŋ ciεŋ kɔc pinynhom, aci ya raandit kāk Nhialic cīn kē bi rielden pir akölriëec ebēn kaŋ rac. ¹⁷Rin aye athör theer wël Nhialic lueel elä ē rienke, “Yin abi ya raan kāk Nhialic akölriëec ebēn cimen Melkidhedek.” ¹⁸Ku lōŋ theer wäär aci puöl acii ril. Acie kɔc ē kony. ¹⁹Rin lōŋ Mothith acie kɔc cɔl aala cök. Ke emēn yök aala lōŋ yam yo cɔl aŋjth lɔn bi yök thiök kek Nhialic.

²⁰Ku dēt, Nhialic eci kuëŋj aya këde. Ku acin kɔc kōk cī ya kɔc kāk Nhialic cī yen kuëŋj këden. ²¹Ku Jethu aci ya raandit kāk Nhialic apeī

rin cī Nhialic kuëᅅᅅ wētde wäär lueel yen ye ëlä, “Yen acī kuëᅅᅅ ku acā bi waar yic. Yin ë bëny akölriëec ëbën.” ²²Rin ë kuëᅅᅅ kënë yen acī yok ye ᅅic lɔn lõᅅ dōör ë yam cī Nhialic looi ë Jethu, ya kēpath.

²³Ku dēt cīi kek thōᅅᅅ akin. Kɔc kāk Nhialic thæer aake ye juëc, rin na cī raandit kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiende. ²⁴Ku Jethu apir akölriëec ëbën, luɔiden ë yen raandit kāk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵Jethu ala riel dit bi kɔc buoth dhölde yic kony ëbën, kɔc wic ye bik la tënë Nhialic. Rin ë rëer ke lāᅅ Nhialic ë rienken.

²⁶Jethu yen ë raandit kāk Nhialic cī kakkua lëu. Arëer ke dhëᅅᅅ Nhialic, acin guᅅp adumuᅅᅅm, ku yen acī Nhialic tēk bei tënë kɔc kærɛc looi, ku tēᅅu kāk cī cak nhīim ëbën nhial. ²⁷Yen acīi thōᅅᅅ kek kɔcɔdit kāk Nhialic wäär ᅅök nõk ruᅅᅅn thok ëbën, rin bi adumuᅅᅅmken ku adumuᅅᅅm kacken päl piny. Jethu acīi thōᅅᅅ ke ke. Acī rot juaar arak tøk wäär thou yen tim cī riīu kōu rin adumuᅅᅅm kɔc ëbën. ²⁸Këya, alëuku buk ᅅic lɔn kɔc kāk Nhialic wäär ë luui dhöl lõᅅ Mothith aake cīi la cök. Ku athön Nhialic cī yen kuëᅅᅅ wäär lõᅅ Mothith ëbën cök, acī Wënde looi bi ya raan la cök akölriëec ëbën.

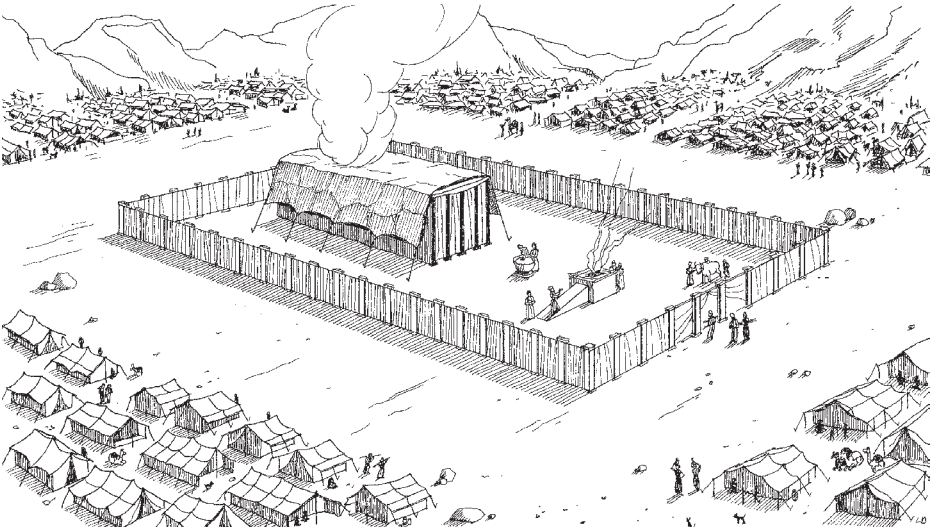
Jethu yen ee raandan dit kāk Nhialic

8 Wēt ril yen wicku buk lëk we, ee lɔn le yok raandit kāk Nhialic cī nyuc lõᅅ cuëc thōny Nhialic Madhəl nhom nhial. ²Jethu alui ke cit raandit kāk Nhialic, tē rëer dhëᅅᅅ Nhialic thīn ayic tēn ë looi Bëny ke cie raan.

³Ku cit lɔn ye raandit kāk Nhialic kuany bi kāᅅ aa juaar ku nēk ᅅök tënë Nhialic, ke raandan dit kāk Nhialic aya adhil la kē ye juër Nhialic. ⁴Ku na Jethu rëer pinynhom, ᅅuᅅt akëc kaᅅ a raan kāk Nhialic, rin kɔc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk ᅅök cit tē ye lõᅅ Mothith luël ye aake tō thīn. ⁵Ku luᅅi yekë looi kek kɔc kāk Nhialic kā, ee ye kiit yen ë ye kek kāk ye looi nhial tē rëer dhëᅅᅅ Nhialic thīn kiëët. Ku yen athōᅅᅅ kek luᅅi Mothith. Rin wäär wic yen ye bi duël looi ëcī Nhialic lëk ye ëlä, “Adhil ᅅic lɔn yin adhil kāᅅ looi ëbën cit tēden wäär ca nyuᅅth yi ë gɔt nhom.” ⁶Ku Jethu ëmën, raandit kāk Nhialic acī gām rieldit yen luui wār rielden. Rin dōör yam cī looi kam Nhialic kek kacke aᅅuëᅅn apei, rin dōör yam aa rëer kăpuᅅth cī Nhialic thōn ᅅo thīn.

⁷Na lõᅅ dōör tuᅅᅅ wäär la cök ᅅuᅅt acin kē cī Nhialic lõᅅ dēt ben wic. ⁸Rin ëcī Nhialic yök lɔn lõᅅ dōör tuᅅᅅ ëcīi path tënë kacke, go lueel ëlä,

“Nin aacī thiök, lueel Bëny,
tē bi ᅅen lõᅅ dōör yam looi kek kɔc Itharel ku kɔc Juda.

Acīi bī ciēt dōör tueŋ wäär ca looi kek wärken dīt (8:9)

⁹ Acīi bī ciēt dōör tueŋ wäär ca looi kek wärken dīt aköl wäär nyeei yen keek pan Ijip.

Aake kéc löŋ dōör ca looi ke keek muk nhom apath, guɔ kuc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ Ēmën, dōör ba looi kek kɔc Itharel nīn bī bën cök akīn, lueel Bëny.

Yen abi löŋkiē tāäu kenhīim ku kepuöth.

Yen abi ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acīn raan ē kamken bī miēthakën ben piöc, nadē ke lēk kɔcken ē baai, ‘Ŋic Bëny.’

Rin keek aabä ŋic ebën, meth ku raan dīt.

¹² Yen abä adumuöömken päl piny, ku cä kāracken ben kuëc nhīim.”

¹³ Jalkē tiŋ emën, wën lueel Nhialic yen ka bī löŋ dōör yam looi, ee ŋic löŋ cīi löŋ dōör theer path, ku aŋicku aya, na cī kēdāŋ riääk apei ka cīn kē kuny kɔc.

Tē ye Nhialic duɔr thīn wäthæer

9 Löŋ dōör tueŋ ē la tēden ye Nhialic duɔr thīn, ku tē ye Nhialic door thīn ēcī looi aya pinyhom tēn. Kɔc kāk Nhialic Lebī aake ye Nhialic door yōn cī puöl bī ke Nhialic ya door thīn, ku duël aake tō pinyhom ē tēn. ²Duël ye Nhialic door thīn ē ye looi ke ye yic rou. Yōn ye kaŋ yök tē

le kɔc duël yic, ee cɔl Tëyaath ë Nhialic. Ku lɔŋ kënë, many adök ë dëp ë ye tōŋu thīn, ku agen ye ayum cī juër Nhialic tääu yenhom aya. ³Ku yön tō alanh cī duël tek yic kōu, ee cɔl yön Yaath apeī ë Nhialic. ⁴Ku ë yön kënë yen arëer agen thīn, agen cī tɔc nhom milāj tɔc ye raan kāk Nhialic Lebī adōŋ ŋīr cī took tōŋu yenhom, ku ë yön kënë aya yen arëer rōŋdīt tet, ye cɔl Rōŋ Lōŋ ë dōŋr thīn. Ku yen arëer tōny mana thīn, ku wai Aron ë ye rëer thīn aya. Wai kënë ëcī Nhialic cɔl acil kōu ayōr ku looi yōök cɔk alɔn ee yen tim thëer cī riel. Ku aleel dīt tet karou cī lōöŋ Nhialic kathiäär göt thīn, aa tō thīn aya. ⁵Ku ë rōŋ dōŋr kënë nhom, atuuc nhial karou cī kiëët, cɔl Kerubin ë diik aake tō thīn. Ku keek aake ye Nhialic nyuɔth. Aake la kōth wuök dīt rök kum nhom tēn yen ye cɔl, “Pël Piny Kārec.” Rin tēn, arak tōk ruōŋn yic, raan dīt kāk Nhialic ë ye kɔc wiëth rim kē cī nök tēnë Nhialic rin be adumuōmke ku adumuōm kacke päl piny. Ku ëmën acā wic ba kājuëc kōk ŋiæc rin ee kënë teet.

⁶Këya, kɔc kāk Nhialic aake ye Nhialic door cīt tē cī guiër ye. Aake ye la yön tueŋ bī kek Nhialic aa la door thīn. ⁷Ku yön yaath Nhialic, ee raandīt kāk Nhialic yen ë la thīn ë rot, bī la rōök thīn arak tōk ruōŋn tōk yic. Tē le yen yöt, ee riem weŋ cī juër Nhialic muk bī la wiëth yöt, bī Nhialic awäcke ku awuōc ye kacke looi ke kuckë päl piny. ⁸Aye Wëi Nhialic nyuɔth yo ë kënë yic lɔn nadë ke dhël la yön yaath Nhialic ë yic, aŋot këc ŋaany thok cīt lɔn ŋot kɔc lui dhël thëer. ⁹Kë lëuku buk deet ë kënë yic aya ëmën, ee lɔn nadë ke riem weŋ cī juër Nhialic ye wiëth kɔc, acie kɔc ë Nhialic door ye looi bīk puōth la cök. ¹⁰Käkkä ëbën aa kāk lōŋ thëer, lōŋ ye kāŋ nök ku cuet ke ë path. Ku kājuëc kōk ye looi bī awuōc laak wei, aa kɔc gup path ayeer kek aaye lɔc. Käkkä aa lōöŋ ke rëer thīn thëer cīn kē yekë kony yet tē bī Nhialic dhël yam, dhël adumuōm nyaai kɔc puōth guiir.

Lōŋ yam cī Jethu thany ë riemde

¹¹Jethu acī ya raan dīt kāk Nhialic. Kājuëc path cī bën pinyinhom rin cī yen la duël dīt la cök ë Nhialic yic, duël cīi loi kɔc cīn pinyinhom ë tēn. ¹²Wäär le Jethu duël yic, ëcī la tē dhëŋ apeī arak tōk bī rëer thīn akölriëc ëbën. Ku wäär le yen ë tēn acie riem thök ayī riem weŋ yen cī la wiëth duël yic. Ee riemde yen ëcī juër Nhialic rienkua bī yo luök akölriëc ëbën alanden. ¹³Wäthëer kɔc kāk Nhialic aake ye riem thök ku riem muɔr lōöm bī kek kɔc wiëth, rin bī awäcken päl piny. Ku keek aya aake ye manh weŋ ë dɔu nök ku nyopkë abī ya col. Ku liörkë ë piu ku

9:2 B.bei 26:1-30; 25:31-40, 23-30 **9:3** B.bei 26:31-33 **9:4** B.bei 30:1-6; 25:10-16; 16:33; Kn 17:8-10; B.bei 25:16; L.rou 10:3-5 **9:5** B.bei 25:18-22 **9:6** Kn 18:2-6 **9:7** Leb 16:2-34
9:13 Leb 16:15-16; Kn 19:9, 17-19

wiḥ kek kɔc la gup adumuḥm rin bī adumuḥmkem wuḥny wei. ¹⁴Na ye këya, bī riem Raan cī lɔc ku dɔc yiëndë, cī adumuḥmkua bī laak wei yopuḥth, ku buk lëu buk Nhialic pīr ya luḥi? Ku riel Wëi Nhialic yen aci Raan cī lɔc ku dɔc rot juër Nhialic ë rienkua. Këya, ajuër la cök cīn diu.

¹⁵Ku rin ë wët këne yen aye Jethu raan yen loi lōḡ dḥr yam, rin bī kɔc wäär cī Nhialic thōn pīr akölriëc ëbën, pīr yök. Kënë abi rot lëu rin cī Jethu thou bī kɔc waar käreç yiic, kāk wäär cī looi lōḡ dḥr tueḡ yic. ¹⁶Kënë athōḡ kek raan kärke cīçen tē bī lōk tēk ke tē le yen thou. Ee kë bī ḡek ë miëthke yiic lōk lööm tē le yen thou than piny. ¹⁷Ku acīn raan kēdāḡ guḥ nyaai tē ḡot pīir yen. Ku na le thou ke kāwën cī dōḡ aaye ḡek kë cī tēk ye jāl nyaai. ¹⁸Agut lōḡ dḥr theer aya, awic bī kēdāḡ kaḡ nōk bī riem kuër bī tē door Nhialic thīn jāl la cök. ¹⁹Mothith ë ye kɔc kaḡ lēk löōḡ Nhialic ëbën. Ku jɔl riem miöör ku thök cī nōk liäap ë piu, ku wiḥ athör cī löōḡ ḡöt thīn ku kɔc. ²⁰Ku lueel, “Kënë ë riem lōḡ dḥr, lōḡ cī Nhialic lēk we bāk muk apath.” ²¹Ku Mothith ë ye duël ku kāyaath ye tḥḥu thīn wiëth riem aya. ²²Këya, cīmën lōḡ theer, ḡök aake ye nōk bī riemden lööm bī kɔc kɔc, ku na cīn kë nāk bī riem kuër ka adumuḥm aaciī pël piny.

²³Duël ye Nhialic door thīn ku kōk tō thīn ëbën, aake ye kāk ye duër ë yic tō pan Nhialic kiëët, rin ye käreç tō kɔc gup wuḥny wei rin ḡök ye nōk ë path. Ku luḥi ë yic nhial tënë Nhialic, adhil wic ajuër la cök, ²⁴Këya, Raan cī lɔc ku dɔc akëc la duël ye Nhialic door thīn yic, duël looi raan pinyhom ë tēn këcīt kiīt ye ke käreç wuḥny wei kɔc gup rim ë ḡök. Yeen nhom guḡp aci la pan Nhialic, ku arëër thīn ke lōḡ Nhialic ëmën rienkua. ²⁵Raandit kāk Nhialic kuat Lebī ë ye duël la wiëth riem kë cī nōk cie riemde arak tōk ruḥn thok ëbën. Ku Jethu akëc rot juaar arak juëc, aci rot gam arak tōk giliḡ. ²⁶Ku ëmën aci bën arak tōk cīt tē cī Nhialic ye guier thīn bī rot bën juër Nhialic bā adumuḥm nyaai. ²⁷Cīmën ye raan thou arak tōk ku yëth luk yic arak tōk Nhialic nhom, ²⁸Jethu aci gam bī thou arak tōk bī adumuḥm kɔc ëbën nyaai. Ku abi ben dhuk ku aciī bī bën thou rin adumuḥm, ku ë rin bī yen kɔc ḡōth ye bën luök.

10 Lōḡ theer Mothith, ee kiīt yen ë ye kāpuḥth bī röt looi aköldä kiëët. Ee cīi thōḡ kek kāpuḥth cī bën kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Kāk ke ye nāk Nhialic ruḥn ëbën cīt tēn lōḡ theer, aake cie kɔc ke ye Nhialic door cɔl aala cök. ²Na kāk ke ye nāk Nhialic kɔc cɔl aala cök, ḡuḥt kɔc akëc la tueḡ ke ye kāḡ nāk Nhialic. Rin ḡuḥt kākka aake

bä adumuḵm kɔc Nhialic door wuḵny wei arak tɔk, ku cīk ben ya tak lɔn le kek gup adumuḵm. ³Ku keek aake ye kāk yekē nāk Nhialic ruḵn thok ēbēn, cɔl aa takkē lɔn le kek gup adumuḵm. ⁴Rin aciī rim ḡk ku rim thok ye nɔk lēu bik adumuḵm wuḵny wei.

⁵Kēya, ēcī Raan cī lɔc ku dɔc lēk Nhialic wäär bīi yen pinyhom ēlä, “Yīn aciī wīc kāk ye nɔk ku kāk ye juēr yīin, rin cī yīn ḡa gām guḵpdiēn bī juaar tēnē yīin.

⁶Yīn acie puḵu ye miet ḡk ye nāk yīin tēdē ke ye kāk ye juēr yīin bik adumuḵm nyaai.

⁷Ku luēel, ḡen akīn ba kē wīc looi Nhialic Madhɔl, cīmēn cī ye ḡt rienkiē athör lōḡ theer yic.”

⁸Ēmēn, tāākē wepuḵth piny ku takkē wēt cī Jethu luēel tuēḡ ēlä, “Yīn aciī wīc, ku tēdē yīn acie puḵu ye miet tēnē kāk ye juaar, ku kāk ye nāk yī bik adumuḵm nyaai.” Acī luēel kēlä cɔk alɔn ye kāk ye juaar looi cīt tē ye lōḡ ye luēel thīn. ⁹Ku luēel, “ḡen akīn Nhialic Madhɔl, ba kē wīc ba looi, looi.” Kēya, Nhialic aci tēthēer ye ye duḵr thīn puḵl, ku wēen Raan cī lɔc ku dɔc thīn, bī riemde kuēr rin bī adumuḵm kɔc ēbēn nyaai. ¹⁰Jethu raan cī lɔc ku dɔc aci kē wīc Nhialic tēnē ye bī looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tɔk theer, kākkuan rēc aci wuḵny wei ēbēn.

¹¹Raan kāk Nhialic Itharel, aye kāḡ nɔk wāthēer akōlakōl bī yen Nhialic door. Ku aaye kāk tōḡ thōḡ juēr Nhialic arak juēc. Ku kāk ye ke juaarkā aake cie adumuḵm ye nyaai. ¹²Ku Raan cī lɔc ku dɔc aci rot juaar arak tɔk rin adumuḵm, ajuēr cī ye bēn lēu bä awäckua nyaai akōlriēc ēbēn. ¹³Ku ēmēn atīt yet tē bī Nhialic kɔc aterde guir ku dhuk ke yecök ciēn. ¹⁴Ku ajuēr cī looi arak tɔk, aci kɔc cī adumuḵmken nyaai looi bik la cök akōlriēc.

¹⁵Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē ḡo ē wēt kēnē aya. Acī luēel ēlä, ¹⁶“Lōḡ dōḡr ba looi ke ke akīn nīn bī bēn cök, luēel Bēny. ḡen abi lōḡkiē tāau kenhīim ku kepuḵth.” ¹⁷Ku ben luēel, “ḡen aciī adumuḵmken ku kārēc yekē ke looi ben kuēc nhīim.” ¹⁸Wek paan ē ma, kārackua aci pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt ḡot wīc ḡok bāny bik ḡk aa nɔk rin bī adumuḵmkua pāl piny?

Bäk lok tēthiäk ke Nhialic

¹⁹Kēya miēthakāi, ḡok aci nhīim lääu alanden buk la Ḳōn Yaath apei ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nɔk bī riemde kuēr. ²⁰Wäär thou yen tim cī rīiu kōu, aci kēn ḡo ḡel buk cīi la Ḳōn Yaath apei ē Nhialic bēn rac. Ku ḡt rot raḡ yic, ku ēmēn arēēr Ḳōn Yaath apei ē Nhialic ke lāḡ Nhialic rienkua. ²¹Ku na cuk la raandīt kāk Nhialic yen

mac kɔc Nhialic, ²²cīt mēnē ye kakkua yith, lokku tē rēer Nhialic thīn thōnyde nhom ē puōn ɣer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuan ɣer cīn yiic luɔi käreɔc rin cī ke lɔɔk riem Jethu. Ku rin cī ɣo muɔɔc nhīim bā adumuōmkua laak wei aya.

²³Kēya, mukku kē cī thōn ɣo piān tōk ke ɣo cie puōth ē rou, rin aɲicku raan cī ɣo thōn ē wētde tieɲ nhom. ²⁴Takku tē bī ɣok ɣopuōth aa deet thīn, buk nhiēr ku luɔi path aa nyuɔɔth. ²⁵Dukku kē ye ɣok ɣonhīim mat ɣodhie pāl cimēn ye wāmāthkuan kōk ye looi. Lok tueɲ ɣo cīi dhōr ɣo deet ɣopuōth, buk rōt aa lēk buk aa bēn amat yic, aɲicku Akōl bēn Bēny acī thiōk.

²⁶Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōm pāl piny, tē ɲot le ɣok tueɲ ɣo loi käreɔc ke yic cī lēk ɣo. ²⁷Kēya, ɣok aa dhil tiit ɣo riōc rin akōl bēn Luɲdīt, ɣok kɔc cī wēt Nhialic dhōl yic, ɣok aabī tēm awuōc bī ɣok rēer pan mac akōlriēec ēbēn. ²⁸Aɲieckē, wāthēer tē kueec raan bī lōɲ Mothith cīi piɲ, ku ɣɔɔny kɔc karou ayī kɔc kadiāk, ka dhil ɣāth ē kɔcdīt nhīim, ku biōök aleel bī thou. ²⁹Jälkē thōɲɲ, na ye raan cī lōɲ Mothith dhōl yic tēm awuōc cīt kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kɔc cī kuec wēt Wēnde? Acīt lɔn cī kek Jethu dhōl ɣuōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acīt lɔn cī kek dōr cī Jethu looi riemde kamken yōɲɲ yic. Ku acīt lɔn cī kek Wēi Nhialic läät wēl rēc rem apei, cɔk alɔn kony yen ke. Kɔckā aabī dhiel tēm awuōc thiek apei. ³⁰Aɲicku yen raan cī ye lueel thēer ēlä, “Pieɲkē! Ee ɣen ala riel ba kāɲ ɣuōr.” Ku aɲicku lɔn cī yen ye lueel aya ēlä, “Bēny abī kacke tēm awuōc.” ³¹Kēya, abī rēēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēec ēbēn yen tēm raan awuōc.

³²Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēer thīn wāthēer. Wäär cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhiel gum ku wek aacī puōth bēn riel. Wek aakēc puōth bēn bath rin käreɔc cī we yök. ³³Wek aa we ye lat ku bui we aköldēt. Ku aköldēt, wek aa we ē kɔc kōk kony tē tiɲ wek ke ke baɲ cimēndun. ³⁴Wek aacī gum kek kɔc cī mac, ku wek aakēc puōth riäk tē wäär ye kakkun peec, rin ɲic wek yeen lɔn wek aabī kápath wār kakkā la yök pan Nhialic. Kápuōth cīn raan bī ke kaɲ nyaai tēnē we. ³⁵Duōkkē puōth bath bāk wēt Jethu wai wei, rin wek aabī ariōpdīt yök pan Nhialic. ³⁶Apath bāk wepuōth deet tē beɲ we, rin ke wek aacī kē wic Nhialic looi, ku yōkkē kē cī Nhialic thōn we.

³⁷Rin aye athör thēer wēl Nhialic lēk ɣo ēlä, “Ee kaam thiin koor ku raan cī lueel ka bō acīi bī gāäu, abī ɣuɔ bēn. ³⁸Ku kɔckiēn la cök aabī rēer gam yic, ku ɣen acīi puōu bī miēt tē cīi kek kepuōth bī deet.” ³⁹Ku ɣok aacīi cīt kɔc ɣuɔ dhōr bīk mää, ku ɣok aala gam bī ɣook luōk.

Gam

11 Gam yen ë ʏo cɔl aɲic kāk ɲǝthku ke bī röt looi. Ku yeen ë ʏo cɔl aɲic kāk cuk ye tiɲ.

²⁻³Ee gam yen aye ʏok ye ɲic lɔn ë cək Nhialic piny ku nhial kek kāk tǝ thīn ëbën wët lueel ë path. Ku kāk yeku ke tiɲ ëmën acīn kën cīī Nhialic lööm bī yen ke cak. Ku wäär le wärkuan dīt gam tënë Nhialic, yen acī Nhialic ke bën gam.

⁴Ku gam yen acī Abel Nhialic bën juër këpuɔth cī Nhialic bën nhiaar apei, wär kë cī Kain mënhe juaar tënë Nhialic. Ku gamde yen acī Nhialic puɔu bën miət tënë ye. Ku ɲic Nhialic lɔn ë yen raan la cök. Këya, kë cī Abel looi cī yen Nhialic gam apei aɲot yeku ʏök ʏopuɔth ke path ëmën tē tek ʏok ye, cək alɔn cī yen thou theer. ⁵Ku raan dēt la gam ril cīt Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen acī Nhialic ye bën jat nhial ke këc thou. Guäpde akëc bën ʏök rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athör theer wël Nhialic lueel lɔn Enok ë ye Nhialic cɔl amit puɔu, wäär rëer yen pinynhom. ⁶Acīn raan lëu ye bī Nhialic cɔl amit puɔu tē cīn yen gam. Rin raan bën tënë Nhialic adhil gam lɔn Nhialic atǝ thīn, ku ë kɔc ye thiëc gäm kë wickë.

⁷Ku gam yen acī Noa wët Nhialic bën piɲ, wäär lëk Nhialic ye ye lɔn bī aboordīt bën bī kɔc la gup adumuɔɔm bën tēm awuɔc. Go Noa wët Nhialic gam. Ku guerɲ riäi ka aboor këc bën bī yen kacke kony. Ku gamde akëc yen kërec ye kacken kök ke looi bën nhiaar. Ku Noa acī Nhialic bën cɔl ala cök rin gamde.

⁸Ku ee gam aya yen acɔl Abaram agam kë cī Nhialic lëk ye. Ku ler pan cī Nhialic lëk ye cək alɔn awën kuc Abaram ë pan kënë. Pan kënë yen ëcī Nhialic lueel lɔn bī yen ye gäm miëthke aköldä. ⁹Ku gam yen acī Abaram bën cieɲ ke ya alei pan wäär cī Nhialic thɔn ye. Ku jɔl ɲǝth lɔn bī Nhialic piny kënë gäm miëthke aköldä. Ku jɔl cieɲ duël yiic. Ku lök Ithäk kek Jakob cieɲ thīn aya, kɔc wäär cī Nhialic thɔn lɔn bī yen piny kënë yiëk ke. ¹⁰Abaram acī rëer ë pan kënë ke tit gen cī Nhialic buth, yen cī Nhialic thɔn ye cīī cīt duël.

¹¹Ku ë gam cī Abaram Nhialic gam yen ë dhiëeth yen meth cək alɔn wäär cī yen dhiɔp apei. Ku tieɲde Thara ke cīī dhiëth. Acī ɲǝth lɔn bī Nhialic athönde tieɲ nom. ¹²Na cək alɔn awën cī Abaram dhiɔp apei, bī raan ëbën ɲic lɔn cīī yen bī bën dhiëth, ke yeen acī bën a wundīt kɔc juëc apei cīt liëet, ku kuël nhial cie kueen.

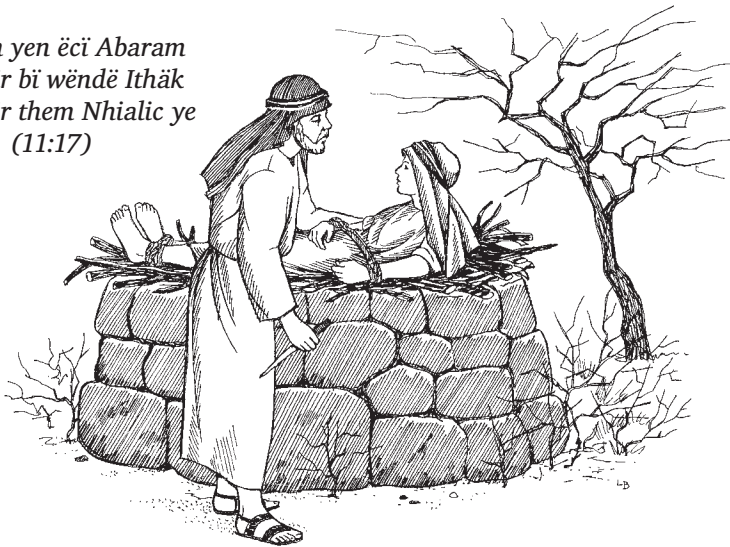
¹³Köckä ëbën aacī gamden muk agut tē thou kek. Keek aake këc kāk cī Nhialic thɔn ke ʏök. Ku aake yekë tiɲ tēmec, ku gamkë ke ke mit

11:3 Cäk 1:1; Wk 33:6, 9; Jn 1:3 11:4 Cäk 4:3-10 11:5 Cäk 5:21-24 11:7 Cäk 6:13-22

11:8 Cäk 12:1-5 11:9 Cäk 35:27 11:11 Cäk 18:11-14; 21:2 11:12 Cäk 15:5; 22:17; 32:12

11:13 Cäk 23:4; 1Lëk 29:15; Wk 39:12

*Ku gam yen ěcī Abaram
rot guiir bī wëndē Ithäk
nōk wäär them Nhialic ye
(11:17)*

puōth. Ku ě yekē lĕk kōc lōn aa rĕēr kecīt jōōl pinynhom ě tĕn, ke bī ber tĕ cī lĕk ke. ¹⁴Alĕuku buk ŋic ěmĕn lōn kōc jam kĕlā, aaye kĕ nyuōoth lōn wic kek pan bī ya panden. ¹⁵Na yekē tak lōn ye pan cĭk nyāāj wei panden, ŋuōt aaci dhuk thĭn. ¹⁶Ku acĭk wic kepuōth apei bĭk yet pan path, pan tō nhial. Ku Nhialic acie guōp ye yār tĕ cōol ye, ke Nhialicden. Ku kĕya, aci gen path guiir tĕnĕ ke.

¹⁷⁻¹⁸Ku gam yen ěcī Abaram rot guiir bī wĕnde Ithäk nōk wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cā athōn Nhialic yōk, ee wic bī manhden tōŋ tō yenhom nōk, cōk alōn cī Nhialic ye lueel tĕnĕ ye lōn ě Ithäk yen abī yĭn mĭth ca thōn yī yōk tĕnĕ ye. ¹⁹Acī Abaram tak lōn bī Nhialic Ithäk jōt akōldā. Ku kĕya, Abaram aci Ithäk yōk ke cĭt raan cī Nhialic cōl aben pĭr.

²⁰Ku gam yen aci Ithäk Jakop ku Ethau thōn dōc Nhialic rin kāk bĭk yōk akōldā.

²¹Ku gam yen aci Jakop wĕēt wĕnde Jothep bĕn dōc wäär cī yen thiōk ke thou. Ke kāac ke cī yenhom guōt waiden ě yen piny thany, ku rōōk Nhialic. ²²Ku gam yen aci Jothep ye ŋic wäär cī thuōnde thiōk lōn bī kōc Itharel jāl pan Ijip. Ku lĕk ke bĭk yuōmke cĭī nyiĕēŋ pan Ijip akōldā le kek jāl.

²³Ku gam yen aci kōc ke dhiĕth Mothith ye bĕn thiaan pĕi kadiäk wäär cī ye dhiĕth. Ee cĭk tĭŋ ke ye manh path apei. Ku ke aake kĕc riōōc wĕt kĕc kek lōŋ bĕnyāknhom pan Ijip theek.

11:13 Cäk 23:4; 1Lĕk 29:15; Wk 39:12 11:17-18 Cäk 22:1-14; Cäk 21:12 11:20 Cäk 27:27-29, 39-40
11:21 Cäk 47:31; 48:20 11:22 Cäk 50:24-25; B.bei 13:19 11:23 B.bei 2:2; 1:22

²⁴Ku gam yen aci Mothith bën kuc wäär cī yen dīt bī cīi ye cɔl ke manh nyan bēnyaknhom. ²⁵Na cī wic bī puṣu ya miēt, miēt ē puṣu cie ceṅ ē bën luɔi käreɔc yiic, ṅuṭ aci rēer pan bēnyaknhom. Ku aci bën nhiaar bī rēer kek kacke bī gum ke ke. ²⁶Acī yök yepuṣu lɔn bī yen kápath yök thīn tē guum yen kuɔc ciɛɛṅ rin ē kacke. Cīmēn wäär cī Raan cī lɔc ku dɔc gum, tēn tē bī yen kájuɛc path yök pan Ijip. Rin ē ṅöth ariöp bī yök aköldä.

²⁷Ku gam yen aci yen bën jál pan Ijip ke cīi riɔc riääk puṣu bēnyaknhom. Ku le tuɛṅ ke gum ciēt cī Nhialic cie tiṅ, tiṅ. ²⁸Ku gam yen aci Mothith wēt Nhialic bën piṅ. Ku guir tē bī kəc Itharel jiël thīn pan Ijip. Ku lək ke bīk thök nök. Ku rɔthkē yōtken thook riem, rin na la atuny Nhialic bī mīth rōör ke kɔṅ dhiēeth bën nök, ke cīi mīth rōör kai kəc Itharel met thīn.

²⁹Ku gam yen aci kəc Itharel Wār Lual bën teem ke ciēt cī döu. Nawēn jɔl wic kəc Ijip bīk ke buɔth, ke wār ben thiäṅ ku moukē.

³⁰Ku gam yen aci kəc Itharel pāny gen Jeriko bën gööt nīn kadhrou abi wīik.

³¹Ku gam yen akēc adējōṅ cɔl Rayäp bën nök kek kəc gen Jeriko wäär nək ke, rin cī kek jai ē Nhialic. Rin yen Rayäp nhom ē cā anēm kəc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

³²Kəc kök juéc aya aa la gam. Acä lēu ba we lək kāk cī kəc kök looi, cīmēn yī Gidiön, Barak, Thamthon, Jeptha, Debit, Thamel ku kəc kāk Nhialic tiṅ. ³³Ku gam yen aci kəc kök bāny bën cop. Ku yen ṅic kəc kök kəc mac. Ku yök kəc kök kē cī Nhialic thōn kəc. Ku ē yen aci kəc kök köör bën der thook. ³⁴Kəc kök kamken aaci mēc bën nök, ku riückē röt bei ē paal thook. Kəc kök ke niɔp aaci bën riel apei tɔṅ yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuṭt kök. ³⁵Rin gam yen aci Nhialic rōök diäär bën gam, ku cɔl kacken cī thou aa ben pīr. Ku kəc kök aaci bën aa gum ke cī kenhīim waar, rin bī ke jɔt aköldä. ³⁶Kəc kök aya aake ye läät ku that ke. Ku kəc kök aake ye rek ku mac ke. ³⁷Ku kəc kök aake ye biöök aleel. Ku kəc kök aake ye tēm köth ē rou. Ku kəc kök aake ye tēm röt paal. Kəc kök acin kē yekē cieṅ, aa köt kek aake yekē kuōm keköth. Kəc kök aake ṅōṅ, ku aake ye baṅ ku kuc ke ciēṅ. ³⁸Kockä ěcīi path bīk cieṅ pinynhom. Aake ye piny kuany yic ē path roor liɛet. Ku ciēṅkē adhuum yiic, ku kuör yiic ku gat yiic.

³⁹Ee ṅic lɔn le kockä ěbēn gam. Ku acin raan tōk kamken ca athöndīt Nhialic bën yök. ⁴⁰Nhialic ěcī kēpath guir ke ṅic ṅo. Kēya, bī ke nhīim ku ṅo looi buk la cök yodhie.

11:24 B.bei 2:10-12 11:27 B.bei 2:15 11:28 B.bei 12:21-30 11:29 B.bei 14:21-31
 11:30 Joc 6:12-21 11:31 Joc 2:1-21; 6:22-25 11:32 Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7;
 1Tha 16:1-1Bṅ 2:11; 1Tha 1:1-25:1 11:33 Dan 6:1-27 11:34 Dan 3:1-30 11:35 1Bṅ 17:17-24;
 2Bṅ 4:25-37 11:36 1Bṅ 22:26-27; 2Lək 18:25-26; Jer 20:2; 37:15; 38:6 11:37 2Lək 24:21

12 Këya ëmën, ɣok aa ɲic kɔc juëc wäär cī gamden nyuɔɔth tënë Nhialic. Ku rin ë wët kënë pälku kāk ɣo thël adumuɔɔm yic, adumuɔɔm yeku ke lac looi. Ku aa ɣo gël buk dhël Jethu buɔɔth yic. Lok tueɲ ɣo wëër ke ɣo cīi dhör buk kē cī Nhialic guiër ɣo dööt. ²Yeku rëër ɣo döt Jethu raan cī ɣo nyuɔth dhël ku gam la cök. Ku rin miët puɔu bi yök, yen aci yen ye gam bi thou tim cī riüu kōu. Ku cīi kuc bi kē looi cīi päl, cök a wäär ye ke ye yöör guɔp. Ku ëmën a rëër kōɲ cuëc thöny Nhialic.

³Takkë tē cī Jethu guum thīn tēwäär ye kɔc kēc wët Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bi wek cīi dhör ku baathkē puɔth. ⁴Rin aɲot cīn raan cī nök, ayī raan cī yiëk tētök kamkun kɔc cie wëtdun ye gam. ⁵Cäk nhīim mää r wëët puɔth ye Nhialic we wëët ke we cīt miëthke?

“Manhdië, cök yīpuɔu piny tē wëët Nhialic yīin,
ku duk cɔl aye kërac tē nyieeny yen yīin.

⁶Rin Nhialic ee kɔc nhieer keek cök piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awuɔc.”

⁷Guɔmkë käreɔc kecīt wëët Nhialic tënë we, rin ë yen we cɔl aciit miëthke. Nadë cäk kaɲ piɲ le manh kēc wun kaɲ that rin wic yen ye bi wëët? ⁸Na cīi Nhialic we yik awuɔc wëët yen we cimën adhie ye wun mīth miëthke wëët, ke wek acie miëthke. ⁹Cimën ye ɣok ɲot ɣo thek wärkua pinynhom ë tēn tē cök kek ɣo that, cuk bi lëu alanden buk röt thōn Nhialic, wun wëikua ku pīr tē wëët yen ɣo? ¹⁰Wärkua aa ɣo wëët tē kor ɣok buk ɲiec cieɲ kam kɔc run lik pinynhom ë tēn, cīt tē yekë yök ye ke path. Ku Nhialic ë ɣo wëët akōlakōl rin kăpuɔth buk yök buk dhëëɲde rɔm kek ye. ¹¹Wëët acie guɔ nhiaar nyin yic, aye yök ciët ræɔc. Na lä thæer, ke kɔc cī tēm awuɔc aa la cök ku yekë kɔc ë döör.

¹²Këya, duɔkkë riɔc lak tueɲ ke we deet wepuɔth. ¹³Biathkë dhël la cök yic, bi kɔc koor gam riel gamden yic. Ku cik mër wei wecök.

¹⁴Miëthakäi, themkë bāk ɲiec cieɲ ke kɔc ëbën, bāk rëër dhëëɲ Nhialic yic. Rin raan liiu dhëëɲ Nhialic tënë ye aciī bi kaɲ tiɲ. ¹⁵Muɔkkë wenhīim bi ciën raan cīi dhëëɲ Nhialic yök. Ku tiërkë nhīim paan ë moor bi ciën raan loi kërac met we wei ëbën. Aɲieckë, ee dien tōk yen ë wär rac nyin. ¹⁶Acīi path bi raan yepuɔu ya yiëk bal. Ku cīn raan loi rot bi yic pial cimën Ethau wäär pël diëtde tënë raan buɔth ye, rin cī yen ye gām miëth koor ë path. ¹⁷Ku aɲieckë wäär wic Ethau ye bi la tënë wun bi la dɔc ku bi diëtde dhuök ciën, ku akēc dɔc bën yök tënë wun. Kënë akēc rot bën lëu bi waar yic cök a wäär cī yen dhiau pīu ë nyin.

¹⁸Wek aa kɛc bɛn we cīt kɔc Itharel wäär cī la gɔn Thinaɪ cök. Ku tɪŋkɛ manydīt apei ke dɛp. Nawɛn ke tɪŋ luäǟt aya ke cī gɔt paat piny ku looi muȫthdīt, ku yomdīt apei. Ku ye bir yic ku mɛ̄er apei abik riȫc ɛ̄bɛn ¹⁹Ku piŋkɛ kaŋ yic ku röl la gei. Aaci Nhialic piŋ ke jam rȫldīt apei, nawɛn ke lɛkkɛ Mothith bī Mothith Nhialic löŋ bī cīi ben jam tɛnɛ ke. ²⁰Ku aaci jäl bɛn riȫc apei tɛwɛn piŋ kek Nhialic röl ke lɛk ke ɛ̄lä, “Acin raan ʔɛ̄et ɛ̄ gɔn kɛnɛ cök, na cɔk a lɛi ku le nhial ye ka biȫk aleel bī thou.” ²¹Agut Mothith aci bɛn riȫc aya apei wɛn looi kakkä röt abī ya lueel, “Yen aye riȫc lath.”

²²Wek aa kɛc bɛn gɔn Thinaɪ lȫm. Wek aaci bɛn gɔn Dhain lȫm, yen cī Jeruthalem ɛ̄ yam gen Nhialic pīr buth yenhom. Wek aaci bɛn yan miɛt pūu dīt yic tō̄ atuuc Nhialic juɛc apei thīn. ²³Wek aaci bɛn tɛnɛ Nhialic yen luk looi tɛnɛ kɔc ɛ̄bɛn. Ku tɛnɛ wɛi kɔc path cī Nhialic looi bik la cök. ²⁴Wek aaci bɛn tɛnɛ Jethu cī löŋ dȫr ɛ̄ yam looi. Acī riemde juaar rin bī Nhialic adumuȫmkua päl piny, rim cīi thöŋ kek rim Abel wäär thiɛc ɛ̄ guur.

²⁵Wek aa yȫk bāk cīi kuc wɛt raan jam. Kɔc wäär cī kuc bik wɛtde cīi gam pinynhom tɛn aakɛc bɛn pūl ke cīi tɛm awuȫc. Na ye kɛya, buk poth kɛdɛ, ʔo cīi tɛm awuȫc tɛ cīi ʔok wɛt cī Nhialic jam tɛnɛ ʔo nhial piŋ? ²⁶Wäär rȫlde gɔn Thinaɪ ɛ̄ci piny yǟk. Ku ɛ̄mɛn aci kɔc lɛk ɛ̄lä, “Acie pinynhom rot yen ba yǟk, ʔɛn abī nhial yǟk aya.” ²⁷Ku dɛt aya, kɛ ye wɛlkä nyuȫth ɛ̄ lɔn kāk cī cak aabi röt yǟk ku nyieci ɛ̄ keek. Ku döŋ kāk cīi lɛu bī ke yǟk.

²⁸Kɛya, ʔok aa kɔc cī Nhialic yiɛk pan cīn kɛ bī ye yǟk atheer. Lecku Nhialic ku dorku dhɛl ye cɔl amit pūu, ku rɛ̄erku ke thekku ku riȫcku ɛ̄ ye. ²⁹Rin ye Nhialic kɔc tɛm awuȫc thiek apei, acīt many adhie kɛriɛc ɛ̄bɛn ruȫc piny.

Tɛ ye Nhialic miɛt pūu thīn

13 Lak tuɛŋ we nhiaɪ röt akȫlaköl ke we cīt mīth tik. ²Lor jȫl ɛ̄ pūn ʔɛr ku nyuȫc keek apath. Rin cī kɔc kök atuuc Nhialic kaŋ lor ke kuckɛ ke. ³Duȫkkɛ nhīim ye mäǟr kɔc mac ku kɔc gum. Yakɛ ke kony ciɛt we mac ku guȫmkɛ ke ke.

⁴Thiɛk adhil raan ɛ̄bɛn theek, rȫr ku diǟr aa dhil röt theek kamken bī ciɛn raan dɛ̄ek ŋɛk pūu. Nhialic abī kɔc cī rot thiaak ɛ̄ luui akɔr tɛm awuȫc, ku kɔc kɛc thiɛk luui kāk ɛ̄ bal aya.

⁵Duȫkkɛ ye wic wepūth bāk la kajuɛc apei, ye kɛdun muk yen ye yiɛk yīpūu rot. Acī Nhialic lueel theer ɛ̄lä, “Wek aacä bī kaŋ päl wei,

ku wek aacā bī nyāāŋ wei.” ⁶Na ye këya, rëerku ë cök ku ŋöthku Nhialic, ku yeku lueel ëlä, “Ee Nhialic yen ë ŷen kony, acin kë ben ŷa riääc. Le raan lëu ye ba luŋi kërac?”

⁷Duökkë nhïim mär kɔcdit tueŋ wäär we lëk wël Nhialic. Takkë apath yen tē pīr kek thīn aŷet tē thou kek. Luŷöikë cīmēnden gam yic. ⁸Jethu Krītho acie rot ye waar. Ee yen tōŋ aköl wäär ku ya aköl ku akölriëc ëbēn. ⁹Duökkë röt cɔl aa rɛc ë nhïim piöoc juëc kɔc göi ye lueel lɔn cīi miith kök bī ya cam. Wek aa dhil wepuöth wël dhëēŋ Nhialic ku acie miith ye cam cīn kë yekë kuöny wēi kɔc ke cam.

¹⁰Ajuër ye looi bī ŷo awaar kërec yiic, acit ajuër löŋ döör wäär ye looi bī adumuööm päl piny. Ku acin raan ye puŷl agut kɔc këŋ juaar tēnë Nhialic duël yic bik riīŋ län cī nök cuet. ¹¹Rin raandit kāk Nhialic ë ye riem län cī juër Nhialic ŷäth tē yaath duël yic rin bī adumuööm päl piny. Ku län cī nök ë ye nyop roor abī ya col. ¹²Ku Jethu aya, ee thou geu köu aŷeer Jeruthalem. Tëwēn nök ye ëcī riemde kuër rin bī adumuöömku päl piny. ¹³Këya, dhilku biaath aŷeer aya geu köu buk ŷär guŷp wäär cī guum la rɔm kek ye. ¹⁴Kënë adhilkulooi, rin pinynhom tē ciēŋ ŷok thīn acie yen tē bī ŷok ciēŋ thīn athɛr. ŷok aa tit gen yam yen bī bēn. ¹⁵Këya, cit mēnë cī ŷok Jethu gam, yeku Nhialic leec akölaköl. Rin lëc ye ŷok ye leec piäthkua ëbēn, yen ajuërdan ye nyuöth lɔn ye yen Bëny. ¹⁶Duökkë nhïim mär luŋi këpath, ku kë ye wek röt kony kamkun, rin kakkä kek ajuër Nhialic cɔl amit puöu.

Thek kɔckun dīt wël Nhialic

¹⁷Thek kɔckun dīt wël Nhialic, ku piŋ tē ye kek yī wëēt thīn, rin ye kek kɔc tit wëiku. Ku aŋickë lɔn bī Nhialic ke thiëc aköldä tē cī kek wēi kɔc tiëet thīn. Na thek ke ku gam wëtten, ka bī luŋiden looi ke mit puöth. Ku na cī wëtten piŋ ka luui ke rem puöth. Ku na cīk ŋic luui apath, ke la kë kuny kë yī? ¹⁸Yakë röök rienkua. Acin këreec rëër ŷopuöth. Awicku bī ya këpath yen yeku looi akölaköl. ¹⁹Wek aa liem piändië ëbēn bāk röök bī Nhialic ŷa cɔl adhuk tēnë we ye nīnkä.

Röök ciëen

²⁰Ku ëmēn, bī Nhialic rëër kek döör, yen cī Bänyda Jethu cɔl aben pīr, week yiëk kāk wiëckë ke bī wek këden wic looi. Ku bī luui wepuöth riel Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ²¹bī wek kuat kāk ye miëēt puöu ya looi. Jethu yen abiöŋdīt rin cī yen löŋ döör akölriëc cī thany riemde looi. Bī diik ya këde akölriëc ëbēn. Yenakan.

Wël ciëen

²²Miëthakäi piɛŋkë wël lik deet wepuõth ca lëk we apath. Rin athör ca gät we aciek. ²³Awiëc bæk ŋic aya lon wämääthda Timothï aci lony ë ninkä. Na lɔc bën bä dööt, ke yok aabi cath ë tøk buk we la neem.

²⁴Miäthkë kɔckun dīt ku kɔc kők cǐ wët Nhialic gam ë rienkua. Wämäthakua pan Italia aa we muõõth aya.

²⁵Bi dhëej Nhialic rëer kek we ëbën.

Athör Jemith

Wët nhom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinyinhom ēbēn. Raan ē gāt athör acī wēl juēc ē waal path gōt bī yen kōc lēk ŋīny ē kāŋ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Acī wēl juēc lueel tēnē kōc cī gam, wēl cīmēn wēl ē jieek, ku ŋōōŋ ku thēm ē jōŋrac, ku luoi ku tiēel, ku gam kek ē luoi, ku liem path ku ŋīny ē kāŋ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puūu ku rōök. Athör ē jam apei bī gamda rot ya nyuōōth luoiida yic.

Kāk tō thin

Muōth	1:1
Thēm ku thōoc kērac yic	1:2-18
Piŋ ku luoi	1:19-27
Duōkkē kōc ye tek yiic.....	2:1-13
Gam ku luoi	2:14-26
Dut liemdu.....	3:1-12
ŋīny kāŋ bō tēnē Nhialic.....	3:13-18
Thōnkē rōt Nhialic.....	4:1-10
Duk menhkui nyieny	4:11-12
Duōkkē ye tol.....	4:13-17
Lēk tēnē Ajieek	5:1-6
Pēl rot piny ku Rōök.....	5:7-20

1 Athör Jemith, aluaŋ Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinyinhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōoc kērac yic

²Miēthakāi, calkē aye miēt ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³rin aŋieckē akōl ye gamdun la tueŋ kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē

1:1 Mt 13:55; Mk 6:3; Luoi 15:13; Gal 1:19

riel ë puöu ater yic. ⁴Calkë riel piändun ater yic ayëth we tueŋ, yen abï wek kãŋ ñic ku bæk la cök ke cïn diu. ⁵Na le kë dhal we bæk cïï ñic, ke we röökk tënë Nhialic yen la riel bi gãm we, rin Nhialic ë ñiëëc kãŋ gam ë path piände tënë raan ëbën. ⁶Ku na röökkë ka dhielkë looi ë puön cïn yic diu acïn, kuart raan ë diu acit apuöök wïir ye yom nyiään bi yãth tueŋ ku dhuk ciëën. ⁷Raan cit kënë cïï ye tak lön le yen kë bi yök tënë Nhialic. ⁸Ku yen raan kënë ë puöu rou, ku kãk ye looi ëbën aacie röm.

⁹Raan ci gam ñöŋ adhil puöu miet tënë Nhialic, rin bi ye juak bi yãth nhial, ¹⁰ku raan ajak adhil puöu miet tã dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abï lööny wei cimën yöök tim. ¹¹Aköl ë ruel ku atuönyde ë tim nyop, ku thou yöök dhëëŋ wën ëbën ku löönykë wei. Ku riääk dhëëŋden puöth wën. Yen ë kë bi rot looi tënë raan ajak aya, abï mër wei jaakde cök.

¹²Raan bi puöu miet ë raan bi këracc guum ku ñuöt ril puöu ë gamde yic, tã lëu yen kënë, ka bi pïr akölrïëëc ëbën ci Nhialic guiir ke ya ariöp tënë kacc nhial ye yök. ¹³Na them raan ë kãk ræëckã, ke cïï raan luel yepuöu ëlä, “Athëm kënë abö tënë Nhialic.” Rin acïn raan lëu ye bi Nhialic cöl aloi këracc, ku yeen guöp acie raan ë them këracc. ¹⁴Ku raan aye them këracc ye wïc yepuöu ye thel wei ku deep. ¹⁵Këræëc ye wïc yepuöu yen ë bën rëër këya yet bi dhiëth adumuööm, ku adumuööm yen ë bën dit apeï yet bi thuöu bëëi.

¹⁶Miëthakäi nhiaar duökkë röt cöl aaye math nyïn, ¹⁷kuat käpath la cök ye yök, nadë ke gëm yi aa bën nhial tënë Nhialic, Aciëŋ cak kãk ë ruel nhial, ye ruelden röt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸Acï tak ë rot bi yo gãm pïr ë yam dhël wët ë yic, ku buk rëër tueŋ këriëëc nhom ëbën.

Pïŋ ku luöci

¹⁹Muökkë kënë wenhïim miëthakäi nhiaar ke! Raan ëbën adhil kãŋ lac apïŋ, ku cïï guo jam ë path, ku cïï puöu ë lac dak aya. ²⁰Riãŋ ë puöu acïï pïr la cök wïc Nhialic ye bëëi. ²¹Këya, pälkë luoi kãk la biñh ë kacc yöör gup, ku kuart luoi këracc ëbën. Gamkë Nhialic piäthkun ëbën, ku wët puöth ci tääu wepuöth bi we luök.

²²Na yakë wët Nhialic piŋ ku cãk loi, ke wek aa röt math. Këya, luoi kë kecit tãde. ²³Kuart raan ë wët kënë piŋ ku cïï looi acit raan rot tiŋ macar yic. ²⁴Ee guäpde ñiëc tiŋ apath, ku na le jãl macar lööm ke go nhom mää r tã ci ye cak thïn. ²⁵Ku raan ë löŋ path tiŋ ku döt yic yepuöu, löŋ puöth Nhialic yo gël buk këracc cïï loi, acïï cit kënë, acïï ye piŋ ë path ku mër nhom ye, ku looi kecit tãde. Raan cit kënë abï Nhialic döcc kuart kãk ye looi yiic ëbën.

²⁶Ye raan tak lɔn theek yen yath? Na cii raan liemde dut ka cɪn yanh theek. Ku ẽ rot math ẽ rot. ²⁷Thẽk puɔth ye Nhialic Wãda gam akɪn, kony abeer ku lãer ẽ nããnden yic, ku tiit rot kãk rec ye tɔ pinynhom.

Duɔkkẽ kɔc ye tek yiic

2 Miẽthakãi, kɔc cɪ wẽt Bãnyda Jethu Kritho la dhẽẽndit apɛi gam, wek aadhil kɔc thɔɔŋ nhiiim kuat ẽ kãk yakẽ ke looi yiic ẽbẽn. ²Tẽdẽ, tẽ bɪ raan cɪ nɛic ruk apath tẽnẽ amat, ku bɔ raan nɔŋ cieŋ alanh cɪ riããk aya. ³Na ye raan cɪ nɛic ruk yen nɛic tiŋ ẽ rot ku lẽk ye ẽlã, “Bãã nyuc tẽn tẽpath,” Ku lẽk raan nɔŋ nyin, “Lɔɔr kããc tẽẽn,” Nadẽ ke luel, “Lɔɔr nyuc piiny tẽẽn yãcɔk.” ⁴Ke yin ala guɔp awuɔc cɪ yin kɔc tek yiic, ba kɔc kɔk luɔk wei, ku kẽnẽ ẽ luɔi cii path.

⁵Piẽŋkẽ miẽthakãi nhiaar, Nhialic acɪ kɔc nɔŋ nyin kuẽny bei pinynhom bik ajieek ẽ gamden yic, ku ye bããny pan Nhialic keden, bããny cɪ Nhialic lueel lɔn bɪ ye gãm kɔc nhiaar ye. ⁶Ku wek aacɪ kɔc nɔŋ nyin dhɔl gup. Ye yinã, bɪ we thany nhiiim piny ku thelkẽ we tẽnẽ bẽny luk? Ajieek! ⁷Aa keek, kek aa kɔc jam wẽl rec rin puɔth raan cɪ wek wẽtde gam.

⁸Abi ya kẽpath yen luɔikẽ tẽ theek wek lɔŋ bããny Nhialic ye yɔk athor thær wẽl Nhialic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cimẽn nhiær yin rot.” ⁹Ku na cãkkẽ kɔc ye thɔɔŋ nhiiim ẽ luɔidun yic, ke wek aala gup awuɔc, ku lɔŋ abi we tẽm awuɔc raan cɪ lɔŋ dhoŋ kɔu. ¹⁰Kuat raan ẽ lɔŋ tɔk dhoŋ kɔu kam ẽ lɔɔŋ, ee lɔɔŋ dhoŋ kɔth ẽbẽn. ¹¹Ku yen tɔɔŋ, yen ẽ ye lueel ẽlã, “Duk tiŋ raandã kɔr,” ku lueel aya, “Duk raan nãk.” Rin na cɔk alɔn kɛc yin tiŋ raandã kɔr ku yin acɪ raan nɔk, ke yin acɪ lɔŋ dhoŋ kɔu. ¹²Ye jam ku lui yɪ nɛic rot lɔn bɪ yɪ dɔm ẽ lɔŋ yɔ gẽl buk kãrec cii loi. ¹³Rin tẽ le Nhialic luk looi tẽnẽ kɔckã, acii raan cie wẽt ye pãl piny bɪ nããn. Ku pẽl piny wẽt yen aril tẽnẽ luk.

Gam ku luɔi

¹⁴Miẽthakãi, ye kẽpiath nɔ tɔ thɪn bɪ raan aa lueel ka la gam, ku aacii kãk yeke looi ye nyuɔɔth? Lẽu gam kẽnẽ bɪ ye luɔk? ¹⁵Na lɔ miẽthakui cɪ gam ku aacɪn miẽth camkẽ ku alẽth ceŋkẽ ke. ¹⁶Ye kẽpiath nɔ tɔ thɪn tẽ lẽk yin ye ke ẽlã, “Miẽthkẽ ku bãk kueth, tẽdẽ ke luel, ruɔkkẽ alẽth dhil bɪ wiir we cii nãk!” Ku acɪn kãk ca gãm ke kãk wickẽ ke ẽ piẽrden yic? ¹⁷Kẽya, gam ẽ rot ku cɪn yic luɔi path, ka cɪn yic pɪr.

¹⁸Ku abi raan ya lueel, “Raandẽt ala gam ku raandã ala luɔi,” Ku aba dhuk nhom ẽlã, “Nyuɔth ya raan cit kẽnẽ la gam ku cɪn luɔi? Yin aba nyuɔth gamdiẽ kãkkiẽn ya looi yiic.” ¹⁹Ye gam lɔn ye Nhialic tɔk?

Apath. Aye jakrec gam aya, ku leth ke ke cī riöc. ²⁰Yin raan ril nom! Wic bi nyuöth yi lon gam cin yic luoi acin koony? ²¹Abaram Wädandit theer, ci cök piny Nhialic nom kädë? Ee luode yen ë cök ye piny, wäär juer yen manhde Ithäk ariäk nom tënë Nhialic. ²²Käckë tiñ gamde ku luode aaci luui kedhie, ku gamde aci luode col ala cök. ²³Ku kë ci lueel athör theer wël Nhialic yic aci ya yic, “Abaram aci Nhialic gam, ku rin gamde yen aci Nhialic ye bën tiñ ke la cök yenhom.” Ku ye Abaram col aye mäh ë Nhialic. ²⁴Cäk tiñ, ee rin luoi path yen ë raan col ala cök ë Nhialic nom. Ku acie gam ë rot.

²⁵Ku ë yen ë ye tede kek adëjöñ col Rayäp wäär kony yen anëm koc Itharel. Wäär, lor yen ke paande, ku kony ke bik röt kual ë dhël dët.

²⁶Këya, cimën guöp cin yic wëi, ee kë ci thou, yen ë tënë gam cin yic luoi path, ee kë ci thou aya.

Dut liemdu

3 Miëthakäi, aacie we ebën wek lëu ye bäk aa koc ë piöc. Tëcit të njäckë ye, yook koc ë piöc, luönda abi yic riel apei tënë luñ koc kök. ²Yook yodhie yok awuöc looi dhöl juéc yiic, ku na këc raan awuöc loi käk ye lueel yiic, ka la cök ku alëu bi rot muk apath alanden.

³Yok a mathiän ñak thok luuñ bi wëtda gam, ku jolku kuaath të wicku. ⁴Tädë ke yi tak riän rëër wïr, adit apei ku aye yom ril kuaath, ku alëu raan ye kuaath bi tim koor cit alau cök nom, ku jol geer ke wel nom të wic piände. ⁵Yen ë tede ke liep, akoor, ku alëu bi yenhom lec kækken dit ril yen.

Thöñ ror dittet läau yic apei, ku aye liem many thiin koor yoc. ⁶Ku liep acit mac. Yen ë këñ liäp ku bi riäk pinynhom, arëër yogup ku ye kuat kërec ebën thiäi ë guöp yic. Ee piërda dëp ë manyden bö kek ye pan mac. ⁷Acī raan lëu bi läai roor mac baai kek ye, cimën läai dit ku läai kor ku diet ku käpieny ku rec. ⁸Ku acin raan cie lëu bi liemde njec mac. Liep arac, acie lëu bi duut, ala yic kërec koc nök. ⁹Ayeku luöi bi yok Nhialic leec, ku lem yok miëthakäi kök ci Nhialic Wäda ke cak ke cit ye. ¹⁰Wël alæc ku lëmlëm aa bën bei ë thoñ tööñ yic. Miëthakäi peth bi rot looi këya? ¹¹Acin yinh piu path ku piu rec bëi bei ë tök kedhie. ¹²Miëthakäi tim cit ñaap, acie dhiëth ë mith tim col Olip. Ku abiéc acie dhiëth mith tim cit ñaap, tädë ke yinh lëi piëuke bi piu path.

Ñiny ë këñ bö tënë Nhialic

¹³Le raan tök kamkun njic këñ ku ye wël deet yiic? Adhil nyuöth ë piërde yic, ku luoi path cin yic nhiaam rin njëc ë këñ. ¹⁴Ku na ye tiæl

yï reem puöu apei ku ye rot nhiër käj ë rot, ke yï duk yic dhäl ba jam ë nhiaam. ¹⁵Ŋjiny käj cit këne acie bën pan Nhialic, ee kën pinynhom ë tën, acin yic Wëi Nhialic, ee kën jəŋrac. ¹⁶Na rëer tiel ku kë ye yin rot nhiër käj ë rot thïn, ke aliäap ku kuöc luoi, ku kuat kärec ëbën arëer thïn aya.

¹⁷Ku ŋjiny käj bö nhial, tueŋ ala yic döör ku ala yic dhëeŋ, ku gem rot tënë Nhialic, athiän ë lier puöu, ku aa käpath kek aaye yök thïn, aciï kəc ye tek yiic, ku aala cök. ¹⁸Ku kəc döör looi, aa kək la cök yök döör yic.

Thönkë röt Nhialic

4 Ye tənən yen ye akëëk ku agöth ë kamkun bën thïn? Aa bën tënë kək wiëckë ke thör wepuöth, kək we cəl agöth ë kamkun. ²Wek aa wic käj, ku aa cäk ë yök, wek aaci röt guiir bək nək. Wek aa wic käj ë riel ku na cäkkë ke yök, ke wek aa göth ku thärkë, kë wiëckë acäk bi yök rin këc wek Nhialic thiëc bi gäm we. ³Ku na thiëckë, ka cäk yök, rin tē ye wek ye tak thïn tē wic wek ke, aciï path. Ayakë thiëc ë kəkka rin miet ë piäthkun ë rot. ⁴Kəc ci jai Nhialic! Kuöckë lön na yik raan yepuöu kək pinynhom, ke raan ë raan ater tënë Nhialic. Kuat raan ye wic bi ke nhiaar kək ë pinynhom, ee ya raan ater tënë Nhialic. ⁵Duökkë ye tak lön cin yen yic tö athör thëer wël Nhialic yic ye lueel ëlä, “Nhialic awic wëikua bik aa kəkke ë rot.” ⁶Ku dhëeŋ ci Nhialic gäm yo adit alanden. Ku yen aye athör thëer wël Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ë dhëeŋ gäm kəc lir puöth.”

⁷Këya, thönkë röt Nhialic. Yakë jəŋrac thany wei bi kat welöm. ⁸Bäkkë ë Nhialic lööm ku abi thiök kek we. Miëetkë wecin bei kärec yiic wek kəc la gup adumuööm! Wuöönykë wepuöth wei wek kəc puöth rou! ⁹Riäökkë puöth awuööckun cäk looi yiic, dhiaaukë ku ŋærkë yiic. Calkë dəl aye dhiëü. Calkë miet ë piändun aye riääk ë puöu! ¹⁰Dhuökkë röt piny ë Nhialic nhom, ku abi we jat nhial.

Duk menhkui nyieny

¹¹Miëthakäi duökkë röt ye nyieeny kamkun, kuat raan bi menhkën nyieeny ë path, tädë ke luk wei, ee löŋ yen aye dhöl ku lueel ka ciï path. Ku na luel kërac rin ë löŋ ka ciï thek, ku ye rot looi ciët yin dit tënë löŋ. ¹²Ee Nhialic rot yen ë löŋ gäm kəc, ku ë yen kəc luök wei. Yen ee raan kony ku nək aya. Ye tak ye yin ë ŋa ba menhkui luök wei?

Duökkë ye tol

¹³Pieŋkë kë lueel ëmën, ayakë lueel, “Ya akölë, tädë keye nhiäk yok abi la keny ë gen dët yic, yok aabi la rëer ë tēen ë ruöön tök, ku lok luui

buk wëeu juéc yök thïn.” ¹⁴Yin akuc kē bī rot looi tēnē piērdun nhiäk, yin acit tol ē mac, ē guo bēn nhial kam thin-nyoɔt ku go liu. ¹⁵Kē lēu ba ya lueel akīn, “Na wic Nhialic, ke yök aa pīr buk kēnē looi ku kēnē.” ¹⁶Ku ěmēn wek aa nhiam ku yakē tol, nhiam dīit kēnē ěbēn arac. ¹⁷Kēya, raan ŋic kēpath bī looi, ku acīi ye looi ala guōp awuōc dīt tet.

Lĕk tēnē Ajiĕk

5 Ku ěmēn, wek kōc la kāŋ, piēŋkē wētdiē! Ŋĕerkē yiic ku dhiaaukē ě kārēc bī bēn weyiēth akōldā! ²Jaakdun aci riāäk, ku alāthkun aaci aruɔp cam. ³Milōōŋkun tōc ku milōōŋ thith aaci keth, ku keth kēnē yen abī dīt piāndun nyuɔɔth akōldā, ku abī we nyop cīmēn mac. Wek aaci kājuāac kuōōt yiic ě nīnkā. ⁴Wek aakēc kōc lui duōmkun yiic riɔp. Piēŋkē kerōt. Dhiēn kōc ě rapkun tem aaci Nhialic Madhəl dōōt. ⁵Piērdun pinynhom tēn, athiāŋ yic miet piāndun ě rōt. Wek aci cuai ciēt we bī nōk akōl yai. ⁶Wek aci kōc cīn gup awuōc tēm awuōc, ku nākkē ke ke kēc jai ě wētdun.

Pĕl rot piny ku Rōök

⁷Miēthakāi, guōōmkē yet tē bī Bānyda bēn. Tiēŋkē, raan puōr ee yepuōu pāl piny bī rapken wāär cī puur duōmde tiit bīk luok apath. Ee tīit yet bī ruēl thōk bī deŋ ben tueny lākēēr. ⁸Ke week aya, wek aadhil rōt pāl piny, ku kāäckē ě cōk rin akōl bēn ě Bēny aci thiōk.

⁹Miēthakāi, duōkkē rōt ye lom kamkun bī Nhialic we cīi luk wei. Aluōk luk aci thiōk, abī guo yēēt. ¹⁰Miēthakāi, na cī kārēc we yök, ke we pĕl rōt piny cīmēn kōc wāär ě kāk Nhialic tīŋ ě wĕl Nhialic lĕk kōc. ¹¹Cīmēn ŋic wek ye, aayeku cəl aaye kōc cī dōc ě rin cī kek gum. Wek aa we cī tē cī Jop guum thīn ku deet yepuōu piŋ, ku wek aaci kē cī Bēny bēn looi tīŋ, Bēny la ŋuēēn ku nhiēr.

¹²Kē tueŋ miēthakāi, duōkkē mĕl ye kuēēŋ rin pan Nhialic. Tēdē ě rin piny, tēdēt ě rin kōk ě path. Luel, “Yĕē,” Tē cī yīn ye gam, ku luel, “Yei,” Tē kēc yīn ye gam. Na cāk loi kēya ke wek aabi tēm awuōc.

¹³Na le raan tōk kamkun rēēr ater yic ka adhīl rōök. Na le raan tōōŋ mit puōu, ke cəl aket waak alēec. ¹⁴Na le raan tuany ě we ka dhil kōc dīt akut kōc cī gam cōl bīk rōök rienke, ku tōckē ě miōk. ¹⁵Rōök kēnē cī looi ku le yic gam ril, ka bī raan kony bī pial rin abī Bēny cəl apuɔl, ku na le adumuōōm cī looi ka pĕl piny. ¹⁶Kēya, lakkē adumuōōm cāk looi ě kamkun, ku ye ŋek rōök rin ě ŋek rin bī we kony. Rōök ě raan path cəl aril apēi bī kōc kony. ¹⁷Elīja raan kāk Nhialic tīŋ a ye raan ě path cīt yo.

Ee ci röök apei bi deŋ ciï tueny. Ku deŋ akëc bën tueny pinynhom run kadiäk ku abak. ¹⁸Na lä ke ben röök bi deŋ tueny bi wal cil ku lok rap pinynhom.

¹⁹Miëthakäi, na päl raan tök ë kamkun gam ë yic, ku dhuk raandët ë raan kënë thïn, ²⁰muökkë kënë nhom, kuat raan bi raan lä guöp adumuööm dhuök ciëen bi käreç ye ke looi puöl, ke yeen abi wëi kony thou yic. Ku abi pël piny adumuööm juëc bëëi tënë ye.

Athör tueᅇ cĭ Pĭter göt

Wēt nhom

Athör tueᅇ cĭ Pĭter göt eċĭ gät kōc cĭ gam, kōc cĭ Nhialic kuany. Kōckä aake cĭ thiēi wuōt kōk yiic pan Athia. Wēt gēt yen athöör ē rin bĭ yen kōc bĭ ye kueen dēet puōth bĭk gum, wēt ye ke nōk rin cĭ kek gam. Aaye Pĭter lēk Wēt Puōth Yam ē rin Jethu Krĭtho, raan cĭ thuōnde ku jōn rot ku kēden cĭ thōn bō, ke cōl aᅇōth.

Ku rin ē wēt kēnē adhilkē gam bĭk kepuōth dēet ku guumkē rin ē gamden yen athem. Ku ᅇickē lōn bĭ ke riōp akōl le Jethu raan cĭ lōc ku dōc dhuk.

Na cōk alōn ye Pĭter ye lēk ke bĭk kepuōth aa dēet, tē yōk kek kārēc, aye lēk ke aya, bĭk pĭr ke cĭt kōc Raan cĭ lōc ku dōc.

Kāk tō thĭn

Muōth tueᅇ	1:1-2
Lēk rin kuōny Nhialic.....	1:3-12
Kāk dhilkē looi rin Pĭr ē Yam	1:13-2:10
Kē ye kōc cĭ gam kony riāäk yic	2:11-4:19
Kuōny kōc cĭ gam.....	5:1-11
Muōth ciēn.....	5:12-14

1 Yen Pĭter atuny Jethu Krĭtho, ᅇen agēt tēnē kōc cĭ Nhialic kuany, cĭ thiēi bēēi kōk yiic pinynhom cĭmēn Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ²Wāda Nhialic acĭ we kuany rin yen kēden wĭc thēer. Ku Wēi Nhialic acĭ we looi bāk aa kacke, ku kēya bāk Jethu Krĭtho theek, raan cĭ thou rin bĭ adumuōmkun pāl piny. Bĭ dhēēᅇ ku dōrdĭt rēer kek we.

ᅇōth akōlriēc ēbēn

³Yok aa dhil Nhialic Wun Bānyda Jethu Krĭtho leec. Ku rin lier piānde tēnē ᅇo, acĭ ᅇo yiēk pĭr ē yam, jōn cĭ yen Jethu Krĭtho jōt thou yic, ku kēnē ē ᅇo cōl aᅇōth. ⁴Aᅇicku lōn bĭ ᅇok kāk ye Nhialic tāu kacke yōk. Kākä aaye muk nhial paande apath ē rienkun. Aaye tōōu tē cĭi kek bĭ

dhiäth thïn, tē cïn kē bī ke rac ku cïn kē nyēei ke thïn. ⁵Aa tōōu ke ē rienkun, rin le wek gam bī we tiit ē riel Nhialic. Ku këya wek aabi luōk aköldä cīt tē cī Nhialic guiēr ye.

⁶Mietkē puōth rin kē cī Nhialic looi, cək alon bī wek puōth aa riääk emēn rin kajuēc bāk ke guum. ⁷Ku kē ye wek gum, ee lon bāk nyuōoth lon ye gamdun yic. Agut milāj tōc, ye raan lēu bī rac, aye kaŋ tāäu mēec bī them. Këya, gamdun tēnē Nhialic wār milāj adhil them aya bī tiŋ lon bī wek puōth riel. Ku Nhialic aabi we cəl ayök læc ku duaar aköl le Jethu Kritho dhuk. ⁸Na cək alon kēc wek ye kaŋ tiŋ, ka nhiarkē. Cək alon cīi wek ye ye tiŋ emēn ka ya ke gam. Ku acin wēl puōth ye wek miet piändun teet, ⁹rin wek aa kuōny wēikun yök, kēnē yen ye yök gam yic tēnē ye.

¹⁰Kɔc kāk Nhialic tiŋ cī we lək rin dhēēŋ Nhialic, acik wic apei bīk kuōny wēi kēnē ŋic. ¹¹Ku Wēi Kritho rēēr kegup acī ke nyuōth tē bī Kritho guum thïn, ku kəpuōth bī röt looi, ee kēnē cök. Ku acik them bīk ŋic ye nen bī kēnē rot looi, ku yeŋö bī ye nyuōoth. ¹²Acī Nhialic nyuōth kɔc kākke tiŋ lon kāk yekē ke lueel aacie kāk ē kuōnyden, aa kāk kony ē we. Kāk yakē ke piŋ emēn aaci atuuc ē Wēt Puōth Yam jam riel Wēi Nhialic cī tuōc nhial pinyhom. Kākkä aaci atuuc nhial bēn aa wic aya bīk ke deet yiic.

Pir ē Yam

¹³Këya, cökkē röt piny rin ē luoi. Duökkē röt cəl amēr dhöl kök. Ŋäthkē ke ye döc bī Nhialic gām we aköl le Jethu Kritho bēn. ¹⁴Thekkē Nhialic, ku duökkē piērdun cəl acök kākkuŋ yakē ke wic wepuōth, cīmēn wäär kuc wek Wēt Puōth Yam. ¹⁵Mēeckē röt wei kuat käreec yiic ebēn akölaköl, cīmēn cīi Nhialic raan cī we cəl rot ē thiäk kuat kērac aya. ¹⁶Acī göt athör theer wēl Nhialic yic elä, “Mēec rot wei kērac yic cīmēn mec ŋen kek kērac.”

¹⁷Tē rök wek tēnē Nhialic, ayakē cəl, “Wäda.” Yen ē luk looi cök tēnē kɔc ebēn, kē cī raan looi yen ē tē bī Nhialic luōŋde luōk thïn nyooth. Këya, rēērke ke we thek Nhialic piērdun yic pinyhom ē tēn. ¹⁸Rin wek aa ŋic kē cī we wēēr bei pīr wäär yic, pīr cïn kē kuany thïn wäär cäk ŋic tēnē wärkun dīt. Ku wek aa we kēc waar kēn yäi, cīmēn ye milāj tōc ku milāj thith yäi. ¹⁹Ku wek aaci waar rin cī Kritho rot gam bī nök, ku kēnē ajuēr thiek yic apei, ee cīt manh amääl cïn kē diu yeguöp. ²⁰Nhialic eci Jethu lɔc ke piny ku nhial kēc cak, ku cəl ajəl ŋic ē nīnkä rienkun. ²¹Ku ē Jethu yen acī wek Nhialic gam, Nhialic ē jot ye raŋ yic ku yīk duardīt apei. Ku këya, wek aa la gam ku ŋjōth tēnē Nhialic.

²²Ku emen wek aaci la cok rin theek wek yic, ku bak miethakun anhiar ayic, nhiarkë röt kamkun ape piathkun yiic ebën. ²³Wek aa dhil röt nhiar, ku rin wëtden rëer thin akölrüec ebën, aci Nhialic we col aa ben dhiëth, dhiënh mith raan cie thou cimën koc ke dhiëth yo.

²⁴Cimën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan ebën acit noon ë riël,

ku kuat këden path ebën, acit yöök ë tøj.

²⁵Ku wët ci Bëny lueel ë ya yic akölrüec ebën.”

Wët këne ë Wët Puoth Yam ye atuuc lëk koc.

Alél pír ku koc yam Nhialic

2 Këya, pälkë luoi käreec ebën, pälkë lueth ku ruëeny, ku duökkë wepuöth ye yiik këpëth koc kök. Ku duökkë koc kök ye lëk gup wël rac ë path. ²Luoi kë röt bak ciët mithkor ye ciëk path ke muk. Yakë ciëk path wic akölaköl, ciëk ë wëikun ku bi wëikun dit ke we njic Nhialic. ³Rin aci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Acäk yök ë röt yen të pëth Bëny thin.”

⁴Bäkkë tënë Bëny, Bëny yen cit alél pír wäär ci koc jai, ku aci Nhialic kuany ke ye këpath ape. ⁵Ku week aya, cit aleel pír, wek aa buth bak aa luaj wëi. Ku bak aa koc la cok lëu ye bak käk wëi ci Nhialic gam juër ye rin Jethu Kritho. ⁶Rin alëu raan bi kuen athör theer wël Nhialic yic, ee yen ye lueel thin ëlä,

“Yen acä alél ril path ape kuëny bei aleel yiic,

ku tääu Jeruthalem ë yam ke cit mën,

ku raan bi njäthde tääu alél këne köu aciï guöp bi yär.”

⁷Alél këne apath ape tënë wek koc ci gam, ku tënë koc këc ye gam.

“Alél ci koc ë buth kuc lön ciï yen path

yen aci bën alél path ape tënë aleel ebën.”

⁸Rin aci göt abaj dët yic athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Këne yen alél bi koc kecök dëny,

ku ee yen kuur bi keek col awiëëk.”

Aa kecök dëny rin këc kek wët ci Nhialic lëk koc gam. Ku këne yen ëci Nhialic guir tënë ke.

⁹Wek aa koc ci Nhialic kuany ku wek aa koc käk Nhialic aya, yen bënyjaknom, wun ci löc bi Nhialic luöï, koc ë Nhialic. Nhialic aci we cööl bei muöth yic ku bäkkë yerdën dhëj ape yic. Rin bak kækken puoth ye ke looi lëk koc. ¹⁰Wek aa we cie koc Nhialic, ku emen wek aa kacke. Wek aa we kuc njüëñ ë Nhialic, ku emen wek aaci të ye Nhialic koc njüään thin njic.

¹¹Mäthkië, wek aa yöök puöu ëbën, wek kəc pír ke we cit jööl pinynhom ë tën. Duökkë wepuöth ë yiék käreç ye guäpkun ke wïc, käreç thär kek wëikun. ¹²Piëërkë ë pír path kam kəc kuc Nhialic, ku na cökkë ya lueel lön ye wek luui käreç, ka bi käpuöth yakë ke looi tiñ bik Nhialic leec aköl le yen bën.

¹³Rin bi wek kë ci Bëny looi buöth yic, thekkë bäny mec baai, bënygaknhom yen dît, ¹⁴ku bäny kök ci ke luööi bik kəc käreç looi aa tëm awuöc, ku leckë kəc käpath looi. ¹⁵Rin Nhialic awïc we ku bäk kəc we jääm gup rin kuc kek kån, cöl aabit të tiñ kek we ke we loi käpath. ¹⁶Wek aacie aloony ë kəc kök. Ku duökkë kënë cöl akum käreç yakë ke looi köth. Wek aa loony ë Nhialic luööi. ¹⁷Thekkë raan ëbën, ku nhiarkë miëthakun ci gam. Thekkë Nhialic ku thekkë bënygaknhom.

Kë ye gum Jethu nyuöth yo

¹⁸Kəc luçi aa dhil wët ye bänyken lëk ke piñ, ku thekkë ke apei. Luçikë kënë tënë ke ëbën, bäny ñic we ciëëñ ku bäny kuc we ciëëñ aya. ¹⁹Na gum arëem ke cie awuöcdun ca looi, ke yi ñic Nhialic yipuöu, ke yin abi Nhialic döc. ²⁰Ye lec nõ tö thïn të beñ yi ku gum arëem rin awuöc ca looi? Ku na gum arëem rin këpuöth ca looi, ke yin abi Nhialic döc. ²¹Ee gum kënë yen ë cöl Nhialic yi, rin Kritho aci gum ë rienkun, ku nyuth we të bi wek guum thïn cimënde, rin bi wek dhölde buöth yic. ²²Acin awuöc ci kañ looi ku akëc lueth kañ lueel ë thuöñde. ²³Wäär ye kek ye läät, akëc bën adhuk nhom ë wël rec. Ku wäär beñ ye akëc kəc bën riäac lön bi yen këde guöör, aci rot bën tääu ë Nhialic cin yen luk looi ë cök. ²⁴Kritho acä awuöc jöt, awuöc käreç cuk ke looi, wäär reem ye tim ci riü kök, rin bi yok luçi adumuööm puöl ku pürku ë pír la cök. Ku tëtöök juëc ci yiék ye aaci we waar ë thou yic. ²⁵Wek aa we cit amël ci dhël baai, ku ëmën wek aaci dhuök ciëen, bäk raan diëer ë we cimën ye abiöök diëer amälke buöth, raan wëikun tiit.

Diäär ku Röörken

3 Kälä aya, wek diäär wek aa dhil röt thön röörkun. Rin na le raan tö kamken ke këc wët Nhialic gam, ka bi luçidun path cöl agëm, ke cin wët lëk ke. ²Rin aabi pirdun path ku të theek wek ke thïn tiñ. ³Duökkë röt loi bäk dhëñ rin kajuëc ye ke tiñ wegup ayeer kepëc. Cimën të ye wek wenhiim guiëer thïn. Ku ciëñkë milöön töc ku alëth path juëc kök. ⁴Duökkë ye luui këya, ee kë rëer yipuöu alonhthïn yen ë të dhëëñ yin thïn nyuöth, dhëëñ la yic athëëk ku lier ë puöu cie rot ë waar të cök yin dhiöp. Ku ee yen dhëëñ ye Nhialic tiñ ke path apei. ⁵Diäär

thæer wäär path Nhialic nom ciëŋ ke ɲickë apei lɔn bi Nhialic kë ci thɔn dhiel looi, aake ci röt thɔn röörken ku ee kënë yen ë ke cɔl adhëŋ. ⁶Thara acit ë diäärkä, ë ye kë ci Abaram lëk ye bi looi, looi. Ku tã jïem yen tënë ye, aye lueel bënydië. Wek aa cit Thara ëmën tã looi wek käpath tënë kɔc kɔk, ke cïn kë riöc wek.

⁷Ku wek röör aya wek aa dhil ciëŋ apath kek diäärkun, ku ɲieckë lɔn diäär aaciï ril cimën röör. Yakë ke ɲieci ciëŋ ku thekkë ke rin keek aabi miöc path Nhialic yök aya cimëndun. Luɔikë kënë rin bi röökkun la cök.

Kɔc ci gam aa gum rin luɔi käpath

⁸Ëmën awiëc ba wët lëk we wit. ɲieckë ciëŋ kamkun, ku ye ɲek diëer këreec bi ɲek yök. Nhiarkë röt cimën ɲek ke wämënhë. Lier puöu tënë kɔc ëbën. Ku dhiëlkä röt dhuök piŋy. ⁹Na lui kɔc kɔk yi kërac, ke duk cɔl tënë ke këreec dët. Na ye raan dët yi wëi kërac, ke duk wëi kërac aya. Na loi kɔc kërec tënë yi ke yi thiëc Nhialic bi ke dɔc. Yen ee kën cɔl Nhialic yi rin bi yin dɔcde yök.

¹⁰Cimën ye athör thæer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan wic pir path ku wic bi puöu miët,
ke cie jam wël rec ku ciï lueth ye lueel.

¹¹Ku adhil luɔi kërec puöl ku looi käpath,
adhil them piände ëbën bi ɲieci ciëŋ apath kek kɔc kɔk.

¹²Rin Bëny ee kɔc path tiit ku ee röökken piŋ,
ku Nhialic ee yenyin pën kɔc kërec looi.”

¹³Yeŋa bi cɔl agum tã wic yin ye yipuöu ba këpath looi? ¹⁴Na cɔl kɔc kɔk yi agum rin looi yin käpath, ke këpath yen aloi rot tënë yi. Duk riöc ë ke ku duk ye diëer, ¹⁵ku calkä Kritho aye Bëny piërdun yic. Rëër ke yi ci rot guir akolaköl ba kɔc yi thiëc tët kë yakë ɲööth tã wepuöth wek kɔc ci gam. ¹⁶Ku duk kɔc ë thany riel bik gam, kuëëc tëktëk raan dët nom. Loi këya ba ciï ye yök yipuöu lɔn le yen awuöc ca looi, rin bi kɔc man tãpuöth ciëŋ wek thiin rin ye wek kɔc buöth Kritho gup yär käk yekë ke lueel. ¹⁷Aɲuëën ba gum rin këpuöth ca looi tã wic Nhialic ye ba gum, tën tã bi yin gum rin luɔi kërac. ¹⁸Kritho aci thou arak tök rin adumuömkua. Yeen ë cïn awuöc ci looi, ku aci nök bi thou rienkua yok kɔc la gup adumuööm bi yo wat nhïim tënë Nhialic. ¹⁹Ku yeen, aci jam wët Nhialic tënë wëi mac. ²⁰Wëikä aa wëi kɔc wäär ci jai wäär tiit Nhialic ke bik kepuöth dhuök ciëŋ adumuöömken, wäär guir Noa riände. Kɔc lik ke ci la riäi yic, kɔc kabët, kek aaci Nhialic bën kony aboor yic. ²¹Ku kënë acit miöc nom, miöc nom yen aye Nhialic yo

kony emen, rin Jethu Kritho ci jot e thou yic. Te jiem yok mioc nom, yok acii jam rin acol ye laak wei koc gup, mioc nom wetde yic yok aa rot thon Nhialic ke puon yer. ²²Ku Jethu Kritho ato pan Nhialic emen ke reer cueny e Nhialic. Ku yeen amec kak la riel ku atuuc nhial eben.

War pir yic

4 Keya, Kritho eci reem ku guum ape. Ke week, wek aa dhil rot guir bak gum cimende. Na rem raan ku guum, ka ci yepuou wel wei adumuom yic. ²Ku emen le tuej wek aadhil pir ticit te wic Nhialic ye thin, ku acie te wic piathkun ye thin. ³Wek acii reer tebaar ke we loi kak ye koc kec Nhialic gam looi. Wek aa reer ke we yik wepuoth kak bal ku den e maau, ku lui karec koc col ayar gup, ku duor jak ci kieth cii ke wic. ⁴Ku rin cii wek rot ye mat ke bak aa luui karec koc yoor gup aya, ee ke gii ku jiemke wegup apei wel lueth. ⁵Ku keek aabi dhil koc Nhialic nom yen luk looi teno koc pir ku koc ci thou, bik tet ye lon puoth kak cik ke looi. ⁶Raan ci loc ku doc aci Wet Puoth Yam lek koc ci thou, koc waar ci Nhialic luk looi teno ke waar piri kek, cimn ye yen luk looi teno raan eben. Wet Puoth Yam eci Jethu lek ke rin bi weiken pir e tok kek Nhialic.

⁷Te bi kak loi rot emen thok eben aci thiok. Cokke wepuoth ku reerk ke we tir nhim bak leu bak rook. ⁸Kedit ape kariec eben yiic e niher bi nek-nek anhiar yepuou ape, rin na niar koc kok, ke yin abi karec yek ke looi teno yi pal piny. ⁹Lor raan bo paandu puon cin yic tiel. ¹⁰Na njec mioc juoc Nhialic ci yiik yi muk, ke yin adhil miocka luosi apath bi yin ke koc kok kony. ¹¹Te piooc raan e kamkun, ka dhil koc aa lek wet ci Nhialic luel. Ku raan kony koc kok adhil looi keya riel ci Nhialic gam ye rin ee lui keno. Kuat ke ye raan looi eben adhil looi bi alac gam Nhialic e Jethu Kritho, raan la diik ku riel akolriec eben. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek koc ci gam

¹²Mathkie, duokke gi rin arsem them e we guomke, duokke tak lon ke loi rot keno acie ke ci rot kaq looi. ¹³Mietke puoth, wek aa gum e dhel ton thon kek tewaar ci Kritho guum thin, rin yen abi ya miet piandun te le yen ben ke diekde. ¹⁴Mietke puoth te ye we lat rin ye wek Kritho buoth. Na loi keno rot ke njekke lon reer Wei diik Nhialic kek we. ¹⁵Na le raan gum ke cii dhil gum rin awuoc ci looi ye yen nak e koc, nade ke ye cuar, ku ye raan aliaap ku ye rot ciiek kak koc kok yiic. ¹⁶Keya, na gum rin ye yin raan ci gam, ke yi duk guop rioc, lec Nhialic rin ye yin raan e Jethu. ¹⁷Luk abi Nhialic guo looi teno koc emen, ku Nhialic abi

luk kaŋ looi tueŋ tēnē kacke. Na jək Nhialic luk ē ɣo, ke luk abī dhiel riel tēnē kək kēc Wēt Puōth Yam bō tēnē Nhialic theek. ¹⁸Cimēn cī ye gōt athōr theer wēl Nhialic yic ēlā,

“Kāril aabī rōt kaŋ looi tēnē kək la cōk ku bī keek jāl kony,
na ye kēya, yeŋō bī rot looi tēnē kək adumuōm, kək kuc
Nhialic?”

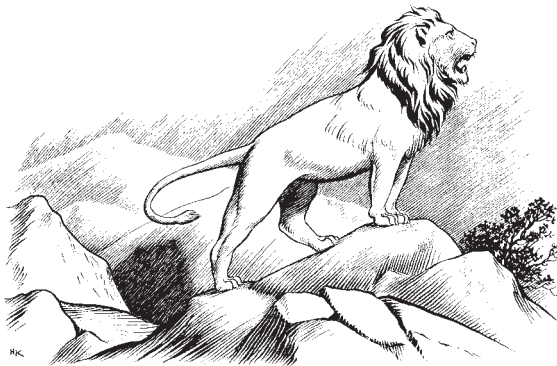
¹⁹Kək gum rin yen kē wic Nhialic tēnē ke, aa dhil rōt thōn Aciēnden kē cī lueel ka bī looi, dhiel tiēŋ nom. Ku dhilkē la tueŋ ke loi kāpath.

Wēet tēnē kōcdit ku riēnythii

5 Yen ē raandit, ku ɣen alək kōcdit akut tō kamkun ē piāndiē ēbēn. Yen aci tē cī Kritho guum thīn tiŋ. Ku ɣen abī diik bī Nhialic nyuōōth rōm kek ye. ²Wek alək ē puōu ēbēn. Calkē rōt aaye abiōk kək ē Nhialic cī yen ke we kuany bāk ke kony. Wek aaciī Nhialic wic bāk luoi kēnē looi ke cīt luoi cī we mac thīn. Duōkkē luoi kony wek kək cī gam ye looi rin ariōp ē rot. Luōōikē rin wic wek ye bāk ke kony. ³Duk rot loi ba kək cī Nhialic tāau yicōk ba ke kony aa cieny ciēt yin ē bēny mec ke. Loi rot bī kək cī gam yīin aa kiēt. ⁴Ku tē le Abiōŋdit bēn ka bī we gām ariōpdit diik ciī ben kaŋ mār.

⁵Ku wek riēnythii yakē looi kē cī kōcdit lək we. Ku week ēbēn wek kək cī gam, wek aa dhil puōth aa lier ku yakē rōt dhuōk piny bāk kək kōk ya luōōi, rin yen ē kē ye athōr theer wēl Nhialic lueel ēlā, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēēŋ gām kək lir puōth.” ⁶Dhuōkkē rōt piny Nhialic ril apei cōk bī we kony. Ku abī we jat nhial akōl le yen ye tak. ⁷Duōkkē wenhīim ye yiēk kāk wiēckē ke apei, calkē alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

⁸Pālkē rōt piny ku tiērkē nhīim. Raan aterdun, jōŋrac ē la tēn, ku le tēn, acit kōōr cī wāth wic raan ciem. ⁹Rēērkē ke we ril ē gamdun yic.

...acit kōōr cī wāth wic raan ciem (5:8)

Duökkë wětde gam, rin aņieckë miēthakun cī wětde gam pinynhom ēbēn, aa gum aya cīmēndun. ¹⁰Ku tē cī wek gum tēthin-nyōōt, ke Nhialic nħiar Ƴo apei, yen cī we cōl bāk diikden akōlriēc ēbēn rōm, rin ye wek tōk kek Krītho, abī kēriēc ēbēn cōk tēnē we. Ku abī we looi bāk gamdun cīi war ku cōl we aa ril puōth akōlakōl. ¹¹Bī Nhialic mec akōlriēc ēbēn. Yenakan.

Muōth ciēn

¹²Wek aa tuōc athōr cī Thilath Ƴa kony, wāmāāth path cī gam. Wek aa yōōk bāk riel gamdun yic, ku luēl lōn kē ca gōt ē dhēēŋ Nhialic ayic, dhil wek rēer thīn ē puōn la cōk. ¹³Akut kōc cī gam Babilon, akut kōckuan cī Nhialic kuany aya ke Ƴo, ee we muōōth. Ku Marko, manhdiēn cī gam ē we muōōth aya. ¹⁴Miāthkē rōt muōth kōc cī gam. Ƴen ē rōōk bāk rēer ke dōōr ēbēn, wek kōc Krītho.

Athör ë rou cï Pïter göt

Wët nom

Athör dët cï Pïter göt acï gät kəc juëc cï gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lön bik röt tiit käreç ye kəc kök piöç, wël ë kəc thël käk ë bal yiic. Ku kë bi ke kony atö wët Nhialic yic, wët cï kəc cï Jethu Bänyda tiñ ku piñkë wëtde piöç.

Pïter ë gät athöör rin ye kəc ye lueel lön cï Raan cï ləc ku dəc bi ben dhuk pinynhom. Aye Pïter lueel lön cï Raan cï ləc ku dəc bi lac dhuk ayic rin acin raan wïc Nhialic bi mää, awic bi raan ëbën luçi käreç puöl.

Käk tš thïn

Muöth tueñ	1:1-2
Kəc cï gam aa dhil pïr ke cït cöt ë Nhialic	1:3-21
Kəc piöç e lueth	2:1-22
Bën ciëen Raan cï ləc ku dəc	3:1-18

1 Yen Thaimon Pïter, alony ku ya atuny Jethu Krïtho, yen agët tënë we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Krïtho, raan la cök path apei, acï yo ku week yodhie gäm piöç thöñ ë rienke. ²Wek aabi Nhialic nyuöth nhiërde apei ku cöl we aala döör dît apei, rin cï wek riel Nhialic ku Jethu Bänyda ñic.

Kəc cï gam aa dhil pïr tš cït cöt ë Nhialic

³Jethu acï yo gäm käriëc ëbën ë ciëekde, käk wïcku ke bi yok ke pïr cït tš dhil kəc cï gam pïr thïn. Kënë acï rot lëu rin cï yok Nhialic ñic. Ku ë yen acï yo cöl buk diëkde ku piathde röm kek ye. ⁴Ku këya, Nhialic acï yo gäm miöç juëc thiek yiic apei wäär cï thön yo. Tš luui wek ë ke, ke wek aa puut bei käjuëc ë kəc rac ye kəc kuc Nhialic yiëk kepuöth, käk ke rac. Ku këya, wek aabi pïr ciëekde yic. ⁵Rin cï Nhialic kakkä looi ë rienkua, themkë apei bäk piath mat gamdun yic. Ku matkë ñiëc ë Nhialic piathdun yic. ⁶Ku adhielkë them apei bäk duöt ë rot ku gum mat

thïn, ku piëërkë cīt tē wïc Nhialic ye thïn. ⁷Themkë apei bāk kōc kōk nhiaar piäthkun ëbën ku nhiarkë Nhialic aya. ⁸Käkkä kek aa kãpuōth wïc ke, ku na ñjæckë Bányda Jethu Krītho, ka bāk muk apei wepuōth. Ku kënë acīī we bī cōl acīt adakrōōt cie piërden ye kuëëc nhom. ⁹Ku raan liu kãpuōthkã tënë ye, athōñ kek raan cī cōr cie daai, ku acī nhom mää r lōn cī adumuōōmke laak wei.

¹⁰Këya, miëthakäi, themkë bāk pīr dhël ye nyuōōth lōn cī Nhialic we lōc ku cōl we bāk aa kacke. Na luōikë këya, ke wek aaciī gamdun bī kañ puōl. ¹¹Ku këlã, Bányda ku ye Aluãñda, Jethu Krītho abī we yiëk yic dīt apei bāk la bäänyden akōlriëëc ëbën yic.

¹²Këya, wek aaba ya tãk nhīim akōlakōl bāk käkkä aa tak cōk alōn ñic wek ke, ku cōk alōn cī wël yith cī ke piōōc tënë we teem wenhīim aya. ¹³Aya tak ë yic ba we ya tãk nhīim tē ñot pīir yēn. ¹⁴Añjæc lōn bī yēn guō liu pinynhom rin acī Bányda Jethu Krītho lëk ya ayic. ¹⁵Aba them apei ba dhōl bī wek käkkä lōk aa tak, akōl le yēn thou, looi.

Piter ku atuuc kōk aaci lec Jethu tñj

¹⁶Acie anyikōl takku ë path, yēn yeku lëk we wäär ye yōk jam tënë we tē bī Bányda Jethu Krītho ben dhuk pinynhom kek riældit apei. Yōk aaci rielden cī yēn rot waañ bī ruel bī la diardiar tñj ë nyiënku. ¹⁷Yōk aa yō tō thïn ë gōt nhom wäär leec Wãda Nhialic ye, ku looi bī rot waañ bī yēr apei bī la diardiar. Tëwäär tō yōk ë gōt nhom, yōk aaci rōl piñ, rōl bō nhial tënë Nhialic ke lueel ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yēn puōu tënë ye.” ¹⁸Yōok nhīim guōp, yōk aaci rōl kënë piñ ke bō nhial wäär rëer yōk kek ye ë gōn Nhialic nhom.

¹⁹Këya, yōk aaciī diu wël cī gōt thëer, wëlke keye kōc kãk Nhialic tñj lëk kōc. Wët kënë athōñ ke many dëp muōōth yic. Ee dëp yet bī piny bak, ku ruel Krītho ë dëp wepuōth cīmēn ye ciëer bak piny ruel bëëi pinynhom. Ee këpath yēn abāk looi tē tēëu wek wepuōth kãk keye kē ke piōōc. ²⁰Kë lëukë bak deet yic apei, ee lōn acīn raan lëu ye bī kãk ye Nhialic nyuōōth kōc kãkke tñj, kãk cī ke gōt athōr thëer yiic, teet yiic rielde ë rot. ²¹Rin acīn raan kãk Nhialic tñj cī wët Nhialic kañ lëk kōc rielde ë rot. Ee Wëi Nhialic yēn ë kōc kãk Nhialic tñj cōk nhīim tē lueel kek wët bō tënë Nhialic.

Kōc piōōc ë lueth

2 Wãthëer kōc aa lueth keye ye lueel lōn ye kek kōc kãk Nhialic aake cī tuōl kam kōc, ku këlã, kōc piōōc ë lueth aabi tuōl kamkun aya. Aabi piōōc wël lueth bī gam rac kōc puōth. Ku kōc piōōc ë luethkã aabi

kuec lɔn cii Raan ci lɔc ku dɔc ye Bɛnyden yen ci ke waar adumuɔɔm yic. Ku luoiden, aabi kek kɛ rɛc ke guɔ yɔk thɪn. ²Kɛlɛ aya, kɔc juɛc ɛ Nhialic aabi piɔɔcɔden rɛɛc kɛnɛ buɔɔth yic, ku rin kɛrɛc yekɛ ke looi, kɔc aabi kuɔc aa jam dhɛl yic ci Nhialic nyuɔth kɔc. ³Rin wic kek wɛu juɛc tɛnɛ we kek kɔc piɔɔc ɛ luethkɛ, aabi we muɔr anyikɔɔl yekɛ keek tɔr. Ku tɛthɛryɔn agut ɛmɛn, Nhialic bi luɔɔnden looi ku yen bi keek rac, arɛɛr ke ci rot guiri bi keek tɛm awuɔc.

⁴Yen aluel kɛnɛ rin Nhialic akɛc atuucken nhial puɔl wɛar looi kek adumuɔɔm. Aaci bɛn piɛr muɔɔth yic tɛthuth mec yic apɛi ke ci ke rek, ke tit akɔl bi yen luɔɔdit looi tɛnɛ ke. ⁵Ku kɛlɛ aya, Nhialic akɛc kɔc thɛr wɛar kuc ye pinynhom bɛn puɔl. Aci piny bɛn cɔl abor bi kɔckɛ mou ɛbɛn. Ee Noa raan wɛar kɔc lɛk dhɛl la cɔk yen aci bɛn kony kek kɔc kɔk kadhorou. ⁶Ku Nhialic aya aci gen Thodom ku Gomora bɛn tɛm awuɔc, ku cuɛny ke bik aa col kek kɔc ku kɛk tɔ thɪn ɛbɛn. Kɛnɛ aci Nhialic looi bi kɔc nyuɔth kɛ bi rot looi akɔldɛ tɛnɛ kɔc cii kuec ɛ wɛtde. ⁷Ku yeen aci Lot bɛn kony, rin ye Lot raan path man kɛrɛc ye kɔc kɔk ke looi. ⁸Tɛwɛn rɛɛr raan puɔth kɛnɛ ɛ kamken, ɛcie puɔu ye miet akɔlakɔl tɛ tiɲ yen kɛrɛc ye looi. ⁹Cit lɔn ci Bɛny kɛkkɛ looi, aye nyooth lɔn aɲic tɛ bi yen kɔc path kuɔny thɪn kɛk gumkɛ ke yiic, ku tɛm kɔc rɛc awuɔc akɔlakɔl yet akɔl luɔɔdit, ¹⁰kɔc ke looi kɛk ɛ bal la biɪh ye guɔpken ke wic ku kueckɛ bɛany Nhialic.

Kɔc piɔɔc ɛ luethkɛ aa ril nhiiim ku aa puɔth lac thɔɔk, ku aacie jak puɔth tɔ nhial ye theek, aa yekɛ ke lɛat. ¹¹Na cɔk atuuc Nhialic la rielɔit apɛi tɛnɛ ke, aacie kɔc piɔɔckɛ ye lɛat Nhialic nhom.

¹²Kɔc piɔɔc luethkɛ, aa kɛk wic piathken ke kek aa yekɛ ke looi ɛ path cimɛn lɛai cie tak. Kɛya, aa kɛɲ dhɔl yiic ɛ path ke cin yiny pɛth dhɛl kek keyiic, ku cik ke kɔɲ deet yiic. Ku kɛya, aabi Nhialic nɔk cimɛn dhie ye raan lɛn tɔ thɪn ye nɔk dɔm ku nɛk.

¹³Kɔc piɔɔc luethkɛ kɛrɛc looi tɛnɛ kɔc kɔk, aabi luɔi kɛrɛc aya. Rin keek aa puɔth miet tɛ looi kek kɛrɛc. Ku miet pianden ayekɛ yɔk tɛ miɪh kek ku dɛkkɛ ku loikɛ kɛk bal cɔk akɔl ɛ path. Ku kɛlɛ, aa yɛr guɔp bɛɛi tɛnɛ we tɛ looi kek kɛrɛckɛ ke we miɪh ɛ tɔk ke ke. ¹⁴Keek aa rɛɛr ke wic diɛar, ku aacie kɔɔc wicwic luɔi kɛrɛc. Ku keek aa kɔc cii gamden ril tɛnɛ Jethu muɔr bik adumuɔɔm looi. Ku keek aaci dit ɛ puɔu ɲiɛɛc. Ku keek aabi Nhialic tɛm awuɔc rin kɛrɛc yekɛ ke looi. ¹⁵Aaci luɔi kɛpath puɔl ku dhukkɛ dhɛl ɲɔɲrac. Aaci tɛ ye Balaam wɛn Biɔr luui thɪn buɔɔth yic, raan wɛar nhia wɛu ye ye riɔp bi kɛrɛc looi. ¹⁶Ku Balaam aci Nhialic bɛn mɛt apɛi rin kɛrɛc ci looi. Akajade aci bɛn jam cimɛn ɛ raan, ku pɛɛn Balaam bi cii ɛ luui cimɛn raan ci muɔl.

¹⁷Kockä aa cīt wër cī döu ku aa cīt athöör, ye yom kuaath ë path. Nhialic aci tēcol thuth yic tēn kɔc piöoc luethkä looi tēnē ke. ¹⁸Keek aa jam ë nhiaam wël cīn kē ye kuany thīn. Ku aa luui kāk ë bal bī kek kɔc deep, kɔc puɔc gam puɔc jāl tēnē kɔc kēc wēt Nhialic gam. ¹⁹Ayekē lēk kockä lɔn bī kek nhīim lääu lööŋ juēc ye kɔc cī gam ke theek, ku keek nhīim aa loony käreɕ yekē ke looi, rin raan ë ya alony kēreɕ ye looi kēreɕ cī ye rum puɔu ye rac. ²⁰Na kɔc cī kāk tō pinynhom, kāk kɔc ɔl ayik kepuōth luoi käreɕ puōl, rin cī kek wēt Bānyda ku ye Aluāŋda Jethu Krītho ŋic, ku na benkē luoi käreɕ dhuōk ë pinynhom, ka jəl rēēc apei abīk tēwäär kēc kek Jethu ŋic waan thok. ²¹Ee bī ŋuēēn apei tēnē ke tēnē kēc kek dhël la cök kaŋ ŋic, ku benkē kuc löŋ cī Nhialic lēk ke. ²²Kē cī rot looi tēnē ke aye nyooth lɔn wël ye kēŋ lueel ëlä yith, “Jöŋ ë ŋɔk dhuōk,” Ku, “Dir baai cī deŋ lɔk ë rot ben daal tiōk yic.”

Jethu abī ben dhuk

3 Kockiēn nhiaar, kēnē athör dēt ye athör rou ca ben gät we. Athörkä yiic ëbēn, aca them ba we bēn lēk kāk ŋiɕkē ke, rin bī wek wenhīim tääu thīn bāk aa tak apath. ²Awiēc bāk wël ë Nhialic cī kɔc kāk Nhialic tiŋ lueel wäthēer, ku kē cī Bānyda ku Aluāŋda, ɔl aye atuuc lēk kɔc, aa tak.

³Wēt tueŋ bāk kaŋ deet yic ë lɔn tē le nīn aköl luŋdīt thiōk, ke kɔc kōk rɛɕ, kɔc ke looi kāk wīc piāthken kepēc aabī tuōl. Ku keek aabī we aa bui. ⁴Ku luelkē, “Aci Jethu thɔn lɔn bī yen bēn ku luelkē, ye yic? Yen ako? Wārkuan dīt aaci thou wäthēer, ku kēriēc ëbēn aŋot cīt tēthēer wäär cek Nhialic piny.” ⁵Ku aluelkē këya rin cī kek nhīim riel bīk yic cīi gam, yic cī Nhialic nhial ku piny cak wäthēer ë wēt lueel ë path. Wētden cī lueel aci piny ɔl atul pīu yiic, ⁶ku Nhialic aci pīu looi aya, pīu aboor bī yen ke piny kēnē rac. ⁷Ku nhial ku piny tō thīn ëmēn, aaci Nhialic wēt lueel aya lɔn bī kek rēer thīn yet aköl bī yen ke rac. Ku ee mac yen abī ke rac. Aa mɛɕ ke rin aköl bī yen ke luk looi ku rɛɕ kɔc cīi wētde ye gam. ⁸Duōkkē nhīim mär ë kēnē kockiēn nhiaar. Acīn kēnē wāac tēktēk Nhialic yic ë kam akāl tōk ku ruōōn tiem tōk, aa thōŋ kedhie karou tēnē ye. ⁹Nhialic acie gāäu bī kē cī thɔn bī looi ɔl aloi rot ɔk alɔn ye kɔc kōk ye tak këya. Alir puɔu kek we, rin acīn raan wīc bī rac, awīc bī kɔc ëbēn kepuōth wel wei adumuōōmken yiic ku dhukkē tēnē ye.

¹⁰Ku Bēny abī bēn aköl cīn raan ŋic ye, cīmēn dhie ye cuär ye looi këya. Ku aköl kēnē arōōldīt apei abī rot looi, ku kāk tō nhial aabī riāäk, aabī mac rac, ku piny kek kāk tō thīn aabī dēp ëbēn bīk liu. ¹¹Ku cīt lɔn

bī kājuëckä ëbën rac këya, ke we ye kɔc bī yiëndë ëmën? Wek dhil pīr pīr la cök ë Nhialic nhom, ¹²të rëer wek ke we tit aköl bī Nhialic luk bën looi tënë kɔc ë pinyinhom, ku luššikë apath bī aköl kënë lac bën. Aköl kënë yen aköl bī mac dëp ku rɛc nhial, ku atuɔc abī kāk tō nhial lëñj. ¹³Ku ɔok kɔc cī gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wäär cī Nhialic ke thɔn bī kɔc la cök, la pīr thīn tēcīt tē wīc Nhialic ye.

¹⁴Këya kɔckiën nhiaar, tē rëer wek ke we tit aköl bī Nhialic luk looi tënë kɔc pinyinhom, wek aadhil luui apēi bī week yök ke we ë kɔc la cök cīn gup adumuššm, ku lak dššr ke ye. ¹⁵Tiëñjkë lier pušū Bányda ke cīt dhël bī kɔc kony kāk rɛc keek yiic. Yen ë kënë cī Paulo, raan nhiarku cī gam cīmēnda we gāt ë ñiëëc kāñ cī Nhialic yiëk ye. ¹⁶Këlä aya, Paulo acī ñiëc gāt rin ë kākä athör yiic ëbën cī tuɔc kɔc cī gam. Ku athörkä aala yiic kök ril yiic cie deet. Ku aacīi kɔc ë piöoc, kɔc kuc kāñ koor gamden ye teet yiic apath, cīmēn ye kek wël kɔc thëer ë Nhialic kuɔc piššc aya. Ku këlä, aa kë rɛc ke bëi tënë ke ë röt.

¹⁷Ku wek kɔckiën nhiaar, wek aa ñic ë kënë thëer. Tietkë röt apath bī kɔc kuc yithkä we cīi mār ë piöocden ë lueth, bāk jäl dhëldun la cök rëer wek thīn. ¹⁸Ku wek aa dhil la tueñ akölaköl ke we ñic nhiër ku lier ë pušū Bányda ku ye Aluängda, Jethu Kritho, ku juakkë ñiëëcdun tënë ye. Bī ya leec ëmën ku akölriëëc. Yenakan.

Athör tueŋ cĭ Joon gŏt

Wĕt nhom

Athör tueŋ cĭ Joon gŏt ala yic wĕl dĭt karou kek ke gĕt yen athöör, tueŋ ě wĕt bĭ yen kĉc riĕel puŏth bĭk aa rĕēr ě tŏk kek Nhialic ku Wĕnde Jethu Krĭtho. Ku dĕt, ee wĭc Joon bĭ kĉc cĭ gam cŏl atĭr nhĭim piöoc ě lueth bĭ gam kĕnĕ rac. Piöoc kĕnĕ acie rŏm kek kĉk ě Jethu Wĕn ě Nhialic. Kuec ě piöoc kĕnĕ, yen acĭ Joon ŋĭec teet yic lŉn Jethu Krĭtho ě ye raan ayic, ku acĭ nyooth lŉn raan cĭ Jethu gam ku nhĭer Nhialic, ka dhil kĉc nhiaar ěbĕn.

Kĉk tŏ thĭn

Wĕt Nhom	1:1-4
Nhialic ee Ruel	1:5-2:29
Mĭth Nhialic ku mĭth jŉŋrac	3:1-24
Yic ku lueth	4:1-6
Kĉk ye looi rin ě nhĭer	4:7-21
Gam ril apeĭ	5:1-21

Wĕt ě Pĭr

1 Wek aa gĕt wĕt raan yen cĭ Wĕt Nhialic lĕk kĉc, ku yen cĭ kĉc gĕm pĭr akŏlriĕĕc ěbĕn. Yen ě tŏ thĭn thĕer kĕc kĕriĕĕc ěbĕn cak. Ku ěmĕn yŏk aacĭ wĕlke piŋ, ku yeen acuk tiŋ nyiĕnkua. Acuk tiŋ, kĉk cĭ looi aa cuk tiŋ ku acuk gŏt cienkua. ²Acĭ Nhialic cŏl aye raan. Acuk tiŋ ku wek aa lĕkku yic cuk tiŋ. Alĕkku we lŉn raan kĕnĕ yen ě pĭr akŏlriĕĕc ěbĕn yiĕk kĉc, ee tŏ thĭn wĕthĕer ku yeen ě rĕēr kek Nhialic Wĕda, ku acĭ Nhialic nyuŏth yo. ³Kĕya, raan cuk tiŋ ku piŋku wĕlke, yen ě raan lĕkku we, rin bĉk rŏt mĕt yo aya bĉk la gam tŏk kek yo. Ku gamda yŏdhie atŏ tĕnĕ Wun ku Wĕnde Jethu Krĭtho. ⁴Wek aa gĕt kĉkkĕ rin bĉk rŏt mĕt yo gamda yic rin bĭ miet piĕnda dĭt apeĭ.

Nhialic ee Ruel

⁵Ku wĕt cĭ Jethu lĕk yo ku yen lĕkku we ěmĕn akĭn. Nhialic apath, ala guŏp wic, acĭt ruel, ku acĭn acuŏl. ⁶Na yeku lueel lŉn cĭ yŏk rŏt mĕt

1:1 Jn 1:1 1:2 Jn 1:14

tënë Nhialic ku ɲot ʏo ye luui käreɕ, ke wět luelku acie yic. Ku aye kakkuan yeku ke looi nyuɔɔth lɔn cī ʏok kuc yiny Nhialic. ⁷Ku na yeku luui kāk wīc, ke ʏok aatɔ ruel yic cīmēn tō Nhialic ruel yic, ke ʏok aabi ʏoyiic mat, ku thon Wēnde Jethu abā adumuɔɔmkua laak wei ēbēn ʏogup.

⁸Na yeku lueel lɔn ʏok acīn gup adumuɔɔm, ke meth yen aye ʏok rōt math, ku ʏok aa kuc yiny cī Nhialic nyuɔɔth ʏo. ⁹Ku na lēkku Nhialic lɔn cī ʏok käreɕ looi, ka pēl käreɕ cuk looi piny ku wuuny ke wei ʏogup buk ben aa kɔc path tēnē ye, rin acī lueel lɔn bī yen kārackua aa pāl piny, rin kē ye lueel aye dhīel looi akōlakōl. ¹⁰Ku na luelku lɔn kēc ʏok adumuɔɔm looi, ka yeku lueel lɔn ē Nhialic yen ē lueth lueel, ku ʏok aa kēc wētde gam.

Raan cī lɔc ku dɔc ē ʏo kony

2 Wět gāt ʏen we athōor miēthkiē, ee wět bāk käreɕ cīi ye looi. Ku na le raan lui kērac kamkun, ke ʏok aala raan Nhialic thiēɕ ē rienkua bī kārackua pāl piny. Raan kēnē ē Jethu Krītho cīn kē dak yeguɔp ē Nhialic nyin. ²Yen ē raan cī thou rin bī adumuɔɔmkua pāl piny. Aacie adumuɔɔmkua ē rōt kek ye Nhialic ke pāl piny ē wētde, aaye ke pāl piny agut adumuɔɔm kɔc pinyhom ēbēn aya.

³Dhēl ye nyuɔɔth lɔn ɲic ʏok Nhialic ayic, ee wět nadē ke ʏo thek lōɲke. ⁴Na ye raan lueel ka ɲic Nhialic, ku acīi lōɲken cī lēk kɔc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc kāk ē yith tēnē Nhialic. ⁵Ku raan luui kē cī Nhialic lueel, ke nhiērde acīi thok bī kaɲ dak tēnē Nhialic. Ee kēya, kēn ʏo nyuɔɔth lɔn ye ʏok tōk kek Nhialic akīn, ⁶na ye raan lueel ka cī yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cīmēn wār ye Jethu luui.

Lōɲ Yam

⁷Ke week kɔckiēn nhiaar, wět gāt tēnē we acie lōɲ yam. Ee lōɲ tōɲ ʏɔn cāk piɲ ʏɔn jɔk wek mēt tēnē Jethu. ⁸Kēya, lōɲ gāt we kēnē ala yic wēt ē yam, rin dhēl cī Jethu pīir thīn acī nyuɔɔth ʏo wēt ē yen yam, ku aye piērdun nyuɔɔth aya lɔn yen lōɲ yam rin käreɕ aaci dhuk piny, rin ruel Nhialic acī nyuɔɔth.

⁹Na le raan ye lueel lɔn luui yen ruel Nhialic yic, ku ē kam awēn, ke man raan cī gam, ke raan kēnē aɲot rēēr muɔɔth yic agut ēmēn. ¹⁰Kɔc ē kɔc cī gam nhiaar kek aa kɔc pīr ruel Nhialic yic, ku abī ke cɔl acīn kēreɕ loikē. ¹¹Ku kuat raan man raan cī gam, acīt raan tō muɔɔth yic kuc tēn le yen thīn. Rin cī muɔɔth ye cɔl acīi piny tiɲ.

¹²Wek kɔc cīt miēthkiē, wek aa gāt athör kënë, rin aŋicku Nhialic aci käreç päl piny tēnē we, rin Raan cī lɔc ku dɔc.

¹³Wek kɔc we kɔŋ gam, wek aa gāt, rin wek aa ŋic raan tō thin thēer ke piny kēc cak.

Wek kɔc puɔc gam, ʏen agēt tēnē we rin cī wek jɔŋrac göök.

¹⁴Wek aa kɔc cīt miēthkiē, wek aa gāt wēlkä rin cī wek aa kɔc cī Nhialic Wäda ŋic.

Wek kɔc we kɔŋ gam, wek aa gāt rin wek aa ŋic raan tō thin thēer ke piny kēc cak.

Wek kɔc we puɔc gam, wek aa gāt ẽ rin cī wek wēt Jethu gam apei, ku bī wēt Nhialic arēer wepuōth akōlaköl, ku week aaci jɔŋrac göök.

Duökkē kāk pinynhom ye nhiaar

¹⁵Duökkē ke ye nhiaar dhöl kɔc rɛç pīr tō pinynhom, duökkē ke ye nhiaar kāk pinynhom. Rin raan nhiaar kāk tō pinynhom, aci lēu bī Wäda Nhialic nhiaar aya. ¹⁶Dhöl rɛç kɔc tō pinynhom cīt ẽmēn ye kɔc luui kē nhiarkē wickē, ku yekē nhiaar kē cik tiŋ, ku yekē nhiam kajuēc tō tēnē ke. Dhölkä aa dhöl pīr pinynhom. Aacie bēn tēnē Nhialic Wäda. ¹⁷Piny kënë aya, aci Nhialic jɔk bī rac kek kɔcken nhiaar ye, ku raan kē wic Nhialic looi ẽ pīr akölrīēc ẽbēn.

Raan ater Raan cī lɔc ku dɔc

¹⁸Miēthkiē, thök ẽ piny aci thiök. Acuk lēk we thēer lɔn bī raan ater Raan cī lɔc ku dɔc tic. Acäk tiŋ kɔc ater Raan cī lɔc ku dɔc juēc aaci tuöl. Wēt kënë, aye nyuɔoth ẽ yic lɔn cī thök piny thiök. ¹⁹Kockä, aake rēer ke ʏo ẽ tøk, ku aaci jäl ẽmēn. Keek aake kēc kepuōth mät ʏo ẽ yic alanden, diēt aa ŋuōt ke rēer kek ʏo. Jälden ẽ ye nyuɔoth wēt kēc kek kepuōth mät ʏo.

²⁰Ku wek aa kɔc ye Nhialic Wēike tääu wepuōth, ku këya, yen aci wek kāk yith ŋic wedhie. ²¹ʏen aci gēt tēnē we rin ye ʏen ye lueel lɔn cī wek yic Nhialic ŋic. ʏen agēt tēnē we rin wek aa ŋic yiny ẽ Nhialic. Ku rin ŋic wek ye acin luenh tō yiny ẽ Nhialic yic.

²²Ye raan yindē yen aluēeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan cī lɔc ku dɔc. Raan cīt kënë, ee raan ater Raan cī lɔc ku dɔc, ku ẽ Nhialic Wäda kek Jethu Wēnde kek aaci yen ke kuc. ²³Na le raan tōŋ kuc lɔn cī Jethu ye Wēn Nhialic ka ril yic apei tēnē ẽ raan kënë bī mat kek Nhialic Wäda. Ku na cī gam lɔn ye Jethu Wēn Nhialic, ka bī mat kek Nhialic Wäda.

²⁴Yakē wēt Nhialic wäär yen cāk gam muk wepuōth akōlaköl. Na muökkē wēt wäär cī lēk we wäär mēt wek röt Jethu, ke wek aabi pīr ke

we ye tök kek Jethu ku Nhialic Wäda. ²⁵Ke yook aabi p̄ir akölriëc eb̄en pan Nhialic c̄i Jethu yo th̄on b̄i yiëk yo.

²⁶Wek aa gät rin wēt k̄oc we them bik we mūr. ²⁷Ku week aaci Jethu yiëk Wēi Nhialic, ku rin rēer Wēike ke we, ke wek aaci ben w̄ic raan dēt piöoc we. Ku Wēi Nhialic ē we piöoc k̄eriëc eb̄en, ku piöoc we yiny c̄in yic lueth. Kēya, wek aaya yöök bāk aa mat ke Jethu t̄ec̄it t̄ē c̄i Wēi Nhialic we l̄ek th̄in.

Mith ē Nhialic

²⁸Wek aaya yöök aya miëthkië, bāk aa rēer ke we mēt kek Jethu. Rin na ben la b̄en pinynhom, ke yook aaci gup b̄i riöoc buk r̄om kek ye.

²⁹Ee kēya, c̄it m̄en ηic wek ye l̄on le Raan c̄i l̄oc ku d̄oc cök. Kēya, aηieckē aya na ye raan kē la cök looi, ka c̄i ya manh ē Nhialic.

3 Takkē wenh̄im yen kē c̄i Wäda Nhialic lūi yo rin nhierden rēer kek yo, ee kē nhieer yen yo apei, abi yook c̄ol aaye miëthke, ku ē yic alanden yok aaci ya miëthke. Ku wēt kuc th̄an pinynhom ye, l̄on ye yok mith Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ²Wek k̄ockiën nhiaar em̄en, yok aaci ya mith Nhialic. Ku aηot kucku t̄ē b̄i yok yiendē th̄in aköldä. Ku yeen aηicku, t̄ē le Raan c̄i l̄oc ku d̄oc dhuk pinynhom, ke yok aabi ciët ye, rin abuk t̄ij ē yic, ye yen ηa. ³Ku week, raan ye ηööth l̄on b̄i yen ciët Jethu, ka dhil yeguöp wuöony wei adumuöömke b̄i rēer ke la wic, cim̄en Raan c̄i l̄oc ku d̄oc cie adumuööm ye looi.

⁴Kuat raan la tueη ke loi awuöc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lööηke kek aaye dhöl yiic. ⁵Aηieckē, k̄en b̄ii Raan c̄i l̄oc ku d̄oc pinynhom, ee l̄on b̄i adumuöömku b̄en wuöony wei yögup, ku yen nhom acie adumuööm ē looi ac̄in.

⁶Kēya, t̄ē c̄i raan rot mat kek Jethu, ka c̄ii adumuööm looi akölaköl, ku raan adumuööm looi akölaköl aye nyuöoth l̄on kuc yen Raan c̄i l̄oc ku d̄oc alanden.

⁷Wek miëthkië, tiëerkē nh̄im, b̄i ciën raan ruēny we. Raan ye looi ē kēpath ala cök cim̄en le Raan c̄i l̄oc ku d̄oc cök. ⁸Ku raan awuöc looi akölaköl ē raan j̄oηrac, rin j̄oηrac ac̄a awuöc looi t̄ēwäär ciek ē piny. Ku W̄en Nhialic ac̄i b̄en pinynhom b̄i kē c̄i j̄oηrac looi b̄en rac.

⁹Ac̄in raan ya manh Nhialic ku ηot ye luui k̄arec. Rin p̄ir Nhialic atö yeguöp. Acie awuöc looi akölaköl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰Ku k̄en mith Nhialic ku mith j̄oηrac nyuöoth ak̄in, k̄oc cie luui k̄apath, ku k̄oc cie miëthak̄en ye nhiaar, acie mith Nhialic.

Nhiarkë röt kamkun

¹¹Kënë yen ë wët cäk piŋ nyin yic wäär mët wek röt Raan cī lɔc ku dɔc, lɔn dhil ɣok röt aa nhiaar kamkua. ¹²Këya, duökkë röt thöŋ raan ɣɔn cɔl Kain, raan luui kāk jɔŋrac cī mēnh nōk. Yeŋö kēn nēk mēnhē? Kēn nēk yen mēnh Abel ë wët ë mēnh luui kāk la cök ku yeen ë luui käreɕ. ¹³Këya, duökkë gēi miēthakāi tē meen kɔc ë pinynhom we. ¹⁴Aŋicku alanden lɔn ɣok aa ɣo cīt kɔc cī thou, ku emēn ɣok aa rēer pīr akölriēc ebēn yic, kënë ayeku ŋic rin emēn ɣok anhiar wämāthakua kɔc cī gam. Na ye raan cīi wämēnhē nhiaar ka ŋot rēer ke cīt raan cī thou. ¹⁵Ku tēnē Nhialic, raan man kɔc kōk athōŋ kek raan cī raan dēt nōk, ku aŋieckē raan kɔc nōk acīn pīr akölriēc ebēn pan Nhialic tō kek ye ë yic. ¹⁶Nhiēr ayeku ŋic kēlä, Jethu acī rot cɔl anak rin bī yen ɣo waar adumuömkua yiic, aye nyuɔth lɔn nhiēr yen ɣo. Ku këya, ɣook aya ɣok aa dhil röt cɔl anak rin miēthakāi kua.

¹⁷Këya, cimēn na ye raan la kāŋ ku tiŋ mēnhē dēt cīn kāŋ ku kueec bī cīi muɔc, ka cīi lēu bī lueel lɔn nhiēr yen Nhialic. ¹⁸Wek miēthkiē acuk bī ya lueel ë path ɣothook lɔn nhiēr ɣok röt kamkua, ɣok aa dhil röt kony kamkua kāk yeku ke looi yiic. ¹⁹Na cīt nhiēr nhiēr ɣok röt ë kënë, ka buk jal ŋic ayic lɔn ɣok aa kɔc Nhialic, ku cuk ben aa dieer. ²⁰Na ye kāk yeku ke looi ɣo cɔl aaye kɔc rac, ka dhilku ŋic lɔn tēktēk Nhialic awār tāktākda, aŋic kēriēc ebēn ë cök.

²¹Wek kackiē, na cīi kāk yeku ke tak ye lēk ɣo lɔn ye ɣok kɔc rac, ke ɣok aaciī gup bī ya riöc tē röök ɣok tēnē Nhialic. ²²Ku abī ɣo gām kuat kāk cuk thiēc, rin ë kē cī lueel yen ayeku looi. Ku ɣok aa pīr dhēlden miet puɔu yic. ²³Kē cī Nhialic lēk ɣo ë lɔn buk la gam tēnē Wēnde Jethu Krītho, ku ɣok aa dhil röt nhiaar kamkua, cīt tēwäär cī yen ye lēk ɣo thīn.

²⁴Kuat raan loi kē wic Nhialic acī rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rēer kek ye. Ku tē ye ɣok ye ŋieɕ thīn lɔn cī Nhialic rot māt ɣo, ee Wēiken cī gam ɣo.

Wēi yic ku wēi lueth

4 Wek kōckiēn nhiaar duökkë wēt raan ye lueel lɔn le yen ke wēi ë guɔ gam, kaŋkē wētde tak yic apath bāk ŋic lɔn tō Wēi Nhialic yeguɔp alanden, rin cī alueth kāŋ tiŋ thiēi pinynhom ebēn. ²Tē lēu bī yīn raan rēer kek Wēi Nhialic ŋieɕ thīn akīn. Ee raan ye lueel lɔn Jethu Krītho acī bēn pinynhom ke cīt raan, Wēi Nhialic arēer kek ye.

³Kuat raan kuec kākā acīi rēer kek Wēi Nhialic, ee riel jɔŋ ater Raan cī lɔc ku dɔc yen arēer kek ye. Yen wäär cäk piŋ lɔn bī yen bēn, acī bēn, arēer pinynhom emēn.

⁴Ku wek miëthkië, wek aa kɔc Nhialic, ku wek aaciï jai piöoc ë kockä. Wek aaciï jai piöoc käreç rin rëer Wëi Nhialic kek we, ku yen aril tënë jɔŋrac yen mac kɔc kuc Nhialic pinynhom. ⁵Aluethkä aa kuc Nhialic. Käk yekë ke lueel aa käk ye kɔc kuc Nhialic ke lueel. Ku kɔc kuc Nhialic aa wëtden gam. ⁶Ke yook kɔc ci gam yok aa kɔc Nhialic. Ku kuat raan ŋic Nhialic ë piöocda gam, ku kɔc kuc Nhialic aacie piöocda ye gam. Ku ë yen të ye yok kɔc rëer Wëi Nhialic kegup ŋic thïn, ku kɔc rëer jɔŋrac kɔc ruëeny kegup.

Nhialic ee Nhiër

⁷Ke week kockiën nhiaar, yeku röt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen yo cɔl anhiar kɔc kök. Kuat raan kɔc kök nhiaar, aye nyuɔth wët ë yen manh Nhialic ë yic ku aŋic Nhialic. ⁸Ku raan ciï kɔc kök ye nhiaar akuc Nhialic, rin Nhialic ë nhiër. ⁹Ku Nhialic aci nhiërde nyuɔth yo rin aci Wënden tøk cɔl abö pinynhom ë tën, rin buk pïr alanden ë rienke. ¹⁰Nhiër ë yic acie wët bi yok Nhialic nhiaar, ee lɔn nhiëç Nhialic yo, ku kënë yen aci yen Wënde tuç ë pinynhom bi bën thou rin bi adumuömkua päl piny. ¹¹Ke wek kackië, na ye Nhialic kë nhiaar yo apei këlä, ke cie yic buk röt aa nhiaar kamkua?

¹²Acin raan ci Nhialic kaŋ tiŋ, ku na nhiarku röt kamkua ke Nhialic abi ya mat kek yo, ku nhiërde abi rot a luöi yo təcit të wïc ye. ¹³Yok aaci Nhialic yiëk Wëike, ku buk aa ŋic këya lɔn ci yok aa tøk kek ye, ku yeen ë tøk kek yo.

¹⁴Ku acuk tiŋ, ku yen ayeku lëk kɔc aya, lɔn ci Nhialic Wäda Wënde tuöç pinynhom bi raan ëbën bën luök. ¹⁵Na ye raan lueel lɔn ye Jethu Wën Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶Ku nhiërde tënë yo acuk ŋic ku gamku.

Nhialic ee nhiër. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kɔc kök, ka ci mat kek Nhialic, ku mët Nhialic kek ye. ¹⁷Nhiërda ë la cök të ciï yok gup ye riöç aköl luŋdit, rin yok aa pïr pinynhom təcit tëwäär pïir Jethu thïn.

¹⁸Kuat raan tō nhiër yepuöu acin kë ye yen riöç. Rin nhiër ë yic, ee riöç cuɔp wei. Kɔc aa riöç të ye kek ye tak lɔn bi ke tëm awuöç, ku raan ë riöç aciï nhiërde la cök.

¹⁹Kënë yo yiëk riel buk Nhialic nhiaar ku kɔc kök, ee rin ci yen yo kaŋ nhiaar. ²⁰Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man menhkën ci gam, ke raan kënë ë lueth yen aye lueel. Rin aciï lëu bi raan Nhialic nhiaar, Nhialic këc kaŋ tiŋ, ku ciï raan nhiaar, raan ye tiŋ akölaköl. ²¹Ke yook, yok aa dhil kɔc nhiaar aya, rin yen kë ci Nhialic lëk yo buk aa looi. Aci lueel kuat raan nhiaar Nhialic adhil kɔc nhiaar aya.

Gam tēnē Manh ē Nhialic

5 Kwat raan ye gam lɔn Jethu yen ē Raan cī lɔc ku dɔc, ke raan kēnē ē manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wāda, ke ʔook aa dhil miēthke nhiaar aya.

²Ayeku ŋic alanden lɔn nhiēer ʔok mīth ē Nhialic, tē nhiēer ʔok Nhialic ku yeku looi kwat kē ye lēk ʔo buk looi.

³ʔen ē jam kēlā, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke ʔok aa dhil kāk cī lēk ʔo looi. Kākkā aacīi yiic ril buk ke looi. ⁴Rin kwat manh Nhialic ala riel bī kuc dhōl kɔc kuc Nhialic, ku alēuku buk looi rin cī ʔok la gam tēnē Jethu. ⁵Acīn raan dēt la riel bī kuc dhōl kɔc kuc Nhialic, aa kɔc la gam tēnē Jethu kapēc lɔn ye yen Wēn Nhialic.

⁶Ee yeen Jethu Krītho, yen acī bēn pinynhom, ku yeen acī Joon raan kɔc muɔɔc nhīim bēn muɔɔc nom ē pīu. Acie miōc nom yen cī rot looi ē rot, yeen acī bēn nōk rienkua. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth ʔook lɔn ye wēlkā yith. Rin Wēi Nhialic yen ē kɔc nyuōth kēn yic akōlakōl. ⁷Ala kəŋ kadiäk ye nyuōth ʔo ye Jethu ŋa.

⁸Kākkā kadiäk, Wēi Nhialic, miōc ē nom, ku nāäkde, keek kadiäk ēbēn ē tōk yen ayekē nyuōth.

⁹Na ye kɔc jam kāk cīk tiŋ ku gamku wēt luelkē, yeŋō cīi ʔok kāk cī Nhialic nyuōth ʔookkā ye gam? Aa dhil ē gam, rin kāk ye Nhialic ke lueel aa dīt apēi tēnē kāk ye raan ke lueel, ku wēt jīem yen kēnē, ee Wēnde yen aye yen jam tēnē ʔo. ¹⁰Kēya, na ye raan cī gam, ka dhiel ŋic ē cōk lɔn ye Jethu Wēn Nhialic, ku adhil ŋic alanden lɔn kāk cī Nhialic nyuōthkā aa yith. Ku raan cie kē cī Nhialic lueel ye gam, ka ye lueel lɔn ye Nhialic alueth. Rin akēc wēt cī Nhialic lueel rin Wēnde gam. ¹¹Kēnē ye cɔl aŋicku lɔn kē cī Nhialic lēk ʔo ē yic, ee rin cī yen ʔo yiēk pīr akōlriēc. Ku pīr kēnē ayeku ʔok tēnē Wēnde. ¹²Ee kēya, kwat raan cī mat kek Wēnde ka bī pīr akōlriēc ʔok. Ku raan cī jai Wēn Nhialic, ka cīi pīr akōlriēc ēbēn bī kəŋ ʔok.

Thök ē wēl

¹³Wek aa gät, wek kɔc cī riel Jethu gam, ke ye Wēn Nhialic ku bāk ŋic lɔn le wek pīr akōlriēc ēbēn. ¹⁴Ku ē kēya, acīn kē lēu bī ʔo riāac gup tē ye ʔok Nhialic door, rin kwat kē buk aa thiēc ye, kēn ye miēt puŋu abuk ya ʔok.

¹⁵Ke week tēcīt tē ŋicku ye, akēc kəŋ kuc kē wīcku. Yeku thiēc kē wīcku, ku ŋicku lɔn bī yen ye gām ʔo. ¹⁶Ke yeen, na tiŋ raan menhkēn cī gam ke looi awuōc, awuōc ē dhie cie raan ē tēk bei tēnē Nhialic akōlriēc ēbēn, ka dhil rōök tēnē Nhialic bī raan kony. Ku Nhialic

abi p̄ir ẽ raan c̄al ala c̄ok. Ala adumuḿm raan t̄ek bei t̄enẽ Nhialic ak̄olriẽec. Ku uren aciĩ jam b̄ak aa r̄oök rin adumuḿmke. ¹⁷K̄arec ye looi ẽb̄en, adumuḿm, ku ala adumuḿm k̄ok cie k̄oc ye t̄ek wei t̄enẽ Nhialic ak̄olriẽec ẽb̄en.

¹⁸Aṅicku l̄on raan ci ya manh Nhialic acie awuḿc ẽ looi ak̄olak̄ol, aye Jethu W̄en ẽ Nhialic tiit guḿp, aciĩ j̄oṅrac ye muḿr acin.

¹⁹Aṅicku l̄on ye ʒok m̄ith ẽ Nhialic, ku l̄on yen j̄oṅrac yen mac k̄oc kuc Nhialic. ²⁰Aṅicku aya l̄on W̄en Nhialic aci b̄en pinynhom ẽ t̄en. Ku ẽ yen aci ʒo c̄al aṅic Nhialic ẽ yic, yen aci ʒo c̄al amat ʒoyiic kek Nhialic, ee rin ci ʒok mat kek W̄ende Jethu Kr̄itho. Acin Nhialic d̄et ee Nhialic t̄oṅ. Ee yeen ẽ rot yen ẽ p̄ir ak̄olriẽec ẽb̄en b̄ẽi. ²¹Ke week mīethkiẽ tīẽerkẽ nh̄iim b̄ak pīooc rac ciĩ gam.

Athör ë rou cï Joon göt

Wët nom

Athör ë rou ëcï Joon göt tënë akut kɔc cï gam tädët. Wäär gët yen athöör, Joon ë rot cɔl raandit, ku cɔl akut kɔc cï gam aye tik ke miëthke. Athör ciek kënë ë jam nhiër kam kɔc cï gam, ku bï kɔc yöök bik röt tiit tënë kɔc aa lueth ku piöcöden.

Käk tö thïn

Muöth tueŋ	1-3
Yic ku nhiër	4-6
Lëk rin piöcöc ë lueth	7-11
Muöth ciëen	12-13

Ee yen raandit akut kɔc cï gam, yen agët athör kënë tënë akut kɔc cï gam cï Nhialic lɔc bï rëer keyiic ke cït miëthke. Wek aa nhiaar piändië ëbën, ku acie yen rot yen nhiar we, aa kɔc ëbën ŋic yic cï Nhialic nyuöth ke, kek aa nhiar we piänden yic aya. ²Wek anhiaar ke rin yook ëbën, yok aa ŋic yic cï Nhialic nyuöth. Ku yic kucku abuk aa ŋic akölaköl.

³Bï Nhialic kek Wënde Jethu Kritho yo döc ku pëlkë käraackua piny, ku bik yo cɔl arëër ë duk döörden yic, të rëer yok dhël yic cïk nyuöth yo, ke yo nhiar röt kamkua.

Yic ku nhiër

⁴Yen a ya cï puöu miet apeidit wäär piŋ yen ye, lɔn kɔc kök weyiic aake lui təcït të cï Nhialic ye nyuöth yo, yen ë kë cï lëk yo buk ya looi. ⁵Këya, wek kɔc cï gam alëk we lɔn yok aa dhil röt nhiaar ë kamkua. Ku kënë acie löŋ yam, ee löŋ theer ŋicku tëwäär buöth yok Jethu. ⁶Na nhiarku röt ayic, ke yok aa dhil kë cï Nhialic lëk yo buk looi, looi, rin wäär tueŋ gem yok wët Jethu, kën cï lëk yo buk aa looi ë lɔn buk röt aa nhiaar kamkua.

⁵ Jn 13:34; 15:12, 17

Lëk rin piöc ë lueth

⁷Yen aluel kënë rin kɔc kɔk ë kɔc wëŋ nyin aatö thïn, aa kɔc piöc lueth ë path. Ayekë lueel lon Jethu Kritho akëc bën pinyhom kecit raan. Raan ye lueel këlä, ee kɔc wëŋ wei, ku athöŋ kek raan ater ë Jethu. ⁸Tiëerkë nhïim bi kɔckä we ciï wëŋ, bi kakkun puöth cak looi tënë Nhialic ciï mär ë path. Tietkë wenhïim apeï bi Nhialic we gam ariöpdun ëbën.

⁹Alëk we, na ye raan juek këde thïn käwäär ci Jethu piöc yiic, ka ciï kɔŋ mat kek Nhialic. Ku na ciï raan wët ci Jethu piöc juak ë wëlke ë rot, ka bi mat kek Jethu ku Nhialic Wun. ¹⁰Ku na bö raan tënë we ku ye ke piöc kāk ciï thöŋ kek kāk ci Jethu piöc, ke duökkë cɔl abö pandun bi bën rëer kek we. Ayi muöth aya duökkë muöth. ¹¹Kënë alëk we, na ye raan muöth raan kënë bi ciët raan ci gam, ka ci rot mät ye. Ku aloi këreec ye looi aya.

Muöth ciëen

¹²Käjuëc apeï aake ba lëk we, ku acä wic ba ke göt athör yic ëmën. Kë wiëc ba looi, ku aŋääth aya, ee lon bi yen la kenye tënë we, buk la röm ku jieemku röt ë kamkua, ku yok aabi puöth jal la yum yodhie.

¹³Akut kɔc ci gam ë tënë ë we muöth.

Athör ë diäk cï Joon gõt

Wët nhom

Athör ë diäk ë gët Joon tënë raan tō akut kōc cï gam nhom cōl Gaiōth. Acï Gaiōth leec thïn wët ë yen kōc cï gam kony, ku yōök ke bïk rōt tiit ë mony cōl Diōtrepeth.

Käk tō thïn

Muōth tueŋ	1-4
Joon acï Gaiōth leec	5-8
Joon acï Diōtrepeth nyieeny.....	9-10
Joon acï Demetriōth leec.....	11-12
Muōth ciēen.....	13-14

Ee yen raandit akut kōc cï gam, yen acï yï gät athör kënë yïn Gaiōth raan nhiaar piändië ebën. ²Mäthdië, aŋääth Ƴapuōu lōn puōl yïn guōp, ku lōn le yïn tueŋ kek luōdu apath, cïmën pïr wëiku ë Nhialic nhom. ³Ƴen acï puōu bën miet apei wäär bïi kōc kōk cï gam tënë yï, ku lëkkë Ƴa lōn yïn apïr dhël ë Nhialic yic akōlakōl. ⁴Na pieŋ lōn mïthkiën cï gam cïmëndu aa pïr tēcït tē cï Nhialic ye nyuōth Ƴo thïn, ke Ƴa cōl amit puōu apidit.

Gaiōth acï leec

⁵Mäthdië yïn acï kajuēc looi kāk cï kōc cï gam kony, kōc cï gam ë cath ke piōōc wët Jethu, agut kōc cie kōc pandun. Kënë, acï nyuōth Ƴa lōn yïn ë raan path cï wët Jethu gam. ⁶Acï kōc ca konykă lëk Ƴo, Ƴok kōc cï gam tēn yen tē nhieer yïn ke thïn. Ku emën alëk yï ba ŋot yï la tueŋ ke yï kony ë kōckă, tē jiël kek tënë yï. Kënë adhielkë looi dhël nhieer Nhialic. ⁷Rin kōckă aa cath ë baai yic, rin aa kōc lui rin Jethu. Acïn kē yekë thiëc, nadë ke lōmkë tënë kōc cie kōc cï gam bï kek rōt kony. ⁸Këya, Ƴok kōc cï gam, Ƴok aa dhil kōckă gām kuat kāk wickë ke, rin buk aa kac tōk lui Ƴok ke yiny Nhialic yen yekë lëk kōc.

1 Luōi 19:29; Rom 16:23; 1Kor 1:14

Diötrepeth ku Demetriöth

⁹Wek aaca kaŋ gät athöör thæer, wek kɔc cī gam ë tēën. Ku Diötrepeth acī bēn jai ë wētdië, rin awic bī ya yen wat akut nhom. ¹⁰Të le ŷen ŷet pandun, acīn kē ba moony tēnē kɔc, ee kāk ye Diötrepeth looi yiic ëbēn, aa kāk lueth kek aye lueel ŷaguöp. Ku yeen aya aloi dēt wär kēnē, akuec bī kɔckuan cī gam lor, kɔc ë cath ke piöoc wēt Jethu, ku ë jai aya bī kɔc puöl bīk wämäthakēn cī gamkă aa lor, ku ë kɔc ë kɔc lor cuöp wei akut yic. ¹¹Yīn mäthdië duk kɔckă ræc luçiden ye kiëët, dhiel ë kiëët këpath ye kɔc path looi. Na loi raan käpath, ke këpuoŋth cī looi aye nyuwoŋth lɔn raan kēnē ë manh Nhialic, ku raan ë luui käreç, käreç ye looi aaye nyuwoŋth lɔn raan kēnē akuc Nhialic.

¹²Kuat raan ëbēn kɔc cī gam yiic, aye lueel lɔn raan cɔl Demetriöth ë raan path. Ee kē cī Nhialic lëk ŷo buk aa looi yen aye looi. Yen alëk yī lɔn yeen ë raan path, ku aŋic aya, kuat kē ya lueel rin raan ëbēn, ee ya yic.

Muöth ciëen

¹³Käjuëc apɛi aake nhiaar ba ke lëk yī, ku acä wic ba kek gät athör yic. ¹⁴Kē wiëc ku aŋääth, ee lɔn bī ŷen la keny tēnē we ëmēn, ku ë tēën yok abī la yök ku jieemku röt kamkua ŷodhie. Nhialic abī we cɔl arëër ke döörde. ¹⁵Wämäthakun cī gam rëër ë tēn aa yī muöŋth. Miäthkē kɔc cī gam rëër ke we ë rienkië ëbēn.

Athör Jut

Wët nom

Athör Jut aci göt bi kɔc lɛk bik nhiim tir kɔc piöc è lueth, kɔc ye lueel lon ye kek kɔc ci gam. Kè tō athör ciek kënë yic, yen athörj kek athör rou è Piter, raan è kɔc bi ye kueen dæet puõth, bik nɔt ke la tuej kek gam wäär ci Nhialic gäm kacken ci wëtde gam.

Käk tō thïn

Muõth	1-2
Awuõc bi kɔc piöc è lueth yök	3-16
Riel è puõu gam yic	17-23
Röök	24-25

Ee yen Jut, yen alony Jethu Kritho. Ku ya mënhe Jemith.

Yen agët kɔc ci Nhialic ke cɔl, kɔc pïr è nhiër Nhialic Wäda. Ku tit Jethu Kritho ke. ²Calkè döör ku nhiër ku pël piny è wël arëër kek we atheer.

Kɔc piöc è lueth

³Wek kɔckiën nhiaar, aca them apei ba we gät tē ci Jethu Kritho yo kuony thïn yodhie. Ku kë ca tak è kë bi yen we gät nyin yic emën. Ku ba we dæet puõth, bæk la tuej kek gam wäär ci Nhialic gäm kacke bi rëer ke ke. ⁴Rin ci kɔc rɛc kuc Nhialic röt kuël yoyiic ke kucku ke. Ku reckè wët puõth è Nhialic bi kek dhölken rɛc thiaan köth thïn. Ku jeikè Jethu Kritho ku ye Bányda. Ku athör theer wël Nhialic acä awuõc bik yök thïn nyuõth wäthæer.

⁵Na cɔk alon njic wek kakkä ebën, ka wiéc ba ben tæk we, yen tēyɔn ci Nhialic kɔc Itharel luäk thïn tənè kɔc pan Ijip. Ku tē ci yen kɔc kök kamken ke ci jai è wëtde bën rac thïn. ⁶Ku takkè aya, lon atuuc nhial wäär ci luoiden bar nyin ku kueeckè bik rëer tēden ci tæk ke, aa rëer

1 Mt 13:55; Mk 6:3 5 B.bei 12:51; Kn 14:29-30

ke ke der akölaköl ë muöth yic piiny. Të muk Nhialic ke thïn yet aköl luñdit bi ke jal tëm awuöc thiek.

⁷Ku muökkë wenhiim aya yen këwäär ci rot looi tënë Thodom ku Gomora, ku bëï thiök ke ke. Wäär ci kóc ke rëer ë geethkä yiic luui cïmën atuuc nhialkä, kóc wäär ci kepuöth yiëk bal. ku kuat kärec kök ye kek röt lööm. Ku ëmën aaci tëm awuöc ci ke cuat many akölrïëc ëbën yic. Ku bi nyuöth raan ëbën yen awuöc ye gäm kóc ci luui kärec.

⁸Ku kóc rëc ci röt kuël yoyiic kä, aa la kækken ke nyuöth ke këya bik awuöc aa looi kegup ë röt. Aaci riel Nhialic dhöl yic ku lueelkë kärec atuuc nhial gup. ⁹Na cök aa tunydit atuuc nhial nhiim cöl Maikel ka këc looi. Wäär göth yen kek jöhrac, yon teer kek ye, yeja bi guöp Mothith nyaai, yen Maikel nhom akëc jöhrac bën lat, aci bën lueel ëlä, “Nhialic abi yi tëm awuöc!” ¹⁰Ku köckä aa kóc mät ku lëëtkë kóc kë këc deet yic, ku käk njickë ke cik ye tak yiic, cïmën läai ë path, luoi ë käckä abi Nhialic ke nöc. ¹¹Abi rëëc apeï tënë ke! Ee dhël Kain yen acik buöth yic. Ee rin wëü ë path yen aye kek awuöc wäär ci Balaam looi, looi aya. Aaci këec wei tënë Nhialic cïmën Kora, ku aabi Nhialic nöc cïmën wäär nëk yen Kora. ¹²Ku keek aa yär guöp bëï tënë we, të looi kek käreckä ke ci gup riöc, të mïth wek ke ke akuötdun yic. Ayekë nhiaar kë la guäpden yic kepëc. Aa cit luääat ye yom kuaath ku ciï tueny. Aa cit tiim cie luök të cök yen a rut, tiim ci meiken nyuän bei. Köckä aa thou arak rou ë luoi adumuööm, ku kækken rëc yekë ke looi cök alon ye kek kóc ci gam. ¹³Aa röt jat nhial cïmën apuöök ë wärdit yic, bik teden rëec kek thïn nyuöth. Aacit kuel ci yiëc dhëlden yekë buöth yic, ë rin ci Nhialic tëcol bi yen ke cuat thïn looi tënë ke akölrïëc ëbën.

¹⁴Enok, raan käk Nhialic tïj, manh ye kuat Adam yic dhorou yen ëci ye lueel theer ë rienken ëlä, “Nhialic abi bën kek atuucken juëc apeï ciï kuen, ¹⁵bik luk bën looi tënë kóc. Ku kóc la gup adumuööm ci kuc ye, aabi tëm awuöc rin kärec juëc cik looi. Ku kärec cik luëel yeguöp!”

¹⁶Köckä aa Nhialic gök akölaköl ke nyieny kóc kök. Ee luoi ë dhölken rëc kek ayekë ke buöth yiic. Aa jam ë nhiam rienken ë röt. Ku yekë kóc kök math nyïn bik ke buöth cök.

Tir ë nhom ku lëk

¹⁷Ku yeen muökkë wenhiim wek köckiën nhiaar, yen këwäär ci atuuc Bänyda Jethu Kritho lëk we. ¹⁸Acik lëk we ëlä, “Të le aköl luñdit thiök, ke kóc kök rëc, kóc ke looi käk wïc piäthken kepëc aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui.” ¹⁹Köckä kek aa kóc tëëk yiic, kóc ye buöth yic dhöl

7 Cäk 19:1-24 9 Dan 10:13, 21; 12:1; Ny 12:7; L.rou 34:6; Dhäk 3:2

11 Cäk 4:3-8; Kn 22:1-35; 16:1-35 14 Cäk 5:18; 21:24 18 2Pit 3:3

kɔc ɛ path, keek aa cɪn gup Wëi Nhialic. ²⁰Ku week kɔckiën nhiaar lak tueŋ gamdun yic apath cɪmën ye Wëi Nhialic we kony bāk aa rōök. ²¹Ku muōkkë röt ɛ nhiër Nhialic yic, ke we tit Bānyda Jethu Kritho, bī we bën nyuōth tē nhiɛr yen we thɪn ku gām we pɪr akōlriëc ɛbën.

²²Yakë kɔc ŋot ke diu nyuōth piathdun. ²³Kuɔnykë kɔc kōk bīk cīi la mɛɛc. Ku nyuōthkë piathdun tēnë kɔc kōk, ke we tit röt ɛ ke bīk we cīi riöp acol kāracken yiic, ku bāk cīi la dhōlken yiic, dhōl adumuōm.

Rōök

²⁴Tēnë Nhialic, raan lëu ye bī we muk bāk cīi lööny wei. Ku bīi we, ku cɔl we akāac yenhom diɛkde yic ke we mit puōth, ke cɪn kërɛɛc rēɛr ke we, ²⁵tēnë Nhialic, yen Nhialic tōŋ tō thɪn, yen ɣo kony, rin Jethu Kritho Bānyda, bī ya leec, ee diētde, ee riɛl, ku bāanyde, akōlë, ku thɛɛr, ku akōlriëc ɛbën! Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon

Wēt nom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gōt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Krītho ke ye Bēny. Wētdit wic raan gāt athöör, ee wēt biī kōc bi ye kuen rīeel puōth bik la ŋōth, bik rēer ke ŋōth akööl käreec ke gum.

Abaŋdit athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōth, ku kāk cī tīŋ cī ke kiēt wēl yiic, kāk ye kōc thēr wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bik rēer ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guiir ke cīt dhōl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhōl juāac cīi thōŋ, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alōn cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke deet yiic thīn athöör yic. Ke wēt ciel yic ala gēi, dhēl Krītho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc aterde tiaam alanden akōl ciēen agut Bēny jakrec. Akōl le tiām kēnē thāap, ke kōc cī gam aabī dōc. Ku riop ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nom	1:1-8
Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc kadhorou	1:9-3:22
Athöör kek adōk kadhorou	4:1-8:1
Keŋ kadhorou	8:2-11:19
Jōŋrac ku läai karou	12:1-13:18
Anyuth kōk juēc	14:1-15:8
Riāak puōu ē Nhialic	16:1-21
Riāŋ Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic tiaam	17:1-20:10
Lujdit	20:11-15
Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam	21:1-22:5
Thōk ē Wēl	22:6-21

Wēl tueŋ

1 A athör kēnē yic Joon aci kəŋ gät piny, kək cī Jethu Krītho nyuōth. Aci Nhialic looi bī kəkəkə tīŋ, rin bī kacke cəl aŋic kək bī röt looi nīn thiōkkā yīic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluonyde bī lēk athōn kēnē. ²Joon aci kək cī tīŋ ēbēn lueel. Yeen acā athōn bō tēnē Nhialic gät piny, ku kək cī Jethu Krītho nyuōth ye.

³Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piŋ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kəkəkə cəl aloi röt aci thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhrou

⁴Ee yēn Joon, yēn agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi Athia yīic.

Yēn arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōōr yōk tēnē Nhialic. Yēn tō thīn ēmēn, ku arēēr thīn tēthēryōn, ku yēn bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōōr yōk tēnē wēi kadhrou ē thōny Nhialic nhom, ⁵ku tēnē Jethu Krītho, raan yēn nyooth yic rin Nhialic. Yēn ē ye raan tueŋ cī rot jōt ē thou yic, ee yēn amac bānyŋaknhīim ēbēn pinyinhom aya.

Yēn anhiar yō, ku ajuērden cī yēn rot juaar bī thou, ēcī yēn yō wēēr bei adumuōōmkua yīic, ⁶ku looi yō buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riel aa kəkke akōlriēēc ēbēn. Yēnakan.

⁷Tiēŋkē, yēn abō pial yīic. Abī raan ēbēn tīŋ, agut kōc wāār nāk ye. Kōc pinyinhom ēbēn aabī dhiau ē rienke. Kēya abī ciēt kēnē! Yēnakan.

⁸Aye Bēny Nhialic lueel ēlā, “Ee yēn jōk ē cōk ku yēn thōk ē kəŋ.” Nhialic Madhəl tō thīn ēmēn, ku arēēr tēthēryōn, ku yēn bī bēn.

Tīŋ Raan cī lōc ku dōc

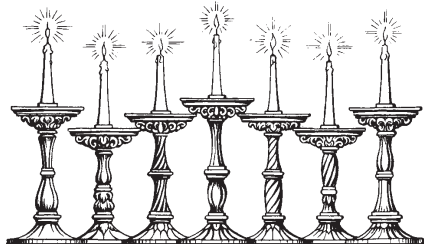
⁹Ee yēn Joon mēnhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athör kēnē, ke ya ye raan cī wēt Jethu gam cimēndun. Ku rin ē kēnē yōk aa tōk, ku yēn agum aya cimēndun. Ku yēn abī rēēr ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku yēn alir puōu cimēndun. Yēn a ya mac golgol Patmoth nhom, golgol rēēr Adēkdīēet yic, rin cī yēn wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōth. ¹⁰Wēi Nhialic aake cī bēn yaguōp akōl Nhialic. Guō rōldit la wic cīt kəŋ piŋ ke jam yakōu ciēēn. ¹¹Ku lueel, “Gät kē ye tīŋ athōōr yic ēbēn, ku tuōc athōōr tēnē akuut kōc cī gam ē bēēi kadhrou yīic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thiatira Thardith, Piladelpia ku Lodikia.”

¹²Guō rot wel ba raan jam tīŋ, nawēn wel yānhom, ke ya tīŋ kək ye many adōk took kēnhīim cī looi milāŋ tōc kadhrou, ke kāac.

¹³Ku kēcīt manh raan ke kāac keciel yīic, ku a cieŋ alanh dīit ye paat

1:4 B.bei 3:14; Ny 4:5 1:5 Ith 55:4; Wk 89:27 1:6 B.bei 19:6; Ny 5:10 1:7 Dan 7:13; Mt 24:30; Mk 13:26; Lk 21:27; 1The 4:17; Dhāk 12:10; Jn 19:34, 37 1:8 Ny 22:13; B.bei 3:14 1:13 Dan 7:13; 10:5

kɔc kōōth ë piny kuaar yet yecök, kek karkar diit cï looi milän tōc yepɛɛm. ¹⁴Nhimken ë nhom aake yer ka cit gai tueny den, ku adëp nyin cimën mac. ¹⁵Ku cök ala diardiar cit ban cï coth kōu, ku akök yic apei cit löör puɔc kɔc. ¹⁶Yen wën amuk kuël kadhorou ciinden cuëc, ku amuk pal diit moth ë thok kedhie bö bei yethok. Ku dëp nyin cit ruel aköl ciel yic.

Ke ya tiŋ kāk ye many adök took kenhüim (1:12)

¹⁷Wën tiŋ yen ye, ke ya wiëëk piny yecök ciët ya cï thou. Go ya thany nhom ciinden cuëc ku lueel, “Duk riöc. Ee yen jök ë cök ku yen thök ë känj. ¹⁸Yen ë pïr, yen a ya cï thou ku emën yen aci ben pïr akölrüëc ëbën. Yen amuk wënhi riët yööt ë thou ku yööt pïr aya.

¹⁹“Yin adhil kākä gōt ëbën, kāk ye tiŋ emën ku kāk bi röt looi aköldä. ²⁰Ku kuël kadhorou, ca tiŋ kōŋdiën cuëc, wëtten yic, atuuc nhial kadhorou, tənë akuut kɔc cï gam kadhorou. Ku kāk kääc kāk ye many adök took kenhüim akuut kɔc cï gam kadhorou.”

Athön tənë kɔc cï gam Epethuth

2 “Yin awiëc ba athöör gät akut kɔc cï gam gen Epethuth, raan muk kuël kadhorou ciinden cuëc ku cieth kam känj kadhorou ye many adök took kenhüim, aye lueel tənë we ëlä.

²Aŋiëc yen tē cï wek pïir thïn ë piërdun yic. Aŋiëc yen tēril cï wek luui thïn ke we kɔc cï gam, ku tē cï wek kārīl yiic gōök thïn. Aŋiëc lön cïi wek ye bi lëu bāk kɔc ë luui käreç puöl bik ke ya looi welōm. Wek aaci kɔc ye lueel lön ye kek atuuc Jethu them, ku acäk bën yök lön ye kek alueth ë path. ³Aŋiëc lön guum wek rienkië we lir puōth, ku wek këc puōth bath. ⁴Ku kë maan tənë we akīn, wek aciï yen nhiar emën cimën thær wäär puɔc wek gam. ⁵Këya, muökkë wenhüim yen tē cäk dööt luoi käreç yiic! Pälkë luoi käreç, ku piëërkë cit tēthær wäär puɔc wek wët ca lëk we gam. Na lak tueŋ ke we lui käreç, ke yen abi la tənë we, ku la we tēm awuöc bi yen këdun ye wek many adök took yenhom nyaai tēden këëc yen thïn. ⁶Ku wek ya leec rin mæen wek kāk ye kɔc Nikolauth looi cimën mæen yen ke aya.

⁷“Na lakkë yiith, ke we piŋ kë ye Wëi Nhialic lëk akuut kɔc cï gam. Yen abi kɔc cï jōŋrac tiaam gām yic bik mīth tim ë pïr cam, tim rëër gör ë Nhialic yic!

1:13 Dan 7:13; 10:5 1:14-15 Dan 7:9; 10:6 1:15 Edhe 1:24; 43:2 1:17 Ith 44:6; 48:12; Ny 2:8; 22:13 2:7 Cäk 2:9; Ny 22:2; Edhe 28:13; 31:8

Athön tēnē kɔc cī gam Thimirna

⁸“Yīn awiēc ba athöör gät tēnē akut kɔc cī gam gen Thimirna ëlä, kēnē ē wēt raan kǎŋ cɔl ajɔk röt ku cɔl ke aa thök, raan cī thou ku ben pīr aya, aye lueel,

⁹Yen aŋic kārīl rēer wek thīn, aŋiēc lɔn wek aa ŋōŋ ku wek ajiēc wepuōth. Yen aŋic kārēc ye lueel wegup kɔc ye lueel ka kɔc cī Nhialic lɔc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kɔc akut jɔŋrac. ¹⁰Duōkkē riōc gum bī wek gum ëmēn. Piēŋkē! Jɔŋrac aci thiōk kek tē bī yen kɔc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēer ater yic nīn kathiäär ku duōkkē puōth go bath wētdiē yic cɔk alɔn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēc ëbēn ke ye yen ariöp.

¹¹“Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kɔc cī gam. Ku raan bī jɔŋrac tiaam, acīn kērēc bī ye yök alanayɔn ē thon yic rou.

Athön tēnē kɔc cī gam Pergamum

¹²“Yīn awiēc bā athöör gät tēnē akut kɔc cī gam gen Pergamum, kēnē athön bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³Yen aŋic tē rēer wek thīn gen mec jɔŋrac. Wek aa kɔc wētdiē ē cök, ku wek akēc puōth dhör gamdun yic tēnē ya. Wek akēc gamdun waar yic, agut wäär cɔk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yiic lɔn ee yen raandiē nōk gendun ē tēēn, gen mec jɔŋrac.

¹⁴Ku ala kǎthii maan tēnē we, kɔc kōk weyiic aa piōoc Balaam buōth yic, Balaam wäär nyuth Balak tē bī yen kɔc Itharel cɔl aloi adumuōm thīn. Ku lēu bīk rīŋ cuet, rīŋ lān cī nāk jak, ku loikē kāk bal. ¹⁵Ku kēlä aya, kɔc kōk weyiic aa piōoc kɔc Nikolauth buōth yic. ¹⁶Pälkē luoi kārēc! Na cāk päl ke yen abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yen kōckā tēm awuōc. ¹⁷Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kɔc cī gam. Yen abī raan cī jɔŋrac tiaam gām aban̄ ayum nhial cī Nhialic tōōu, ku gām alel yer, alel cī rin yam cīn raan ŋic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.

Athön tēnē kɔc cī gam Thiatira

¹⁸“Yīn awiēc ba athöör gät akut kɔc cī gam gen Thiatira ëlä, kākka aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cök diardiar cīt ban cī coth kōu.

¹⁹Yen aŋic kāk yakē ke looi. Aŋiēc lɔn wek aanhiar röt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Aŋiēc yen tē cī wek röt kuōny thīn

2:8 Ith 44:6; 48:12; Ny 1:17; 22:13 2:11 Ny 20:14; 21:8 2:14 Kn 22:5, 7; 31:16; L.rou 23:4; Kn 25:1-3 2:17 B.bei 16:14-15; 16:33-34; Jn 6:48-50; Ith 62:2; 65:15

kamkun, ku tē guum wek thīn, aṅיע lɔn wek aaloi kajuēc wār kāk wäär tueṅ. ²⁰Ku ʔen ala kēthiin maan tənë we, wek aaci tik pušl tiṅ cɔl Jedhebel ye lueel ke raan kāk Nhialic tiṅ. Ku piššcde ē kackiē thel luɔi kāk bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēēt. ²¹Aca lēk bī yepušu dhuōk ciēen adumuššmke yiic, ku aci jai bī yepušu dhuōk ciēen. ²²Ku kēya, aba cɔl atuany ku kɔc kāk bal looi kek ye aabi gum apei tē cīi kek kepuōth dhuk ciēen, ku pālkē kārec yekē ke looi kek ye.

Akuut kadorou kɔc cī gam (2:1 - 3:22)

²³Kɔc cī piššcde gam aa ba nōk, ku aabi akuut kɔc cī gam ēbēn jal ṅic lɔn ʔen ē raan ē kē tō raan pušu ēbēn ṅic, ku ṅiec kuat kē wic. Ku kuat raan ēbēn aba tēm awuōc cīt kē cī looi.

²⁴“Ku emēn aba lēk kɔc abēk kamkun gen Thiatira, kɔc kēc piššc rēc ē tiṅ buōth yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke cɔl, ‘Aye kē cī thiaan apei cī jṅrac moony.’ Aya lēk we lɔn wek acā bī mēc dēt ril yic. ²⁵Wek aadhil la tueṅ ke we gam wētdiē, ʔet tē bī ʔen bēn. ²⁶ʔen abi kɔc cī jṅrac tiaam, ku lek tueṅ ke loi wētdiē ʔet tē bī ʔen dhuk gām riel bik pinynhom mac. ²⁷Aabi pinynhom mac riel ke cīn aṅuān, ku abik thuōr piny ku thorkē ke cimēn tōny cī looi ē tiōp. ²⁸Rielden abi thōṅ kek riel ca yōk tənë Wā. Aaba gām ciēer aya, ciēer bī ke nyuōth tiām cī kek tiam. ²⁹Na lakkē yith, ke we piṅ kē cī Wēi Nhialic lēk akuut kɔc cī gam.

Athōn tənë kɔc cī gam gen Thardith

3 “Yīn awiēc ba athōōr gāt tənë akut kɔc cī gam gen Thardith ēlā, raan mac wēi kadorou thōny Nhialic nom, ku amuk kuel kadorou, ee we tuōc wēt kēnē,

ʔen aṅic kuat kāk cāk looi ēbēn, aṅיע lɔn ye wek ye tak lɔn piīr wek cɔk alɔn cī wek thou. ²Aca yōk lɔn piērdun ke we ye kɔc cī gam aciī thōṅ kek tē cī Nhialic ye guiēer thīn. Kēya, pāckē nin yic, ku dhuōkkē riel yam ē pīr kɔc cī gam yic ke we kēc guō thou ē gīm.

³Muōkkē yith wäär cī piššc tənë we nhīim, ku thekkē ke. Pālkē luɔi

kārec ku dhuōkkē wepuōth ciēn adumuōōmkun yiic. Pääckē ba rot cīi kuēl wegup ciēt ya ye cuār ē bēn baai wakōu. Ku aciī bī ŋic ba bēn nen. ⁴Ku na cōk a kēya ke wek aṅot we la kōc lik Thardith, kōc kēc luui kārec. Keek aabi cath kek ya ke cieṅ alēth yer, rin aala yic bīk looi kēya. ⁵Raan bī riel jṅrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth yer cieṅ. Ku rienke acā bī nyaai athōr pīr yic. Tē le yen kōōc Wā nhom kek atuucken nhial ye luōōi, aba lueel yenhom lōn ŋic yen ē raan kēnē. ⁶Na lakkē yīth, ke we piṅ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

Athōn tēnē kōc cī gam gen Piladelpia

⁷“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Piladelpia ēlā, raan la guōp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kōc Nhialic mac nyin bēnyṅaknhom Debit. Ku tē ṅeēny yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī thiōōk. Ku tē thiōōk yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī ṅaany.

⁸Yen aṅic kāk yakē ke looi, aṅic lōn le wek riel koor, ku wek aa ṅot we buōth piōōcdiē yic ku thekkē ya. Tiēṅkē yōt aca ṅaany thok wenhiim, ku acīn raan lēu ye bī ben thiōōk thok. ⁹Tiēṅkē, yen abī kōc kek kōc jṅrac, alueth ye lueel lōn ye kek kōc cī Nhialic lōc looi bīk tō wecōk, ku bīk deet yic lōn nhiēer yen we. ¹⁰Wek aci gum riel ē thok cīt tēwāār cī yen we lēk thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le nīn thōk, nīn bī yen kōc pīr ēbēn them pinynhom. ¹¹Yen abō ēmēn, muōkkē kē cāk yōk apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yōk rin cī wek tiam. ¹²Raan bī riel jṅrac gōōk aba looi ke ye thel ril yōn ye Nhialic door thīn, Nhialic yen ya luōōi. Raan kēnē aciī bī kaṅ jāl ē tēēn. Aba gāt kōu rin Nhialicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin gen ē Nhialicdiē bī bēn bei tēnē Nhialic nhial. Aba gōt kōu aya rinkiēn yam.

¹³“Na lakkē yīth, ke we piṅ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.

Athōn tēnē kōc cī gam gen Lodikia

¹⁴“Yīn awiēc ba athōōr gāt tēnē akut kōc cī gam gen Lodikia ēlā, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhialic nyuōōth ē cōk, ku ē yen aci kēriēēc ēbēn cī Nhialic jōk cōk cak, aye lueel ēlā,

¹⁵Yen aṅic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc yen jai, tēdē wek aa kēc yen lor piāthkun ēbēn, na we ye rōt mat abak, diēt apath yapuōu. ¹⁶Ku rin kēc piāthkun rōt mat abak, yen abī jai ē we.

3:3 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 16:15 3:5 B.bei 32:32-33; Wk 69:28; Ny 20:12; Mt 10:32; Lk 12:8
3:7 Ith 22:22; Jop 12:14 3:9 Ith 49:23; 60:14; 43:4 3:12 Ny 21:2; Ith 62:2; 65:15 3:14 Kēṅ 8:22

¹⁷Yiin aye lueel, ‘Yen ajak! Acin kē ḡḡḡ ḡa, acin kē ben wic.’ Ku acii ḡic yen tē ye yin laaḡ aḡāāḡ thīn. Yin aḡāḡ ē cath ke cīn kē ceḡ, ku yin ē cōr. ¹⁸Rin ē kēnē, yin alēk bī ya milāḡ tōc la wic yen ḡoc tēnē ḡa, bī yin jīeek yōk thīn. Yin adhīl alēth ḡer ḡoc aya ba ke tāāu yīkōu, ku bī kēwāār yin cath yīkōu path ke cīn alanh cieḡ liu ba guōp cīi ben riōc ē kōc, ku ḡoc kē ye kōc kenyin tōc ba tāāu yīnyin rin bī yin daai. ¹⁹Kōc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuōc, kēya rēērke apath ku pālke luoi kārec bāk puōth miet. ²⁰Pālke weyīth piny, ḡen ē ḡarōl tuḡ ḡōndun thok. Na le raan piḡ ḡarōl ku ḡeeny ḡōt thok ke ḡen ala thīn, ku laar ku māāth kek ye. ²¹Yen abī raan cī riel jōḡrac gōōk gām yic bī nyuc ē thōōc nhom ḡalōōm. Kēnē abī ciēt ēmēn cī ḡen riel jōḡrac gōōk ku nyuōc ē thōōc nhom Wā lōōm.

²²“Na lakkē yīth, ke we piḡ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam.”

Thōny pan Nhialic

4 Tēwēn cī ḡen kākkā ēbēn tiḡ, ke ḡa ben nyuōōth aya, ku tiēḡ ḡōt thok ke ḡaany pan Nhialic. Ku kē ca piḡ tueḡ ē raan jam tēnē ḡa rōldīt la wic cīt kaḡ ke ye lueel, “Bāār nhial tēn ku yin aba cōl atīḡ kāk bī rōt looi ye kēnē cōk.” ²Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhialic la ḡaguōp. Ku tiēḡ thōōc ē tēēn pan Nhialic ku raan ke cī nyuc yenhom. ³Raan cī nyuc ē thōōc adēp nyin bilbil cīt kuur ḡer dhēḡ, ku kēdīīt cīt mīīt ke cī thōōc gōōl piny, ke dēp birbir. ⁴Ku alōḡthīn kēwēn cī thōōc gōōl piny yic, thōc kōk kathiārou ku ḡuan aake kāāc thīn, ku kōcdīt kathiārou ku ḡuan aake cī nyuc kenhīim. Ku keek aake cieḡ alēth ḡer ku ajōm ē bāny kenhīim. ⁵Thōōc abier ku mēēr nhial ciēt ye deḡ. Thōōc nhom tueḡ mēc adōk kadhrou aake dēp thīn, kākkā aake ye Wēi Nhialic kadhrou. ⁶Aya, thōōc nhom tueḡ, ala ke dīīt cīt baar ē wār cī looi macar dēp la bilbil. Ku thōōc kōu tēn ku tēn, lāāi kaḡuan la nyin juēc kenhīim ku kekōōth aya aake tō thīn. ⁷Lān tueḡ acīt kōōr, ku lān ye kek rou acīt muōr ē weḡ, ku lān ye kek diāk acīt nhom raan, ku lān ye kek ḡuan acīt lienh tōḡ pār nhial. ⁸Keek ēbēn ḡek ē la wuōk kadātem la nyin juēc keyiic ku kekōth ayeer. Aa waak ket akōl ku wēēr ēlā,

“Alēc, alēc, alēc tēnē Bēny Nhialic Madhōl
tō thīn ēmēn ku arēēr tēthēryōn, ku yen bī bēn.”

⁹Lāāi kaḡuan aa diēt ket tēnē raan cī nyuc thōōc nhom, pīr akōlriēc ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lōn ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye

3:19 Kēḡ 3:12; Yēb 12:6 4:2-3 Edhe 1:26-28; 10:1 4:5 B.bei 19:16; Ny 8:5; 11:19; 16:18; Edhe 1:13; Ny 1:4; Dhāk 4:2 4:6-7 Edhe 1:22, 5-10; 10:14 4:8 Edhe 1:18; 10:12; Ith 6:2-3

këya, ¹⁰kɔcdīt kathiārou ku ŋuan aa kenhiɔl guōt piny raan cī nyuc ë thöoc nhom cök, ku dorkë raan pīr akölrīēc ëbën. Ku cuetkë ajömken piny ë thöoc nhom, ku luelkë,

¹¹“Yīn ala yic, buk yīn a door Bānyda Nhialic, ku gēmku yīn alēc rin le yīn riel ku diik. Rin yīn acī kēriēc ëbën cak, ku rienku yen acī yīn kēriēc ëbën cak ku pīrkë.”

Athöör ku Manh Amääl

5 Ku tiēŋ athöör ke muk raan cī nyuc thöoc nhom ciinden cuēc. Athöör acī gōt yic ku yekōu aya, ku acī nuet thok theny kadhorou. ²Ku tiēŋ atuny Nhialic ril apeī, ke thiēc röldīt, “Yeŋa la yic bī thaany kuem athöör thok ku liep athöör yic?” ³Ku acīn raan pan Nhialic, nadë ke ye pinyinhom ku piiny tiōp yic la riel bī athöör pet yic ku kuen. ⁴Guo dhiau apeī rin cīn yen raan cī yök ke la cök bī looi këya. ⁵Go raan tōk kɔcdīt lēk ya, “Päl dhiēu! Tiŋ köör, raan kuat Juda wundīt Debit wäär ë bënyŋaknhom yen acī jŋrac tiaam, këya yen alëu ye bī theny kadhorou kuem ku pet athöör yic.”

⁶Ku tiēŋ Manh Amääl ë thōn ke kääc ë thōny bënyŋaknhom ciel yic. Yeen acī lääi pīr kaŋuan ku kɔcdīt gōm piny. Ku Manh Amääl aca tiŋ ke ciēt cī nök. Ku ala tuŋ kadhorou ku nyīn kadhorou kek Wēi Nhialic kadhorou cī tuōc pinyinhom ëbën. ⁷Go Manh Amääl la ku lööm athör tō ciin cuēc tēnē ye cī nyuc thöoc nhom. ⁸Tēwën cī yen ye lööm, ke lääi pīr kaŋuan ku kɔcdīt kathiārou ku ŋuan, gut kenhiɔl piny yenhom, ku kɔcdīt aake muk thoom ku aduuk cī looi miłōŋ tōc cī thiāŋ adōŋ ŋjir, yen tō nyin röök kɔc ë Nhialic luōi.

⁹Ku ketkë waak ë yam ëlä,
 “Yīn ala yic ba athöör lööm ku kuem theny yethok.
 Rin cī kɔc yī nök ku riemdu yen acī yīn kɔc pinyinhom,
 dhieth ku wuōt ku thok ëbën ɣɔc bik aa kɔc ë Nhialic ëmën.

¹⁰Yīn acī keek cɔl aaye kɔc Nhialicda luōi.
 Ku aabi pinyinhom mac.”

¹¹Ku ben daai, ku piēŋ röl atuuc nhial juēc apeidīt cīi kuen ke kääc ke cī thöoc gōm piny, ku lääi pīr kaŋuan ku kɔcdīt, ¹²aake kēt waak röldīt apeī,

“Manh Amääl wäär cī nök yen ala yic.
 Adhil leec rin rielden tō kek yeen,
 ku jīēk ku ŋjiny kǎŋ, ku diik, aa dhil athēkdīt apeī yök thīn.”

¹³Ku piɛŋ kuat kē pīr ēbēn tō pan Nhialic ku pinyhom, ku piiny tɔp yic ku wēr yiic ēbēn ke kēt ēlä,

“Tənë yeen cī nyuc thōoc nhom ku tənë Manh Amääl,
bī alɛc ku athëëk ku diik ku riel aa kärke akölrīëc ēbēn!”

¹⁴Ku gēm lääi pīr kaŋuan, “Yenakan.” Ku gut kəcdit kenhiol piny ku dorkë.

Theny

6 Guo Manh Amääl tiŋ ke kuem thaany tueŋ kam theny kadhorou, ku piɛŋ län tōk kam lääi kaŋuan pīr ke lueel röldit apeī cīt mār ē deŋ, “Bäär!” ²Ku tiɛŋ piny, go ya mathiän ŷer yen tiɛŋ, ku raan cath ē ye amuk dhaŋ ke wieth, ku gēm ajōm ē bēny bī tāäu yenhom. Ku jiël bī la pinyhom, cīt kēny cī tɔŋ dhoŋ ku cop kəc ater.

³Ku kuem Manh Amääl thaany ē rou thok, ku piɛŋ län pīr ē rou ke jam röldit ēlä, “Bäär!” ⁴Ku bö mathiän thith bei tēwēn. Ku raan cath ē yeen aci gām riel bī kəc cəl aathār pinyhom, ku bī kəc röt nök ē röt. Ku gēm paldit ye kəc thōr.

⁵Ku ben Manh Amääl thaany ē diäk kuem, ku piɛŋ röl ē diäk län pīr ke lueel, “Bäär!” Ku tiɛŋ piny, go ya mathiän col yen tiɛŋ ku raan cath ē ye amuk wēnh ye kəŋ them yecin. ⁶Guo kē cīt röl raan piŋ ke jam kam lääi kaŋuan pīr yiic ku lueel, “Aduŋ abiik yen ariöp akäl tōk, ku aduuk kadiäk ayiëer kek ariöp akäl tōk. Ku duökkë tiim ye miök yök thīn ku tiim ye cam rec.”

⁷Ku ben Manh Amääl thaany ē ŋuan kuem thok, ku piɛŋ röl län ē ŋuan pīr ku lueel, “Bäär!” ⁸Ku tiɛŋ mathiän cīn kit la gei, ku raan cath ē ye ala rin, “Thou,” Ku rin kök cəl, “Piny ē Thou,” Ke bucoth cök ke cīi yiic mec. Keek aake cī gām riel bīk tēcīt abaŋ ŋuan kəc pinyhom yiic nök ē tɔŋ ku cək, ku tuaany, ku lääi roor.

⁹Ku ben Manh Amääl thaany ē dhiëc kuem thok, ku tiɛŋ wēi kəc wäär cī nök ariäk cök rin cī kek wēt Nhialic gam puöu ēbēn, ku yekë lueel. ¹⁰Go wēi kiu röldit apeī ku luelkë, “Bēny yīn ala cök ku yīn ē yic! Ye nen bī yen rot jäl looi ba kəc pinyhom tēm awuöc rin cī kek ŷo nök?” ¹¹Go ŋek kamken aa gām alanh ŷer, ku lək ke bīk tiit tēthin-nyocot ŷet tē bī akuën kəc lui ke ke, ku miëthakēn kek ke bī nök ēbēn cimēnden, jäl tuööm.

¹²Ku tiɛŋ Manh Amääl ke kuem thaany ē dätem thok. Ku ya ayiëkyiëëk pinydit tet yen loi rot, ku loi aköl rot bī cuəl cīt alanh col, ku wel pəei yenyin bī ya malual cīt riem. ¹³Ku lööny kuël piny nhial cimēn ŋam cī luok ye yom teŋ piny tē yiëëk yen tim. ¹⁴Ku dol nhial rot

6:2 Dhäk 1:8; 6:3, 6 6:4 Dhäk 1:8; 6:2 6:5 Dhäk 6:2, 6 6:8 Edhe 14:21 6:12 Ny 11:13; 16:18; Ith 13:10; Juel 2:10, 31; 3:15; Mt 24:29; Mk 13:24-25; Lk 21:25 6:13-14 Ith 34:4

ciēt ye athöör ku mēr, ku nyēei kuör ku golgol tō wīir röt ē nyiēnken yiic. ¹⁵Go bānygaknhīim ē pinyinhom, ku bāny mēc, ku bāny apuruuk ku ajieek, kōc thiek yiic ku aloony, ku kōc cie aloony them bik thiaan ē kuör yiic, tēdē ke ye kuör nhīim. ¹⁶Ku yekē cōöt kuör yiic ku aleel yiic, ku luelkē, “Aa wek kuörkā kuōmkē yonhīim bī raan rēēr ē thōōc nom yo cīi tīŋ. Ku Manh Amāäl aciī bī lēu bī yo ben tēm awuōc. ¹⁷Ee yic aköldit bī Nhialic ku Manh Amāäl raan ēbēn tēm awuōc aci bēn, ku acin raan bī awuōc kēnē göök?”

Kōc 144,000 Itharel

7 Ku ben atuuc nhial kaŋuan tīŋ ke kääc guōk ē piny kaŋuan yiic, ke ke jác yom ē bēn guōk kaŋuan yiic nom, bī ciēn yom ben buōk ē pinyinhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim nom. ²Ku tiēŋ atuny dēt ke bō bei tē ye akōl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku cōl atuny kēnē röldit atuuc nhial kaŋuan wāär cī gām riel bik pinyinhom agut cī wēr. ³Ku lueel, “Duōkkē piny ku wēr ku tiim rēc, yet tē bī yok kōc cī Nhialic gam ēbēn yiēk nhīim kīt kenhīim tueŋ.” ⁴Ku lēk raandā yēn, lōn akuēn kōc la nhīim thaany ē Nhialic kōc Itharel yiic aa kōc 144,000 ē kuat thiäär ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸tim thiäär ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda, Ruben, Gat, Acer, Naptali, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kōc juēc kääc pan Nhialic

⁹Ku diēl yanyin piny, ke ya tīŋ kōc juēc cīi lēu bī ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wuōt, ku thok kōc rēēr pinyinhom ēbēn. Ku keek aake kääc ē thōōc nom tueŋ ku jōl a Manh Amāäl, ku aake cieŋ alēth yer ku keek ēbēn aake muk wuōk agēp kecin. ¹⁰Ku kiiukē röldit apei ku luelkē,

“Nhialicdan rēēr thōōc nom ku Manh Amāäl kek aa yook luōk.”

¹¹Ku atuuc ēbēn aake kääc ke cī thōōc, ku kōcdit, ku jōl aa lāāi pīr kaŋuan gööm, ku gutkē kenhīōl piny ē thōōc nom tueŋ ku dorkē Nhialic, ¹²ku luelkē,

“Yenakan! Bī alēc, ku diik, ku ŋiny kāŋ ku gam riel, ku athēēk, ku riēldit apei ku lec aa kāk Nhialicda akōlriēēc ēbēn. Yenakan.”

¹³Go raan tōk kam kōcdit wēn ya thiēēc ku lueel, “Ye yīŋa kōc cieŋ alēth yerkā, ku bik tēnen?”

¹⁴Guo dhuk nhom, “Aa kuɔc ke, bëny. Ee yin aɲic ke.” Go lueel, “Kekkä aa kɔc ci tääk käril yiic ku guumkë. Aacä aläthken look riem Manh Amääl bi ke looi bik yer. ¹⁵Ku ë yen aye kek kööc thöny Nhialic nhom ku yekë luööi aköl ku wëër luande, ku yen ci nyuc ë thöoc nhom abi ke aa kony ë rëerde thin. ¹⁶Keek aaciï rou ku cök bi ben nöc acin, tädë ke ya aköl tuc yen ben ke nyop gup, ¹⁷rin Manh Amääl yen rëer thöoc yic ciel abi ya abiönden. Ku abi ke la dëäk nyin piu ë pir, ku aabi Nhialic weec nyin ë piu wäär dhiëu kek.”

Thaany ë dhorou

8 Nawën ɲany Manh Amääl thaany ë dhorou thok, kam wën ke piny la bit tethin-nyoot koor. ²Ku tiëŋ atuuc kadhorou ke käac Nhialic nhom ku ɲek ke ci yiëk kaŋ.

³Ku bö atuny dët, ku këc ariäk lööm ke muk kë ye adöŋ ɲir took thin ci looi milän töc. Ku yeen ëci gam adök juëc ɲir apeï, bi ke juaar kek röök kɔc ë Nhialic ariäk ci looi milän töc nhom, rëer ë thöoc lööm. ⁴Ku la tol adöŋ ɲir ci took nhial, kek röök kɔc ë Nhialic muk atuny nhial käac Nhialic nhom. ⁵Go atuny kë ye adök took thin lööm, ku muɔc yic many rëer ariäk nhom ku cuet piny. Ku piŋ kë cit mär ë deŋ ku bir, ku loi ayiëkyiëk rot.

Keŋ

⁶Go atuuc kadhorou la keŋ kadhorou röt guiir bik ke kooth. ⁷Go atuny tueŋ kaŋde kooth yic, go ya gɔi ku many ci liäap kek riem kek lööny pinyhom. Go mac tööŋ ë diäk tiim ku wal ci cil pinyhom nyop.

⁸Go atuny ë rou kaŋde kooth yic, go ya këdiit cit kuur ë mac yen piir rot adëkdiëet yic. Go tööŋ ë diäk rot waar bi ya riem. ⁹Go tööŋ ë diäk käk pir adëkdiëet thou, ku rec tööŋ ë diäk riëth.

¹⁰Ku koth atuny ë diäk kaŋde. Go ya kueldit apeï dëp yen lööny tööŋ ë diäk wër ku nyin piu ye dek yiic. ¹¹Ku rin ë kuel këne acol këkec ɔr. Go piu röt wel bik kec, ku kɔc juëc ke ci dek thin aaci bën thou rin ci piu kec.

¹²Go atuny ë ɲuan kaŋde kooth. Go tööŋ ë diäk aköl ku pëi ku kuel rac abi tööŋ ë diäk ruelden yic liu. Ku cïn ruel tööŋ ë diäk aköl ku wëer.

¹³Ku jal jat ɲanyin, ke ye acu yen tiëŋ ke pär nhial, ku piëŋ ke cöt röldit apeï ku lueel, “Ye këreec ë dä! Ye këreec ë dä tënë kɔc ë pinyhom rin aabi kërec yök, të le atuuc kök kadiäk keŋ kooth yiic.”

7:14 Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 7:16 Ith 49:10 7:17 Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10; 25:8 8:3 Amo 9:1; B.bei 30:1, 3 8:5 Leb 16:12; Edhe 10:2; B.bei 19:16; Ny 11:19; 16:18 8:7 B.bei 9:23-25; Edhe 38:22 8:10 Ith 14:12 8:11 Jer 9:15 8:12 Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15

9 Ku koth atuny ē dhiēc kaṅde. Guo kuel cī lööny ē pinyhom tiṅ, ku yeen aci gām wēnh ē riēt bī yen tēthuth mec yic apei ṅaany nhom. ²Go tēthuth mec yic apei ṅaany nhom. Go toldit apei bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydit dēp apei, ku pat tol akōl nyin ku nhial ku looi piny bī cuol. ³Ku ye koryom yen bō bei tol yic bī la pinyhom, ku gēm riel cīt riel ē kith. ⁴Go lēk ke bīk wal kek tiim ku kakkōk cil pinyhom cīi rēc, ku ye kōc cīn gup kīn Nhialic kenhīim tueṅ kepēc kek rēc kē ke. ⁵Keek aake cī Nhialic puōl bik kōc aa yiēc tērem apei tēn pēi kadhiēc ku cīk kōc nāk. Ku arēm yekē yiēc kōc acit arem dhie cī kieth raan moc. ⁶Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuōu abī mec ke ke.

⁷Koryom juēckā aake cīt mīthiōōṅ cī guir bīk la tōṅ yic. Ku aake ceṅ kacit aḷm cī looi mīlāṅ tōc kenhīim, ku aake cīt nyin kōc. ⁸Ku nhīm tō kenhīim aa bār cimēn nhīm ē diäär, ku aala thook lec cīt lec ē kōor. ⁹Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēṅ tōṅ yic. Ku duōt ye wuōkken looi tē pēēr kek, acit duōt riēth dhie ye mīthiōōṅ juēc thel looi, tē le kek tōṅ yic. ¹⁰Ku yälken aa cīt yäl ē kith, ku kē cīt kek yäl kakkā yen ale kek riel bīk kōc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic. ¹¹Ku keek aala bēnyṅaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku rienke acol riääk, tēdē ka col raan ē kāṅ rac.

¹²Kēreēc tueṅ aci thök. Ku ye cök ciēen kāreēc kōk karou thiek apei aabō.

¹³Ku koth atuny ē dātem kaṅde, guo rōl piṅ ke bō kam guōk kaṅuan yiic ariäk cī looi mīlāṅ tōc kääc ē Nhialic nhom. ¹⁴Ku lueel rōl tēnē atuny ē dātem wēn muk kaṅ yecin ēlä, “Lony atuuc kaṅuan wäär cī duōt piny wārdit Yuparet yic.” ¹⁵Go atuny ē dātem atuuckā kaṅuan jal lony bīk tōōṅ ē diäk ē kōc pinyhom nōk. Aake cī Nhialic tāu akōldeen alanden. ¹⁶Go lēk ṅen lōn apuruuk aa timtim buōt karou. ¹⁷Ku tiēṅ mīthiōōṅ ku kōc cath ē ke nyuōth yic. Ku kōckā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kōc kepuōth gēēṅ tōṅ yic, ku wēthkā aa thith cimēn mac, ku aa mīṅōk ku mikēth aya. Ku nhīim mīthiōōṅ aa thōṅ ke nhīim kōr. Ku mac ku tol ku kēdēt mac col adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸Kakkā kadiäk, tol, ku mac ku ban mac col adēp bēn bei mīthiōōṅ thook, aci tōōṅ ē diäk kōc pinyhom bēn nōk. ¹⁹Rin riel mīthiōōṅ atō kethook ku keyäl aya, rin yälken aake cīt kāpieny kenhīim ye kek kōc gām ṅōntōök.

²⁰Abēk kōc ē pinyhom kēc kājuēc rēc kōc nōkkā ke nōk, aake kēc luoi kāreēc puōl acin, luoi ye kek jakreēc door, jak cī kiēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cīk ye piṅ ku cīk ye cath. ²¹Kōckā aakēc luoi kāreēc puōl, cīt nääk ē rōt, luoi kāk jakreēc, ku luoi ē bal, wīny diäär ku cuēēr.

9:2 Cäk 19:28 9:3 B.bei 10:12-15 9:4 Edhe 9:4 9:6 Jop 3:21; Jer 8:3 9:7 Juel 2:4 9:8 Juel 1:6 9:9 Juel 2:5 9:13 B.bei 30:1-3 9:20 Wk 115:4-7, 135:15-17; Dan 5:23

Atuuc ē Nhialic ku athör koor

10 Ku ben atuny dēt ril apei tiṅ ke bö bei pan Nhialic ke bö ē pinynhom. Ee cī luät kum ku miit yenhom nhial, ku adēp nyin cimēn akōl, ku dierke kecīt liem ē mac. ²Atuny kēnē amuk athör thiin koor ṅaany yic yecin, ku cōkden cuēc ēcī tāau adēkdieet nhom, ku cōkden ē cam pinynhom, ³ku cōöt röldit cīt dhiēn kōör. Nawēn cī cōöt ke kecīt mär ē deṅ gam yerōl arak dhorou nhial. ⁴Wēn jīeem kacīt mär deṅ kadhorou, ku wēn duēr kāk cik lueel gāt piny, ke ṅa piṅ rōl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mär deṅ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

⁵Go atuny wäär ca tiṅ ke kääc adēkdieet nhom ku pinynhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial. ⁶Ku kuēṅ rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic aciī bī tiit apei ēmēn, bī kē cī guiir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thiin! ⁷Ku tē le atuny ē dhorou kaṅde kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thāap cimēn wäär cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tiṅ.”

⁸Go rōl wēn ca piṅ ke jam nhial ṅen yōök, “Lōr lōm athör koor ṅaany yic muk atuny kääc adēkdieet nhom ku pinynhom ayeer.”

⁹Guō la tēnē atuny nhial ku thiēc bā gām athōör. Go gām ṅen ku lueel, “Lōm ku cam. Abi miet yithok ciēt ye kiēc ku abī rot la wel bī wac yiyāc.” ¹⁰Guō athōör lōom ku cam, go miet yathok ciēt ye kiēc. Nawēn yet ṅayāc ke wel rot bī wac bī ciēt cuēei. ¹¹Ku lēk ṅa ēlā, “Yin adhil kē cī Nhialic guiir tēnē kōc ē pinynhom ēbēn nyuōth ēmēn, kōc jam ē thok juāac ku bānyṅaknhīim.”

Kōc wēt Nhialic lēk kōc

11 Go ṅen gām wai, wai ē duēr ciēt tim dhie ye kāṅ them, ku lēk ṅa, “Lōr them luṅ Nhialic ku ariäk tō thiin, ku kuen kōc ē rōök thiin tēnē ṅa. ²Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōṅ kēnē aci gām kōc kēc wētdiē gam. Ku keek aabī gendiē kuany kōu ke rēc kāṅ pēi kathiārṅuan ku rou. ³Ku ṅen abī kackiē karou tuōc bīk wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēṅ cieṅ, ku aabī wētdiē la lēk kōc ē nin tim ku buot karou ku thiärdātem yiic.”

⁴Kōckā karou wēt Nhialic nyuōth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miök, ku kāk ye mēc adök karou took kenhīim ē kōōc Nhialic nhom bēny pinynhom. ⁵Na le raan them ye bī kōckā karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuōp kōc ater ēbēn. Kēya raan wic ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶Aaci Nhialic gām riel bī kek deṅ pēen bī cīi

10:5-7 B.bei 20:11; L.rou 32:40; Dan 12:7; Amo 3:7 10:8-10 Edhe 2:8-3:3 11:1 Edhe 40:3; Dhāk 2:1-2 11:2 Lk 21:24 11:4 Dhāk 4:3, 11-14 11:6 1Bṅ 17:1; B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8

tueny nīn bī kek wētde nyuoōth. Aacī gām riel aya bī kek piū waar bīk aa riēm, ku cōlkē kuat kērac ēbēn abō pinynhom. Kēnē alēukē bīk aa looi akōlakōl tēcīt tē wickē ye.

⁷Nawēn cī kōckā karou wēt jal nyuoōth ēbēn, ke lān roor rac apei bō bei tēthuth mec yic, aabī thōr ke ke ku aabī lān ke nōk, ⁸ku guāpken aabī cuat ē gēk yic gendīt wāār cī kek bēny ē kōckā karou piāāt thīn tim cī rīiū kōu. Gen kēnē acīk gām rin cīt rin pan Thodom ku Ijip. ⁹Kuat dhiēth, wuōt ku thok pinynhom ēbēn aabī guāpken aa tiŋ piiny ē gēk yic nīn kadiāk ku abak, ku acīn raan bī puōl bī ke thiōk. ¹⁰Kōc pinynhom ēbēn aabī puōth miet rin cī ē kōckā karou thou. Aabī yai looi ku gēm kē rōt kāpath kamken, rin cī kōckā karou kōc pinynhom cōl agum apei. ¹¹Tēwēn cī nīn kadiāk ku abak thōk, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē rōt. Go kōc ŋic ke cī ke tiŋ riōōc apei dīt. ¹²Ku piŋ kōckā karou rōl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piōōl yic. ¹³Kaam wēn cōk ka ayiēēkyiēēk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiāār ē geu wīik, ku thou raan tiim kadhrou. Ku jōl kōc cī pīr riōōc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

¹⁴Kēnē, yen ē thōk kērēec ye kek rou, kērēec dēt ye kek diāk abō emēn!

Kaŋ ē Dhorou

¹⁵Go atuny ē dhorou kaŋde kooth yic, guō atuuc nhial piŋ rōt ke jam rōldīt pan Nhialic ku luelkē,

“Nhialicda ku Raan cī dōc ku lōc aacī bāāny pinynhom ya kēden,
ku Nhialic abī mac akōlriēec ēbēn.”

¹⁶Go kōcdīt kathiārou ku ŋuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōōm wīik ke gut kenhiōl piny, ku dorkē Nhialic, ¹⁷ku luelkē,

“Bēny Nhialic Madhōl yen rēēr thīn thēer ku yen tō thīn emēn.
Yīn yeku leec rin cī yīn riēldu nyuoōth yook ku yīn acī māācdu
jōck cōk!

¹⁸Ku kōc kuc yīin aake cī puōth riāāk rin tēn riāŋ ē piāndu
acī bēn tē bī kōc cī thou yāth luk yic,
ku tē bī kōc ariōpden yōk yīin luōōi,
ku kōc kāk Nhialic tiŋ, ku kacku ēbēn kōc yī door,
kōckor ku kōcdīt ēbēn aacī bēn.

Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk acī bēn.”

11:6 1Bŋ 17:1; B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8 11:7 Dan 7:7, 21; Ny 13:5-7; 17:8 11:8 Ith 1:9-10
11:11 Edhe 37:10 11:12 2Bŋ 2:11 11:13 Ny 6:12; 16:18 11:15 B.bei 15:18; Dan 2:44; 7:14, 27
11:18 Wk 2:5; 110:5; 115:13

¹⁹Go luaŋ Nhialic nhial ŋaany thok, ku rōŋdīt lōŋ ë döör ë tō alaŋthīn. Go kāk cīt bir ë deŋ ku ayiëëkyiëëk, ku mär ë deŋ ku tueny ë gei, röt looi.

Tik ku kēdiit cīt jakanuaan

12 Ku loi kēdiit kōc gōi rot nhial. Tik ë tō thīn ke cī akōl gōōm piny ku p̄ei yecōk, ku cieŋ ajōm la kōu kuel kathiäär ku rou. ²Yeen ë tiŋ liac, nawën cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apei.

³Ku ben dēt bēn bei nhial kēdiit kōc gōi, ku kēdiit thith cīt jakanuaan la nhīim kadhorou ku tuŋ kathiäär ku ajōm kadhorou kenhīim. ⁴Ku thēl tōōŋ ë diāk kuel bei nhial yeyōl ku piir ke pinynhom, ku bīi ku kēēc tiŋ wën dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēēth bī cam. ⁵Go tik manh ë moc dhiēēth, yen bī kōc pinynhom mac ke cīn aŋuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cin ku yēth nhial tənë Nhialic thōnyde nhom. ⁶Go tik riŋ roor tē cīi ceŋ, tē cī Nhialic guiir tənë ye bī yen la rēer thīn, bī la muk ë nīn tim ku buōt karou ku thiārdātem.

⁷Go tōŋ rot looi pan Nhialic. Atuny cōl Maikel ku atuuc kōk aaci bēn thōr kek kēdiit wën cīt jakanuaan ku atuōōcke. ⁸Ku kēdiit kēnē aci bēn tiaam, ku aci bēn cuōp wei pan Nhialic. ⁹Maikel kek atuōōcke aaci kēdiit kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yen ë Bēny jakrēc diit wäär ye lueel ka cōl kēpiiny, yen raan ebēn cōl aloi awuōc. Acīk bēn cuat pinynhom kek atuōōcke ebēn.

¹⁰Ku piēŋ rōldīt ke cōt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc luōk aci bēn! Ēmēn, Nhialic aci rielden yen bēnyŋaknhom nyuōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōc aci rielde nyuōth! Rin raan wäär ë kōōc Nhialic nhom ku gōōny miēthakua akōl ku wēer, aci cuōp wei pan Nhialic. ¹¹Miēthakua aaci jōŋrac tiaam rin cī Manh Amāal rot juaar bī nōk rienkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ebēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bik riōōc ë thou. ¹²Week ebēn, wek kōc rēer pan ë Nhialic miētkē puōth, ku kuat kē rēer ë pinynhom ku wār abī gum apei dīt. Rin jōŋrac aci cuōp ë pinynhom tənë ke, ku yen acīt puōu mac rin acīn nīn juēc cī pāl ye bī yen luui.”

¹³Nawën le kēdiit cīt jakanuaan ŋic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tiŋ wën cī manh moc dhiēēth bī dōm. ¹⁴Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēer tēden wäär roor tē cīi cieŋ. Ku bī yen la tiit thīn run kadiāk ku abak, ku akēc jōŋrac bēn lēu bī yiēk tētōk. ¹⁵Ku ŋōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou. ¹⁶Go tiōm pinynhom tik kony,

11:19 Ny 8:5; 16:18, 21 12:3 Dan 7:7 12:4 Dan 8:10 12:5 Ith 66:7; Wk 2:9 12:7 Dan 10:13, 21; 12:1; Jut 9 12:9 Cāk 3:1; Lk 10:18 12:10 Jop 1:9-11; Dhāk 3:1 12:14 Dan 7:25; 12:7

rin cī yaardīt apei piny dai yic, ku wet piū thīn γαρυα. ¹⁷Go kēdiīt cīt jakanuaan puōu riāāk tēnē tik apei ku le thōr kek mīthken kōk cī lōōḡ Nhialic theek, ku mukkē wēt yic cī Jethu nyuōth. ¹⁸Ku la jḡḡrac kōōc ē wār nhom.

Lāāi karou

13 Ku tiēḡ lān roor rac apei ke bō bei adēkdiēet yic. Ku ala nhīim kadhrou ku tuḡ thiāār la nhīim ajōm kathiāār. Ku kenhiim ēbēn rin aaci gōt rin ē Nhialic tōon guōp. ²Lān wēn ca tiḡ acīt kuac, ku adīt cōk kek riōōp bēēr la kōth nhīm, ku acīt thok kōōr. Acī kēdiīt cīt jakanuaan gām rielde bī nyuc ē thōōc nhom cīt bēnyḡaknhom la ye cōk. ³Nhuōm tōk, nhīim ē lān kēnē ala yic piāār cīt piāār tētōk dīt apei ku jōl dem. Kōc ē pinynhom ēbēn aake cī gāi ē lān kēnē ku buōthkē. ⁴Keek ēbēn aake ye jḡḡrac door rin cī yen lēi gām riel, keek aya aake ye lēi door, ku luelkē, “Acīn kēril cīt ē lān kēnē. Acīn raan lēu bī thōr kek ye.”

⁵Go lēi puōl bī jal nhiam apei, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic pāl riel kēnē tēnē pēi kathiārḡuan ku rou. ⁶Ku jōl lēi jam ku lēēt Nhialic kek kōcken rēēr nhial paande. ⁷Acī Nhialic puōl bī thōr kek kōc Nhialic ku tiēem ke. Ku ēcī gām riel kōc pinynhom nhīim ēbēn. ⁸Kuat raan rēēr pinynhom ēbēn abī ye adoor, kōc cīi ye bī ya door aa kōc cī rienken gōt athōr pīr yic, ke piny kēc guō cak. Athōr kēnē ē kēn Manh Amāāl wāār cī nōk.

⁹Na lakkē yīth, ke we piḡ apath, ¹⁰“Kuat kē cī Nhialic guiir bī rot luōi yī abī rot dhiel looi kēya. Raan bī mac, raan bī teem rōl ē pal abī teem rōl. Wēt kēnē ē lōn bī kōc cī gam dhiel gum ku rilkkē puōth gamden yic.”

¹¹Ku tiēḡ lān dēt ke bō bei piiny, ke la tuḡ karou cīt tuḡ jḡḡrac. ¹²Yeen alui riel cīt riel lān tueḡ ke ḡic lān tueḡ, ku thēny kōc ē pinynhom thīn bik lān tueḡ aa door, lān wāār cī tētōk dem yenhom. ¹³Ku looi kākdīt jāḡ gōi. Ee ye mac cōl alōōny piny nhial ke kōc ēbēn daai ē ye. ¹⁴Lān ciēen kēnē acī puōl bī kākdīt jāḡ gōi aa looi ke lān tueḡ daai thīn. Rin ē kākkā yen acī yen kōc pinynhom wēḡ bik la yecōk. Aaci bēn yōōk bik kēdāḡ buth bī kek lān tueḡ kiēt ku yekē door, lān wāār cī nōk ē pal ku ben pīr. ¹⁵Lān ciēen kēnē acī puōl bī wēi yāth kēwēn cī lān tueḡ kiēt yic, rin bī ya jam ku cōl kōc cīi ye ye door anak. ¹⁶Ku yōōk lān ciēen kōc ēbēn, bēny ku kīc, ajak ku raan ḡōḡ, alony ku raan lāāu nhom, bī raan ēbēn kīt tāāu kōḡden cuēc, tēdē ke tēēu yenhom tueḡ. ¹⁷Acīn raan cī puōl bī

13:1 Dan 7:3; Ny 17:3, 7-12 13:2 Dan 7:4-6 13:5-6 Dan 7:8, 25; 11:36 13:7 Dan 7:21
13:8 Wk 69:28 13:10 Jer 15:2; 43:11

kēde yaac, tēdē ke ḡḡc ke cīn nhom kīt kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuḡḡth.

¹⁸Yīn adhil kāṅ ṅic apath ba kēnē jāl deet yic. Raan la kē ṅic adhil kēnē dōt yic, bī akuēn ē lān ṅic, rin akuēn akāāc nyin rin ē raan, akuēn ē buḡt kadātem ku thiārdātem ku dātem.

Manh Amāäl ku kacke

14 Ku jəl lä diēl ya nyin piny, ke ye Manh Amāäl yen tiēṅ ke kääc ḡḡt nhom Jeruthalem, kek kacke tim buḡḡt ku thiārṅuan ku ṅuan cī rin Manh Amāäl ku rin Wun ḡḡt kenhīim tueṅ. ²Ku piēṅ rōl nhial kecīt arḡḡl ē piū kat apeī. Aye piṅ kecīt mār deṅ thiek apeī, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³Ku kääc kḡc tim buḡḡt thiārṅuan ku ṅuan ē thōöc nhom tueṅ, ke ket waak yam läāi pīr kaṅuan ku kḡcdīt nhīim. Waakkā acīn raan lēu bī ke ket, aa keek kek kḡc cī Nhialic luök ē rōt. ⁴Keek aa kḡc cī rōt tiit cie wīc ē diāār. Keek aa kḡc la cök. Ee Manh Amāäl yen aye kē buḡḡth cök kuat tē le yen thīn. Kḡckā kek aacī luök kam kḡc ēbēn, aa kḡc ē Nhialic ku Manh Amāäl, aa cīt rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵Ku keek aa kēc lueth kaṅ lueel. Ku acīn kēreēc cīk kaṅ looi.

Atuuc nhial kadiäk

⁶Ku tiēṅ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athör Wēt Puḡth Yam, wēt pīr akōlriēc ēbēn tēnē kuat dhiēth ku wuḡt ku thok pinynhom ēbēn. ⁷Ku lueel röldīt, “Thekkē Nhialic ku leckē rin dīit yen apeī. Rin nīn aacī thök, nīn bī yen kḡc ē pinynhom yāth ē luk yic. Duḡrkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdīt ku nyin ē piū.”

⁸Ku buḡḡth atuny rou atuny tueṅ cök, ke ye lueel ē röldīt, “Gendīt Babilon acī rac ēbēn. Babilon ē ye kḡc pinynhom cōl adek muḡn kec apeī, muḡn ke cōl aloi kāk ē bal cī Nhialic bēn rac puḡu.”

⁹Ku buḡḡth atuny ē diäk atuuc tueṅ wēn karou cök, ke ye lueel röldīt, “Raan lān kēnē door kek kēden cī kiēēt, raan la kīn ē lān kēnē yenhom tueṅ, tēdē ke ye yecin. ¹⁰Abī muḡn riāṅ puḡu ē Nhialic dhiel dek, muḡn kēnē ē kē cī Nhialic puök ē bīny riāṅ piānde yic. Kḡckā aabī dēp many bēn bei kuur yic tuc apeī, ka atuuc nhial ku Manh Amāäl daai thīn. ¹¹Many bī ke nyop kēnē abī ke reem akōlriēc ēbēn. Kḡc ē lēi ku kēden cī kiēēt ku kuat raan la kīn ē rienke, acīi bī kaṅ lōṅ acīn akōl ku wēēr.”

¹²Kēnē wētde yic ē lōn bī kḡc ē Nhialic kepuḡth dēet, kḡc lōōṅ ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³Ku piēŋ röl nhial ke cöt ku lueel, “Dhil göt, kɔc mit gup aa kɔc thou emēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek aciī bī ben gum athæer. Käk cik looi aabi cath ke ke.”

Tēmtēm pinynhom

¹⁴Ku lä daai nhial, ke ye luääť yer yen tiēŋ ku kēcīt Manh raan ke cī nyuc ē piööl nhom, ku ala nhom ajöm cī looi milāŋ tōc, ku amuk pal moth thok yecin. ¹⁵Ku bö atuny dēt bei luaŋ Nhialic ku jiaem röldīt tēnē raan cī nyuc ē piööl nhom, “Jɔk luoi cök ye pal kēnē, kāk tem pinynhom aaci luɔk, ku akölden bī ke tem aci bēn.” ¹⁶Go raan wēn cī nyuc ē piööl nhom palde met yic ku ler luɔide yic, ku kēya, kēriēec ēbēn pinynhom aci tem.

¹⁷Ku tiēŋ atuny dēt ke bö bei nhial luaŋ Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸Ku bö atuny wēn muk riel ē mac bei ariäk lōöm. Ku cɔal atuny wēn muk pal moth röldīt ku lueel, “Löm paldu ku tem abiēc dom yic pinynhom rin abiēc aci luɔk.” ¹⁹Ku jɔl atuuc palde met yic ku jɔl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhiaç yiic thīn, rin riāŋdīt puŋu Nhialic. ²⁰Abiēc ēci nhiaç geu kōu ayeer, go ya riem yen loi kuēer, abi riem löl bār kōu apei ku thuuth yic looi.

Kādīt rēc bī atuuc nhial bēi

15 Ku tiēŋ kēdīt dēt kɔc göi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riel bīk käreç apei kadhorou gām kɔc, ke ye kek awuōc ciēen bī Nhialic tēm kɔc rēc, rin kek aabi riāŋ ē piānde jāl thök. ²Ku tiēŋ kēcīt adēkdieet le piū nyīn kir thīn cī liāp kek kēcīt mac. Ku tiēŋ kɔc wäär cī lēi kek kīnden cī ye kiēt tiaam aya, agut lān wäär ye rienke ŋic akuēn. Keek aake kääc adēkdieet le piū nyīn kir yōu ke muk thom cī Nhialic gām ke, ³ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amääl älä,

“Yīn Nhialic, yīn aril aciñ kē thōŋ ke yīin,
kāk ye looi aa path ku aa kɔc göi!

Ee yīn amac pinynhom ēbēn,
kuat kāk ye looi ēbēn aala cök ku aa yith.

⁴Raan ēbēn abi riōc ē yīin Bēny! Ku rienku abi leec athæer!

Ee yīin ē rot yīn Nhialic ē yic.

Kɔc ē pinynhom aabi ya bēn ku dorkē yīin.

Raan ēbēn aci tēpeth ye yīn luui thīn tiŋ.”

⁵Nawēn ē kēnē cök, ke ya tiŋ luaŋ Nhialic ke ŋaany thok, kek duēl Nhialic nyuōth alōŋthīn. ⁶Ku bö atuuc nhial kadhorou, wäär muk

kādīt rēc apei kadhrou bei luaŋ ë Nhialic. Keek ëbēn aake cieŋ alēth yer la diardiar, ku karkar cī looi milāŋ tōc aa cik kaar kepuōth. ⁷Go lān tōk kam lāāi wāār pīr kaŋuan, atuōny tōk ya atuuckā gām aduŋ milāŋ tōc la yic awuōc thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēc ëbēn, bī gām kōc ë pinyhom. ⁸Duēl ë Nhialic ēcī tol paat yic piny, tol bō diik ku riel Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī kārēc dīt apei kadhrou wāār muk atuuc nhial ku bīi ke pinyhom, kaŋ thōk.

Kārēc dīt apei ciēen kadhrou

16 Guō röldīt apei piŋ ke cōt luaŋ pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhrou ēlā, “Lak pinyhom ku gamkē kādīt rēc ciēenkā kadhrou, kārēc riāŋ puōu ë Nhialic.”

²Go atuny tuēŋ kērēc cī Nhialic lēk ye bī gām kōc ë pinyhom gam. Go ya yōntōök rēc rem apei kek tul kōc la gup kin lēi gup, ku kōc kēden cī kiēt door aya.

³Go atuny ë rou kērēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinyhom gam. Go ya pīu adēkdiēt kek wel rōt bīk ya riem, ku thou kāk pīr rēer pīu yiic ëbēn.

⁴Go atuny ë diāk kērēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinyhom gam. Go ya pīu wēr yiith ye dek kek wel rōt bīk ya riem. ⁵Guō atuny yen muk pīu pinyhom piŋ ke lēk Nhialic, “Yīn acī yic tēk kōc ë kārēcā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer yōn, ee yīn apath yītōk rin le luōŋdu cōk. ⁶Kōc rēc wāār cī kacku ku kōc kākku tiŋ nōk aaca gām riem bīk dek, yen kēpath ke ke.” ⁷Ku piēŋ raan rōl ke dhiau tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhōl, kārēc ca gam aa yiith ku aa la cōk, luk aca ŋiec looi!”

⁸Go atuny ë ŋuan kērēc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinyhom gam. Go akōl tuōc apei, ee cī Nhialic puōl bī kōc nyop atuōc. ⁹Kōc aake cī atuny akōl nyop apei abī ke gām gup yōntōök. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīi kārēcā, ku cik luoi kārēc pāl ku cik Nhialic ye leec.

¹⁰Ku gēm atuny ë dhiēc kērēc cī Nhialic gām ye ku ler ku tēū thōny lān rac nhom. Go ya muōōth yen kum kōc mēc lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēm, ¹¹ku yekē kārēc apei lueel ë Nhialic guōp rin arēm ku yōntōök rēer kegup, ku cik luoi kārēc pāl.

¹²Go atuny ë dātem kērēc muk gam, go ya wārdīt Yuparet yen dōu, bī bānyaknhīim lōŋ ciēen puōl bīk tem kek apuruōkken. ¹³Ku tiēŋ wēi jakrēc kadiāk cīt aguek. Keek aake bō bei kēdīt cīt jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoŋ lān wāār aya bō kek wēt ë lueth yen kōc wēŋ nyīn.

¹⁴Keek aa wēi jakrēc ē cath ke loi kāk kōc gōi. Wēi jakrēcā kadiāk aa bāny pinynhom ēbēn kuōōt nhīim bī ke yāth tōḡ yic. Tōḡ kēnē ē tōḡ bī rot looi luḡdīt bī Nhialic Madhōl luk looi tēnē kōc pinynhom ēbēn.

¹⁵Aye Bēny lueel, “Pieḡkē! Yen abō cīt ya ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēc nin, ciēḡ alāthke, rin bī cīi cath ke cīn alanh ciēḡ bī guōp yār tē tīḡ ye.”

¹⁶Ku jōl wēi jakrēcā bānyḡaknhīim kuōōt nhīim tē ye kōc Itharel cōl, Amagedon.

¹⁷Ku jōl atuny ē dhorou kērēc muk pāl aliir yic. Go Nhialic jam rōldīt nhial ē thōōc nhom luḡḡde ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn acī luōōi tēcīt tēde.” ¹⁸Ku bier deḡ apei, ku mēēr ē mār thiek ku looi ayiēēkyiēēk rot abī kōc riōōc ēbēn. Acīn kēdīt cīt kēnē cī rot kaḡ looi tēnē cēk ke raan pinynhom, ayiēēkyiēēk rēc piny cīt kēnē. ¹⁹Go gendīt Babilon yeyic tek ē diāk, ku wit ayiēēkyiēēk gēeth ē pinynhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuōc thiek apei rin riāḡ piānde.

²⁰Tēwēn le piny rot yāāk ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dīr piny ēbēn. ²¹Go gōidīt thiek apei lōōny piny nhial ē kōc nhīim. Ku kēya, ke kōc lēēt Nhialic rin cī yen deḡ cōl atueny gōi thiek apei cī piny bēn rac.

Tiḡ rac adējōōk

17 Go atuōny tōk atuuc wāār bō nhial kadhorou muk kārēc kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlā, “Bāār ba yī nyuōth tē bī Nhialic ē tiḡ rēc adējōōk tēm awuōc thīn, yen tiḡ rēēr wēr yōth.^a ²Bānyḡaknhīim ē pinynhom aaci kārēc apei, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinynhom aake ye miānde dek bik wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jōl kārēc apei kāk ē bal looi kek ye.”

³Go Wēi Nhialic la yaḡuōp, ku nyiēei atuny Nhialic ya ku yēth ya roor tē cīi ciēḡ. Ee tēēn ke ya tiḡ tiḡ cī nyuc lān thith kōu, lān la nhīim kadhorou ku tuḡ kathiāār cī guōp thiāḡ rin ē Nhialic lat guōp. ⁴Tik a ciēḡ alanh thith ku alanh mathiāḡ. Ku acī milāḡ tōc ku kākōk la diardiar ku guēt dhēḡ thiāāḡ yeguōp. Ku amuk aduḡ cī looi milāḡ tōc cī thiāḡ kāracken ē bal ye looi. ⁵Ku yenhom tueḡ acī rin gōt thīn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlā, “EE YEN BABILONDĪT, YEN Ē MAN DIĀĀR RĒC ĒBĒN, YEN AYE KĀRĒC JĀL THĪN KĀRĒC Ē PINYNHOM ĒBĒN.” ⁶Ku tiēḡ tiḡ wēn ke cī wiēet riēm ē kōc Nhialic wāār cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiḡ yēn ye, guō gāi apei. ⁷Go atuny nhial ya thiēēc, “Yeḡō cī gōi? Yīn aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān cieth yen la nhīim kadhorou

^{16:15} Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 ^{16:16} 2Bḡ 23:29; Dhāk 12:11 ^{16:18} Ny 8:5; 11:13, 19
^{16:19} Ith 51:17 ^{16:20} Ny 6:14 ^{16:21} B.bei 9:23; Ny 11:19 ^a ^{17:1} Wētde yic gen Babilon. (Jer 51:13)
^{17:2} Ith 23:17; Jer 51:7 ^{17:3} Ny 13:1 ^{17:4} Jer 51:7

ku tuŋ thiäär. ⁸Län yen ca tiŋ emēn aci kaŋ pīr theer, ku aciī ben pīr emēn rin abi bēn bei piiny tēthuth mec yic aköldä, ku abi jal la rōm ke riääk. Kōc pīr ē pinynhom kēc Nhialic gāt athörde yic, athör ē pīr theer kēc piny cak, aabi gäi tē tiŋ kek ē län kēnē. Aci kaŋ pīr, ku aciī ben pīr ya akölē, ku abi ben dhuk pinynhom.”

⁹Go atuny nhial lēk ya, “Kēnē awic raan ŋic tak. Nhīim kadhorou aa rēer nyin kuōr kadhorou kek cī tik nyuc kenhīim. ¹⁰Kek aa bānyaknhīim kadhorou aya. Bāny kadhiēc kamken aaci liu. Raan tōk aŋot ye bēnyaknhom emēn ku dēt aŋot kēc bēn, ku na le bēn ka bi rēer ē bāany yic kam koor. ¹¹Ku län bi bēn bei tēthuth, yen abi ya bēnyaknhom ye kek bēt. Ku yen ē raan kam bānyaknhīim kadhorou, ku yeen abi rōm ke riääk.

¹²“Tuŋ kathiäär ye ke tiŋkā, aa rēer nyin bānyaknhīim kathiäär kēc baai guō mac, ku aabi riel dhiel yōk bik baai mac kek lēi kam thiin koor. ¹³Wētde ē tōk, abik gam kedhie bik bāanyden thōn lēi. ¹⁴Bānyaknhīim kathiäär ku lēi aabi keyiic mat ku thērke kek Manh Amääl. Ku keek aabi Manh Amääl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amääl yen ē bēnydīt ē bāny, ku bānyaknhīim ku kacke kek aa kōc cī Nhialic kuany ku cōl ke, ku kek aa kōc cī wētde gam.”

¹⁵Go atuuc lēk ya, “Pīu ye tiŋ cī tik nyuc kenhīim, aa rēer nyin kōc ē pinynhom ebēn. ¹⁶Lēi ku bānyaknhīim kathiäär ca tiŋ aabi kenhīim wēl adējōŋ kēnē. Abik dōm ku thatkē ku retkē kōu, ku pālkē ke cīn kē cieŋ. Aabi guāpde cuet. Abik rac ku yōt abaŋ cī dōŋ ē mac. ¹⁷Bānyaknhīim kathiäärkä aabi ē kēnē looi, rin cī Nhialic ye tāau kepuōth bik bāanyden gām lēi, rin wic Nhialic ye kēya. Aabi läai theek yet tē bi kē wic Nhialic thök.”

¹⁸Go atuny nhial lēk ya, “Tiŋ ca tiŋ kēnē ē gendīt yen mac bāny pinynhom ebēn.”

Nhialic aci Babilon rac

18 Nawēn ē kēnē cōk ke ya ben atuny nhial dēt tiŋ ke bō bei nhial pan Nhialic, ku atuny kēnē ala rieldīt apeī. Ruel diīt yeer wēn bō bei tēnē yen aci pinynhom ebēn bēn looi bi yer. ²Ku cōōt röldīt apeī, “Gendīt Babilon aci riääk. Kōc aaci kat thīn ebēn. Acīn raan cī dōŋ thīn, aa jakrec ku diet rec cīt awujoōŋ. ³Kārec ē bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ebēn liäp, bi bāny pinynhom keek aa looi kāk ē bal, ciēt ke cī muōn kec apeī dek.

Ku tēen yen acī Nhialic rac puṣu yeguṓp.

Ku kɔc ẽ pinyinhom aake ye ɣɔɔc thīn ku loikē kāreɕ Nhialic rac puṣu.”

⁴Ku piɛŋ röldēt ke jam nhial ku lueel,

“Kackiē jālkē geeu!

Ku bī week cīi met awuṓc looi keek yiic kā,
ku bī Nhialic we cīi yīk kādīt reɕ apei cīmēnden.

⁵Awuṓcken cik looi aaci juēc nawēn

ke la nhial abik Nhialic dōöt bik la rac puṣu.

Go Nhialic awuṓckä yök ẽbēn, ku aaci bī kaŋ puṓl ke cīi tēm awuṓc.

⁶Dhielkē luṣi kāreɕ cīt kāwäär cī kaŋ aa luṣi week.

Dhielkē kāreɕ wäär cī looi cool kāk wār kāk wäär cī kaŋ luṣi
kɔc kōk.

Adhielkē gām muṣn kec apei bī wiɛet cīt tēwäär ye luṣi kɔc kōk.

⁷Ee nhiam rielden dīt rēēr ke yeen,

ku pīrden rēēr yen kāpath yiic.

Adhielkē gām kē rem yeguṓp thōŋ kek miɛt ẽ puṣu dīt rēēr yen
thīn.

Rin ye yen rot leec ẽlä,

‘Yen tiŋ dīit ŋaknhom mac paandiē ẽ riɛl cīn ke tem ɣanhom,
ɣen acīn mony bī thou ku ba dhuur.’

⁸Rin ye Babilon jieem kanhiaam kēya,

ee kaam thiin koor ku abī Nhialic kādīt reɕ

apei cɔl aabō tēnē yeen cīmēn tuaany, ku cɔŋdīt apei ku thuɔɔ.

Abī ɣɔɔt mac bī nyop ẽbēn, rin Bēny Nhialic yen bī ye tēm
awuṓc,

ala riɛldīt apei.

⁹“Bāny ẽ pinyinhom wäär cī kāreɕ looi kek ye aabi dhiau ku löönykē
puṓth tēnē ye, tē tiŋ kek tol many cī ye ɣɔɔt nhom tēmec. ¹⁰Aabi
kōc tēmec, rin cī kek riṓc ciɛt ke bī gām awuṓc thiek cīt kēn cī gām
Babilon, rin wäär cī kek kāreɕ looi aya kek ye. Abik aa lueel,

‘Ye kēreɕ ẽ dē, gendīt Babilon, gen ril yen cī guɔ riääk ye kam
thiin yic!’

¹¹“Kɔc ẽ ɣɔɔc pinyinhom aa dhiau rin Babilon, rin acīn raan bī kākken
ben lõk ɣɔɔc. ¹²Milṓŋken tōc, ku alēth path, alēth cī looi milāŋ thith
ku guɛt path ku kāpuṓth kōk cie lac yök ku tuŋ aa kön, ku kuṓr path

18:3 Ith 23:17; Jer 51:7 18:4 Ith 48:20; Jer 50:8; 51:6, 45 18:5 Cäk 18:20-21; Jer 51:9

18:6 Wk 137:8; Jer 50:29 18:7-8 Ith 47:7-9 18:9-10 Edhe 26:16-17 18:11 Edhe 27:31, 36

18:12-13 Edhe 27:12, 13, 22

la diardiar, acīn raan bī keek ben lōk ḡḡc tēnē ke. ¹³Miök ḡjir, māäu ku abīik, ku ḡḡk ku thōk, ku mīthiḡḡḡ ku lāäi kōk baai ku tiim path ku aloony, acīn raan bī ke lōk ḡḡc. ¹⁴Abī kōc ḡḡc aa lueel tēnē Babilon ēlä, ‘Kuat kāpath wäär ye ke cam, ku kāpuḡth wäär ye ke cieḡ aaci rac, ku aaci bī ben yōk acīn.’ ¹⁵Kōc ē ḡḡc wäär cī jak rin ye kek kākken ḡḡc ye aabi dhiau tē tiḡ kek ye ke dēp. Aabi ya kōḡc tēmec rin wäär cī kek mat kek ye ciēt ke bī mat ē riääk yic aya. ¹⁶Abik aa lueel,

‘Ye kēreec ē dē tēnē gendit cīt kēnē,

gen diit dhēḡ cīt raan ceḡ mīlḡḡḡ tōc ku guēt path yeyeth!

¹⁷Rin kākka aaci guḡ bēn määḡ nyin yic.’

“Kōc ē riäth geer adēkdiēt yiic, ku kōc la kākken yekē keek la ḡaac riäth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabi kōḡc tēmec, ¹⁸ku dhieukē tē tiḡ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jōlkē ya lueel, ‘Makei! Acīn gendit cī kaḡ ciēt ē gen!’ ¹⁹Ku jōlkē kenhīim pot ē ḡeth bik nyuḡḡth lōn cī kek puḡth löny ku dhieukē apei ku luelkē,

‘Makei! Cī gendit riääk kēya?

Gendit wäär ye kōc la riäth jieek la yōk thīn,

yen cī guḡ riääk ye kaam thiin yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰Kōc rēer pan Nhialic miētkē puḡth rin cī Nhialic Babilon rac.

Miētkē puḡth kōc ē Nhialic ku atuuc ē Raan cī lōc ku dōc,

ku kōc kāk Nhialic tiḡ rin cī Nhialic Babilon tēm awuḡc tēcīt

tēn kāreec wäär cī keek luḡi week.’”

²¹Ku tiēḡ atuny Nhialic ril cī kuurdit thiek kuany ku piir wiir adēkdiēt yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendit Babilon rac thīn,

ku aci bēn tiḡ acīn.

²²Yin Babilon acīn lāär bī ben piḡ yiic tēdu,

ku acīn kēet bī ben piḡ rōt ke gut thom, tēdē ke ye keḡ kooth yiic.

Kōckun atēet ēbēn aabi määḡ,

ku wēthkun ye rap guur abi ciēn rap ben guur thīn.

²³Ku mēc aci bī ben tiḡ nyin ke dēp,

ku acīn ruēi bī ben looi,

rin kōckun ē ḡḡc kek aake ye kōcdit pinynhom,

ē pinynhom cam tēbäär ē ruēeny.”

²⁴Nhialic aci Babilon tēm awuḡc rin le yen guḡp awuḡc cī yen kōc kāk Nhialic tiḡ nōk, ku kōc juēc kōk ē Nhialic, Babilon ala guḡp awuḡc cī yen kōc juēc ē pinynhom ēbēn nōk.

18:12-13 Edhe 27:12, 13, 22 18:15 Edhe 27:31, 36 18:17 Ith 23:14; Edhe 27:26-30
18:18 Edhe 27:32 18:19 Edhe 27:30-34 18:20 L.rou 32:43; Jer 51:48 18:21 Jer 51:63-64;
Edhe 26:21 18:22 Edhe 26:13; Ith 24:8 18:22-23 Jer 7:34; 25:10 18:24 Jer 51:49

Riāḡ ē Babilon ē kɔc Nhialic miēet puōth

19 Tēwēn cī atuny ril thōk ē jam, ke ɣa piŋ kɔc rōt nhial ke loi kiēu apei ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Nhialic yen acī ɣo luōk, diik ku riel aa kāk Nhialicda kedhie.

²Luōḡde ee yic ku ala cōk.

Yen acī tiḡ adējōök wäär ḡiēc tēm awuōc thōḡ kek kāk cī luōi kɔc ē pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac, rin rim kɔc Nhialic atō yecin.”

³Ku ben thān awēn loi kiēu yai cam,

“Lecku Nhialic!

Babilon abī dēp ku many nyop ye abī tol ya la nhial akōlriēec ēbēn.”

⁴Ku tiēḡ kōcdit kathiārou ku ḡuan, ku lāāi pīr kaḡuan ke gut kenhiol piny ē Nhialic nhom ku dorkē ke cī nyuc thōnyde nhom,

“Yenakan, Lecku Nhialic!”

Yan thiēḡ Manh Amāäl

⁵Ku piēḡ rōl ke cōt thōōc lōōm ku lueel,

“Wek aa dhil Nhialicda leec, week ēbēn, kɔc ril ku kɔc niōp, wek kɔc thek yeen ēbēn ye door.”

⁶Ku piēḡ kɔc juēc ke loi kiēu nhial apei, ke loi arōōl cīt arōōl ē pīu kat apei, ku cīt mār deḡ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda, Nhialic Madhōl ee Bēnyḡaknhom!

⁷Jōlku puōth miet ku lecku Nhialic,

rin cī nīn thiēḡ Manh Amāäl thōk, ku nyan thiak acī rot guir bī lor.

⁸Acī Nhialic ruōk alēth path cīn gup acuōl bī keek cieḡ.”

Alēth path aatō nyin kāpath ye raan luōi Nhialic.

⁹Go atuuc lēk ɣa, “Gāt wēlkā, kɔc mit puōth aa kɔc cī cōl ē yan thiēḡ Manh Amāäl yic.” Ku met thīn ēlä, “Wēlkā aa wēl ē yith bō tēnē Nhialic.”

¹⁰Guō ḡanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk ɣa, “Duk loi kēya! Ee Nhialic yen aya luōōi cimēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kɔc cī yic cī Jethu nyuōōth, buōōth yic. Ee Nhialic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōōth yen ē kɔc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiāḡ ɣer

¹¹Ku tiēḡ pan Nhialic ke ḡaany thok, go ya mathiāḡ ɣer yen tiēḡ thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhialic luōōi ē puōn ɣer, kuat kāk ye

19:2 L.rou 32:43; 2Bḡ 9:7 19:3 Ith 34:10 19:5 Wk 115:13 19:6 Edhe 1:24; Wk 93:1; 97:1; 99:1
19:11 Edhe 1:1; Wk 96:13; Ith 11:4

looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tɔŋ, ka la cök ēbēn. ¹²Yen adēp nyin cīmēn mac, ku acieŋ ajōm juēc yenhom. Acī gāt kōu rin, ku ē yen aŋic rienke ē rot. ¹³Ku acieŋ alanh bār yekōu cī kōu thiāŋ ē riēm. Ku rienke aa, “Wēt ē Nhialic.” ¹⁴Abuɔoth apuruuk Nhialic ke cieŋ alēth yer, ku aake cath mīthiōōŋ yer. ¹⁵Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kɔc ē pinynhom tōk. Abī kɔc pinynhom mac ke cīn aŋuān, aabī nhiaç yiic cīmēn mōn nhiēc bei athuāai yic, bīk riāŋ puōu ē Nhialic yök kegup. ¹⁶Ku alanhde kōu ku yeyām, rin acī gōt thīn ēlä, “BĒNYŋAKNHOM Ē BÄNYŋAKNHĪİM, BĒNYDĪT Ē BÄNYDĪT ĒBĒN.”

¹⁷Guɔ atuny nhial kääc akōl nyin tīŋ, ke cɔl diet pār aliir yic ēbēn ku lueel röldīt, “Bäk tēn, bäk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhialic guir! ¹⁸Bäk ŋuetkē gup bānyŋaknhīīm, kɔcdīt apuruuk, kɔcdīt ril, gup mīthiōōŋken ku kɔc cath ē ke, gup kɔc ēbēn, kɔc aloony ku kɔc cie aloony, kɔcdīt ku kɔc kor!”

¹⁹Ku tiēŋ lēi ku bānyŋaknhīīm ē pinynhom kek apuruōōkken, ke kuut kenhīīm ēbēn bīk la thōr kek raan cath mathiāŋ ku apuruōōkke. ²⁰Go lēi dɔm, kek raan wēt lueth wēŋ yen kɔc nyin lueel, raan kāk kɔc gōi looi, bī kɔc la nhīīm kīn lēi kenhīīm tueŋ muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēt. Go keek ēbēn karou piēer manydīt tuc apeī bēn bei kuur yic ke pīr. ²¹Ku nāk apuruōōkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiāŋ thok. Ku guāpken aaci diet bēn ŋueet.

Ruōōn tiem tōk

20 Ku tiēŋ atuny nhial ke bō piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luŋ arēk dīt thiek apeī. ²Ku dɔm atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny thēer yen jōŋrac dīt ē pinynhom, ku rek ē ruōōn tiem tōk. ³Ku piir tēthuth mec yic apeī, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēer ē tēēn ē ruōōn tiem tōk. Ku kēya acīi bī lēu bī kɔc pinynhom ben tuōōr nyin. Ku na la runkā thōk ke yeen abī pāl ayeer ē kaam koor.

⁴Ku tiēŋ kɔc ke cī nyuc ē thōc nhīīm, ku tiēŋ wēi kɔc wäär cī tem rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kɔckä aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aaciŋ gup kīn ē lēi kenhīīm tueŋ ku kecin. Aaci ben pīr ku nyuuckē ē thōc nhīīm, rin cī Nhialic ke gām riel bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lɔc ku dɔc ē ruōōn tiem tōk. ⁵Na cī runkā thōk, ke kɔc kōk cī thou, kɔc cī gam ku kɔc ē pinynhom aabī ben pīr, ku ē yen jōn rot tueŋ bī gup kɔc cī thou rōt jɔt. ⁶Ku Nhialic abī kɔckä dɔc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kɔc cī kaŋ pīr, rin cī ke

19:11 Edhe 1:1; Wk 96:13; Ith 11:4 19:12 Dan 10:6 19:15 Wk 2:9; Ith 63:3; Juel 3:13; Ny 14:20
19:17-18 Edhe 39:17-20 19:20 Ny 13:1-18 20:2 Cäk 3:1 20:4 Dan 7:9, 22

kaŋ jət thou yic. Ku keek aaciī bī thou thon ē rou, ku aabi ya kɔc Nhialic luḥḥi ku Jethu Krītho, ku aabi mac kek ye ke ye bāny ē tōk ruḥḥn tiem tōk.

Jɔŋrac aci tiaam

⁷Tē le ruḥḥn tiem tōk thōk, ke jɔŋrac abi lony tēwāār cī ye mac thīn. ⁸Ku abi ben bēn ē pinynhom bī kɔc kōk bēn wēēŋ nyīn, kɔc cī thiēi ē bēēi pinynhom yiic cɔl Gok ku Magok. Aabi jɔŋrac mat yiic ku yēth ke tɔŋ yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr. ⁹Ku weerkē pinynhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuḥḥc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰Ku cuet jɔŋrac wāār ke wēŋ manydīt tuc apeī bēn bei kuur yic, tēwāār cī lēi ku kɔc tōr lueth kaŋ cuat thīn. Ku keek aabi reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēec ēbēn.

Luŋ thōk ē piny

¹¹Ku tiēŋ thōnydīt yer apeī kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial mār yenhom tueŋ ku cīn raan ben ke tiŋ acīn. ¹²Ku tiēŋ kɔc cī thou ēbēn kɔc dīt ku kɔc kor ē pinynhom ēbēn ke kāac thōoc lōm. Ku jɔl athōr ŋaany yiic, ku athōr cī kāk cī kɔc pinynhom looi gōt thīn, ku jɔl athōr dēt yen athōr pīr ŋaany yic aya. Ku kɔc ēbēn aake ye tēm awuḥc thōŋ kek kē cī ŋek looi pinynhom, cī gōt rienke thook athōr yic. ¹³Ku jɔl kɔc ke thou wīir bēn ku kēēckē Nhialic nhom luk yic, ku jɔl kɔc cī thou rēer guāpken piiny rēŋ yiic rōt jət aya, ku kēēckē Nhialic nhom luk yic. Ku keek aaci bēn tēm awuḥc thōŋ kek kāk ke cik looi pinynhom. ¹⁴Go thou nhom guḥp cuat manydīt dēp apeī yic. Manydīt dēp kēnē yen ē thon ē rou. ¹⁵Kuat raan liu rienke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

Pinynhom ku nhial ē yam

21 Ku jal pinynhom ku nhial ē yam tiŋ, rin cī piny ku nhial thēer mār, ku cīn wērdīt kōk ben rēer thīn. ²Ku tiēŋ gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinynhom. Gen ē Nhialic aci guiir cīmēn nyan cī guiir bī gām moc. ³Ku piēŋ raan ke cōt rōldīt apeī ē thōoc lōm ku lueel, “Ēmēn pan Nhialic arēer kek raan! Ku keek aabi ya kacke, ku Nhialic nhom guḥp abi rēer ke ke ku abi ya Nhialicden. ⁴Abi piū wēec wei kenyīn. Ku acīn raan bī ben thou acīn. Acīn raan bī puḥu ben riāāk ku dhīēu, tēdē ke ben tērem yōk yeguḥp cīmēn thēer, rin kāŋ aaci rōt waar.”

20:8 Edhe 7:2; 38:2, 9, 15 20:11-12 Dan 7:9-10 21:1 Ith 65:17; 66:22; 2Pit 3:13
21:2 Ith 52:1; 61:10; Ny 3:12 21:3 Edhe 37:27; Leb 26:11, 12 21:4 Ith 25:8; 35:10; 65:19

⁵Ku lueel raan cī nyuc thōoc nhom ēlä, “Tiēṅkē! Kāṅ ēbēn aluɔɔi bīk aa yam!” Ku lueel aya ēlä tēnē ʔa, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē luɛɛl rin wēlkā aa yith.

⁶“Kuat kākkihth ēbēn ēcī luɔɔi tēcīt tēde. Ee ʔen jōk ē cōk ku ʔen thōk ē kāṅ. ʔen abī raan nēk rou gām piū dek, aba gām piū ē pīr, ku aba gām ye ē path. ⁷Kuat raan cī tiam abī kākka yōk tēnē ʔa. Aba gām ē kākka ēbēn, ku ʔen abī ya Nhialic ku yeen abī ya manhdiē. ⁸Ku kɔc riōc, ku kɔc cī gamden puōl ku kɔc cā adumuōōm looi, kɔc cī kɔc nōk, kɔc ē luui kārec, kɔc ē jōṅrac, kɔc jakrec door, ku kɔc alueth, kɔckā ēbēn aabī cuat manydīt tuc bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹Go atuōny tōk kam atuuc kadhorou wāār muk kērac apei ciēen bēn ku cōl ʔa, “Bāār lokku ba yi la nyuōth nyan bī ya tiṅ Manh Amāäl.” ¹⁰Go Wēi Nhialic la ʔaguōp ku ʔēth atuuc ʔa ē kuurdīt bār nhom. Ee tēēn ke nyuth ʔa Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic. ¹¹Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guaṅ bī la lēṅlēṅ. ¹²Ku aci gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiāār ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aaci rin kuat Itharel kathiāār ku rou gōt thīn. ¹³Ku kal cī geu gōōl piny ē la guōk kaṅuan, ku guōṅ tōk ē la thok kadiäk. ¹⁴Kal cī ke geu gōōl piny aaci buth aleeldīt kathiāār ku rou nhīim. Ku rin atuuc Manh Amāäl kathiāār ku rou aake cī gāt aleelkä kōōth.

¹⁵Ku atuny wāār yen jam ke ʔa, amuk wai cī looi milāṅ tōc bī yen geu athem, pänyde ku thuōkke. ¹⁶Geu ala guōk kaṅuan thōṅ thook. Ku them atuny nhial geu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiem tōk ku buɔt kadhiēc bēr ē kōu, ku lääu yic kek bēr la nhial ē cīt kēnē aya. ¹⁷Ku them atuuc la nhial ē kal ku dīt ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Käk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kɔc them ē path.

¹⁸Päny cī geu looi, aaci buth kuur ʔer dhēṅ ku geu nhom ēcī looi milāṅ tōc la gei cīt macar. ¹⁹Puōōny ē geu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōk cōk aya aake yiic thiāār ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa ʔer ku kōk aa maṅōk, kōk aa mīthiōōṅ, kōk aa mīkēth, kōk aa miyēn, kōk aa milōōth, kōk aa malīik, ku kōk aa mamer. ²⁰Ku kīt ēbēn aake ye thiāār ku rou. ²¹Thok kathiāār ku rou ē genē aake cī looi aleel ʔer kathiāār ku rou, thuōṅ tōk ē ye looi alel ʔer tōk, ku gēek ē geu yic aaci looi milāṅ tōc la diardiar cīt macar.

²²ʔen akēc luāṅ Nhialic ye kɔc rōōk thīn tiṅ, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhəl ku Manh Amāäl kek aa luāṅ Nhialic. ²³Gen kēnē ēcīi

wic ruel aköl, tēdē ke ye p̄ei, rin ala ruelde ē rot, rin rueldit Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amääl yen aye ye mer yic cīmēn many adök. ²⁴Ku ruel ē gen yen aye k̄oc cath thīn, ku bāny pinyinhom aabi ya bēn bik jaakden bēēi thīn.

²⁵Kal aabi ya rēer ke ŋaany thook aköl ku wēer, rin piny aci ben a cuəl. ²⁶K̄oc wuöt ebēn aabi bēn ē gen yic rin bi kek Nhialic bēn aa door ku leckē. ²⁷Acin k̄oc la gup adumuōm bi puöl bik la geeu, ayi k̄oc ē luui kāk k̄oc cəl ayār gup ku k̄oc tör lueth. K̄oc bi puöl bik la geeu aa k̄oc ci rienken gōt athör ē p̄ir Manh Amääl yic.

22 Ku ben atuny nhial ya nyuōth wār ci thiāŋ piū ē p̄ir la kirkir apei bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amääl, ²ke kuēer geeu gēk ciel yic. Agör ē wār l̄ŋ ku l̄ŋ, akēec tim ē p̄ir thīn, tim luok ē p̄ei thok ebēn ruōn tōk yic, ku k̄oc wuöt ebēn aa yiēthke lōom bi kek yōntōok aa cəl adem, ku tueny kōk aya. ³Acin dēt mēen Nhialic bi rēer ye gen kēnē yic. K̄oc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amääl kek aa rēer thīn, ku k̄oc ē Nhialic kek aabi ye aa door. ⁴K̄ockä aabi Nhialic aa tiŋ ku rin Nhialic abi gāt kenhīim tueŋ. ⁵Abi ciēn cuəl ē piny ye gen yic. K̄oc ē rēer thīn aaciī bi wic ruel aköl, tēdē ke ye many bi piny mer yen wickē. Rin Nhialic yen abi ya ruelden. Aabi rēer thīn ke ye bāny akölriēc ebēn.

Bēn ē Jethu

⁶Go atuuc lēk ya, “Kuat kāk ca tiŋ ku piŋ ke aa yith ebēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike yāth ē k̄oc kāk Nhialic tiŋ gup, yen acā atuōnyde tuōc bi kacke nyuōth kāk bi rōt looi ye ninkä.” ⁷Aye Jethu lueel älā, “Dhielkē piŋ apath! Yen abō emēn! K̄oc mit puōth aa k̄oc thek kāk ci lueel athör kēnē yic ebēn!” ⁸Ee yen Joon yen a ya piŋ ku tiēŋ kākä. Tēwēn ci yen ke piŋ ku tiēŋ ke, ke ya gut yanhīol piny yecōk ku duōr atuny wēn nyuth yen kākä. ⁹Go jal lēk ya, “Duk loi kēya! Yen alony cīmēndu, ku miēthakui k̄oc kāk Nhialic tiŋ, ku k̄oc ebēn kāk tō athör yic theek. Dor Nhialic!” ¹⁰Ku lēk ya, “Duk kāk ci gōt athör kāk Nhialic kēnē yic thian tēnē k̄oc, rin ci piny thiōk ke thōk. ¹¹Ku k̄oc k̄arec looi aabi ŋot ke la tueŋ ke looi k̄arec, ku k̄oc ci wēt Jōŋrac gam aabi ŋot loikē kēya. Ku k̄oc ē luui k̄apath aabi ya luui k̄apath. Ku k̄oc Nhialic aabi la tueŋ ke luui Nhialic.”

¹²Aye Jethu lueel älā, “Pieŋkē apath yen abō emēn thiin, yen abō ba k̄oc bēn riop, tēdē ke ya tēm k̄oc awuōc thōŋ kek kē ci ŋek looi thēer wāär. ¹³Ee yen jōk ē cōk ku yen thōk ē k̄aŋ.

21:23 Ith 60:19-20 21:24 Ith 60:3 21:25-26 Ith 60:11 21:27 Ith 52:1; Edhe 44:9

22:1 Edhe 74:1; Dhāk 14:8 22:2 Cāk 2:9; Edhe 47:12 22:3 Dhāk 14:11 22:5 Ith 60:19; Dan 7:18

22:11 Dan 12:10 22:12 Ith 40:10; 62:11; Wk 28:4; Jer 17:10 22:13 Ny 1:8, 17; 2:8; Ith 44:6; 48:12

¹⁴“Kɔc mit gup aa kɔc cä aläthken look riem Manh Amääl, rin aabi la yic bik mïth tim piir cam, ku aala yic aya bik la gen Nhialic ë yam.

¹⁵Kɔc tō geu kōu aa kɔc pan mac, kɔc cï kegup yiëk acuɔl rin theek kek jɔɔrac, kɔc näk ë kɔc, ku kɔc ë jam lueth, ku kɔc luui kāk bal aaciï kɔɔ la ë gen kënë yic acin.

¹⁶“Aye Jethu lueel ëlä, Yen acä atuönydië tooc bi kākä bën lëk we, wek akuut cï gam. Yen ë kuat dhiënh bënyjaknhom Debit, ee ciëer bak piny ë ruel bëëi.”

¹⁷Aye Wëi Nhialic ku kɔc Nhialic kek cït nyan thiak ë Manh Amääl lueel, “Bäk!” Ku kuat raan piɔ ë kënë adhil lueel aya, “Bäk!” Na le raan nëk rou ke bö, kuat raan nëk rou abi dek piu piir ë path.

Thök ë wël

¹⁸Yen Joon, yen alëk kuat raan piɔ ë wët kënë puöu ëbën, na le raan juëk këde thin ka bi Nhialic tuöc kärec cï göt athör kënë yic. ¹⁹Ku na le raan nyëei wët tök kam wël tō athör wël cï nyuöth yen yic, ke Nhialic abi yinyden bi tēk ye mïth tim ë piir yic, ku la gen yam, cï ke göt athör kënë yic, nyaai tënë ye.

²⁰Ku Jethu raan lëk kɔc kākä ëbën aye lueel, “Yëë-yëë! Yen abö ëmën!” Këya, ee tēde. Bäär Bëny Jethu!

²¹Bi dhëëj Bëny Jethu rëer kek kɔc ë Nhialic. Yenakan.

Tët wël kök yiic athör kënë yic

— A —

Aa yic gël: Aa yic Nhialic pëen bi cii njic (Rom 1:8)

Abaram: (*Abraham*) Eye wundit koc Itharel. Ku tieŋde ë cöl Thara. Ku ecii dhiëth, ku keek aaci Nhialic bën thon lon bi kek manh moc dhiëeth. Ku wäär ci kek dhiop aaci manh moc cöl Ithäk bën dhiëeth. Go Nhialic Abaram them ku lek ye bi wende Ithäk nöc. Go gam. Ku wën wic yen ye bi Ithäk nöc, go Nhialic pëen ku nyuth nyotj amääl bi ya yen nek (Cäk 11:26).

Abel: (*Abel*) Eye wämënh koor ë Kain yen ci ye bën nöc (Cäk 4:4-5; Mt 23:23; Lk 11:51; Yëb 11:4; 12:24).

Adam: (*Adam*) yen ë raan ci Nhialic kaŋ cak, ku ë ciëk ë tiop. Ku tieŋde ë cöl Eba. Ku yen ë tiŋ tueŋ. Eye Adam ke Eba kek aake ci wët Nhialic kaŋ dhöl ku loikë adumuööm. Ku ë rienken yen abii adumuööm pinynhom.

Aköl nek amël: (*Festival of passover*) E yandit apei tënë koc Itharel, rin ye kek aköl wäär jiël kek pan Ijip tak. Aköl kënë, ecii Nhialic lek ke bi njek manh amääl a nöc ku rooth këŋ yöt thok ë riem, rin na le bën bi mith röör ë kai pan kënë bën nöc, ku tiŋ riem ë këŋ köu ke bar yöt thok.

Akuila: (*Aquila*) Eye raan Krithian koc Itharel ku tieŋde ë cöl Prithkila. Ku keek aake ci kat Roma rin wic bënygaknhom ye bi ke nöc (Luoi 19:2, 18, 19, 26; Rom 16:3; 1Kor 16:19; 2Tim 4:19).

Amälthiin Nhialic: (*Lamb of God*) Joon raan koc muoc nhiiim ë ye Jethu cöl ka Amälthiin Nhialic (Jn 29:36). Cieŋ koc Itharel amääl aye nöc tënë Nhialic bi riem kuër rin bi Nhialic adumuööm päl piny. Të ci manh amääl thou bi riem kuëer, ë tö nyin raan cä adumuööm looi. Ku raan ë jal la cök Nhialic nhom. Jethu aye cöl Amälthiin Nhialic rin ci yen wëike gam bi nöc rin bi adumuöömkuä päl piny.

Amec tënë Nhialic: Ala gup adumuööm (Rom 5:23).

Ananiath: (*Ananias*) Aa Diäk, Ananiath wäär ci kärke yaac ku cii wëeu gem ebën tënë akut koc ci gam (Luoi 5:1; 3:5). Ku mony wäär ci Nhialic rot nyuöth ye ku lek ye bi la tënë Paulo (Luoi 9:10 le tueŋ). Ku Ananiath raandit käk Nhialic (Luoi 23:2; 24:1).

Antiök: (*Antioch*) Tëwäär ci akut koc ci gam cie koc Itharel kaŋ looi thin. Antiök kënë ë tö Thiria. Ku Antiök dët ë tö Athia (Gal 2:11).

Ariäk: (*Altar*) Agen yik nhom ye raan käk Nhialic Itharel kë ci juër Nhialic nöc yenhom (Cäk 8:20; Luoi 17:23; Ny 8:3; Yëb 13:10).

Ariöpakuth: (*Areopagus*) Eye gon tö gen Athen pan Giriik. Amat kocdit Athen ë ye röm gon kënë nhom. Ku akut ë köckä ë cöl Ariöpakuth aya (Luoi 17:19, 34).

Aron: (*Aaron*) Eye raan kuat Lebī, ku ë raan tök kam wëët ë Jakob kathiaär ku rou. Ku ë yen aci kaŋ a raan kāk Nhialic. Ku kōc kāk Nhialic kōc Itharel aake ye kuany dhiën Aron yic. Aron ë ye mēnh Mothith (Lk 1:5; Luoi 7:40; Yëb 5:4; 7:11; 9:4).

Artemith: (*Artemis*) Aa rin jōŋ cī kiëët ye kōc juëc wun Athia kuc Nhialic door (Luoi 19:35).

Athiëek dōm ku nyiëi: Wëtde yic bī dōm ku nāk (Mt 9:15).

———— B ————

Baal: (*Baal*) Eye jōŋ cī kiëët ye kōc ke kōŋ rëer piny tō Itharel thīn ya akölë door (Rom 11:4).

Bääny Nhialic: (*Kingdom of God*) Wëtde yic ë määh kam Nhialic ke kōc. Kōc bääny Nhialic aa kōc ye gam lōn ye Nhialic bānyden. Wäär bīi Jethu pinyhom, bääny Nhialic ëcī tuöl dhël yam rin cī Jethu dhël ŋaany thoŋ, rin bī kōc pīr ë pīr yam ke määh ke Nhialic. Bääny Nhialic arëer tēriëc ëbën tō kōc thīn kōc ŋic Nhialic ke ye bānyden. Ku abī jal nyuōth kōc ëbën tē le Jethu dhuk (Mt 5:3; 11:11; 13:24; Mk 4:26; 10:14; Lk 6:20).

Babilon: (*Babylon*) Eye gen theer ku ë tō pan Irak. Kōc bënyŋaknhom gen Babilon aake cī thör kek kōc Itharel ku copkë ke. Ku yëthkë kōc Itharel cīk dōm ke ye aloony panden. Kōc ke ciëŋ gen Babilon aake dhäl Nhialic. Ku athör Nyuuth yic, ë kīn tē dhël Nhialic thīn nyuōth (Mt 1:11-12:17; Luoi 7:48; Ny 14:8; 17:5).

Balaam: (*Balaam*) Eye raan kāŋ tiŋ. Ku yeen ëcī bënyŋaknhom cōl Balak thiëc bī kōc Itharel thëeth rin bī yen ke cuōp wei paande Moap wäär cī kōc Itharel bën thīn. Nawën ka kēc bën la Moap rin cī atuny Nhialic ye bën gël nom. Ku Nhialic akēc Balaam bën puöl bī kōc Nhialic thëeth. Ku aci Nhialic bën looi bī ke dōc (Ny 2:14).

Balak: (*Balak*) Eye bënyŋaknhom pan Moap. Tiŋ Balaam.

Barak: (*Barak*) Eye bëny theer kōc Itharel cī thör ke kōc juëc aterden ku cop ke (Yëb 11:32; Bäny 4:6).

Beldhebul: (*Beelzebul*) Bëny jakrëc. Ku rinkä aa rin jōŋrac aya (Mt 11:26; 12:24, 27; Mk 3:22; Lk 15:18-19).

Benjamin: (*Benjamin*) Yeen ë wën koor wëët Jakob yiic. Ku këya, ë ye wundit kuat tök kam kuat Itharel thiäär ku rou yic. Ku Paulo ë ye raan kuat Benjamin (Luoi 13:21; Rom 11:1; Pili 3:5; Ny 7:9).

———— C ————

Cithër: (*Caesar*) Aa rin bënyŋaknhom gen Roma. Ku yeen ë ye bënyŋaknhom wuōt juëc cī dōm. Ku kuat bënyŋaknhom kōc Roma ë ye cōl Cithër.

Cī piände ŋoot: Cī ye puōu wël Nhialic (L.rou 30:6; Rom 2:29).

Cīn Guōp Ajuëc (*Clean*) Tënë kōc Itharel, raan cīn guōp ‘ajuëc’ ë raan liiu ajuëc ye guōp ye puöl bī rot mat tē door Nhialic thīn. Tē cem raan miëth ye Nhialic tiŋ ke cīi path, ke raan cōl ala guōp ajuëc aya, ku cīi la tēyaath. Raan la guōp tuet ayī raan cī raan cī thou gōt ë guōp la ajuëc.

— D —

Debit: (*David*) Eye bënydīt kōc Itharel, ku Jethu ë ye raan kuat Debit. Kënë ëcī kōc kāk Nhialic tīj lueel lōn Krītho raan bī Nhialic tuōōc pinyinhom bī kōc bēn luōk, abī ya raan kuat Debit (Rom 1:3; Ny 22:16; Lk 2:4; Luoi 13:22).

Dhain: (*Zion*) Ē gōn tōk kam gat tō gen Jeruthalem thīn. Akōl dēt aye lueel Dhain ë Jeruthalem ëbēn, ku akōl dēt ë ya pan Nhialic (Ny 14).

Diik: (*Glory*) Duuar ku riel Nhialic tīj (Wk 1:3:4; Ny 12:13).

— E —

Elija: (*Elijah*) Eye raan kāk Nhialic tīj ril apeī. Eye bāny kārēc looi ku kōc Itharel jak cī kiēēt door māt apeī. Eye kōc juēc Itharel tak lōn bī yen dhuk bī kōc bēn lēk bīk luoi kārēc puōl akōl bī Methaya tuōl. Joon raan kōc muōōc nhīim athōj kek Elija kājuēc yiic (Mk 9:4; Rom 11:2-5; Jem 5:17; Mt 11:14; Lk 1:7).

Ethau: (*Esau*) Eye wëndīt Ithāk, na wäär le cōk nōk ke yōōc diētde wei tēnē Jakop wāmēnh koor, ku bī Jakop dōc ë wëndīt lööm (Rom 9:10-13; Yēb 11:20; 12:16-17).

— G —

Gabriel: (*Gabriel*) Atunydit atuuc nhial ye Nhialic tooc, aci rot nyuōōth tēnē Maria (Dan 8:16; Lk 1:19, 26-28).

Gamaliel: (*Gamaliel*) Eye raan akut kōc piōōc, ku ë ye raan piōc tēnē Paulo. Ku yeen aya ë ye raan akut kōc piōōc ë löōj. Ku yeen ë ye raan piōōc ë löōj (Luoi 5:34; 22:3).

Gidiōn: (*Gideon*) Eye bëny kōc Itharel. Ē la gamdīt apeī, ku ë ye rōōk tēnē Nhialic bī ye tiit. Tē wet yen apuruuk nhīim tōj yic, ku cōk apuruuk cīi juēc, ka cop kōc aterde (Yēb 11:32).

Gok: (*Gog*) Eye bëny mac pan cōl Makog (Ny 20:8; Edhe 38:2).

Gomora: (*Gomorra*) Tīj Thodom.

— Y —

Yagar: (*Hagar*) Eye alony pan Thara tīj Abaram. Na wäär cīi Thara dhiēth ke lēk muonyde Abaram bī tōc kek ye. Go Yagār Ithemail dhiēēth, ku acie yen manh cī Nhialic lueel bī gām Abaram. Na wäär ke Abaram aci Ithāk bēn dhiēēth ke Thara tiējde, ku ë yen manh cī Nhialic thōn Abaram (Gal 4:24-25).

Yērot: (*Herod*) Lēk Yam yic kōc cōl Yērot aa ŋuan

1. **Bēnyjakhnom Yērot:** (*King Herod*) Ē ye bëny pan Judia wäär dhiēēth Jethu. Ē yen wīc ye bī Jethu nōk wäär puōc ye dhiēēth (Mt 2:1-22; Lk 1:5).
2. **Yērot Antipāth:** (*Herod Antipas*) Ē ye bëny Galilia wäär jōōk Jethu piōōcde ku ye kāk jāj gōi looi. Yen ë mony Yērodia wäär cōl Joon raan kōc muōōc nhīim atōk yeth. Ku Jethu ëcī bëēi yenhom wäär kēc ye nōk (Mk 6:14-29; Lk 23:6-12).

3. **Bënyḡaknhom Yërot Agrīpa tueḡ:** (*King Herod Agrippa the First*) yen ë bëny kəḡ kəc cī Jethu gam nök (Luçi 12:1-23). Ku ë yen näk Jemith Wämënh Joon.
4. **Bënyḡaknhom Yërot Agrīpa ë rou:** (*King Herod Agrippa the Second*) yen ë bëny cī Paulo luḡḡde yäth tënë ye tueḡ, ku bī jal tuḡḡc Roma tënë Cithër (Luçi 25:13; 26:2, 19, 27, 32).

Yok aci muḡḡc nhiim thuḡnde: Yok aci miḡḡc nhom cəl aye tök ke yeen (Rom 6:3).

———— I ———

Itharel: (*Israel*) A rin cī Nhialic gäm Jakop, wän tök ë wëët Ithäk karou yiic kek tieḡde Rabeka. Yen Itharel ë la dhäk kathiäär ku rou kek cī kuat thiäär ku rou Itharel bën dhiëeth. Itharel arin kuat Jakop, ku a rin panden aya.

Ithaya: (*Isaiah*) Eye raan kək Nhialic tiḡ ril apei. Wäär kēc Jethu bën pinyḡhom, Ithaya ëcī kajuēc lueel ë rienke (Mt 3:3; Luçi 8:30; Rom 9:27-29 kök aatö thīn aya).

Ithäk: (*Isaac*) Eye wën Abaram ke Thara. Ë gam yen ë dhiëeth kek ye cək alɔn cī Abaram dhiḡp ku tieḡde Thara ke cīi dhiëth. Ëcī gam lɔn bī wët cī Nhialic thön ye yenhom tieḡḡ (Yëb 11:11, 17, 20). Tiḡ Abaram aya.

Ithoik: (*Stoic*) Aa kəc ke ye raan ḡic kəḡ cəl Dheno buḡḡth. Eye Dheno piḡḡc bī kəc röt aa mac tēktək path. Ku gam raan piḡḡr cīt tē yen rot luḡḡi thīn, ke kəc cīi kenhiim tēḡu kək arēm tēdē kək miet ë puḡu yiic (Luçi 17:18).

———— J ———

Jakop: (*Jacob*) Ee wën Ithäk ke Rabeka, ku yeen ë wämänh Ethau (Cäk 25:21, 28; 32:28).

Jedhebel: (*Jezebel*) Eye tiḡ bënyḡaknhom kəc Itharel cəl Akaap, ku ë ye nyan bënyḡaknhom Thidon. Aci kəc Itharel cəl athek yanhden cəl Baal. Ku yeen ë rac apei ku nək kəc Itharel kək Nhialic tiḡ. Ë tō thīn wäär ye Elija raan kək Nhialic (Ny 2:22; 1Bḡ 16).

Jeptha: (*Jephthah*) Eye bëny kam bäny Itharel. Tiḡ Bäny.

Jeriko: (*Jericho*) Ee gen wäär cī kəc Itharel rum wäär le kek Kanaan. Kəc Itharel aake cī päny ë ḡeu gööt arak dhorou, ku ḡöthkē lɔn bī Nhialic ke kony. Nawën ke Nhialic cəl päny awiëëk (Yëb 11:30).

Jethe: (*Jesse*) Eye wun bënyḡaknhom Debit. Ëcī Ithaya raan kək Nhialic tiḡ göt lɔn bī Jethu ya raan kuat Jethe ku Debit (Mt 1:5-6; Lk 3:32; Luçi 13:22; Rom 15:12).

Jethu: (*Jesus*) Wëtde yic, ‘Aluëëk,’ Tēdē, ‘Nhialicda a Aluḡḡda.’ Jethu wën ee Maria, ku aci Maria dhiëeth ke ye raan. Ku aci Nhialic gäm ë rinkä rin bī yen kəc wëër bei adumuḡḡmken yiic. (Mt 1:21) Rin kök Jethu a Jethu Kritho, Wën Nhialic, Manh Raan, Wën Debit.

Jethu aci döör looi ë guäpde: (*Eucharist*) Jethu aci döör looi tënë kəc ke Nhialic ë guäpde, bī Nhialic kəc cī wëtde gam adumuḡḡmken päl piny (Lk 22:14).

Jieek cï wec piny dom yic: Ee Jethu ku raan la gam tënë yen abï la pan Nhialic, acït raan cï käk thiek yiic cït milänj töc ku milänj thith yökke cï wec piny dom yic (Mt 13:44).

Jocua: (Joshua) Yen acï bën a bëny kəc Itharel wäär cï Mothith thou. Ku wet kəc Itharel nhïim Kanaan wäär cï Nhialic thön ke. Ku thërkë ku göökkë kəc ke ciënj thïn (Luci 7:45).

Joon: (John) Kəc cöl rienken Joon aaci lueel Lëk Yam yic. Ku kəc ril aa rou, Joon raan wäär kəc muɔɔc nhïim ku Joon atuny Jethu.

1. **Joon raan wäär kəc muɔɔc nhïim:** (*John the baptist*) Ë ye raan käk Nhialic tiŋ. Ku ë yen guir dhël tënë Jethu. Ë ye raan käk Nhialic tiŋ cït Elija. Ku ë ye kəc lëk cimën Elija bik kepuɔth dhuɔk ciëen adumuɔmken yiic ku dhukkë Nhialic. Wël juëc kök cï lueel rienke aatö athörkë yiic aya (Mt 3:1-15; 11:2-19; 14:1-12; 17:13; 21:24-32; Mk 1:4-11; 6:14-29; 11:29-33; Lk 1:13-17; 57-63; 3:2-20; 7:18-33; 11:1; Jn 1:6-8, 19-36; 3:22-30).
2. **Joon Atuuc:** (*John-Apostle*) Eye wën Dhubedi ku ë wamënh Jemith. Ë raan tönj atuuc Jethu kathiaär ku rou. Acï wël Jethu göt ku athör kadiäk tö Lëk Yam yic. Ku ë yen cït raan ë gät Nyuuth aya (Mt 4:21-22; 10:2; 17:1-13; Mk 1:29; 3:17; 5:37; 9:1-13, 38; 10:35-41; 13:3; Lk 8:51; 9:28-36, 49, 54; 22:8; Luci 3:1-11; 4:13, 19-20; 8:14-17; Gal 2:9; Ny 1:1, 4, 9; 22:2, 8). Käjuëc kök cï lueel aa tö Lëk Yam yic.
3. **Joon Marko:** (*John Mark*) Eye wën yanaken Barnaba ku ë lui kek Paulo. Acä athör wël Jethu göt (Luci 12:12; 13:4-13; 15:37-39; Kol 4:10; 2Tim 4:11; Pil 24; 1Pit 5:13).
4. **Joon:** wun Thaimon Piter (Mt 16:17; Jn 1:42; 21:15-17).
5. **Ku raan many raandit käk Nhialic Anath:** (*Annas*) ë cöl Joon aya (Luci 4:6).

Jona: (Jonah) Yeen ë ye raan käk Nhialic tiŋ. Nayɔn akäl tök ke tooc Nhialic gen Ninibe bi kəc la lëk wët Nhialic. Go kuc ku ler riäi yic ku le tēden dēt. Wën töu yen riäi yic ke Nhialic cöl yomdit apeï aloi rot. Go kəc ke töu riäi yic ŋic lɔn rɛɛc Nhialic puɔu tënë ye, yen acöl yom adit apeï kälä. Gokë Jona cuat wiir rin bi kek röt kony. Go rēcdit apeï Jona liek ku rēer yeyäc nin kadiäk, nawën ke jɔl ŋɔk. Go Jona Nhialic jal theek ku ler Ninibe, bi kəc la lëk wët Nhialic (Mt 12:39-41; 16:4; Lk 11:29-32). Ku athör Jona atö Lëk Theer yic.

Jothep: (Joseph) Kəc cöl rienken Jothep aaci lueel Lëk Yam yic.

1. **Jothep:** Wän tök wëët Jakob yiic, kuat kəc Itharel. Eye wamënh Benjamin (Luci 7:9-14; Jn 4:5; Yëb 11:21-22; Ny 7:8).
2. **Jothep:** Mony Maria man Jethu (Mt 1:16, 18-20, 24; 2:13, 19; Lk 1:27; 2:4, 16, 33, 43; 3:23; 4:22; Jn 1:45; 6:42).
3. **Jothep:** Wämënh Jethu (Mt 13:55; Mk 6:3).
4. **Jothep:** Wämënh Jemith koor (Mt 27:56; Mk 15:40, 47).
5. **Jothep raan gen Arimatheo:** (*Arimathea*) Eye ajak, ku e raan akut kəc Itharel. Eye raan path ë Jethu buɔɔth (Mt 27:57-60; Mk 15:42-46; Lk 23:50-53; Jn 19:38-42).

6. **Jothep Barthabath:** (*Barsabbas*) Eye Jethu buōth. Yen ěci kō̄c kek Mathaya wäär wic raan la nyin Judath Ithkariöt. Go Mathaya kuany (Luoi 1:23).
7. **Jothep:** Ee ȳic rin Barnaba (Luoi 4:36).
- Juda:** (*Judah*) Eye wän tök ě wĕēt Jakop kathiäär ku rou. kuatde ě rĕēr Judia yen dhiĕĕth Jethu thĭn gen Bethalem. Jethu ě ye raan kuat Juda.
- Judeo:** (*Jew*) A rin kōc kuat dhiĕĕth Juda. Kōc Itharel aaci ben cōl Judeo aya. Ku pan ciĕŋ kek thĭn ě cōl Judia.

———— K ———

- Kain:** (*Cain*) Yen ě manhdit Adam ke Eba. Nhialic aci kāk cĭ Abel juaar gam ku kueec kāk cĭ Kain juaar, go tiĕel dōm ku nĕk Abel wāmānh koor (Yĕb 11:4; 1Jn 3:12; Jut 11; Cāk 4).
- Kanaan:** (*Canaan*) Yen ě piny wäär cĭ Nhialic thōn lōn bĭ yen ye gām kōc Itharel. Ęmĕn acōl Itharel, ku aye cōl Palethtinia aya (Mt 15:22; Luoi 7:11; 13:19).
- Kĕdĭt cĭt jakanuan:** (*Dragon*) Athör Nyuuth yic, kĕ cĭt jakanuaan ě kĭn bĕny jakrac nyuōth.
- Kōc thāi:** (*Gentiles*) Kōc Itharel, aake ye kōc cie kōc Itharel cōl thāi.
- Kōc Epikuria:** (*Epicureans*) Aa kōc piō̄c ě raan cōl Epikuruth buōth yic. Epikuria e kōc piō̄c bĭ ya kāk kōc cōl amit puō̄th pĭr yic kek yĭk kōc nhiim, ku dhāŋ kāk arĕem ku riō̄c bĕĕi (Luoi 17:18).
- Krĭthiaan:** (*Christian*) Ę raan buōth Jethu Krĭtho (Luoi 11:26; 26:28; 1Pit 4:16).
- Krĭtho:** (*Christ*) Ę Wĕt bō thōŋ Gĭrĭk yic ku wĕtde yic, raan cĭ lōc ku tōc nhom ě miök bĭ ya bĕny. Kōc Itharel aake tit raan cĭ Nhialic lōc ku tōc nhom bĭ ke luōk. Ku Jethu yen ě raan cĭ Nhialic thōn. Ku Jethu aye cōl Krĭtho rin cĭ Nhialic ye tōc nhom Wĕike

———— L ———

- Lān cĭt kuac:** (*Bear*) Lān kĕnĕ adit apei. Ee rĕēr ruordit yiic ku gat nhiim, ě kōc cam (Ny 13:2).
- Lebĭ:** (*Levi*) Eye wĕn Jakop kam wātke kathiäär ku rou, kek wunken kuat Itharel thāär ku rou. Kuat Lebĭ kek aake ye kōc kāk Nhialic looi. Ku wäär tek Jocua piny tĕnĕ kuat Itharel, ě kĕc kuat Lebĭ, kōc kāk Nhialic tĕk dhiĕnh Aron yic. Lebĭ eye rin raan tök aya kam atuuc Jethu. Akōl dĕt aye cōl Matheo. Ku aci wĕl Jethu gōt (Mt 9:9; Mk 2:14; Lk 5:27-29).
- Lot:** (*Lot*) Eye wĕn wāmĕnh Abaram. Ęci cath kek Abaram wäär le Abaram piny cĭ Nhialic thōn ye. Nawĕn lek yet ke Lot la ceŋ gen ye kōc luui thĭn kārĕc apei cōl Thodom (Sodom). Go Nhialic lueel lōn bĭ yen geu rac ku lĕk Lot bĭ jāl geeu, go Lot jāl ke kacke ku rec Nhialic geu. Ku lĕk atuny Nhialic Lot bĭ ciĭ ben liec tĕwĕn jiĕl kek, go tiĕŋde liec go nyop bĭ ril wei bĭ ciĕt awai (Lk 17:28-32; 2Pit 2:7).

Löŋ ë dšör: (*Covenant*) Nhialic ëci löŋ ë dšör looi ke kɔc ku thɔn lɔn bi yen a Wun Jethu Bëny ë kacke. Ku yeen adhil kacke wëtde piŋ. Lööŋ ë dšör ci Nhialic looi aa rou, Löŋ Theer ku Löŋ Yam. Löŋ Theer a looi Nhialic Thinai. Ëci thɔn kɔc Itharel lɔn bi kek ya kacke tē muk kek lööŋken ci nyuöth Mothith nhiim. Löŋ dšör ë Yam aci thɔn lɔn na gam raan Jethu Kritho, ka bi ya raan la cök rin ci Jethu thou rin adumušöm kɔc ëbën. Ku acin raan lëu ye bi lööŋ Nhialic theek ëbën, ku këya acin raan ci la cök tënë Nhialic ë löŋ theer.

Löŋ Yam ci Jethu thany ë riemde: (*New Testament*) E löŋ ci Jethu bëi pinyhom ke ye raan bi gum ku näk, rin bi kɔc wëer bei adumušöm yic bi dšör kam raan ke Nhialic bën (Yëb 9:11).

———— M ————

Magok: (*Magog*) Tiŋ Gok

Mana: (*Manna*) Wäär jiël kɔc Itharel pan Ijip, aake ci cath roor tē ci ciej rušön thiärŋuan. Ee runkä yic ëbën aake ye Nhialic yiök miëth camkë. Miëth kënë ë cɔl mana. Eye löny pan Nhialic akölaköl, ku ë ye kɔc Itharel kuany bik cam. Mana ëcie löny aköl ci kɔc Itharel ë luui (B.bei 16:13-36).

Manh raan: (*Son of Man*) Yen ee Jethu ci bën pir ke cit raan pinyhom (Wk 1:0; Ith 32:1-8; Amo 9:13; Mt 16:16).

Manh raan: (*Son of Man*) Raan käk Nhialic tiŋ tō rin athör Lëk Theer yic cɔl Daniel ëci jam Aluäŋ bi Nhialic tušöc pinyhom, bi kɔc bën wëer bei adumušömkén yic. Ku aye cɔl Manh Raan. Lëk Yam yic Jethu ë rot cɔl ke Manh Raan. Ku wëtde yic ë tooc Nhialic ku rielde ë tënë Nhialic. Keya, Jethu ë ye raan ku ye Nhialic aya (Mt 25:31; Mk 10:32; Lk 18:31; Jn 13:31).

Maria: (*Mary*) Diäär juéc la rin Maria aa tō Lëk Yam yic.

1. **Maria Man Jethu**
2. **Maria Magdalena:** Jethu aci jakrec kadhrou cuɔp wei yeguöp, ku aci bën a raan tók kam kɔc ye bucöth (Mt 27:55-56; Mk 16:9; Lk 8:2; Jn 20:1-2; 11:18).
3. **Maria gen Bethani:** Ë ye nyankën Martha ke Ladhäro. Ëci nyuc Jethu cök ku piŋ pišöcde (Lk 10:38-42; Jn 11:1-5; 12:1-7).
4. **Maria Man Jemith ke Jotheb:** Maria kënë aduër ciët tiŋ Kliöpath (*Cleopas*) (Mt 27:56; Mk 15:40; 16:1; Lk 24:10).
5. **Maria Man Joon Mark:** Ku Maria kënë ë la yöt Jeruthalem ye kɔc Jethu bucöth kenhiiim mat thün (Luoi 12:12).

Melkidhedek: (*Melchizedek*) Kë ŋic rin Melkidhedek aci göt athör Yëbru ku Cäk yiic (Hebrews-Genesis). Ací göt lɔn ye yen raan käk Nhialic ë kueny Nhialic. Wäär ci Lot peec tɔŋ yic, go Abaram thör ku dhuk Lot ciëen. Tëwën dhuk yen ke Melkidhedek räm ke ye ku gëm ayup ku mušn abiéc ku röök bi Nhialic Abaram dɔc. Ku Abaram aci Melkidhedek bën gäm tōŋ ë thiäär käk ci la dhuök ciëen tɔŋ yic (Yëb 6:9). Na wäär ke kɔc dhiën Lebī aaci bën

aa kɔc kāk Nhialic. Awic raan ë gāt athör kënë bī nyooth lɔn Jethu yen ë raandit apeɪ kāk Nhialic wār kɔc dhiën Lebī. Aye lueel lɔn Jethu ë raandit apeɪ kāk Nhialic cīt Melkidhedek. Wäär gām Abaram Melkidhedek tɔŋ thiäär kākke yiic, ke kɔc ë kuatde, mīth Lebī kek ya kɔc kāk Nhialic aake ŋot ke kēc dhiëth. Acīt lɔn keek ku Abaram aci Melkidhedek gām tɔŋ thiäär. Ku këya, ëci gam alanden lɔn Melkidhedek ë ye raandit apeɪ kāk Nhialic wār ke.

Methaya: (*Messiah*) A rin Kritho thoŋ Ibru. Ku wëtde yic raan cī lɔc ku tɔc nhom bī ya bëny. Yen ë tē ye kɔc Itharel cöl Jethu (Jn 7:27, 31).

Mothith: (*Moses*) Eye bëny ril apeɪ kɔc Itharel wäär nyieci ke pan Ijip bī ke yāth piny cī Nhialic gām ke. Yen ëci Nhialic gām lööŋ kathiäär gɔn Thinai nhom. Athör kadhiëc tō tuerŋ Lëk Theer yic aake gët Mothith.

———— N ———

Nikolaitan: (*Nicolaitans*) Yeen ë raan wäär gen Epethuth cī jai ë wët yic (Jethu), ku ye kɔc piöcc wëtde rot (Ny 2:6).

Noa: (*Noah*) Eye raan path rin theek yen Nhialic. Go Nhialic lëk ye bī riäi guaj bī yen la thīn kek kacke tē le aboor bën. Nawën bö aboor ke Noa aci bën poth ke kacke ku muɔu kɔc kök ëbën (Mt 24:37-38; Lk 3:36; 17:26-27; Yëb 11:1; 1Pit 3:20; 2Pit 2:5).

———— ŋ ———

Ŋuöt: (*Circumcision*) Ë cieɛŋ kɔc Itharel. Manh dhök aye ŋoot tē ye nīn dhiëth ye bët. Ayekë looi këya cīt tē cī Nhialic ye lëk Abaram thīn. Wäär jɔc piöcc wët Jethu Kritho tënë kɔc, ë la kɔc kök Itharel ye lueel lɔn na wic raan cie raan Itharel ku bī ya Krithiaan ke yeen adhil kaŋ ŋoot, rin bi nyuɔoth lɔn cī yen lööŋ Mothith gam. Ku wët kënë, akēc Paulo bën gam, ku lueel lɔn kë dhil raan looi bī luök ë lɔn bī wët Jethu Kritho gam (Cäk 17:9-14).

———— P ———

Parathi: (*Pharisees*) Akut kɔc Itharel ril apeɪ wäär tō Jethu pinynhom. Ku keek aake ye kɔc piöcc bik lööŋ Nhialic wäär cī gām Mothith buɔoth yiic. Aake nhiam rin ye kek röt yök ciët kek path tënë kɔc kök, ku aaci piöcc ë Jethu bën maan ku näkkë (Mt 12:24; 19:3; Mk 8:11). Tiŋ Thaduthi aya.

Pilato: (*Pilate*) Eye raan Roma ku ë ye bëny mec Judia wäär piöcc Jethu kɔc. Acī kë tō bäny Itharel puöth bën looi bī Jethu gām ke bik la nök (Mt 27:13; 27:27; Mk 15:4; Lk 23:3; Jn 18:33).

Pilipo: (*Philip*) Ë raan tök kam kɔc kadhorou wäär cī kuany bik lëer ku abeer ya tæk mīith (Luoi 8:5).

Porkiöth Pethtuth: (*Porcus Festus*) Ë yen bëny wäär la nyin Pilik bī kɔc Itharel mac (Luoi 24:27).

Prithkila: (*Priscilla*) Eye tiŋ Akuila ku ë Krithian aya (1Kor 16:19).

— R —

- Rabeka:** (*Rebecca*) Eye tiŋ Ithäk wën Abaram. Yen ë man Pandieet ë dhäk, Ethau ku Jakop (Rom 9:10-13).
- Rayäp:** (*Rahab*) Wäär cï kəc Itharel röt guiir bik la piny cï Nhialic thön ke, gokë kəc la geu caath kaŋ tuɔɔc thïn. Go tiŋ adëjöök cɔl Rayäp ciëŋ ë piny awën ke thiaan. Ë looi këya rin cï yen Nhialic gam. Ku gem aya lɔn ë Nhialic yen aloi ye bi kəc Itharel piny kën lööm. Nawën la kəc Itharel bën ke cop kəc wën ciëŋ thïn. Ku näkkë kəc ëbën abi ya Rayäp kek kacke kek poth rin cï yen ke kony (Mt 1:5; Yëb 9:11-31; Jem 2:25; Joc 2).

— T —

- Thabath:** (*Sabaath*) Aköl cï kəc Itharel ye luui thïn, aye kek löŋ thïn cit mën wäär cï Nhialic löŋ thïn (Cäk 1; B.bei 20:3-11; Lk 4:16; Mk 2:28; Mt 12:14).
- Thaduthi:** (*Sadducees*) Akut kəc ajiɛk cï piöc kəc Itharel yiic. Aa lööŋ cï Nhialic gäm Mothith gam, ku aa kuc lööŋ ë ciëŋ kök cï lök mat thïn. Ku rin ë wët kënë aake ye lac këëk kek kəc akut Parathi. Ë ye akut Parathi gam lɔn bi kəc cï thou röt jɔt aköldä. Ku aciï akut Thaduthi ye gam. Tiŋ Parathi.
- Thamthon:** (*Samson*) Eye bëny kəc Itharel wätheer. Ëcï gäm riel dit apei (Yëb 11:32).
- Thamuel:** (*Samuel*) Eye raan käk Nhialic tiŋ ril apei. Ee yen tɔc Debit nhom bi ya bënyaknhom kəc Itharel. Ku yeen aci bën a bëny ril apei (Lui 3:24; 13:20; Yëb 11:32).
- Thara:** (*Sarah*) Yeen ë tiŋ Abaram. Na cak a wäär cï yen run juëc nök ke cii dhiëth, ke yeen aci Ithäk bën dhiëth ke cï dhiɔp apei (Rom 4:19; 9:9; Yëb 11:11; 1Pit 3:6).
- Thëk ë miëth:** (*Fast*) Eye ciëŋ kəc Itharel ye kek rëer ke cii mith nin kök. Ë yekë looi këya bik gum bi Nhialic adumuömmken päl piny.
- Thinai:** (*Sinai*) Ee gɔn dit tɔ ror lieet pan Ijip wäär gëm Nhialic Mothith lööŋ thïn (Lui 7:39). Tiŋ Mothith.
- Thodom:** (*Sodom*) Ë gen wäär ciëŋ Lot kek kacke thïn. Ë thiääk kek gen cɔl Gomora. Kəc gen Thodom ku Gomora aake ye käreç apei looi go Nhialic gæthkã yɔɔt (Cäk 10:19; Rom 9:29). Tiŋ Lot.
- Tholomon:** (*Solomon*) Eye wän tök kam wëët Debit, ku ë ye bënydit ril kəc Itharel. Naɔɔn akäl tök ke Nhialic nyuth rot ye ë nyuöth yic ku thiëc kë wic bi gäm ye. Go Tholomon Nhialic thiëc bi gäm ñiëc rin bi yen kacke ñieç mac. Ë Tholomon yen ë kɔŋ luaf Nhialic buth, wäär yen duël yen ye kəc Itharel Nhialic door thïn (Mt 1:6-7; 6:29; 12:42; Lk 11:31; 12:27; Lui 7:47).
- Tim cï riïu:** (*Cross*) Eye ciëŋ bëny mac kəc Roma bik raan cï tëm awuöc rin cï yen raan nök, ku raan ë kəc rum ë riel aa piäät tim cï riïu köu bi thou. Raan cï tëm awuöc cit kënë aye cɔl aket timden cï riïu bi yäth tē le ye nök thïn. Ku ëci Jethu lueel lɔn raan wic bi ya raande, ka dhil kapuoth wic piände puöl ku buɔɔth Jethu (Mt 10:38; 16:24; Mk 8:34; Lk 9:23; 14:27). Ku wëtde yic, adhil kəc buɔth Jethu ñic lɔn dhil kek gum ë rienke, tädë ke ke thou rienke aya.

——— W ———

Waak: (*Psalms*) Athör waak atō Lëk Theer yic. Ala yic waak ye ke Nhialic leec. Bënyḡaknhom Debit aci waak juëc göt ë waakkä yiic (Mt 22:44).

Wëi Nhialic: (*Holy Spirit*) Wëi ë Nhialic cïmën Wun ë Nhialic ku Jethu Krïtho ë Nhialic. Keek kadiäk aa Nhialic tók. Wëi Nhialic ë rëër kek kóc cï Jethu Krïtho gam

1. Ë kóc cəl aḡic yic (Jn 16:13; 1Kor 2:10-13).
2. Ë röök tënë Nhialic rin kóc cï Jethu Krïtho gam (Luçi 13:2; 16:6-7).
3. Ë kóc tiit ku bik dhël Nhialic ḡic (Luçi 13:2; 16:6-7).
4. Ë kóc gäm riel bik wët Nhialic luëel ku ḡickë luçide (1Kor 2:4-5).
5. Mišcken ye gam tënë raan aa keek kony, bik käk akut kóc cï gam cəl aril, aa looi (1Kor 12:4-11).

Wët Puwth Yam: (*Good News*) Wëtde yic, Nhialic aci Wënde Jethu Krïtho tušöc pinyḡhom bi kóc bën wëër bei awuöc bi Nhialic tëm kóc yic, rin adumušööm cik looi. Ku looi dhël tënë ke bik aa mïth Nhialic.

——— Y ———

Yan Amuöc Piny: (*Pentecost*) Ë yan ye kóc Itharel looi tē tem kek rapken. Eye aköl looi yan kënë yen ë biï Wëi Nhialic kóc nhïim wäthëer, kóc cï wët Jethu Krïtho gam (Luçi 2:1-4).

Yan ayum cïn yic luçu: (*Festival of unleavened bread*) Ë yan ye kóc Itharel looi bik këwäär ciem kek ayum cïn yic luçu tak. Rin wäär jïel kek pan Ijip ake ben keköth wei bi ciën tē yik kek ayup yic luçu, ku titkë bi pušör bi jal nyop.

Yan döc luaḡ Nhialic: (*Festival of dedication*) Yan kënë aye kóc Itharel looi bik këwäär cï Juda Makabeth luaḡ Nhialic döc, bi bušöl wäär cï kóc ater Nhialic yäth luëek nyaai (Jn 10:22).

Yan Duël: (*Festival of shelters*) Ë yan ye kóc Itharel looi tē cï tēmtēm thök. Aa duël looi bi kek rëër thïn nin kadhrou, rin bik tēwäär ye wunken dit rëër ke kuany ror yic tē cïi ceḡ rušön thiärḡuan tak, bik pan wäär cï thön ke jal dööt (Jn 7:2).

